

6450 ✓
492.43

HIBBARD OLD TESTAMENT LIBRARY
600 HAVEN STREET
EVANSTON, ILLINOIS

ביבליוגרפיה

נתן בר יחיאל מרומי, ספר הערוך, פיזור רע"ז (כדפוס אופסיט), ברלין תרפ"ז.
 חנוך יהודה קאהומ, ערוך השלם (ספר הערוך בהוספות הרבה), וינה תרפ"ז.
 יעקב נחום עפשטיין, פירוש הנאונים על סדר טהרות עם הנהגות והערות, ברלין תרפ"ד.
 שמואל יוסף פין, האוצר, אוצר לשון המקרא והמשנה, וורשא תרע"ב - ע"ג.
 אליעזר בן יהודה, מלון הלשון העברית א - נ, ירושלים - ברלין, תרע"ז - תרפ"ז.
 חיים יהושע קאמאווסקי, אוצר לשון המשנה (קונקורדנציה), פפד"ם תרפ"ז.
 יחיאל מיכל גוטמן, מפתח התלמוד כרך א' - ג, תרס"ז - תרפ"ה.
 מאיר היילפרין, הנוטריקון, הסימנים והכנויים, ווילנא תרע"ב.
 יעקב רמברג, מלון עברי לכל רחבי הלשון העברית, כרך א-ג, תרפ"ד-תרפ"ז.
 יהודה גרזובסקי ודוד ילין, המלון העברי, תל-אביב תרפ"ז.

JOHANNES BUXTORF, Lexicon chaldaicum, talmudicum et rabbinicum, Lipsiae MDCCCLXXV.

L. LEWYSON, Die Zoologie des Talmuds, Frankfurt a/M 1858.

JACOB LEVY, Chaldaisches Wörterbuch über die Targumim. 2 Bände, Leipzig 1866/67.

Wörterbuch über die Talmudim und Midraschim, 4 Bände Berlin-Wien, 1924.

IMMANUEL LÖW, Aramäische Pflanzennamen, Leipzig 1881.

Die Flora der Juden, 3 Bände, Wien 1924/26.

NARCUS JASTROW, A Dictionary of the Targumim, the Talmud Babli and Yerushalmi, and the Midrashic Literature, London 1903.

SAMUEL KRAUSS, Griechische und lateinische Lehnwörter in Talmud, Midrasch und Targum, Berlin 1899.

Talmudische Archäologie, 3 Bände, Leipzig 1910.

WILHELM BACHER, Die exegetische Terminologie der jüdischen Traditionsliteratur, 2 Teile, Leipzig 1905.

GUSTAF H. DALMAN, Aramäisch-Neuhebräisches Handwörterbuch zu Targum, Talmud und Midrasch, Frankf. a/M 1922.

ISMAR ELBOGEN, Der jüdische Gottesdienst in seiner geschichtlichen Entwicklung, Frankfurt a/M. 1924.

JULIUS PREUSS, Biblisch-talmudische Medizin, Berlin 1923.

שרשרת necklace | Halsband ירוש' שב' פיו
 ד' עיד: עיר של זהב - פרוש טוק מוקליון.
 פְּרִט ל' - במקום exclusion צ"ל
 פְּתִיחָה -- במקום beginning a new
 beginning with a new
 קָרִין במקום | Gesten-machen to gesticulate
 צ"ל | gestikulieren to gesticulate
 רָבָה (4) נ' אדונית lady | Herrin רות רבה ב' ה':
 רבתה רפתה לה.
 רוֹחֵב -- בְּרוּחָב יָד ביד רחבה, בעין יפה
 with Liberalität | großzügig ספרי דב' קינ: ברוחב יד.
 שְׁחִיזָה ת', גאה übermütig | proud ירוש' שבת פ"ו
 ח' ע"א: והאיש על ידי שאינו שחויז וכו'.
 שְׁלֵהוּי ז', עיפות וחולשה weariness | das Ver-
 schmachten תרג' יש' ח' כ"ב (מעוף צוקה):
 ושילהוי עקא.
 שְׁוִירָקָא ז', ליחה האדוקה במעיים viscous sub-
 stance of the entrails | dickflüssiger Darmin-
 halt פס' ס"ח ע"א: מוחיו קרבו - שירקא דמע"א.
 שְׁמַע פרשה בס' דברים (ו' ד') הנאמרת פעמים
 recitation of the Sh'ma (Deut. 6, 4-9)
 zweimal täglich zu rezitierende Abschnitt
 בר' des Pentateuchs (Deut. 6, 4-9); Schema
 פ"א מ"א: מאימתי קורין את שמע בערבית.
 שְׁעוּר ד', מדה וגבול, Maß | proportion, limit
 Grenze פאה פ"א מ"א: אלו דברים שאין להם
 שעור.
 שְׁקִיפָם ז', שראשו שטוח כלפי ערסו
 having a flattened occiput | mit abgeplattetem Hinter-
 haupt כבורות פ"ו מ"א: שקיפם מאחוריו.
 תארטר ע"י תִּיאָטְרוֹן. מג" ו' ע"א: תארטרות
 וקרקמיות.

נִיאֲשְׁתִּיק ע' נָרְתִק. יומא מ"ד ע"ב: בכל יום לא
 היה לה ניאשתיק והיום היה לה ניאשתיק.
 נִיגוּב ז', קינוח whipping off | das Abwischen מוטה
 ד' ע"ב: כל האוכל פת בלא ניגוב ידים כאלו
 אוכל לחם טמא.
 נְמִירִי שם מקום Ortsname | תום
 בכורות ז' ג': כנון השולמי ונמירי.
 (סבע) אֶשְׁתַּבַּע אחפ', צבה, געשה נפוח to be
 swollen | anschwellen אסת' ג' י"ד: אסתבע
 קרסוליה.
 סִיר ע' צִיר. תום' כל' כ"ב ב' מ': ושל סירין
 ושל ציורות.
 סְכוּלְמִיקָא ז', יודע דת ודין | versed in law
 Gesetzkundiger שחש'ר ז' מ': סגניא -
 סכולמיקי.
 (ספ') אֶסְפִּי במקום כ"ב ע"א צ"ל כ"ב כ"א ע"א.
 עֲנֻלָּה נ', חצי גורן עגולה semi-circle | Halb-
 kreis סופרים פ"ט מ': בברכת היין וכו' אשר
 בעגולה.
 עֲמִנִין דר, שתילים של עשבים herbs selected
 for planting purposes | Setzlinge für Kräuter
 ירוש' מעש' פ"ה נ"א ע"ג: השולח לחבירו
 עמנין ושתלים וכו'.
 עִסְקָה במקום posion צ"ל poison
 עֲרָסָן ז', מין מאכל שעורים a barley-dish | eine
 Speise aus Gerste נד' מ"א ע"ב: ערסן לחולה.
 (ערפל) הִתְעַרְפֵּל התפ', התגרל והתרכה to
 swell | anschwellen מדר' תה' י"ח ל"ז: ולא
 יתערפלון.
 פִּיטְמָא 2. במקום tope-piece צ"ל top-piece
 פרוש טוק מוקליון [פִּיטְמָקְלִין] ז', ענק,

מְצוּלָה־בֶּה ת', מוזהב gilt | vergoldet מכי בשלח ויסע ב': היה מצולהב כזהב (ילק' שמ' רנ"ח: מוזהב כזהב).

מְצִיָּה, מְצִיָּה נ', מיצוי, מציצה pressing out | das Auspressen חול' קל"ב ע"ב: והמציות והמליקות; ספרא ויק' נדב' ז' ח': מה הקטרה למעלן אף מציצה למעלן.

מְקַבֵּל ז', בית קיבול receptacle | Behälter תוס' כל' ב"מ ג' ח': מכהול וכו' ניטל המקבל שלו.

מְקוּרָא - אורח מוזמן eingela-dener Gast | dener Gast חתן עושה סעודה למקוראים ולא יושב עמהם.

מְרֻעָע, מְרֻעָע ת', נוטה לנפול ruinous | baufällig קהל"ר ג' ב': השרוי בבית המרועע; ירוש' תענ' ס"ג ס"ז ע"ד: מרוערעים.

מְרֻשָּׁל ת', סרוח ונגרר nachgeschleppt | trailing תוס' מנ' א' ח': היו מרשולין ומסולקין ועבר עבודתו וכו'.

מְשֻׁלָּל ת', מקושט ge-schmückt, behangen | to be decorated with כבי' בשלח א': משוללין בזוין.

מְשֻׁעָמֵם ת', הכר דעה idiotisch | dull ב"מ פ' ע"א: משומעמת.

מְשֻׁתָּת ת', מיוסד begründet | founded סנה' כ"ז ע"ב: שהעולם משותת עליהן.

מְשֻׁפָּר ז', משקה המביא לידי שכרון intoxicating | drink שמיני פרשה א': כל המשכרים.

נְגִיעָה נ', מגע Berührung | touching ב' נגיעה מביא לידי חימום.

נְדוּת נ', מעמד הנרה Menstruation | ation שבת י"ג ע"א: בימי נדוּת וכו' אפילו באצבע קטנה לא נגע ב'.

נָטַף - נָטַף נפ', הוצף über-schwemmt werden | to be inundated תוס' מ"ק א' א': שדה וכו' שניטופה.

לִיבִדְקוּם ז', עיר פרא wild as | Wildesel תוס' כל'א' ח' ד': ולא את הליבדקום לגמלים.

לָקִיט (2) צורה בולטת למחצה bass-relief | Bas-relief דה"ב ד' ה': לקיט כשושנא.

מָה בְּכֶךְ שאין בו חשיבות trifles | Bagatelle שבת ק"ג ע"א: חשבונות של מלך ושל מה בכך מותר לחשבן בשבת.

מוֹסָמֵם ת', מעוך softened | erweicht כ"ד ע"א: שפניו מוסמסים.

מוֹצֵלַח ת', מאושר ומבורך successfull | erfolgreich כ"ז מ"ה ע"ב: ויהיו נכסיו ונכסינו מוצלחים.

מִי מְרִיא מין דיו a sort of ink | eine Art Tinte גוש' י"ט ע"ב: כתבו כמי מריא.

מְכִירִין ז"ר, סכין knife | Messer כ"ר פפ"ה: קונדא מכירין.

מָפֵל מְקוֹם (1) בכל אופן, איך שיהיה underl all | unter allen Umständen ספרי דב' רפ"ז: אין לי אלא בדיושו מנין לרבות שאר עבודות ת"ל לא תחסום מכל מקום.

(2) בכל זאת, אף על פי כן nevertheless | trotzdem תוס' ב"מ ג' י"ד: אף בשאמרו מלית קונה דינר זהב מכל מקום כך הלכה.

מִן יָד תִּכְפַּר ומיד at once | sofort כ"ד פ"ט מ"א ע"ג: מן יד נפקת קלווסים מן מלכותא וכו'.

מְסוּרָבֵל ת', בעל בשר overgrown with flesh | beleibt קיד' ע"ב ע"ב: פרסיום המסורבלין כרוב.

מְעוּקָל - עקום וכפוף crooked | krummgebogen ספרי האזינו ש"ח: מקל מעוקל.

מְעוּרָה ת', מחובר connected | zusammenhängend טבול יום פ"ג מ"א: אוכל שנפרס ומעורה במקצת.

מַעֲשֵׂה רַב העובדא מכריעה the facts are decisive | die Tatsache ist ennscheidend ק"ל ע"ב: מעשה רב.

מִשְׁנֵי מָה מרוע, למה wherefore | weshalb כ"ר פצ"ה: מפני מה אמר הכתוב.

כובע, כובעא ז', מהום שבקצה הגרגרת thyroid
cartilage | Schildknorpel חולי י"ח ע"ב: חודא
דכובעא: שם י"ט ע"א: משיפו כובע וכו'.

פִּישֵׁת הַיָּרְדֵּן מִין צִמָּח Alpenveilchen | Cyclamen
כר' ו' ע"א: כיפת חירדן כל שהוא.

כָּל מָה יֵשׁ בְּמִדָּה שֶׁ- in | the longer... the...
dem Maße als ירוש' בר' פ"א ב' ע"ג: כל מה
שחיא הולכת היא רבה והולכת.

כְּלֹאֲחֵר יָד הַחַיִּים, בְּשִׁינוֹ מִן הָרָגִיל in a manner
different from the usual way of doing it |
nicht in üblicher Weise שבת קניג ע"א: דוריק
ל"ה כלאחר יד.

כְּמִי כְּאִילוּ, כְּמוֹ als ob, als wenn | as if, like
ירוש' סוכה פ"ג נ"ג ע"ג: נחלק המתאים
כמי שנפרדו העלים.

כְּלִי... כְּלִי רֶאשׁוֹן שְׂנִימָל מִן הָאֵשׁ מִמֶּשׁ a vessel
direct from the fire | unmittelbar vom Feuer
genommenes Gefäß חולי ק"ד ע"ב: כלי ראשון.

כְּלִי יֵשׁ שְׂנִימָל לְתוֹכוֹ הַמֵּיִם מִכְּלִי רֶאשׁוֹן a vessel
into which a boiling mass has been poured |
ein Gefäß, in welches etwas Kochendes
hineingeschüttet wurde שבת מ' ע"ג: כלי שני.

כְּנִיעַ ת', מְדוּכָא, בַּעַל רוּחַ נֹאשׁ ge- | depressed
drückt, betrübt ירוש' תר' פ"א מ"ח ע"ב: ע"י
דאינון כניעין וכו'.

כְּנִישָׁא (3) מִטָּמֵא broom | Besen ירוש' שבי'
פ"ב ל"ג ע"ד: דכנישתא חדתא וחרושתא.

כְּרוֹם (2) בַּמָּקוֹם excitement צ"ל excitement
לא סוף דְּבָר לא זה בלבד, לא רק | not only
nicht allein ירוש' שבת פ"ד ו' ע"ד: לא סוף
דבר לחין אפי' ובשין שנתלחלו.

לֹא סְגִיָּא אִי אִפְשֵׁר, מִן הַנִּמְנָע it is out of the
question | es ist ausgeschlossen תמיד ל"ב ע"א:
לא מניא דלא אול"נא.

לֹאֲנִית ע"י לִינְיָא, וְלִקְיָ שֶׁשֶּׁשׁ תִּקְפִּיג: שְׁחִי חוֹרִיזִים
אחריהם כלונות של מרגליות.

דִּוְר הַפְּלָגָה בִּוְנֵי מִגְדֵּל בְּכָל הַדּוֹר the generation which
witnessed the separation of races | die
Generation des Turmbaus zu Babel סנה' פ"י
מ"ג: דור הפלגה אין לחם חלק לעולם הבא.

דְּכִסְמוֹמִינִי, בַּמָּקוֹם cistern צ"ל cistern
הוֹרְדָּא ז', קוֹרָה לְקִישׁוֹט | beam for ornament
Dekorationsbalken כ"ב ו' ע"ב: אחוץ להורדי.
הַמְצִיָּה נ', מְחִיטָה das Auspressen pressing out |
ספרא א' ח': מה הקטרה למעלן אף המציה
למעלן.

הַצְנִיעוּת נ', צְנִיעוּת, בְּיִשְׁנוֹת | Keusch- chastity
helt ולק' בר' צ"ג: אין זו שעת הצניעות אלא
גלי את דריך וכו' והינכי בניהן.

הַרְדָּס ז', מִין מִטְבַּע eine Münze | a coin תוס'
כ"ב ה': שלשה הרדסין מעה וכו'.

הַרְמִינִי אֶרֶץ אֶרְמֵנִיָּא Armenien | Armenia תרג'
מיכה ד' י"ב: הרמיני רבתיא.

חָבֵר גּוֹאֲלָקִי, חֶבֶר גְּלוּקִי מִשָּׂא שֶׁל שָׂקִים עַל
גַּבִּי בַּעַל ה' a load of sacks tied across an
animal's back | zusammengebundene Säcke
auf dem Rücken eines Tieres שבת קנ"ד ע"ב:
חבר גואלקי וכו' בחבר אגלווקי.

חֲוֹרֻלִין זֵר, מִין צִמָּח | eine Distelart a species of
thistles | ע"א: חוורולין
(לג"י הערוך).

חֲוֹטָם, בַּמָּקוֹם Name צ"ל Nase

חֲזִיב 3, בַּמָּקוֹם guilty צ"ל guilty

חֲפָה, בַּמָּקוֹם andichten צ"ל andichten

חֲקוֹר דִּין, בַּמָּקוֹם רְשׁוֹת (Befugnis) צ"ל כְּשֶׁרֶן
(Fähigkeit)

חֲמִירָא ע"י תִּימָרָא, תַּרְג' תה' י"א ד' (עפעפוי
יבחנו): סימוריו מבחנן.

חֲרֻזָּם ז', כִּסֵּא chair | תנח' תרומה מ':
ער שלא נעשה בית המקדש היה העולם עומד
על חרזום של שתי רגלים משנכנה ביהמ"ק
נתכנס העולם.

חֲדָנִיק בִּיהַ כִּיּוּצָא בו similar to, correspon-
ding | ähnlich, entsprechend תרג' ירוש' בר'
ב' כ' (עור כנגדו): בר זוג בר נסיק ביה.

of such condition | von לו סגולה זו
solcher Beschaffenheit
כזו הוא.

a fabulous bird | sagen- אגדי
hafter Vogel בכורות נז' ע"ב: פעם אחת נפלה
ביצת בר יוכני ושבעה ששים כרכים.

surveyor | Feldmesser מורד אדמה
ביב סיה ע"א: בר מחוניתא.

bound to comply with the מצוות חייב במצוות
requirements of the Law | zur Ausübung
des Gesetzes Verpflichteter כ"מ צ"ו ע"א: עבר
דלאו בר מצוה וכו'.

human being | Mensch אדם
פ"א כ"ב ע"א: לבר נש מן ישראל.

gentile | Heide נכרי
אתי בר עממיא לגבך ויאמר לך אנא בעי
מתעבדא יהודאי וכו'.

a low person | gemelner פחות
Mann קהל'ר ו"א ט': עבר הד בר פחין.

officer of the town | Stadt- ראש העיר
ältester ב"ב ק"ו ע"ב: אטו בר קשא דעיר וכו'.
von edler טובים
Herkunft שבת ג' ע"ב: א"ל רב חייא לרב בר
פחתי וכו'.

liable to pay | בפרעון חייב
zahlungspflichtig מכות ה' ע"א: לאו בר
תשלומין הוא.

בְּרֵת קָל, בְּרֵת קָלָא ע"י בְּת קול. תרג' ירוש'
במ' כ"א ו': ברת קל נפקת מגו ארעא; יב"ע
דב' כ"ה ט"ז: ברת קלא.

marriageable | נשואין
ehfähig גיט' מ"ג ע"א: ושפחה כנענית בת
איתרוס' היא.

neighbour | Nachbarin שכנה
ע"א: משום בת בוקתא דקבעי למיתני וכו' משום
הכי קתני וכו'.

2. במקום eather צ"ל feather
גוֹלָלָא. במקום pidgeon צ"ל pigeon

die ersten Früchte pflücken
המבכיר כרמו של חבירו.

a kind of onion | eine Zwiebel
art מעש' פ"ב מ"ח: היה עושה בלכסים לא
יאכל בנות שבע וכו'.

בלקאות [בסילקאות] ע"י בסילקי. ספר' דב'
ל"ז בלקאות ובמסיאות וכו'.

a small trench | kleiner
Graben ב"ב פ"ז מ"ד: וכמה הוא חריץ ו'
טפחים וכן חריץ שלשה.

nobleman | adliger Mann בן גדולים
ירוש' ביצה פ"ד ס"ב ע"ג: א"ל בן פיהה וכו'.

hostages | בני תערוכות ומשכון
Gelsel אתיר א' א': בני אמוריי שהיו תמורות
של אבותיה.

bathing master צ"ל bather במקום
guards- הפול שומר, שוער בבית המקדש
man of the Temple | Wächter am Tempel
תום כל' ב"ק א' ו': שלא יראך בעל הפול.

בר אַוּוֹאָא, מין עוף הבית | Ente
ל"ג ע"א: טוי לי בר אווא ושרי מעיה לשונרא.

בר אַוּרְיָאן תלמיד חכם | Gelehrter
י"ב ע"א: בר אוריין תא ואימא לך וכו'.

בר אַמּוֹרָאָה ז', אמורי | Amoriter
ק"ב ע"א: א"ל ההוא בר אמוראח לבר ישראל.

בר אמוראי [אַמוֹרָאִין] ז', טובלן | diver
Taucher ר"ה כ"ג ע"א: ונחית בר אמוראי וכו'
וקטר להו במסינתא וכו'.

בר אַרְיָא ע"י בְּר אַרְיָאן. יומא ע"ח ע"א: בר
אריא תא אימא לך וכו'.

a rational being | שיש בו דעה ושכל
vernünftig ב"מ פ' ע"ב: בר דעת הוא.

בר הַיָּלָכָן בעל הלכות | thoroughly acquainted with
the Halacha | Halachakundiger ויק' פ"ג: בר
הילכן טוב מי ששנה הלכות וכו'.

מלואים ותקונים

אָקוּנס *a species of fishes* | ז', מין דג *eine*
 פִּשְׁכֵּרְט *Fischart* | ע"ז ליט ע"א: בשעה שעולה מן הים
 כגון אקונס וכו'.

אָרְנֶסְטִיס *north-westerly* | רוח צפונית-מערבית
 ווינד|*Nordwestwind* | ע"ז פ"ט: רוח ארגסטיס.

אָרְק *a perforated vessel, clepsydra* | ז', מין כלי מנוקב להזאה
 ע"א: וממין מארק לחולה בשבת.

אַרְט *simultaneously* | במקום *at once* | צ"ל
 פִּירְדֶּקָא | במקום אשר על הכי צ"ל אשר על הבית.

בְּרֶשׁ | במקום *to stir* | צ"ל *to stire*

בְּרֶשׁ | אָבְטֶה | צ"ל תרג' רות ב' י"ג: דאכטחני.

בִּי פִּוּקֶרִי *anus* | פ' המבעת *After* | ע"ז ע"א:
 ומנחין ליה אבי פוקרי.

בִּי תִיבְנָא ע"י בֵּית הַתְּבָנָה | עיר' ס' ע"א: ההוא בי
 תיבני דהויל למר וכו'.

בִּירוּלָא *a precious stone* | ז', מין אבן טובה
 ein Edelstein | תרג' ירוש' שמי' כ"ח י"ט: בירולין.

בֵּית אָב - ע"י בְּנִין אָב | שהשיר א' ד': בית אב
 של הלכה.

בֵּית וֶלְדֶּר *womb* | רחם *Gebärmutter* | כ' ס"ד
 ע"ב: אין לה ולד אפילו בית ולד אין לה.

בֵּית עֶגְנָה *prison* | בית האסורים *Gefängnis*
 תרג' יש' כ"ד כ"ב: בית עגנה.

בִּבֶּר *to bear for the first time* | צ"ל

הַבִּבֶּר *to pluck the first fruits* | ליקט בכורים

אָבֶא רַבָּא אבִי האב או אבִי האם *grandfather*
 Großvater | יב' כ"א ע"ב: כי אבא רבה.
 אַבְבָּרָם | במקום ל"ח ע"א צ"ל חול' ל"ח ע"א.

אַבְנֵן הַלֶּקֶח *auction-stone* | מקום ממכר פומבי
 Auktionsplatz | ויק' תרס"ז: לא ימכרו
 ממכרת עבד לא יעשם סימטא ויעמידם על
 אבן הלכת.

אַדְמוֹן | במקום פ"ג מ"א צ"ל בת' פ"ג מ"א.
 אָנָּה 1. במקום טהרות וכו' | צ"ל נגעים פ"ד
 מ"א: ראשי אנפים וכו'.

אַדְנָרְקִי ת' | עיקרי, ראשי *chief, main* |
 sächlich | חול' ס' ע"ב: אדנרקי שלהן חמשה.
 אַהֲלוֹת שם מסכת בסדר מהרות *name of a treatise of the Talmud* |
 Name eines talmudischen Traktates | עיר' ע"ט
 ע"א: מאן תנא אהלות רבי יוסי (בהו' אחי' אהילות).

אוּמָנָא | במקום ע"י אוּמָן | צ"ל ע"י אוּמָן.

אוּמָנָא | במקום ע"י אוּמָן | צ"ל ע"י אוּמָן.

אִימָא רַבָּתִי *grandmother* | אם האב או האם
 Großmutter | יב' כ"א ע"ב: דבי אימא רבתי.

אַנְבָּנָה *a liquid measure* | ז', מין מדת הלח
 ein Flüssigkeitsmaß | כ"ב כ"ח ע"ב: אנפק
 אנבג וכו'; קיד' ע' ע"א: לישתי מר אנבנא.

אַסְפְּלִטוֹן *rope* | ז', חבל *Strick* | ויקר י"ז א':
 האשה הזאת טווה מעה אחת עבה ואחת דקה
 אלו לציבין ולעונות ואלו לאספליטין.

אַסְפְּלִיטָא *receptacle* | אספליטא גיר, בית קיבול ואוצר
 tacle | חוס' עיר י"א ז': אפומני
 כלים; תרג' יב' ע' בר' ו' י"ד (קנים); אפוטניותא.

תַּתְּאָה ת', תחתון lower | untere פס' ע"ו ע"א:
תתאה גבר.

תַּתְּאִי עיי' תַּתָּא. פס' ע"ד ע"ב: בית השחיטה
לתתאין חול' ח' ע"ב: קרמא מפסיק מתתאי.
תתבדל'ית תלי תניא בדלא תניא.

תַּתְּוֹבָא נ', (1) מענה Antwort | reply ירוש'
חלה פ"ג ג"ס ע"ב: הרא דר' זעירה תתובא על
דר' בון.

(2) תשובה ונוחם Buße | repentance ויק"ר
פליה: עבדין התובא.

תַּתִּי פֻעַל, ירד heruntergehen | to go down
זבח' ג"ד ע"ב: ניתתי ביה קליל.

אֶתְתִּי אתפ', הורד herunter- | to be lowered
bracht werden מנח' צ"ט ע"א: מירלי ליה
ומתתי להו לדירחו פורתא.

תתעד"א תלמוד תורה עם דרך ארץ.

תתשיה תלי תלין של הלכות.

תתשכ"ב תלמוד תורה שקול כנגד כולם.

תִּשְׁרִי תחודש השביעי מניסן Tishri, the seventh
month from Nissan (September-Oktober) |

Tischri, der siebente Monat von Nissan an ge-
rechnet | ר"ה פ"א מ"א: rechnet (September-Oktober)
באחד בתשרי ראש השנה לשנים.

תִּשְׁשִׁי פִיע, נעשה רפה וחלש | to become weak
schwach werden בר' ל"ב ע"א: תשש
כחו כנקבה.

תִּשְׁשִׁי הַפ, החליש | to weaken schwächen כ"ו
ע"ב: תורה נקראת תושיה שמתשת כחו של אדם.

(תשש) אֶתְשִׁשׁ אתפ', עיי' תִּשְׁשִׁי. שהש"ר ב'
ר': אתשש ר' חנינא.

תשית תקיעה שברים תרועה.

תִּשֵּׁת תלמוד תורה.

תַּתָּא: לַתָּא תה"פ, למטה nach | downwards
unten איכ"ר א' א': מעילא לתתא.

מַתָּא מלמטה | von unten איכ"ר א'
א': מתתא לעילא.

תַּשְׁחִיזָה | ג', שררה *Behörde* | authority אבות
פ"ג מ"ב: נוח לתשחורת.

תְּשִׁיבָרָא הַשְׁחָם, הַתְּשִׁעָה עֶשֶׂר | the nineteenth
der neunzehnte | תְּרִג' דְּהִיא כִּד מִי:
תְּשִׁבָרָא.

תַּלְמִידֵי עֵי תִשָּׁה. יְרוּשָׁי בִרְיָ פִיה מִי עֵי: כֹּד
הוּא תִשָּׁה.

weakness | Schwäche חולשה ב', חולשה
קהל"ר י' י"ז: בגבורתו ולא בתשישותו.

תִּשְׁלֹם, תַּשְׁלוּמָא ז' (1) פּרעון וגמול, payment, retribution | *Zahlung, Vergeltung* ב"ק פ"א
מֵאָה תְּשֻׁלוּמוֹ נֶזֶק; חֲנִי שֶׁכָּב יוֹמָא לִצְדָּה תְּשֻׁלוּמָא.

(2) מלואים | *Ergänzung* | complement 'ירוש'
עיר' פ"ב כ' ע"ב: ממלטלין בשני תשלום לראשון.

תשלומתא נ', התחייבות לשלם | liability to pay
Zahlungsverpflichtung ירוש' יב' פט'ו יז' ע"ד;
 הוא כותב לו תשלומתא מן נכסיו.

תַּשְׁמִיעַ, ד', תַּשְׁמִישָׂא, תַּשְׁמִינְתָּא ב'.

(1) הפקת תועלת והנאה מן הכלי *use | Be-*
nutzung שבת ח' ע"א: תשמיש ע"י הדחק לא
 שמיה תשמיש; ב"ב ס"א ע"ב: חדא
 תשמישתא היא.

2) מכשיר *Gebrauchsgegenstand* | utensil מִכְשִׁי
כ"ו ע"ב: תשמיש קרושה הוא ואסיר.

(8) עיי' תשמיש המטה. בכורות ח' ע"א:
כל שתשמישו ביום מוליד ביום; תרג' יב' ע"ק'
י"ח ו': בתשמישם.

תְּשֻׁמִישׁ הַמָּטָה, תְּשֻׁמִישׁ עֶרְסָא הַדְּרוּגוֹת
 איש ואשה | *coition* | *Beischlaf* יומא מיח מ"א:
 יום הכפורים אסור באכילה וכו' ובתשמיש
 המטה; תרנ' יב"ע ויק' ט"ז כ"ט: ותשמיש ערסא.

תַּשְׁנוּקָה, תַּשְׁנִיכָה ז', חניקה *Er-suffocation* | *stickung* ירוש' בר' פ"ד ז' ע"ב; שהם מתים בתשנוק; ב"ר פל"ז בתשניק.

תִּשְׁקָרִי שח"מ, תשעה עשר | *neunzehn* | nineteen
בר' כ"ט ע"א: תמני סרי תקוז תשסרי לא תקוז.

תַּרְתָּא, תַּרְתֵּי שְׁתֵּי, שְׁתֵּי two | zwei תרג' ב' י"ד ר' (שְׁתֵּי עשרה שנה): תרתא עשרי שני; מוכה ג' ע"א: הני תרתי כושאי.

תַּרְתִּי סְרִי שְׁתִּים עָשָׂר | twelve | נד' נ' ע"א: תרתי סרי שנין.

תְּרֵמִסְרִי שְׁחִים שְׁתִּים עֶשֶׂר zwölf | twelve
 תרג' יביע בר' י"ד (שתים עשרה שנה):
 תרמסרי שנין.

תָּרַתָּר פ"י, השליך וזרק | *cast* | *werfen* to cast
בשלח פ' ע"א: מתרתר עפרא עליהון.

ת"ש תא שמע.

תַּשׁ תי', רפה weak | schwach ב"ר פ"ב: ואפילו
שאנו תשים אנו מקוים.

תשבע"פ תורה שבעל פה.

תשב"ר תינוקות של בית רבן.

תשד"מ תשמי"ש המטה.

name of a place | **Ortsname** שם מקום **תשוב**
תרג' מלי"א מ' ל"ו (אליהו התשבי); אליהו
דמן תשוב.

תְּשׁוּבָה - עזיבת החטא, נוחם וחרטה - repentant
ce | Buße בר' ל'ד עיב: מקום שבעלי תשובה
עומדין אין צדיקים גמורין יכולין לעמוד.

תַּשׁוּבָה גְנוּבָה מענה של רמאות וגניבת דעת
a fallacious reply | betrügerische Antwort
מעילה זו ע"כ: תשובה גנובה.

successful מענה קולע אל המטרה תשובה נצחת
reply | treffende Antwort מנה' ק"ה ע"א:
השובה נצחת השיבה וכו'.

תְּשׁוּיָתָא, תְּשׁוּיָתָא (נ', 1) משכב | Lager bed
תרג' מש' כ"ב כ"ז (משכבד): תשוותד.

3) רצפה *Est: ich* | pavement תרג' יח' מ"ג
י"ד (ומחיק הארץ): ומתשוית ארעא.

תְּשׁוּעָה ז', חֶלֶק אַחֵר מִתְּשׁוּעָה, תְּשׁוּעִית one-
ninth | Neuntel יְרוּשָׁה יְרִי' פִּיב כ' ע"ב: צא
מִהָּן אַרְבַּעַת תְּשׁוּעִיּוֹת.

אִיכָה א' ו' (בלא כח): בתשות כח.

(2) התקלקל *to decay | verderben, verfallen*
 ירוש' ביק פיה ה' ע"א: בשתתריפו מחמת אויר.
 תַּרְקָה פיע, כנ"ל 1. ירוש' שק' פיו נ' ע"א: מצץ
 עליה ותרק.

תַּרְקָה ע"י תַּרְקָה. ירוש' גימ' פיה מ"ז ע"ב: לא
 הספיק לכתוב תרפא.

תַּרְפּוֹת נ', יריד של עכו"ם | *a heathen fair*
heldntischer Jahrmarkt ע"ז פיו מ"ג: ההולכין
 לתרפות וכו'.

תַּרְפִּיה, נ', תַּרְפִּיז'ן, רפואה ותרופה | *medicine*
Heilmittel ירוש' שק' פיו נ' ע"א: תרפיה וכו';
 שהש"ר די י"ב: לתרפיון וכו'.

(תַּרְפֵּס) תַּרְפֵּס התפ', מיס | *to climb | klettern*
 ירוש' עיר' פיה כ"ב ע"ד: מיתרפס ועולה
 מתרפס ויורד.

תַּרְיָן פ"י, ישר *to level | gerade machen* תרג' *to level*
 משי ג' ו' (והוא ישר אורחותיך): והוא
 תריץ שכלך.

תַּרְיָן פעל, (1) כנ"ל. תרג' תה' נ"ה מ"ז (נמתיק
 מור): נתריץ רוא.

(2) יישב את הסתירה *to harmonize | zurecht-*
legen גימ' ד' ע"ב: רבה מתריץ לשמיה.

אַתְרִיץ אתפ', (1) נתישר ונודק | *to straighten*
oneself, to sit up | sich aufrichten
 מתריץ תרוצי.

(2) נתישב ונסתדר *to be harmonized | zu-*
rechtgelegt werden כ"ב ק"ע ע"א: מתניתא
 לא מיתרצא אלא וכו'.

תַּרְקָב, תַּרְקָבָא ז', מדת חיבש | *a dry measure*
ein Trockenmaß תמיד פיה מ"ד: והכף דומה
 לתרקב גדול: קיד' י"א ע"א: תרקבא דדיגרי.

תַּרְקָשׁ ע"י תַּרְפּוֹס. תוס' שבת י"ד (ט"ו) ב'
 תרקוש שנשבר וכו'.

תַּרְקָא, תַּרְקָע ז', מתכת רקועה | *beaten*
metal, foil | Folie (metallisches Blatt) ירוש'
 בר' פ"א ב' ע"ג: תרקיע מלמד שעשויון כטס;
 ילק' בר' י"ט: תרקיא.

(תרם) תַּרְמֵם הפ', (1) הגן | *to protect*
schützen ירוש' שבת פ"ה ז' ע"ב: מתרים
 כנגד חיה.

(2) טען, התווכח | *to debate | strelten* ירוש'
 יב' פס"ז ט"ז ע"ד: שהיו מתריסין כנגד וכו'.

תַּרְסִית ע"י תַּרְסִית, שבת ס' ע"ב: ואחת
 בתרסיותיו.

(תרע) תַּרְעֵה הפ', תקע בשופר בעת צרה
to sound alarm | Alarm blasen תעני' פ"ג
 מ"ז: על אלו מתריעין בשבת.

תַּרְעַה פ"י, תַּרְעַה פֶּעַל, פרץ ושיבר | *to shatter*
zerschmettern תרג' שופ' ו' ל' (נתץ את מזבח
 הבעל): תרע ית איגורא דבעלא.

אַתְרַע, אַתְרַעַת *to be shattered | zerschmettert*
werden תרג' שופ' ו' כ"ח (נותץ מזבח הבעל):
 מיתרע איגורא דבעלא; משי כ"ט י"ח (יפרע
 עם): מתתרא עמא.

תַּרְעַה, תַּרְעָא ז', (1) שער *gate | Tor* תרג'
 שמי ל"ב כ"ז (משער לשער): מתרע לתרע;
 ויקר' פ"א: תרעא פתיחא.

(2) מקח, מחיר *market price | Preis* כ"ט ע"ד
 ע"ב: תרעא זולא.

תַּרְעָה ע"י תַּרְעָה, ירוש' שבועי' פ"ב ל"ג ע"ג:
 סייגין סייגין ותרעין תרעה.

תַּרְעוּמַת נ', רגז | *taking a th. amiss | das*
Übelnehmen כ"ט פ"ו מ"א: אין להם וכו' אלא
 תרעומת.

תַּרְעִיתָא נ', תחבולה ומזמה | *plan | das Sinnen*
 תרג' משי ל"ח ט"ז (וממה): ואתחשיבת בתרעיתא.

תַּרְעֵם פ"י, גירה | *to make rebellious | auf-*
reizen פסיק'ר פמ"ג: את מתרעמת אוחה עלי.

תַּרְעָתָא נ', פרץ *breach | Durchbruch* תרג' יח'
 כ"ב ל' (כפרץ): בתרעאתא.

(תרף) תַּרְרִיף הפ', (1) ריכך | *to make soft*
welch machen תוס' צוק' שב"י א' ח': לא
 יקנה שרף בעיקר מפני שמתריפו.

תַּרְיִין שְׁחִימָה, שְׁנַיִם | zwei | two תרג' ברי' א' פִּיז (שני המאורות); תרין נהוריא.

תַּרְיִס ד', (1) שלט ומגן | Schild | shield אבות פִּיד מִיִּיא; כתרים בפני הפורענות.

(2) דלת מתקפלת שלפני חנות וחלון וכדומה shutter | Laden, Schalter ביצה יִיא עִיב; תריסי חנויות.

תַּרְיִסְאָ כְּנִיל 1. תרג' שִׂיא יִיז מִיִּא (נשא הצנח); נטיל תריסא.

תַּרְיִסְיָת, נִי, שרוך נעל | Schuh- | shoe-lace riemen יב' קִב עִיב; הוא של עור ותריסיותיו של שיער.

תַּרְיִסְרָ שְׁחִימָה, שְׁנַיִם עֶשֶׂר | zwölf | twelve תרג' יב' ברי' יִיז כ' (שנים עשר נשיאים); תריסר רברבין.

תַּרְיִסְרָאָה שְׁחִימָה, הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר | der | twelfth תרג' דְּהִיִּיא כִיד יִיב; תריסראת.

תַּרְיִסְרִי עִי תַּרְיִסְרָ. תרג' יב' ע בְּמִי כִיָּה ח'; תריסרי ניסין.

תַּרְיִעָה ד', פִּרְץ | Bruch, Durchbruch | breach ירוש' פִּאה פִּאָ מִיז עִיב; וסיגין מִיִּגא ותַּרְעִין תריעה.

תַּרְיִיָּת, יִשר | gerade | straight תרג' תִּה' מִיָּה ד' (שבת מישור); חוטרא תריצא.

תַּרְיִיָּצִית, תַּרְיִיָּצוֹת תַּחִּים, יִשר | straightly | gerade תרג' מִשִּׁי כִג לִיא (כבישרים); תריצאית; שם מִיז כִּיא (יושר לכת); תריצות מהלך.

תַּרְיִיָּצוֹתָא, תַּרְיִיָּצָתָא נִי, צֶדֶק ויושר | up- | Redlichkeit | rightness תרג' מִשִּׁי א' ג' (ומישרים); דינא ותריצותא; תִּה' מִי (בצדק); בתריצא.

תַּרְיִיָּה פִּעֵל, (1) גִּירָשׁ | to drive out, to divorce | vertreiben; sich scheiden lassen תרג' בִּיר מִיִּי; אַתָּא וכו' ותריכיה; גִּימ' מִיָּה עִיב; תרכוה.

(2) קָלַל | to curse | fluchen תרג' בְּמִי כִיָּה ד' (ועמה ישראל); תריך לוי ישראל.

אַתְרָךְ אַתָּם, (1) גִּירָשׁ | ver- | te driven away תרג' אִתְרָכוּ שְׁמִי יִיב לִיָּם (גורשו ממצרים); אִתְרָכוּ מִן מַצְרַיִם.

(2) נִתְקַלַּל | verflucht werden | to be cursed תרג' יִשִּׁי מִיָּה כ' (יקולל); יתרך.

תַּרְבִּינְתָא נִי, מַפְלָה | Verderben | fall, ruin תרג' מִשִּׁי כִיָּה (מדהח); תרכונתא.

תַּרְבִּיָּס ד', כְּסִים | Untersatz | stand ירוש' שִׁבֵּת פִּאָ ב' עִיד; תרכוס שהוא עומד ברשות הרבים.

תַּרְסָּה פִּי, (1) בִּיעַר | wegräumen | to remove יומא פִּיב מִיָּה; התקינו שלא יהיו תורמין את המזבח אלא בפִּיָּם.

(2) הרים תרכוה | o separate the priestly gift | die Hebe entrichten תרג' פִּאָ מִיָּה; חמשה לא יתרומו ואם תרמו תרומתם תרכוה.

תַּרְמוֹסָּה עִי תַּרְמוֹסָּר. ירוש' ברי' פִּב ד' עִיגָּ; ער יעקב תרמוסרה.

תַּרְמִיל, תַּרְמִילָא ד', שַׁק עור | leather bag | Ledersack שִׁבֵּת לִיאָ עִיָּא; שִׁבֵּת בְּמַקְלוֹ וּבְתַרְמִילוֹ; תרג' רות ב' יִיָּה (ותוצא); ואִפְקַת מִן תַּרְמִילָא.

תַּרְמִיל פִּי, הוֹצִיא הַצִּמָּה תַּרְמִילִים (של קטניות וכדומה) | Schoten bekommen | to form pods שְׁבִי פִּיב מִיָּה; אִפְוִינִי הַגְּמִלוֹנִין מִשְׁתַּרְמְלוּ וכו'.

תַּרְנָנָא עִי אַתְרָנָה. ירוש' גִּימ' פִּב מִיד עִיבָּ; יִיב תַּרְנָנָא מִתְנָה בְּרִיָּה.

תַּרְנָנָל, תַּרְנָנָלָא ד', שָׁכוּ | Hahn | cock עִיז יִיד עִיָּא; מוֹכֵר הוּא לֹו תַּרְנָנָל לְכֵן; יוֹמָא כ' עִיבָּ; קִרְיָתָא הַגְּבֵר - קִרְא תַּרְנָנָלָא.

תַּרְנָנָלָת, תַּרְנָנָלָתָא נִי, נִקְבָּת תַּרְנָנָל | Huhn | hen שִׁבֵּת מִיז עִיבָּ; תַּרְנָנָלָת שִׁקְרָתָה גְּבִרְתִּי; וּקִיד פִּכִּיָּה; כְּעִרְבִיא צוּחוּן לַתַּרְנָנָלָתָא שְׁכוּיָא.

תַּרְנָנָלָא, תַּרְנָנָלָא שֵׁם מְקוֹם | name of a place | Ortsname יִלְקִי דְּבִי תַּתְעִיד; תַּרְנָנָלָא וְכו' דְּקִישְׁרִי; סַפְרִי דְּבִיָּא; תַּרְנָנָלָא עִילָאָה קִיסְרִי.

תַּרְוֵיָא ת', שוער porter | Pfortner ב'ר פס'מ:
תרועיא דימא.

(תרו) נָתְרוּ נפ', נבאל a species of beet | Mangold
panic | vom Schreck ergriffen werden תנח'
תרומה מ' ונתרוין בתוך אהליהם.

תַּרְוֵיָא ת', חלה בשלשול to have diarrhoea,
to commit a nuisance | Durchfall haben.
sich besudeln ב'ק מ'ז ע'ב: אכל חטין
והתרו ומה.

תַּרְחָא פֿעל, השחה, סיכב zurück- | zurück
halten ג'ט' ס'ח ע'ב: תרחיה גביה.

אַתְרָא אַתָּא, המתין to wait | warten שבת קל'ד
ע'א: ליתרחו ליה עד דאיבלע ביה דמא
ולימהלוח.

תַּרְמִימָר ע'י תַּרְמִימָר, סנה' ע' ע'א: תרשימר
חצי מנה.

תַּרְמִיר ע'י תַּרְמִיר, רות רבה א' ח':
תרשימאות.

תַּרְי פ'י, שרה במים to soak, to steep | in
gewelchen ג'ט' כ'ז ע'א: היכא דתרו כיתנא.

אַתְרִי אפ', התרה והזהיר to forewarn | warnen
סנה' מ' ע'א: דאתרו ביה מלקות.

אַתְרִי אַתָּא, גשרה to be soaked | eingeweicht
werden תרג' יב'ע במ' ו' ג' (משרת ענבים):
דאתרו ביה עינבי.

תַּרְי שח'מ, שנים two | zwei כ'ב ל'ד ע'ב: דמנצו
עלה בי תרי.

תַּרְיָאָקָה נ', רפואה, תרופה medicine | Heil-
mittel שהשיר ד' ח': ועשו אותן תריאקה ובהן
היו מרפאין.

תַּרְיָד ע'י תַּרְד, 'ירוש' כלא' פ'א כ'ז
ע'א: תריד.

תַּרְיִי שח'מ, שנים two | zwei 'ירוש' דמ' פ'ה
כ'ה ע'ד: חד מן דתריי.

תַּרְיָבִיתָא נ', כעס ועזם anger | Zorn תרג' תה'
ע'א מ'ט (ובזעם): ובתריכותא.

תַּרְגִּמָּנָא ע'י תַּרְגִּמָּנָא, 'ירוש' חלה פ'ד ס' ע'א:
תרגמנא.

תַּרְד ז', מין ירק a species of beet | Mangold
תוס' כלא' א' י'א: ואין מרכיבין וכו' ולא תרד
על גבי ירבז מפני שירק בירק.

תַּרְדָּא ת', משוגע madman | Verrückter ב'מ כ'
ע'ב: אמר ליה תרדא.

תַּרְדִּיָּן שם איש a man's name | männlicher
Name ע'י י'ח ע'א: ר' חנינא בן תרדיון.

(תררה) תַּרְרָה חפ', הזהיר והעיד to forewarn |
verwarnen סנה' פ'ה מ'א: התריתם בו וכו'.

תַּרְבִּתָּא ז', מין ירק a variety of cabbage |
eine Kohllart כלא' פ'א מ'ג: הכרוב והתרובתור.

תַּרְוָא ע'י אַתְרוֹג, תרג' יב'ע ויק' כ'ג מ'
תרוגין ולולבין.

תַּרְוָגָא ע'י תַּרְוָגָא, 'ירוש' פס' פ'י ל'ז ע'ב:
תרונגא.

תַּרְוָד ז', כף spoon | Löffel כ'ל פ'יז מ'יב:
תרוד גדול של רופאים.

תַּרְוָמ ע'י תַּרְוָמ, בבור' מ'ד ע'א: עיניו תרומות;
מכ' בשלח א': לא היו תרומות וכו'.

תַּרְוִי־שח'מ, שנים two | zwei ב'ק ס' ע'ב: מילתא
דשויא לתרויכו.

תַּרְוָמָה - 1) ביעור removal | das Wegräumen
יומא כ'ב ע'א: תרומת הדשן.

2) מבחר choice | Auswahl ג'ט' ס'ז ע'א: מידותי
תרומות מתרומות מרותיו של ר' עקיבא.

תַּרְוָנָא ע'י אַתְרוֹג, 'ירוש' ג'ט' פ'ו מ'ד ע'ב:
כהרא תרונגיא הוון וכו'.

תַּרְוָנָק ז', בית קיבול למחוגה a casing of
compasses | Behälter für den Zirkel כ'ל
פס'ז מ'ח: תיק המכתב ותרונקא.

תַּרְוָעָה -- אחד מקולות השופר, שלשה צלילים
tremolo of the Shofar | tremulie-
render Posaunenstoß ר'ה פ'ד מ'ט: שיעור
תרועה בשלוש יבכות.

תִּרְבָּא, **תִּרְבָּא** ז', חלב *Talg* (forbidden) fat | תרג' ויק' ר' ח' (החלב); תרב תורא; בכורות ל' ע"א: תרבא דאטמא.

תִּרְבוּס עי' תִּרְבוּס. כל' פכ"ד מ"ה: שלשה תרבוסין הן של ספרין וכו'.

תִּרְבוּת -- גידול וחניוך | *education, rearing* *Zucht, Zähmung* ב"ק ס"ז ע"ב: ארי תרבות.

תִּרְבִּיין, **תִּרְבִּיצא**, **תִּרְבִּין** ז', (1) חצר | *court* *Hof* מויק ו' ע"ב: האי תרביצא שרי לתרבוץ; ב"ב צ"ח ע"ב: תרבץ אפדני.

(2) בית המדרש | *talmudische college(-hall)* *Akademie* ילק' מל"ב רל"א: וירדו לבבל ועשו תרבין לתורה; מג' פ"ב ע"ב: ובתרביצא אמור וכו'; תנח' תורי' מ"ז: תרבץ לתורה.

תִּרְבִּין פ"י, ריבץ את הקרקע במים | *to sprinkle* *besprengen* מויק ו' ע"ב: שרי לתרבוץ.

תִּרְבִּיצא ז', עי' תִּרְבִּין 1. ב"ב ס"ז ע"א: מר סבר תרבצא משמע.

תִּרְבִּקְנָה שם מקום | *Ortsname* name of a place | ב"ר פ"ט: עד מקום וכו' ואיזו זו תרבקנה.

תרג' תרגום.

(תרג) תִּרְגִּי חפ', האכיל אתרונם | *to give oranges to eat* | *mit Orangen füttern* מע"ש' פ"ב נ' ע"א: התרגו לברמין.

(תרג) אִתְרַג אפ', עשה את הדבר מבהיק | *to make bright* | *glänzen lassen* עיר' נ"ג ע"ב: אתריגו לפחמין.

תרג' יב"ע תרגום יונתן בן עוזיאל.

תרג' ירוש' תרגום ירושלמי.

תִּרְגוּמָא ז', העתקה מלשון ללשון, ביחוד העתקה הטקרא לארמית | *Targum, the Aramaic translation of the Bible* | *Targum, die aramäische Übersetzung der Bibel* מג"י

ג' ע"א: תרגום של תורה אונקלוס הגר אמרו: שם: תרגומא דהאי קרא.

תִּרְגִּמָא ז', ממתיקים | *Süßig-* dessert, sweets | *keiten, Nachtisch* תוס' בר' ד' ד: מיני תרגימא.

תִּתְקַע חפ', גרם תקיעת שופר | *to cause to blow* *das Schofarblasen veranlassen* פ"ד מ"ז: השגי מתקיע.

תִּתְקַף פע"י, (1) היה חזק | *to be strong* | *stark* *sein* תרג' שמי' א' ב' (ויעצמו מאד); ותקיפו לחדא.

(2) התגבר | *to rest heavily upon* | *schwer lasten* תרג' בר' מ"ז כ' (חזק עליהם חרעב); תקיף עליהון כפנא.

(3) החמיץ | *to get sour* | *sauer werden* ב"מ פ"ג ע"א: זבני לך ארבע מאה דני חמרא ותקיפו לחו.

תִּתְקַף פעל, (1) התגבר | *to overpower* | *überwältigen* חג' מ"ז ע"א: תקפיה ועייליה לבי מדרשא. (2) חיזק | *to strengthen* | *kräftigen* תרג' שופ' מ"ז כ"ח (חזקני); תקפני.

אִתְקַף אפ', (1) החזיק, אחז | *to seize* | *ergreifen* תרג' שמי' ט' ב' (מחזיק בם); מתקיף בהון.

(2) חיזק | *to strengthen* | *stärken* תרג' יר' ה' ג' (חזקו פניהם מפלע); אתקיפו אפיהון מטינרא.

(3) הקשה קושיא | *to raise an objection* | *etn-* wenden חול'מ"ג ע"א: מתקיף לה.

תִּתְקַדָּה נ', קירוי, כסוי הבית | *joists, ceiling* | *Ge-* *balk, Decke* מוכה פ"א מ"ז: תקרה שאין עליה מעזיבה.

תִּתְקַדָּבְתָּ, **תִּתְקַדָּבְתָּא** נ', מתנה | *gift* | *Ge-* *schenk* חול' צ"ד ע"א: ולא ירבה לו בתקדובת; תרג' בראש' ל"ב י"ד (מנחה לעשו); תקדובתא לעשו.

תִּתְקַשִּׁימוּ עי' תִּתְקַשִּׁימוּ. ירוש' כתי' פ"ו ל' ע"ד: תקשיטין לעשותן דינר וכו' דינר לעשותי תקשיטין.

תִּתְרומה.

תִּתְרנו רבנן.

תִּתְרָא ז', שור | *ox* | *Ochs* תרג' אס' ה' י"ד: תרא דנחשא.

אתקל אפי' (1) כניל 1. ירוש' שבי' פ"ד ל"ה ע"ג:
מתקל גושיא.

(2) הכשול | *straucheln* | *lassen* תרג' איכה א' י"ד: אתקל חילי.

(3) סיקל מאבנים | *ent-* | *steinen* ב"ב נ"ד ע"א: האי מאן דאתקיל תיקלא.

אתקל, **אתתקל** אתפ' (1) נשקל | *gewogen werden* | *to be weighed* תרג' איוב כ"ח ט"ו (ולא ישקל כסף מחירה): ולא יתקל סימא פרוגה.

(2) נכשל | *straucheln* | *to stumble* תרג' משי' ד' י"ט (במה יכשלו): במנא מתתקלון.

תקלא ד' (1) שקל | *Shekel, a weight and a coin* | *Schekel (Gewicht und Münze)* שק' פ"ו מ"ה:
תקלין חרתיין.

(2) מכשול ומוקש | *stumbling* | *das Straucheln, Versehen* על מה דעבדין תקלא.

תקללה, **תקללתא** כניל 2. ברי' פ"ד מ"ב: שלא תארע תקלה על ידי; תרג' יש' ג' י"א (ולמעצבה תשכבון): ולחקלותכון התובון.

תקין -- **התקין** חפ' (1) הכין | *to prepare, to fit* | *vorberetten* אבות פ"ד מ"ז: התקן עצמך בפרוודור כדי שתכנס לטרקלין.

(2) קבע | *ordain* | *verordnen* ברי' פ"ט מ"ה: והתקינו שיהא אדם שואל את שלום חבירו בשם.

התקין חתפ', הוטב והושבח | *ver-* | *bessert werden* מ"ז: יכול להתקן.

תקנה, **תקנתא** ג' (1) סגולה, תרופה | *remedy* | *Mittel, Abhilfe* חג' ט"ו ע"א: כלי זהב וכלי זכוכית אף על פי שנשברו יש להם תקנה; מגי' ג' ע"א: מאי תקנתיה.

(2) כלל, חק, קביעות | *Verordnung* | *ordinance* ב"ק קט"ו ע"א: מפני תקנת השוק; מגי' ב' ע"א: אתו רבנן ועקרו תקנתא דתקינא.

תקע -- הכה | *(mit der flachen Hand)* | *schlagen* פ"ח מ"ז: התוקע לחבירו גותן לו מלע. **נתקע** גפ', נתחב ונכנס, נשקע | *to be inserted, hineinversetzt werden* | *to be placed* כ"ד ע"א: אוי לו לדור שנתקע בכ"ד.

תקועא ז', תוקע בשופר | *Shofar* | *Schofarbläser* ר"ה ל' ע"א: מקל תקועיא.

תקוה ז', חזק ועז | *Kraft* | *Macht* תרג' שמי' י"ג ט"ז (בהזקק יד): בתקוה ידא.

תקי ז', משקוף | *Oberschwelle* | *lintel* תרג' יב"ע דב' ו' ט' (מזוזת): לקבל תקי.

תקין ת', (1) חזק | *firm* | *fest* תרג' משי' כ"ד ג' (ובתבונה יתכונן): ובכיונא תקין.

(2) טוב וישר | *gut, recht* | *right* תרג' שמי' י"ח י"ז (לא טוב הדבר): לא תקין פתגמא.

תקיעה נ', (1) פעולת התוקע בשופר | *blowing* | *the Shofar* | *das Schofarblasen* ע"א: תקיעת ראש השנה ויוכל.

(2) אחר מן הקולות של השופר, קול ממושך | *a succession of connected sounds* | *lang an-* | *haltender Posaunenstoß* שם ל"ד ע"א: אתקין ר' אבהו בקיסרי תקיעה שלשה שברים תרועה ותקיעה וכו'.

תקיעותא כניל 1. תרג' תהי' ק"ב ג' (בתקע שופר): בתקיעותא דשופרא.

תקיעתא, **תקיעתה** ג', (1) כנוי לראש השנה, יום תקיעת שופר | *das Neujahrsfest* | *the New Year's day* ירוש' מוכה פ"ד ע"ב: דלא תעבדון תקיעתא בשבתא.

(2) תפלת שופרות במוסף לראש השנה | *a section of the Musaf of the New Year's Day* | *ein Gebet im Mussaf zum Neujahrsfest* ויקיר פכ"ט: בתקיעתה דרב וכו'.

תקל תנאי קודם למעשה.
תקל **נתקל** נפ', התקיל חפ', נכשל | *to stum-* | *straucheln* ב"ק פ"ג מ"א: ונתקל הראשון ונפל; פסיקיר פמ"ד: מתקלת.

תקל פעו"י, (1) שקל | *wägen* | *to weigh* תרג' אפי' ד' (לשקול): למתקל.

(2) נכשל | *straucheln* | *to stumble* תרג' הושע ד' ה' (וכשלת): ותתקלון.

(תפל) **אתפל** אתפי, כניל 2. תרג' דב' א' א':
במארן איתפלו על מנא.

תפל -- עי' תפלות. תוס' צוק' מוטח ו' ח': אי
אפשר לעמוד על התפל.

תפלא נ', טבלא, קרש Brett | board עיר' נ'ג
עי'ב: תפלא הוות לי.

תפלה -- עי' תפליין. מגי' פיד מ'ח: העושה
תפלתו עגולה סכנה ואין בה מצוה.

תפלת שוא בקשה לאלהים על שעבר a prayer
concerning a thing which cannot be
changed | Gebet um etwas Unabänderliches
בר' פ"ט מ"ג: הצועק לשעבר הרי זו תפלת שוא
כיצד היתה אשתו מעוברת ואמר יהי רצון שתלד
אשתי וזכר הרי זו תפלת שוא.

תפלוגתא נ', מחלוקת | difference of opinion
Meinungsverschiedenheit ירוש' שבי' פ"א ל"ג
עי'ב: תפלוגתא דר"ש ורבנן.

תפלות נ', דברי הכל ופריצות trivialness,
frivolity | Albernheit, Frivolität שמור' פ"ה:
נשיקות של תפלות.

תפליין ב"ר, מוטפות שמניחים בשעת התפלה על
הראש ועל חיד השמאלית | phylacteries, T'fillin
Phylakterien, Tefillin מני' ל"ה ע"א: תפליין
מרוכעות הלכה למשה מסיני.

תפליית שם מקום Ortsname | name of a place
תוס' צוק' שבי' ד' י"א: תחום ארץ ישראל וכו'
תפליית וכו'.

תפנוק ז', תענוג ושעשוע enjoyment | Ver-
gnügung ירוש' תעני' פ"א סיד ע"ג: אינן
מנהגות עצמן בתפנוקין.

תפנים שם מקום Ortsname | name of a place
ירוש' שבי' פ"ז מ"ד ע"ג: תחום ארץ ישראל וכו'
תפנים וכו'.

תפס פ"י, 1) החזיק ואחז to seize, to take hold
on | ergreifen, Besitz ergreifen כתי' פ"ד ע"ב:
התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים לא קנה.

(2) חל to take effect | Wirkung haben יב'
י"ג ע"ב: אין קדושין תופסין ביבמה.

(3) בא בטענה, נוף tadeln | to blame ירוש'
בר' פ"ז י"א ע"ג: והנוקדין תופסין אותו על כך.

תפס נפ', 1) נאסר ע"י הממשלה | to be arrested
verhaftet werden ע"ז י"ז ע"א: כשנתפס ר'
אליעזר למינות.

(2) היה אחראי | ver-antwortlich gemacht werden
כ"ב מ"ז ע"ב:
אין אדם נתפס על צעריו.

תתפס חפ', עי' תפס. תמורה ב' ע"א: הכל
מתפסין בתמורה.

תפקיד ז', 1) פקודה | Befehl command ויקר'
פ"א: שאינן יכולין לעמוד בתפקידיו.

(2) הדרוגות | Begattung copulation ב"ר פ"י"ג:
בהמה מבקשת תפקידה.

תפקידתא נ', כניל 1. תרג' דב' ו' א' (וזאת
המצוה): ודא תפקידתא.

תפר ז', חיבור ע"י חוט וחוט Naht | seam מנ'
ל"ה ע"א: מקום התפר.

תפשיחא ז', מצול | Abspaltung stripping
כ"ב נ"ד ע"א: אכלה דיקלא בתפשיחא.

תפשיטא ז', דבר ודאי, Bestimmtes | certainty
Sicheres ירוש' חלה פ"ג נ"ט ע"ב: אין תפשיטא
לך וכו'.

תפתיחא ז', שדה בעל הריצים | broken ground
rissiger Boden כ"ב ל"ז ע"א: תפתיחא לא הוי
חזקה.

ת"ק תנא קמא.

תפולא ז', מוקש | Falle snare תרג' קה' ט'
י"ב (האחוות בשח): דמתאחרין בתקולא.

תקון ז', 1) סדר Ordnung | arrangement מוכה
נ"א ע"א וע"ב: ומתקנין שם תקון גדול.

(2) הטבה והשכלה | Verbesse-ment rung
כ"ב ב"ר כמ"ט: תקון מופרים הוא זה.

תַּפְּחָה (תַּפְּחָה) אָפְּפָה אתמ', הבריא to recover | genesen
 כי'מ פ"ו ע"א: בעא רחמי ואתמה.

תַּפְּחָה ז', דבר הנפוח | something blown up
 Aufgedunsenes ירוש' תר' פ"ב מ"א ע"ד: דרך
 התפח לצמוק ואין דרך הצמק לתפוח.

תַּפְּחָה נִפְשָׁה לשון קללה an imprecation (let
 despair come upon...!) | eine Verwünschung
 כת' ק"ה ע"ב: תפח נפשם של מקבלי שוחר.

תַּפִּי פ"י, (1) רקק to spit | spucken נדה מ"ב ע"א:
 כולכו ברוקא חרא תפיתו.
 (2) שפת את הקדרה | to set on for cooking
 einen Topf auf den Herd setzen תרג' מ"ב
 ד' ל"ח (שפות הכיר): תפי דורא.

תַּפִּי ג', כירה | Herd | hearth בר' ל"ט ע"א: כי תפי.
תַּפִּיָּה ת', חולה krank | sick שבת י"ב ע"ב:
 לשולי בתפיהת.

תַּפִּיָּה ע"י תַּפִּי ויק"ר פל"ד: צפה בההוא קידרה
 על תפיהת.

תַּפִּיל ע"י תַּפִּל 2, ירוש' שבי' פ"ו ל"ז ע"ב: יצאה
 אלינתין שאינה אלא לתפילין.

תַּפִּילָא ע"י תַּפִּלִין תרג' יב"ע דב' י"א י"ח:
 כתיבין על תפילא וכו'.

תַּפִּסָּה ג', (1) אחיזה | seizing, grasp
 Gretfen חול' מ"ד ע"א: כדי תפיסת יד.

(2) ע"י פְּרִיקָה 1, שם קיז ע"ב: כעין תפיסה אחת.
תַּפִּרָּה ג', חיבור ע"י חוט ומחט | seam, stitch
 Naht, Stich שבת פ"ג מ"ב: התפור שתי תפירות.

תַּפִּישָׁה ע"י תַּפִּסָּה, ירוש' ע"ז פ"ב מ"ג ע"א:
 מפני שיש בה תפישת ידי אדם.

תַּפִּית ז', מפיט, כיסוי | Teppich, Decke carpet
 כלי' פכ"ג מ"ג: תפית של חמור.

תַּפִּל פ"י, (1) מח ומרח | bestreichen to paste
 צוק' פס' ה' י"ז ואין תופלין אותן בהרסית.

(2) הוציא לעז | üble Nachrede to slander
 führen ספרי דב' א"ז: דברי תפלות שתפלו
 על המון.

תַּעֲנִית יָחִיד צום פרטי שיחיד קיבל על עצמו
 a private fast-day | ein Fasten, תורת נדבה
 das sich ein Einzelner freiwillig auferlegt
 תענ' י"ב ע"ב: תענית יחיד.

תַּעֲנִית צִיבּוּר צום פומבי המוטל על הכל public
 fast | öffentlicher (obligater) Fasttag תענ'
 י"א ע"ב: תענית ציבור.

תַּעֲרָה פיעל, ניער וגירה to stir up | in Auf-
 regung versetzen כר' תח' ס' ה"ז י"ן הוא
 מתער את העולם וכו'.

תַּעֲרָה פעל, עורר to waken | aufwecken ירוש'
 ביצה פ"ח ס"ג ע"א: אול בעי מתערתא.
תַּעֲרוּבָת ג', בלילה ומויגה mixture | Mischung
 חול' ו' ע"א: תערובת דמאי.

תַּפְּאֲרוֹת ע"י תוֹבָרוֹת, תוס' צוק' כ"ב ג' א"ז:
 כל שיש לו תפארות יש לו אחוריים וחוק וכו'.

תַּפְּאֲתָה שם אשה a woman's name | Frauen-
 name גיט' ס"ג ע"ב: תהיא דהוו קרו לה נפאתה
 אזול מהדי כתוב תפאתה.

תַּפּוּחַ - גל, גבשושית pile | Haufen חול' צ'
 ע"ב: תפוח היה באמצע המזבח.

תַּפּוּחַ ת', (1) צבה ונפוח, swollen | geschwollen
 gedunsen ירוש' נדה פ"ג ב' ע"ד: ראשו תפוח.
 (2) נרקב spoiled | verfault שבת קכ"ח ע"ב:
 בשר תפוח.

תַּפּוּסִים ע"י תַּפִּית, עיר' כ"ז ע"א: האוכף וכו'
 והתפוס.

תַּפּוּסָה ג', (1) קנין Besitz | possession תוס'
 תר' ג' ז': כל בית הגיתות תפוסה אחת.
 (2) ע"י תַּבּוּסָה, כ"ב ק"א ע"ב: המוצא מת
 מושכב כדרכו נוטל ואת תפוסתו.

תַּפּוּשָׁה כנ"ל 1, ירוש' תר' פ"ב מ"א ע"ב: שהיה
 בלבו לעשות תפושא אחת.

תַּפּוּחַ פיעל, נעשה נפוח, צבה to swell | an-
 schwellen כמ"ר פ"מ: ותפח צוארה.

תַּפֵּחַ פיעל, הכה ונקש klopfen | to slap ירוש'
 ע"ז פ"ד מ"ז: שהיה מתפח ע"פ החבית.

תַּסְפֹּרֶת נ', 1) גזיות השערות | hair-cutting
das Haarschneiden מו"ק י"ד ע"ב; אבל אסור
בתספורת.

2) צורה מסוימת של שיער גזוז | style of
hair-cutting | Haarschnitt שבת ט' ע"ב;
תספורת בן אלעשה.

3) מין מספריים לגזיות ירקות | gardener's
shears | Gartenschere ביצה ל"ד ע"א; ואין
גזוין את הירק בתספורת שלו.

תַּסְפֹּרֶתָא, **תַּסְפֹּרֶתָא** כנ"ל 2. מנה' כ"ב
ע"ב; תספורתא יחידאה; נד' נ"א ע"א; תספורתא.

תַּסְקִיפָא ז', 1) עלילה | Intrigue | Intrigue תרג'
יח' כ"ד י"ב (תאנים); תסקופין.

2) גזירת הגורל | Schicksal | destiny תרג' תה'
ס"ו ה' (נורא עלילה); מרי תסקיפין.

תַּעֲיֵב תבוא עליו ברכה.

תַּעֲבֹרָא 1) ז', עברה וכעס | Zorn | anger תרג'
יש' ט' י"ח (בעברת ה' צבאות); בתעבור מן
קדם ה' (בחו' אח'; בתבעור).

2) ת', בעל חמה | zornig | angry שם י"ג ט'
(אכזרי ועברה); אכזרי ותעבור.

תַּעֲוִיב ז', דברי תועבה ומיאוס | abomination
Abscheuliches ילק' עמוס תקמ"ה; לידע כמה
תעוב נעשה בהם.

תַּעֲלָא, **תַּעֲלָה** י', שועל | jackal; fox | Schakal;
Fuchs כג"ז ט"ז ע"ב; תעלא בעידניה כג"ד
ליה; קהליר א' ג"ז בר קפרא הוה אמר תלת
מאה מתלין על הדיון תעלה.

תַּעֲנִי תענית.

תַּעֲנִי, **תַּעֲנִית**, **תַּעֲנִיתָא** נ', צום | Fast-
tag; das Fasten יואל א' י"ד (קדשו צום);
גזרו תעני; עיר' י"ח ע"ב; ישב בתענית; תעני'
י"ב ע"ב; ליתבי תעניתא לתעניתא.

תַּעֲנִית חֲלוֹם צום שאדם מקבל על עצמו לאחר
שחלם חלום רע | a fast on account of a bad
dream | Fasten zufolge eines bösen Traumes
תעני י"ב ע"ב; תענית חלום.

it is stated in a Boraitha | es steht in einer Boraitha geschrieben
ע"א; כדתניא וכו'.

תַּנְיָא ע"י תנא. ירוש' קיד' ס"א ג"ט ע"ג; תניין אינון.
תַּנְיָא ע"י תנא. ירוש' קיד' ס"א ג"ט ע"ג; תניין גוף.
תַּנְיָא פיע, **אֲתַנְיָא** אפי', עשן | rauchen | to smoke
תרג' שמי' כ' ס"ו (ההר עשן); מורא תניין; יש'
ז' ד' (האורים העשנים); אוריא מתנניא.

תַּנְיָא שנינו במשנה | it is stated in the Mishnah
es steht in einer Mischna geschrieben
ב' ע"א; תנן התם.

תַּנְיָא, **תַּנְיָא** ז', 1) עשן | Rauch | smoke תרג'
בר' ס"ו י"ז (תנור עשן); תנור דתנן (י"ב ע"ש);
מסיק תננא).

2) ריח רע | stench | übler Geruch תרג' יש'
ל"ד ג' (באשם); תננהון.

תַּנְצִיבָה תחי נפשו צרורה בצרור החיים.

תַּסְכָּרָא ז', אוצר | store | Schatz ירוש' בר' ס"ט י"ג
ע"ד; העמידו קומים על תסכריות שלו.

תַּסְכָּרָא; **תַּסְכָּרָא** חנע בעצמך, וכי יעלה על
הדעת לומר כך | is this logic? how can one
understand this? | wie ist dies denkbar?
ז"ל ל"ב ע"א; ותסברא וכו'.

תַּסְנוֹרָא, **תַּסְנוֹרָא** ע"י תסכר. ביר פפ"ג;
שהיה סבובו תסנוריות של אביו; שם פס"ז;
כג"ד תסנורתא חסרים.

תַּסִּילָא ז', מין יונה | a species of
doves | eine Taubenart חול' ס"ב ע"א; תסיל
פסול משום תורין; תרג' י"ב ע"ב בר' ס"ו ט' (ותור);
ותסילא בר יון.

תַּסִּיחָה נ', רתיחה עצמית של יין וכדומה | fer-
mentation | Gärung ע"ז ל' ע"ב; וכמה תסימתו
שלשה ימים.

תַּסִּס פעו"י, 1) רתח היין רתיחה עצמית | to fer-
ment | gären ע"ז ל' ע"ב; יין תסוס וכו'.

2) זנק | sprühen, spritzen | to spurt שהשיר
ג' וז' נתן אצבע על הצור התחילה תוססת אש.

(2) דיבור, שניגה *Gerede, Spott* by-word | 'ביע דב' כיח ליו (ולשניגה): למחלין ולתנויי.

תנז' עיי תנא. שהשיר ג' וי: קראוי ותנויי.
תנח' תנחומא.

(תנח) התנח' הס', הניה. הקיל. הביא רוחה
to set at ease | *erleichtern, befriedigen*
לי: ליב: תנוח דעתך שהתנחת את דעתך.

(תנח) איתנח אתס', נאנח *seufzen* | sigh
חול' כיו עיב: אינגיד ואיתנח.

תנח' תנחומא שמות אמוראים names of
Amoraim | Namen von Amoräern
עיא: שאול שאילה זו לעילא מר' תנחום דמן
נוי: ביר פיא: איר תנחומא.

תנח' תנח' ג', אנחח *seufzer* | sigh | תרג' תח' וי
די (כא חתי): בתנחתי.

תנז' פיי, (1) חזר ועשה *wiederholen* | to repeat
תרג' בליא י"ח ליד (ויאמר שנו וישנו): ואמר
תנו ותנו.

(2) לימד *lehren* | to teach | תרג' 'ביע דב' ליב
זי: קרון בספרי אורייתא ויתגון לבין.

(3) קיבל ומסר הלכה | *tradieren*
to report a tradition | עיר' ליו עיב: דתני איו.

תנז' פעל. (1) שינה *ändern* | to change | תרג'
אייב ייד כ' (משנה פניו): מתני קלמטוריה.

(2) דיבר, סיפר *erzählen* | to tell | תרג' יביע
בר' כיב כז: ותני לות שרה.

אתנז' אפי, (1) עיי התנח. בת' ג' ע"ע: איבעי ליה
לאתנווי ולא אתני.

(2) לימד *lehren* | to teach | שם ייז עיב: למאן
דמתני וכו'.

אתנז' אתס', (1) נכפל *wieder-* | to be repeated
holt werden | תרג' ברי מ"א ליב (ועל השנית
החלום): ועל דאיתני חולמא.

(2) הוגד *erzählt werden* | to be told | תרג'
ברי ליה ייג (ויוגד לתמר): ואתני לחמר.

(3) הוחרר *geschärft werden* | to be sharpened
תרג' יח' כיא ייד (הוחרר): אתני.

תמצית נ', עיקר, שארית *remnant, drain* | *Aus-*
gepresses, übriggebliebenes כר' פ"ה מ"א:
דס התמצית: סוטה פ"ט מ"ט: תמצית
של חסידים.

תמר פיעל, עלה וזקף *sich* | to rise straight up
aufrichten, emporsteigen יומא כ"ח ע"ב:
תימור של לבנה מתמר ועולה כמקל.

תמר' (נ', 1) עץ התמר ופריו *palm, date*
Palme, Dattel דמ' פ"א מ"א: נובלות התמרה
וכו': סוכה ליב עיב: שתי תמרות יש בגיא בן
הנם ועולה עשן מבניהם.

(2) מין פקע בצורת תמר - *fruitlike excre-*
cence on leaves | dattelförmiger Auswuchs auf
Blättern מעש' פ"ב מ"ו: תמרות של תלתן.

תמר' תמר' כניל 1. ירוש' ביצה פ"ה פ"ג ע"א:
תמרתא עקמתא.

תמת' תורה מה תהא עליה.

תנא עיי תנז'. חול' מיו עיא: תנא קומי דרב וכו'.
תנא זי, תואר להכמי המשנה *Tannai | Tan-*
nalte, Titel der Mischnaautoren ב"ב צ"ג ע"א:
תנא קמא וכו'.

תנא' תנא' זי, כלל המדובר בין שני דברים.
התחייבות שבה תלוי קיום החוזה, *condition*
stipulation | Bedingung, Vereinbarung קיד'
פ"י מ"ד: כל תנאי שאינו כתנאי בני גר ובני
ראובן אינו תנאי. תרג' יביע כמ' כ"ב ד': דהכין
היה תנאה ביניהון.

תנאי עיי תנא. ירוש' פאה פ"ז כ' ע"א: אית
תנאי תני.

תנ"ה תניא נמי הכי.

תנח' - התנח' הס', עשה חוזה ותנאי *to make a*
condition | verabreden, eine Bedingung
machen כת' פ"ט מ"א: שהתנה על מה
שכתוב בתורה.

תנניא זי, (1) למוד *studium* | study | תענ' כ"ד
עיא: כל תנויי בגויקין חוזה.

תַּמְלִי תהי' אתמול *yesterday | gestern*
 שי'א כי כ'ז (גם תמול גם היום): אף תמלי אף
 יומא דין.

תַּמְלִית תפסת מרובה לא תפסת.

תַּמֵּם פיעל, השלים *erfüllen* | *to fulfil* סנה' ל'ט
 ע"ב: כדי לתמם שני חזיונות.

תַּתְּמִים הפ', שכלל *vervoll-* | *to make perfect*
kommen גר' ל"ב ע"א: כל המתמים עצמו
 הקביה מתמים עמו.

תַּתְּמִן תמי'ם, שם *dort* | *there* בי'ם פ"ד ע"ב: תמן
 אמרין וכו'.

תַּמְנִי שהי'ם, שמונה *acht* | *eight* תרג' בר' ח' ד'
 (שמונה מאות): תמני כמאה.

תַּמְנִי סְרִי שמונה עשר *achtzehn* | *eighteen* בר'
 כ"ט ע"א: תמני פרי תקון תשסרי לא תקון.

תַּמְנִיָּא ע"י תַּמְנִי, בר' ד' ע"ב: תמניא אפין.

תַּמְנִיָּתָא נ', שמינית *Achtel* | *one eigth* פס'
 ק"ט ע"א: תמנייתא קדמייתא.

תַּמְנִיָּסָר שהי'ם, שמונה עשר *achtzehn* | *eighteen*
 תרג' יב"ע בר' י"ד י"ד (שמונה עשר): תמניסר.

תַּמְנִיָּסְרָאָה שהי'ם, השמונה עשר *the eigh-*
teen | *der achtzehnte* תרג' דה"א כ"ד מ"ז:
 תמניסראה.

תַּמְנִיָּתָא נ', מין כלי זמר *a musical instrument*
ein Mustkinstrument תרג' תה' י"ב א'
 (השמינית): תמניתא.

תַּמְנִן שהי'ם, שמונים *achtzig* | *eighty* תרג' שמי'
 ז' (שמונים): תמנן.

תַּמְנִנְרִי ע"י תַּמְנִסָר, תרג' יב"ע דב' י"ז י"ז:
 תמנר.

תַּמְנִת עֶשֶׂר שהי'ם, שמונה עשרה *eighteen* | *achtzehn*
 תרג' בר' י"ב (שמונה עשר):
 תמנת עשר.

תַּמְנִצִּית נ', מיץ, עסיס *Saft* | *Juice* תוס' מבכש'
 ג' י"ג: תמצות בשר.

תַּמְחִי ד', 1) קערה גדולה *a great dish, tray*
große Schüssel כלי פס'ז מ"א: תמחוי המזונות.
 2) חלוקת מזונות לעניים *charity plate, soup-*
kitchen | *Sammelstelle von Naturalien für die*
Armenspeisung פאה פ"ח מ"ז: מי שיש לו
 מזון שתי סעודות לא יטול מן התמחוי.

3) שקעורית בעול שעל צוארי הבהמה *a cavity*
in the yoke | *Vertiefung am Joch* כלי פ"ד
 מ"ד: הסוכך והמחגר והתמחיות וכו'.

תַּמִּיד -- שם מכנת בתלמוד *name of a treatise*
of the Talmud | *Name eines Talmudtraktates*
 יומא י"ד ע"ב: מאן תנא תמיד ר' שמעון איש
 המצפה הוא.

תַּמִּידָא נ', תמהון והשתוממות *astonishment*
das Staunen ילק' שמי' קס"ז: ויתמהו תמיהה
 גדולה מאד.

תַּמִּימוּת נ', 1) שלמות *completeness*
 כ"ק ל"ט ע"ב: הרי הוא בתמימותו.

2) תום וישר *frankness* | *Redlichkeit* ויק' פ"א:
 בשעה שבא בתמימות הקביה בא עמו בתמימות.

תַּמִּימוּתָא כנ"ל 2. תרג' משי' י"א ג' (תומת
 ישרים): תמימותא דתריצי.

תַּמִּינְאָה שהי'ם, שמיני *the eighth* | *der achte*
 תרג' ויק' כ"ב כ"ז (יום השמיני): יומא תמינאה.

תַּמִּיר ע"י תַּיְמוֹל, בכורות מ"ד ע"א: דתביר וכו'.

תַּמִּירוֹת נ"ר, סומכות של בית קיבול סגורה
pillars of the framework of a lantern
Metallstützen eines Lampengestells תוס' כלי'
 בי'ם ב' ו': פוקמי שיש בה בית קבול שמן וכו'
 תמירות שלה של תמכת וכו'.

תַּמְקָא ד', תַּמְקָה נ', מין צמח *corn-salad*
Rapunzel פס' פ"ב מ"ז: ואלו ירקות שארם יוצא
 בהן ירי רובתו בפסח בחזרת וכו' ובתמכא
 (בירוש': תמכה):

תַּמְכִּישָׁא תורה מתשת כחו של אדם.

תַּמְקָתָא ע"י תַּמְקָה, פס' ל"ט ע"א: תמכא -
 תמכתא.

תמ' תמורה.

תָּם • בעל חי שעדיין לא הוחזק נגח ומוזק

an animal not given to goring (that did injury only once or twice) | *nicht als stößig*

bekanntes Tier כִּי יֵד עֵינָא: תם משלם חוי נזק מועד משלם נזק שלם.

(תמד) נְתַמַּד נפ', נתערבב | *to be infused*

aufgegossen werden חול' פיו עיב: נתמרו

מאליהם.

תמד (פיעל, ו) עשה משרת ענבים | *to make po-*

mace wine | *Weinhefe aufgießen* מעש' פה

מיו: המתמר ומצא כדו מרתו.

(2) בלל *to mix* | *vermischen* חול' פיו עיב:

תמרו במי גשמים.

תמד ז', משרת ענבים (*Wein-*) | *pomace wine*

Hefeaufguß חול' כיה עיב: התמר עד שלא

החמיץ וכו'.

(תמדה) התמיה הפ', (1) תמה והשתומם | *to won-*

der | *sich wundern* ביר פציה: על אלו אתם

מתמיהין.

(2) עורר תמיון | *to create astonishment*

Staunen erregen מנ' מ' עיב: אינו אלא מן

המתמיהין.

תמדא, תמדתא נ', תמיון, מופת, *wonder*,

Wunder, Zeichen miracle | תרנ' תה' קיה

כיו (ומופתים): והמהיא: ביר פליא: תמתהון.

תמיון זיר, מין בעל חי *a beast* | *elne Tierart*

תרנ' יש' ליד יד (ציון): תמיון.

תמונתא [תומנתא] נ', שמינית | *one eighth*

Achtel ירוש' שק' פג מיו עג: תמונתא.

תמנות נ', (1) חוסר מום | *integrity* | *Fehlerlosigkeit*

קיד' כיד עיב: תמת וזכרות.

(2) מיב בעל חי שאינו מועד לזקין | *the legal*

status of an animal that is stil a | *Chak-*

תם *rakter eines Tieres solange es noch ist*

מיה עיב: צד תמות במקומה עומדת ועי' תם.

נתלש נפ', נעקח ונעקר | *to be detached* | *losge-*

rissen werden פיה מיו: גל שנתלש.

תלש פיעל, עי' תלש, יומא פיו מיד: חוי

מתלשים בשערו.

תלת פיעל, חילק לשלשה חלקים | *to divide into*

three parts | *in drei Teile tellen* דב' יט

גי (ושלשת את גבול ארצך): ותלתית ית

תחום ארעך.

(2) עשה בפעם השלישית | *to do a third time*

zum dritten Mal tun תרנ' מליא ייה ליד

(ויאמר שלש וישלשו): ויאמר תלתו ותלתו.

אתלת אהפ', נעשה בפעם השלישי | *to be done*

a third time | *zum dritten Mal wiederholt*

werden תרנ' יביע דב' כיו: ואתליתון

במישרי מואב.

תלתא ז', שליש | *a third part* | *Drittel* תרנ'

מליב יב ה' (השלישית מכם): תלתא מנכון.

תלתוני שהימ, שלשים | *thirty* | *dreißig* ירוש'

כלא' פיש לייב עיב: תלתוני יומיא.

תלתול ז', יבלת | *wart* | *Warze* בכור' מ' עיב:

תלתול בעלמא.

תלתיתא שהימ, החלק השלישי | *a third part*

Drittel תרנ' במ' מיו ו' (שלישית ההין):

תלתות הינא.

תלתותא נ', שלישיה | *sum of three* | *Dretheit*

תרנ' שיא כ' יית (ושלשת): ובתלתות יומיא.

תלתים, תלתיתו שהימ, שלשים | *thirty* | *dreißig*

ירוש' כת' פייב ליה עיב: תלתיתו וכו'; שבו

פיש ליה עיד: תלתים שנין.

תלתל • תל, גל | *monnd* | *Hügel* ויקיר פייט:

אפילו דברים שאתה רואה אותה קוצין בתורה

תלתלי תלתלים הו.

תלתן ז', מין צמח | *fenugree* | *Bockshornklee* תר'

פיי מיו: חבילי תלתן.

תלתתו שהימ, שלשים | *thirty* | *dreißig* ירוש'

כלא' פיש לייב עיב: ותלתתו יומיא.

תלמוד ז', 1 לימוד | *Lehre, teaching, study*
Studium סאה פ"א מ"א: תלמוד תורה
 כנגד כולם.

2 עיי' גמרא. ירוש' הור' פ"ג מ"ה ע"ג: לעולם
 הוי רץ אחר המשנה יותר מן התלמוד.

תלמודא כניל 2. ב"ט ליג ע"ב: שבקו כולי
 עלמא וכו' ואולו בתר תלמודא (בהו' אח' גמרא).

תלמוסא ז', העוז *Kühnheit* | *boldness* מדר'
 תה' בובר י"ג ח': באיזה תלמוסא.

תלמי ג', צנור *Rohr* | *tube* תוס' מקוא' ד' ח':
 היוצא לתלמי ומן התלמי לברכת.

תלמיד - תלמיד חכם מלומד, למדן | *scholar*
Gelehrter שבת ק"ד ע"א: איזהו תלמיד חכם
 וכו' זה ששואלין אותו הלכה בכל מקום ואומרת.

תלמיותא ג', תפירה מעשה תלמים
of lines or furrows | *das Rillenbilden*
der Nadel בר' פ"ג ע"א: מחטא דתלמיותא.

תלן [תלג] פ"י, כיבם וליבן | *to wash, whiten*
waschen, weißen ירוש' פס' פ"ג ל' ע"א:
 ומתלנה ארבעה זמנין.

תלע פיעל, חסיר את התולעים
to drive vermin | *Wärmer ablesen* off | ירוש' שבת פ"ז י' ע"א:
 חמעשן המתלע וכו'.

תלע'ה פ', 1 כניל. מרות פ"ז מ"ז: מתלעין
 את העצים.

2 שרץ תולעים | *wurmig* | *to grow wormy*
werden בר' פמ"ז: וזרחה על הן החמ ותתלעו.

תלע פ"י, שסע *zerreißen* | *to tear apart* תרג'
 יב"ע ויק' א' י"ז (ושסע): ויתלע.

אתלע אפי', עיי' התלע 2. סנה' ק"ה ע"ב: חיורא
 כי מתלע.

תלעובא עיי' תולעבא. תרג' תח' קכ"ג ד'
 (הלעג): הלעובא.

תלש פ"י, עקר *pflücken*. | *to pluck, to tear*
reißen ב"ק פ"ה מ"ז: תולש בשעריו.

תלוי ז', בית יד *Henkel* | *handle* כלי פטיו מיד:
 כל התלויין ממאין חוץ מתלוי נפה וכברה.

תלוי ז', זקוסה *Erhebung* | *lifting up* פסיק' שק'
 י' ע"ב: תלוי ראש.

תלול, תלולא, ז', תלולית ג', תל, גל
 mound | *Hügel* ויק'ר פ"ה: תלוליא בפלסטיני;
 שם פ"ט: בתלוליות זו של עפר; תוס' אהל' מ"ז:
 עפר תלולות.

תלות ג', מה שנכתב למעלה מן השורה
inter-linear insertion | *über der Zeile Geschriebenes*
 ירוש' ג"ט פ"ט ג' ע"ג: שמר שיש בו תלות.

תלח פ"ע, ג-פורר *auseinander-*
to fall apart | *fallen* חול' ג"ג ע"ב: תלחא ונפלה.

תלחא ז', התיכה *Stück* | *piece* חול' ג"ג ע"ב:
 ונפלה תלחוי תלחוי.

תלוא ז', יתר, תלי *Haken* | *hook* שבת ק"מ ע"ב:
 תליא רבשרא שרי למלמוליה דכוורי אסיר.

תלוייה ג', 1 הוקעה על העץ | *hanging* | *das Aufhängen*
 סנה' מ"ז ע"ב: אחר קושר ואחר
 מתיר כדי לקיים מצות תלייה.

2 ספק *Zweifel* | *doubt* ירוש' יומא פ"ו מ"ג
 ע"ג: קבעו בתלייה.
 תליל ת', גבוה ונעלה | *hoch*, *high, exalted*
erhaben תה' ח' י' (אדיר שמך): תליל
 ומשבח שמך.

תליסרי ת', השלשה עשר *drei-* | *thirteenth*
zehnter תרג' יב"ע בר' ב' נ"א: עילעא תליסרית.

תלישה ג', עקירה *das Pflücken* | *plucking*
 ירוש' שבת פ"ז י' ע"ג: תלישתה היא גזיתה.

תליתיתא ש"ח, שלשים *dreißig* | *thirty* ירוש'
 כת' פ"ב ל"ה ע"א: תליתיתא וכו'.

תליל תרתי למה לי.

תלליא תקנתא לתקנתא לא עבדינן.

(תלם) תללים הפ', עשה תלמים | *to furrow*
Furchen ziehen ב"ר פל"א: והיה מתלסיתלמיות.

תלמא עיי' תלמא. תרג' ירוש' בר' מ"ט ה'
 (אחים): אחין תלמין.

תְּכַרְכִּיכִים, תְּכַרְכִּיכִין לְבוש שמלבישים את המת
shroud | Sterbekleider כל'א פִּט מִיד:
תכריכי המת; ירוש' שם לִיב עִיב: אל תרבו
עלי תכריכין.

תְּכֻשִׁיט זי, קישוט ornament, decoration
Schmuck, Putz ירוש' נד' פִּט מִא: שאין
תכשיט נאה אלא על גוף מעודן.

תְּכֻטְקָא זי, כסא stool | Sessel שבת קִיט עִיא:
הוא יתיב אתכטקא דשינא.
תִּל תלמוד לומר.

תֵּל -- תל אֶרֶץ שם מקום בארץ ישראל name
of a place in Palestine | Palästina יב' פִּטו
מִיז: שנהרגו הרוגים בתל ארוא.

תֵּלָא פיעל, עיכב ברגליו | to swing one's heels
die Fersen schwingen בִּיר פִּכִּב: מתלא בעקיבו.

תֵּלָא עִי תֵּלָא שבת קִי עִיב: תרתי תלאי.
תֵּלָא אֵילָן זי, מין חולד | pine-martin
marder שבת כִּיח עִיא: כמין תלא אילן וכו' שיש
בו גוונים הרבה.

תֵּלָא זי, בית יד handle | Henkel שבת פִּיח מִיב:
גמי כרי לעשות תלאי לנפה ולכברה.

תֵּלָאמָא תי, נועז | kühn | bold תרג' יבִיע בר'
מִיט ה' (אחים): אחין תלמיני.

תֵּלְבוּש שם מקום Ortsname | name of a place
יומא יי עִא: תלמי בנה תלבוש.

תֵּלְהָ -- 1) יחס את הסבה בדבר | to assign the
cause | zuschreiben, als Ursache ansehen

בִּיב קִיט עִיב: תולין את הקלקלה במקולקל.

2) הניח בצריך עיון | to hold in suspense, to
leave in doubt | in der Schwebe halten יומא

פִּיח עִיב: על החסורות הוא תולה.

תֵּלְהָ עִינָיו שם עין, נתן עִינָיו | to hang
one's eyes on | seine Augen heften

לא יתלה עִינָיו על המקח בשעה שאין לו דמים.

תֵּלְהָ הִפּ, עִי תֵּלְהָ ילקי מִש' תתקס"א: מתלה
בעקיביו.

תִּכְלָא 1) ת', שכל, חשוד בנים | childless | kin-
derlos ספ' ע עִיב: אבין תיכלא.

2) חוסר בנים | childlessness (bereavment)

Kinderlosigkeit שבת קניא עִיב: תכלא ועוורא.

3) עִש moth | Motte בר' נִיז עִא: נפל תכלא
בכולהו שיראי.

4) כאב | pain | Schmerz בִּיק צִיב עִיב: שתין
תכלי מטייה לכבא וכו'.

5) תכלת | purple-blue wool | purpurblaue

Wolle תרג' יבִיע במ' פִּיז לִיח (פתיל תכלת):
שזיר תכלא.

תִּכְלָל כניל 2. תרג' יש' מִיז ח' (ולא אדע שכול):
ולא אדע תכלו.

תִּכְלִית -- כליה | destruction | Verderben במִיר
פִּיח: תכלית - כלייה מביא לעולם.

תִּכְלִיתָא נִי, 1) עִי תִּכְלָא 2. מנ' לִיט עִיב:
גלימא דכולה תכלתא.

2) מבחר, מיטב | choice | das Beste בִּיר פִּלִּיז:
חכל ימא תכלתא דבבל.

תִּכְסֵּם פִּי, בעט | stamp | stampfen תרג' מִש'
וי יג (מילל ברגליו): ותכיס ברגליו.

תִּכְסִּים עִי טְכָסִים, מכי' טִיז גִּז: תכסים
וכו' מלחמה.

תִּכְסָּפִית נִי, חבורה | band | Schar בר' נִיא עִיא:
תכספית של מלאכי חבלה מצפין לו לאדם וכו'.

תִּכְבֵּחַ פִּי, 1) תפר, חיבר | to sew together
zusammennähen כלא' פִּיט מִיז: התוכף
תכיפה אחת אינה חיבור.

2) עבר עליו בזה אחר זה | to overtake in
immediate succession | nacheinander treffen

תִּנְי' יג עִיב: תכפחו אכליו זה אחר זה.

תִּתְכַּיֵּן חפ', חיבר וצירף | to join | vereinen בִּיר
פִּסִּיז: את מתכיו לאבות.

תִּתְכַּח תִּתְכַּח, סמוך | unmittelbar immediately after
nach בר' מִיב עִיא: תכף לגאולה תפלה.

תִּתְכַּיֵּן -- אגודה, חבילה | bundle | Bündel כִּימ
פִּיא מִח: תכריך של שטרות.

תירבי [תִּירְבִי] עי' טִיבְרִי. מדר' תח' ע"ה: כוס תירבי (כהוצ' בוכר: מיברי).

תִּירְבִּין ז', שלווין וגירושין divorce | Ver- stoßung, Scheidung גיט' פִּיט מִיג: ספר תירובין וכו' וגם פסורין.

תִּירוֹמָא ז', קירה beam | Balken תרג' יח' כיו ו' (קִרְשָׁא): תירומי תרעד.

תִּירוֹם ז', מרדות rebellion | Ungehorsam לִיב עִיב עִימָא: תירום אמתא וכו'.

תִּירוֹצָא ז', צדק וישר uprightness | Gerechtigkeit תרג' תה' ציו י' (ידין עמים במישרים): ידן עמיא בתירוצא.

תִּירִיִּסְקִין זיר חג מדי a Median festival | medisches Fest ירוש' עיז פִּיט לִיט עִיג: במדי נוס־די ותיריסקי וכו'.

תִּירִיִּקָא, תִּירִיִּקִין נ', תרופה, רפואה medicine | Heilmittel עיז פִּיט מִיח: תירייקי של גויים: נד' מִיט ע"ב: לא היא ולא תירייקה.

תִּירְעָתָא ז', שער gate | Tor ירוש' סנה' פִּיט כִּיג עִיג: תירעת גיהנם.

תִּירְקָן ז', מגן harness | Harnisch ירוש' חג' פִּיט עיז עיר: תירקי זהב.

תִּישְׁוֹעָא ז', חלק אחד מתענה, תשיעית one-ninth | Neuntel ירוש' דמ' פִּיט כִּי עִיג: נוטל שני תישועין ותשובע של תישוע.

תִּיתְרָא ז', גשר bridge | Brücke כִּיט כִּיט עִימָא: ואי איכא תיתורא ממטיגן.

תִּיתְרָא דְתַפְלִין חקלף הסיתם את בתי התפלין the bottom of the capsule of the T'fillin | Verschluß (Boden) der T'fillinkapsel מני' לִיח עִימָא: תיתורא דתפלין חלכה למשה ממטיגן. תִּיב תורת כהנים.

תִּיךְ ז', תפירה, דקירת מחט Stich | Naht ירוש' מג' פִּיט עִיג ע א: שאם תפר בה שנים או שלשה תכין.

תִּיָא ז', שולחן Tisch | table כִּיט מִיב עִימָא: בתר דְתִלְקוּ תכא מקמיהו.

תִּקְבֻּסְתָּ נִי, כביסה washing (clothes) | Waschen (von Kleidern) מויק מ"ו עִימָא: אבל אסור בתקבוסת.

תִּקְבֻּרָא ז', בעל חי צלוי וממולא the body of an animal stuffed with its loose pieces and roasted | mit den abgetrennten Teilen (Kopf und Beinen) gespicktes und gebratenes Tier תרג' ש"א כִּיט יִיח: וחמש אען חכברא.

תִּכְד' תוך כדי דיבור. תִּכְוִף עי' תְּכִיף. תרג' יכיע במ' ו' מ' (בפתע מתאום): בתכוף שלו.

תִּכְטָקָא ז', כסא stool | Sessel כת' עיז ע"ב: תכטקי פיזא.

תִּכְיִף ז', בתכיה תהיפ, מתאום suddenly | plötzlich תרג' במ' ו' מ' (בפתע מתאום): בתכיה שלו.

תִּכְיִפָּה נִי, 1) חמר Naht, Stich כל' פִּיט מִי: התוכף תכיפה אחת.

2) סמיכת פעולה לחבירתה immediate sequence | unmittelbare Aufeinanderfolge מִיב עִימָא: שלש תכופות הן וכו' תכף לגאולה הפלה וכו'.

תִּכְד' ז', עש moth | Motte שבת צ' עִימָא: חכך דשיראי.

תִּכְל, תִּכְלִי פִּעוֹי, 1) בטח והאמין to confide | vertrauen תרג' משי' כִּיט כִּיט (בוטח בלבו): דתכיל על ליביה.

2) שכל את בניו to be bereft, childless | der Kinder Klinder beraubt werden תרג' בר' כִּיט מִיח (למה אשכל גם שניכם): למה אתכל אף תרובין.

תִּכְל פִּעל, שיכל der Kinder to make childless | berauben תרג' ירוש' בר' מִיב לִיז (אותי שכלתם): יתי תכלתון.

אִתְכְּל אִי, 1) כניל. תרג' שִׂיט מִיז לִיג (שכלה): כניא דאתכלת.

2) הפילה האשה את עובריה to give premature birth | eine Frühgeburt haben תרג' מלאכי ג' יִיט (ולא תשכל): ולא תתכיל.

הַיִּמּוֹר ז', עליה rising | *das Emporsteigen* יומא
 כ"ח עיב: תימור של לבנה וכו' תימור של חמה.
הַיִּמְרָא עי' תִּמְרָא. תרג' איוב מ"א י'
 (עפעפ): תימורי (בהו' אח' תמרי).
הַיִּמְהָתָא נ', קליפה *welche* | *soft bark*
Rinde חולי ג"א עיב: תימחתא לא חיישינן.
הַיִּמְטִינִים עי' דְּמִיטְנִים. ירוש' ע"ז ס"ב מ'
 ע"ד: קומי דתימטינים כשכריא.
הַיִּמְיִז עי' תִּמְיִז. בכורות מ"ד ע"א: תימיו
 שחמו זיפין.
הַיִּמְלִיָּים ז', יסוד *Fundament* | *foundation* ירוש'
 סנח' פ"י כ"ט ע"א: בשעה שבה דוד לחפור
 תמלויסים של בית המקדש וכו'.
הַיִּמְרָא ז', ריס של עין *Augenlid* | *eye-lid* שבת
 ע"ז עיב: תימרא דתרנגולתא וכו'.
הַיִּמְתָּ ז', מין עוף *a bird* | *ein Vogel* חולי קמ"א
 עיב: תימט וכו'.
הַיִּמְנוֹק ז', ילד, יונק *Kind* | *child* שבת קמ"א עיב:
 תינוק בן יומא שם ק"ט עיב: תינוקות של
 בית רבן.
הַיִּמְנוֹקָת נ', נערה *Mädchen* | *girl* גדה פ"י מ"א:
 תינוקות שלא הגיע זמנה לראות וניסת וכו'.
הַיִּמְנָח במה דברים אמורים | *this may apply to...*
dies wäre richtig שבת קל"ב עיב: תינח גדול
 דכתיב בהו בשר וכו' בינוני מנלן.
הַיִּמְנָחָא נ', אנחה *Seufzer* | *sigh* תרג' תה'
 ל"ח י' (ואנחת): ותינחתי וכו'.
הַיִּמְנוֹתָא שה"מ, שנית *zweite* | *second* ירוש'
 ירוש' בר' פ"א ב' ע"ג: בתינוותא.
הַיִּמְנָתָא נ', תאנה *Feigenbaum* | *fig-tree* תרג'
 משי' כ"ז י"ח (נוצר תאנה יאכל פריה): דגמיר
 תינחא אכל פריהא.
הַיִּמְסָבֵר עי' תְּסָבֵר. ירוש' סנח' פ"י כ"ז ע"ד:
 תיסכרין של פרעה נתגלו לו.
הַיִּמְסוּמָן [תִּמְסוּרָן] ז', גזבר *Schatz* | *treasurer*

meister שמו"ר פמ"ז: לכלך שהיה אוהב
 לתיסומן.
הַיִּעָה עי' תִּיָּאָה. חול' נ"ח עיב: הלעיטת תיעת.
הַיִּפָּח רוחָה עי' תִּפָּח נִפְשָׁא. ירוש' מעש"ש פ"ד
 נ"ח עיב: תיפח רוחיה דהוא גברא.
הַיִּיק ז', בית קבול, נתיק, מעטפה *casing*
sheath | *Behälter, Futteral, Scheide* ב"ל פמ"ז
 מ"ח: תיק הסיף והסכין.
הַיִּיקָא ז', מעקה *Geländer* | *railing* תרג' מ"א
 ו' י' (היציע): תיקא.
הַיִּיקָן השאלה נשארית בצריך עיון *the question*
remains undecided | *die Frage bleibt un-*
beantwortet חול' מ"ו ע"א: מתלקט מהו
 וכו' תיקן.
הַיִּיקוֹל עי' תִּיקוֹן. ירוש' דמ' פ"ג כ"ג עיב:
 כדי תיקולו.
הַיִּיקוֹלָתָא נ', סח ומוקש *Fallstrick* | *snare*
 תרג' משי' כ"ט כ"ח (מוקש): תיקולתא.
הַיִּיקוֹן עי' תִּקוֹן. פסיק' שמעו ק"ח ע"א:
 כתיקונה בא"י.
הַיִּיקוֹנָא ז', (1) סדר נכון *Ordnung* | *arrangement*
 תרג' דה"ב ב"ד י"ג (על מתכנתו): על היקונית.
 (2) תכשיט *Schmuck* | *adornment* תרג' י"ד ד'
 ל' (ערי וזב): תיקונין דדחב.
הַיִּיקָן עי' תִּקָּן. תרג' שה"ש ח' ג': לקבל תיקן.
הַיִּיקָלָא ז', מכשול *Falle* | *stumbling, offence*
Verderben תרג' משי' פ"ז י"ח (לפני שבר
 גאון): וקדם תיקלא רמת רוחא.
הַיִּיקָן עי' תִּקוֹן. מג"י ב' ע"א: בזמן שהשנים
 כתיקן.
הַיִּיקָרָן עי' נִקְרָן. ספרי בלק קל"א: הריקנינים.
הַיִּיקָר פעל, עורר *wecken* | *to awaken* ב"ק ק"ז
 עיב: הייריה אוקמיה.
הַיִּיקָר ת', ער *wach* | *awake* מג"י י"ח ע"ב: גים ולא
 גים תיר ולא תיר.

תִּימְרוֹן, תִּימְרוֹן עִי תִימְרוֹן. שְׁמֵר פְּנִינָה:
גֹּבִין לְתִימְרוֹן יְרוּשׁ' תַּעֲנִי פִּי סִיד עֵיבִי: מִשְׁפָּר
תִּימְרוֹן.

תִּימְרוֹת נִי, חוּט כְּסוּל וְעֵבֶה thick thread | *dicker*
(*doppelter*) Faden יְרוּשׁ' שֶׁבֶת פִּיז י' עֵינִי: לֹא
קֶשֶׁר וְלֹא תִימְתָּ.

תִּימְרוֹת ז', תְּקוּמָה Bestand | endurance תַּרְגִּי
יִכְיֶע וִיק' כִּיז לִיז (תְּקוּמָה): תִּימְרוֹת.

תִּימְרוֹת ז', מוֹרֶה דֶּרֶךְ, מִרְגֵּל Kund- | scout, guide
schafter יְרוּשׁ' בִּימ פִּיז יִיא עֵינִי: לִפְנֵיחַ תִּימְרוֹת.

תִּימְרוֹת ז', צִמְרָן בְּקָר a pair of working animals
tied to the yoke | *Gespann* (Joch Rinder)
כִּיב גִיד עֵיבִי: כְּדֹאזֵל תִּימְרוֹת דְּתוֹרִי וְהִדְרָא.

תִּימְרוֹת ז', מְקַלֶּת cord chain | aus Schnüren ge-
flochtene Kette שֶׁבֶת גִּיד עֵינִי: תִּימְרוֹת חֲלִילִיתָא.

תִּימְרוֹת ז', קִלְקוּל decay | Fäulnis, Schad-
haftigkeit חוּל' סִיד עֵיבִי: שְׂדָא תִיכְלָא בְּכֹלְהוּ.
(2) תְּכֵלֶת purple-blue | purpurblau תַּרְגִּי יִכְיֶע
שִׁמ' כִּיחַ כִּיחַ (פְּתִיל תְּכֵלֶת): חוּטָא דְּתִיכְלָא.

תִּיכְלָמְרִין [פִּיכְלָמְרִין] נִי, מִין מְלִבוּשׁ a cloak
ein Kleid יִלְק' דְּב' תְּקִלָּה: כְּמוֹתָךְ פֶּרֶם וְכוּ'
וְלִתְכִלְמְרִין.

תִּלְלוֹל עִי תִלְלוֹל. בְּכוֹרוֹת מִי עֵיבִי: בְּעִלִּי
הַתִּלְלוֹלִין.

תִּלְלוֹלִים עִי תִלְלוֹלִים. יְרוּשׁ' כְּת' מִיכָּל לִיחַ עֵינִי:
אֲשַׁגְרִית עֵינִי בְּכָל סִפְרֵי תִלְלוֹלִים.

תִּלְלוֹתָא תִי, בֶּן שְׁלֹשׁ שָׁנִים three years old |
dreijährig סִנְה' מִיחַ עֵיבִי: עֲנָלָא תִלְלוֹתָא.

תִּמְרוֹתָא שֵׁם אֲמֹרָא Name | name of an Amora
eines Amoräers יְרוּשׁ' סִנְה' מִיכָּל כִּיב עֵיבִי:
תִּמְרוֹת בְּרַם פִּסִּים.

תִּמְרוֹתָא, תִּמְרוֹתָא ז', (1) תִּמְרוֹת astonishment |
das Staunen תַּרְגִּי יִר' חִי לִי (שִׁמְחָה): תִּמְרוֹתָא.

(2) אוֹת וּמוֹפֵת Zeichen, Wunder | sign, wonder
der תַּרְגִּי יִכְיֶע שִׁמ' ז' מִי (מוֹפֵת): תִּמְרוֹתָא.

תִּימְרוֹת תִי, שְׂאֵן לֹא גְבוּתֵי עֵינִים one who has no
eye-brows | der keine Augenbrauen hat
חוּט' צִוּק' בְּכוֹרוֹת תִי: חוּדִיר וְכוּ' וְהַתִּימְרוֹתָא.

תִּימְרוֹתָא עִי תִימְרוֹתָא. כִּימ כִּימ עֵיבִי: מְכִי דְּאֻלִּי
אֲתִימְרוֹתָא (כְּהוּ אֲחִי: אֲתִימְרוֹתָא)

תִּימְרוֹתָא נִי, מִסְחָר, מְחֹרֶה trade, merchandise |
Handel, Ware תַּרְגִּי מִש' ג' יִיד (טוֹב סְחָרָה):
דְּמִכָּא תִימְרוֹתָא.

תִּימְרוֹתָא תִי, אִישׁ רִיב וּמְדוֹן quarrelsome |
zanksüchtig תַּרְגִּי מִש' כִּיז כִּימ (אִישׁ מְדוֹן):
גְּבִירָא תִימְרוֹתָא.

תִּימְרוֹתָא נִי, רִיב וּמְדוֹן Streit | quarrel תַּרְגִּי
תִחַ' לֹא כִימ (מְרִיב לְשׁוֹנוֹת): מְתִימְרוֹת לִישְׁנִיָּא.
תִיז' ז', הֹאֵת אַחֲרֵיכֶם שְׂבֵלֵיכֶם the last letter
of the alphabet | der letzte Buchstabe des
Alphabets שֶׁבֶת גִּיד עֵינִי: מִלְּפָא וְעַד תִּיז'.

תִּימְרוֹתָא ז', (1) קִיא vomit | das Erbrechen, Aus-
wurf תַּרְגִּי מִש' כִּיז יִיא (קִיא): תִּימְרוֹתָא.

(2) תְּשׁוּבָה וְחִרְטָא Buße | repentance תַּרְגִּי יִר'
לִיג' ז': תַּרְעָה תִיכְלָא.

תִּימְרוֹתָא נִי, (1) תְּשׁוּבָה וְחִרְטָא repentance |
Buße תַּעֲנִי כִיג עֵיבִי: דְּלִיחְדֵּרוֹ בְּתִיכְלָא.

(2) מַעֲנָה Antwort | answer תַּרְגִּי אִיבִי לִיכ'
חִי (אִין מַעֲנָה): לִיחַ חִיכְלָא.

(3) קוּשִׁיא וּפִירְכָא Widerlegung | refutation
עִיז סִיחַ עֵינִי: תִיכְלָא קָא מוֹתִיב.

תִּיזִים ז', תִּיזִים צִמְחָה Zwillingen | (of plants)
pflanze מוֹכַח לִיז עֵינִי: אֲתִירוֹן כְּכֹדוֹר פֶּסוּל וִישׁ
אֲוִמְרִים אִין תִּיזִים.

תִּיזִימָתָא נִי, הַעֲלָה חֲסִפּוּל הַאֲמַצְעִי בְּלוּלָה the
central leaf of the palm branch | das mittelste
Blatt des Palmenzweiges (Doppel-) מוֹכַח
לִיכ עֵינִי: נִחְלָקָה תִיזִימָתָא וְכוּ'.

(2) אֲחוֹת תִיזִימָתָא Zwillingen | twin-sister
schwester מְסִיקִיר מְסִיחַ תִיזִימָתָא לֹא אֲנִי גְדוֹל
מִמֶּנָּה וְלֹא הִיא גְדוֹלָה מִמֶּנָּה.

תִּיזִימָתָא כְּנִילָה 2. תַּרְגִּי יִכְיֶע בְּרִי דִי בִיז יח
תִיזִימָתָא.

תִּיזִימָתָא תִי, רִד וּקְלוּשׁ crushed, loose | locker
אֲחֵל' מִיחַ הַעֲפֵר הַתִּיזִימָתָא.

תיאטרון, תיאטרון ז', בית משחק וחיוון
theater | Theater ב'ר פסיו: יום תיאטרון היה
והלכו הכל לראות; ירוש' ע'ז פ'א מ' ע'א:
העולה לתיאטרון וכו'.

תיאָק ז', מעקה, שככה railing | Gitter, Geländer
תרג' יב'ע דב' כ"ב ח' (מעקה): תיאק גפוסין.

תיבָה - 1) ארון הקידש - the chest in the Synagogue containing the scrolls of Law |
der heilige Schrein (in dem sich die Thora-
rollen befinden) ב'ר פ'ה מ'ג: העובר לפני
התיבה וטעה.

2) מלה word | Wort שבת קיד ע'א: חי
באמצע תיבה.

תיבּוּרָא ז', שבורה breaking | des Zerbrecchen
תרג' יש' ל' ייד (כשבר נבל יוצרים): כתיבור
מן דחפא.

תיבּוּתָא ע'י תיבּוּתָא 2. תרג' אויב כי' כ'ג: יחב
ליה תיבּוּתָא (בהי'צ' אח': תיבּוּתָא).

תיבּוּתָא ע'י תיבּוּתָא 1. ירוש' בר' פ'ה מ' ע'ד:
עבר קומי תיבּוּתָא.

תיב"ח תוך שנים עשר חודש.

תיבּלָלָא ז', שכלול snail | Schnecke תרג' תח'
ניח מ' (כמו שכלול תמס יהלך): חיך וחיל
תיבּללא.

תיבּנָא ז', תכן straw | Stroh נר' נ' ע'א: חוה
גני בי תיבנא.

תיב"ע תרגום יונתן בן עוזיאל.

תיבּדָא ז', מקל staff | Stab בימ בימ ע'א:
נמישות - סבי דאולי אתיגדי.

תיגָר ז', תלונה, טענע, ריב | strife, complaint
Klage, Streit ירוש' בר' פ'ה מ' ע'ג: כקורא
תיגר על מדותיו של הקב"ה.

תיגָרָא ז', 1) כנל. שבת ע'א: ליכא כתובה דלא
רמי בה תיגרא.

2) מין כלי a vessel | ein Gefäß בכורות מ'
ע'א: שרינחו בתיגרא.

סנה' צ'ז ע'ב: ר' תחליפא; ירוש' פאה פ'ד יח
ע'ג: תחליפה; בר' פ'א ב' ע'ד: תחליפתא.

תִּחְמָה פיעל, הציב גבול - to mark the limits | ab-
grenzen ב'ב נ'ז ע'א: שבו תיחם יהושע לישראל
את הארץ.

תִּחְמָדָא נ'י, תִּחְמָדָא ז', אהבה וחבה
desire, lust | Lust, Liebe תרג' שני אס' א'
א': גברא דתחמדתא: מיכה ג' ג' (הות נפשו):
תחמודי נפשיה.

תִּחְתָּה ע'י תִּחְתָּה, ירוש' חג' פ'ג ע'ט ע'ב: תוחף
וכו' בשפור.

תִּחְרוּ, תִּחְרוּתָא, תִּחְרוּתָא נ'י, קנאה ושנאה
contest, rivalry | Rivalität, Streit תרג' יש' נ'ח
ד' (לריב): תחרון ירוש' שבת פט'ז מ'ז ע'ג:
איבה ותחרות; תרג' חבק' א' ג': דבתחרותא
ובזדנא וכו'.

תח"ש תחום שבת.

תִּחְשֹׁן ז', רוצח murderer | Mörder ב'ר פנ'ז:
לשון מדרות הן וכו' תחש תחשון.

תחשמע"כ תלמיד חכם שמחל על כבודו.
תִּחְתָּא ת', תחתון nethermost | unterste
תרג' יה' מ'ז י"פ (גלות תחתיות): בית
שקיא תחתא.

תִּחְתּוּנִיּוֹת ניר, מחלת המחרים | heamorrhoids
Hämorrhoiden נר' י" ע'ב: לחולי מעים
ולתחתוניות.

תִּחְתִּית - 1) קרקעית, כמים, Boden | bottom, base
Untersatz כל' פ'ז מ'ז: תחתית של צורפין.

תִּיאָבֹן ז', תשוקת האכילה appetite | Eßlust
פס' קיב ע'א: דקאכיל לתיאבון.

תִּיאָדָה נ'י, מין צמח Hahnenfuß | crowfoot
י"ס פ'א מ'ה: התיאה וכו'.

תִּיאָבָתָא נ'י, תשוקה desire | das Verlangen
תרג' בר' ג' מ'ז (תשוקתך): תיאובתיך.

תִּיאודורות שם איש a man's name | männ-
licher Name תוס' אח' ד' ד': תיאודורוס הרומא.

תַּחֲלוּב ז', זמורה להרכבה a shoot for inoculation | Pfropfreis
tion | תוס' שבי' א' מ'ז' אין תולין
תחוב בתאינה.

תַּחֲנוּתָא נ', מין עוף a bird | ein Vogel
חול' ס"ג ע"א: וקרו לה תחנותא.

תַּחֲנוּחַ ע' תִּיחֻחַ. ירוש' ב"ב פ"ב י"ג ע"ב:
עפר תחוח.

תַּחֲנוּם, תַּחֲנוּמָא ז', גבול limits | Grenze
תוס' שבי' ד' מ'ז' תחום ארץ ישראל; תרג' יה' י"ח
כ' (הגבול); תחומא.

תַּחֲנוּם שַׁבֵּת, תַּחֲנוּמָא דְשַׁבְּתָא רצועה של אלפים
אמה מסביב ליישוב שאסור בשבת לצאת מתוכה
the area around a place within which it is
permitted to move on the Sabbath | der
Umkreis einer Siedlung, innerhalb dessen
man sich am Sabbat bewegen darf
חג' מ"ו ע"א: עד כאן תחום שבת; ירוש' בר' פ"ה מ'
ע"א: נפיק ליה לבר מתחומא דשבתא.

תַּחֲנוּתִי שְׁה"י, תחת unter | under ירוש' שבת
פ"ד ז' ע"א: תחיתי רישיכון.

תַּחֲנוּתָא, תַּחֲנוּתָא, תַּחֲנוּתָא נ', שיבה לחיים
resurrection | Auferstehung שבת פ"ח ע"ב:
טל של תחיה שעתיד הקב"ה להחיות בו מתים;
סנה' פ"י מ"א: האומר אין תחיית המתים מן
התורה; תרג' תח' ס"ח י' (גשם נדבות); מלין
די תחיותא.

תַּחֲלִי (תחל) תַּחֲלִי ה', החל beginnen | to begin
ב"ר פס"ה: כל מי שמתחיל במצוה ואינו
גומרה וכו'.

תַּחֲלָא ע"י תַּחֲלָא. חג' מ"ו ע"ב: אכל תחלא.
תַּחֲלוּסִיָּא, תַּחֲלוּסִין, תַּחֲלוּסִין, ע"י שְׁחָלִים.
ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"א: כפר שוחליא –
דהוון מרביין בגיהון באילין תחלוסיא; ע"ז פ"ב
מ' ע"ד: מישחוק תחלוסין וכו'; ב"מ ק"ז ע"א:
הני תחלי וכו'.

תַּחֲלִיפָא, תַּחֲלִיפָה, תַּחֲלִיפָתָא שם אמוראים
names of Amoraim | Name von Amoräern

תות ז', מין עץ ופריו mulberry | Maulbeere
Maulbeerbaum בכורות ח' ע"א: באלן תות;
שבת קמ"ד ע"א: תותים ורמונים.

תוֹתָב (1) ת', ע"י שָׁן תוֹתָבַת. שבת פ"ו מ"ה:
שן תותבת.

(2) ז', שכבת דקה dünne Schicht | layer חול'
מ"ט ע"ב: תותב קרום ונקלף.

תוֹתָבָא, תוֹתָבָה ז', (1) מין חלוק shirt | Hemd
שבת קמ"ה ע"ב: תותבאי.

(2) תושב Siedler | settler תרג' שמ' י"ב מ"ה
(תושב ושכיר): תותבא ואנירא.

(3) גמול Vergeltung | recompense ירוש' שבי'
פ"ד ל"ה ע"ג: עד כדון אית תותבא לעלמא.

(4) מענה ותשובה Antwort | answer ירוש'
שבועי' פ"ג ל"ה ע"ג: לא אשבהינן תו' בה.

תוֹתָבָתָא, תוֹתָבָתָא נ', מושב settlement |
Ansidlung תרג' בר' ל"ז א' (מגורי): תותבות
אבוהי; יח' מ"ז ג' (מכרותיך): תותבתכון.

תוֹתִי שְׁה"י, מתחת unter | under חול' ד' ע"ב:
למשקל עפרא מתותי כרעיה וכו'.

תוֹתָרָא ז', (1) כבל chains | Fessel שבת נ"ב
ע"ב: לכוון – תותרי.

(2) צמר מלוכלך besudelte Wolle | soiled wool
ב"מ ס"ה ע"ב: תותרי.

תוֹתָרָן ת', מי שחוש הריח שלו לקוי one whose
sense of smell is defective | mit geschwäch-
tem Geruchssinn ע"א: אשתו
תותרנית היא.

תוֹתָרָן נ', מהומה ומבוכה Ver- | perturbation
wirung ב"ר פ"ב רוח תוֹתָרָן.

תוֹקִיטָא [תוֹקִיפָא] ז', מארב ambush | Hin-
terhalt קהליר ז' כ"ז נפק ליסמאה ותקין
תוקיטא בתריהון.

תִּיַּח תלמיד חכם; הענית חלום.

תַּחֲבָּב פ"י, נעץ hineinstecken | to insert, to stick
כלא' פ"א מ"ה: אין תוחבין זמירה וכו'.

(2) קלקול והשחתה decay | Verderben תר' פ"ח מ"ח: היתה מ נחת במקום התורפה.

(3) פרצה, מקום שאינו מבוצר כל צרכו weak place | Blöße, unbefestigte Stelle (unfortified) שבוט' מ"ז ע"א: מפני שתורפה של ירושלים היתה ונוחה ליכבש משם.

תורפיתא נ"י, לעג וקלם disgrace | Schimpf, Schande תרג' תח' מ"ד י"ד (לעג וקלם): ממקניתא ותורפיתא.

תורקן ארץ תרקה Thracia | Thrazien ב"ר פל"ז: תורקי וכו'.

תורקלינה ע"י טריקלינא. ויקר פט"ז: יתיב ופשט בתורקליניה.

תורקתא (1) נ"י, פרה Kuh | cow תרג' יח' ל"ו כ"ה: תורתא דחטאתא.

(2) שם איש männlicher Name | a man's name יר' ש' תע"ג פ"ד ס"ח ע"ד: ר' יוחנן בן תורתא.

(3) שם מקום Ortsname | name of a place ע"ז כ"ז ע"א: בי תורתא.

תורקתא כנ"ל 2. פסיקד פ"ד: יוחנן בן תורתא. תושא"ת תדיר ושאינו תדיר.

תושבחה, תושבחה, תושבחה נ"י, שיר ושבח Loblied | praise, song תרג' יש' ס"ג י"ד (שם תפארת): שום ת שבחא; פסח' ק"ז ע"א: כל תושבחות האמורות בספר תהלים וכו'; תרג' רב' ל"א י"ט (השירה הזאת): תושבחתא. הרא.

תושבע"פ תורה שבעל פה.

תושלחא נ"י, מלאכות, שליחות mission | Auftrag תרג' שופ' ה' מ"ו: בתושלחתיא אולין.

תושלמא, תושלמא, תושלמא, תושלמא נ"י, תשלום Vergeltung | payment תרג' יש' ל"ד ח' (שלומים): תושלמא; הוש' ט' ז' (השלום): תושלמא חובין; יב' ע' רב' ל"ב: תשלמותהון.

תושלמי נ"י, מין עוף ein Vogel | a bird סנה' ק"ח ע"א: וכולן חזרו חוץ מתושלמי.

תורמיה נ"י, ע"י טורמיה ילקי שמות ר"ל: תורמיות של מלאכי השרת.

תורמל ע"י תרמיל. כלי פ"ב מ"א: התורמל חמשה קבין.

תורמם ע"י תורמזם. מכש' פ"ד מ"ז: קיפא שהיא מלאה תורמסין.

תורמסר ז', בלן bath-keeper | Bademelster ירוש' מעש"ש פ"א כ"ב ע"ד: היו לו מעות וכו' כדרך שהן ע"פין אצל התורמסר.

תורנגלא שם מקום בארץ ישראל name of a place in Palestine | Ort in Palästina שבי' ה' י"ז: תורנגלא עילאה דלעילא מן קסרין.

תורניתא נ"י, מין אילן acacia | Akazie נ"ז ע"א: שתלי תורניתא.

תורקעא ז', אסון Unglück | breach ב"ר פ"ק: יסוג תורקע.

תורקעמות, תורקעמא נ"י, תלונה murmuring | das Murren תרג' תח' י"ט ח' (כלי נשמע קולם): לית מירר דתורקעמא; יב' ע' במ' י"ד כ"ז: (תלונות): תורקעמות.

תורקעא ע"י תורקעא. ירוש' מ"ק פ"ג פ"ג ע"ג: יסוג תורקע.

תורקא, עיקרי הדברים והשמות המסויימים שבשטר בניגוד לנוסח הכללי שבטופס השטרות that passage in a document that makes its binding (the name, the date of execution a.s.o.) | die Daten eines Dokuments, mit denen das vorgeschriebene Formular ausgefüllt wird אחד בטופס ואחד אדוק בתורקא.

(2) ע"י תורקא, תנח' ויצא י"ב: מעשה תורקא. תורקא ז', בית הכבוש Schamtelle | pudenda תרג' יב' ע' רב' כ"ח נ"ז (מבין רגליה): מבית תורפה.

תורקפה (1) כנ"ל. נדה פ"ח מ"א: הרואה כתם על בשרת כנגד בית התורפה.

oberster Teil des Spelseröhre חול' מיג עיב:
תורבץ הושט. ועי' פֿרֿבֿץ.

תורגנינס עי' טרֿגֿנינס, מכי' יד יג: כימי
תורגנינס.

תורגמניא, תורגמן, תורגמנא זי, מליץ
ומסביר. מעתיק מלשון ללשון, interpreter,
Erklärer, Dolmetscher | translator ב"ר פס"ה:
חוקיהו תורגמינא: ירוש' מגי' פ"ד ע"ה ע"ג:
תורגמן שהוא עומד לפני חכם איני רשאי לא
לשנות וכו' ולא להוסיף; תרג' שני אס' ז' ה':
ואמר מלכא אחשורוש לתורגמניה ואמר
תורגמניה לאסתר.

תורָה -- שם, מיב, טבע, סגולה, denomination,
character, nature | Benennung, Beschaffen-
heit, Eigenschaft כיצה יי' ע"א: דאיכא תורת
כלי עליו.

תורָת בבחינת als | als כ"מ ס"ב ע"א: בתורת
פקרון אתא לידיה.

תורָה שִׁבְכָתָב חוקים שנאמרו בתורה בפירוש
written Law | schriftliche Lehre שבת ליא
ע"א: כמה תורות יש לכם וכו' שתיס תורה
שבכתב תורה שבעל פה.

תורָה שִׁבְעָל פה דינים שבקבלת איש מפי איש
oral law | mündliche Lehre יומא כ"ה ע"ב:
תורתי אחת תורה שבכתב ואחת תורה
שבעל פה.

תוריכום, תוריגום [תוריבום] זי, מורד
rioter | Aufwiegler תנח' בובר וירא י"ז: תוריכום
שעומד במדינה כל מי שנמצא עמו נשטף עמו;
ילק תה' תשעיו: תוריגום וכו'.

תורֿיתא זי, תואר וצורה form | Gestalt מנ' ע"ה
ע"ב: דאיכא תוריתא דנחמא עליהו.

תורמוס זי, מין פוליס eine | a species of beans
Bohnenart שבת ס"ח מ"א: התורמוס חיבש.

תורמוסא עי' תורמסר. פסיקיר פכיב: יעקב
תורמוסא.

תופנה זי, תופין, ריקק ein | a sort of pastry
Gebäck ירוש' שק' פ"ו ג' ע"ד: תופנה רכה.

תופם עי' תפית. תופ' צוק' כל' ביב ב' ז':
האיכא וכו' ותתופם שלו.

תורקלא זי, מכשול Anstoß | stumbling, offence
תרג' יב"ע ויק' י"ט י"ד (מכשול): תוקלא.

תורקפא זי, 1) חוקה, עוז strength, vigor, Omni-
Macht, Allmacht | potence תרג' דב' ל"ב
יג: תוקפ' בר' מ"ט כ"ד (באיתן): בתוקפא.

2) כעס anger | Ärger, Zorn מוטה ג' ע"ב:
תוקפא בביתא וכו'.

תורקבא, תורקבתא זי, תקרובת | offering
Opfer תרג' ישע' י"ח ז': (שי) תוקרבא;
מליב ג' ז': תוקרבא.

תורקרת שם מקום Ortsname | name of a place
תוס' שבי' ד' י"א: תחום ארץ ישראל וכו'
תוקרת וכו'.

תור -- פתיל, רצועה string | Schnur שבת ד'
ע"ב: תורי דקל.

תורֿ זי, שוור, נוהג בשוורים | ox-driver Ochsen-
treiber כיב לי' ע"א: בתורי דנמיס פסדייהו.

תורֿביינא, תורֿבֿנא זי, 1) אומן ומהנד
educator | Erzieher תרג' במ' י"ב י"ב (כאשר
ישא האומן את היונק): כמה דמסובר תורבינא
ית ינקא.

2) קרוב למלכות | Hofmann courtier תרג'
אס' ו' ט' (שרי המלך): תורבייני מלכא.

תורבכינה [תורבֿניה] זי, נטיעה Pflanz | plant
ung ירוש' כלא' ס"ב כ"ה ע"א: מותר לזרוע בו
כל מין תורבכינה.

תורבֿלא זי, שור חבר Auerochs | aurochs תרג'
דב' י"ד ה' (תאו): תורבלא.

תורֿבֿץ זי: תורבֿץ הַיּוֹשֵׁט החלק העליון והמרווח
של בית הכליעה | the wide part of the gullet

תַּוְּבָנִין שֶׁח"מ, שמונים eighty | achtzig ירוש' סנה' פ"ו כ"ג ע"ג: תומנין נשים במערת אשקלון.

תַּוְּנָן ע"י אֶתְנָן. ירוש' סנה' פ"ו כ"ג ע"ד: ומה תון בעון.

תַּוְּנָא ד', כפל, מיוע | repetition, confirmation
Wiederholung, Bekräftigung ב"מ ג' ע"א:
ותנא תונא.

תַּוְּנָא ע"י תַּוְּנָן. תרג' דב' ל"ב כ"ה (ומחדרים אימה): ומתוניה הרגה מותא.

תַּוְּנָבָא ז', קהות החושים | stupor | Abstumpfung
יומא פ"ג ע"א: תונבא הוא דנקיט ליה.

תוּם' תוספתא.

תוּסְפָאָה ת', (1) מי שכותב בכתוב מלא one who writes plene | einer der die Worte plene
schreibt ע"ז ט' ע"ב: תנא תוספאה.

(2) בקי בתוספתא thoroughly acquainted with the Tosefta | Toseftakundig
the Tosefta יב' פ' ע"ב: רבא תוספאה.

תוּסְפָת נ', (1) הוספה | Zugabe
addition כ"ר פס"א: תוספתו של הקב"ה מרובה על העיקר.
(2) ע"י תוּסְפָתא. ויקר' פ"ל: אגדות ותוספות.

תוּסְפָתָא נ', קובץ הלכות של תנאים כהנין למשנת ר' יהודה הנשיא Tosefta, a collection of oral laws outside of the Mishnah | Tosefta, eine Sammlung mündlicher Lehrsätze die von R. Jehuda Ha-Nasi nicht in die Mishna aufgenommen wurden קהל"ר ו' כ"ב: בעל תוספאה.

תוּסְקָפָא, תוּסְקָפָתָא נ', (1) סנה, אמתלא תוּסְקָפָא, תוּסְקָפָתָא נ', שום garlie | Knoblauch
occassion, pretext | Anlaß, Vorwand ירוש' תרג' שופ' י"ד ד' (תואנה): תוסקפא.

(2) גורל, מזל יע destiny | Verhängnis ירוש' תרג' דה"ב כ"ב ז' (תבוסת אחויה): תוסקפת אחויה.

תוּעֵלָת נ', הנאה, תכלית שמושית use | Nutzen
ב"ר פכ"ב: ולא נמצא בם תועלת.

תוּף ז', ריח spitte | Spetchel כתי' ס"א ע"ב: תוף שדאי תוף שדאי.

תוּף פְּדִי דְבוּר מיד, סמוך ותכּוּף immediately | sofort, unmittelbar
נדה פ"ז ע"א: תוך כדי דבור.

תוּף תוּף קול המים הרותחים the sound of boiling | Geräusch des Siedens
בר' ל"ט ע"א: ועביר הוך תוך.

תוּכִין ע"י תַּחֲבוּ. ירוש' שבי' פ"ד ל"ה ע"ב: אין תולין תוכין בתאנה.

תוּכְלָן ז', מחסא, Vertrauen, Unterart, Untergeordnetes
Sicherheit תרג' מש' י"ד כ"ו (מחסא): תוכלן.

תוּלְאָא ע"י תוּלְעָנָא. גוט' ס"ט ע"ב: אהלא תולאנא.

תוּלְדָה נ', מפל, subspecies, secondary
מסובב act | Unterart, Untergeordnetes ע"א:
אבות מכלל דאיכא תולדות; ירוש' שבת פ"ב ה' ע"א: שחיטה עיקר וחבורה תולדה.

תוּלְאָא ע"י תוּלְעָנָא. ע"ז כ"ה ע"ב: אהלי תולנא.
תוּלְעָבָא ז', לעג sneer | Spott תרג' תה' ע"ט
ד' (לעג וקלס): תולעבא וגוחבא.

תוּלְעָנָא ת', אדום כחולע | scarlet-coloured
scharlachrot שבת ק"י ע"ב: אהלא תולענא.

תוּלְתָא ז', שליש a third part | Drittel תרג' יכ"ע דב' י"א כ"ז: בתולתא לקבל תיקי.

תוּם' תוּם' לְפִי תוּם' דיבר בתמימות (בלי כוונת ערות) to make a statement in ignorance of
its legal bearing | eine Aussage machen, ohne sich ihrer Wirkung als Beweismittel bewußt
zu sein יב' קכ"א ע"ב: במסיה לפי תומו.

תוּם, תוּמָא ז', שום garlie | Knoblauch
שום גיט' ס"ט ע"א: תומא יחידאה; ירוש' תר' פ"ח מ"ו ע"א: עבד תום שחיק גו בייתיה.

תוּמִי ז', ציצית fringes | Fransen ב"מ מ' ע"ב:
למרמא תומי לסרלבא.

תוּמָן ז', שמינית one eighth | Achtel ירוש' סוטה
פ"א י"ז ע"א: רובע ותומן וחצי תומן.

תוּמָנָא שח"מ, שמונה acht | eight ירוש' תר'
פ"ג מ"ב ע"ב: חדא מן תומניא.

תואים שם מקום | Ortsname
קיד עיב: נפק לאפיה עד תואד.
תואפניה נ' תופני, ריק | ein Gebäck
ירוש' יק' פיו נ' עיד: תופני - תואפניה נא.
תוב פ'ע, שב, חזר | to return; to do again
zurückkehren; wiederholen
(שב למקומו): תב לאתריה: שם לי לא (אשובה
ארעה): אתוב ארעי.

תואתא נ' קרבן יודה | Dank-offering
opfer תרג' יר' לי יט: מעלי תודתא.
תואה ע'י תדא, תנח' אמור יי: תוהו כולי עלמא.
תואה ד' תמהון ושמוון | Entsetzen
terror תרג' ברי' כיז ליג (חרדה גדולה): תוהא רבא.
תואה נ' תואה | Angst
anxiety זיר, חדר
שבת קניב ע'יא: נעשה לבו תוהים: תרג' דב'
כיה סיו (מפחד לכבד): מתוהות לכבד.

תואה נ' תואה | Angst
anxiety זיר, חדר
שבת קניב ע'יא: נעשה לבו תוהים: תרג' דב'
כיה סיו (מפחד לכבד): מתוהות לכבד.
תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.
תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תואה נ' תואה | mark
Zeichen קהליר ייב
ד': מתוה תוואים.

תד' תהלים.

תִּהְיֶה פִּי־עַ, 1) חֲשַׁתָּא וְחֲשַׁתוּמָּס | to be astonished

erstaunt sein בר' פ"ב: וכבר היה ר' שמעון

בן זומא יושב ותוהא.

2) הרהר, נחם | to bethink o. s., to regret

bel sich überlegen, bereuen שמו"ר פ"ב:

התחיל המוכר תוהא.

תִּהְיֶה כְּנִיל 2. יְרוּשׁ' נד' פ"א ל"ו ע"ד: מכיון

שנודרין מתוך הקפדה סופם לתהות.

תהו"פ תנא הוא ופליג.

תִּהְיֶה נִי, נוחם, חרטא | regret ירוש' נד'

פ"ט מ"א ע"ב: (כנדרים) תהות מצויה.

תִּהְיֶה פִּעוּי, 1) עִי תִּהְיֶה 1. 2. עִיר' פ"ו ע"א: תהי

בה ר' אלעזר: ירוש' חלה פ"ב ג"ח ע"ב: מן

דנפקית תהית.

2) הריח | riechen to smell כ"ב כ"ב ע"א: תהי

ליה בקנקניה.

תִּהְיֶה עִי תִּהְיֶה תרג' ירוש' בר' ו' ו' (וינחם):

והות תהי וכו'.

תִּהְיֶה נִי, תמהון | Verwun-

derung עיר' פ"ו ע"ג: מאי תהינא וכו'.

תִּהְיֶה סֵפֶר תַּפְלוֹת דוד בן ישי | the Book of

Psalms | Psalmen כ"ב י"ד ע"ב: דוד כתב

ספר תהלים.

תה"מ תחית המתים.

תִּהְיֶה עִי תִּהְיֶה תרג' יב"ע דב' ל"ב ל"ו: יהי

תהן קדמוני.

תִּהְיֶה פִּכְנִיתָא נִי, הפיכה וחורבן | destruction

Zerstörung תרג' יב"ע דב' כ"ט כ"ב (כמהפכת

סדים): תהפכנותא דסדום.

תִּהְיֶה תה"פ, שוב, עוד | aber-

mals, ferner again, furthermore

תִּהְיֶה ז', 1) אות, תיו | Zeichen mark תרג' יח' מ'

ד' (והתויות תו): ותרשים תוא.

2) תא | Zelle oell תרג' יח' מ' י' (ותאי השער):

ותוי תרעא.

תִּהְיֶה ז', סוחר | Händler merchant תרג' שני

אס' ב' י"ז תגארי ימא.

תִּהְיֶה נִי, גילוח, נטילת שיער | shearing, hair-

cutting | das Haarschneiden ע"ז ח' ע"א: יום

תגלחת זקנו.

תִּהְיֶה פִּיעֵל, שכר | mit ten to hire שמו"ר פליג:

לאוהבו של מלך שתיגרו ועשאו פרוטיקאשור

שלא יהא זו מפלמין ואוכל מותריו של מלך.

תִּהְיֶה פִּי, סחר | Handel treiben to trade תרג'

יב"ע ז' מ"ב ל"ד (חסחרו) תתגרון.

אִתְּגַר אַחַס, 1) כְּנִיל תרג' שני אס' ח' י"ג: וכל

דצכי למיתגרא בימא וביבשתא.

2) הרויח | gewinnen, pro- to make profit

fitleren ע"ז ב' ע"ב: איתגורי איתגור.

תִּהְיֶה עִי תִּהְיֶה כִּיר פ"ה: צפה הקביה שהוא עתיד

לקרות עליה תגר.

תִּהְיֶה, תִּהְיֶה ז', סוחר | Händler merchant

פס' נ' ע"א: כנען מנלן דאיקרו תגר: ב"מ מ'

ע"ב: זבון וזבין תגרא איקרי.

תִּהְיֶה ז', תִּהְיֶה נִי, ממחר, סחורה, trade

merchandise | Handel, Ware זכ' י"ד כ"א:

עביר תגרא: תרג' משי' ל"א י"ח: תגרותה.

תִּהְיֶה ת', איש ריב ומרדן | quarrelsome | zank-

süchtig תרג' משי' כ"ב י': (מרדן): תגרנא.

תִּהְיֶה ז', שד | Brust | breast תרג' יב"ע בר' מ"ט

כ"ה: תריין (כחו' אח' הדין) דינקת מנהון.

תִּהְיֶה שם איש | männlicher a man's name

Name ירוש' כלא' פ"א כ"ז ע"ב: לעזר בן הדאי.

תדב"א תנא דבי אליהו.

תד"ה תוספות דבור המתחיל.

תִּהְיֶה ת', תמיד, קבוע ועוד | constant, regular

beständig, regulär פס' ק"ד ע"א: תדיר ושאני'

תדיר תדיר קודם.

תדמ"ל תנא דמסייע ליה.

תִּהְיֶה מִכָּאן רֵאיה | der it is proved by (the fact)

Beweis ist... מ"ז: שכן תדע שהרי וכו'.

to be broken | zerbrochen נשבר אֶתְּבֵר אַתְּסָ, werden בר' כ"ב ע"א: בלאו איהו הוה מיתבר.
תְּבֵר, תְּבֵרָא ז', (1) שבר fracture | Bruch תרג' ויק' כ"ד כ' (שבר תחת שבר); תברא חלף תברא; תרג' ירוש' שם: תבר תשלומי תבר.
 (2) אכון שבר גאון | Unglück | misfortune תרג' מש' מ"ז י"ח (לפני שבר גאון); קדם תברא גיותנותא.
 (3) שובר receipt | Quittung כ"ב קע"ג ע"א: ונחוי תברא.
 (4) סתירה | Widerspruch | contradiction כ"ק מ"ח ע"ב: תברא מי ששנה זו לא שנה זו.
 (5) עוי' שְׂבָרִים. מויק י"ז ע"ב: מאי תברא וכו'.
תְּבֵר מַגֵּל כנוי לחמשה עשר באב fifteenth of Ab | Bezeichnung für den fünfzehnten Ab | zehnten Ab תעני' ל"א ע"א: יום תבר מגל.
תְּבֵרָא גִרְמִי סדן של קצבים | butcher's block (Knochenbrecher) Hackblock des Fleischers ביצה י"א ע"א: תברא גרמי.
תְּבֵרָה עוי' תְּבֵרָא 4. אמת'ר ב' ח': היא לא תברא.
תְּבֵרָנִי ת', מעיר מבריא | Tiberias of Tiberias ensisch ירוש' שקל' מ"ז ע"ג: חצי שמינית תברנית.
תְּבֵרָתָא נ', (1) פירכא | Widerlegung refutation ע"ז ב' ע"ב: ועל דא תברתהון אמאי לא קיבלתוה.
 (2) שובר receipt | Quittung כת' ג"ז ע"א: דלמא מירכס תברתא ומפיק ליה לשרא.
תְּבֵשִׁיל, תְּבֵשִׁילָא ז', מאכל מבושל | dish gekochte Speise, Gericht תעני' פ"ד מ"ז: ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין; ר"ה כ"א ע"א: תבשילא דבכלאי.
תְּנָא ז', (1) כתר | Krone | crown מגי' ו' ע"ב: תלת מאה קטירי תגא איכא בגרממא של אדם.
 (2) ציון שבראש אות | crownlet on letters Krönchen (Verzierung) auf Buchstaben שבת קיד ע"א: תגיה דקוף.
תְּגֵאלְתָא נ', צואה וגיעול | filth | Schmutz תרג' ישי' ד' ד' (צואת בנות ציון); תגאלת בנת ציון

(2) נטמא | sich verunreinigen to defile oneself ילקי' בר' מ"ז: שחזרו להתבל בזנות.
תְּבֵל - רחק, בושם | Gewürz | spice ירוש' ערלה פ"א ס"א ע"ב: אין תבל ביותר ממאתים.
תבלטיריס [פִּיבֹלְטִירִין] זיר, מין עטיפה שעל הכתמים | shawl fastened on the shoulder Schulterüberwurf ספרא תצא רל"ד: כסותך פרט וכו' לתבליטיריס.
תִּבְן פיעל, ערבב בתבן | mit Stroh mischen to mix with straw כ"א ע"א: יכול יתבוננו בתבן בטיט.
תִּבְן נפ', עוי' אִתְבְּן. שהשיר א' א': לא נובלים ולא נתבנים.
(תבן) אִתְבְּן אַתְּסָ, נובל בתבן | to be dunged with straw | mit Stroh gedüngt werden כ"מ ק"ג ע"ב: בעינא דתיבתן לי ארעאי.
תִּבְן ת', מעורב בתבן | mixed with straw Stroh gemischt יח' י"ג י' (תפל): מין פסיר דלא תבן.
תִּבְן ז', מוציא תבן לשרה לזבל | carrier of straw for dung | Träger von Stroh zum Düngen שהשיר א' א': ומצאתי הזבלים ותבנים.
תִּבְעָא פ"י, (1) בקש, חיפש | suchen to search ויקיר פ"ז: שאיבר את בנו והלך לתובעו.
 (2) דרש, נסה | fordern to sue, to ask for כת' פ"ג מ"א: ואסתרו תובעת מוונות.
תִּבְעָא נפ', (1) נדרש | bean-sprucht to be claimed werden שנת קמ"ח ע"ב: לא ניתנה ליתבע.
 (2) נתבקש, דרשו ממנו | to be appealed to | gemahnt, (zu geben) aufgefodert werden ירוש' שק' פ"א מ"ה ע"ד: נתבעין לעגל ונותנין נתבעין למשכן ונותנין.
(תבר) נְתֵבֵר נפ', נתפר ונרכס | to be sewed | zusammengeiäht merden כ"ב מ"ז: סדין וכו' משייתבר וכו' משיקשר.
תְּבֵר פ"י, תְּבֵר פֵּעַל, שבר | to break | zerbrechen תרג' בר' י"ט ט' (לשבור הדלת): למתבר דשא; יומא ע"ח ע"ב: תבורי מאני.

ת

(תבא) הַתְּבִיאַ הֵם, מדר *to measure | messen*

בִּיר פִּלְיָא: וְלִמָּה הוּא קוּרָא אוֹתָהּ אִמָּה תְּבִיקוֹן
וכו' שֶׁחֵיו מִתְּבִיאֹת כּהֵ.

תְּבִיבָּ פֶּעַל, מִסֵּר לַהֲרִיגָה, מִיגֵר | *to put to death*
dem Tode überliefern תְּרַגֵּי יְהִי לֵיהֵא הִי (וְתִגֵּר
אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי חֶרֶב): וְתִבְכִּיָּא יֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עַל יַד קְטוּלֵי חֶרֶב.

תְּבַדְדָּב תַּעֲנִית שְׁנֵי הַבָּיִשִׁי וְשְׁנֵי.

תְּבִבְסָה -- תַּעֲרֹכֶת *Gemisch* | *mixture* אֲחֵלִי
פִּיגִי מִיָּה: אִיזְהוּ דֵם תְּבוּסָה הֵמָּה שִׁיזָא מִמֶּנּוּ
שְׁמִינִית בַּחֲיִיו וְשְׁמִינִית בְּמוֹתוֹ.

תְּבִיעָה נִי, דְּרִישָׁה, הֹזְכֶרֶת תַּחֲחִיבוֹת | *asking*,
summons | *das Mahnen, Auffordern* שְׁבוּעִי
מִיָּא עֵיבֵב: מִשְׁעַת תְּבִיעָה.

תְּבִיקוֹן תִּי, עַל שֵׁם הָעִיר תִּיבִי *Thebaic* | *the-*
banisch בִּיר פִּלְיָא: אִמָּה תְּבִיקוֹן.

תְּבִירָא, תְּבִירָא דִּי, (1) שֶׁבֶר *Bruch* | *fracture*
תְּרַגֵּי יִבְעִי וִיקִי כִּיָּא יִיט (שֶׁבֶר רִגְלִי): תְּבִיר דְּרִגְלִי.
(2) אִסוֹן *Unglück* | *misfortune* תְּרַגֵּי יְרוּשָׁה שְׁמִי
מִיָּו מִיָּו: אִימָתָא דְּמוֹתָא וְתִבְרָא.

תְּבִירָתָא נִי, שֶׁבֶר-*das Gebrochen* | *breaking*
sein תְּרַגֵּי אִיכָה ג' מִיָּה (מִגְנָת לֵב): תְּבִירָתָא לִיבָא.
תְּבִילָא פֶּעַל, בִּישָׁם וְרִיקָה *würzen* | *to spice* מִנְחָה
כִּיָּא עֵיבֵב: תִּיבְלָה בִּקְצָה בְּשׁוּמְשִׁימִין וּבְכָל מִין
מִצָּה כְּשִׁירָה חֵיא אִלָּא שְׁנִקְרָאָת מִצָּה מִתּוּבְלָת.

תְּבִילָא תַּחֲסִי, (1) נִרְקָה *gewürzt* | *to be spiced*
werden תּוֹס' מִסְחִי א' (כִּי), לִיגֵב בֵּין שְׁנִתְּבִלָה וּכְבוֹי.

תִּיָּא תְּרַגּוֹם אוֹנְקְלוֹס.

תִּיָּא שְׁמַע צֵא וְלִמָּד *come and learn (from the following | komme und lerne (aus Fol-*
gendem) בְּרִי יִיב עֵיָּא: תִּיָּש.

תִּיָּאב -- הִתְאַיֵּב הֵם, גֵּרָם לְפִלּוּנִי שִׁירְצָה *to*
begehren lassen cause to desire | יְרוּשָׁה
מִנְחָה פִּיב כִּי עֵיָּא: תִּיאָבֶת דְּבֶר הָאִסוֹר לֶךְ חֵייד
שְׁאֵנִי מִתְּאִיבֶךְ דְּבֶר הַמוֹתֵר לֶךְ.

תִּיָּאָב עֵי תִּיָּאָב, תְּרַגֵּי יִבְעִי בְּרִי חִי דִי (וְיִצָּא יִצָּא
וְשׁוּב): וְנִפְיָק מִיָּסָק וְתִיאִיב.

תִּיָּאָבּוֹן עֵי תִּיָּאָבּוֹן, חוּלִי פִיד עֵיָּא: שְׁלָא יִאָכֵל
אֲדָם בֶּשֶׁר אִלָּא לְתִיאָבּוֹן (כֶּהֱוִי אַחֵי: לְתִיאָבּוֹן).

תִּיָּאָנָא עֵי תִּיָּאָנָא, גִּישִׁי נִיז עֵיָּא: שְׁקִלְיָה קִיסָר
לְתִיאָנָה.

תִּיָּאָמָה נִי, יִלְדָּה שְׁנוּלְדָּה בִּיחֵד עִם יִלְדָּה אוּ יִלְדָּה
twin sister | Zwillingsschwester בִּיר סְכִידָּה:
קִין וְתִיאָמָתוֹ.

תִּיָּאִינְתָא נִי, תִּיאָנָה *fig-tree | Felgenbaum* | יְרוּשָׁה
בְּרִי פִיב חִי עֵיָּא: מִרָא דְּתִיאִינְתָא קִרְיָן וְלִקִּיט
לַח בְּכָל יוֹם.

תִּיָּאָלָא נִי, מִין תְּמָר | *a species of a palms*
eine Palmenart בִּיק צִיב עֵיָּא: רִי הִסְרָא הוּא
תִּיאִלִי בִי גּוֹסְנִי.

תִּיאָמִיל תְּבִן אֲתָה מִכְּנִיס לְעַפְרִיִּים.

תִּיאָנִי עֵי תִּיָּנִי, תְּרַגֵּי תַחֲ קִמִּי יִיט (מִגִּיד דְּבִרְיוֹ
לִיעֻקֵּב): דְּתִיאִי דְּבִירָא לִיעֻקֵּב (כֶּהֱוִי אַחֵי: תִּנִּי).

לשתק פיעל, גרם שתיקה | to cause to be silent
zum Schweigen bringen | בר' פיה מיג: האומר
מודים כודים כשתקין אותו.

לשתתק נתפ', 1) נסתחמו מענותו | to stop
speaking | verstummen | ביר פמיט: נשתתק
הסניגור.

2) נאלם | to become speechless | stumm
werden | גיט פיו מיא: נשתתק ואמרו לו וכו'.

לשתקוּתא עי' שתיקה, תרג' תה' ציר י"ו
(דומת): כשתקוּתא.

(שתר) אשתתק, אתפ', נשאר | to be left over
zurückbleiben | תרג' איוב כ א ליד (נשאר):
אשתתק.

לשתת עי' ספת, תוס' כלי בימ ד ו': כלי השתת.
לשתת פיעל, נזל, זב לאט לאט | to flow gently
langsam fließen | אהל' פוג מיה: השותת
וכי' המנבף.

לשתת נפ', נוסד | to be founded | gegründet
werden | תוס' יומא ג' (ב'), ו': נשתת העולם.

לשתת הפ', יסד | to lay the foundation | gründen
מדר' תה' י"א ג': הצדיקים שהשתיתו עולמך.

(שתת) אשתתתי אתפ', עי' שתת, תרג' ויקי י"א
ליד (אשר ישתת): דישתתתי.

לשתל הפ', הבה שישים | to take root | Wurzel
schlagen | פסיק' פוג: ששישו וכו' כשתילים
לכל מקום.

לשתל ז', נטע | to set | Setzling | מעשר' פיה מיא:
העוקר שתלים מתוך שלו ונטע בתוך שלו וכו'.

לשתלא ז', גנן | to garden | Gärtner | גיט קיט
ע א: ההוא שתלא וכו'.

לשתם - פתח | to open | öffnen | עיז פיה מיג: כרי
שישתם ויסתם וכו'.

לשתם ז', מנוסה | to bung | Spund | עיז ז' (ח'),
יד: חותמו ושתמו.

לשתם ז', כומחה לפתיחת חביות | skilled in boring
Anbohrer | תוס' עיז ז' (ח'), יד: יין אצל
גוי השתם.

לשתן ז', מי רגלים | to urinate | Urin | בכורות מיד ע"ב:
שני נקבים יש באדם אחד מוציא שתן וכו'.

לשתם פיי, יסד | to establish | gründen | תרג' איוב
ליח ד' (ביסדי ארץ): במש סי ארעא.

לשתעין שגנת תלמוד עולה ודון.

לשתף פיעל, צירף וחיבר | to join, to combine
vereinigen | שומר פמיב: שיתפו אותו עמהן.

לשתתק נתפ', נצטרף, לקח חבל | to have a part
in | teilnehmen | נח יג: בא ונשתתק
שנינו בכרם זה.

שְׁתִּייה - יסוד, כסד | *Grundstein* foundation | *Fundament* ירוש' יומא פיה מ"ב ע"ג: אבן שתיה שזכמנו הושתת העולם.

שְׁתִּי עי' שְׁתִּי ירוש' שבת פיה י"א ע"א: שתיי חמר.

שְׁתִּייה עי' שְׁתִּי יומא נ"ג ע"ב: אבן היתה שם מימות נביאים ראשונים ושתייה היתה נקראת. **שְׁתִּימה עי' שְׁתִּי** תום' עי' ו' (ח), מ"ג אם הית חשור על השתימה.

שְׁתִּין שה"ם, ששים | *sechzig* sixty | איכ"ר ג' ו': חשבו להו ער שתיין.

שְׁתִּיקה, שְׁתִּיקות, שְׁתִּיקותא ג', דממה | *das Schweigen* | ס"ו ע"ב: שתיקה כהוראה דמ"א: גיפ' פ"ד מ"ח: שתיקותיך יפה לך מרבורך; תענ' מ' ע"ב: קביל עליה שתיקותא. **שְׁתִּיקתא עי' שְׁתִּי** שתיית. בכורות ג' ע"א: דל וכו' שתייתא.

שְׁתִּיקתא, שְׁתִּיקתא ג', מאכל משבלים קלויות | *Spelze aus gerösteten Ähren* | א"ר ע"א: שתייתא וכו' עבה לאכילה עברי לה רכה לרפואה; עי' ל"ח ע"ב: תרי מיני שתייתא.

שְׁתִּיקתא, שְׁתִּיקתא שתיית שתייתא, שתיית שתייתא | *sechste* sixth | תרג' ברי' א' ל"א (יום הששי יום שתיית; יב"ע שם: שתייתא; ש"ב ג' ה' (והששי): שתייתא.

שְׁתִּיק פיעל, העלה חלודה | *rustig werden, sein* | תרג' ח' ע"ב: דור שהשמים משתכין כנחושת.

שְׁתִּיק פיעל, כנ"ל. ב"מ כ"ו ע"א: דשתיק פפי.

שְׁתִּיק פעל' (1) עי' שְׁתִּיק. שבת ק"ב ע"ב: כיון דמשתכין. (2) גרם להעלות חלודה | *rustig werden, sein* | תרג' ח' ע"ב: משום דמשתכין לה לקדירה.

שְׁתִּיל - גִּשְׁתִּיל נפ', גיטע | *ge-* to be planted | *pflanzt werden* | נ"ג ע"ב: ששחלו אל לא כדרך הנשתליון.

שְׁתִּיק חס', ארג | *weben* | *to weave* | מדר' שמואל י"ם: השתייתו.

שְׁתִּיק ת', שכור, הלים | *betrunken* | *d unken* | עיר' ס"ד ע"א: שתיי יין.

שְׁתִּיק ת', ששותק בשעת שמוסלים ביחוסו | *one that is silent* (ושתיקה זו כהוראה דמ"א) | *when reproached with spurious decent* | *wer den Vorwurf, er sei von illegittimer Abkunft, schweigend entgegennimmt* | עיר' ס"ד ע"א: שותק ממורות וכו'.

שְׁתִּיקא ת', אלם | *dumb* | *stumm* | תרג' חה' ג"ו א' (יונת אלם): ליונה שחוקה.

שְׁתִּיקי ז', ילד שאין אביו ידוע | *a child of unknown fatherhood* | *Kind von unbekannter Vaterschaft* | קיד' פ"ד מ"א: שותקי כל שהוא מכיר את אמו ואינו מכיר את אביו.

שְׁתִּיק עי' שְׁתִּיקתא ברי' ל"ח ע"א: ושון שבוהשין את השתות בשבת.

שְׁתִּיקת, שְׁתִּיקתא ג', החלק הששי, אחד אחוז | *one-sixth* | *Sechstel* | ב"מ פ"ד מ"ג: שתות למקח; בכורות ג' ע"א: דל שתייתא.

שְׁתִּיקתא [שְׁתִּיקתא] ארץ המקותים בדרומה של אירופא המזרחית | *Szythlen* | *Soythia* | מדר' תה' קי"ט ג': לברבריא ולשתותיה מה עשה.

שְׁתִּיקוּייה ג', כריעה והשתחווייה | *prostration* | *Prostration* | ירוש' ע"ו פ"ד מ"ג ע"ד: וכו' יש שתחווייה שאינה על הארץ.

שְׁתִּיק מ"י שתי | *trinken* | *to drink* | ירוש' שק' פ"ד מ"ז ע"ג: כד הוה שתי וכו'.

שְׁתִּיק א"פ, ארג | *weben* | *to weave* | ירוש' שבת פ"ז י' ע"ג: כד משתייא וכו'.

שְׁתִּיק א"פ, נשתה | *getrunken* | *to be drunk* | *werden* | תרג' ו'ק' י"א ל"ד אשר (ישתה): דישתתי.

שְׁתִּיק - שְׁתִּיק עֶרֶב לאורך ולרוחב | *crosswise* | *kreuz und quer* | ירוש' תרי' פ"ג מ"ב ע"א: הילכו בהן שתי וערב.

אֶשְׁרֵשׁ אפ', הכה שרשים | *to fake root | Wurzel schlagen* מנ' מ'ח ע'ב: דאשריש קודם לשת' הלחם וכו'.

אֶשְׁתָּרֵשׁ אהמ', הביא ריוח | *to be profitable Gewinn bringen* ג'מ' ל'ה ע'א: אשרישי לה מקום דינר.

אֶשְׁתָּשׂוּם שם איש | *a man's name männlicher Name* ב'ב ל'ב ע'ב: רבא בר שרשום.

אֶשְׁתָּרֵא ז', חבל | *Strick* | *rope* ב'ק צ'ו ע'א: חומיא ועבדיה שרשורא.

אֶשְׁתָּשִׁיפָא ע'י שְׁתָּרַף, כת' ס'א ע'א: מנח ל'ה אשרשימא.

אֶשְׁתָּהוּעַ, שְׁתָּהוּעַה ז', כידון, חנית | *spear* | *Speer* ב'ר מכ'ו: שְׁתָּהנח שרתוע של ברזל תחת צוארה. ירוש' שבת פ'ה ז' ע'ג: ג'מון - שרתיעה.

אֶשְׁתָּשׂוּם שומר שבר; שם שמים.

אֶשְׁתָּא שם של ארבע אותיות.

אֶשְׁתָּא שם של אדם נמות.

אֶשְׁתָּא ע'י עֲשִׂשִׁית 2, ירוש' שבת פ'ב ד' ע'ג: והאי ששיתא חרי לא הוצת האור ברוב הדלק.

אֶשְׁתָּעַה שם אמורא | *Name* | *name of an Amora* | *elnes Amoräers* ירוש' שבת פ'ט מ'ז ע'ד: רב ששעה.

אֶשְׁתָּה שם אמורא | *Name* | *name of an Amora* | *elnes Amoräers* ב'ר י'ב ע'ב: רב ששת כי כרע וכו'.

אֶשְׁתָּה ג', שנה | *Jahr* | *year* ע'ז ל'ד ע'א: תריסר ירחי שתא.

אֶשְׁתָּאי ע'י שְׁתָּאי, תרג' יב'ע דב' כ'א כ' (סוכא): שתאי בחמרא.

אֶשְׁתָּה -- נְשִׁתָּה נפ', ע'י נְשִׁתָּה (שְׁתָּה). 'תום' יומא ג' (ד'), ו': אכן וכו' ושתייה היתה נכראת וכו' ממנה נשתה העולם.

אֶשְׁתָּק אהמ', מעד | *to slip | ausgleiten* זכח' ס'ב ע'א: דלא נשתרק.

אֶשְׁתָּק ז', פוך | *paint | Schminke* כת' י'ז ע'ו: לא כחל ולא שרק וכו' וועלת חו'.

אֶשְׁתָּקִיתָה ג', חליל, אבוב רועה | *shepherd's pipe | Hirtenpfife* ירוש' קיד' פ'א ס' ע'ב: מהו משכוכית וכו' שרקוקתה.

אֶשְׁתָּקָא ז', סל, כלוב | *basket | Korb* חול' ג'ג ע'ב: ההוא שרקא.

אֶשְׁתָּקֵק ז', 1) מין עוף | *mudwall (a bird)* | *Bienenfresser* חול' ס'ג ע'א: רחם זו שרקק. 2) צלצול קריאת העוף הניל | *sound produced by the mudwall | Klangnachahmung des Vogelgezwitzers* שם: ועבד שרקק.

אֶשְׁתָּקֵקָא כנ"ל 1, תרג' יב'ע ויק' י"א י"ח (רחם): שרקקא.

אֶשְׁתָּר מעל, חיוק | *to make strong | befestigen* ח'ז ע'ב: לשורוי מנא.

אֶשְׁתָּרָה, שְׁתָּרָה, שְׁתָּרָה ב'ר ח' ע'ב: שררות | *rulership | Herrschaft* הוא דלא עבדי וכו' מאי שררותא וכו'; ירוש' תענ' פ'ד ס'ח ע'ג: שעתיד להנהיג שררה על ששים ריבוא.

אֶשְׁתָּרשׁ -- נְשִׁתָּרשׁ נתפ', 1) נעקר מן השורש | *to be uprooted | entwurzelt werden* תנח' מצורע ב'ז ודואג נשתרש מחיי עוה'ז ומחיי עוה'ב.

2) הכתעה | *to spread | sich verästeln* (of roods) במ'ר מ'יד: כשם ששרשיו של אילן משתרשים לכל מקום וכו'.

3) נתרגל ונסתגל | *to get accustomed to | sich gewöhnen, sich hineinleben* ב'ק מ'ז ע'ב: שנשתרש בחסא.

אֶשְׁתָּרשׁ פעל, 1) ע'י אֶשְׁרֵשׁ, תרג' תה' פ' י' (ושתרש שרשיה): ושרשתא שורשיהון.

2) עקר מן השורש | *to uproot | entwurzeln* ב'ב פ'ב ע'א: דלמחמר ולשרש קיימי.

stricken שבת גיד ע"א: ארץ ככול וכו' דמשתרגא בה כרעה עד כבלא.

Reihe, layer | *שרגא* ז', מערכה, מואר
Schicht סנח' סיד ע"ב: שרגא דליכני.

light, lamp | *Licht, Lampe* מנורה ז', גר, מנורה
גיש' גיז ע"א: אדליקו שרגי וכו'.

to entice | *verführen* פיתח ס"י, *שרגג* ס"י
שמ' כ"ב מ"ו (וכי יפתח איש בתולח): ארום
ישרגג גבר בתולתא.

to be enticed | *sich ver-* נפתח אתם',
führen lassen *שרגג* תרג' איוב ל"א ט' (נפתח):
אשתרגג.

pot-ladle | *שרגג* ז', תרוד, כף חמבשלים
Kochlöffel עיר' כ"ט ע"ב: תרי שרגושי.

easily enticed | *leicht* נוח להתפתח
verführbar *שרגג* תרג' תהי' ק"ט ק"ל (פתיים): שרגגי.

שרגיון ע"י ס'ג'ג'ן, פסיק' פכ"ג: כל מי שהוא
מכתיב עצמו שרגיון למלך וכו'.

to sleep | *einwelchen* נזיר פ"ו מ"א: שרה פתו ב"ן.

to rest, to dwell | *ruhen, wohnen* שכן, חנה
סנח' י"א ע"א: שראוי שתשרה עליו שכניה.

to untie | *auflösen* תתיר *שרג* קיר' י"ג ע"ב: הוא
אסרה והוא שרתה.

to be soaked | *aufgeweicht werden* נשרה נפ', הורטב, נטבל במים
מיד היא נשרית.

to cause to rest | *ruhen* השכין (1)
lassen שבת קלים ע"א: משרה שכנתו על
ישראל.

to provide (a living) for | *ver-* פרנס (2)
sorgen כת' פיה מיה: חמשרה את אשתו
ע"י שלישי.

dry soil | *dürre Boden* ארץ צחיחה ז',
תרג' יש' ליה ז' (והיה השרב לאגס): ויהי
שרובא לאגמין.

to glów | *glühend* היה חם, להט
heiß sein ב"ר סמיה: מולא קריר ושימשא שרב.

אשתרב ע"י נשתרבב (שרבב), ילק' שמ' קס"ו:
אשתרבב אשתרבב.

to prolong | *ver-* האריך, המשיל
längern, nachhängen lassen שני רשעים שבת אל תקרי שבת אלא שרבבת.

to be enlarged, | *to be prolonged* נתארך והופשל
verlängert werden, herunter-
hängen סוטה ל"ה ע"א: שנשתרבבה לשונם.

שרבב ע"י שרבב. שבת קמ"ז ע"ב: שרביכו כהו
למטה מכתפיים.

אשתרבב אתם' (1) ע"י נשתרבב. ביצה י"א ע"א:
אשתרבבו אשתרבב ונחות.

(2) הוחם *to be heated* | *erhitzt werden* תרג'
איוב ו' י"ז (ויורבו): אשתרבבו.

to curry | *striegeln* (1) הוקף את השער
כ"ס ס' ע"ב: אין משרבשין את הבהמה.
(2) ע"י שרפט ירוש' שבת פ"ז י' ע"ג: חיו
משרבשים בבהמה בעורות אילים מאדמים.

to stretch out | *aus-* מתח והט"ס
strecken שבת צ"ד ע"א: כשרבב נפשיהו.

שרבב י"ז - זמורה *twig* | *Zweig* עוקצ' פ"א מיה:
שרבים של תמרה שריקנו.

שרבב, *שרבב*, *שרבב* נ"י, יבושת, חום
dry heat | *trockene Hitze* ירוש' שקל' פ"ה
מ"ה ע"ד: אית ביה שרבב וכו' ועד היכן
שרבביתה ממיתה.

to skip | *hüpfen* קפץ (1) תרג' יב"ע
ויק' י"א כ"א (לנחר): למשרג.

to slip | *ausgleiten* סעד (2) כ"ס צ"ג ע"א: שריג
חד מינייהו ונפיל.

to arrange | *reihen, ordnen* סידר וערך
ביצה ל"א ע"ב: שרגינחו ודאי מצדינחו.

to be entangled | *sich ver-* נמתכך
wickeln אשתרבב אתם'.

ירפנו: אלהא ישקפניה; תה' א' ד' (ירפנו רוח):
תשקפניה עלעולא.

שְׁקָפָא ז', משקוף, אסקופה | threshold, lintel
Schwelle תרג' שמי' י"ב ד' (המשקוף): שקפא.

שְׁקָפָא ע"י שְׁקִיף. ב"ר פ"ב: הדין כבוד מגין
תחות שקפא מפני העוף.

שְׁקִיף -- הַשְׁתַּקֵּץ התפ', נסתאב, נעשה מתועב
ומשוקץ | *abscheulich* to become abominable
werden פסקיר פל'א: והיו משתקצות וכו'.

שְׁקִיף, **שְׁקָרָא**, **שְׁקָקָה** ז', שוק רחוב,
street | *Markt, Straße* איכיר א' א': ועל כל
שקק ושקק עשרים וארבע הצרות: ב"ר פ"ז:
הדיון שקקא; ירוש' עיר' פ"א י"ח ע"ג: בשקקה
דרי' יצחק.

שְׁקִיר -- ציבע במיקרא | *rot färben* to paint red
ילק' איכה תתריל: משקרת עיניה.

שְׁקִיר -- נִשְׁתַּקֵּר נתפ', הוכחש והוּם
proved to be a liar | *Lügen gestraft wer-*
den ירוש' מכות פ"א ל"א ע"א: עדים שנזדממו
וחזרו ונשקרו.

שְׁקִיר, **שְׁקָרָא**, **שְׁקָרִי**, **שְׁקָרָנָא**
ז', *liar* | *Lügner* ל"א פ"ב: כ"ז שקרים:
יב' נ"ה ע"ב: או אחיו שק' אי' או אבא שקרי:
ב"ר פ"ג: שקרן הוא; שם פמ"ז: שקרנא את
כוננא את.

שְׁקִישְׁק ע"י שְׁקִישָׁה. ב"ר פ"ד: שמשקשקת
עינתה במים.

שְׁרָא ע"י שְׁרִי. ע"ז ל"ז ע"א: אנא שרא
אחריתי מאי היא.

שְׁרָאבָא ז', סבך | *Verzweigung* ramification
שבת פ"ה ע"ב: שאני התם דאיכא שראבא.

(שְׁרַב) הַשְׁתַּרְבַּ התפ', נאכל ע"י השרב
overcome by the heat | *von der Hitze mit-*
genommen werden ספ"א קדוש' פרק ג' פרשה
ב': אל תאמר לו' צא בהשכמה שיקפחוהו ליסמים
צא כזהרים בשביל שישתַּרְבַּ.

שְׁקַל לְמִטְרָפְסִיָּה קבל את עונשו | *to be punished*
bestraft werden יב' ק"ה ע"ב: שקליה רבי
למטרפסיה.

אַשְׁקַל אפי', נתן | *to give* | *geben* פמ' נ"ז ע"ב:
דאשקליה ליששכר וכו' למיטרפסיה.

אַשְׁתַּקַּל אתפ', נלקח, ניטל | *to be taken away*
fortgenommen werden תרג' דהייא ח' ב':
אשתקילת וכו'.

שְׁקִמְוִיָּה שם כקום | *Orts-* name of a place
name דמ' פ"א מ"א: יומי שקמונה.

שְׁקַע -- 1) היה עמוק ושקעורו | *to be concave*
konkav sein ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב ע"ג:
חותמה שוקע.

2) באה השמש | *untergehen* | *set (sun)*
(Sonne) ע"ז ח' ע"א: שקעה חמה.

שְׁקַע פיעל, שם לחדר | *to insert, to embody*
hineinstecken ירוש' שק' פ"ה מ"ט ע"ב: כמה
כמון שיקעו אבותי כאן.

הַשְׁקִיעַ הפ', גרם שקיעה. שם לחדר
to cause to set | *auslöschen, untergehen lassen* ב"ר פמ"ח:
השקעתי חמה; קהליר א' ד': היוצר הזה משקיע
כבשונא.

הַשְׁתַּקַּע התפ', 1) סבע, ירד לתוך- | *to be sunk*
versinken שמיר פמ"ז: משתקעין בעונות וכו'.

2) נשכח | *vergessen werden* | *to be forgotten*
ערב' ו' ע"ב: נשתקע שם בעליות.

3) קבע דירתו | *to settle permanently* | *sich*
niederlassen (dauernd) ספ"ר דב' ש"א: לא
להשתקע אלא לגור שם.

שְׁקַעָא שקיבל עליו את הדיון.

(שְׁקָה) הַשְׁקִיף הפ' -- המעיט את הרוחב
to diminish the width of | *schmäler machen*
ב"ר פל"א: וחיה משקף כה ועולה וכו'.

שְׁקָה פ"י, שְׁקַף פעל, אֲשַׁקֵּה אפי', דפק
knock; to drive | *klopfen, treiben* תרג' אפי'
ו' א': שקפון על לבחון; איוב ל"ב י"ג (אל

שְׁקִינָא ז', משקה drink | Getränk שבת קמ"ז
ע"ב: כלה שקיני.

שְׁקִיעָה נ', (1) צלילה וטביעה sinking | das
Sinken שומר פטיו: אם היה לפניו דרך של
שקיעה מהלך הוא על האבנים שהם קשים.

(2) ע"י שְׁקִיעַת הַחֶמֶה. ביר פסיה: בזריחה
וכו' בשקיעתה.

שְׁקִיעַת הַחֶמֶה ביאת השמש במערב לפנות ערב
sunset | Sonnenuntergang זכח' נ"ו ע"א:
שקיעת החמה.

שְׁקִיעִין, **שְׁקִיעִין** ז' שטרות ישנים שנשתקעו
old, forgotten documents | alte, vergessene
Dokumente ירוש' כת' פ"י ליד ע"א: אע"ל לחון
שקיעין וכו' לא הו' אילין שקיעא קדמוכו.

שְׁקִיפָא ז', ב'ף סלע cleft | Felsen-
kluft אהל' פ"ח מ"ב: שקיפום וסלעים: תרג'
שופ' ו' כ"ה (צור): שקיפא.

שְׁקִיפִים ע"י קְקִיפִים. בכורות פ"ז מ"א: ושראשו
שקוע ושקיפם.

שְׁקִיקוּת נ', תשוקה avidity | Begehrlichkeit
אסתיר א' ב': שישק מפני שבא בשקיקות.

שְׁקִיל שְׁמִיר קְשִׁיא לִיה.

שְׁקִיל - שילם את שקל הקודש to pay the head-
tax to the Temple | die Kopfsteuer an den
Tempel zahlen נדר' פ"ב מ"ב: שוקל את שיקלו.

שְׁקִיל סִיעֵל, **הַשְׁקִיל הַפ'**, אמר והעריך to esti-
mate | abschätzen mate ב"ר פנ"ב: כנען זה אליעזר
בירו מאזני מרמה שהיה יושב ומשקיל את
בתו וכו': ילק' הושע תקכ"ח: שהיה יושב
ומשקל וכו'.

שְׁקִיל פ"י (1) לקח to take | nehmen שבו"ע ל"ב
ע"ב: הו' משתבענא ושקילנא.

(2) נשא to carry | tragen מנח' פ"ה ע"א:
למחא ירקא ירקא שקול.

שְׁקִיל וּשְׂרָא נשא ונתן to negotiate | handeln
verhandeln בי"מ ס"ד ע"א: דלא שקל
ומרא בהדיא.

אֶשְׁתַּקֵּד אֲתָם, השתדל to endeavour | sich be-
streben סנה' י"ד ע"א: הו' משתקיד למסמכיה.

שְׁקִדָן ת', חרוץ וזריז, מתמיד industrious |
fleißig, strebsam סוטה פ"ט מ"ה: משמת בן
עזאי בטלי השקדנים.

שְׁקִידָה שקיעת החמה.

שְׁקוּ"מ שקלא ומרא.

שְׁקוּמ ת', שקוע ומוטה bent | gesenkt תוס'
בכורות ה' א': צוארו שמוט ושקומ.

שְׁקוּל (1) ת', שוה כמשקלו והשיבתו of equal im-
portance | gleich geschätzt במ"ר פ"ח: שמואל
ששקול כנגד משה ואהרן.

(2) שוה במנין | gleich an Zahl סנה' ג' ע"ב: אין ב"יד שקול.

שְׁקוּלָא ז', נושא סבל earlier | Lastträger ב"מ צ"ט
ע"ב: הני שקולאי דחברי הניא דחמרא.

שְׁקוּעַ ע"י שְׁקִיעָה. כ"ל פ"ב מ"ח: הלפיד
ובית שקועו של נר.

שְׁקוּף ז', משקוף הדלת lintel | Oberschwelle נגע'
פ"ב מ"ד: לאחורי השקוף.

שְׁקוּתָא נ', שתיה drinking | das Trinken תרג'
אס' א' ח' (והשתיה כרת): ושקווא כהלכתא.

שְׁקִינָא נ', השקאה irrigation | Bewässerung תרג'
במ' כ"ד ו': גינת שקיא.

שְׁקִינָא ז', מווג הכוסות butler | Mundschenk כ"ק
צ"ב ע"ב: חמרא למריה מיבותא לשקיא.

שְׁקִינָתָא נ', (1) משקה drink | Getränk תרג'
תח' ק"ב י": ושקיותא בככותא מזגית.

(2) ע"י שְׁקִינָא. תרג' יב"ע בר' כ"ט כ"ב: ובית
שקיותן סגו.

(3) פקידות שר המשקים butlership | Mund-
schenkamit תרג' בר' מ' כ"א (משקהו):

שקיותיה.

שְׁקִינָמִי נ', ע"י גְרִינָמִי ירוש' בר' פ"ו י' ע"ד:
שקיומי ופיתא וכו'.

שְׁקִימָנָא ז', מין עוף flamingo | Flamingo חול'
ס"ג ע"א: שקימנא אריכי שקי.

נְשִׁיתָהּ ג', הצגת הקדרה על הכירה placing
over the fire | *das Aufsetzen auf den Herd*
כלי פיה מ"ט: כור שיש בו בית שפיתה.

(2) מקום שימת הקדרה בכירה the place where
the pot is placed over the fire | *Stelle des*
Topses auf dem Herd שם שם מ"ה: מכנגד
שפיתת הקדרה ולפנים.

נְשִׁפָּא עיי' נְשִׁפָּא. ב"ב ו' ע"א: אחזיק לנשפי
אחזיק לשפכי.

נְשִׁכּוּנִי ז', מין זית a species of olives | *eine*
Olivensart פאה פ"ז מ"א: שפכוני או בישני.

נְשִׁכּוּתָא ג', שפך Ergießung
תרג' יכ"ע במ' כ"א מ"ז (אשד הנחלים): שפכות
נחליא.

נְשַׁל - נְשַׁל נפ', נעשה שפל to be lowered |
erniedrigt werden שחו ונשפלו.

נְשַׁל נחפ', נרפה, נתעצל nach-
lässig sein ויקר מ"ט: על ידי שהאדם הוזה
משתפל לקנה גופו כראוי.

נְשַׁל מ"י, (1) ירד to go down | *heruntergehen*
בר' י' ע"א: שפיל למיפיה דקרא.

(2) הרכין את ראשו to bend one's head | *den*
Kopf beugen מ"ג' י"ד ע"ב: שפול ואויל בר
איווא.

נְשַׁל אפי', השפיל, הוריד erniedrigen
תרג' ירוש' ויק' י' כ"ל דאשפל משה גרמיה.

נְשַׁל אתפ', כרע ברך sich
bücken תרג' ש"א ב' ל"ו (להשתחוות לו):
לאשתפלא ליה.

נְשַׁל - נרפה nachlässig | indolent מ"ס' נ' ע"ב:
יש שפל ונסכר שפל ומפסיד.

נְשַׁל בְּרַךְ עניו וצנוע demütig | humble
מ"ז ע"א: שפל ברך.

נְשַׁלּוּת - רוח נמוכה, עניויות Demut |
humility במ"ד מ"ד: היתה גוהג בשפלות לפני המקום.

(3) מרח to paste over | *bestreichen* מנה'
ק"ט ע"ב: שפוח דובשא.

(4) שפך, מוג to pour | *gießen* שבת קכ"ט
ע"א: דילמא שפי ליה אומנא.

נְשִׁי פֶעֶל, (1) עיי' נְשִׁי 1. תרג' תה' פ"ט י"א (אתה
דכאת): את שפיתא.

(2) עיי' נְשִׁי 2. כ"ב ג' ע"א: אבני דלא משפיא.
(3) השקוט to pacify | *beruhigen* גימ' ע"ג ע"א:
זיל שפי ליה.

נְשִׁוּתָא עיי' נְשִׁוּתָא. תרג' יכ"ע בר' ג' מ"ז:
ועתידין אינון למעבר שפיותא.

נְשִׁימָה ג', הוצאת דין ומשפט judging |
das Richten מנה' ג' ע"ב: משעת שפימת הערה.

נְשִׁי ז', מווג יין wine merchant | *Weinschenker*
ירוש' דב' פ"ה כ"ד ע"ד: באילין שפייא אורחא
מפנתון אילין לגוא אילין.

נְשִׁיכָא ז', צנור, מרוב gutter | *Rinne* כ"ב ג'
ע"ב: עד דמתקין ליה שפיכי.

נְשִׁיכָה. נְשִׁיכּוּת ג', פעולת השופך pouring
out | *das Gießen* מ"ז מ"ז: מן
השבר ומן השפיכה: מכש' פ"ב מ"ג: מי שפיכות.

נְשִׁיכּוּת דָּמִים רצויה shedding of blood, murder |
Blutvergießen Mord מנה' ג' ע"ב: שפיכות
דמים.

נְשִׁיכּוּתָא עיי' נְשִׁיכָה. כ"ב כ"ה ע"ב:
בשפיכותא וכו'.

נְשִׁיר (1) תי', יפה handsome | *schön* קיד' ל"א
ע"ב: גברא דשפיר כוונך.

(2) תה"ס, היטב. נכון gut, richtig |
right, well ר"ה כ"ז ע"א: שפיר קאמר.

נְשִׁיר, נְשִׁירָא ז', העור שבו סרוי העובר במעי
האם (sac of the) foetus | *Hautblase des*
Embryos גדה פ"ג מ"ג: הספלת שפיר מלא מים
וכו': שם כ"ה ע"ב: ההוא שפירא דאתאי וכו'.

נְשִׁירוּתָא ג', שמחה cheerfulness | *Fröh-*
lichkeit תרג' דב' כ"ה מ"ז: ובשמירות לבא.

השְׁתַּחֲפָה הַחֲסִי, הבריא *geistig* | to become sane
gesunden ביק מיד מ"ד: נשתתפה השוטתה.

שְׂפֹדָר, שְׂפֹדָרָא ז', מקל שצולים עליו כשר
spit | *Bratspieß* ספי' ע"ד ע"א: שפוד של עץ
 ובו' שפוד של מתבת; שם ע"ב: שפדיה בשפודא.
 שְׂפֹדִי ת', (1) נדכא *zerknirscht* | *contrite* תוס'
 חג' ב' מ': עניו ושפוי.

(2) חלק *smooth* | *glatt* קהל"ר יב' י"ד: שני
 שבילים אחד שפוי ואחד כלא קוצים וצוררות.
 (3) מיושב *geistig gesund* | *same* ערכי יו'
 ע"ב: שפוי ונשתתפה.

שְׂפֹדִייתָא ז', שלום *Frieden* | *peace* תרג' ירושי'
 בר' ג' מ"ז: יתורין אינון למעבר שפוייתא.

שְׂפֹדָאָה ז', מוג *Weinküfer* | *wine cooper*
 ע"ז ע"ב ע"ב: אמר להו רבא להנהו שפוכאי כי
 שפכיתו חמרא וכו'.
 שְׂפֹדָלִים ע"י שִׁיפֹדָלִים, שבת צ"ח ע"ב: למה
 מוכן דומה לאשה כההלכת בשוק ושפוליה
 מהלכין אחריה.

שְׂפֹדָפֶרֶת ז', נדכר אבנים *Steinlage* | *layer of stones*
 ב"ב ה' ע"ב: כל שפא ושפא וכו'.

שְׂפֹדָרָא ע"י, שְׂפִי. אסת"ר ב' א': שפאין שנאון.
 שְׂפֹדָאִין ז', (1) נדכר *Holzabfälle* | *chips* עז'
 מ"ט ע"ב: שיפה לצורכה וכו' אותן שפאין מה
 תהא עליהן.

(2) חלקי שדה הנתוקים משאר השדה - *dissected strips of a field* | *zusammenhang-*
lose Teile eines Feldes ג"מ ב' ע"א:
 שפאי עירית.

שְׂפֹדָר שפיכות דמים.
 שְׂפֹדָר פיעל, דקר *aufspleßen* | *pierce* מנה'
 מ"א ע"א: שפרו בייחור של תאנה.
 שְׂפֹדָה פ"י, (1) מוג, מכר יין *Weln* | *to sell wine*
ausschenken כ"מ ס' ע"א: השופה יין לחבירו.

(2) נח *to be quiet* | *ruhen* נדה פ"ד מ"ד:
 ושפתה מן הצער.

שְׂפֹדָה פיעל, החליק *glätten* | *to plane* ירושי' ערלה
 פ"א ס' ע"ג: במשמה לסייג.

שְׂעָרָא ז', (1) כניל. רות רבה פתיחתא: שעריהון
 דפוריא.

(2) נשך, רבית *Zins* | *present, interest* תרג'
 יב"ע ויק' כ"ח ל"ז (בנשך): בשערין.

שְׂעָרִיזִין ת', שעיר, בעל שערות הרבה | *hairy*
haarig תרג' יב"ע בר' כ"ג (שעירות):
 שעריניין.

שְׂעָשִׁיעָתָא ז', חלקלקות *Glätte* | *smoothness*
 תרג' ירושי' בר' ל"ג ד': ונשק יתיה עשיו על
 שעשעית צוורית.

ש"פ שוה פרוטה.

שָׁה ויתב [שְׂפִיתִיב] שם מקום בכבל *name*
of a place in Babylonia | *Ort in Babylonien*
 מג"י כ"ט ע"א: ביכנישתא דשָׁה וית"ב.

שָׁפָא פ"י, ע"י שְׂפָה 1. תוס' צוק' ב"מ ג' כ"ז:
 היה שופא יין לחמירין נותנין לו שמרי אותו יין.
 שָׁפָא ז', מנוחה *Ruhe* | *rest* מכות י"א ע"ב: עאל
 איבריה לשפא.

שָׁפָא ז', נדכר אבנים *Steinlage* | *layer of stones*
 ב"ב ה' ע"ב: כל שפא ושפא וכו'.

שָׁפָא ע"י, שְׂפִי. אסת"ר ב' א': שפאין שנאון.

שָׁפָאִין ז', (1) נדכר *Holzabfälle* | *chips* עז'
 מ"ט ע"ב: שיפה לצורכה וכו' אותן שפאין מה
 תהא עליהן.

(2) חלקי שדה הנתוקים משאר השדה - *dissected strips of a field* | *zusammenhang-*
lose Teile eines Feldes ג"מ ב' ע"א:
 שפאי עירית.

שְׂפֹדָר שפיכות דמים.

שְׂפֹדָר פיעל, דקר *aufspleßen* | *pierce* מנה'
 מ"א ע"א: שפרו בייחור של תאנה.

שְׂפֹדָה פ"י, (1) מוג, מכר יין *Weln* | *to sell wine*
ausschenken כ"מ ס' ע"א: השופה יין לחבירו.

(2) נח *to be quiet* | *ruhen* נדה פ"ד מ"ד:
 ושפתה מן הצער.

שְׂפֹדָה פיעל, החליק *glätten* | *to plane* ירושי' ערלה
 פ"א ס' ע"ג: במשמה לסייג.

(שעמם) נשעמם נתבלבל to be stu-
petied | verwirrt werden במיד פיו: יצא כל
דעתו נשתעממו כל הכליות.

נשעמם פיו, בלבל to make dull |
verwirren תרג' ירושי' שמי' ייר כיד (ויהם את מחנה
מצרים): ושעמם ית משוריתהון.

נשעמם אתם, עיי' נשעמם. תרג' אס' ד' ו'
(והמן נבעת): והמן אשתעמם.

נשעממיתא עיי' נשעממיתא. תרג' זכ' יב' ד'
(בתמהון): בשעממותא.

נשען, נשענן פיי, נענע to shake |
schütteln תרג' יש' נ"ה י"ב (ימחאו כף): ישענון בענפיתון;
מדרש הגדול הוצ' שפטר ברי' ב' כיב: ואחז בידו
שרביט של הדם וחיה משענון בו.

נשעע פעו"י, (1) החליק to smooth |
glätten יח' י"ג י"ז ושעע ליה מין וכו'.

(2) היה חלק to be smooth | glatt sein
איכה ד' ז' (צחו מחלב): שעעו יתיר מן חלבא.

נשעע אתם, ניטוח to be pasted |
bestrichen werden תרג' ויק' י"ד מ"ה: בחר דאתשע.

נשעף ז', מין בושם Balsam | balm
מ"ג י"א (נכאת): שעת.

נשער פיעל, (1) אמד וחערך to estimate,
to measure | abschätzen, messen חול' פ"ז מ"ד:
כיצד משערין אותה.

(2) שמר על השער to keep the gate |
das Tor bewachen ערב' י"א ע"ב: ששער בשל חבירו.

נשעך חתם, נערך ונאמר to be estimated |
abgeschätzt werden עוקצ' פ"ב מ"ה: משתערין
בכמות שהן.

(שער) השער חס', היה שעיר, בעל שערות
מרובות to be hairy | haarig sein חול' מ"ד
ע"א: עד כדי שישעיר.

נשער י. - מקח הקבוע בשוק market price |
Markt-Preis כ"מ פ"ה מ"ז: אין פוסקין על חפירות
עד שיצא השער.

שעמניז ג"ץ שבע אותיות המעוטות בתגין
בספר תורה the seven letters which require
crownlets in the Pentateuch scrolls | die
sieben Buchstaben, die in der Thorarolle mit
Krönchen versehen werden כ"מ ע"ב:
שבע אותיות צרוכות שלשה זיוגין ואלו הן
שעמניז ג"ץ.

נשעי פיי, ציפה to cover, to daub |
überziehen ביב ד' ע"א: סבר למשעיין בדהבא.

נשעתי אתם, סה, סיפר to tell |
erzählen ע"ג ע"א: אשתעו לי נחותי ימא.

נשעית עיי' נשעיתא. תרג' יש' נ"ז ו' (בתלקי):
בשעיות וכו'.

נשעיתא עיי' נשעיתא. תרג' זכ' יב' ד' ה':
נכפית היא שעיתא היא.

נשעע ת', חלק smooth | glatt בר' כ"ז י"א
(איש חלק): גבר שעיע.

נשעיתא נ', חלקקות smoothness |
Glätte תרג' מ"ש' ו' כיד (חלקת לשונה): שעיעותא
דלישנא.

נשעף ז', שרף הנוסף מאי-נות gum, balm |
Harz, Balsam תרג' יח' כ"ז י"ז (צרי): שעף.

נשעיתא עיי' נשעיתא. תרג' מוכה א' ד' (כדונג
מפני האש): כשעיתא מן קדם נורא.

נשעם ז', מין צמח osier | Korbweide כ'
ע"ב: חוצלות של שעם.

נשעמום ז', (1) תמהון לב, שגעון dullness |
Geistes-Verwirrung תרג' יביע רב' כ"ח ל"ז (לשמה):
לשעמום.

(2) חסר דעה idiot | Idiot מוכה כ"ד ע"ב: אשת
שעמום.

נשעמומית נ', אשה חסר דעה a dull-minded
woman | Idiotin תוס' צוק' כת' ד' י"ג שומה
היא שעמומית היא.

נשעמומיתא נ', תמהון לבב stupefaction |
Stumpfsinn נדר' פ"א ע"א: מיתית ל"ד
שעמומיתא.

שָׁעָה (1) החלק הכ"ר מיום ולילה | hour
Stunde כלי פייב מ"ד: אבן השעות.

(2) זמן | time | Zeit בר' ז' ע"ב: השעה
משחקת לו.

שָׁעָה קְלָה זמן קצר | kurze Welle | a short time
שמו"ר פיי"ט: לשעה קלה.

בְּשָׁעָה בזמן | als, when | als, während
ע"א: שהעדיק וכו' בשעת פטירתו.

בְּשָׁעָתוֹ בזמנו | in its time | seinerzeit
כסעודת שלמה בשעתו.

מִשְׁעָה מאותו זמן ואילך | von | from the time
der Zeit an בר' פ"א מ"א: מאימתי וכו' משעה
שהחבנים וכו'.

הַזְרָאת שָׁעָה הלכה זמנית, עראית | a temporary
legislation | zeitweilige Bestimmung
פ"ט ע"כ: הוראת שעה.

שְׁעָרִים שְׁעָבָר עָלָיו הפסח.

שְׁעוּנָא, שְׁעוּנָה ג', דונג | Wachs | wax תרג' תה'
ס"ח ג' (דונג): היך שעונו: שבת פ"ב מ"א:
אין מדליקין וכו' ולא בשעות.

שְׁעוּלָא ז', (1) כף היד | die | hollow of the hand
hohle Hand תרג' יש' מ' י"ב: כשיפא בשעולא.

(2) כף הרגל | die flache | hollow of the sole
Fußsohle תרג' מ"א כ' י"ז: בשעולי פרסת רגלי.

שְׁעוּעִים, שְׁעוּעִית ג', מין פוליס | climbing bean
Stangenbohne כלא' פ"א מ"א: פול הלכן
והשעועית (בהוצ' אחרות: שעועים).

שְׁעוּר ז', (1) ע"י שיעור. הלא פ"ד מ"ה: שתי
חלות וכו' של אור יש לה שעור ושל כהן אין
לה שעור.

(2) רבית | Zins | interest תרג' ירוש' ויק' כ"ה
ל"ו (בנשך): בשעורין.

שְׁעוּרִים שם אמורא | Name of an Amora
eines Amoräers מו"ק כ"א ע"א: רב שעורים
אחזה דרבא וכו'.

שָׁנִין ע"י שָׁנָה. תוס' שבי' ד' ט': עיירות האסורות
בתחום צור שנין וכו'.

שָׁנִין, שָׁנִינָא ז', רצועה | lace | Riemen כלי
פכ"ו מ"א: כיום של שנינות; יב' ק"ב ע"א: סגדל
דאית ליה שנינו.

שָׁנִין פיעל, חנק | to strangle | würgen פסיקיר
פליז ומשניקין את רוחך בעול.

הַשְׁתָּנִין התפ', נחנק | ersticken | to be strangled
פסיק' זושרא חוקת מ"ד: ולא היינו משתניקין
בצמא.

שְׁנִתוֹת גיר, חריצים | Kerben | teeth-like marks
מנ' פ"ז ע"ב: שנתות חיו בהין ע"כ לפ"ר ע"כ לאיל.
י"ט ש"א סדרי.

שָׁפָה פיעל, גירה | aufreizen | to set on (a dog)
heizen סנח' ע"ז: שיסה בו את הכלב.

שָׁפָע ז', מקיעה וקריעה | das Zer- | rending
reißen זבח' ס"ה ע"ב: אין שסוע אלא ביד.

שָׁפָה פעל, ע"י שָׁפָה. ב"ק כ"ד ע"ב: דמשמי ליה.
אֶשְׁתָּפִי אתמי, הוסת | aufgehetzt | to be set on
werden ב"ק כ"ד ע"ב: דמשמו ליה ומשחסי.

שָׁפָה שמונה עשרה; שמיני עצרת.
שָׁפָה (ס"י, 1) הכניע וכבש | to subjugate
unterjochen ב"ר פמ"ד: ידוע שאני משעבדן.

(2) משכן והעביט קרקע | hypo- | to mortgage
thekartisch belasten כ"מ י"ד ע"ב: נכסים
משועבדים.

הַשְׁתָּפָה התפ', נכנע ונכבש | to be subjugated
unterworfen sein שבת ס"ה ע"ב: לפרעה
השתעבדתם וכו'.

שְׁעָבוֹד ז', (1) כיבוש ושלטון | subjection, op-
pression | Unterjochung בר' י"ג ע"א: שעבוד
מלכות.

(2) משכון ואפוטיקי | hypothecary obligation
Belastung mit Hypothek, Sicherheit כ"מ ד'
ע"ב: שעבוד קרקעות.

שְׁעָבִין דר', אשכים | Hoden | testicles תרג'
יב' ע"ב בר' ל"ט א': ויבישו שעבובין.

שני לטומאה מדרגה שניה של טומאה ע"י מגע
the second degree of uncleanness an object made unclean through
contact with uncleanness | *zweiter Grad der Unreinheit (entstanden durch die Be-
rührung eines unreinen Gegenstandes)*
פי' מ"ב: כל המסל את התרומה בטמא את
הידים להיות שניות.

שני מדרגה שנית של אמור ערוה
second degree | *zweiter Grad des Ehever-
boles* כ ב ע"ב: אמו ערוה אם אמו שניה.

שניגור ע"י קניגור: ירוש' סוכה פי' ג' ע"ג:
או לו לזה שנעשה שניגורו קניגורו.

שנים -- שנים מקרא ואחד תרגום קריאת
פרשת השבוע פעמים בגוף המקרא ופעם אחת
בתרגום ארמי
reading the Scriptural portion of the week twice and the Targum once |
*das Lesen des Wochenabschnittes des Pen-
tateuchs zweimal im hebräischen Original
und einmal in aramäischer Übersetzung*
בר' ח' ע"א: שנים מקרא ואחד תרגום.

שנינן ע"י שנינן. מקוא' פי' מיד: שנינן
של ס"ד.

שנין פי' שנין פעל, לימש וחידד |
to sharpen | *schärfen* תרג' יב"ע בר' ג' כ"ד (החרב): חרבא
שנינא; תרג' יר' נ"א י"א (הכרו החצים): שנינו
גירינא.

אשנינן אתם, נלמש וחידד |
to be sharpened | *geschärft werden* תרג' יח' כ"א ט"ו (החודרה):
אשתנינא.

שנין ז', צוק סלע | *Felsenspitze, Klippe*
אחל' פי' מ"ב: והסלעים וכו' והשננים.
שנינא, שנינא ע"י שנינא 2. תרג' שופ' ג' כ"ב
(הלהב): שנינא; שנינא; ס"ב ע"ב: שלף שנה וכו'.

שנין פי' הדק | *zu- sammendrücken, -schnüren*
to squeeze in, to lace ירוש' כלא' פי' 1
ליב עיד: דהוא שנין גרמיה דהיא נחתא לה.

שנה -- למד, לימד, *lernen*, *studieren; lehren*
to study; to teach | כ"ח ע"ב: כל השונה
הלכות מוכסח לו שהוא בן עולם הבא; יב' ק"ח
ע"ב: מי ששנה זו לא שנה זו.

שנה נס' -- נלמד | *gelehrt worden*
to be taught | *sein* ב"ק צ"ד ע"ב: בימי רבי נשנית משנה זו.
השנה הס', לימד | *lehren* to teach | וי:
השנינו פרק וכו'.

שנה פעל, -- כפל | *wiederholen*
to repeat | במ"ר פ"ד: לא יצאת אותה שנה ולא שינתה
ולא שולשה.

שנו ג', תהפוכה, דבר משונה | *Ver-
kehrtheit* תרג' יר' כ"ג י"ד (שערורה): שנו.
perverseness |

שנון ז', חזרה על דברים לשם שמירתם בזכרון
memorizing | *das Einschräfen*
ל"ד: אלו בשנון ואין קרש בשנון.

שנונית ג', 1) ע"י שוללית. ירוש' ב"ק פ"ז ז'
ע"ב: המציל מן הגיזים מן הרליקה משנונית
הים וכו'.

2) מין צמח | *eine Art Kasse*
a species of cassia | תוס' סבול יוס' א' ב"ז התבלין והשנונית.

שני פעו"י, 1) חזר, כפל | *wiederholen*
to repeat | סנה' ג"מ ע"א: ולמה לי למישיני במיני.

2) היה משונה, שונה | *anders*
to be different | *sein* יב' כ"א ע"ב: או דילמא לא שנה.

שני פעל, 1) שינה והחליף | *ändern*
to change | תענ' כ"ד ע"ב: שני דוכתך.

2) השיב | *antworten* to reply | פס' ב' ע"ב:
וסשני שאני התם וכו'.

אשני אפי' שינה והחליף | *ändern*
to change | תרג' ה"פ פ"ס כ" (בארתה ברית): אשניתא קיים.

אשנינן אתם, נשתנה ונתחלף | *to be changed*
sich ändern סנה' ע"א ע"ב: הואיל ואשני
אשתני.

שני -- קורבת משפחה ממדרגה שניה
relationship in the second degree | *Verwandschaft zwei-
ten Grades* סנה' כ"ח ע"א: שני בשני תנן.

שְׂמֻשׁוֹם עי' שְׂמֻשׁוֹם. טבול יום פ"א מיה: הקצ - והשמוש וכו'.

שְׂמֻשִּׁין, **שְׂמֻשְׁמִין** ז', דלקת | *inflammation* *Entzündung* אסתיר ב' א: שמשין דעינין: ויקר פ"ב: שמשין דעינין.

שְׂמִית פעל, החרים וגידה | *to excommunicate* *den Bann* מוק מ"ז ע"א: מנל דמשמתינן. **שְׂמִיתָא** ז', (1) נידוי וחרם | *Bann* | *ban* מוק מ"ז ע"א: ליהוי האי גברא בשמתיא.

(2) דבר מוחרם | *accursed object* | *verbanntes Gut* תרג' יב"ע דב' יג י"ח (מאומה מן החרם): מדעם דשמתיא.

שְׂמִיתִי עי' שְׂמִיתִי. ירוש' ביצה פ"א ס' ע"ג: ור' לעזר לאו שפתי הוא.

שְׂמִיתִי עי' שְׂמִיתִי. ירוש' מעשיש פ"ד נ"ד ע"ד: מן השמתיא על האגרו.

שנ' שנאמר.

שֵׁן - שֵׁן שֵׁל זָהָב שן מלאכותית עשויה זהב | *gold tooth* | *Goldzahn* שן זהב.

שֵׁן דְּחֶלֶב שן חתינוק | *milk-tooth* | *Milchzahn* קירי כ"ד ע"ב: דאי כתב רחמנא שן הוה אמיןא אפילו שן דחלב.

שֵׁן תוֹחֶבֶת שן מלאכותית | *an artificial tooth* | *künstlicher Zahn* שן תותבת וכן זהב.

שֵׁנָא פעו"י עי' שֵׁנָא 2. יב' כ"א ע"ב: לא שנא.

שֵׁנָא דְּ- שֵׁנָא דְּהַבְרִיּוֹת שנאה לבני אדם | *misanthropy* | *Menschenhaß* שנאת הבריות.

שֵׁנָא דְּחֶלֶב שאינה תלויה בדבר, שנאה סתם - *hosti-* | *grundloser Haß* ל"ב ע"ב: שנאת חנם.

שֵׁנָא דְּחֶלֶב ג', שונא, איוב | *Feind* | *enemy* שבו' ל"ה ע"ג: שנאותה מאי נינהו וכו'. **שנכב"מ** שנכפל בו כי טוב.

כ"א ע"א: סלקא ליה שמתיא: בר' ו' ע"ב: אנרא דשמתיא סברא.

שְׂמֵר פיעל - סינן במשמרת - *to filter* | *durch-* | *selhen* ירוש' שבת פ"ב י"ז ע"ג: המשמר יין למטן ושמרים מלמעלה.

שְׂמֵרָא, **שְׂמֵרִי** ח', בן עיר שומרון. כותי | *Samaritan* | *Samaritaner* ב"ר פצ"ד: חמא הד שמר'א. שם פ"ב: וחמתיא חד שמר'י.

שְׂמֵרָקֵים ז"ר, מיני כמחין ופטירות | *truffles* | *Trüffel* עוקצ' פ"ג מ"ב: שמרקעים ופטירות.

שְׂמֵשׁ פיעל, (1) שרת | *to wait upon* | *bedienen* אכור פ"א מ"ג: כעבדים המשמשין את הרב.

(2) מלא תפקיד | *amtieren* | *to officiate* יומא פ"ז מ"ה: כהן גדול משמש בשמונה בגדים וכו'.

(3) יצק מים על ידי תלמידי חכמים | *to attend upon scholars* | *bei Gelehrten assistieren* בר' מ"ז ע"ב: אפילו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ.

(4) עי' שְׂמֵשׁ מְשִׁתָּה. בכורות ח' ע"א: שלשה משמשין פנים כנגד פנים וכו'.

שְׂמֵשׁ מְשִׁתָּה, **שְׂמֵשׁ אֶת בֵּיתָה** נזקקו איש ואשה זליו | *to perform the marital duty* | *den Bel-* | *schlaf ausüben* נדה י"ז ע"א: המשמש מטתו לאור הנר הרי זה מגונה: כקא' פ"ח מ"ד: האשה שש"שה ביתה וירדה וטבלה וכו'.

הַשְׂמֵשׁ הַתַּפִּי הפיק תועלת מדבר | *to make use of* | *benutzen, sich bedienen* סנה' מ"ח ע"ב: נשתמש בהן קודש אסור להשתמש בהן חול.

שְׂמֵשׁ ז', (1) משרת | *servant* | *Diener* פס' פ"ז מ"ג: וכשהשמש עומד למוזג וכו'.

(2) אבר הזכרות | *membrum virile* | *männliches Glied* נדה י"א ע"ב: בתולה שרמיה מהורין וכו' כאן ששמשא דאימר שמש עכרן.

שְׂמֵשֶׁת ז', (1) חמה, שמש | *Sonne* | *sun* ב"ר פס"ה: אתא שמשא וכו'.

(2) קדחת | *fever* | *Fieber* גיט' ס"ז ע"ב: שמשא בת יומא.

שמן קיק שמן שמוציאים מעץ הקיק | castor-oil
Rizinusöl שבת פ"ב מ"א: שמן קיק.

שמן שרפה שמן תרומה שנמא ומעון שריפה
oil of T'runch which is condemned to be
burnt on account of contamination | Öl der
Teruma, das unrein wurde und daher ver-
brannt werden mußte שבת פ"ב מ"א: שמן
שרפה.

שמן שם אמורא Name of an Amora | Name
eines Amoräers שבת פ"ב מ"א: ר' שמן בר אבא.

שמנונית, שמנוניתא ג', שמן, טבע הדבר
fat, fatty substance | Fett, Fettigkeit
ירוש' פ"ב כ"ט ע"ג: בשיש כהן שמנונית;
חול' ק"י ע"א: משום שמנוניתא.

שמע פ"י, (1) שמע והקשיב | hören to hear
שבת מ"ז ע"ב: שמעינן ליה לר"ש וכו'.
(2) הבין | verstehen to understand ע"ז ע"ב
ע"א: מהא ליכא למשמע מינה.

שמע פעל, שרת | bedienen to wait on בר' מ"א
ע"ב: נשמעיןך.

אשמע אפי' (1) השמיע | hören to cause to hear
lassen תרג' יש' ג"ב ד' (משמיע שלום):
משמע שלום.

(2) הורה, הודיע | belehren to give to understand
בר' ב' ע"א: קא משמע לן וכו'.

אשתמע אתפ' (1) נשמע | gehört to be heard
werden ר"ה כ"ז ע"א: תרתי קלי מהד גברא לא
משתמעית מתרי גברא משתמעית.

(2) נכנע | sich unterwerfen to surrender
תרג' יר' ל"ז י"ד (אינני גופל על הכשרים); לית
אנא משתמע לכסדאי.

שמע ע"י קריאת שמע. בר' פ"ב מ"א: מאימתי
קורין את שמע וכו'.

שמעא ז', משרת, שמש | Diener servant בר'
פ"ב ע"ב: אמר ליה ר' זורא לשמעיה.

שמעתא, שמעתתא ג', הלכה מקובלת
traditional law | überlieferte Halacha כושה

שמינית. — החלק השמיני, אחד אחוז משמונה
one eighth | Aditel ירוש' פ"ב מ"ז ע"ג:
חצי שמינית.

שמיעא, שמיעה ג', פעולת השומע ומקשיב
hearing | das Hören תרג' יב"ע דב' ל"ב א':
יחב שמיעא לשמאי; ריה כ"ה ע"ב: לא תהא
שמיעה גדולה מראייה.

שמירה ג', (1) פעולת השומר ומשגיח
watching, guarding | das Aufbewahren, Überwachen
כ"ק פ"א מ"ב: כל שחבתי בשמירתך.

(2) שם אשה | Frauennamen a woman's name
ויקיר פ"ט: אשת נבוכדנצר וכו' שמירה שמה.
שמירון תהי', היום | heute to-day ירוש' כ"י
פ"ז כ"ז ע"ג: שמירון.

שמירעם שם אשה | Frauenname a woman's name
ויקיר פ"ט: אשת נבוכדנצר וכו' שמירעם שמה.

שמכא ז', בצל | Zwiebel onion סנה' ק"ט ע"ב:
תומי או שמכ'.

שמלאי, שמלוי שם אמוראים | Name von Amoräern
Amoraim מכות כ"ג
ע"ב: דרש ר' שמלאי וכו'; ירוש' תע"ג פ"ב ס"ה
ע"ד: שמלוי.

שמם ז', משוגע, מוכה שממון | demented
Verrückter שהשיר ד' ז': לא היו כהן וכו' לא
שומין ולא שממין.

שמן פיעל, (1) הוסיף שמן לרבר | Öl to oil
beimischen מנח' כ"ג ע"א: קומץ ששמו וכו'.
(2) העריך, אמר | abschätzen to estimate ב"ב
פ"ז ט"ד: משמנין בניהן.

(שמן) אשתמן אתפ', השמין, נעשה שמן
to grow fat | fett werden בר' פ"ה: זיל
ואשתמן.

שמן. — שמן אגוזים שמן שמוציאים מאגוזים
nut-oil | Nussöl שבת פ"ב מ"ב: שמן אגוזים.

שמן דגים שמנונית שבקרבי דגים | fish-oil
Fischtran שבת פ"ב מ"ב: שמן דגים.

(2) עֵי הַשְּׁתַּמֵּט. תרג' יב'ע דב' יט ה' (ונשל הברזל): וישטוט פרולא.
 (3) שבת בשעת השמיטה Sab- to observe the batical year | *das Sabbatjahr feiern* דהיי"ב ל"ו כ"א (שבתה): שטטת.
 שְׁמֵט פֶּעַל, (1) עֵי שְׁמֵט 3. גִּישׁ לִי עֵי: מדרורייתא מושמטא וכו'.
 (2) נתק *to tear off | abreißen* ביק קי"ז ע"א: שמטיה לקועיה מיניה.
 אֶשְׁמֵט אפ', עֵי שְׁמֵט 3. תרג' ויק' כ"ז ל"ד (תשבת הארץ): תשטט ארעא.
 אֶשְׁמֵט אַתָּה, (1) עֵי הַשְּׁתַּמֵּט. תרג' יב'ע ויק' כ"א י"ח (שרע): דמשתטס ירוכיה.
 (2) השתדל לפטור את עצמו *to get rid | sich entziehen* ב"מ ג' ע"ב: בכוליה בעי דלודי והא דלא אודי אשתמוטי הוא דקא משתטס מיניה.
 שְׁמֵטוֹמ עֵי שְׁבִשְׁשֵׁשׁ. שהשיר א' מ"ז משטוטס ארץ ישראל וכו'.
 שְׁמִיטָה -- שְׁמִיטת האָרֶץ עֵי שְׁמִיטת קֶרְקַע. אבות פ"ה מ"ח: על שמיטת הארץ וכו'.
 שְׁמִיטת כְּסָפִים ביטול החובות בשנת השמיטה the cancelling of debts in the Sabbatical year | *Erlaß der Schulden in Sabbatjahr* ל"ו ע"א: שמיטת כספים.
 שְׁמִיטת קֶרְקַע איסור חריש וקציר בשנת השמיטה the rest of the soil in the Sabbatical year | *das Brachliegenlassen der Äcker im Sabbat-jahre* מ"ק ב' ע"ב: שמיטת קרקע.
 שְׁמִיטָתָא נ', השנה השביעית, שנת השמיטה the Sabbatical year | *Sabbatjahr* תרג' יב'ע דב' מ"ו מ' (שנת השמטה): שתא דשמיטתא.
 שְׁמִיץ ז', שם ממבע *a coin | eine Münze* קיד' י"ב ע"א: שתי פרוטות לשמין.
 שְׁמוֹנוֹת עֵי שְׁמוֹנוֹת. ירוש' ביצה פ"ג ס"ב ע"ב: כדי לחעביר שמינונית שעליה.

שְׁמוֹרָה שם אשה | *Frauen-name* תנח' ויק' ו' עד שהגיע לשמורת אשתו של נבוכדנצר.
 שְׁמוֹשׁ ז', שירות | *Dienst* service, attendance אבות פ"ו מ"ז: שמוש חכמים.
 שְׁמוֹשָׁא ז', עבודת הכקדש | *Temple service* Tempeldienst תרג' במ' ד' י"ב (כלי השרת): מני שמושא.
 שְׁמוֹת שנים מקרא ואחד תרגום.
 שְׁמוֹתִי (1) מבית שמאי | *being a disciple of Shammai | der Schule Schammals angehörig* גדה ז' ע"ב: דר' אליעזר שמותי היא.
 (2) עֵי שְׁתַּמְתִּי. ירוש' פאה פ"ב י"ז ע"א: שסיתת.
 שְׁמָחָה -- שְׁמָחַת בֵּית הַשְּׁוֹאֶכָה עֵי שְׁוֹאֶכָה. סוכה פ"ה מ"א: כל מי שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה שמחה מימיו.
 שְׁמָחָא שם אחד הנפילים | *name of a fallen angel | Name eines gefallenen Engels* גדה ס"א ע"א: סיחון ועוג בני אחיה בר שמחואי הוו.
 שְׁמֵט פֶּעַל, (1) עקר וניכש. עשה את הסבך קלוש | *to thin a thicket | locker machen* שבי' פ"ב ל"ג ע"ד: משטטין בקנים.
 (2) כחב | *wegschleppen* to drag forth פמיק'ר פ"ז: ומשטטין הבכורות וכו'.
 (3) ביטל, ויתר | *annullieren* to cancel שבי' פ"י מ"א: שביעית משמטת את המלוה.
 שְׁמֵיט תפ' -- דלג ופסח | *to skip over, to omit* נפל, גשר | *abgleiten* מדר'ה' י"ח י"א: מלפות מוסיחן משתמטות.
 שְׁמֵט פֶּעַר, (1) הוציא, עקר | *to detach* herausreißen תרג' יב'ע ויק' י"ד מ' (והלצו את האבנים): וישטטון ית אבניא.

מיה עיד: שלש עשרה עיירות נשתקעו בכותים
בימי שמד: ב"ר פע"ט: הוו טמירין במערתא
שלש עשרה שנה ביומי דשמדא.

שְׁמָדוֹן שם שד Name eines | name of a demon
Dämons ילק' בר' סיא: שידא שמדון.
שמה"צ שחיטה מן הצואר.

שְׁמוּטָה, מארך langgezogen | long and thin
בכורות מיג ע"ב: צוארו שקוט ושמוט.

שְׁמוּטָא (1) ז', מין ארבה eine Heuschreckenart
a species of locusts | תרג' מלא' ח' ל"ז (חסיל):
שמוטא.

(2) זונה Dirne | strumpet תרג' יח' כ"ג כ'
(ותעגבה): ואחרעיות למהוי שמוטא להון.

שמו"ר שמיטות ויובלות.

שְׁמוּנָה -- שְׁמוּנָה עֶשְׂרֵה -- תפלת י"ח ברכות
הנאמרות ג' פעמים בכל יום מימות החול
the eighteen benedictions of the daily
prayer | Achtzehngebet בר' פ"ד מ"ד: רבן
גמליאל אומר בכל יום מתפלל אדם
שמונה עשרה.

שְׁמוּנָה עשרה.

שְׁמוּנָה ז', פשט, פשוטו של מקרא the ordinary
sense | der einfache Wortsinn ירוש' סנה'
פ"י כ"ט ע"ב: מנשה כשמוע.

שְׁמוּנָה ז', מי שהכיא שמועה, הלכה reporter of
a tradition | Tradent ירוש' בר' פ"ה מ' ע"ב:
לאו בגין דאתון תרתיי שמועין.

שְׁמוּנָה -- קבלה, הלכה שנמסרה איש מפי איש
tradition, traditional decision | überlieferte
Halacha עד' פ"ה מ"ז: אני עמדתי בשמועתי
והם עמדו בשמועתי.

שְׁמוּנָה נ', (1) כניל. ירוש' גיט' פ"ט ג' ע"א:
שמועתא רובא ממתניתא.

(2) בשורה, שמועה Nachricht | report תרג'
תה' ק"ב ז' (משוועה רעה): משמועתא בישא.
שמו"ר שמות רבה.

בְּשֵׁם מפי איש, בהזכרת שמו in the name of |
Im Namen von מגי' מיו ע"א: כל האומר דבר
בשם אומרו וכו'.

בְּשֵׁם כמו (as) | sowie, sowohl... (als)
בר' פ"ט מ"ה: חיב אדם לברך על הרעה כשם
שמברך על הטובה.

לְשֵׁם בשביל, בגין, למען for the sake of | zuliebe
um... wegen גיט' כ"ד ע"ב: כתב רחמנא לה
לשמה: ב"ר פכ"ה: לשם קרבנו נקרא.

מְשֵׁם ע"י בְּשֵׁם. פאה פ"ב מ"ד: ר' אליעזר ברבי
צדוק אומר משמו.

שמי"א שמואל א'.

שְׁמָא (1) מה"ח, אולי, פן vielleicht | perhaps
אבות פ"ב מ"ה: אל תאמר לכשאפנה אשנה
שמא לא תפנה.

(2) ז', ספק doubt | Zweifel כת' י"ד ע"א: התם
ברי הכא שמא.

שמי"א שְׁלוחי מצוה אינן נוזקין.

שמי"ב שמואל ב'.

שמי"ג של מה בכך.

שמי"ד שבע מצוות בני נח.

שמי"ה שוכר מצוה בהאי עלמא.

שמי"ו שבעה מדורי גיהנם.

שְׁמָנָן מין לחם word in a magic formula |
Wort in einem Zauberspruch שבת מ"ז ע"א:
בשמינז כריגו.

שְׁמָד פיעל, אינא להמרת דת | to force to apostasy
zum Abfall zwingen בר' פ"ב: ואם לאו הריני
מסבד אחכם.

נְשָׁמָד נתפ', (1) נשמד, נכרת | to be destroyed
vernichtet werden ויק' תקנ"ה: דוא:
נשתמד מעולם הזה ומעולם הבא.

(2) המיר דתו o apostatize | abtrünnig werden
ירוש' סוכה פ"ה נ"ה ע"ג: מרים וכו' שנשתמדה.

שְׁמָד, שְׁמָדָא ז', רדיפת ישראל religious per-
secution | Religionsverfolgung ירוש' קיד' פ"ד

נְשַׁלְשֵׁל (פּוֹ, 1) הוריד בחבל - *to let down* | *he-*
runterlassen ירוש' בר' פיד' ד' עיב' היו
משלשלין להן שתי קופות של זהב.

(2) יחס, *to ascribe, to attribute* | *zuschreiben*
zurückführen auf ירוש' קיד' פיא סיא עיא:
אם יכול את לשלשל שבועה עד משה שלשלה
אם לאו תפוס או ראשון ראשון וכו'.

(3) קשר וצירוף *to couple* | *zusammenfügen*
פס' קיה עיב' ומשלשלן כולן לאחריו.

נְשַׁלְשֵׁל (פּוֹ, 1) כניל 1. ירוש' סנה' פ"ב כ' עיב':
משלשל ציכחד ומסלק ציבחה.

(2) גרם שלשול חמקים *to relax* | *Durchfall*
verursachen בת' י' עיב' תמרי וכו' משלשלן.

נְשַׁלְשֵׁל (תפס', 1) נאמר בכבליים | *to be chained*
gefesselt werden תרג' אויב י"ב י"ז דמוכיל
מרי מלכיא כד משלשלין.

(2) ירד *to let oneself down* | *sich herunter-*
lassen ירוש' תרי' פ"ח מ"ה עיד' דהוא משתלשל.

נְשַׁלְשֵׁל כ"י, שרשרת, כבל *chain* | *Kette*
פ"ד מ"ג: שלשלת של משוחות.

נְשַׁלְשֵׁל יוחסין אילן יוחס, הסתעפות משפחה
לדורותיה *genealogical tree* | *Stammbaum*
ביר פ"ע"א: בזה שלשלת יוחסין ובוה שלשלת
יוחסין.

נְשַׁלְשֵׁל שלא תאמר; שלא תחא.

נְשַׁלְשֵׁל שמות.

נְשַׁלְשֵׁל שמע מינה.

נְשַׁלְשֵׁל - סוג של איסור | *title, class of a prohibition*
Rechtstitel, Klasse eines Verbotes כ"ד עיא:
שלא השם המבואר לידי מכות מבואר לידי תשלומין.

נְשַׁלְשֵׁל המפזרש שם בן ארבע אותיות, שם הוי"ה
the Tetragrammaton | *Tetragramm* יומא פ"ו
מ"ב: כשהיו שומעים שם המפורש וכו'.

נְשַׁלְשֵׁל לְנוֹי כנוי *surname* | *Belname* מוכה י"ג עיא:
כל שנשתנה שמו קודם מתן תורה ובאתה תורה
והקפידה עליה בידוע שיש לו שם לווי.

נְשַׁלְשֵׁל פיעל - (1) כתב בשטר גם שם אבי האב
to write the grandfather's name in the
document | *den Namen des Großvaters in*
einem Schriftstück hinzufügen (zur Ver-
meidung von Verwechslungen) כ"ב פ"י מ"ז:
שם אחד יוסף בן שמעון ושם אחר יוסף בן שמעון
וכו' כיצד יעשו ישלשו ואם היו משולשים יכתבו
סימן וכו'.

(2) ע"י **נְשַׁלְשֵׁל** 1. ב"ק פ"ב עיב' היו משולשים
להם בקופה דיגרון.

נְשַׁלְשֵׁל (הפ', 1) הפקיד *to deposit* | *deponieren*
כת' פ"ו מ"ז: המשלש מעות לבתו.

(2) חילק לשלשה חלקים *to divide into three*
parts | *in drei Teile tellen* כ"ב מ"ב עיא:
לעולם ישלש אדם את מעותיו שליש בקרקע
ושליש בערקמטיא ושליש תחת ידו.

נְשַׁלְשֵׁל נתפס, עשה שלש פעמים *to have done a*
thing for the third time | *eine Sache dreimal*
gehan haben כ"ב פ"ט: כיון שנשתלש בחמא
נעשה מועד לעבירה.

נְשַׁלְשֵׁל ניר, שלשלאות *chains* | *Ketten* תרג'
שני אס' א' א' שלשון דפרול.

נְשַׁלְשֵׁל זי, (1) הורדה בחבל *letting down on a*
rope | *das Herunterlassen an einem Strick*
עיר' פ"ג עיב' לזה בשלשול ולזה בשלשול.

(2) מין תולעת *earth-worm* | *Regenwurm* ר"ה
כ"ד עיב' מתחת לרבות שלשול קטן.

נְשַׁלְשֵׁל ע"י **נְשַׁלְשֵׁל**, ירוש' שב"י פ"ז ל"ז
עיב' השלשושית וחלוצין וכו'.

נְשַׁלְשֵׁל שהי"מ, בן שלש שנים | *three years old*
dreijährig פ"ה מ"א: אם אומר אתה
שלישית לאחרות בבנין וכשאתה אומר שלשית
בת שלש שנים.

נְשַׁלְשֵׁל - חודש הראשון של אבילות *thirty*
days of mourning | *die dreißig Trauertage*
מ"ק כ' עיא: שמועה קרובה שבעה ושלושים.

שֶׁלֶף ז', שדה לאחר הקציר | *stubble field*
Stoppelfeld תוס' ב"מ ט' כ"ט: אינו דומה
 מניחה לפניו נירה למניחה לפניו שלף.

שֶׁלְפֹחִית נ', רחם *womb* | *Gebärmutter* חול'
 ג"ה ע"ב: היא האם היא מרפחת והיא שלפוחית.
 (2) זפק *Kropf* | *gullet* פסיק' ותאמר ציון קליב
 ע"ב: מביאה שלפוחית של תרנגול.

שֶׁלְפֹפֶא ז', פקעת של תמר | *bud of a date*
Dattelknospe בכורות נ"ב ע"ב: שלפופי
 והוו תמרי.

שֶׁלְפֹקָא ע"י **שֶׁלְבֹקָא**, חרג' יב"ע שמי' ט' י'
 (אבעבועות): שלפוקין.

שֶׁלְפִי- מוצאי, סוף | *the end of a period* | *Ende*
Ausgang שהשיר ד' ד': בשלפי השמר נכנסו
 רבותינו לאושא.

שֶׁלְצִיּוֹן שם מקום | *Ortsname*
 יבמ' ק"ט ע"ב: ערבו שלציון וכו'.

שֶׁלֶק שקרא לא קאי.
שֶׁלֶק פ"י, (1) בישל ברותחין | *to boil* | *kochen*
sieden lassen מעשר' פ"ד מ"א: הכובש
 השולק וכו'.

(2) ניתח ברותחין | *to dissect* | *sezieren* מ"ה
 ע"א: ששלקו זונה אחת שנתחייבה שריפה למלך
 בדקו ומצאו בה מאתים וחמשים ושנים.

שֶׁלֶק נפ', נזבשל ברותחין | *to be boiled* | *ge-*
kocht werden פ"א מ"ה: השתי משישלק.

שֶׁלֶק פיעל, כניל 1. מעש' פ"א מ"ה: ואם אינו
 משלק עד שיעשה מוקצה.

שֶׁלֶק, שֶׁלְקָא ז', מאכל שלוק ברותחין | *over-*
**boiled vegetables | *eingegekochte Kräuter* כר'
 מ"ד ע"א: אכל שלק וכו'; שם ל"ה ע"ב: מ"א
 דכולהו שלקי.**

שֶׁלְקֹרְיָא ז', השערות הדקות שע"ג ירקות
pubescence | *Fäserchen, Flaum* ירוש' מעשר'
 פ"א מ"ט ע"א: מאן דו ירוש' שלקוקיא.

שֶׁלֶר של ראש; שלש רגלים.

שֶׁלֶם — כלה, תם ונשלם | *spent, consumed* | *ver-*
braucht מדר' תה' ל"ז: השמן שלם.

שֶׁלְמוֹנִי שם אמורא *name of an Amora* | *Name*
elnes Amoräers ב"ר פס"ח: ר' שלמוני בשם
 ר"ל אמר וכו'.

שֶׁלְמָנָה ת', תם וישר | *honest* | *tugendhaft* מנח'
 ז' ע"א: שב כירי לשלמנא וחדא לעבד ביש.

שֶׁלְמָצָה מלכה מבית השמונאים (שלומית
 אלכסנדרה, שלום ציון) | *Salome Alexandra*,
queen of Judaea | *Salome Alexandra*,
Königin von Judäa ויקיר פלי"ה: שלמצה
 המלכה.

שֶׁלְנִיָּא שם מקום בכבל | *name of a place in Ba-*
**bylonia | *Ort in Babylonien* מ"ק י"ב ע"ב:
 בשלנייא.**

שֶׁלְעִמּוֹן ע"י **שֶׁרְמוֹן**, ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ג:
 והעלה שלעמון וכו'.

שֶׁלְעַל פ"י, עלע וגמא | *schlürfen* | *to sip* תוס'
 חול' א' מ"ז בני יונה מששלעלו.

שֶׁלְעַמְלָקִים שלא על מנת לקבל פרס.

שֶׁלֶף — נֶשֶׁלֶף נפ', הוצאה החרב מתערה | *to be*
drawn | *gezogen werden* (*Schwert*) ילק'
 ב"ר ק"ג: אחו יהודה החרב ובקש לשלפה ואינה
 נשלפת.

הֶשֶׁלֶף הפ', תלש | *to pluck* | *pflücken* ב"ר פ"כ:
 שאדם משליף שדהו וכו'.

שֶׁלֶף פ"י, (1) חלק, הוציא | *to loosen, to pull*
herausziehen, ausziehen יב' ק"ב ע"ב: וחלצה
 נעלו מישלף וכו'; שבת פ"ב ע"א: ולא שליף ירקא.
 (2) התיר, ביטל | *to untie, to annul*, | *lösen*
aufheben ג"ס' ל"ג ע"ב: מילתא דמתעברא
 באפי עשרה צריכה בי עשרה למישלפה.

שֶׁלֶף פעל, עקר | *to tear out* | *herausreißen*
 תרג' ויק' י"ד מ' (וחלצו): וישלפון.

אֶשְׁתִּלֵּף אתפ', הוצא | *to be drawn* | *heraus-*
gezogen werden תרג' יש' ל"ג כ' (בל יסע
 יתדותיו): ולא משתלפן סיכוהי.

שְׁלִיפָה ז', שק המספוא *haversack | Futtersack*
שבת ק"ד ע"ב: בעונה שלפ.

שְׁלִיפָה ז', כנ"ל. כ"ב פ"ו ע"ב: שליפי
רבי-בי.

(2) סרים *castrate | Kastrat* תרג' ויק' כ"ב כ"ד
(נתוק): דשלוף; שבת קנ"ב ע"א: עקרא שליפא.

שְׁלִיפָה ז', חליצה *taking the shoe off | das Ausziehen des Schuhs*
בראשונה היו קונים בשליפת המגיל.

שְׁלִיפָה ז', בישול ברותחין *boiling | das Kochen*
Steden תום' כל' בימ' בי י"ט: מחוסרים שליפה.

שְׁלִיפָה ז', החלק השלישי, אחר אחוז משלשה
one third | Drittel גי' ע"א: אבל שלישי
ושתה שלישי והניח שלישי.

שְׁלִיפָה ז' - נאמן, בורר ששני הצדדים הנחלקים
מומכים עליו *trustee | Vertrauensmann*,
Schiedsrichter כת' ב"ה מ"ה: המשרה את אשתו
על ידי שלישי.

שְׁלִיפָה ז', פקדון שבידי אדם הנאמן לשני
הצדדים הנחלקים *trust, deposit | Depositum*
תום' בימ' א' י"ז: בזמן שהשלישות יוצא מתחת ידו.
(שולך) גְּשֻׁלָּךְ נפ', הושלך, נזרק *to be thrown |*
geworfen werden שבור' פ"ב: נשלכתי לתוכה.

שְׁלִיפָה ז' - תפר וחייבר *to baste | heften* ירוש' מ"ק
פ"ג פ"ב ע"ב: שולל וכו' ומאחה.

שְׁלִיפָה ז' - חיבור וחסיפה *baste | das Heften* עוקצ'
פ"ב מ"ז שלל הכובסין.

שְׁלִיפָה ז' ב' ציצים אשכול הביצים שברחם *ovary |*
Eierstock ביצה ז' ע"א: שלל של ביצים.

שְׁלִיפָה ז' - נשלים נפ', נגמר *to end | zu Ende sein*
תנח' משפ' י"ט: והמלאך אומר נשלם פלוני
שנאמר ותקרב לשחת נפשו.

שְׁלִיפָה ז' - כלה ונגמר *to be consumed |*
verbraucht sein מדר' תה' בובר ל"ז: השמן
משתלם.

(2) נפרע הכסף *to be paid | bezahlt werden*
ב"ק ע"א ע"ב: אינו משתלם אלא מגופו.

שְׁלִיבָה ז', מדרגה בסולם *rundle |*
(Letter-) Sprosse תרג' מל"א ז' כ"ח (השליבים):
שליבא; עיר' ע"ז ע"ב: סולם ששליבותיו פורחות.

שְׁלִיפָה ז', שלווה *quietness | Ruhe*
תרג' יח' ט"ז מ"ט (ושלות השקט): ושליוא
ושדוכא; ישי' ל"ג כ' (שאנן): באצלחותא בשליותא.

שְׁלִיפָה ז' ע"י שְׁלִיפָה ז' קיד' מ"ב ע"ב: אין שליח
לדבר עבירה.

שְׁלִיפָה ז', מלאכות והרשאה *message, com-*
mission | Sendung, Auftrag ב"מ מ"ב ע"א:
קטנים לאו בני שליחות בינחו.

שְׁלִיפָה ז' מ' מעילה, פגיעה בפקדון וכדומה *misap-*
propriation | Veruntreuung ב"מ מ"ג ע"ב:
שליחות יד אינה צריכה הסרן.

שְׁלִיפָה ז' ע"י שְׁלִיפָה ז' מעולה כ"א ע"א: לאו
בני שליחותא בינחו.

שְׁלִיפָה ז', שלטון וממשלה *power | Macht*
פסיק' פ"ג: אין השליטה ניתנת וכו'.

שְׁלִיפָה ז', ממשלה *government | Regierung*
תרג' שני' אס' א' ג': מדינתא או שלימותא.

שְׁלִיפָה ז', שליח *after-birth | Nachgeburt* בר'
ו' ע"א: שלייתא דשונרתא.

שְׁלִיפָה ז', עובר *embryo | Embryo* חול'
פ"ז מ"א: נוהג בשליל: תרג' קה' ו' ג' (נפל):
שלילא.

שְׁלִיפָה ז' ע"י שְׁלִיפָה ז' ירוש' ב"ק פ"ו ז' ע"ב:
משנונית הים משלילית הנהר.

שְׁלִיפָה ז', שלם, תמים *complete, ganz, vollkommen*
תרג' ש"מ י"ב ה' (שה תמים): אימר שלים; רות ב' י"ב: ויהי
אגדך שלימא.

שְׁלִיפָה ז' (1) שלימות *completeness | Voll-*
kommenheit תרג' איוב ה' כ"ו (בכלח):
בשלימות שניד.

(2) תום ויושר *righteousness | Rechtschaffenheit*
תרג' תה' ל"ז ל"ז (שמר תם): נטר שלימותא.

שְׁלוּחָא ג' שגגה *Verschen* | neglect, error | תרג' דב' כ"ס י"ח (חרוה): חובי שלוחא.

שליח שבק לן חיים.

שְׁלַח -- נְשַׁלַּח נתפ', נשלח | to be sent (off) | geschickt werden | יומא פ'ו מיב: שעיר הכשתלה.

שְׁלַח פ"י, שְׁלַח פעל, אֶשְׁלַח אפ', (1) שלח | to send | תרג' במ' כיב ל"ז (שלח שלחתי אליו): מישלח שלחית לותך; שמי' חי' י"ז (אם אינד משלח את עמי הנני משליח): אם ליתך משלח ית עמי הא אנא משלח וכו'.

(2) הפשיט, פשט | aus- | to flay, to undress | ziehen, enthäuten | תרג' יש' ל"ב י"א (פשוטה ועורה): שלחו ואתערטלו: דה"יב כ"ט ל"ד (להפשיט את כל העולות): למשלח ית עלותא: שבת ל"ג ע"ב: חוו משלחי מנייהו: תרג' ש"א י"ס כ"ד (ופשט גם הוא בגדיו): ואשלח אף הוא לבושהי.

אֶשְׁתַּלַּח אתפ', (1) ע"י נְשַׁתַּלַּח. תרג' שופ' ח' י' (שקמתי): אשתלחית לאתנבאה.

(2) הוסר מעל- | entkleidet | to be stripped | werden | תרג' יב' ע' בר' ג' כ"א: חלף שופריהון ראשתלחו.

(3) נפשט עורו | die Haut | to shed the skin | verlieren | חול' ניט ע"א: מישתלח משכיה.

שְׁלַח -- (1) עור *Haut* | hide | מכש' פ"ה מ"ז: החוכם על השלה.

(2) זית מרוכך *mellow olive* | welchgewordene Olive | ע"ז ל"ט ע"ב: השלחין אמורין.

(3) שטח *extension* | Ausdehnung | מדות פ"ב מ"ג: ושלחה חצי אמה.

שְׁלַחָא כנ"ל (1). כנ"י ליה ע"א: כי מיתלי ביה בשלחא וכו'.

שְׁלַחָא ז', מעבר עורות *Gerber* | tanner | שבת מיט ע"ב: אבא שלחא הוח אמר הביאו שלחין ונעב עליהן.

שְׁלַחָא, שְׁלַחָא ז', תמורה | substitute | Ersatz | תרג' משי' כ"א י"ח (כופר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד): שלחופיה דצדיקא רשעה ושלחופא דתריצי בזווי.

שְׁלַחָא פ"י, (1) החליף | wechseln | to change | בימ כ"ה ע"א: משלחפי שלחופי.

(2) חדר ועבר, דקר | durchbohren | to strike | תרג' איוב כ' כ"ד (תחלפהו קשת): תשלחפניה קשתא.

אֶשְׁתַּלַּח אתפ', נתחלף | ge- | to be changed | wechselt werden | תרג' איוב כ"ח י"ט (בכתם טחור לא תסולח): בפ'טלוון דכי לא תשתלחף.

שְׁלַח פועל, משל | herrschen, verwalten | to rule | ירוש' גזיר פ"ד נ"ג ע"ב: במשלטת על נכסיו.

נְשַׁתַּלַּח נתפ', נעשה שליט, נתפסה כחו | to be given power to manage | zur Verwaltung | bevollmächtigt werden | ירוש' כ"ה פ"ט ל"ג ע"א: נכסים שנשתלטה בהן בחיי בעלה.

שְׁלִי פער'י, (1) היה שקט | ruhig sein | to be quiet | תרג' שני אמ' ד' י"ד (אם החרש תחרישי): אם משלא תשלין.

(2) שכח | vergessen | to forget | תרג' תח' מ' י"ג (שכח): שלי.

(3) טעה | sich irren | to err | תרג' איוב ו' כ"ד (ומה שגיתי): ומה דשליתי.

אֶשְׁלִי אפ', (1) עזב | verlassen | to leave off | תרג' איכה ב' ד' (זנח): אשלי.

(2) הטעה | irreführen | to cause to err | תרג' איוב י"ב מ"ז (ומשגה): ומשלי.

אֶשְׁתַּלִּי אתפ', (1) נשכח | ver- | to be forgotten | gessen werden | תרג' תח' מ' י"ט (לא לנצח ישכח אביון): דלא לעלמא משתלי חשוכא.

(2) שכח | vergessen | to forget | תרג' בר' ג' ע"ב: אכל ואשתלי ולא בריד.

שְׁלִיאִית תהיפ', כהיסח הדעת | un- | unaware | verseliens | תרג' משי' ז' כ"ב (הולך אחריה תאום): אזיל בתרהא שליאיית.

שלחיק שלוח הקן.

שָׁלַח נִי, מעות error | Versehen ברי מינ

יב (אלי משנה הוא): רילמא שלו חות.

שְׁלֹאֵל שְׁתִּים לפניה ואחת לאחריה.

שָׁלֹב עִי שְׁלִיבָה. תוס' כלי בימ ג' ג': בסולם ובקולב אחרי השלובים.

שְׁלֹחַ ז', (1) עִי שְׁלַח 2. עִי פִּב מִיזוּ השלוחין אסורין.

(2) תעלה להשקאת שרה | ditch for irrigation

Bewässerungsgraben תוס' צוקי מוק א' א':

שרה בית השלוחין.

(3) ציר, משולח | Bote messenger, deputy קיר

פִּב מִיֵּא: האיש מקדש בו ובשלוחו.

שְׁלֹמְחִית עִי שְׁלֹפְחִית. פסוק: בומר ותאמר קלִיב עִיב: שלומחית של תרגולות.

שְׁלֹיָתָא נִי, שלוח | Ruhe | quietness ברי מינ ג' יב' ע ברי לִיז א' (וישב יעקב): ויחביב יעקב בשלוחיתא.

שְׁלֹלָת' אסור בכבליים | gefesselt | chained איכר פתיחתא ר' זעירא: שלולים בשללאות.

שְׁלֹלָא ז', עובר | Embryo | embryo תרג' יב' ע דב' יד ז' (השמועה): שלולא דליה תרין רישין.

שְׁלֹלִית נִי, (1) פלג מים | Bach rivulet פלג פִּב מִיֵּא: הנחל והשלולית.

(2) מה שנשאר על שפת נהר או ים בשעת זוטם של מים | deposit after inundation | ange-schwem'tes Land תוס' בימ ב' ב': המציל וכו' משלוליתו של ים ומשלוליתו של נהר.

שְׁלֹמִי שם מקום בארץ ישראל | name of a place in Palestine | Ort in Palästina ברי פִּב י"ד עִיֵּא: שלומי ונבירו.

שְׁלֹנָא שם אשה | Frauen- a woman's name תרג' יב' עִיב: בְּמִי כִּה מִיזוּ: שלונאי ברת בלק.

שְׁלֹפְפָא עִי שְׁלֹפְפָא. ברי קכ"ד עִיֵּא: שלופפא והוי תמרי.

שְׁלֹיָתָא עִי שְׁלֹיָתָא. תרג' תח' קכ"ב ו' (ישליו): יחבין בשלוחא.

שְׁלָה -- הוציא | herausziehen | to draw out מוק פִּב מִיֵּא: ושולה פשתנו.

שְׁלָה נפִי, הוצא | heraus- to be drown away | gezogen werden ברי פִּב מִיֵּא: ידע מאיוו שלוח נשלה.

שְׁלָה פיעל, עִי שְׁלָה. בימ ציב עִיב: היין וכו' משישלה כחביות.

שְׁלָהב פִּי, להליב והבעיר | to burn | brennen קהלִיר א' ח': ובשעה שהוא רוצה לצאת הוא משולהב.

שְׁלָהב פִּי, כנלי. תרג' תח' קיז י"ח (להבה תלחה רשעים): להבותא תשלהב רשעיא.

אֶשְׁתְּלָהב אתפִי, (1) נשרף | ver- to be burned | brannt werden תרג' יב' ע שמי' לִיב א': אשתלהב בטוורא.

(2) תלקח | lodern | to flame תרג' שמי' ט' כיד (ואש מתלקחת): ואשחא משתלהבא.

שְׁלַהִג שלא הזמן גרמא.

שְׁלַהִבָא ז', שְׁלַדוֹבִיתָא נִי, שלהבת, להבה | Flamme | flame תרג' יב' ע דב' ד' י"א (בוער באש עד לב השמים): ושלחוביה ממי עד צית שמיא: ברי ל' כיה: עתידין למהוי בשלהוביתא.

שְׁלָי נִי, סוף | Ende | end תרג' דהייב כ' מִיזו (בסוף הנחל): בשלחי נחלא.

שְׁלָי פִּי, חוגיע | ermüden | to weary תרג' יש' לִיב ו' (להריק נפש רעב): לשלהא נפש צדיקיא.

אֶשְׁתְּלָי אתפִי, (1) התיגע | sich to be wearied | abmühen תרג' ברי מִיזו י"ג (ותלה ארץ מצרים): ואשתלחי עמא.

(2) התעלה | ohnmächtig werden תרג' יונה ב' ח' (ותעלה): ואשתלחי.

שְׁלָי תי, עוף ויגע | matt, müde | tired תרג' דהייב כ"א י"ב: מפך ושלהי.

שְׁלָהִבָא עִי שְׁלָהִבָא. תרג' ירושי' שמי' י"ט י"ט (כאש): בשלהובא דאשתא.

שְׁלָהִיָא נִי, שלוח | Sicherheit | security תרג' אייב ל' ח' (מן גו יגורשו): מן שלחיא מתרכין.

השְׁכִיר הַפ', מכר רשות ההשתמשות to lease, to
let | vermieten שכר פ"ט מ"ז: המשכיר
בית לחכירו.

שְׁכָרוֹת נ', מצבו של הלום יין | drunkenness
Betrunkenheit תענ' כ"ו ע"ב: במנחתא משום
שכרות.

שְׁכָּשֵׁךְ פ"י, (1) נענע, ניער | schütteln
מנח' כ"ג ע"א: משכשכו בשירי הלוג.

(2) השקט | beruhigen to quiet תנח' בובר כי
תצא ז': משכשכו והוא בולם.

שֶׁל צִיּוֹן ע"י שְׁלֵמָה. שבת מ"ז ע"ב: מעשה
בשל ציון המלכה וכו'.

שֶׁל מִיָּה, אשר ל-, השייך ל- | belonging to, of
des, der אבות פ"ב מ"ב: ר' גמליאל בנו של ר'
יהודה הנשיא.

שְׁלֵאָהוּתָא נ', חולשה ועיפות | weariness
mattung איכה ג' ס"ה (תאלתך להם):
ושלאהותך שלהי להון.

שְׁלֵאכָא [שְׁלֵבָא] ז', ס' כלי, close-fitting cock,
spout | Schnauze eines Gefäßes שבת ק"ב
ע"ב: דאית ליה שלאכא.

שְׁלֵבָקָא ז', אבעבועה | pustule pustula תרג'
ירוש' שמי' ס' י' (אבעבועות): שלבוקין.

שְׁלֵבָלִי שְׁלֵא בֵּא לְעוֹלָם.

שְׁלֵבָפִי שְׁלֵא בִּפְנֵי.

שְׁלֵבָק פ"י, גרם לחתחות אבעבועות to cause
pustules | Pusteln verursachen ירוש' כח'
ס"ה ל' ע"א: ומשלבת את השפיות.

שְׁלֵבָשׁ פ"י, שימוש בריח | to bolt | verbolzen
תרג' יב"ע שמי' כ"ז כ"ח (מכריח מן הקצה אל
הקצה): משלביש מן סיפוי למיסי.

שְׁלֵדָא כָּל הַעֲצָמוֹת שֶׁבְּנֶפֶשׁ | sceleton
Gerippe נדה כ"ז ע"ב: מת שנשרף ושלדו
קיימת: ביק ל"א ע"ב: דפסקה לאורחא כשלדא.

שְׁלֵדָנָא שְׁבָקִיָּה לְרוּחָא דִּמְנַפְשִׁיהָ נָפִיל.

שְׁלֵדָעָא שְׁלִיחַ לְדַבְרָא עֲבִירָא.

שְׁכִיחָא ת', מצוי frequent | häufig
כ"מ ס"ה ע"ב: דהוה שכיח אליהו גביה: כיצח ב'
ע"ב: מילתא דלא שכיחא.

שְׁכִיחָה ע"י שְׁכָחָה 1. איכיר. ה' כ': שכיחה
ועזיבה.

שְׁכִיכָה נ', השבת חימה, פיוס | appeasement
Beruhigung אסתר ב' א': שכיכה שאינה
שכיכה.

שְׁכִינָה, שְׁכִינָתָא נ', כנוי לאלהים, Shechina,
the Divine Presence | Shechina, die Gottes-
gegenwart סוכה ה' ע"א: מעולם לא ירדה שכינה
למטה: תרג' שמי' י"ג ז' (היש אלהים בקרבנו):
האית שכינתא דה' ביננא.

שְׁכִיר יום - שְׁכִיר יום פועל שנשכר לעבודת יום
day-labourer | Tagelöhner כ"מ פ"ט מ"א:
שכיר יום גובה כל הלילה.

שְׁכִירוֹת נ', שכר שימוש | hire, rent | Miete
כ"מ ס"ה ע"א: שכירות אינה משתלמת אלא לבסוף.

שְׁכִיךָ - שְׁכִיךָ פועל, השקט והניח | to appease
beruhigen מכי' יתרו פ"ד: לשכך את האוון.

שְׁכִלּוּל ז', נמר מלאכה | completion | Vollend-
ung תרג' ירוש' בר' ד' י"א: ריש שתא לשכלול
עלמא.

שְׁכִן מִחֵה, שהרי | for | da, denn כ"מ פ"א מ"ב:
עד שלש שעות שכן דרך בני מלכים לעמוד
בשלש שעות.

שְׁכִנָּא ע"י שְׁכַנָּא. תוס' בכורות ה' כ': שכינה
שגבינו שוכבין.

שְׁכִנְצִיב שם מקום בבבל | name of a place in
Babylonia | Ort in Babylonien כ"ח
ע"ב: נשי דשכנציב.

שְׁכָפָא ז', רצען | saddler | Sattler תוס'
כ"י ב"ב א' מ"ז: מכבש של שכפ שהוא מותח
עליו את העור: ירוש' ע"ז פ"ב מ"ב ע"א: תני
עולא שכפא קומא ר' דוסא.

שְׁכָר - שְׁכָר נפ' - הרויח | to be benefited | Vor-
teil haben כח' י"א ע"א: שלא יהא חוטא נשכר.

(2) חדר apartment | Gemach | ב"כ כ"ט ע"ב;
אנא בשכונני גוא' הוא'.

שְׂכֻנָּה נ' (1) רחוב. רובע מיוחד בעיר, settlement;
quarter | Stedlung, Stadtviertel | מ"ז: הרג באותה העיר גולה משכונה לשכונה.
(2) שכנות, קרבת מקום - Nach- neighbourhood | barschaft
נזיר פ"ט מ"ג: אם יש בין זה לזה מארבע אמות ועד שמונה הרי זה שכנות קברות.
שכ"ו ע' שאר כמות ועונה.

שָׁכַח פ"י, שכח, נשמת מוכרנו | ver- to forget |
gessen | ירוש' ב"ק פ"ד ד' ע"ב: עד דשכחון כולן.
שָׁכַח אפ"י, מצא | finden | to find | ע"ז י' ע"א:
נפק דק ואשכח.

שָׁכַח אפ"י, נמצא | gefunden | to be found |
werden | ב"מ מ"ז ע"ב: דמשכחתי בשוקא.
(2) נשכח | vergessen werden | to be forgotten |
ב"מ פ"ה ע"ב: עבדי לה לתורה דלא תשתכח וכו'.

שָׁכַח נ"י, (1) היסח הזכרון | das forgetting |
Vergessen | ירוש' פאה פ"ז מ"ז ע"ב: אין לפניו שכחה.
(2) עומר הנשכח בשדה שהוא מתנת עניים |
forgotten sheaf which belongs to the poor |
die vergessene Garbe, die den Armen | zukommt
פאה פ"ה מ"ד: לקט שכחה ופאה.

שָׁכַח ת', שדרכו לשכוח | forgetful | vergeßlich | ילק'
מיכה תקנ"ט: הקביה אין לפניו שכחה ובשביל
ישראל נעשה שכחן מה מעם נשא עון וכו'.

שָׁכַח שם איש | männlicher a man's name |
Name | ב"ב קכ"ו ע"ב: זילו לגבי שכחת ברי.
שָׁכַח מ"ר, חולה מסוכן | dangerously ill |
Schwerkranker | ב"ב פ"ט מ"ז: שכיב מרע
שכתב כל נכסיו לאחרים וכו'.

שָׁכַח ז', חולה מסוכן | dangerously ill |
Toter | dead | תר' תה' ל"א י"ג
(נשכחתי כמת): אתנשיתי היך שכיבא.

שָׁכַח נ"י, מצב השוכב | das Liegen (down) |
lying | ב"ר ד' ע"ב: מקיש שכיבה לקימה.

שְׁתִּיתָר, שְׁתִּיתָר ש"מ, ששה עשר | sixteen
sechzehn | תרג' שמי' כ"ז כ"ה: שיתסרי וכו';
יב"ע דב' ל"ד ח': בשיתסר בניסן.

שָׁכַב פ"ע, (1) שכב, ישן | to lie down, to sleep |
liegen, schlafen | ב"ק פ"ה ע"א: כי ניים ושכיב.
(2) מת | to die | sterben | ב"מ פ"ה ע": כולחו
שני דרי' אלעזר לא שכיב אינש בלא זמניה.
שָׁכַב אפ"י, השכיב | hin- | to cause to lie down |
legen | תרג' מל"א י"ז י"ט (וישכיבו על ממתו):
ואשכביה על ערסיה.

שָׁכַב אפ"י, נאנמה האשה | to be ravished |
genotzüchtigt werden | תרג' זכ' י"ד ב' (והנשים
תשגלנה): נשיא ישתכבן.

שָׁכַב ז', אבן תחתונה של ריחיים | the lower
millstone | der untere Mühlenstein | ב"ב פ"ב מ"א:
ומרחיקין את הריחיים ג' מן השכב שהן ד'
מן הרכב.

שָׁכַב ז', (1) ישן, נרדם | asleep | Schlafender |
סנה' כ"ט ע"ב: עירי ושכבי.
(2) מת | dead person | Toter | שם מ"ה ע"ב:
שכבי דהרפניא.

שָׁכַב ז', מי שגבותיו מכסות את עיניו | one
whose eyebrows overshadow his eyes |
jem., dessen Augenbrauen die Augen
überschatten | בכ' מ"ד ע"א: שכבנא שגבינו
שוכבים.

שכר"א שבשחא כיון דעל על.

שָׁכַב אשה | sexual connection |
Beischlaf | תרג' ויק' כ' מ"ו (שכבת): שכבתך.

שָׁכַב נ"י, תרנגולת | hen | Henne | ויק'ר פכ"ה:
בערביא צווחין לתרנגולתא שכו"א.

שכ"ב שואל כענין ומשיב כהלכה.

שָׁכַב ז', (1) אהל, מדור | tent, dwelling |
Zelt, Wohnstätte | תרג' שופ' ח' י"א (השכוני
באהלים): דשרן בשכונין במדברא; יב"ע שמי'
כ"ג ל"ג (לא ישבו בארצך): לא תעביד להון
שכונין בארעך.

שִׁירִים, שִׁירִים דר, שארית, מותר | remnant
Rest זכ' ע"א: שירי חסאת; ירוש' עיר; ב"ב
כ' ע"ב: שבעים ושיריים.

שִׁירְנוֹקָא ע"י שִׁינוֹק, חרג, איוב ז' ט"ו (מחנק);
שירנוקא.

שִׁירְקָא ז', זיבת ליחה | Abfluß | discharge סס'
ס"ח ע"א: מוחיו קרבו - שירקא דמע"א.

שִׁירְתָא נ"י, שירה | Lied, Gesang song חרג'
תה' ל' א' (מוכור שיר); תושבחת שירתא.

שִׁישָׁא ז', כר | Krug | gēן שבת קמ"א ע"א: ל'א
ליהרוק אינש אודרא בפומא דשישא.

שִׁישָׁה נ"י, שמחה | Freude | joy פסיק' רני קמ"א
ע"ב: שישה עליסה וכו'.

שִׁישְׁנָא ז', חבל | Strick | rope סס' ס"ב ע"א:
דקא גריל שישורא.

שִׁישְׁנָא שם איש | männlicher Name
Name מנ' צ' ע"א: רב דימי בר שישנא.

שִׁית ז', יסוד, מסד | Fundament, bottom
dament, Grund מר' ק"ג מ"ג: שבו יורדין לשית.

שִׁית, שִׁית, שִׁיתָא ששה | sechs | six
תרג' ברי' ו' י"א (שש מאות); שית מאה; שמי'
כ"ח י' (ששה משמות); שיתא משמתהון.

שִׁיתָא ז', אורג | Weber | weaver ירוש' ביצה
ס"ג ס"ב ע"א: מצודות דשיתאי.

שִׁיתָאקָא ע"י שִׁית, תרג' תה' קל"ז ז' (עד היסוד
כה): עד דשיתאסא כ"ו.

שִׁיתָאקָא ז', חור | Öffnung | hole ע"ז ס"ט ע"ב:
דלא חייש לשיתומא.

שִׁיתָאקָא ז', חברותא, יד אחת | partnership
Gemeinschaft עיר' ע"א ע"ב: שיתוף במקום
עירוב.

שִׁיתָאן (1) זר, תאנות-בומר | unripe figs
reife Feigen דמי' ס"א מ"א: השיתין
והרימין וכו'.

(2) שח"מ, ששים | sixty | sechzig ב"ק צ"ב ע"ב:
שיתין תבלי מאיית לככא דקל חבריה.

(2) מין כלי | ein Gefäß | a vessel תוס' כלי ב"ק
ב' ט': הפכין וכו' והשקירין.

שִׁיקְוִינָא ז', משקה | Getränk | drink שבת ס"ח
ע"א: כל שיקיינא וכו' לבר ממים.

שִׁיקְפָא ז', משקוף, סף | Schwelle | threshold
תרג' י"ב ע"ב כ"ה ח': איזדקא שיקפא.

שִׁיקְרָא ז', שקר | Lüge | lie שבת ק"ד ע"א: קושטא
קאי שיקרא לא קאי.

שִׁיָר פיעל, השאיר | übriglassen | to leave over
ב"ב פ"ט מ"ז: שכיב מרע שכתב כל נכסיו
לאחריו ושיר קרקע כל שהוא.

שִׁיָר נח"מ, נשאר | übrig | to be left over
bleiben יומא ע"ז ע"א: לא נשתיירו משונאיהן
של ישראל וכו'.

שִׁירָא ז', שיר, זמר | Lied | song תרג' שח"ש
א' א': שירא דין.

(2) שם איש | männlicher Name
Name שבת מ"ו ע"א: רבא בר שירא.

(3) בגד משי | Seldenkleid | silk garment כח'
ס"ג ע"ב: הוה תפיסה חד שירא.

שִׁירָא נ"י, סעודה | Mahlzeit | meal תרג' י"ב ע"ב ברי'
כ"ט כ"ב (ויעש משתה); עבד להון שירא.

(2) התחלה | Anfang | beginning תרג' יר' ב' ג'
(ראשית תבואתך); שירו חצד.

שִׁירָא ז', כנול | 2. תרג' משי' ט' י'
(ראשית הכמה); שירו דהכמתא: י"ב ע"ב שמי' א'
ח' (חדש); חרת כמין שירוא.

שִׁירָא ז', עבודת המקדש | Tempeldienst
Temple service ספרי דב' קנ"ד: אין שירות כשר
אלא מעומר.

שִׁירָא (1) ז', שימוש ושירות | Dienst | service
תרג' שני אס' א' ב': מלאכי שירותא.

(2) סעודה | Mahlzeit | meal ברי' ל"ט ע"ב: בצע
אכולא שירותא.

שִׁרְמוֹמָא ע"י שְׁרָמוֹמָא. מנ' ל"ב ע"ב: שירטומ
של מוזה חלכה למשה מסיני.

נְשִׁיבָאָה ז', כליה destruction | Vernichtung
תרג' יש' כיח כיב (כלה ונחרצה): נמירא ושיצאה.

נְשִׁיבָאָה פיי, 1) עוי' שנין. תרג' שמי' ליד' ל'ג (ויכל משה מרבר): ושיצי משה מלמללא.

2) כילה ואיבר to destroy | vernichten תרג' רב' ד' ג' (השמירו): שיצייה.

נְשִׁיבָאָה אתפ', 1) נגמר to be finished | vollendet
werden תרג' דהייב ח' מינ: דאישתיצי ושלים בית מקדשא.

2) כלה ונשמד to be consumed | aufgerieben
werden תרג' בר' ליד' ל'ג: ושיתיצי אנא.

נְשִׁיבָאָה ז', נְשִׁיבָאָה, נְשִׁיבָאָה, נְשִׁיבָאָה נ', כליון Untergang | end, destruction תרג' משי' י' כיט (מחתה): שיציא: תחי' קל'ט כיב (תכלית): שיציאות: מליב' י'ג י'ט (כלה): שיציאות: יביע במ' ייד' מיד: ומרודונין עד שיצי.

נְשִׁיבָאָה נ', עשב רע weed | Unkraut ספ' ל'ה עיא: שיציאת דמשתכחא ביני כלניתא.

נְשִׁיבָאָה ז', תעלה canal | Kanal תרג' יביע שמי' ח' א' (האגמים): שיקיאה.

נְשִׁיבָאָה ז': שיקול הדעת decision | הכרעה
between opposing views | Entscheidung תרג' zwischen zwei Meinungen סנה' ל'ג עיא: תרי תנאי או תרי אמוראי דפליגי אהדרי ולא איתמר חילכתא לא כמר ולא כמר ואיקרי ועבר כחד מינייהו ומוציא דעלמא אולא כאידך חיינו שיקול הדעת.

נְשִׁיבָאָה ז', 1) השקעה והטבלה submergence
das Versenken זבח' כיא עיב: מצות שיקוע.

2) covering | das Bedecken תרג' יב'ע במ' ד' כי (כבל'ע את הקודש): לשיקוע מאני קודשא.

נְשִׁיבָאָה ז', 1) הכחשה וכפירה denial | das
Ableugnen ספרי גשא כי: אין מעילה בכל מקום אלא שיקור.

נְשִׁיבָאָה ז', צמיחיות, מין מאפה a sort of
cakes | ein Gebäck תרג' ירוש' שמי' סיו' ל'א (בצמיחית): שיפויין.

נְשִׁיבָאָה ז', עוי' נְשִׁיבָאָה. שבת קיב עיב:
בשיפולי גלימא: תרג' י'ה'ש א' ד': שיפולא
דטורא: ביב ל'ז עיב: דואי מאן דובין דיקלא
מחבריה קני ליה משיפולי ועד תהומא.

נְשִׁיבָאָה ז', קצות, ירכתים lower part,
bottom, extremity | Boden, Saum, Rand,
Schleppe תוס' אהלי י'ג ט': שיפולי אהלין.

נְשִׁיבָאָה ז', מין תבואה oats | Hafer ספ' מ'ה:
המים שעורים כוסמין שיפון שיבולת שועל.

נְשִׁיבָאָה ז', 1) מדרון, אשכורן slanting |
Abhang ירוש' ביג' סיו' טו' עד: ממקום שיזועו מורד.
2) שפע, גודש overflow, overmeasure |
Überfluß, Übermaß תוס' כיב ח' ד': המוכר
בפיקמני כל השיפועין הרי הן של מוכר.

נְשִׁיבָאָה ז', 1) שופר, horn, trumpet
Trompete שבוני' ל'ז עיא: בארבע מאה
שיפורי שמתיה.

2) קופה של צדקה charity box | Almosen
büchse תוס' גיט' ס' עיב: ההוא שיפורא וכו'.

נְשִׁיבָאָה נ', פשרה compromise | Kompromiß
ירוש' יב' פ' ד' עיב: שיפיות וכו' תחרות.

נְשִׁיבָאָה ז', סוסו של אחשוורוש King Ahasver's
horse | das Pferd des Ahaschwerosch
שני' אמ' ו' י': שיפרגז.

נְשִׁיבָאָה ז', פעל, סיים to finish | vollenden
שייצת סייבת.

נְשִׁיבָאָה ז', 1. ירוש' שבת פ'ב ד' עיא:
השיצים שבכפס.

נְשִׁיבָאָה ז', 1) תמר מחוסרת גרעין coreless date
kernlose Dattel | מויק כ'ה עיב: מעון דיקלי
שיצי.

2) סמנר fluss | Flosse ביב עיג עיב: בין שיצא
לשיצא דבוארא וכו'.

שִׁיעָה, **שִׁיעָה** ז', מלט cement | זמנט תרג' יב'ע בר' י"א ג' (לחמור): לשוע: תרג' יח' י"ג י"ב (המח): שיעא.

שִׁיעוּר, **שִׁיעוּרָא** ע'י **שִׁעוּר**. פאה פ"א מ"א: אלו דברים שאין להם שיעור וכו'; ירוש' פומה פ"א ט"ז ע"ג: כל אילין שיעוריא וכו'.

שִׁיעוּלִין ז', שעל, כף יד, חופן hollow of the hand | **שִׁיעוּל** hand | ירוש' מעש' פ"ד נ"א ע"ב: מלא שיעלון.

שִׁיעוּמוֹם ע'י **שִׁעוּמוֹם**. כתי פ"ה מ"ה: הבטלה מביאתה לידו שיעמום.

שִׁיעוּתָא נ', 1) שיחה Gespräch | ירוש' תענ' פ"ג פ"ו ע"ד: מתחמד משמוע שיעתה. 2) מין פולים a species of beans | **שִׁיעוּתָא** Bohnenart ע"ז ל"ה ע"ב: שיעתא וכו'.

שִׁיפָא ז', 1) קרש Brett | **שִׁיפָא** ק"א ע"א: דלת אלמנה - דחר שיפא.

2) מין כלי מדה a vessel used as a measure | **שִׁיפָא** ein Gefäß (Maß) קיד' מ' ע"א: שיפא דרינרי. 3) מחצלת Mat | **שִׁיפָא** mat מ"ח: השיפא של לבנים.

שִׁיפָה נ', **שִׁיפָה** 1. ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ג: פול המצרי הנאגד בשיפה.

2) שפשוף וליטוש rubbing, smoothing | **שִׁיפָה** Abreiben, Glätten נדרי' נ"ז ע"ב: שיפת עור הרג.

שִׁיפָוּא נ', שפה Lip | **שִׁיפָוּא** יב'ע ויק' ה' ד' (לבטא בשפתים): לפרשא בשיפון.

שִׁיפּוּט ז', טפשות Thorheit | **שִׁיפּוּט** vanity, folly קהל"ד א' י"ג: ענין רע - זה שיפוטו של ממון.

שִׁיפּוּי ז', 1) נמורת המחליק ומקציע chips | **שִׁיפּוּי** Hobelspäne ע"ז מ"ב ע"א וע"ב: נכרי ששיפה ע"ז לצורכו הוא ושיפוי מותרין.

2) ע'י **שִׁיפּוּע** 1. חולי' כ' ע"א: שיפוי ראשו.

שִׁיפּוּי כוּבָע פיקה של נגרת Adam's apple | **שִׁיפּוּי** Schildknorpel חולי' י"ט ע"א: שיפוי כובע.

שִׁימָצָא ז', חשד, גנאי ושמצה suspicion, blemish | **שִׁימָצָא** Verdacht, übler Ruf ע"ז ל"א ע"ב: חמרא משום שימצא וכו' שיכרא משום שימצא דשימצא.

שִׁינָא ע"י **שִׁינָא**. ירוש' עיר' פ"א י"ט ע"א: ר' שון **שִׁינָא** שם האות הכ"א באלפבית - name of the twenty-first letter of the alphabet | **שִׁינָא** Name des einund-zwanzigsten Buchstaben des Alphabets מנ' ל"ה ע"א: שון של תפלין.

שִׁינָא ז', 1) שינ tooth | **שִׁינָא** מל"א כ"ב ל"ט (השן): שינא דפול.

2) ראש צור peak | **שִׁינָא** גימ' ס"ח ע"ב: אשינא דטורא.

שִׁינָפִין ז', שן הפול, שן Elfenbein | **שִׁינָפִין** ivory תרג' יב'ע בר' נ' א': בערם דשינדיפין.

שִׁינָנִי ז', חילוף ותמורה Änderung | **שִׁינָנִי** change ב"ק ס"ז ע"ב: שינוי השם וכו' מעיקרא קרו ליה משכא והשתא מכרוזין.

שִׁינָנִיָא ז', תשובה reply | **שִׁינָנִיָא** ע"ב: משני לך שינויא דלא שינויא הוא.

שִׁינָנוּק, **שִׁינָנוּקָא** ז', חנק, מחנק strangulation | **שִׁינָנוּקָא** Erstickung תרג' יב'ע ויק' כ' י" (מות יומת): בשינוק: שמי' כ"א מ"ה בשינוקא.

שִׁינָנָא ז', 1) חריף Scharfsinniger | **שִׁינָנָא** keen scholar חג' י"ד ע"ב: שיננא מינא היתה בלכס.

2) להב החרב Klinge | **שִׁינָנָא** blade תרג' ש"א י"ז ז' (ולהבת חניתו): ושיננא דמורנותיה.

שִׁינָנָא ע"י **שִׁינָנָא**. בר' נ"ז ע"ב: באתרא דקרו לה שונרא וכו' שינרא.

שִׁינָנָא נ', שינה, תרדמה Schlaf | **שִׁינָנָא** sleep עיר' ס"ה ע"א: לא איכרי ליליא אלא לשינא.

שִׁינָנָע ע"י **שִׁינָנָע**. ספרא שמיני פרק ה' פרישה ד': שיועיוס וכו'.

שִׁינָקָא ז', מין פרי Mispel | **שִׁינָקָא** medlar ב"מ ס' ע"א: אנה מפליגני אמגוזי ואת שיסקי.

שִׁינָתָא ז', חתיכת בגד Stück | **שִׁינָתָא** a piece of cloth **שִׁינָתָא** eines Kleides גימ' ס"ט ע"ב: ביזרא גלגילא ונציירה בשיסתג.

(2) איש שכחם of Shechem | *Sichemiter* כ"ב ע"ב: פריש שיכמי - זה העושה מעשה שכחם.

שִׁיכְנָא ז', עפעק *eyelid* | *Augenlid* 'ירוש' דב' ל"ב י' (יצרנהו כאישון עינו); הוך דשיכנא נטר עינא (בהו' אח'; שכינא).

שִׁיכְרָא ז', שכר, משקה המשכר *intoxicating drink* | *berauschendes Getränk* ע"א: שמואל לא הוה מצלי בביתא דאית ביה שיכרא.

שִׁיכְרָא ז', שיכור *drunken (man)* | *Betrunkener* תנח' שמיני י"א: וצווחין וקורין בתרוי חזו שיכרא.

שִׁיכְרוּת עיי' נְפָרוּת. עיר' סיה ע"א: לשיכרותו של לוט.

שִׁיֵּל עיי' נְפָל. פעל, חול' ג' ע"ב: דליתיה קמן דלשיויליה.

שִׁיֵּלָא שם אמוראים *name of Amoraim* | *von Amoräern* ב"ב קע"ב ע"א: רבה בר בר שילא.

שִׁיֵּלְהוּ עיי' נְפָלְהוּ. יומא כ"ט ע"א: שוליה דקייטא קשיא מקייטא.

שִׁיֵּלְוָא ז', אחיזה ותפשה *handling* | *das An-fassen* 'ירוש' שקל' פ"ו מ"ט ע"ד: חצי טפה מיכן וחצי טפה מיכן לשילוט.

שִׁיֵּלִי שם מקום כבבל *name of a place in Babylon* | *Ort in Babylonien* ע"א: בשילי וכו' בחיני וכו'.

שִׁיֵּלָא (1) ז', שמרים *sediment* | *Bodensatz* תוס' ב"ב ה' ז' ושל יין משתעשה שיליא.

(2) שלית העובר *after-birth* | *Nachgeburt* 'ירוש' גדה פ"ג ה"ד: המפלת סנדל או שיליא.

שִׁיֵּלִין זר, מיני שלשלאות *chains* | *Ketten* תוס' כלי' ב"מ ד' ז': השילין והפגר והכולונים וכו'.

שִׁיֵּלְתָא עיי' נְפָלָא. 2. תרג' יב' ע"ד דב' כ"ח נ"ז (ובשליתה); שפיר שיליתא.

שִׁיֵּלְמִי שיש לו מתירין.

שִׁיֵּלְפֻחָא עיי' נְפָלְפֻחִית. ע"ז מ' ע"ב: משכחת ליה בשילפוחא.

שִׁיֵּלְשׁוֹל ז', (1) התלסלות *forming curls* | *das Ringeln* 'ירוש' שבי' ס"ד ל"ה ע"ג: הרובין שילשולן הוא חנטן.

(2) עיי' נְפָלְשׁוֹל. 2. חול' ס"ז ע"ב: כל לרבות את השילשול והדומה לשילשול.

שִׁיֵּלְתִּי שויתי ד' לגנדי תמיד.

שִׁיֵּלְתִּי שם איש *a man's name* | *männlicher Name* 'ירוש' מגי' פ"ד ע"ה ע"א: שמואל בר שילת.

שִׁיֵּמְאָה ת', נחרב ושומם *waste* | *wüst* 'ירוש' מנח' ל"ג ע"ב: מאי פתחי שומאי וכו' דלית להו תקרה.

שִׁיֵּמְאָה נ', (1) הנחה, תשומת *putting* | *das Legen* בר' י"ג ע"ב: ושמתם וכו' צריכה שתהא שימה כנגד הלב.

(2) אוצר *treasure* | *Schatz* שהש"ר א' ב': מה שימה זו אינה נגלית לכל אדם וכו'.

שִׁיֵּמְתָא עין השגחה *kind attention* | *liebvolle Aufmerksamkeit* 'ירוש' ילקי' בר' ק"ג: ואשימה עיני עליו זוהיא שימת עין.

שִׁיֵּמוּט ז', שליפה, הוצאת חרב מתערה *un-sheathing* | *das Ziehen des Schwertes* דב' קצ"ב: שימוט סייפס.

שִׁיֵּמוּנָא ז', הכרזה *announcement* | *das Verkünden* 'ירוש' מגי' פ"א מ"ה ע"ד: שימוע שקלים.

שִׁיֵּמוּר ז', (1) שמירה *guarding* | *Bewachung* נדרי' ל"ז ע"א: שכר שימור.

(2) מינון השמרים *straining* | *das Durchsiehen* 'ירוש' שבת פ"ב י"ז ה"ג: הותר מכלל שימור.

שִׁיֵּמוּשָׁא, **שִׁיֵּמוּשָׁא** עיי' נְפָמוּשָׁא. במ"ד פ"ג: לעמוד וכו' בשימוש; תרג' במ' ד' י"ב (כלי השרת); מגי' שימושא.

שִׁיֵּמִי שם אמוראים *name of Amoraim* | *Name von Amoräern* מנח' כ"ט ע"א: שימי בר חיאי וכו'.

שְׂיִמָּא ז', מגופה בהכית | bung of a barrel
Spund eines Fasses ע"ז ס"ט ע"ב: מאי מעמא
לא סותבין חמרא ביד נכרים משום שייכא.

שְׂיִיָּין שם אמורא | Name of an Amora
eines Amoräers ירוש' בכורים פ"ג ס"ה ע"ד:
אמר ר' שייין.

שְׂיִיָּעא ז', מגופה | bung | Spund שבת ס"ו ע"ב:
שייעא דרנא.

שְׂיִיָּפא ת' משוחק | defaced | abgerleben ע"ז
נ"ב ע"ב: טוריינא שייפא.

שְׂיִיָּצא ע"י שְׂיִצָּא 2. ביב ע"ג ע"ב: ההוא גילדנא
דימא הואי דאיתא ליה תרי שייצין.

שְׂיִיָּר ז', שארית | Überrest | remnant תרג' דה"א
י"ט י"א (יתר העם): שיייר עמא.

שְׂיִיָּרא ז', עובר אורח | traveller | Reisender
איכר א' א': חד שיירא וכו'.

שְׂיִיָּרא, **שְׂיִיָּרה** נ', 1) אורח | Ka- caravan
rawane ירוש' עיר' פ"א י"ט ע"ג: אין שייירה
פחות משלשה; שם: שיירא שחנת בתל וכו'.

2) שארי בשר, קרובים | Verwandschaft
schaft ירוש' קיד' פ"ד ס"ה ע"ד: היה ושיירה
וכו': ביב פ"ב י"ד ע"א: שיירא.

שְׂיִיָּרתה כנ"ל 1. ירוש' ביצה פ"ג ס"ב ע"א:
שיירתה הוות עברה.

שְׂיִיָּבולא ז', שכל, בינה | Verstand
intelligence תרג' משי' כ"ג מ' (לשכל מליך): לשיכולא
דמיליך (בהו') אח' מיכולא).

שְׂיִיָּבון ז', שייכות וחס | Zubehör appliances
ביר פליא: שיכון לעשיית התיבה.

שְׂיִיָּבלול ע"י שְׂיָבְלול. ביר פ"א: לבריאח שמים
קדמו ולשיכולול הארץ קדמה.

שְׂיִיָּבלי ז', מין עוף | ein Vogel | a bird יומא ע"ה
ע"ב: שיכלי וקיבלי.

שְׂיִיָּבמי ת', 1) הטוען על שכמו | who carries on his
shoulder | der die Schulter belädt ירוש'
בר' פ"ט י"ד ע"ב: פרוש שיכמי - מעון
מצועתא וכו'.

שְׂיִיָּמא ע"י שְׂיִימ. תרג' יש' כ"ה י"א (כאשר
יפרש השוחה): כמא דמפרים שימא.

שְׂיִיָּמא ז', 1) מין עץ | acacia | Ahazie תרג' יב"ע
שמי' כ"ה י"ג (עצי שמים): קיסי שימא.

2) שוליים | Rand | border ירוש' שבוע' פ"ו ל"ז
ע"א: והוח קמור בשימיה דקולסיתא וכו'.

3) שורה | Zeile, Reihe | line, row ירוש' גימ'
ס"ה מ"ו ע"ד: כתיב ביני שימייא.

4) דרך, מברא, סירוש, | System, opinion
Meinung ירוש' בר' פ"ט י"ג ע"א: שימא אחר.

שְׂיִיָּמיה נ', 1) כנ"ל 3. נגע' פ"י מ"ה ושימיה של
שער מפסקת ביניהן.

2) כנ"ל 4. ירוש' פ"י ל"ד ע"א: בשימיה
ר' מאיר.

3) שם מקום | Ortsname
ירוש' מעש' פ"א מ"ח ע"ג: הרובי שימיה.

שְׂיִיָּמפא ז', 1) מרוצה | Eile rapidity
ע"ב: אנב שימפך רהיט לך גמרך וכו'.

2) הסחת הדעת | discarding from the mind
Vergessenheit ביר פ"א: בשעת רווחא שימפא.

3) שיער | Haar | hair ויקר פמיו: אית אתרין
דצווחין לשערא שימפא.

שְׂיִיָּמא ע"י שְׂיִימא 3, 4. זב' י"ב ע"ב: כולחו
בחרא שימא הוו קיטין בתי' י"ז ע"א: אהנייא
ליה שימתייה.

שְׂיִיָּיב ע"י שְׂאֵב. תרג' דה"ב כ"ג י"א: אבן טבא
שייבא.

שְׂיִיָּול ע"י שְׂיָול. תרג' יב"ע דב' ל"ב כ"ב (שאל
תחתית): שייול ארעיא.

שְׂיִיָּיח, **שְׂיִיָּיחא** ז', בור | pit | Grube תה'
ל"ה ז' (שחת רשתם): שייח מצודהו: שם נ"ז
ז' (כרו לסני שיחא): כרו קדמי שייחא.

שְׂיִיָּיט ז', שוחה במים | Schwimmer swimmer
כל' פ"ב מ"ג: וחבית של שייטין.

שְׂיִיָּיך, **שְׂיִיָּיכא** ת', מתיחס, חל' נגע' | belonging to
zugehörig, zuständig כ"ק מ"ו ע"א: נכרי משום
דלא שייך במצוות; כימ צ"ח ע"ב: שכירה
בשאלה מישך שייכי.

שׂוּחָר ז', חריץ, גומא *Grube* | *pit, ditch* עיר' פ"ב
מ"ה: בור ושיח ומערה.

שׂוּחָמָא עיי' שְׂחָמָא, חול' נ"ה ע"כ: משיכלי
שיחומי.

שׂוּחָר ז', (1) פחם *Kohle* | *coal* שמו"ר פמ"ב:
מניח המרגלית וגוטל השיחור.

(2) מין קטניות *Erbse* | *eine Art* | *a species of peas*
Erbse ירוש' מו"ק פ"א פ' ע"ד: שיחורין.

שׂוּחָי, **שׂוּחָיָא** עיי' שְׂחָי, גיט' ע' ע"ב: שיחיא
דהן הן: ירוש' מנה' פ"ו כ"ה ע"כ: המדבר
משיחיות שם פ"ו כ"ג ע"ג: תחת שיחיה.

שׂוּחָין שם מקום בא"י *name of a place in Pa-*
Ort in Palästina | *Ort* | *Ort in Palästina* | *Ort*
שבת י"ג
(י"ד), מ"ז: מעשה שנפלה דליקה בחצירו של
יוסף בן סימאי משיחין.

שׂוּחָלָא ז', (1) אשכול של ביצים *Ovary* | *Eier-*
stock | *stock* | *stock* | *stock* | *stock* | *stock*
ביק' נ"ה י"א: חרא בעתא בשוחלא וכו'
רמא בשוחלא.

(2) קליפה *Schale* | *peel* | *peel* | *peel* | *peel*
הג' מ"ו ע"ב: ושדא
לשוחלא.

(3) זיבת האוזן *Ohren-* | *running from the ear*
fluß | *fluß* | *fluß* | *fluß* | *fluß*
שבת פ"ו ע"א: דעכדי לשוחלא.

שׂוּחָלָא, **שׂוּחָלָיִים**, **שׂוּחָלָיִים** עיי' שְׂחָלָיִים.
ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"א: כפר שיחליא וכו';
גיט' נ"ו ע"א: כפר שיחליים; איכ"ר ב' ב"ז כפר
שיחלים וכו'.

שׂוּחָמָא ז', כתם שחור *schwarzer* | *black spot*
Fleck | *Fleck* | *Fleck* | *Fleck* | *Fleck*
ביק' מ"ט ע"א: כל היכי דמליק ביה
שיחמא לולד.

שׂוּחָן עיי' שְׂחָוור, ב"ר פפ"ז: חדבק לשוחן
וישחון לך.

שׂוּחָנָא ז', (1) שחין *Hautkrank-* | *skin-disease*
heilt | *heilt* | *heilt* | *heilt* | *heilt*
תרג' ש"מ' מ' י"א (שחין): שיחנא.

(2) משא *Last* | *load* | *load* | *load* | *load*
מוטה י"ג ע"ב: לפום
גמלא שיחנא.

שׂוּחָרָר ת', שחור ביותר *sehr* | *very black*
schwarz | *schwarz* | *schwarz* | *schwarz* | *schwarz*
איכ"ר א"א: ירשיה גרוע ושיחרור אפוי.

שׂוּמָא ז', שחיה במים *swimming* | *das*
Schwimmen | *Schwimmen* | *Schwimmen* | *Schwimmen*
יומא ע"ז ע"ב: מי שחו - שיומא.

שׂוּלָא ז', שאול תחתית *Unter-* | *nether world*
welt | *welt* | *welt* | *welt* | *welt*
מ"ק כ"ה ע"ב: שיול אצטלא דמלתא לבר
חורין וכו'.

שׂוּמָקִי עיי' שְׂמָקָא, ב"ב כ"א ע"ב: אגוזי
וכו' שיומקי.

שׂוּפָגָר, **שׂוּפָגָר** עיי' שְׂפָגָר, תוס' בכורות
ה' ד': שיופג' (בהוצ' צוק': שיופג').

שׂוּרָא, **שׂוּרָא** ז', שארית *Rest* | *reisduary*
Rest | *Rest* | *Rest* | *Rest*
במ"ר פ"ט: אותם שוורים שיצאו ממזרים; ב"ק
מ"ו ע"א: לאו שוורא הוא.

שׂוּבָא פ"י, הציל *to save* | *retten* | *to save*
retten | *retten* | *retten*
תרג' ש"מ' ב'
י"ט (הצילנו מיד הרועים): שיוכנא מיד רעיא.

שׂוּבָא אתם, ניצול *to be saved* | *gerettet*
werden | *werden* | *werden* | *werden*
ויק"ר פמ"ז: תשתוב מן צנתא.

שׂוּבָא ז', (1) מפלט *Zuflucht* | *refuge* | *refuge*
refuge | *refuge* | *refuge*
תרג' יואל
ב' ג' (פליטה): שיוכנא.

(2) שריד ופליט *Entkommener* | *survival* | *survival*
survival | *survival* | *survival*
תרג'
עוב' א' י"ח (שריד): שיוכנא.

שׂוּבָא, **שׂוּבָא** כנ"ל 1. תרג' תח' קמ"ב ה'
(אבר מנוס ממני): הוכר שיוכו מיני; שם ל"ב
ז' (רני פלמ): ביעת שיוכנא.

שׂוּבָא שם אמורא *Name* | *name of an Amora*
eines Amoräers | *eines Amoräers* | *eines Amoräers*
יומא פ"א ע"א: ר' שיוכו וכו'.

שׂוּבָא עיי' שְׂוּבָא 1. כת' ק"א ע"א: קרנא
דשיוכנא.

שׂוּוּגָא ז', רחיצה ובכיסה *washing* | *das*
Waschen | *Waschen* | *Waschen* | *Waschen*
תרג' תח' ס' י' (סיר רחצי):
דוד שיווגי (בח' אח' שווגי).

שׂוּוּגָא ז', מין צמח *Judendorn* | *jube* | *jube*
jube | *jube* | *jube*
כלא
פ"א מ"ד: והשויוגין והרימוגין וכו'.

שׂוּוּרָא, **שׂוּוּרָא** עיי' שְׂוּרָא, ירוש' שבת
פ"ג ה' ע"ג: שוורי חיות; ירוש' שבת פ"א ג'
ע"כ: שוורא דנוגא.

שׂוּחָ ז', שוחה על פני מים *Swim-* | *swimmer*
mer | *mer* | *mer* | *mer*
תוס' צוק' תר' ז' י"ד: חבית של שיחין.

שִׁיבְמָא ז', (1) מקל staff | ירוש' שקל' ס"ד
מ"ח ע"ב: שיבמא דכרכר וע"י שִׁבְמָא.

(2) שבט ומשפחה tribe | Stamm כ"ב קמ"ו ע"ב:
גמירי דלא כלה שיבמא.

שִׁיבְיָא ז', שבי Gefangenschaft | captivity
תרג' במ' כ"א א' (ווישכ ממנו שבי); ושבא
מיניה שיבאי.

שִׁיבְסָר שהימ, שבעה עשר siebzehn | seventeen
תענ' כ"ח ע"ב: בשיבסר בתמוז.

שִׁיבְעָא, שִׁיבְעָה ע"י שִׁיבְעָה. תרג' דב' כ"ג
כ"ה (שבעה); שיבעך (כח' אח' שובעך); ירוש'
סוכה פ"ד ג"ד ע"ד: לשון שיבעה.

שִׁיבְקָא ז', מוריש. מנחיל Erblasser | testator
ערכ' כ"ב ע"א: יתמי וכו' בתר שיבקייהו.

שיב"ש שני יוסף בן שמעון.

שִׁיבְשָׂא, שִׁיבְשָׂתָא ע"י שִׁיבְשָׂתָא. תרג' איוב
מ"ו ל' (יונקת תיבש); שיבשה תיבש; ירוש'
פאה פ"א מ"ו ע"ד: הוה נסיב שיבשתיה.

שִׁיבְתָא נ', שבת, מין צמח Dill | Dill בר' ל"ט
ע"א: מיא דשיבתא.

שִׁיבְתָא שם רוח רעה | name of an evil spirit
Name eines bösen Geistes תענ' כ' ע"ב:
מילתא דשיבתא הוה גמיר.

שִׁיבְתִי שם אמורא | name of an Amora
elnes Amoräers ירוש' שבי' פ"ב ל"ד ע"א: ר'
שיבתי דצדוקי.

שִׁיבְדָא ז', שקד Mandel | almond תרג' במ' י"ז
כ"ג (ויגמל שקדים); וכפית שיגדין.

שִׁיבְגִישְׁ, שִׁיבְגִישָׂא ע"י שִׁיבְגִישְׁ. תרג' זכ' י"ד
י"ג (מהומת ה'); שיגוש קטלא; שיא ה' מ'
(מהומה גדולה); שיגושא רבא.

שִׁיבְמָא ע"י שִׁבְמָא, קהל'ר מ' י"ח: האומנות -
שיגמאי.

שִׁיבְמִין ז', מין קנה Bambusrohr | bamboo כל'
פ"ו מ"ז: עשאן בסינין או בשיגמין.

שִׁיבְרָא ז', גוש של פירות ge- | pressed fruits
presse Früchte כת' פ' ע"א: אפילו שיגרא
דחמרי.

שִׁיבְרָא ז', פורר, Ausläufer | suburb, outwork
Vorort ירוש' בכורים פ"א ס"ד ע"ב: אילין
שיגרוניא דבישן מינהון.

שִׁידָא ז', (1) צד side | Seite תרג' תה' מ"ח ג'
(ירכתי צפון); שידא דצפונא.

(2) ארגז Kiste | box, chest כת' ס"ה ע"א:
קולפי דשידא.

שִׁידָא ז', שד Dämon | demon שבת ס"ז ע"א:
לשידא דבית הכסא.

שִׁידָה נ', שד נקבה weiblicher | she-demon
Dämon פסיק' החורש מ"ה ע"ב: היה רודה
בשירה וכו'.

שִׁידוּכִי ז', משא ומתן קודם הנשואין negotiations
(der Heirat | preliminary to betrothal)
vorangehende und diese betreffende) Ver-
handlungen קיד' י"ב ע"ב: לא מנגיד רב לא
על דמקדש בביאה וכו' בלא שידוכי.

שִׁידוּכִיָא ז', מנוחה Ruhe | quiet תרג' יח' מ"ז
מ"ט: (שלות השקט); ושלוא ושידוכי.

שִׁידוּכִים ע"י שִׁידוּכִי. ירוש' קיד' פ"ג ס"ד ע"ב:
המקדש בלא שידוכים לוקה.

שִׁידָרָא ע"י שִׁידָרָא. ערכ' כ"ה ע"א: שידרא דארעא.

שִׁידָתָא נ', תיבה, ארגז Kiste | chest, box ג"מ
ס"ה ע"א: כמערבא אמרי שידתא.

שיד"ג שלשת ימי הגבלה.

שִׁידוּי ע"י שִׁידוּיָה. שמור פמ"ז: לשון שיהוי.

שיד"מ ששת ימי המעשה.

שִׁיוּיָא ז', נוס ring | Ring תרג' יב' ע' שמי' ל"ה
כ"ב (ונוס); ושיווין.

שִׁיוּיָא, שִׁיוּיָא ע"י שִׁיוּיָא. תרג' יב' ע' דב'
ג' י"א (ערשו ערש ברזל); שיווייה שוויא דפרולא;
תרג' שיא כ' כ"ה (וישב המלך על מושכו);
ואסחר מלכא על שיווייה.

שֵׁיב שהימ, שבעה *seven | sieben* תרג' יביע
בר' כיט י"ח (שבע שנים): שיב שנין.

שֵׁיבָא עיי' קיב 1. קהל'ר ה' ח': שיבא למעבד
חבלא.

שֵׁיבָא ז', 1) קיסם *Span | ehup* תור' ג' ע"ב:
שיבא מכשורא.

2) הריץ *Einschnitt | incision* פסי' ע"ד ע"א:
אידי דאית ליה שיבא.

שֵׁיבָא [שֵׁיבָא] ז', מין עכביש *a species of spider | elne Spinnenart*
עכשוב שיבאו וכו'.

שֵׁיבָא ז', שכן *Nachbar | neighbour* סנה' צי'
ע"ב: עמון ומואב שיבבי בישי דירושלם.

שֵׁיבָבִיתָא נ', שכנות *Nachbar- | neighbourhood*
schaft מוטה כיב ע"א: הוי בית הכנסת
כשיבבותיה.

שֵׁיבָרָא ז', זוהר *Glanz | splendor* תרג' יביע
דב' ביו י"ט (ולשם ולתפארת): לשום דיקר
ושיבחרא.

שֵׁיבָרָא ז', שיר ושבהה *das Preisen | praine*
תרג' משי' ה' לא (ושעעשען): שיבוחי.

שֵׁיבָרָא ז', מין דג *eine | a species of fishes*
Art Fisch ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"ב: חוץ מן
הדג הנקרא שיבומא.

שֵׁיבָרָא ז', 1) הנחה, מחילה *das remission | Erlassen*
תרג' יביע במ' י"ט מ': שיבוק
חובת עיגלא.

2) עיי' שפונקין. ירוש' גיט' פ"ט מ"ג: ספר
תירוכין ואגרת שיבוקין וגם פמורין.

שֵׁיבָרָא ז', שבירה וניפוח *das Zer- | breaking*
brechen ירוש' ע"ז פ"ד מ"ד ע"א: או שיבור או
גידוע או נתיצה.

שֵׁיבָרָא ז', מבוכה *Verwirrung | confusion* ר"ה
ל' ע"ב ולומר שירה שלא כשיבוש.

שֵׁיבָרָא נ', שיבה, שערות לבנות *grey hair | graues Haar*
ירוש' בר' פ"ד ז' ע"ד: ונתמלא
כל ראשו שיבות.

שֵׁיבָרָא - השָׁיִן המ', 1) קמרג והאשים *to accuse | anklagen*
פסיק'ר פליה: בואו ונשטין על דורו.

2) מוטה *seduce | verführen* תנח' וירא כיב:
לא משטין היה אלא הקביה יתברך היה.

שֵׁיבָרָא שטר עיסקא.

שֵׁיבָרָא - נשטף נפ', הוצף *to be drowned, to be*
inundated | überflutet werden ספרי דב' ש"ז:
אנשי דור המבול שנשטפו במים.

שֵׁיבָרָא נפס', 1) כניל. ספרי דב' ש"ז: מה ראו
אנשי כדום להשתקף באש וגפרית.

2) נתרץ *to be washed | sich abwaschen*
שבת ל"ט ע"ב: לא ישתקף אדם כל גופו בין
בחמין בין בצונן.

שֵׁיבָרָא - 1) רחצה *rinsnig | das Abspülen* הול'
כ"ה ע"א: כלי שטף.

2) מהירות יתרה *Überstürzung | precipitancy*
ויקר פכ"ד: שיש שטף ברינו.

שֵׁיבָרָא ז', המון עם *Menschen- | rush of people*
menge ירוש' שבת פ"ט מ"ז ע"ד: כד תחמון
שטפא עבר וכו'. ועיי' שֵׁיבָרָא.

שֵׁיבָרָא פיי, חבט *to slap | (mit der flachen Hand)*
schlagen ירוש' שבי' פ"ד ל"ה ע"ב: שטר ותלי ביה.

שֵׁיבָרָא פיי, מרח *to strike, to smear | bestreichen*
גיט' פ"ט ע"ב: ונישטרינהו בדוכשא.

שֵׁיבָרָא ז', כתב, תעודה *document | Dokument*
ב"ט פ"א מ"ה: מצא שטר בין שטרותיו.

שֵׁיבָרָא חוב התחייבות לשלם חוב *bond | Schuld-*
scheln כ"ב קס"ז ע"ב: המוכר שטר חוב
לחבירו וכו'.

שֵׁיבָרָא ז', מסלול הכוכבים *orbit | Planeten-*
bahn תרג' אויב ל"ה ל"ג (משטרו): שטריה
דנלגליה.

שֵׁיבָרָא ז', שאור, מחמצת *Sauerteig | leavening*
פ"ג מ"ה: שאור ישרף.

שֵׁיבָרָא ז', הליכה הנה ושוב *going to and fro | das Hin- und Hergehen*
קיד' ע' ע"ב: מאי
שיאמיה דמר הנא.

הַשְׂטָחָה הַפִּי, לגלג | *Scherz treiben* | to jest to
קטיו ע"א: משפה אני כך.

נִשְׁתַּמֵּחַ נחפִי, עיי' נִשְׂטָה, יב' פי"ד מ"א:
נשתחית וכו'.

שְׂמוּ"א שקילי מיבותיך ושדי אחיורי.

שְׂטוּנָה ת', שקוע בתאוה | *passionately addicted*
leidenschaftlich ergeben | כמ"ר פ"ב: יש צנועין
ויש שטופין בזומה.

שְׂטוּנָה תה"פ, במהירות | *schnell* | rapidly | תרג'
יר' י"ב ה' (בגאון הירדן): כמיא דנחתון
שטוף לירדנא.

שְׂטוּת נ', טפשות, חוסר דעה | *Torheit* | folly
סוטה ג' ע"א: אין אדם חוטא אלא אם נכנסה
בו רוח שטות.

שְׂטוּתָא נ', (1) כנ"ל. תרג' יב"ע במ' כ"ה א':
שטותא וקלקולא.

(2) בוז | *Verachtung* | contempt | תרג' משי'
יב' ה' (לבוז): לשטותא.

שְׂט"ח שטר חוב.

שְׂטַח -- נִשְׁתַּטַּח נחפִי, השתחוה כפישוט ידים
ורגלים | *sich (zum Ge-)* | to prostrate oneself
bet) hinwerfen | כ"ב ע"א: הלך ונשתפח
על קברי בית שמאי וכו'.

שְׂטִיָּא עיי' שוֹטָה, שבת קביא ע"ב: אבין שטיא
מתני שטותא לבריה.

שְׂטִיּוֹתָא עיי' שְׂטוּתָא, תרג' משי' י"ג מ"ז (אולת):
שטיותא: שם י"ח ג' (בוז): בשטיותא.

שְׂטִיחַ ז', מרבד, מחצלת | *Matte* | spread, mat
Decke | נדר' מ' ע"ב: כלי גולה - נר
וקערה ושטיח.

שְׂטִיפָה נ', הדהה ושפשוף במים | *rinsing with*
water | das Abspülen | זבח' צ"ז ע"א:
שטיפה בצונן.

שְׂטָם -- גִּשְׂטָם נפ', היה שנאו | *to be hated*
gehaßt sein | כמ"ר פי"ד: זה נשטם וזה נשטם.

שְׂחַר פ"י, בקש וחיפש | *suchen* | to seek | תרג'
ישי' ח' כ' (אשר אין לו שחר): לית מן דישחר
ויבעיניה.

(2) השכום | *früh aufstehen* | to get up early
שמור סמיו: דשחרין והקין בלילית.

שְׂחַר פעל, (1) כנ"ל. תרג' ישי' כ"ט כ' (ושוקרי
און): מסחרין למינפ.

(2) עיי' הַשְׁחִיר. יומא כ"ח ע"ב: מכי משחרי
כותלי.

(3) אנס לעבודת המלכות | *to press into public*
service | zu öffentlicher Arbeit zwingen
בר' נ"ז ע"א: דמשחרי לך פרסאי.

שְׂחַחור אפ', עיי' הַשְׁחִיר. כוכה ל"ג ע"ב:
ראשחור אימת.

שְׂחַחור ד', הוצאה לחירות | *Be-* | setting free
freitung | גיט' מ' ע"א וע"ב: שטר שחרור, ועיי'
שְׂחַחור.

שְׂחַחורית, שְׂחַחוריתא, שְׂחַחורות נ',
שחור | *blackness* | Schwärze | תעג' כ"ג ע"ב:
תחזור חנה לשחוריתה: ב"ק כ' ע"ב: משום
שחוריתא וכו'; שהשיר א' ו': אל תראוני
בשחוריותי.

שְׂחַחֲרִית נ', שעת הבוקר | *Morgen* | morning time
בר' פ"א מ"ב: מאימתי קורין את שמע בשחחית.

שְׂחַחֵר פ"י, הוציא לחירות | *befreien* | to set free
גיט' פ"ד מ"ד: עבר וכו' ושחררו.

נִשְׂחַחֵר נחפִי, הוצא לחירות | *to be set free*
befreit werden | כת' פ"ג מ"א: שנפרד וכו'
ושנשחררו.

שְׂחַשְׂתִּיחַ שיחת חולין של תלמידיו חכמים.

שְׂחַת -- זרעוני תבואה שלא נתבשלו עדיין, מאכל
ברמה | *green fodder* | Grünfutter | פ"ב
מ"ב: הקוצר לשחת.

(שמה) נִשְׂחַה נפ', נשתגע | *to become insane*
verrückt werden | תוס' צוק' ב"ק ד' ד':
שנישטו בעליו.

שֶׁחֶמֶא ז', (1) מין עוף *Seemöwe* | sea-mew
תרג' דב' י"ד מ'ו (השחק): ציפר שחמא.

(2) פסולת של קנים *Abfall* | refuse of reeds
von Rohr שבת ק"י ע"א: וליתי שחפי.

שֶׁחֶפֶתָא, **שֶׁחֶפְתָּא** נ', שחפת | *consumption*
Schwindsucht תרג' דב' כ"ה כ"ב (השחפת):
שחפתא (יב"ע שם: שחפותא).

שֶׁחֶץ פיעל, טרף *zerreißen* | to tear | ילק' משי'
תתקניט: שחץ שהוא משחץ בשינוי.

שֶׁחֶחֶץ התפ', התברכב *großtun* | to boast
במ' קל"א: מלכות זו מתגאה ומשתחצת.

שֶׁחֶץ ת', גאה *stolz* | proud פסיק' פרה מ' ע"א:
וכלם שחצים היו.

שֶׁחֶץ -- גאותות *Überhebung* | pride שבת ס ב
ע"ב: אנשי ירושלים אנשי שחץ היו.

שֶׁחֶצִית נ', כנל. ירוש' שקל' פ"ד מ"ח ע"א:
שחצית גדולה היתה בבני כהנים גדולים.

שֶׁחֶץ ת', גאה *hochmütig* | proud מדר' תה' ע"ה
ס"ג: נדב ואביהוא שחצנין היו.

שֶׁחֶק -- שוהק ת', מפורד ומפושד *aus-* | spread
einandergebreitet סוכה ז' ע"א: טפח שוהק.

שֶׁחֶק -- נשחק נפ', נידוק ונתפורר *to be ground*
zerrieben werden אר"ג א': נשחקו עצמותיו.

שֶׁחֶק זר', (1) עי' **שֶׁחֶקִים**. נדה י"ז ע"א: שחקי
דכיתנא.

(2) עמל *Mühsal* | toils תרג' משי' ל"א ז'
(ועמל): ושחקיהן.

שֶׁחֶקִים -- בגדים בלויים *ab-* | worn garments
getragene Kleider כת' פ"ה מ"ח: לא חרשים
בימות החמה ולא שרקס בימות הגשמים.

שֶׁחֶר -- הִשְׁחִיר חפ', (1) נעשה שחור *to become black* | *schwarz werden*
ירוש' ביצה פ"ב ס"א:
ע"ד: השחירו שיניו.

(2) השכים *früh aufstehen* | to get up early
ויק"ר פ"ט: שמשחיר ומעריב.

שחל"ה שבק חיים לכל חי.

שֶׁחֶלִיִּים, **שֶׁחֶלִּים**, **שֶׁחֶלִּים** זר', מין צמח
cress | *Kresse* מעש' פ"ד מ"ה: השחלים
והגרניר: גיט' נ"ז ע"א: כפר שיהללים וכו' מן
שחללים: ירוש' ע"ז פ"ה מ"ד ע"ג: וקורין
אותו שחלליא.

שֶׁחֶלְגִית נ', מין ארבה *elne* | a kind of locusts
Heuschreckenart חול' ס"ה ע"ב: את הכרספת.
ואת השרלגית.

שֶׁחֶם פ"ע, נעשה חום וכהה *to become dark*
dunkel werden תרג' איוב ל' ל' (עורי שחר
מעל): משכי שחם מעליו.

שֶׁחֶמְמִית ת', מצבע שחום *dark-coloured*
dunkelfarbig כ"ב פ"ה מ"ז: שחממית וגמצאת
לבנה וכו'.

שֶׁחֶן (שחן) הִשְׁחִין חפ', חימם *erhitzen* | to heat
ב"ק פ"ב ע"א: חמשה דברים נאמרו בשם משביע
ומשהין וכו'.

שֶׁחֶן פעו"י, (1) היה חם *warm sein* | to be warm
תרג' יש' מ"ד ט"ז (המות): שחינית.

(2) הדליק *anzünden* | to light a fire ערכ' ל"א
ע"ב: אנא קדים שחין גורא.

שֶׁחֶן פעל, (1) עי' **הִשְׁחִין**. כת' י' ע"ב: תמרי
משחנן וכו'.

(2) דגר *brüten* | to hatch תרג' יר' י"ז י"א
(דגר): משחן.

שֶׁשְׁחֶן אתפ', התחמם *sich er-* | to get warm
wärmen תרג' איוב ל"א כ' (ומגז כבשי
יתחמם): ומגזתא דאימרי ישתחן.

שֶׁשְׁחָה (שחף) נִשְׁחָה נפ', הלה בשחפת-
to be consumed | *schwindsüchtig sein* פסא בחקוקתי פרשה
ב' פרק ד': השחפת מלמד שהוא נשחף וכו'.

שֶׁשְׁחָה פ"ע, התנוועע *sich bewegen* | to move
תרג' ירוש' ויק' י"א מ"ב: (הולך על גחון):
דשחף על מעי.

שֶׁשְׁחָה פעל, חסיר הטיט ממי הנהר *to dredge* | *einen*
Fluß ausbaggern מו"ק ד' ע"א: לזחופי נהרא.

שִׁפְרָא שם איש *a man's name* | *männlicher Name*
ריה כ"ב ע"א: שופר ראשה של גדר.

שִׁזְקָא ע"י שִׁזְקָא תרג' ירוש' שם' כ"ט י"ז (ורחצת קרבן): ותשוק בני גווא.

שִׁזְרָא ע"י שִׁזְרָא תרג' יב"ע שם' ל"ט ג' (פתילים): שזירין.

שִׁזְרָה ע"י שִׁזְרָה ירוש' תעני' פ"ב ס"ה ע"ג: שמונה עשרה חוליות שבשורה.

ש"ח שומר חנם.

שִׁחְנוֹר ז', שר וגדול *ruler* | *Herrscher*
דב' ו': הרבך לשחזור וישתחוו לך.

שִׁחְנוֹן ת', מגולה, חשוף *uncovered* | *entblößt*
שבת ג"ג ע"ב: כאי שחווות שאוהוין האליה שלהן.

שִׁחְנוֹל ת', שנשמטה ירכו *with a dislocated*
מ' ע"א: איזהו שחול שנשמטה ירכו.

שִׁחְנוֹלִית, שִׁחְנוֹלִית נ', פסולת של מתכת *metal*
shavings | *Metallabfälle, Feilicht* כ"ל פ"א
מ"ג: מן וזשחולת ומן הגרודות: תוס' הול' ו'
י"א: לא בשחולית ולא בגרודות.

שִׁחְנוֹב ת', מצבע חום וכהה *dark* | *schwärzlich*
dunkel תרג' בר' ל' ל"ב (שה חום): אימר שחום.

שִׁחְנוֹן ת', חם ויבש *hot, parched* | *heiß, trocken*
ירוש' יומא פ"ה מ"ב ע"ג: שנת גשומה ושחונה ושלולה.

שִׁחְנוֹתָא ת', (1) חולה במחלת השחפת *consumptive*
schwindsüchtig ספרא בחוקותי פרישה ב' פרק
ד': השחפת וכו' עתים שהוא שחוף.
(2) מרוח אשך, מחוסר גבורת אנשים | *impotent*
impotent תוס' בכורות ה' ד': מרוח אשך -
זה השחוף.

(3) מצבע אמוק *grey* | *grau* חול' פ"א מ"ב:
שחופות אבל לא לבנות.

שִׁחְחוֹר - ז', מין מספרים *scissors* | *eine Scheere*
כ"ל פ"ג מ"א: מגל יד ומגל קצר והשחור והזוג
של ספרים שנחלקו, וכו'.

שִׁחְז"ן שומר חצי זכר.

שִׁחְזוֹן (שחזו) הִשְׁחִיזוּ הפ', לטש וחידר | *whet*
wetzen כ"ל פ"ד מ"ד: הסכין משוישחיונה.

שִׁחְזוֹ - הִשְׁחִיזוּ הפ', הכריח לשחוט *to cause*
to slaughter | *zu schlachten veranlassen*
חול' פ"ג ע"א: בארבעה פרקים אלו משחיון
את הטבח.

שִׁחְזוֹ פ"י, שחט, טבח *to slaughter* | *schlachten*
חול' כ"ה ע"א וע"ב: נשחטיו והדר נבדקיה.

אֶשְׁחִיזוּ אתם', נשחט *to be slaughtered* | *ge-*
schlachtet werden ג"מ ס"ט ע"ב: ההוא ע"א
וכו' אשתחוט ולא אשתבח לה מלא.

שִׁחְזוֹ ז', (1) גומא שתחת אצילי הידים *arm-pit*
Achselhöhle סנה' פ"ז מ"ז: המדבר משחיו.
(2) כפיפה *bending* | *das Sichbücken* ג"פ כ'
מ"ד: כאורגת בעומדין לשחי וכו'.

שִׁחְזוֹ ע"י שִׁחְזוֹ תרג' איוב ו' מ"ז (הקוררים):
דשחיומי.

שִׁחְזוֹנָא ז', שוחה במים *swimmer* | *Schwimmer*
ירוש' שק' פ"ו נ' ע"א: באתרין צווחין
לשיוטא שחינא.

שִׁחְזוֹפּוֹתָא נ', שחפת *consumption* | *Schwind-*
sucht תרג' יב"ע ויק' כ"ו מ"ז (שחפת):
שחופותא.

שִׁחְזוֹקָה נ', צחוק *laughing* | *das Lachen*
תת' כ"ז ארבע שחיקות הן.

שִׁחְזוֹקָה נ', כתיחה *rubbing, pounding* | *das*
Zerreiben ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ג: שום
שישחקו אם היה מחוסר שחיקה אסור.

שִׁחְזוֹקָתָא נ', קרחת הבגד *worn condition*
das Abgetragensein תרג' ויק' י"ג נ"ה (בקרחתו
או בגבחתו): בשחיקותיה או בחדותיה.

שִׁחְזוֹ פ"י, הִשְׁחִילוּ הפ', הפשיל והדלה *to slip*
to slide | *durchziehen, herabgleiten lassen*
ירוש' שבת פ"ו מ"ו ע"א: חבל שחול' כיצה
ל"ה ע"ב: חד תני משילין וחד תני משחילין.

knob of a nail | ראש המסמר | שיוֹפִין
Nagelkopf | במ"ד פ"ד: מסמר שיש לו שושנה.

שׁוֹת' שאלות ותשובות.

שׁוֹתָא (נ', 1) שיחה | Gespräch | סוכה נ"ו ע"ב:
שׁוֹתָא דינוקא בשוקא או דאכוהי או דאמיה.

(2) רוח נגב | Südwind | south wind | יב' ע"ב:
ע"ב: יומא דעיבא ויומא דשׁוֹתָא.

(3) ציץ | Trieb | sprouting | בר' ל"ו ע"א: צלף
נטעי אינשי ארעתא דשׁוֹתָא.

(4) קורה | Balken | beam | שבת קכ"ד ע"ב:
אייתו ליה שׁוֹתָא לכחנא ליתבי עליה.

(5) רשת | Netz | trap | ב"ק קי"ז ע"א: ההוא שׁוֹתָא
דהוו מינצי עליה בי תרי.

שׁוֹתָתָה, שׁוֹתָפָא ז', חבר לעסק, לפעולה וכיו"ב
associate, partner | Genosse, Kompagnon
ירוש' סנה' פ"א י"ם ע"ב: שׁוֹתָה ליסמים
כליסמים; תרג' ירוש' במ' כ"א מ"ז: דלא הוות
שׁוֹתָא בעצתהון.

שׁוֹתָפּוֹת, נ', חברותא | partnership, association
Genossenschaft, Kompagnie | סנה' ס"ג ע"ב:
אסור לארם שיעשה שׁוֹתָפּוֹת עם העבדים.

שׁוֹגַ פ", שׁוֹגַ פֶּעַל, כיבם, רחץ | to wash; to rinse
waschen, spülen | ירוש' פ"ג ל' ע"א: אין
שׁוֹגַ ידיו במיא וכו'; מג" פ"ד ע"ד ע"א: משׁוֹגַ
ידיו ורגליו.

שׁוֹתָוֹנ אַתָּפּ, נתכבס | gewaschen | to be washed
werden | תרג' משי' ל' י"ב (ומצואתו לא רוחץ):
ומצאתיה לא אשתוֹנ.

שׁוֹוֹגַ ז', מי כבוסה, משרה | water in which
something has been washed | Waschwasser
תרג' ירוש' במ' ו' ג' (משרת ענבים): שׁוֹוֹגַ
דעינבין.

שׁוֹזִיר ז', פתיל | Schnur, Faden | thread, cord
תרג' ירוש' שמי' ל"ט ל"א (פתיל תכלת): שׁוֹזִיר חוּסָא
דתכלא.

שׁוֹפִין ע"י שׁוֹפִין. יומא פ"א ע"א: שׁוֹפִין
של תרומה.

שׁוֹשְׁבִין ז', חבר העומד מצד החתן או הכלה
ביום הכללות | Brautführer | bride's (best) man
ירוש' כת' פ"א כ"ה ע"א: בראשונה היו מעמידין
שני שושבינן אחד משל חתן ואחד משל כלת.

שׁוֹשְׁבִינָא ז', חבר | Kamerad | friend | תרג' מ"א
ד' ה' (רעה המלך): שושבינא דמלכא.

שׁוֹשְׁבִינּוֹת, נ', מתנת חתונה | wedding gift
Hochzeitsgeschenk | כ"ב קמ"ה ע"א: חמשה
דברים נאמרו בשושבינות נגבית בבית דין וכו'.

שׁוֹשְׁבִינּוֹתָא נ', אחוות מרעים לכבוד חתונה
groomsmanship | Hochzeitskameradschaft
כ"ב קמ"ה ע"ב: כללא דשושבינותא וכו'.

שׁוֹשְׁבִינָתָא נ', חברה של הכלה ביום החופה
bridesmaid | Brautjungfer | פ"א ע"א:
שושבינתיה הואי וגייסא כיה.

שׁוֹשְׁבִתָא ע"י שׁוֹשְׁתָא 1. ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב
ע"ג: דעברת ליה שושבתא.

שׁוֹשְׁטָה ז', מנהיג של חיה | keeper (of a bear)
Führer (eines Bären) | וקיר פיה: משל לשושטה
של דוב שאכל מדורים של דוב וכו'.

שׁוֹשְׁיבָא ז', מין ארבה | a species of locusts
eine Heuschreckenart | ע"ז ל"ז ע"א: אייל
קמצא - שושביא.

שׁוֹשְׁיבְתָה ע"י שׁוֹשְׁתָא 1. ירוש' ע"ז פ"ג מ"ג
ע"ג: נסיב שושבתא.

שׁוֹשְׁיָלָתָא נ', 1) שלשלת | Kette | chain | גימ'
ס"ח ע"א: יחב ליה שושילתא דחקיק עלה שם.

(2) משפחה | Familie | family | שם נ"ו ע"ב:
שושילתא דרבנן גמליאל.

שׁוֹשְׁיפָא ז', אדרת, שמלה | Mantel | a cloak
Kleid | תרג' יש' ג' כ"ב (והמעטפות): ושׁוֹשְׁיפָא.

שׁוֹשְׁלָא ז', שׁוֹשְׁלָתָא נ', שלשלת | chain
Kette | תרג' איוב ל"ט ח' (ומוסרות ערוד):
שושלי ערודא: כת' כ"ז ע"א: שושילתא וכלבא.

שׁוֹשְׁמָנָא ז', נמלה | Ameise | ant | יב' ק"ח ע"ב:
דשושמנא גברא וכו'.

שופר - קלפ box | Büchse שקל' פיומ"ה: שלש עשרה שופרות היו במקדש וכתוב עליהם תקלין חרתין ותקלין עתיקין.

שופרות תפלת "אתה נגלית" כמספ לראש השנה, שנזכרה בה קול שופר the section of the Musaf service of the New Year's Day which treats of the Shofar | der Abschnitt im Mussafgebet des Neujahrsfestes, in dem von den Schofartönen die Rede ist מ"ה: סדר ברכות וכו' זכרונות ותוקע שופרות ותוקע.

שופרא ז', (1) יופי beauty | Schönheit ע"ז כ' ע"א: האי שופרא בלי בארעא. (2) מיטב ומבחר the best | das Beste פס' ג' ע"ב: קאכילנא משופרי שופרי.

שופרא ז', מין כוס ein Becher | a cup כת' ס"ה ע"א: דהוי משקי ליה בשופרו כי האי. **שופתא** ג', (1) בית יד Griff | handle גימ' ל"ב ע"א: שופתא בקופינא דמרא.

(2) החלק הפנימי של פרי the inner part of a fruit | das Innere einer Frucht שבת ק"מ ע"א: שופתא דתומא.

שוק - השתוקק התפס', התגעגע to long for | sich sehnen יב' ס"ב ע"ב: שהאשה משתוקקת על בעלה בשעה שהוא יוצא לדרך.

שוק - תשוקה וחשק Gelüste | desire מדר' תה' בובר ק"ז: תן לה שוקה.

שוקה ז', כנול. שהשיר ח' י"א: לית שוקה נפיק מן גביכון.

שוקי ג', השקאה Bewässerung | irrigation תוס' שבי' ב' ד': שדה של שוקי וכו' של בעל.

שוקותא ג', התאבקות Kampf, das Ringen | combat שהשיר א' ב': שוקותותן על ירי.

שוקעת ג', בית השקע, עריבה sink (hole) | Senkgrube תות' פרה ח' (ד') מ': שוקעת שגבמיות סוככות אותה.

שוקקא ז', שוק, רחוב Straße | street ב"ר פמ"ד: אחוי ליה שוקקי שמיא.

שור פעל, קעץ springen | to leap ב'ר' נ"ד ע"ב: שור עשר אמין ומחיה בקרמוליה.

שור - שור פותיא דרך המלך open road | Heerstraße ירוש' כת' פ"ו ל"א ע"ג: ולא תיעבי בשור פותיא.

שורבא ז', שרב, חום Hitze | heat תרג' ירוש' ב'ר' ח' כ"ב (חום): שורבא.

שורבנא ז', מין אילן Zypresse | cypress גימ' סיח ע"ב: שורבנא וכינא.

שורדה - דרך ארץ, גימס ומוסר rule of conduct | Gehörigkeit ב"ר פצ"ג: כהוגן וכשורה.

שורת הדין מדת משפט striktes | strict law Recht גימ' פ"ד מ"ד: שורת הדין אין העבר חייב כלום אלא מפני תיקון העולם וכו'.

שורבנא ע"י שורבנא. ר"ה כ"ג ע"א: תאשור - שוריבנא.

שורי ז', היתר Erlaubtes | permitted (thing) ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ג: כל דחמי מיא שורי.

שורינא ז', שריר Muskel | muscle ע"ז כ"ה ע"ב: שורינא דעינא.

שורינא ז', פס, רצועה Streifen | streak פס' ע"ד ע"ב: שורינא דרמא.

שורינא ז', מין עוף ein Vogel | a bird חול' ס"ג ע"א: שורינא וכו'.

שורינא ז', מין נעל ein | a sort of shoe ירוש' יב' פ"ב י"ב ע"ג: שורינא דשנצוי.

שיש - השיש הפ', שימח erfreuen | to gladden סנה' ל"ט ע"ב: הוא אינו שש אבל אחרים משיש דוקא נמי דחתיב ישיש ולא כתיב יושש.

שיש שם מקום Ortsname | name of a place סנה' צ"ד ע"א: כי ממו שוש וכו'.

שישא ז', מין צמח Stüßholz | liquorice מוכה י"ב ע"ב: חני שושי ושווצרי מסבכין בהן.

שׁוֹפֵף (1) נשב, נישוב *to blow | wehen, blasen* שבת פ"ב
במ"ר פיה: היתה האש שפה.

(2) החליק, שפשה, מרמ *to smooth, to polish* מרמ
glätten, polieren כל' פט"ז מ"א: משישופם
בעור הדג.

נִשְׁוֹף נפ', נמחה ונמחק *to be rubbed off | ab-*
gerieben werden ב"ק פ"י מ"ד: מטבע ונישוף.

שׁוֹף פיע, נשמט *to slip | abgleiten* חול' מ"ב ע"ב:
בוקא דאממא דשף מרוכתיח.

שׁוֹפָרָא ז', שופר *trumpet, Shofar | Trompete*,
Schofar תרג' שני אס' ד' מ"ז: שופורי.

שׁוֹפְמָנָא ז', שוממ *idiot | Dummkopf* ב"ב
קכ"ב ע"א: אמו בשופמני עסקינן.

שׁוֹפִי ז', (1) ראש עצם חירך *cap of the hip-bone | Hüftbelspitze*
ז"ב ע"ב: גוממו עם השופי.

(2) נחת *Ruhe | ease* נדה פ"ד מ"ז דם השופי.
בְּשׁוֹפִי תהיפ, בנחת *smoothly | ruhig* כ"ר פט"ז:
מימיו מהלכין בשופי.

שׁוֹפִין, **שׁוֹפִינָא** ז', כלי גרירה, פצירה *file*
Felle כלי פ"ל מ"א: שפן בשופין תרג' ש"א
י"ג כ"א (הפצירה): שופינא.

שׁוֹפְכִין ז"ר, מי מרמנה, מים הרעים *waste-*
water | Ausgußwasser שבת ע"ח ע"א: שופכין
למאי חזו וכו' לגבל כהן את המים.

שׁוֹפְנָא ע"י **שׁוֹפִינָא**, תרג' יב"ע דב' מ' כ"א
(מחון): שופנא.

שׁוֹפְנִין ז', מין יונה, תור *turtle-dove | Turtel-*
taube תרג' ירוש' בר' מ"ו מ' (ותור): שופנין.

שׁוֹפְנָר נ', שאין בשר חופה את שוקיו *without*
calves | wadenlos בכ' מ"ח ע"א: שופנר שאין
לו כסות כל עיקר.

שׁוֹפְעִי, **בְּשׁוֹפְעִי** תהיפ, בשפע, בכמות מרובה
plentifully | in Hülle und Fülle ויק' פ"ד:
שלשה נוטלין בשופע ונותנין בשופע.

שׁוֹמְשָׁם, **שׁוֹמְשָׁמָא** ע"י **שׁוֹמְשׁוּם**, שבת פ"ב
מ"ב: שמן שומשמים; שם כ"ג ע"א: שומשמי.

שׁוֹמְשָׁמָא ז', נמלה *ant | Amelse* תרג' משי'
ו' ו' (אל נמלה): לשומשמונא.

שׁוֹנְאָנָה ע"י **אַשְׁלָנָה**, שבת צ' ע"א: אשלג - אמר
שמואל שאילתינהו לכל נחותי ימא ואמרו לי
שונאנה שמיח וכו'.

שׁוֹנָה ע"י **שׁוֹנִית**, ירוש' שק' פ"ז נ' ע"ג:
שונת הים.

שׁוֹנִיָּא שם מקום בבבל *name of a place in Ba-*
bylonia | Ort in Babylonien קיר' ע"ב ע"א:
תכילתא דבבל שוניא וכו'.

שׁוֹנִית, **שׁוֹנִיתָא** נ', כיף ים *cliff | Klippe* אחל'
פ"ח מ"ז: ואיזהו השונית כל מקום שהים עולה
בועפון קהל"ר י"א א': בשוניתא דימא.

שׁוֹנְרָא ז', **שׁוֹנְרָתָא** נ', חול' נ"ג ע"א: ספק
כלבא ספק שונרא; בר' ו' ע"א: שונרתא אוכמתא.

שׁוֹנְתָא ע"י **שׁוֹנִיתָא**, קהל"ר ה' ח': שונתא דימא.
שׁוֹעִי שׁוֹלְחַן ערוך.

שׁוֹעִי ת', חלק *smooth | glatt* כ"א פ"ט מ"ט:
לכדים אסורים מפני שהם שועים.

שׁוֹעִי פ"י, **שׁוֹעִי** פעל, החליק *to smooth | glätten*
תרג' ויק' י"ד מ"ב (יטח): וישוע; ע"ז מ"ז ע"ב:
רשייע והדר שוייעיה.

אַשְׁתָּע אתפ', הוכה חפסל עד שנמחתה צורתו
to become a smooth mass | platt gaschlagen
werden מו"ק כ"ח ע"ב: אשתעו כל צלמניא.

אַתְשָׁע אתפ', נישוח *to be daubed | übertüncht*
werden תרג' ויק' י"ד מ"ח (אחרי המוח): בתר
דאשתע.

שׁוֹעָא ז', סלע, צור *rock | Felsen* תרג' משי' ל'
י"ט (צור): שועא.

שׁוֹעִי, **שׁוֹעִיתָא** נ', שיה ושיג *talk | Gespräch*
תרג' מ"א מ' כ"ז (וכי שיה לו): דולמא שועי
ל"ה; משי' ג' ל"ב (מדור): שועיתיה.

שׁוֹפ' שׁוֹמְשָׁם.

שׁוּמְרֵה ע״י שׁוּמְרָה, ביב ס"ט ע"א: השומירה שאינה עשויה בשיט.

שׁוּמְקָן, שׁוּמְקָא ז', **שׁוּמְקִיטָא** נ"י, (1) שמנונית fat, fatness | **Fett, Fettigkeit** סומה ס"ט כ"י: ביטל שומן הסירות.

(2) חלקי חנוף השמנים בכע"ח המותרים לאכילה the permitted fat of animals | **das zum Essen erlaubte tierische Fett** ויקר פכ"ב: אסרתי לך את החלב התרתי לך את השומן; חול' ק"א ע"א: טחלא שומנא: תרג' וביע' ויק' ז' ל"ז: תרכא שומנוניתא.

שׁוּמְנִית נ"י, שום שוטה wild garlic | **wilder Knoblauch** כל"א ס"א מיג: השום והשומנית הכצל והבצלצול וכו'.

שׁוּמְעָא ד', שם ומונטיין reputation | **Ruf** מנ"י כ"ה ע"ב: דשפיר שומענית.

שׁוּמְפוּין [שׁוּמְפוּיין] ז', מין אבן מוכח topaz | **Topas** שמו"ר פליה: פטרה – שומפוין.

שׁוּמְרֵי – **שׁוּמְרֵי חָנָם** מי שקיבל דבר לפקדון ולשמירה שלא על מנת לקבל פרס unpaid bailee | **unentgeltlicher Verwahrer** שבו"ע פ"ה מ"א: ארבעה שומרין הן שומר חנם והשואל נושא שכר והשוכר.

שׁוּמְרֵי שֶׁכֶר נפקד המקבל שכר שמירת הפקדון a paid depositary | **bezahlter Verwahrer** כ"מ ע"ג ע"ב: שומר שכר.

שׁוּמְרֵי ז', **שׁוּמְרֵה** נ"י, מין צמח fennel | **Fenchel** ירוש' כל' פ"א כ"ז ע"א: שומר וכרמס מח נפיק מנתון פיטרוסילינון; דמ' פ"א כ"א ע"ד: שומרה שמר מרה.

שׁוּמְרֵה נ"י, מוכת נוצרים watch-shed | **Wacht-häuschen** ב"ב פ"ד מ"ה: השומרה שאינה עשויה בשיט.

שׁוּמְשׁוּם ז', מין צמח sesame | **Sesam** ר"ה ו"ג ע"א: כביצה חסר שומשום.

שׁוּמְשׁוּק ז', מין צמח Marjoram | **Majoran** שבת ק"ט ע"ב: אוזב – שומשוק.

שׁוּלְטָתָא נ"ר, מוטות המטח posts of the bedstead | **Pfosten elner Bettstelle** א"י כ"ר א' א' רבתי: ארבעה ארזין ארבעתי שולטתא דערסא.

שׁוּלְטָא ז', נער הלומד מלאכה - apprentice | **Lehr-ling** ס"י ק"ח ע"א: שוליא דגנרי.

שׁוּלְטָא, **שׁוּלְטָתָא** ז', שלשלת, ככל foot-chain | **Kette, Fessel** תרג' מיכה א' ח' (אלכה שולל וערום): יחכון בשוליא ערסילאין; תה' קפ"ז פ"ז (למוסרי): שולשלותי.

שׁוּם ס"י, אסר, שיער, העריך to estimate | **abschätzen** ב"ק פ"ז מ"ב: שמין כמה היתה יפה.

נְשׁוּם נ"י, נערך abgeschätzt werden | **to be valued** כתי' פ"ז ע"ב: כמנה הנישום.

שׁוּם ז', (1) הערכה ואומד estimate | **Abschätzung** ערכ' פ"ז מ"א: שום היתומים שלשים יום.

(2) שם Name | **Name** תרג' בר' ב' י"א (שם האחד): שום הר.

לְשׁוּם בשביל for the sake of | **für** ג"ט' פ"ג ס"א: כל גט שנכתב שלא לשום אשה פסול.

(1) בשם in the name of | **im Namen von** מעש"ש פ"ג מ"ז: משום ר' יוסי.

(2) בסבת, מפאת wegen | **because of** שבת י"ז ע"ב: משום שמנן.

עַל שׁוּם מפני יד well | **because** ס"י מ"ה: פסח על שום שפסח וכו'.

שׁוּם מְמִינָא שם מקום כבכל name of a place | **Ort in Babylonien** in Babylonia | **ב"ב** קכ"ג ע"א: שום ממיא.

שׁוּמָא ז', ע"י שׁוּם 1. תת' פ"ז ע"ב: שומא רבה.

(2) פשרה compromise | **Kompromiß** ב"ב ק"ז ע"א: עושין שומא ביניהן ומשלישין.

(3) נ"י, יבלת wart, mole | **Warze, Muttermal** ירוש' קיר' פ"ב ס"ב ע"ד: שומא שאין בה שיער.

שׁוּמְדָא ע"י שְׁמָד, ירוש' חג' פ"ב ע"ז ע"ב: בשעת שומדא.

שׁוּמְדָה ע"י שְׁמָה, ירוש' בת' פ"ד כ"ח ע"ג: אתיא שומה שומה.

reasonable price | *Preis* - מקח השוה
würdigkeit תרג' שני אפי' ג' חז' ולא זכרנו
 בשוויא.

levelling, overcoming | *Überwindung* תנח' נשא כיה: שוית מה שלא
 שוה אדם הראשון ואין מצליח אלא לשון שויה
 שנאמר צלחו הירדן.

שויתתא עיי' שויתא, תרג' תהי' מ' טז (כרשת):
 בשויתתא.

שויט שבת ויום טוב.

a woman's name | *Frauen-* שם אשה
name סנח' סיב עיב: לא כובי שמה אלא
 שוילנאי בת צור שמה.

roast | *Spießbraten* זיר, צלי שפוד
 פס' ציו עיב: מאן לימא לן דלא עברי שויסקי.

שוירי שם מקום *Ortsname* | *name of place*
 י"ח עיב: בשוירי מתא.

שויר עיי' שויר, ביס ציה עיב: מישך שייכא וכו'.
 שוירחן ת', שדרכו לשכוח *forgetful* | *ver-*
geßlich ירוש' פאה סיא מיו עיב: אין לפניו
 שכחה אבל בישראל נעשה שוירחן.

שוירלתנא ת', בעל שכל, נכון *intelligent* | *ver-*
ständig תרג' כש' י' י"ט (משכיל): שוירלתנא.

שוירתא ג', חלודה *Rost* | *rost* שבת סיח עיב:
 משום שוכתא.

שוירחני ז', חלפן *Geld-* | *money-changer*
wechsler תוס' שבת א' חז' ולא השולחני
 בדינר שאזנא.

שוירמיתא ג', מקל *Stab* | *staff* תרג' שופ' ר'
 כיא (המשענת אשר בידו): שולמיתא דבידיה.

שוירמן, שולמן, שולמנא ז', שולטנות ג'.
 כח וממשלה *Macht, Herr-* | *power, rulership*
schaft ספרא בחוקי פרשה א' פרק ג' זה שולמן
 וכו': תרג' יש' י"ד ה' (מטה רשעים): שולמן
 חייבין: איוב כיה ב' (המשל וסחד): שולמנא
 ודלוחא: ירוש' עז' פ' ג' מ"ב עיב: אם דבר בריא
 שהן של שולטנות הכל כותר.

שוירט שוחר טוב: שקלא וטריא.

שוירט - שחה במים *schwimmen* | *to swim* ביצה
 סיה מ"ב: לא שטין על פני המים וכו'.

השויט חס', לימד לשחות במים, גרם לצוק על פני
 המים *to cause to swim, to teach swimming*
schwimmen lassen, das Schwimmen bei-
bringen קיד' ל' עיב: האב חייב בכנו וכו' אף
 להשימו כנחר: פרה פ"ט מ"ג מי חסאת ואפר
 חסאת לא יעבירם כנחר ובפסינה ולא ישיטם על
 פני המים.

שוירט מישוט שם מקום כבבל *name of a place*
in Babylonia | *Ort in Babylonien* קיד' עיב
 עיב: ההוא גברא דאמר לחו אנא מן שוט מישוט
 עמר ר' יצחק נפחא על רגליו ואמר שוט מישוט
 בין הנהרות עומרת.

שוירט עיי' שוירט, ירוש' כת' פ"ז ליא עיב: אין
 שוטה היא וכו'.

שוירט ת', טפש, סכל *fool* | *dumm* סומח פ"ג
 מיד: חסיד שוטה.

חסר דעה, משוגע *insane* | *idiotisch* חול'
 פ"א מ"א: חרש שוטה וקטן.

פרא, בלתי בן תרבות (צמח) *wild (plant)*
wild (Pflanze) שבי' פ"ט מ"א: הירבחין השוטים.

חולה במחלת הכלבת *toll (Hund)* | *mad (dog)*
 יומא פ"ח מ"ג כלב שוטה.

שוירט עיי' שוירט, ירוש' קיד' סיב עיב: עיר:
 ושוטח של שיער וכו'.

שוירטא ג', מקל *Stab* | *staff* תרג' ש"א י"ד
 כ"י (קצה המטה): ריש שוירטא.

ענף *Zweig* | *branch* כת' י"ז עיב: אהניא
 ליה שוירטתיה וכו'.

שויר ז', דבר הנקנה במקח השוה, לא ביוקר
 (a thing) moderate in price | *Preiswertes*
 כימ ג"ב עיב: עשוק לגביר ושוי לכריסך.

שויר, שוירא ת', עולה בערך במחיר פלוני
 worth | *wert* כ"מ ו' עיב: שטרא וכו' כמה שוי.
 זול *cheap* | *billig* ע"ז ל"ד עיב: דשוי חמרא.

ables | Geldeswert ב"ק פ"א מ"ג: שום כסף ושוה כסף.

בְּשִׁוּלָה תה"פ, 1) לחלקים שוים | at equal shares
zu gleichen Teilen ירוש' בת' פ"י ל"ג ע"ד:
חולקות בשוה.

2) במקח השוה | zu ange-messenem Preis
ק"ו ע"א: זמינה אומרת לו
בשוה וילדה אומרת לו בפחות.

שׁוּדֵד שורת הדין.

שׁוּנָח ת', שפל ברך | niederspirited
geschlagen תרג' איוב כ"ב כ"ט (ושח עינים
יושע): ושווה בסורחנא תפרוק.

שׁוּנְחָא ז', בור, שוחה | pit | Grube תרג' איוב
ל"ג כ"ד (מרתה שחת): מלמחת בשווחתא.

שׁוּנְמָא ז', שוט, שבט | rod | Rute תרג' מ"ש כ"ו
ג' (שוט לסוס): שוטא לסוסא.

שׁוּנְוִי ז', מחיר וערך | Wert, equivalent, value
Preis ירוש' ע"ז פ"א מ' ע"א: מעלה עמו בשוויו.

שׁוּנְיָא ז', מצע | bolster | Polster תרג' יכ"ע דב'
ג' י"א (ערשו ערש ברזל): שיוויא שוויא
דפרולא.

שׁוּנְיָא ז', מין צמח | mug-wort | Beifuß
י"ב ע"ב: הני שושי ושווצרי מסכבין בהו וכו'.

שׁוּנְרִי ז', מדלג וקופץ | tramp | Springer
צ"ו ע"ב: נפקא קלא ואמר שוור בר שוור נכוור
ארן שוור דמטא זימנא וכו'.

שׁוּנְרִי כ', בעל חי המוכן להרבעה | ruttish |
läufiges Tier ירוש' שבת פ"ה ז' ע"ב: מאן דאמר שוורת
מעתדן.

שׁוּנְרִי ז', 1) שוחד | bribe | Bestechung
ק"ה ע"ב: כיון דקביל ליה שוחדא מיניה.
2) ע"י שׁוּנְרִי. ירוש' בת' פ"י ל"ד ע"א: אין שם
אלא מנה חולקות בשוה לא שוחדא דר״נ את
אמרת וכו'.

שׁוּנְרִי ז', שחין | skin-disease | Hautausschlag
תרג' ירוש' דב' כ"ח כ"ז (שחין): שוחנא.

שבולת וואמר סבולת! אימר כען שובלתא
ואמר סובלתא.

שׁוּבַע, שׁוּבְעָא, שׁוּבְעָה שה"מ, שבעה
seven | sieben תרג' ירוש' כמ' י"א כ"ז: שובע
שנין דיומין: בר' ד' כ"ד (שבעתים): לשובעא
דרין: ירוש' בלא' פ"ד כ"ט ע"א: חמש שורין מן
שובעה שובעה.

שׁוּבְרִי ז', כתב קבלה | receipt | Quittung
פ"ט מ"ט: אבר שוברי.

שׁוּבְתָא ז', שבת | Sabbath | the Sabbath ירוש'
פ"ט פ"ד ל' ע"ג: כאפוקי שובתא.

שׁוּבְתָא שם אמורא | Name of an Amora
elnes Amoraers ירוש' מוכה פ"ד נ"ד ע"ד:
ר' שובתי.

שׁוּג"ש שבועה ונלגול שבועה.

שׁוּדָא ז', שׁוּדָא דר״נ הכרעת הר״נים
discretion of the judges | Ermessen der Richter
ג"פ י"ד ע"ב: וכאן אמרו שודא עדיף: בת' פ"ה
ע"ב: איבעייא להו שכן וקריב מאי ת"ש וכו'
שניהם קרובים ושניהם שכנים ושניהם חכמים
שודא דר״נ.

שׁוּדָד שודא דר״נ.

שׁוּדְנִי ז', איש שדה, יודע ציד | Wild-hunter
jäger ב"ר פ"ט: שודני צידני צד בשדה.

שׁוּדְפָנָא ז', שדמן | blast | Mehltau תע"נ ו' ע"ב:
דלא שקול שודפנא.

שׁוּדְרָא ז', חבל | Strick | rope ג"פ ס"ט ע"א:
לשברירי דליליא לית שודרא וכו'.

שׁוּדָה ת', 1) דומה | gleich, ähnlich, like, equal
יומא פ"ו מ"א: שני שעירי יום הכפורים מצותן
שיחיו שניהם שוין במראה ובקומה ובדמים.

2) עולה במחיר | worth | wert ב"ק פ"ג מ"ט:
שור שוה מנה וכו'.

שׁוּדָה כסף דבר שיש לו מחיר וערך בכסף | value-

שְׁפָאָר ז', מרלג *Springer* | *tramper* ילק' תה' י:
שׁוּאָר בן שׁוּאָר וכו'.

שׁוּאָת שׁב ואל תעשה.

שׁוּב (תה"פ, 1) עוד *noch* | *again, furthermore*
ferner שבת פ"ח ע"ב - פ"ט ע"א: תורה זאת
נותן לי מה כתיב בה אנכי ה' אלהיך וכו' שׁוּב
מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים.

(2) מכאן ואילך *von* | *from that time (forward)*
da ab נדה ע"ה מ"ז: כיון שבגרה שׁוּב אין לאביה
רשות בה.

שׁוּבָאָ ע"י שְׁפָאָ. ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"א: כל
ערוכות שׁוּבָאָ.

שׁוּבְבִים ת"ת שמות וארא בא בשלח
יתרו משפטים תרומה תצוה.

שׁוּבָהָ ע"י שְׁפָאָ. ירוש' תעני' פ"א מ"ד ע"א:
אילו היו ישראל משמרין שבת אחת כתיקנה
מיד היה בן דוד בא מה מעמא וכו' בשׁוּבָה
ונחת תיושעון בשׁוּבָה ונייח תתפרקון.

שׁוּבְבָטָא ז', שבט, מקל *Rute* | *rod* תרג' משי'
כ"ו ג' (ושבט לגו כסילים): ושׁוּבְבָטָא לגושמיהון
דסבלי.

שׁוּבְבָהָ, **שׁוּבְבָאָ** ז', ארובת יונים *dove-cote*
Taubenschlag ב"ב פ"ב מ"ה: מרחיקין את
המולם מן השׁוּבְבָה ארבע אמות: שם קמ"ד ע"א:
שׁוּבְבָה דיוני.

שׁוּבְלָא ז', שׁוּבְלָהָא | *ear of corn*
Ähre תרג' יב"ע בר' מ"א מ"ז (לקמצים): דכל
שׁוּבְלָא (בה: אחי: תובל) עבר מלי תרין קומצין.
(2) מין בושם *elb Gewürz* | *a spice* תרג'
ירוש' שמי' ל' ל"ד: ושׁוּבְלָא.

(3) ענף *Zweig* | *branch* תרג' זכ' ד' י"ב (שתי)
שבלי הוותים: תרין שׁוּבְלָא זיתא.

שׁוּבְלִילָתָא ע"י **שׁוּבְלִילָתָא**. גיט' ס"ט ע"א:
שׁוּבְלִילָתָא וכו'.

שׁוּבְלִילָתָא נ', שׁוּבְלָהָא נהר, זרם *current of a*
river | *Strömung* תרג' שופ' י"ב ו' (אמרנא

שְׁהִיָּה, **שְׁהִיָּהָ** נ', 1) עכוב, איחור *delay*,
tarrying | *das Verweilen* שבוע' מ"ז ע"ב: צריך
שְׁהִיָּה למלקות או אין צריך שְׁהִיָּה למלקות:
שם י"ז ע"א: שְׁהִיָּה מה שיצטרפו.

(2) הפסקה בשעת שחיטה *pause in the act of*
slaughtering | *Pause während des Schlach-*
tens חול' מ' ע"א: שְׁהִיָּה דרסה וכו'.

שְׁהִיָּה שבת היא מלועוק ורפואה
קרובה לבוא.

שְׁהִיָּה שְׁהִיָּה נהיה בדבריו.

שְׁהִיָּה שלמה המלך עליו השלום.

שְׁהִיָּה שיר השירים רבה.

שְׁהִיָּה ע"י **שְׁהִיָּה**. תוס' שבי' ב' מ"ז: עוקר מתוך
שְׁהִיָּה זו ונותן לתוך שְׁהִיָּה זה.

שְׁהִיָּה פ"ע, היה ער *wach sein* | *to be awake*
ירוש' תר' פ"א מ"ח ע"ב: על ידי כן הוה שְׁהִיָּה
ועל ידי כן הוה קרן.

שְׁהִיָּה שיר השירים.

שְׁהִיָּה שיר השירים רבה.

שְׁהִיָּה שְׁהִיָּה שְׁהִיָּה מביא לירי מעשה.

שְׁהִיָּה שְׁהִיָּה נדרשת בהן.

שְׁהִיָּה נ', בֵּית הַשְׁהִיָּה מקום במקדש לשאיבת
מים *the well in the Tempel* | *Brunnenanlage*
im Tempel ירוש' סוכה פ"ה נ"ה ע"א: למה נקרא
שמה בית השואבה שמשם שואבים רוח הקודש על
שם ושאיבתם מים בששון ממעיני הישועה.

שְׁהִיָּה בֵּית הַשְׁהִיָּה שמחת ניסוך המים בחג
הסוכות בזמן שביית המקדש היה קיים *the*
joyous ceremony of the drawing of water
on the Succoth festival at the Temple of
Jerusalem | *die feterliche Zeremonte* des*
Wasserschöpfens am Laubhüttenfest im
Tempel zu Jerusalem סוכה פ"ה מ"א: כל מי
שלא ראה שמחת בית השואבה לא ראה
שמחת מיכיו.

שְׁהִיָּה ע"י **שְׁהִיָּה**. ב"ב צ"ו ע"ב: חמרא אכתמיה
דמריה שׁוּאָר.

stem, rib | Stamm, Spindel גזע הצמח ויקר פל: השררה של לולב וכו'.

שָׁחָא ע"י שָׁחָה 1. יב' ל"ח ע"א: כל ששחא שלשים יום באדם אינו נפל.

שָׁחָד פועל, ע"י סָחָד. תוס' צוק' ח' (וי) ח"ג: הנותן גט לאשתו ולא שהרה.

שָׁחָד פועל, ע"י סָחָד. ירוש' סנה' פ"א י"ח ע"ב: איתא שחר עלי.

שָׁחָדָא ע"י סָחָדָא. ירוש' שבוע' פ"ו ל"ז ע"ב: מומיהון דשהרי.

שָׁחָדוֹ נ', עדות Zeugenschaft | testimony ירוש' סנה' פ"א י"ח ע"ב: הוה ידע שהרו לחד בר גש.

שָׁחָדָה שעת הדחק.

שָׁחָה פ"ע, 1) התמהמה, נמשך, נתקיים to stay, to stand still | verweilen, stillhalten
שבוע' פ"ב מ"ג: ששהה בכדי השתחוואה.

2) הפסק בשעת שחיטה to pause during the slaughtering | während des Schlachtens eine Pause machen
חול' כ' ע"ב: שמא ישחו שמא ידרסו וכו'.

שָׁחָה פועל, הניח דבר בלי שימוש to delay the use of | unbenutzt stehen lassen
ירוש' תר' פ"ח מ"ה ע"ג: אסור לשהותו ואם ישוה וכו'.

הַשְׁחָה הפ', עיכב, איחר to cause delay, to restrain | aufhalten, verschleiben
ע"ב: שמשחין עצמן בבטן וכו'.

הַשְׁחָה נתפ', נתעכב, נתאחר to be delayed (to be late) | sich versäumen, verspäten
מיד: פעם אחת נשתחו העדים מלבוא.

שָׁחָוָא נ', מדבר Wüste | wasteness תר' ע"ג י"ח (למשואות): לשהוואה.

שָׁחָוִית נ', פנאי, זמן Zeit, Welle
ביצה פיג מ"ג: בהמה מסוכנת לא ישחוט אלא אי"כ יש שהות כיום לאכול ממנה כזית צלי.

שָׁחָוִית שחומן גרמא.

שָׁחָוִי פד"י שבת היום פסח היום.

שָׁחָה פועל, אָשָׁחָה אפי', ע"י הַשְׁחָה. כ"ר פס"ד: ייעול בר גש הכימא וישך צבורא; שם פס"ט: מילויא משרבן.

אָשָׁחָה אתפ', נח ושקט sich be-ruhigen
תרנ' אפי' ב' א' (כשך): כר פג ואשתדך.

שָׁחָל פועל, פייס וריצה zureden
קיד' ל' ע"ב: שמשדלתו בדברים.

הַשְׁחָל (תתפ', 1) התרצה והתפייס to be persuaded | überredet werden
קהליר א' מ"ז: הלכ משתדל.

2) התאמץ to strive | sich bemühen
פ"ב מ"ח: במקום שאין אנשים השתדל להיות איש.

שָׁחָל שררבן לילך ולהויק.

שָׁחָה -- נִשְׁחָה נפי', נִשְׁחָה נתפ', לקה השרה ע"י רוח מערה וכיו"ב vom Brand betroffen werden
ב"מ פ"ט מ"ז: המקבל שרה מחבירו ואכלה חגב או נשרפה; שם ק"ה ע"ב: שנשתדפו ארבע שדות מארבע רוחותיה.

שָׁחָה פועל, 1) שלח to send | senden
ג"מ נ"ט: נ"ו ע"א: שדר לחו קורבנא וכו'.

2) נאבק to wrestle | ringen
תרנ' ירוש' בר' ל"ב כ"ו (בהאבקו): בשדרותיה.

אָשָׁחָה אתפ', נשלח gesandt werden
תרנ' א"ב ח' (שלח ברשת): דאשתר במצרתא.

שָׁחָה ע"י שָׁחָה. שבת פ"א ע"א: שדרו של דג.

שָׁחָה ז', גבשושית small hill | Hügelchen
כ"ב ק"ג ע"א: שררי דארעא.

שָׁחָגוֹן [שָׁחָגוֹן] ז', מין אבן מובה sardonyx
a precious stone | Sardonyx, ein Edelstein
שמורר פל"ח: ראובן - שררגוֹן.

שָׁחָה נ', 1) עמוד התיכון של עצמות הגב spinal column | Wirbelsäule
השררה ולא נפסק החוט שלה.

שְׁדוּכָא ז', מנוחה *peace, rest | Ruhe* תרג' דהיי"א
כ"ב ט' (שלום ושקט): שלמא ושדוכא.

שְׁדוּכָא ת', שקט ושל *ruhig* | *quiet* תרג' דהיי"א
ד' מ' (שוקט ושלוח): שדוכא ושלוחתא.

שְׁדוּ"מ שמאל דוחה וימין מקרבת.
שְׁדַחְדַּח ע' שהיה דרסה חלדה הגרמה עיקור.

שְׁדִי פ"י, (1) זרק, השליך *werfen* | *to cast, to throw*
גדה ל"א ע"א: שדי בישרא לכלבא.

(2) מוה *spinnen* | *to spin* כת' ע"ב ע"ב: הוה
יחבא קא שדיא פילבא.

(3) שפך *gießen* | *to pour* גים' ס"ט ע"ב:
ונישרי מיא וכו'.

שְׁדִי אפ"י, (1) כניל 1. תרג' ש"ב ט"ז י"ג (ועפר
בעפר): משדי עפרא.

(2) כניל 3. תרג' דהיי"א כ"ב ד' (דמים רבים
שפכת): ארמין סגיעין אשדיתא.

שְׁדִי אתפ"י, (1) גורק, הושלך *ge-* | *to be cast*
worfen werden תרג' יר' כ"ב י"ט (סחוב
והשלך): יתגרר ויטתדי.

(2) נשפך *vergossen werden* | *to be poured out*
תרג' יב"ע במ' ל"ה ל"ג (לדם אשר שפך בה):
דם זכאי ראשתדי בה.

שְׁדִי ז', רוח קרים *Ostwind* | *east-wind* גים'
ל"א ע"ב: שדיא נשיב.

שְׁדִי ת', ממוג השדים *dämonisch* | *demonical*
כ"ר פס"ה: איש שעיר - גבר שדיין.

שְׁדִי ת', שקט *ruhig* | *quiet* תרג' איוב כ"א
כ"ג (שלאנן ושליו): שדיך ושליו.

שְׁדִי פיעל, נשא ונתן, תיווך *ver-* | *to negotiate*
handeln, vermitteln שכת ק"ג ע"א: משרכין
על התינוקות בשבת.

שְׁדִי חפ", השקט *beruhigen* | *to quiet* אמת"ר
פ"ב: זה הקב"ה שהוא משריד וכו'.

שְׁדִי פ"ע, היה שקט *ruhig sein* | *to be quiet*
ירוש' שבי' פ"ט ל"ה ע"ד: בר חמא דשרכין
מיליין.

שְׁגַר אפ"י, (1) סקר, חזר על- *über-* | *to run over*
fliegen ירוש' שבת פ"ה ט' ע"ב: אשגרת עיינה
דר' אחא ככל אוריתא ולא אשכח כתיבדא מילתא.
(2) הִשְׁגִּיר, ירוש' בר' פ"ה ט' ע"ג: אשגר מכניע
זדים במופה.

שְׁגַר י- מעוף *Flug* | *flight* כ"ב פ"ב מ"ה: מלא
שגר הינונה.

שְׁגַרְגָּא ז', כאב המתנים *Häft-* | *hip-disease*
schmerz חול' נ"א ע"א: האי שגרונא נקמיה.

שְׁגַרְיָר ז', שליח, ציר *Botschaftfer* | *ambassador*
ירוש' שבת' פ"א ל"ב ע"ד: לשני מלכים ושני
שגריריהן.

שְׁגַלַּש פ"ע, חטט וניקר *wühlen* | *to wallow*
תנח' פקודי ג': לחזיר שהוא שוגש באשפות.

שְׁגַלַּש פיעל, בלבל *verwirren* | *to confuse* ילק'
בר' ק"ג שגש אותם בדברים.

שְׁגַלַּש פעל, כניל. תרג' שמי' י"ד כ"ד (ויהם את
מחנה וגו'): ושגיש ית משריתא.

שְׁגַלַּש אתפ", היה נבוכ *ver-* | *to be confused*
wirrt werden תרג' כ"ל"א א' מ"ה (ותהם
חקריה): ואשתגישת קרתא.

שְׁגַלַּש (ושגשג) **שְׁגַלַּש** אתפ", התהולל | *to rage*
rasen תרג' יר' כ"ח ט"ז (יתגעשו): משתגשגין.
ש"ד שמיכות דמים.

שְׁדָא ע"י שְׁדִי, מוכה ט"ז ע"א: למישדא אשלי.
שְׁדַבִּק שפתיו דובבות בקבר.

שְׁדָה י- שְׁדָה הָאֵילָן גן אילנות | *orchard*
Baumgarten שבי' פ"א מ"א: עד אימתי חורשין
בשדה האילן ערב שביעית וכו'.

שְׁדָה הַבַּעַל שדה שהשקאתו במי גשמים *a field*
sufficiently watered by rain | *durch Regen*
bewässertes Feld כ"ב פ"ג מ"א: שדה הבעל
חוקתה שלש שנים.

שְׁדָה הַלֶּבֶן שדה חבואה *Getreide-* | *grain field*
feld שבי' פ"ב מ"א: עד אימתי חורשין בשדה
הלבן ערב שביעית.

שָׁגַר עֵי סָגִי. ילק' תה' תשס"ג: שג' שוי.
שְׁגִייתָא נ', שגיאה error | Irrtum מדר' תה'
 י"מ: שגיאות – שגיייתא.

שְׁגִישָׁא ת', נבוך confused | verworren ב"ר
 פס"ז: חומיה היא וסוררת – שגישא ומעיא.

שְׁגִלֻּנָּה נ', פילגש Konkubine | concubine
 סנה' צ"ה ע"ב: שגלונות וזונות.

שְׁגָם פיעל, (1) חיבר גזרי עץ – to join | zusammen-
 fügen כלי פכ"ב מ"ז: הנסרין שבמרחץ ששויגמו.

(2) הכריע וכפף to bend | beugen ב"ר פנ"ו
 בשגם – הרי אני משגמן ביסורין.

שְׁגָם ו', ציר הדלת Scharnter | hinge ב"ר פנ"ז:
 הדלת הוה מי מעמידו שגמיו וכו'.

שְׁגַר פיע, רץ to run | laufen שחש"ר א' מ"ז:
 מה יונה זו שוגרת רוגליות הרבה.

שְׁגַר פיעל, (1) שינן to speak with fluency.
 fleißend sprechen שמור פ"ט: כיון ששיגרו
 וכו' בפיהם.

(2) שלח to send | senden תוס' שבת י"ג (י"ד),
 מ"ז: שיגר לו המשום דיגרא.

הַשְׁגִּיר הפ', השמיט überspringen | to skip ירוש'
 ב"ר פ"ה ט' ע"ג: שליח צבור שהשגיה שתים
 שלש ברכות אין מחזירין אותו.

שְׁגַר פערי, (1) גול fließen | to flow תרג' יר'
 ט' י"ז (ותרדנה עינינו דמעה): וישגרן עיננא
 דמעין.

(2) חסיק to heat | heizen שבת ק"ט ע"ב:
 שגרא תנורא.

שְׁגַר פעל, (1) עי' שְׁגַר 2. תרג' יביע שמי כ"ג כ'
 (הנה אנכי שולח): הא אנא משגר מלאכא.

(2) השליך to cast | wegwerfen תרג' יר' כ"ב
 י"ט (מחוב וחשלך): כמה דמשגרן יתנבלת חמרא.

(3) ילדה (הבהמה) (of beasts) to give birth
 werfen, gebären תרג' יביע שמי י"ג י"ב (שגר
 בהמה): בעירא דמשגרא אימיה.

einen Ort als Mittelpunkt bestimmen, (von dem aus im Umkreise von 2000 Ellen das Sichbewegen am Sabbat gestattet ist)

פ"ג מ"ז: לשבות שבתת הרשות.

שְׁבִתָא נ', שבתון Ruhe | rest תרג' ויק' כ"ג
 ל"ב (שבת שבתון): שכא שבתא.

שְׁבִיתָא, שְׁבִיתִי שם אחד מכוכבי הלכת the
 planet Saturn | der Planet Saturn שבת קנ"ו
 ע"א: האי מאן דבשבתאי וכו': ב"ר פ"ז: יש
 מול הגומר הלוכו לשלשים שנה והוא שבתאי.

שְׁגִבּוֹן שם איש a man's name | männlicher
 Name תוס' צוק' תר' ב' י"ג: מעשה בשגביון
 ראש בית הכנסת של אביב.

שְׁגָתָא נ', משנה error | Irrtum, Versehen
 ויקר פ"ה: שגיאות – שגתא.

שְׁגָדָא ו', שקד almond | Mandel ב"ר מ"ג
 י"א (שקדים): שגרין.

שְׁגָדוּנָא עי' שְׁגָדוּנָא. גיט' מ"ט ע"ב: לשגדונא
 ליתי פתיא דמוניני.

שְׁגָדָר ת', רגיל, מהיר fluent | fließend, geläufig
 ב"ר ל"ד ע"ב: אם שגדור תפילתי כפי יודע אני
 שהוא מקובל.

שְׁגוּשָׁא ו', נרגן Störenfried | disturber תרג'
 משי כ"ז כ"ב (דברי נרגן): מילוי דשגושא.

שְׁגוּשָׁא ו', מהומה Getümmel | turmoil תרג'
 ש"א י"ד כ' (מהומה גדולה): שגושא רב.

(שגח) הַשְׁגִּיתָ הפ' – שים לב, התבונן to pay
 attention to | beachten ב"ר נ"ב ע"א: אין
 משגיחין בבת קול.

שְׁגִי פיע, (1) נבוך taumeln | reel תרג' משי
 כ' א' (שובה בו): דשגי ביה.

(2) טעה to err | irren שם י"ט כ"ז (לשגות
 מאמרי דעת): ולא תשגא מן מאמרי דפומיה.

(3) נפקד, נעדר to be missed | vermisst
 werden תרג' מליב י' י"ט (איש אל יפקד):
 אנש לא ישגי.

שִׁבְשֵׁב פיעל, כמכך *verwirren* | *to confound* | יב' קכ"ב ע"א: שהמדינה משובשת בגויסות.

הִשְׁתַּבֵּשׁ חתפ', הסתבך *ver-* | *to be entangled* | *wickelt werden* | תה' י"א: וטלמות מוסיחן משתבשות.

שִׁבְשֵׁב פ"י, **שִׁבְשֵׁב** פיעל, סיבך *ver-* | *to entangle* | *wirren, verwickeln* | תה' פ' י"ב (תשלח קציריה): שבישת שבשיון קה' ה' א"ז לשבשא ות מילי פומך.

שִׁבְשֵׁב, **שִׁבְשֵׁב** ו', שריג *Ranke* | *shoot* | ילק' יח' שס"ב: משבשין של ארץ ישראל; תרג' בר' מ' י"ב (שלשת השריגים): תלתא שבשין.

שִׁבְשֵׁב פ"י, קלע *flechten* | *to plait* | ירוש' סוטה פ"ט כ"ד ע"ב: ר' ירמיה שובשב ולבש עטרה.

שִׁבְשֵׁב פ"י, הוציא ענפים *Zweige* | *to sprout* | *treiben* | תרג' איוב י"ד ז' (אם יכרת ועוד יחליף): אין יתקן ותוב ישבשב.

שִׁבְשֵׁבָה, **שִׁבְשֵׁבָת** נ', ענף *branch, twig* | *Zweig, Rute* | בר' פנ"ט: נתחת שבשבה דנור וכו'; שבת פ"ח מ"ד: כדי ליתן בראש השבשבת.

שִׁבְשֻׁשׁ ע"י **שִׁבְשֵׁב**. ויקר' פל"א: משבשושי ארץ ישראל.

שִׁבְשֵׁתָא, **שִׁבְשֵׁתָא** נ', (1) זמורה *Zweig* | *shoot* | *Ranke* | קהל"ר י' ה' ר' ירמיה דשבשאת וכו'. (2) מעות, שגיאה *Irrtum* | *mistake* | פס' ק"ב ע"א: שבשאת כיון דעל על.

שִׁבְתָּ נ', מין צמח *dill* | *dill* עוקצ' פ"ג מ"ד: השבת משנתן טעמו וכו'.

שִׁבְתָּ -- (1) שהה במקום מסוים: ביום השבת *to stay over the Sabbath* | *den Sabbat an einen Orte zubringen* | בוא פרשה מ"ז: אפשר ששבת ר' אלעזר ולא חידש לכח דבר.

(2) קנה שבייתה *to appoint a Sabbath camp* | *as the center for Sabbath movement* |

נִשְׁבַּר נפ' -- נתבטל, הופרך | *to be impaired* | *entkräftet, widerlegt werden* | קיד' פ"א י"ח ע"ב: נשבר קל וחומר.

הִשְׁתַּבַּר חתפ', נשבר ונתפוצץ *zer-* | *to be broken* | *brochen werden* | פצ"א: נשתברו שיניהם. **שִׁבְרָא** ז', שוטה *foolish* | *Einfältiger* | תרג' משי' י"ד מ"ו (פתי יאמין לכל דבר): שברא מהימן לכל מילי.

שִׁבְרָא ז', מין צמח *raes* | *eine Rautenart* | שבת כ' ע"ב: פתולת המדבר שברא. **שִׁבְרָה** ת', ממצמץ בעינו *blinzeln* | *blinking* | ירוש' חג' פ"ב ע"ז ע"ד: עיינה הוות שברה.

שִׁבְרוֹן ז', מקח הקצוב בשוק | *market price* | *Marktpreis* | בר' פ"ה: שואלין אלו לאלו מה שברון נעשה היום.

שִׁבְרוּתָא נ', פתיות *Einfalt* | *simplicity* | תרג' משי' א' כ"ב (עד מתי פתאים תאהבו פת'): עד אימתי שברי רחמין שברותא.

שִׁבְרִים זר, קול שבור של השופר *the broken dis-* | *connected sounds produced on the Shofar* | *der gebrochene Ton des Schofars (Staccato)* | ר"ה ל"ד ע"א: אתקין ר' אבהו דקיסרי תקיעה שלש שברים תרועה ותקיעה.

שִׁבְרִיר ז', מין בעל חי שבים *name of a certain* | *marine animal* | *ein Seetier* | יתרו פרשה ו' (ואשר במים מתחת לארץ): להביא את השכרירים.

שִׁבְרִירי מלה של לחש | *a word in an incantation* | *Wort in einer Zauberformel* | פס' ק"ב ע"א: אודהר משברירי ברירי רירי ירי רי.

שִׁבְרִירי, **שִׁבְרִירָא** זר, (1) קרני השמש *sunbeams* (piercing העבים *durch die Wolken bre-* | *through the clouds*) | *chende Sonnenstrahlen* | יומא כ"ח ע"ב: שברירי דשמשא קשו משמשא.

(2) סגורים, עורון *blindness* | *Blindheit* | תרג' בר' י"ט י"ד (בסגורים): כשברירי.

שְׁבִיעָה -- שבוע של אבילות the seven days of mourning | *die sieben Trauertage* מ'ק כ' ע"א: נוהגת שבעה ושלשים.

שְׁבִיעָנָא ו', שובע *plenty | Fülle, Sättigung* תרג' משי' ג' י' (ויסלאו אסמך שבע); ומתמליין אוצרך שבענא.

שבע"פ שבעל פה.

שְׁבִיעָתָא ג', שבוע *week | Woche* תרג' איוב א' ד' (ימי השבועה); יומא שבעתא.

שְׁבִיעָתִי שהי'ם, שבעה *seven | sieben* תרג' יביע ברי' כ"ט כ"ח (שבוע זאת); שבעתי יומי כשתא.

שְׁבִיבָא פיי, עזב, הניח *to leave | lassen* פסיקיר פסיד: שבקו בבית.

שְׁבִיבָא (1) מחל ומלח *to forgive | vergeben* תרג' *verzeihen* במ' ייד' י"ט (מלח נא לעון העם הזה); שבוק כען לחובי דעמא הרין.

(2) גירש את אשתו *to divorce | sich scheiden lassen* ביר פייז: שבוקא ההוא אנתא מיונד.

שְׁבִיבָא פעל, אֶשְׁבֵּק אפי', כניל 2. ביר פייז: אנן יהבינן לה פורנא ושבקות וכו'; ירוש' כת' פיו ל' ע"ג: הן דמשביק וכו'.

אֶשְׁבִּיק אהפ' (1) נעזב, הונח לבדו *to be let alone | in Frieden gelassen werden* י"א: אוף למידמוך לית אנן משתבקי.

(2) נמלח *to be forgiven | verziehen werden* תרג' ויק' ד' כ' (ונמלח); וישתביק.

(3) התגרש *to be divorced | sich scheiden lassen* שהשיר א' ד': בעיין למשתבא דין מדין.

שְׁבִיבָא ו', שריג *shoot | Ranke* תרג' יח' י"ז ו' (כדים); שבקיין.

שְׁבִיבָא -- ביטל חוב, נתן קבלה על חוב וכיו"ב *acquitt; to give a receipt | quittieren, annullieren* תוס' כת' ד' י"א: שברה לו סכצת כתובתה שברה לו על כולה.

שְׁבִיבָא ו', כפיח *spontaneous growth | Nachwuchs* תרג' יביע ויק' כ"ה ה' (כפיח); כתי שביק.

שְׁבִיבָתָא ג', סליחה *forgiveness | Vergebung* תרג' תח' קיל ד' (עמד הסליחה); גבד שביקותא.

שְׁבִיבָתָא ג', נמיצה, הכאה לרסימים *breaking | das Zerbrechen* פס' ס"ז מ"ב: שבירת העצם.

שְׁבִיבָתָא ו', שְׁבִיבָתָתָא, שְׁבִיבָתָתָא ג', ענף *twig | Zweig* ברי' ה' ע"ב: שמי' לן דלא יהב מר שבישא לאריסין קהליר ג' י"א: שבישותה של הדס; ירוש' פאה פ"א מ"ו ע"ד: דקמת ליה שבישתיה.

שְׁבִיבָתָא ג', (1) מנוחה, תחנה *resting | Ruhe* מעש' ס"ב מ"ג: עד שהוא מגיע למקום השביתה.

(2) קביעת מקום לשהיה בשבת *appointing a place to be the centre of Sabbath movements | Bestimmung eines Platzes als Mittelpunkt für die Bewegung am Sabbat* עירי פיד מיוז: שביתתו בעיקרו מהלך ממקום רגליו ועד עיקרו וכו'. ועיי' שְׁבִיבָתָא 2.

(3) שמירת שבת *observing the Sabbath | das Beobachten der Sabbatrue* שאין שביתתו עליהן.

(2) עיי' שְׁבִיבָתָא 2. ירוש' עירי פ"ו כ"ז ע"ד: משביתה אתה למדו כטה שביתות.

שבליא שנים בוררים להם אחד.

שְׁבִיבָתָא ג', מין צמח *tenugreek | Bockshornklee* מנח' מ"ב ע"ב: מיא דשבילתא.

שְׁבִיבָתָא שהי'ם, שבעה עשר *seventeen | siebzehn* תרג' יביע ברי' ל"ז כ' (שבע עשרה שנה); שבסרי שנין.

(שבע) אֶשְׁבֵּע אפי', השביע *to adjure | be-schwören, verelidigen* ע"א: אשבעינה ולויטינה.

אֶשְׁתַּבֵּע אפי', נשבע *to swear | schwören* שבעי' כ"ט ע"א: כי קא משתבע אדעתיה ידיה הוא משתבע.

שבי' שביעית.

לשבי' פון, לקח בשבי *to capture | gefangen nehmen* תרג' תח' קיו מיו (שוביהם): כל דשבי יתהון.

אישתב' אהם, נשבה *to be taken captive | gefangen genommen werden* ע"א: אישתבין בנתיב דמר שמואל.

שבי' ז', שבי *captivity | Gefangenschaft* תרג' יר' לי מיו (בשבי ילכו): בשביא יתכון.

שבי' ז', שם איש *a man's name | männlicher Name* תרג' תוס' תר' ב' ייג מעשה בשביון ראש הנסנת של אכרב.

שבי' ז', שבת *rod | Rule* תרג' ניה ע"ב: כוכבא דשביט, וע"י בוכבא.

שבי' ז', שביה *captivity | Gefangenschaft* תרג' יב"ע דב' כיא ייג (שמלת שביה): כסות שבייתה.

שבי' ז' - בשביל (1) למען, בגין *on account of, wegen, um... willen* תרג' ניה ע"א: כל מה ששרת לא מרח אלא בשבילי. (2) בכרי *damit | in order that* שבת פ"ב מ"ד: בשביל שתהא מנמפת.

שבי' ז', שבעה *the seven-teenth | der siebzehnte* תרג' דה"א כ"ד מיו (שבעה עשר): שביעאה.

שבי' ז', שבעה *seventh | der siebente* תרג' דה"א כ"ד מיו (יום השביעי): יומא שביעאה.

שבי' ז', שובע, ריח *satiation | Sättigung* יומא ע"ב: ואכלת ושבעת אכילה שיש בה שביעה.

שבי' ז', שנת השמיטה *Sabbatical year | das Sabbatjahr* תרג' דה"א כ"ד מיו (שנת השמיטה): שנת השמיטה.

שבי' ז', שביט, מין תבשית של ראש *a head-dress | ein Kopfputz der Frau* תרג' דה"א כ"ד מיו (שבת פ"ב מ"ד): שביט של סבבת.

שבת (1) מנוחה ושבתון *rest | Ruhe* פ"מ ע"א: אחסר ריכים שבות.

(2) חומרה בקצת מלאכות בשבת ויר"מ לשם מנוחה גמורה *an occupation, on the Sabbath- and Festivals forbidden as being out of harmony with the holiness of the day | das Verbot gewisser Beschäftigungen an Sabbat- und Festtagen, die eigentlich keine Arbeit darstellen, aber der Weihe des Tages widersprechen* שבות לא עולין באילן וכו'.

שבת (2) מק, מקק *rottenness | Moder* יר' ה' כ"ד (כמק): בשבו.

שבת (3) מין אבן טובה *a precious stone | ein Edelstein* תרג' שמי' כ"ח י"ח (ספיר): שבויו.

שבת (4) הוסיף *to grow in value | im Werte steigen* כ"ב ק"ה ע"ב: שבה ששבו נכסים מאלהם.

שבת (5) חסד, כנ"ל *to ameliorate | mello- rieren* ב"ב קכ"ד ע"ב: שבת שהשביחו יורשין.

שבת (6) היטיב ותיקן, מייב *to ameliorate | mello- rieren* ב"ב קכ"ד ע"ב: שבת שהשביחו יורשין.

שבת (7) תפח, תפח *praise | Lob* תרג' תה"ל והוראה: שבתה, ב"ר פ"ד: שהפשתן וכו' כל זמן שהוא כותשה הוא משתבחת.

שבת (8) תהלה והוראה *praise | Lob* עיר' י"ח ע"ב: מקצת שבתו של אדם אומרין בפניו וכולו שלא בפניו: מטה מ"ב ע"ב: לאודועי שבתיה דדור.

שבת (9) השבה, עליית הערך *improvement | besserung* מ"ב מ"א: דגים וכו' והשביחו השבה לפי השבון: כ"מ מיו ע"א: שבתא ופירי. שבת (10) תהלה, תהלה *to beat | schlagen* תרג' תה"ל י"ג א' (נאה תהלה): יאי שבתא.

שבת (11) הכה בשבת, חבט *to beat | schlagen* שבת ע"ה ע"ב: השובט והמדקדק.

שבת (12) ע"י שובטא *to beat | schlagen* תרג' מ"ב מ"ו (שבת מוס'): שבתא דמדרותא.

שְׁבוּעַת הַיָּסֶד ע"י הַיָּסֶד. שְׁבוּע' מ' ע"ב: מנה
לי בידך אין לך בירי פטור אמר רב נחמן
ומשגיגין אותו שְׁבוּעַת הַיָּסֶד.

שְׁבוּעַת הָעֵדוּת שְׁבוּעָה שֶׁהַעֵד נִשְׁבַּע שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ
מה להגיד an oath of a witness asserting that
he knows no evidence | *Schwur der Zeugen*,
פ"ד *daß sie nichts auszusagen haben* שְׁבוּע' פ"ד
מ"א: שְׁבוּעַת הָעֵדוּת וכו' אין חייבין עד שיכפרו
בהן בבית דין.

שְׁבוּעַת הַפְּקָדוֹן שְׁבוּעָה שֶׁהַנֶּפֶקֶד נִשְׁבַּע כְּשֶׁהוּא
כופר בפקדון an oath (of the trustee) con-
cerning a deposit | *Schwur des Depositars*
der das Depositum leugnet שְׁבוּע' פ"ה מ"א:
שְׁבוּעַת הַפְּקָדוֹן וכו'.

שְׁבוּעַת שְׁוֵאָה שְׁבוּעָה הַמֵּתַנְּגֶדֶת לֵאמֹת |
false oath שְׁבוּע' פ"ג מ"ב: הַרְשֹׁנָה
שְׁבוּעַת כְּמוֹי וְהַשְׁנִיָּה שְׁבוּעַת שׂוֹא.

שְׁבוּעוֹת מִסֶּכֶת בְּסֵדֶר נִזְקִין | *Name eines talmudischen Trak-*
tates שְׁבוּע' כ"ה ע"ב: עִיפֵא תְּנִי שְׁבוּעוֹת בִּירְבֵּה.

שְׁבוּעָתָא נ"י, 1) שְׁבוּעָה | *Schwur* oath ב"מ ה'
ע"ב: מִגֵּו דְּחִשִּׁיד אִמְמוֹנָא חֲשִׁיד נְכוּי אִשְׁבוּעָתָא.
2) שְׁבוּעָה | *Woche* week תְּרֵי וּק' כ"ג ב"ז
(הַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית): שְׁבוּעָתָא שְׁבִיעִיתָא.

שְׁבוּקָא ז', שְׁמִיטָה, הַנְּחָה | *remission (of taxes)*
das Erlassen תְּרֵי א"ס ב' י"ח (וְהַנְּחָה): שְׁבוּק
כְּרָגָא.

שְׁבוּקָן ז"ר, גִּירוּשִׁין | *Ent-* release, divorce
lassung, Scheidung גִּיט' פ"ט מ"ג: סִפֵּר
תִּירוּכִין וְאִגְרָת שְׁבוּקִין וְגַם פִּטְוִרִין.

שְׁבוּר מֶלֶךְ פֶּרֶס | *Sapor*, Sapor, King of Persia
persischer König בְּר' נ"ו ע"א: אִמֵּר לִיה שְׁבוּר
מֶלֶכָא לְשִׁמְוֵאל וְכו'.

שְׁבוּרָה ז', שְׁבִירָה וְנִפְיָצָה | *breaking* | *das Zer-*
brechen שְׁמוֹר פְּמִיז: שְׁבוּר הַלּוּחוֹת.

שְׁבוּרָה ע"י שְׁבִירָה. יוֹרֵשׁ עֵרְלָה פ"א ס' ע"ד:
הִיא יְשׁוּרָה הִיא נִפְיָצָה.

שְׁבִירוֹרָה, שְׁבִירוֹרָה ז', שְׁבִירוֹרָה נ"י, זוֹהַר
splendor | *Glanz* תְּרֵי ת"ה פ"ט י"ח (תִּפְאֶרֶת
עֲזוּמוֹ): שְׁבִירוֹר עוֹשִׁינְהוּן: שֶׁם ח' ו' (וְכִבּוּד
וְהִרָה): יִקְרָא וְשִׁבְהוֹרָא: שֶׁם צ"ו ט' (בַּהֲדַרְתָּ
קִדְשׁ): בְּשִׁבְהוֹרָת קוֹרְשָׁא.

(שְׁבִירוֹר) אֲשִׁתְּבִירוֹר אֲתָפִי, 1) הִיָּה מוֹהִיר
brighten | *glänzen* תְּרֵי יב"ע שְׁמ' ל"ד ל"ה
(קָרַן עוֹר פָּנִי): אֲשִׁתְּבִירוֹר ז"ו אִיקוֹנִין דִּאֲנִפּוֹי.
2) הַתְּגַדֵּר וְהַתְּפָאֵר | *prahlen* to boast תְּרֵי
מ' כ"ז א' (אֵל תִּתְּהַלֵּל בְּיוֹם מַחֲרָה): לֹא תִשְׁתְּבִירוֹר
בְּיוֹם דְּלִמְחֵר.

שְׁבוֹ שְׁבוּעוֹת.

שְׁבִירָה ז', שִׁיר וְשִׁבְחָה | *das Praise* praise
תְּרֵי ת"ה י"ז (הַקְּשִׁיכָה רִנְתִּי): אֲצִית שְׁבוּחִי.
שְׁבִירָה ז', מִן דָּג | *eine* a species of fishes
Fischart וְקִיר פִּכִּיב: דָּג שֶׁשְׁמוֹ שְׁבוּמָא.

שְׁבִירָה ע"י שְׁבִירָה. כְּת' כ"ג ע"א: אִוקְמֵן
לְשִׁבְוִינְהוּ מֵאֲבִירָא.

שְׁבִירָה -- שְׁבִירָה נֶרְדֵּךְ מִן | *spikenard*
vendel כְּר' ו' ע"א: שְׁבִירָה נֶרְדֵּךְ.

שְׁבִירָה שְׁוֹעַל מִן תְּבוּאָה | *Hafer* oats כְּלֹא
פ"א מ"א: הַשְּׁעוּרִים וְשְׁבִירָה שְׁוֹעַל.

שְׁבִירָה -- שְׁבִירָה תִּפְן שְׁבוּעָה שֶׁל בְּרִית מִלֵּה
die Woche der the week of circumcision
Beschneldung ב"ק פ' ע"א: שְׁבוּעָה הַכֵּן.

שְׁבִירָה נ"י, שְׁבוּעָה | *Schwur* oath תְּרֵי יב"ע
דב' ל"ב מ' (אִשָּׁא אֵל שָׁמַיִם יוֹדִי): זִקְפִּית
בְּשְׁבוּעָא (בְּהוֹי אַחֵי: בְּשְׁבוּעָה) ית יד"י.

שְׁבִירָה -- שְׁבוּעַת בִּיטוּי שְׁבוּעָה חֲסָם, דְּבָרִים
בְּעִלְמָא | *zweckloser Schwur* a useless oath
שְׁבוּעוֹת פ"ג מ"ט: שְׁבוּעָה שְׂאוּכָל כֶּזֶר ז"ו שְׁבוּעָה
שֶׁלֹּא אוֹכְלָתָהּ הַרְשֹׁנָה שְׁבוּעַת כְּמוֹי.

שְׁבוּעַת הַדִּינִין שְׁבוּעָה שְׁבִית־דִּין מִטּוֹלִין
מִדְּאוּרִיתָא לְמוֹדָה בְּמִקְצֵת | *an oath imposed by*
the judges 1 von den Richtern anferlegter
Eid שְׁבוּע' פ"ו מ"א: שְׁבוּעַת הַדִּינִין וְכו'.

שיכרא ממנא למנא; שם קב"ט ע"א: ואתא זיקא
ושאף ליה מיניה.

שֶׁאֶקָא ז', שוק הרגל | *Schenkel* | ירוש' leg
בכורים פ"ג ס"ה ע"ג: חזי שאקי חזי כרעין.

שֶׁאָר פיעל, השאיר, שייר | *überl* | *lassen*
to leave over פ"ג ס"ג: נותן מן המשואר על הכל.

שֶׁאֲרוֹתָא נ', מותר ויתרון | *Vor-* | *preeminence*
zug | תרג' קהל' ג' י"ט (ומותר האדם מן
הבהמה): ושארות גברא חייבא מן בעירא
מסאכא.

שֶׁאֲשִׁיתָא, שֶׁאֲשִׁתָּא ע"י עֲשִׂשִׁית 2. במד'ר
י"ב: כהרא שאשיתא: פסוק' ויהי ג' ע"ב:
שאשיתא.

ש"ב שמואל ב'.

שֶׁב שח"מ, שבעה | *seven* | *sieben* | ס"ז ע"א:
שב שני הוה כפנא.

שֶׁב, שֶׁבָּא ז', שבת | *Sabbat* | *the Sabbath*
תרג' יב"ע דב' ה' י"ד (שבת): שב וניח: ויק'
כ"ג ל"ב (שבת): שבא וניחא.

2) שבוע | *Woche* | *week* | שבת קב"ו ע"א: דבהר
בשבא וכו' בתרי בשבא וכו'.

שֶׁבָּא ע"י שֶׁבָּי, תרג' במ' כ"א א' (וישב ממנו
שבי): ושבא מיניה שיבוא.

שֶׁבָּאָה, שֶׁבָּא, שֶׁבָּאִי ז', מנהיג שבויים
guardsman of captives | *Gefangenenerwärter*
מנה' קיד ע"א וע"ב: היה שבאי מהלך אחריהם;
איכ"ר פתיחתא: שבאי אי בחייכון אתון קטולי
וכו': תנח' בוכר בשלח ד': נטל את השבאיי.

שֶׁבֶב פיעל, 1) תקציע | *behauen* | *chisel* | קהל"ר
פתיחתא: ושכבה וכיתה.

2) הכניע | *züchtigen* | *to discipline* | שבת פ"ז
ע"ב: דכרים שמשכבין דעתו של אדם.

שֶׁבֶבָּא ו', טבעת | *Ring* | *ring* | תרג' שמי' ל"ה
כ"ב (ונום): ושכבין.

שֶׁבֶבֶתָא נ', שכנות | *Nach-* | *neighbourhood*
barschaft | שבת ק"ט ע"א: הוה ההוא נכרי
בשכנותיה.

שֶׁאֲל פ"י, 1) דרש, בקש | *verlangen* | *to desire*
תרג' מל"א י"ט ד' (וישאל את נפשו למות):
ושאל ית נפשוה לממת.

2) חקר דבר מפ' אחרים | *fragen* | *to ask* | ירוש'
שבי' פ"ז ל"ז ע"ג: אתא שאלוניה.

3) לקח ע"מ להחזיר | *entleihen* | *borrow* | ב"מ
צ"ז ע"א: ההוא גברא דשאל דוולא מחבריה.

שֶׁאֲלָא פיעל, 1) כנ"ל 2. תמיד ל"ב ע"א: בשיילגא לכו.
2) השאל | *verleihen* | *to lend* | תעני' כ"א ע"ב:
דמחמת וכו' ומשיילא.

שֶׁאֲשִׁל אפי', כנ"ל 2. בי"מ קס"ז ע"א: דעביד לאושילי.
שֶׁאֲשִׁלָּא, **שֶׁאֲשִׁיל** אתפ', 1) בא בבקשה
leave | *sich etwas ausbitten* | תרג' שי"א כ' ו'
(בשאל בשאל דוד ממני): אשתאלא אשתאל
דוד מיני.

2) נחקר, באו אליו בשאלות | *gefragt werden* |
תרג' ירוש' במ' כ"ד א':
למשתאלא בדכירא.

3) ביקש היתר (על נדרו) | *absolution* | *to ask*
(die Lösung eines Gelübdes) | *from a vow*
erbitten | נדר' ד' ע"א: אי בעי על נדרו איתשיל
ברישא.

שֶׁאֲלָא שאין להם אחריות.

שֶׁאֲלָה -- בקשה על הגשמים בברכת התשועות
שבתפלת שמונה עשרה | *prayer for rain*,
inserted in the ninth section of the Prayer
of Benediction | *die Bitte um Regen in*
der neunten Benediktion des Achtzehnegebets
בר' כ"ט ע"א: שאלה בברכת השנים.

שֶׁאֲלָיִם שאם לא כן.

שֶׁאֲלָר שקר אין לו רגלים.

שֶׁאֲלָר תח"פ, יש הבדל והילוק בין זה לזה | *it is*
different | *es ist etwas anderes* | ע"ד
ע"א: שאני התם וכו'.

שֶׁאֲעַמַל שאין עדים מצויים לקיימו.

שֶׁאֲנָה פ"י, שאב, משך | *suck, to resorb* |
aufsaugen, entziehen | שבת קל"ט ע"ב: שאפו

יִשְׁאֵל שְׂמוּאל א'.

יִשְׁאֵל יִשְׁאֵל אִמְשֵׁר.

יִשְׁאֵל יִשְׁאֵל שְׁאֵי אַתָּה יָכוֹל לְהוֹמִימָה.

יִשְׁאֵב -- 1) יִנְק, כִּסֵּג | to absorb, to imbibe

elnsaugen שָׁבַע פִּיב מִיֵּד: וַיִּתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה

בְּתוֹכָהּ בְּסִבּוֹל סִתְהָא שׁוֹאֵבָה.

2) מִשְׁךְ | an sich ziehen | to draw | מִזְ

עִיֵּא: אֲבָן שׁוֹאֵבַת תְּלָה לֹו גַחְזִי לַחֲטָאֵת

יִרְבַּעַם וְכו'.

יִשְׁאֵב שֵׁם מְקוֹם בְּאִי | name of a place in Pa-

lestine | Ort in Palästina | וִיקִי סִיב: ר' מְנִי

דְּשִׁאֵב.

יִשְׁאֵב יִשְׁאֵב שְׁאֵין בְּהֵם אַחֲרֵיָוִת.

יִשְׁאֵב יִשְׁאֵב שְׁאֵינוּ בֵּן בְּרִית.

יִשְׁאָא ד', מִין אֵילֵן | teak-tree | Teakbaum | רִ"ה

כִּיֵּג עִיֵּא: תְּדַהֵר -- שְׁאֵנָא.

יִשְׁאֵדִיב שְׁאֵמֵר הַכְּתוּב.

יִשְׁאֵב ד', שׁוֹקֵת | trough | Wassertrog | יְרוּש'

נִד' פִּיֵּא לִיז עִיד: וְהַלְבִּיתִי לְמַלְאֲוֹת אֶת הַשְּׁאֵב

מִיֵּב.

יִשְׁאֵבָה עִיֵּי יִשְׁאֵבָה. יְרוּש' עֵרְלָה פִּיֵּב סִיב עִיֵּא:

מִשְׁוֹם שְׁאֵוֹבָה נִיכְרָה.

יִשְׁאֵמֵ סִי, בִּיזָה, תִּיעֵב | ver- | to repudiate

schmähen | תִּהֵ' כִּיֵּב כִּיָּה (וְלֹא שִׁקֵּן עֲנוּת:)

וְלֹא שִׁאֵט צְלוּתְהוּן.

יִשְׁאֵבָה נִי, דְּלִית מִיֵּם | drawing water | das

Wasserschöpfen | בִּיֵּב סִי עִיֵּא: מְכַלֵּל דְּשִׁאֵבָה

דְּאֻרִיָּיתָא.

יִשְׁאֵלָא עִיֵּי יִשְׁאֵלָתָא. תְּרִגִּי שׁוּפִי הִי כִיד (אִשְׁאֵלָה

מִכֵּם שְׁאֵלָה): שְׁאֵוֹל אֲנָא מִנְכּוֹן שְׁאֵילָא.

יִשְׁאֵלָה נִי, 1) עִיֵּי יִשְׁאֵלָתָא שְׁלֹוֹם. שְׁבֻעִי כִיֵּב

עִיֵּא: כְּדִי שְׁאֵילָת תְּלִמִיד לְרַב.

2) לְקִיחָת (אוּ נְתִינָת) דְּבִר עִיֵּמ לְהַחְזִיר | lending

das Entleihen | בִּיֵּם צִיָּה עִיֵּב: עַד שִׁיְהוּ בְּעֵלִים

מִשְׁעֵת שְׁאֵילָה וְכו'.

יִשְׁאֵילָתָא שְׁלֹוֹם בְּרַכָּה שְׁאֵרֵם אֹמֵר לְחַבְרִיו עִם

פְּנִיָּשָׁה Begrüßung | greeting | בְּרִי פִיָּה

מִי עִיֵּא: מִשִּׁיב שְׁאֵילָת שְׁלֹוֹם.

יִשְׁאֵילָתָא נִי, שְׁאֵלָה וּבִקְשָׁה | request; question

Verlangen; Frage | בְּמִי יִיֵּא דִי (הַתְּאֻוֹ

תְּאֻוֹה): שְׁאֵילוֹ שְׁאֵילָתָא: יִרְמִי יִיֵּב אִי (מִשְׁפָּטִים):

שְׁאֵילָת דִּינִין.

יִשְׁאֵילָתָא עִיֵּי שְׁאֵילָת. גִּוְמִי לִיֵּם עִיֵּב: אִשְׁכַּחִיה

רַב נַחֲמָן בְּרִי יִצְחָק לְרַבָּא בְּרִי שְׁאֵילָתָא וְכו'.

יִשְׁאֵל -- גִּשְׁאֵל נִפִּי -- נִיתֵן בְּתוֹרַת שְׁאֵילָה

to be | גִּשְׁאֵל נִפִּי -- נִיתֵן בְּתוֹרַת שְׁאֵילָה

ausgeliehen werden | borrowed | בִּיֵּם צִי

עִיֵּא: שׁוֹתְפִין שִׁשְׁאֵלוֹ וְנִשְׁאֵל לְאַחֵר מִכָּה.

הִשְׁאֵילָה הִפִּי -- חֲקֵר וּדְרַשׁ | nach- | to inquire

forschen | יִבִּי עִיֵּב: עַד שְׁאֵתָה מִשְׁאֵל עֲלִיו

אִם הִגּוֹן הוּא לְמַלְכוּת אִם לֹא שְׁאֵל עֲלִיו אִם

רְאוּי לְבֹא בְּקָהֶל אִם לֹא.

רַתַּעַ (רתע) **נָרַתַע** נפ', זע זינע, חרד | to be startled
zurückschrecken, zurückprallen פרה פ"ג מ"ג:
ונרתע לאחוריו.

הִרְתַּעַתְּ חפ', 1) כניל. במיר פ"ב: והרתיע לאחוריו.
2) רתח וקצף | in Aufwallung to be excited
sein ב"ר פ"י: ראה נחש מרתיע ובא.

רַתַּעַ פ"ע, 1) נע וזע beben | tremble תרג' שמי' ב' י"ח (וינועו): ורתעו.

2) רתח וכעס aufbrausen | to be excited תרג' יב"ע דב' י"ח ו' (יחש לבבו): ירתע ליביה.

אֶרְתַּעַ אפ', כניל 1. עיר' ס"ז ע"א: מרתיע מול"ה גופיא.

אִירְתַּעַ אתפ', רתח | to bubble | sieden תרג' שני אס' א' ב"ז: וחמא נבוכדנצר לדמיה דמירתע בארעא.

רַתַּתְּ פיעל, הניח במרתף למשמרת | to store, cellar | aufspeichern, einkellern תרג' ח' ל"ז: לא ירתה על גבו יין וכו'.

רַתַּתְּ פ"י, הִרְתַּתְּ חפ', דפק דפיקה קלח, to strike
anklopfen | knock (at the door) תרג' צוק' זבים ד' א"ז: תוקעו ממא רותקו מהור; ירוש' ב"ר פ"א ב' ע"ד: בא והרתיק על פתחו.

רַתַּתְּ פ"ע, רַתַּתְּ פיעל, הִרְתַּתְּ חפ', רעד | to tremble | zittern במיר פ"יב: עד שלא הוקם המשכן היה העולם רותת; ב"ר פ"ה: למה אתם מרתתים; שמור פכ"ז: עומד ומרתית.

(רַתַּתְּ) אֶרְתַּתְּ, אפ', אִירְתַּתְּ אתפ', פחד ורעד | to be frightened | sich ängstigen, zittern תרג' יב"ע ב"מ כ"א ל"ד: ארתת; ע"ז פ"ב ע"ב: אינהו מירתתו.

רַתַּח פ"ע, בשל והעלה קצף, היה חם, to bubble
boil | kochen, sieden פ"ז ל"ד ע"א:
רותח ומרתח.

הִרְתַּחְתִּי חפ' - נעשה חם ורותח | to grow hot
heiß werden ב"ר פס"ז: התחילו כותלי הבית מרתחים.

2) ע"י נָרַתַע. פרה פ"ה מ"ב: היה עומד ומקדש והרתית.

רַתַּחָא ז', כעס anger | Zorn תרג' חד' ע"ו י"א (שארית חמות): שארא דרתחיא.

רַתַּחָא ז', כעס, נוח לכעוס | irascible
aufbrausend פס' ק"ג ע"ב: שלשה חייחם אינם חיים הרחמנין והרתחנין ואיני הדעת; קיד' ח' ע"ב: אי רתחנא הוא או לא.

רַתַּחָא ז', מבושל | gekochte cooked dish
Speise נד' פ"ו מ"ב: הנודר ממעשה קדרה אינו אסור אלא ממעשה רתחתה.

רַתַּחָא ז', חסד, מרת הרחמים | clemency
Milde תרג' חס' מ"ז: אין המקום דן וכו' אלא ברתיון.

רַתַּחָא ז', העלאת קצף | effervescence
Aufwallen, Schäumen תרג' טבול יום פ"א מ"ב:
רתחת יין הרש.

רַתַּחָא ז', מרכבה | chariot | Wagen תרג' בר' מ"א מ"ג (במרכבת המשנה): רתיכא תנייתא.

רַתַּחָא ז', רותם | elne a species of broom
Ginsterart תרג' איוב ל' ד' (ושורש רתמים): עיקרין רתימין.

רַתַּחָא פיעל, הלחים ודיבק | to weld | löten תרג' שבת ט"ז ע"ב: שברתן וכו' וריתכן.

רַתַּחָא ז', חבורת | Schar band (of men) תרג' יש' כ"א ט' (רכב איש): רתך אנש.

נתרשל נתפס, רפה ונחלש | to be weakened | vor
Schwäche harabsinken, erschlaffen
כמ"ר פו"ד: נתרשלו ידי אוהבו של מלך.

רָשָׁם -- נָרְשָׁם נפ', נחקק ונכתב | to be marked,
to be engraven | gezeichnet, eingraviert
sein כודר' תה' ע"ח מ"א: המכות היו נרשמות
בגופן.

רָשָׁם פיעל, רשם ומימן | to mark, to draw |
zeichnen, bezeichnen כמ"ר פ"ה: וילדה בן
מיושם.

(רשע) אָרְשַׁע אפ', הרשיע, עשה מעשה רשעות
to do wrong | frevelhaft verfahren
שמי' י"ח י"א: דארשיעו מצראי.

אָרְשַׁע אתפ', דיבר דברי רשעות | to talk wickedly |
frevelhaft sprechen תרג' ישע' כ"ח כ"ב (אל
תתלוצצו): לא תתרישעו.

רָשַׁע, רָשַׁעָא ז', רָשַׁעוּתָא נ', רשעות
wickedness | Frevel תרג' יח' מ"ז ל': רשע
לביד; תרג' יב'ע כ"ג ג' י"ג (השיאני): אטעייני
ברשעותיה; תרג' מושל ח' ז' (רשע): רשעא.

רָשַׁעָכ רב שמחל על כבודו.

רָשַׁקָא ע' רָשַׁקָא, תרג' שהיש די' י"ג (גדר):
רשקין.

רָשַׁשׁ -- הָתְרוּשֵׁשׁ התפ', היה מדוכדך | to be
crushed | gedrückt sein כמ"ב: רש
שהוא מתרושש.

רָשִׁית רצועה של תפלין.

רָשִׁית ראשי תיבות.

רָתַה פיעל, התנהג במדת הרחמים | to be lenient |
nachsichtig sein כמ"ר פ"ט: לרוח היום -- ריתה
עליו כל שחיום שוקע הוא צונן.

רָתַי רב תנא ופליג.

רָתַי ת', ראוי, נוח, מוטב | (it is) better for | besser
Heber חג' פ"ב מ"א: רתוי (בהו' אח': ראוי)
לו כאלו לא בא לעולם.

רָשִׁית נ', (1) יכולת והרשאה, השגחה, power,
authority, control | Gewalt, Macht
שני דברים אינן ברשותו של אדם.

(2) קנין ואהוזה, מקום מוקצה, possession,
territory | Besitz, Gebiet ב"ק פ"א מ"ב: רשות
המיוחדת לכוזק.

(3) רשיון, חופשה | permission; optional act |
Erlaubnis; freigestellte Handlung כ"ח
ע"א: ונתינה להם רשות; שם כ"ז ע"ב: תפלה
ערבית רשות או חוכה.

רָשִׁית הַיָּחִיד קרקע השייך לאדם פרטי | private
ground | Privatgrundstück ב"ק פ"ג מ"א:
רשות היחיד.

רָשִׁית הָרָבִים קרקע השייך לציבור | public road
öffentlicher Platz ב"ק פ"ג מ"א: רשות הרבים.

רָשִׁיתָא נ', (1) כניל 1, 2, 3, סנה' ה' ע"א: נקיטנא
רשותא מאכא מרי וכו'; תרג' יב'ע שמי' מ"ז כ"ט:
ולא תמלטלון מדעם מרשיחא לרשיחא.

(2) ע' רָשִׁיו, 8, ב"ב צ"ב ע"ב: מרי רשותיך.

רָשִׁי פ"י, (1) היה רשאי | to have power | ver-
mögen תרג' תה' ק"ו ב': ירשי לאשמעא.

(2) הלוח, תבע | to lend; to claim a debt |
leihen, mahnen נ"ד כ"א ע"א: חייט דרשינא כך.

אָרְשִׁי אפ', ע' הָרְשָׁה, תרג' דה"ב כ"ה י':
וארשיאנון למיזל לאתרהון.

רָשִׁיָא ד', נושה, בעל חוב | creditor | Gläubiger
תרג' מל"ב ד' א' (והנושה בא): רשיא אתאי.

רָשִׁי ע' רָשַׁא, אסתר א' ד': בנפשי אנא רשוי
ברם במצוותא דבריי לית אנא יכול ולא רשוי.

רָשִׁיעָא ז', (1) אדם רשע | wicked man | Frevel
מכות י"ד ע"א: רשיעא בר רשיעא.

(2) רשעות | Frevel wickedness תרג' תה' ל"ז
ה' (און יחשוב): רשיעא ששיל.

רִשְׁכַּבְהִיג רבן של כל בני הגולה.

רָשַׁל פיעל, החליש, התיש | to weaken | schwächen
כמ"ר פ"ט: כביכול מרשל כח השכינה.

power, entitled to | befugt
 בשלו הוא רשאי ואינו רשאי בעל עניינם.
 ruler, officer | *Machthaber*
 תרג' משי' כ"ה מ"ו (קצין): רשאנא.
 רשבי"א ר' שמעון בן אלעזר.
 rowler | *Vogelfänger*
 קמ"ו ע"א: יוסף רשכא.
 רשכא"י רבותינו שבארץ ישראל.
 רשכ"ב רבותינו שנבבל.
 רשכ"ג רבן שמעון בן גמליאל.
 רשכ"א רבן שמעון בן גמליאל אומר.
 רשכ"ר ר' שמעון בן יוחאי.
 רשכ"ל ר' שמעון בן לקיש.
 (רשד) הרשעה ח"ט (1) מילא יר"י יפה כח
 to authorize | bevollmächtigen
 הרשה את בן ביתו לתרום וכו' תרומתו תרומת.
 (2) התיר | erlauben
 to permit חג' י"ד ע"ב:
 רבי תרשני לומר לפניך דבר אחר.
 רש"ן (1) הרשאה, ימ"י כח - *Bevoll-*
mächtigung
 ירוש' גיט' פ"ט ג' ע"ג: יחב רשו
 לכתובא שיכתוב.
 (2) רשיון | *Erlaubnis*
 permission תרג' אס'
 ט' י"ג (ינתן): יחיתב רשו.
 (3) הלואה | *Darlehen*
 loan תרג' דב' מ"ז ב'
 (בעל משה ידו): מרי רשו.
 רש"ם ז"ל סימן ורשם | *Spur*
 mark, trace
 Zeichen כרי' כ"ה ע"א: רשומן ניכר.
 רש"ן, רש"ן ז"ל מין ארבה | *eine Heuschreckenart*
 locusts חול' מ"ה
 ע"א: מלעם זה רשון תרג' תה' ק"ה ליד (וילק):
 ורשונא.
 רש"ש ז"ל רנבים | *Erdklöße*
 clods נדה ח'
 ע"ב: איזה בתולת קרקע כל שמעלת רש"ש.
 רש"ת (1) ממשלה, שלטון | *government*
 Obrigkeit
 אב' פ"א מ"ז: ואל תתודע לרשות.
 (2) דלות, עניות | *Armut*
 poverty מרי' תה'
 כיד: יש רש ואין שמו לרשות.

well-known | *wohlbekannt*
 מפורסם ת', מפורסם
 מ"ק כ"ה ע"א: מאן חשוב וכו' מאן רקיע.
 spitting | *das*
 הפלסת רוק מן הפה
Spucken
 ירוש' ברי' פ"ט י"ד ע"ג: ריקקה שהיא
 של בזיון.
 to shape | *bilden, formen*
 צר צורה
bilden, formen
 פסיק'ר פמ"ד: צבר עפרו וכו' ריקמו.
 embroidery | *buntes Gewebe, Stickerei*
 ע"ז כ"ד ע"ב:
 המחושקת ברקמי זהב.
 (2) שם עיר | *Name einer Stadt*
 גיט' פ"א מ"א: המבוא מן הרקס ומן החגר.
 רבן פיעל, (1) הריק | *leeren*
 to empty עוקצ'
 פ"א מ"ג: וזנב של אשכול שרוקנו.
 (2) ייחד | *ausschließlich*
 to make exclusive
 widmen מנח' ס' ע"ב: ריקן העבודות וכו' לשם
 המיוחד.
 רבן -- נָרַק גפ', היה רך ולא | *to be miry*
 schlammig sein מקו' פ"ז מ"א: והכפור והגלד
 והמלח והמיט הנרוק.
 רבן ז"ל מי בצח ושיט | *Schlamm*
 mud מ"ק כ"ה
 ע"ב: אם לזיתן בחכה הועלה מה יעשו דג
 רקע.
 רבן ז"ל שפת הנחר | *Ufer*
 bank כ"מ ק"ח
 ע"א: דאחזיק ברקתא דנהרא.
 רבן ז"ל ע"י דַּקְתָּא. ב"ב כ"ז ע"א: כי הוה נפצי
 כיתנא הוה אולת רקתא ומזקא אינשי.
 (ררם) רוֹרֵם פֶּעַל, רומם | *erheben*
 to elevate
 תרג' תה' כ"ז ח' (ורוממני): ירורם יתי.
 אַתְרָרֵם אתפ', התרומם | *sich er-*
 to be elevated
 heben תרג' תה' כ"ז ו' (ירום ראשי): יתררם
 רישי.
 רר"ק ראשון ראשון קודם.
 ר"ש ר' שמעון; רב ששת.
 רש"א ע"י רש"י. תרג' יש' כ"ד ב' (בנשה כאשר
 ישע בו): רשא כמאן דרשי ביה.
 רש"א ת', מורשה, זכאי, מותר, מיופה כח
 having

reihen, dicht machen זבח' צ"ה ע"א: דרצף
ליות מירצף.

(2) התנפל על הרצפה (on the pavement) | sich auf das Pflaster werfen
ב"ר פ"ו: רצוף רצף.

רבפות. נ"ר, קורי עכביש Spinnweb |
עוקצ' פ"א מ"כ: הסיג של רצפות וכו'.

רצפתא נ"ר, רצפה Pflaster | pavement הרג'
יח' מ' י"ח (הרצפה התחתונה): רצפתא ארעיתא.

רָקַב -- נָרַקַב נפ', נעשה רקוב ובאיש
verfaulen כואו' וז' ושל עץ היה נרקב.

הָרָקַב ה' (1) כגיל. ב"ר מציא: כל תבואה שהיה
בבתינו הרקיבה.

(2) גרם רקב Fäulnis ver- | to cause to rot
ursachen דבר פ"ב: כעש הזה שנכנס בכלים
ומרקובן.

רָקַב -- עפר מקבר המת שיש בו חלקים מגוף
המת a mass of earth from a grave containing
parts of a decayed human body | Erde aus
einem Grabe, die verwesene Leichentelle ent-

hält נו' פ"ז ט"ב: מלא תרווד רקב.
רָקַבָא ז', רָקַבְיָבִית, רָקַבְיָבִית נ', רקבון,
חלודה Fäulnis, Rost | rot, rust; נדח' ל"ו ע"ב:

אמיתא דנחשא דלא שלים ביה רקבאנ' ירוש'
פאה פ"ז כ' ע"ב: הרי אנו גורפין רקבובית; תוס'
צוק' תר' י' ג' המצולות והרקבוביות של
תרוסה.

רָקַד פיעל -- ניפח sieben | to sift שבת פ"ז
מ"ב: המוחן והמרקר והלש.

הָרָקַד ה' -- כגיל. ירוש' בר' פ"ט י"ג ע"ג טחן
הרקיד לש וכו'.

רָקַדָא ז', מחולל Tänzer | dancer איכ"ר פתיחתא:
כל דזמר זימרא לא עייל באדונא דרקדא.

רָקַבְיָה נ', נאד Schlauch | leather-bag תוס'
צוק' ע"ז ד' (ח) ט"ז: והרקובות של גויים ויין
ישראל כנוס בהן.

רָקַעַת, מנומר gefleckt | spotted תרג' בר'
ל' ל"ב (מלוא): רקוע.

רָקַעַת נ', חולעת שבתבואה grain worm | Korn-
wurm כ"ב צ"א ע"ב: בלא רצינתא.

רָקַעַת נ', דקירת און העכר במרצע לאות עכדות
עולם the boring through of the bondsman's
ear | das Durchbohren des Ohrs eines
Sklaven zum Zeichen dauernden Sklaven-
tums קיד' י"ד ע"ב: הנרצע נקנה ברציעה.

רָקַעַתא שם מקום Ortname | name of a place
ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: פרשתא ורציפתא וכו'
עד כפר קרנים וכפר קרנים כבית שאן.

רָקַעַל רצונו לומר.

רָצַם פ"י, מיעד ודחק zerdrücken | to press ירוש'
נדח פיג נ' ע"ד: אין סנדל אלא שרצמו חי.

נָרַצַם נפ', נתמעך ונשבר to be crushed (broken
off) | zerdrückt (abgebrochen) werden
כ"ח ע"ב: אחד סכין שנפגמה ואחר שפוד שנרצם.

רָצַע -- הלכה ברצועה gelfeln | קיד' ע'
ע"א: אליהו כופתו והקב"ה רוצעו.

נָרַצַע נפ', ניקבה אזנו (של העכר) במרצע לאות
עכדות עולם durchbohrt | to be perforated
werden קיד' י"ד ע"ב: הנרצע נקנה ברציעה.

רָצַע פיעל, ע"י רָצַע, תוס' סוטה ט"ז ז': כמרוחו
לרצוען ורציעו.

(רציע) אָרַצַע אפ', רצע וניקב במרצע to bore
durchbohren | through תרג' שבי' כ"א ו'
(ורצע): וירצע.

רָצַעַן, רָצַעַתָא ז', עשה מלאכה כעור, סנדלר
Leather-worker, shoe-maker | Lederarbeiter,
Schuster פ"ד ט"ז: והספרים והכובסין וכו'
אף הרצענים: שבת ט' ע"ב: בעא מיניה תחא
רצענא. וע"י רָצַעַן.

רָצַח -- מיעד zerdrücken | to press, to crush
נדח י"ד ע"א: מאכולת רצועה וכו' איכא
שכש רצפה.

נָרַצַח נפ', נמעך zerdrückt | to be squeezed
werden כוצה כ"ח ע"ב: שפוד שנרצה.

רָצַח פ"י, (1) חיבר ודיוק aneinander- | to join

רִפְּקָן פ"י, חפר מסביב לעצים *to hoe | umgraben*
 ב"מ ק"ג ע"א: אושלו מרה למרפק ביה האי
 פדריסא.

רִפְּרָף פ"ע, ריחף וסרכס *to flap | flattern* כ"ר
 פ"ב: ורוח אלהים מנשבת אין כתיב כאן אלא
 מרחפת כעוף הזה מרפף בכנפיו וכנפיו נוגעות
 ואין נוגעות.

הַתְּרַפָּרָף התפ', היה רפה *to be loose | lose sein*
 תוס' מנש' ב' ד': מפני שהיא מתרפרפת וחוזר
 ואוגדה.

רִפְּשִׁי - הִרְפִּישׁ תפ', הכניע *to surrender |*
(sich) unterwerfen שהשיר ג' ו': ותרפיש
 עצמו תחתיו.

רִפְּתָא ע"י רִפְּתָא. ביצה ליבע בזרפתא מעלייתא.

רִצֵּד פ"ע, ארב *to lie in wait | auflauern*
 פכיו: אזל ורצד עלוי.

רִצָּה - הִרְצָה הפ' - 1) סיפר *to discourse |*
erzählen, darlegen תוס' נדה ו' ו': כשבאתי
 והרציתי לברים לפני ר' עקיבא.

2) מנה, ספר *to count (money) | zählen*
 עיר' י"ח ע"ב: המרצה מעות לאשה מירו
 לירה וכו'.

רִצְוֶעָה נ', התיכת עור ארוכה, *leather thong,*
strap | Lederriemen, Band מנה' ל"ה ע"ב:
 רצועת דתפלין.

2) חבל ארץ ארוך וצר *strip of land | Land-*
strefen יומא י"ב ע"ב: ורצועה היתה יוצאה
 מחלקו של יהודה ונכנסת לחלקו של בנימין.

רִצָּח - הִתְרַצָּח תתפ', איבר עצמו לדעת *to*
commit suicide | Selbstmord begehen פסיקיר
 פכיד: לא תרצח.

רִצָּחָן ז', רוצח *murderer | Mörder* ספרי רב' רצה:
 בן הרצחנים.

רִצְיָהָה נ', הריגה, משפט מות *murder, execution!*
Mord, Hinrichtung משפ' ד': בא הכתוב
 ללמד על הרציחה שתדחה את העבודה.

רִפְּטָא תתפ', נפרד ונתקלקל *to fall apart | zerfallen*
 מגי' כיו ע"ב: האי תיבותא
 דאירפט.

רִפִּי היה רפה ומרפף *to be lax, weak, unsteady*
lose, schwach unsicher sein קיד' ס"ה ע"א:
 אין ולא ורפיא בידיה.

רִפִּי פעל, פילח ושירד *to loosen | locker machen*
 נרי' מ"א ע"ב: דקא מרפי לה לארעא.

רִפִּי אפ', הרפה *to let loose, to let alone | los-*
lassen, gehen lassen ירוש' בר' פ"ז י"א ע"ג:
 ארפוניח.

רִפְּיוֹן - רחיצה ורפרוף *suspense | Schweben*
 שמר' פ"ב: תלאן ברפיון ואימתי יררי בימי
 יהושע.

רִפֶּם - היה רך *to be soft | weich sein* מנח'
 ל"ז ע"א: מקום שמוחו של תיגוק רופם.

נִרְפָּם נפ', נרמס *to be trodden upon | getreten werden*
 ויק' פל"ז מה גפן זו בתחלה נרפסת
 היא בגלל ואחר כך עולה לשלחן מלכים וכו'.

רִפֶּם פעל, הרעיד *to shake | erschüttern* מכי'
 יתרו בחודש א"ז. אענך בסתר רעם משעה שהייתי
 עמך ומגין ומרפם עליך את כל העולם.

רִפֶּם פעל, רצץ *to shatter | zersprengen* קיד' ס"ג
 ע"ב: שמעתתא דידו מרפסן איגרי.

רִפְסוּדָה - הרום, שרפרך *footstool | Fuß-*
schemel תנח' ברי' ה': מלך ב"ז יושב על כסא
 גבוה ואין רגליו מגיעות לרפסודות שתחת רגליו
 והקב"ה השמים כסאו וארץ תרום רגליו.

רִפְסָתָא נ', נענוע וטלטול *shaking | Erschüt-*
terung בי"מ ע"ב: רפסתא דספינתא.

רִפְפוּת נ"ר, מעשח שככה *lattice work | Gitter-*
werk אחל' פ"ג מ"א: הסריגות והרפפות
 מצטרפות כמלא מקרה.

רִפִּיק ריש פרקא קמא.

to be broken in | הובא תחת היטול | *gezähmt werden*
אירעצא בזיקתא.

רעין ז', הכתב העברי הקדום (השומרונים)
Hebrew (Samaritan) type | *die althebräische*
(Samaritanische) Schrift | ירוש' מגי' פ"א ע"א
ע"ב: אשורית ניהנה התורה וכשחטאו נהפך להן
לרעין וכשזכו בימי עזרא נהפך להן לאשורית.

רע"ק רבי עקיבא.

רעק"א רבי עקיבא אומר.

רע"ע פ"י, עי' ערע"ר תומ' צוק' סוטה ב' ג':
אמרה איני שותה מרעיעין אותה ומשקין אותה
בעל כרחא.

נתרע"ע נתפ', (1) נתער | *er-*
schüttelt werden | ירוש' מו"ק פ"ג פ"ג ע"ג:
כיון שנתרע"ע אהת מהן נתרע"עו כולו.

(2) נגרש | *aufgerührt werden*
werden | תומ' צוק' סוטה ב' ג': אפילו תקלקל
לאחר עשרים שנה המים היו מתרע"עין עליה.

ר"פ רב פפא.

רפאיות עי' ד'פריא"ה. תנח' תצוה י': יש לי
נפן אחת וכו' שהיא עושה לי שלש רפאיות
בכל שנה.

רפוא"ה -- ברכה שמינית שבתפלת שמונה עשרה
the eighth section of the Prayer of Benedic-
tions | *die achte Benediktion im Achtzehn-*
gebet | מגי' י"ז ע"ג: לימא רפואה בתרה דתשובה.

רפוסא עי' רופילא. שמו"ר פל"ז: אוהבו של מלך
קומים ורפוסא.

רפופות עי' רפפות. תומ' צוק' פרה י"א (י').
א': הרפופות טהורות לקדש לתרומה ולהבאת.

רפמ פיעל, רפה, חתיר | *lose*
machen | שבת קמ"א ע"ב: במגעל מרופט.

התרפמ התפ', נעשה רפה ורועד
to become lax | *zitterig werden* | שבת קכ"ב ע"א:
שפתותיהן של זקנים מתרפסות.

שעברה שנתה לרעיה אולא: זבח' קי"ב ע"ב:
אשם שניתק לרעייה.

רעניא ז', רעיון, מחשבה | *Gedanke*
thought | תרג' משי' י' כ"א (בחסר לב): הסירות רעניא.

רעל פ"ע, רעד | *zittern* | תרג' ישי'
ל"ה ג' (ברכים כושלות): רכובין דרעלן.

רעם (רעם) התרעם התפ', התרגז,
to be discontented | *unzufrieden, aufgeregt sein*
to be exited | מגי' ו' ע"א: מתרעם על מדותיו היה.

רעם פ"ע, חתרעש. הרעים | *donnern*
to thunder | תרג' אס' ו' א': שמיא רעיומין עלי.

ארעם אפ', (1) הרגיו | *un-*
zufrieden machen | תרג' במ' י"ד ל"ו (וילינו)
עליו את כל העדה: וארעיומו עלוהי ית כל
כנישתא.

(2) הרים | *aufheben* | תרג' ירוש'
במ' כ' י"א (וירם משה את ידו): וארעם
משה ידו.

אתרעם אתפ', (1) התלונן | *murmur*
to murren | תרג' תה' ק"ו כ"ה (וירגזו באהלים): ואתרעמו
במשכניהון.

(2) התנאה | *groß tun* | תרג'
to pride oneself | משי' כ"ד ו' (ראמות לאויל הכמות): מתרעם
שמיא בחכמתא.

רעע פ"י, רצץ | *zerschmettern*
to shatter | ישי' מ"ב ג' (קנה רצון): קניא רעיע.

אתרע אתפ', הורע | *sich ver-*
schlechtern, schadhaft werden | תרג' י"ב ע"א:
מיתרע מוליה: חול' י' ע"א: סכין אתרע.

רעף ז', (1) לבנה דקה לכסוי גגות | *roof-tile*
Dach- | *ziegel* | לבנה ביצה פ"ד מ"ה ואין מלבנים את הרעפים
לצלוח עליהם.

(2) חלמיש | *Flint* | *Feuerstein* | תרג' ברי' פ"ה
י"ב ע"ב: זימן לו הקביה שני רעפים.

רעין פ"י, רוצץ | *zerschmettern*
to shatter | שומ' מ' ג"ג (ותרץ את גלגלתו): ורעיצת
גלגלתיה (הוצ' אח': ורעת).

רַעוּא ז', (1) כנ"ל. תרג' ויק' כ"ב י"ט (לרצונכם):
לרעוא לכוך.

(2) רועה *shepherd* | *Hirt* תרג' ירוש' בר' י"ג
ו' (רועי אברים): רעווי דאכרם.

רַעוּל ת', מעוקף בצעיף *verhüllt* | *veiled* שבת
פ"ו מ"ז: ערביות יוצאות רעולות.

רַעוּע ת', רפה, מקולקל *schadhaft* | *defective*
כל' פ"ג מ"ה: חסופל את הבריא מהור ואת
הרעוע ממא.

רַעוּת נ', ידידות *Freundschaft* | *friendship* ויק' ד'
פ"ב: לשון חיבה ולשון אחוה ולשון רעות.

רַעוּתא עי' **רַעוּתא**. ביצה ל"ד ע"א: מי
מחזיקין רעוּתא.

רַעוּתא נ', רצון *Wille, Wohl-* | *pleasure, will*
gefallen תרג' משי י"ב ב' (יפיק רצון): דקביל
רעותיה; סנה' ו' ע"ב: ברעות נפשיה.

רַעוּ פ"י, (1) רעה את הצאן | *to lead to pasture*
weiden תרג' בר' ל"ז ב' (היה רועה את אחיו
בצאן): הוה רעי עם אחוה בענא.

(2) רצה *wollen* | *to desire* תרג' מ"א כ"א ו'
(אם חפץ אחת): אם רעי את.

אֶתְרַעוּ אהפ', (1) נרצה *Wohl-* | *to be pleasing*
gefallen finden תרג' ויק' א' ד' (ונרצה):
ויתרעי ליה.

(2) רצה ב" *gern haben* | *to love* תרג' בר' ל"ד
ג' (ותרבק נפשו בדינה): ואתרעיא נפשיה בדינה.

(3) בחר *erwählen* | *to choose* תרג' איוב ל"ד
ד' (בבחרת לנו): נתרעי לנו.

רַעוּ - צואה *Kot* | *excrements* כל' פ"ז מ"ב:
בית הרעי וכו' שמקבל את הרעי.

רַעוּא ז', (1) רועה *shepherd* | *Hirt* תרג' יש' מ'
י"א (כרועה עדרו ירעה): כרעיא דעדריה רעי.

(2) מרעה *Weideplatz* | *pasture* תרג' שמו' ג'
א': אתר שפר רעיא.

רַעוּיָה, **רַעוּיָה** נ', אכילת עשב במרעה | *grazing*
das Weiden, Grasen יומא פ"ו ע"א: המאת

רַעוּיָה - דבה, לשון הרע *üble Nach-* | *evil talk*
rede יב' כ"ז ע"א: ברננה לא מפקינן.

רַפְּקָא ז', חתיכה מכנר | *piece of a garment*
Stück von einem Kleide שבת נ"ט ע"ב: רסוקא.

רַסְתָּקָא עי' **רַסְתָּקָא**. תוס' צוק' אהל' ה' ח':
כלים שברסמקאות.

רַסִּי פ"י, עי' **רַסִּי**. תרג' יב"ע דב' ל"ג כ"ח
(יערפו טל): רסיין להון טלין.

רַסִּם פיעל, כתש ושבר *zerquetschen* | *to crush*
עוקצ' פ"ב מ"ה: האגוזים והשקדים חבור עד
שירסם וכו'.

הַרְרַסִּם התפי, התרסק *zerschlagen* | *to be crushed*
sein חול' ע"ז ע"א: מתרסם מהו.

רַסִּם פ"י, (1) נטף, המיף *triefen* | *to drop* תרג'
משי' ו' י"ז (נפתי משכבי מור): רסית על
ערס מורא.

(2) עי' **רַסִּם**. תרג' ויק' כ"ב כ"ד (כתות): ודריסם.
רַסִּק פיעל, עי' **רַסִּק**. תר' פ"י מ"ב: תפוח שרסקו.

רַסְתָּקָא ז', שוק *Markt* | *market* בר' נ"ד ע"א:
רסתקא דמחוזא.

רַעוּ ר' עקיבא.

רַעֲבִיתָ ת', זולל, אכלן *gefräßig* | *gluttonous*
בי"מ פ"ז מ"ה: מלמדן את האדם שלא יהא
רעבתן.

רַעֲבִיתָ נ', אכלנות *Gefräßigkeit* | *voracity*
חול' ק"ה ע"ב: משום דמיחזי כרעבתנותא.

רַעַד - הָרַעַד ה' - נענע | *to shake*
schütteln מבש' פ"א מ"ב: המרעיר את האילן.

רַעַדָּה - נענע *Schütteln* | *das shaking* תוס'
זב"ס ד' ו': מכח הסטה ממא מכח רעדה מהור.

רַעַדָּה - הָרַעַדָּה ה', נהג את הצאן למרעה | *to lead to pasture* | *weiden (u. Hirten)*
פ"א ע"א: שיהו מרעין בחורשין.

רַעוּ נ', רצון *Wille* | *will* תרג' יב"ע בר' כ"ג ח'
(אם יש את נפשכם): אין אית רעו עם נפשכון.

רמילוס ע"י רומוס. אסתיר א' מ': רומוס ורמילוס.

רמין ע"י רמאי. ויקר פ"ה: אבא יורן רמין.

רמקא ת', רם תבוה *hoch* | *high* שהשיר ד' ד': טוריא רמביא.

רמס פיעל, דרך ורמס *zerstören* | *crush* to ויקר פט"ו: וזיה קרון עוברת עליהן ומרמסן.

רמין פ"י, אפה ברמין *in* | *to bake in hot ashes* *helfer Asche backen* נד' פ"ו מ"א: דלעת הרמוצה.

רמין פ"י שיבץ *einfassen* | *to set (jewels)* תרג' שם' כ"ח כ' (משובצים): מרמצן.

רמין ז', אפר חם *heiße* | *hot ashes, embers* *Asche* נדה מיט ע"ב: שופתה ע"ג הרמין.

רמץא ז', (1) כנ"ל. ירוש' נדר' פ"ו ל"ט ע"א: הן ממתקין אותה ברמצא (בה' אח': רימצא).

(2) יתר, וו *Haken, Nagel* | *pick, nail* שכת ק"ג ע"א: דבועיה ברמצא דפרזלא.

(רמר) אתרמר אתפ', הכיט מגבוה, ולול *to look down upon a. p.* | *von oben herab ansehen* משי' ז' ל' (לא יבוזו): לא למתרמרו.

רמש, **רמשא** ז', ערב *Abend* | *evening* תרג' דהייב י"ג י"א (בערב בערב) ברמש ברמש; ירוש' בר' פ"ד ז' ע"ג: מאן דמצלי יצלי דרמשא וכו'.

רמשית תה"פ, בערב; אמס *in the evening*; *abends; gestern abend* | *last night* נדר' פ"ה מ' ע"ד: לא מעמית כלום רמשית.

רנ רב נחמן; ר' נחמיה.

רנן -- רנן פיעל -- חתלונן, דבר רעות באיש *to speak ill of a p.; to murmur* | *äble Nachrede führen; murren* ירוש' בר' פ"ט י"ד ע"ב: הכל מרגנים אחריו; בכו' ל"ו ע"א: עד שרננו כל העם ואמרו וכו' עמוד.

רנגא ז', (1) רנה, זמרה *Gesang* | *song* תרג' איוב ג' ד' (רננה): רננא דתרנגול ברא.

רמן ז', אות וסימן *Wink, Zel-* | *hint, intimation* *chen* שבת ק"ג ע"ב: רמו רמו לה וכו'.

רמי שם אמוראים *Name von Amoraern* | *Amoraern* כת' פ"ז ע"ב: רמי בר המא.

רמי פ"י, (1) זרק, השליך *werfen* | *to throw* תרג' תה' ע"ח ז"ו (קשת רמיה): קשתא דרמיה גיררין.

(2) שם, הוסיף, *anbringen* | *to put on, to attach* *hinzutun* מ"ב ע"א: רמי חוטי.

(3) היה מושל בתורת חובה. *to devolve upon a. p.* *obliegen* שבוע' ל"ד ע"ב: כל מלתא דלא רמיה עליה דאינש עביד לה ולא אדעתיה.

(4) שאל, הראה סתירה *to object, to show an incongruity, | einwenden, einen Widerspruch* *aufweisen* נדה ל"ג ע"ב: ורמיניה וכו'.

(5) הרים *aufheben* | *to lift* ירוש' סנה' פ"י כ"ט ע"א: בעו מירמיתיה.

ארמי אפ', (1) כנ"ל. תרג' שופ' כ' מ"ז (קולע אל השעירה): מרמן בכינת שערא.

(2) חפץ *entreißen* | *to tear away* חג' מ"ו ע"ב: אי נקטיה ביד כאן מרמי ליה.

אתרמי אתפ', (1) הושלך, נזרק *geworfen werden* | *to be thrown* יר' נ' ל' (יפלו בחוריה): יתרמון עולימהא.

(2) הזרמן, *eintreffen* | *to happen, to chance* *sich ereignen* שבוע' מ"א ע"ב: עד דמתרמו בי תרי.

רמיה ז', קושיא *Einwand* | *objection* מנח' מ"ב ע"ב: מאי רמיה.

רמיה, **רמיותא** ע"י רמאות. תרג' יב"ע בר' כ"ט י"ט: ברמיון שם כ"ח (ציד בפיו): מילי רמיותא בפומיה; ירוש' תעני' פ"ב ס"ה ע"ב: תשובה של רמיות.

רמיותא, **רמיותא** נ"י, ע"י רמיו. סנה' ס"ח ע"ב: מהו דתימא רמיותא מילתא היא קב"ל; ביר פ"ה: שואלים בשלומן של מלך ברמיותא ובמצבע.

רמיותא, **רמיותא** ע"י רמאי. תרג' משי' י"ד כ"ח (מרמח): רמיוא הוא; ירוש' הור' פ"ג מ"ח ע"א: רבהון רמיותא.

(2) נחב | *geschleift werden* | to be dragged.
תרג' ישי' יד' ימ' (השלכת מקברד): אתרכינתא
מן קברד.

רָכַם פיעל, דרך ודרס, רקע ברגל | *to stamp stampfen*
stamfen ב"מ פ"ט ע"ב: פרות המרככות
בתבואה והרשות.

(רכס) אִירָכַם אתפ', הלך לאיבוד | *to be lost*
verloren gehen ב"ב יד' ע"ב: אידי דוטר
מירכס.

רָכַפָּא, רָכַפָּה נ', מין צמח המשמש לצבע
d, er's weed | *Wau* שבי' פ"ז מ"ב: וממין חצובעים
פואה ורכפה (בירוש': רכפא).

רָכַפְתָּא נ', המון *Menge* | *multitude* תרג' דה"ב
י"א כ"ג (המון נשים): רכפת נשיא.

רָלִי ריש לקיש; רוצה לומר; רחמנא ליצילן.
ר"מ ר' מאיר.

רָמָאָה עי' רמא'. תרג' משי' י"ב י"ז (ועד שקרים
מרמה): וסהר דשקרא רמאה הוא.

רָמָאוּת, רָמָאוּתָא נ', מרמה *deception*,
fraud | *Betrug* קיד' נ"ט ע"א: שנהג בו מנהג
רמאות: ב"ב קכ"ג ע"ב: מאי רמאותיה.

רָמָאָי ז', איש מרמה *Betrüger* | *deceiver* ב"מ
פ"ג כ"ד: אם כן מה הפסיד הרמאי.

רָמוּ"ה ראה מעשה ונוכר הלכה.
רָמוּז עי' רָמוּ. ב"ר פ"ב: הפקחין יודעין רמוז
והגיונו.

רָמוּר"ב רוב מנין ורוב בנין.

רָמוּתָא נ', גאותנות *Hochmut* | *pride* תרג' משי'
ח' י"ג (נאה וגאון): גאותא ורמותא.

רָמוּז פ"י, רום וקריץ *winken* | *to hint* שבת ק"ג
ע"ב: רמו רמותא לה.

רָמוּז נפ', נאמר לו ברמז *to be spoken to by*
gestures | *durch Zeichen angeredet werden*
גיט' פ"ח מ"ז: הרש רומז וגרמו.

רָמוּז פיעל, עי' רָמוּ. ששה"ר א' מ"ז: והיתה
מרמות וכו'.

רָבוּכִין ז', מאכלים קלים לעיכול *delicate, digestible*
dishes | *leicht verdauliche Speisen*
פ"ג: כמה מיני רבוּכִין התקנת למעוברות.

רָבוּךְ, רָבִיכָא תי, רך *soft* | *weich* ירושי שבת
פ"ז י' ע"ג: באילין רביכיא.

רָבִיכָו נ', רך ועדינה *Zartheit* | *tenderness*
תרג' דב' כ"ח נ"ז (מהתענג ומרך): מאתפנק
ומרכיכו.

רָבִילוּת נ', רבה רעה *Verleumdung* | *backbiting*
ירוש' פאה פ"א מ"ז ע"א: זו רבילות לשון הרע.

רָבִיט שם נחר *Name eines Flusses* | *name of a river*
Flusses ב"מ י"ח ע"א: שוירי מתא רעל רבוס נהרא.

(רכך) הָרְפִיךְ הפ', ריכך, עשה רך | *to make soft*
weich machen תוס' צוק' שבי' ב' י': אין
מרכיכין ואין מונעין מהן מימ.

רָכַךְ פעל, כנ"ל. תרג' איוב כ"ג מ"ז (הרך לבי):
רכך לבבי.

אֶתְרַכַּךְ אתפ', נעשה רך *to become soft* | *weich werden*
תרג' יב"ע במ' ל"ג ד"ז: מעוות מתכא
הוו מתרככין.

רָכַן פיעל, עי' הָרְפִין 1. תוס' צוק' שבי' ב' י':
מותר לרכן ברגל.

הָרְפִין הפ', (1) הכה, כפף | *to bend, to incline*
beugen במ"ר פ"ד: הוא לא הרכין צוארו.

(2) הסכים עי' המית ראש | *to nod one's assent*
zustimmend nicken ויק"ר פ"ז: והרכנתי
את ראשי.

(3) הנמיך *to lower* | *senken* ב"ר פס"ה: בשעה
שיקרב מרכין בקולו.

רָכַן פ"י, אָרַךְ אפ', כנ"ל 1. תרג' משי' כ"א א'
(לכל אשר יחפון וטנו): לכל אתר דצבי נירכין
ל'ה: וביע' שמי' י"ד מ"ז (וגטה את ירך): ארכין
ית ירך.

אֶתְרַכַּן אתפ' (1) עי' הָרְפִין 1. תרג' מליכ' ח' כ"א
(ויפל מעל המרכבת): ואתרכין מן רתיכא.

ח' כ"י: ביצת השרץ מרוקמת טהורה וכמה הוא ריקומה כרי שוראה שרץ מתוכה.

רִיקָן, רִיקָנָא תי, ריק *empty | leer* שבת פ"ג ע"ב: מלא וריק: שם ק"ט ע"ב: אליבא ריקנא.

רִיקָנָה, רִיקָנָה נ"י, ריקות, ריק *empliness | Leerheit* תרג' יש' ל' ז' (הבל וריק): למא וריקנו: פסיק' פ"ב: דברים של ריקנות.

רִיר - עיסים *Soft | juice* עוקצ' פ"ב מ"ח: עלי בצלים ובני בצלים אם יש בהן ריר וכו'.

רִי"ט שם האות העשרים באלפבית *name of the twentieth letter of the alphabet | Name des zwanzigsten Buchstaben des Alphabets* שבת ק"ג ע"ב: דלתין רישין ורישין דלתין.

רִישׁ ז', (1) ראש, גלגולת *head | Kopf* שבת נ"ה ע"א: רישך בקרירי.

(2) עומד בראש, נשיא *ehief | Oberhaupt* תרג' דהיי"א ה' י"ב (הראש): ריש מנהדרין.

(3) התחלה *beginning | Anfang* תרג' יש' ס"ו כ"ג: ריש ר"ח.

(4) החלק העליון *top | Spitze* תרג' בר' ח' ה' (ראשי ההרים): ריש מוריא.

(5) ארס *poison | Gift* תרג' דב' ל"ב ל"ג (ראש פתנים): ריש פתני חיוין.

רִישׁ גִּלְתָּא ע"י ראש גולתא, ברי מ"ב ע"א: תכא דריש גליתא.

רִישׁ דּוֹקְנָא סגן המלמד *assistant of the teacher | Gehilfe des Lehrers* שבת דוכנא וכו'.

רִישׁ לְקִישׁ שם אמורא (רי שמעון בן לקיש) *name of an Amora | Name eines Amoräers* ק"ב ע"א: ריש לקיש וכו'.

רִישׁ מְתִיבְתָּא ראש ישיבה *chief of a talmudic academy | Oberhaupt einer talmudischen Akademie* ר"ב ע"ב: ריש מתיבתא.

מְרִישׁ תה"פ, מתחלה *at first | anfangs* חול' ק"ה ע"ב: מריש הוה אמינא.

רִישָׁא ז', (1) ע"י ריש' 1. חוס' תעני' ב' ח': דכתר רישא גופא אזיל.

(2) ע"י ריש' 3. תרג' דב' י"א י"ב (מרעשית השנה): מרישא דשחא.

(3) סעיף הראשון של משנה *the first clause of a Mishna | erster Satz einer Mischna* פ"ו ע"א: רישא וכו' סיפא וכו'.

רִישָׁבָא ז', צייד עופות *Vogelfänger | fowler* שבת ק"ל ע"א: לוי אקלע לבי יוסף רישבא.

רִישָׁמָא ז', רושם וסימן *mark, trace | Spur, Zeichen* תרג' יש' י' א' (הקקי און): רישמין דמינס.

רִישָׁעָא ז', רשעות ועולה *wickedness | Frevel* תרג' דהיי"א י"ז ט' (כני עולה): בני רישעא.

רִישָׁקָא ז', מין בושם *a spice | ein Gewürz* שבת ק"י ע"א: כורכמא רישקא.

רִיתָא ז', דשא *grass | Gras* כ"ז ע"ב: ריתא. **רִיתָוּת** ז', הודעוועת *trembling | das Zittern* ויקר' פ"ב: כרבר ירבעם ריתותו של שלמה.

רִיתָהָא ז', כעס *anger | Zorn* מנח' ק"ה ע"א: כל כי האי ריתחא וכו'.

רִיתָקָא ז', גדר *Umzäunung | hedge* כ"ט ק"ז ע"ב: שורא וריתקא.

רִכָּא ז', מלך *king | König* כ"ב ח' ע"א: לא רכא ולא בר רכא.

רִכָּב - הִרְכִּיב ה"פ' י - (1) שם זה ע"ג זה *to cause to ride, to put on | reiten lassen, heraufsetzen* מנח' צ"א ע"ב: הרכיב היגר על גבי סומא.

(2) גטע ענף עץ אחר בעץ אחר *to engraft | pfpflanzen* שבי' פ"ב מ"ז ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום.

רִכּוּבָא ז', רִכּוּבָה, רִכּוּבָתָא נ"י, כרך *knee | Knie* תרג' יש' ל"ה ג' (ברכים כושלות): רכובין דרעלן: ב"ק כ"ז ע"ב: לרכובת שלש: תרג' תה' י"ח ל"ז (ולא מעדו קרסולי): ולא איזידעו רכובתי.

רִיעוּת נִי, ידידות | *friendship* | *Freundschaft*
ירוש' ברי' פיא ג' ע"ג: השוכן בבית הזה ישע
בינכם אחוה ואהבה שלום וריעות.

רִיעוּתָא נִי, קלקול ופגם | *defectiveness, unfavourable condition* | *Schadhaftigkeit, Nachteil*
נדה ב' ע"ב: תרתי לריעותא.

רִיעוּי ע"י רָעוּי. בכורות ז' ע"ב: דרך הריעוּי.

רִיפּוּי ז', רפואה, התרפאות | *curing* | *Heilung*
ירוש' בתי' פ"ג ל"ה ע"ד: ריפוי נפש אבל לא
ריפוי ממון.

רִיפּוּן ע"י רָפְפוּת. תוס' כלא' ד' ח': הריפון
כמהיפה.

רִיפּוּסָא נִי, שעמה | *stamping* | *das Stampfen*
תרג' יח' כ"ו י' (משפעת מוסיו): מריפסת
מוסותיה.

רִיפּוּעַ שם מקום | *name of a place* | *Ortsname*
שהש"ר ז' ח': שיחיה ריפוע.

רִיפּוּקָא ז', חפירה מסביב לאילנות | *hoeing* | *das Behacken*
מנח' פ"ז ע"א: ר' יוסף הוא ליה
קרנא דפרדיסא דרפיק ביה טפי ריפוקא.

רִיפּוּתָא נִי, לחם | *bread* | *Brot*
וע"ב: כך ריפתא.

רִיפּוּזָא נִי, מרוצה, הליכה מהירה | *running* | *das Laufen*
קהל'ר י"א ט"ז מעוט בריצה שלא
תרכבה בחזירה.

רִיפּוּזָא ז', פיוס | *appeasing* | *Besänftigung*
ד' ע"ב: ריצויי שאלה.

רִיפּוּקָא, רִיפּוּקָה ז', בור, בער | *good for nothing*
Taugenichts, dummer Kerl
ריקא יש לך מ' סאה שאתה מובל בהן; תעני
כ' ע"ב: ריקה כמה מכוער וכו'.

רִיקוּד ז', יציאה במחולות | *dancing* | *das Tanzen*
ירוש' בוצה פ"ה ט"ג ע"א: ריקוד עוקר אחת
ומניח אחת.

רִיקוּמָא ז', התהוות צורת הולד | *formation of an embryo in an egg* | *Formbildung*

רִימָצָא ע"י רָמִין. ירוש' נדר' פ"ו ל"ט ע"ג:
ברומצא.

רִינָן ז', זמרה | *chanting* | *Gesang*
תתמ"א: שהוא עוסק ברינונה של תורה.

רִינָנָא ז', (1) נגון | *playing* | *Spiel*
תרג' תת' צ"ב ד' (הגיון בכנור): ריננת כגריא.

(2) הגיון | *meditation* | *das Sinnen*
שם י"ט מ"ו (הגיון לבי): רינגת צ"ל רינגת רעיוני.

רִיָס ז', (1) ארס | *poison*
פסיק' שקלים י"ג ע"ב: כריסה של עכנא.

(2) מדת האורך | *a measure of length* | *ein Längenmaß*
ביק פ"ז מ"ז: שלשים ריס.

(3) ככר למרוץ | *arena* | *Arena*
שהש"ר א' ג': בית מדרשו של ר' אליעזר כמין ריס.

(4) שפת העפעף | *eye-lid* | *Augenlid*
(mit den Wimpern)
ננע' פ"ח מ"ו: בשני ריסי עיניו.

רִיָסָא ז', כנ"ל 3. תרג' ירם' ל"א ל"ט (שער
הסוסים): תער בית ריסא.

רִיָסוּם ז', דבר כתות ומרוסק | *crushed matter*
Zerriebenes
ירוש' נז' פ"ו נ"ד ע"ד: אכל מן
הריסום.

רִיָסוּק ז', שבירה וריצצה | *crushing; internal injury* | *das Zermalmen; innere Verletzung*
חול' ב"א ע"א: אין חוששין משום ריסוק אברים.

רִיָסוּקָא ז', פירור | *crumb, piece* | *Brocken*
תרג' יכ"ע ויק' ו' י"ד (פתים): ריסוקין.

רִיָסָנָא ז', רסן | *bridle* | *Zaum*
תרג' שני אס' ו' י"א: ריסנא דמוסיא.

רִיָסָפֶק וְרִיָסָפֶק ז', אפריון | *Sänfle*
לitter | *litter*
נז' ע"א: שקא דריספֶק (ולג' העירוק: דייספֶק).

רִיָסָתָנָא [רִיָסָתָנָא] ז', מנה | *portion* | *Portion*
שבת קנ"ז ע"ב: שקלתי ריסתנאי דיהבת לי.

רִיָסָתָן שם איש | *a man's name* | *männlicher Name*
עיר' ט"ג ע"ב: לחמן בר ריסתק.

רִיעָא ע"י רָעוּי. תרג' אס' ה' א"ז בריעא עצוצא.

mill | **מִיְחֻתָּא** מ', רִיחָיָא ז', רחיים *Mühle*
מויק י' ע"ב: אמת ריחיא: תרג' יב"ע כמ' י"א
ח' (רחים): ריהותא.

רִיחָן ז', בושם *Spezerei* | spice מבי' בשלח ה':
וכל ריחנים טובים.

רִיחָשָׁא ע״י רַחֲשׁ 1. תרג' ויק' י"א כ"ג (שרץ
העוף): ריחשא דעומא.

winnowing-shovel | *Wurf-* רחת ג', רחת
schaufel תרג' יש' ל' כ"ד (רחת): ריחתא.

ריחתנא ת', שריחו טוב fragrant | wohl-
 riechend שבת ק"י ע"א: המרא ריחתנא.

רִיטָל ז', ליטרא Pfund | ירוש' כת' פ"ה pound
 ל' עיב: ארבע ריטלין.

upper millstone | אבן העליון של רחיים
der obere Mühlstein | תרג' ירוש' רב' כ"ד ו'
 (רחים ורכב); ריבבא.

bending down | *das* הרכנה וכפיפה *ריבון* ירוש' שבו' פ"ה ל"ו ע"א: ריבון
Niederdrücken בעיקור.

רִיבְסָא (ד', 1) ע"י רִיבְשָׁא, תרג' שני אמ' ח' י"ד:
רוכבי ריבסא.

(2) מלט *Zement* | *cement* ב"ב ג' ע"א:
בריסטא.

רִיבְפָתָא עִי רִבְפָתָא. תרג' איוב ל"א ל"ד (המון רבה): ריבפת גיוותניא.

a species of horses | מין סוס, רכש, זי, רכש
eine Pferdeart | ב"ב קנ"ב ע"א: ארכביה אתרי
רכשי.

רִימוֹןָא זי, מלואה *setting | Einfassung* תרג' דהיי"א ב' ב': דמוכרא ית רימון דהבא באוירא.

רימילום עיי רומום. מדר' תה' י"ז י"ד שני
יחומין וכו' רומום ורימילום.

Christ's thorn | Christdorn מִין קוצים
ד'מ' פ"א מ"א: רומי שקמונה.

רִימָנָא עִי רֶאֱמָא. תרג' יב"ע דב' י"ד ה': רימנין.

(2) שם מלאך הממונה על הגשם name of an angel | *Name eines Engels*
 תעני' כיה עיב: לדידי חזי לי האי ירדיא וכי.

רייטא (זי, 1) ריצה *das Laufen* | running תרג' ש"ב י"ח כ"ז (מרוצת הראשון כמרוצת אחימעץ); ריחטא דקדמאה כריחטא דאחימעץ.

a dish of flour and honey | מִין מַאֲכָל קֶמַח (2)
eine Mehlspeise | בְּרִי לִזְע"ב: רִיהַמָּא דַּחְקְלָא.

רִיּוּאָה, רִיווּל ד', מראה, תואר | appearance
Aussehen 'תרג' אס' ב' ד' (יפת תואר): שפירת
 ריוו (תרג' שני שמ: יאיא בריווא).

רחב ידיים | מקום רחב ידיים | wide space, open place
weiter Raum, offener Platz | כ"ר פתוח: אינן
 נוסטלין עצה אלא במקום רחב.

intervening time | Zwischen- זמן ומן (2)
zeit חולי' פ"ה ט"ג: אימתו בזמן שאין לו ריוח
אבל יש לו ריוח אין צריך להודיע.

(3) נחת. הנחה *Leichtigkeit* | ease | תום' סומה
 ב' ג': שאם היתה יולדת בצער יולדת בריוח.

(4) שכר, פרי כוסחר, *Verdienst*, profit, gain ו*Gewinn* ילקי' תהי' תתמג: שיצא לסחורה והרווח והקשיר והיו התלמידים רואים את הרווח שהרויח.

slight רֵיחַ. — זכר לדבר, 'דומה לו במקצת'
resemblance | *Hauch, Spur, leise Ähnlichkeit*
גִּיט' פֿון ע״כ״ב אַף רֵיחַ הַגִּט אֵין בו.

הִיָּחוּף ז'י. התעופפות. טימה hovering | מה ריחוף Schweben | ירוש' הג' ס"ב עיי' ע"ב: מה ריחוף שנאמר להלן נוצע ואינו נוצע וכו'.

distance | Entfernung ריחוק (ז"ו, 1) רוחק והסלגה
ירוש' ב"מ פ"ה י' ע"ג: קירוב שבר וריחוק הפסד.

abomination | *Verwerfliches* דבר מגונה (2
א"כ"ר א' י"ז (לנדה): לריחוק היתה.

רִיחֻקָא כִּל 2. תרג' דהייב כ"ט ה' (והוציאו
את הגדה): ואפיקו ית ריחוקא.

ריחוש זי. תנועה *Bewegung* | movement בור' תה' ס"ב: ריחוש שפתים.

רִיב"ח ר' יהושע בן הגניח; ר' יוסי בן הלפתא; ר' יוסי בר חנינא; ר' יוסף בר חמא.

רִיבִית, רִיבִיתָא ע"י רְבִית. בימ ס"א ע"ב: ריבית קצוצה יוצאה בדיונין; ויקר פ"ג: דיוף בריביתא.

רִיב"ל רבי יהושע בן לוי.

רִיבְקָא (1) ז', רבע quarter | Viertel, ריבעא דפרוטא.

רִיבְעָה מטה ז', Nacht | sleeping accommodation, lager ירוש' שבת פ"כ י"ז ע"ב: ריבעה בני מדרשא.

רִיבְקָא ז', מרבק stall | Stall, יר' כ"ח כ"א (עגלי מרבק); עגלי ריבקא.

ריבשריב"ב ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה.

ריגוג ע"י רגוג. תרג' יב"ע דב' כ"א (אות נפשוך); ריגוג נפשיכון.

ריגול'ש ז', שאון ורעש tumult | Lärm, תרג' יש' כ"ב ה' (יום מהומה); יום ריגול'ש.

רִיגְלָאָה, רִיגְלִי ז', רגלי footman | Fußgänger, תרג' שופ' מ"ו ח': פרשין עם ריגלאין; שם כ' ב' (רגלי); ריגלאה.

רִיגְמָא ז', אבן stone | Stein, קיד' ע' ע"ב: שריזה להחוח ריגמא מידיהו.

רִיגְעָא ז', רגע, הרף עין Augenblick | moment, תרג' קהל' מ' י"ב: ריגעא חדא.

רִיגְשָא ז', שאון Geräusch | noise, כ"ט ע"א: שמעו קל ריגשא.

רִיגְתָא ב', חפץ, רצון Begehren | desire, תרג' תה' י' י"ז (תאות ענוים); ריגתא דעינותני.

רִידְוֹתָא גיר, עגלות chariots | Wagen, תרג' יב"ע שמי' י"ד כ"ה (אופן מרכבותיו); גלגלי רידוותיה.

רִידְיָא ז' (1) ע"י רִדְיָא. תרג' יב"ע שמי' ל"ד כ"א (בחריש ובקציר תשבות); ברידיא ומחצדא תנוה.

שופ' ו' י"ג (נטשנו); רטשנא; שמי' כ"ג י"א (ונטשתה); ותרמשינה.

אַתְרִישְׁ, אַתְרִישׁ אַתְרִישׁ אַתְרִישׁ (1) נעזב ונדרה to be abandoned | verlassen, verslossen sein, יש' י"ד י"ב (נגדעת לארץ); אתריששתא לארעא. (2) נתפזר to be scattered | sich zerstreuen, תרג' דהייא י"ד י"ג (ויפשטו); ואתריששו.

ר"י ר' יהושע; ר' יוחנן; ר' יוסי; ר' ישמעל. ר' ע"י שְׁבָרִיר. ע"י י"ב ע"ב: אודהר משברירי ברירי רירי רי רי.

רִיָּאָה ג', אבר הנשימה שכוחה Lunge | lungs, חול' פ"ג מ"א: הריאה שניקבה וכו'.

רִיָּאָן ע"י רִיָּאָה 3. ירוש' פאה פ"א מ"ו ע"א: הריאיון וכו'.

רִיבָא ע"י רִיבָה. תרג' יב"ע בר' כ"ד י"ד (הנערה אשר אומר אליה); ריבא דאימר לה.

רִיבְכֻתָא ג', רבכה Myriade | Myriad, תרג' תה' צ"א ז' (ורבכה); וריבכותא.

רִיבְרָא ז', דקירה Stich | stab, כת' ל"ט ע"ב: ריבדא דכוסילתא.

רִיבְרָה ג', נערה Mädchen | girl, יב' ג"ט ע"א: מעשח בריכה אחת.

רִיבְרִי ז' (1) כמות יתרה Fülle | plenty, סוף אסתיר: בשפע כפירוי ובריובי.

(2) הוספה, הכנסה אל הכלל amplification | das Hinzufügen, Erweitern, מ"י פ"ט ע"ב: אין ריבוי אחר ריבוי אלא למעט.

רִיבְרִיָא כנ"ל 2. שבועי כ"ה ע"ב: מריבויא דקראי.

רִיבְרָנָע, רִיבְרָנָא ז', מרובע Viereck | square, זבח' ס"ב ע"א: קרן וריבוע מערבין; סוכה ח' ע"א: עיגולא דנפיק מגו ריבועא.

רִיבְרָתָא ג', רבכה Myriade | Myriad, תרג' דב' ל"ב ל' (וינסו רבכה); יערקון לריבוחא.

רִיבְרָתָא ג', נוער Jugend | youth, תרג' איוב ל"ג כ"ה (מנוער); מן ריבוהא.

רִיבְרָן ר' יוחנן בן זכאי.

רְמוּבָה ז', פח עשוי מברדים רמוכים a bird's trap
(made of green twigs) | *Vogelfalle* (aus
grünen Zweigen כל' פכ"ג מ"ה; והרמוב וכו').

רְמוּנָא ז', מכשף charmer | *Zauberer* תה' תה'
ניח ו' (מלחשים); רמוני.

רְמוּשׁ ז', בורח שאין מקומו ידוע an emigrant
whose whereabouts is unknown | *Ausgewan-
derter, dessen Aufenthaltsort unbekannt ist*
תוס' כת' ח' ג'; אלו הן רמושין כל שאינו יודע
היכן הם.

רְמַט פיעל, רקד *springen* | *to leap* to leap
שהש"ר א' מ': כמרט לפניהם.

רְמַט פעל, זועזע *zittern* | *to cause to tremble*
machen תרג' תה' כ"ט ח' (יחיל מדבר); מרטט
מדברא.

אַתְרֵמֶט אתפ', נודעוץ *erzittern* | *to tremble*
תרג' שני אס' ה' ד': אתרטטא ואמרת.

רְמִיב ת', לח, רענן *feucht, frisch* | *moist*,
תרג' יח' כ"א ג' (עץ לח); אילן רמיב.

רְמִיבָא ז', אגם, אחו *Wiese* | *meadow* מנה' ק"ה
עיב; סוסיא וכו' שרי ליה ברמיבא.

רְמִיבִי שם איש *männlicher* | *a man's name*
Name מוטא כ"ב ע"א: יוחני בת רמיבי.

רְמִידָה, רְמִידָה נ', תחבושת, אספלגית, plaster
Pflaster, Verband | *compress* שמו"ר פכ"ו;
מכה באומל ומרפא ברמידי; דבר פ"י הקכ"ה
מרפא שלא ברמידיה.

רְמִין פ"י, לחש והמה *murmeln* | *to mumble*
כ"ב ע"א: רמין מגושא ולא ידע מאי אמר.

רְמִין ז', נהימה ולחיש *Murmeln* | *das*
mumbling תרג' דב' י"ח י"א (והוכר חבר); ורמין רמין.

רְמִין ז', רץ *Läufer* | *runner* תוס' שבת ה' (ו'),
י"א: הרמנין יוצאין וכו'.

רְמִישׁ פ"י, רמש פעל, אַרְמִישׁ אס', זנח
verlassen, ver- | *to abandon, to banish*
stossen תרג' ש"א י"ז כ"ה (על מי נמשח מעט
הצאן ההנה); על מן רששתא זעיר ענא האיגון

אַתְרֵרְחִין אתפ', עי' רְחִין. ירוש' שבת פ"ב ה' ע"ד:
אין המיתנין לציבורא מצליין למפרא לא תתרחק
על צלותי.

הַתְרַחֵק תתפ', 1) הרחיק את עצמו,
נמנע מדבר *to keep aloof* | *sich fernhalten*
יב' ק"ט ע"א: ויתרחק משלשה דברים.
2) נעשה זר ורחוק *to become a stranger*
fremd werden | מנה' פ"ג מ"ד: היה קרוב
ונתרחק.

רְחַשׁ - רְחַשׁ פיעל, התנועע *sich* | *to move*
bewegen פס' פ"ח ע"ב: והטילו עליה כוס של
צונן וריחשה.

הַרְחִישׁ הפ', 1) הניע *to move* (the lips) | *be-*
wegen ירוש' בר' פ"ד ז' ע"א: להרחיש בשפתותיו.
2) חשב *to think, to feel* | *denken, empfinden*
פסיקר י"ג: אם מרחישים אנו בקרבנו דברים.
3) עי' רְחַשׁ. קהיר ה' י': אלו תולעים
שברחישין תחתיו.

רְחַשׁ פיע, רְחַשׁ פעל, אַרְחַשׁ אס', עי' רְחַשׁ.
תרג' יב' בר' מ"ג כ"ט (נכמרו רחמיו): רחשו
רחמיו; מנה' פ"ז ע"ב: הוא דקא מרחשן שפוטתיה;
תרג' בר' א' כ"א: דארחישו מ"א.

אַתְרֵרְחַשׁ אתפ', קרה, אירע *to occur* | *sich er-*
eignen מ"ג י"ט ע"א: אתרחיש ניסא.

רְחַשׁ ז', 1) שרץ *Kriechtier* | *reptile* פ"ח מ"ד:
כרי שיצא הרחש.

2) רגש *Empfindung* | *emotion* מדר' תה'
מ"ה ב"ז: אם רחש למה אמירה וכו'.

ר"מ רבי טרפון.

(רַטְב) הַרְמִיב הפ', 1) גרם לחלוות ורעננות
בירק *to cover with green foliage* | *grünen*
lassen כ"ר פס"ה: מה רמיבה הרמיב קורות
בתינו ארזים וכו'.

2) נעשה רטוב ורענן *to thrive* | *treiben, ge-*
deihen ויקר פכ"ב: לעתיד לבוא יעבר צלו של
עשו וישראל מרמיבין והולכים.

רְמִיב עי' רוֹמְב 2. ירוש' מעש' פ"א מ"ח ע"ד:
ניקורי רטב באמיהן וכו'.

werden תרג' יב'ע שמי' ליג י"ט: על מאן
רחמי ליה למתרחמא.

רחם ז', ידיד ואוהב Freund | friend ירוש' שבי'
פ"ט ל"ט ע"א: בגין דלית לאילין עמא רחם ולא
שאל שלם וכו'.

רחמא ז', רחם האשה Mutterleib | womb תרג'
איוב ל"ח ח' (מרחם): מן רחמא.

2) אהבה Liebe | love תרג' הושע י"א ד'
(בעבותות אהבה): בתקוף רחמא.

3) ידיד, אוהב Freund | friend גיט' ניה ע"ב:
רחמיה קמצא ובעל דכניה בר קמצא.

רחמון, רחמנותא נ', כנ"ל 2. תרג' יח' כ"ג י"ז
(דודים): רחמון משלי ח' י"ט (באהבתה):
ברחמותה.

רחמנא 1) ת', בעל רחמים, רחמן merciful
barmherzig תרג' שבי' ליד ו' (רחום וחנון):
רחמנא וחננא.

2) אלהים Gott | God תעג' ט' ע"ב: רחמנא
לצלן.

3) בהשאלה: התורה, trans. The Word of God,
Scripture | übertr. das Wort Gottes, die
Schrift כ"מ ג' ע"ב: אמר רחמנא.

רחמנות נ', מדת הרחמים Barm-
herzigkeit | herzigkeit ביר פניו: ונופלות דמעות לעיניו של
יצחק מרחמנותו של אבא.

רחין (רחין) נחין, נטהר ge- | to be cleansed
relnigt werden ילק' שהיש ד' ד': ונרחצו
מעוונותיהם.

רחין הפ', כיבם וניקה säubern | to cleanse
תוס' מנח' א' י': משפשא ומרחין.

רחין פ"ע, נסמך, בטח vertrauen | to trust פנח'
ז' ע"א: גברא דרחיצנא עליה.

ארחין אפ', נתן אמון בלב איש | to cause to trust
Vertrauen einflößen תרג' ירמ' כ"ט ל"א
(ומבטח אתכם על שקר): ארחין יתכון
על שקרא.

in Form eines Kriechtiers תוס' ע"ז ה' (ו').
ב': הרחוש העשוי כמין הדרקון.

רחוש ז', תנועה, זעזוע Bewegung, emotion | Be-
wegung, Regung מנ' ס"ג ע"א: מרחשת דאתיא
ארחושי הלב כדכתיב רחש לבי דבר מוב.

רחים ז', 1) אהבה Liebe | love תרג' שה"ש ז'
ז': את מקבלא יתחון ברחים.

2) אוהב, ידיד Freund | friend תרג' מיכה ז'
ח' (אל תאמינו ברע): לא תהימונן ברחים.

רחמא כנ"ל 2. תרג' דב' ליג י"ב (ידיד ח'):
רחמא ד"י.

רחמקא נ', עי' רחים 1. תרג' קהל' ט' א' (אהבה):
רחמקא.

רחיפין [מרחיפין] עי' מרחפת. תוס' צוק' שבי'
ז' מ"ז: אין אוכלין על הרחיפין שבעכו.

רחיצה נ', ניקי הגוף במים washing, bathing |
das Waschen, Baden הלה ס"א מ"ט: רחיצת
ידים; כמ"ר פ"ד: שרפאמי עי' רחיצת הירדן.

רחיק ח', רחוק. מופלג far | fern תרג' יהוש' ט'
כ"ב (רחוקים אנחנו מכם): רחיקין אנחנו מנכון.

פרחיק תה"פ, מרחוק afar off | von der Ferne
תרג' תה' י' א' (תעמוד מרחוק): תקום ברחיק.

רחיץא נ', תנועה Bewegung | moving שהש"ר
ד' ד': רחישת פיד הביבה עלי.

רחם (רחם) התרחם התפ', חס ורחם | to have pity
sich erbarmen כמ"ר פ"ט: אין אנו מתרחמין עליו.

רחם פ"י, רחם פעל, 1) כנ"ל. תרג' מש' כ"ח י"ג
(ירוחם): מרחם עליו אלהא; ירוש' תעג' פ"ב
ס"ה ע"ב: לינן מרחמין עליהון.

2) אהב to love | lieben ירוש' שבת פ"ד י"ד
ע"ד: חר בר נש רחם איתא ביומו דר' אלעזר
וסכן וכו'; תרג' בר' כ"ט ל"ב (יאהבני איש):
ירחמני בעלי.

אתרחם אתפ', 1) נאהב geliebt sein | to be loved
תרג' מש' ט"ו ט' (יאהב): נתרחם.

2) היה מרוחם bemitleidet | to be pitied

רֹתֶחְקָה עִי רֶחֶקְתָּא. ירוש' גדר' פ"ו ל"ט ע"ג:
מעשה רותחנה.

ר"ן רב זירא.

(רזי) אָרְזִי אפי, עורר, *irritate | erregen*
reizen יב' כ"ח ע"ב: שאני מיא דמרוז מכה.

רִזְיָא ת', חזק, עז *heftig* | *vehement* תעני' ג' ע"ב:
דאני נוחא דאני רזיא.

רִזְיָאֵל שם מלאך *Name* | *name of on angel*
eines Engels ת' קהל' י' כ"ז: רזיאל מלאכא
מכריז בכל יומא מן שמיא וכו'.

רִזְיָה כנוי לנזיר *Neben-* | *a substitute of nazir*
bennennung für Nasiräer ירוש' פ"א
ניא ע"א: רזיה וכו'.

רִזְק פיעל, ע"י רִפְק. שבת ניא ע"ב: אין מרוקים
לא את השלג ולא את הכרד בשבת כרי שזיבו.

ר"ח ראש חודש; ר' חנינא; רב חסדא.

(רהב) הִרְחִיב הפ' -- הִרְחִיב אֶת הַבֵּעַת גרם
קורת רוח *das Gemüt* | *to comfort, to gratify*
erheitern ברי' נ"ז ע"א: שלשה דברים מרחיבין
דעתו של אדם אלו הן דירה נאה אשה נאה
וכלים נאים.

הִתְרַחֵב התפ', נעשה רחב ידים | *to be enlarged*
erweitern שהשיר ז' ה"ז עתידה ירושלים
להיות מתרחבת בכל צדדיה.

רִחְבָּא, רִחְבָּה שם אמורא | *name of an Amora*
Name eines Amoräers ברי' י"ח ע"א: אמר
רחבה א"ר יהודה; ביצה י"א ע"ב: ורחבא אמר
רב יהודה וכו'.

רִחְבָּה ג', ככר, שוק | *open place, market*
offener Platz, Markt גדר' ל"ט ע"ב:
רחבה שדרך הרבים מפסקתה.

רִחְוּתָא ניר, רחיים *Handmühle* | *hand-mill* תרג'
ירוש' כמ' י"א ה' (רחים): רחוותא.

רִחְוּמִי שם אמורא *Name* | *name of an Amora*
elnes Amoräers כ"ב ע"ב: ר' רחומי וכו'.

רִחְוּשׁ ז', מין תבשית בצורת שרץ
in the shape of a reptile | *ein Schmuckstück*

רֹפִיטוֹן ת', רך *soft* | *welch* ירש' גדר' פ"ו ל"ט
ע"ג: טרומיטא - רופיטון.

רֹפִילָא ז', תואר לשר צבא *military rank* | *mill-*
tärlischer Rang שבוט' ו' ע"ב: מלכא ורופילא.
רופיש ע"י רופוס. איכר א' י"ג: חרש רופש וכו'.

רֹפִיצָן ז', רוצה, הורג נפש *murderer* | *Mörder*
ב"ר פכ"ב: עשאו אות לרוצחנים.

רֹפִיצֵן ז', (1) סנדלר *Schuhmacher* | *shoe-maker*
ירוש' מויק פ"א פ' ע"ד: הרוצענין מכלבין
במועד.

(2) המלקה כרצועה *der mit dem Riemen geßelt*
| *Riemen* תוס' סוטה ט"ז: מסרוהו
לרצוען והיה רצוען וכו'.

רֹפִקָא ז', (1) עש *Motte* | *moth* תרג' יש' ג"א ח'
(וכצמר יאכלם ס): וכעמרא דאחרי ביה רוקבא.
(2) נאד *Schlauch* | *goatskin bag* תרג' בר'
כ"א י"ד (המת מים): רוקבא דמיא.

רֹקֵן פ"י, הריק *to empty* | *leeren* ויקיר פכ"ד:
לרוקן כל נכסי וכו'.

נִתְרֹקֵן נתפ', הורק *to be emptied* | *geleert wer-*
den ב"ר פכ"ד: נתרקן בורו של יעקב.
רֹקֶנִי ז', מקצועה *Hobel* | *plane* כל' פ"ג
כ"ד: המקדה והרוקני וכו'.

רֹשֶׁתָא ניר, מחלת התתונות | *haemorrhoids*
Hämorrhoiden גיט' ס"ט ע"ב: לרושחתא ליתי
אקיקא וכו'.

רֹשֶׁם ז', סימן, עקב *Mal, Zeichen* | *mark, trace*
Spur סנה' ג"ב ע"ב: מיתא שאין בה רושם.

רֹשֶׁמָא ז', (1) כניל. תרג' תה' ע"ז כ' (ועקבותי):
ורושמת פסיעתך.

(2) צורת מטבע *Gepräge* | *stamp of a coin*
einer Münze גיט' כ' ע"א: רושמת מיהרץ וכו'.
רֹשֶׁתָא ז', קצה שיעל פני מים *Schaum* | *foam*
תרג' הושע י' ז' (כקצף על פני מים): כרותחא
על אפי מיא.

רֹשֶׁתָין זר, מים חמים ביוהר *hot water* | *heißes*
Wasser ריה י"ב ע"א: ברותחין קלקלו ברותחין
גדרונו.

מתה אמם גזומנה הזאכה והניקתן ועטרו ובנו
שני צירפים גדולים ברומי.

רומי (1) הכרך והמדינה Rome | Rom ב"ר פ"י:
כיון שהגיע לרומי יצאו כל גדולי רומי לקראתו
וקילסו אותו.

(2) ת', מרומי, איש רומי Roman | römisch;
Römer ילק' הושע תקכ"ט: גזירות רומיים.

(3) לשון רומי Lateinisch | Latin ירוש' סומה
פיז כיא ע"ג: רומי לקרב.

רומינים ע"י רומנוס, ירוש' קוד' פ"ד ס"ו ע"ב:
ר' רומינס וכו'.

רומים ע"י רומוס ורומולוס. ירוש' ע"ז פ"א
ל"ט ע"ג: רומים ורומלם.

רומקא (ז', 1) רמון pomegranate | Granatapfel
(-baum) תרג' שני אמ' ד' י': רומנא אמר.

(2) לחי cheek | Wange ע"ז ל' ע"ב: רומני דאפי.
רומנוס שם אמורא Name of an Amora | eines Amoraers
ירוש' מג' פ"א ע"ב ע"כ: ר'
רומינוס דשליה רבי.

רומשא (ז', ערב Abend | evening ירוש' בר' פ"ב
ה' ע"ג: ברומשא נחת לבי וועדא.

רונגר [רונגר] ז', שכיר יום jobbing man | Tager
löhner ב"ב כ"ב ע"א: ודילמא רונגר בעלמא.

רונקא שם איש männlicher | a man's name
Name ב"מ ק"ט ע"א: רונקא שתלא דרבינא הוה.

רונן ת', נרגן mürriſch | grumbling תנח' פקודי
ז': ישראל רוננים הם.

רונקין ז"ר ירק שלוק ge- | scalded vegetables
brühtes Gemüse כל' פ"ב מ"ה: הופכת עליו
את הרונקי.

רועין (1) שם איש männlicher | a man's name
Name סנה' ד' ע"א: יהודה בן רועין.

(2) ע"י רעין, תוס' סנה' ר' ז': בכתב אשורי
ניתנה תורה לישראל וכשחטאו נהפכה להורעין.

רופוס שם איש männlicher | a man's name
Name ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"ב: חיש רופוס
שחוק עצמות את ההיכל.

רומבא (ז', 1) עסיס sap | Saft תרג' תה' ל"ב ד'
(לשד'י: רוטבי.

(2) שמנונית Fett | grease תרג' איוב ט"ו כ"ז
(ויעש פימה עלי כמל): ועבד רוטבא עילוי קפלא.

(3) נוזלים liquid | Flüssigkeit תרג' דהיי"ב ד' ה'
(שלשת אלפים יכול): תרין אלפין בתין ברוטבא
מחסי.

רומנגית נ', רוטנת ורוגזת grumbling woman |
murrendes Weib במו"ר פ"ב: למלך שהיתה
לו מטרונה רוטנגית.

רונא ז', שתיי in | Betrunkenen drunken man
שבת ל"ב ע"א: שבקיה לרויא דמנפשיה נפיל.

רונה נ', שובע ושפע Sättigung | saturation
פסיק' את קרבני ניו ע"ב: לשון שתיה לשון
רויה לשון שכרות.

רניו, רונקא נ', משקה המשכר intoxicating
drink | berauschendes Getränk תרג' מיכה ב'
י"א (ליין ולשכר): לחמר ולרויז: הושע ד' י"א
(ויין ותירוש): חמרא ורויתא.

רונקבה נ', ארכובה, כרך knee | Knie תוס' כל'
ב"מ ד' ט"ז: מפתח של רוכבת שנשבר מתוך
רכובתו וכו'.

רונקא ז', רוק, רכוכות Weichheit | softness
חול' ניו ע"א: אנב רוככיה מפקע פקע.

רונקלות נ"ר, נסיעות בעסקי מסחר mercantile
journeys | Geschäftsreisen שהש"ר ג' ו': כל
היכלות שישאל עושין ומצליחין בעולם
הזה וכו'.

רומאדה ת', מעיר ומדינת רומי Roman | römisch;
Römer ב"ר פ"י: רומאי.

רומה שם מקום בארץ ישראל name of a place
in Palestine | Name eines Ortes in Palästina
ירוש' עיר' פ"ד כ"ב ע"א: מרומה וכו'.

רומוס ורומולוס, המיסדים האגדיים של רומי
Romulus and Remus the legendary funders of
Rome | Romulus und Remus die sagenhaften
Gründer Roms מדר' תה' י"ד: רומוס ורומולוס

רובעא ז', רבע, אחד אחוז מארבעה | one fourth
Viertel תרג' שני אס' ד' א' לא על תלתא ולא
על רובעא.

רונגא ז', רוגז וכעס | Zorn תרג' בר' כ"ז
מ"ה (אף אחיך) רוגזא דאחוך.

רוגיינא [גיינא] זר, מין אגס | a species of
eine Birnenart | pears תרג' בלא' פ"א כ"ז
ע"א: אף הרוגיינא.

רוגלי ת', שגור ורגיל | vertraut familiar תוס'
בר' ב' י"ב: הלכות רוגליות.

רוגלית נ', (1) ררך שגורה | Route route שהש'
ד' א' מה יונה זו משוגרת רוגליות הרבה וכו'.

(2) גפן סוררת | am Boden krie- trailing vine
chendenr Weinstock מנח' פ"ו ע"ב: אין מביאין
מן הרגליות אלא מן הרוגליות (בהו' אח' רגליות).

רוגנג ז', שם נהר | Name name of a river
eines Flusses כ"ב ע"ג ע"ב: תרי גישרי דרוגנג.

רוגד' ד', החלק השטוח של מדרה | the flat portion
of the baker's shovel | das flache Ende der
Bäckerschaukel תוס' ב' ג' ז': מדרה ניטל
הרודה טמא וכו'.

רוגדיין עי' רדיא. ילק' רות תריא: רודיינית היא
ומשוה תלמים תלמים.

רוגה -- גתרוה נתפ' נעשה שבע | to be saturated
gesättigt werden כ"ר פליג: ירדו גשמים
ונתורה העולם.

רוהנא [רוהנא] ז', משמן | Fettigkeit fatness
תרג' משי' ג' ח' (ושקוי לעצמותיך): ורוהנא
לגרימייך.

רוהיק רוח הקודש.

רווחא (1) ז', מקום רחב ידים | room, open space
(freier) Raum מג"ז ד' ע"ב: רווחא לבסימא שכית.

(2) הנחה והקלה | Erleichterung relief תוס'
ק"ב ע"ב: שבק לי רווחא סורתא.

רווייה עי' רוייה. פסיק'ר פט"ז: לשון שתיה לשון
רוויה לשון שכרות.

רויך ז', פנוי, שאינו נשוי | Junggeselle bachelor
מס' קי"ג ע"ב: רויך הדר בכרך ואינו חוטא וכו'.

רויךא ז', (1) בחור | Jüngling young man תרג'
יש' מ' ל' (ובחורים): ורויך.

(2) מסננת | Selher strainer ע"ז ע"ד ע"א: הני
רויך דארמאי וכו' דמויא מדיחן דעמרא מנגבן.

רויך פיע, עלץ | frohlocken to rejoice תרג' משי'
כ"ג מ"ו (ותעלונה כליותי): וגירון כליותי.

רויך ז', מין מדה | ein Maß a measure ב"ב צ' ע"ב:
ביילא חרתא תקיני וכו' וקרו ליה רוז פמא.

רויך -- התפשט | sich verbreiten to spread
ירוש' סנה' פ"א י"ט ע"ג: משם התורה יוצאה
ורוחת וכו'.

רויך הס', (1) עשה הרחבה והנחה | to cause
erleichtern, helfen כ"ר פליג: במיר פ"א: שבזכותן
הקביה מרויח בעולם.

(2) השתכר כסף | verdienen to make profit
profitieren כ"ר פליג: הפרגמטיון מרויחין.

(3) הרגיש הקלה | sich erleichtert to feel better
fühlen כ"ר פליג: החולה רואה אותו ומרויח.

התרויח התפ', כנ"ל 2. ויקיר פליד: לכשאתה
מתרווח וכו'.

רויח -- שר | Geist, Dämon spirit, demon עיר'
י"ח ע"ב: רויחין ושדיין.

רויחען, רויחענא ז', מבטח | Sicherheit safety
תרג' בר' ל"ד כ"ה (העיר בטח): קרתא דיתבא
לרוחצן: מל"ב י"ח י"ט (הבטחון הזה):
רוחצנא הרין.

רויחשיתא שם אשה | Frauen a woman's name
תרג' אס' ב' מ': רוחשיתא.

רויחתא עי' רויחא. תרג' תה' פ"ו י"ב (ותוציאנו
לרויח): ואפקתנא לרויחא.

רויט ז', (1) מין בשר | Fleisch juice of meal
saft מס' פ"ז מ"ב: נטף מרוטבו על החרס וכו'.

(2) תמר עמיסית | saftige Dattel soft date תוס'
פ"ב מ"ב: גלעינה של רוטב.

Art Hobel שבת ציו ע"א:שאי אפשר לה לרשות
הרבים שתילקט במלקט ורהיטני; מכות כ"א
ע"א: יכול אם לקטו במלקט ורהיטני יהא חייב.

(רדן) *הרהין* הפ', נתן במשכון | *to deposit as a*
pledge | *verpfänden* פס' ל"א ע"א: נכרו שהלוה
את ישראל על חמצו וכו' כשהרהינו אצלו.

רד"ר רשות הרבים.

רד"ש ראש חשנה.

רובא ז', רוב *Majorität* | *majority* חול' י"א
ע"א: רובא דאיתא קמן.

רובא ת', רב, גדול *groß, älter* | *great, elder*
ירוש' ברכ' פ"ב ה' ע"ב: ר' הושעיא רובא.

רובא ז', בחור *Jüngling* | *young man* מומה כ"ו
ע"א: הרובא שנשא עקרה.

רובד ז', (1) מרצפה *Pflaster* | *pavement, terrace*
Terrasse יומא פ"ד מ"ג: הרובד הרביעי שבהיכל.
(2) נופו של אילן *ineinander geschlungene Zweige zweier*
Bäume חול' ק"מ ע"ב: היתה יושבת בין שני
רובדי אילן.

רובדא כנ"ל 1. תרג' דה"ב ז' ג' (רצפה): רוברא.

רובה ז', מקפה, רוטב *Sauce* | *sauce* ירוש' פ"א
פ"י ל"ז ע"ב: חרוסת וכו' ולמה נקרא שמה
רובה וכו'.

רובה ת', עי' רובא. ירוש' בלא' פ"ט ל"ט ע"ב: ר'
חייא רובא.

רובה 1) עי' קל וחומר. ירוש' סאה פ"ד י"ח
ע"ב: רובה דר' יוחנן.

(2) ריבוי ועילוי *Steigerung* | *gradation* ירוש'
מג' פ"א ע"א ע"ג: לית היא דרובה.

רובי ת', צעיר *young* | *jung* תרג' דה"א כ"ב
ה' רובי ורביד.

רוביא ז', מין פולים *elne* | *a species of beans*
Bohennart כרית' ו' ע"א: לבר מן רוביא.

רובן עי' אורבן. פרה פ"ב מ"ה: כוש של רובן וכו'.

(2) שם אמורא *Name* | *name of an Amora*

eines Amoräers ירוש' קיד' פ"ב ס"ב ע"ד: רבי
רדיפה וכו'.

רדם פ"ע, ישן שינה עמוקה | *to be fast asleep*
in tiefem Schlaf liegen אסת"ר ג' מ': רדומים
בשינה.

ר"ה ראש השנה; רב הונא.

רהבא ת', נאה *Stolz* | *pride* תרג' תה' פ"ט י"ט
(רהב): רהבא הוא פרעה.

רהון ז', עיטב *Nachtopf* | *chamber-pot* ירוש'
ע"ז פ"ב מ"א ע"ב: רהון של מימי רגלים.

רהט פ"ע, רץ *laufen* | *to run* שהש"ר א' י"ז:
מקום שהכהנים רדומים בכרותים.

רהיט הפ', שם את הקורות בנג | *to lay rafters*
Sparren legen שהש"ר א' י"ז: מקרה וכו'
ומרהיט בכרותים.

רהט פ"ע, עי' רהט. בר' ו' ע"ב: חוינא להו לרבנן
דקא רהטי לפרקא בשבתא.

רהט אפ', הריץ, החיש, הבחיל *rasch* | *to hasten*
herbeiholen תרג' בר' מ"א י"ד (ויריצותו):
וארהטוהי.

רהטא ז', (1) רץ *Läufer* | *runner* תרג' מ"ב
י"א ו' (שער הרצים): תרע רהטא.

(2) שוקת המים *Tränkrinne* | *gutter* תרג' בר'
ל' י"ח (ברהטים): רהטא.

רהטא ז', ריצה *das Laufen* | *running* בר' ו'
ע"א: אגרא דפרקא רהטא.

רהטון ז', מסלול *Lauf-* | *road, marching route*
bahn, Marschrout בר' ל"ב ע"ב: ועל כל לגיון
ולגיון בראתי לו שלשים רהטון.

רהטונא ז', רץ *Läufer* | *runner* תרג' דה"ב
ל' ו' (הרצים): רהטונא.

רה"י רשות היחיד.

רהיט עי' רהטונא. תרג' יר' ג"א ל"א (רץ לקראת
רץ): רהיט לקרמות רהיט.

רהיטני ז', מין מעצר *elne* | *a kind of plane*

רָדָה פיעל - 1) יסר, ענש *züchtl-* to chastise
gen שמוֹר פ"ב: ולא ירהו ביסורין.

2) פירם *ausbreiten* | to spread | עיר ק"ד ע"א:
 מביא תכן ומרדה בה.

רָדָה ז', חרישה *das Pflügen* | ploughing | ב"ב י"ב
 ע"א: בי ררו יומא.

רָדָה פ"י, 1) חרש *pflügen* | to plough | תרג' מל"א
 י"ט י"ט (חורש): רדי.

2) משל *herrschen* | to govern | תרג' ויק' כ"ו
 י"ז (ורדו בכס שונאים): וירדון ככון מנאיכון.

3) ע"י רָדָה, תרג' מל"א י"ב י"ד (ואני איסר
 אחכם בעקרבים): ואנא אררי יתכון כמרגנין.

אֶתְרָדָה אַתָּם, 1) נחרש *gepflügt* | to be ploughed
werden | תרג' ירמ' כ"ו י"ח (ציון שדה תחרש):
 ציון חקל תחרדי.

2) נענש *gezüchtigt werden* | to be chastened
 תרג' משי' כ"ט י"ט (בדברים לא יסר עבד):
 במילי לא מתרדי עבדא.

רָדָה ז', חורש *Pflüger* | plougher | ירוש' שבי'
 פ"ה ל"ו ע"א: לית אורחא דבר גש מיכוס
 תורא רריא.

רָדָה ז', חרישה *das Pflügen* | ploughing | ב"ק
 מ"ו ע"א: אי גברא דובין לרדיא וכו'.

רָדָה, רָדָה נ"י, 1) שלטון *Herr-* rulership
schaft | ב"ר פליד: מורא וחתית חורו ורדיה
 לא חורה.

2) הוצאת פת מן מתנור וכדומה *detaching* |
das Abnehmen (des Brots von dem Ofen)
 ר"ה כ"ט ע"ב: רדיית חפת וכו'. וע"י רָדָה.

רָדָה ע"י רָדָה, רות רבה א' י"ט: לפרה וכו'
 רדיניות היא ומשוה תלמים תלמים.

רָדָה ז"ר, כלי חרישה *Pflüge, Acker-* ploughs
gerät | ב"ר פמ"א: מעבירים רדום עליהם וכו'
 (בהו' אח': רדיא).

רָדָה 1) נ"י, פעולת הרודף *das pursuing*
Verfolgen | ירוש' ב"ק ס"ד ד' ע"ב: כשרודף שלש
 רדיפות.

הִתְרַגַּשׁ הַתַּפִּי, התרחש, קרה פתאום | to rush forth
stürmisch hereinbrechen | ב"ק פ' ע"ב: פורעניות

המתרגשות לבוא על הצבור.

רָגַשׁ פ"ע, היה נרגז | *aufgeregt* to be agitated
sein | תרג' תה' ל"ה מ' (שאנתי מנהמת לבי):
 רגישות מנהמות דלבי.

אֶרְגַּשׁ אפ"י, 1) הרגיו *beunruhigen* | to stir up
 תרג' תה' ס' ד' (הרעשת ארץ): ארגיטתא ארעא.

2) ע"י הִרְגִּישׁ 2. תר' יביע שמו' ב' ג': מצרים
 מרגשין גלה.

אֶתְרַגַּשׁ אַתָּם, נרגז ונסער *erschüt-* to be shaken
tert werden | תרג' ש"ב כ"ב ח' (ותרעש הארץ):
 אתרגיטת ארעא.

רָדָה פ"י, יסר, הלכה *züchtigen* | to chastise
 תרג' מל"א י"ב י"ד (אני יסר אתכם בשוטים):
 אבא רדא יתכון בשרביטין.

רָדָה פיעל, ריקע והק פחים וכיו"ב | to beat,
plattschlagen | שבת ק"ג ע"א: מרדרי
 מסי משנן.

רָדָה פ"י, רָדָה פעל, כניל. תרג' שמי' ל"ט ג'
 (וירקעו את פחי הזהב): ורדיא ית מסי דדהבא.

אֶרְדָה אַתָּם, נעשה דק *dünn* | to become thin
werden | ס"א ע"ב: ענבים נמי כי מירדון.

רָדָה ז', ארג *Tuch* | cloth | תוס' אהל' ח' א':
 כזית תחת הרדר.

רָדָה ז', הצד החלק של ארג *the smooth side*
of cloth | *die glatte Seite eines Gewebes*
 תרג' יביע ויק' י"ג נ"ה (בקרדתו או בגבחתו):
 בררדית או בלכדיה.

רָדָה - הוציא לחם מן התנור, דבש מן הכוורת
 וכיו"ב | *herausnehmen* | to detach, to take out
abnehmen (Brot vom Backofen, Honig aus
dem Bienenkorb) | שבת ד' ע"ב: הרביק פת
 בתנור התירו לו לרדותה.

נִרְדָה נפ', הוצא (פת מן התנור וכיו"ב) | to be de-
tached | *herausgenommen werden* | תוס' יומא
 ב' ח': והיה נאפה וגרדה מכפנים.

to long, to desire | *ge* חמץ רגנ פיעל, חמץ רגנ
 lüsten, begehren תח' סג ב' (כמה לך
 בשרי); רגנ לך בסרי; שח'ש ב' ג' (חמדת
 וישכתי); רגנת למיתב.
 רגנא ז', מחמד *Begehrtes* | *desirability* רגנ'
 יח' כ"ד מ"ז (מחמד עיניך); רגנא דעינד.
 רגנא ז', חמדה, חפץ *Begehren* | *desire* רגנ'
 דח"ב ל"ב כ"ז (כלי חמדה); מאני רגנ.
 רגנול ת', כפות ברגליו האחרונות
 hindlegs | *an den Hinterbeinen gefesselt*
 ירוש' שבת פ"ה ז' ע"ג; עקד בידו אחת רגול
 בשתי רגליו.
 רגנול ת', שיש לו חכברות ברגליו
 streaked at | *the leg* | *an den Beinen gefleckt*
 מ' (עקד); כל דרגול.
 רגנמא ז', רובה קשת *Schütze* | *archer* רגנ'
 איכה א' יח'; רגמו רגומיא גירין למלאכ.
 רגנמא ז', סקילה, רגימה *das* | *stoning to death*
Steinigen רגנ' אס' ה' י"ד; ניהב יתיה לרגומנא.
 רגנעיתא שם אשה *Frauen-* | *name* רגנעיתא
 רגנ' שני אס' ב' מ' רגנעיתא וכו'.
 רגנש ע' רגוש, רגנ' תח' ס"ה ח' (שאון גליהם);
 ורגוש גליחון.
 רגנש - נרנן נפ', רגנ פיעל, כעס, התקצף
 to be | *angry, to rage* | *zürnen, wüten*
 שר הנרגז (בחו' אח' הנרגז) וכו'; מכי' בשלח
 שירה פ"ט; תתחילו מרגזין.
 רגנ ז', כעס, קצף *Zorn* | *anger* רגנ' דב' ט' כ"ז;
 חוה רגז מן קדם י"י.
 רגנן ת', כעסן, נוח לכעוס | *irritable, quarrelsome*
 reizbar, zänklisch, jähzornig שבת קכ"ו ע"א;
 גבר רגז.
 רגננות, רגננותא נ', כעסנות, מדת הנוח
 לכעוס *hot temper* | *Jähzoru* רגנ' ס"ד ע"א;
 מהפכת מדותיו של הקב"ה ממדת רגזנות למדת
 רחמנות; קיד' מ' ע"ב; רגזן לא עלתה בידו
 אלא רגזנותא.

רגנ פיעל, (1) הוה *to irrigate* | *bewässern* תוס'
 פאה ב' כ': המרבץ את שדהו.
 (2) הרטיב את הקרקע כדי לנקותה | *to sprinkle*
besprengen שבת צ"ה ע"א; המכבד והמרבץ.
 (3) הפיץ והרחיב *to spread* | *verbreiten* ירוש'
 כתי' פ"ב ל"ח ע"א; ריבכתורה בישראל יותר ממך.
 הרבין חפ', (1) כנ"ל 2. תנח' חוקת ו'; ומרביצין
 עליו מים.
 (2) כנ"ל 3. מגי' כ"ט ע"א; בתי כנסיות ובתי
 מדרשות שקורין ומרביצין בהם תורה.
 התרבין התפ', נעשה מורטב | *to be besprinkled*
besprengt werden שבת צ"ה ע"א; ונמצא
 מתרבץ מאליו.
 רבצל ז', מין כלי לבשמים *a bag for per-*
mes, spices | *Gewürzbeutel* כל' ס"ב מ"א; הרבצל
 והמזורה וכו'.
 רבנן ת', בעל חי שדרכו לרבוץ תחת משאו
 habitually breaking down under the load | *regelmäßig unter der Last zusammenbrechend*
 ב"מ פ' ע"א; פרה זו וכו' רבצנית היא.
 רבנן - רתימה *Gespann* | *team* תוס' פרה ב'
 (א'), ג' הכניסה לרבקה ורשה עם אמה.
 (רברב) התרבב התפ', התגדל וחתנשא *to as-*
sume superiority | *sich überheben*
 על מה את מתרברב עלינו.
 רבננותא, רבננותא נ', גאותנות, *pride*
boast | *das Großtun* רגנ' תח' י"ז (בנאות);
 ברברבותא; שם י"ב ד' (לשון מדברת גדולות);
 ולישנא דמללא רברבנותא.
 רבשיע רבונן של עולם.
 רבננותא ת', אדיר, גדול *great and mighty* | *groß-*
mächtig רגנ' מל"ב י"ח י"ט (המלך הגדול);
 מלכא דרבננותא.
 ר"ג רבן גמליאל.
 רגב שם מקום *Ortsname* | *name of a place*
 מנח' פ"ה מ"ג; רגב בעבר הירדן.

את הרבנות; תרג' תה' פ"ח כ"ה; וקבילו רבנותא בתיהון.

רַבְּנָן ז"ר, שם כללי לחכמי המשנה ותלמוד the Talmudic scholars | die Weisen des Talmuds מגי' ב' ע"א: אתו רבנן ועקרי תקנתא דתקינו אנשי כנסת הגדולה.

רַבְּנָן, תקנת חכמים, שאינה מן התורה rabbinical (enactment) | rabbinisch (im Gegensatz zu mosaisch) פס' י' ע"א: אטו בדקת חמין דאורייתא דרבנן הוא.

רַבְּסָא, רַבְּסִי = רַב אַסִּי, ע"י אַסִּי, שהשיר ג' ו'; ר' ברכיה בשם רבסא וכו'; ירוש' ע"ז פ"ה מ"ה ע"א: שאל לר' חייה ולרבמי ולרבמי.

רַבְעִי - (1) היה מונח to heiligen תוס' בלאי פ"א: אין גותנין זמורה בין שתי קורות כדי שתרכע ביניהן.

(2) הפרה to fructify | befruchten תעני' ו' ע"ב: שרובע את הקרקע.

(2) שכב את זכר משכבי אשה to commit pe- derasty | Päderastie treiben ט' ע"ב: פלוני רבעו לאונסו.

רַבְעֵי נפ', נכעל בעל החי ע"י אדם to be covered by a man (animal) | von einen Menschen begattet werden (Tier) פ"א מ"ד: הרובע והנרבע.

רַבְעֵי פיעל, (1) השקה to irrigate | bewässern ירוש' פ"ה פ"ז ב' ע"ב: מכיון שהוא מרבעה היא עושה יותר לשנה הכאה.

(2) עשה בפעם הרביעית to do for the fourth רב' ש"ז: הוי מפטם וכו' ומרבע.

(3) עשה בצורת מרובע viereckig to quadrate machen תוס' עיר' ו' (ה'), י': ריבע את העיר וכו'.

רַבְעִיתָא נ', שכיבה lying | das Liegen תרג' תה' קל"ט ג' (ארהו ורבעי): בהלכותי ודברעותי. **רַבְעִי** ת', של שנה רביעית that which is in its fourth year | vom vierten Jahre פ"ה מ"ד: כיצד פודין נטע רבעי.

רַבְעִית - ע"י רַבְעֵי 2, תמ' פ"ג מ"ה: ורביעית של ארז על גביהן.

רַבְעִיתָא ע"י רַבְעֵי 2, ירוש' תעני' פ"ב ס"ה ע"ב: רביעתא קדמיתא.

רַבְעֵי נ', שכיבת בעלי חיים lying down of animals | das Sichhinlegen von Tieren ע"ב: רביצה בעיטה.

רַבִּית, רַבִּיתָא נ', נשך, תרבות interest, usury | Zins ב"מ פ"ה מ"ז: ולווין מהן ומלווין אותן ברבית; תרג' יח' י"ח י"ז (תרבית); ורבייתא.

רַבִּיתָא נ', (1) נערה girl | Mädchen סנה' ק"ט ע"ב: ההיא רביתא וכו'.

(2) גידול growth | Wachstum יומא ע"ח ע"ב: רביתא דינוקא.

(רבל) אִרְבַּל אתפ', ננער to be shaken | ge-schüttelt werden חול' מ"ט ע"א: מירבל הוא רביל.

רַבְמִי = רַב אַמִּי, ע"י אַמִּי, ירוש' ע"ז פ"ה מ"ה ע"א: שאל לר' חייה ולרבמי ולרבמי.

רַבִּי ז', (1) תואר כבוד לראשוני התנאים title of the first Tannaim | Ehrentitel der ersten Tannaiten תוס' ער' ג' ד': מי שיש לו תלמידים ותלמידיו קוראין אותו רבי נשתכחו תלמידיו קורין אותו רבן נשתכחו אלו ואלו קוראין אותו בשמו.

(2) מורה teacher | Lehrer ירוש' תר' פ"ח מ"ו ע"א: חד בר נש זמין חד רבן.

רַבִּיתָא ז', (1) תואר כבוד לחכמי בכל title of Baby-lonian scholars | Titel babylonischer Talmudgelehrter כת' כ"ב ע"א: רבנא אשי.

(2) שר וגדול chief | Fürst תרג' תה' מ"ז י' (נדיבי עמים); רבני עממא.

רַבִּיתָא שם אמורא name of an Amora | Name eines Amoräers כת' כ"א ע"ב: רבנא אחוה דר' חייא בר אבא.

רַבְנוּתָא רַבְנוּתָא ז', שררה leadership | Herrschaft אב' פ"א מ"ז: אחוב את המלאכה ושנא

רְבִי, רְבִיָּא ז', נער *boy | Junge* ברי' ל"ז
ב' (נער): רבי, סוכה ה' ע"ב: שכן בבבל קורין
לינוקא רביא.

רְבִיָּה נ', התרבות *increase | das Zunehmen*
במ"ר פ"ב: רביה לאב רביה לבן.

רְבִיּוֹתָא נ', נעורים *youth | Jugend* תרג' קהל'
י"ב א' (בימי בחורתי): בימי רביותך.

רְבִיָּא עי' רְבִית תרג' ירוש' שמי' כיב כ"ד (נשד):
רביא.

רְבִיָּיה נ', גרולה *elevation | Erhebung* ב"ר פע"ה:
כן פרת - רבית יוסף.

רְבִיכָה נ', קמח חלוט בשמן *pulp of flour mixed with hot oil | mit heißem Öl angerührtes Mehl* מנ' פ"ט ע"א: ריבה שמן לרביכה.

רְבִין, רְבִינָא שמות אמוראים *names of Amora'im | Namen von Amoräern*
כיאתא רבין: ב"מ פ"ו ע"א: רב אשי ורבינא.

רְבִיעֵה ז', (1) רבע, אחד מארבעה *one fourth | Viertel* גיט' נ"ח ע"ב: רביע דקרקע שהן שליש
במעות.

(2) החיכה מרובעה *square (block) | vier-eckiges Stück* מדות פ"ג מ"ד: ורביעין של ארו
על גביהן.

רְבִיעֵאָה ת', רביעי *fourth | vierter* תרג' ב' ב'
י"ד (הנחר הרביעי): נהרא רביעאה.

רְבִיעֵה ז', (1) משגל עם בהמה *carnal connection | Geschlechtsverkehr mit Tieren*
ע"ז פ"ב מ"א: מפני שחשודין על הרביעה.

(2) עונת הגשמים *(season of) rainfall | Regen (-zeit)*
תענ' פ"ג מ"א: רביעה ראשונה וכו'.

רְבִיעֵוֹתָא נ', הפראה *das Be-fruchten* תרג' יב"ע דב' ל"ב ב': כרביעות רוח'
מטרא דמנתבין על דתאין.

רְבִיעִין ז"ר, מין כלי זמר *a musical instrument | ein Musikinstrument* ש"ב ו' ה'
(ובמנענים): וכרביעין.

(2) הכנים בכלל *to include | hinzufügen, ein-schließen* שבי' כ"ו ע"א: או נפש כי תשבע ריבה.
הִתְרַבָּה התפ', נתוסף *to be increased | zuneh-men* אבות פ"ה מ"ט: בארבעה פרקים הדבר
מתרבה.

רְבָה (1) ת', גדול *great | groß* גיט' נ"ב ע"ב:
קם ליה בדרכה מיניה.

(2) ז', מורה *teacher | Lehrer* ירוש' יב' פ"ד
ו' ע"ב: רבה דמתניתא וכו'.

(3) שם אמוראים *name of Amora'im | Name von Amoräern* ב"ב ע"ג ע"ב: רבה בר בר חנה.
רְבֻבָה [רְבֻבָה] נ', שקעורה *cavity | Höh-lung* מדות פ"ג מ"ג: ורבוהה היתה לו במערבו
ששם היו נותנין פסולי חטאת העוף.

רְבוֹן, רְבוּנָא ז', ארון *lord | Herr* ב"ר פצ"ג:
לארון - לרבו: תרג' ברי' מ"ב ל' (ארזני הארץ):
רבוני דארעא.

רְבוֹן הָעוֹלָמִים, רְבוּנָא שֶׁל עוֹלָם כנוי לגבוה
Master of the world | Herr der Welt, Gott
יומא פ"ז ע"ב: רבון העולמים: ברי' מ' ע"ב:
רבנו של עולם.

רְבוּנָתָא נ', גברת *mistress | Herrin* תרג' מ'
ל' כ"ג (שפחה כי תירש גברתה): ואמתא די ירתא
לרבונתא.

רְבוּנָתָא נ', (1) יתרון *superiority | Vorzug, Würde*
גיט' פ"ה ע"א: טאי רבונייכו.

(2) חרוש, דבר פלא *something remarkable | Bemerkenswerthes, Auffälliges* חג' כ"ד ע"א:
טאי רבוניה דנגיבה.

רְבִי (1) תואר לתנאים ולאמוראי ארץ ישראל
title of the Tannaim and of the Palestinian Amora'im | Titel der Tannaiten und der palästinen-sischen Amoräer ב"מ פ"ה ע"א: הכום
וכו' ורבי קרו לך.

(2) כנוי לר' יהודה הנשיא *surname of R. Juda han-Nasi | Beiname des R. Jehuda han-Nassi* גיט' נ"ט ע"א: מימות רבי ועד רב אשי לא
מצינו תורה וגדולה במקום אחד.

(2) מורה | *Lehrer* teacher בר' סיג ע"ב: הרב בכעס ותתלמיד בכעס.

(3) תואר לאמוראים שבבבל - *title of the Baby-lonian Amoraim* | *Titel der babylonischen Amoräer* פס' סיב ע"ב: אמר רב חמא בר עוקבא א"ר יוסי בר חנינא וכו'.

(4) כנוי לאבא אריכא, ראש ישיבת סורא - *sur-name of Abba Aricha* | *Beiname des Amoraers Abba Aricha* עיר' ג' ע"ב: רב תנא הוא ופליג.

רָבִים צבור, פומבי | *Gemeinde, public, community* | *Öffentlichkeit* ירוש' מגי' פ"ג ע"ג ע"ד: בית הכנסת של רבים וכו' של יחיד.

רָבִים בפומבי | *in public* | *Öffentlich* בר' ס"א ע"ב: הקהל קהלות רבים.

רָבָא שם אמורא | *Name eines Amoraers* גיט' ג' ע"א: רבא מאי טעמא לא אמר כרבה.

רָבַב פיעל, עשה מוצק | *dicht machen* ע"ז ל"ג ע"א: נכרי ריבבן ועובדן וישראל נותן לתוכן וי.

רָבַב פ"ע, היה גדול | *to be great* | *groß sein* ירוש' מורק פ"ג ע"ב: כגון אבן דרבבין וכו'.

רָבַב ז', שומן, שמנונית | *grease, fat, greasy stain* | *Fett, Fettfleck* סיכה מ"ט ע"א: מוכרי רבב; שבת קי"ד ע"א: תלמיד חכם שנמצא רבב על בגדו חייב מיתה.

רַבְבִּי רבה בר בר חנה.

רָבַג פ"י, גיבב | *to pile up* | *aufstapeln* ספרא ויק' פ"ק ד' פרשה ד': יכול יהא זורק ורובג.

רָבַד ז', טלאי | *Flicken* patch עבת קי"ד ע"א: רבב וכו' רבינא אמר רבב איתמר.

רָבַד פיעל (1) לקח רבית | *to borrow on usury* | *gegen Zinsen verborgen* כיט פ"ה מ"א: ואיהו תרביט המרבת בפירות.

רֹאשׁ יְשִׁיבָה המורה הראשי שנבית המדרש | *presiding teacher of the Talmud academy* | *Hauptlehrer der Talmudakademie* בר' ג"ז ע"א: נעשה ראש ישיבה.

רֹאשׁ מִקָּא שם מקום | *name of a place* | *Orts-* name ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: ראש מיא.

רֹאשׁ תּוֹר משולש | *triangle* | *Dreieck* כלא' פ"ב מ"ז: היה ראש תור חטים נכנס בתוך של שעורים מותר מפני שהוא נראה בסוף שדהו.

רֹאשֵׁי פְּרָקִים כללים, עיקרי דברים - *leading principles* | *Grundsätze, Leitsätze* חג' י"ג ע"א: אבל מוסרין לו ראשי פרקים.

רֹאשֵׁי תִיבוֹת קיצורי מלים - *abbreviations* | *Ab-breviaturen* תנח' האוינו ה': קח ראשי תיבות של פסוקים וכו' כגון ה' מהאוינו ו' מיערוף וכו'.

רֹאשֵׁי חֹמֶר ראשי אברים שאינם חומרים.

רִאשׁוֹן (1) מדרגה ראשונה של קרבת משפחה | *first degree of (direct) relationship* | *erster Verwandschaftsgrad* כנח' כ"ח ע"א: שני בראשון תנן.

(2) מדרגה ראשונה של טומאה | *first degree of uncleanness* | *erster Grad der Unreinheit* טהרות פ"ב מ"ג: הראשון שבחולין טמא ומטמא.

רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן זה אחרי זה | *one after the other* | *einer nach dem anderen* כ"ב י"ז ע"א: מעביר ראשון ראשון וכו'.

רִאשׁוֹת ז', מראשות הכמטה | *head-part of the bed* | *Kopftseite des Bettes* הנח' כמ' מ"ז כרי שיטול ההפק ממרגלותיו ויתנה בראשותיו.

רִאשׁוֹת י. - משרה | *office* | *Amt* ירוש' ר"ה פ"א ג"ז ע"ב: והעבירו מראשותיו.

רִאשׁוֹן ז', מין מהלך העור | *a skin disease* | *eine Hautkrankheit* כ"ד פמ"א: כ"ד מוני שחין ואין לך מכולן רע לתשיש אלא ראשון בלבד.

רַב (1) אדון | *Herr* | *master* גיט' י"ב ע"א ע"ב: יכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנד.

רָאָה נ', 1) הכמה *das Sehen* | seeing ר"ה כ"ד
ע"ב: לא תחא שמיעה גדולה מראיה.

2) קרי, זיכה | *Anfall von Blut- oder Schleimfluß* זב' פ"א
מ"א: ראיה שלזוב; גדה פ"א מ"ז: ראיה ראשונה.
3) חופעה במקדש בג' רגלים | *das Erscheinen im Tempel (an den 3 Wallfahrts-festen)*
הכל חייבין בראיה.

רֵאיוֹן ז', קרבן ראיה *Opfer* | the pilgrim's offering
des Wallfahrers פאה פ"א מ"א: והראיון וכו'.

רֵאִיָּה עי' **רָאָה**. ר"ה כ"ד ע"ב: משם ראיה.

רֵאִימָא ז', ראם, שור הבר *Wildochse* | wild-ox
תרג' ירוש' דב' ל"ג י"ז (קרני ראם): קרני ראמא

רֵאִמָּנָא עי' **רֵאִימָא**. ירוש' בלא' פ"ז ל"א ע"ג:
ראמנין.

רֵאשׁ - ראש גולָה נשיא היהודים בבבל *chief*
Exilarch | of the Babylonian Jews חול' צ"ב
ע"א: ראש גולה שבבבל ונשיא שבארץ ישראל.

רֵאשׁ הַמְדַּבְּרִים ההשוב שבנאמנים, ארי שבחבורה
Hauptredner | the first among the speakers
שבת ל"ג ע"ב: ר' יהודה בר אילעאי ראש
המדברים בכל מקום.

רֵאשׁ הַשָּׁנָה יום התחלת השנה החדשה *New Year* | *Neujahr*
Year ר"ה פ"א מ"א: ארבעה ראשי
שנים הם באחד בניסן ראש השנה למלכים וכו'.

ר' רבי, רבני, רבן.

ר"א רבי אליעזר; רבי אלעזר.

ראב"א רב אדא בר אהבה; רב אידי בר אבין.

ראב"ה ר' אליעזר בן חורקנום.

ראב"י ר' אליעזר בן יעקב.

ראב"ע ר' אלעזר בן עזריה; ר' אלעזר בן ערך.

ראב"פ ר' אלעזר בן פדת.

רָאָג פעל, חמד *gelüsten* | to desire 'מש'

כ"א כ"ו (התאווה תאוה): ראג רגתא.

רָאָה - רָאָה דְּבָרֵי... נתן את היתרון לדברי

פלוני *to prefer the opinion of | jemandes*

Ansicht vorziehen אבות פ"ב מ"ז: רואה אני

את דברי ר' אלעזר בן ערך.

רָאָה כְּאִילוֹ חשב והחזיק | *to consider (as if)*

betrachten als ob... כ"ב פ"ג ע"א: רואין את

האמצעיים כאילו אינן.

נִרְאָה - 1) התקבל על הדעת *to appear reason-*

able | einleuchten ק"ח ע"ב: נראין דברי

ר' יהודה.

2) היה ראוי *(rituell)* | *to be fit, to become fit*

zulässig sein, (werden) ל"ג ע"ב: נראה

ונראה חוזר ונראה.

רֵאִי - 1) טיב, איכות | *nature of a case, aspect*

Eigentümlichkeit, Charakter ב"ק ג' ע"ב: לא

ראי חקן בראי השן וכו'.

2) עי' **רָעִי**. מכש' פ"ז מ"ז: והליחה סרוחה והראי.

רָאָה נ', הוכחה ומופת *Beweis* | *proof, evidence*

עד' פ"ב מ"ב: לא ראינו אינו ראיה.

מ"א ע"ג: כמלך שהוא יושב על קתדרין שלו.	קת, קתא נ"י בית יד <i>Griff</i> <i>handle</i> מכות פ"ב
קתוליקום ע"י קתליקום. ירושי שקי פ"ה פ"ט ע"א: אין פותתין משני קתוליקין.	מ"א: נשמט חברול מקתו; שבועי מ"ג ע"ב: קתא דמגלא.
קתידרא, קתידרה ע"י קתידרה. כת' ס"א ע"א: יושבת בקתידרא; ירושי שבת פ"ג ו' ע"ג: הספסל והקתידרה.	קתאליקום ע"י קתליקום. שהשיר ז' ט"ז: פחותא – קתאליקי.
קתליקום ז', פקיד עליון <i>Ober-</i> <i>a high officer</i> <i>beamter</i> ב"ר פ"ה: שהיה קתליקום לביתו של פרעה והיו בידו מפתחות האוצרות שלו.	קתארא ז', סלע <i>Fels</i> <i>rock</i> תרג' משי' ל' כ"ז: ועבדין להון ביתא בקתארי (הוצ' אח' בקתריין).
קתרום ז', 1) ארז <i>Zeder</i> <i>cedar</i> ר"ה כ"ג ע"א: ארז – קתרומ (בח' אח' קתר ס).	קתבי ע"י קטב. תוס' שבי' ו' כ"ז: זיתים של שביעית אין עושין אותן בקתבי.
2) שם משפחה <i>Familien-</i> <i>name of a family</i> <i>name</i> פס' נ"ז ע"א: אוי לי מבית קתרומ.	קתידרא, קתידרה נ"י קתידרין ז', כסא שיש לו סמוכין <i>Lehnstuhl</i> <i>chair with back</i> כת' ס"ה מ"ה: יושבת בקתידרא; כל' פ"ד מ"ג: היתה מוטת על צדה כעין קתידרה; ירושי יומא פ"ד

קִישוּר נ', קושי hardness | Härte תרג' שמי' א' י"ד (בפרד): בקשיו.

קִישוּרִית נ', (1) עקשנות stubornness | Starrsinn ב"ר פנ"ג: רבה וקשיותו עמו.

(2) קישוי אבר erection | Erektion ב"ר פצ"ח: קשיות שנתקשיתה עם ארונתך.

קִישוּט, **קִישוּטָא** ת', ישר, זכאי | upright, true | gerecht, redlich תרג' יב"ע דבי' ל"ב ד' (וישר): וקשיט כדונא: שם ו' ה': פולחנא קשיטא.

קִישוּמוּתָא נ', יושר Geradheit | Uprightness תרג' ברי' כ' ה': קשימות לבא.

קִישוּרָה נ', איגוד וכריכה knotting, tying | das Blinden ירוש' שבת פ"ז י' ע"ג: מה קשירה היתה במשכן שהיו קשרין את המיתרים.

קִישוּש, **קִישוּשָא** ת', זקן old | alt יב' מ"ו ע"א: דוד מי קשיש כולי האי: כת' צ"ד ע"ב: אב"י קשישא.

קִישוּשׁוּתָא נ', זקנה hohes Alter | old age ב"ב קמ"ב ע"ג: מירי בקשישׁוּתָא הליא מילחא.

קִישוּשׁוּן ע"י קישוּשׁוּתָא 2. שבת נ"ג ע"א: קשיון שעל גבי השכר.

קִישוּתָא נ', גלעין kern | Kern חול' מ"ט ע"א: קשיתא דאשתכח במרה.

קִישוּתָא קריאת שמע על המטה.

קִישוּתָא פיעל (1) השמיע קול klingeln | to ring כוטה מ' ע"ב: היתה שכינה מקשקשת לפניו כווג.

(2) דנגד baumeln lassen | to dangle ירוש' תע"י פ"ג מ"ו ע"א: מקשקש את רגליו בנחל קדרון.

(3) עדר behacken | to hoe מוק' ג' ע"א: יכול לא יקשקש תחת הזיתים.

(4) קושש, ליקם sammeln, auflesen | to gather ילק' ברי' ע"ג: פועלים הייתי צריך שיקשקשו אותה.

הַתְּקַשְׁשׁ (1) התפ, געשה קשה | to become stiff נדה מ"ז ע"א: משיהקשקשו הרדיו.

(2) השמיע קול קשקוש klappern | to rattle חול' ע"ד ע"ב: כאנוג המתקשקש.

קִישוּשׁוּן זר, (1) שוירי קש | pieces of straw Streu כת' ס' ע"א: ציגור שעלו בו קשקשין.

(2) ע"י קישוּשׁוּתָא. תוס' שבת ד' (ה'), ה': בקשקשין שעל גבי השכר.

קִישׁוּר - ערך veranstalten | to compose אי"כ' פתיחתא: מה לכם קישורין מספר.

קִישׁוּר נפ' - ע"י נַצְרָר. ב"ר פמ"ו: משנקשר דמו. **הַקִּישׁוּר** הוס', נתחבר sich ver- | to be joined | einigen ויקיר סיל: יוקשרו כולם אגודה אחת וכו'.

קִישׁוּר - (1) עניבה ופיתול knot | Knot ברי' ד' ע"א: קשר של תפלין.

(2) מקום חיבור פרקי האברים Gelenk | joint נדה נ"ב ע"ב: קשרי אצבעותיה של יר' וכו'.

קִישׁוּרֵי הַמִּלְחָמָה מ"רכות הקרב | line of battle Schlachtreihe כוטה פ"ח מ"ה: הירא ורך הלבב כמשמעו שאינו יכול לעמוד בקשרי המלחמה.

קִישׁוּשׁ פיע, נודקן alt werden | to grow old ב"ב צ"ב ע"ב: השתא דקשישנא לדרדקי.

אֶתְקִישׁוּשׁ אתפ', התקשט sich | to adorn oneself schmücken ירוש' תע"י פ"ב ס"ה ע"א: נתקושש גרמן עד דלא נקושש חורנין.

קִישׁוּת פ"י, אֶקִישׁוּת אפ', ירה בקשת | to shoot schießen תרג' ירוש' שמי' מ"ו ד': קשת עליהן גירין: תרג' מל"ב י"ט ל"ב (ולא יורה): ולא יקשית.

קִישׁוּת - אחר מ"ב המזלות | a sign of the Zodiac Sternbild im Tierkreis ב"ר פצ"ח: מזל קשת.

קִישׁוּתָא נ', (1) קשת Bogen | bow תרג' ש"ב א' כ"ב (קשת יהונתן): קשתא דיהונתן.

(2) שם מקום Ortsname | name of a place ב"ב מ"א ע"ב: ההוא גברא דדר בקשתא בעוליתא.

(3) הצד הבולט של הקיבה | the curved side of the stomach die gewölbte Seite des Labma- gens חול' נ' ע"א: דאקשתא וכו' לא פליגי דאמור.

קִישׁוּתוּא ד', רובה קשת Bogenschütze | archer יב' מ"ז ע"ב: שיתא אלפי קשתויי.

קִישׁוּתָנִית ע"י קִישׁוּתָנִית. תוס' שבת י"ג (י"ד), י"ז: מטלטלין את הקשתנות וכו'.

wahrheiten ביר פניה: מפני קושט בשביל
שתתקשט וכו'.

gerade machen תרג' דהיי"א כ"ט י"ח: לקשטא
יצר הרהורי לבבא.

(2) תיקן *zubereiten* | *to prepare* יב' ס"ג ע"ב:
מקשטא ליה תבא.

sich putzen תעג' כ"ג ע"ב: כי מיקשטא.
to be dressed | התהדר (1) אתקשט, אִתְקַשְׁט אתפ', (1)

(2) התכונן *sich bereiten* | *to be prepared*
תרג' עמ' ד' יב' (הכונן): אתקשט.

(3) נורק ביריה *geschleudert* | *to be shot*
werden תרג' ירוש' שמות י"ט ג'רא דאשא
יתקשטון ביה.

archer | *Bogenschlütze* קשת רובה קש' ירוש'
תעג' פ"ד ס"ט ע"א: שמונה אלפים קשמין.

a borer | *ein Bohrer* מין מקרה קש' ג', מין
כל' פכ"א ס"ג: במכש של חרש ובקשמנית וכו'.

to be hard | *hart sein* קשה (1) היה קשה
יומא כ"ח ע"ב: קשו משמשא.

(2) שאל שאלה, קושיא *fragen, ein-* | *to object*
wenden ירוש' נד' פ"ח מ' ע"ד: לא כבר
קשונתה ר' לעור קומי ר' יוחנן.

אִתְקַשְׁט אפ', (1) כנ"ל 2, יב' ע"ז ע"א: אקשי להו כל
הני קושייתא.

(2) הקשה *to harden* | *hart machen* תרג'
יב'ע שמי' י"ג ס"ז: אקשי לבא דפרעה.

אִתְקַשְׁט אתפ', ע"י הִתְקַשְׁטָה, ביר פמ"ב: הוון
יתבין ומתקשיין.

hard, difficult | *hart, schwer* קשה תרג'
שמי' י"ח כ"ז: פתגם קשי.

אִתְקַשְׁט (1) ת', כנ"ל תרג' שמי' א' י"ד (עבודה
קשה): פולחנא קשיא.

(2) ג', קושי, שאלה, סתירה *objection, contra-*
diction | *Schwierigkeit, Einwand, Wider-*
sprach עיר' י"ג ע"א: הא גופא קשיא וכו' קשיא
שימוש אישימוש.

הִתְקַשְׁטָה - הִתְקַשְׁטָה הִפ' - נעשה קשה
hard | *hart werden* ירוש' פס' פ"ו ל"ה ע"ב:
שמופ להקשות.

הִתְקַשְׁטָה עֲצָמוּ לְדַעַת עורר עצמו לקישוי אבר
to cause erection wilfully | *vorsätzlich Erektion verursachen* נדה י"ג ע"ב: המקשה עצמו
לדעת יהא בנדוי.

הִתְקַשְׁטָה התפ', (1) ילדה בקושי *to be in hard labour* | *in travailing* | *schwer gebären*
נתקשית אמו בלירה.

(2) נעשה קשה *to become hard* | *hart werden*
תוס' נדה ו' ד': משתיקשו הדדין.

(3) נמצא במצב קשה *to find oneself in difficult* | *in einer Schwierigkeit befinden*
den תנח' בעלותה ו': נתקשיתי לעשותה.

(4) סירב *to resist* | *sich sträuben* רב"ר
פ"ט: מתקשה כנגדו.

קִשְׁוֹמ ע"י קִישוּמ. כת' ע"א ע"ב: נהנית מריח
קשומיה.

קִשְׁוֹי ז', חבלי לירה קשים | *protracted travailing*
schwere Geburt נדה ס"ו ע"א: אין קשוילנפלים.

קִשְׁטָה פ"י, (1) ירה בקשת *to shoot* | *schließen*
במ"ר פ"ב: וקושט כחקי.

(2) תיקן והידר *to adorn* | *schmücken, putzen*
ב"מ ק"ז ע"ב: קשומעצמך ואחר כך קשומ אחרים.
קִשְׁטָה פ"על, (1) כנ"ל 2, שמו"ר פכ"ג: בנוהג
שבעולם כלה מקשטין אותה ואח"כ מכניסין
אותה לחופה.

(2) קלח *to gush* | *mit Heftigkeit fließen* תוס'
צוק' עיר' מ' (ו), כ"ז: ביבין המקשטין וכו'.

הִתְקַשְׁטָה הִפ', הכין *to make ready* | *vorbereiten*
ב"ר פכ"ח: והקשטין לפורענות ואחר כך
הוא פורע.

הִתְקַשְׁטָה התפ', (1) התהדר *to adorn oneself* | *sich schmücken*
במ"ר פ"ב: לאבן יקרה שמתקשטות
בה הנשים.

(2) התאמת והתאשר *to be verified* | *sich be-*

קַרְקִיפֶל עיי' קַרְקָה. עיי' יא עיב: קרקפלו של ר' ישמעאל.

קַרְקֶם ז', מקום מרוץ ושאר שעשועים כיוצא בזה circus | Zirkus שבת ק"נ ע"א: קרקסאות וכו'.
קרקם עיי' קולָקם. מעשי מ"ה מיח: והערשם המצרות וכו' אף הקרקם.

קַרְקִמְיוֹן עור כרכמיש name of a town on the Euphrates | Name einer Stadt am Euphrat
איכ"ר א' יח: בקרקמיון דעל פרת.

קַרְקָעִית ז', תחתית, ירכתים bottom | Boden
יב' קפ"ז עיב: בקרקעית של ספינה.

קַרְקָה, קַרְקָפֶל ז', **קַרְקָפֶתָא** ת', גולגולת skull, head, scalp | Schädel, Kopf
עיב: לקרקא גבריו; תוס' חול' ח' פ"ז: אין לך לגיון שאין בו קרקפלין; ר"ה י"ז ע"א: קרקפתא דלא מנח תפילין.

קַרְקָר (1) כרכר ורקד tanzen | to dance ב"ר פסיד: והיו מקרקרין בו וכו'.
(2) קרא וצעק schreien | to cry שמו"ר פ"ט מקרקר אחריהם בתרנגולות.

קַרְקָדָה, קַרְקָרְנָה עיי' קַרְקָעִית. כלי מ"ב מ"ב: הדקין שבכלי חרס וקרקרותיהן ודפנותיהן; תוס' שם ב"ק ב' י"ז: יש להן קרקרנות ואין להן דפנות.

קַרְקָשׁ פ"י, קשקש, צלצל, דפק | to clap, to ring klappern, klingeln
תוס' שבת י"ג (י"ד) י"ז: אין מקרקשין לא את הווג וכו'; ב"ר פ"ב: מקרקשת בקרניה.

קַרְקָשׁ, קַרְקָשָׂא ז', **קַרְקָשָׂתָא** נ', פעמון bell | Schelle תוס' שבת י"ג (י"ד), י"ז: ממלשלין את הקרקש; ירוש' שם פ"ד ח' עיב: הקשורים – קרקשיא; ב"ק נ"ב ע"א: מאי משכוכית הכי תרגמו קרקשתא.

קַרְר ז', נוהג בקרון Wagenlenker | wagon-driver
ב"מ פ"ו מ"א: שכר את החמר ואת הקרר.

קַרְר (1) **קַרְקָר** נתפ', (1) הפיג את החום to cool
oneself | sich abkühlen במיר פ"ב: נתקרר כצילוי.

(2) שב למנוחתו sich beruhigen | to be pacified
יב' פ"ג ע"א: לא נתקררה דעתו וכו'.

קַרְר פעל, **קַרְר** אפ', צינן kühlen | to cool שבת
ח' עיב: דעבידי אינשי לקרורי נפשיהו; פס' עיי' ע"א: אקורי קא מיקר ליה.

קַרְקָר אחפ', עיי' **קַרְקָר**. תרג' יב"ע שמי' ב' ה':
לאתקראא על נהרא.

קַרְרִישׁ (1) מין בעל חי מקרין a kind of antelope | elne Antilopenart
חול' גיט עיב: קרש אף על פי שאין לו אלא קרן אחת מותר.

קַרְרִישׁ פ"ע, (1) נעשה מוצק | to become solid
fest werden ירוש' נזיר פ"ז גי' עיב: הנפל שלא קרשו אבריו.

(2) קפא gerinnen | to congeal פס' ס"ד ע"א:
שמא יניחום ויקרש הדם.

קַרְרִישׁ חפ', נתן לרם וכדומה לקפוא | to cause to congeal
gerinnen lassen תוס' חול' ו' ז': השוחט והקריש.

קַרְרָתָא נ', קור Kälte | cold תרג' משי' כ"ה ב' (יום קרה); ביום דקרתא.

קַרְרָתָא, קַרְרָתָה נ', עיר, קריה Stadt | town
ירוש' תעני' פ"ד מ"ה ע"ד: מב קרתא; שם פ"ד מ"ה ע"ד: מירון קרתה.

קַרְרָתִינְגִי כרך קרתא חרתא בצפון אפריקא Carthago | Karthago
ירוש' שבי' פ"ו ל"ז ע"ב: הקנוי – קרתניגני.

קַרְרָתְנִי תי', בן עיר השדה, בן כפר provincial | Provinzler
דמ' פ"ז מ"ד: הקרתני שקיבל שדה מירושלמי.

ק"ש קריאת שמע.

קִישָׁא פ"ע, התוכח diskutieren | to discuss
מ"ב עיב: האי מילתא קשאי בה רבה ורב יוסף.
קשא"מ קנסו שונג אטו מזיד.

קִשְׁבָּא ת', תמר ביסר halbreife | half-ripe date
Dattel מגי' ו' עיב: מלח מסקא דקשבא.

קָרִיץ -- נִקְרָץ נפ', נצץ ונחתך | to be nipped off
abgeschnitten werden פאה פִּיז מִיד: נקצת
עם האשכול.

קָרִץ פיעל, קרץ ורמו | *Gesten* |
machen יומא י"ט ע"ב: מִקְרָץ בשפתותיו.

קָרִיץ פ"י, (1) נשך | *beißen* | to bite
ע"א: אי קרצתו כינה.

(2) השכים | *früh aufstehen* | to get up early
ירוש' ע"ז פ"ה מִיד ע"ד: קרץ ונמק ליה.

קָרִיץ ז', חתיכה | *Stück* | piece תוס' ב"מ מ' י"ט:
פשתן עד שיעשנו קרציו.

קָרִיצוּבָא ז', מין צמח דוקר | *Nessel* |
nettles תוס' מ"ז י"ט (חקק): קרצובי.

קָרִיצוּל, **קָרִיצוּלָא** ז', קרסול | *Knöchel* |
ankle תוס' צוק' סוכה ג' ג'ז: עובר במים עד קרצוליו:
ב"ב ע"ג ע"ב: דקאים ער קרצוליה במיא.

קָרִיצְיוֹנָא ז', מאזנים | *Wage* | scales
תוס' מ"ז י"ט (חקק): קרציונא.

קָרִיצִית נ', מין רמש | *ein Insekt* | an insect
פ"ז ע"ב: קרצית שבעמיה.

קָרִיצֶף פ"י, גרר | *striegeln* | to curry
מ"ח: אין מקרדין וכו' אף לא מקרצפין.

(קָרִיצֶף) אַתְקָרִיצֶף אתפ', התגרר |
to scratch | *sich kratzen* | oneself תרג' איוב ב' ח'
(להתגרר): לאתקרצפא.

קָרִקָא ע"י קוֹרִקָקִים. יב' ק"ב ע"ב: האי
קרקא מיקרי.

קָרִקָנָן ע"י קוֹרִקָנָן. תוס' חול' ג' (ד), מ"ז
בקרובנין בכבד ובלב.

קָרִקוּמִנִיקָא ע"י קוֹרִקָמִנִיקָא. שהשיר ד' ח':
זקים -- קרקומניקא.

קָרִקוּר ז', צעקת הצפרדעים | *das* |
croaking | *Quaken* | תנח' בא ד': קרקורן היה קשה להן
יותר מהשחתן.

קָרִקִיאות ז"ר, ע"י קָרִקָם. כת' ה' ע"א:
לשטריות ולקרקייאות.

קָרִנָא זול, **קָרִנָזול** ז', אלכסון | *diagonal* |
Diagonale ב"מ ק"ח ע"ב: פלג' ליה בקרנזול:
ב"ב י"ג ע"א: חד גיסא נגרא וחד גיסא נהרא
פלגין לה בקרנא זול.

קָרִנִית ע"י קָרִין. שהשיר ה' ב': ענלות וקרניות.

קָרִים -- הִקְרִים הפ', פקע | *bersten* |
to burst ב"ר פ"ב: אם אני נותן לתוכן חמין מתבקעין
צונין מקרסין.

קָרִסְמֶל ז', סל | *Korb* | basket ירוש' שבת פ"י
י"ב ע"ג: עד שימלגו בקרסמל.

קָרִסֶם ק"י, כרסם, | *benagen* | to bite off, to trim
beschneiden פאה פ"ב מ"ז: קרסמוה נמלים:
שבת פ"ב מ"ב: המקרסם וכו'.

נִתְקָרֶסֶם נתפ', נחתך | *beschnitten* | to be chopped
werden תוס' כלי' ב"ב א' מ': השולחן והשבלה
וכו' שנמקסמו.

קָרַע פיעל, (1) קרע וגזר | *zerreißen* | to tear
מ"ק כ"ז ע"ב: ואין מקרעין בפניו.

(2) חקק | *einritzen* | to scratch, to engrave
תוס' גיט' ב' ו': המקרע על העור כתבנית כתב.

נִתְקָרַע נתפ', נקרע מעצמו | *von selbst zerreißen, zerfallen* |
to become torn ב"ב קס"ח ע"ב:
נקרע פסול נתקרע כשר.

קָרַע -- חקיקה עשויה בנייר וכדומה | *groove* |
Ritze גיט' י"ט ע"א: מקרעין להם נייר חלק
וממלאים את הקרעים דיו.

קָרִפִּיָא, **קָרִפִּיָא** ז', מקום מוקף ובלתי מקורה
מחוץ לעיר עשוי לתשמישים שונים | *Einfriedigung* |
enclosure (for storage) outside the town
Im Weichbild der Stadt (für Lagerzwecke) ב"ב

כ"ד ע"ב: קרפיה וכו' שהוקף לדירה: ירוש' קד'
פ"ב ס"ב ע"א: אפקיד גרבוני גבי קרפיהא דחבריה.

קָרִפִּינָן ז', של בד דק | *made of fine linen* |
aus feinem Leinen אסת"ר א' ו': כרפס --
קרפסינון.

קָרִפִּיָא ע"י קָרִפִּיָא. ירוש' עיר' פ"א י"ט ע"א:
קרפס כל שהוא סמוך לעיר.

קריתא ב', עגלת צב | *ge-* a covered vehicle | *deckter Wagen* כת' יז ע"ב: קריתא דמנמנמה בה כלתא.

קרם -- נתכמה בקרום | *ein Häutchen, eine Kruste bilden* שבת פ"א מ"ז: אין גותנין פת לתנור וכו' אלא כדי שיקרמו פניה מבעוד יום.

הקרנים הפ', כנ"ל. ירוש' תרי' פ"ז מ"ז ע"ב: בצים שהקרימו.

קרם ז', שמיח | *Behang* hanging | ביצה ל' ע"ב: בקרמין ובסדינין המצוירין.

קרמא ז', (1) כנ"ל. מש' ז' פ"ו (אמון מצרים): קרמא דמצראה.

(2) קרום | *Häutchen* membrane | חול' מ"ה ע"א: קרמא עילאה.

קרמור ע' | קרמור. תוס' צוק' בל' ב"ק ב' ג': הסילונות והקרמורין.

קרמולין ז', מין קשואים | *eine Kürbilsart* ירוש' שבי' פ"ב ל"ד ע"ב: קרמולין פמורין.

קרמור ז', רעף | *Dachziegel* roof-tile | ירוש' תענ' פ"א ס"ד ע"ב: עד שיודרחו פני הקרמור.

קרמורין שם נהר בארץ ישראל | *Name eines Flusses in Palestine* | *lāstina* פרה פ"ח מ"ז: מי קרמורין ומי פוגה וכו' מי הירדן ומי ירמור.

קרמית ז', מין חטה גרועה | *Kuh-* cow-wheat | *weizen* תוס' חלה א' א': אף הקרמית חייבת בחלה.

קרן -- עיקר ויסוד, הסכום העיקרי כניגוד לתוספת וריוח | *Grundkapital* principal, capital | *Grundwert* פאה פ"א מ"א: אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא: ב"ק פ"ט מ"ז: משלם קרן וחומש.

קרנא ז', (1) כנ"ל. ב"ק ג' ע"א: מיכילא קרנא. (2) שם אמורא | *Name eines Amoräers* | *eines Amoräers* פ"ב פ"ט ע"א: א"ל שמואל לקרנא פוק תני להו וכו'.

קרינמון וקרנינון ז', מין שושנה | *lily* | *eine Lilienart* ירוש' כלא' פ"א ל' ע"א: שושנת המלך - קרינמון.

קריתמאלי ז', זכוכית מלוטשת | *ge-* crystal | *schiffenes Glas* ילק' א"ס: תתרכ"ז: זכוכית טובה קריסמאלי.

קריספא, קריספדא, קריספ' שם אמורא | *Name eines Amoräers* name of an Amora

ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב ע"ד: ר' קריספא; סנה' פ"א י"ח ע"ג: ר' קריספא; יב' פ"א ב' ע"ג: קריספ' קריתעה ז', פעולת הקורע ושועשע | *das Zerreißen* | *tearing* | יומא פ' ע"א: בן פקועה מעון קריתעה.

קריתת ים סוף בקיעת ים סוף בשעת יציאת בני ישראל ממצרים | *die Spaltung des Roten Meeres bei dem Durchzug der Kinder Israel* ירוש' בר' פ"א ג' ע"ד: קריתת ים סוף.

קריין ז', שחר, שחרית | *Morgen-* early morning | *röte, Frühe* תרג' תה' נ"ז מ' (שחר): צלותא דקריין.

קריצה ז', פעולת הקורץ בעיניו ובשפתיו וכיוצא בזה | *Gebärde* | *gesture* יב' ק"ח ע"ב: ברמיוותיו ובקריצותיו.

קריצתא, קריצתה ז', ע"י קריין. תרג' יב' בר' ל"ב כ"ה (עמוד השחר): עמוד קריצתא; ירוש' בר' פ"א ב' ע"ג: היו מהלכין וכו' בקריצתה וראו אילת השחר שבקע אורה.

קריקם ע' | קולקם. ירוש' מעש' פ"ה ג"ב ע"א: הקריקם וכו'.

קריר, קרירא ת', קר | *cold* | *kalt* כ"ר פמ"ח: בארבע שעות מולא קריר ושמשא שריב: שבת ג"ג ע"א: חמרא אפילו בתקופת תמוז קרירא לה. קרירותא ז', קור | *Kälte* | *cold* תרג' מ"ש כ"ה י"ג (כצנת שלג): קרירותא דתלגא.

קריתא ז', עיר, קריה | *Stadt* | *town* תרג' מ"ש י"ח י"ט (קריית עוז): קריתא עשינתא.

קְרִיבּוּת נ', (1) ע"י קְרִיבָה. פס' קי"ח ע"ב: קריבות שהיו חפצין בהן.

(2) קורבת משפחה *Verwand-relationship* | *Verwandtschaft* ב"ר פ"ע: נשיקה של קריבות.

קְרִיבּוּתָא ע"י קְרִיבָה, תרג' יב"ע דב' ל"א י"ד: תלתא צדיקא אתאמרת קריבותא במיתתהון.

קְרִידָה ת', מכוסה (הקדרה מבפנים) בקליפת זוחמה נוקשה של התבשיל *covered with a crust of sediments* | *mit einer Kruste (dem Bodensatz im Kochtopf) bedeckt* ע"ז ע"ז ע"א: האי קריד וחאי לא קריד.

קְרִיָּה נ', קריאה *das Lesen* | *reading* בר' י"ג ע"ב: קרית שמע.

קְרִיָּסִי ז', מרגל *Späher* | *spy* פסיקיר פ"ג: קריוסו הושיב יוסף בפלטרין כיון שהרגישו ביעקב וכו'.

קְרִיָּתָא ע"י קְרִי, תרג' יב"ע בר' מ"ט ג' (ראשית אונ'י): שיריו קריות הרהורי.

קְרִיָּחָה נ', קרחת *kahle Stelle* | *baldness* מכות כ' ע"א: יכול אפילו קרח ארבע וחמש קריחות וכו'.

קְרִיָּיָה ז', בעל מקרא *Bibelkundler* | *Biblical scholar* דגיר ויקיר פ"ל: קריי ותגיי.

קְרִיָּיָא, **קְרִיָּיָה** ע"י קְרִיָּא, ירוש' פאה פ"א מ"ו ע"ד: ר' מנא שמע כולחון מן הדין קרייאי קיר' פ"ג ס"ד ע"א: תנאי קרייח.

קְרִיָּיָה נ', קול הקורא *das Rufen* | *call* דב"ר פ"ז: כשם שקיבלתי את התורה בקרייח כך אני מוסר לבניו בקרייח.

קְרִיָּיָא ז', בעל קורא *Leser, Vorleser* | *reader* ב"מ פ"ג ע"ב: קריינא דאגרתא איהו ליהוי פרונקא.

קְרִיָּמָה נ', התהוות קרום וקליפה בלחם וכדומה *Krustenbildung* | *formation of a crust* ירוש' חלה פ"ב ג"ח ע"ב: הכל הולך אחר קרימח בתורה.

קְרִיָּנָא ז', מין יין מתוק *etn* | *a sweet wine* *stüßer Wein* ע"ז ל' ע"ב: קרינא חמרא חליא.

קְרִיָּקוֹן ז', נחר, קרמון *chalk* | *Kreide* ירוש' ביצה פ"ד ס"ב ע"ג: שפין את הכסף בקרטיקון.

קְרִיָּמָלָא ז', קְרִיָּמָלָתָא נ', סל *basket* | *Korb* ויקיר פכ"ה: מלא קרמלא; ב"ב ע"ד ע"א וע"ב: החיא קרמליתא.

קְרִיָּמָם פ"י, תלש *to pluck* | *pflücken* מ"עש' פ"ג מ"ט: מקרמם עלה עלה ואוכל.

קְרִיָּמָם פ"י, ע"י קְרִיָּמָם. כלי פ"ל מ"א: קירמסן או שפן בשופין וכו'.

קְרִיָּמָסָא ע"י קְרִיָּמָסָוֹן, תרג' יש' ג' כ"ג (סדינים): קרמסיא.

קְרִיָּמָע פ"א, קפץ ודלג *to leap* | *springen* ב"ר פ"ע"ד: והיו מקרמעים בו כל הלילה.

קְרִיָּה (1) מ"א: מקרה רע, אסון *Unfall* | *mishap* ר"ה מ"ז ע"א: אדם שאירע בו קרי או אונם.

(2) מקרה לילה, הפלגת שכבת זרע בהיסח הדעת *Pollution* | *pollution* זכים פ"א מ"ב: הרואה קרי ביום חשלושי למפירת זוכו.

קְרִיָּה נ', עיר, קריה *Stadt* | *town* תרג' יש' י"ט ב' (עיר בעיר): קרי בקרי.

קְרִיָּא ז', (1) מקרא, כתוב *Bibelvers* | *Bible verse* תרג' א"ס ח' מ"ז: למקימא קריא.

(2) תולעת *Wurm* | *worm* מוטה ג' ע"א: זנותא בביתא כי קריא לשומשמא.

קְרִיָּא נ', עיר, קריה *Stadt* | *town* תרג' שני א"ס ד' א': לכל קריא וקריא.

קְרִיָּאָה — פעולת החוגה בקול את הכתוב בספר *das Lesen* | *reading* בר' מ"ה: פמור מקריאת שמע.

קְרִיָּאָת הַגֶּבֶר קול צעקת התרגול *der Hahnenschrei* | *crowing* יומא פ"א מ"ח: לא היתה קריאת הגבר מגיעה עד שהיתה עזרה מלאה מישראל.

קְרִיָּיָה נ', גישה והתקרבות *coming near* | *das Nahen* סנחר' ג' ע"ב: משעת קריבה שלשה.

קְרִיָּבּוּי ע"י קְרִיָּבָה, שחשיר ג' ו': קריבוי ופייטוי.

קרטיסין פי, אכל פת שחרית - *früh* | to breakfast
 stücken קהל'ר ה' ח' יתיב למקרטא.

קרטיסין ז', מטבע קטנה - *eine kleine Münze* | a small coin
 ירוש' שק' פ"ב מ"ו ע"ד דיגנין קרטיסין.

קרטיסין ז', מצע - *Unterlage, Polster* | spread
 חג' כ"ד ע"א: שצבין על גבי קרטיסין.

קרטיסין ז', קרטיסין כרך קרתא חדתא שבצפון
 אפריקא *Karthago* | Carthago ויק'ר פכ"ז:
 אלכסנדרוס מוקדון אזל להרא מדינתא דשמה
 קרטיסין: מנח' ק"י ע"א: מצור ועד קרטיסין וכו'.

קרטיסין ע"י קרטיסין. מנח' פ"ב מ"ד: בארבעים
 מאח הוא טובל בארבעים סאה חסר קרטיסין אינו
 יכול לטבול בהן.

קרטיסין ע"י קרטיסין. שבת ע"ט ע"א: הריא
 בקרטיסין.

קרטיסין ז', גדוד, לגיון - *Trupp* | troop, army
 ל"ב ע"ב: על כל רהטון ורהטון בראתי לו
 שלשים קרטיסין.

קרטיסין ז', שרמט - *Kratz* | scratch, crack
 wunde, Ritze כת' ק"ז ע"ב: לית בהו קרטיסין.

קרטיסין פי, נתח לנתחים - *in Stücke schneiden* | to cut into pieces
 ירוש' מע"ש פ"ד ג"ד
 ע"ד: וקרטיסין קומי.

קרטיסין ע"י קרטיסין. ברי ב"ט ע"א: א"ר יצחק
 דמן קרטיסין.

קרטיסין ז', נייר, שטר, תעודה
Papier, Dokument | paper, document ירוש'
 קיד' פ"ג ס"ד ע"א: חד בר גש הוה חייב לחבריה
 מאה דינרים בקרטיסין שלח חמשין גבי שליחא
 אמר ליה אין לא יתב לך קרטיסין לא תתן
 ליה כלום.

קרטיסין ז', חג רומי - *ein römisches Fest* | a Roman
 festival ע"ז פ"א מ"ג:
 ואלו אידיון וכו' וקרטיסין (צ"ל קרטיסין) וכו'.
 (2) איסור prohibition | Verbot פסוק' בחורש
 ק"ד ע"ב: למלך וכו' וקבע קרטיסין וכו'.

קרטיסין ז', מין אבן - *Berg-krystall* | rock-crystal
 תרג' אס' א' ו': קרטיסין ומרמיון.

קרטיסין, קרטיסין ע"י קרטיסין. תוס'
 בלא' א' ד"ג: היו מרכיבין קרטיסין על גבי
 עונם: ירוש' שם פ"א כ"ז ע"א: קרטיסין.

קרטיסין, קרטיסין שם אמורא - *Name eines Amoräers* | name of an Amora
 ירוש' ר"ה
 פ"א כ"ז ע"א: דאמר רבי קרטיסין בשם רבי יוחנן:
 מו"ק פ"ג פ"ג ע"ד: ר' קרטיסין.

קרטיסין ז', מין רמש - *ein Insekt* | an insect
 שחש"ר א' א': קרטיסין ביש' מיניה.

קרטיסין ע"י קרטיסין. ילק' איכה תתרי"ג: מלאו
 כל הקרקין דם.

קרטיסין ע"י אקרטיסין. גר' מ"א ע"א: הריא
 קרטיסין.

קרטיסין ז', מין יין - *etne Wein* | a sort of wine
 ירוש' שבת פ"ו י"ד ע"ג: מהו משתי קרטיסין
 בשוכתא.

קרטיסין ז', קור חוק - *Frost* | frost תרג' יב"ע
 בר' ל"א מ' (וקרח בלילה): וקרושא בלילה.

קרטיסין שם מקום - *Name eines Ortes in Palästina* | name of a place in Palestine
 מ"ז מ"ז:
 ומנין היו מביאין את היין קרותים וכו'.

קרטיסין - נעשה קרטיסין - *kahl* | to become bald
 werden מע"ש פ"א מ"ג: וכל הלכנים משיקרחו.
 נקרח נפ' - כנ"ל. גנ"י פ"ח מ"ה: חזר הראש
 וחזק ונקרח.

קרטיסין חפ', - כנ"ל. ירוש' מע"ש פ"א מ"ח ע"ד:
 משיקריהו וכו' משיקרו קרות.

קרטיסין ז', אורג - *Weaver* | weaver מ"ג י"ב ע"ב:
 אפי' קרחא בביתיה פרדשכא ליהו.

קרטיסין ז', קרחת - *Kahlköpfigkeit* | baldness
 תרג' ויק' י"ג מ"ג (בקרחת): בקרחתיה.

קרטיסין שם מקום - *Ortsname* | name of a place
 שבת קנ"ב ע"א: מהכא לקרטיסין.

קרטיסין ת', קרטיסין - *kahl* | bald ספרא ויק' פרשה ד'
 ספק ו': הכהנים לרבות הקרטיסין.

יוסף הכנאי הלך ומצאו שהוא עומד על הקריא
וכו' א"ל איני יכול לירד מפני שאני שכיר יום.

קְרִיָּה ע"י קְרָוָא. פרה פ"ה מיג: קרייה שהטבילות.
קְרִיּוֹת דר, העולים לתורה persons called up
to read from the Torah | die zur Thora-
vorlesung in der Synagoge Aufgerufenen
ירוש' תעני פ"ד מ"ח ע"א: שלשה קרייות שבתורה
לא יפחתו מעשרה פסוקים.

קְרִיָּין [קְרִיָּין] ז', נר של שעווה | wax-candle
Wachskerze שמו"ר פל"ו: הנר הזה כשהוא
דולק אפילו אלף אלפים קריינין ומבקין מדליקין
הימנו אורי במקומו וכו'.

קְרִיָּיִן ז', עגלה carriage | Wagen שמו"ר פמ"ג:
אני יוצא בקרויני שלי.

קְרִיָּים ז', עור דק Häutchen | membrane נגעי'
פ"א מ"א: כקרום ביצה.

קְרִיָּמֵד ע"י קְרִיָּמֵד. ספרא מצורע פרשה ו'
פרק ד': אפילו קרוסמים ואפילו לבנים.

קְרִיָּמֵסִין ז', מין אבן מובה | a precious stone
ein Edelstein שמו"ר פל"ה: אשר קרוסמסין.

קְרִיָּמִית ג', קליפה דקה | the skin-like, scaly
envelope of reed | dünne Schale (des Rohrs)
חול' מ"ו ע"ב: קרומית של קנה.

(2) ע"י קְרִיָּמִית. תוס' צוק' חלה א' א': אף
הקרומית חייבת בחלה.

קְרִיָּמִינִין ע"י קְרִיָּמִינִין. תוס' צוק' שבי' ד' י"ט:
שחלים וקרומנין.

קְרִיָּין ז', עגלה wagon | Wagen כלא' פ"ח מ"ג:
היושב בקרון וכו'.

קְרִיָּיָה ג', שוק Markttag | market (day)
Marktplatz כתי' מ"ו ע"א: נבעלת בקרונות.

קְרִיָּיָתָא ג', כותרת | capital of a column
Kapitäl תרג' מל"א ז' מ"ו (הכותרת האחת):
קרונתא הדא.

קְרִיָּמִימֵל ז', מין אגס | a pear | eine Birnen-
art תוס' עוקצ' ג' ז': הקרוסומלין והפרישין
והעורדיין וכו'.

קְרִיָּא ז', מין רמש קמן a mite | eine Milbe ויק"ר
פ"ה: לזרא ר' אביתר אומר לקרדא.

קְרִיָּדֵין, קְרִיָּדֵין, קְרִיָּדֵינָא שם ארץ
name of a district | Name einer Landschaft
ח' ד' (הרי אררט): מורי קרדו; יב"ע שם: מורי
דקרדו; ב"ר פל"ג: מורי קרדוניא.

קְרִיָּדֵינָמִס [קְרִיָּדֵינָמִס] ז', מין מטבע רומי
quadrans, a Roman coin | eine römische
Münze ירוש' קיד' פ"א נ"ח ע"ד: שתי פרוטות
קרדיונסס.

קְרִיָּדֵם ע"י קְרִיָּדֵם, ירוש' שבת פ"ד ז' ע"א: ער
שיקדם.

קְרִיָּדֵינָא ע"י קְרִיָּדֵין, תרג' יב"ע בר' ח' ד' (הרי
אררט): שום מוורא חר קרדניא ושום מוורא
הר ארמיניא.

קְרִיָּדֵם פ"י, מרט בקרמון | to chalk (to polish)
mit Kreide abreiben תוס' צוק' כלי' ב"ק ו' מ"ו:
קרדסן שפן ועשאן כלים.

קְרִיָּה - קרא בספר to read | פ"א מ"א:
מאימתי קרין את שמע בערבית וכו'.

קְרִיָּה"ג קריאת הגבר.

קְרִיָּה"ת קריאת התורה.

קְרִיָּא ג', עיר, קריה Stadt | town תרג' במ' ל"ב
ל"ו (ערי מבצר): קרין כריבן.

קְרִיָּב ע"י קְרִיָּב, כתי' מ"ח ע"א: שארה זו
קרוב בשר.

קְרִיָּבָה ז', מי שעובר לפני התיבה, שליח צבור
leader in prayer | Vorbeter שהש"ר ה' י"א:
ר' אלכסנדר קרובה.

קְרִיָּיָא ז', קשוא בצורת בקבוק | bottle-gourd
Flaschenkürbis תרג' יב"ע בר' כ"א י"ד (חמת
מים): קרווא רמיא.

קְרִיָּיָת' ת', קבה bald | kahl תרג' יב"ע ויק' י"ג
י"ה (קרה הוא): קרוח הוא.

קְרִיָּיָא ג', בסיס של קורות למעמד חבנאים
scaffold | Gerüst שמו"ר פ"ג: לך אצל אבא

קק"ם קבול קנין סודר.

קָרָא -- הִקְרִיא הַפ', קרא באזני אחרים *to lead*
in reading | vorlesen, rezitieren מוטה
 פ"ה כ' ע"ג: לקמן שהוא מקרה את ההלל
 בבית הכנסת.

קָרָא ז', קשוא בצורת בקבוק *bottle-gourd*
Flaschenkürbis יומא ע"ח ע"א: מצטנן בקרא.

קָרָא ז', בקי במקרא *Bibel-*
kundiger פסיק שוכה קס"ה ע"ב: קראים טובים
 ודרשנים טובים.

קָרָא, **קָרְאָה** ז', מקרא² כתוב, פסוק בתנ"ך
Biblical verse | Bibelvers ב' ע"א: תנא
 אקרא קאי: שם נ"א ע"א: מאי קראה.

קָרְאֵנִי ע"י **קָרָא**, שהש"ר ג' ו' קראוי ותנוי.
קִרְאוֹת ע"י קְרִיאוֹת, ירוש' מגי' פ"ד ע"ד ע"ד:
 קראות בתורה אין קראות בנביא.

קָרַב -- נִקְרַב נפ' -- חובא לקרבן *to be offe-*
red | geopfert werden י"ג: נקרב
 נקרבו מהן קרבנות ציבור.

קָרַב פעיל -- עשה בתכיפות *to do in near inter-*
vals | häufen, in kurzen Intervallen tun
 ב"ק כ"ד ע"א: קירב גניחותיו.

נִתְקָרַב (נחפ', 1) נעשה קרוב *to be brought near*
näher kommen במ"ר פ"ג: יש נבחר ונדרחה
 ונתקרב.

(2) ע"י נִקְרַב, ירוש' תעני' פ"ד ס"ח ע"ב: שלא
 יהא קרבן מתקרב וכו'.

קָרַב פעי"י (1) קרב, נגע *to come near, to*
touch | nahen, berühren פ"ח מ"ד: דיקרב
 במיתא מסתאב.

(2) הגין *to protect | schützen* דמו' פ"א
 כיב ע"א: בני קרתיה קורבין לי.

קָרַבְתָּא נ', קרב, מלחמה *war | Krieg* תרג'
 תהל' ל"ה א' (לוחמתי): בעלי קרבתי.

קָרַד פעיל, גרד *to scrape | striegeln* ביצה פ"ב
 מ"ה: ומקדיין את הכהמה ביום טוב.

קָצַר פעיל -- דיבר או התפלל בקצרה *to be*
brief | sich kurz fassen ברי' פ"א מ"ד: מקום
 שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר.

הִקְצִיר הַפ' -- נעשה קצר *to become short | kurz*
werden נגע' פ"א מ"ה: ארוכות והקצירו.

הִתְקַצַּר התפ', כנ"ל. סומא מ"ז ע"ב: נתמעטו הימים
 ונתקצרו השנים.

קָצַר, **קָצְרָא** ז', כובס *fuller | Walker* ירוש'
 ברי' פ"ד ז' ע"ד: שלחן גבי ר' אלעזר בן עזריה
 הר קצר: ב"ק ק"ט ע"ב: קצרא שמיא וקצרא
 שקיל ליה.

קָצְרָא, **קָצְרָה** נ', מבצר *fort | Festung* ספרי
 דב' נ"א: קצרא דגלילא: ערכ' ל"ב ע"א: קצרה
 הישנה של ציפורי.

קָצְרָה, **קָצְרִית** נ', חולי קושי הנשימה *asthma*
Asthma בכורות פ"ז מ"ה: רוח קצרית באה
 עליו: שם מ"ד ע"ב: רוח קצרה.

קָצַרְזָן ז', מי שמקצר בתפלתו *one who gives*
short prayers | Kurzbeter ברי' ל"ד ע"א: כמה
 קצרן הוא זה.

קָצַרְקִטְיוֹן ע"י קְסָרְקִטְיוֹן, שהש"ר ח' י"ג: נטל
 כל קצרקטיון שלו.

קָקָא נ', מין עוף *pelican | Pelikan* תרג' יב"ע
 דב' י"ד י"ז (הקאת): קקא חיוורתא.

קקא"ם קבלת קנין אנב סודר.

קָקַבְטוֹן ת', מעשה קדירה *prepared in a boiler*
im Kochtopf bereitet ירוש' ברי' מ' מ"ז
 (חרי): קקבטון.

קָקוּ פְּדִיפְטִי ת', מחונכים שלא כהוגן *ill-bred*
schlecht erzogen ירוש' כיב פ"ח מ"ז ע"ב: אתון
 קקו פדיפטי.

קָקוּאָתָא נ"ר, מין עוף *a bird | ein Vogel* חול'
 ס"ג ע"א: קקואתא שריא.

קָקוּלָא ז', מין צמח *cardamom | Kardamom*
 פס' קי"ד ע"א: דאכול קקולי וכו'.

קקונאי ע"י הַקְרִינָא, עיר' כ' ע"א: בני קקונאי.

(2) תיקן רבילה | *Feigen zum Trocknen herrichten* | תעני כ"ח ע"א: קוצעי קציעות.

קצַע פיעל, תחת | *to trim behauen* | כלי פכז מיד: המקצע מכולם וכו'.

קָצַפּוֹן ד', קצף וכעס | *anger Zorn* | אסת"ר א' י"ח: כדי הקצפון לבזיון הזה.

קָצַץ -- קבע ופסק | *festsetzen stipulate* | שבו' מ"ה ע"ב: אפילו קצץ נמי.

קָצַץ (נפ'), נכרת | *abgehauen werden* | *den* בכורים פ"א מ"ו: נקצץ האילן.

(2) נקבע | *festgesetzt werden* | ויקר פ"ל: מראש השנה נקצצין.

קָצַץ פיעל -- ע"י קָצַץ, שבי' פ"ד מ"א: שיקצץ להם מזונות.

הקִץ חפ', ניכה | *abziehen, abrechnen* | ספרי במ' ח': ומקין מכתובתה.

קָצַץ ד', חושב עצים | *Holzschläger wood-cutter* | שהשיר ב' ב': הביא קצצים לקצצו.

קָצַץ (נ', 1) עצים כרותים | *Holzschlag timber* | שהשיר ד' י"ב: קצצה של ארזין.

(2) מנהג התברלות פומבית של קרובי אדם שנשא אשה שאינה הוגנת לו | *a ceremony of severing family connections with a man who married beneath his social rank öffentliche Lösung der Familienbeziehungen zu einem Manne, der eine Frau niederen Ranges geheiratet hat* | כ"ח ע"ב: כיצד קצצה אחד מן האחים שנשא אשה שאינה הוגנת לו באים בני משפחתו וכו' ואומרים אחינו בני ישראל שמעו וכו' שלא יתערב זרעו בזרענו.

קָצַץ (זר, 1) ע"י קָצַץ 1. תוס' ב"ק ג' ב': מול את הקצצין ותן לי את הנטיעות.

(2) תרמילי קטניות וכדומה | *Schoten* | ירוש' שבי' פ"ב ל"ד ע"א: מקצעתו עשה קצצין גמורין.

קָצַץ (1 -- 1) קציר התאנים | *fig-harvest* | *ernete* מעשי פ"ב מ"ו: בשעת הקציעה ולאחר הקציעה.

(2) תא בכית של תפלין | *a compartment of the phylacteries* | *Abteilung im Gehäuse der Tefilin* | תוס' כלי ב"ב ד' א': ושל ראש וכו' בין קציעה לחברתה.

קָצַעַת דר, עושי סוללה | *Schanzgräber sappers* | ירוש' נד' פ"ד ל"ח ע"א: קציעות המלך.

קָצַץ נ', כעס וחרון אף | *das Zürnen anger* | אסת"ר א' י"ח: כדי הבזיון הזה לקציפה הואת.

קָצַץ ד', גזרה, צורה | *Schnitt* | *waist (figure)* | *Zuschnitt* | תרג' שני אס"א ב' בני קציצא הראא.

קָצַץ נ', כריתה | *das Ab-cutting, felling* | *schneiden, Fällen* | ב"ק צ"א ע"א: אילן העומר לקציצה.

(2) קביעה | *Festsetzung, Verabredung* | שבו' מ"ה ע"ב: קציצה ודאי.

(3) פירות קצוצים | *abgeschnittene fruits* | *Früchte* | כעשי פ"ג מ"ד: מצא קציצות בדרך.

(5) תא בכית של תפלין | *capsule of the phylacte-ries* | *Kapsel der Tefilin* | כלי פ"ח מ"ח: תפלה ארבעה כלים התיר קציצה הראשונה וכו'. (5) ע"י קָצַץ 2. ירוש' כת' פ"ב כ"ו ע"ד: שאכלנו בקציצת פלוני.

קָצַץ (זר, 2) ע"י קָצַץ 2. תוס' שבי' ב' ו' אס עשה קציצין גמורין.

קָצַץ (נ', 1) קצוצותא. ב"ק ס"ז ע"א: דמעיקרא קציצתא קרי לה והשתא צינורא.

קָצַץ ת', חולה | *sick krank* | גימ' ג"ו ע"א: נקוט נפשו בקצירי.

קָצַץ נ', התיכה וכריתה | *das Ab-cutting* | *schneiden* | ירוש' פ"א מ"ו ע"א: קצירת שכולת.

קָצַע קצת צריך עיון.

קָצַע פ", גרד | *abkratzen* | *to scrape* | נגע' פ"ב מ"ו: שניהן קוצעין.

קִצְנוֹה ע"י קִצְבָה. ירוש' שקי פ"ב מ"ו ע"ד:
שקצותן מן התורה.

קִצְנוֹצָא ז', Eunuch | eunuch בר' ט"ז ע"ב דקיימי
קצוצי עילויה דרבי.

קִצְנוֹצוֹת גִּיה, שבר כלי מתכת | Metal-
cut metal | Metall- bruch כלי פ"א מ"ג: מן הקצוצות משברי כלים
מן הגרומים וכו'.

קִצְנוֹצֵי תַּפְלִין ז', בתים של תפלין | capsules
of the phylacteries | Kapseln der Tefillin
ג"ט נ"ח ע"א: ארבעים סאה קצוצי תפלין נמצאו
בראשי הרוגי ביתר.

קִצְנוֹצִיתָא נ', קרש | Brett | board ב"ק צ"ו ע"א:
עבדינהו קצוציתא קני.

קִצְנוֹרָא; קִצְנוֹרָא עֲרָסָתָא, חולה, מוטל על ערס דוי
| sick in bed | bettlägerig תרג' איוב כ"ט ט"ו
(לפסח): קצור ערסא.

קִצְנוֹתָא ע"י קִצְנוֹתָא. כ"מ ס"ז ע"ב: היכי דמי
קצותא דא"ל עד חמש שנים אכילנא וכו'.

קִצְנוֹרָא ז', מבצר | Fort | Festung תוס' שבי' ר'
י"א: וקצטרא דגליל.

קִצְצִי פ"י, חתך. פרס. | to cut, to break (bread).
abschneiden, abbrechen (v. Brot) ירוש' בר'
פ"ו י' ע"א: בר חוה קצי חוה טעים.

אֶקְצִי אפי', הנדיל והפריש | to set aside | ab-
sondern סוכה ל"ז ע"ב: כי אקצייה מאכילה
אקצייה.

אֶתְקִצִי אתפ', הוקצה והופרש | to be set aside, to
be made unavailable | (gesetzlich) untauglich
werden שבת מ"ג ע"א: מיגו דאיתקצאי לבין
השמשות אתקצאי וכו'.

קִצְצִיָא זר, גזירי עץ | Holzstücke pieces of wood
שמ"ר פ"ז מן שמויא לית הגאזה אלא מן קצייןא.

קִצְצִיָא שם איש | männlicher Name a man's name
ב"ר פלג: אלכסנדרוס מוקדן אול לגבי מלכא
קציא לאחורי הרי חושב.

קִצְצִיָן שם מקום | Ortsname name of a place
ירוש' ביצה פ"ה ס"ג ע"ב: ר' יוחנן דקציון.

קִפְצִין ע"י קִפְצִין. בכורות מ' ע"ב ומ"א ע"א: בערקוב
שבאמצע ירך וכו' קפץ העליונה.

קִפְצָה ע"י קופסא. ירוש' נדה פ"ב מ"ט ע"ד:
קפצה של זכוכית.

קִפְרָאוֹת ע"י קופריות. תוס' כלי ב"ק ג' י"א:
שולי הקפראות.

קִפְרָים, קִפְרָם ז', מין שיח | eaper-bush |
Kapernstrauch מעש' פ"ד מ"ז תמרות ואביונות
וקפרם: כר' ו' ע"א: יין קפריסין.

קִפְשִׁי פ"י, חטף | to snatch away | wegschnappen
חלה פ"ב מ"ה: מעשה וקפשה וכן זר.

קִפְשִׁי מין תמירה | eine Art Naht | a kind of stitch
ירוש' מ"ק פ"ג ס"ג ע"ד: המולם והקפש.

קִצֵּב - קבע | to determine | bestimmen, fest-
setzen ביצה מ"ז ע"א: כל מזונותיו של אדם
קצובין לו מראש השנה ועד יום הכפורים.

קִצֵּב פיעל, גזר וחתך | to carve (meat) | hacken
תוס' ירמ' א' י"א: אם קיצב על העלי.

קִצֵּב, קִצְבָא ז' מתחך בשר למכירה | butcher
Fleischer ביצה כ"ה ע"א: הפשט ונתוח בעולה
והוא הדיון לקצבים; שם שם ע"ב: מקטע רגליהון
דקצביא.

קִצְבָה נ', מדה קבועה | definite scope | be-
stimmtes Maß גימ' נ"ב ע"א: דבר שיש לו
קצבה.

קִצְדוֹר ע"י קִצְדוֹר. תוס' צוק' עירי ח' (ה'), ר"ז:
קצדור הבא לעיר.

קִצְדָה - 1) גרר | to scrape | abkratzen ספרא
מצורע נגע' פרק ד' פרשה ז': חולץ וקוצה וטח.
2) קצר וחתך | to cut | schneiden פ"ב
מ"ז לקצות עמו בתאנים.

3) השוה, הישיר | to level | ebenen | שהשיר ה'
י"א: בתלולית של עפר וכו' מי יוכל לקצות
את זה.

הִקְצָה הפ' - הנדיל ויחד | to separate | absondern
ספרי במ' ק"ט: יקצה לו כל שבט ושבת בפני
עצמו. ועיי' מוקצדה.

(2) חפר *to dig | graben* שבת קנ"ב ע"ב: הנהו קפולאי דהוו קפלי.

איִקְפִּיל אַתָּה, נקלף ונפרד - *to be peeled off | ab-*
geschält werden חול' מ"ד ע"א: איקפל איקפולי.

קַפֵּל ז', מין כלי *a vessel | ein Geschirr* ב"ב קס"ו ע"ב: קפל מלממה וספל מלמעלה וכו'.

קַפְלוּמָא, קַפְלוּמָא ז', מין ירק *a species of*
porret | Kopfsorree עוקצ' פ"א מ"ב: השום והבצלים והקפלוטות; תוס' פס' ב' (ג'), כ"ז קפלוטאות.

קַפְלוּרִיא שם מקום *Orts-* name of a place
name תוס' חלה ב' י"א: מקפלוריא ועד אוקיינוס.

קַפְלִינ' ז', מאה נכרית *wig | Perücke* ירוש' בת' פ"ז ל"א ע"ב: היוצאת בקפלינ' שלה אין בה משום ראשה פרוע.

קַפְלִי עי' קַפְלָא 2, שמור פ"מ: קפלויות של תורה.
קַפְלִיא שם מקום *Orts-* name of a place
name ירוש' שב"י פ"ו ל"ו ע"ד: מקפלריא ועד אוקיינוס.

קַפְלִינ' ז', דרך קצרה *a short cut | Weg-*
abkürzung, Durchgang במ"ר פ"א: מימי לא עשיתי בית הכנסת קפנדריא.

קַפֵּס פ"ע, קפץ; חל - *über-* to spring upon
springen auf ירוש' בת' פ"ד כ"ה ע"ד: בני בנים קפסה עליהן ירושת תורה.

קַפֵּץ (1) קרץ בשפתיו לשם מעוג ורמוז *to indicate*
one's will by mimic motions | sich mimisch
ausdrücken גימ' פ"ה מ"ז: רומז ונרמז וכו' קופץ ונקפץ.

(2) חתך בשר *to chop meat | Fleisch hacken*
תוס' ביצה ג' ה': קופץ בכלי.

קַפֵּץ גפ', נרמז (החרש) ע"י קריצת שפתים
spoken to by mimic motions | durch Mimik
angeredet werden גימ' פ"ה מ"ז: רומז ונרמז וכו' קופץ ונקפץ.

קַפֵּץ חפ', נרם לקפיצה *to cause to leap*
springen lassen כ"ר פ"ז: והקפיץ גם בו עמו.

קַפִּיסַאי שם איש *a man's name | männlicher*
Name בכורות ל"ה ע"ב: כרי' יהושע בן קפיסאי.

קַפִּיפָה ג', (1) ע"י פִּפִּיפָה 1. ירוש' שבת פ"ח י"א ע"ב: כרי' לעשות אוון לקפיפה מצריות.

(2) ע"י מִפִּיפָה, תוס' אהל' ח' ח"ז: משיעשו קפיפים.

קַפִּיץ ז', קשר פרקי הארכוכה *joint of the*
knee | Kniegelenk כ"ר פס"ה: רגל ישרה - שאין להם קפיציון.

קַפִּיזָא ז', ע"י קַפִּיזָה 1. איכ"ר א' א' רבתי:
עד דקפץ תלת קפיציון.

קַפִּיזָה ג', (1) דילוג *leaping | Sprung* עיר' מ"ג ע"א: קאזיל בקפיצה.

(2) סירוגין, הפסקה *intermission | Über-*
springung נדה י"א ע"א: חזאי בלא קפיצה.

(3) קריצת שפתים, מעוג *mimic intimation*
mimisches Zeichen גימ' ע"א ע"א: חרש לא הלכו בו אחר רמיוותיו ואחר קפיצותיו.

קַפִּיקְלָטור עי' מַפְקָלָטור. שהש"ר ח' ו': אף על פי שמגזיח קפיקלטור וכו'.

קַפִּיכָד"ד קנין פירות נקנין הגוף דמי.
קַפֵּל פ"י, כפל וגלל, כרך *to fold, to roll up*

zusammenfallen, -wickeln ירוש' ביצה פ"ב ס"א ע"ג: כדיגין היו פורשין על הארץ כיון שהיו האורחין יוצאין היו קופלין אותן.

קַפֵּל פיעל, (1). כנ"ל. שבת פ"ב מ"ג: מתילת הבגד שקפלה.

(2) קלף, וגרר *to scrape off | abkratzen* מ"ק ט' ע"ב: כסיד וכו' שיכולין לקפלו במועד.

הַקִּפִּיל חפ', ע"י קַפֵּל. גר' ס"א ע"ב: עד שיקפילו המוקצעות.

הַתְּקַפֵּל התס', נכפל ונגלל *to be rolled up | zu-*
sammengerollt werden ירוש' סוכה פ"ד ג"ד ע"ד: וזכוכית לבנה שהיתה מתקפלת.

קַפֵּל פ"י, (1) גרר *to scrape off | abkratzen* כ"ב ד' ע"ב: דקפיל ליה חכריה.

קפודקיא, קפודקיא שם ארץ באסיה הקטנה

Cappadocia in Asia Minor | Kappadozien

in Kleinasien | ירוש' יב' ס'ב' ד' ע"ב: קיסרין

שבקפודקיא: איכר א' א' רבתי: קום סוק לקפודקיא.

קפוטורין ע"י פוטורין. תנח' מקץ י': בקפוטורין יוצאה מתוך הושט.

קפוטל ע"י קבוטל. יומא י"ט ע"ב: קפוטל וכו' קבוטל.

קפוטקא ע"י קפודקא. תרג' יה' כ"ז י"א (גמדים): קפוטקא.

קפוטקא ע"י קפודקא. תוס' יב' ד' ה': מעשה בליסטים אחר שניתפס בקפוטקא.

קפוי ד', גובה הערימה oberer Tell | top of a pile eines Haufens תר' פ"ד מ"א: אם יש בקפוי מאה סאה.

קפוי ת', גלוי ונראה | sichtbar | visible פס' נ' ע"א: אור שיקר בעולם הזה קפוי הוא לעולם הבא.

קל, פחות הערך, leicht | light, disregarded | unbedeutend שם: בני אדם שיקרין הן בעולם הזה וקפויין הן לעולם הבא.

קפולא ע"י חופר כפרים | Toten-grave-digger | gräber שבת קניב ע"ב: הנהו קפולאי דהוו קפלי בארעא דר' נחמן.

קפונדרא ע"י קפנדרא. ירוש' ברי' פ"א ב' ע"ב: ראוי ליה בקפונדרא.

קפוסאי שם איש | männlicher a man's name Name תוס' בכורות ד' ה': ר' יהושע בן קפוסאי.

קפוסא ע"י קיפוס. נדה כ"ג ע"א: לא נחלק עמהם אלא בקריא וקפוסא.

קפוצאי שם איש | männlicher a man's name Name בכורו' ל"ט ע"א: רבי יהושע בן קפוצאי.

קפץ פ"ע, קפץ ורקד | springen | leap to ב"ר פס"ח: אופים בו קפוצים בו.

קפץ כנ"ל. ב"ר פס"ז: כל דקפיו לה נסיב וכו'.

קפח פ"י, הכה | schlagen | to strike ירוש' יב'

פס"ז י"ד ע"ד: אין החמה קופחת על ראשו של אדם אלא בשעת הקציר.

קפח מיעל, (1) כנ"ל. ב"ר פס"ג: קיפח על ראשו של נמרוד.

(2) הפסיד, איכר - ver- to lose, to cause loss | Iieren, Verlust zufügen אהלי פס"ז מ"א: אקפח את בני שזו הלכה מקופחת: פס' ק"ח ע"א: אין הקביה מקפח שכר כל בריה.

(3) כיווץ | zusammenziehen | to contract סוטה פ"ח מ"ז לקפח את שוקיו.

(4) ניצח | überwinden | to overwhelm קיד' ג"ב ע"ב: לקפחני בהלכות.

קפמא עין קובמא. תוס' צוק' ע"ז ד' (ח'), י"א: הקופרצין והקפמאות.

קפידא ז', קפידה נ', הקפדה - ob-minding | jectio | das Genaunehmen; Einwendung ע"ב ע"ב: דקפדי בה אינשי הוי קפידה קפידא דלא קפדי בה אנשי לא הוי קפידה קפידא: במ"ר פ"ט: שלא תאמר בקפידת הבעל תלה רחמנא.

קפידותא נ', כיווץ וצמצום - shrinking, short-ness | das Zusammenziehen, Beengung תרג' יב"ע שמו"ט (מקוצר רוח): מקפידות רוחא.

קפיזא ז', מדה קטנה | ein a small measure | kleines Maß פס' מ"ח ע"ב: הני גשי דידן נהוג למופא קפיזא קפיזא לפיחא.

קפיטורין ע"י פוטורין. קהל' ו' ז': בקפיטורין מתוך הושט.

קפילא, קפילה ז', פונדק; מבשל - tavern-keeper; cook | Gastwirt; Koch חול' צ"ז ע"א: למעמיה קפילא: ירוש' בי"מ פ"ה י' ע"ג: לקפילה.

קפילמא ז', כיסוי הראש - hair-dress | Kopf- bedeckung ירוש' שבת פ"ז ז' ע"ד: מיתן ליברא דרהבא על קפילישה.

קפילין ז', פונדק | Wirtshaus | tavern ב"ר פ"מ: שני בני אדם נכנסין לקפילין.

קפד כנ"ל 3. פס' ק"י ע"ב: כל דקפיד קפרי בהריה.
איִקְפֵד, **אִתְקַפֵד** אתמ', 1) נתכוון ונתקצר to be contracted, shortened | *zusammenschrumpfen*, *gekürzt werden* fen, 2) חינקפד מימר ה'.
 2) עיי' **הִקְפִיד** 1. ירוש' בר' פ"ב ה' ע"ב: שמע שמואל ואיקפד עילוי.
 3) עיי' **הִקְפִיד** 2. ירוש' ב"ק פ"ח ו' ע"ג: חד בר נש איקפד לר' יודה בר חנינא.
קפֿדא ז', התחבקות *embrace* | *Umarmung*, 2) *Umschlingung* ת' ירוש' במ' כ"ה ח': ית גברא בר ישראל וית אתתא בקפדא.
קפֿדן ז', נוח לכעוס *hot-tempered* | *Aufbrau-* sender אבות פ"ב מ"ח: ולא הקפדן מלמד.
קפֿדנות ג', מרת הגוה לכעוס *sudden anger* | *Jähzorn* שבת ל"א ע"א: קפדנותו של שמאי.
קפֿדה **נִקְפָה** נפ', 1) נקפא ונקרש to be made thick | *erstarren* ילק' שמי' כמ"ח: נקפה להם הים וכו'.
 2) עיי' **נִקְפָה** 1. **נִקְפָה** 1. ירוש' גר' פ"ח מ' ע"ג: דרגש נוקפת ואינה ניקפת.
קפֿה פיעל, חסיר את הוזהמה שעל פני יין וכדומה to skim | *abschäumen* מעש' פ"א מ"ז: היין וכו' אף על פי שקפה וכו'.
הִקְפָה הפ', 1) הקריש *to cause to curdle* | *ge-* rinnen machen חול' ק"ב ע"א: הקפה את הדב. 2) השרה *to cause to float* | *einweichen* בר' מ' ע"א: המקפה אכילתו במים.
קפֿה ג', עיי' **קִיפָה**. ספרא שמיני פרק ג' פרשה ד': צירן ורושכין ואת הקפה שלהן.
קפֿה עיי' **קפֿא**. 2. תוס' תר' ז' י"א: האוכל את התולעים שבעיקרי אילנות ואת הקפה שבירק חייב.
קפֿודקֿאדא, **קפֿודקֿיא** ת', איש מארץ קפורקיא שבאסמיה הקטנה *Cappadocian* | *Kappadozier* ירוש' פאה פ"א מ"ז ע"ג: ר' יודן קפורקיא: שבי' פ"ט ל"ט ע"א: קפורקיא דצפורין.

קססה ג', רגב ארמה *lump of earth* | *Erdscholle* ג' מ"ה ע"א: נוטל את הקיסמין ואת הקססות.
קסֿקסין ז', צרורות, חצץ *gravel* | *Steinchen* *Kies* תוס' מוטה סוף י"א: מרשין וקססין.
קסרין עיר חוף בארץ ישראל *Caesarea*, a ma- *Caesarea, Küsten-* *ritime city in Palestine* | *stadt in Palästina* פ"ח מ"ט: מזרח קסרין ומערב קסרין.
קסרֿקיסון ז', צבא, חיל *army* | *Heer* פתיהתא: קריה וכו' שעשה אותה דוד לקסרקיסון שלו.
קסֿתא עיי' **קסֿת**. פס' ק"ט ע"א: קסתא דמורייסא. קע"ו קרבן עולה ויורד.
קעֿקע פ"י, 1) קרא כתרנגולת *to cackle* | *gackern* קיד' ל"א ע"א: הטל להם מים בספל וקעקע להן כתרנגולין.
 2) חקק *to engrave* | *eingravieren* מ"ז כתב ולא קעקע.
 3) שירש, עקר מן השורש *to exterminate, to stamp out* | *ausrotten* פל"ה: החריבה אותו ולא שלא קעקעה אותו.
הִתְקַעֵקַע התפ', נעקר מן השורש *to be stamped out* | *ausgerottet werden* מי' גרם לבלשאצר שתתקעקע בוצתו מן העולם.
קפֿא פיעל, חסיר את הוזהמה מתבשיל *to skim* | *abschäumen* מעש' פ"ד מ"א: המקפא לתבשיל.
קפֿא ז', 1) קורה *beam* | *Balken* בר' ג' ע"ב: קפא כשורה דיקא עשרה וכו'.
 2) מין תולעת *a worm* | *ein Wurm* פס' קמ"ו ע"ב: משום קפא.
קפֿד **הִקְפִיד** הפ', 1) התרעם, היה נוח לכעוס *to lose temper* | *aufbrausen* מימי לא הקפדתי בתוך ביתי.
 2) הכעיס, הרגיו *to vex* | *ärgern* ירוש' כח' פ"ד כ"ה ע"ד: במקפיד את הזקן והכהן.
 3) דייק ביותר *to be strict* | *genau nehmen* מקי' פ"ט מ"ג: כל המקפיד עליו חוצץ ושאינו מקפיד עליו אינו חוצץ.

קסמוריא [קִסְמוֹרְיָא] נ', משמר *guard* | *Wache*
ירוש' נר' פ"ט מ"א ע"ב: לקסמוריא שהיתה עוברת.

קסמיא, **קסמיטיריון**, **קסמירא** ז', בדיל
tin | *Zinn* תנח' שופ' י"ד: כלי זין קסמיא;
ירוש' סנה' פ"ז כ"ד ע"ב: אבר וקסמיטיריו
מעורבין; תרג' יב"ע במ' ל"א כ"ב (בדיל):
קסמירא.

קסמולין ז', מגדל מים *tower with reservoir for water* | *Wasserturm*
המחליק מים בכרכיו.

קסמרא, **קסמרה** נ', מבצר *fortification* |
Festung במ"ר פ"ב: מצודת' - קסמרא דירי;
איכ"ר ג' ז': קסמרה של פרסין.

קסרא נ', מין כיסוי *cover* | *Decke* מכש' פ"ה
מ"ח: קסרא של שולחנות וכו'.

קסיט ע"י קסמ', ב"ר פמ"ט: חד קסיט.

קסיטולין ז', מבצר *castle* | *Festung* ירוש' ע"ז
פ"ג מ"ב ע"ג: נפל קסיטולין דטיבריא.

קסייה נ', נעל יד *glove* | *Handschuh* כ"ל פ"ז
מ"ז: קסייה של זורי גרנות.

קסילפנום, **קסלופנום** ז', לפיד *torch* | *Fackel*
פסוק' קומי אורי קב"ד ע"ב: עתידה ירושלם
לעשות קסילפנום לאמות העולם והן מהלכין
לאורו; קהל"ר א' ט"ז: קסלופנום אחר משלכם.

קסם פיעל, עשה מעשה כשמים *to divine* |
zaubern מדר' חח' ע"ט: עמד לו מקסם וכו'.

קסמא ז', קוסם *charmer* | *Zauberer* תרג' יח'
י"ג כ"ב (הקוסם): בלעם קסמא.

קסמית נ', גל קיסמין *a mass of chips* | *Holz-*
späne בר' מ"ו ע"א: מקנה ידיו בעפר ובצדור
ובקסמית.

קסנטור ע"י קִסְטִינִיר. איכ"ר ב' י"א: קסנטור
ספקלטור וכו'.

קסם פ"ע, קָסַם פיעל, החמיץ *to be sourish* |
sauer werden ירוש' פס' פ"ב כ"ט ע"ג: יין
קוסם; ירוש' מעש"ש פ"ד מ"ב: היין שקוסם.

קנתור ע"י קִנְטִיר. תוס' ב"מ ד' ה': קנתור
של בנאי.

קנתיר ע"י קִנְטִיר. ב"ב צ"ח ע"ב: מאי קנתיר
תרביץ אפדני.

קנתל ז', מין אוכף *pack-saddle* | *Saumsattel*
פרה פ"ב מ"ט: חמלים שבקנתל.

קנתר ע"י קִנְטִיר. ירוש' פס' פ"ו ל"ג ע"א: התחיל
מקנתרן בדברים.

נתקנתר נתפ', נרגז *to be rebuked* | *Vorwürfe*
bekommen ספרידב' א': נתקנתר עלי ר' עקיבא

קנתרין ע"י קִנְטִיר. ריש קהל"ר: שהיה נבואתן
דברי קנתרין.

קנתרין ע"י קִנְטִיר. 2. אמת"ר ב' ה': וכי קנתרן
היה ועובר על גזירת המלך.

קסגלגם חקיסר הרומי קיוס קליגולא *Caius Caligula*, the Roman emperor | *Gaius Caligula*,
römischer Kaiser תוס' צוק' סומה"ג ו': ונחרג
קסגלגם ובטלו גזירותיו.

קס"ד קא סלקא דעתך.

קסדא, **קסדה** נ', קובע *helmet* | *Helm* כ"ל
פ"א מ"ח: קסדא טמאה; שמור פט"ז: קסדה
ושריון.

קסדור ז', פקיד צבא *quaestor* | *Quaestor* שבת
מ"ט ע"א: ראהו קסדור אחד.

קסוה, **קסווא** נ', קשוה, מין כלי לניסוך *vessel* |
Libationsgefäß for libation סנה' פ"ט מ"ז:
הגונב את הקסוה (ירוש' שם: הקסווא).

קסומא ז', קוסם *charmer* | *Zauberer* תרג'
יב"ע בר' כ"ב כ"א: רב קסומא.

קסוסטבן [קִסְסִטְבוֹן] ז', מין מטבע *a coin* |
eine Münze ירוש' ב"מ פ"ה י' ע"ג: מתרתין
קסוסטבן.

קסוסגון שם מקום *name of a place* | *Ortsname*
ירוש' כת' פ"ב כ"ו ע"ג: אפילו עדיה בקסוסגון.

קסס ז', מן מרת הלח *a liquid measure* | *ein Flüssigkeitsmaß*
ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"ג:
אין הוה יליף שתי קסט דחמר ישתה פלגא.

קנישקנין זר, מין כלי שתיה | drinking tubes
 ein Trinkgefäß (mit Röhren) שבת ס"ב ע"ב:

ושתה בקנישקנין וכו'.

קנכירי נ', קנכירינאן ז', מין אבן טובה
 a precious stone | ein Edelstein תרג' שמ' כ"ח
 י"ט (לשם): קנכירי; יב"ע שם: קנכירינאן.

קנמ פעל, נדר ע"י אמירת קונם to make a vow
 of abstinence by using the word „konam“ |
 ein Gelübde tun unter Verwendung des
 Wortes „konam“ נד' י' ע"ב: מקמנא וכו'.

קנמ פ"י, ענש | strafen | to punish שבת ג' ע"ב:
 קנסו שוגג אטו מויד.

קנמ נפ', נגזר | verhängt werden | to be decreed
 עיר, י"ח ע"ב: שנקנסה מיתה וכו'.

קנמ ע"י קנמ, כ"ט ע"ב ע"א: קנסין חיתירא וכו'.
 אתקנמ אתפ', ענש | verurteilt | werden
 תרג' יב"ע כ"ה: לא כיה: אתקנמ לממת.

קנמ, קנסא עונש ממון | Geldstrafe | fine, penalty
 כ"ה מ"ג ע"א: מודה בקנס פטור; סנה' ג' ע"א:
 פלגא ניוקא קנסא.

קנסורס זר, מין נעלים | eine Art Schuhe
 a sort of shoes | יב"ב ע"ג: כגון אילין
 קנסורס.

קנקול, קנקיל, קנקל ז', שבכה, מרג | lattice-
 work | Gitter, Glitterwerk ב"ר פ"ה: כאלו
 את נתון לפנים משבעה קנקליו; כל' פכ"ב מ"י:
 קנקליון שיש בהן בית קבלת כסות; ירוש' שבי'
 פ"ב ל"ד ע"א: עבדיו קנקליון.

קנקן ז', (1) בקבוק | Krug, Faß | pitcher, cask
 אב' פ"ד מ"ב: אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו.
 (2) ברזל שבמחרישה | Pflugmesser | coulter ב"מ
 פ' ע"א: בבקעה וחרש בהר אם נשבר
 הקנקן חייב.

קנקנתום ע"י קלקנתום, גיט' פ"ב מ"ג: בכל
 כותבין בדיו וכו' ובקנקנתום.

קנקנה נ', בית יד, קת | Griff | handle ירוש' נד'
 פ"א ל"ו ע"ד: קנתה דכולתה.

דקרי ליה לתיקלא קנשירא; ויקיר פכ"ה: עשרת
 אלפים קנשירא דכספא.

קנשיר פ"י, התקנשיר התפ', הקנימוהרגיו, to annoy
 to rebuke | kränken, tadeln פ"ו ע"א:
 התחיל מקנשירן ברברים; כמ"ר פ"א: מתקנשירם
 לפניהם.

קנשיר ז', מוט ברזל לחתירה | Brech-
 stange כלי פ"ד מ"ג: הקנשיר של כנאי.

קנשיר ת', (1) בעל קליפה קשה | with hard shell
 hartschällig שהש"ר י' י"א: אגוזים קנשירנים.

(2) איש ריב ומדון | quarrelsome | streit-
 süchtig נד' מ"ח ע"א: אנשי גליל קנשירנין היו.

קניא ז', קנה | Schilffrohr | reed שבוע' כ"ט ע"א:
 קניא דרבא.

קניבה, קניבתא נ', (1) גזירה וחתוכה | cutting
 das Abknippen שבת קיד' ע"ב: קניבת ירק.

(2) פסולת | refuse | Abfälle תוס' שבי' י' ב"ז אין
 מחייבין אותו לאכול קניבת ירק; ירוש' שם פ"ז
 ל"ז ע"ב: הרא קניבתא דירקא.

קניגון ע"י קניגון, ויקיר פ"י: בהמות וליתן הן
 קניגון של צדיקים לעתיד לבא.

קניגי ז', צייד | Jäger | hunter חול' מ' ע"א: וכי
 משה רבינו קניגי היה או בליסמרי היה.

קניגיא, נ', קניגיון, קניגין ע"י קניגיון.
 ב"ב ע"ד ע"ב: א"ר יונתן עתיד גבריא' לעשות
 קניגיא עם לויתן; ע"ז י"ח ע"ב: שלא עמד
 בקניגיון; אסת"ר א' י"ב: עד שהקב"ה מראה
 קניגין דידה היאך הוה מתציד.

קניטרופום ע"י קנדרופום, ירוש' גיט' פ"ז מ"ח
 ע"ג: היוצא בלילה קניטרופום.

קנייא ז', קונה, יוצר | Schöpfer | creator ירוש'
 סנה' פ"ט כ"ז ע"ב: אילין נפתאי דמקלליו לקנייך
 קיינך וכו'.

קניין -- רכישה, קיום ההסכם | symbolical form of
 making an agreement binding | Befestigung
 eines Abkommens durch eine symbolische
 Handlung כ"ב מ' ע"א: קנין בפני שנים וכו'.

סנה' פ'ט כ"ז ע"ב: כגון אילין נפתאי דמקללין
לקנייד קיינד קנווד.

קנוטרובוס ע"י גַנְדְּרוֹפּוּס. ירוש' תר' פ"א מ'
ע"ב: היוצא בלילה קנוטרובוס.

קנוון ז', טנא של קנים | *Rohr- a reed basket*
korb מו"ק כ"ז ע"א: לא בטבלא ולא באסקוטלא
ולא בקנון אלא בסלים.

קנוניא ע"י קִינוֹנִיא. בי"מ י"ג ע"א וע"ב: חישנין
לפירעון ולקנוניא.

קנוקנות נ"ר, (1) זלולים של גפן | *Ranken rods*
חול' צ"ב ע"א: קנוקנות שבה אלו ריקנין
שבישראל.

(2) ברי עורקים | *Verästlungen branch sinews*
der Spannader שם: גיד אמר רחמנא ולא
קנוקנות.

קנח פ"י, קָנַח פיעל, ניגב וניקה | *to wipe off*
abwischen חול' צ"ב ע"א: קנח מן האגן: בר'
פ"ח מ"ג מקנח ידיו.

נתקנח נתפ', נתנבב, נמחה | *to be wiped off*
abgewischt werden חול' ל"ו ע"א: נתקנח הדם.

(קנט) הקניט חפ', הרגיו | *to vex, to annoy*
ärgern, kränken פ"ד ע"א: אלתקניטני וכו'.

קנמ פ"ע"י, (1) כניל. תרג' יב"ע שם' כ"ב כ' (וגר'
לא תונה): וגיורא לא תקנמון.

(2) קצה נפשו | *Widerwillen emp- to loathe*
finden תרג' יב"ע במ' כ"א ה' (ונפשו קצה):
ונפשחנא קנמת.

אקניט אפ', הפציר | *drängen, quälen to vex*
תרג' רות א' פ"ז (אל תפגעו בו): לא תקניטני בי.

קנטור ע"י קִנטור. ילק' ירמ' רס"ד: דברים של
קנטורים.

קנטינר ז', חצר | *Hof court* חול' ב"ב ו' כ"ד:
קנטינר אני מוכר לך הרי זה מעמיד לו שתים
עשרה על שתים עשרה.

קנטינר, קנטר ז', משקל ככר | *hundred-weight | Zentner*
ב"מ פ"ז ע"א: איכא דוכתא

קמתא נ', קמה | *standing grain | stehendes Getreide*
תרג' שם' כ"ב ה' (הקמה): קמתא.

קנ ז', קול, שאון | *noise | Geräusch* גימ' ו' ע"א:
שמע קן קולמוס וקן מגילתא.

קנא י- התקנא חתפ', היה צר עין, התרגז על
הצלחת אחרים | *beneiden to be jealous* סנה'
ק"ה ע"ב: ככל אדם מתקנא חוץ מכנו ותלמידו.

קנאי, קנאן ז', בעל קנאה | *zealous | Elferer*
סנה' פ"ב ע"ב: קנאי בן קנאי; תרג' יב"ע שם'
כ' ה': אלה קנאן ופורען ומיתפרע.

קנב פיעל, חתך וקיצץ | *ab- to trim, to strip*
knelpen כל' פס"ז מ"ב: משיחוסם ויקנב.

קנבוס, קנבס ז', מין צמח דומה לפשתן | *hemp Hanf*
כ"א פ"ב מ"ה: היתה שרתה וזרועה קנבוס;
שם פ"א מ"ה: הקנבס וכו'.

קנגיון ז', ציד; התגוששות של חיות | *hunt; fight between wild beasts | Jagd; Tierkampf*
י"ח ע"ב: ולא עמדתי בקנגיון.

קנדי מלה של לחש | *a word in an incantation | Wort in einer Zauberformel*
י"א ע"ב: קנדי קנדי וכו'.

קנדילא, קנדילא ז', מנורה | *Leuchter candle*
כמ"ר פ"ב: כהרא שאשיחא דקנדילא דמיא
ומשחא מעורבים כהרא והיא דלקא גן גביהון;
ילק' בר' ה': כהרין קנדילא.

קנדה י- גרגרת | *Luftrohe windpipe* כ"א
ע"א: קנה מוציא קול.

קנה י- הקנה הפ' י- גרם קנין, מסר לאחר | *to transfer | in Besitz geben*
ארם מקנה דבר שלא בא לעולם.

קנובקאות נ"ר, מין מאפה | *a kind of cakes ein Gebäck*
חלה פ"א מ"ה: סופגנין וכו'
הקנובקאות וכו'.

קנובת, קנובתא ע"י קְנוֹבָה. חוס' צוק' דמי'
ר' ד"י: קנובת ירק שבגינה; ירוש' חלה פ"ד ס'
ע"א: אית תמן קנובה אפריש מן קנובתה.

קנוניא ז', קונה, יוצר | *Schöpfer creator* ירוש'

to be parsimonious | *sparsam* חשך כסף (3)
 sein חולי מיו ע"א: עשירין מקמצין.

קמָצָא ז', (1) ע"י קומָצָא 1. ויקיר פליד: יחינו
 ליה שיתא דיגריין בנו קמציה.
 (2) ע"י קומָצָא 2. ביר פ"צ: דקמצתא ורלא
 קמצתא.

קמָצָא ז', (1) ארבה locust | *Heuschrecke* שבת
 ע"ז ע"ב: מאי טעמא קרנא דקמצא רכיכא וכו'.
 (2) שם איש männlicher a man's name
 Name גוסי ניה ע"ב: אקמצא ובר קמצא חריב
 ירושלים.

קמצוּן, קמצוּץ ת', סכוּץ ומקומץ - *compres-*
 sed | *zusammengedrückt* ירוש' נז' פ"ט נז
 ע"ד: אם מצאו קמצוץ אני אומר גל נפל עליו
 והרגו: טעש"ש פ"ה נ"ד ע"ד: מת קמצוץ.

קמָצִין ת', כילי greedy | *gelzig* חוס' צוק' טוטה
 י"ג ח"ז: שנפל חלקו וחלק חבירו וכו' והיו קורין
 אותו בן קמצין.

קמָקָה ז', מין נחש a species of serpents
 eine Schlangenart ירוש' שבת פ"א ג' ע"ב:
 קמקמה מתעביד חי.

קמָר פ"י, בנה כפה wölben | *wölben* עיר'
 פ"ה ס"ט: שבמחוץ צורך לקמר.

קמָר פ"י, חגר gürten | *gürten* to girdle, תרג' איכה ב'
 יי (חגרו שקים): קמרו מקיו.

קמָרָא ז', חגורה Gürtel | *Gürtel* שבת נ"ט ע"ב:
 קמרא עילו המינא.

קמָרוּטוֹן, קמָרוּטין, קמָרוֹן, קמרסטא,
 קמרסטא ז', כפה, בנין קמור arch | *Ge-*
 wölbe, Wölbung ביר פ"א: כמין קמרוטון
 היתה וכו'; שהשרי ו' ד': כמין קמרוטין היו
 שלא יהיו כלי השרת מתבקעין; כלי פמ"ז מ"ז:
 הכסא שתחת התיבה והקמרון שלה; ירוש' שבת
 פ"א ב' ע"ד: קמרסטא; סוכה פ"א נ"ב ע"א:
 קמרסטא.

קמ"ת יודם מתן תורה.

קמִי מהיג, לפני vor, before, in the presence of
 in Gegenwart von ב"ר ע"א: הוה קאימנא
 קמיה דרבא: חולי ל"ט ע"א: מקמי דשמעה וכו'.
 קמִין ז', תנור Ofen | *furnace* חוס' מקו' ח' ד':
 הטת במרחק הקמין טמא.

קמִיעָה, קמִיעָא ז', קמִיעָה נ', חתיכת קלף
 ועליה כתובת לשמירה ולסגולה amulet |
 Amulett כלי פ"כ: מ"א: הקמיע והתפילין: קיד'
 ע"ג ע"ב: חלי קמיעא: תנח' נשא י"ז: נתן לה
 קמיעה.

קמִיעָה נ', (1) לקיחת קומץ מקמח המנחה taking
 a fistful of the meal-offering | *das Abnehmen*
 einer Handvoll von dem Opfermehl מ' ט'
 ע"א: קמיעה ואילך מצות כהונה.

(2) האצבע הסמוכה לזרת the third finger
 der dritte Finger בת' ה' ע"א: זו קמיעה.

קמ"ל קא משמע לן.

קמנְטְרִיסין ע"י קמנְטְרִיסין, ירוש' יב' פמ"ז
 ט"ז ע"ד: מקמנְטְרִיס המלך.

קמָע פ"י, קשר וכרך anknüpfen | *anknüpfen* to knot
 ל' ע"ב: שנשאת לחבר והיתה קומעת לו תפילין
 על ידו נישאת לעם הארץ והיתה קושרת לו קישורי
 מוכם על ידו.

קמָעָה ע"י קמָעָא, פס' ק"ג ע"ב: אוכל הרבה
 ומוציא קמעה.

קמָפּוֹן ע"י קומָפּוֹן, ויקיר פ"א: יהו מחזירין
 אותו בקמפון.

קמִין יי-נקמין נפ', נשל ממנו הקומץ to be
 grabbed from | *die Handvoll abgenommen*
 werden מנח' כ"ב ע"א: מנחות שלא נקמצו.

קמִין פיעל, (1) נטל חלק to take off a share
 einen Teil abnehmen ב"ב ק"ו ע"ב: שני אחין
 שחלקו וכו' מקמצין.

(2) לקט וקיבץ sammeln | *sammeln* to collect בת' ע"ז
 ע"ב: דמקמץ - זהו המקבץ.

קָמַטָה, **קָמַטָה** ת', ראשון first | erster מ"ח ע"ב: תנא קמא; תרג' יב"ע שמי' י"ב ב': ירחא קמאה.

קָמוּמָה קרח מכאן ומכאן.

קָמוּנָא נ', תנור Ofen | furnace ע"ז י' ע"ב: שרו ליה לקמוניא חלילא.

קָמוּץ ע"י קומום. תוס' ב"ב ה' ו': קמוץ במור וכו'.

קָמוּרָא, **קָמוּרָא** ז', חגורה Gürtel | belt תרג' תה' י"ח ל"ג (המאורני): דמוריו לי קמור; תרג' יב"ע ויק' מ"ז ד' (ובאבנט): ובקמורא.

קָמוּץ (קָמוּץ) נפ', (1) נחכוץ to shrink, to con- tract | sich zusammenziehen פ"ה ב"ב ע"ד: ולא יתר שהוא נקמו ומפסיד.

(2) חדר ונכנס hinein | to be squeezed in dringen עיר' ק"ב ע"א: נשמט אסור נקמו מותר.

קָמַח פ"י, עיבר עור בקמח to dress hides with flour | mit Mehl gerben י"ט ע"א: דקמח ולא אפיין.

קָמַח אפ', הדק לקמח zu Mehl to pulverize | machen, pulverisieren נז' ג"ג ע"ב: דאקמח אקמוחי.

קָמַח - עיפוש לבן שעל היין mould gathered on wine | Weinkahm פ"ח מ"ז: יין שעלו בו קמחין פסול.

קָמַח שם מקום Ortsname | name of a place כת' ס"ז ע"א: הני אשלי דקמחוניא.

קָמַח שם אשה Frauen- | a woman's name ירוש' מג"י פ"א ע"ב: שבעה בנים היו לקמחית וכו'.

קָמַח ז', כפל העור וכווצו Falte, wrinkle | Runzel כ"ב ק"ב ע"א: נתעדן הבשר נתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו.

קָמַח ז', פקיד hoher Beamter | high officer שבת קמ"ה ע"ב: אנמון וקמטון ובעל זמורה.

קָמַח ז', מלתחה, ארון chest | Truhe כ"ל פט"ז מ"ז: כסוי קמטרא.

(2) טינף את עצמו sich be- schmutzen | schmutzen ספרי תצא רפ"ז: נתקלקל בין ברועי בין במים וכו'.

קָלָקָל ז', רשת, כברה Netz | network תרג' ירוש' שם' כ"ז ד' (מכבר): קלקל. ועי' קָלָקָל.

קָלָקָלָה נ', (1) ירידה Erniedrigung | degradation אב' פ"ב מ"ה: אל תשתרל לראותו בשעת קלקלותו.

(2) חטא sin | Sünde י"ג ע"א: בזמן ששניהם עומדין בקלקלה האיש קודם לאשה.

קָלָקָלָתוֹס ז', חומצת הנחושת שבדיו vitriol | Kupfervitriol ג"ט י"ט ע"א: קלקנתוס - חרתא דאושבפי.

קָלָרָה [קָלָרָה] מקום מעינות חמים סמוך לים המלח Callirhoe, warm springs near the Dead Sea | Kallirhoe, ein Ort mit heißen Quellen in der Nähe des Toten Meeres ירוש' מג"י פ"א ע"א ע"ב: לשע - קלרה.

קָלָשׁ פ"י, אָקָלָשׁ אפ', הדק, ריכך to make thin, to weaken, to plane | abgleichen, ver- dünnen, welch machen עיר' ג' ע"א: אמרינן קלוש: מריק י"ג ע"ב: מחסין - אקלושין.

אָתָקָלִישׁ אתפ', נעשה דק ורזה to become thin, lean | dünn, mager werden תרג' יב"ע ברי' כ"א מ"ה: ואתחריך ואתקליש בישריה.

קָלָת נ', האבן השקערוני של ריחיים the concave millstone | der konkave Mühlestein תוס' ב"ב א' ג': מרחיקין את הריחיים וכו' שלשה מן האיצטרוכיל שהן ארבעה מן הקלת.

קָלָת"ב קינות לתשעה באב.

קָלָתָא נ', סל basket | Korb בכורים פ"ג מ"ח: עשירים מביאין בכורים בקלות של זהב.

קָלָתוֹת נ', במים לכירה peg (fire place) of a stove | Untersatz eines Kochherds כ"ל פ"ז מ"א: הקלות של בעלי בתים וכו' שהוא מסיק מלמטין וקדירה בשלה מלמעלה.

נתקלף נתפ', הוסרה הקליפה-ab to be peeled off
geschält werden כל' פ"י מ"ה: הכית
שנתקלפה וכו'.

קלף ז', עור של בהמה מעובד לכתובה a kind of
eine Art Pergament parchement שבת ע"ט
ע"ב: קלף במקום בשר.

קלפא ז', (1) קליפה bark | Schale תרג' ברי'
ל' ל"ז (מחשוק הלבו): קלפין חורין.

(2) קשקשת scales | Schuppen תרג' ויק' י"א
ט' (קשקשת): קלפין.

(3) ספחת scab | Schorf תרג' ירוש' ויק' י"ג ב'
(ספחת): קלפא.

קלפונא ז', מין כלי זמר a musical instrument
ein Musikinstrument תרג' דה"א ט"ו כ'
(עלמות): קלפונין.

קלפמטרא ע"י קליאופטרא. נדה ל' ע"ב:
בקלפמטרא מלכת אלכסנדרוס.

קלפי ב', קופסת שמטילים בה גורלות urn | Urne
יומא פ"ד מ"א: מרף בקלפי והעלה שני גורלות.

קלצמנירי ז', תליין, שר הטבחים executioner
Scharfrichter ע"ז י"ח ע"א: ר' חנינא בן תרדיון
וקלצמוניריה מזומנין הן לחיי העולם הבא.

קלק פ"י, קלק פעל, השליך werfen | throw
תרג' יב"ע שמי' ט"ו כ"ה (וישליך אל המים):
וקלק (בהו' אח': מלק) בנו מיא: ירוש' שבי' פ"ט
ל"ח ע"ד: הוה נסיב תורמוסין ומקצץ ומקליק.

קלקול ז', חטא sin | Sünde ע"ז ס"ד ע"א: שאני
ירוש' הגר וכו' שמא יחזור לקלקולו, וע"י
קלקול.

קלקיליאה ע"י קיליקה. תוס' צוק' שבי' ה'
ב': זה בא לידו מקלקיליאה.

קלקל - השחית: חטא ver- | to damage;
derben; sündigen שבת ק"ו ע"א: כל המקלקלין
פמורין; חוס' מוטה ב' ב': אפילו תקלקל לאחר
עשרים.

נתקלקל התפ' - (1) נשחת ver- | to be spoiled
dorben werden ירוש' שק' פ"ז נ' ע"ג:
נתקלקלה צורתו.

קלני ע"י קלני. ולק' שה"ש התקס"ג: העמיד וכו'
קלנים לעוררן.

קלניא נ', קולוניה, מושבה colony | Kolonie
מוכה מ"ה ע"א: מקום קלניא היה.

קלניתא נ', מין עוף ein Vogel | a bird חול'
ק"ב ע"ב: קלניתא עוף ממא הוא.

קלניתא ח', מן קורנית שבארץ יון Corinthian |
korinthisch תוס' יומא ב' ד': נחשתן קלניתא
היה יפה כזהב.

קלם פיעל, - (1) שיבח והילל, to praise | loben
prelsen פס' פ"י מ"ה: לעלה ולקלם.

(2) רקע ברגל to tramp | trampeln מרק כ"ז
ע"ב: המקלם לא יקלם בסנדל אלא במנעל.

התקלם התפ', - השתבחה gepriesen | to be praised
werden ב"ר פ"א: מלך בשר ודם מתקלם
במדינה וגדולי המדינה מתקלסין עמו.

קלסטיר ע"י קלזסטיר. ירוש' שבת פ"ה ז' ע"ב:
זכרים יוצאין בקלסטירין.

(2) צורה, פרצוף face, countenance | Gesichts-
züge, Antlitz שמויר פכ"ח: קלסטירין של משה
דומה לאברהם.

קלסתור כנ"ל. תרג' איוב י"ד כ' (פניו): קלסתוריה.
קלסתיר ע"י קלסטיר 1. 2. ספרא מצורע פרשה
א' פרק ב': הקלסתיר ארבעת קבים; ב"ר פמ"א:
וכי אחים היו אלא שהיה קלסתיר פניו דומה לו.

(קלע) איקלע אתפ', בא, הגיע; חל to happen |
to come | zufällig kommen, ein- פס' מ"ו ע"ב:
treffen הואיל ומיקלעו ליה אורחים חזי ליה;
ר"ה כ' ע"א: איקלע יום ל"א בשבת.

קלעילין ע"י קלאילין. מע"י י"ג ע"א: הרש
קלעילין בשרה.

קלף פ"י, הסיר את הקליפה abschälen | to peel
פס' פ"ז מ"ב: יקלף את מקומי.

נקלף נפ', הוסר losgelöst | to be peeled off
werden שהש"ר ח' ד': מאליו היה נקלף.

קלף פיעל, ע"י קלף. מעש' פ"ד מ"ה: המקלף
שעורים וכו'.

(2) קרום *husk | Haut, Schale* אהל' פיו מיה;
כקלוט השום.

קליקין עי' קילקי 2. ירוש' נז' פיו גיה עיב;
מפספסין בקליקין.

קלל - נתקלל נתפ', גאור, היה מקולל *to be
cursed | verflucht werden* בר' סיא עיא;
בקללה מתחילין מן הקטן בתחלה נתקלל נחש
ולבסוף נתקללה חוה וכו'.

קלל - עי' קליל. פרה פ"ג מ"ג; ובפתח העזרה
היה מתוקן קלל של חשאת וכו'; וזרקו לתוך הקלל.

קלם פ"י, קרע וחתך *to pare off | wegschneiden*
ירוש' ע"ז פ"ב מ' ע"ד; לקה באצבעיה ויהב
עליה איספגנית חמתה מתחלחלה וקלמה.

קלמזם עי' קולמזם. אדר"ג כיה: קלמוסים.

קלמין, **קלמין** זיר, עי' פלמין. תרג' יב'ע שמ'
ח' יב (כנים); מחת קלמי וכו' ית קלמין.

קלמין עי' קלאמין. ילק' בר' ס"ד; היה מהלך
בקלמין.

קלמין זי, עי' קולמזם. ביר פ"א: מילגין וקלמין.

קלמנמדין עי' קלפנימדין. ירוש' מ"ק פ"ג ס"ג
ע"א: דרגש וכו' שומט קלמנמדין שלה ודיוין.

קלמדין זי, קטת הסופר *inkstand | Schreibzeug*
כל' פ"ב מ"ז: קלמדין המותאמות.

קלמתא עי' פלמין. תרג' שמי' ח' י"ד (הכנס);
קלמתא.

קלן, **קלנא** זי, קלון. חרפה *shame | Schande*
תרג' ישי' כ"ב י"ח: יתובון בקלן; ויק' כ' י"ז
(חסד הוא): קלנא הוא.

קלנב שם מקום *name of a place | Ortsname*
סנה' ס"ג ע"ב: כי אתא עולא בת בקלנב.

קלנדא, **קלנדרם** זי, ראש חודש וראש השנה
לרומיים *the Roman kalends | römische Ka-*
lenden תוס' צוק' ע"ז א' ד"ז: קלנדא אעפ"י
שהכל עושין וכו'; ירוש' ע"ז ס"א ל"ט ע"ג;
קלנדס לפני תקופה שמנה ימים.

(2) הוולח חלף קדימת התשלומין *abatement
against payment in advance | Ermäßigung bei
Vorauszahlung* ירוש' כ"מ ס"ה י' ע"ג: מאי
קליטוכו? אלין דיהבין עיבדתא לאילין דמפרשין
לריסים וכו' אין זו ריבית וכו'.

קליטה זי, *Asyl | 1* אשיל מכות י"ג ע"א;
מר סבר לכם לקליטה וכו'.

(2) השתרשות הצמח *taking root | das An-*
setzen der Pflanzen ר"ה י' ע"ב: שלשים
לקליטה.

קליל זי, מין כלי *a vessel | ein Gefäß* תוס'
פרה ג' (ב), ד"ז: וקלילות של אבן היו קבועין
בכותל וכו' ובתוכן אפר מכל פרה ופרה.

קליל (1) תהיפ, שעה קלה *a short while | eine
Welle* תרג' יב'ע שמ' י"ז ד' (עוד מעט); תוב
קליל זעיר.

(2) ת', קל *light | leicht* גיט' ניו ע"א: אינהו
ידעי דחייא קליל ממייתא.

קלילא כנ"ל 2. ביק ו' ע"ב: האי תנא ירושלמי
הוא דתני לישנא קלילא.

קלילד (1) תהיפ, מעט *a little | ein wenig* תרג'
יב'ע בר' ס"ג ב' (מעט אכל): קלילד עיבורא.

(2) קלות *lightness | Leichtigkeit* תרג' זכ' ח'
ט"ז: מגלן יתהון בקלילד.

קלילותא נז', כנ"ל 2. תרג' יב'ע בר' כ"ט א'
בקלילותא.

קליסיא שם מקום *name of a place | Ortsname*
ירוש' גיט' פ"ד מ"ז ע"א: ערקת לקליסיא.

קליעא, **קליעה**, **קליעתא** נז', דבר קלוע,
מעשה עבות *network, plait | Flechtwerk, Ge-*
flecht תרג' יב'ע שמ' כ"ח כ"ב (מעשה עבות):
עובר קליעא; ירוש' שק' פ"א נ"א ע"ב: כפול
לשנים קליעה לשלשה שזור לששה וכו'; סומה
פ"ט כ"ד ע"ג: דחות מזבנא קליעתא דשערה.

קליפה נז', (1) חמרת הקרום *peeling | das Ab-*
schälen פס' ע"א: מגי ליה בקליפה.

קלמ"ב קינות לתשעה באב.

קלמזור ז', פקיד בחצר המלכות an officer at the royal court | Hofbeamter

קומים קלמור.

קלמיקה עי' לקט'קא. ירוש' מגי' פ"ג ע"ג ע"ד; ספסלה וקלמיקה.

קל' פ"י, שרף verbrennen | to burn תרג' שני אפי' א' ג' וקלי ית בית מקדשא.

אקלי אפי', זלול Gerlingschätzen | to neglect תרג' דב' כ"ז מ"ז (מקלה אכיו); דקלי אבוהי.

איקלי' אפי', נשרף verbrannt | to be burnt werden מנח' צ"ו ע"ב; דמקדשא חרוב והיכלא מיקליא.

קלי' ת', יפה schön | handsome שמו"ר פניב; קלי גינפי.

קלי' קלי' קלי' תח"פ, לאט לאט, בפסיעה דקה step by step | gemächlich, Schritt für Schritt שבת קניג ע"ב; דוקא רץ אבל קלי קלי לא.

קלי'א ז', (1) קלי, שכולת קלויה | parched ear geröstete Ähre תרג' שיא י"ז י"א (הקליא); קליא.

(2) נחש ארסי giftige Schlange | poisonous serpent תרג' ב"א ח' (שרף); קליא.

קליאופטרא מלכת מצרים מבית תלמי Cleopatra, queen of Egypt | Kleopatra, Königin von Aegypten נדה ל' ע"ב; בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס [אלכסנדריא].

קליבוסת, קליבוסתא ג', עצם חירך hip-bone | Hüftbein שבת ג"ב ע"א; השקד זו קליבוסת; הול' צ"ג ע"ב; תרבא דקליבוסתא.

קלידיקום [קלידיקוס] ז', שר אלף commander of one thousand soldiers | Chiltarch, Befehlshaber von Tausendschaften מכו' בשלח עמלק פרשה ב'; אפיטרופוס גוזר גזירה קלידיקום מבטל על ידו.

קלי' ז', (1) עומק depth | Tiefe כ"ר ס'ת; נכבי ים - קלישין דימא.

קלורום מלה של לחש - a word in an incantation | Wort in einem Zauberspruch פ"ד ע"א; קנדי קלורום.

קל'ות ג', (1) מהירות swiftness | Schnelligkeit ילק' ברי' קס"א; קלותא של איל.

(2) זלוול disregard | Gerlingschätzung ח' ע"ג; ונהג קלות בעצמו והוציאנוהו בכלי פשתן.

קלותא ראש קלות דעת, התנהגות שטחית irreverence, frivolity | Leichtsinno מ"ג; שחוק וקלות ראש מרגילין את האדם לערוה.

קלותא עי' קול'תא. ירוש' שבת פ"א ג' ע"ד; קלותא דמיא.

קל'ח פ"ע, היתה (האש) מתמרת ועולה to rise in a column (fire) | auflodern כ"ק ס"א ע"א; לא שנו אלא בקולחת אבל בנכספת אפילו עד מאה אמה חייב.

קל'ח פיעל, (1) זרם זורק - to bring forth an interrupted jet | ununterbrochen ausströmen ע"ז י"ב ע"א; פרצופות המקלחין.

(2) קיבל, קיבץ empfangen, etn. sammeln תוס' שק' ג' ד"ז כהנים מקלחין אותן.

קל'ח פיעל, השיר האילן את פריו בוסר shed fruit prematurely | (unreife Früchte) abwerfen תרג' יכ"ע ויק' כ"ו כ' (ועץ הארץ לא יתן פרי); ואילן דאנפי ברא יקלח פירוי.

קל'ח ז', (1) גבעול, גזע של צמח stalk | Stengel פ"א מ"ב; קלחים לחים.

(2) קילוח, ניצוק jet | Wasserstrahl פ"ב מ"א; ספק מן הקדירה נתחו ספק שהקלח נגע בידיה.

קל'ט - (1) קיבל | to retain, to absorb אבות auffangen פ"ה מ"ו; שמוציאה את היין וקולטת את השמרים.

(2) שימש מקלט to give the shelter of an asylum | als Asyl dienen מכות י"ב ע"א; עיר שקלטתו כבר.

קל'טא ז', מקלט Asyl | asylum תרג' יכ"ע ב"מ ל"ה כ"ח (מקלט); קלמיה.

קלֹוסְמָרָא נ', בריח, מנעול lock, bar | Ver-
schluß, Riegel כלי פי"א מ"ר: הקלוסמרא
שומטה מפתח זה ותולה בחבירו.

קלֹוסִים עי' קלֹוסִין. ויקר פ"ז נימוס וקלוסים
הוא.

קלֹוסִיתָא נ', כיסוי הראש head-dress | Kopf
bedeckung ירוש' קיד' פ"ב ס"ב ע"ד: דמממרא
לח תחות קלוסיתח דראשה.

קלֹוסנטר, קלֹוסנטר [קֹוסְטִינֶר] ז', תליין
executioner | Scharfrichter ילק' אס' תתרג"ג:
מעביר שני קלֹוסנטרין; תרג' אס' ב' כ"א: תרין
קלֹוסנטרין.

קלֹוסְקָא, קלֹוסְקָא נ', עי' גֶלוֹסְקָא. ירוש'
פס' פ"ב כ"ט ע"ג: אין עושין רקיקין בקלֹוסקאות;
שהשיר א' א': לאחד שהוליד סאה של חטים
אצל הנחתום א"ל הוצא לי ממנה קלֹוסקיא.

גוש של זיתים a mass of olive | eine Olivenmasse
2) גוש של זיתים
Olivenmasse ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב ע"א: הן זיתי
קלֹוסקא הן זיתים המגולגלין.

קלֹוסְפָא ז', גלד המכה scab | Schorf יב' ע
ויק' י"ד נ"ו (ולספחת): ולקלופא. ועי' קִילֹופָא.

קלֹוסְפָה נ', אחד מעצי בשמים שבקמורת an in-
gredient of frankincense | ein Gewürzholz
כר' ו' ע"א: קלופה שלשה.

קלֹוסְפָרָא עי' קִילֹאֲפָרָא. תוס' נדה ד' י"ז:
מעשה בקלֹוספרא מלכת אלכסנדרית וכו'.

קלֹוסִיתָא נ', עור דק thin skin | dünne Haut
ירוש' שבת פ"ז י' ע"א: כד מבהר בקלֹוסיתא.

קלֹוסִיסין זר, זיתים למאכל table-olives | Spelse-
ollven תוס' תרי ד' ג': תורמין קלֹוססין על
זיתי שמן.

קלֹוסִיסִיָה עי' קֹולֶסֶס. ירוש' נד' פ"ז מ' ע"ב:
עלי קלֹוססיה וכו' שהעביין אוכלין אותה.

קלֹוסְקָרֹן עי' גֶלוֹסְקָרֹן. מבי' סוף בשלה: ובי
לא היה לו למשה בר אחד או כסת אחת או
קלוקרון שיניח תחתיו.

קלֹוסְקָרִין עי' גֶלוֹסְקָרִין. כל' פב"ט מ"ב: ג'
סדינין וכו' קלֹוסקרון אחד.

קלֹוסָא, קלֹוסָא ז', ספקר commanding | be-
fehlend ב"ר פס"ג: קלֹוסא אנא דיתוון בי בני
תלחא יומי: ויקר פכ"ה: קלֹוסאנין אנא וכו'.

קלֹוסִים (קלֹוסִים) זר, גורל lot | Los ילק'
יח' שפ"ג: בשעה שהשלתי קלֹוסים על וכו'.

קלֹוסִין, קלֹוסִים נ', פקודה command | Befehl
איכ"ר ה' ה': אדריינוס שחיק עצמות
אפיק מלוסין ואמר: ירוש' נד' פ"ט מ"א ע"ג:
מן יד נפקת קלֹוסים מן מלכותא וכו'.

קלֹוסָא עי' קִילֹוסָא. תרג' איוב כ"ד ח' (מזרם):
מקלוחיא.

קלֹוסָא עי' קִילֹוסָא. 1. ילק' תח' תתמ"ה: עד נכבי ים
עד קלֹוסין דימא.

קלֹוסִיתָא עי' קֹוסִיתָא. ירוש' שבת פ"ח י"א ע"ג:
קלֹוסיתא של קנה.

קלֹוסָא - 1) בית זונות house of prostitution
Freudenhaus איכ"ר א' ט"ז: להושיבן בקלֹוס
של רומי.

2) בית עבודה זרה idolatrous temple | Göltzen-
tempel ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב ע"ג: נפל קלֹוס
דמיבריא.

קלֹוסנטרין עי' קלֹוסִנטרין. ירוש' נד' פ"ז מ'
ע"ג: דרגש וכו' שומט קלֹוסנטרין שלה ודיו.

קלֹוסִיָא שם מקום סמוך לירושלים (מוצא) a place
near Jerusalem (Moza) | Ort bei Jerusalem
(Moza) ירוש' סוכה פ"ד נ"ד ע"ב: מהו מוצא
וכו' קלֹוסיא הוה שמה.

קלֹוסִיָא [קלֹוסִיָא] כלה נאה beautiful bride
schöne Braut פסיק' פמ"א: מהו יפה נוף
קלֹוסיא.

קלֹוסִיתָא עי' קלֹוסִיתָא. יומא ליח ע"א: נחושת
קלֹוסיתא היתה והיתה מאירה בשל זהב.

קלֹוסְמָרָא ז', סל של אוכל שתולים במי הנחמה
fodder-basket | Futterkorb כל' פ"כ מ"א:
הקלֹוסמרא ד' קבין.

קֶלֶבָא ז', מין שרף הנוסף מאילנות resin | *elne*
 Art Harz שבת קל"ג ע"ב: קורא וקלכא.

קלכ"ד קם ליה בדרבה מיניה.

קלכד"ש קרוב לבין השמשות.

קֶלְבֹּן עיי' קֶלְבֹּן. שק' פ"א מ"ז: ואלו שחייבין בקלכונ.

קֶלְבֹּם עיי' קֶלְבֹּ. שבת ק"כ ע"א: קלכום של פשתן.

קֶלְבִּינְטֵרִין ז', מצע, כר וכסת | (soft) pillow
 Ruhepolster ירוש' בר' פ"ג ה' ע"ד: שומט
 קלבינטרין שלה ודית.

קלכ"מ קם ליה בדרבה מיניה.

קֶלְכֶן עיי' קֶלְכֶן. תוס' בכורות ה' ט': ועקלן וקלכא.

קֶלְכֶרִיָּאָה חצי האי שבנגב איטליא Calabria, the
 peninsula in the south-east of Italy | Ka-
 labrien, Halbinsel im Süden Italiens ירוש'
 שק' פ"ז נ' ע"א: בראשונה יצא עד קלכריאה.

קֶלְכֶם עיי' גִּלְכֶם. סוטה פ"ח מ"א: אל תראו
 מפני הגפת תריסין ושפעת הקלגסים.

קֶלְדִּי (קלד) אִיקְלִיד אתפ', נסגר ונחתם to be enclosed
 eingeschlossen sein חול' צ"ג ע"ב: סמוך לבשר
 וכו' איקלודי כ' קלד.

קֶלְדִּי, קֶלְדִּי וקֶלְדִּי מקום מעינות חמים
 Callirhoe, warm springs המלח קלירחיה
 near the Dead Sea | Kallirhoe, ein Ort mit
 heißen Quellen in der Nähe des Toten
 Meeres תרג' יב"ע בר' י' י"ט (לשע): קלדחי;
 שם רב' א' ז': קלדחתי. ועיי' קלרה.

קֶלְדִּי - הַתְּקַלָּה התפ', בלחה נפשו, ערג lo con-
 sume oneself | sich verzehren שחש"ר ג'
 י"א: ומתקלחא בשבול לעשות רצון בוראם.

קֶלְדִּי פיעל, עיי' גִּתְקֶלְל 2. תוס' מכות ד' (ה'),
 י"ד: קילה עד שלא לקח מלקין אותו שנאמר והכה
 וגקלה וכו' ובמה הוא קלללו אחד האיש ואחר
 האשה בריעיו וכו'.

2) דמיון ושווי likeness | Ähnlichkeit ב"ר
 פל"ה: קישותי דבר שהוא מוקש לי.

קִישָׁן עיי' קִישָׁן. בכורות מ"ה ע"א: הקישן וכו'.

קִישָׁרְתָא נ', אזור girdle, belt | Gurt ירוש' סנה'
 פ"ב כ' ע"ג: אית דמרין קישרתיה.

קִישָׁן, קִישָׁן ז', גביע, כד cup | Becher סוכה
 פ"ב מ"ט: לעבד שמוג כוס לרבו ושפך לו קיתון
 על פניו; אסתר ב' א': קיתונא דנחשא.

קל - קל וחומר לימוד דבר המור מדבר קל
 a conclusion a minori ad majus | Schluss
 vom Leichten auf's Schwere (a minori ad
 majus) פס' ס"ז ע"א: קל וחומר הוא ומה תמיד
 שאין ענוש כרת דוחה את השבת פסח שענוש
 כרת אינו דין שרוחה את השבת.

קל וחומר ישל חושך שאינו הגיוני an absurd
 syllogism | absurde Schlussfolgerung ב"ר
 פכ"ג: קל וחומר של חושך.

קֶלָא 1) ז', אבן stone | Stein ע"ז י"ח ע"ב: שקל
 קלא שרא בהו.

2) פיי, עיי' קֶלָי. בי"מ ל' ע"א: דמקלא קלי לה.
 קֶלָא אִילָן עיי' קֶלָאִילָן. בי"מ ס"א ע"ב: שתולה
 מלא אילן בכגדו ואומר תכלת הוא.

קֶלָא פֶּנְדֶר ע"ש איש männ- | a man's name
 licher Name ב"ר פ"ג ה' דייני סדום וכו' רב
 נכל קלא פנדר.

קֶלָאֹנָה עיי' קֶלָאֹנָה. דב"ר פ"י: לאיסטרמיגין
 ששימש פרס וקלאונה.

קֶלָאִילָן ז', צמר מגוון כחול wool dyed with
 indigo | indigoblaue Wolle ע"ז ו' (ז'),
 א': קלאילן שדרשו בעצי אשירה ישראל.

קֶלָאִמִּין ז', כנר שרר Amt's- | officer's cloak
 mantel ויקר פכ"ז: כפגן וכו' כקלאמין.

קֶלָאִרִין ז', אוצר הסכלת pantry | Vorrats-
 kanmer תנחי קדושים י"ב: ארץ ישראל שהיא
 קלארין של הקב"ה קרבנות ממנה לחם הפנים
 ממנה הבכורים ממנה.

הַיָּרֶם ז', חומן המיועד, שעת הכושר the proper time, the season | *rechte Zeit*
 קהל'ר י"א ג':
 אם הגיע קירסו של תלמיד חכם להורות וכו'.

הַיָּרְסוֹם ע"י קִרְסוֹם. ירוש' שבי' פ"ב ל"ג ע"ד:
 דר' שמעון בר' יהושע בקירסום.

הַיָּרְסִי נ', חומץ vinegar | *Essig* חרנ' מוש' י"ט
 י"ג (הות לאכיו בן כסיל): קשה הוא לאכיו
 היך קירסי.

הַיָּרְצִינָה ז', גירוד במסרק גדול scratching with a large strigil | *das Striegeln (mit einem großen Striegel)*
 תוס' ביצה ב' י"ז: אויזהו קירצוף
 גדולים שאין עושין חבורה.

הַיָּרְקָנָה ז', ריקוד dance | *Tanz* נ"א ע"א:
 שתינא המרא בריקורא דאבוך ובקירקני דאמך.
 הַיָּשׁ: קיש קיש קול דפיקה the sound of clapping | *das Klappern*
 ב"מ פ"ה ע"ב: אסתרא
 בלגיןא קיש קיש קירא.

הַיָּשׁוּמָה ז', תכשיט ornament | *Schmuck* מ"כ ר'
 ב' י"ג: כמה קישוטין קשטין אתכם.

הַיָּשׁוּי ע"י קִשְׁוִי. יב' פ"ג ע"א: אין קישוי יותר
 משתי שבתות.

הַיָּשְׁוִיָּה ז', קושיה, שאלה objection | *Einwand*
 ירוש' פסח' פ"ז: י"ה ע"ב: לית ליה באילין קישויי.

הַיָּשׁוּר ז', 1) איגוד binding | *das Zusammenbinden*
 שבת ק"א ע"ב: כשם שהוא חייב על
 קישורן כן הוא חייב על היתרון.

2) התלקטות gathering | *das Stichzusammenziehen*
 שם מ"ו ע"ב: קישור עבים וכו' פיזור עבים.

הַיָּשְׁוִשֶׁת נ', 1) גבעול של קש straw | *Stroh*
 חלמ halm תוס' שבי' ב' י"ד: אין מלקטין עשבים
 מגבי הובל אבל מלקטין הימנו קישושות.

2) לוח ששמים ע"ג המכה splint put on a fracture | *Schiene für gebrochene Glieder*
 ירוש' שבת פ"ה ז' ע"ג: מה בין קישושות לאגר
 שעל גבי המכה.

הַיָּשׁוּת נ', 1) קשוא cucumber | *Gurke* תר' פ"ג
 מ"א: התורם קישות ונמצאת מרה.

הַיָּרְמָה ע"י קִירּוֹם. ירוש' שבת פ"ג י"ד ע"א:
 קירום - קירומה.

הַיָּרְמִיּוֹן ע"י קִרְמִיּוֹן. כיב עיר ע"ב: וד' נהרות
 שמקיפין את ארץ ישראל וכו' ירדן וירמוך
 וקירומיין ופינה (בהו אח' קרמיון).

הַיָּרְרִין ז', חיה בעלת קרנים | *horned animal*
 Horntier תוס' מנ' י"ג ו': הרי עלי קירון וכו'.

הַיָּרְרוֹם ז', פתיל שבכסא האריגה thrum in the loom | *Litze am Webstuhl*
 שבת פ"ג מ"ב:
 העושה שתי בתי נירין בנירין בקירוס.

הַיָּרְרוֹתָא ע"י קִרְרָא 1. שבת ב' ע"ב: שעוה -
 קירוחא.

הַיָּרְטוֹם ז', תלושה plucking | *das Abpflücken*
 ירוש' ב"ק פ"ב ג' ע"א: על הקירטום משלם נזק
 שלם ועל השיבור חצי נזק.

הַיָּרְטוֹן ז', מין עפר לבן white earth | *eine Art weiße Erde*
 תוס' ביצה ד' י': שפין כלי כסף
 בקירטון.

הַיָּרִי ז', אדון, מרבי master, O, master | *Herr, mein Herr*
 ב"ר פס"ב: קירי - אדון.

הַיָּרִי תה"פ, לזמן ממוין in due time | *in bestimmter Zeit*
 רב' שכ"ג: עבד קירי אני
 מוכר לך.

הַיָּרִיָּה ע"י קִרְרָא. מנה' צ"ה ע"א: קיריא ליזבן.

הַיָּרִיּוֹתָא ע"י קִרְי. חרנ' יב' ע"ב: כ"ג י"א (מקרה
 לילה): מקריות ההורר ליליא.

הַיָּרִים שם אמורא name of an Amora | *Name eines Amoräers*
 ירוש' ביצה פ"ב ס"א ע"ד:
 קירים דאירמא.

הַיָּרִים ע"י קִירּוֹם. ירוש' שבת פ"ג י"ד ע"א:
 בקירים - קירומה.

הַיָּרְמָא ז', מסימא, מרבד hanging, tapestry | *Tapeste*
 ע"ב: רבא שרא לכסכוס קירמי.

הַיָּרְמִלִּין ע"י קִרְמִלִּין. ירוש' נר' פ"ז מ' ע"ב:
 קירמילין פטורין מן המעשר.

בירה שמה וכר תרום קיקלא קיקלא שמה;
שהשיר ד' דיג לא מב לך תימוק ותצלי בהדין
טורא בריבא ולא תצלי בההיא קיקלתא.

קיר - שולים, זר *Rand* | *rim* מוכה כ' ע"ב: אם
יש להן קיר אין מסככין בהן.

קירא ז', (1) שעוה *Wachs* | *wax* שבת קליג ע"ב:
שב מינאי תרבא וחרא קירא.

(2) אבטיח *Kürbis* | *gourd* ירוש' ערלה פ"ג ס"ג
ע"ב: קיריאי וקרותא.

קירא ז', מוכר שעוה *Wachs-* | *dealer in wax*
verkäufer ב"ס ס"ג ע"ב: ולהאי מאן דיהיב זיוו
לקיראה וכו'.

קירוב ז', קורבה, סמיכות *Nähe* | *nearness*
ירוש' מעש"ש פ"א ג"ג ע"א: בריחוק מקום וכו'
בקירוב מקום.

קירוב פֿשֿר מגע הנוף *kör-* | *contact of bodies*
perliche Berührung שבת י"ג ע"ב: ישן עמו
בקירוב בשר.

קירוב פֿנים סבר פנים יפות *welcome reception*
freundliche Aufnahme ירוש' קיד' פ"ד ס"ה
ע"ב: וצריכין קירוב פנים וכו'.

קירוב יִשְׁכֵּר תקוה להרוויח *chance of profit*
Gewinnaussicht ירוש' ב"ס ס"ה י' ע"ג: קירוב
שכר וריחוק הפסד.

קירוד ז', גירוד *das Striegeln* | *scraping* תוס'
ביצה ב' י"ז: איזוהי קירוד אלו קטנים שעושין
חבורה.

קירוא נ', קריה, עיר *Stadt* | *town* ירוש' תע"י
פ"ד ס"ה ע"ד: כל קירוא דהוינן עלין תמן וכו'.

קירוי ת', שלוא, מנומר *weiß-* | *white-spotted*
gefleckt תרג' יב"ע בר' ל' ל"ג (שלוא): קירוח.

קירוי ז', (עשית) כפה מקומרה *arched ceiling*
Wölbung ירוש' סוכה פ"א נ"א ע"ד: מצינו
סיבך שהוא כקירוי.

קירום ע"י קירם, אמת'ר א' י"ג: שהיו יודעין
לרפאות את הקירום.

קירצא ז', פירות הקיץ *Sommer-* | *summer fruits*
früchte תוס' צוק' ב"מ ט' ח"ג הלוקח שדה
קיצה מחבירו והיו בה תפוחים ורימונים.

קירצא ע"י קצבה. תוס' כת' ד' ח"ג רפואה שיש
לה קיצבה.

קירצה נ', (1) חתך *Schnitt* | *cutting* תוס' שב"י ג'
י"ד: הקוצץ וכו' מכיון שחטא קיצתה שוה.

(2) כביעות *Festgesetztes* | *defined term, price*
(*Zett, Preis*) תוס' כת' ד' ז': אין כלום לאחר
הקיצה; ירוש' שם פ"ד כ"ט ע"א: כל מכה
שיש לה קיצה וכו'.

קירצון ת', של קיץ *sommerlich* | *of the summer*
שב"י פ"ה מ"ד: בצלים הקיצונים.

קירצנע ז', גזירה וחיטוך *das Abstutzen* | *trimming*
ב"ס ס"ו ע"ב: אין צריכה קיצוע.

קירצא ז', מין חומט *Eldechenart* | *a lizard*
תרג' יב"ע ויק' י"א ל': (והחמט): קירצא.

קירצא נ', התיכה *Stück* | *piece* ילק' בר'
קליג: והוה קצרן וכו' קיצוצותיה.

קירצתא ע"י קיצה 2. נד' ד' ע"ב: משום דלא
אית ליה קיצותא.

קירצא ז', קצח *schwarzer* | *black cumin*
Kümmel תרג' יש' כ"ח כ"ה (קצח): קירצא.

קירצצה ע"י קיצה 1. ירוש' שב"י פ"ד ל"ח ע"ג:
שתהא קיצצתן שוה.

קירצה ע"י קסטרא. ירוש' שבת פט"ז ט"ו ע"ד:
קיצרה של ציסורין.

קירן ז', (1) מין עוף *ein Vogel* | *a bird* ירוש'
שבת פ"ב ד' ע"ג: עוף הוא ושמו קיק.

(2) מין אילן *Rizinus* | *eastor-oil-plant* שבת
פ"ב מ"א: אין מדליקין וכו' ולא בשמן קיק ולא
בשמן שרפון.

קיקולים זר, זנות *Prostitution* | *prostitution*
ילק' תה' תרס"ב: שמלא כל העולם נבלות
העמיד וכו' בתי קיקולים.

קיקלא, **קיקלתא** נ', גל אשפה *dunghill* | *Misthaufen*
פסיק' שמעו ק"יה: כד תימוט בירה

קִיסְרִיָּוֶן, **קִיסְרִי** עיר-חוף בצפון א"י, Caesarea, maritime city in the north of Palestine | *Cäsarea, Seestadt im Norden Palästinas*
תרג' יב"ע במ' כ"ד י"ט: כרכא מרודא דקיסריון;
מג"י ו' ע"א: קיסרי בת אדום שהיא היתה
מטרופולין של מלכים.

קִיסְרִי, **קִיסְרִיָּא**, **קִיסְרִיָּי** ת', מעיר קיסרי
Caesarean | *aus Cäsarea* תוס' דמ' ד' כ"ג:
הניח קיסרי ומצא אגרי; ירוש' תע"ב פ"ב ס"ה
ע"א: ר' תחליפא קיסריא: כלא' פ"ט ל"ב ע"א:
אגבין קיסריי.

קִיסְרִין ע"י **קִיסְרִיוֹן**, ירוש' פס' פ"ג ל' ע"ב:
רבנין דקיסריון.

קִיפָּה נ"י, משקע של תבשיל בשר | *sediments of*
boiled meat | Bodensatz von gekochtem
Fleisch חול' פ"ט מ"א: העור והרוטב והקיפה.

קִיפָּה ע"י **קוּפָּה**. תוס' כ"ב ג' ז': קיפה
שנפלה משקין לחוכה וכו'.

קִיפוּי ד', קצף שעל פני נוזלים | *froth | Schaum*
ע"ז נ"ו ע"א: קיפוי דחבית.

קִיפּוּל ז', כפילה וגלימה | *das Zu-*
folding up | sammenfalten שבת כ"ח ע"ב: קיפול מועיל.

קִיפּוֹנוֹם ז', שם אחד משערי בית המקדש | *name of a Temple gate | Name eines der Tempel-*
tore מר' פ"א מ"ג: קיפונום מן המערב.

קִיפּוֹנוֹת נ"ר, מין דג | *eine Fischart* ספרא
שמיני פרק ד' פרשה ג': אין לי אלא המרבה
בקשקשים ובסנפירים בגון קיפונות.

קִיפּוּף ז', (1) מין קוף | *long-tailed ape | Meer-*
katze בכורי ח' ע"א: הפיל והקוף והקיפוף.
(2) מין עוף | *eine Eulenart* a species of owls
חול' ס"ג ע"א: באות שבעופות קיפוף.

קִיפּוּפָּא כנ"ל 2. תרג' ויק' י"א י"ז (חינושה):
קיפופא.

קִיפּוּץ ז', קפיצה ודילוג | *das Springen*
jumping ירוש' ביצה פ"ה ס"ג ע"א: קיפוצ עוקר שתי
רגליו כאחת ריקוד עוקר אחת ומניח אחת.

קִיפָּה ת', גבוה, ורזה | *tall and meagre*
schmächtig בכ' מ"ה ע"ב: הקיפה - אריכא
ושמוטא.

קִיפְּלוּרֹם, **קִיפְּלוּרוֹם** ע"י **קוּפְּלָה** 2. ויק' פכ"ה:
בסיס מלמטן וקיפלוס מלמעלן; שחשיר ה' ט"ו:
קיפלורוסים.

קִיפְּלוּרִיא שם מקום | *Orts-* name of a place
name תוס' צוק' תרי' ב' י"א: מקיפלוריא עד
אוקינוס.

קִיפְּרוֹם, **קִיפְּרֹם** שם אי בים התיכון | *Cyprus*
Zypern ירוש' סוכה פ"ה נ"ה ע"ב: הלך חדם
בים עד קיפרום; איכ"ר ד' י"ט: קיפרם.

קִיץ פיעל, (1) הקצה מקום לאחר למשך הקיץ
to cause to summer | den Sommer zu-
bringen lassen ב"ר פל"ד: מקיץ אני עליהם
את העוף.

(2) הקריב על המזבח במשך הקיץ | *to offer on*
the altar during the summer | während des
Sommers auf dem Altar Opfer darbringen
ירוש' יומא פ"ה מ"ב ע"ב: מקייצין בה את המזבח.

הַקִּיץ הפ', - (1) עורר | *aufwecken* to awaken
במ"ר פ"י: היו מתיראים להקיצו וכו' והלכה
היא והקיצתו.

(2) ניכה | *abziehen, abrechnen* to deduct
ספרי במ' ח': ואין מקיץ מכתובתה.

קִיץ - **קִיץ** הַמִּזְבֵּחַ עונת הקיץ של המזבח,
כשהקרבנות מועטים | *the altar's summer time,*
when the altar was unemployed for private
offerings | Sommerzelt des Altars, während
welcher es an Pflichtopfern mangelte
פ"ד מ"ג: מותר הפירות לקיץ המזבח.

קִיץ ת', קבוע | *festgesetzt* defined פ"ו ע"א:
התם קיץ אשה מי אית לה קיצותא.

קִיץָּא ז', (1) קץ, סוף | *Ende* end תרג' ברי' ו' י"ג
(קץ כל בשר): קיצא כל בישרא.
(2) ע"י **קִיץָּה** 2. תוס' צוק' בת' ד' ז': אין כלום
לאחר הקיצא.

קִיטְמָא ז', קשוה, מין כלי a vessel | *eln Gefäß*
תוס' צוק' זב' א' י"ב: היין שנככו בקיסמא.

קיסום עיי' קיסום. כלא' פ"ה מ"ח: הארום והקיסום ושושנת המלך וכל מיני זרעים אינן בלאים בכרם.

קִיטְמָא ז', מס *tax | Steuer* תרג' חבק' ג' י"ז:
ולא יגבין קיסומא.

קיסום ז', מין צמח *ivy | Epheu* תוס' כלא' ג'
י"ג: הארום והקיסום ושושנת המלך מין זרעים ואינן בלאים בכרם.

קִיטְמָא ז', (1) כניל. ירוש' כלא' פ"ה ל' ע"א:
קיסום - קיסומא.

(2) זרע צמר-גפן *cotton-seed | Baumwoll-*
samen ירוש' שבת פ"ב ד' ע"ג: קיק - קיסומא.

קִיטְמָא ז', מין מדת הלח a liquid measure |
ein Flüssigkeitsmaß ירוש' סנה' פ"ט כ"ז ע"ב:
קסוה - קיסמא.

קיסמרא עיי' קִיטְמָא. תרג' ירוש' במ' ל"א כ"ב
(הבדיל): קיסמרא.

קיסלוון עיי' קִיטְמָא. ילק' בר' כ"ז: חגורות
וכו' צלצלין דקיסלוון.

קִיטְמָא ז', שבת, בקעת *chip | Splitter* ביצה פ"ד
מיו: קיסם לחצוץ בו שינוי.

קִיטְמָא ז', (1) כניל. תרג' יב"ע במ' כ"ח ג' דלא
מתפרש בלא קיסמא.

(2) קסם *charm | Zauber* תרג' משי' מ"ז י'
(וקסם על שפתי מלך): קיסמא על שיפתייה
דמלכא.

(3) שם איש *a man's name | männlicher Name*
סנה' צ"ח ע"א: יוסי בן קיסמא.

קִיטְמָא *Caesar, Roman emperor | Cäsar, römischer Kaiser*
גייט' ג"ז ע"א: גירון קיסר
וכו' ע"ז י' ע"ב: ההוא קיסרא דהוה מני ליהודאי.

קִיטְמָא ת', של קיסר *Caesarean | cäsarisch*
kaiserlich עיי' ע"ב: דינרא קיסראנא.

קִיטְמָא *centaur* (half-hors and half-man) |
Zentaur ב"ר פכ"ג: עד כאן בצלם וכדמות מכאן
ואילך נתקלקלו הדורות ונבראו קינטורין: ילק'
דה"א תתע"ב: קינטורין.

קִיטְמָא ז', משקל מאה ליטרא *hundredweight* |
Zentner בכורות נ' ע"א: לקינטרא תיקלא.

קִיטְמָא ז', אנך *plummet | Bleilot* ירוש' מג'
פ"ג ע"ד ע"ב: צריך שיהא איש בראש דפא ואת
בסוכה שכן הוא שניץ ונחית כהדין קינטרה.

קִיטְמָא עיי' קִיטְמָא. תרג' יר' י' מ' (צורף):
קינני תרג' שני אס' א' ב': וכל קינגינא.

קִיטְמָא ז', גזיר עץ *piece of wood, chip | Holz-*
stück, Span ע"ב: קא נחרי קינמי.

קִיטְמָא ז', רשימה *register | Verzeichnis* מסת"ר
א' א': הביאו לי קינסון הנעתקין.

קִיטְמָא *lattice-work | Gitter, Gitterwerk* סורג
דב"ר פ"י: האזן לגוף כקינקל לכלים שכן הקינקל
כמה כלים ניתנים עליו ואת נוחן מוגמר תחתיו
וכולם מתעשנים; פסיק' בשלח פ"ו ע"ב: כיצד
היו המים עשויון לישראל כאילין קינקילינא;
ירוש' שבת פ"ה ז' ע"ב: קינקילון גורר: שם פ"ז
י' ע"ג: קינקלמון משום עושה בתים.

קִיטְמָא *artichoke* | *Artischocke* כלא' פ"ה מ"ח: והקינרם
כלאים בכרם; ירוש' שבי' פ"ט ל"ח ע"ד: אין
מחייבין לשרש הקינרים בשביעית; ביצה פ"א ס'
ע"ד: מיכול קינטרה.

קִיטְמָא עיי' קִיטְמָא. עץ, עצים *wood | Holz* תרג' יב"ע
במ' ל"ה י"ח (בכלי עץ): מנא דקיסא.

(2) פרי קשה כעץ *woodlike | holzig* ירוש' שבת
פ"ז י' ע"ב: דאתון מיכול קיסינא בסופא.

(3) אילן *tree | Baum* קהל"ר ז' ו' אופ' אנן קיסין.

(4) עץ התליה *gallows | Galgen* תרג' יב"ע דב'
כ"א כ"ג (לא תלין גבלתו על העץ): לא תבית
גבלת גושמיה על קיסא.

קינאָד ז', חרש מתכת metal-worker | Metall-
arbeiter תרג' תהי' ס'ו י, (כצרף כסף): קינאה
דמתיד סימא.

קינבר ע"י קוטב, תוס' צוק' שבי' ו' כ"ז: זיתים
של שביעית אין עושין אותו בקינבי.

קינדה - קינות מגילת איכה the Book of Lamen-
tations | das Buch der Klagelieder כ"ב י"ד
ע"ב: סדרן של כתובים וכו' שיר השירים וקנות
דניאל וכו'.

קינדה ז', נגוב ונקוי wiping | das Abwischen
חול' קיה ע"א: קינח הפה.

קינים סעודה פּרפּרת שאחרי הסעודה dessert |
Dessert פס' נ"ז ע"א: בקינוח סעודה.

קינני ז', הוזהרת העל לאשתו החשודה warning
given to the suspected wife | Elfersuchts-
kundgebung des Mannes an seine verdächtige
Frau מוטה ב' ע"ב: אין קינוי אלא לשון התראה.

קינמא ז', קונם ושבעה oath | Schwur תרג'
דח"ב ל"ד כ"ד (האלות): קינומי לוטיא.

קינמא נ', יד אחת, שותפות השאית partner-
ship, conspiracy | (gehelmes) Übereinkommen
תוס' קיד' ג' ה': שמא עשו קינומא.

קיננה ז', מטה שיש בה רשת כתרים בפני הזנובים
a curtained couch (a protection against
the flies) | Bett mit Fliegennetz ע"א:
פירסה עלגבי הקיננה.

קינקום וקינקום ז', אחוז בולמוס של כלב שומה
hydrophobic | von der Hundswut befallen
ירוש' גיט' ס"ז מ"ח ע"ג: והמקרה את כסותו
וכו' קינקום.

קינקנות ז', מקלות לרדות בהם chastising
rods | Gefeltruten אדר"ג פ"מ: ומקל וקינקנות.

קינטור ז', מוסר ותוכחה, אונאת דברים rebuke
reproach | Vorwurf, Kränkung פס"ק' שמעו
ק"ז ע"ב: דברי תוכחות וכו' דברי קינטורין.

קים: קים לי ידוע לי בכירור I am certain | es
steht bei mir fest, ich bin dessen sicher
קל"ו ע"א: דקים ליה בגוויה.

קים ל'ה בדרבה מיניה ע"י קם ל'ה בדרבה
מיניה גיט' נ"א ע"א: דקים ליה בדרבה מיניה.

קים ז', (1) חוק law | Gesetz תרג' תהי' צ"ט ז'
(וחוק נתן למו): קים דיהב להון.

(2) ברית alliance | Bündnis תרג' בר' מ' ס"ז
(ברית עולם): קים עלם.

(3) שבועה oath | Schwur תרג' כמ' ל' ג'
(השבע שבועה): קיים קים.

קיים ע"י קיים 1. תרג' יב"ע בר' כ"ד ס"ב: חי וקים.
קימא ע"י קימעה. ירוש' סוכה פ"ב נ"ג ע"א:
אדם ישן קימאה וריון.

קימא נ', (1) פעולת הקם ומתיצב standing up, rising
up, das Aufstehen בר' י"א ע"א: בשעת שכיבה
שכיבה ממש ובשעת קימה קימה ממש.

(2) הקמה putting up | das Aufstellen ירוש'
ע"ז פ"ד מ"ד ע"א: עשייה בתחילה קימה כל
שאלו תפול לא יקימנה.

קימולי, קימין ג', מין טיט לבן a kind of white
clay | eine Art weißer Ton שבת צ' ע"א:
קימולי: ירוש' שם פ"ט י"ב ע"ב: קימין קליא.

קימוס ע"י קומוס. ספרא כמ' ט"ז: ואינו כותב
לא בקימוס וכו'.

קימיליא ע"י קימולי. תוס' נדה ח' י"ז בורית זו
קימיליא.

קימיליא ז', הפצים יקרים Kleindien |
gems ב"ר פ"ע"ט: קוף קימיליא.

קימעה תהי', מעט a little | ein wenig ירוש'
יומא פ"ג מ' ע"ב: כך היא גאולתן של ישראל
בתחילה קימעה קימעה כל שהיא הולכת הולכת
ומאירה.

קינא ז', (1) קן nest | Nest גיט' מ"ח ע"ב: קינא
דתרנגולא ברא.

(2) שיר song | Gesang תרג' יב"ע בר' ד' כ"ב:
מרת קינין וזמרון.

התיבה לקרושת השם הגביה את קולו וכו' וקראו לו קילוני וכו'.

קילום שם איש a man's name | männlicher Name איכר א' ה': דוכס דערביא תרין אמוריו חר אמר קילום שמיא וחר אמר פגגר שמיא.

קילום ז', (1) הילול, שבח praise | das Lob preisen ירוש' שבת פמ"ז מ"ו ע"ג: כל הקילומין שישראל מקלסין להקביה וכו'.

(2) מחיאה ברגל tramping | das Trampeln מויק כ"ז ע"ב: קילום ברגל.

קילוסא כניל 1. ירוש' מומה פ"ב י"ח ע"ב: בתר כל אליון פסקין קילוסיא.

קילוף ז', הסרת קליפה peeling | das Abschälen תרג' בר' ל' ל"ז (מחשף הלבן): קילוף חיור.

קילור ז', משחה שנותנין על העין eye-salve | Augensalbe שבת ע"ו ע"ב: מים כרי לשוף בהם את הקילור; דב"ר פ"ח: קילור לעינים.

קילורין ז', (1) כניל, ירוש' שבת פ"ז י' ע"ב: עפר קילורין.

(2) צידה לדרך provision | Proviant ויקר פ"ב: וכו' קילורין עלת עמן לסיני.

קילורית, קילוריתא, קילוריתא ע"י קילור. ירוש' שבת פ"א ג' ע"ד: נותנין קילורית על גבי העין מערב שבת והיא מתרפאה והולכת בשבת: ע"ז פ"ב מ' ע"ד: הדא קילוריתא וכו': ביצה פ"ד פ"ב ע"ג: קילוריתא.

קילותא נ"י, זלוול disregard | Geringschätzung תרג' דב' כ"א כ"ג (קללת ח'): קילותא קדם ה' למצלב גבר.

קילתא ז', קלח stalk | Stengel תרג' יב"ע כמ' י"ט י"ח: תלתא קילחין באיסרא הדא.

קילטא ז', ספיגת מלקות receiving punishment | das Empfangen der Geißelhiebe ירוש' יבמ' פ"ב ד' ע"א: חכוס חבטך דהוא טבא בקילטא.

קיליקה ארץ קיליקא באסיה הקטנה Cilicia in Asia Minor | Zilizien in Kleinasien ירוש' חול' פ"ד ס' ע"ב: זה הובא מקיליקה.

קילעא ז', (1) קלע, סמך curtain | Vorhang ירוש' שבת פ"ב י"ז ע"ג: הוו פרסין קילעיתא.

(2) אוהל tent | Zelt תנ"ך כ"ב ע"ב: זיל לקילעיד.

(3) כף הקלע sling | Schleuder תרג' שופט' כ' ט"ז (קולע באבן): דשדן אבנא בקילעא.

קילפא ז', (1) קלף parchment | Pergament מנ' ל"ה ע"א: קילפא דתפילין.

(2) תיק coating | Überzug סנח' ק"י ע"א: וקילפי דגילדא.

קילקול ז', (1) השתתה והפסד disorder, deterio- ration | Verderbnis, Schaden מותקנין את קילקולי המים.

(2) בלבול, מבוכה disarrangement | Verwir- rang ירוש' תעני' פ"ד ס"ח ע"ג: קילקול חשבונות יש באן. וע' קלקול.

קילקין (1) תי, מארץ קיליקיה Cilician | aus Zi- lizien נגעי' פ"ו מ"א: כגרים הקילקין.

(2) מין ארג משרע עוים cloth made of Cilician goat's hair | ein Ziegenhaarstoff כ"ל פכ"ט מ"א: הקילקין (בהו' אח': קוליקין).

(3) שיער מדובלל entangled hair | verfilz- tes Haar מ"ט מ"ב: קילקי הלב והזקן ובית הסתרים.

(4) גל זבל dunghill | Misthaufen כ"ר ו' ע"א: אקילקי דמתא מחסיא.

קילקלי כניל 2. ספרא שמיני פרשה ו' פרק ח': אין לי אלא שק מנין לרבות את הקילקלים.

קילקלין ע"י קילקל. ע"ז ג"א ע"ב: כל שהוא לסנים מן הקילקלין.

קילקליתא ע"י קילקלי 4. שבת קנ"ז ע"ב: כי יתיב אקילקליתא.

קילרין ע"י קילורין 2. ילק' ירמ' ר"ע: פרסם אחד שממנו היה כל קילרין שלו עולה.

קילתא נ"י, דבר קל a light case | ein leichter Fall נ"י כ' ע"ב: השתא יש לומר חמירתא אמר רב קילתא לא כל שכן.

קִימְרָא ז', 1) קשר knot | Knot חול' ג'א ע'א:
אי אית ביה קימרי.

2) עשן Rauch | smoke שם ג'ו ע'ב: קימרא
עייל בהו.

קִימְרָמֶזֶן ז', מין משקה מתובל בעסים אתרוג
a beverage flavoured with the juice of
a fig-leaf | eln Getränk aus Ethrogsaft ירוש'
שב' פ'ז ל'ז ע'ב: קימרטון שרי.

קִימְרָא ז', קוצץ תאנים fig-cutter | Feigen-
pflücker ירוש' שבת פ'ו ח' ע'ג: חמתיה חר
קיים וכו'.

קִימְטָא ז', 1) קיץ Sommer | summer יומא כ"ט
ע'א: שילחי דקיימא קשה מקיימא.

2) חפץ שהנשבע מחזיק בידו object held in the
hand while making oath | Gegenstand, den
der Schwörende in der Hand hält תוס' סנה'
ה' א': דור לי בהיי ראשך בקיימא ובמקמיא
דנקימא.

3) עיי' קִימְי' נגע' פ'א מ'ז: קיימא שיש בה
פספסין צבועין וכו'.

קִימְיָא ת', 1) חי, נמצא existing, alive | lebend,
existierend גימ' כ"ח ע'א: המביא גט והגידו
זקן או חולה נותנין לה בחזקת שהוא קיים.

2) כשר, יש לו תוקף valid | gültig ירוש'
סנה' פ"ב כ' ע"ב: עריין מוניטה דמרן שאול קייב.

קִימְיָא ז', קיימא עיי' קִימְיָא. תרג' דהייב י"ג ה'
(ברית מלח): קיים מלח; בליב כ"ג ב' (פסר
הברית): ספרא דקיימא.

קִימְיָא ז', קיום, חיים existence, duration | Existenz, Dauer
גימ' י"ט ע'א: דבר שהוא
של קיימא.

קִימְיָא ז', מי שאשכיו גדולים ביותר one having
abnormally long testicles | mit langen Hoden
בכורות מ"ד ע"ב: קיין בכצים.

קִימְיָא ז', מין מרת היבש a dry measure | ein
Trockenmaß ברי' מ"ד ע"ב: מבא ביעתא
מגולגלחא משיחא קיימי סולתא.

קִימְיָא ז', קוצץ תאנים fig-cutter | Feigenpflücker
קיד' פ"ב ע"ב: מימי לא ראיתי צבי קיין
וארי סבל.

קִימְיָא ז', קיימא עיי' קִימְיָא. תרג' אס' ה' י"ד: וקיימא
דמתקנין סכין דפרזל.

קִימְיָא ז', קיימא עיי' קִימְיָא. תרג' אס' ה' י"ד: וקיימא
קיימא עברו.

קִימְיָא ז', קיימא עיי' קִימְיָא. תרג' אס' ה' י"ד: וקיימא
קיימא עברו.

קִימְיָא ז', תא Zelle | compartment ב"ר פ'א: תת'ק
קילין חיו בה קיל שש מאית על שש מאות.

קִימְיָא ז', 1) היה קל leicht sein | to be light
גימ' ל"ה ע"א: בשני דרב קיל נדרי.

2) הקיל to be lenient | erleichtern ירוש' שבת
פ"ב י"ג ע"ד: קלת על דרבנן.

אֶקִיל אס', 1) כניל 2. ירוש' שק' פ"ז ע"ג: חמתון
מקילין וחמר עליהון.

2) זלזל to neglect | geringschätzen ירוש'
דמ' פ"א כ"ב ע"א: דלא אקיל לבר נש וכו'.

קִילָא ז', 1) עיי' קיל. ב"ר פ'א: קולא מכאן
וקולא מכאן.

2) גזע התמר Stamm | der Kohipalme ילק' אס' תתרי"ז: תא קורא
הא קילא אכלתון קורא לקון בקילא. ועיי' קור.

קִילָבֶן עיי' קִילָבֶן. בכורות מ"ה ע"א: הקילבן.
קִילָבֶן, קִילָבֶן ז', פקודה Be- | command
fehl ב"ר פס"ג: אנא יהיב קילבון; פסיק' פ"ז:

שכבר הוצאתי קילבונים עליו שישא את ראשו.
קִילָבֶן ז', ניצוק, זינוק Ausströ- | flow, jet
mung, Strahl ירוש' ב"ב פ"ג י"ד ע"ב: מקום
קילוחו בחצר.

קִילָבֶן ז', קילבון עיי' קִילָבֶן. פסיק' פ"ז: יכולה
קילבון של קיימא.

קִילָבֶן ז', משאבה a bucket for drawing water |
eine Schöpfvorrichtung מו"ק פ"א מ"ה: אין
משקין לא ממי הגשמים ולא ממי הקילבון.

קִילָבֶן ז', קולני, צעקן Schreier | shouter, orier
Rufer במ"ד פ"ד: וכיון שהגיע העובר לפני

קיוהא זי, חמיצות acid | Säure פס' עיה עי'א:
קיוהא דחמרא.

קיווי עיי קווי 2. ילק' שמי' רמיא: מתוך הקיווי וכו'.
קיווי' זי, בעל קוצות ותלתלים curly-headed
person | mit lockigem Haar ירוש' שק' פ"ג
מ"ז ע"ג קיווי לא יתרום מפני החשד.

קיום זי, (1) שמירה, משמרת - preservation, sto-
rage | Erhaltung, Aufbewahrung פאה פ"א
מ"ד: מכניסו לקיום.

(2) אישור attestation | Bestätigung גימ' ג'
ע"א: קיום שטרות.

(3) יסוד basis | Grund ירוש' כלא' פ"ט ל"ב
ע"א: אילין פליגין על דרב ולית להון קיום.

קיומא זי, חיים life | Leben ירוש' סנה' פ"ב כ'
ע"ב: לחי - לקיומא.

(2) שבועה oath | Schwur תרג' יב"ע כמ' ל'
י"א (בשבועה): בקיומא.

קיוין עיי קייין. תוס' כלי' ב' י"א: ושל צדי עופות
וכו' ושל קיוצין.

קיואי, קיווי זי, (1) חשב calculator | Be-
rechner ירוש' סוטה פ"ה כ' ע"ג: פרוש קיווי
עבד חרא חובא וחרא מצוה ומקו חרא
עם חרא.

(2) מקו דם עצמו einer der sich blutiger schlägt
— חמקו דם לכתלים.

קיוחה גי, לקיחה, נסילה, נשואין taking;
marriage | das Nehmen; das Heiraten
ב' ע"א: וכסף מנא לן גמר קיחה קיחה משרה
עפרון; יומא ג' ע"ב: בקיחות דעלמא.

(2) רצועה leather thong | Lederband כלי' פט"ז
מ"ד: התורמל משיחוס ונקב ויעשה קיחותיו.

קיטבילא, קיטבילא עיי קטבוליא. תוס'
צוק' תר' י' י"א: סך כהן עצמו שמן של תרומה
ומתעגל על גבי קיטבילא חדשה ואינו חושש;
שבת ג' (ד'), י"ז: סך אדם את עצמו שמן
ומתעגל על גבי קיטבילא חדשה.

קימדה עיי קיימא 2. ירוש' סנה' פ"ג כ"א ע"א:
קיטה במקסיה דנקום קיבל עליו.

קיטום עיי קיטום. תוס' ב"ק ב' א': על הקיטום
נוק שלם ועל השיכור חצי נוק.

קיטון, קיטונא זי, חדר השינה bed-chamber
Schlafzimmer כ"ר פפ"ז: הכניסה אותו מחדר
לחדר ומקישון לקישון עד שהעמידה אותו על
מטתה: ירוש' סנה' פ"ז כ"ה ע"ד: וגזר על נפשיה
דלא נפיק מן הדין קיטונא וכו'.

קיטועין עיי קיטועין. ירוש' מגי' פ"ב ע"ג ע"א:
סירוגין - קיטועין.

קיטור, קיטורא זי, הקטרת קטורת offering
incense | das Räuchern סנה' מ"ה ע"א: זיבוח
קיטור וניסוך; ביצה כ"ג ע"א: מאי קיטורא וכו'
ואי לעשן וכו'.

קיטור זי, מסך curtain | Vorhang פסיק' שור ע"ד
ע"א: עמודים של שיש מכורכין בקיטיות.

קיטין זי, עיי קוטנית. תוס' צוק' מעש' ג' י"ד:
הקיטין שלמטה וכו'.

קיטלאקין זי, מין דרגש Ruhebett | couch תוס'
כלי' ב"מ ח' ג': הדפין של קיטלאקין.

קיטמא זי, (1) אפר ashes | Asche חולי' ג"א ע"ב:
קיטמא נהלא.

(2) אבר הזכריות männliches membrum virile
Glied תרג' ירוש' דב' כ"ה י"א (במכשיו): בית
קיטמי [קיטמיה].

קיטמא עיי קופקא. מדר' תה' בוכר י"ב: קיטמא
כולה דרהב.

קיטני, קיטניות עיי קטניות. תרג' יב"ע כמ'
ט"ז י"ט (מלחם): ולא מן אוריזא ודחיינא וקיטני;
כת' ק"ב ע"א: ממנה עיבור ממנה קיטניות.

קיטע זי, מחוסר יד או רגל crippled, stumped
man | Amputierter ק"ב ע"ב: קב הקיטע.

קיטפא זי, (1) בציר עגבים Weinlese vintage
תרג' יב"ע ויק' כ"ז ח' (בציר): קיטפא.

(2) שרף הנמשך מעץ resin | Harz ע"ז ל"ה ע"ב:
קיטפא דגוזא.

(2) ברכת קבלת שבת ויום טוב, the Kiddush (proclamation of the sanctity of Sabbath or Holy Day) | Benediktion (bei Tische) zur Weihe des Sabbaths oder eines Festes
ק"א ע"א: אין קידוש אלא במקום מעודה.

(3) רחיצת ידים ורגלים של הכהנים לפני עבודתם בבית המקדש washing hands and feet prior to a priestly function in the Temple | das Hände- und Füße-waschen der Priester vor ihrem Dienst im Tempel י"ט ע"ב: כיצד מצות קידוש וכו'.

(4) הכרות ראש חודש או ראש השנה proclamation of the New Moon or the New Year | Verkündigung des Neumonds oder des Neujahres תוס' סנה' ב' א': קידוש החודש ועיבור שנה.

(5) ע"י קידושין. מכ"י משפ' פרשה ג': קידוש אחר קידוש.

קידושא ז', (1) כנ"ל 2, 3. פס' ק"ו ע"א: קידושא רבה; יומא ל"ב ע"א: קידושא בתרא.
(2) ע"י קידושין. ירוש' ב"ק פ"ט ז' ע"א: אהן קידושא דברתי.

קידושין זר', (1) פעולת קישור האירוסין והנשואין the act of betrothal, legitimate marriage | Trauungsakt קיר' ס' ע"ב: קידושין וראי וכו' קידושין ספק.

(2) שם מסכת בסדר נשים Talmudic name of a treatise | Name eines Talmudtraktates כ"ב ע"ב: תני רב הושעיא וכו' בקידושין דבי לוי.

קידשא ע"י קדש, ע"ז כ"ח ע"ב: דימעתא וקידשא.

קידשא ע"י קדשה. ויקר' פ"ט: קידרא חרתא.

קידשה - רפה erschläft | weariet ירוש' יומא פ"ח מ"ד ע"ד: והיו רגליו קיהות עליו.

קיווא ז', אורג weaver | Weber שבת ק"ג ע"א: כלי קיואי.

קיבוטת [לוג'קל'טיס] נ', גונב דברים - plagia
Plagiat | ירוש' סנה' פ"א ל' ע"ב: חנניה
בן עוזר נביא אמת היה אלא שהיה לו קיבוטת
והיה שומע מה שירמיה מתנבא בשוק העליון
ויורד ומתנבא בשוק התחתון.

קיבוטרא ז', (1) סקעת Knäuel | coil חולי צ"ה
ע"ב: קיבורא דתכלתא.

(2) אשכול תמרים - cluster of dates | Dattel
büschel סנה' כ"ו ע"ג: קיבורא דאהיני.

קיבוריא ע"י קיבר. כת' ק"ב ע"א: סאה קיבוריא.
קיבורית. קיבורית נ', גובה של זרוע biceps-
muscle | Biceps (Oberarmmuskel) ל"ז
ע"א: על ירך זו קיבורת; ערכ' י"ט ע"ב: קיבורית.

קיבלא ז', (1) חשיכה Finsternis | darkness תרג'
תח' י"ח ע"ב: עננין דקיבלא.

(2) עוף השליו a species of quails | eine Wachtelart
תוס' נגע' ח' ג': שתי צפרין וכו' הקיבלאות.

קיבלי כנ"ל 2. יומא ע"ה ע"ב: ארבעה מיני סליו
הן שיכלי וקיבלי.

קיבעא ע"י קבע. פס' ק"א ע"ב: לקיבעיה קמא דהר.
קיבר (1) ז', קמח גס coarse meal | grobes Mehl
מכש' פ"ב מ"ח: פת קיבר.

(2) ת', גם, פשוט common | einfach, gemein
ב"ר פמ"ח: המעולה אחר מוששים בחלב והבינוני
אחד מארבעים והקיבר אחד מעשרים.

קיר ז', כר bowl | Krug, Schale תוס' כ"ל ב"ק
ג' י"א: הכזו והקיר הנכלי.

קירא - השתחוויה das Bücken | bowing מג"ז
כ"ב ע"ב: לוי אחיו קירא קמי דרבי.

קירום ז', רוח קדים east-wind | Ostwind תרג'
יב"ע ב"ר מ"א ו' (שדופות קדים): שקיפן קירום.

קירוש ז', (1) הכרות הקדושה sanctification
Helligung ירוש' שבי' פ"ד ל"ה ע"א: ישראל
מצווין על קידוש השם ואין הגויים מצווין על
קידוש השם.

התקטמר התפ', הוקטמר, הועלה בעשן ואש to be perfumed | mit Räucherwerk versehen werden

ויק'ר פ'יו: מחקמר בקטמרת.

קטמר פ'יי, קשר to tie | blinden עיר' עיר' פ'י כיו ע'יג: קטמר גמי.

הלבא מקטרא הלב שנהגבן - ge | curdled milk
ronnene Milch ירוש' נד' פ'יו ליט ע'יד: הלבא מקטרא.

קטמרב, קטמרבא ז', יתר שבעול pin on the yoke | Pflöck am Joch כלי מ'יד: העול של מתכות וחקטמרב; תרג' יב'ע במ' יט כ' (עול): קטמרבא.

קטמרג פעיי, האשים, לימר חוכה to bring charges | anklagen ירוש' שבת פ'ב ח' ע'יב: אין השטן מקטמר אלא בשעת הסכנה.

התקטמרג התפ', נאשם to be denounced | angeklagt
werden אסריג' ח'ז: אין בניך מתקטמרגין לא על שעבדו עבודה זרה וכו'.

קטרוז (1, ז') שר מאה commander | Hauptmann
ספרי תאוינו ש'טנ: אם היה קטרון שגדול הימנו וכו'.

מין אגוז a species of nuts | elne Nussart
פסיק'ר פ'יא: אגוזי פרך ובינונים וקטרונים וכו'.

קטרוזיא שם מקום Ortsname | name of a place
מג'י כ'א ע'יב: רב ששת מקטרוזיא וכו'.

קטריגון, קטריקום ע'י קטאדיקי. מדר' חה' י"ז יג: בנוהג שבעולם המלך עושה כל מה שמבקש אם יתן קטריגון במדינה וכו'; במ'ר פ'יו: יש לו קטריקום.

קטרקטון ז', פתה בקרקע הבנין trap-door | Falltüre
ב'ר פליא: כמין קטרקטון היה לו.

קיבול ע'י קבול. ירוש' ביצה פ'ב פ'א ע'יד: כלי קיבול.

קיבולת נ', עבודה שלא בשכירות יום contract-
labour | (Arbeitsübernahme), Akkordarbeit מויק י"א ע'יב: בין בקיבולת בין שאינה קיבולת לא יעשה.

קטספון ע'י קט'ספון. ילק' עמ' תקמ'ה: כלנה זה קטספון.

קטע פ'יי, קטע פיעל, התך וקצץ to cut off | abhauen ע'יו פ'א מ'ה: קוטע את אצבעו: ב'ק פ'יג ע'יב: מקטע את ידו.

נתקטע נתפ', נחתך ונקצץ to be cut off | abge-
hauen werden תענ' כ'א ע'יא: רגלי שלא חסו על רגליך יתקטעו.

קטעא ע'י קטוע. תרג' דה'יב ב' ט' (לחטבים): קטעא.

קטף פיעל, תלש to pluck, to tear | pflücken, ab-
reißen ב'ר פמ'ב: מקטף בעוללות.

קטף ז', עץ בושם ופריו balsam, balsam-tree | Balsam, Balsambaum
נדה ח' ע'יא וע'יב: יש לקטף שביעית מפני שקטפו זהו פרי.

קטפא ז', עסיס sap | Sa ע'יו ל'ה ע'יב: קטפא דפירי.

קטפא ז', בציר ענבים Weinlese | vintage תרג' ויק' כ'ו ח' (בציר): קטפא.

קטפורום, קטפירם ע'י קטפ'רם. שמור פ'יל: לקחה כ'יד קטפורום; במ'ר פ'יו: יש לו קטפירם.
קטפ'רמקים [קטפ'רקטום] ת', משרורין armoured
bepanzert שהשיר א' מ': יצא פרעה קטפ'רמקים.

קטפ'רם ז', מכות, מלקות lashes | Schläge
פסיק' בשלח פ'א ע'יב: עשר קטפ'רם אתה לוקה עשר מכות.

קטפ'רם ז', מדרון slope | Abhang ירוש' פס' פ'ב כ"ז ע'ג: שופכן במקום קטפ'רם.

קטקט פ'יי, עשה דק to even by beating | dünn
schlagen ירוש' שבת פ'ב י"ג ע'יג: השובט והמקטקט על האריג.

קטקטון [קטריטון] ז', כובד הנשימה catarrh | Katarrh
ילק' איוב התקמ'ז: רוחו קצרה ענתנה בו רוח קטקטון (ובעירך: קטריטון).

קטמר פ'יע, התאבד, עשן to smoke | rauchen כ'ר
ו' ע'יב: דבר שקוטמר ועולה ורוחו גודף.

to cut, to elip | *abschnel-* | **קטם פיי** (1) חתך וקצץ
den שבת עיד עיבז התולש את הכנף והקוטמו.
 (2) כיסה את הנחלים באפר *glühende Kohle mit Asche*
 with ashes | *verdecken* שבת ליו עיבז קטמה והובערו.

to be broken off | *abgebrochen* | **נקטם נפ'**, נשבר
werden סוכה פ'ג מיא: נקטם ראשו פסול.

to break off | *abbrechen* | **קטם פיעל**, קיצץ ושיבר
 תוס' ב"ק ב' א': ושיברו את החליפין וקיטמו
 את הירק.

קטם, קטמא ז', אפר *ashes | Asche* | **קטם**
 י"ח כ"ז (עפר ואפר): עפר וקטם; בר' כ"ח ע"א:
 חצבי חוורי דמליין קטמא.

קטמום [טימוס] ז', מס *tax | Steuer* | **קטמום**
 פ'ד ס"ט ע"א: שלש עיירות היה קטמום שלהן
 עולה ירושלים בעגלה.

קטמית נ', עי' **קטמא**, ב"ר פ"צ: עפר וקטמיות.

קטמא ת', מצבע האפר *ash-coloured | asch-*
farben | **קטמא** תרנ' ז' פ"ג: (אמצים) קטמנין.

קטנות נ', (1) בחרות *youth | Jugend* | **קטנות**
 פתיחתא: או לו למלך שבקטנותו הצליח ובזקנותו
 לא הצליח.

(2) חוסר אמן *Kleingläubigkeit* | **קטנות**
 מוטה מיח עיבז: קטנות שהיתה בהן שלא
 האמינו בקב"ה.

קטנותא כנ"ל 1. גיט' כ"ט עיבז: הא דאבא
 דקטנותא היא.

קטננין ז', רוצח *murderer | Mörder* | **קטננין**
 נ"ד ג': קטננין שהוא רודף לאדם.

קטנים זר, השתנה *urinating | das Urinieren*
 כ"ג עיבז: אי בקטנים לאחריו טפח למה לי.

קטנית נ', מין זרעון *pea | Erbse* | **קטנית**
 מ"ה: הבורר קטנית ביום טוב.

קטנתן עי' **קטננין**, ילק' תה' תשע"א: קטנתן
 שרודף את האדם.

קטינא ז', (1) דבר קצר וצר | *something small*
kleines Stück | **קטינא** כת' ציא עיבז: שבק קטינא
 דארעא וכו'.

(2) שם אמורא *Name* | *name of an Amora*
eines Amoräers | **קטינא** בר' ג'ט ע"א: רב קטינא וכו'.
קטינא פו, **קטיספון** שם עיר על שפת נהר חרקל
Ctesiphon on the bank of Tigris | Ktesiphon
 תרנ' יב"ע בר' י' י' (וכלנה): וקטיספון; תרנ'
 ירוש' שם: קטיספון.

קטיעה שם איש *männlicher Name* | **קטיעה**
 עי' י' עיבז: קטיעה בר' שלום וכו'.

קטיפה נ', תלישה *plucking | das Pflücken* | **קטיפה**
 י"א ע"א: בשעת קטיפה.

קטיפרים עי' **קטפ'רס**, ירוש' שק' פ"ו נ' ע"א:
 מי קטיפריסות.

קטיקטון ו**קטריטון** ז', כובד הנשימה | *catarrh*
Katarrh | **קטיקטון** ויקיר פמיו: רוחו קצרה שנתנה בו
 רוח קטיקטון (ובעירק: קטריטון).

קטיר ז', קשר, קנוניא *conspiracy | Verschöörung*
 יב' ס"א ע"א: קטיר קחוינא הכא.

קטיריקי, קטירקי עי' **קטאדיקי**, מדר' תה'
 כובד י"ז ג': אם יתן קטיריקי וכו'; ויקיר פ"ה:
 בשר ודם גובה קטיריקי.

קטלא ז', הרג, מיתת ביד | *killing, death-penalty*
Tötung, Todesstrafe | **קטלא** עיבז: מסרה
 נפשה לקטלא.

קטלא, קטלה ז', שרשרת *necklace | Hals-*
kette | **קטלא** כלי פ"א מ"ה: קטלה שחוליות שלה של
 מתכות; שבת פ"ו מ"א: לא בקטלא ולא בנזמים.

קטלזוןא, קטלזון, קטלזון ז', מכירה לאחרים
retail | Einzelhandel | **קטלזון** עי' מ' עיבז: יין וכו'
 הנמכר בקטלזון; תוס' שם ד' (ה'), יב' בקטלזון
 בשוק; צוק' שם: בקטלזון.

קטליקום עי' **קטליקום**, במיר פ"ט: למלך שהיו
 לו שני קטליקין וכו'.

קטלית נ', כף הירק *hip-joint | Hüftgelenk* | **קטלית**
 פ"א מ"ה: שלשה בקטלית.

קטור. קטורא זי, (1) קשר knot Knoten תרג' יבעי שמי' ליג כיג: קטור דנידא דתפלי.	קטאדיקוס זי, גובה קנסות collector of fines Einnehmer von Strafgeldern במיר פ'ט; לארביקטון קטאדיקוס על אותה מדינת.
(2) אבנט girdle Gürtel שם בר' נ' ייא: ושריין קטורי הרציהון.	קטאדיקי זי, גור דין Verurteilung sentence Urteil שמיר פ'ל: נתן קטאדיקי לאברהם.
קטורטא עי' קטון. במיר פ'ד: קטותא דפרולא.	קטאזת ניר, עי' ק'טי. ירוש' עירי פ'ח כ'ה עיב: ותלו לו קטאות.
קט"מ קמחא טחינא טחנת.	קטבוליא. קטבלא זי, כר, כסת bolster Polster כלי פכין מ'ד: קטבוליא משיחוס ויקב: שקלי פ'ג מ'ד: מחפה בקטבלא.
קטט פ'י, ציער ärgern, quälen to sing soprano זימר בקול דק Sopran singen ערב' י'ג עיג: הני מקטטי והני לא מקטטי.	קטבליטון זי, פרעון חוב payment of debt Schuldzahlung במיר פ'ד: נמצא אותו השולחני חייב קטבליטון.
קטטה זי, ריב Streit, Zank quarrel פסיקיר ל'ה: אם היתה קטטה בין אדם לחבירו כיצד מתכפר לו ביום הכפורים וכו'.	קטאדיקי עי' קטאדיקי. פסיקיר פ'י: מהו קטאדיקי שלו כסף ישקול.
קטיבלליא עי' קטבוליא. ירוש' שבת פ'ו ח' עי'א: קטיבלליא חדשה.	קטדה פ'י, קטע, תתך abhauen to cut off ירוש' כת' פ'ד כ'ה עיב: קטה את ידה שיכר את רגלה.
קטיגור ז' מאשים Ankläger accuser שמויר פ'ג: למלך בור' שהיה דן את בנו והיה הקטיגור עומד ומקטרג וכו'.	קטדה עי' קטא 1. ירוש' עיז'פ' מ'א עי'א: קטה שירו. קטדה זי, חריץ Spalt split פסיקיר ל'א: היה חופר בתוך ביתו קטה וכו'.
קטיגוריא זי, האשמה Anklage accusation איכר א' י'ג: קטצה קטיגוריא לפני כמא הכבוד.	קטו זי, התיכה Stuck piece במיר פ'כ: חד קטו וכו' קטותא דפרולא.
קטיגטין דר, עי' קטיגור. מדר' תה' ח' ב'ז: בכל יום הייתם קטיגטין.	קטול. קטולה זי, רוצח Mörder murderer תרג' במ' ל'ה ל'א (רוצח): קטול; ירוש' סוטה פ'ט כ'ד עי'א: בן הרוצחין - בריה קטולה.
קטיגמא עי' קטיגמה. מדר' תה' בוכר י"ח ל'ו: מזכיר קטיגמא וכו'.	קטון עי' קיטון. יומא ט'ו עיב: כקטוניות הפתוחות למרקליון.
קטיזמא. קטיזמה זי, פועל, מעשה Werk work ב'ר פ'א: מלך בויד מזכיר שמו ולבסוף קטיזמה שלו ברם יחידו של עולם בתחלה פעל ולבסוף נתקלם; ילק' שמואל קט'ב: קטיזמא שלו.	קטון זי, חוצב עצים וכדומה Holzauer chopper תרג' יבעי דב' כ"ט י' (מחוטב עצים): מקטוע קיסיכון.
קטיילא זי, הריוגה, המתה putting to death das Töten תרג' אמ' ט' ח'ז: קטילת סייפא.	קטון זי, מיתה plötz- sudden death tlicher Tod תרג' שה'ש ב' י'ב: קטון בוכריא.
קטיילא עי' קטלא. תרג' ירוש' בר' מ"ט כ"ה: קטיליון.	קטורא זי, בוצר ענבים Winzer vintager תרג' עוב' ה' (בצרים): קטופין.
קטין ת', קטן, צר klein small, narrow kurz, schmal זבח' ס'ב עיב: דאריך וקטין.	קטופא זי, אשכול שעומר ליקטף ripe cluster zum Pflücken reife Traube כת' קי"ב עי'א: עגלים בין הגפנים אמרו ל'ה קטופי נינחו.

קושמא ע"י קושקא. תרג' תהי סיא די' (מגדל עוז); בקושטא עישונא (בהו' אחי: קוסטל).

קושמנמיני ע"י קוסמנמינא. תרג' יב"ע במ' כ"ד י"ט: קושמנמיני קרתא חייבתא.

קושי ז', (1) התאמצות, דוחק, *hard effort | Mühe, Anstrengung* נדה פ"ד מ"ז: ברם השופי וכו' כדם הקושי; שבת י"ב ע"ב: בקושי התירו לנחם אבלים ולבקר חולים בשבת.

(2) קישוי אבר *erection | Erektion* ערעקטיון ג"ה ע"א: בקושי לא משכחת לה כי משכחת לה במשמש מת.

קושיא, **קושיי** שאלה, השגה *question, objection | Frage, Einwand* מ"ז: ציה ע"ב: מאי קושיא; ירוש' שבת פ"ט י"ז ע"ב: מן קושיי מקשה ליה ר' ינאי.

קושנבד"ע קודם שנברא העולם.

קושקא ז', מגדל *tower | Turm* תרג' דהייב כ"ז מ"ז: קושקי חיליא.

קותונגה ע"י קיתון. ירוש' קיד' פ"ד ס"ד ע"א: הב לי קותונגה.

קודה"ש קודם זריחת השמש.

קוזוזות ע"י קוזוזות. ב"ק פ"ט ע"א: קוזוזות אדמה.

קוזז פל, הישב, הביא בחשבון *to calculate | verrechnen* ירוש' סוטה פ"ה כ' ע"ג: ומקוזז חרא עם חרא.

קזמיקון ע"י קזמיקון². ילק' מלכ' ר"ט: ואין לך קזמיקון שבכולם אלא אליהו.

קחבה"מ קודם חורבן בית המקדש.

קחמ"י קנקן חדש מלא ישן.

קטא (1) פ"י, נהנה *to gain | gewinnen* ירוש' חר' פ"ה מ"ה ע"ד: אין קטא קטא שיתור וכו'.

(2) ז', קטע *fragment | Stück* פסיק'ר פכ"א: הוא תלמידא קטא מן מורא דמיני.

קטא ז', קטוא *cucumber | Gurke* תרג' יב"ע במ' י"א ה' (הקטואים): קטאי.

קורקבן ז', (1) קיבת העוף *stomach of birds | Magen der Vögel* חול' ס"ג מ"ג: ואלו מרפות בעוף וכו' גיקב הקורקבן.

(2) קיבת האדם *stomach of man | Magen des Menschen* בר' ס"א ע"א: קורקבן מוחן.

קורקבנא שם מקום בבבל *name of a place in Babylon | Ort in Babylonien* ע"ז מ"ז ע"ב: כי אתאי לקורקבנא.

קורקור ז', קרקור, צעקן *croaking (raven) | Schreier* ב"ב כ"ג ע"א: אפיקו לי קורקור מהכא.

קורקורדה, **קורקורות** נ", קרקעות *bottom | Boden* כלי' פכ"ח מ"ז: סבכה שהתחיל בה מפיה עד שיגמור את קורקורות; אהל' פ"ט מ"ז: חכית וכו' בתוכה כנגד קורקורות.

קורקין ע"י קורקין. פס"י ותאמר ק"ב ע"ב: כשהיתה אחת מהן קצרה היתה לובשת קורקין עבין.

קורקס ז', קרס *hook | Haken* ב"ר פ"ח: קורקסין של זהב.

קורקסא (1) ז', ע"י קרקס. תרג' יב"ע דב' כ"ח י"ט: בתי תיאמניכו וקורקסתכו.

(2) נ", כורג הרקן *threshing sled | Dreschwalze* תרג' דהייב כ"א כ"ג (והמורגים): קורקמותא לצלחא.

(3) שק של עור *leather bag | Ledersack* ירוש' גר' פ"ט מ"א ע"ג: אין אתין כל גמלייא דערבייא לא מענין קורקסייא דאפוחיקי ידיה.

קורקרה ע"י קורקרה. תוס' אהל' י' ט"ז: תחת קורקרתה וכו' כנגד קורקרתה.

קורשא ז', קרש *board | Brett* קהל"ר י"א א"ז: קורשא דפסינתא.

קושט ז', מין בושם *costus | Kostwurz* עוקצ' ס"ג מ"ה: הקושט והחמט וראשי בשמים.

קושטא ז', אמת *truth | Wahrheit* שבת ק"ד ע"א: קושטא קאי שקרא לא קאי.

קורטמל זי, מין אכטווחים | a species of gourds
eine Kürbisart תוס' נג' א' ח' ירקק -
כשעוה וכקורמל.

קורננים עיי' קירנס. בר פע'ב: לעתים - לקורניסין.
קורניקא עיי' קורננס. תרג' ע'ד וי' יצלף
בקורניסא.

קורנית, קורניתא ניי, מין צמח | thyme
Quendel תוס' שבת י"ד (פ"ו), י"ב: הקורנית -
חשוי שבת ככח ע"א: קורניתא.

קורננס, קורננסא זי, פטיש | hammer
שבת פ"ב מ"א: המכה בקורנס על הסדן; תרג'
יש' מ"א זי (הולם פעם): מחי בפטישא עם
דמטפח בקורנסא.

קורנשא זי, כנוי לקונס | a substitute for a vow
Nebenausdruck für Gelübde תוס' נדר' י' ע"ב:
קורנשא לא אמר כלום.

קורסל זי, מקום חבור הרגל והשוק | ankle
Knöchel אחלי, פ"א מ"ה: מאתים וארבעה ושמונה
אברים באדם וכו' עשרה בקורסל וכו'.

קורסם זי, הכאה, מכה | Schlag תוס' ירוש' בר'
פ"ב ה' ע"ג: דמחי ליה חד קורסם.

קורפדא זי, מין כלי ליון | a vessel for wine
ein Weingefäß תוס' ירוש' בוצה פ"ד ס"ב ע"ב: באילין
קורפדייא דקיקתה וכו'.

קורפדאי זי, חפרפה | Maulwurf תוס' חול'
סיג ע"א: באות שבשרצים וכו' קורפדאי.

קורפיות ניר, מיני כוסות | a kind of cups
eine Art Becher תוס' מ"ג: קורפיות ושולי קומים
הצידוניים.

קורצא זי, אכל קורצא הלך רכיל, הלשין
to inform against | verleumden, denunzieren
גיש' נ"ו ע"א: איכול בהו קורצא.

קורצין זי, תלתלים | Locken תוס' דביר פ"ב:
תפסת קורצין.

קורצין זי, תולעים | Würmer תוס' אדר"ג
ל"א: וברא קורצין באדם זה בני מעיו.

קורטמן תי, חכם וחריף | clever | klug תוס' סנה' ק'
ע"ב: זלדקו קורטמן.

קורטמא זי, קרטס, פסת נייר | a piece of paper
Stück Papier תוס' גיט' ס"ט ע"א: קורטמא ומוריקא.
קוריא עיי' קריא. תרג' ירוש' במ' ל"א נ"ז קוריא
דדחבא.

קוריאה זי, העוף קורא | partridge
Rebhuhn תרג' ש"א כ"ו כ' (כאשר ירדף הקורא): כמא
דמתרדף קוריאה.

קוריא עיי' קריא. תרג' יב' ע' במ' ל"ה י"א
(ערים): קוריא.

קוריא זי, בן כפר | villager | Dörfler תוס' ירוש'
שבת פ"א ד' ע"א: כגון אילין קוריא דלא
מקפדי.

קוריה שם איש | a man's name
männlicher Name תוס' ב"ר פ"ג אבא בר קוריהא.

קורייטא זי, מין תמרים | a species of dates
eine Dattelar תוס' ירוש' ע"ו פ"א ל"ט ע"ד: חצר
- קורייטא.

קורייטא ניי, דבש תמרים | honey of dates
Dattelhonig תוס' חזי לקורייטא.

קוריים זי, פתילים שבכסא האריגה | heddle
Litzen an Webstuhl תוס' ב"ר פמ"ט: מה כלי
קוריים כל מה שאתה משתמש בהם הם עומדים
הנחתם הם מתרפים.

שם אמורא | name of an Amora
Name תוס' שם אמורא
eines Amoräers תוס' ערלה פ"ב ס"ב ע"א: ר'
קוריים וכו'.

קוריסין תה"פ, בפומבי | publicly
öffentlich תוס' דב"ר פ"ג: כעבר שאדונו מבקש למכור אותו
קוריסין.

קורלן זי, אלמוג | coral | Koralle תוס' ירוש' שבת פ"ז
י' ע"א: פסוג גומי קורלן וכו'.

קורמא זי, מין צמח | a plant | eine Pflanze תוס' עיר'
כ"ב ע"א: מי שלימו קורמי באגמי.

קורדיקנייה עי' קורדיקין. ירוש' שבת פ"ו ח'
ע"ב: העכסים - קורדיקיה.

קורדיקני עי' גורדייני. מנח' כ"ט ע"א: דינר
זחב קורדיקני.

קורדיקא ז"ר, מין פרי *a fruit | eine Frucht*
ירוש' שב' פ"ח ל"ח ע"א: אילין קורדיקא וכו'.

קורדיקנים, קורדיקין. קורדיקנים ז', מין
נעלים *a kind of shoes | eine Art Schuhe*
אפס"ר א' מ"ז: שהיתה מסמרתו בקורדיקין שלח
על פניו: יב' ק"ב ע"ב: לא ימיל אדם בקורדיקסין
בתוך ביתו: תוס' מ"ק ב' מ"ז: בקורדיקסין.

קורדה -- אשפה לחצים *quiver | Köcher* כל' פ"ב
מ"א: קורת החצים וכו'.

קורת רות, קורת נפש הנאה, נחת *content-ment, pleasure | Zufriedenheit, Behagen*
אבות פ"ד מ"ז: יפה שעה אחת של קורת רוח
בעולם הבא מכל חיי העולם הזה: ירוש' בר'
פ"ד ז' ע"ד: ותבוא לסנוד קורת נפשנו וכו'.

קורחתא עי' קרחותא. תרג' יב"ע ויק' י"ג מ"ג
(בקרחת): בקורחתיה.

קורט, קורטא ז', (1) חתיכה קטנה, גרעין
particle, grain | Stüchchen, Körnchen
מ"ג ע"א: קורט של לבונה: חול' ק"ה ע"ב: כי
קורטא בכורא.

(2) טיפה *drop | Tropfen* חול' ב' ע"ב: קורט
דס: שם מ"ג ע"ב: תרי קורטי דמא.

קורטבא שם חבל ארץ *name of a district | Name einer Gegend*
יבמ' קט"ז ע"ב: יצחק
ריש גלותא וכו' חוה קאזיל מקורטבא לאספמא.

קורטוב ז', שם מדת-לח קטנה *a small liquid measure | ein kleines Flüssigkeitsmaß*
חול' כ"ו ע"א: קורטוב יין וכו', ועי' קרטוב.

קורטור ז', אוצר *treasury | Schatz* תרג' יב"ע
במ' כ"ד י"ג (מלא ביתו כסף וזהב): מלא קורטור
דיליה כסף וזהב.

קורטמא ז', מין צמח *safflower | Saflor* גיט' ע'
ע"א: קורטמי דחחי.

קור - עלה התמר *the bud of a cabbage-tree (used as food) | (eßbare) Blattknospe der Kohlpalme* עוקצ' פ"ג מ"ז: הקור הרי הוא כעין.

קורא ז', (1) כנ"ל. בר' ל"ז ע"א: דקלא וכו'
אדעתא דקורא.

(2) קור, קרה *cold | Kälte* תרג' בר' ח' כ"ב
(וקור) וקורא.

(3) קורה *beam | Balken* תמיד ל' ע"א: קורא
עבדה פירי לא עבדה.

קוראדה ז', העוף קורא *partridge | Rebhuhn*
תרג' ירמ' י"ז י"א (הקורא): קוראה.

קורבא ז', קורבה ג', סמיכות וקריבות,
התקרבות *Nähe | nearness, approach, contact*
Annäherung קיד' ג' ע"א: דלקורבא קאתי וכו'
דלרחוקה קאתי: שבת י"ג ע"א: קורבה של
גילוי עריות.

קורבית ז', רצועה *thong | Riemen* מ"ק כ"ז
ע"א: דרגש מתיר את קורביתיו ותוא נופל.

קורבין, קורבנא (1) מנחה, דורון *present | Geschenk* זבח' קט"ז ע"ב: שדרה קורבנא לרבא.
(2) קרבן, זבח *sacrifice | Opfer* תרג' ויק' ב'
ד' (קרבן): קורבן: גיט' ג' ע"א: שדר להו
קורבנא.

קורדום ז', קדרום, גרון *axe | Axt* ירוש' נד'
פ"א ל"ז ע"ד: אמר לו השאילני קדרוסך איל
קונם קורדום יש לי.

קורדייניא עי' גורדייני. ירוש' קוד' פ"ב סיב
ע"ד: דינר קורדיינא.

קורדייקום ז', הויה ובלבול הדעת *delirium | Delirium*
גיט' פ"ז מ"א: מי שאחזו קורדייקום
ואמר כתבו גט לאשתי לא אמר כלום.

קורדימא [קורמא] ז', מקום מרוץ והתגוששות
wrestling ground | Ringplatz שבת פכ"ב מ"ז:
אין יורדין לקורדימא.

קורדינאה עי' גורדייני. חול' נ"ד ע"ב: דינר
קורדינאה.

קוץ. 1) תג של אות, *Tüpfelchen* | prick, apex
 Häkchen (v. Buchstaben) מנח' כ"ט ע"א:

קוצה של יוד.

2) חתיכה *Stück* | piece ירוש' מג' פ"ג ע"ד
 ע"א: אל תעשה קוצים קוצים.

3) קצה החוט *Fadenende* | end of a thread
 מוכה ט' ע"א: מן הקוצין ומן הנימין וכו'.

קוצא ע"י קומצא 2. ב"ר פ"ז: מן קוצא לריחייא.

קוצה, קוצם נ"י, מין צמח *eine Pflanze* | a plant
 שבי' פ"ז מ"א: וממין הצובעים ספיחי אסטים
 וקוצה: ירוש' פס' פ"ג כ"ט ע"ד: דו יה"ב
 בנזיה קוצם.

קוצרא ח', קצר *kurz* | short תרג' שני אס'
 ו' ט"ז גופנא אמר קוצרא אנא.

קוצרי שם איש *männlicher* | a man's name
 Name ב"ר פ"ז: ר' יוסי בן קוצרי.

קוצשי קוצו של יוד.

קוק ז', מין עוף *ein Vogel* | a bird חול' ס"ג
 ע"א: קאת זו הקוק.

קוקאנא, קוקאנא ז', תולעת *Wurm* | worm
 בר' ל"ז ע"א: קשה לקואנז; שבת ק"ט ע"ב:
 למאי אכלי ליה לקואני.

קוקן ז', קרקור הצפרדעים *das Quaken* | croaking
 ילק' שם' קפ"ב: הכיח עליהם צפרדעים עד
 שנשמע קולן בתיך כרסם של מצרים שהיו
 עושין קוקי.

קוקאנא ע"י קוקאנא. חול' ס"ז ע"ב: קוקאני
 אסורי.

קוקלא ז', קוקלה נ"י, גל אשפה *dunghill*
Misthaufen איכ"ר ר' ה'ז מריפן בקוקלא; ויקיר
 פכ"ה: עדור בקוקלה.

קוקניתא נ"י, מין בקבוק *Flasche* | flask ירוש'
 ע"ר' פ"י כ"ז ע"ד: אית דבעי מימר קוקניתה.

קוקרא מצודה, פח *Netz, Falle* | trap שבת י"ח
 ע"א: מצודות היה ועוף וכו' בלח' וקוקרי.

קויר קול רם; קרן ורבית.

קופינא ז', בית יד *Griff, Schaft* | handle שבת
 ק"ב ע"ב: בקופינא דמרא.

קופים, קופיץ ז', סכין לקציבה *hatchet*
Hackmesser ביצה פ"ד מ"ג: אין מבקעין עצים
 אלא בקופין; ירוש' שם פ"ג ס"ב ע"א: הקופים.

קופלא נ"י, 1) מנעול *Schloß* | lock ב"ר פמ"ה:
 לאחר שהיו לו שתי קופליות חוליון אצל נפח.

2) כותרת העמוד *Kapitäl* | capital במ"ד פ"ז:
 העמודים הללו יש להן קופליות מלמעלן
 וביסוסיות מלמטן.

קופנדר ע"י קפנדריא, תנח' קדושים ח': וקרב
 לפני המלך בקופנדר.

קופנה ז', הריץ ברזל לרישה *Dreschflegel* | flail
 ירוש' שבת פ"ז ע"א: כיתניא בקופנה משם רש.

קופסא נ"י, קופה *Kasten* | box מרר' תח' י"ב:
 קופסא מלאה דיגרי והב.

קופסאי שם איש *männlicher* | a man's name
 Name תוס' דמ' א' י"ד: אמר ר' יהושע בן
 קופסאי.

קופץ ע"י קופיץ, תוס' בכורות א' י"ז: עורפו
 בקופץ.

קופרא ע"י קופר. ב"ר פס"ג: קופרא טבא.

קופרמסאות ע"י קומפרומיטין. ויקר' פ"ז:
 קופרמסאות נתנו ביניהם שאינו כופר בהם והם
 אינם כופרים בו.

קנץ פיעל, פונה את הקוצים *die Dornen entfernen*
 to clear of thorns | קנץ ו' ע"א: לקוץ את
 הדרכים.

נתקנץ נתפ', נפנה מן הקוצים *von* | to be cleared
Dornen gesäubert sein שבי' פ"ד מ"ב: שרה
 שנתקווצה.

קנץ פ"י, חתך וגזר *abschnelden* | to cut בי"מ ק"ז
 ע"ב: קוצו עילאי ותתאי.

2) קצב וקבע *bestimmen* | to determine שם
 ס"ז ע"א: לא קץ ליה.

קוּעָה ז', גרון *Gargel* | *gullet* ביק קי"ז ע"א: שממיה לקועיה מיניה.

קוּ"ף שם האות הי"ט באלפבית *the nineteenth letter of the alphabet* | *der neunzehnte Buchstabe des Alphabets* שבת קיד ע"א: קו"ף קדוש רי"ש רשע.

קוּפָּא ז', קוף *Affe* | *ape* ביק ק"א ע"א: דצבע בהו קופא.

קוּפָּא ז', (1) מוט *Stange* | *pole* תרג' יביע במי ד' י"ב (המוט): קופא.

(2) גסן *Weinstock* | *vine* ב"ב כ"ד ע"א: זיקי חמרא דאשתכחו בי קופא.

(3) חריר של מחט-*Nadel* | *the eye of a needle* *öhr* ב"ד ג"ה ע"ב: קופא דמחמא.

(4) גבעה *Hügel* | *elevation* תוס' צוק' עיר' ד' (ח') ב': אין בני חמתה באין אלא עד מקום הקופא.

קוּפָּד ז', תחיתת בשר *Stück* | *a piece of meat* *Fleisch* ירושי שב"י פ"ו ל"ז ע"א: עבד ליה קופד.

קוּפָּדָר, **קוּפָּדָא** נ', קפוד *Igel* | *hedgehog* כלא' פ"ח מ"ה: הקופד וחולדת הסנינים; תרג' ישי' ל"ד מ"ו (קפוד): קופדא.

קוּפָּדָה ע"י קופד. ירושי מעשי' פ"ב נ"ג ע"ג: קופדה שמינה.

קוּפָּדָה נ', (1) גל, חל *Haufe* | *heap* יומא כ"ב ע"ב: קופה של שרצים.

(2) סל *Korb* | *basket* שבת צ"א ע"ב: קופת הרוכלין.

(3) קופסא *Büchse* | *box* פאה פ"ח מ"ז: והקופה נגבית בשנים ומתחלקת בשלשה.

קוּפָּדָה נ', מקפה שבקרקעית כלי הבישול *sedi-* | *Bodensatz* *ment* נדר' נ"ב ע"א: תנודר מן הבשר מותר ברוטב ובקופה.

קוּפָּיָא ז', (1) שן החומה *Zinne* | *pinnacle* כ"ב ע"ג ע"א: רחיש אקופיא וכו'.

(2) סתמו של דבר *das Einbegriffen-* | *implication* *sein* יומא נ' ע"ב: מקופיא מחכפרי.

קוּסְדָּר ז', בולש *Hätscher* | *delectiv* ילק' תה' תשס"ה: שהיה דוד משלש אחריו קוסדריות.

קוּסְמָא ז', פנה, קרן זווית *Winkel* | *corner* תע"י כ"ד ע"א: דייקא בקוסמא רחיקא.

קוּסְמָזֵר ז', סקיד רומי *Quaestor* | *quaestor* ירושי עיר' פ"ו כ"ג ע"ב: הקוסמזר אומר מיד וכו'.

קוּסְמִינְדָר ז', תליין *Scharfrichter* | *executioner* פסיק' שובח קנ"ט ע"א: כאדם שהוא גידון לפני הקוסמינר.

קוּסְמִינְיָא קוסממינופול, עיר הבירה של מלכות ביוזמיה *Konstantin-* | *Constantinople* *nopol* ילק' תה' תרמ"ג: קוסממינוס בנה קוסממינא.

קוּסְמִינְיוֹס קיסר רומי *Constantine, Roman* | *Konstantin, römischer Kaiser* *emperor* ילק' תה' תרמ"ג: קוסממינוס בנה קוסממינא.

קוּסְמִינְיָנִי ע"י קוּסְמִינְיָא. תרג' יביע במי כ"ד כ"ד: קוסממיני.

קוּסְמִינְרָ ע"י קוּסְמִינְרָ. ילק' תה' תרל"ה: למלך שהיו לו שני קוסמריין רעים וכל עיר שכוועם עליה הוא רודה אותה בהם.

קוּסְמִרְיוֹס [קוּסְמִינְיוֹס] ז', שומר *guard* | *Wächter* ויקר' פל"ה: הושיב בו קוסמרינוס בשביל לשמרו.

קוּסִי שם איש *männlicher Name* | *a man's name* פסיק' ותאמר קליד ע"א: סימאי בר קוסי.

קוּסְמָא ז', קסם וכשוף *Zauberel* | *divination* תרג' יביע במי ל"א ח': עבד מלתא דקוסמין.

קוּסְמִיקוֹן ע"י קוּסְמִיקוֹן 2. ירושי בר' פ"ט י"ג ע"ד: אין לך אלא של אליהו שהיה קוסמיקון.

קוּסְמִתֵּר, **קוּסְמִתֵּר** ע"י קוּסְמִינְרָ. ירושי בר' פ"ט י"ג ע"א: נתן ההרב וכו' של קוסמיתרו וכו' וקוסמיתר נהרג.

קוּסְתָּה נ', כפה, קטרון *Wölbung* | *vault* תוס' כלי' בי"מ ח' ב': מעקה שבמגדל והקוסת שבו.

קונטרנק עיי' קדיונטס. קיד' י"ב ע"א: קונטרנק שתי פרומות.

קונטרס ז', כתב, תעודה, *Blatt*, paper, document | *Dokument* ילק' תה' תשמי': משל למי שמבקש לעלות לביטה נשל קונטרס חלק ונתן לדיון א"ל למה לא כתבת א"ל לא היה לי פנאי לכתבו.

קונץ נ', אבק סיד (*Glasur aus*) | powdered lime | *Kalkstaub* עיי' ליג עיב: מאני דקוניא.

קונץ ת', קנא ונוקם *rachsüchtig* | revengeful | ביר פמינ: אברם זה הוא קוניון.

קונץ נ', אשה, בת זוג *Frau, Ehefrau* | dear wife | מדר' תה' כ"ב כ': קונייך עומדת בחוץ ואת יושב מכפנים.

קונץ נ', מין צמח *eine Pflanze* | a plant | ירוש' מעש' פיה ג"ב ע"א: כגון אילין קונייחא.

קונץ נ', בוך *Schale* | bowl | ירוש' יומא פ"ג מ"א ע"א: נברשת - קונציחא.

קונץ, **קונץ**, **קונץ** ז', כנוי של נדר או שבועה *For a substitute for a vow of abstinence* | *mel für Schwur und Gelübde* פ"ב מ"א: קונס שאיני ישן וכו'; שם פ"א מ"ב: קונס; ירוש' שם פ"א ל"ז ע"א: קונס קונסה שמה.

קונץ נ', זוגת, אשה *Ehefrau* | wife | ב"ר פליב: וכי יש אישות לדוד וכו' התיר קונעתו.

קונץ עיי' **קונץ**. כל' פכ"ד מ"א: תרים וכו' ושמשחקין בו בקונץ.

קונץ [קונץ] נ', מין כלי *ein Gefäß* | a vessel | ילק' בר' קימ: מגדנות - קונץ.

קונץ עיי' **קונץ**. תנח' חוקת ב': היורות והקונקומסין.

קונץ שם מקום *Ortsname* | name of a place | ירוש' נר' פ"י מ"ב עיב: גמלייל דקוניחא.

קונץ עיי' **קונץ**. תוס' שבי"ג' ד' מסקלין מקומין.

קונץ ז', כוס *Becher* | cup | פ"ד מ"ג: קוסים הצירוניים.

קוניטון הזה יש בו יין יש בו דבש יש בו פלפלין וכו'.

(2) בשמים לחבל בהם יין *spices to be put in wine* | *Spezereien zum Würzen des Weines* | ירוש' ביצה פ"א מ' ע"ד: מישחוק קוניטון וכו'. **קונץ** עיי' **קונץ**. סוכה ד' עיב: נעץ ארבעה קוניטין וסכך על גבן.

קונץ עיי' **קונץ**. עיר' פ"ג ע"א: מודיא דקונדים.

קונץ עיי' **קונץ**. ירוש' גיט' פ"ז מ"ח ע"ג: קונדקום קונדקום.

קונץ עיי' **קונץ**. ויקיר פט"ז: קונדיריקון עבה.

קונץ ז', מוט *pole* | *Stange* | עיר' פ"ג מ"ד: בראש הקנה או בראש הקונדס.

קונדס עיי' **קונדס**. ביצה ל"ד ע"א: מתקנין את הקונדס ואת העכבויות.

קונד עיי' **קונד**. נדר' פ"א מ"ב: האומר קונס קונח וכו'.

קונד ז', דגל *standard* | *Feldzelchen* | מדר' תה' בוכר מיה: טעונין קונדכרא של מלך.

קונד ז', מוט *Stange* | *pole* | במ"ר פ"ד: נושאים וכו' בקונדטון; פסיק' ויהי ביום ז' עיב: היה לו להביא ד' קונדטין ולמתוח את המשכן עליהם.

קונד ז', מקלעת *Geflecht* | wicker-work; web | ירוש' שבת פ"ח י' ע"ג: קונדטון נפן וכו'.

קונד עיי' **קונד**. ב"ר פנ"ח: בתורה פלעים ובנביאים לשרין ובכתובים קונדטין.

קונד עיי' **קונד**. תוס' צוק' ב"ב ח' י"ב: קונדטין שני פרומות; קיד' י"ב ע"א: מסמם שני קונדטין.

קונד שם איש *männlich* | a man's name | *cher Name* | בכורות ה' ע"א: שאל קונדטין השר את רבן יוחנן בן זכאי.

קונד ז', שר באה *Hauptmann* | centurion | מפרי דברי ש"ז: קונדטין שמכנין מבין שניהם.

קֹמְנֶטְרִיסִין זײַ, ממונים על הארכיונים - archi
visits | Archivare גײַט כ״ח ע״ב: מקומנטריסין
שׁל נכרים.

קֹמְנִיטֶא גײַ, עײַפּוּשׁ | Schimmel mould פּס׳ מ״ב
עײַא: קומניטא דאײַמא.

קֹמֶם עײַ קֹמֶם, שהשׁיר ב׳ ה׳: קומיסין הסכרין.
קֹמְפּוֹן זײַ, כּכּר למשחק - Sport | plain for sport
platz כּל׳ פּכ״ג מ״ב: טפּיסן של סופּ ממא מפּני
שעומדין עליו בקומפּון.

קֹמְפּרֹמִיסִין זײַ, פּשרה, הסכּם וחווה - agree
Übereinkommen | ment ירשׁ מ״ק פּ״ג פּ״ב
עײַא: שמרי בירורין - קומפרומיסין זה בורר לו
אחד וזה בורר לו אחד.

קֹמְצֶא זײַ, (1) קומץ, חופן | Handvoll handful
מג׳ מ״ז י״א: קומצא דסולתא.

(2) גומץ, בור | Grube | pit תרג׳ שׁ״ב י״ח י״ז
(אל הפחת הגדול): לגו קומצא רבּה.

קֹמְקֶא, קֹמְקֶום, קֹמְקֶמוּם, קֹמְקֶמֶא,
קֹמְקֶמֶם, קֹמְקֶמֶם זײַ, קלחת, דוד
kettle | Kessel תנח׳ חוקת ב״ז ואע״ג דקומקא
לאו דרביה לבשולי ביה כיון דומנין דלא משכח
מאני ומקרי ומבשל ביה: כּל׳ פּ״ג מ״ז: מ״חם
וכו׳ קומקום וכו׳: תרג׳ יב״ע במ׳ ל״א כ״ג:
קתוניא קומקומוסא: תרג׳ שני אמ׳ א׳ ז״:
קומקומי וכס״י דב״ר פ״ב: שנגנג קומקומום שלו
וכו׳ ומצאו על הכירה: ספרי במ׳ קנ״ה:
קומקמסים.

קֹמְקֶא גײַ, קומה stature | Statur תרג׳ שני אמ׳
ה׳ א״: כד כפיסא קומתא.

קֹנָא גײַ, חרומ, חרודית | Kegel cone זכח׳ פ״ח
ע״ב: כמין קונאות של קנסות שבראשי התינוקות.

קֹנְבִי [קֹנְבִין] גײַ, מין כלי | ein Gefäß a vessel
כ״ר פ״ס: מגדנות - קונבי,

קֹנְדֶא ת״י, קצר | kurz short כ״ר פּ״ח: קונדא
מכירין וכו׳.

קֹנְדִימוֹן זײַ, (1) יין מתובל בכשמים | spiced wine
Würzwein פּס״ק׳ בחודש ק״ב ע״ב: מה

קֹמָא (1) זײַ, כּנִיל, נדר׳ גײַב ע״ב: קומא דחלבא.
(2) קומה stature | Statur תרג׳ יב״ע ויק׳ כ״ו
י״ג (קוממיות): בקומא זקופא.

(3) עײַ קֹמֶם, עײַ י״א עײַא: הגמונא לקימא וכו׳.

קֹמָא, קֹמֶם זײַ, גומי, מין שרף הגופף מעצים
gum | Gummi שבת ק״י עײַא: קומא אלכסנדריא:
סוטה פ״ב מ״ד: ואינו כותב לא בקומוס וכו׳.

קֹמוּם עײַ קֹמֶם, ירושׁ כ״ר פּ״ט י״ג ע״ד:
העמידו קומוס על תיסבירות שלו.

קֹמֶט זײַ, (1) קמט | Falte | fold, wrinkle תוס׳
נגע׳ ח״: מפשטים את קומטיו.

(2) כבת עין | Pupille pupil of the eye דרך
ארץ וסא פ״ט: קומט שבשחור.

קֹמְטִיטוֹן עײַ קֹמֶם יטוֹן, אפּת״ר א׳ ח״: הדא
שושן כבירא דבית קומטיוטון היה מאכל ומשתה
מצוי בה.

קֹמְטִמֹרִיסִין [קֹמְנֶטְרִיסִין] זײַ, כתב אשמה
bill of indictment | Anklageschrift תה״
תריפ׳: הגישו עצמותיכם קומטמוריסין וכו׳.

קֹמְטֶרֶא עײַ קֹמְטֶרֶא, תרג׳ יח׳ כ״ז כ״ד: דמתין
בקומטרין.

קֹמֶי מִיָּה, לפני, בפני | before, in the presence of
in Gegenwart von ירושׁ מג׳ פ״א ע״ב עײַא:
ר׳ זעירא בעי קומי ר׳ אבהו.

קֹמֶי גײַ, (1) שיער | Haar hair ב״ק פּ״ג עײַא:
התירו לו לספר קומי מפני שהוא קרוב למלכות.

(2) קומה stature | Statur ויקר׳ פ״ד: כיון
שעומד על קומי שלו ויוצא.

קֹמֶי שֶׁפָּה שסם | Schnurbart moustache ספרא
אחרי פרשה ט׳ פרק י״ג: שלא תספור קומי שפה.

קֹמֶיטִיטוֹן זײַ, חצר המלכות | imperial court
Hof, Hofstaat תרג׳ ירושׁ במ׳ י״ב ז״ (בכל
ביתי נאמן הוא): בכל קומיטיוטון דידי הימן הוא.

קֹמֶי זײַ, פקיד בחצר המלכות | officer at the court
Hofbeamter | Comes (Comes) of the king שמו״ר
פּ״ז: משל לאוהבו של מלך קומים וכו׳.

קום -- קָהָם פיעל - (1) הניח, השאיר, to reserve
 פִּג מִגְּזֵיג ומקיים יבשין לנורן.
 to leave over | erhalten, übriglassen

(2) הציג, שם hinstellen | תוס' שבת
 ג' א': בירח וכו' סומכין לה ואין מקיימין וכו'.

התקיים התפ', (1) התאשר - be-
 stätigt werden גיט' פִּג מִגְּזֵיג יתקיים בחותמין.
 (2) התמלא, התגשם | erfüllt to be fulfilled
 werden מכות כ"ד ע"ב: שלא תתקיים נבואתו.
 (3) עמר ימים רבים, נשמר | to be preserved
 sich erhalten גיט' פִּג מִגְּזֵיג בכל דבר שאינו
 מתקיים.

קום פִּעַל, עמר, היה קיים | to stand, to exist
 stehen, bestehen כ"ב מִגְּזֵיג ע"ב: היכא דקיימא
 תיקום.

קם לִיָּה בְּדִרְבָּה מִיָּנָה מגלגלין עליו את הגדול
 שבשני העונשין שנתחייב בהם he who has
 committed two offences simultaneously,
 must be held answerable for the severer
 only | wer zwei Strafen verwirkt hat, er-
 hält die schwerere von beiden גיט' כ"ב ע"ב:
 מנסך קם ליה בדרכה מינה.

קָהָם פִּעַל, אישר | attest | bestätigen
 זילו קיימו שטרייכו. to attest | bestätigen

אָקִים אפ', (1) הקים, העמיד -
 point | aufstellen, bestellen to put up, to ap-
 מוקמינן אפטרופסא לינוקא.

(2) קבע, הניח | den Fall setzen
 bei כ"ב מִד עיר: ולוקמה בגזלן.

אִתְקַם, אִתְקַם אתפ', (1) עי' הִתְקַם 3, עירי ניד
 ע"א: כי היכי דתתקיים בידך.

(2) הוקם | aufgerichtet werden
 תרג' שמי' מ' י"ז (הוקם המושב): איתקם
 כשכנא.

קום ז', מי חלב whey | Molken
 חנודר מן החלב מותר בקום.

קוֹלְמוֹס. קוֹלְמוֹסָא ז', נ', עט, קנה שמשחמשים
 בו לבתיבה | Schreibrohr reed, writing pen
 תוס' שבת ט' א': שובטין בקולמוס: תעני' כ' ע"א:
 שזכה קנה לימול חימנו קולמוס לכתוב בו ספר
 תורה וכו': תרג' שני אס' ג' ט': לחוד קולמוסא
 אתיבה לי.

קוֹלֶן ז', דבק glue | Klebstoff פִּג מִגְּזֵיג
 של סופרים.

קוֹלְנִי ת', צעקן | lärmend shouting כת' פ"ז מ"ו:
 ואיזהו קולנית לכשהיא מרברת בתוך ביתה
 ושכניה שומעין קולה.

קוֹלֶם ז', (1) קובע | Helm helmet תרג' ש"א י"ז
 ל"ה (קובע נחושת): קולם דנחש.
 (2) ראש הכרוב | Kohlkopf cabbage-head עוקצ'
 פ"א מ"ד: קולסי הכרוב.

קוֹלְסִיתָא נ', חגורה | Gürtel belt ירוש' שבוני'
 פ"ו ל"ז ע"א: והוה קמיר בשימיה דקולסיתא
 תרין דינרין.

קוֹלְפָא ז', מקל, אלה | Keule club כ"ב
 ע"א: מחייה בקולפא.

קוֹלְקִין עי' קוֹלְקִי 2, כלי סכ"ס מ"א: והקולקין
 והפונדא.

קוֹלְקָם ז', מין פוליס | eine a species of beans
 Bohnenart ירוש' פאה פ"א ט"ז ע"ג: קולקם
 כירק למעשרות.

קוֹלֶר ז', (1) כבל | Halssetzen, Kette chain, collar
 גיט' פ"ו מ"ה: היוצא בקולר ואמר כתבו גט
 לאשתך.

(2) חבורה | Trupp party יב' קכ"ב ע"א: קולר
 של בני אדם.

(3) אחריות | Verantwortung
 סנה' ז' ע"ב: קולר תלוי בצואר כולן.

קוֹלְשָא ז', הצד הרק | die dünne the flat part
 Seite חול' נ"ה ע"ב: קולשא וכו' סומכא.

קוֹלְתָא נ', כר | Krug pitcher ירוש' ע"ז פ"ב
 מ"א ע"ד: איתגליית קולתא דמ"א.

קולֶבֶן, קולֶבֶן ז', שֶׁכר הילופי מטבעות rate
of exchange, agio | *Aufgeld, Agio*
שק' פ"א מ"ז: הנותן סלע ונוטל שקל חייב כ'
קולבנות; שם מ"ז ע"ב: קולבנו תורה.

קולֶבֶן ת', מי שרגליו מחוסרות חיתוך מצבעות
club-footed | *klumpfüßig*
פרשה ג': העיקלן וחקולבן.

קולומוס [קליט'ים] ז', מרוח אשך one suffe-
ring from serotal hernia | *mit Hodenbruch*
behaftet תוס' צוק' בכורת ה' ד': מרוח אשך
— זהו הקולומוס.

קולום ז', מין מחלה colic | *Kolik* ירוש' שבת
פ"ד ז"ד ע"ד: הוה ליה קולום.

קולורית ע"י קילורית, ירוש' שבת פ"ח י"א ע"ב:
את הקולורית.

קולח, קולחא ע"י קלח ג', עיר' ט"ז ע"א:
בקולחות; חול' י"ט ע"א: בקולחא.

קולמא ז', קליטה, ספיגה, קבלת מלקות reeeiving
punishment | *Empfang der Gefßelung*
פ"ז חכוש חכשך דהיא טבא בקולמא.

קוליא ז', קלי, תבואה קליה | parched grain
geröstetes Getreide תרג' יח' כ"ז י"ז (ופנג):
וקליא.

קוליאם, קוליים ז', מין דג a kind of fish
eine Fischart תנח' כי תשא ל"ב: בקוליאם הזה;
תוס' צוק' ביצה ב' א': קוליים האיטפון.

קוליגריפון [קלגריפון] ז', מגריסה לגרוף את
eine Art Schüßreisen תנור
כל' פ"ג מ"ב: קוליגריפון שנימלה כפה ממאה
מפני שינה.

קולים ע"י מרקולים, ב"מ כ"ח ע"ב: בית קולים.

קולית ז', כד ptoher | *Krug* מ"א: קולית של מים המחולחלת.

קולית ז', מין בגד tunie | *Tunika* ירוש' שבת
פ"ו ח' ע"ב: המעטפות — קולבין.

קולמית ז', מין פולים a spoies of beans | *elne Bohnenart*
מעש' פ"ח מ"ח: והערשים וכו' אף
הקוטניות.

קולמעים ז', שבלים קטועות שלא נידשו tiny
ears which escape the threshing sledge |
dünne Ähren, die bei Dreschen nicht erfaßt
werden מעש' פ"א מ"ז: אעפ"י שמרח נוטל מן
הקוטמים ומן הצרדין וממה שכתור הזבן ואוכל.
קוליה ז', תקוה Hoffung, Wunsch קוליה ז', שלש קיות וכו' קיו.

קוליא שם איש a man's name | männlicher
Name תוס' מכש' ג' ג': חילפתא בן קוליא
אמר וכו'.

קולב קרי וכת"ב.

קול קל וחומר למפשים.

קול. קולא ז', דבר קל, מנחה קל (light matter)
lenient practice | *Erleichterung* מ"ג ע"ב:
מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל; ביצה ג'
ע"א: כל ספיקתא דרבנן לקולא.

קולא ז', (1) מרור, חדר enclosure | *Zelle* תרג'
יב"ע בר' ו' י"ד (קנים תעשה את התיבה); מאה
והמשין קולין תעביד ית תיבותא.

(2) מצורה, סח snare | *Schlinge* תרג' עמ' ג'
ח' (התפול צפור על פח); התפול ציפרא בקולא.

(3) מין כלי a vessel | *ein Gefäß* תרג' מ"ב:
י"ב י"ד (ספות); קולין.

(4) מין בגד a dress | *ein Kleid* ויקר' פל"ז:
אנן זבנין חד קולא לאחר יתומתא.

קולאר ע"י קולר ג', תוס' יב' י"ד ז': מעשה
בקולאר של בני אדם שהלכו לאנזוכיא.

קולב ז', (1) כוננית לתלית בגדים clothes-peg
Kleiderhaken שבת פ' ע"א: בקולב הלך אחר
רוב מסמרותיו.

(2) גרון axe | *Axt* ב"ר פליה: לאחר שהיה
בירו קולב.

קולב ז', מין בגד tunie | *Tunika* ירוש' שבת
פ"ו ח' ע"ב: המעטפות — קולבין.

ירוש' בר' פ"ט י"ג ע"ב: קומוקלשור; אסת"ר
פתיחתא א' ט"ז ג' מלכים קומוקטורין מסוף
העולם ועד סופו.

קוֹזְמִידִיא ז"ר. **קוֹזְמִיזִין**. **קוֹזְמִיזִין** ז', תכשיט
jewelry | *Schmuck* ירוש' נדר' פ"ד ל"ח ע"ג:
אילין קומוידיא דאית עליכון; ילק' במ' תשליב:
שהלך אצל הוהבני לעשות לאשתו קוומיזין; דב"ר
פ"ב: לאחד שנבג קוומיזין.

קוֹזְמִיקוֹן (1) ז', כניל. ביר פ"ט: כל קוומיקון
שלו בתוכה.

(2) ת', מלא כל העולם *universal (extending over the whole world) | weltumfassend*
פכ"ד: אין לך קוומיקון אלא של אליהו.

קוֹזְמִיקָא נ', כלי להקות דם - vessel for blood-
letting | Schröpfgerät ירוש' נדה פ"ב ג' ע"ב:
באילין קווקותהון.

קו"ח קל וחומר.

קוֹטְבִי ז', **קוֹטְבִי** נ', מין כלי לדריכת ויתם
an olive press | eine Art Olivenpresse
פ"ח מ"ז: בכד ובקוטב; ספרא בהר פרשה א'
פרק א': בכד ובקוטבי.

קוֹטְזִימִי ע"י **קוֹטְזִימָה**. ירוש' ב"ק פ"ה ה' ע"א:
קוטיזמי היא זו.

קוֹטְמִית נ', מין מרת הלח *a liquid measure | etn*
Flüssigkeitsmaß ספרא קדושים פרקח: משורה
זו קוטיית קטנה.

קוֹטְמָלָא ע"י **קוֹטְמָלָא**. ע"ז פ"א מ"ה: קוטלאות ונומים
ושבעות.

קוֹטְמָא ע"י **קוֹטְמָא**. מדר' תה' י"ב: קוטמא כולה
דרהב.

קוֹטְמִין -- ילדות *childhood | Kindheit* כת' פ"ב
מ"י: נאמנין להעיד בגודל מה שראו בקוטמין.

קוֹטְמָנָא ז', (1) הצד הרק *dle* *the thinner side*
dünne Seite שבת קל"ד ע"א: קוטמא וכו' אולמא.
(2) זנב *Schweif* | *tail* תרג' יב"ע שמי' ד' ר'
(אחוו בזנבו); ואיחור בקוטמניה.

קוֹדֶה -- אסף, כנס *to gather | sammeln* ירוש'
בר' פ"ו י' ע"ד: ואפילו קווי לתוך ידו.

קוֹדֶה ה"פ, (1) כניל. ירוש' כת' פ"ב ל"ה ע"ב:
הקוה נהרות.

(2) השתמש למבילה *to use as a ritual bath | als Tauchbad benützen*
תוס' שק' א' ב': כשר
להקוות עליו.

קוֹדֶהָא ת', שרוק, אמוץ *gray | grau* תרג' זכ' א'
ח' (שרקים): קוהין.

קוֹדֶמָא ז', עדר *flock | Herde* תרג' משי' כ"ז כ"ג
(לעדרים): על קוומיזין.

קוֹדֶי ז', (1) מקוה מים *capacity of a bath | Wasseransammlung*
ירוש' תרי"פ"ד מ"ג ע"ב: מה
שלמטן קויה כשירה וכו'.

(2) תקוה *hope | Hoffnung* ביר פצ"ה: הכל
בקווי יסורין בקווי וכו'.

קוֹדֶסְרָא ת', חולני, *sickly | gebrechlich* ביר
פע"ג: מנהון קווסרין.

קוֹוִין ת', מבוץ, גוץ *undersized | schmächtlg*
ספרי דב' שמי"ג: יש בני אדם נאים ויש וכו'
קווצים.

קוֹוֶקָא ז', מרתח *coal-pan | Kohlenpfanne* סנה'
ע"ד ע"ב: הני קווקי ודימוניקי היכי יהבינן בהו.

קוֹוֶקָא נ', שה *sheep | Schaf* ביר פע"ד: קווקיא
טבא.

קוֹוֶרְנִיטָא ע"י **קוֹוֶרְנִיט** 2. ויק' פ"ב: כהדין
קוורניטא וכו'.

קוֹזוֹת נ"ר, חתיכות *pieces, clods | Stücke*
Klumpen מעש"ש פ"ה מ"א: קוזות אדמה.

קוֹזִיָּת שם איש *männlicher* *a man's name*
Name שהש"ר ח' ו': סימון בן קוזיית.

קוֹזְמוֹקְטוֹר, **קוֹזְמוֹקְטוֹר**, **קוֹזְמוֹקְטוֹר**
קוֹזְמוֹקְטוֹר ז', מושל העולם *lord of the world (cosmocrator) | Weltherrscher (Titel*

der römischen Kaiser) ילק' מלכ' רמ"ד:
שלישה מלכים קומוקטורין שליטין מסוף העולם
ועד סופו: פסיק' שקלים י"ד ע"א: קומוקטורין;

קוביא, משחק בעצמות וכדומה | game of dice
Würfelspiel סנה' כ"ד ע"ב: המשחק בקוביא וכו'.

קובייה, כסא אריגה | Webstuhl | loom ירוש'
שבת פ"ז י' ע"ג: כד משתייא בקוביה.

קוביוסמוס, קוביוסטיסא ז', מי שמשחק
בקביא | Würfelspieler | gambler ב"ב צ"ב
ע"ב: גנב או קוביוסמוס; ירוש' נד' פ"ה ל"ט ע"ב:
בקוביוסטיסא.

קוביוסין ז', דרגש | Sopha | couch פסיק"ר את
קרבני ס"א ע"א: למלך שהיה מיסב על הקוביוסין.
קוביזא ע"י קוביזא. ירוש' ר"ה פ"א נ"ז ע"ג:
המשחק בקוביזא.

קובליון ע"י קולב. ירוש' כלא' פ"ט ל"ב ע"ד:
דלמטיקין - קובליון.

קובלנא ז', תלונה, טענה | Klage | complaint
סנה' ק"ב ע"ב: מבאן לקובלנא מן התורה.

קובעמא, קובעמא ז', משרדה | harrow
Egge ירוש' סנה' פ"ג כ"א ע"ב: חד משומר
הוא איעבר בשמיטתא חמתון רמיין קובעתא;
שכ"י פ"ד ל"ה ע"א: קובעתה.

קובעתא ז', חדר, מרור | Raum, Gemach | room
תרג' יב"ע בר' א' ז': מיא דלעיל בקובעתא דרקיעא.

קוד ז', קערת עץ | Holzschüssel | wooden bowl
כל' פט"ז מ"א: קוד הכבלי.

קודם, מקודם תה"פ, בטרם, לפני | bevor | before
פס' כ"ד ע"א: שבעה דברים נבראו קודם שנברא
העולם; ב"ר פכ"א: מקודם לגן עדן נבראת גיהנום.
קודקדא ז', קדקד | Schettel | skull, vertex תרג'
יב"ע דב' ל"ג כ' (זרוע אף קדקד): אדרעא אם
קודקרא.

קודשא ז', קודש, קדושה | holiness; sanctuary
Heiligkeit; Heiligtum תרג' שמי' ל"ט ל'
(קודש): קודשא; תרג' ויק' ט"ז ג' (אל הקודש):
לקודשא.

קודשא בריך הוא ע"י הקדוש ברוך הוא
(קדוש). תרג' יש' נ' י"א: קודשא בריך הוא.

נתקעה נתפ', ע"י נקעה. קהל"ר י' י"א: אם נתקעה
הרב על התלמיד וכו'.

נקי פעל, נתן טעם חריף | to give an acrid taste
herb machen פס' קט"ז ע"א: צריך לקהוייה.

נקיות ז', תכונת הדבר הקהה, חוסר חודר | blunt-
ness | Stumpfheit ילק' איכה תתציו: בואו
ונראה את הבן שנתן לו בקהיות שנים למאה
שנה ואינו חס עליו.

קדיל קדוש הלבנה.
(קהל) התקהל החפ', נאסף ונתלקט | to assemble
sich versammeln ב"ר פצ"ט: מתקהלין עליו.

קדמיש קבל האמת ממי שאמר.

קד"ק קודש הקדשים.

קדיר קוהלת רבת.

קדיש קודם השבת; קדוש השם.

קדית קריאת התורה.

ק"ו קל וחומר.

קנאי ז', מין עוף | eln Vogel | a bird חול' ס"ג
ע"א: קואי וקקואי.

קנ"ב קמא ובתרא; קדיש וברכו.

קובבשק"ו קל וחומר בן בנו של קל וחומר.

קוב"ה קודשא בריך הוא.

קוביה - בית זוגות | Freudenhaus | brothel ב"ר
פצ"א: אחינו יוסף יפה תואר ויפה מראה שמא
בקובה הוא.

קובמי ז', מין מאפה מתוכל בכשמים | a sort of
spiced cakes | eln gewürztes Gebäck ירוש'
ע"ז פ"ב מ"א ע"ד: קובמיות וקליות וכו'.

קובמים ע"י קובמיין. פסיק"ר פט"ז: שהיה מיסב
על הקובמים.

קובמירה ז', מין תכשום של ראש | a head-dress
eln Kopfputz ירוש' שבת פ"ז ע"ד: קובמירה
דבר שהוא נותן במקום הטוטפת.

קובטרא ז', עושה ארונות | box-maker | Kisten-
macher ירוש' ע"ז פ"ב מ' ע"ג: נגא וקובטריא.

קündigen ר"ה ס"ב מ"ז: אם לא נראה בזמנו אין מקדשין אותו שכבר קדשוהו שמים.

(4) בירך ברכת הקידוש בשבת וביום טוב to say Kiddush | Kiddush sprechen ס"י ק"ה ע"א: מי שלא קידש בערב שבת מהו שיקדש וע"י קידוש. (5) עשה מאמר ויעור באשה לשם נשואין to be- troth | eine Frau nehmen, sich antraten קיד' מ"א ע"א: אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה.

(6) השיא את בתו לאחר | to give in marriage verheiraten שם: האב מקדש את בתו כשהיא נערה.

(7) גרם איסור | to cause condemnation ver- boten machen כלא' ס"ד מ"ה: הוורע ארבע אמות שבכרם בית שמאי אומרים קידש שורה אחת. נקדש נ"י -- ע"י התקדש 1. קיד' מ"ה ע"א: עשה לי שירים נומים ומכעות ואקדש.

התקדש התפ' -- 1) נישאת האשה ע"י קידושין to be betrothed | angetraut werden מ"ה ע"א: האומר לאשה התקדש לי בשטר.

(2) נאסר | verboten werden כלא' פ"ז מ"ז: מאימתי תבואה מתקדשת משתשריש.

קדש'א ז', נום Ring | ring תרג' איוב מ"ב י"א (נום זהב): קדשא דרהבא.

קדש'ים ז' -- אחד מששה סדרי משנה one of the six orders of the Mishnah | eine der sechs Mischnaordnungen שבת ל"א ע"א: חכמת זה סדר קדשים ודעת זה סדר טהרות.

קד'ה -- גקד'ה נפ', נעשה קחה, ניטל חרו to be blunt | stumpf werden קהליר י"י: אם נקהה תלמודך עליך כבורל.

קד'ה פיעל, ביטל ודחה | to reject verwerfen נגע' ס"ד מ"א: ור' יהושע קיהה.

קד'ה הפ', עשה קחה, נטל את החוד to make blunt | stumpf machen בא פ"ח: ואף אתה הקחה את שיניו.

(2) עשה קדירות | Töpfe machen pots to make רותרבה א' א': כלי קדרות היו בידם מקדרי' וכו'.

הקדיר הפ', -- נעשה שחור וקודר to become gloomy | sich verfinstern ירוש' שבת פ"י י"ב ע"ג: היו פניו של רבי מקדירות.

קדיר ז', יוצר כלי חרס | potter Töpfer טהר' פ"ז מ"א: הקדר שהניח את קדירותיו וכו'.

קדר ז', קדירה ג', 1) ע"י קדירה. חול' פ"ה מ"ג: ניער את הקדירה וכו'; ס"י מ"א ע"ב: צלי קדר. 2) תבשיל שבקדירה, the content of a pot, dish | Topfinhalt, Gericht שם: אם יש בנותן טעם באותה קדרה.

קדירות ג', מעשה כלי חרס | potter's trade ferei רות רבה א' א': כלי קדרות היו בידם מקדרי'.

קדריונטם [קדרינטיס] ז', מטבע ומשקל רומי a Roman weight and coin | römisches Gewicht (und Münze) ירוש' קיד' פ"א נ"ח ע"ד: שחי פרוטות קדריונטם.

קדרינון ז', עץ ארז | cedar wood Zedernholz כ"ר פ"א: תיבותא דאעין דקדרינון.

קד"ש קדירא דבי שותפי.

קד'ש -- קדש היום על- החשיך פתאום ערב שבת או יו"ט | the (holy) day commenced while he was engaged in doing something | der Festtagsabend brach unversehens herein ירוש' שבת פ"ג ה' ע"ד: קדש עליו היום.

קד'ש פיעל -- 1) רחץ ידיו ורגליו לעבודת הקדש | to wash hands and feet to a sacred act | Hände und Füße waschen (v. d. Priestern) יומא פ"ג מ"ז: קדש ידיו ורגליו וכו'.

(2) הכין מי הזאה | to prepare the the water of lustration | das Reinigungswasser zubereiten פרה פ"ז מ"א: המקדש ונפל הקדוש על ידו. (3) קבע את החודש בפומבי | to proclaim the be- gining of the new month | den Monat an-

קַדְלָא, קַדְלָא ז', עורף *Necken* | neck, back
תרג' מליב יז יד (ויקשו את ערפם בעורף
אבותם): ואקשיאו ית קדלהון בקדלא דאבהתהון.

קַדְלִי דְחִיזִירי שומן של חזיר *bacon* | Speck מגי'
יג עי'א: שהאכילה קדלי דחזירי.

קַדְם פ"ע, היה ראשון בזמן או במעלה, *to advance*
תרג' מליב יז *precede* | *vorangehen* ברי פ"ב מיב: למה
קדמה שמע לוהיה אם שמוע; בי"ב פ"ב מי"א:
אכידתו ואכידת אביו אכידתו קודמת.

קַדְמָאָה, קַדְמָאָה, קַדְמָאָה ת', ראשון,
קדום *first, former* | *erster, früherer* ברי
כ"ה כ"ה (ויצא הראשון): ונפק קדמאה; תה'
ציד יז: אדם קדמאי; איוב י"ח כ' (קדמונים):
קדמונאי.

קַדְמִיתָא נ', (1) המצב הקודם *previous condition*
früherer Zustand בכורות ל"א עי'א: זיל
לקדמותיה.

(2) בוקר *Morgen* | *Morgen* שם ל"א עי'ב:
איקשיא ליה לרב ששת באורתא ושנייה
בקדמותא וכו'.

(3) פעם ראשונה *das erste Mal* | *the first time*
דביר פ"א: עד אימת את מכעסת אותו קדמותיך
הוא תנייכותיך הוא וכו'.

לְקַדְמוֹת תהי"ם, לקראת *entgegen* | *towards* תרג'
תה' גי"ם ה' (עורה לקראת): אתגבר לקדמותי.

קַדְמִי, קַדְמִי, קַדְמִי עי' קַדְמָאָה, תרג'
יש' ח' כ"ג (כעת הראשון): עידן קדמי; שם מ"ג
י"ח (ראשונות): קדמיתא; תרג' ירוש' ברי' כ"ה
כ"ה (ויצא הראשון): ונפק קדמייא.

קַדְמִיתָא נ', רוח קדים *Ostwind* | *east-wind*
ירוש' גי"ם פ"ג מ"ה עי'ב: דאינון קספין בתר
קדמיתא.

קַדְר -- חיתך ונטל *herausschneiden* | *to cut out*
שבת קמ"ז עי'א: קודר את האזכרות וכו'.

קַדְר פיעל, (1) ניקב *durchstechen* | *to cut through*
עיר' פ"ה מ"ד: שמעתי שמקדרין בהרים.

קַדְשָׁתָא כנ"ל 1. בכורות ג' ע"ב: מפקע להו
מקדושתיהו.

קַדְח -- ניקב *bohren* | *to bore* שבת פ"ב מ"א:
הקודח כל שהוא חייב.

נְקַדְח נפ', נחרך *an-* | *to be spoiled by burning*
gebrannt sein תוס' מעש' א' י"ז: ונקדח
התבשיל.

הַקְדִיחַת הַפ', עי' קַדְח, ירוש' ר"ה פ"ב ג"ח ע"א:
הקדיח לו הקב"ה בכבדה ונראה מתוכה.

(2) חרך *anbrennen lassen* | *to cause burning*
גיט' פ"ט מ"י: אפילו הקדיחה תבשילו.

קַדְח ז', קַדְחָתָא, קַדְחָתָא נ', דלקת
inflammation | *Entzündung* ננע' פ"ז מ"ה:
השחין והמכונה והקדח וכו': ביצה כ"ב ע"א:
דמעטא וקדחתא; תרג' תה' ל"ה ח': כסלי
אתמליו קדחתא.

קַדְיָמָה נ', תקופה קודמת *vor-* | *early period*
angegangene Periode ביר פ"א: התורה קדמה
אותן שש קדימות.

קַדְיָקָה עי' לְקַדְיָקָה, שהשיר די יז: דלית אינון
יכולין מפענין בכל קדיקה.

קַדְיָרָא עי' קַדְיָרָה 1. תרג' יב"ע כמ' ל"א כ"ג:
קדירתא.

קַדְיָרָה נ', (1) פור, כלי בישול *Kochtopf* | *pot*
עי' ס"ז עי'ב: לא אמרה תורה אלא קדירה
בת יומא.

(2) עצם הגלגול המכילה את המוח *skull*
Schädel חול' מ"ה ע"א יע"ב: מוח כל מה
שבקדירה נידון כמות.

קַדְיָרָה ז', נקב *Loch* | *hole* חול' ג"ז עי'ב: קדירת
קנה בכמה.

קַדְיָש -- (1) התפלה המתחלת "ותגדל ויתקדש
שמיה רבא" *Kaddish* | *das* (the prayer of)
Kaddischgebet סופר' י' ז': ואין אומרים קדיש
וברכו פחות מעשרה.

(2) נום *Ring* | *ring* תרג' יב"ע כמ' ל"א נ'
(עגיל): קדישא.

borer of pearls | נוקב מרגליות | *Durchlöcherer von Perlen* שהשיר א' י'; חרוזא וכו' קרוחין.

קדומא ז', מורח east | *Osten* תרג' בר' כ"ה ו' (קדמה); קדומא.

early morning | *früher* השכמת הבוקר (2) *Morgen* תרג' משי' כ"ז י"ז (בבוקר השכים); בעפרא בקדומא.

קדור ז', גירוד במגדרת *das Striegeln* | *scrapping* סס' י"א ע"ב; איזהו קדור ואיזהו קרצוף.

קדושי- תתלת קדושה the K'dushah in the prayer | *die Keduscha im Gebet* מוסרי' מ"ז י"ב; קדוש של עמידה.

הקדוש ברוך הוא אלחים | *the Lord | Gott* בר' ו' ע"א; אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה.

קדושי ז', שימת אפר כמי הואה; עצם האפר putting ashes in the water of lustration; the ashes put in | *das Einschütten der Asche der roten Kuh in das Reinigungswasser*; *die Asche des Reinigungswassers* פרה פ"ז מ"א: המשה שמלאו וכו' קדוש אחר; שם פ"ז מ"ב: היה קדוש צף על פני המים וע"י קדושי. קדושיא ע"י קדושה 2. מוסה מ"ט ע"א; קדושא דסידרא.

קדושה ג', 1) מגולת דבר קדוש ונעלה | *holiness* *Helligkeit* כלי' פ"א מ"ז ע"ש קדושות הן ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות וכו'.

2) ברכה שלישית בתפלת שמונה עשרה | *third section of the Prayer of Benedictions* | *die dritte Benediktion des Achzehngebetes* בר' כ"א ע"ב; אין היחיד אומר קדושה.

3) ע"י קדושה 3. שם ליג ע"א; קדושות והברלות. קדושת היום הכרכה העיקרית שבשמונה עשרה | *the section of the Prayer which refers to the sanctity of the day* | *die auf die Weihe des Tages bezügliche Benediktion* ר"ה פ"ד מ"ה; סדר ברכות וכו' קדושת היום וכו'.

קבעתא ג', מסגרת, מלואה *frame | Einfassung* ביב ו' ע"א; קבעתא דכשורי.

קבץ ז', קשר פרקי האברים *joint | Gelenk* תוס' בכורות ד' י"ד; בערקוב שבאמצע ירך עד קבץ העליון.

קבר פ"י, 1) ממון מת בקרקע *bury | begraben* סנה' מ"ז ע"ב; דלקברו לההוא גברא.

2) גדל וגאה *inundate | überschwemmen* כ"ר פ"ג; דמרבי וקבר.

אתקבר, אקבר אתפ', נקבר | *to be buried* *begraben werden* תרג' בר' מ"ז מ"ז (תקבר); תתקבר; סנה' מ"ז ע"ב; מדאיקבור צדיקי וכו'.

קבר - רחם *uterus | Gebärmutter* אה"ל פ"ז מ"ד; אין לנפלים פתיחת הקבר.

קברניט ז', 1) מערת-קבר *tomb | Gruft* מוסה י"ג ע"א; בקברניט של מלכים היה קבור.

2) מנהיג האניה *steersman | Steuermann* כ"ב צ"א ע"ב; אוי לו לדור שאבד מנהיגו ואוי לה לפסיגה שאבד קברניטה.

קברניטיא כנ"ל 2. אסתיר פתיחתא לפרק חי' קברניטיא דיתיב בריש תורנא.

קבתא ג', קיבה, אצטומכא *stomach | Magen* תרג' דב' י"ח ג' (הקבה); קבתא.

קגא"ם קנין גמור אנב סודר.

קגו"ש קנין גמור ושלם.

קדאל"פ קריינא דאגרתא איזהו להוי פרונקא.

קדר - נקדר נפ', נחקק *to be cut out | ausgehöhlt* *werden* ע"ב; נקדרה כסלע מריפה.

קדר פיעל, חתך, כיסח *to cut | schneiden* ירוש' כתי' פ"ג ל"ז ע"ב; הרי שהיה בכרמים ובשדות מקדר ויוצא עד שהוא מגיע לדרך.

קדרה פ"ע, השתחוה *to bow | sich bücken* מר' תה' בובר ל"ה; אני כוסף וקודה.

קדה"ל קדוש הלבנה.

קדה"ש קדוש השם.

קְבִילָתָא ע"י קְבִילָתָא. תרג' איוב ל"ב כ"ח (צעקת עניים): קבלתא דמסכנא.

קְבִים פיעל, עורר הקאה | *Erbre* to make vomit | *chen erregen* סנה' ג"ה ע"א: המערה בעצמו מהו אמר ליה קבמתן.

קְבִימִי שם איש | *männlicher Na-* a man's name | *me* ירוש' דמ' פ"ג כ"ג ע"ג: ר' יהושע בן קבמי. **קב"ע** קבלת עדות; קודם בריאת עולם; קול באשה ערוה.

קְבַע - 1) עיכב | *hindern* to prevent | ידים פ"ד מ"ג: קובע אתה את השמים מלהוריד טל ומטר.

2) תחב, תקע | *hineinschlagen* to drive in | תנח' בהעלותך מ"ז: אם קבעת אותם כמסמר בלבך וכו'.

3) יער, יחד, פסק | *festsetzen* to fix | אב' פ"ג מ"ב: הקביה קובע לו שכר.

קְבַע נפ', 1) הושם על מקומו | *an-* to be fixed | *gebracht werden* כל' פ"ב מ"ז: סרין וכו' משיקשר וכו' משיקבע.

2) הוחלט | *festgesetzt wer-* den הלה פ"ד מ"א: שלא יקבע הרבר חובה.

קְבַע ע"י קְבַע. תרג' ש"א י"ט י' (ויך את החנית בקיר): וקבע ית מורגיתא בכותלא; תרג' ירוש' בר' ל"ב ח' (יצב גבולות עמים): קבע תחומין לאומיא.

אֶתְקַבֵּיעַ, אֶתְקַבֵּעַ אתפ', ע"י קְבַע 2. תרג' יביע במ' י"ד א': ואתקביעת להון ההוא ליליא לבכותא; בר' י"ח ע"א: שתי חתיכות איקבא איסורא.

קְבַע ז', דבר (מקום וזמן) מסויים ומדוייק, הרגל | *fixed, permanent institution, perfunctory act, appointed time or place* | *Festgesetzes (Zeit, Ort);* *Gewohnheitsmäßiges* פ"ב מ"א: תפלת הערב אין לה קבע; שם מ"ד: העושה תפלתו קבע אין לו תחנונים.

מבעומ"ש קבלת עול מלכות שמים.

גמ' ס"ב ע"ב: שליח לקבלה; זב' יג' ע"א: קבלת הדם.

2) מסורת; ספרי נביאים וכתובים | *tradition; the Prophets and the Hagiographa opp. to the Pentateuch* | *Tradition; Propheten und Hagiographen (zum Unterschied vom Pen-* tateuch) ר"ה ז' ע"א: דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו מדברי קבלה למדנו.

קְבִילוֹת ע"י קִיבּוּלָת. תוס' ע"ז א' ג' א"א: קבילות שכיור קבלות.

קְבִילוֹתָא ג', לקיחה, קבלה | *reception, taking* | *das Annehmen* תרג' דה"ב י"ט ז' (מקח שוהר): קבלות שוהרא.

קְבִלָן ז"ר, ע"י דִּירְכָאוֹת 1. ירוש' יומא פ"ז מ"ד ע"א: דירכאות - קבלן.

קְבִלָן ז', 1) שומר דברים גנובים | *receiver of stolen goods* | *Hehler* ויק"ר מ"ז: מעשה בשלמון אחר שהיה הורג את הקבלגין ומתיר את הגנבים.

2) מי שמקבל עליו ערבות בלי שום תנאי | *one who assumes another man's obligation un-* conditionally | *fem., der eine selbstschuld-* nerische Bürgschaft übernimmt ע"ב: וקבלן אעפ"י שיש נכסים ללוה יפרע מן הקבלן. 3) מי שמקבל עליו לעשות מלאכה בסכום מסויים | *contractor; piece-worker* | *Unterneh-* mer, *Akkordarbeiter* שבי' פ"ג מ"ט: והקבלן מביא מכל מקום.

קְבִלָנוֹת ג', 1) ערבות ואחריות מוחלטת | *uncon-* ditional surety | *absolute Bürgschaft* קע"ג ע"ב: הא קבלנות הוא דכתיב תנח אותה.

2) התחייבות לעבודה מסויימת | *work on con-* tract | *Akkordarbeit* ב"ם ק"ב ע"א: קבלנות עובר עליו משום כל תליון.

3) חכירה בסכום מסויים | *tenancy on a fixed* rent | *Pacht gegen festen (vom Ertrage un-* abhängig) *Pachtzins* תוס' צוק' ע"ז ב' ח': אין נותנין להם עירימיות וקבלנות.

קְבִילָתָא נ"י, זעקה, קובלנא | outery, plaint
Aufschrei, Klage | תרג' יב"ע בר' י"ח כ"א
(הכצעקתה): בקבילתא דריבה.

קְבִיעָה ז"י, קביעה, דִּירְתָא קביעות מולד הלבנה,
the proclamation of the השנה קביעות לוח
New Moon; the fixed regulation of the lunar
kalendar | Neumondbestimmung; Festsetzung
des Mondkalenders | כיצח ד"י ע"ב: והשתא
דידעינן בקביעתא דירחא מאי טעמא עבדינן תרי
יומי וכו'.

קְבִיעוּתָא נ"י, דבר קבוע, סדר קבוע, ודאות
certainty | Bestmmtheit | כר' י"ח ע"א: רי
אליעזר לא בעי קביעותא לאיסורא.

קְבִיעָה נ"י, אסיפה ולקוט | gathering | das Sam-
meln | מנהי ק"ב ע"א: מחוסר קביצה ושריפה.
קְבִיל פ"ע, צווח, טען | kla- to cry, to complain |
gen, anklagen | ידים פ"ד מ"ז: קובלים אנו עליכם
פרושים.

הקְבִיל חפ' י" (1) כניל. אדריג מ"ז: הלכה והקבילה
אצל גברתה.

(2) יצא לקראת, ביקר | to greet, to wait upon |
empfangen, begrüßen, besuchen | שבת קניב
ע"א: מפני מה לא הקבלנו פניך כרגל כדרך
שהקבילו אבותי לאבותיך.

התְקַבֵּל חתפ' י (1) נקלם, נלקח; היה חביב ומקובל
| aufgenommen | to be received, to be accepted |
werden | זכ' ל"ב ע"ב: נתקבל בכלי; פסיק'ר
מיד: ספק כתקבל ספק אינו מתקבל.

(2) קיבל | empfangen | to accept | כח' פ"ה מ"א:
התקבלתי ממך וכו'.

קְבֵל ע"י קְבֵלָן. ירוש' מ"ק פ"ג פ"ב ע"ב: אריסיו
וחכיריו וקביליו.

קְבֵל, קְבֵלָא ז"י, חשיכה | Flinsternis | darkness |
תרג' בר' מ"ז י"ב: קבל סגיו תרג' דה"א ה' כ"ז:
טורי קבלא.

קְבֵלָה נ"י, (1) קליטה ולקוחה | receiving, accep-
tance | das Empfangen, Auffangen; Annahme

קבה"מ קודם ביאת המשיח.
קבו"ה קבלה והולכה.

קְבוֹטָא ז"י, כלי שבו כובשים מירות | a vessel for
pickling | eln Gefäß zum Einmachen von
Früchten | ירוש' תרי' פ"י מ"ז ע"א: קבוטין של
מוריים.

קְבוֹטָא קבוט'ר שם איש | a man's name |
männlicher Name | יומא פ"א מ"ז: זכריה בן
קבוטל; ירוש' שם פ"א ל"ט ע"ב: מה ניתני קבוט'ר
קבוטל.

קְבוֹל ז"י, קליטה וקבלה | taking, receiving, eat-
ching, acceptance | das Annehmen, Auf-
nehmen; Auffangen | י"ג ע"א: הוכח נפסל
בר' דברים כשחיסה ובקבול וכו' וע"י קיבול.

קְבוּלָן וקְבוּלָיוֹן ז"י, קו-חליון | spiral-line |
Spirale | תוס' צוק' סוכה ד' מ"ז: מקיפין ועומדין
בקבולין.

קְבוּלָת ע"י קיבולת. ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ב:
בין בשכיר בין בקבולת.

קְבוּסִי שם איש | a man's name | männlicher
Name | תוס' מקוא' י' ג' ר' יהושע בן קבוסי.

קְבוּרָא ז"י, קבר | grave-digger | Totengräber |
סנה' כ"ז ע"ב: הנהו קבוראי דקבור נפשא כיום
טוב וכו'.

קְבוּרָתָא נ"י, קבר, קבורה | Be-
burial, grave | gräbnis, Grabstätte | תרג' רות א' י"ז: אית לנא
בית קבורתא.

קְבוּת ע"י קְבוֹטָא. כלי פ"י מ"ה: קבוטין של
מוריים וכו'.

קְבִיָא ז"י, מין כלי | a vessel | eln Gefäß | תוס' כלי
ב"מ ד' י"א: כיסוי קביא ומיחם.

קְבוּתָא [קְבוּתָא] נ"י, מסמרים ויחדות | wooden
nails | Holznägel | ע"א: כמאן מרלינן
האידנא קביותא דדשא וכו'.

קְבִילָן וקְבִילָיוֹן ז"י, קו-חליון | spiral-line |
Spirale | תוס' צוק' יומא א' י"ז: מקיפין ועומדין בקבילין.

ק

קא' קאמר.

קא (מלה שלא ניתנה לתרגם, באה בראש הכינוי הארמי) an untranslatable particle preceeding the Aramaic present | dem aramäischen Präsens vorangestellte unübersetzbare Partikel (elg: er, sie, es steht) והא דקא אמרי.

קאזיו קרבן אשם ודאי ותלוי.

קאזא ז', גרעין צמר-גפן cotton-seed | Baum-wollsaamen שבת כ"א ע"א: משחא דקאזא.

קאמאכא צווי (בלשון יונית), רד | descend! | stelge hinab! תנח' צו ב': אחי קטבך שאול לשון אלניסטי קטבך קאמאכא שאול כיון שעשו יורד לשאול וכו'.

קאטריקון, קאטריקום, קאטריקי עי' קטאדיקום, ילקי ירמי' שיה: יצא קאטריקי על אותה מדינה התחילו בני המדינה מטמנים כספם וזהבם לתוך המטמונים: תנח' נשא ח': לארכיטקטון שהיה קאטריקום על מדינה: שם הוצ' בוכר ח': יצא קאטריקון.

קאאי, קאאים עי' קום. כרי ב' ע"א: תנא היבא קאי דקלני מאימתיו עירי ע"ט ע"א: דקאים לה באזה.

קא"ל קאמר ליה.

קאלוחסין וקאלפרסין ז', מכירה באחריות warranted (sale) | Verkauf unter Garantie שמור סמיג: העכר הזה שאתה מוכר קאקגריסין הוא או קאלוחסין.

קא"ג קרקע אינה ננולת.

קאלום תח"ס', טוב ויפה, שמיר sehr | very well gut! שבת ק"ה ע"א: א"ל קאלום.

קאלמין וקלאמין ז', בגד שרד | officer's cloak Amtsmantel ביר סני: היה מהלך בקאלמין.

קא"פ קרוב או פסול.

קאקא ז', אוז Gans | goose ב' ע"א: כי קאקי חיורי.

קאקגריסין וקקפרסין ז', מכירה בלי אחריות not warranted (sale) | Verkauf ohne Garantie שמור סמיג: העכר הזה שאתה מוכר קאקגריסין הוא או קאלוחסין הוא.

קארי = קא ארי עי' ארא. בת' ט"ז ע"א: ודקארי לה מאי קארי לה.

קארר ז', בעל עגלה Fuhrman | driver תומ' כל' ב"ב א' י"ג: ישיבת הקארר.

קב י- רגל מלאכותית künstliches | artificial foot Bein שבת ספ"ז מ"ח: הקיטע יוצא בקב שלו.

קב וקקי מעט וטוב wenig | aber little and good gut עיר' ס"ב ע"ב: משנת רבי אליעזר בן יעקב קב ונקי.

קבא ז', קב etn | Hohl a measure of capacity maß ספ"י קי"ג ע"א: קבא מארעא ולא כורא מאינרא.

קב"ה קודשא בריך הוא.

קבד"ב קודם בנין הבית.

(2) אבן קטנה *pebble | Steinchen* | ירוש' ר"ה פ"ב

נ"ח ע"א: משדי עלוי צררי.

צררייה ע"י צוצרייה. ירוש' קיר' פ"ד ס"ה ע"ג:

חביל ימאתכילתא דבכל שנייא וגבכייא וצרייא.

צַתְרָה, צַתְרִי נ"י מין צמה | *pepper-wort*

Pfefferkraut | ירוש' שבי' פ"ז ל"ז ע"ב: ס"אה -

צתרה; תרי' פ"י מ"ז ע"ב: מי צתרי וכו'.

צַתַּת פ"י, הכריז *to proclaim | ausrufen* | ירוש'

מוסח פ"ט כ"ג ע"ג: כי ימצא לא שתחא חוזר

ומצותת עליו.

צַתַּת פֿעל הדליק *to kindle | anzünden* | שבת ק"ט

ע"א: ר' וירא מצתית צתותי.

צַרְצֹרָא ז', קשר שאינו מהורק *loop | Schleife*

ב"ר פצ"ב: כהדין צרצורא וכו'.

צַרְצֹרָא ז', (1) ע"י צַרְצֹר. ויקיר פ"ג: נצר

כצרצורא.

(2) ע"י צַרְצֹר, אסת"ר א' ט"ז כהרא צרצורא וכו'.

צַרְרִי - נַצֵּר נפ', נדחק *to be tied up | sich*

stauen | שבת ק"ז ע"ב: נצרר הדם אעפ"י שלא

יצא וכו'.

הַצֵּר ה"י, (1) הצמער, דאג *to feel sorry | sich*

grämen | פסיק"ר פ"ג: היה יוסף מיצר.

(2) גרם צער *to distress | Leid zufügen* | גיט'

נ"ו ע"ב: כל המיצר לישראל נעשה ראש.

צַרְרָא ז', (1) צורר, חבולה *bundle | Bündel* | ביצה

ט"ו ע"א: צררי דפשימי.

מ"א ע"א: הנצרך לנכדו ואכל דומה לחנור
שהסקוהו על גבי אפרו.

הצריך המ' חייב, חוקיק *to oblige | verpflichten*
קיר' כיה ע"א: הצריכה רבי מכלה אחרת.

הצטרף התפ', ע"י צרף, שבת קי"ח ע"א: עשה
שבתך חול ואל תצטרך לכריות.

צרם פ"י, שרש, חתך *to incise | einschneiden*
בכורות פ"ה מ"ג: הצורם באוזן הככור.

צרע צריך עיון.

צרע י- הצטרע החפ', נעשה מצורע *to be a leper | aussätzig sein*
חרשים נצטרע דוד.

צרף פיעל י- (1) חיבר ודבק *to combine, to join | hinzufügen*
מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה.

(2) החליף מעות קטנות בגדולות *to change small for large coins | Kleingeld in Großgeld wechseln*
פירט ולא כמות שהוא מצרף.

הצטרף התפ', נתחבר *to be joined | vereinigt werden*
נז' ליה ע"ב: אין היתר מצטרף לאימור.

צרף תהי', בלי הפסק *without interruption | ununterbrochen*
ל"ה צרף.

צרפא ז', מצרף *refining pot | Schmelztleger*
תרג' מש' יז ג' (מצרף לכסף): צרפא בקי
לסאמא.

צרפי ת', השייך לצורף הזהב *belonging to the goldsmith's shop | zum Goldschmied gehörig*
זהבים.

צרצור ז', כר, בקבוק *pitcher | Krug, Flasche*
ירוש' מנה' פ"י כ"ח ע"ד: צרצור מלא יין.
(2) מין שרץ, צרצר *cricket | Grille*
ע"ב: הצרצור הזה יש לו ארבע רגלים וארבע
כנפים וכו'.

אצטר' אתם', נבקע, נקרע *to be split, to be torn | gespalten, zerrissen werden*
ללא נצטר' ויקי.

צריך ת', יבש *dry | trocken* ע"א מ"ה: יאכל
צריך.

צרידא [צדידא] ז', מין אבן טובה *a precious stone | ein Edelstein*
מרבין בסוף אבניד: אנא כביש בצרידא אבני
רצפתיד.

צריכותא, צריכתא נ', מחסור *need | Not*
תרג' מש' י' מ"ו (מחתת דלים רישם): ושציא
דמסכנא צריכותא; שם כ"ד ל"ד (ומחסורד):
וצריכתא.

צריף ז', (1) מין מלח לכביסה *alum | Alaun*
ע"ט ע"ב: מחסורת של צריף.

(2) אהל-קנים *hut of reeds | Binsenzelt*
י"ט ע"ב: העושה סוכתו כמין צריפין.

צריפא (1) כניל 2. ביט מיב ע"א: צריפא דאורבני.
(2) שם מקום *name of a place | Ortsname*
פ"ו ע"א: משחין לצריפא וכו'.

(3) שם אלהות *Serapis | Serapis* ע"ז י"א ע"ב:
צריפא שבאשקלון.

צריפה (1) כניל 2. ירוש' קיד' פ"ד מ"ה ע"ד: בני
צריפה.

(2) ע"י צריף 2. מנה' ס"ד ע"ב: ידא אמיגרא
וכו' אצריפה.

(3) זיקוק *purification | Läuterung* מר' תה'
ק"ט פ"א: יש צריפה גדולה מזה.

צרידא [צדידא] ז', סוך, כהל ושרק *paint | Schminke*
תרג' מליב ט' ל' (ותשם בסוף עיניה):
וכחלת בצרידא עינהא.

צרף פיע, נצרך נפ', היה זקוק לרבר *to use, to want | brauchen, nötig haben*
פ"ב כ"ב ע"ב: צרכו חכמים ליתן להם סימן; ב"ק
נ' ע"ב: נצרך למכור.

נצרך לנצרכיו נפנה, יצא לצורך גדולים או קטנים
שבת *to have a human need | Noldurft haben*

(2) בוקר morning | Morgen תרג' בר' א' ה' (ויהי ערב ויהי בקר); והוה רמש והוה צפר; סס' קייא עיב: טולי דצפרא ופניא.

צִפְרִיָא ז', כניל 2. תרג' תהי עיג יד (לבקרים); לצפירוי.

(2) רוח רעה של הבוקר | morning demon Morgendämon שם קביא וי: לא ימחונך צפרוי.

צִפְרָא ז', מין עוף a bird | ein Vogel מוכה ה' עיב: כאפי דצפרא.

צַר - צַר עֵין כילי, קמצן | envious, selfish engherzig טוטח ליה עיב: אפילו עופות מכירין בצרי עין.

צִרְדָא ז', מין עוף a bird | ein Vogel חולי ס'ב עיב: צרדא שרי.

צִרְדָא ז', (1) ארג גס | coarse web | grobes Ge-webe מויק כיו עיב: אפילו בצרדא בר ווא.

(2) פלצות torpidity | Erstarrung סס' קייא עיב: אחרא ליה רוח צרדא.

צִרְדָה ז', הקשה והכאה | anapping | das Schnip-sen (mit den Fingern) יומא ס'א מיו: מכין לסניו באצבע צרדה.

צִרְוֹךְ ז', תועלת use | Nutzen תרג' הושע ח' ח' (ככלי אין חפץ בו); מנא דלית צירוך ביה.

צִרְוֹר ז', איבה Feindschaft | enmity במיר פכיא: ביוון ומלחמות וצורו.

צִרְוֹר [צִרְוֹד] ת', נחר | rough, harsh | rauh, heiser ריה כיו עיב: היה קולו דק או צרו.

(צרה) אֶצְרָה אפי, השמיע קול שאון | to growl brummen תרג' משי כ'ח מיו (שוקק); מצרית.

אֶצְמִרָה אתם, נזעק ונתכנס | to be called together | zusammengerufen werden כמ' כיד כיד: ומיען יצטרחן.

צרה"נ צרת רבים חצי נחמה.

צָרִי סיי, צָרִי פֵעֵל, בקע, קרע | to split, to tear spalten, zerteilen עיז לי עיא: חיווא דצרי ואתי; שם: דמצרי זיק.

צִפְרֹן - מין בשמים a spice | eine Spezerel כרי וי עיא: הצרי והצפורן.

צִפְרֹת פְּרָמִים נ', מין ארבה a species of locusts | eine Heuschreckenart פרשה ג' פרק ה': למינהו - להביא צמות כרמים.

צִפְרֹת - מין מאכל, צפיהית ברבש - a hoeny-dish | eine Honigspeise מכוש ס'ה מ'ט: חוץ מרבש הויפין והצפתה.

צִפְרִינָא ז', דלקת הפה ועור השנים | stomatitis Entzündung der Mundhöhle יומא מיר עיא: כי חש בצפירנא.

צִפְרִינָא ז', עז goat | Ziege סס' מ'ב עיב: צפירנא דלא איפתה.

צָפֵן - הִצְפִּין חפ' - (1) פנה לצד צפון to turn north | sich nach Norden wenden עיב: הרוצה שיכחים ידרים ושיעשיר יצפין.

(2) כיבס בכורית | to soap | einseifen תוס' צוק' נדה ח' י"א: הצפינן וכו' העביר עליו צפון.

צִפְעוֹן ז', מין נחש, צפעוני a serpent | eine Schlange במיר פ"ז: מה צפעון זה מפריש בין חיים למתים וכו'.

(צפה) נִצְפָה נפ', נדחק | to buddle | sich drängen ילק' שמי רפ"ג: ותיצבו נצפמו וכו'.

צִפְצִיף - דחק ונצפה | to press | drängen ויקיר פליד: בשעה שנמשך מצפצפת לצאת.

צִפֵּר - אחז, תקף | to overtake | befallen ירוש' יבמ' פמ"ז מיו עיד: מעשה כאחד שנפל לירדן ועלה לאחר שבעה עשר יום והכירו שצפרתו הצינה והשיאו את אשתו.

צִפֵּר פעו"י (1) שרק | to whistle | pfeifen ירוש' סנה' פיו כ"ג עיג: צפר תרין זמנין.

(2) קלע | to plait | flechten ירוש' שבת פ"ז י עיג: ההן דעבר קופין כד צפר וכו'.

צִפֵּר, צִפְרָא ז', (1) שריקה | whistling signal ירוש' חג' ס"ב עיח עיא: צפר תרין צפרין, Pfliff

צע"ק צריך עיון קצת.

צָעֶק - נָצֶעֶק נפ' - נתבע ונאשם - to be comp-lained of | *angeklagt werden* או לו לצועק יותר מן הנצעק.

צָעֵר - צָעֵר פיעל, עינה to annoy | *quälen* סנה' יא ע"א: אתה הוא שציערת לאבא.

הַצְעִיר הס', מיעט to lessen | *verringern* פ"ו: שהיה מצעיר את עסקיו.

הַצְמַעַר תתפ', התענה to suffer, to trouble one- self | *sich quälen, grämen* מצמער פמור מן הסוכה.

צָעַר ז', כאב pain | *Schmerz* בי"ם ל"א ע"א: צער בעלי חיים.

צָעָרָא ז', (1) כנ"ל, תרג' דה"א ד' מ"ז: ארום בצערא וילריתה.

(2) חרפה *Schmach* | *shame* תרג' מוש' ג' ל"ה (קלון): צערא.

צָעָרָו נ', עוצב ודאגה to trouble | *Betrübnis* תרג' יב"ע דב' כ"ח נ"ז (במצור ובמצוק): בצערו ובקא.

צָפִידָנָא ע"י צָפִידָנָא. ע"ו כ"ח ע"א: חש בצפדינא וכו' הואיל ומתחיל בפה.

צָפֹן - בורית *Seife* | *soap* ב"ק צ"ג ע"ב: הואיל ויכול להעבירו ע"י צפון.

צָפִינְדָה נ', הטמנה והצפנה *das Ver-reserving* | *wahren* ויקר פ"ב: ומנין שהלשון הזה לשון צפונה.

צָפִנְדָה ז', רוח צפונית *Nord-* | *northern wind* wind ירוש' תענ' פ"ב ס"ד ע"ב: נפח צפונה.

צָפִנְדָה ת', דחוק *gedrängt* | *crowded* אבות פ"ה מ"ה: עומדים צפופים ומשתתחים רוחים.

צפורה [צָפִירָה] נ', (1) עז *Ziege* | *goat* תוס' כלי ב"ב ה' י"ב: של שעם ושל צפורה וכו'.

(2) ע"י אֶזְנָה. שם ב"מ ה' ה"ז: סרוד של צפורה.

צָפִירִים ע"י צָפִירִי. ערכ' פ"ט מ"ו: קצרה הישנה של צפורים וחקרה של גוש חלב.

צָנָן פיעל, קירר to cool off | *abkühlen* שבת נ"ג ע"א: לצננה וכו' לחממה.

הַצְטַנֵּן תתפ', ע"י נָצַן. יומא ע"ו ע"א: נצטננו הגחלים.

צִנְנָא ע"י צָנְפָא. נ"ז כ"ב ע"ב: בעיקרא מתפס או בצננא מתפס (לג' הערוך: בצנפא).

צָנַע - צָנַע פיעל, צמצם, הגביל to restrain | *eln* *schränken* ירוש' ביצה פ"ה ס"ג ע"א: מי הו זה שבא לצנעינו.

הַצְנִיעַ הס' - הסתיר, שמר to reserve | *ver-* *wahren* שבת פ"י מ"א: המצניע לזרע וכו'.

צָנַע פ"י, שמר to guard | *hüten* ב"ק כ"ג ע"ב: דליצנעינהו.

צָנַע פעל, ע"י צָנַע. נדה ל"ו ע"ב: זיל צנעיה.

אֶצְנַע אמ', ע"י הַצְנִיעַ. ב"מ כ"ח ע"ב: אינש אצנעינהו.

אֶצְטַנֵּן תתפ', הסתתר to be hidden | *sich ver-* *bergen* ב"ב מ' ע"א: לא מצינא אצטנועי מינך.

צָנְעָא, **צָנְעָה** נ', סתר, חשאי *Ver-* | *secrecy* *borgenheit* מ"ק י"ב ע"ב: צנעא דהני יממא הוא: סנה' ע"ה ע"א: בצנעה.

צָנְחָא - השמיע חסום קולו *wiehern* | *neigh* קיד' כ"ד ע"ב: סוס שצנח וחמור שנער.

צָנְפָא ז', כנף חכגד וכדומה *Zipfel* | *lappet* תרג' ירוש' דב' כ"ב י"ב (כנסות כסותך): צנפת גולתיכון.

צ"ע צריך עיון.

צָעָא ז', קערה *Schüssel* | *dish* חול' מ"ו ע"ב: צעא דקוניא.

צַע"ב צריך עיון במקומו.

צעב"ה צער בעלי חיים.

צע"ג צריך עיון גדול.

צַע"ד צורתא עבירא דבטלא.

צַע"דָה נ', פסיעה *Schritt* | *step* ירוש' סנה' פ"י כ"ט ע"א: על כל צעירה וצעירה.

ע"כ: שלא פסק משולחנם לא צנון ולא חזרת
ולא קשואים.

צָנוּעַ — מתרחק מדבר ערוה chaste | keusch
שבת נ"ג ע"כ: כמה צנועה אשה זו.

צָנוּר — וו hook | Haken תוס' כל' ב"מ ב' מ"ז
צנורות התופסות את הרחיים למעלה.

צָנוּרִי נ', פרומה שעולה על המזלג a piece as
large as can be taken up with a fork | eine
Gabelvoll פסיק'ר כ"ג: כל דאכיל צנורי
מן קיסר.

צָנִי צריך נטילת ידים.

צָנִיתָא ע"י צִנִּים. ב"מ כ"ד ע"כ: צנייתא דבי
בר מריון.

צָנִיעַ ע"י צָנוּעַ. שבת ק"א ע"כ: תהוי צניעתן באפו
גברייכו.

צָנִיעוּת (נ', 1) שמירת סוד discretion | Verschwie-
genheit מנ"י י"ג ע"כ: ומה צניעות היתה בשאול.
(2) התרחקות מדבר ערוה chastity | Keuschheit
Züchtigkeit שם: בשכר צניעות שהיתה בה
ברחל וכו'.

צָנִיעוּתָא כ"ל 2. ב"ק פ"ב ע"א: שתהא אשה
חוגרת כסינר משום צניעותא.

צָנִיף ת', (קול) דק ורם shrill | schrill חול' ע"ט
ע"א: עבי קליה בר חמרא צניף קליה בר סוסיא.

צָנִיפָא נ', צעקת בעלי חיים shrieking | das
Kreischen תרג' שני אסת' א' ג': וצניף
צניפא וכו'.

צָנִם ע"י צִנִּים. תוס' צוק' ב"מ ב' כ"ב: שלא יבקע
בו לא צנם ולא זית.

צָנִן פ"ע, היה קר kalt sein | to be cold מכ"י
יתרו פרשה ד': ומה דרכה של אש שאם קרב
ארם אצלה נכוה רחק ממנה צנן וכו'.

צָנֵן נפ', נתקרר Erre- | erkalten, die
gung verlieren ירוש' פס' פ"ד ל"א ע"כ: המורה
שהיא תובעת זכר מרביעין אותה שלא תיצן.

צָמֵר ז' עושה בצמר Woll- | worker in wool
arbeiter עיר' פ"י מ"ט: שוק של צמרין.

צָמֵר פעל, חימם והדליק erhitzen | to heat ב"ק
ס' ע"א: דצמרה צמרין.

צָמֵרְמֹרֶת נ', קדחת, קור וחום חליפות feverish
flushes | Schüttelfrost נדה פ"ט מ"ח: וכמין
צמרמורת אוהוין אותה.

צָמֵרְמֵר פ"ע, חית חם וקודה vom | to be hot
Fieber ergriffen sein תרג' תהל' ל"ח י"א
(סחרחר): צמרמר.

צָמֵת (1) — התחבר sich ver- | to meet, to join
einigen חול' ע"י ע"א: צומת הגידין שאמרו
מקום שהגידין צומתין בו וממקום שצומתין עד
מקום שמתפשטין.

(2) נלחץ gequetscht werden | to be smashed
ב"ק פ"ה ע"כ: הכהו על ידו וצמתה ידו וסופה
לחזור.

(3) כיווץ zusammenziehen | to contract פס'
מ' ע"א: שורן בחומוץ וחומץ צומתן.

נָצַמַת נפ' — נמכר לחלוטין | to be sold for ever
endgültig (ohne Rückkaufsrecht) verkauft
werden ב"מ ע"ט ע"א: מי שאין שם יובל נצמת.

צָמַת פיעל, כינס anhäufen | to store, to gather
sammeln ב"ר פס"ג: אבותיך מצמתים ואתה
מכובז.

צָמַת פערי (1) ע"י צָמַת 3. חול' י"ג ע"כ: מצמת
צמיתי ליה.

(2) נתכנס sich versammeln | to assemble
ירוש' דמ' פ"א כ"ב ע"א: גזר עליהן וצמתון.

צָמַת פעל, ע"י צָמַת. ירוש' סוכה פ"ה נ"ה ע"א:
מיעול מצמתא קהלא.

צָבָא ז', סל basket | Korb מנ"י כ"ב ע"כ: צנא
דמלי ספרי.

צָבָרָא ע"י סַבְבָּרָא. ירוש' מג' פ"ג ע"ד ע"א:
אורייתא דצנברא.

צָבָנִן ז', מין ירק חריף Rettich | radish ב"ר נ"ז

צִמְצִים (צִמְצִים) הַצֵּם חֶסֶף, קשר to tie up | *zusammenknuten* שהשיר ד' א': האשה כשמצמת שערות לאחוריה.

צִמְצִים צנא מלא ספרי.

צִמְצִים (פִּי, 1) לחץ *drücken* | *to press* סנה' ע"ו ע"כ: או כאיכה לרבות את המצמצם.

(2) דחק *hineinzwängen* | *to force into* ב"ר פ"ה: צמצמן בין שני ברי הארון.

(3) רי"ק | *to observe closely, to define exactly* *genau bestimmen, treffen* בכורות פ"ב מ"ז: אי אפשר לצמצם.

(4) נתן בצמצום ובמדה זעומה *to keep very short* | *knapp bemessen* ע"א: אם רואה אדם שמוזנותיו מצומצמין וכו'.

(5) כסה *to veil* | *verhüllen* ב"ר פמ"ה: צימצמה פניה.

צִמְצִים פִּי, כניל. 1. 5. סנה' ע"ו ע"כ: הווא גברא דמצמצמא לחיותא דחבריה וכו'; תרג' ירוש' ב"ר ל"ה מ"ו (כסתה פניה): צמצמת אפהא.

אַתְצִמְצֵם אתפ', נתכסה *sich* | *to veil oneself* *verschleiern* תרג' ירוש' ב"ר כ"ד ס"ה (ותתכס): ואתצמצמת ביה.

צִמְקִין פִּי, 1) י"בש *to dry* | *trocknen lassen* ירוש' מעשר' פ"ד ג"א ע"ב: פרייו וצימקו.

(2) כיווץ *shrink* | *to cause shrinking* | *einkochen lassen* שבת ל"ה ע"א: בצים מצומקות שנשתחו על גבי כירה.

הַצִּמְצִיק התפ', נתיבש ונתכווץ *to be reduced in size* (through boiling) | *zusammenschrumpfen* ירוש' תרי' פ"ב מ"א ע"ג: מצמק ויפה לו וכו' מצמק ורע לו.

צִמְקִין ז', פירות מצומקים *shrivelled fruits* | *ver-* *trocknete Früchte* ירוש' תרי' פ"ב מ"א ע"ד: דרך התפח לצמוק ואין דרך הצמק לתפוח.

צִמְרִי צורבא מרבנן.

צִמְרִי -- צִמְרִי נָסַן מִן צִמְרִי טַיִבִּי עֵץ מִיּוֹחַד *cotton* | *Baumwolle* כלא' פ"ז מ"ב: אף צמר גפן אסור.

אַצְמִיד אתפ', שב לאיתנו *to be repaired* | *hergestellt werden* ב"ר ע"ב: אצמיד הצביה וכו'.

צִמּוֹת ע"י צומות. ירוש' פאה פ"א מ"ו ע"ג: אתה צמות למחונייא.

צִמַּח -- נִצְמַח קם, חוסיע *to grow* | *erstehen* מדר' תה' כ"ב: נצמח להם גואל.

צִמַּח -- אכעבועה *swelling, morbid growth* | *Gewächs (am Körper)* ב"ק פ"ה ע"א: עלו בו צמחים מחמת המכה.

צִמְחוֹן ז', פקע *Knospe* | *bud* מעש"ש פ"ב מ"ג: תלתן של מעשר שני תאכל צמחונין.

אַצְמִיטִים אצמטם אתפ', היה בצמצום וכדוחק *to want* | *knapp haben* איכ"ר א' א': אצמטמינן לכישראל.

צִמִּי פִּי, תחק *abschneiden* | *to trim* תרג' יב"ע דב' כ"א י"ב (ועשתה את צפרניה): ותוצמי ית טופריהא.

צִמִּידָה ע"י סמירא, ולק' קה' תחק"ט: אייתי צמידא וכו'.

צִמִּיָּא קִיָּמָא נ', מין תאנה הממהרת להתכר *a kind of early figs* | *eine frühreife Feige* ירוש' מעש' פ"א מ"ט ע"א: משיכר צמייא קיימא.

צִמִּירָא ת', חם, קורח *inflammatory* | *hitzig* פ"מ כ"ה ע"ב: אשתא צמירא.

צִמִּירָתָא נ', אבן השתן *stone in the bladder* | *Blasenstein* גיט' פ"ב ע"ב: לצמירא ניהי וכו'.

צִמִּית ז'. מכירה לצמחות, לחלוטין *irredeemable* | *nicht rückgängig zu machender Verkauf* ירוש' מעש' פ"ג ג' ע"ד: ואין צמית ביובול.

צִמָּל ז', בגרות גמורה *the stage of complete puberty of women* | *letztes Stadium der Geschlechtsreife (bei Frauen)* נדה פ"ה מ"ז: משל משלו חכמים באשה פגה בוחל וצמל וכו' צמל כיון שבגרה.

צִלְמָנָא ז', צלם, פסל | image, statuary | Bild, Statue
מ'ק כ'ה ע'א: אשתעו צלמניא והוו למחלציא.

צִלְעָה ז', עברן של עור | tanner | Gerber נדר' נ'ז ע'ב: שוקא דצלעי.

צִלְתָּה (צִלְתָּה) ה'צִלְתָּה חפ', הכה ברצועה | whip, to strike | zum Schlag ausholen, peltschen יומא פ'ה מ'ג: לא למעלה ולא למטה אלא כמצליח.

צִלְתָּה ז', מין שיח ופריו | Kaper | caper מעשר' פ'ד מ'ז: הצלף מתעשר.

צִלְצִל, **צִלְצִל** ז', חגורה | girdle | Gürtel ירוש' שבת פ'יג י'ד ע'א: צלצל קטן שארג בו שנים חומים וכו'; יומא פ'ז מ'ג ע'ד: והגרו צלצל.

צִלְצִל פ'ע, השמיע קול | to sound, to ring | klingen ירוש' מוכה פ'ה נ'ה ע'ג: צלצל של מקדש של משה היה ושל נחושת היה נשבר ותיקנוהו ולא היה מצלצל כמו שהיה.

צִלְק פ'י, בקע | to split | spalten חול' קב'ד ע'א: דצלקה מצלק.

אֶצְמָלִיק אחפ', נבקע | to be split | gespalten wer- den ברי' נ'ז ע'ב: אצמליק רישיה.

צִלְקָת נ', רושם של מכה וכדומה בעור | scar | Narbe, verachorfte Wunde ננע' פ'ט מ'ב: עשו קרום וכו' וחיו אעפ'י שמקומן צלקת נדונין בעור הבשר.

צִלְתָּא שם מקום | Ortsname חבורות כ'א ע'ב: רעותא דצלחא.

צָמָא - ה'צָמָא חפ', עינה בצמאון | to cause to perish from thirst | verdursten lassen דב' פצ'מ: לא להרעיבה ולא להצמיאה ולא להמיתה מיתה תחלואים.

צָמַד פ'י, חיבר | to join, to couple | anheften ב'ר פ'ה: צמדן בין שני ברי הארון.

צָמַד, פ'י, צָמַד פֶּעַל, כנל. תרג' יח' ל'יד ד' (ולנשברת לא חכשתם): ולתכירא לא צמדתון.

צִלְחָתָא ע'י צִלְחָתָא. גיש' פ'ח ע'ב: לצליחתא לית' תרגול ברא.

צִלְחָה נ', פעולת הצולה בשר ע'ג גחלים | roasting | das Braten פ'ז מ'א: צלייתו והדחת קרביו.

צִלְיִין ג'ר, מין תמרים | a species of dates | eine Dattellart פ'ה פ'ז כ' ע'ב: דבש דצליין.

צִלְיִנִית נ', אשה המרבה בתפלה | prayerful | woman | Betschwester מוטה כ'ב ע'א: בתולה צלינית.

צִלְל - 1) היה זך ונקי | klar sein ירוש' כת' פ'א כ'ה ע'ב: לעובר את העין וחוזרת וצוללת.

2) ניקה וטיהר | klar machen ב'ר פ'ב: עכורה היתה החבית וצללנו אותה.

נִצֵּל, **נִצֵּל** נפ', נעשה צלול וזך | to be cleared | klar werden ירוש' נדה פ'ב נ' ע'ב: יצללו ולא יעברו: שבת פ'ב מ'ב: נוחנין מים על גבי השמרים בשביל שיצללו.

הַצְטָלָל, **הַצְטָלָל** התפ', שקע וצלל | to be sunk | versenkt werden שבת ק"ג ע'ב: למה נקרא שמה מצולה שכל מתי מבול נצטללו לשם: (ובח' ק"ג ע'ב: נצתללו).

צִלְל פעי' 1) צלצל | to sound, to tingle | klingen תרג' ש'א ג' י"א (תצלינה שתי אזניו): ייצלן תרתין אודנניה.

2) נעשה בהיר | to be clear | klar werden ע'ה ע'א: דליצול ציבעיה.

צִלְלָא ז', עברן של עורות | tanner | Gerber ח' ע'א: ארבעה לצלא ארבעה לצללא.

צִלָּם פֶּעַל, צייר | to paint | bemalen בימ' מ' ע'ב: שרא לצלומי גירי.

צִלְמוֹנִית נ', בן יחיד | only child | einziges Kind ב'ר פצ'ד: דן נכנס בצלמוניתו אצל אביו ומתברך בשבעים אלף ובנימין נכנס בעשרה ומתברך בארבעים אלף.

צִלְוִלְיָא ז', עץ הקיק - *Rizinus-tree | Rizinus-baum*
 שבת כ"א ע"א: קיקיון וכו' ולצלוליבא דמי.

צִלְוִלְיָא ז', מין דג הרומה לנחש *eel | Aal*
 ל"ט ע"א: ההוא נוגא דהוה דמי לצלופחא.

צִלְוִתָא נ', תפלה *Gebet | Gebet* יומא כ"ח ע"ב:
 צלותיה דאברהם.

צִלְוִתָא ע"י צִלְוִתָא. עיר ס"ה ע"א: הלכתא
 בעיא צלותא כיומא דאיסתנא.

צִלְח פער"י, (1) בקע *spalten | split* תרג' דה"א
 ב' נ"ד: וצלחין קיסיא.

(2) הצליח, עשה חיל *Erfolg* | *to be successful*
haben תרג' יר' כ"ב ל' (גבר לא יצלח): גברא
 דלא יצלח.

צִלְח פעל, כנ"ל 1. שבת ק"ט ע"א: מצלחי ציבי.
 אֶצְלַח אפ"י, ע"י צִלְח 2. מנ"י מ"ג ע"א: ואצלח
 עיסקיהו.

(2) גרם הצלחה *gedelthen* | *to cause to succeed*
lassen תרג' יר' ג' י"ט (איך אשיתך בכנים):
 איך אצלחינך בכניא.

צִלְי פער"י, (1) צלה *braten | to roast* יר' נד'
 פ"ט ג"ז ע"ד: נוגיא צלויא.

(2) הטא *neigen, beugen* | *to incline, to bend, to pervert*
 תרג' משי' י"ח ה' (להטות צדיק
 במשפט): למצלי דינא לצדיקא.

(3) התפלל *beten* | *to pray* תרג' שני אס' ה' א':
 שמע צליון.

צִלְי פעל, כנ"ל 3. תרג' תח' פ"ו א' (תפלה לדוד):
 צלותא דצלי דויד.

אֶצְלַי אפ"י, ע"י צִלְי 2. מג"י כ"ג ע"א: דמצלי אצלו"י.
 אֶצְלַי אפ"י, התמוטט *schwanken* | *to be moved*
 תרג' יש' מ"א ז' (לא ימוט): דלא יצטלי.

צִלְיב, צִלְיָא ע"י צִלְיב 1. ירוש' י"ב פט"ז מ"ג:
 צלוב על הצליב; סנה' פ"ו כ"ג ע"ג: אייתי
 לצליבא.

צִלְיָבָה נ', הוקעה על העץ *hanging | das Henken*
Kreuzigen ב"ר פ"ל: מרדכי אתמול היה מתוקן
 לצליבה.

צִיתְרִי ע"י צִתְרִי. ע"ז כ"ט ע"א: מייתי כמונא
 וכו' וציתרי.

צִיל צריך לומר.

צִילָא ע"י צִלְי. תרג' תח' מ' ב' (ויט אלו): וצלא לותי.

צִילָא ז', עור *Fell | skin* נדר' נ"ו ע"א: ערסא דצלא.

צִילָב ס"י, תלה, הוקיע *to hang, to impale*
henken, kreuzigen ב"ר פ"ל: צולב את צולביו.

נֶצְלָב נפ', נתלה, הוקע *to be hanged, to be im-*
gehengt, gekreuzigt werden | *paled* אסת"ר א'
 י"ב: כשנצלב המן.

צִילָב ע"י צִילָב. ירוש' הג' פ"ב ע"ח ע"א: אזלין
 וצלבונון.

אֶצְטַלָב, אתפ"י, ע"י נֶצְלָב. קהל"ר ז' כ"ז: אתציד
 ואצטלָב.

צִלְה - נֶצְלָה, נָצַל נפ', נעשה הכשר צלי
gebraten werden | *to be roasted* ירוש' פס'
 פ"ז ל"ד ע"א: נצלה מקצתו וכו' נצלה כולו:
 שבת פ"א מ"ז: כדי שיצולו מבקור יום.

צִלְהָב פער"י, (1) בער *brennen* | *to burn* תרג'
 תח' נ" ג' (אש לפניו תאכל): אשתא קדמוי
 תצלחה.

(2) ליהט *glühend machen* | *to glow* תרג' איוב
 ד' ט"ו (תסמר שערת בשרי): מצלהבא עלעולא
 במרי.

(3) היה אדום *rot sein* | *to be red* תרג' יב"ע
 ויק' י"ג ל"ב (צהב): מצלהב.

צִלְהִיבָא ז', ברק *das Aufblitzen* | *flashing*
 תרג' נחום ג' ג' (ולחב הנחת): וצלחוב סייפין.

צִלְי נ', תפלה *Gebet* | *prayer* תרג' יר' ז' ט"ז
 (רנה ותפלה): כבעו וצלו.

צִלְיָב ז', (1) תליה, עץ *Galgen* | *gallows* שבת
 פ"ו מ"ז: במסמר מן הצלוב.

(2) ת', תלוי *gehengt* | *hanging* תרג' יב"ע דב'
 כ"א א': ולא צלוב.

צִלְיָל ת', נד *klar* | *clear* שבת ק"ט ע"א: נותן
 אדם יין צלול ומים צלולין לתוד המשמרת.

צִיר - עמים, מוהל *juice, brine | Saft, Lake*
ספרא שמיני פרק ד' פרשה ג': לאסור את
צירן ורומבן.

צִירָא ז', (1) כנלי. ירוש' תרומ' פ"ח מ"ה ע"ב:
הרין צירא דמורייסא.

(2) ציר הדלת *hinge | Thürangel* ירוש' חג' פ"ב
ע"ז ע"ד: צירא דתרעא.

צִירָא ז', מצור *siege | Belagerung* דב'
כ"ח נ"ז (במצור): בצירא.

צִירָרָה ז', (1) חיבור *fusion | das Vereinen*
י"ט ע"א: צירוף דאורייתא שנאמר כף אחת
הכתוב עשה כל כח שבכף אחת.

(2) זיקוק *purification | das Läutern* כת' ק"ב
ע"ב: צירוף אחר צירוף.

צִירָרָא ז', חולשה *faintness | Schwäche*
פ"ט ע"ב: צירחא דליבא.

צִירָרָא ז', סדק *incision, slit | Spalt, Einschnitt*
פס' מ' ע"א: כיון דאית בהו ציריא עיילי
בהו מיא.

צִירָרָא ת', נוטף *blear | trlefund*
בכורות מ"ד ע"א: עיניו תרומות וצירניות; תרג'
יב"ע בר' כ"ט י"ז (ועיניו לאה רכות); ועיניו לאה
הוון ציריגיותן.

צִירָרָא נ', ציר הדלת *pivot | Thürangel*
מש' כ"ז י"ד (הדלת תסוב על צירה): היך תרעא
דמכרך על צירתא.

צִירָת פיעל, שמע בקול, הקשיב *to listen, to obey*
gehorsam מדר' תה"ל: הקב"ה מצית לדבריהם.

צִירָת פיעל, אצית אפ', כנלי. ב"ק ק"יג ע"א: על
דלא ציית לדינא: ע"ז ל"ח ע"ב: לא תציתו ליה.

צִירָת פעל, גרם להקשבה ולציית *to cause to listen*
gehorsam machen ירוש' תעני' פ"א ס"ד ע"א:
ובסופה את מצית ליה.

צִירָת ע' ציד' תרג' בר' כ"ח י"ב (מגיע השמימה):
משי עד צית שמיא.

צִיתוֹר שם מקום *name of a place | Ortsname*
ילק' תה' תריפ': יומי איש ציתור.

צִיפָתָא נ', מהצלת *mat | Matte* שבת ק"מ ע"ב:
לא ליתבי אציפתא דתא דמכליא מאניה.

צִיפִין פיעל, עשה ציצית *to provide with show-*
fringes | mit Schaufäden versehen
ע"א: אם ציפין טליתו.

צִיפִין פיעל, ע"י צוץ. פסיק' דברי ק"י ע"ב: צהלי -
ציצי בקלד; חולי' פ"ד ע"ב: לא אמרן אלא
דלא ציפין.

צִיפִין - ציצית *fringe | Franse* טומה ג' ג':
היא חגרה לו בציצין וכו'.

צִיפָא ז', (1) טס, לוח *plate | Platte* תרג' שם'
כ"ח ל"ו (ציץ זהב טהור): ציצא דדחב.

(2) מין אבן טובה *a jewel | ein Edelstein* תרג'
שני אס' א' ב' אבני ציצא ושיישא.

(3) מין עוף טרף *a bird of prey | ein Raub-*
vogel תרג' דב' י"ד מ"ו (התהמס): ציצא.

צִיפָדָא - ציצית *fringe | Troddel* ג"ט נ"ו ע"א: בן
ציצית הכסת שהיתה ציצתו נגדרת על גבי
כפתות.

צִיצוֹרָא שם מקום כבכל *name of a place in*
Ort in Babylonien קיד' ע"ב
ע"א: ציצורא וכו'.

צִיפִי נ', צפצוף וציוץ *ohirping | das Zwitschern*
בר' מ"ב ע"א: מאי ציצי דקא שמענא.

צִיפִית - בלוּרית *forelock | Stirnlocke* ספרא
אחרי פרשה מ' פרק י"ג: ושלא תגדל ציצית
ושלא תספור קומי.

צִיפִיתָא נ', (1) גדיל *fringe | Franse* תרג' יב"ע
במ' מ"ו ל"ט: מצותא דציצית.

(2) סנפיר *fin | Flosse* תרג' יב"ע דב' י"ד מ':
ואשתנייר חד תחות ליסתיה וחד תחות ציציתיה.

צִיפִלָא ע' צופל. כ"ב ע"ה ע"א: כביעתא דציפלא.
צִיקִין זר: ציקי קדרה תבלין *ingredients of a*

dish | Zutat zu Spelsen יומא ע"ה ע"א: שירד
לחם לישראל ציקי קדרה עם המן.

צִיקָן ז', קמצן *miser | Getzhals* פ"ו מ"ח:
הציקנין שורפין אותו.

צִיפּוֹרְחָא וי; צִיפּוֹרְחָא נָפֶשׁ זָלוּל | recklessness
Rücksichtslosigkeit תרג' יח' כ"ה מיו (בשאת
נפש): בצִיפּוֹרְחָא נפש.

צִיפּוֹרְנָא ז', צפון | Norden north יומא ליב עיב;
מצִיפּוֹנָא יתון עלה.

צִיפּוֹרְרָא ת', מעיר ציפורי בגליל | Sepphoris
in Galilee | aus Sepphoris in Galiläa שהש"ר
ו' ח': ר' חייא ציפוראה.

צִיפּוֹרְרִי ב', חבל עבות | Strick rope בר' ח' ע"א;
כציפורי בסי הושט.

צִיפּוֹרְרִי שם עיר בגליל | Sepphoris in Galilee
an der Fußsohle שבת מיו מיו: יוצאה בסלע
שעל הצינית.

צִיפּוֹרְרָא עי' צִיפּוֹרְרָא. ירוש' תרי' פ"א מ"ח
עיב: ר' חייא ציפוריא.

צִיפּוֹרְרִין עי' צִיפּוֹרְרִי. מסיקיר ח' י"ג עיב: ציפורין
שנתונה בגבעות.

צִיפּוֹרְרִי עי' צִיפּוֹרְרָא. ירוש' בכורים פ"א מ"ג
עיד: אין מביאין מן הציפורין ולא מן הבישנין.

צִיפּוֹרְרִית עי' צִיפּוֹרְרִית. חול' מ"ה ע"א ועיב: ארבה
זו גובאי למינו להביא ציפורת כרמים.

צִיפּוֹרְרָא ב', מין עוף קטן | eine a small bird
Vogelart יומא ע"ה עיב: והוי כציפורתא.

צִיפּוֹרְרָא ב', מחצלת | Matte mat גיט' סיח ע"א;
שרו ליה ציפיתא עילויה.

צִיפּוֹרְרָא ז', עוף | Vogel bird תרג' בר'
ז' ייד (כל צפור): כל ציפור; מעי' כ' עיב: לא
אשכחיה בשרא דחיותא ואתאי בשרא דציפורא.

צִיפּוֹרְרָא נָפֶשׁ תנוד שנגנד חלב | the cartilage of the
end of the sternum | Schwertfortsatz des
Brustbeins ב"ק ד' עיב: הכחו אם על שוקו
או ציפר נפשו.

צִיפּוֹרְרָא ב', מין עוף | ein Vogel a bird חול'
מ"ה ע"א: כל עוף הקולט מן האויר שמא ציפרתא
נמי מיקלט קלט.

4) וו, יתד | Haken hook כל' פייג מ"ה:
צינורא שפשטה טהורה כפפה חזרה לטומאתה.
צִינּוֹרָה ב', כביל 2. ירוש' מרק פ"א פ' עיב:
החוטט בצינורה.

צִינּוֹרִיתָא ב', מולג | Gabel fork תרג' שמי'
כ"ז ג' (ומולגותיו): וצינוריתיה.

צִינּוֹנִים זר, עי' צִינּוֹנָא 3. ירוש' בימ פ"ב ח' ע"ד:
מבקע בו עצים אבל לא צינים ועצי זית.

צִינּוֹנִית ב', סל | Korb basket איכ"ר א' י"ז מקל
וצינית.

2) שאת כרגל | Schwiele callosity on the foot
an der Fußsohle שבת מיו מיו: יוצאה בסלע
שעל הצינית.

צִינּוֹנִיתָא כביל 2. כת' ציג עיב: אכירא דציניתא.
צִינּוֹנִיָא עי' צִינּוֹנִיָא. מרק כ"ד ע"א: דברים שבצינעא
נוהג.

צִינּוֹנִיתָא ב', 1) קור, צנה | Kälte תרג' ירוש'
בר' ח' כ"ב (וקור וחום): וצינתא ושורבא.

2) עי' צִינּוֹנָא 3. עיר' מ"ג ע"א: דקא אסר ליה
להטריה בצינתא בשכתא.

צִינּוֹנָא ז', 1) מחצלת | Matte mat ב"ב ח' עיב: לא
הוה יתיב מר אציפי דבי כנישתא.

2) בשר החופה את גרעין הפרי | fleshy part of
fruits | Fleisch (an Früchten) חול' ב' עיב:
תלת קשייתא בצינא בדוחקא בלא ציפא כרווחא.
3) ערבה, צפצפה | Weldenbaum willow קיר'
מ"ה ע"א: קא שתי וכו' תותי ציפא.

4) אניצי צמר | Wollflocken flake of wool
שבת ב' ע"א: יוצאין בסקורין וכציפא.

צִינּוֹנִירִי זר, עי' צִינּוֹנִירָא 2. ירוש' חג' פ"ב ע"ז
ע"א: אילין ציפאריי.

צִיפּוֹרְרָא עי' צִיפּוֹרְרָא. ירוש' שבת פ"ד ייד
ע"ד: את שמע מינה הן ציפורנה סכנה ואת
שמע מינה דכל שהוא מן השפה ולפנים
מרסין אותה.

צִיפּוֹרָא ב', עי' צִיפּוֹרָא 4. ספרא שמיני פרק ז' פרשה
ו': יכול אף הציפה תלמוד לומר בנגד.

צִימְחָא זי, אבעכועה blister | Blatter מנח' קיא
עיא: נפקן ליה צימחי באפיה.

צִימְצֻמַּאי שם אשה - *Frauen-*
a woman's name | שבת מיג עיא: משתכח בי גזא דצימצמאי
מלכתא.

צִימְרָא זר קרחת, חום fever | Fieber חול' ניא
עיא: צימרא בעלמא הוא דנקט להו.

צִינְ פיעל, (1) עשה סימן וציון | *bezeichnen* to mark
מעש'ש פיה מיא: כרם רבעי מציינין.

(2) הבריל לטובה ולמעהל - *aus-* to distinguish
zeichnen בר' חי עיא: שערים המצוינים בהלכה.

הַצִּינְ התפ', היה נכדל לטובה, הצטיין
to distinguish | *oneself* | *sich auszeichnen* איכ'ר א' ימ:
הציבי לך ציונים - הציני במצוות שהיו ישראל
מצויינין בהם.

צִינָא זי, (1) סנא, סל basket | *Korb* תרג' יב'ע
דב' כיו ג': בסליא וביניא.

(2) צוק סלע rock | *Felspitze* תרג' עמי ט' ב'
(ואם יעלו השמים): ואם יסקון בצינין דרמין עד
צית שמיא (בהו' אחז: בסורין דרמין).

(3) מין תמר stonepalm | *Steinpalm* תרג'
יכ'ע במ' ליד ייא: ציני מור פרולא.

צִינְכְרִי עי' סנכרא, ירוש' מגי' פא ע' עיא:
כנרת - צינכריי.

צִינְרָא - אנודה, חבילה bundle | *Bündel* ירוש'
מעש' פא מיט עיא: אונדו צינוק גדול כשרה
והוא עתיד לאונדו צינוק קטן לשוק.

צִינְרָא - חור שבאסקופה שהציר נכנס לתוכו
a socket | *Zapfenloch der Thür* מ'יק פא מיא:
הציר והצינור וכו'.

צִינְרָא זי, (1) כניל. בר' יח עיב: שקלינח מתחות
צינורא דרשא.

(2) צינור, תעלה canal | *Kanal* סנח' זי עיא:
צינורא דבידקא דמיא.

(3) רוק ejection of spittle | *Spelchel* ירוש'
הור' פ'ג מ'ז עיד: שמא נתזה צינורא מפיה על
בגדיו של רבי.

צִייתָן תי, שומע מאחורי הכותל והדלת | *listener*
Horch בר' פ'ה: שלא תהא צייתנית.

צִיל פ'ע, היה צלול klar sein | *klar* to be clear
ס'ו עיב: כי היכי דציל הא מישחא ליציל וכו'.

אַתְצִיל אתפ', נעשה צלול בדעתו to become
rational | *geistesklar* werden גי'ט' ע' עיב:
לכי מתציל וכו'.

צִילָא תי, צלול clear | *klar* בר' מ' עיב: ניהא
ליה בצילא.

צִילָה נ', צל shade | *Schatten* סוכה פא מיא:
ושחמתה מרובה מצילתה.

צִילֻחָא זי, חלק part | *Tell* תרג' תה' קליו י'ג
(לגזרים): לצילוחין.

צִילֻחָתָא נ', צלילות הדעת | *clearness (of mind)*
Klarheit (des Verstandes) מגי' כ'ה עיב:
שמעתא בעיא צילוחא.

צִילֻחָתָא נ', כאב ראש *Migräne* | *megrin* שבת
ד' עיא: עטרן כל שהוא למאי חוי לצילחתא.

צִילְמָא צִילְמָנָא נ', צלם, אליל idol | *Götzen-*
bild תרג' יב'ע ויק' כ'ו א' (ופסל ומצבה):
וצילמן וקמתין תרג' הושע י'ג ב': צילמנין.

צִילְצוּל צִילְצוּל זי, חגורה bandage, belt,
girdle | *Gurt, Binde* סוסה מ' עיא: חגרה לו
בצילצול; בר' פ'מ: צילצלין.

צִילְצֻלָא עי' צוֹצֻל. שבת פ' עיב: ביעתא דצילצלא.

צִילְצֻלָן זר, מין כלי זמר | *a musical instrument*
ein Musikinstrument תרג' תה' קיג ה':
בצילצולן דשמעין בלחוריהון.

צִימְרָא זי, צמר | *Joch*; yoke; a yoke of oxen
Gespann ב'ב ע'ז עיב: דקרו לצימרא צימרא.

צִימוּחַ זי, גידול | *growth* | *das Wachsen* תוס'
נגע' ד' ב'ז והפסיון להציל בצימוח.

צִימָחָא זי, בעל אזנים מרוחות with lang dependent
ears | *mit herabhängenden Ohren* כ'ב מ'ד
עיא: לא חוי ידעו רבנן מאי צימחא.

3) חתך to cut | schneiden ביר מציד: מצחצחן בשויניהם.

צחצחן נר, צחות, דברים ברורים | clear words klare Worte תרג' יש' ל"ב ד' (צחות): צחצחן.

צמרא ז', צד side | Seite תרג' יב"ע במ' י"ג י"ז (עלו זה): סקו בהדין צמרא.

ציב ז', (1) משא, נפח mass, volume | Masse ויקיר פ"ז: ציבים של עונות.

2) סיב, שערה דקה וכיוצא בזה fibre | Faser חול' פ"ט מ"ד: עור שיש עליו כוית בשר הנוגע בציב היוצא ממנו ובשערה שכנגדו.

ציבא (1) ז', ענף twig | Zweig תעני' כ"ג ע"ב: דרא ציבי אחד כתפיה וגלימא אחד כתפיה.

2) אפריון litter | Sänfte תרג' נחום ב' ח' (והצב): ובלכתא יתבת ציבא.

ציבור, ציבורא עיי' צבור. תעני' יא ע"א: כל המצער עצמו עם הציבור וזכה ורואה בנחמה ציבור; ירוש' שבת פ"ג ה' ע"ד: בציבורא הוה מורי כר' יוחנן הסנדלר.

ציבתד עיי' צבתה. ירוש' פאה פ"ז ב' ע"ד: מיכא ציבתד ומיכא ציבתה.

ציבעא ז', (1) גוון, צבע colour | Farbe שבת ע"ה ע"א: דליציל ציבעיה.

2) אצבע finger | Flinger, Zehe תרג' יב"ע דב' י"ד י"א: ציבעא יתירא.

ציבתא נ', (1) כהל ושרק Schminke | paint תרג' אס' ב' י"ב (ימי מרוקיה): יומתא דציבתהון.

2) נסורת chip | Span חול' ק"ה ע"ב: משום ציבתא.

3) מלקחים, צבת Zange | tongs תרג' מליא ז' מ"ט (והנרות והמלקחים): ובוציניא וציבתיא.

ציד ז', צד, עבר side | Seite תרג' יב"ע שמי' כ"א מ' (ואם לבנו ייעדנה): ואין לציד בריה זמין יתה.

צידה - פעולת הציד hunting, catching | das Fangen, Jagen שבת פ"ג מ"ה: מחוסר צידה פטור.

צידוק עיי' צדוק. עיי' י"ח ע"א: כמה גדולים צדיקים הללו שנודמנו להם שלשה מקראות של צידוק הדין.

צידון עיר Sidon in Phoenicia | Sldon in Phöntzlen תוס' יבמ' י"ד ז': אבא יורן איש צידון.

צידנ' ת', מחניף, ציד בפיו hunter, trnsf. flatterer | Schmeichler, etg. Fänger ב"ר פס"ג: צידני צד כבית צד בשדה.

צידוב ז', מראה מזהיר ומבהיק shining | das Glänzen ספרא ויק' פרשה ז' פרק ח': תחלת הצידוב שכזה ושכזה.

צידרא ז', שמן, יצהר oil | Öl תרג' מ"ח ע"ב: הא במיא הא כחמרא הא בציחרא.

ציווי עיי' צווי. ב"ר פ"ט: וציוויתיו ועבר על הציווי. ציוקי עיי' סידקי 1. ירוש' שק' פ"ג מ"ז ע"ג: ופחדת לילה ויומם זה שלוקח מן הציוקי ולא תאמין בחייד זה שלוקח מן הפלמר.

ציור, ציורא ז', צורה ודמות, מעשה ציור וחושב picture | Bild תוס' אהל' י"ד י": העשרות וכו' והציוריו: תרג' יב"ע שמי' כ"ו א' (כרובים מעשה חושב): ציור כרובין.

ציור עיי' ציור. תוס' כלי' ב"ב ב' מ': ושל סיורין' ושל ציורות.

ציוחין עיי' צחנה, נר' נ"א ע"ב: הרי עלי ציוחין מאי. צימרא ז', צד side | Sette תרג' יב"ע שמי' כ"ה י"ח (קצות הכפורת): צימרי כפורתא.

צידן עיי' צידן. קהל'ר ב' ח': פוסיאנין מן צידן. ציימן ת', מי שמתענה, סגפן Aszet | faster ירוש' סוטה פ"ג י"ט ע"א: בתולה ציימנית.

צייר ז', אומן לציור צורות Maler | painter ב"ר פ"א: צייר גדול הוא אלהיכם אלא שמצא סממנים טובים שפיועו אותו.

צייר שם מקום Ortsname | name of a place תוס' שבי' פ"ד מ"ח: עיירות וכו' כגון ציר וצייר.

ציירא שם מקום Ortsname | name of a place תנח' קדוש' מ"ז יומי איש צייתור.

בִּיט מִה עֵיבֵן דַּעְתִּיה אַצֻּרְתָּא וְצוּרְתָּא עֵבִידָא
דבטלה.

צֻרְתָּא פִּיעַ, נמסל ונתחבר *to join | sich gesellen*
בר' ו' עֵיבֵן: כל העולם לא נברא אלא לצוות לזה.
(צֻרְתָּא) אַצֻּרְתָּא אַתָּם, כְּנִיל, בִּיב פ' עֵיִא: אימא
בברתא מיצטותא ברתא באימא לא מיצטותא.

צֻרְתָּא ת', חלוש *decrepiti | hinfällig* איכיר א'
ה' הִין סבא צוֹרְתָּא.

צֻרְתָּא עֵי צֻרְתָּא, ירוש' פס' פִּי לִי עֵיבֵן: סחה וצחא.
צֻרְתָּא נִי, יבושת *drought | Dürre* דִּרְק ב' עֵיִא:
שלחין - לישנא דצחוחא היא.

צֻרְתָּא פִּיעַ, היה צמא *to be thirsty | durstig sein*
בִּר פִּצִּיחֵ: מפסמט צחי.

צֻרְתָּא, צֻרְתָּא נִי, צמאון *Durst | thirst* תרג' רב'
יר' מִה יִח (יושבי בצמא): תיבי בצחויא; ירוש'
יומא פִּי מִיג עֵיִג: מאי צחיותך.

צֻרְתָּא ת', צמא *thirsty | durstig* תרג' תה' קִיז ה'
(רעבים גם צמאים): כפינין ולחוד צחינין.

צֻרְתָּא עֵי צֻרְתָּא, ירוש' נד' פִּי לִי עֵיִג: זכין
לִיה צחנא.

צֻרְתָּא - מִין מאכל מדגים קטנים *a preparation of small fish | ein Gericht aus kleinen*
Flaschen נד' נִיא עֵיבֵן: הנודר מן הצחנה אסור
בשרית מרופה.

צֻרְתָּא נִי, מִין דגים קטנים *a sort of small*
fishes | eine Art Fisch עֵיז מ' עֵיִא: ארבא
דצחנא.

צֻרְתָּא י', (1) זוהר, ברק *glistening | Glanz*
מוטה פִּח מִיא: צחצוח חרכות.

(2) נטף, טיפה *drop | Tropfen* שבת קמִיד עֵיבֵן:
צחצחי שמן.

צֻרְתָּא נִי, כְּנִיל 2. ירוש' יב' פִּיִּב יִג עֵיִא:
אם יש בו צחצוחית של רוק.

צֻרְתָּא פִּיעַ, (1) ניקה וטהר *to clarify | säubern*
בִּיט מִיד עֵיִא: משיצחצחן במים.

(2) היה צה ובהיר *to be clear | klar sein* דבִּיר
עֵיִא: לשינה מתרפאה ומצחצחה מִיד.

צֻרְתָּא נִי, צרה וצוקה *distress | Drangsal*
תרג' יביע ברי מִיב לִיז (עלי היו כלנה): עלי
הואה צוקתא.

צֻרְתָּא - צִיר פִּיעַ, צר צורה, תיאר *to paint*
malen כִּלִּי פִּכִּיח מִיד: מטפחות ספרים בין
מצוירות בין שאינן מצוירות.

צֻרְתָּא - ז', סיב תמר *bast of the palm | Palm-*
bast שבת צ' עֵיבֵן: צורי דקל.

צֻרְתָּא נִי, צורה ותבנית *figure | Bild* תרג' רב'
ד' מִיז (סמל כל תבנית): דמות כל צורא.

צֻרְתָּא ת', בן עיר צור *of Tyrus | aus Tyrus*
ירוש' שבת מִיז ד' עֵיִא: דרשה ר' חייא בר בא
לצוראה.

צֻרְתָּא: צֻרְתָּא מִרְבָּנִין תלמיד הכם *young*
rabbinical | Junger Gelehrter מנִי
כִּיח עֵיבֵן: אי צורבא מרבנן לימא הלכתא.

צֻרְתָּא נִי, צרבת, צלקת *scar | Narbe* תוס'
ננע' ב' יד: ומשנעשה שחין נעשה צורבת.

צֻרְתָּא - יצור *creature | Geschöpf* בִּר מִכִּיד:
שמדמין צורה ליוצרה.

צֻרְתָּא, צרי *balsam | Balsam* ירוש' שבת פִּיב ד'
עֵיִד: אין מרליקין צורי.

צֻרְתָּא דר, כני צור *inhabitants of Tyrus | Tyrer, Einwohner von Tyrus*
עֵיִג עֵיבֵן: דרשה ר' חייא בר בא לצוריא.

צֻרְתָּא (1) תשמיש המטה *coitus | Koltus* ירוש'
חג' פִּיב עֵיח עֵיִא: ועשה צרכיו עמה.

(2) נקבים גדולים וקטנים *needs | Nofdurft* נדה
פִּיב מִיבֵן: עישו צרכיהן.

צֻרְתָּא צורבא מרבנן.

צֻרְתָּא שם מקום *name of a place | Ortsname*
ירוש' דמ' פִּיב כִּיב עֵיִג: וצורן ודאי בקסרין.

צֻרְתָּא, צֻרְתָּא נִי, צרעת *leprosy | Aussatz*
תרג' יביע כמ' יִיב מִיז: למלקי בצורעה; שם
ויק' יד נִיז (הצרעת): צורעא.

צֻרְתָּא נִי, צורה *form, figure | Form, Figur*

Jerusalem ירוש' מ'ק מ'ג מ'ג ע'ב: הרואה את ירושלים מן הצופים.

צופריאה ע'י ד'פריאה. ילק' חבק' תרס"ה: יש לי גפן אחת וכו' והיא עושה לי ג' צופריאות בכל שנה.

צ'ץ פיעל, צפצף *ohirp | zwitschern* קהליר א': צפור מצוץ ויודע על מה מצוץ.

צ'ץ פעל, (1) כנ"ל נדה מ"ב ע"ב: שמעית ולד דצוץ.

(2) רתח, הוציא אד *to boil, to steam | dampfen* כיט כ"ט ע"ב: לא אמרן אלא דלא צוין.

צ'צ'ינא ז', בעל בלוית *provided with a tuft | mit einem Haarschopf versehen* כובשני צוציני.

צ'צ'ינא ג', (1) קרן אור *ray of light | Strahl* כיב ע"ג ע"ב: מתהוי בי צוצינא דנורא חיוורתי ברישיה.

(2) בלוית *forelock | Stirnlocke* מ"ב ע"א: צוצינא דארמאי.

(3) זנב *Schwanz | tail* ביצה ל"ו ע"ב: נקמה בצוצינא ואפקה.

צ'צ'ל ז', מין יונה *a species of doves | eine Taubenart* ירוש' פס' פ"י ל"ז ע"ב: נשים כראוי להם כסנים וצוצלין.

צ'צ'רה ג', מבצר *castle | Kastell* ירוש' ע"ר' פ"ח כ"ה ע"א: מחיצה בתוך טפחים לצוצרה.

צ'צ'רייה שם מקום בבבל *name of a place in Babylon | Ort in Babylonien* ירוש' י"ב' פ"א ג' ע"ב: עווינא וגווינא וצוצרייה.

צ'ק פ"י, יצק *to pour | gießen* כמ"ר פ"ט' אכל צק הוא.

צ'ק פיע, ירא *to worry | sich ängstigen* ירוש' שבת פ"א ג' ע"ב: לא תצוק רוח אנא.

צ'ק י- ראש צור *peak | Felsenspitze* כ"מ פ"ז מ"י: עלתה לראשי צוקין ונפלה.

צומח ת', בעל אזנים קטנות או כן כלי אזנים *without (or with very small) auricles |*

ohrenlos, mit kleinen Ohren בכורות ד' מ"ו: צומות כל שאין לו א'נים.

צומח'תא ג', כולבוס של בצל *bulb | Knollen* ירוש' פ"א פ"ג י"ג ע"ג: אימהות של בצלים - צומח'תא.

צומ'ם, **צומ'ם** ת', מי שאזניו מחוסרות חיתוך *a person with shapeless auricles |* וצורה *mit formlosen Ohren* בכורות פ"ז מ"ד (בבבלי): צומ'ם שאזניו דומות לספוג; חוס' ד' מ"ו: צומ'ם - שאזניו מגופפות.

צומ'ע ע'י צומ'ח. בכורות פ"ז מ"ד: הצומ'ם והצומ'ע.

צומ'ת ע'י צומ'ם. חוס' צוק' בכורות ד' מ"ו: צומ'ת שאזניה מגופפות.

צומ'ת ז': צומ'ת הגידין *the bunch of converging sinews in the thigh | Sehnenbündel am Sprunggelenk* חול' ע"ו ע"א: צומ'ת הגידין - מקום שהגידין צומ'תין בו.

צונ'ן ז'ר, מים קרים *cold water | kaltes Wasser* ירוש' שבת פ"ב י"ז ע"ג: צונ'ן וכו' פושרין.

צונ'ם, **צונ'מא** ז', סלע, צור *rock | Felsen* ירוש' כיב פ"ב י"ג ע"ב: מלבינים שלשה טפחים ומאכנים טפח ובצונ'ם מותר; נדה ח' ע"ב: צונ'מא הרי זו בתולת קרקע.

צונ'ן ת', קר *cold | kalt* פס' צ"ד ע"ב: כל העולם צונ'ן ומעיינות רותחין.

צונ'ע ג', קערה *dish | Schüssel* ירוש' כ"ה פ"י ל"ג ע"ד: מן הנחושת ומן הצונ'עוה.

צונ'ה (צוף) **אצמי'תא** אחס', נשקף *to look out | aus-* *schauen* תרג' ירוש' כ"א כ' (הנשקפה): דמצמי'פא.

צופ'ם (1) ז'ר, נביאים, חווי'ם *prophets | Propheten* ב"ר פ"א: מנצפ' צופ'ם אמרו.

(2) שם הר מצפון לירושלים *mount Scopus north of Jerusalem | Skopusberg nördlich von*

צָוֹחַ - **צוּחַ** פיעל, צעק *to cry | schreien* שבת
ס' עיב: המצוות לגרימין.

צָוֹחַ פעוין, (1) כניל. סוכה ל'א עיב: צווחה ולא
אשגה.

(2) הומין *to invite | einladen* ויקר פכ'ח: צוח
רבי לכל רבנן ולא צוח לבר קפרא.

(3) קרא, כינה *nennen* | *to call, to name* כי
פליט: תמן צווחין וכו'.

צָוֹחַ פיעל, **צָוֹחַ** אפי, כניל 1. תרג' מליב ב' י"ב
(והוא מצעק אבי אביו): והוא מצווח רבי רבין;
עיר' ס' ע"א: הוי דלא מצוחת.

צוּחָתָא נ', צווחה וצעקה *Geschrei* | *cry* תרג'
יב'ע בר' כ"ז ליד: צוחתא.

צוּרְתִי, מזוהם *schmutzig* | *dirty* תוס' צוק' חול' י'
ה': מלוכלך ולא צוי.

צָוִי פ"ע, יבש *verdorren* | *shrivel* to פס' ק"א
ע"א: וצו כרעיה.

צָוִי פיעל, שרף *verzehren* | *to burn* ב"ב כ"ה עיב:
דאזיל ומצוי ליה.

צוּרְקָן ע"י **צוּרְקָן**, ירוש' פס' פ"ו ל"ה ע"א: להודיע
לבא אחריי שהוא צווקן.

צוּלְקָא, **צוּלְקָתָא** נ', צלקת *Narbe* | *scar* תרג'
יב'ע שמי' ב' ה': צולקא דשיחנא; ויק' י"ג כ"ה
(צרכת): צולקת כואה.

צו"מ צורבא מרבנן; צורת מטבע.

צוּמָא ז', צום, תענית *fast, fast-day* | *das*
Fasten, Fasttag תרג' יר' ל"ו ג': יומא דצומא.

צוּמָא רבא יום הכפורים | *Day of Atonement*
Versöhnungstag ירוש' חלה פ"א נ"ז ע"ג: תמן
חשין לצומא רבא תרין יומין.

צוּמוּם ע"י **צוּמָא**, תוס' צוק' בכורות ד' ט"ו:
צומום כל שאין לו אזנים.

צוּמִוּת נ', אסיפה מטעם המלכות *forced meeting*
Einberufung for taxation etc. | ירוש' סאה
פ"א ט"ז ע"א: הוה לן צומות.

צוּאָר - **עָלִי וְעַל צוּאָרִי** אני מקבל עלי את

האחריות *I take the responsibility* | *auf meine Verantwortung*
ע"ז ל' ע"א: עלי ועל צוארי.

צוּבָה נ', משולש *triangle* | *Dreleck* ירוש' עיר'
פ"ה כ"ב ע"ג: משולשים בעשויים צובה, וע"י
הצובה.

צוּבָר ע"י **צוּבָה**, ירוש' שבי' פ"א ל"ג ע"ב: בעשוין
צובר.

צוּבָר צום גדליה; צורך גדול.

צוּד - **נָצוּד** נפ', נאחו במצודה, נתפס ע"י צייד
to be caught | *gefangen werden*

מ"ב: מצודות היה ועוף ודגים וכו' לא ישול מוחן
ביום טוב אלא איב יודע שנצודו מערב יום טוב.

צוּד פ"י, צד ותפס *fangen, to hunt, to catch*
erfagen ירוש' שבת פ"ז " ע"א: ההן דצייד
כוורא.

אֶתְצִיד, אֶתְצִיד אתפי, ע"י נצוד. ויקר פ"ל:
אתציד ההוא ליסמאה; כ"ר פ"ט: הוות מתצדה.

צוּדְנִייתָא נ', מעורת הכראה *the meal of com-*
fort given the mourner | *Trauermahl*
ע"ב: צודנייתא קא בעית למיכל.

צָנָה - **נָצְמָה** נתפס, קיבל צו ופקודה *to be*
commanded | *anbefohlen werden* קיר' ל"ה
ע"א: שלש מצוות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ.

צוּדָג צומת הגודין.

צָוִי ז', מצוה, פקודה *Befehl, order, command*
Gebot כ"ר פ"ז: כל מקום שנאמר צווי הצווי
מיד בשעת מעשה ונוהג לדורות.

צוּרְוִנִיתָא ע"י **צוּדְנִייתָא**, שבת קל"ו ע"א:
צוורוניתא קא בעית למיכל.

צוּרְנָא ז', צבור *gang* | *Haufen* קיר' ע"ב ע"ב:
צוורני צוורני.

צוּרְתָא נ', חברותא *Gesellschaft* | *company*
תעני' כ"ז ע"א: ואחריני בצוותא הוא דאזיל.

צוּרְתָנִית נ', אשה שדרכה לשמוע מאחורי הדלת
eavesdropper | *Horcherin* דב"ר פ"ו לא אברא
אותה וכו' לא מן האזן שלא תהא צוורנית.

צִדִּיק צדוק הדין.

צִדְיוֹב ת', מקנא *jealous | ei'ersüchtig* מנה' סנה' קיה ע"א: לשני כלבים שהיו בעדר והיו צהובין זה לזה.

צִדְיוֹתָא, צִדְיוֹא נ', יבֹוֶשֶׁת *dryness | Dürre* תרג' איוב כ"ד י"ט (ציה): צהוא; תה' ק"ו ל"ב (ומוצאי מים לצמאון): ומפקני מ"א לצהותא.

צִדְיוֹבָה נ', כעס, קנאה *jealousy | Eifersucht* ילק' שמי' של"א: שהצהובה מביאה לירי מיתה.

צִדְיוֹב צאת הכוכבים.

צִדְיוֹל פִּיעֵל, השמיע קול שמחה *to shout | jauchzen* פסיקיר פב"ז: והם מצהלות אחריהם.

צִדְיוֹל פִּיעֵל, (1) כניל, תרג' אס' ח' מ"ו (צהלה ושמחה): צהלא וחדיא.

(2) הוהיר *to shine | glänzen* פסיקיר פ"יד: וצהל'ן אפוי.

צִדְיוֹלָה נ', קול ששון ושמחה *shouting | das Jauchzen* במ"ר פ"ו: ועלתה צהלת בת פיעה יותר מצהלת בית המקדש.

צִדְיוֹלָת סוֹסִים קול המית הסוסים *neighing | das Wiehern* סוטה פ"ח מ"א: צהלת סוסים וצחצוח חרבות.

(צִדְרָה) הִצְדִּיר הפ', עשה מזהיר ומבהיק *to brighten | glänzen lassen* ויקיר פ"ה: שהוא משיר את השער ומזהיר וכו'.

צִדְרָה פִּיעֵל, הבין *verstehen | to understand* קיד' ל"ט ע"א: לא צהריתו.

צִדְרָה ד', בוחק *glossy | heller Fleck* תרג' י"ב' ויק' י"ג ל"ט (בהק הוא): צהר הוא.

צִדְרָא ד', זוהר *brightness | Glanz* ביצה י"ד ע"ב: חוייה דהוא קלף צהרית.

צִדְרָא נ', מצוה, ציווי *order, comand | Befehl, Gebot* ספרי במ' א': הואיל ונאמרו צואות בתורה סזס ופרט באתר מהם.

צִדְרָק - ע"י צִדְרָה שבת ק'ד ע"א: צדיק כפופה וכו'.
צִדְרָקִים דיר, רקות, קצות המצח *temples | Schläfen* מכות כ' ע"ב: המשוה צדעיו לאחוריו אזנו ולפרחתו.

צִדְרָק פִּיעֵל - כיוון והשוה *to balance | ausgleichen* ספרא קרושי' פרשה ג' פרק ח': צדק את המשקלות ופה.

צִדְרָק אֶת הַדִּין קיבל את העונש באהבה, הכיר כי צדק האל במשפטו *to justify God's judgement | Gottes Urteil als gerecht anerkennen* ריש שמיני: אברהם צידק עליו את הדין.

הַצִּדְרָק אֶת הַדִּין הפ', הַצִּדְרָק אֶת הַדִּין ע"י צִדְרָק אֶת הַדִּין. ספרא ריש שמיני: ולמודים צדיקים שמצדיקים עליהם את הדין.

צִדְרָק - אחד מכוכבי לכת *the planet Jupiter | der Planet Jupiter* שבת קנ"ו ע"ב: דקאי צדק במערב.

צִדְרָקָה - נדבות לעניים *almagiving | Almosen* אבות פ"ה מ"ג: ארבע מדות בנותני צדקה.

צִדְרָקוֹ, צִדְרָקוֹתָא נ', חסידות *piety | Frömmigkeit* תרג' קה' ב' כ"א (ככשרון): בצדקו; תה' ד' ב' (אלהי צדקי): אלהי צדקותי.

צִדְרָקוֹן ד', צדיק *a rightdoing man | Gerechter* שבת קנ"ו ע"א: האי מאן דבצדק יהי גבר צדקו; סנה' ק"ב ע"א: נשים צדקניות.

צִדְרָקָתָא נ', אשה חסידה ויראת אלהים *pious woman | fromme Frau* מג"י י' ע"ב: אסתר הצדקת.

צִדְרָקָתָא, צִדְרָקָתָא ע"י צִדְרָקָה. כרי' ו' ע"ב: אנרא דהעניתא צדקתא.

צִדְרָב - החציף *to be defiant | frech sein* ספרי האזינו ש"ס: שהיה עומד וצוהב כנגד אביו.

הַצִּדְרָב הפ', - (1) היה מזהיר *to become shining | glänzen* ספרא ויק' פרשה ד' פרק ח': מאימתי בני יונה פסולין משיצחיבו.

(2) צווח *to lament | klagen* מ"ק כ"ד ע"ב: היוצא במטה רבים מצחיבין עליו.

צִדְרָג צומת הגידין.

צִדְוֹקָא, צִדְוֹקִי שם מקום | name of a place

Ortsname ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ג: ר' אלכסנדרא

דצדוקא; שבי' פ"ב ל"ד ע"א: ר' שיכתי דצדוקי.

צִדְוֹקִי ז', חבר לבת המתנגדת לפרושים בימי בית

שני Sadducee | Sadduzäer ידים פ"ע מ"ח:

אמר צדוקי קובל אני עליכם פרושים.

צִדְוֹתָא ע"י צִדּו, תרג' ירוש' דב' ל"ב י' (ובתהו

ולל ישימונ): בצדוהי דליל ישימונ.

צִדְרִי פ"י, צִדְרִי פֶּעַל, ע"י צִדְדָה, תרג' איכה ד' י"ח

(צדו צערינו): צרין שכיילנא; תהי' מ' ז' (וערים

נתשת); וקרוהון צדיתא.

צִדְרִי א"י, (1) ע"י צִדְדָה, תרג' תהי' ע"ש ד' (ואת

נוהו השמו): בית מקדשי אצדרא.

(2) הבעית *entsetzen* | *to confound* תרג' יח'

כ' ד"ו (אשמש); כריל דאצדיונו.

(3) לגלג *verlachen* | *to deride* תרג' מ"ש י"ז ה'

(לועג לרש); דמצדי למסכנא.

צִדְרִי, אִצְדְרִי, אִצְדְרִי אִתְפַּל, (1) נחרב *to be*

made desolate | *verwüstet werden* תרג' יר'

ב' י"ב: בית מקדשא דעתיד לאצמדא.

(2) נבעת *entsetzt sein* | *to be confounded*

תרג' תהי' ק"ב י"ח: צלותא דמצדיוני.

(3) ניצוד *gefangen werden* | *to be caught*

ירוש' בר' פ"א ב' ע"ד: אתצדית באנגריא.

צִדְרִי שם האות ה"ח באלפבית *the eighteenth*

letter of the alphabet | *der achtzehnte*

Buchstabe des Alphabets שבת ק"ג ע"ב: גמין

צדין צדין גמין.

צִדְרִיא ז', (1) הסתה לחטא *das Verführen* | *seducing*

תרג' ירוש' בר' י' מ': גבר בצדיא כחטאה.

(2) מין עוף *ein Vogel* | *a bird* תרג' יב"ע דב'

י"ד י"ח (התנשמת); צדיא.

(3) מין ארבה *eine Heuschreckenart* | *a species of locust*

ספרא שמיני פרק ה' פרשה ד':

צביא.

צִדְוֹתָא ע"י צִדּו, תרג' יש' ז' י"ב (ורבה העזובה);

ותסגי צדיותא.

ב"ר פ"ח: ובהמה אינה רואה אתמהא אלא
זה מצדד.

נִצְדַּד, נִצְדַּד נפ', חוסר, נימל | *to be taken away*

weggenommen werden רות רבה ב' י"ר:

שנוצדה לו מלכותו לשעה; שם: שעתידה מלכותו

ליצדד הימנו.

צִדְדַּד פֶּעַל, הלך מן הצד | *to go sideways* | *seit-*

wäris gehen תרג' יב"ע ויק' מ"ו כ"ד: ויצדד

ויפיק.

אִצְדַּד אפ', פינה לצדדין | *to turn sideways* | *zur*

Seite wenden יומא ל"ז ע"א: דמצדד אצדורי.

צִדְדָא ז', צד, עבר | *Seite* | *side* תרג' יב"ע במ'

י"ט י"ד: אורח תרעא ולא מן צדדיה.

צִדְדִין זר', ע"י צִדּו -- לִצְדִין בפנים שונים, אם

כך או כך | *in either way* | *auf die eine oder*

die andere Weise ב"ק מ"ו ע"ב: לצדדין קתני.

צִדְדָה -- החרב | *entoölkern* | *to make desolate*

ב"ר פכ"ג: שצדו את העולם.

נִצְדְדָה נפ', נחרב | *verheert* | *to become desolate*

werden שחש"ר ד' א': כנגד שבועים אומות שלא

יצדה העולם מהן.

צִדְדָה פֶּעַל, צדה וארב | *zielen* | *to aim* מספרא במ'

ק"ס: שצידה לו שמתכוון לו.

הנִצְדְדָה הופ', נתבער | *weggeräumt* | *to be removed*

werden ב"ר פכ"ג: שהוצדו מן העולם.

צִדְדִין ז', צידה, מזון | *Nahrung* | *provision, food*

Proviant ויקר פליג: זבון לי צדו מכא וכו'.

צִדְדִין ב', חורבן | *Verwüstung* | *desolation* תרג' יש'

י"ג מ' (לשום ארץ לשמה): לשואה ארעא לצדו.

צִדְדִין ז', צדוק הדין קבלת העונש באהבה,

הוראה בצדק האל השופט | *acknowledging the*

justice of divine judgment | *Anerkennung*

der göttlichen Schlickung als gerecht ספרי

האוינו ש"ז: בעת צרתם הצמיחו שלשה פסוקים

של צדוק הרין.

werden ירוש' ביב פ'ג י'ג עיד' פירות שראויין
ליצבר; סנה' ל'ח ע'ב; הוצבר עפרו.

צָבֵר ז', גל, תל *Haufen* | pile ירוש' שבת פ'ד
ז' ע'א; צבר של קורות.

צָבֵת פ"י, חיבר וקשר *zusammen-* | *to couple*
binden מנ' פ"י מיט; לא יעשה אותן כריכות
אבל מניחן צבתים.

צָבֵת פער'י, (1) התחבר *to join, to associate*
sich gesellen ירוש' כתי' פ"ה ל' ע"א; חכים
אנא לנשייא דצבתין עם אמא.

(2) העניק, הכין *dar-* | *to present, to outfit*
reichen, bereiten חול' ס' ע"ב; דאיצבית ל'יה
נחמא; מוק כ"ז ע"ב; צבית זוורתא לאירך מית.

צָבֵת נ', מלקחים *Zange* | *tongs* אבות פ"ה מיה;
צבת בצבת עשויה.

צָבֵתָא נ', (1) כניל. פס' ניד ע"א; צבתא כעבתא
מתעביר וצבתא קמייטא מאן עכד.

(2) מיב *Bast* | *bast* תמיד ל' ע"א; חבלא דצבתא.

(3) תיווך *Vermittlung* | *instrumentality* ב"ק
פ"ז ע"ב; צבתא דחרש קא גרים.

צָד -- אופן, דרך *Art und Weise* | *manner* ירוש'
כתי' פ"ג כ"ז עיד; כאי זה צד שותה כעציו וכו'.

הַצֵּד הַשְּׂוֹה לְשֹׁבְהֵן הַדְּבַר הַמְּשׁוּתָף לְשְׁנֵיהֶם
das Gemeinsame an beiden | *common point*
Dingen (tertium comparationis) ב"ק פ"א מ"א;
הצר השוה שבהן וכו'.

לְצַד שְׁנֵי פִּירוּשׁ אַחֵר, דְּבַר אַחֵר *another inter-*
pretation | *eine andere Auslegung* כ"מ קט"ז
ע"א; לצד שני לביתו אי אתה נכנס אבל וכו'.

מִן הַצֵּד כְּלֹאֲחֵר יֵד *indirekt* | *sideways, indirectly*
שבת מ"ג ע"ב; שלטול מן הצד.

צָדֵד פ"י, (1) קבע והושיב כראוי *an-* | *to arrange*
ordnen; einfügen שבת ק"ב ע"ב; המצדד את
האבן.

(2) פנה הצד *zur Seite* | *to turn sideways*
richten כ"ב צ"מ ע"א; ומצדדין פניהם וכו'.

צָבִינָא ע"י צָבִינָא. תרג' משי' ל"א י"ג (בחמץ
כפ"ה); ח"ך צבינא דאידיה.

צָבִיעָה (1) ע"י צָבִיעָה. כלי' פכ"ה מ"ח מקום
אחיזתו שם צביעתו.

(2) משיחה בששר *das Färben* | *dyeing* ירוש'
שבת פ"ז י' ע"ג; מה צביעה היתה במשכן.

צָבִירָה נ', (1) עשית גל, גל *Auf-* | *piling up, pile*
häufung, Haufen פ"ז מ"ג; צבירת העצמות.

(2) ע"י אָנְגָן. תוס' כלי' כ"מ ה' י"ג; צבירה
אחת חוץ מזה וכו'.

צָבִיתָה ע"י צָבֵת. ירוש' ע"ר' פ"י כ"ז עיד; מצבתא
אחת למדו כמה צביתות.

צָבֵעַ צבת בצבת עשויה.

צָבַע -- תפס *anfassen* | *to handle* חג' כ"ב ע"ב;
בית הצביטה -- מקום שנקי' הרעת צובעין.

הַצָּבַע חס', תורה אצבע לסימן *die Finger (als Zeichen) vor-*
as a signal | *strecken* יומא פ"ב מ"א; הממונה אומר להן
הצביעו.

צָבַע פ"י, (1) משה בצבע *färben* | *to dye* ירוש'
ב"ק פ"ט ו' עיד; אילו צבעתיה סומק.

(2) סכל *ein tauchen* | *to dip* ירוש' תענ' פ'ד
ס"ט ע"ג; הוה צבע פסיתיה.

צָבַע פֶּעַל, (1) כניל 2. תרג' ויק' י"ג ו' (וכבס בגדיו);
ויצבע לבושוהי.

(2) הגריל *losen* | *to east lots* תרג' שני אס'
ג' ז'; לצבעא פייסאח.

אֶצְטַבַּע אתס', נטבל *eingetaucht* | *to be dipped*
werden תרג' ויק' י"ג נ"ח (וכבס שנית); ויצטבע
תנינות.

צָבַעַ, **צָבִיעָא** ז', אומן לצביעה *Färber* | *dyer*
סס' פ"ג מ"א; זומן של צבעים; גיש' ג"ב ע"ב;
עמרם צבעא.

צָבַעוּן ז', צבע, גוון *Farbe* | *colour* פסיקר פ"כ;
ארבעה צבעונים שעשה מהם משכן.

צָבַר -- נָצַר נס', הוצֵבֵר חוס', נאסף ונלקט
to be gathered, to be collected | *gesammelt*

פ

ob man geschwollen ist תוס' פאה ד' י"ד:
המצבה את כריסו.

צָבֹבֵנִי, רצון Wille | will תרג' יב'ע ויק' ח' ט"ו
ואייתי בלא צבו.

צָבֹנֶנִּי ת', מי שאין תוכו כבדו, אחד כפה ואחד
בלב hypocritical|scheinheilig מוטא כ"ב ע"ב:
אל תתיראי מן הפרושין ולא ממי שאינן פרושין
אלא מן הצבועין שדומין לפרושין שמעשיהן
כמעשה זמרי ומבקשין שכר כפינחס.

צָבוּר - קחל, עדה Gemeinde | community בר'
ל"ד ע"ב: שליח צבור.

צָבוּתָא ע"י צָבוֹ, תרג' יב'ע בר' כ"ד ח' צבות
אתתא.

צָבֻחַר ת', מועט a little, few | wenig תרג'
דח"ב כ"ד כ"ד (כמצער אנשים); בצבחר גוברין.
צָבֻחָה ע"י צָבֻחָה, חג' כ"ב ע"ב: בית הצבחה.

צָבֻחִי פ'ע, חפץ, רצה, verlangen | to desire
wünschen תרג' יב'ע בר' ל"ד י"ט (חפץ בבת
יעקב); צבי בברת יעקב.

צָבֻחָתָא ג'ר, תמרוקים Schönheits-
mittel תרג' שני אס' ב' ט' (תמרוקה);
צביאתהא.

צָבֻיָּוִן, צָבֻיָּוִנָא ג', רצון Wille | desire שמויר
פכיה: שהוא עושה צביונו בבריותיו; תרג' משי
י' ל"ב (רצון); צביונא.

צָבֻיָּטָה ג', אחיזה das Anfassen | handling חג'
פ"ג מ"א: אחוריים ותוך ובית הצביטה.

צָאָה פיעל, חשב לצואה | to treat as excrement
als Shmutz behandeln ירוש' שבת פ"ט י"א
ע"ר: צאיהו נבלהו.

צָאָוִי ת', מלוכלך ומוזחם schmutzig | dirty תוס'
חול' י' ה' מלוכלך ולא צאוי.

צָאָוִי ע"י צָוִי, פס' נ"ו ע"א: צאוי לאלתר.

צָאָוִי ת', מוזחם, לא רוחץ | dirty, unwashed
schmutzig, ungewaschen ירוש' תענ' פ"א ס"ד
ע"ג: מאנין צאין.

צָאָן - צאן פָּרֹל ע"י נכסי צאן פָּרֹל (פָּרֹל).
ב"ק פ"ט ע"א: אם אמרו בנכסי מלוג יאמר
בנכסי צאן ברזל.

צָאָתָא ג', 1) צואה Schmutz | filth תרג' משי
ל' י"ב (ומצואתו לא רוחץ); ומצאתיה לא אשתזוג.
2) מעשים מכוערים Häßliches | turpitude שם
י"א ד' (אוננים); אילין דעבדין צאתא.

צָאָה פיעל ע"י צָאָה, ירוש' פאה פ"ח כ"א ע"ב:
המצבא את כסנו.

צָאָה ע"י צָאָה, תרג' יב'ע במ' ד' ג' ולא צבא משה
למיסב.

צָאָוֹת ע"י צָבוֹ, תרג' איוב ל"א מ"ו (סחפך דל"ם);
צבאות מסכיניא.

צָאָה - נָצָה נפ', נעשה נפוח | to swell | an-
schwellen ירוש' מוטא פ"ה כ' ע"א: מים מגולין
שתת ונצבית.

צָאָה פיעל, עשה את עצמו כאילו הוא נפוח | to cause
the appearance of being swollen | fun, als

כ' (רוזה): פתינין.	2) נתישבה הקושיא <i>gelöst</i> to be solved
פִּתְרָנוּתָא נ', רוון <i>leanness</i> <i>Magerkeit</i> תרג' <i>werden (Frage)</i> ירוש' בר' פיו ייא עיא: תיפתר כר' ישמעאל וכו'.	
תה' ק"ו מ"ו (רוון): פתרגותא.	
פִּתְרָשְׁנָר ד', משנה, סגן <i>second in rank</i> <i>Zwei-</i>	פִּתְרָר. פִּתְרָא ד', משר ופתרון <i>interpretation</i>
<i>ier im Rang</i> תרג' אס' י' ג' (מלגה לבלד):	<i>Deutung, Auslegung</i> יב' צ"ז ע"ב: סתר פתר;
פתשגר דמלכא.	ירוש' שבוע' פיא ל"ב ע"ד: פתר לה פתרא חורן.
פִּתְתָּ - פיתה והסית <i>verführen</i> to seduce	פִּתְרֹן ד', קערה <i>Schlüssel</i> <i>dish</i> תנח' בוכר כי תשא א': פתרון של פרמקמא.
ירוש' כתי' פיא כ"ד ע"ד: ספק אנוכה ספק פתותה.	פִּתְרָן ת', רוה <i>lean</i> <i>mager</i> תרג' יב'ע במ' י"ג

פֶּתֶךְ פ"י, מוגז ובלל, *to mix, to stir | vermischen*, *zusammenrühren* כ"ר פ"ד: ופתכן זה כזה.

פֶּתֶכָא ז', (1) תערובת *Mischung* | *mixture* תרג' יב"ע בר' ז': פתכא.

(2) צרור, חבילה *bundle | Bündel* חול' ק"ה ע"א: פתכא דאופי.

פֶּתֶכְרָא ז', אליל *idol | Götzenbild* תרג' ישי' ח' כ"א (במלכו ואלהיו): פתכריה ומעוטיה.

פֶּתֶל פ"י, שור *to twist | umwickeln* מני' ל"ט ע"ב: עשה גדיל ופחליתו מתוכו.

פֶּתְלָנָא [פֶּתְלָנָא] ת', ספול ומעוקס *perverse | verdreht* תרג' ירוש' דב' ל"ב ה' (דור עקס ופתלתול): דרא עוקמא ופתלגא.

פֶּתְמָנָא [פֶּתְמָנָא] ז' פתן, נחש *serpent | Schlange* תרג' ירוש' דב' ל"ג (פתנים): פתמנאי.

פֶּתְפֹת ז', מירוק ושכירה *smashing | das Zer-schlagen* שחש"ר ב' ה': פתפתי ביצים.

(פתפת) הַפְתַּפְתָּת הַתְּפִי, התפורר, נעשה פתית *to be crumbled | zerbröckeln* ירוש' כלא' פ"ז ל' ע"ד: הדין רכיכה מתפתת הוא.

פֶּתֶק פ"י, זינק, פתח שער מים *to open a channel | Wasser strömen lassen* ירוש' סנה' פ"ט כ"ז ע"א: פתק אמת המים עליו ובאו המים ושטפוהו.

נֶפְתֶּק נפ', נפתח שער המים *to be diverled | abgeleitet werden (vom Wasser)* תוס' מקוא' ג' ז': ונפתקו ובאו לחברו.

פֶּתֶק פיעל, ע"י פֶּתֶק, כרי פניא: אבל אתה מפתק הנחרות.

פֶּתֶק פ"י, השליך, זרק *to thrust | schleudern* סנה' צ"ה ע"א: פתק בה גירא.

פֶּתֶק, **פֶּתֶקָא** ז', ע"י פֶּתֶקָא, כ"ר פציא: מקבל פתקין קיד' ע"ג ע"ב: תלי פתקא.

פֶּתֶר י- נִפְתַּר נפ', (1) ניתן לו פשר ופתרון *to be interpreted | gedeutet werden* בר' ז"ה ע"ב: חלום שנפתר בתוך חלום,

פֶּתִיחָא נ"י, ע"י פֶּתֶחָא. תרג' דהי"ב ל"ב ז': לפתיחת הדתע קרתא.

פֶּתִיחַ ז', חרישה ראשונה *first ploughing | erste Pflügen* תוס' פאה א' ח': שלשה תלמים של פתיח.

פֶּתִיחָא ז', (1) ספק, גלוי עינים *open-eyed | Sehender* גימ' ס"ט ע"א: פתיחא וכו' עזרא.

(2) הזמנה לבית דין *summons | Vorladung* ר"ה ל"א ע"ב: כתב פתיחא עילוה.

פֶּתִיחָה נ"י, (1) פעולת הפותח *opening | Öffnen* פס' נ"ד ע"א: פתיחת פי הארץ.

(2) מבוא *introduction | Einleitung* שחש"ר א' ב': רבנן עבדן יתהון פתיחה לויחא.

פֶּתִיחַת נֶדֶר פתחוה פה ומעם להתרת נדר *offering reasons for regretting a vow | Veranlassung zum Entbinden von einem Gelübde* ירוש' נדר' פ"ח מ"א ע"א: פתיחת נדר.

פֶּתִילָא, פֶּתִילָה, פֶּתִילָתָא נ"י, (1) חוט שכנר *wick | Docht* ירוש' שבת פ"ב ד' ע"ד: ר' אמי נסיב פתילא: שם: כגין דאנא צבע פתילתא: שבת כ"א ע"א: פתילה לגר.

(2) עשת *bar | Barren* ירוש' סנה' פ"ז כ"ד ע"ב: פתילה של בעץ: נד' מ"ט ע"ב: פתילתא של אבר.

פֶּתִילָתָה נ"י, מין פולים *a kind of beans | elne Bohnenart* ירוש' כלא' פ"א כ"ז ע"א: פתילתה.

פֶּתִינַן ז', קורה של רוחב הכנין *cross-beam | Querbalken* נגע' פ"ג מ"ב: בית הכבוי ראש ופתין.

פֶּתִירֹש, **פֶּתִירֹש** שם איש *a man's name | männlicher Name* תוס' נז' ה' א': יהודה בן פתירה: שם אהלי' ד' י"ד: בן פתירוש.

פֶּתִיתַת ז', פירור *broken piece | Stück, Brocken* פירור מני' י"ה ע"ב: תורת פתיתים.

פֶּתִיתָה נ"י, ריסוק לחם לפירורים *breaking in pieces | das Zerbröckeln* מני' ע"ה ע"א: מעוגות פתיתה.

פְּתוּרָא עי' פְּתוּרָא. תרג' משי' ט' ב' (ערכה שולחנה): סדרת פתורות.

פְּתוּתָה נ', נערה שנתפתתה | *seduced girl* | *verführtes Mädchen* ירוש' בת' פ"א כ"ד ע"ד: ספק אנוסה ספק פתוטה.

פְּתַח -- נִפְתָּח, נפ', נעשה חנוור פיקח | *to be come seeing* | *sehend werden* פסיק'ר פמ"ב: כשילדה שרה כל סומא נפקה.

הִתְפַּתַּח התפ' -- 1) נפתח | *to be opened* | *geöffnet werden* תוס' מוטה מ"ו א': מתפתחות לפניו כלוחי פנקס.

2) עי' נִפְתָּח, גימ' פ"ב מ"ו: סומא ונתפתת.

פְּתַח ז', פקה, גלוי עינים | *Sehender* | *seeing* ערכ' י"ז ע"ב: פתח ונסתמא שפוי ונשתתה וכו'.

פְּתַח ז', מפתח ומחוקק | *engraver* | *Graveur* ירוש' שק' פ"ד כ"ח ע"א: פתחי אבנים.

פְּתַח -- פְּתַח, פְּתוּחָה לשון נקיה להעדר בתולים | *emphem. absence of virginity* | *(euphemistisch)* *fehlende Jungfernschaft* בת' מ' ע"ב: מענת פתח פתוח.

פְּתִי פ"ע, היה רחב | *to be wide* | *weit sein* תרג' תה' ק"ד כ"ה (רחב ידים): פתי תחומין.

פְּתִי ז', מרחק | *Entfernung* | *distance* חול' קל"ט ע"ב: בפת' מילא.

פְּתִי יִרְכָּא כף הירך | *Hüftgelenk* | *hip-joint* תרג' בר' ל"ב כ"ו (כף ירך): פתי ירכא.

פְּתִי רְמִשָּׂא ערב, ליל יום שבת ויום | *Vorabend* | *abend* ב"ד פס"ה: כל פתי רמשא דשכא.

בְּפְתִי רְמִשָּׂא לפנות ערב | *towards evening* | *gegen Abend* ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"א: בפת' רמשא.

פְּתִיָּא ז', 1) תינוק | *Kind* | *child* סנה' ק"י ע"ב: בכרכי חים קורין לינוקא פתיא.

2) מין כלי | *a vessel* | *ein Gefäß* ע"ז מ"ז ע"ב: פתיא אוכמא.

פְּתִיָּה כנ"ל, ב"ר פכ"ז: בערביא צווחין למיוקה פתיא.

פְּשָׁתְנִי ז', עושה, מוכר פשתים | *flax-worker* | *dealer in flax* | *Flachsarbeiter, Flachshändler* ב"ר פל"ב: הפשתני הזה בשעה שהוא יודע שהפשתן שלו יפה.

פֶּת -- שנים | *two* | *zwei* סנה' ד' ע"ב: פת באפריקי שתיים.

פֶּת גומרין [פְּתוּמָרִין] ז', מין ארג | *a web* | *ein Gewebe* תרג' יח' י"ג י"ח (המספחות): פת גומרין.

פֶּת נִפּוּלָה, פֶּת נִפּוּלִין לחם המתפורר | *crumbly bread* | *bröckliges Brot* ספרא בחוק' פרשה ב' פרק ד': פת ניפולה: כ"ב צ"ג ע"ב: פת ניפולין. **פְּתָאָה**, **פְּתָאָא** ז', **פְּתָאָתָא** נ', מרחב | *width* | *Weite* תרג' איוב ג"ט ז': בפחאה אתקין מותבין תה' ק"ח ה': פתאוא: דה"ב כ"ט ד': לפתאות מדינחא.

(פֶּתָה) הִתְפַּתָּה התפ', 1) נרצה לדברי פיתוי והסתה | *to be enticed* | *sich überreden lassen* כת' פ"ד מ"א: נערה שנתפתתתה.

2) נתרחב | *erweitert werden* | *to be widened* ילק' יש' ש"ב: מתפתה וכו' ומרחבת.

פְּתוּגָתָא שם מקום | *Ortsname* | *name of a place* ויקר' פ"ה: פתוגתא.

פְּתוּחָה נ', פרשה בתורה המתחלת בראש השורה | *a section in the Torah beginning a new indented line* | *ein Abschnitt in der Torahrolle*, י"ד: פתוחה שעשאה סתומה. *der mit einer neuen Zelle beginnt* סופר' א'.

פְּתוּתִי ת', רחב | *broad* | *brett* בר' כ"ח ע"ב: פתוי הראש.

פתוניא עי' פְּתוּנָאָה, תרג' שני אמ' ו' מ"ז: גברא פתוניא.

פְּתוּרָא, **פְּתוּרָא** ז' שולחן | *table* | *Tisch* תעני' כ"ה ע"א: דאכלי אפתורא דרהבא; תרג' יב"ע בר' כ"ג מ"ז (עובר לסוחר): עברין לכל פתור.

פְּתוּרָאָה ז', שולחני, חלפן | *money-changer* | *Geldwechsler* חול' נ"ד ע"ב: ר' חנה פתוראה.

נדה ניח עיב: פשפש זה ארכו כרחבו ופעמו כרחו.

פֿישער פֿיע, נמס *schmelzen* | מכי בשלח ויסע דע: ונמס - היה פושר והולך.

(2) היה לא חם ולא קר *lauwarm* | *to be tepid* *sein* ספרא מצורע פרק א': מים מושרים.

(3) עשה פשרה והוזה *etnen Vergleich eingehen* | *to come to terms* ירוש' כת' פיי ליד עינא: פושר מן הראשון וכו'.

נִפְּשֶׁר נפ', (1) כניל 1. ביך כיח עיב: אפילו נפשרה.

(2) נעשה קצת חם *lauwarm* | *to be tempered* *werden* שבת מ' עיב: לא בשביל שיבשל אלא שיפשר.

פֿישער פיעל, (1) התיר ונתק *losmachen* | *to loosen* ירוש' שבת פ"ז י' עינא: נסתבכו בגדיו בקוצים הרי זה מפשרן במקום צנעה.

(2) תיווך, השלים בין שני צדדים, *einem Vergleich zustande-bringen* | *to arbitrate* ירוש' סנה' פ"א י"ח עיב: שנים שפישרו וכו'.

הַפִּישֵׁר הפ', (1) עשה את המים פושרים | *to temper* *temperieren* שבת מ"א עינא: נותן לתוכו מים מרובים כדי להפשירן.

(2) עשה פשרה, השלים *ment[sich] vergleichen* | *to come to an agree-* ירוש' סוטה פ"ה כ' עינא: והפשיר עמו.

נִתְּפֶשֶׁר נתפ', כניל 2. ב"ר פכ"ב: עשיתי תשובה ונתפשרתי.

פֿישְׁרֵד, פֿישְׁרֵדָא נ', מיצוע הדיון | *compromise* *Vergleich, Kompromiß* כת' פ"י מ"ז: עד שיעשו פשרה ביניהם; תרג' יב"ע דב' א' מ"ז: ופשרות שלמא.

פֿישְׁתֵּן ז', פשתה, פשתים, בר *Flachs* | *flax* שבת פ"ב מ"ג: כל היוצא מן העץ אין מרליקין בו אלא פשתן.

פֿישְׁעֵוֹתָא כניל 2. בימ מיב עינא: כל לא ידענא פשיעותא היא.

פֿישְׁיפֿשׁ עי' פֿסיפֿס 3. ירוש' סנה' פ"ג כ"א עיב: המשחק בפשיפשוין וכו'.

הַפִּשִּׁיל הפי', (1) קשר, חיוק *to knot*, *festknüpfen* | *fasten* תוס' שבת ד' (ח'), בי: ויפשיל את הרצועה תחת זנבו.

(2) הדלה על כתפו *über die Schulter werfen* | *to cast over the shoulder* פיה עיב: הפשיל כליו לאחוריו.

(3) קלע *flechten* | *to twist* ירוש' סוכה פ"ה ניה עיב: מפקיעין - מפשילין.

פֿישְׁלִיָּא ז', מין פולים *eine Bohnenart* | *a kind of beans* עי"ז כ"ח עיב: היא המטליא היא פשליא.

פֿישְׁנֵעַ - נתרשל בשמירה *to be negligent in* | *guarding* | *fahrlässig sein* כ"מ ל"ו עיב: פשע בה ויצאת לאגס ומתה כדרכה.

הַפִּשְׁנֵיעַ חפ', החמיא | *to cause to transgress* | *zur Sünde veranlassen* כ"מ פ"ט: מדבר באחרן שהפשיע ישראל כריבור לא יהיה.

פֿישְׁפּוּשׁ ז', (1) בדיקה וחפוש | *investigation* *Durchsuchung* תרג' יב"ע ויק' י"ט כ' (בקורת תהיה): פשפוש יהוי.

(2) תוך, פנים *das Innerste* | *interior* תרג' איוב ל"ח מ"ז: פשפוש תחומא.

(3) התמוזות *das Schmelzen* | *melting* ילקי איכה תת"ר: שאין לשון ונמס אלא לשון פשפוש.

פֿישְׁפֿישׁ פעי"י, בדק, חיפש *to investigate* | *unter-* *suchen* ברי"ד עינא: פשפש ולא מצא.

(2) נמס, נתמוזו *schmelzen* | *to melt* ילקי איכה תת"ר: היו מפשפשין ונופלין וכו' שנאמר וחם השמש ונמס.

פֿישְׁפֿישׁ ז', (1) פתח קטן בשער *Pförtchen* | *wicket* מדות פ"א מ"ז: זה שהיה פתוח לעזרה פשפש קטן היה לו.

(2) מין רמש יונק דם אדם *bed-bug* | *Wanze*

פשי"ד פשטא דקרא.

פשטא זי. השתמהות | *das stretching forth*
Ausstrecken כרי ליד עיב: השתמהות זו פשוט
 ידים ורגלים.

פשטא (1) תי, ישר *gerade* | *straight* מנ' ליה עיב:
 כפוף וכו' פשוט.

(2) לא מורכב *plain* + *einfach* ביב פ"י מ"א: גט
 פשוט וכו'.

(3) זי, עי' פשטא 1. שבת סיג ע"א: אין מקרא
 יוצא מיד פשוט.

(4) שאין לו בית קבול *flach, ben* | *flat, level*
 שבת קב"ג עיב: פשוטי כלי עץ.

פשטא זי, (1) מים פושרים *lau-* | *tepid water*
warmes Wasser חול' מ"ו עיב: חמימי וכו' פשוט.
 (2) מעלות ובוררות | *unevenness of the ground*
Unebenheit des Bodens ע"ו ליד עיב: עיקולי
 ופשוט.

פשטא פ"י, קרע *abreißen* | *to tear off* תוס' יב'
 י"ד א': נתלה בות ופשהו.

נפשטא נפ', נבקע *gespaltten werden* | *to be split*
 שבי' פ"ד מ"ו: אילן שנפשהו.

פשטא -- (1) הוסיט *ausstrecken* | *to stretch forth*
 שבת פ"א מ"א: פשט העני את ידו.

(2) פירש וביאר *erläutern* | *to explain* במ"ו
 פ"ה: ר' ינאי היה יושב ופושט בפתח עירו.

נפשטא נפ', נתישר | *to be straightened out*
gerade gemacht werden כלי' פכ"ו מ"ב:
 נפשט מהור.

נפשט פיעל -- (1) הוסיט *gerade* | *to straighten*
machen כרי' נ"ט ע"א: לפשט את העקמוניות.
 (2) הסיר *abnehmen* | *to take off* תוס' כלי'
 ביק' ד' י"ז: משיפוש את הלוקו.

התפשטא התפ' -- עי' נפשט. ביב ק"ב ע"א:
 נתפשטו הקמטיו.

פשטא זי, (1) הפירוש הפשוט *der* | *plain sense*
einfache Sinn בת' ק"א עיב: פשטא דקרא.

(2) זרם הנהר *Strömung* | *course of a river*
 גיט' ס' עיב: נהרא כפשטא ליויל.

פשטא זי, מין צמח *Farnkraut* | *fern* שבת
 ק"י עיב: ליתי פשטא.

פשטא זי, התפשטות ותוספת | *spreading, extension*
Zunahme, Ausbreitung נגעי' פ"א מ"ג: להחליט
 את שגולד לו פשוט.

פשטא זי, נ"י, התעפפות | *branching* | *Abzweigung*
 שבת ק"ט עיב: אפשחה דדיקלא.

פשטא זי, (1) למור *Studium* | *study* ילק' ויק'
 תרס"ה: כיון דחמלין מן פשיטאון.

(2) מטבע קטנה *kleine Münze* | *a small coin*
 כ"מ ט"ז ע"א: פשיטי דספרא.

(3) אבעבועה *Blase* | *blister* גיט' מ"ז עיב:
 קאי בישריה פשיטי פשימי.

(4) תהיפ, ודאי, ממילא מוכן | *plain, a matter of*
klar, einfach, selbstverständlich course |
 כ"ב קל"ז ע"א: פשיטא מהו דתימא וכו'.

פשטא זי, (1) הושטה *das* | *stretching forth*
Ausstrecken ירוש' יומא פ"ה מ"ב עיב:
 פשיטת יד.

(2) התפשטות הבגדים | *undressing* | *das Aus-*
ziehen (v. *Kleidern*) שם פ"ג מ' עיב: הקיש
 פשיטה ללבישה.

פשטא זי, חלק פשוט בירושה,
 בנגוד לחלק כפול של הבכור | *single share of*
the heir, opp. to the double share of the first-
born son | *das einfache Erbteil des nach-*
geborenen Sohnes im Gegensatz zum dop-
pelten des Ältesten ירוש' כ"ב פ"ח מ"ז עיב:
 ליטול פשיטות אביו וכו' כפילות אביון, מופה
 י"ג ע"א: נהי דוביני בכורותא פשיטותא מיזביני.

פשטא זי, (1) זדון | *own fault* | *eigenes Ver-*
schulden ירוש' שבת פ"ד י"ד עיב: תשעים
 ותשעה מתים בפשיעה ואחד בירי שמים.

(2) התרשלות | *carelessness* | *Fahrlässigkeit*
 ב"מ צ"ה ע"א: פשיעה כבעליה.

פְּרִישָׁא ז', פירוש, ביאור Er- explanation | **לְאִוְרִינְג** תרג' יב'ע דב' יז' י"ח (משנה התורה): פרשא אורייתא.

פְּרִישָׁה ג' (1) פרק, מאמר section, chapter | **Abschnitt** בר' פ"ב מ"ב: פרשת שמע.

(2) חסעפוט **Verzweigung** | **branching off** חול' מיו ע"א: הפרשה תידון כבשר.

פְּרִישָׁת דְּרָכִים אם הדרך שממש דרכים יוצאות לכמה צדדים **Scheideweg** | **cross-road** כ"א ע"א: הגיע לפרשת דרכים.

פְּרִישָׁת הָעֵבֹר שעת מושבר **kritische Zeit** | **crisis** בר' פ"ד מ"ד: ככל פרשת העבור יהיו צרכיהם לסניך.

פְּרִישָׁע ז', עץ הבנים **Ebenholz** | **ebony** 'תוס' כלי ב"מ ב' י"ט: כל גולמי כלי עץ שמאים חוץ משל פרשע.

פְּרִישָׁתָא ע"י **פְּרִישָׁה** 1. מגי' ד' ע"א: אעבור פרשתא דא.

פְּרִישָׁת־בִּינָא ז', שר העיר **administrator** | **Stadtverwalter** נדה כ"ה ע"א: פרשתביןא דפומבדיתא.

פְּרִית פיעל, זולל **geringschätzen** | **to belittle** **herabsetzen** קהל"ר ג' י"א: פירת בממונו של עולם.

פְּרִית פעל, נשך **beißen** | **to bite** תרג' ישי' י"ד כ"ט (שרף מעופף): כחיוי מפרית.

פְּרִיתָת אתפ', נפרד ונפרש **ab-** | **to be separated** **getrennt werden** כיצה ב' ע"א: אוכלא דאפרת היא.

פְּרִיתָא ז', טבור **Nabel** | **navel** תרג' איוב' מ' ט"ז (בשרירי בטנו): כפרתא דכרמיה.

פְּרִיתָא ז', פרש, צואה **Exkrementa** | **excrements** סנה' ס"ז ע"ב: דם ופרתא.

פְּרִיתוֹנָא ז', אציל **Edelmann** | **nobleman** תרג' אס' א' ג' (הפרתמים): פרתונאי.

פְּרִיתוֹנָא ת', של ארץ הפרתים **Parthian** | **parthisch** תרג' שופ' ג' ל"א (כמלמד הבקר): פרש תוריא: ב"מ פ' ע"א: דנקיט פרשא מישלם.

פְּרִקְרוֹם ע"י פְּרִקְרוֹם, ילק' שמות רע"ג: ראה אותה אצל פרקרום ומילא חיקה פרקיריסיס.

פְּרִקְרִירִים ע"י פְּרִקְרִירִים, ילק' שמות רע"ג: ראה אוהה אצל פרקרים ומילא חיקה פרקיריסיס.

פְּרִר פיעל, פיתת לפתותים **zer-** | **to crumble** **bröckeln** פס' י' ע"ב: דרכו של תינוק לפרר.

פְּרִר ע"י פְּרִר, תוס' צוק' שבי' י' כ"ט: מפרדיו רמונים לעשותן פרר.

פְּרִישָׁ - 1 נבדל **sich ab-** | **to separate oneself** **sondern** אבות פ"ב מ"ד: אל תפרוש מן הצבור. (2) הפליג **ausreisen** | **to go on a voyage** ילק' כמ' תשל"ה: הספינות פורשות בים.

נְפִרָשׁ נפ' -- נבדל **fernge-** | **to be kept away** **halten werden** ויקיר פכ"ב: ויהיו נפרשים מעבודה זרה.

פְּרִישׁ פיעל - 1. פְּרִישׁ 1. פס' פ"ז ע"ב: שכיון שדברתי עמו פירש מן האשה אף אתה בדול עצמך ממנה.

(2) ע"י פְּרִישׁ 2. ירוש' מגי' פ"ב ע"ג ע"ב: מפרשי ימים.

(3) הכדיל **to separate** | **trennen** כ"ר פכ"ב: אילו רצה המלך פירשן.

הַפְּרִישׁ הפ', (1) הכדיל **absondern** | **to separate** יומא פ"א מ"א: מפרשין כהן גדול מביתו.

(2) הפליג **sich einschiffen** | **to go to sea** כ"ר פ"י"ג: היו מפרשין לים.

הַתְּפִישׁ התפ', (1) נתבאר **er-** | **to be explained** **läutert werden** ילק' כ"ר פ"ב: דבר שאינו מתפרש במקומו.

(2) נאמר בפירוש **ausdrücklich** | **to be specified** **genannt werden** ר"ה פ"ב מ"ט: ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים.

פְּרִישׁ פְּרִישָׁא ז', דרבן **Ochsenstachel** | **goad** תרג' שופ' ג' ל"א (כמלמד הבקר): פרש תוריא: ב"מ פ' ע"א: דנקיט פרשא מישלם.

פֿרֶקֶן, **פֿרֶקֶנאָן** זי, פֿרֶקֶן | redemption
lösung כתי' פֿיד מִידֶ חייב וכו' ובפרקנא; תרג'
 כמי' יבִיעַ ג' נִיא (הפֿרוים): פרקנא.

פֿרֶקֶטֶנאָן, **פֿרֶקֶטֶנאָן** זי, מעין | fountain
Quelle תרג' קה' ב' ו' (ברכות מים): פרקטנין
 דמיא; יבִיעַ כמי' כִיד ו' (עלי נהר): פרקטוני
 נהרין.

פֿרֶקֶלֶא עי' **פֿרֶקֶלֶה**. ילק' תח' תתניד: חודה
 הוא נוטל פרקילא.

פֿרֶקֶלֶינין עי' **פֿרֶקֶלֶימין**. כלי' פכִיד משינ' שלשה
 פרקלינין הן וכו'.

פֿרֶקֶנאָן עי' **פֿרֶקֶנאָן**. תרג' ירוש' דב' כ"ח נִיא
 פרקניא.

פֿרֶקֶלֶיט, **פֿרֶקֶלֶיטאָן** זי, מליין יושר, סגנור
 advocat|Fürsprecher אבות פֿיד מִיא: פרקליט
 וכו' קטיגור; תרג' איוב ליג' ב' ג' (מליין): פרקליטא.

פֿרֶקֶלֶימין זי, מין געלי יד | a sort of gloves
eine Art Handschuhe כלי' פכִיד מִיא: והשרוולין
 ממאין והפרקלימין מהוין וכל בית אצבעות
 מהורות וכו'.

פֿרֶקֶמֶיטאָן נִיא, סחורה | Ware goods תנח' משפ'
 חִי: כל פרקמטיא שאתה רואה שפלה ונתונה
 בארץ לך ועסקו בה שסופה להתעלות ואתה
 משתכר.

פֿרֶקֶמֶיט זי, סוחר | trader | Händler שמויר
 פניב: מעשה היה בפרקמטיא אחר שהלך
 לירושלים למכור את שלו.

פֿרֶקֶמֶיטאָן נִיא, רובלת | trading woman | Händle-
rin תרג' דהיא ב' ג' (הכנענית): פרקמטיא.

פֿרֶקֶם נִיא, כתונת | underwear | Unterhemd דרך
 ארץ יז' פושט את חלוקו ואחר כך מתיר את
 פרקסו התחתונה.

פֿרֶקֶם עי' **פֿרֶקֶם** 1, ירוש' כימ פֿיד ט' עִיד:
 מהו אין מפרקסין דלא ימא ליה צור גרמך.

פֿרֶקֶסֶם נִיא, עסק, מסחר | business | Geschäft
 ירוש' עִיד פֿיא ליט עִיד: משפ' פרקסם.

(2) מאמר מסויים במספר, פרשה | section, chapter
Abschnitt, Kapitel אבות פֿיו מִיא: הלומד
 מחבירו פרק אחד וכו'.

(3) תקופה, זמן | Periode, Zeit
 תענ' פֿיד מִיא: בשלשה פרקים בשנה וכו'.

(4) בגרות | maturity | Reifealter מִיא ט' עִיד:
 בנות ישראל שהגיעו לפרקן.

(5) משא | load | Last ילק' איכה תתיר: ושני
 פרקים יש עליו וכו'.

(6) התנהגות | Lebensführung
 תענ' מִיא עִיד: ופרקו נאה – שלא יצא שם רע
 בילדותו.

לִפְרָקִים תהי'פ, מוזמן לזמן, מוזמן | from time to time
 occasionally | von Zeit zu Zeit פֿיד מִיא:
 בזמן שרואה אותו לפרקים.

פֿרֶקאָן זי, שיעור בלימודים | session | Lehrvortrag
 פֿיד ק' עִיד: אנא איקלעי לפרקיה דר' סנחם
 וכו' וקם תנא ותני קמיה.

(פרקד) **אַת־פֿרֶקד**, **אַת־פֿרֶקד** תהי'פ, 1) נפל
 פרקדן | to fall backward | auf den Rücken
fallen תרג' יבִיעַ בר' מִיא יז' (ויפל רוכבו
 אחור): רכביה מתפרקד לאחוריה.

(2) היה משופע | to be slanting | schräg ab-
fallen מני' ציו עִיד: פרקדי הוה מפרקא.

פֿרֶקֶדֶם זי, אופה עוגות | pastry-cook | Kuchen-
bäcker פסיק' בחודש קִיד עִיד: ראה אותה אצל
 פרקדום ומילא חיקה פרקדיסין.

פֿרֶקֶדֶן עי' **פֿרֶקֶדֶן**. שהשיר ג' וז' נטל פרקדין
 ורכבו.

פֿרֶקֶדֶם זי, עוגה | cake | Kuchen פסיק' בחודש
 קִיד עִיד: ראה אותה אצל פרקדום ומילא חיקה
 פרקדיסין.

פֿרֶקֶדֶן תי, שוכב על הגב | lying on the back
auf dem Rücken liegend פֿיד ק"ח עִיד:
 פרקדן לא שמי' הסיכה.

פֿרֶקֶלֶה נִיא, פסק דין | verdict | Gerichtsurteil
 פסיק' שובה קניט עִיד: חודה הוא נוטל פרקולה.

Nebensache אבות ס'ג מ'יח: תקופות
וג'מריאות פרפראות להכמה.

(פּרִיץ) נִפְרֵץ גמ', נהרם | *to be broken through*
durchbrochen werden כל' פ'ד מ'ד: וגר
שנפרץ.

הִפְרִיץ הפ', התחצף, העיז פנים | *to be defiant*
keck sein תוס' מכות ה' (ד'), יג: אפי' עומר
ומפריץ וכו'.

פִּרְץ פ'י, (1) הרם *durch-* | *to break through*
brechen תרג' מליב י"ד יג (ויפרץ בחומת
ירושלים); ופרץ בשורא.
(2) ולול *neglect* | *geringschätzen* תעני'
כ'ד ע"ב: הא קא פרצי בריפא.

פִּרְצוֹן ז', קלסתר פנים; צורה בולשת, תמונה
face, visage | *Gesicht, Bild, Gestalt* ע"ז מ"ב
ע"ב: כל הפרצופין מותרין חוץ מפרצופ אדם
וכל הצורות מותרות חוץ מצורת דרקון; שם
י"ב ע"א: פרצופין המקלחין מים.

פִּרְצִידָא ז', (1) נחל מים *Bach* | *rivulet* תרג'
איוב י"ד י"א (מים); פרצידוהי.
(2) גרעין *Kern* | *kernel* תעני' ד' ע"א: לפרצידא
דתותי קלא כיון דנכש נכט.

פִּרְקֵי -- (1) הסיר משא *abladen* | *to unload* ב"מ
פ"ב מ"ו: פרק ומען.

(2) הפריד דבר מורכב | *to take to pieces*
auseinandernehmen שבת מ"ז ע"א: כילת
חתנים מותר לנשותה ומותר לפורקה.

נִפְרָק גמ', (1) נפרד להלקיו | *to be taken to pieces*
auseinandergenommen werden כל' פ"א מ"ט:
נזם וכו' ונפרק.

(2) נקע *sich verrenken* | *to be sprained*
שבת פכ"ב מ"ז: מי שנפרקה ידו.

פִּרְיִיק פֻּעַל, תירץ קושיא *beantworten* | *to reply*
שבת קמ"ה ע"א: הוא מוטיב לה והוא מפרק לה.

פִּרְקֵי -- (1) קשר שבין אבר לאבר | *link, joint*
Gelenk חול' פ"י מ"ד: מן הפרק של ארכובה.

(2) מירם *entmannen* | *to unman* סוטה י"ג ע"ב:
בא גבריא לופירעו.

פִּרְעָה -- סבך *thicket* | *Dickicht* תוס' אהל' ט' ג':
אלו הן הפרעות פרע היוצא מן הגדר וכו'.

פִּרְעָא ע"י פִּרְעָא. תרג' יב"ע שמי' מ"ו כ"ה: דיני
פרעא ומשקופי.

פִּרְעוֹן ז', תשלום, סילוק *Bezahlung* | *payment*
מו"ק ט' ע"ב: עכרים לענין פרעון לעולם מצר.

פִּרְקָה פ"י, רכס *anhefteln* | *to clasp* שבת פ"ו
מ"ז: ובלבד שלא תפרוק לכתחלה בשבת.

פִּרְפֹּנְדָא ע"י פִּוְנְדָא. תוס' ב"מ ח' י"ד: נתנו
בפרפונדא.

פִּרְפֹּר ז', פרכוס *das Zappeln* | *convulsion*
Zucken ילק' ירמ' רע"ט: לשון פרפור הוא זה
ונפש הללים תשועה.

פִּרְפֹּרְנֹן ז', תוספת כתובה | *addition to dower*
Zugabe zur Mitgift ב"ר פס"ה: הכא לי
מפרפורנן שלי.

פִּרְפֹּחִינָא ז', מין צמח *Portulak* | *purslane*
ירוש' פאה פ"ז כ"א ע"א: פרפוחינין.

פִּרְפִּיסָא ע"י עֲצִיין נְקוּב. שבת פ"א ע"ב: האי
פרפיסא שרי לטלטולה וכו'.

פִּרְפֹּר פֻּעִי -- (1) פורר *zer-* | *to crumble*
bröckeln תוס' שבת י"ב (יג'), י"ד: מפרפרין
גלוסקין וכו'.

(2) פרכס *zappeln* | *to struggle (in agony)*
zucken סנה' ל"ז ע"ב: והרוג מפרפר.

(פרפר) אֶתְפִּרְפֵּר אתפ', נתפרד *to be out of*
joint | *zerfallen* תרג' תה' כ"ב ט"ו (התפרדו כל
עצמותי); ואתפרפון כולחון גרמי.

פִּרְפִּירָא. פִּרְפִּרְתָּ נ"י, (1) לפתן, קנזה סעודה
first course (minor dish); desert | *Vorgertcht*;
Dessert ברי' מ"ב ע"א: ברך על הפרפרת שלפני
המוזון פטר את הפרפרת שלאחר המוזון; ב"ר
מ"ז: אית פרפריין וכו'.

(2) דבר טפל | *subordinate matter, auxiliary*

פֿאַרשפּאַנאַ ת', ענף, עבות | *widely ramified* | *welt-*
verzweigt שבת קניד ע"ב; בגואזא פרמכנא.

פֿאַרשפּאַן פיי, הודיע ברכים | *to make known* | *be-*
kannfmachen יומא פ"ז ע"ב; מפרסמין את
החנפין מפני הלול השם.

הֶתְפָּרְסָם התפ', נודע ונתגלה | *to be published* |
bekannt werden ויק"ר פליב; כדי שלא יתפרסמו
החמאים.

פֿאַרשפּאַנע גי, יצאנית | *Heramlänferin* | *ruft-about*
ביר פייח; לא מן העין שלא תהא סקרנית לא מן
הרגל שלא תהא פרסנית.

פֿאַרשפּאַן פֿאַרשפּאַן, ז', מין פרי, אפרסק | *peach*
Pfirsich ביר פמיב; תפוח ופרסק; ירוש' כלא
פ"א כ"ז ע"א; פרסקיה.

פֿאַרשפּאַן עיי פֿאַרשפּאַן. ביר פמ"א; ילך יובא
לו שני פרסתקין.

פרסתקיה [פֿאַרשפּאַן] זיר, עיי פֿאַרשפּאַן. ירוש'
כלא פ"א כ"ז ע"ב; הוה משקיא פרסתקיה יין
מבושל בשביל למתקה.

פרסתקין עיי פֿאַרשפּאַן. תוס' צוקי אהלי ז' י"ד;
פרסתקין שהוא פתוח לבית.

פֿאַרשפּאַן -- שילם, סילק | *bezahlen* | *to pay* | *שבוני*
מ"א ע"ב; כל האומר לא לזיתי כאומר לא
פרעתי דמי.

(2) **ענש** | *strafen* | *to punish* | *כימ פ"ד מ"ב; מי*
שפרע מאנשי דור המבול וכו'.

נפֿאַרשפּאַן גפ', -- (1) כניל 2, ביר פציו' כשם שנפרעין
מן העובד כך נפרעין מן הנעבד.

(2) **התגלה**, חשף את גופו | *to uncover oneself* |
sich entblößen ביר מ"ב ע"א; שאין נפרעין
מעומד אלא מיושב.

(3) **גבה**, תבע | *sich be-* | *to collect payment*
zahlt machen ב"ב ה' ע"ב; הבא ליפרע מנכמי
יתומים לא יפרע אלא בשבועה.

פֿאַרשפּאַן פיעל, גילה, חשף | *ent-* | *to uncover o. s.* |
blößen ירוש' ברי פ"ט י"ד ע"ג; לא מירע עד שישב.

(2) **עיי פֿאַרשפּאַן**. ירוש' שבת פ"ב י"ז ע"ג; הוון
פרסין קילעיה.

אַתְפָּרְס אתפ', התפרסם | *to be published* | *be-*
kannf werden איכ"ר ב' ב'; ולא תתפרסין.

פֿאַרשפּאַן ז', (1) חתיכה, פרסה | *Stück* | *piece* | *תוס'*
נגע' ד' י"ז וכמה הוא פרס חצי וכו'.

(2) **מוון** | *Kost* | *fare* | *עירי ע"ב* במקבלי פרס.

(3) **חצי מנה** | *halbe Mine* | *half a Maneh* | *ער'*
פ"ג מ"ג; מנה ופרס.

פֿאַרשפּאַן ז', (1) מסך | *Vorhang* | *curtain*
במ"ר פ"ז; כמין פרס שטחה לו; חולי' ח' ע"ב;
כליתא דפרסא.

(2) **רשת** | *Netz* | *net* | *תוס'* ביצה ג' א'; מעלה את
פרסו; סוכה כ' ע"ב; חוו לפרסי ונפוחות.

פֿאַרשפּאַן עיי פֿאַרשפּאַן. פס' צ"ב ע"א; שיתא אלפי פרסי
הוי עלמא.

פֿאַרשפּאַן, פֿאַרשפּאַן ת', פרסי | *Persian* | *persisch*
ביק נ"ה ע"ב; גמלא פרסא וגמלא מייפא; שם
גיט ע"א; דיקלא פרסאה.

פרסדור עיי פֿאַרשפּאַן. תוס' צוקי נדה ג' מ';
דס הנמצא בפרסדור.

פֿאַרשפּאַן -- ז', מרת השמה, מיל | *Persian mile* |
persische Melle | *ביק פ"ב ע"ב* נזרעוה ארץ
ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה.

פֿאַרשפּאַן ז', (1) גילוי וחשיפה | *das* | *uncovering* |
Entblößen | *תרגי יביע ויקי יח ו'* (לגלות
ערוה); בפרסומי עיריא.

(2) **הודעה** ברכים | *Bekannt-* | *making known*
machung פס' ק"ב ע"א; פרסומי ניסא.

פֿאַרשפּאַן עיי פֿאַרשפּאַן. ירוש' ע"ז פ"ג מ"ד ע"ג; היו
חיתמין בפרסומות.

פרסתקין עיי פֿאַרשפּאַן. תוס' צוקי אהלי ז' י"ד;
ורואין את הפרסתקין כאילו הוא אומם.

פֿאַרשפּאַן עיי פֿאַרשפּאַן. ירוש' פאה פ"ז
כ' ע"א; אפיק לון אריסא הדא פרסיקא; ביט פ"י
י"ב ע"ג; פרסיקין.

פֶּרְמָקוּם ז', מכשף *sorcerer | Zauberer* שהש'ר ג' ו': פרמקום פרמקום חרש את לית חרשין מצלחין בלילה.

פֶּרְמָשֶׁתֶּק ז', אבר הזכרות *membrum virile* מו"ק י"ח ע"א: הוא אמה ופרמשתקו אמה.

(פרן) הפֶּרִין הסי', נתן מוהר ונדוניא *to settle the dowry | Mitgift geben* ב"ר ס"מ: ולא היו מפרנים אלא בפת.

פֶּרֶן ז', מגדל אור *light-house | Leuchtturm* מהר' פיו מימ: הפרן רשות היחיד לשבת וכו'.

פֶּרֶן פֶּרְנָא ז', מוהר, נדוניא *dowry | Mitgift* ירושי' כח' פ"ז לא ע"ג: תיפוק בלא פרן: סומה פ"ג י"ט ע"א: יובן לאתתא דההוא גברא פרנא.

פֶּרְנָנָן ז', מין משי *brocade | Brokat* תרג' שני אמי' ח' א': שיראה פרננן מבא.

פֶּרְנָדָא ז', מין ארג *a web | ein Gewebe* סומה מ"ח ע"ב: בטחה שירה פרנדא.

פֶּרְנָדִיסִין שם נמל באיטליא *Brindisi in Italy* עיר' פ"ד מ"א: מעשה שבאו מפרנדיסין והפליגה ספינתם בים.

פֶּרְנָסִין ז', מכלת *provision | Ernährung* תרג' מל"א ח' כ"ה (מכלת): פרנס.

פֶּרְנֻק ז', שעשועים, עונג *delight | Vergnügen* תרג' תה' ק"ט כ"ב (שעשועי): פרנוקי.

פֶּרְנוּתָא ע"י פֶּרְנוּתָא 2. שמור פכ"ה: פורנתא דרמונא.

פֶּרְנָם פ"י, כלכל *to nourish | ernähren* ב"ב ח' ע"א: פרנסני ככלב וכעורב.

(2) תיקן, טיפל *to improve | pflegen* שמור פמ"ג: הלך הארים ופרנס אותה שדה.

(3) המציא *to provide | besorgen* תוס' ב"מ ז' ו': פרנס לי מלאכה מתוך שלך.

הַתְּפָרְנָם התפ', התכלכל *to be provided for sich ernähren* קיר' פ"ד מ"ד: והן מתפרנסין שלא בצער.

פֶּרְנָם, פֶּרְנָסָא ז', מנהיג. ראש *leader | Führer* יומא פ"ו ע"ב: שני פרנסים טובים עמדו להם לישראל משה ודוד; תרג' זכ' י"א פ"ז (רועה אוילי): פרנסא טפשא.

פֶּרְנָסָה נ', כלכלה, צרכים הכרחיים *provision, support | Ernährung, Unterhalt* ע"ב: עמד ישראל צריכין פרנסה.

פֶּרְנָסוּת נ', משרה בשלטון *administrative office | Verwaltungsamt* כ"ב ע"א: אלו שימשו פרנסות.

פֶּרְנָסוּתָא ע"י פֶּרְנָסָה. תרג' איכה ח' ט' (לחמנח): להם פרנסותנא.

(פרנק) הַתְּפָרְנָק התפ', חתפנק והתעדן *to de-light | sich ergötzen* שהש'ר ז' ב"ז כל חיטמין ופרנקין שישאל מחטין ומתפרנקין בעולם הזה וכו'.

פֶּרְנָק פ"י, פִּינֵק *to pamper | verzärteln* תרג' י"ב ע"ב: כ"ח נ"ו (הענגה): ורמפרנקא.

אַתְּפָרְנָק ע"י הַתְּפָרְנָק. תרג' תה' ק"ט ט"ז (בחקותיך אשתעשע): בגזירתך אתפרנק.

פֶּרָם - פרש ושטח *to spread | ausbreiten* יומא פ"ג מ"ד: פרסו מדין.

פֶּרָם על שִׁמְעָה קרא פרשת שמע בדבור פסוק אחר פסוק, חזן וקהל *to recite the Sh'ma publicly in chorus | die Schemaabschnitte öffentlich im Chor rezitieren* ויקי' סכ"ג: לפרום על שמע ולעבור לפני חתיבה.

נֶפְרָם נפ', נבצע, נשבר *to be broken | abgebro-* chen sein פ"ג מ"א: אוכל שנפרם.

פֶּרָם פיעל: פֶּרָסָה נָדָה נעשתה האשה נדה *to become menstruous | menstruieren* ב"ר פמ"ח: פירסה נדה ונשמאה האשה.

נֶתְפָרָם נתפ', ע"י נֶפְרָם. ב"מ פ"ז מ"ז: נתפרסו עיגוליו.

פֶּרָם פ"י, (1) שבר, בצע *to break | abbrechen* ילק' משי תקמ"ז: פרים מנחם ויהיב לאכל.

to be refuted | *widerlegt* נסתרו דבריו (2)
werden הור' ייד ע"א: כל דאמר מילתא ולא
מיפרך.

פֶּרֶךְ: -- מוט ברזל לצליה *Roststab* | grill כלי
פי"ב מ"ג: הפרכין והיחיתין.

פרכדיגמא [פֶּרֶכְנֶמָא] נ', מטבע מזויף false
coin | *falsche Münze* פרה פ"א מ"ג: ר' ישמעאל
קורוהו פרדיגמא.

פֶּרֶכְטֶם ז', טבח, אמן הבישול *Koch- |* cook
künstler אוכיר ג' ו': הוליכה וכו' אצל הר
פרכטס וכו' אמר לה ימתין אצלי חמש שנים
ואני מלמדו מאה מינין בביצה.

פרכייא עי' פֶּרְוָא. ירוש' עיז פ"ד מ"ד ע"ב:
פרכייא על עיר.

פֶּרְבִּיל, פֶּרְבִּיר ז', זמורת גפן | *twig with grape*
Weinrebe עוקצ' פ"א מ"ג: יד הפרביל: ירוש'
בכורים פ"א ס"ד ע"ד: פרבירי ענבים.

פֶּרְבִּם פ"י, (1) קישט, כחל | *to paint, to adorn*
schminken, herausputzen ב"מ פ"ד מ"ב: אין
מפרכסין לא את האדם ולא את הבהמה וכו'.

(2) פרפר *to move convulsively | zappeln, zucken*
חולי, ל"ז ע"א: עד שתפרכס ביד וברגל.

פֶּרֶם -- נִפְרָם נפ', נקרע *to be torn | zerrissen*
werden סוטה פ"א מ"ח: וכהן אוהו בבגדיה אם
נקרעו נקרעו אם נפרמו נפרמו.

פֶּרֶם פיעל, כנ"ל. ירוש' סוטה פ"א מ"ז ע"ב: וצדדיה
מפורמין וזרועותיה חלוצות.

פֶּרֶם פ"י, קוצץ *to hash | zershacken* שבת ע"ד
ע"ב: האי מאן דפרים סילקא.

אִפְרָם אהפ', נחתך *to be cut | zerschnitten sein*
חולי, ל' ע"ב: חוינן גידפ' דמפרמי.

פֶּרְמָא ז', מסוה *mask | Larve* ילקי' תה' תשע"ב:
פרמא בעיניהם.

פֶּרְמוֹסְקָא ז', שלמון *Regierung* | government
ב"מ צ"ג ע"ב: גברי דפרמוסקא.

פֶּרִישָׁא ת', נפלא *wonderful | wunderbar* תרג'
תה' ק"ח כ"ג (נפלאות בעינינו): פרישא קדמונא.

פֶּרִישָׁה נ', (1) התבדלות *separation | Abson-*
derung חולי, ע"ב ע"ב: פרישתן מאביהן.

(2) מניעה ממעשה *abstinence | das Unterlassen*
פס' ב"ב ע"ב: כשם שקבלתי שכר על הדרישה כך
אני מקבל שכר על הפרישה.

פֶּרִישוֹת נ', (1) פרידה *parting | Abschied* כ"ר
פ"ע: נשיקה של פרישות.

(2) נזירות, כיבוש היצר *selfrestraint | Ent-*
haltsamkeit סוטה פ"ט מ"ט: טהרה ופרישות.

פֶּרִישוֹתָא נ', פלא *Wunder* | wonder תרג' איוב
ל"ז י"ה (נפלאות): פרישותא.

פֶּרִישנא עי' פֶּשְׁרוֹנָא. פס' צ"א ע"א: רמי ליה
רב עוקבא בר חיננא מפרושנא לרבא.

פֶּרִישְׁתָּא נ', התפשטות *spread | Ausdehnung*
תרג' איוב ל"ז כ"ט (מפרשי עב): פרישתא דעיבא.

פֶּרֶךְ מ', פירר וריס *to crush | zerreiben* שמו"ר
פלא: פורכו בידו.

נִפְרָךְ נפ', נשבר ונתפורר *to be crumbled | zer-*
bröckelt werden בכורות ל"ז ע"ב: יבישה כרי
שתהא נפרכת.

פֶּרֶךְ פיעל, הִפְרִיךְ הפ', עי' פֶּרֶךְ. ביצה י"ב ע"ב:
מפרכין קטניות: ב"מ פ"ט ע"ב: לא יפריך.

הִתְפֶּרֶךְ התפ', גדרס וגשוף *to be crumbled, to be*
threshed | zerleben, zertreten sein ירוש'
ב"מ פ"י ע"ג: כרי שיחפרך ברגלו.

פֶּרֶךְ פ"י, פֶּרֶךְ פיעל, (1) עי' פֶּרֶךְ. פס' ס"ח ע"ב:
יבשה מפרך פריכא: ירוש' שבת פ"ז י' ע"א: כר
מפרך ברישייא.

(2) שאל, הקשה *to object | einwenden* ב"ק
ה' ע"ב: דאיכא למיפרך: קיד' י"ג ע"א: פריך
רב אחיו.

אִתְפֶּרֶךְ, אִיפְרֶךְ אהפ', (1) עי' נִפְרָךְ. תרג' יש'
כ"ד ז' (אמללה גפן): אתפריכו גופניא: שבת
כ' ע"ב: איפרכי מיפרכו.

female assistants | נ"ר, משרתות | *Dienerinnen*
: (שרותיה):
פריסותהוא.

ambassador | ז', שליח המלכות | *Gesandter*
ב"מ פ"ו ע"א: שדרו פריסתקא
דמלכא בתריה.

פריע: בפריע במהרה | *schnell* | *quickly* במ"ר
במ"ר פ"ט: סרו מהר - סמו בפריע.

פריעא | פריעא | ז', גרזן | *hatchet* | *Bell* תרג'
מש' כ"ה י"ח (מפיץ): פריעא.

פריעדה | ז', (1) גידול פרע של השערות | *letting the hair grow in neglect* | *das Wildwachsen-*
lassen des Haares מו"ק מ"ו ע"א: אין פריעה
אלא גידול שער.

(2) גילוי, חשיפה | *das Entblößen* | *uncovering*
שם כ"ד ע"א: פריעת הראש.

(3) תשלום, פרעון | *das Bezahlen* | *paying* כ"ב
קעיד ע"א: פריעת בעל חוב מצוה.

פריצותא | נ', שובבות, לקוי המוסר | *licentiousness*
Ausgelassenheit סימח מ"ח ע"א: זמרי גברי
ועני נשי פריצותא.

פריקן ע"י פריקתא. תרג' יב"ע בר' מ"ה י"ד
(צואריו): פריק צוור.

פריקה | ז', (1) הפרדת דבר מורכב | *taking apart*
das Auseinandernehmen במ"ר פ"ד: בשעת
פריקתו.

(2) קשיפה | *das Pflücken* | *plucking* שבת ע"ג
ע"ב: אין דרך פריקה בכך.

(3) הסרת משא | *das Abladen* | *unloading* כ"מ
ל"ב ע"א: פריקה וכו' מע"ה.

פריקא | שם אמורא | *Name* | *name of an Amora*
elnes Amoraers ירוש' כ"ב פ"ט י"ז ע"א:
ר' פריקא.

פריש | ז', מין פרי | *Mispel* | *medlar* תוס' מוכח
כ' ט': לא ימול בידו פריש וכו'.

פריום, פריומא, פריונא | ז', אפריון | *litter*
Sänfte במ"ר פ"ב: עשו לה פריום; שהש"ר ג' י"ז
ומה הוא אפריון פריומא; תרג' איוב ח' ט"ז
(גנתו): פריוגיה.

פריזומא | ז', ע"י פריזומא. ירוש' שבת פ"ו ח'
ע"ב: מחלצות - פריזומא.

פריחה | ז', (1) התעופפות | *das Weg-* | *flying off*
fliegen ירוש' יומא פ"ב ל"ט ע"ג: בפריחה
האחרונה נתכפרו וכו'.

(2) התפשטות הצרעת | *Ausdehnung* | *extension*
(*des Aussatzes*) נגע' פ"ח מ"ה: כל פריחת
ראשי איברים.

פריטא | ז', ע"י פריטא 1. כ"ב קס"ה ע"ב: פריטי
דכספא.

פרייא | ז', ילדים קטנים | *kleine* | *little children*
Kinder ירוש' גימ' פ"ה מ"ז ע"ב: אפיוטות -
פרייא.

פרייפריין | ז', נושאי האפריון | *carriers of the litter* | *Sänfenträger*
ב"מ פ"ו מ"א: להביא
פרייפריין.

פריכה | ז', שברון הגוף | *das Zermalmen* | *crushing*
סוטה י"א ע"ב: כפרך - בפריכה.

פרימא | ז', חתיכה | *Stück* | *piece* בר' ל"ט ע"א:
פרימא רבא.

פרימה | ז', קריעת בגדים | *rending of garments*
das Zerreißen der Kleider מג"י פ"א מ"ז:
פריעה ופרימה.

פרינקא | ז', עידון ופינוק | *Zartheit* | *delicateness*
תרג' יב"ע דב' כ"ה נ"ו: פרינקא.

פריסא | ז', סכך | *Vorhang* | *eurtain* מג"י כ"ו ע"א:
האי פריסא וכו'.

פריסדקא | ז', מין כלי | *ein Gefäß* | *a vessel*
ע"ז מ"ה ע"ב: דמיתו פריסדקי.

פריסותא | ז', שכבה | *Schlecht* | *layer* תרג' ויק'
א' ח' (הפרד): פריסותא דתרבא.

פְּרִיָּה נִי, עופות *birds | Geflügel* משי' א' י"ז (עוף כנף): פרהתא דגפא.

פֶּרֶט - 1) פתח *to open | öffnen* ויקר פיה: שהיו פורטים פיהם.

2) פצח *to split | spalten* מעיש' פ"ב מ"ו: פורט ואוכל.

3) החליף מעות גדולות בקטנות *to change | Geld wechseln* money מעש' פ"ב מ"ח: הפורט סלע וכו'.

4) ביאר בפירוש *besonders her-* vorheben פ"ב ע"ב: עד שיפורט לך הכתוב.

נִפְרָט נפ', נבקע *to be separated | getrennt* werden מאה פ"ז מ"ג: נפל לארץ ונפרט.

פֶּרֶט ז', דבר בודד ומיוחד *Einzelnes, detail* *Spezielles* ספרא ויקרא א': מן הכהמה כלל מן הבקר מן הצאן פרט.

פֶּרֶט ל' יצא מן הכלל *to the excusion of | aus-* genommen, mit Ausnahme von רט למרשיע את עצמו.

פֶּרֶטא ז', 1) ע"י פֶּרֶט. ביק ניד ע"א: חד פרטא. 2) שם איש *a man's name | männlicher Name* גיט' פיג מ"ד: איר אלעזר בן פרטא.

פֶּרֶטאמָא ז', אציל *nobleman | Vornehmer* ב"ר פ"א: מזכיר שנחו וכו' פלן פרטאמא.

פֶּרֶטָנְמָא ע" פֶּרֶטָנְמָא. ויקר פ"א: ואותן שבע שנים הן הן פרטנמא.

פרטומי ע" פֶּרֶטָנְמָא. תנח' שופ' מ': ומעמיר להם פרטומין.

פֶּרֶטוֹם ז', חלק *part | Tell* ספרי דב' שניג' וכו' כמה ארצות כיבש יהושע והלא לא כיבש אלא פרטום זה קטן.

פֶּרֶטִי ע" פֶּרֶטִי. ויקר פכ"ה: פרטי ריהודאי בעי למצטבלא.

פֶּרֶטִיקָאָת ז', ע"י פֶּרֶטִיקָאָת. תוס' צוק' ביצה ב' י"ד: פרטקאות מעשנין וכו'.

פֶּרֶטָמָא ז', 1) צוואה *will | Testament* גיט' נ"ז ע"ב: שדר שטר פרטמא.

2) פלה, חתיכה *piece | Stück* תנח' וארא י"ד: כפרטמא דרומנא דהרצניא מתחמיא מלגא.

פֶּרִי פיע, רץ *to run | laufen* ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ג: חויא פרי בתר.

פֶּרִי - פִּירוֹת ריוח, הכנסה *profit, usufruct* *Gewinn, Zinsen* פאה פ"א מ"א: אלו דברים שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקדן קיימת לעולם הבא.

פֶּרִיָּבָתָה ז', מרחצאות של יחידים *private baths* *Privatbäder* ירוש' שבי' פ"ח ל"ח ע"ב: באילין פריבטה אמור.

פֶּרִיגוֹרוֹן ע" פֶּרִיגוֹרוֹן. ילק' בר' ק"א: כלו - פריגורון.

פֶּרִיגוֹרִי שם אמורא *Name | name of an Amora* *eines Amoräers* ירוש' תרי' פ"א מ"ז ע"ד: ר' פריגורי דקיסרין אמר ר' לעזר בי רבי ישמעאל.

פֶּרִיָּתָא ז', אמרוח *chicken | Kücken* איכ"ר רבתי: חמשא פריגין.

פֶּרִיָּא ז', 1) מין גרגרים *jujube berry | Brust-* beere גיט' ס"ט ע"א: חמשה כוני פרידא. 2) חצץ *pebble | Kies* איכ"ר ג' ע"ז (ויגרם כחצץ שני): ורציק בפרידן שיני.

3) שם אמורא *Name | name of an Amora* *eines Amoräers* סנה' פ"ב ע"א: ר' פרידא וכו'.

פֶּרִיָּדָה ז', 1) יונה בודדת *single pigeon | eln-* zelne Taube קנים פיג מ"ו: צריכה להביא עוד פרידה אחת.

2) גרגר בודד *a single berry | einzelne Beere* ירוש' בר' פ"ו י' ע"א: פרידה אחת של ענב.

3) פלה, חתיכה *piece | Stück* ירוש' נ"ז פ"ו נ"ד ע"ד: פרידה אחת של רמון.

פֶּרִיָּדָתָא ז', יוצאנית *run-about | Herumläuferin* תרג' משי' ז' י"א (ומוררת): ופרידתא.

פֶּרִיָּה ז', פֶּרִיָּה וְרִבְיָה הולדת בנים *propagation* *Fortpflanzung* בר' פ"ה: האיש מצווה על פריה ורביה.

3) הושיט *ausstrecken* | *to extend* קהליר ח' ח' מפריזין באצבעותיהן.
פֿרֿוֹדֿאָוֿן, **פֿרֿוֹדֿוֹן** עיי פֿרֿוֹדֿאָוֿת, תרגי רות ד' ב' פרודאון דאוויב ירבעם; קהל' ג' יא: ומני פרודון על שבילא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', חגורה *Gurt* | *girdle* מוכה יא עיא: ר' עמרם רמא תכילתא לפרומא דאינשי ביתיה.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', שכר שעורים *Gersten-* | *barley bear* פס' קיז עיא: פרומא ותאיני ואסני.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', התמרמר *to rage* | *wüten* גיט' ס'א עיא: כי אתער הוה קא מיפרול.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', שם איש *männlicher* | *a man's name* Name בימ מיט עיב: פרוק רופילא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', עף *to fly* | *fliegen* בימ ס'א מיד: גוזלת שלא פרחו.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', כנול *1* -- *he' 1* כנול, חול' פייב מיג: אפרוים מפריחין.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', גרם להתעופפות *to cause to fly* | *fliegen* גרם להעפוף פ'ג מיג: מפריח יוניס.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', העביר את הגבול *to place beyond due limits* | *vorragen lassen* תוס' ב'ק ב' ה': המפריח גריו לרשות הרבים.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', אפרוח *chicken* | *Kücken* עיי פ'ג מיב עיד: תרגולתא ופרחיה.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', כהונה *priestly youth* | *priesterliche Jugend* צעירי הכהנים פ'א מיה: פרחי כהונה וכו'.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', מין ארבה *a species of locusts* | *eine Heuschreckenart* תרג' יואל א' ד' (הילק): פרחא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', עיי צִלָתָא, פס' קיא עיב: טולא דפרחא. ועיי פֿרֿוֹדֿמָא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', כנול *2* בר' מ' עיב: נצפה - פרחא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', פֿרֿוֹדֿמָא, ירוש' מג' פ'ב עיב עיא: פרחינון.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', פֿרֿוֹדֿמָא, ירוש' מג' פ'ב עיב עיא: פרחינון.

פֿרֿוֹדֿמָא ז', פֿרֿוֹדֿמָא, רות רבה א' יב: פרופקפא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', גואל *redeemer* | *Erlöser* איכיר א' מ'ז: דאתיליד פרוקחון דיהודאי.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', סימן של הצטיינות *distinction* | *zeichnung* ב'ר פ'ב: הואיל ולגיון זה המליכני תחלה הרי אני נותן לו פרופקפא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', חג תקופת החמה *the festival of the midwinter solstice* | *Feier der Sonnenwende* ירוש' עיז ס'א ליט עיג: פרופקפא ראשה של תקופה.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', פֿרֿוֹדֿמָא שמות אנשים *names of men* | *männliche Namen* ירוש' סנה' פ'ג כ'א עיב: כד עאל פרוקלא; עיז פ'ג מיד: פרוקלום בן פילוספוס.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', פֿרֿוֹדֿמָא, תנח' ויחי ח': התחיל מחלק להן פרוקפאות.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', מקפה מקמה *paste* | *Mehlbrei* פס' מיב עיב: פרווא דאושכפא.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', שם אמורי *name of an Amorite* | *Name eines Amoräers* ירוש' פאה פ'ז כ' עיב: רבי אמר לרב פרורי.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', מי שפורש ומתרחק מן הצבור *seceder* | *Abgesonderter* פס' ע' עיב: ואנן מעמא דפרושים ניקו ונפרוש.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', חבר לכת הפרושים *Pharisee* | *Pharisäer* ירוש' פ'ד מ'ז: אומרים צדוקים קובלים אנו עליכם פרושים.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', נזיר, סגפן *ascetic* | *Asket* תוס' מוטה מ'ז: משחרב בית המקדש רבו פרושים בישראל ולא היו אוכלין בשר ולא היו שותין יין.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', הגזים, הרחיב ללכת *to go beyond* | *zu weit gehen, übertreiben* פ'ד מ'ז: עיג: הפריז על מדותיו של הקב"ה.
פֿרֿוֹדֿמָא ז', הוסיף חחור על המחיר *to offer a higher rent* | *einen höheren Pachtzins anbieten* פ'ד מ'ז: עיב: מפריז על שדהו וכו'.

the last (15) days before Fest שק' פ"א מ"ג; בפרוס הפסח בפרוס עצרת.
פרוסבול, **פרוסבולא** ע"י פרוזבול, תוס' ב"ב י"ב ז' גזורי דינין ופרוסבולין; גימ' ל"ו ע"ב; האי פרוסבולא עולבנא דדייני הוא.
פרוסבטום ע"י פרוזבטום, שמור פט"ו נכנס פרוסבטום.
פרוסדא ע"י פרוזדור, תרג' מ"א ז' ז' (אלם); פרוסדא לבית דינא.
פרוסדיות ע"י פרוזדאות, תעני' ל' ע"ב; יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות שהושיב ירבעם.
פרוסקה ג', תתיכה *Stück* | *piece* דמ' פ"ה מ"ה; פרוסות פת.
פרוסמגמא ע"י פרוזמגמא, מדר' תח' י"ד; וקבעו פרוסמגמא ביום פלוני.
פרוסמקוסרין ג', מגן, מחסה *Patronat* | *patronage* דביר פ"ט; כל מי שנשען בבשר ודם עובר אף פרוסמיה שלו עוברת.
פרוסמקוסרין [פרוקניסטורין] ז"ר, גובי מסים *tax-collectors* | *Steuereinnahmer* תה' י"ז; שמה אם משלח להם פרוסמקוסרין.
פרנע ז', (1) גילוי, חשיפה *Ent-* | *uncovering* *blöbung* בר' ס"ב ע"א; כל זמן שאין חבירו רואה את פרונו.
פרנע ז', (2) גידול פרע *das wild growth of the hair* | *Wildwachsenlassen des Haares* תרג' במ"ו ח' (גדל פרע שער ראשו); מרבי פרונו סער רישיה.
פרופסיוטום, **פרופסיוטום**, **פרופסיוטון** ז', שר הצבא *Oberbefehls-* | *chief of the army* *haber* במ"ר פ"א; ואומר לפרופסיוטום לך מנה את הלגיונות; שם פ"ז מלך בשר ודם יש לו פרופסיוטון; שמור פט"ו; הפרופסיוטון.
פרופסלה [פרופסלה] ז', אצורה שברגל *anklet* | *Knöchelring* ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ב; הצעדות - פרוסלה.

פרוטית ע"י פרוטה 2, כלא' פ"ה מ"ה; הפרוטיות אמורות.
פרוטקטור ז', שומר ראש המלך *royal life-guard* | *Leibgardist* שמור פל"ז; ועשאו פרוטקטור שלא יהא זו מפלמין.
פרוטרוט, **פרוטרוט** ז', מטבעות קטנות *small change* | *Kleingeld* ירוש' שק' פ"ב מ"ו ע"ג; כמכנס פרוטרוט; ירוש' נו' פ"ה ג"ג ע"ד; מכנס פרוטרוט.
פרוטרוט (2) מספרים קטנים *detail number, odd sum* | *kleine Zahlen* מדר' תה' כ"ג; חמשה עשר אלף ופרוטרוט.
פרוטרוט תה"ס, אחד אחד, בפרטות *individually* | *allein, im Einzelnen* בכורות ח' ע"א; לא מנאן הכתוב אלא בפרוטרוט.
פרווי מסק רישיה ולא ימות.
פרוילא ז', פרבר *outwork* | *Vorort* תרג' יב"ע במ' ל"ה ב' (ומגשר לערים); פרוילין לקריא.
פרוכי [פוכי] ג', רסן *halter* | *Halfter* בר' פמ"ה; עבד לך פרוכי (ולג' מוספא; פורכי).
פרוכסין [פרקסין] ג', מנהג, מעשה *practice* | *Praxis* ירוש' ב"מ פ"ב ח' ע"ג; פרוכסין דירכון.
פרומא ז', נגב, חותר בתים *burglar* | *Einbrecher* ב"מ מ"ב ע"א; והאידנא דשכיחי פרומא.
פרומא ג', רסן *halter* | *Halfter* שבת פ"ה מ"א; באפסר וכו' ובפרומא.
פרומי ע"י פרומא, ילק' בר' ע"ט; עתיד לך פרומי.
פרונא ז', מוהר, נדוניה *dowry* | *Mitgift* ירוש' כת' פ"ט ל"ג ע"ג; אי אבר פרונא.
פרונקא ז', בגד ישן *rag* | *altes Kleidungsstück* ע"ז ל' ע"א; צרונה בפרונקא.
פרוס ז', (1) ע"י פרוקה, ירוש' בר' פ"ו י' ע"ב; פרוס של חטים.

פרוודגמא עיי' פֿרוֹטְגֶמָיא. ילקי' תחי' תרס"ג: לכן מלך שאירם בת מלך וקבעו פרוודגמא ליום פלוני.
פֿרוֹזֶגֶמָא, **פרוודגייא**, **פרוודגמא** נ',
 פקודה ordinance | Befehl פסקי' שור ע"ז ע"א:
 למלך ששלח פרוודגמא שלו למדינה; ויק"ר
 פכ"ז: פרוודגמא; תנח' עקב י"א: פרוודגייא.

פֿרוֹזֶדוֹר ז', חדר הכניסה antechamber | Vor-
 zimmer אבות פ"ד ממ"ז: העולם הזה דומח
 לפרודור בפני העולם הבא.

פֿרוֹזֶדֶק, **פֿרוֹזֶדֶיק** שם אמורא name of an
 Amora | Name eines Amoräers במד' פ"ב:
 ר' פרוודק בר נחשא; ילקי' במ' תתמ"ב: א"ר
 פרוודיקי בר נחשא.

פֿרוֹזֶתִימָיא נ', יום הכסא Termin | fixed term
 פסקי' בחורש ק"ד ע"ב: למלך שקידש וכו' וקבע
 לה פרוותימייא.

פֿרוֹזָא ז', 1) מין יתוש Mosquito | Moskitto
 נדה י"ז ע"א: אב"י בא"י יודבי רבא בא"י פרוחי
 2) שיער מתנפנף flatterndes | flying hair
 Haar שבת נ"ז ע"ב: מאי ביזיוני וכו'
 כליא פרוחי.

פֿרוֹטְגֶמָיא נ', חגיגת החתונה Hoch- | wedding
 zeitsfeier ירוש' דמ' פ"ד כ"ד ע"א: בשבת של
 פרוטגמא תתירו משום איבה.

פֿרוֹטְמָה נ', 1) אגורה kleinste | small change
 Münze קיד' פ"ח מ"א: וכמה היא פרוטה אחר
 משמונה באיסר האימלקי.

2) מין פרדים eine Mausl- | a kind of mules
 eselart ירוש' כלא' פ"ח ל"א ע"ג: הפרוטות וכו'.
פֿרוֹטֹמִי נ', תמונת אדם מן החזה ולמעלה bust
 Büste, Brustbild שמור' פמ"ז: בשביל פרוטומי
 של מלך שהיא חקוקה עליו.

פֿרוֹטְמוֹת ז"ר, עיי' פֿרוֹטְמָה. בי"מ מ"ז ע"א:
 אידי ואידי פרוטמות.

פֿרוֹטִי ת', ממדרגה ראשונה first class | erst-
 klassig ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ד: שני שכפילוסין
 וכו' משם מילה דשמעה פרוטי.

פֿרוֹדֶתְקָא נ', פקודת המלכות edict | Erlaß
 תרג' שני אס"י י"א: אגרון ופרודתקין די שדרת וכו'.

פֿרֶנוֹא נ', כתף shoulder | Schulter תרג' ישי'
 מ"ט כ"ב (על כתף תנשאנה); על פרוון יתנמלן.
פרוובטייה עיי' פרוובטייה. במ"ר פ"א: תעגנות
 בני האדם - פרוובטה.

פרווד עיי' פֿרֶנוֹא. ב"ר פס"ה: ויוצאין בפרווד וכו'.
פֿרוֹנוֹגָא ז', שליח Bote | messenger סנה' פ"ב
 ע"א: קריינא דאגרתא איהו ליהוי פרוונקא.

פֿרוֹנוֹתָא נ', שוק Markt | market חול' צ"ה ע"ב:
 פרוותא דגויים הואי.

פֿרוֹז ז', יושב עיר פרוית resident of an open
 place | Einwohner einer offenen (unbe-
 festigten) Stadt מ"ט ע"א: פרוז בן יומו
 קרוי פרוז.

פֿרוֹזֶנְבִּיטִים ז', שליח המלכות ambassador
 Gesandter שמור' פמ"ב: מדינה ששלחה
 פרוובוטים לעטר למלך.

פֿרוֹזֶנְבֹּל ז', מסירת מודעה של מלוה, שאינו
 משמט את ההלוואות בשביעית a declaration
 that the law of limitation by the entrance
 of the Sabbatical year shall not apply to the
 loans to be transacted | Vorbehalt des Gläu-
 bigers, seine Darlehen nicht durch das Sab-
 batjahr annullieren zu lassen פ"י מ"ג:
 זהו גופו של פרוזבול וכו' שכל חוב שיש לי
 שאגבנו כל זמן שארצה.

פֿרוֹזֶנְבֹּלִי נ', מענה claim | Anklage מ"ז
 ע"א: זה בא בפרוזבולי וכו'.

פרוובטיא, **פֿרוֹזֶנְבִּיוֹן**, **פֿרוֹזֶנְבִּטֶרֶן**, **פֿרוֹזֶנְבִּין**
 ז', שליח המלכות ambassador | Gesandter
 תנח' וארא ה"ז: יום פרווביטיא של פרעה היה;
 שהש"ר א' ב"ז העשה את פרוובייון; תנח' בוב'
 דב"ז שאם יבוא פרווביטרון וכו' מדברים עמו
 בלשונן ב"ר פס"ד: ושלח פרוובין לפניו.

פֿרוֹזֶנְדֶּאָת נ"ר, שומרים Wachen | guards תעני'
 כיח ע"ע: הושיבו פרווראות על הדרכים.

פְּרִיִּדְרִין דר, דיינים *Richter* | *judges* יומא
פ"א מיא: לשכת פרהרדין.

פְּרִיִּהֶנְג ז', עבודת המלכות | *public service*
öffentliche Arbeit גיט' מ"ד ע"א: המוכר עכר
לפרהנג נכרי יצא לחירות.

פְּרִיִּהֶסְיָא ג', פרסום, פומבי | *public, publicity*
Öffentlichkeit סנה' ע"ד ע"א וע"ב: אין פרהסיא
פחות מעשרה בני אדם.

פְּרִיִּה ז', 1) מין עוף *eine Vogelart* | *a bird* חול' -
ס"ב ע"ב: פרוא אסיר.

2) שם מג פרסי | *name of a Persian magian*
Name eines persischen Maglers שם: וסימך
פרוא אמושא.

פְּרִיִּאמָה ע"י פְּרִיִּאמָא, ילק' תח' תריע: פרואמה
נתון לפני עיניהן.

פְּרִיִּנְאָר ז', פרבר, ישוב סמוך לעיר | *outworks*
Vorort תוס' צוק' תר' ב' י"ז: ישראל שקנה
שדה בסוריא הרי הוא כקונת בפרואר
שבירושלים.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן ע"י פְּרִיִּנְפֶּרֶן, ביר פסיד: בלו -
פרונברון.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן, פְּרִיִּנְפֶּרֶן ג', צאן *sheep* | *Klejn-*
vleh פס' שק' י"ג ע"א: אילים - פרונפמיא;
ילק' מל' רכ"ז: פרונפמא.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן [פְּרִיִּנְפֶּרֶן] זר, מרחצאות של יחידים
private baths | *Privatbäder* שהש"ר ג' ז':
תענגות בני האדם - פרונפמייה.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן ניר, ע"י פְּרִיִּנְפֶּרֶן, ילק' ברי ק"א: כל
פרוניאות שעשת אסך לישמעאל.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן ע"י פְּרִיִּנְפֶּרֶן 1. מדר' תח' בובר י"ב: לוקח
בפרונין.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן ע"י פְּרִיִּנְפֶּרֶן, אסתר פתיחתא: בלו
- פרונינון.

פְּרִיִּנְפֶּרֶן שם מקום *Ortenname* | *name of a place*
ע"ז ליא ע"א: רבי יוחנן איקלע לפרוד.

פְּרִיִּכּוּם ע"י פְּרִיִּכּוּם, ילק' ברי ק"ט: לבן
פרדיכום.

פְּרִיִּמּוּם, פְּרִיִּמּוּם ע"י פְּרִיִּמּוּם, ילק'
מלכ' רמ"ט: החזיר אותו וכו' בפרדימא; ויקיר
פייט: וישב עליו בפרדימס.

פְּרִיִּסְיָא ז', פרס, *Garten* | *garden* ב"ס ק"ג:
למירסק ביה ההוא פרדיסא.

פְּרִיִּסְיָא זר, שוטרים *Schutzleute* | *policeemen*
ביר פציד: שר פרדיסקי בתריה.

פְּרִיִּסְיָא זר, חכית *Faß* | *cask* ירוש' ביצה
פ"ב מיא ע"ג: פרדיסקים היו מעשנין וכו'.

פְּרִיִּדְכָּה ז', בטלן, חולך במל *Müßig-*
gänger ב"ב נ"ה ע"א: פרדכ' מסיע מתא.

פְּרִיִּדְכָּה פשט רמז דרוש סוד.

פְּרִיִּדְכָּה, פְּרִיִּדְכָּה ע"י פְּרִיִּדְכָּה, תוס'
תע"ז ר' (ג'), ז': שהושיבו מלכ' יון פרדימאות
על הדרכים; ב"ב קכ"א ע"ב: פרדימאות.

פְּרִיִּדְכָּה ג', פְּרִיִּדְכָּה ז', בית קבול בכותל
Wandschrank | *a chest in the wall* אהל' פ"ז
מ"ז: רואין את הפרדקין כאילו הוא אוטם; תוס'
שם ז' י"ג: תיבה שעשאה פרדיסא.

פְּרִיִּדְכָּה ז', אציל *Vornehmer* | *nobleman*
שבת ציד ע"א: ההוא פרדיסא דרתח מלכא
עליה.

פְּרִיִּדְכָּה ע"י פְּרִיִּדְכָּה, ירוש' מג' פ"ב ע"ג ע"א: חד
פרה חד.

פְּרִיִּדְכָּה ע"י פְּרִיִּדְכָּה, ירוש' גיט' פ"ה מ"ז
ע"ב: נכסים שהכניסה לו פרה פורנון.

פְּרִיִּדְכָּה ת', סמך *licht* | *tight* נדה י"ז ע"א:
מילא פרהבא.

פְּרִיִּדְכָּה, פְּרִיִּדְכָּה ז', פקיד *officer* | *Beamter*
עיר' ל"ז ע"ב: הא בפרהגנא הא
במרי דמתא; ב"ס פ"ג ע"ב: אשכח לההוא
פרהגנא דקא תפיס גנבי.

פְּרִיִּדְכָּה ע"י פְּרִיִּדְכָּה, ב"ק קי"ז ע"א: מסרה
לפרהגנא דמלכא.

פראדורן [פראָדורן] ת', סמוך על שולחן-

neighbour at table | Tischgenosse ב'ר פליג:

זמן שלא נשא ארוסתו הוא הווה פראדורן לבית חמוי.

פראמרוט ע"י פֿרוֹמֶרֶט. תוס' מעשיש ב' י':

אלא אם כן יש עמו פראמרוט.

פראידרען ע"י פֿרִיִדֶרען. ירוש' יומא פ"א ל"ה

ע"ג: פלהרען - פראידרען.

פראלוקין [פֿירלִין] ע"י פֿירלִין. שמור

פליח: יוסף פראלוקין.

פֿראמא ז', מסוה mask | Maske מדר' תה' י"ז:

פראמא נתון לפני עיניהן.

פֿרביטא [פֿרביטא] ז', בלן | bathing master

Bademeister ב'ר פס"ג: כהרין פֿרביטא שהוא

משטף וכו'.

פֿרג (פֿרג) הֿפֿריג ה', הצמיח צמח to sprout, to

germinate | auswachsen (von Früchten) כמ'ר

פ"ז: ומצא אותה שהפריגה וכו'.

פֿרג פ", שיכל (את הידים) | to exchange

wechseln, tauschen תרג' יב'ע ברי' מ"ח י"ד

(שכל את ידיו): פרג ית ידיו.

פֿרג ז', מין צמח poppy | Mohn חלה פ"א מ"ד:

האורז והרוחן והפֿרגים.

פֿרגוד, פֿרגודא ז', (1) מסך curtain | Vorhang

חג' ט"ו ע"א: מאחורי הפֿרגוד; תרג' ברי' ל"ז י"ז:

מבתר פֿרגודא.

(2) שומר הפתח Pförtner | door-keeper מבי'

יתרו בחודש פרשה ב': לא דומה שומע מפי

פֿרגוד לשומע מפי מלך.

(3) מין מלבוש a cloak | ein Kleid ב'ר פפ"ד:

כתנת הפסים - פֿרגוד; תרג' ברי' ל"ז ג' (כתנת

פסים): פֿרגוד מצוייר.

פֿרגוותה ע"י פֿיִרגוּתא. תרג' יב'ע ברי' כ"ד מ"ט

(מביקתה): פֿרגוותה.

פֿרגול ז', (1) שוט למלקות Peitsche | whip ויקר

פליב: לוקה בפֿרגול.

(2) מחוגה Zirkel | circle כלי' ככ"ט מ"א: יד

הפֿרגול.

פֿרגזית, פֿרגזתא נ', מין מלבוש a cloak

ein Kleid ב'ר פניו: כל אותן הפֿרגזיות שעשת

אמך לישמעאל; ירוש' שבת פ"ו ז' ע"ד: מלייה

דמרגליתא על פֿרגזתא.

פֿרגזא נ', תבואה שלא עלתה יפה bad crop

Mißernte (durch Aus- | through sprouting)

kelmen) ירוש' תעני' פ"ג ס"ו ע"ד: מתרעין על

פֿרגזא של פשתן.

פֿרגזית, פֿרגזתא נ', תֿרגזות צעירה young

poultry | Hühnchen כ"מ כ"ד ע"ב: אשכח

פֿרגזית שחומות; ירוש' ברי' פ"ו י' ע"ב: פֿרגזתא.

פֿרגל ע"י פֿרגול 1. תוס' כלי' כ"מ ד' ד': פֿרגל

שעשה בראשו מסמר להיות מכה בו.

פֿרגלינין ע"י פֿרִקלִימין. תוס' צוק' כלי' כ"ב ב'

י"א: שלשה פֿרגלינין תן של צדי חיה וכו'.

פֿרגממזט, פֿרגממזטים, פֿרגממזא ז',

סוחר Kaufmann | merchant קהל"ר ט' א':

ההוא פֿרגממזטים דהוה מזבין וכו' ברי' פט"ז:

מה אתון יתוראין מה אימנכתון פֿרגממזטין;

פסיקר פט"ז: פֿרגממזטין ומפרשי הים.

פֿרגממזא נ', סחורה Ware | ware; goods כ"מ

מ"ב ע"א: לעולם ישלש אדם מעותיו שליש

בקרעק שליש בפֿרגממזא ושליש תחת ידו.

פֿרגממזא, פֿרגממזא ע"י פֿרגממזטים.

ויק'ר פ"ג: רעותיה דמתקריא פֿרגממזטא; ילק'

קהל' התקע"א: בר פֿרגממזטא.

פֿרד י- פֿרד פיעל- - חבדל trennen | to separate

ירוש' כמ' פ"ב י"א ע"ב: המפֿרד בגרורות.

פֿרד - פֿלח רמון מיובש | slices of pomegranates

Granatapfelschnitte מעש' פ"א מ"ז: הפֿרד

והצימוקין.

פֿרדוכוס [פֿרדִּוֶּסוס] ת', מוכחק, בולט

striking | auffallend ב'ר פ"ס: לבן פֿרדוכוס.

פֿרדיוגממזא דר, אות ומופת, an example | Beispiel

Exempel תנח' בוכר לך ז' ועשה אותם פֿרדיוגממזא.

פִּקֵּן פיעל, ע"י פִּקָּם. תוס' צוק' מעש' א' ו':
תורמין וכו' אעפ"י שלא פיקק.

פִּקֵּן פ"י, סתם *to stop | verstopfen* ב"ב ע"ב: עד שיתפקקו כל
משפך וכו' שפקקו.

הַתְּפַקֵּק התפ"י, נודעו *erschüt-*
terl werden ב"ב ע"ב: עד שיתפקקו כל
חוליות שבשררת.

to be shaken | zum Still-
stand gebracht werden נסתתם ונעצר
שנשא אדם אשה עוונותיו מתפקקין.

פִּקֵּן ו', 1) סתימה *stopper | Stöpsel*
כוח שהוא מעביר פקק מעל פי צלוחית.

2) קשר בצמח *Knoten | Knoten* כ"ב ע"ב: מלמד שפקרה
מן הפקק ולמעלה.

פִּקֵּר פעו"י, 1) נעשה כופר בעיקר
heretio | ketzerisch werden ב"ה ע"ב:
פקרו המינים.

2) הפקיר *prostitute (oneself) | (sich) preis-*
geben ירוש' סנה' פ"ב כ' ע"ב: מלמד שפקרה
עצמה.

הַפְּקִיר הפ', ויתר על קנינו *to declare ownerless*
als herrenlos erklären ל"ט ע"א: המפקיר
עבדו.

פִּקְרִין, פִּקְרִית ע"י פִּקְרִין. תוס' בלא' ה'
כ"ג: הפקרית והציפה; ילק' מלכ' קע"ה: פקרון
הייתי כורך.

פִּקְתָּא ג', כוס *Becher | oup* אסתר' א' ח':
אין אונם בפקתא וכו'.

פָּרָא מחי"ה, 1) פחות *less | weniger* ב"ר פ"ב:
לפום חילק אכול ופרא מן מה דאת לביש ויתיר
ממה דאת שרי.

2) חוץ מן *save | außer* ירוש' בת' פ"ו ל' ע"ד:
תרון חולקין פרא ציבחד.

פִּרְגָּן ע"י פִּרְגָּן. ב"ר פ"ט: מוחר
פורגון מתן פרא פורגן.

פִּרְגָּר ע"י פִּרְגָּר. תוס' צוק' תר' ג' ט"ז: רימונים
ועתיד לעשותן פראגר.

2) קרע *to ravel out, to strip | zerschleießen*
שם כ"א ע"א: מבליא מכנסים כהונה ומהמיניהן
היו מפקיעין ומהן מדליקין.

3) הוציא, גאל, שחרר *to release | befreien*
יב' מ"ו ע"א: מפקיעין מירי שעבוד.

הַפְּקִיעַ אֶת הַשְּׁעָרָה גרם ליקרות *to raise the*
market-prices arbitrarily | den Marktpreis
in die Höhe treiben תעג' פ"ב מ"ט: שלא
להפקיע השערים.

פִּקֵּעַ פ"ע, 1) נפקע *to burst | bersten* פ"ה
ע"ב: פקע איגרא.

2) בטל *to cease | aufhören* חול' פ"ט ע"ב:
פקע ליה איסור וכו'.

פִּקֵּעַ פיעל, מנע *to hinder | hindern* גיט' מ"ד
ע"א: מפקע ליה ממצוות.

אַפְקַע אפ", 1) ביטל *to cancel, to annul | auf-*
heben, annullieren שבוע' מ"ה ע"ב: אתא
שביעית אפקעיה.

2) הודיע *to make known | bekanntgeben*
גיט' ל"ו ע"א: מעיקרא במאי אפקעיה.

פִּקְעָה י- בקיע, סרק *Spalt, split, crack, splinter*
Riß; Abgesprungenes ב"ר פמ"ד: לא קשר
ולא פקע; ספרי במ' קכ"ד: להביא את הפקעים.

פִּקְעָתָה ג', כריכת בצורת כדור *coil, clue of*
thread | Knäuel כ"י פ"י מ"ד: הפקעת של גמ'.
פִּקְעָתָא ג', בַּטְלָה *Müßiggang | idleness* בת'
מ"ו ע"א: יחב ליה שחר פקעתה.

פִּקְפֵּק פ"י, 1) הלחל, ניער *to loosen | lose*
machen מוכה פ"א מ"ו: מפקפק ונושל.

2) השיל ספק *to shake, to contest | rütteln,*
zweifeln ער' פ"ה מ"ו: שפקפק בטהרת ידים.

3) היסס *to be irresolute | schwanken* מדר'
תח' ג"ג: ואתה מפקפק ברבר ואין אתה יכול
להוציאו מפיד.

פִּקְפָּק כני"ל, 2. סוכה מ"ג ע"ב: אתי לפקפוקי בלולב.
אַתְּפִּקֵּק אתפ", נתבקע *to be split | gespalten*
werden תרג' איוב ל' י"ז (עצמי נקר מעלי):
גרמי אתפסקין מיני.

פִּקְרֵינִין שם מקום בארץ ישראל name of a place
in Palestine | Ort in Palästina

אחר ר' יהושע לפקיעין אחר רבן גמליאל ליבנה.
פִּקְרֵל פרצה קוראה לגנב.

פִּקְל פיעל, פיצל, קלף *abschälen* | *to peel* מעשי
פ"א מ"ו הכצלים משיפול.

פִּקְקֵם פ"י, פִּקְקֵם פיעל, נתן רסן בפי בהמה להטותה
הנה והנה *to prick an animal's mouth with the bit* (ein Tier) am Gebiß ziehen

ופוקמה להיכן שירצה; שם: שעיקם פ"ו ופיקמו.
פִּקְנֵג פקוח נפש.

פִּקְסֵם פ"י, (1) פתח פי הבהמה בחזקת
forcibly | *aufsperran* שבת קנ"ה ע"ב: מרביצה
ופוקם את פיה.

(2) כחל *to paint* | *schminken* שם פ"י מ"ו: וכן
הפוקסת.

(3) סלסל *to curl* | *kräuseln* שם צ"ה ע"א:
גורלת ופוקסת משום בונה.

פִּקְסֵם פיעל, נשרו השערות הדקות שבצמח
the down (of plants) removed | *den Flaum*
verlieren מעש' פ"א מ"ה: הקישואין והרילועין
משיפסמו ואם אינו מפסם וכו'.

פִּקְסֵם פ"א, ז', שערות דקות שבצמחים
Flaum ירוש' מעש' פ"א מ"ט ע"א: מן דו ירום
פקסוסיה.

פִּקְסֵם פ"א, ז', מין עץ *box-tree* | *Buchsbaum*
פס"ו: תאשור - פקסיון.

פִּקְעֵם פ"ע, (1) נבקע *to burst* | *platzen* ירוש' מעש'
פ"ג נ' ע"ד: פעמים שהיא פוקעת.

(2) קפץ *to spring* | *abspringen* זכח' פ"ט מ"ו:
גחלת שפקעה מעל המזבח.

(2) בטל *to have no more legal effect* | *die Gültigkeit verlieren*
ירוש' יבמ' פ"א ב' ע"ג:
פקעו ממנה קידושין.

פִּקְעֵם פיעל, ביקע *to split* | *spalten* ירוש' פ"י
פ"ז ל"ה ע"ב: שלא לסקע תחת הבשר.

הִפְקִיעַ הפ', (1) כניל, שבת פ"ג מ"ג: לא יפקיענה
בסודרין.

י"ד: החלב שבין הפקולות; ב"ר פ"ה: פקולתא
דגירא: תוס' חול' ט' י"ד: חלב שבין פקולות.

פִּקְרִין ע"י פִּקְרִין. שבת נ' ע"א: יוצאין בפקורין.

פִּקְחָה - נִפְקַח נפ' - נרפא האלם מאלמותו
to recover the faculty of speech | *die Sprache wieder erlangen*
פמ"ב: וכל אלם נפקח.

פִּקְחָה פיעל, (1) פתח *to open* | *öffnen* כ"ב י"ב ע"ב:
אפילו לבו אטום כבתולין ויין מפקחו.

(2) חפר וחשף *to dig up* | *aufgraben* אה"ל
פמ"ז מ"ד: המפקח בגל.

(3) השגיח *to watch, to care* | *überwachen*
כת' ה' ע"א: מפקחין על עיסקי רבים.

נִתְפַקֵּחַ נתפ', נרפא החרש מחרשותו
to recover the faculty of hearing | *das Gehör wieder bekommen*
יב' ק"ג ע"א: נתפקח החרש.

פִּקְטִים ז', פִּקְטִים ז"ר, זוהמה שעל גבי יין או
שמן *froth, foam* | *Schaum* כ"מ מ' ע"ב:
פקטך מאי איעביד להו: שם: שמרים בלא פקטים.

פִּקְיָה ז"ר, מוצא - *Ausgang, Ende*
exit, end | פ"ט י"ז ע"א: פקי שמיטתא.

פִּקְדִיָּה נ', (1) בדיקה *Untersuchung*
נדה פ"א מ"א: מפסידה לפקידה.

(2) שימת לב וזכרון *remembrance* | *das Eln-gedenksein*
פסוק' מ"ב: פקידה של כרכה
וכו' פקידה של גאולה.

פִּקְסֵם ז', תערובת אדמה וצואה
mixture of clay and ordure | *Mischung aus Ton und Exkrementen*
ע"ז ל"ג ע"ב: מאני דפקיסנא.

פִּקְוֵה ז', (1) פתילה *wick* | *Dochtl* שקל' מ"ה פ"א:
בן בבי על הפקיע.

(2) רצועה *strap* | *Riemen* יומא כ"ג ע"א: לוקה
וכו' בפקיע.

(3) צרור *bundle* | *Bündel* שבת פכ"ד מ"ב:
פקיעי עמיר.

(4) ת', מפורסם *well-known* | *wohlbekannt*
ל"ז ע"ב: דפקיע שמייהו.

2) עיי' הַפְּצִיל (פצל). יומא כ"ח ע"ב: תימור
של חמה מפציע לכאן ולכאן.

פִּצְעִילֵן זר, פירות מדוקות - burst fruits | ge-
spaltene Früchte שבת מ"ה ע"ב: פצעילי תמרה.

פִּקְדֵן - מילא חובת עונה לאשתו - to have mari-
tal connection with | die eheliche Pflicht
erfüllen יב' סיב ע"ב: חייב אדם לפקוד את
אשתו בשעה שהוא יוצא לדרך.

הַפְּקִיד הפי', נתן פקדון למשמרת - to give in
charge, to deposit | zur Aufbewahrung
geben בי"ג פ"ג מ"א: המפקיד אצל חבירו כהמה
או כלים.

הַתְּפַקֵּד התפ', נזכר, נפקד, 1) נפקד, נזכר |
to be remembered bedacht werden פסיק'ר מ"ב: שתתפקד אף היא.
2) נצטווה | beauftragt to be commanded
werden פסיק'ר שם: שנתפקד ולא עשה.

פִּקְדֵן פִּעַל, נתן צו | befehlen | command to פסיק'
בחרש קנייה ע"ב: רבי הוה מפקיד לחבריה.

אַפְקִיד עיי' הַפְּקִיד. כי"מ ל"ו ע"א: הוו מפקדי
מרייהו.

פִּקְדוֹן; בַּעַל פִּקְדוֹן נאמן, שומר | trustee
Depositar ב"ר פניג: בעל פקדון.

פִּקְדוֹתָא נ"י, צוואה | Testament | last will ג"ט
נ' ע"ב: בשטר פקרתא.

פִּקְדוֹן נַפְשׁ ז', הוצלת חיים | Lebens-
rettung יומא פ"ה ע"א: פקוה נפש דיוחא את
השבת.

פִּקְדוֹנָא נ"י, בהמה הרה שחוטפת שמבקעים כריסה
להוציא ממנה את הולד - a slaughtered pre-
gnant animal which is ripped open | auf-
geschlitztes Muttertier (dem das Junge
lebend entnommen wird) חול' סי"ט ע"א: כן
פקועה.

פִּקְדוֹנֵת, פִּקְדוֹנֵתָא, פִּקְדוֹנֵת נ"י, צומת
הגידון | Verzweigung ramification of sinews
der Sehnen ספרא ויק' נרבה פרק י"ז פרשה

2) ברוד, מנומר | chequered | scheckig זכ'
ו' (ברודים): פצחין.

פִּצְחֵינֵי זר, יושבי ערי הפרוות - inhabitants of
unwalled places | Bewohner (offener) un-
befestigter Städte תרג' אס' ט' י"ט (הפרוזים):
פצ'חאי.

פִּצְחֵינֵי ז', 1) קרש, נמר | Latte, Brett lath, board
שבת פ"ח מ"ז: כדי ליתן בין פצים להבירו.
2) מזוזה | door-post | Pfosten מנ' ל"ד ע"א:
בית שאין לו אלא פצים אחר.

פִּצְחֵינֵי ז', 1) כניל 2. מנ' ל"ג ע"ב: דאית להו
פצימי ולית להו מזווחא.

2) עמוד בספר | Kolumne column (of writing)
תרג' שני אס' ו' א': ואתגוללו פצימא מאליהם.

פִּצְעָה נ"י, 1) בקיעה | das Spalten splitting
שבת ע"ד ע"א: פציעה בכלל דישא.

2) פצע | Wundung | wounding סנה' ל"ז
ע"ב: חבורות חבורות פציעות פציעות.

פִּצֵּל פִּעַל - בקע, הפריד | to split, to divide
spalten, trennen כבורות פ"ה מ"ז: היה ראש
הזנב מפצל את העצם.

הַפְּצִיל חפי', הסתעף | sich ver-
zweigen יומא כ"ט ע"א: מה אילה זו קרניה
מפצילות לכאן ולכאן.

פִּצֵּל פִּי, חילק | teilen to divide ביצח פ"ה
סי' ע"א: פצל מיא לכא ולכא.

אַיִפְצִיל אתפי', עיי' הַפְּצִיל. יומא ע"א ע"ב: עמרא
איפצולי מיפציל.

פִּצֵּעַ - בקע, | spalten to split, to crack
knacken ירוש' שבת פ"ז מ"ז ע"א: קורנס לפצוע
בו אנווים.

נִפְצֵעַ נפ', נכחש | zerquetscht to be crushed
werden יב' פ"ח מ"ב: שנפצעו הבצים שלו.

פִּצֵּעַ פִּעַל, עיי' פִּצֵּעַ, שבת פ"ז מ"ב: קורנס לפצע
כו את האנווים.

הַפְּצִיעַ חפי', 1) עיי' פִּצֵּעַ. סנה' פ"ט מ"ז: מפצעיו
את מוחו.

פּפּייר שם תנא *name of a Tanna* | *Name eines*
ער' פ'ז מ'ז: העיר ר' פפ'ים.

פּפּיר ז', גומא *Papyrus* | *papyrus* ב'ר פל'ז:
כל' פפ'יר.

פּפּיל'ון ע' פאפ'יל'ון. ירוש' עיר' פ'ז כ'ג ע'ג:
פפ'יל'ונות מגיעות עד הקורות.

פּפּ"כ פתו פת כותי.

פּפּ"מ פתח פתוח מצאתי.

פּפּצא ע' פ'צ'י. תרג' איוב ל'ז ט'ז: פפאצ'ך.

פּפּצ'ל'יא ע' פ'צ'ול'יא. ירוש' מעש' פ'א מ'ט
ע'ב: באילין פצול'יא.

פּפּצ'ח פעל, כחל ושרק *(die apply an eye-paint)*
(Augen) schminken ע'ז כ"ח ע'ב: פצוחי עניא.

פּפּצ'חא ז', עיר פ'זון *unbe-* | *festigter Platz*
ירושלים: פצחון יתב ירושלים.

פּפּצ'ח'ה נ' ששון ושמוחה *joy* | *das Jubeln*
רני קמ'א ע'ב: רנה פצחה צהלה.

פּפּצ'מ'ליות ע' פ'סמ'ליות. ירוש' עיר' פ'א י"ט
ע'ג: פצמליות.

פּפּצ'י פ'י, (1) פתח *to open* | *Öffnen*
ט'ז (פצה פ'ה): פצי פומיה.

(2) הציל *to save* | *retten* תרג' תה' נ'ז י"ד
(הצלת נפשי ממות): פציתא נפשי מקטול.

פּפּצ'י פעל, כניל 2. תרג' תה' ע' ב' (להצילני):
לפצאה יתי.

אַתּפּצ'י אתפי, ניצל *to be saved* | *gerettet werden*
תרג' מש' ב' מ'ז (להצילך מאשה זרה): רתפצי
מן אתתא חילוניתא.

פּפּצ'יד, פּפּצ'דא ז', (1) בריכה *pond* | *Teich*
יש' ל' י"ד (מים מגבא): מיין מפציד.

(2) מקום מוצא מתכת *mine of ore* | *Erz-*
fundort תרג' איוב מ' י"ח (אפיקי נחושה):
פצירי נחשא.

פּפּצ'יח ת', צח, בהיר *bright* | *hefter* תרג' יש'
י"ח ד' (כחוס צח): כשחין פצ'יח.

פּעל'ותא נ', פעולה *work* | *Arbeit* ירוש' תענ'
פ'א ס'ד ע'ב: מה הויני מסייע דעתי מן פעלותי.

פּעל'יון ע' פּעל'ניא. כמיר פ'ד: עמוף פעליוני.

פּעם -- פּעמים לעתים, מוזמן לזמן *sometimes*
manchmal שהש"ר פ'י"ח: פעמים מבוסין פעמים
מגולין.

פּעפּועא ז', (1) מירוף של ביצים *hashing of*
eggs | *das Zerschlagen von Eiern*
ע'א: פעפועי ביעי.

(2) חשיכה *darkness* | *Dunkelheit* תרג' איוב
י"א י"ז (תעפה): דעפועא דקבלא.

פּעפּועין זר, מין צמח *cress* | *Kresse* ירוש' סאה
פ'ח כ'א ע'א: פעפועין וכו' קקולין.

פּעפּע פ'י, (1) פורר *to crumble* | *zerbröckeln*
ירוש' שבת פ'ז מ' ע'ד: המפעפע גושים.

(2) הלחל, חדר *to pierce, to penetrate* | *ein-*
dringen, durchdringen ק'ה ע'א: החמין
מפעפעין את הירים.

פּעַר -- חשף את השת *to uncover oneself* | *sich*
entblößen סנה' פ'ז מ'ז: הפוער עצמו לבעל
פעור.

פּעַר פועל, כניל. ספרי במ' קל'א: המפער עצמו
לבעל פעור.

פ"פ פתחון פה.

פּפּא שם אמוראים *name of several Amoraim*
Name von Amoräern סנה' מ'ט ע'ב: רב
פפא סבא.

פּפּה פיעל, עשה תנועות בידיו *to gesticulate*
gestikulieren דרך ארץ פ'ב: המנמין והמפפין
בידיהם.

פּפּים שם אמורא *name of an Amora* | *Nam:*
eines Amoräers כ'ר פכ'א: דרש ר' פפוס.

פּפּי זר, אב *father* | *Vater* מוטה מ'ב ע'ב: בר
מאה פפי.

פּפּי שם אמורא *name of an Amora* | *Name*
eines Amoräers חול' ק'י ע'א: ר' פפי וכו'.

פֿסקן' מעמים סימני הנגינות במקרא. המטעמים מוקדם ומאוחר וכיו"ב the punctuation of the Bible | die biblischen Akzente
ויבניו במקרא אלו פסקי מעמים.

פֿסקא ז', חיתוך Schnitt | out חול' קי"ב ע"א:
גריר לבי פסקיה וכו'.

(2) חלק Teil | part ירוש' שבת פ"א ג' ע"ב:
ראשי פרקים – פסקין.

(3) החלטה Entscheidung | decision ב"ב ק"ל
ע"ב: פסקא דדינא.

פֿסקה נ', חצי פסק half-vers | Halboers כמ"ר
פ"ג: מן שתיים ושתיים פסקה וכל פסקה ופסקה
מן המש תיבנה.

פֿסקון ת', וכן disputierend | arguing מנה'
מ"ד ע"ב: אמרה רוח פסקונית לפני הקב"ה.

פֿסקיות נר', חבורות Gruppen | parties ויק"ר
פ"ג: נעשים פסקיות פסקיות לע"ז.

פֿסקיגון ע"י פֿסקיגון. ירוש' יומא פ"ג מ"א ע"א:
אשכרוע – פסקיגון.

פֿסטיגון ע"י פֿסטיגון. ירוש' תר' פ"ח מ"ה
ע"ג: החד קונדיטון והמר פסטיגון.

פֿסטיגין ז', מצע Matratze | mattress קהל"ר ג'
ט"ז: אית דמיתיי פסטיגין.

פֿעוט ת', קטן, צעיר klein, jung | minor, child
גיט' פ"ה מ"ז: הפעוטות מקחן מקה.

פֿעיי פ"י צוח schreien | to cry ערכ' ו' ע"ב:
עכו"ם הוא דפעי.

פֿעידה, פֿעידה נ', צעקה Schrei | ory ויק"ר
פכ"ז: בשכר פעייה שפעו בסיני; שם: מאה פעיות
שהאשה פועה בשעה שזושבת על המשובר.

פֿעידה ע"י פֿעידה. ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב ע"ד: שאין
עבודתו אלא בפעידה.

פֿעידה נ', צעקנית Schreierin | noisy woman
מוכה ל"א ע"א: פעידה היא דא.

פֿעידה ז', פועל Arbeiter | worker ירוש' תענ'
פ"ג ס"ז ע"ד: נפק לטורא לגבי פעלי. [פעלוי].

חוכת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים.

(2) נחלק לשנים, נקרע - ent- to be cut in two
zwei gerissen sein חול' פ"ג מ"א: נשברה
השדרה ונפסק החוט שלה.

פֿסק פיעל, כרת וגזר in Stücke | to cut to pieces
reißen פסק' נחמו קכ"ח ע"א: קיצוהו
ופסקוהו.

הֿפֿסקי ה', חצי והבדיל to form a partition |
eine Scheidewand bilden פאה פ"ב מ"א: ואלו
מפסקין לפאה.

(2) חדל, הרפה unterbrechen | to pause בר'
פ"ב מ"ב: בין ויאמר לאמת ויצב לא יפסק.

הֿתֿפֿסק התפ', נגזר והוחלט to be decided |
entschieden פסקיר פ"מ: דינכם מתפסק.
(2) קרץ zwinkern | to blink דב"ר פ"ה: עשה
עצמו מתפסק.

(3) ע"י נֿפֿסק, תום, כלי ב"ב ד' ה"ז סנדל
שנפסקו אזניו וכו'.

פֿסק פועי, (1) ע"י פֿסק 1. 2. 3. 4. 5. שבת ע"ה
ע"א: פסק רישיה ולא ימית; פסי קי"א ע"א:
פסקינהו רשות הרבים; מו"ק ד' ע"א: מיא דלא
פסקי; שבת ל' ע"ב: לא הוה פסק פומיה מגירסא;
גיט' ג"ז ע"א: פסק לי פסוקיך.

(2) החליט entscheiden | to decide מוכה כ"ט
ע"ב: קא פסק ותנא.

(4) קרא את ההפטרות to read the Haphtara |
die Haphtara verlesen יומא פ"ז ע"א: פסק
סידרא.

אִיתֿפֿסק, אִיתֿפֿסק אתפ', ע"י נֿפֿסק 2. שבת קו"ב
ע"א: איתפסק ליה רצועה; ירוש' שבת פ"ו ח'
ע"א: איתפסק סנדליה.

פֿסק ז', חלק Stück, remainder | piece,
Bruchteil כלא' פ"ז מ"ז: פסקי ערים.

(2) פסק בין שתי תיבות במקרא p'sik, a dis-
junctive sign between two words in the
Bible | Pesik, Trennungszelchen zwischen
zwei Wörtern in der Bibel יעקב
יעקב יש בו פסק.

to distribute with the shovel | פִּסֵּם -- פִּי, זירה | *schaufeln* תוס' צוק' א' ה': תבואה שפססה בגורן.

בס"ע פסולי עדות.

to stride | *schreiten* | פִּסַּע פִּיעַ, פִּסַּע פִּיעַל, צעד | סנה' ז' ע"ב: מנין לדיון שלא יפסע על ראשי עם קודש; יב' ק"ה ע"ב: מי הוא זה שמפסע על ראשי וכו'.

הַפְּסִיעַ הַפ', (1) כְּנִילָה תַעֲנִי י' ע"ב: אל תפסיעו פסיעה גסה.

to make cross- | *Kreuzstiche machen* | דלג' בתפירה, הכליב | stitches | ירוש' מו"ק פ"א פ' ע"ד: מכלב - מפסיע.

to disentangle | *entwirren* | פִּסְפֵּס (פִּי, 1) חילק | חסד' חו"פ ופספס אבל לא סורק. (2) חרץ, הכהב | *scald | sengen* | תוס' פסח' ה' י': מפספסין אותן באור.

פִּסְפֵּס (1) עי' פִּסְפֵּס 1. ילק' שמואל ק"ב: בתי השיש והפפססים,

(2) עי' פִּסְפֵּס 2. נגעי' פ"א מ"ז: קיטא שיש בה פספסין צבועין ולבנין.

(3) עי' פִּסְפֵּס 3. מדר' תה' כ"ו י': אלו המשחקין בפספס.

פִּסֵּק (פעו"י, 1) חילק | *to divide | trennen* | מני' ל"א ע"ב: במשנה תורה פוסק.

(2) הקריא פסוק מהמקרא | *to recite a Bible verse | einen Bibelvers hersagen* | חגי' מ"ו ע"א: פסוק לי פסוקך.

(3) קצב | *to assign | festsetzen* | כת' ק"ז ע"א: פוסקין מזונות לאשת איש.

(4) חדל | *to cease | aufhören* | סוטה פ"ט מ"ב: פסקו אנשי אמנה.

(5) עשה הפסקה | *to interrupt | unterbrechen* | ברי' ל"ב ע"ב: למלכי אומות העולם פוסק.

פִּסֵּק דְּבָרִים התוכח | *to argue | diskutieren* | סנה' ל"ד ע"ב: פיסקין - שפוסק דברים כלפי מעלה. נִפְסֵק (נפ', 1) חצץ והבדיל | *to separate | etne* | Scheldewand bilden | ברי' ל"ב ע"ב: נפסקה

to cut off dry | הענפים היבשים | *twigs | die verdorrten Zweige abhauen* | מקוא' פ"ט מ"ז: מפסלי אילנות.

(3) זלזל | *gering-* | to attach little value to | *schätzen* | ויק"ר פכ"ה: והן מפסלין באוכלין ומשקין.

הַפְּסִיל הַפ', כְּנִילָה 3, קהל"ר י"א מ": שהיה מפסיל בנשים.

פִּסֵּל, אִפְסֵל אפ', עי' פִּסֵּל. סנה' כ"ג ע"א: רחמנא פסליה; חול' ל"ו ע"א: לאפסולי גופיה.

אִתְפְּסֵל, אִפְסֵל אתפ', (1) נחצב | *to be hewn out | ausgehauen werden* | ישע' נ"א א' (ואל מקבת בור נקרתה); וכפסולא דמגוב ריקן אתפסלתון.

(2) נחקק | *to be engraven | eingegraben werden* | תרג' איוב י"ט כ"ד (בצור יחצבון); בשינרא יתפסלון.

(3) נפסל | *to be disqualified | für untauglich* | *erklärt werden* | תרג' יב"ע ויק' כ' כ"ה (העוף חטמא); עופא דמפסול למיכל.

פִּסֵּל ז', מין גרזן | *mattock | Hacke* | בר' ג"ז ע"ב: מר פסל וקרדום.

פִּסֵּל -- פס עץ, מוט | *lath | Latte* | סוכה י"ט ע"א: פסל היוצא מן הסוכה.

פִּסְלוּת נ', פסול, פגם | *disqualification | Un-* | *tauglichkeit* | כ"ב ק"ה ע"א: כל שתחלתו או סופו בפסלות פסול תחלתו וסופו בכשרות כשר.

פסליא [פִּסְלָקְאוֹת] ניר, אפרסקים | *peaches* | *Pfirsiche* | תוס' דמ' א' מ': האגוזין ודורמסקיות ופסליא.

פסליון עי' פִּאֲפִלְיוֹן. ילק' תה' חר"ג: משהן נותנין פסליון לפניו.

פסל"ע פסול לעדות.

פִּסְנִטוֹר ז', ממונה לקנות צרכי אוכל | *caterer* | *Einkäufer für die Küche* | קהל"ר א' ג': פסנטורד אנא ולית את ממעים לי מתבשילי דאידע. מהו צריך.

4) עי' פֶּשֶׁשׁ. תוס' זבח' ז' א': שני פסיפסין היו בבית ההלפות פתוחות למערב.
פְּסִיקָא ז', חלק Tell | part | ב"ב ס"ג ע"א: מצר ארעא דמינה פסיקא.
2) מגבית Almosensammlung | collection ויקר' פליב: אנן עבדין לך פסיקא.
3) עי' פְּסוֹקָא. ירוש' מו"ק פ"ג ס"ג ע"ב: שתיים שלש דלחות - הלל ארבע פסיקן.
פְּסִיקָה ז', 1) חיתוך | cutting apart | das Aus-einander-schneiden סוכה י"א ע"א: פסיקתן זו היא עשייתה.
2) חוט נפרד | separated thread | abgetrennter Faden נגעי' פי"א מ"ח: אפילו פסיקה אחת וקשרה.
פְּסִיקָה ז', בריכה Graben, Teich | pool מו"ק ד' ע"א: הפסיקות והבריכות שנתמלאו מים.
פְּסִיקָא ז', גזירה | Gurt | girde ירוש' סנה' פ"י כ"ח ע"ד: נתן את הברול תחת פסיקא שלו.
פְּסִיקָר פסיקתא רבתי.
פְּסִיקָתָא ז', הסכם Übereinkommen | agreement מו"ק י"ח ע"ב: שטרי פסיקתא.
פְּסִיקָתָר ז', קלחת Kessel | kettle תמיד פ"ה מ"ה: והפסכתר היתה כלי גדול מחוקת לתך.
פְּסִל - פיגל, פגם, to disqualify, to declare unfit, to reject | unbrauchbar machen, für untauglich erklären, verwerfen מקוא' פ"ב מ"ד: רביעית מים שאובין בתחלה פוסלין את המקוה: סנה' פ"ג מ"א: זה פוסל דייגו של זה וכו'.
נְפִסֵּל נפ', 1) הוקצע | ausgen | to be sculptured hauen werden ספרא ריש קדוש': פסל על שהם נפסלין.
2) נפגם ונתפגל | untauglich | to be made unfit lich gemacht werden מ"ד: הוכח נפסל בארבעה רברים.
פְּסֵל מיעל, 1) הקציע | behauen | to chip, to trim ילק' דב' תתקמ"ב: מפסלו במעצד.

פְּסִיחָה ז', דילוג - stepping over | das Hinwegschreiten ילק' שם' ו': וספחתי עליכם אין פסיחה אלא וכו'.
פְּסִיחָתָא עי' פְּסִיחָה. תרג' יב"ע ויק' י"ג כ"ח (לא פשתה בעור): לא הליכת פסיחא במושכא.
פְּסִיחָתָר עי' פְּסִיחָה. תרג' שם' ל"ח ג' (המירות): פסיחתותא.
פְּסִילָה ז', מססולת. כלי למסילה | chisel | Meißel ירוש' קיד' פ"א ג"ט ע"ד: מרצע - זה הפסילה.
פְּסִילוֹס, פְּסִילוֹסָא ז', כבד מה | stammerer | Stammler ויקר' פ"י: והיו קורין אותו פסילוס: ריש קהליר: קמוע לישנא פסילוסא.
פְּסִילָיָה ז', מין פולים | a species of beans | eine Bohnenart ירוש' ב"צה פ"א ס' ע"ד: תורמוסין ופסלייה.
פְּסִינְתָמוֹן ז', יין-לענה | worm-wood-wine, absinth | Wermutwein, Absinth ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"א: החר קונדיטון המר פסינתמון והמתוק מהו.
פְּסִיס עי' פְּסִיסָא, כתי' ע"ט ע"א: כותבת שטר פסים לאחרים.
פְּסִיסָא שם איש männlicher | a man's name Name סנה' צ"א ע"א: גביעה בן פסיסא.
פְּסִיסִית ז', פְּסִיסָפִס ז', גדר, מחיצה | partition | Zaun, Scheldewand ירוש' עיר' פ"ט כ"ה ע"ג: הרי שהיתה החצר חלוקה בפסיסיות; גדר' פ"ה ל"ט ע"א: חלוקה בפסיספס.
פְּסִיעָה ז', צעד | Schritt | step יומא ג"ג ע"ב: המתפלל צריך שיפסיע שלש פסיעות לאחריו.
פְּסִיפִּס ז', אבן גזית | polished stone | polierter Stein שמיר פ"י: בשיש ובפסיפס.
2) מעשה תשבץ | Mosaik | mosaio תוס' נגע' ה' י': קיטא שיש בה פסיפסין צבועין ולבנים.
3) אבן למשחק, קוביא וכדומה | oube, dice | Stein im Brettspiel ירוש' ר"ה פ"א נ"ז ע"ג: המשחק בקוביא - זה המשחק בפסיפסין.

of Nisan | das Hauptpessachfest am 14.
Nissan פס' ציה ע"ב: פסח ראשון וכו'.

פֶּסַח שְׁנִי חגיגת הפסח ב"יד אייר בשביל הכאים
the second (vicarious) Passover מדרך רחוקה
on the fourteenth of Iyar | nachträgliches Pes-
sachfest für verhindert Gewesene (am 14.
Iyar) פס' ציה ע"ב: פסח שני וכו'.

פֶּסַח ז', חג הפסח Passover | Pessachfest ירוש'
שבת פ"ח י"א ע"א: ארבעתי כסוי דלילי פסחא.

פֶּסַח זַעֲרִיא ע"י פֶּסַח שְׁנִי. חול' קביש ע"ב: פסחא
זעירא דלא למספר.

פֶּסַח רַבָּה ע"י פֶּסַח רֵאשׁוֹן. חול' קביש ע"ב:
פסחא רבה וכו'.

פֶּסַח לֵוִי ע"י פֶּסַח לֵוִי. ילק' דניאל תתריס"ד:
כהרין פסחולים.

פֶּסַח ד', בור ditch | Graben ב"ר פמיו: בשעה
שיצא למלחמה עשו לו מיעה של פסחון וכו'.

פֶּסַח לֵוִי ע"י פֶּסַח לֵוִי. ילק' שמואל
pestle | Stößel ילק' שמואל
ק"ב: כהרין פסחולים.

פֶּסַח ג', אישור וקיום Be- | credentials
glaubigung ויק"ר פ"ב: פסחמא דילך טבא ולית
את דחיל מיניה.

פֶּסַח פ"ע, פסע וצעד schreiten | to step ב"מ פ"ו
ע"ב: דלא מציא פסא קניא.

פֶּסַח ג', ענף branch | Zweig עוק'
פ"א מ"ה: פסיה של אשכול (ובירוש' שם:
פסניא).

פֶּסַח ז', הפסד Schaden | loss ב"מ ג' ע"א:
מאי פסידא אית ליה דלודי.

פֶּסַח ז', מין עוף Fasan | pheasant במ"ר פ"ז:
מי שהיה מתאוה תרנגול או פסיון.

פֶּסַח ז', פסיון פסיון ע"י פֶּסַח שְׁנִי. נגע' י"א מ"ה:
חולקין בין האום לפסיון: תרג' יב"ע ויק' י"ג ח':
פסיונא דמכתשא.

פֶּסַח ז', פסיון קיד' ל"א ע"א: יש מאכיל לאכיו
פסיוני וטורדו מן העולם.

הפסולין ששחמו שחימתן כשרה: ירוש' קיד'
פ"ג ס"ד ע"ג: כשרין הוזהרו על הפסולין.

פֶּסַח ז', חסרון, מום blemish, disqualification
Makel תוס' מקוא' א' י"ב: מקוח פסולו בעצמו
ובעל מום פסולו בגופו.

פֶּסַח ז', (1) כניל. כת' ס"ב ע"ב: חס ושלום
פסולא איכא.

(2) מיגים Schlacke | dross תרג' יוש' א' כ"ב
(למיגים): לפסולא.

פֶּסַח ז', (1) מפל הפיסול chips | Abfall (beim
Behauen der Steine) ירוש' שק' פ"ה מ"ט ע"א:
מפסולת הלוחות העשיר משה וכו' פסל לך
שתהא הפסולת שלך.

(2) דבר פחות Wertloses | worthless matter
במ"ר פמיו: שכן התגרין מראין את הפסולת
החלה ואחיב מראין את השבחה.

פס"ע פסולי עדות.

פֶּסַח, פֶּסַח חרוז ומאמר במקרא Biblical
verse | Bibelvors מנח' צ"ט ע"א: אפילו אמר
כל התורה כולה מן השמים חוץ מפסוק זה: מנח'
כ"ב ע"א: כל פסוקא דלא פסקיה משה אנן לא
פסקינן ליה.

פֶּסַח - פֶּסַח דורות חגיגת הפסח הרגילה בכל
שנה ושנה the annual Passover celebration
das jährliche Pessachfest פס' צ"ו ע"א: פסח
דורות וכו' פסח מצרים.

פֶּסַח מִצְרַיִם חגיגת הפסח בזמן צאת ישראל
ממצרים the Passover observed in Egypt
das beim Auszug aus Aegypten gefelerte
Pessachfest פסח' צ"ו ע"א: פסח דורות וכו'
פסח מצרים.

פֶּסַח קָטָן ע"י פֶּסַח שְׁנִי. הלה פ"ד מ"א: אף
הוא העלה בניו ובני ביתו לעשות פסח קטן
בירושלים ותחזירוחו שלא יקבע הדבר חובה.

פֶּסַח רֵאשׁוֹן חג הפסח העקרי, ב"יד כניסן the
first Passover, celebrated on the fourteenth

פֶּסֶג פיעל -- ביקע *to split | spalten* סרה פ"א
מ"ט: מפסגו ואוגדו.

הַפְסִיג הַפ', חדר ועבר | *to cut one's way through | hindurchbrechen*
ב"ק פ"א ע"ב: מפסיג ויורד
מפסיג ועולה.

פֶּסֶג פעוי, (1) כניל. ב"ר פ"ק: פסיג תרעד.

(2) נמלט *to escape | weglassen* | ב"ר פ"ע"ט:
כד שמע וכו' פסגא.

פֶּסֶגָא ז', בתר *Stück* | *piece* תרג' ירוש' בר' כ"ו
ל"א: פסגא חדא.

פֶּסֶד פיע, נתקלקל *to spoil | verderben* ירוש'
מעש' פ"ה ג"א ע"ג: חמין אינן פסידין.

נִפְסֵד נפ', ע"י הַפְסִיד 1. פס' נ' ע"ב: יש זריו
ונשכר ויש זריו ונפסד.

הַפְסִיד הַפ', (1) אבד לו, נזק | *to suffer loss*
Schaden haben ב"ר פ"ע: שנים נדרו והפסידו
שנים נדרו ונשתכרו.

(2) הוּק *Schaden zufügen* | *to cause loss to*
תום: ביצה ב' ו': שמה יפסידו את בני העיר.

פסדר"ב פסיקתא דרב כהנא.

פֶּסֶה פיע, פשה ורבה, התפשט *to spread | sich ausbreiten*
ירוש' מ"ק פ"א ס' ע"ג: בחרת כגרים
ופתתה כגרים.

פֶּסֶה -- ע"י פס 2. פס' ק"ח ע"ב: שפושטין פסת
יד וכו'.

פֶּסֶגָא ז', בתר *Stück* | *piece* תרג' דה"א ו'
כ"א: ביני פסגיא.

פסוד"ן פסוקי דזמרה.

פסוורום [פּוֹוֶרֶס] שם רחוב מעוקם ומפותל
Name einer gewundenen Straße ירוש' ע"ז פ"א מ' ע"א: דרך
עקמומית היתה כגון אהין פסוורום.

פֶּסוּל ת', אינו כשר, פגול, אינו ראוי
unfit, defective, disqualified | unfuglich, un-
brauchbar; illegitim זכח' פ"ג מ"א: כל

פֶּנְקָא שם איש *a man's name | männlicher name*
פס' נ"ז ע"א: יוחנן בן נרבאי תלמידו של
פנקאי.

פֶּנְקָס ו', (1) לוח *pinax | Tafel* שבת פ"ב מ"ה:
שני דפי פנקס.

(2) ספר *book | Buch* אבות פ"ג מ"ז: הפנקס
פתוח וחדיד כותבת.

פֶּנְקָסָה נ', כניל 2. ירוש' נר' פ"א ל"ו ע"ב:
פנקסתו נפתחת.

פֶּנְקֶרְסִין, **פֶּנְקֶרְסִין** ז"ר, מין מאפה *cakes | ein Gebäck*
ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"ג: ופנקרסין
וכו' וקליות וכו'; מושה פ"א י"ז ע"ב: יפה סיפסוף
שאכלנו בנעורינו מפנקרסין שאכלנו בזקנותינו.
פֶּנְתָא נ', פנה, קרן ז"ת *Ecke | corner* תרג'
מ"ש' ז' י"ב (פנה): פנתא.

פֶּנְתָא נ', מין נעל *a shoe | ein Schuh* בר' מ"ג
ע"ב: ולא אמרן אלא בפנתא.

פֶּנְתוּס שם ארץ על חוף הים השחור *Pontus*
Pontus ילק' ויק' תרנ"ט: מה שהוציא עקילם
לעבריו לפנתוס.

פֶּנְתִירִי ז', מין אבן טובה *a jewel | ein Edel-*
stein תרג' שמי' ל"ט י"ג (וישפה): ופנתירי.

פֶּנְתִירִין ז', מין חיה מורפת *panther | Panther*
מר' תה' ע"ח מ"ה: ערוב -- מין חיה הוא ושמה
פנתירין.

פֶּס שם אמוראים *name of Amoraim | Name von Amoräern*
ירוש' יומא פ"ה מ"ג ע"א: ר' הושעיה
בשם רבי פס.

פֶּס -- (1) רצועה *stripe | Streifen* ב"ר פס"ד:
שיקרע הים לפניחם פסים פסים.

(2) כף יד או רגל *the palm of the hand or the foot | Handfläche, Fußfläche*
foot ילק' שמואל
קמ"ג: פס יד ופס רגל ועקב מגולין.

(3) מוט *pole | Stange* עיר' י' ע"ב: עושה פס
גבוה עשרה.

(4) מס *tax | Steuer* ירוש' פאה פ"ח כ"א ע"א:
לפסין ולצדקות.

לְפָנִים (1) כלפי פנים, אל תוך *inside | nach innen*
 במי ט"ז ע"א: זו אינה צריכה לפנים.

(2) תוך *within | innerhalb* ב"ר פכ"א: שהיתה
 מהוצתו לפנים ממלאכי השרת.

לְפָנֵי וְלִפְנֵים בבית קרשי הקדשים *in the Holy of Holies | im Allerheiligsten*
 שמוה לפני ולפנים וכו'.

לְפָנִים מִשְׁנֵרֶת הַדִּין שלא כחומר הדין *inside the line of the law, equity | dissetts der Rechts-norm d. h. ohne die Strenge des Gesetzes*
 anzuwenden במ"ל ע"ב: דין תורה וכו' לפנים
 משורת הדין.

מִבְּפָנִים ע"י פְּנִיָּם (פְּנִיָּם). ירוש' כלא' פ"ח ל"א
 ע"ג: מבפנים וכו' מבחוץ.

שֵׁם תַּנַּאי *Name | name of a Tannai*
eines Tannaiten ירוש' תר' פ"ג מ"ב ע"ב: מאן
 דמר עובר רבנין מאן דמר אינו עובר אבא
 פנימין.

פְּנִיקָמִין ז"ר, מחנות *Lager | camps* ויק"ר פ"א:
 היו אומות העולם שומעין קול הדבור ונתריון
 מתוך פניקמיהו.

פְּנִיקָיָא ארץ צור וצירון *Phoenicia | Phönizien*
 ב"ר פ"צ: בשלש ארצות בפניקיא ובפלסטיני
 ובערביא.

פִּנְךָ פֶּעַל, רפץ במומים *jagen | to drive on*
galoppieren תרג' שופ' ה' כ"ב: מפניוכא
 דהוה מפנך.

פִּנְמָה פֶּלֶא נוקא ממונא.

פִּנְסָא ז', מגורה עשויה לשאתה בחוץ *lantern | Laterne*
 שמור' פמ"ז: היה נוטל הפנס ומהלך
 לפניהם.

פִּנְקָא פֶּעַל, עירן *verzärteln | to treat tenderly*
 תרג' אס' ב' ט: למוטבא להו ולפנקותהו.

אַתְּפִּינָא אַתְּפָא, התענג *sich | to delight oneself*
gütlich tun תרג' תה' ל"ז י"א (וההענגו על
 רוב שלום); ויתפנקו על סגיואות שלמא.

פְּנִדְרָא ע"י פְּנִדְרָא. תוס' חול' ב' כ"ב: ישוע
 בן פנטרא.

פְּנִיָּא (1) ת', ריק *empty | leer* ב"ר פמ"ה: לא
 דמי ההו דחמי מולגיתא פניא וכפן להווא דחמי
 מולגיתא מליא ושבע.

(2) ז', ערב *evening | Abend* ב"מ מ"ט ע"א:
 אפניא דמעלי שבתא הוה.

פְּנִיָּא שם מקום בארץ ישראל *name of a place in Palestine | Ort in Palästina*
 ב"ר פס"ג: יתיב
 בהרא פניאם.

פְּנִיָּתָא נ"י, פנאי *leisure | Muße* תרג' יב"ע ויק'
 כ' ו': ואנא אתן פניווא למעסוק בגברא ההוא.

פְּנִיָּים ע"י פְּנִיָּא. ירוש' שבי' פ"ט ל"ח ע"ד:
 דיקליטיאנוס אעיק לבני פניים.

פְּנִילִיאָוּם ע"י פּוּטְלִיאָוּם. ילק' יש' רע"ה:
 ושמעו קול המונה של רומי מפניליאום.

פְּנִיָּם - (1) דרך ואופן *Art und Weise*
 במ"ר פ"ב: תורה שהיא נדרשת מיט פנים.
 (2) ע"י פְּנִיָּם נָשָׁל מַפָּה. ב"ר כ"ד ע"א: פניה
 מוחות בקרקע.

פְּנִיָּם תְּדִשּׁוּת (1) אדם חדש, אורח חדש *new guest | neuer Gast*
 ב"ר ע"ב: ברכת חתנים בעשרה
 כל שבעה וכו' והוא שבאו פנים חדשות.

(2) דבר בצורה חדשה *an object that assumed a new appearance | Gegenstand in neuer Gestalt*
 ב"ק צ"ו ע"ב: האי מאן דגזל נסכא
 מחבריה ועביד זוזי וכו' זוזי ועבדינהו נסכא
 וכו' פנים חדשות באו לכאן.

פְּנִיָּם נָשָׁל מַפָּה בית הכושת *pudenda | Scham*
 שבת פ"א ע"א: המניה ידיו כנגד פניו של מפתה.
 לְפָנִים תַּחֲפִי - כלפי חוץ, למראית עין *for show*
zum Schein מגי' י"ב ע"א: הם לא עשו אלא
 לפנים.

מִפְּנֵי שֶׁ-לִּי שֶׁ, מכיון שֶׁ- *because | weil, da*
 שבת פ"ב מ"ה: מפני שהוא מתיירא מפני גויים.

פְּנִיָּם - פְּנִיָּים בתוך, בקרב *inside | drinnen*
 חול' ע"ה ע"א: בפנים ובחוץ.

פָּנוּי ת', (1) ריקן | *empty | leer* עיר' י"ז ע"א: פנוי מאדם וכו' פנוי מכלים.

(2) חפשי | *free | fret* תנח' ורא' ו"ז: פנוי היה מעבודת פרך.

(3) בלתי נשוי | *ledig* | *single, unmarried* ירוש' יבמ' פ"ז ד' ע"ג: הפנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות הרי זו בעילת זנות.

פְּנוּיָתָא ע"י פְּנוּיָתָא. תרג' יב"ע ויק' כ' ג': ואנא איתן פנוייתא למעסוק בגברא ההוא.

פְּנוּיָא ד', בטיחות | *Sicherheit* | *protection* ב"ק ק"ג ע"א: מידע ידעת דאנא לנפשאי שקילנא ופנחיא בעלמא הוא דקבעינא.

פְּנוּן מה"ג, של הכל | *alter (gen. pl.)* | *of all* אסתר' ו' י"ז: דומין פנטון.

פְּנוּם תהיפ, בכל אופס | *Jeden-* | *at all events* ירוש' סנה' פ"ז כ"ג ע"ב: פנטום דמיתפוס חר מנכון.

פְּנוּמִי לְפָנוּי מה"י, לקראת | *(to go) to meet* | *entgegen* ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"ב: ר' יוחנן נפק לפנטו דר' יודן נשייא לעכו.

פְּנוּמִי שם איש | *männlicher Name* | *a man's name* קהליר ח' ג': לוי בן פנטו.

פְּנוּמִיגִין ת', בן חמש זוויות | *fünf-* | *pentagonal* | *wincklig* תוס' צוק' נגע' ו' ג': דיגין טריגין פנטמיגין וכו'.

פְּנוּמִירִי (1) ע"י פְּנוּדִירָא. תוס' חול' ב' כ"ד: ואמר דבר של מינות משום ישוע בן פנטמיר.

(2) מין אבן טובה | *ein Edelstein* | *a jewel* תרג' שמי' ל"ט י"ג (וויספה): ופנטמיר.

פְּנוּמִיקָה כנוי לאדם שעבר חמש עבירות בכל יום | *Bezeichnung für einen* | *surname of one who had committed five sins every day* | *Mann, der jeden Tag fünf Sünden begangen haben soll* ירוש' תעני' פ"א מ"ד ע"ג: פנטקקה יצלי וכו' חמש עבירין ההוא גוברא עביד בכל יום.

פְּנוּדִירָא ז', (1) בית יד של גרון וכדומה | *Griff (eines Werkzeugs)* | *a tool* ב"ק כ"ז ע"ב: שקל פנדא דמרא מחייה.

(2) מכה | *Schlag* | *blow* שם: מאה פנדי בפנדא.

(3) שם אמורא | *name of an Amora* | *elnes Amoraers* בר' ניה ע"ב: אמר ר' פנדא וכו'.

פְּנוּדוּרָה, פְּנוּדוּר ז', פְּנוּדוּרָה ג', חליל רועה, אבוב רועה | *Hirtenpfeife* | *the shepherd's pipe* ירוש' ב"ב פ"ג י"ג ע"ד: משכוכיתא - אית דמרין פנדוריה: שם פ"ז מ"ו ע"ד: נותן לו כמין פנדור; ב"ק פ"ז ז' ע"ג: אית דמרין פנדוריה.

פְּנוּדִירָא, פְּנוּדִירָא כנוי ליוסף אבי ישו הנוצרי | *Joseph the father of Jesus of Nazareth* | *Zuname Josephs, des Vaters von Jesus* שבת ק"ד ע"ב: בן פנדירא (בהו' אח': סטרא); ירוש' ע"ז ע"ב מ"ב מ' ע"ד: ישו בן פנדרא.

פְּנוּדִיש פקות נפש דוחה שבו.

פְּנוּדִי - עשה צרכיו | *seine Notdurft* | *to ease nature* | *verrichten* טהר' פ"י מ"ב: פונין לאחורי הגדר. נְפִנָה נפ', (1) פנה | *sich wenden* | *to turn* תעני' ל"א ע"א: כל שאין לו אשה נפנה לשם.

(2) היה פנוי מעסקיו | *Muße* | *to have leisure* | *haben* אבות פ"ב מ"ד: ואל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה.

(3) נתבער ונסתלק | *weg-* | *to be removed* | *geschafft werden* ב"ק ל"ב ע"ב: באשפה העשויה להפנות בלילה.

(4) יצא לצרכיו | *seine Notdurft* | *to ease nature* | *verrichten* בר' ס"ב ע"א: איזהו צנוע זה הנפנה בלילה במקום שנפנה כיום.

פְּנוּדִי פיעל - שחרר | *befreien* | *to free* כמ"ר פ"ה: בשביל בני אני מפנה אותם.

הַתְּפִנָה התם, ע"י נְפִנָה 3. ירוש' נזיר פ"ט כ"ז ע"ד: כל הקברות מתפנין וכו'.

פְּנוּי ז', ביעור | *Säuberung* | *clearing* נגע' פ"ב מ"ה: עמק הוא לפנוי.

פמול'יניא ע"י **פמל'ליא**. כלי פכ"ז מ"ז אלז
נמדד'ין כפול'ין אמפליא ופמול'יניא ומכנסים.

פמ'יאס, **פמ'י'ס** ע"י **פנ'יאס**. תרג' דה"א כ"א
ב' (מכא' שבע ועד דן); מכירא דשבע ועד
פמ'יאס; בכורות נ"ה ע"א; מערת פמ'י'ס.

פמ'יל'יא ע"י **פמ'ליא**. ירוש' מושה פ"ה כ' ע"ג;
מעבדי פרעה ומגדולי פמ'יל'יא שלו.

פמ'ים ע"י **פנ'יאס**. תרג' ש"הש ה' ר': לשם דן
דמתקריא פמ'ים.

פמכ"ז פחות מכזית.

פמל'יא נ', חכר משרתי המלך attendants of the
king | Dienerschaft des Königs במ"ר פ"ד;
ראה המלך ופמליא שלו.

פמליאות [פ'ינולאות] ניר, מין מלבוש a cloak
ein Kleidungsstück תוס' כ"ב ה' י"א;
הפמליאות והחמילות וכו'.

פמל'ניא, **פמל'ניא** זר', מכנסים עד הברכים
knee-breeches | Kniehosen ב"ר פפ"ד; אשר
עליו - זו פמל'ניא שלו; שם פפ"ט; אלו לובשים
מכנסים ואלו לובשים פמל'ניא.

פמ'ש"פ פחות משוה פרומה.

פנ'אי ז', 1) ריקנות emptiness, vacaney |
Leere במ"ר פ"ד; לא נתבהל מפנאי הבית.

2) זמן פנוי time, leisure | Muße מ"ק י"ז
ע"ב; בשלא היה להם פנאי או דילמא אף
כשהיה להם פנאי.

פנגוס, **פנגוס** [פנגוס] ז', משכון | pledge
Pfand מכ"י יתרו בחורש פרשה א': לא נתתיה
פנגוס וכו' כבר עד שלא נתתי לכם המצות
הקדמתי לכם מתן שכרם; ילק' שמות רע"ה; לא
נתתיה פנגוס.

פנגר שם איש männlicher | a man's name
איכ"ר א' ה': מן דכבשה פלוג ארבע
טכסמא לארבעה דוכסמא וסליק פילי מערבאה
לפנגר.

2) רב ודן, התקומט | strelten to quarrel תוס'
ב"מ ד' ה': שלא פלפלו בו יתומין אחר מיתה
אביהם.

פל'פל פע"י, 1) כניל 1. תרג' איוב י"א י"ב (ואיש
נכוב ילכב); ובר נש מפלפל ור"י.

2) הכפיש to roll | herumwälzen שם ט"ז
ט"ז (ועוללתי בעפר קרני); ופלפלית בעפרא
איכ"ר.

אתפלפל אתפ', התפלש | to roll oneself | sich
wälzen תרג' שני אס' ד' א': אתפלפל בקיטמא.
פל'פל, **פל'פלא** ז', גרעין של התבלין החרין
הירוע grain of pepper | Pfefferkorn שבר
ס"ד ע"ב; פלפל לריח הפה; כת' ע"ה ע"א;
דנקיט פלפלא בפומיה.

פל'פלין ז', בעל פלפול dialectitian | Dialektiker
ירוש' הור' פ"ג מ"ח ע"ג; דהוא סדרן והוא
פלפלי.

פל'פלת, **פל'פלתא** נ', ע"י **פל'פל**. שבת צ'
ע"א; פלפלת כל שהיא; מגי' ז' ע"א; פלפלתא
חרפתא.

פל'צור ז', מין רשת ומצודה a snare | Schlinge
כלי פכ"ג מ"ה; המרף והפלצור.

פל'קא ז', שריטה scratch | Schramme קה"ר
ו' י"א; חד פלקא או חד פצעה.

פל'קתא נ', פילגש | Kebsweib concubine תרג'
דה"א א' ל"ב (פילגש); פלקתא.

פל'ש פ"י, בדק וחיפש | suchen to search ירוש'
סנה' פ"ו כ"ט ע"ב; עלי לפלש להם מעשים טובים.

פל'ש פיעל, חדר ועבר | to go through, to per-
forate | durchbrechen, durchlochen ירוש'
סוכה פ"ג נ"ג ע"ד; ניקב ולא פילש.

פמ"ב פמ'י'ס מילי בעלמא.

פמדה"מ פטור מן המצות.

פמדה"ס פטור מן הסוכה.

פמדיצ פורש מן הצבור.

פמז"מ ז', מין מנורה a candlestick | Leuchter שבר
מיד ע"א; פמוט שהדליקו עליו באותה שבת.

פֿלֿנֿיא, פֿלֿנֿייה עיי פֿלֿן. פסי קייב עייא: פלניא
בר פלנא: ביר פכיא: לפלמוני - לפלניא.

פֿלֿנים [פֿינֿולס] ז', מין בגד *eln* | *a cloak*
Kleid ירוש' חג' פ"א עיי עיד: מהו להחיר
בפלנים וכו' במקום שאין טלית.

פֿלֿס מיי, פֿלֿס פעל, קרע לגזרים *to piek to*
pieces | *zerreißen* ז', מין ב"ק י"ט עייב: ופלסיה למלא:
שם: לפלסי סלא.

פֿלֿסֿנֿר ז', בקבוק *Flasche* | *flask* תוס' צוק' תר'
ז' מייז: לגין וכו' ובפלסנר.

פֿלֿסֿן ז', מגין *Beschützer* | *protector* ב"ר פ"ס:
הוא ופלסונג.

פֿלֿסֿמֿון ז', דבר מעושה וברוי, רמאות | *fraud*
Schwindel במיר פיה: היו אומות העולם אומרים
תורתן של אלו פלסמון.

פֿלֿסֿטֿינֿה פלשתי, ארץ ישראל *Palästina* | *Palestine*
ב"ר פ"צ: בפניקיא ובערבא ובפלסטיני.

פֿלֿסֿטֿינֿי עיי פֿלֿסֿטינֿי. ילק' עמ' תקמ"ח: ודרו
גת פלשתיים אלו תלוליא פלסטיני.

פֿלֿסֿטֿר, פֿלֿסֿטֿרין, פֿלֿסֿטֿרן עיי פֿלֿסֿטון.
תוס' בי"מ ו' י"ז: שהן עושין את התורה פלסטר;
ירוש' בי"מ פ"ה י' עיד: שעושין התורה פלסטרן;
ילק' ירמ' שכ"א: אין דבר בתורה פלסטרין ולא
דבר של שקר אלא כל התורה היא אמת.

פֿלֿסֿלֿום ז', מין פול *eine* | *a species of beans*
Bohnenart כלא' פ"א מ"ג: התורמוס והפלסלום.

פֿלֿסֿמֿון ז', שמן אפרסמון *Balsam* | *balm* במיר
פ"ג: לא בפלסמון ולא ראשי בשמים.

פֿלֿסֿתֿער עיי פֿלֿסֿטון. ברי' ל"ח ע"ב: ואי אתה
עושה תורתך פלסתר.

פֿלֿפֿול, פֿלֿפֿולא ז', וכוח חריף, ניצוח *dialect*
Dialektik ties | ב"ב קמ"ה עייב: בעל פלפול;
עיר' ס"ז עייב: מפלפולא דרב חסדא.

פֿלֿפֿיל עיי פֿלֿפֿל. ירוש' חור' פ"ג מ"ח ע"ג:
איפשר לעולם וכו' בלא פלפילין.

פֿלֿפֿל פ"ע, (1) התוכח *debattieren* | *to debate*
שבת ל"א עייא: פלפלתה בחכמה.

פֿלֿירכום [פֿולֿירכום] ז', שר העיר | *governor*
Stadtverwalter ילק' דב' תתי"ג: אפטרופוס
גוזר גזרה פלירכום מבטל על ידיו פלירכום גוזר
גזרה דיקוריון מבטל על ידיו וכו'.

פֿלֿכֿין עיי פֿילֿקין. תנח' וארא י"ד: יורד בפלכין
וקוצץ את האילנות.

פֿלֿל פ"ע, התוכח, התפלפל *debattieren* | *to debate*
ירוש' שבי' פ"ח ל"ח ע"ב: מאן גרם לך דלא
פלתה עם חבריך.

פֿלֿלֿגֿולֿה נ', מין בצל קטן *Zwiebel* | *onion*
ירוש' כלא' פ"א ב"ז ע"א: בצלצול - פללגולה.

פֿלֿמֿודֿא ז', מין דג *eine Fischart* | *a fish* עיי
מ' ע"א: בארא ופלמודא דרמו רישיהו לטמאים.
פֿלֿמוֹם עיי פֿולֿמוֹם. ירוש' עיר' פ"א י"ט ע"ד:
הרוגי פלמום.

פֿלֿמֿיא עיי פֿמֿלֿניא. תוס' צוק' נד' ד' ג': בפלמיא
במכנסיים וכו'.

פֿלֿמֿנֿטֿרין ז', שליח *Agent* | *agent* תנח' כמ'
כיו: אף אני מקרבו ועושה פלמנטרין שלי.

פֿלֿמֿנֿטֿרין עיי פֿלֿמֿנֿטֿרין. ירוש' תענ' פ"ב ס"ה
ע"ד: למלך שהיה לו מסתח של פלמנטרין
קטנה.

פֿלֿמֿניא עיי פֿמֿלֿניא. ילק' ברי' קמ"ב: אשר
עליו זה פלמניא.

פֿלֿמֿנסֿר עיי פֿלֿמֿנֿטֿרין. ילק' איכה תתרי"א:
פלמנסר של מלך.

פֿלֿן מ"ח, פלוני *eln* | *such and such, certain*
gewisser ירוש' יב' פ"ד ו' ע"א: ביום פלן: קיר'
פ"ג ס"ג ע"ב: אנא פלן בר פלן מקדש לך אנת
פלניה.

פֿלֿן עיי פֿילֿון 2. ביר פמ"ח: פלן של אברהם
אבינו.

פֿלֿנֿדרסֿין עיי פֿנֿדֿרֿיֿסין. ירוש' עיר' פ"ג מ"א:
מעשה שבאו מפלנדרסין והפלוגה ספינתם כים.

פֿלֿנֿי ז', כוכב *Planet* | *planet* תנח' צו ג' רמו
לכבשן ונעשה פלני.

פִּלְגָא בִּיאָרִי ז', מין ארבה *a locust | eine Heuschrecke* שבת צ' ע"ב: צפורה כרמים – פליא ביארי.

פִּלְיוֹם ז', סדין *sheet, blanket* נדה פ"ה מ"א: *Laken* ומתכסה בו בלילה וכו' וכן בפליוס.

פִּלְיוֹן ז', כובע של לבר *Filzhut* | *felt-cape* כלי פכ"ט מ"א: והפליון של ראש.

פִּלְיטָה [פִּלְיָא] שם אמורא *name of an Amora* | *Name eines Amoraers* ירוש' תעני' פ"ד סיח ע"ד: התיב רבי פליטה בר פריטה קומי רבי זעורה (ובדפוס ראשון: פליפה).

פִּלְיָטוֹן עיי' פִּלְיָטוֹן. ולק' כמ' תשע"א: מכנה אותן בפליטון.

פִּלְיָטוֹרִין [פִּלְיָטוֹרִין] ז', סחורה *Ware* | *Ware* ירוש' בימ פ"ב ט' ע"ב: בר נש דיהב לחבריה פליטורין בשוקא.

פִּלְיָטוֹן עיי' פִּלְיָטוֹן. עיי' ליה ע"ב: פליטון.

פִּלְיָמִית שם אשה *Frauen-name* | *name* תרג' יב"ע בר' י"ח כ"א: כקבלתא דריבה פלימית.

פִּלְיָטֶר עיי' פִּלְיָטֶר 2. ירוש' שבי' פ"ז ל"ז ע"ג: ובלבר שלא יעשה פליטר.

פִּלְיָטוֹן עיי' פִּלְיָטוֹן. סנה' ק"ח ע"א: לצלוחית של פליטון.

פִּלְיָמָן שם תנא *name of a Tanna* | *Name eines Tannaiten* פס' ח' ע"ב: דתניא וכו' פלימו אמר. פלימרכים ז"ר עיי' פִּלְיָמָרְכֻס. איכ"ר פתיחתא: כרים – פלימרכים.

פִּלְיָנִיא עיי' פִּלְיָנִיא. נדר' ג"ה ע"ב: ופליניא ומכנסים וכו'.

פִּלְיָנְקָרָא עיי' פִּלְיָנְקָרָא. שמור' פ"ט: שמא פלינקרא יש למעלה וכו'.

פִּלְיָפִי שם אמורא *name of an Amora* | *Name eines Amoraers* ב"ר פעי"א: א"ר פליפי בר נהוראי.

פִּלְיָטוֹרִין ז', פקירי הארמון *palace-guards* | *Schloßbeamte* כמ"ר פ"א: שבטו של לוי פליטין היו.

פִּלְיָטֶר ז', ארמון *palace* | *Palast* אסת"ר א' ב': שני פליטין אחד לקין ואחד לחורף.

פִּלְיָטֶרָא ז', חנות האופה *bakery-shop* | *Bäckerladen* ב"ר פ"ב: אזל ותיב קמי פליטרא.

פִּלְיָטֶרָה נ', 1) עיי' פִּלְיָטֶרָא. ב"ר פס"ט: מה פליטרה זו מבלה את העוברים והשבים והיא קיימת לעולם.

2) סחורה *goods for sale* | *Ware* ירוש' ב"ק פ"ב ג' ע"א: אפיק פליטרה.

פִּלְיָטִית עיי' פִּלְיָטִיא. ירוש' שבת פ"א ב' ע"ב: שני פתחים פתוחים לשתי פליטות וכו' לפליטת אחת.

פִּלְיָטֶר ז', 1) ארמון *palace* | *Palast* כמ"ר פ"ג: יכנס המלך לפליטרו.

2) מוכר מיני מאפה *seller of baker's ware* | *Brotverkäufer* ע"ז פ"ד מ"ט: מוליכין עמו פת לפלטר.

3) חנות האפה *bakery-shop* | *Bäckerladen* ירוש' דמ' פ"ב כ"ג ע"א: אם היה מוכר בפלטר או בחנות הסמוכה לפלטר.

פִּלְיָטֶרִיה עיי' פִּלְיָטֶרָא. ב"ר פמ"א: שחי ונעבורה מה היו עושים להם מרביצים אותן בפליטיות.

פִּלְיָטֶרִין ז', ארמון *palace* | *Palast* סנה' פ"ב מ"ג: אינו יוצא מפתח פליטין שלו.

פִּלְיָטֶרֶדָה שם מקום *name of a place* | *Ortsname* ירוש' סוטה פ"א י"ז ע"א: הדא בית מעיין שוורדין בה מפליטתה ועולין בה מטיבירה.

פִּלְיָ פ"י, בקע *to split* | *spalten* יומא פ"ה ע"א: בהרי דקא פלי רישיה.

פִּלְיָ פעל, עיי' פִּלְיָה. ירוש' מו"ק פ"ג פ"ב ע"א: מפלי מאנוי.

אִפְלִי אפי', לגלג *to sneer at* | *verspotten* איכ"ר א' א' (חד מאתינס ח'): מכאן ולהבא לא תפלי בבני ירושלם.

פֿלֶט (1) הקיא, הוציא מתוכו to vomit, to give out | *auscheiden, ausspielen* פס' ע"ד ע"ב: כבולעו כך פולטו.

(2) קרע *abreißen* | *to tear off* חול' קב"א ע"א: בשר שפלטתו מכין.

הַתְּפִלָּה תתפ', נמלט וניצל | *gerettet* | *to be saved* *werden* תנח' שמות י"ז: עתיד היה המבול לבוא לעולם ויתפלט ממנו נח ובניו.

פֿלֶטְנָם שם איש | *männlicher Name* ירוש' תר' פ"י מ"ז ע"ב: לוי בר פלמא.

פֿלֶטְנֶר ז', משגיח השוק | *market officer* | *Marktaufseher* תרג' יח' כ"ג מ"ז: אתקינת שוקין ומנית פלטורין.

פֿלֶטְנֶרְה, פֿלֶטְנֶרְי, ארמון | *Palast* | *palace* ספרי דב' ש"ט: מי שהכניסו אביו עשר פלטוריות ועמר וקנה פלטורה אחת משלו ואותה היה אוהב מכל פלטורין שהנחילו אביו.

פֿלֶטְנֶה ז', רחוב | *Straße* | *street* כ"ד פכ"ב: אין יצר הרע מהלך לצדדים אלא באמצע פלטיא.

פֿלֶטְנֶה זיר, בני מרום עם הארץ | *noblemen* | *vornehme Leute* ויקר פ"ב: אפרים-פלטיאני.

פֿלֶטְנֶה ע"י פֿלֶטְנֶה. איכיר א' א': עשרים וארבע פלטיות היו בירשלים וכל פלטיה ופלטיה כ"ד מבואות.

פֿלֶטְנֶה שם איש | *männlicher Name* | *a man's name* שהשיר ו' י': פלטיין איש רומי.

פֿלֶטְנֶה (1) פֿלֶטְנֶה. ירוש' בר' פ"ג ו' ע"א: פלטיאותא דציפורי.

(2) שפע | *Fülle* | *plenty* תרג' איוב ל"ז י' (ורוחב מים): פלטיות מלא.

פֿלֶטְנֶה ע"י פֿלֶטְנֶה. רות רכב א' ב': אפרתים - פלטיאני.

פֿלֶטְנֶה ע"י פֿלֶטְנֶה. כ"ד פ"א: משל למלך שבנח פלטיין משבנח את התחתונים אח"כ בנה את העליונים וכו'.

אחר של זהב קטן והיה ככל שעה נוסלו ומונה אותו.

פֿלֶטְנֶה ז', ריב | *Zank* | *quarrel* תנח' וארא י"א: שמא פלוניקיא יש למעלה.

פֿלֶטְנֶה [פֿלֶטְנֶה] ז', מין בגד | *a cloak* | *Kleidungsstück* ירוש' נד' פ"י מ"ב ע"ב: מהו להתיר בפלונם.

פֿלֶטְנֶה ע"י פֿלֶטְנֶה. 2. יומא פ"ג מ"ז: בשחר היה לובש פלומין וכו'.

פֿלֶטְנֶה ז', 1. ע"י פֿלֶטְנֶה. ירוש' כלא' פ"א כ"ז ע"א: התורמוס והפלסולום וכו'.

(2) שם איש | *männlicher Name* | *a man's name* ירוש' ע"ז פ"ג מ"ד: פרקלום בן פלסולום.

פֿלֶטְנֶה ע"י פֿלֶטְנֶה. ע"ז ג"ד ע"ב: שאל פלספוס אחר את ר"ג וכו'.

פֿלֶטְנֶה [פֿלֶטְנֶה] זיר, ע"י פֿלֶטְנֶה. מדר' תה' ג': פלוקמיא ומצעות.

פֿלֶטְנֶה - העריץ ועבד לאלהות | *an-beten* | *to worship* תוס' ע"ז א' ה"ז אינו אסור אלא לפולחין בלבד.

פֿלֶטְנֶה (1) עבד | *to work* | *arbeiten* תרג' שמי' כ' מ' (ששת ימים תעבוד): שיתא יומין תפלה. (2) עבד לאלהות | *an-beten* | *to worship* מנה' ק"ב ע"ב: מאי טעמא פלחתי לעבודה זרה.

פֿלֶטְנֶה פעל, עשה, פעל | *handeln, ver-fahren* | *to work* תרג' ישי' ל"ב ז' (טעשה הצדקה): מפלחי צדקתא.

פֿלֶטְנֶה אפי', העביר | *arbeiten lassen* | *to make work* תרג' דה"ב ב' י"ז (להעביר את העם): לאפלהא ית עמא.

פֿלֶטְנֶה אתפלה, נעבד | *bearbeitet* | *to be tilled* *werden* תרג' דב' ר"ה ד' (נחל איתן אשר לא יעבד בו): נחל ב"ר דלא יתפלח ביה.

פֿלֶטְנֶה ז', עובד עבודה זרה | *heathen* | *Götzen-diener* תרג' יביע ויק' כ"ה מ"ז (לעקר משפחת גר): ולפלחא דמזרעית גיורא.

פֿלֶה פֿי, פֿלֶה פיעל, ברק durch- | to search
suchen שבת י"ב ע"א: אין פולין לאור הנר;
שם פ"א מ"ג: לא יפלה את כליו.

פֿלֶהדֶרין עיי פֿרֶהדֶרין. ירוש' יומא פ"א ל"ח ע"ג:
ללשכת פלהדרין.

פֿלֶזג ז', מנה (בסעודה) Portion | portion מגי'
ז' ע"ב: אכלי בהו שיתין פלוגי.

פֿלֶזגה - פֿלֶזגת דברים מחלוקת | dispute
Streit שחשיר ח' י"ג: לפי שאין ביניהן איבה
וקנאה וכו' ופלוגת דברים.

פֿלֶזגתא נ', (1) מחלקה Abteilung | division
תרג' דהייב כ"ג ח' (המחלקות): פלוגותא.

(2) וכוה, מחלוקת, difference of opinion,
contest | Streit, Meinungsverschiedenheit
יומא ד' ע"ב: במאי קא מיפלגי וכו' בפלוגתא
דהני תנאי.

(3) הבדל Unterschied | difference מויק י"ד
ע"ג: אית ביה פלוגתא.

(4) שם מקום Ortsname | name of a place
במ"ר ס"ט: הרה בית מעון שוורדים לח מפלוגתא.

פֿלֶזוט עיי פֿולֶזוט. תוס' צוק' יומא א' א':
לישכת פלזוטין.

פֿלֶזוטמנין עיי פֿלֶזאטיני. במ"ר פ"ז: בן
פלזוטמנין.

פֿלֶזוטין עיי פֿולֶזוטין. ילק' במ' תשע"א: כאהלים
- כפלזוטין.

פֿלֶזֶלֶינֶא זר, מין ירק ein Kraut | a herb
ירוש' פס' פ"ג ל' ע"א: הורי ר' יוסי באילין
פלזליניא וכו'.

פֿלֶזמָא נ', כר של נוצה דקה | down-pillow
Daunenktissen, Plumeau שהשיר א' י"ז: אכנים

שיושן עליהם יעקב אבינו נעשו כממה וכפלומא.

פֿלֶזמופילון [פֿרימופילון] ז', ראש הפקידים
primipilate | erster Offizier ספרי במ' קלא':
שימש פלזמופילון שלו.

פֿלֶזמֶטֶרין ז', תיבה לשמירת דברי חפץ, chest,
box | Schattulle פסיק'ר פ"ז: היה לו פלזמטריין

(2) היה מחולק בדעות verschiedener | to differ
Meinung sein ביר פכ"א: אתפלגון ר' אדא בר
אהבה ור' המנונא.

(3) הצטיין sich aus- | to be distinguished
zeichnen גיט' כ"ח ע"א: כיון דאיפליג איפליג.

פֿלָג - חלק Anteil | share תנח' משפ' ז': כל
המוכית את חבירו לשם שמים זוכה לפלגו
של חקב"ה.

פֿלָג, **פֿלָגָא** ז', מחצית Hälfte | Spaltung, half
בר' פ"ד מ"א: עד פלג המנחה: שבת פ"ט ע"ב:
פלגא עלי ופלגא עלך.

פֿלָגא קיסר שני למלך Vlzeköntig | Vice-Caesar
סנה' צ"ח ע"ב: קיסר ופלגא קיסר.

פֿלָגָא, **פֿלָגָאָה** ז', איש ריב | querulous man
Streitsüchtiger קיד' נ"ח ע"א: פלגא אוקמינכי;
גיט' ל"א ע"ב: מקמי פלגאה ניקום?

פֿלָגוּ, **פֿלָגוּתא** עיי פֿלָגָא. תרג' ירוש' בר'
כ"ב י"ד: דלא הוה בלבי פלגו; תרג' במ' ל"א
ל"ו (המחצה): פלגותא.

פֿלָגִיסאָא עיי פֿלָגִיס. תרג' תה' ל"ז כ' (כרים):
פלגיסין.

פֿלָגִילִיסאָא ז', מטרה לחץ | target for projectiles
Zielscheibe תרג' איכה ג' י"ב (כמטרא לחץ):
כפלגליסא לגירא.

פֿלָגִיס ז', בעל חי בתחלת ימי בגרותו an animal of
beginning maturity | halbreifer Widder פרה
פ"א מ"ג: בן שלשה עשר חודש אינו כשר לא
לאיל ולא לכבש ר' טרפון קורהו פלגיס.

פֿלָגִיס [פֿלינֶלֶס] ז', מין בגד | a cloak | ein Kleid
dungsstück ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"א: אורגי
פלגיס.

פֿלָגִיסאָא עיי פֿלָגִילִיסאָא. תרג' איוב ט"ז י"ב
(למטרה): לפלגיסא.

פֿלָדוּם, **פֿלָדִים**, **פֿלָדִס** ז', מין שמלה, סרין
a cloak | ein Tuch תוס' צוק' מגי' ד' (ג'), ג':
עטוף וכו' בפלדום: תרג' שופ' י"ד י"ב (מדינים):
פלדסין; דח"ב ט' כ"ד (ושלמות): פלדיסין דבוקי.

בבואות פון סוף עולם און די יונגה ווען בפרקא
טובה י"ב קרא לא היו בפרקא של המה

פֿירקאָר (1) פֿער דער *Er-* interpretation | *Abkürzung* ירוש' דס' פֿו' כוז קינג און לך אלא
כדון פירא קרימא

(2) כר *Krug* | *a wine vessel* ירוש' קיז פֿיב
כרא קינג באילן פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (3) פֿיר פֿירשט *Stück* | *piece* ירוש' פֿירש' פֿיר
כרא (פֿיר לרש) פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (4) פֿיר אַמ *männlicher* | *a man's name* Name ירוש' טובה פֿיר כוז קינג ירוש' בן
פֿירמא

פֿירקאָר (5) פֿיר *schwinden* | *to make evaporate* *machen* פֿיר י"י קינג פֿירמא פֿירמא

פֿירקאָר (6) פֿיר *fluid* | *Flüssigkeit* פֿיר פֿיר
כוז קינג פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (7) פֿיר *biscuits* | *Zwiebacke* פֿיר
פֿיר ירוש' פֿירמא

פֿירקאָר (8) פֿיר *to drip* | *träpfeln* פֿיר
כוז קינג פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (9) פֿיר *to break* | *brechen* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (10) פֿיר *to clasp one's* | *die Hände fassen* פֿיר
כוז קינג פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (11) פֿיר *to demolish* | *niederreißen* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (12) פֿיר *to be demolished* | *nieder-* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (13) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (14) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (15) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (16) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (17) פֿיר *palace-guard* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (18) פֿיר *Palastbeamte* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (19) פֿיר *to roll* | *rollen* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (20) פֿיר *to go away* | *sich* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (21) פֿיר *to go to sea* | *sine* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (22) פֿיר *to rest from work* | *ruhen, rasten* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (23) פֿיר *to divert, to put off* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (24) פֿיר *as* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (25) פֿיר *to be divided* | *sich* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (26) פֿיר *to divide* | *teilen* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (27) פֿיר *to differ* | *verschiedener* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (28) פֿיר *to do honour* | *Ehre* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (29) פֿיר *to clasp one's* | *die Hände fassen* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (30) פֿיר *to demolish* | *niederreißen* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (31) פֿיר *to be demolished* | *nieder-* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (32) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (33) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פֿירקאָר (34) פֿיר *gerissen werden* פֿיר
פֿירמא וברכמא

פִּירְקָא ז', מאכל כרות *hash | Kleingeschnitt-*
nes גו' ס'ט עיב' פירקא דסילקא וכו' פירקא
 דכרתי.

פִּירְעוֹן עי' פִּירְעוֹן. שבות' מ'א עיב' פירעון
 מעליא.

פִּירְעָא ז', נקב *hole | Loch* שבת ק"ה ע"א: כיון
 דא"ת ביה פירע' פירע'.

פִּירְקָא (1) פרק. פרשה *chapter | Abschnitt* פס'
 קיז ע"א: סוף פירקא ריש פירקא וכו'.
 (2) דרשה, הרצאה *lesson | Vortrag* פס' ק'
 ע"א: אמא אוקלע' לפירקיה דר' פנחס.

(3) זמן *time | Zeit* תרג' יב'ע בטי' כ"ב ד': לסחוי
 מלכין לפירקין.
 (4) בגרות *puberty | Reife, Mannbarkeit* תרג'
 יב'ע ויק' יט' כ"ז סמוך לפירקיהו.

פִּירְקוֹן ז', מיון *redemption | Auslösung* כתי'
 מיו עיב' מוונתיה וכו' ופירקונה.
פִּירְקוֹם עי' פִּירְבּוֹם. ירוש' ב"ס פיד' מ' עיד':
 שיש פירקום באוכלין.

פִּירְקוֹתָא נ', פרק וקשר שבין חוליה לחוליה
 באברים *joint | Gelenk* תרג' איכה ה' ח':
 פירקת צורמא.

פִּירְשָׁה ז', פרש, צואת *secretion, excrement*
Mist, Ausscheidung חול' קטיו עיב' פירשא
 בעלמא הוא.

פִּירְשָׁה ז', תושבה *stretching forth | das Aus-*
strecken מנ' כ"ב עיב' מישוש ידים ורגלים.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְקָא ז', מאכל כרות *hash | Kleingeschnitt-*
nes גו' ס'ט עיב' פירקא דסילקא וכו' פירקא
 דכרתי.

פִּירְעוֹן עי' פִּירְעוֹן. שבות' מ'א עיב' פירעון
 מעליא.

פִּירְעָא ז', נקב *hole | Loch* שבת ק"ה ע"א: כיון
 דא"ת ביה פירע' פירע'.

פִּירְקָא (1) פרק. פרשה *chapter | Abschnitt* פס'
 קיז ע"א: סוף פירקא ריש פירקא וכו'.

(2) דרשה, הרצאה *lesson | Vortrag* פס' ק'
 ע"א: אמא אוקלע' לפירקיה דר' פנחס.

(3) זמן *time | Zeit* תרג' יב'ע בטי' כ"ב ד': לסחוי
 מלכין לפירקין.

(4) בגרות *puberty | Reife, Mannbarkeit* תרג'
 יב'ע ויק' יט' כ"ז סמוך לפירקיהו.

פִּירְקוֹן ז', מיון *redemption | Auslösung* כתי'
 מיו עיב' מוונתיה וכו' ופירקונה.

פִּירְקוֹם עי' פִּירְבּוֹם. ירוש' ב"ס פיד' מ' עיד':
 שיש פירקום באוכלין.

פִּירְקוֹתָא נ', פרק וקשר שבין חוליה לחוליה
 באברים *joint | Gelenk* תרג' איכה ה' ח':
 פירקת צורמא.

פִּירְשָׁה ז', פרש, צואת *secretion, excrement*
Mist, Ausscheidung חול' קטיו עיב' פירשא
 בעלמא הוא.

פִּירְשָׁה ז', תושבה *stretching forth | das Aus-*
strecken מנ' כ"ב עיב' מישוש ידים ורגלים.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירְשָׁה ז', פתח קטן בשער *wicket | Pförtchen*
 וכו' נ"ו ע"א: שני פירששין היו בבית החלישות
 גיבתי שמינה וכו'. ותי' פִּירְשָׁה.

פִּירוּשׁ, פִּירוּשָׁא, ביאור, הסבר, explanation
commentary | *Erläuterung* ב"ב נ"ב ע"א:
וכולן שאמרו בשעת מיתתו של פלוני הן יעשה
כפירושן ואם לאו יעשה פירוש לפירושן; ע"ז ד'
ע"א: לא ידע למומר לן פירושא דהאי פסוקא.

בפִּירוּשׁ תה"פ, בפה מלא, בהדיא, בכיור explicit-
| *ausdrücklich* 1y חול' צ"ה ע"א: לאו בפירוש
איתמר אלא מכללא איתמר.

פִּירוּת דיר, ע"י פִּרְי. ב"ר ל"ה ע"א: פירות האילן.
פִּירוּתִימִיָּא ע"י פִּרוּתִימִיָּא. מכ"י בשלח
א"ז הגיעה פירותימיא שלכם.

פִּירוּמָא ז', עסס | *Saft* juice פס' ק"ז ע"א:
ומה פירומא וכו' שיברא מיבעיא.

פִּירוּמָא [פִּירוּמָמָא] ז', *Schürzen* aprons
ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ב: המחלצות - פירוממא.

פִּירְחָא ז', דמיקת הלב | *Herzklopfen* palpitation of the heart
גימ' מ"מ ע"ב: לפירחא דליבא
ליתי וכו'.

פִּירָט ז', שודר הים | *Seeräuber, Pirat* pirate
שמו"ר פ"ז: ספינות של פירטין.

פִּירְקָא ז', קושיא, מענה, סתירה, refutation,
objection | *Einwand, Widerlegung* חול' ע"ו
ע"ב: אהדורי אפירכי למה לך.

פִּירְכּוּם ז', (1) קישוט בצבעים וכדומה, painting,
dyeing the hair | *das Bemalen, Herausputzen*
ב"מ ס' ע"ב: פירכום באדם מה היא כי הא
דעבדא מנא דאול צבעיה לרישיה ולדיקניה.

(2) פרפור, *das Zappeln* spasmodic movement
Zucken חול' ל"ה ע"א: פירכום שאמרו בסוף
שחיטה.

פִּירְכּוּסָא כנ"ל 2, ב"ב קמ"ב ע"ב: פרכס תלת
פירכוס'.

פִּירְכּוּרִין [פִּירְכּוּרִין] ז', גליל, סביבה | *district*
Gebiet דב"ר פ"א: אתה נפגשת עם המלאך
בפירכורין שלך.

פִּירָא ז', בור | *Graben* pit כתי' ע"ט ע"ב:
פיר של גפרית; ב"ב י"א ע"א: פירא דמופלי.

פִּירָא דְכּוּוּרִי בריכה של דגים | *Fisch-pond* fish-pond
teich תעב' כ"ד ע"א: פירא דכוורי.

פִּירָא ז', (1) פרי | *Frucht* fruit סוכה ל"א ע"ב:
לא גמר פירא.

(2) תועלת, הנאה, שימוש | *Nutz- usufruct*
ntegung כתי' ע"ט ע"א: פירא וכו' קרנא.

פִּירּוּג ז', מחיר, תמורה, | *Prets* exchange, price
Ersatz תרג' יב"ע דב' כ"ג י"מ: (מחיר כלב):
פירוג דכלב.

פִּירוּז שם איש | *männlicher* man's name
חול' ס"ב ע"ב: פירוז רשיעא.

פִּירוּז אֲנֶרְפָּתָא מין עוף | *ein Vogel* a bird
חול' ס"ב ע"ב: פירוז אנדרפתא אמיר וסימנך
פירוז רשיעא.

פִּירּוּי ז', פריה, רביה | *Fruchtbar-* fruitfulness
keit אסת"ר סוף: בהשפע בפירוי.

פִּירּוּקָא ז', (1) גריסין | *Graupe* grist תרג' יב"ע
ויק' ב' ט"ז (גרש): מפירוכה.

(2) עומר, אלומה | *Garbe* sheaf תרג' יב"ע בר'
ל"ז ד' (אלומות): פירכנ.

פִּירּוּקִיָּא ג', כנ"ל 1, תרג' יב"ע ויק' ב' ט"ז
(גרש): מן פירוכי'א.

פִּירּוּק ז', הפרדת כלי או בנין מורכב | *taking*
apart | *das Auseinandernehmen* במ"ר פ"ד:
פירוקן בשעת מסעות בעמידתן בשעת חגיית
מסעות.

פִּירּוּקָא ז', תירוק | *Widerlegung* reply, solution
eines Einwandes ב"ק ק"ז ע"א: האי קושיא
והאי קושיא האי פירוקא והאי פירוקא.

פִּירּוּר ז', (1) מלילת לחם לפתותים | *crumbling*
das Zerbrückeln פס' כ"ח ע"א: חמץ וכו' בעי
פירור.

(2) פתותים | *Brocken, Krume* crumb ירוש'
מו"ק פ"ב פ"א ע"ב: הוה מלקט פירורין ואכל.

פִּיקָה נ', (1) בליטה בנזף | protruding cartilage של גרגרת.
hervortretender Knorpel חולי פ"י מ"ד: פיקה

(2) ראש הכישור | *Wirtel der spinner's coil* *Spindel* כלי פ"א מ"ז: פיקה של מתכת.

(3) זעזוע | *das Schwancken* | *rise and fall* ילק' אמ' תתרג"ד: מכניסין פיקה בממונו של עולם.

פִּיקוּחַ נָפֶשׁ ע"י פִּקוּחַ נָפֶשׁ. כת' פ"ו ע"ב: אין הולכין בפיקה נפש אחר הרוב.

פִּיקוּם ע"י פִּיקוּם 1. ילק' ויק' תקנ"ט: ושני יכול פיקוס ת"ל תולעת.

פִּיקוּסָא ז', חסרת השערות הדקות שבפרחים
Entfernung | *removing the down (of plants)* *des Flaums (von Pflanzen)* כ"מ פ"ח ע"ב: עד דגמר לפיקוסייהו.

פִּיקָה ע"י פִּיקָה. ירוש' מג"י פ"ב ע"ג ע"ג: הוה פיקה ושתוק.

פִּיקְמָנִי נ', מין כלי | *ein Gefäß* | *a vessel* תומ' כ"ב ה' ד"ז המוכר בפיקמני וכו'.

פִּיקָם ז', (1) מין צבע אדום | *eine rote Farbe* מצורע נגעים פ"א: שני יכול פיקס ת"ל תולעת.

(2) פרח | *Blüte* | *blossom* כ"מ פ"ח ע"ב: משינטל פיקס שלהן.

פִּיקְסִינָה ע"י פִּיקְסִינָה. ירוש' כת' פ"ז ל"א ע"ד: תאשור - פיקסינה.

פִּיקְעָא ז', בקיע | *Spalt* | *split* ע"ז כ"ח ע"ב: ולינח פיקעא בהרי פיקעא.

(2) פי המבעת | *Mastdarm-* | *öffnungs* | *slits in the rectum* שם: ר' יעקב חש בפיקעא.

(3) פקועה (מין קשוא) | *Kolo-* | *bitter-apple* *quinte* תרג' מ"ב ד' ל"ט (פקועות שרז): פיקעי הקלא.

פִּיקְפֹּק ז', נויסח | *Vorwurf* | *reproach* ירוש' סנה' פ"ב כ' ע"ב: פיקפוקי דברים היו שם.

פִּיקְרִין ע"י פִּיקְרִין. קהל"ר י' ט"ז: אילו הייתי שם פיקרין הייתי כורד על צוארו.

פִּיפָה נ', ע"י פִּיפָה. ירוש' כלא' פ"ט ל"ב ע"א: דלא מוקמה נבל דעמר מיקמי נבל דכיתן בגין פִּיפָה.

פִּיפּוּרָא ז', שכבה, מקלעת | *trellis* | *wicker-work* | *Gitter, Spalter* ירוש' כלא' פ"ו ל' ע"ג: אם היה דרכו לפסע בין פִּיפּוּרָא לפִּיפּוּרָא תרג' יב"ע דב' כ"ו ג' ותעשרון בסלויא וצוניא ופִּיפּוּרִיא.

פִּיפּוּרִין ע"י פִּיפּוּרָא. ב"ר פ"ע"ד: והעביר פִּיפּוּרִין מעליו.

פִּיפּוּרָאוֹת, פִּיפּוּרָאוֹת ע"י פִּיפּוּרָא. תומ' כלי' כ"מ ו' ו': פִּיפּוּרָאוֹת שאינה יכולה לינטל וכו' (צוק' שם: פִּיפּוּרָאוֹת).

פִּיפּוּרָא ז', שומר הארמון | *a palace-guard* | *Palasthüter* ע"ז ו"א ע"א: נִפּוּרָא נקט נורא קמי פִּיפּוּרָא פִּיפּוּרָא לְרֹכְסָא.

פִּיפּוּרָאוֹת ע"י פִּיפּוּרָא. ירוש' פ"ט פ"א כ"ז ע"ב: הדא פִּיפּוּרָאוֹת אפילו גבוה כמה וכו'.

פִּיפּוּלָן ז', מסך | *Vorhang* | *curtain* ילק' תה' תשליה: נטל פִּיפּוּלָן ופִּירֶשׁ עליו.

פִּיפּוּן זר, ע"י פִּיפּוּן. שבת ק"ג ע"ב: מיתין פִּיפּוּן פִּיפּוּן מיתין.

פִּיפּוּנִי עיר בסוריא | *Epiphania, city in Syria* | *Epiphania, Stadt in Syrien* ב"ר פ"ז: החמתי - פִּיפּוּנִי.

פִּיפּוּקִין ע"י פִּיפּוּלָן. רות רבה פ"ג: נטל פִּיפּוּקִין. **פִּיפּוּלָיָא** זר, פירות בוסר - *unripe fruits* | *un-* ירוש' ביצה פ"ד פ"ב ע"ב וע"ג: כאליון פִּיפּוּלָיָא וכו'.

פִּיפּוּלָין זר, מיני מתיקה | *Pastillen* | *lozenges* | *Zuckerhügelchen* שמו"ר פמ"א: איני מבקש אלא מן הפִּיפּוּלָין שבתוך פִּיד.

פִּיפּוּתָא נ', גורל | *Los* | *lot* תרג' יב"ע דב' ד' ל"ד (לקחת לו גוי מקרב גוי): למיפראש ליה אומא בפִּיפּוּתָא.

פִּיקָא ע"י פִּיקָא 2. ירוש' סוכה פ"ג ג"ג ע"ד: פִּיקָא וכו' שושנתו וכו' פִּיקָא.

פִּיסְיוֹן ז', מין מס *a Roman tax | eine römische Steuer* ירוש' פאה פ"א מ"ו ע"ב: אם נתת מכוסך צדקה הקב"ה משמרך מן הפיסיון ומן הוימיות.

פִּיסְעָא ג', פסיעה, צעד *step | Schritt* תרג' ש"א כ' ג' (כפשע): כפיסעא חדא.

פִּיסְפָּס עי' פִּסְפָּס. אדר"ג פכ"ח: אבן פיספס. **פִּיסְקָן** ז', (1) הפסקה *Unterbrechung* | interruption ירוש' שקל' פ"ג מ"ו ע"ב: לשתותן בפסק.

(2) מדרון *slope | Abhang* תוס' עיר' י' (ז), ב'ז: החרים והפיסקין וכו'.

פִּיסְקָא ז', (1) חתיכה *piece | Stück* ירוש' בלא' כ"ט ל"ב ע"ד: פסקי דעמר.

(2) מגבית *subscription for charity | Almosen-sammlung* דב"ר פ"ד: עשה שם ריש לקיש פסקא.

פִּיסְקוֹן כנוי למלאך גבריאל *angel Gabriel | Beiname des Engels Gabriel* סנה' מ"ד ע"ב: שלש שמות יש לו פסקון וכו'.

פִּיסְקִיאָא עי' פִּסְקִיאָא 1. פס' י"א ע"א: כורך עליו פוגדא או פסקיא.

פִּיסְקִינֹם ז', בריכה של דגים *fish-pond | Fisch-teich* ילק' קהל' תתקס"ז: ברכות מיס-פסקגום.

פִּיסְקִתָּא ג', חלק *Stück, Teil* | portion ב"ב קנ"א ע"ב: פסקתא דפרדיסא.

פִּיסְקָא ג', (1) פת, לחם *piece, bread | Bissen* ירוש' תענ' פ"ד ס"ט ע"ג: הזה צבע פסתיה בקטמא ואמר זו היא עיקר סעודת תשעה באב.

(2) עי' פִּסְתָּה. תרג' מל"א י"ח מ"ד (ככפ איש): כפיסת יד גבר.

פִּיסְקָאָא ז', מין אגוז *pistachio-nut | Pistazle* גיט' ג"ט ע"א: כפיסתקא ופלגי דפיסתקא.

פִּיעוֹרָא ז', גילוי בית המתרים *uncovering oneself | das Sichentblößen* סנה' ק"ו ע"א: ומה איכפת לך כלום מבקשין ממך אלא פיעור.

פִּיף ז', קשר *knaut | Knoten* תוס' צוק' מוקאות ז', (ח'), י': וראשו מודבק בפף או ביציאתה.

פִּיסָה ז', כף יד או רגל *palm of the hand or the foot | Fläche (von Hand und Fuß)* פ"א מ"ח: כפיכת הרגל וכו' כפיסת היד.

פִּיסוּגָא ז', חתיכה *piece | Stück* תרג' ויק' כ"ו כ"ב: ביני פיסוגיא.

פִּיסוּלָא ז', קציצה *cutting off | das Abhauen* שבי' פ"ב מ"ג: כל זמן שאני רשאי בעבודת האילן רשאי אני בפיסול.

פִּיסוּלָא עי' פִּסוּלָא. תרג' יכ"ע בר' ל"ה כ"ב: דילמא נפיק מיני פיסולא.

פִּיסוֹן ז', בנאי *mason | Maurer* כל' פ"ב מ"ב: עריבת פיסונות.

פִּיסוּק ז', הפסקה *separation, interruption | Trennung, Unterbrechung* זב' ג"ג ע"ב: פיסוק ארבע מתנות.

(2) קביעת המחיר *setting a price | Festsetzung des Preises* ירוש' ב"מ פ"ה י' ע"ג: בפסוק איתפלגון.

(3) פישוק, פתיחה לרוחה *spreading, straddling | das Spreizen* כת' ל"ט ע"ב: צער של פיסוק הרגלים.

פִּיסוּק טַעֲמִים סימני ההפסק במקרא, נגידות *punctuation marks | Interpunktionszeichen* נדר' ל"ז ע"א: פיסוק טעמים.

פִּיסְטִיין, **פִּיסְטִיִּים** ג', אמנה, אשראי *trust | Treu und Glauben* ילק' תה' תרע"ב: ופורעין בפיסטיון ירוש' כת' פ"ב כ"ו ע"ב: שטר אמנה ושטר פיסטים הוא.

פִּיסְטִילִיּוֹת ז', קורות שעל גבי עמודים *epistyles | Hauptbalken* ירוש' סוכה פ"א ג"ב ע"ב: ארבער עמודים ועליהם ארבע פיסטיליות.

פִּיסְטִקָא ז', מין אגוז *pistachio-nut | Pistazle* ירוש' בלא' פ"א כ"ז ע"א: מה נפיק מביניהון – פיסטקון.

פִּיסְיוֹנִי עי' פִּסְיוֹן. תוס' בלא' א' ח': תרגנול מוות ופיסיוני.

פֿיסן פיעל, ריצה, פיצה, שורל - to pacify, to con-
ciliate | *besänftigen, beruhigen*
פֿיסן יוסף את אחיו אלא בבכיה.

הַפֿיס הַפֿי, (1) כנל. שבוע' מ"ה ע"א: כרי להפֿיס
דעתו.

(2) הסיר to loosen | *losgelassen*
המפֿיס מורסא וכו'.

(3) הבחין to distinguish | *unterscheiden*
נ"ד ע"א: מי מפֿיס אויז ליבש ואיזו להלב.

(4) הכריע ע"י גורל durchs |
to decide by lots Los entscheiden
תמיר פ"א מ"ב: הפֿיסו וזה
מי שזכה.

הַתֿפֿיס התפֿי, נתרצה sich besänf-
tigen lassen | to be appeased
חבירו בדברים ספק מתפֿיס ספק אינו מתפֿיס.
פֿיסן פיעל, (1) ע"י פֿיסן, תרג ש"א כ"ד ח' (וישסע
דוד את אנשיו בדברים); ופֿיסן דוד ית גברוהו
בפתגמיו.

(2) בקש רחמים anflehen | to pray
בר' מ"ב כ"א (בהתחננו אלינו): כד הוא
מפֿיסן לבא.

אַפֿיסן אפֿי, חילל herabwürdigen |
to desecrate תרג' יב"ע ויק' כ"א ח' (כי תחל): ארום תפֿיס.

אַתֿפֿיסן, אַפֿיסן אתפֿי, (1) נתחלל
to be degraded | herabgewürdigt werden
י"ח: ולא יתפס ית גרמיה.

(2) ע"י הַתֿפֿיסן. במיר פֿיה: מאן פֿיסך
דאפֿייסט.

פֿיסא ז', (1) גורל Los | lot תרג' אס' מ' כ"ד
(הפיל פור): צבע פֿיסא.

(2) גוש אדמה Erdklumpen | lump
לump סנה' מ"ד ע"א: שקל פֿיסא שרא ביה.

(3) פת bread | Brot תרג' ירוש' בר' פ"ו י' ע"ב:
הרין פֿיסא.

פֿיסקא נ', תחיתה Stück | piece
ירוש' נד' פ"ד ל"ה ע"ד: תמחויו החוזר — פֿיסקא.

פֿילפֿל, **פֿילפֿלא** ע"י פֿלפֿל. תוס' ביצה סוף
ב'ז: היו שוחקין הפילפֿל בריחיים שלהן; פס'
מ"ב ע"ב: פילפֿלי אריכתא.

פֿילפֿלן ע"י פֿלפֿלן. ירוש' הור' פ"ג מ"ח ע"ג:
הסודרן קודם לפילפֿלן.

פֿילקֿן נ', משמר, תפיסה prison |
Gefängnis שמו"ר פטיו: לממרונה שהיתה מקמרגת למלך
נתנה בפילקֿי.

פֿילקֿין, **פֿילקֿים** ז', גרון axe | Bell
שמו"ר פ"ב: יורד כפילקֿין וקוצץ את האילנות; מדר' תה'
ק"ה ל"ג: כפילקֿים הוזה היה יורד חכרד עליהם.

פֿילקֿתא נ', פילגש Kebsweib |
concubine תרג' יב"ע בר' ל"ו י"ב (פילגש): פילקתא.

פֿינאָכא ז', דהרה das Traben |
speeding תרג' שופ' ה' כ"ב (מדהרות דהרות אביריו): מפֿינוכא
דהוה מפניך.

פֿינאָן ז', לבד felt | Filz
כלא' פֿיט מ"ז: מנעלות
הפֿינון.

פֿינוסין ע"י פֿינסין. מדר' תה' י"ט ב'ז: ופֿורעין
בפֿינוסין.

פֿינוקא ז', תענוג Vergnügen |
pleasure תרג' משי י"ט י' (תענוג): פֿינוקא.

פֿינאָד, **פֿינאָדא** ז', קערה Schüssel |
dish ירוש' סנה' פ"א ל' ע"ג: פֿינד דסולת; תעני' כ"ד ע"ב:
פֿינאד דרייסקא.

פֿינאָס ז', מין בגד a cloak | ein Mantel
בר' פס"ד: ופֿיטיו — זה הפֿינאָס.

פֿינאָמור [קאָמאָר] ז', שומר Wächter |
guard תנח' שופ' י': והיה הפֿינאָמור שלח עומר על
פתח המדינה.

פֿינאָקא ז', שם איש männ- |
a man's name לicher Name
בר' כ"ה ע"א: יוחנן בן גרבאי
תלמידו של פֿינאָקא.

פֿינאָקס, **פֿינאָקסא** ע"י פֿינאָקס. ביר פס"ט: קפלה
כפֿינאָקס; ירוש' שבת פ"ב י"ג ע"ד: הוקק כגון
ההן פֿינאָקסא.

פִּילױסאָפּױס זי, חכם, חוקר | *philosopher* | *Phil-*
Iosoph ירוש' שבת פ"ג ו' ע"א: חד פילוסופוס
 שאל לבר קפרא.

פִּילױסין (1) עיר במצרים | *Pelusium in Egypt* | *Pe-*
Iustum in Ägypten תרג' יב"ע ברי' מ"ז ו"א:
 (ארץ רעמסס): ארעא דפילוסין.

(2) מין בד מעיר פילוסין | *pe-*
Iustisches Leinen ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ד: ואין
 שני של פילוסין ופה מן הראשון של הגדולין.

פִּילױספּױס שם איש | *männlicher*
Name ע"ז פ"ג מ"ד: פרוקולוס בן פילוספוס.

פִּילָחָא זי, פלח הרכב של ריחיים | *millstone*
Mühlstein ירוש' מ"ק פ"א ס' ע"ד: אית לן
 פילחא דמועדא.

פִּילָמָא עיי' פּוֹלִימָאן. שהש"ר ד' י"ד: אהלות -
 פילמא.

פִּילִי גי, שער | *gate* | *Tor* ירוש' יב' פ"ב ו"ב ע"ד:
 מן דמטון פילי א"ל רבי זעירא ההן פתח חצירך.

פִּילִיּוֹס עיי' פִּלִּיּוֹס. ירוש' ברי' פ"ב ד' ע"ג: מעבר
 ליה בפיליוס.

פִּילִימָאן עיי' פּוֹלִימָאן. תוס' דמ' א' כ"ז: שמן
 טוב וכו' פילימאן.

פִּילָכָא זי, (1) פלך, מחוז | *Distrikt*
district תרג' יח' י"ז ו"א (הנפת): תלתא פילכין.

(2) כלי המטוה | *Spindel* | *spindle* טג' י"ד ע"ב:
 אתתא בהדי שותא פילכא (בהו' אחי: פילכה).

פִּילכָא עיי' פִּיּוּלָא. ירוש' דמ' פ"ב כ"ד ע"א:
 פילכיה דשמלא לימינא.

פִּילִים זי, מין משקל | *ein Gewicht* | *a weight* תרג'
 יח' ד' י' (עשרים שקל): עשרין פילס.

פִּילפּוֹל, **פִּילפּוֹלָא** עיי' פִּלפּוֹל. תמורה ט"ז
 ע"א: מתוך פילפולו וכו': נד' ליח ע"א: פילפולא
 בעלמא.

פִּילפִי שם אמורא | *Name* | *name of an Amora*
eines Amoräers ירוש' מג"י פ"ד ע"ה ע"א:
 ר' פילפי בר פרטה.

(2) תי, בלול, מרוכך | *soaked, permeated*
übergossen, durchdrungen תרג' ויק' י"ד כ"א
 (בלול בשמן): דפיל במשח.

פִּילָא (1) כניל 1. ברי' גיה ע"ב: פילא דעיל בקוסא
 דמחטא.

(2) כניל 2. תרג' ויק' י"ד י' (בלול בשמן):
 דפילא במשח.

(3) חריץ, סדק | *Ritze, Spalt* | *crack, split*
 כ"ב נ"ד ע"א: דשרא ליפתא בי פילי דארעא.

(4) מין בושם | *elne wohl-*
riechende Pflanze כת' ע"ז ע"ב: פילא ולודנא.

(5) עיי' פִּילִי. תנח' מקץ י': הושיב שומרים
 על פתחי פילאות.

(6) תי, זקן | *alt* | *old* ויקר פליג: פילא פורגי.

פִּילגּוֹס זי, לב ים | *hohe See* | *offing* קהל'ר
 ג' ו': כד עללין אנן לפילגוס אנן קמליגן ליה.

פִּילָה זי, (1) פול | *Bohne* | *bean* ירוש' כלא' פ"א
 כ"ז ע"א: פילה פושונא גילבונה וכו'.

(2) שם איש | *männlicher Name* | *a man's name*
 ירוש' ברי' פ"ט י"ד ע"ב: יודן בן פילה.

פִּילגּוֹג זי, חלוקה | *Tellung* | *division* ירוש' ברי'
 פ"א ב' ע"ג: וכל פילוג מי בראשית מתפלגין
 מתחתיו.

פִּילױמִימָא גי, מרזה פומבי | *public show*
öffentliches Schauspiel שמרר פ"ל: שמע
 שפילומימא נעשית במדינה.

פִּילױל זי, תפלה ותחנון | *das Beten* | *pleading, prayer*
 דביר פ"ב: פילול דכתיב ויעמוד פנחם
 ויפלל.

פִּילױמָא זי, טיט | *Schlamm* | *mud* ירוש' שבת
 פכ"ב מ"ז אין יורדין לפילומא.

פִּילױן זי, (1) מין בושם | *wohl-*
riechende Blätter ספרא ויקרא חובה פרשה
 י"ב פרק כ"ב: המערב וכו' עלי גפנים בפילון.

(2) מבוא, שער | *Torweg, Zugang* | *gateway*
 ויקר פ"ל: איזה פילון מפולש לחיי עוה"ב.

פִּיטְרוֹסְיִלְנֹן ז', מין כרפס | rock-parsley
Petersilie ירוש' שבי' פִּיט לִיח עִיג: כרפס
 שבנחרות - פיטרוסילינון.

פִּיטְרוֹפִין זר, עיי' אֶפִּיטְרוֹפֹס. ירוש' פסח' פִּיח
 לִיח עִיג: יתום ששחטו עליו פיטרופין.

פִּיטְרִין עיי' פּוֹטְרִין. בִּיר פִּנאי: מנת כוסם -
 כפיטרין פיטרין לאחר המרחץ.

פִּיטְרָא עיי' פִּי הַפֶּפֶּצֶת. ילקי קחלי תחקעיו:
 מכנתא דמעיא לפיטרכא.

פִּיטְרָם שם איש | männlicher a man's name
Name ירוש' מויק פִּיג פִּיב עִיג: ר' יוסי בר
 פִּיטֵרס.

פִּיטְרֵתא עיי' פִּרְטֵתא שחשיר ג' יִיא: פיטרתא
 דרימונים.

פִּיטְטִין, פִּיטְטִין ז', משורר | poet
Dichter ויקיר פִּיל: פִּיטֵן ודרשן; שחשיר ג' וי:
 פִּיטֵטִין שם א' א': הדין פִּיטֵטִין.

פִּיטְלָא פִּיטְלִי ג', כוס, קערה | cup, bowl
Schüssel תרג' יב' עִיג: בִּיר מ' יִיב: פִּיטֵל דרוגזא:
 תרג' ירוש' במ' ז' יִיג (קערה): פִּיטֵל.

פִּיטְלִין ז', מוֹזג | Mundschenk cup-bearer
 קהלִיר ג' מִז: והוה פִּיטֵל נחגיז מעתיד לִיח חד משקווי
 חמים בכל יום.

פִּיטְלֵתא ג', קערה | Schüssel bowl
 תרג' ירוש' במ' ז' פִּיח: פִּיטֵלֵתא ומזרקא.

פִּיטְלִין ז', גורל, הגרלה | allotment
Vertheilung durchs Los יומא פִּיב מִיב: זה הפִּיטֵס הראשון.

פִּיטְסָא ז', (1) כִּנִּיל. יומא כִּיב עִיג: תקיננו לה
 פִּיטֵסא.

(2) שלום | peace
Frieden נדה לִיז עִיג: עבדו
 רבנן פִּיטֵסא.

פִּיטְסֹנָא ז', בנאי | mason
Maurer ירוש' יב' פִּיב יִיג עִיג: הדין פִּיטֵסנא וכו'.

פִּיל (1) ז', מין חי גדול | elephant
Elefant פִּיח מִיז: הפיל והקוף מין חיה.

פִּיטֹם ז', חבית | barrel
Faß כת' קִיִּיא עִיב: מסתפק הימנה כפיטום גדול.

פִּיטְוֹרָה ג', קיר אבן | stone-wall
Steinwand ירוש' כלא' פִּיא כִּיז עִיב: על גבי פיטורה על
 גבי סלעים.

פִּיטְוֹרִי זר, חבלים, עבותות | ropes
Taue בִּיר ח' עִיג: כפיטורי כפי ושמ.

פִּיטְוֹרִין זר, גירושין | Scheidung
divorcee גִּיט' פִּיט מִיג: נט פיטורין.

פִּיטְוֹמָא ז', פטפוט | Geschwätz
talk ויקיר פִּיב: למאן פיטמין.

פִּיטִים עיי' פִּיטֹם, תוס' כלי בִּיק ד' מִיז: פִּיטִים
 שקירו לו ועשאו תנור וכו'.

פִּיטִם עיי' פִּיטֹם. רִיח פִּיג מִיז: תחוקע לתוך הבור
 או לתוך הדות או לתוך הפִּיטִם.

פִּיטְמָא (1) ז', שמנונית | Fettigkeit
fatness בִּיק מִיז עִיג: פִּיטמא לבעל חפרה.

(2) עוקץ שבראש הפִּיט | Spitze
tope-piecc עוקץ פִּיב מִיג: הפִּיטמא של רמון.

פִּיטְמָה ג', כִּנִּיל. ירוש' כלא' פִּיא כִּיז עִיג:
 פִּיטממה של אבטיה.

פִּיטִם עיי' פִּיטֹם. ירוש' ביצה פִּיג סִיב עִיג: צד
 הוא כפיטִם.

פִּיטְפֹטִם עיי' פִּטְפֹטִם. שבת עִיג: חרסית וכו' -
 כדי לעשות פיטפוט.

פִּיטְקָא עיי' פִּיטְקָא. תרג' דהִיב כִּיא
 יִיב (מכתב): פִּיטקא: ירוש' סנה' פִּיא יִיט עִיג:
 נטל שבעים פִּיטקין וכתב עליהן זקן ושנים חלק
 והטילן לקלפי וכו'.

פִּיטְרָא ז', פטריה | Pilz
fungus שבת קִיז עִיב: האי מאן דתלש פיטרא.

פִּיטְרָה סוֹלִינֹן עיי' פִּיטְרוֹסְיִלְנֹן. ירוש' כלא'
 פִּיא כִּיז עִיג: פטר פיטרה סולינֹן.

פִּיטְרוֹן עיי' פִּיטְרוֹן. שמוֹר פִּיטֵן שמא אצל
 בית המרחץ אמר לי או שמא בצד פיטרוֹן אמר
 לי (ובתנח' חיי גִּיז: תיאטרוֹן).

פִּיגְיוֹן עיי' פִּגְיוֹן. ב"מ פִּד עֵינִי: הַמִּיָּף וְהַסִּכּוּן וְהַפִּגְיוֹן.

פִּיגֶם ז', מין צמח rue | Raute בלא' פִּיגֶם מִיָּה: אין מרכיבין פִּיגֶם עֵינִי קרה לבנה מפני שהוא ירק באילן.

פִּיגְמָה עיי' פִּגֶם. סנה' עֵינִי: אִפְיגְמָה קפיד רחמנא.

פִּיגְמָטָא עיי' פִּרְגְמָטָא. פסיק'ר פִּכִּי: הָא זְבִינָא הָא מִזְבְּנָא הָא פִּיגְמָטָא הָא פִּרְגְמָטָא.

פִּדְגוֹג עיי' פִּדְגוֹנִי. פסיק' בחורש קֵא עֵינִי: אִמֵּר פִּידְגוֹגוּ וְכוּ'.

פִּדְגוֹגְתָא נ', מחנכת Erzieherin | nurse תרנ' יבִיעַ בִּר' לִיָּה ח' (מִינְקַת רִבְקָה): פִּידְגוֹתָא דִּרְבְּקָה.

פִּדְגְרָה עיי' פִּרְגְרָה. ירוש' מעש' פִּיגֶם מִטָּ עֵינִי: מִן דּוּ יָרִים פִּדְגְרָה.

פִּדְעָה ז', פצע Wunde | wound תרג' שִׁמ' כִּיָּא כִּיָּה (פצע תחת פצע): פִּדְעָא חֶלֶף פִּדְעָא.

פִּינ' ז', גריל Franse | fringe בלא' פִּיט מִיָּטָ: פִּינ' שֶׁל צִמֵּר בִּשְׁל פִּשְׁתָּן אִמֵּר.

פִּינּוֹלָא נ', מין בגד עליון an upper-garment | ein Oberkleid תנח' כּוֹבֵר נַח כִּיָּא: נַחַן וְכוּ' מִלִּית לִשָּׁם וְלִפְתָּא פִּינּוֹלָא.

פִּינּוֹט ז', שירה fiction | Dichtung, Erdichtung בִּיר סִפִּיָּה: שֶׁלֹּא יֵאֵמְרוּ דְּבָרֵי פִּינּוֹטִין הֵן.

פִּינּוֹטוֹת זר, טף, קטנים little children | un-mündige Kinder ירוש' עֵינִי: פִּינּוֹת כִּיד עֵינִי: הַפִּינּוֹטוֹת מִקְחָן מִקְחָא.

פִּינּוֹלִי נ', קערה bowl | Schüssel תרג' יבִיעַ כִּמִּי ז' יִג (קערה): פִּינּוֹלִי.

פִּינּוֹס, פִּינּוֹסָא ז', ריצוץ, פיצוץ conciliation | Besänftigung ירוש' תעני' פִּיב סִיָּה עֵינִי: כִּנִּי הַמְדִּינָה מִקְלָסִין אוֹתִי וְאֵנִי מִקְבֵּל פִּינּוֹס; בִּיר פִּצִּיד: אִגַּב פִּינּוֹס וְכוּ'.

פִּינּוֹסְרוֹם שם רחוב מעוקם ומפותל name of a tortuous street | Name einer gewundenen

Straße ירוש' עֵינִי: פִּיגֶם כִּיָּה עֵינִי: אִהֵן פִּינּוֹסְרוֹם זֶרֶק מִתּוֹכָהּ.

פִּינּוֹנָא, פִּינּוֹנָא ז', פו fine gold | Feingold תרג' אִיבֵּן כִּיָּח יִיָּה (כִּלִּי פִּז): מִיָּאֵנִי פִּינּוֹנָא: כִּתִּי עֵינִי עֵינִי: תַּכְסְּקִי פִּינּוֹנָא.

פִּינּוֹר ז', זִירוֹ וְהַפְצָה scattering | das Zerstreuen מִכּוֹל יוֹם בִּי גִ' אִם הִיָּה מִפּוֹר בְּמִדּוּכָה טְהוֹר מִפְּנֵי שֶׁהוּא רּוֹצֵה בְּפִינּוֹר.

פִּינּוֹמָא ז', מִזְמוֹר, פִּזְמוֹן Lobgesang | hymn פִּסִּיק' הַחֹרֶשׁ קֵא עֵינִי: פִּינּוֹמָא דִּירִיָּה הוּא מִלִּקַּת בִּיָּה לְמִיתָן לִי אוֹרִיתָא.

פִּינּוֹמִיקוֹן, פִּינּוֹמִיקוֹן ז', מה שמתנחל בדרך הטבע מאבות לבנים väterliches | patrimony Erbteil מִדְרִי תַּחֲ יִיָּה מִיָּא: פִּינּוֹמִיקוֹן שֶׁלִּי הוּא שֶׁנֶּאֱמַר וְזֹאת לִיהוֹדָה; יִלֵּךְ שְׁמוּאֵל קִסְגָּנָה פִּינּוֹמִיקוֹן.

פִּינּוֹחָה נ', זַעֲזוּעַ Erschütterung | convulsion שְׁמוֹיֵר פִּמִּיָּג: יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתְּנוּ פִּיָּהּ בַּעֲלָם בַּעֲגָל שַׁעֲשׂוֹ.

פִּינּוֹחָה 2, הקאה das Auswerfen | expectoration ירוש' עֵינִי: פִּי כִּיָּ עֵינִי: רַב אִמֵּר בְּפִיָּהּ.

פִּינּוֹחָה 3, הוצאת אדים Blähung | flatulence עֵינִי יִיָּה: כִּשֶׁם שֶׁהַפִּיָּהּ הוּא אִינָה חוֹרֶת לְמִקּוֹמָהּ.

פִּינּוֹחָם ז', פחם, גחלת Kohle | coal תוֹס' מַעֲשֵׂה־שׁ ה' יִיָּגָּ בֵּית עֵינִי מִפְּחָמִין אוֹתוֹ בְּפִיָּהּ מִיָּן.

פִּינּוֹלִין עיי' פוֹטְלִיָּלוֹם. ספרי עֵקֶב מִיָּג: וְשִׁמְעוּ קוֹל הַמּוֹנָה שֶׁל רוֹמִי מִפִּינּוֹלִין.

פִּינּוֹס עיי' פִּינּוֹס. בִּיָּם ס' עֵינִי: נוֹתָן לְחוֹךְ פִּינּוֹס אַחֵר.

פִּינּוֹסִים, פִּינּוֹמָא ז', רִיקוֹחַ, הִרְכַּבְתָּ בְּשִׁמִּים compounding ingredients | Mischung, Be-rettung von Spezereien ירוש' עֵינִי: פִּינּוֹס הַקְּמוֹרֶת וְכוּ'; שֶׁם ג' עֵינִי: בַּעֲזָא לְמִיָּחִיָּא פִּינּוֹמִין בְּהַדִּי הַרְדִּי.

פִּינּוֹמָת נ', עוֹקֵץ שֶׁבֶרֶד הָאִשָּׁה nipple | Brust-warze נְדָה מִיָּז עֵינִי: מִשִּׁישְׁחִירוֹ הַפִּינּוֹמָתוֹת.

פֶּטְרוֹרִין שם אמורא *Name of an Amora*

eines Amoräers ירוש' יומא פ"ד מ"א ע"ד:

ר' פטרוקי אחוה דר' דרוסא.

פֶּטְרִיָּוֶת נ"ר, מין צמח ספוגי ולה, שאין לו שורש

truffles | Pilze עוקצ' פ"ג מ"ב: ושאר כל

ירקות שדה חוץ משמרקעים ופטריית.

פֶּטְרִיקוֹן ז', נחלת אבות *patrimony | väterliches*

Erbteil במ"ד פ"ב: פטריקון שלנו שנאמר

הקול קול יעקב וכו' פטריקון שלי.

פֶּטְרִיקִין עיי' פֶּטְרוֹקִי. שהש"ר ג' י"ז ר' פטריקי.

פֶּטְרִיבֹּלִי [פֶּטְרוֹבֹּלִין] ז"ר, ראשי העיר או

המדינה *chief senators | Ratsherren* ירוש'

פאה פ"א ט"ז ע"ג: ראש פטרבולי היה.

פֶּטְשִׁין (1) ז"ר, עיי' פֶּיטְטָא. ילק' מ"ש' תחק"ס:

למאן פטשין.

(2) עיי' פֶּטְטָא. ילק' מ"ל ר"ל: ופלו לתוך הפטשין.

פֶּי עיי' פֶּה -- פֶּי הַמַּבְעֵת המעי התחתון המיועד

להוצאת הרעי *rectum | Mastdarm* שבת ק"ח

ע"ב: יד לפי טבעת תיקצין.

פֶּי מַצֻּבָּה שם מקום *Orts-*

name ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: אילו עיירות

אמורות בתחום צור שיצת וצבת ופי מצובה.

פֶּיֶאָרִי שם אשה *Frauen-*

name ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ד: ר' ישמעל בן

פיאכרי.

פֶּיֶאָלִי נ', כוס *bowl | Becher* תנח' נשא א':

פיאלי של חרש.

פֶּיֶגָה עיי' פֶּיגָה ב"ב ע"ד: ירדן וירמוך קרמיון

ופיגה.

פֶּיגָם עיי' פֶּיגָם. תוס' ב"ב ו' ב': טיגופת פֶּיגָם

לסאה.

פֶּיגָר ז', הרס וחורבן *Zerstörung*

תרג' יש' כ"ה י"ב (יבת שער): פֶּיגָר תרעין.

פֶּיגָי נ', מעין *spring | Quelle* ב"ר פס"ז: כפיגי

שהוא נתונה בגן ומשקה את הגן.

אֶפְטֶר אפי' (1) עיי' פֶּטֶר 2. במ"ר פ"ב: דיהוון
מפטירין מלייא.

(2) הספיד *to deliver a funeral address | eine*

Trauerrede halten ירוש' בר' פ"ב ח' ע"ב:

כד דמך ר' בון בר ר' חייא על ר' זעירא ואפטר
עילוי.

(3) נפטר והלך *to take leave | sich ver-*

abschieden תנח' בראש' י"ג: אפטרו מיניה

באורתא.

(4) עיי' הַפֶּטֶר 2. מגי' ל' ע"ב: קרא ומפטרי.

אֶתְפֶּטֶר, אֶיִפְטֶר אתם' (1) נשתלח *to be sent off*

entlassen werden תרג' בר' מ"ד ג' (והאנשים

שולח): וגובריא אתפטרו.

(2) נתגרשה האשה *to be divorced | geschieden*

werden תרג' יב"ע ויק' כ"א י"ד (אלמנה

וגרושה): ארמלא ומפטרא.

(3) נפטרי, נשתחרר *to be exempted | entbunden*

frei sein בכורות ד' ע"א: אפי' מבכור בהמה

נמי ניפטרו.

פֶּטֶר בולי (פֶּטְרוֹבֹּלִי) ז"ר, ראשי העיר או

המדינה *chief senatores | Ratsherren* ירוש'

קיד' פ"א פ"א ע"ב: פטר בולי.

פֶּטְרוֹנָא ז', שה רזה *a puny lamb | mageres*

Lamm בכורות י"א ע"א: אפילו פטרוזא בר דנקא.

פֶּטְרוֹכָא עיי' פֶּי הַמַּבְעֵת. קהל"ר ז' י"ט:

ומפטרוכא לעוקתא.

פֶּטְרוֹן ז', מגין *protector | Patron* תנח' וישב

ח': אתה הוא בטחוני אתה הוא פטרוני.

פֶּטְרוֹם (1) שם איש *männlicher*

Name ב"ר פצ"ב: ר' יוסי בר פטרום.

(2) שם מקום *Ortsname*

תוס' דמ' א' י"א: ושוק של פטרום.

פֶּטְרוֹפּוֹלִי. פֶּטְרוֹפּוֹלִי ז"ר, ראשי העיר או

המדינה *chief senators | Ratsherren* פסיק'

ולקחתם קפ"ב ע"ב: יצאו פטרופולי וקילסו אותה:

ילק' ויק' תרג"א: פטרופולי המדינה.

פֶּטְרָא ז', אגרת *letter* | *Brief* תרג' אפי' ח' ה' (הספרים); פטקא.

פֶּטֶר י-1) גירש, נתן גט *to divorce* | *sich scheiden lassen* כתי' פייג מ"ה; או כנוס או פטור.

(2) נסדר מחבירו | *to give leave, to let go* *verabschieden* כושה פ"ט מ"ו; ופטורוהו בלא מזון.

(3) שחרר *to discharge* | *befreien, entbinden* יב' פ"א מ"א; פוטרוהו צרותיהן.

נֶפֶטֶר נפ', (1) נשתחרר *to be freed* | *befreit* *werden* נפטרוהו כ"ב מ"א; לא נפטרו מבכור.

(2) נסדר והלך *to take leave* | *sich verabschieden* יומא פ"א מ"ה; נפטרו והלכו להם.

(3) מת *to die* | *sterben* כרי' י"ז ע"א; נפטר בשם טוב מן העולם.

פֶּטֶר פיעל, ע"י פֶּטֶר 1. גיפ' סיח ע"ב; פטורוהו דבריו קיימין סיטורו לא אמר כלום.

הַפְטִיר הפ', י-1) שילח *to dismiss* | *entlassen* ירוש' בר' פ"ד ז' ע"ד; הפטר את העם.

(2) סיים קריאת התורה ע"י קריאת פרק בנביאים *to conclude the reading from the Law by reading a portion of the Prophets* | *nach Schluß der öffentlichen Torahvorlesung einen Abschnitt aus den Propheten vorlesen* מג"י ל' ע"א; קורין כי תשא ומפטירין ביהודיע.

הַתְּפִיטֵר תהפ', נשלח הכיתה | *to be dismissed* | *entlassen werden* ילקי' קח' התקפ"ט; בשעה שהמינוקות מתפטרים וכו'.

פֶּטֶר פערי', הלך *to depart* | *fortgehen* תרג' שה"ש א' ז'; למיפטור מן עלמא.

(2) שילח *to let go* | *gehen lassen* ברי' מ"ג י"ד (ושלח לכם את אחיכם); ופטור ית אחוכון.

פֶּטֶר פעל, גירש, נתן גט *to divorce* | *sich scheiden lassen* תרג' קהל' ז' כ"ז; גבר די' ופטור יתה כגט פטורין.

פטליא של גרוגרות; שם מעשיש א' י'; פטליאות של תמרה.

פֶּטֶם פ"י, הלעיט *to fatten* | *mästen* כתי' ס"ז ע"א; תרגולת פטומה.

נֶפֶטֶם נפ', נאכס *to be fattened* | *gemästet werden* כ"ר פליב; ומה אם להסגר להפטם וכו'.

פֶּטֶם פיעל, (1) ע"י פֶּטֶם, כ"ר פפ"ו; פוטפר שהיה מפטם עגלים לע"ז.

(2) כישם *to perfume* | *würzen* כ"ר פ"א מ"א; הפטמם את השמן.

פֶּטֶם ז', (1) מלעיט בעל-חיים *crammer* | *Mäster* כ"ר פ"א שור של פטם.

(2) רוקח *druggist* | *Spezereikrämer* כ"ר פ"ח כ"ב ע"ג; וכיון שהיה קולט את הריח היה מעבירו כדרך שהפטמין עושין.

(3) שור פטום *mast-ox* | *Mastochs* שבת פ"ב מ"ד; גורפין מלפני הפטם וכו'.

פֶּטְמָא ז', עוף פטום *crammed bird* | *gemäste-tes Geflügel* שמו"ר פכ"ה; טעם פטמא. וע"י פֶּטְמָא.

פֶּטְמָה נ', עוקץ *top-piece* | *Splitze* כוכה פ"ג מ"ו; נמלה פטמתו.

פֶּטְמִים ז"ר, בשמים *spices* | *Spezereien* תר' פ"א מ"ב; לא מנו חכמים שבעה משקים כמוני פטמים.

פֶּטְפֹּט ז', כן וכסים לקדרה *peg* | *Untersatz am Herd* כ"ר פ"ו מ"א; העושה שלשה פטפוטם בארץ וחברן כטיט להיות שופת עליהן את הקדרה; תוס' שם ב"ק ה' א'; שלשה פטפוטין שנתן בארץ.

פֶּטְפֹּט פ"ע, המיח דברים, *to retort* | *erwidern* מנ' ס"ה ע"א; שוטום מנין לכם ולא היה אדם אחר שהיה משיבו חוץ מזקן אחר שהיה מפטפט כנגדו ואמר וכו'.

פֶּטְפֹּט פ"ע, הרכה דברים *to babble* | *schwätzen* כ"ר פצ"ה; דמפטפט צחי'.

פֿטיליִיא, פֿטיליִידי נא, סל basket | Korb כל
פֿטיו מ'יה: פֿטיליִיה ממאה וחסינה טהורה; ירוש'
שבת פֿטיו מ'ו ע'א: פֿטיליִיא.

פֿטיליק זי, פֿטיליקי גי, פֿטיליקי dish | Schlüssel איכר
גי מ'יו: פֿטיליק דאט מ'יית; שם: מהרא פֿטיליקי.
פֿטים (1) עיי פֿיפֿטים. תוס' צוק' כת' ט' כ': שטר
פֿטים.

(2) עיי פֿטים. ילק' דבי תתקמ"ד: ומסתפק
והולך מן הפֿטים.

פֿטים ת', (1) מפותט stout, fattened | gemästet
ירוש' פאה פֿיא מ'ו ע'ג: תרנגולין פֿטימין.

(2) מבושם perfumed | parfumlert אסת"ר א' ג'
שמה לא יצאת ירי קנדה פֿטימא.

פֿטים גי, כד jar | Krug איכר ג' מ'יו: ומחרא פֿטים.

פֿטיקא זי, פֿטיקא זי, פֿטיקא slip of paper | Zettel תרג'
יב'ע במ' י"א כ'ו: בפֿטיקא כתובא.

פֿטיקלין עיי פֿטיליק. ביר פֿעיר: פֿטיקלין טב
הוא נסיב ליה.

פֿטיר ת', (1) נקי pure | rein תרג' יח' י"ג י'
(תפל): מין פֿטיר דלא תבן.

(2) מצה, לא חמץ unleavend | ungesäuert
תרג' ויק' ב' ד' (רקיקי מצות): אספוגין פֿטירין.

(3) בכור, פטר רחם first-born | erstgeboren
גיט' פֿט ע'א: כנתא פֿטירתא.

פֿטירדי כ', (1) פירדה Abschied | departure ביצה
מ'ו ע'א: בשעת פֿטירתן אמר להם לכו אכלו
משכנים וגו'.

(2) מיתה Tod | death אבות פֿטו מ'ט: בשעת
פֿטירתו של אדם.

פֿטיריש - (1) תואר כבוד לחכם ומלומד a title of
honour | ein Ehrentitel תרג' בר' כ"ח ע"ב: נר
ישראל וכו' פֿטיש החוק.

(2) שם איש a man's name | männlicher Name
כ"ב פֿט ע"ב: ר' מני בר פֿטיש.

פֿטל זי, פֿטליא, פֿטלייא גי, סל basket | Korb
ירוש' דמ' פֿיא כ"ב ע'א: מיכול עימן
ציבחר פֿטל וכו'; תוס' שבת י"ב (י"ג), מ'ו:

פֿטומא זי, (1) עוף מפותט crammed bird | ge-
mästetes Geflügel מדר' תח' כ"ג: ייעשה
פֿטומא.

(2) גופה corpse | Leichnam ירש' תענ' פֿד
ס"ט ע"א: חמי ליה פֿטומיה אשכח הכינה
כרובה עליו.

פֿטומי מילי זי, דחיה בקש putting off with
fair words | das Abspelsen mit leeren Wor-
ten ב"מ מ'ו ע'א: פֿטומי מילי בעלמא הוא.

פֿטומת עיי פֿיממה 2. ירוש' תרי פֿט מ'ו ע'ד:
העביר פֿטומתו כמחותך הוא.

פֿטור ת', נקי מחובה exempt, free | frei
entbunden ב"מ פ'ו מ'י: פֿטור משבועה.

פֿטור זי, העדר חובה discharge, exemption |
Befreiung, Staflosigkeit שבת ב' ע"ב: מהן
לחיוב ומהן לפֿטור.

פֿטורי עיי פֿיטורי. מויק כ"ט ע'א: כפטורי
בפי וושט.

פֿטורין עיי פֿיטורין. תרג' יב'ע שמי כ"א י"א:
גט פֿטורין.

פֿטומא זי, פֿטפוט gossip | Geschwätz ביר פֿיענ:
השלוש ביניכם לבינו ויאמרו שלום ואין פֿטמין
את בעי והנה רחל וגו'.

פֿטומא, פֿטומה גי, פֿטפמנית, דברית talkative
woman | Schwätzerin ויק'ר פֿליב: דחות
פֿטמא: דכ"ר פֿטו: פֿטמות מנין דכתיב ודבר מרים.

פֿטומרקא זי, פי הטבעת rectum | Mastdarm
ויק'ר פֿיג: ומפֿטרכא לברא.

פֿטוי פעל, (1) שבר zerbrechen | to break תרג'
ירוש' ברי מ"ט כ"ב: ופֿטית שיני כל כופיא.

(2) פֿטר to relieve | entheben, befreien שבת
ק"מ ע"ב: דמפֿטיא ליה תריסר ירחי שתא.

פֿטוי זי, פֿטפפן Schwätzer | babbler ב"ר פֿצ"ג:
אני רואה כך שפֿטיט אתה.

פֿטירדי גי, מנין שנים era | Ära ירוש' סנה' פ'י
כ"ז ע"ד: הרי הוא נמנה בפֿטייה של מלכים.

to be broken through | נִפְתָּחַת (נִפְתָּח, 1) נִשְׁבַּר קִצְתּוֹ |
durchbrochen werden | כָּל־ פִּי מִן־הַ חֲבִית
שֶׁנִּפְתָּחָהּ.

to be reduced | *geringer werden* נתמעט (2)
 מוטה ה' ע"א: לבסוף נפתח.

בִּתּוֹת פִּיעֵל, הַפְחִית הִפּוּ, 1) מִיעַם, to diminish, to wear out | *verringern, abnützen*
מִדִּ: פִּיחַת עֶשְׂרֶה או הוֹפִיט עֶשְׂרֶה; יְרוּשָׁה בִּמְסָה
חִ עֵדִי: אֲבָל לֹא עַל יְדֵי הָאוֹר מִפְּנֵי שִׁמְפּוּחִתָּהּ.

to be reduced | *verringert werden* נתמעט (2)
ויק"ר פ"ב: כלום פחת כבודי; מוכה י"ח ע"ב:
הפחית דופן האמצעי.

פָּחַת פעו"י, 1) מיעט, החסיר *ver-* to diminish | *ringern* פס' קי"ד ע"א: פחות מימכלך וכו'.

to be broken | zerbrochen werden נשבר (2)
ירוש' דמ' פ"א כ"ב ע"א: פחת פתורא קומוי.

אֶת־פֶּחַת, אֶפְחַת אַחֲסִי, כְּנִל 2. כְּתִי סִיב עִיֵּא;
אִיפְחַת דְּרַגָּא תוּתִיָּה; יְרוּשׁ מ״ק פ״א ס׳ ע״ב;
אִירָא דְּצִיפּוּרִי אִתְּפַחַת בְּמוֹעֵדָא.

to grow less | *weniger werden* נתמעט (2)
 לֹקִי, רַבִּי תַתִּצֵּב: אִי־סַחַת לִיָּה שָׁנָה מִן שָׁנָה.

broken vessel | zerbro- בָּרוּר (ז', 1) פֶּחַת
chenes Gefäß תוס' בל' ב"ק ז' ט"ו; שילי הפחת.

depreciation | *Abnahme, Minderwert* גרעון (2)
 'ירוש' תר' פ"ד מ"ד ע"ד; שאין הפחת והתוספת שווין.

פִּחְתָּא (1) כג"ל. 2. ב"מ ע' ע"א: שקיל אגרא
ושמל פחתא.

(2) עיי' פּוֹתָא 1. תרג' משי' י"א כ"ט (ינחל רוח):
ירית פחתת.

degraded person | *gesunkener* אדם פחות (3)
Mensch ב"ר פל"ו: אבוי דפחתא.

פִּיחֶתָּה עִי פִּחֶת 2. יְרוּשׁ נִר' פ"ש מ"א ע"ג:
תהא פחתה בה.

פִּטְוֹמְרֵת נ', עוקץ *Stiel* | stem ע"ז פ"א מ"ה:
בנות שוח ופטומרותיהן.

פִּמּוּלִיָּא ב' , מל basket | Korb ירוש' מעש"ש
פ"א ב"ב ע"ד: פמולייא של תמרים.

פְּחִית ב', בור, פחת *Grube* | פִּת תרג' יר' י"ח ב' (כרו שוחה לנפשי); כרו פחית למקטלי.

carving | **פְּחִיתָה** נִי, עֲשִׂית גּוּמָא *das Aushöhlen*
 ביצת לֵב עֲמָ: פְּחִיתָה נִרָּה.

name of a place | *Ortsname* שם מקום
ירוש' שבי' פ"ו ל"ו ע"ג ר' זעירא אול לחמא
דפחל.

פִּחְלָא, פִּחְלִין ז', מחצלת mat | *Matte* ירושי
שבועי פ"ג ל"ד ע"ד: פחלין דגמלין; בר' פ"ג ל"ז
ע"ד: פחלין של גמלין.

to become black | נִפְתָּח נֹפֶ, נַעֲשֶׂה שָׁחֹר | *schwarz werden*
נִפְתָּח יִלְקֵי שֶׁ"ש תִּתְקַפּ׃ בִּנִּי נִפְתָּח
בְּשִׁמְשׁ.

פָּתַח פִּיעֵל, השחיר | *schwärzen* | to blacken | תוס'
מַעֲשֵׂה ח' יִגַּב: בית עֵיז מפחמין אותו בפִּיחִמִּין.
נִתְפַחֵם נתפ', עֵי נִפְתַּח, בֵּר פִּיֵּה: נתפחמו פני
הנשים מפני השמש.

פִּתְחָמִי זִי, נפח | *Schmied* | smith בר' בִּיח עִי'א:
מכותלי ביתך אתה ניכר שפחמי אתה.

to smash | zerdrücken פָּחַם (פי, 1) מיעך ולחץ
ע"ז פ"ד מ"ה: כיצד מבטלה וכו' פחסה אעפ"י
שלא היסרה בטלה.

to stir up | **umrühren** את הנוולים
שם ע"ב ע"ב: פחסתו צלוחיתו.

פֶּחֶר, פִּחְרָא ז', (1) חרם clay | Ton תרג' יב"ע
שמי' י"ב כ"ב: מן פחרא.

(2) שבר כלי חרס, חרש [Scherbe|fragment] תרג' איוב ב' ה' (ויקה לו חרש); ונסיב ליה פחר.

פִּתְרָא ז', יוצר כלי חרס potter | Töpfer תרגי
 יש' ב"ס מיז (כחומר היוצר); כמה דמינא ביד
 פתרא.

פְּחִישׁ עֵי פָתָחם 1. בִּיר פִּיג: אֵין יְהִיב אַנָּא אַצְבְּעִי
עֲלֵיהּ אַנָּא פָחִישׁ לִיהּ.

to hollow out | *aus-* נִקְרַח וְחִשַּׁם (פִּי, 1) *höhlen* בִּיצֶה פֶּד מִדְּ: אִין פּוֹחֲתִין אֶת הַנּוֹר.

ולא יפחתו לו מארבע בוסות.

פֶּזְרָא ז', מקל *Stöck* | *Stick* ב"ק כ"ח ע"א: לנקוט מורא וליתוב.

פֶּחַח -- פְּחִי נֶפֶשׁ תוחלת נכזבה | *disappointment* *Enttäuschung* ר"ה פ"ב מ"ו: שואלין אותם ראשי דברים לא שהיו צריכין לתן אלא כדי שלא יצאו בפחי נפש בשביל שיהו רגילים לבא.

פֶּחֶד -- נֶפֶחַד נפ', נבהל *sich* | *to be frightened* *ängstigen, erschrecken* אסת"ר ד' מ"ו: היתה אסת"ר נפחדת מאד.

הַתִּפְחֵד התפ', התיירא *sich fürchten* | *to be afraid* דביר פ"א: מתייראין ומתפחדין מכם.

פְּחוּרְדָּה שם איש *männlicher Name* | *a man's name* ירוש' מעשיש פ"ה ג"ו ע"ד: אלעזר בן פחורדה.

פְּחוּתָה ת', (1) מעט מן *weniger* | *less* פס' מ"ז ע"א: לא פחות ולא יותר.

(2) גרוע, ירוד *inferior* | *minderwertig* תנח' תרומה ז': נחשת וכו' שהיא פחותה שבכולם.

פְּחוּתָה ז', מין כלי לפיסול *Meißel* | *chisel* תוס' צוק' כלי ב"ב ז' ג': יד הפחות וכן הפחות.

פְּחוּתָא ז', פחת, פסולת *Abfall* | *rubbish* פס'ק' עשר צ"ה ע"ב: מן פחותיה דביתך.

פְּחוּתָא ג', פזיזות ומהירות *Über-* | *ashness* *ellung* כה' ק"ב ע"א: עמא פזיזא דקדמיתו פומייכו לאודנייכו אכתי בפחזייתיו פומייכו.

פְּחָח ת', קרוע ובלוי *zerlumpt* | *poorly dressed* תרג' יש' כ' ג' (ערום ויחף): פחח ויחף.

פְּחִי עיי' פְּחִים, תרג' משי' ח' י"א (לא ישוו בה): לא פחי לה.

פְּחִיָּא ג', תרגגולת פועה | *cackling hen* *gackerndes Huhn* ביצה ו' ע"ב--ז ע"א: בעיי דפחיא וכו' בעיי דשחוטת.

פְּחִים ת', שוה *gleich* | *equal* תרג' משי' ג' מ"ו (וכל הפציד לא ישוו בה): וכל מדעם לא פחים לה.

פְּחִיתָה עיי' פְּחִיתָה. סנה' צ"ז ע"ב: לא פחית עלמא מליו צדיקי.

פִּתְחָתָה ג', מנעול *Verschluss* | *lock* ב"ב פ"ו מ"ה: מי שיש לו בור וכו' עושה לו פותחת.

פִּתְחָתָה, **פִּתְחָתָה** ג', רוחב *Brette* | *width* *Weite* תוס' צוק' אהל' י' א': פותי מפח: תרג' דהייב ג' ד' (רוחב הכית): פותיא דביתא: יב' ס"ג ע"ב: לפותיה.

פִּתְחָתָה ז', מין צמח *Flohkraut* | *pennyroyal* שבת ק"ט ע"ב: יועור - פותנק.

פִּתְחָתָה ז', פת לחם *Brot* | *bread* ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"א: פותתא וכו' תבשילא וכו'.

פִּזְמָקִי זר, נעלים *Schuhe* | *shoes* ילק' עמ' תקמ"ב: מנקט פזומקי.

פִּזָּן פ"ע, (1) צלצל *klingen* | *to sound* במ"ד פ"ד: קולו פוזו.

(2) נחפז ביותר *voreilig sein* | *to be rash* שבת נ"ה ע"ב: פחו כמים - פותה וכו'.

פִּזָּן שם איש *männlicher Name* | *a man's name* ירוש' מגי' פ"ד ע"ה ע"א: חנניה בן פזי.

פִּזְזָא ז', נחפז *überreilt* | *rash, overhasty* כת' ק"ב ע"א: עמא פזיזא דקדמיתו פומייכו לאודנייכו.

פִּזְזִי, **פִּזְזִי** ת', כגוי לנזיר *substitutes for nazir* | *Nebenbenennungen für Nazir* פ"א מ"א: כל כגויי נזירות כגויירות וכו' פזיז וכו': ירוש' שם ג"א ע"א: פזיק.

פִּזָּל פ"י, הפך פניו *den* | *to turn one's head* *Kopf wenden* פס'ק' פ"ד: פוזלת ומסתכלת בעול.

פִּזָּל פעל, השיב, ענה *erwidern* | *to reply* תרג' איוב ג' ב' (ויען איוב): ופזים איוב.

פִּזְמָא עיי' פִּזְמָא. ילק' שמי' רע"ב: פומא דידי מלקת וכו'.

פִּזְמָקִי זר, נעלים *Schuhe* | *shoes* שבת ס"ב ע"א: מגפיים - פזומקי.

פִּזָּר -- נִתְפָּזַר נתפ', נפרד ונפזר | *zerstreut werden* | *to be scattered* שבת מ"ז ע"ב: נגע' פ"ד מ"ג: מכונמת ונתפזרה.

2) עיי' פֿוֹרְדֶה, ירוש' ברי' ס"ב ח' ע"א; קמר מורתה למורתיה.
פֿוֹרְתָא פֿוֹרְתָא תהי, לאט לאט - gradually | all-
mählich גיט' גיט' עד דרווח מיעה פורתא מורתא.
פֿוֹרְש' פֿוֹרְש' נוח to rest | ausruhen שבת ח' ע"ב;
עמד לטוש.
פֿוֹרְש' פֿוֹרְש' 1) נתרבה | zunehmen to grow larger
שבת ל"ב ע"א; תיפוש תירום אמתא.
2) נשתייר | übrig bleiben to remain over שם
פֿוֹרְש' פֿוֹרְש' פשו להו חמשין.
אָפֿיש' אפ' הרבה | vermehren to enlarge תרג'
יכ"ע ברי' כ"ו כ"ב (ופרינו); יפשינא.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', מין פולין | eine a species of beans
Bohnenart ירוש' כלא' פֿוֹרְש' כ"ו ע"א;
פושונא וכו'.
פֿוֹרְשֶׁבֶא ז', טפח | Handbreite hand-breadth
סוכה ח' ע"ב; משכן כמה הוי שיתין פושבי.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', עורב | Rabe raven כ"ב ע"ג ע"ב;
אתא פושקנצה ובלעה.
פֿוֹרְשֶׁרִים, פֿוֹרְשֶׁרִין ז', מים לא חמים ולא קרים
lauwarmes Wasser tepid water פרה פ"ח
מ"ט; המלוחים והפושרים וכו'; בימ כ"ט ע"ב;
כסא דפושריין.
פֿוֹרְשֶׁרֶן, פֿוֹרְשֶׁרֶנֶא ז', פתרון | interpretation
Deutung תרג' ברי' מ' ח' (כפתרון חלומות);
כפושון חלמא; יכ"ע שם שם י"ב; פושרנא
דחלמא.
פֿוֹרְשֶׁבֶנֶא עיי' פֿוֹרְשֶׁבֶנֶא. במד' פ"ט; פושחבנא
דפושבדיתא.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', מגדרת | Kratzbürste strigil כלי
כ"מ ב' י"ב; הפות וכו' מגדרות וכו'.
פֿוֹרְשֶׁנֶא עיי' פֿוֹרְשֶׁנֶא. שבת ס"ו ע"ב; נפל פוחא בבירא.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', חור | Öffnung opening כלי פ"א מ"ב;
הפוחת שתחת הציר.

פֿוֹרְפֿוֹרְא, פֿוֹרְפֿוֹרְה, פֿוֹרְפֿוֹרְוֹן ז',
פֿוֹרְפֿוֹרְא ז', פֿוֹרְפֿוֹרְוֹן, פֿוֹרְפֿוֹרְא.
פֿוֹרְפֿוֹרְה, פֿוֹרְפֿוֹרְוֹן ז', פֿוֹרְפֿוֹרְא.
פֿוֹרְפֿוֹרְא ז', ארגמן, כנר ארגמן, purple,
purple cloak | Purpur, Purpurkleid שחש"ר ד'
י"ב; רקמה - פורפורה; דב"ר פ"ז; לבוש
פורפורה שלי ותן עטרת שלי בראשך; פסיק'
שק' פ"ז ע"ב; פורפורה; מדר' תה' כ"ב י"ט;
פורפורה של מלך; ילק' תה' תתמ"ט; לובש אותו
פורפורה; ויקר' פל"ד; פורפורה דמלכא; שם
פ"ז; בוע פורפורה; ויקר' פ"ב; למלך שהיה לו
פורפורה; שמור פמ"ה; פורפורה; שמור פ"ל;
כפורפורה שהיה לבוש.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', חרצן | Trauben-
kern כ"ז ל"ט ע"א; כמאן מתרגמין - פפורצנין
ועד עיבורין.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', הכאה כגו | a blow on the back
Hieb auf den Rücken ירוש' ברי' ס"ב ח' ע"ג;
ויהב ליה פורקל חד.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', מין קטניות | Platt-
chickling-vetch | erbse, (Kitcherling) כלא' פ"א פ"א; הפיל וכו'
והפורקן אינם כלאים זה בזה.
פֿוֹרְשֶׁנֶא עיי' פֿוֹרְשֶׁנֶא. ילק' ברי' קמ"ח; שלא
יהא אדם נוטל פורקופי חוץ ממך.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', 1) פדיון | Auslösung redemption תרג'
שמי' כ"א ל' (פדיון נפשו); פורקן נפשית.
2) גאולה | Erlösung delivery, release תרג'
יש' מ"ה י"ז (תשועת עולמים); פורקן עלמא.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', כנ"ל 2. תרג' תה' כ"ח ח' (ישועות
משיח); פורקנות משיחיה.
פֿוֹרְשֶׁנֶא עיי' פֿוֹרְשֶׁנֶא. תרג' תה' ס' י"ז; פורקת
קדל.
פֿוֹרְשֶׁנֶא ז', צרה | Unheil evil fate תרג' שני
אפ"י כ"ז; פוריא על שום פורתא ועקתא דארע
יתהון.
פֿוֹרְשֶׁנֶא 1) מה"י, מעט, קצת | a little
ein wenig גיט' גיט' ע"א ע"ב; הצלה פורתא.

פּוֹרְנִי 1) ז'י, מטה *bed | Bett* שבת קייח ע"א; פּרנסת לינה - פוריא ובי מדיא.
פּוֹרְנִי 2) אפריון *litter | Sänfte* שהש"ר ה' י"א: מה בלה זו יושבת כפוריה וכו'.
פּוֹרְנִי ז'ר, חג הפורים *the festival of Purim* *das Purimfest* מג' ז' ע"ב: מיחייב אינש ל'בסומי כפוריא.
פּוֹרְנִי, **פּוֹרְנִי** ז'ר, פירות *Früchte | fruits* רות רבה פתחתא: נפל שעריהון דפוריא; כ"ר פע"א: כאינש דאמר עינוהי דפוריה.
פּוֹרְנִי ע"י **פּוֹרְנִי** 2, ירוש' כת' פ"ב כ"ו י"א: הינומא - פוריומא.
פּוֹרְנִי 1) ע"י **פּוֹרְנִי** 1, סנה' ק"ט ע"ב: הויא ל'ה פורייטא דהו מגני על'ה אורחים.
פּוֹרְנִי 2) כיסוי *lid | Deckel* תרג' ירוש' כמ' י"ט ט"ו (צמיד פתיל): פורייטא משעא.
פּוֹרְנִי ז'י, אפריון *litter | Sänfte* תרג' יב"ע דב' ל"ב ג': אתקין ל'ה פוריא.
פּוֹרְנִי ע"י **נְשִׁירְפֵא**, ילק' תה' תת"כ: ערוב - פוריתא.
פּוֹרְנִי ג', אלומה *sheaf | Garbe* תרג' יב"ע ב'ר' ל"ז ז' (אלומתי): פורכתי.
פּוֹרְנִי ז'י, מסמא *mask | Maske* תנח' משפ' י"ט: פורמא בפניהם.
פּוֹרְנִי ת', מפיר הבשתתו *perfidious | wortbrüchig* ספרי דב' ש"ב: הפכפכנים הם פורנים הם.
פּוֹרְנִי ז'י, מוהר *dowry | Brautgabe des Mannes* תרג' ירוש' ב'ר' ל"ד י"ב (מהר ומתן): פורן וכתובתא.
פּוֹרְנִי, **פּוֹרְנִי** ע"י **פּוֹרְנִי**, כלי פ"ח מ"ט: כבשן וכו' פורנה; תוס' כלי ב"ק ו' י"ז: בירה וכו' פורנא.
פּוֹרְנִי ג', בריח המנעול *bolt of a lock | Schloß* *riegel* כלי פ"א מ"ד: הפין והפורנה טמאין.
פּוֹרְנִי ע"י **פּוֹרְנִי**, ילק' ב'ר' קל"ד: מוהר - פורנון.
פּוֹרְנִי ג', זונה *harlot | Dirne* ויקר' פל"ג: פולא פורני.

פּוֹרְנִי ג', תנור גדול לאפי' *large baking oven* *großer Backofen* מס' ל"א ע"ב: פת פורני.
פּוֹרְנִי ג', להם חוקו של אדם *supply of bread* *Brotration (Unterhalt)* ילק' ב'ר' ס"ז: פורניומו אפוי.
פּוֹרְנִי ז'י, תקון, תקנה *arrangement | Ein-* *richtung* גיט' ל"ז ע"א: פרוסכול - פורסא דמילתא.
פּוֹרְנִי ד'רמא זמן הקזת דם *period of blood-* *letting | Aderlaß-zelt* שבת קכ"ט ע"ב: פורסא דרמא כל תלחין יומין.
פּוֹרְנִי ז'י, משגיח *purser | Aufseher* יומא מ' ע"א: מאי פרהדרין פורסי.
פּוֹרְנִי **שנמג** [פּוֹרְנִי] ז'י, מסק דין *verdict | Gerichtsurteil* גיט' כ"ח ע"ב: מקמי דלחתום פורסי שנמג.
פּוֹרְנִי ז'י, הערכה *valuation | Abschätzung* תרג' ויק' כ"ז ב' (בערכך): פורסן גפשתא.
פּוֹרְנִי ז'י, 1) פרעון, תשלום *payment | Zahlung* תרג' יב"ע שמ' כ"א ז': פורען כספא.
פּוֹרְנִי 2) מעניש *executor | Züchtiger* דב' ט"ז י"ח (שומרים): פורענין.
פּוֹרְנִי **פּוֹרְנִי** ג', 1) עונש *punishment | Bestrafung* תרג' יב"ע כ"ח כ"ד: ייחות פורענו עליכון; סנה' ק' ע"ב: לידה טובה מרובה ממידת פורענות.
פּוֹרְנִי 2) צרה *calamity | Unglücksfall* תענ' י"ד ע"א: ושאר כל מיני פורעניות.
פּוֹרְנִי ג', 1) גמול *reward | Vergeltung* תרג' מש' י"ט י"ז (וגמולו ישלם לו): ופורענותא מבתא משתלם.
פּוֹרְנִי 2) כניל 2, ב"ב י"ד ע"ב: אתחולי בפורענותא לא מתחלינין.
פּוֹרְנִי ג', כניל 1, מו"ק כ"ב ע"א: בפורענותא.
פּוֹרְנִי ז'י, קרם *hook | Haken* תרג' שמ' כ"ז י"א (קרמים): פורפא.

פופיינום עיי אַספּפּיינום. ילקי יואל תקליז: מן
דמופיינום אנא.

פופסדס [פּוּסְרוֹס] שם רחוב מעוקם ומפותל
name of a tortuous street | Name einer ge-
wundenen Straße ירוש' ברי פ'ס ייג עיג:
כגון אהן פופסדס.

פּוּצֶם ז', מחצב אבנים quarry | Steinbruch רות
רבח פתיחתא: זה עוסק בשדרו וכו' וזה עוסק
כפוצמו.

פּוּצֶין - השמיע קול רם schmettern | to bray
שהשיר בי יב: שהיתה בת קול מפוצצת ואומרת.

פּוּקְדָנָא ז', פקודה, מצוה commandment
Befehl תרג' משי' וי כ"ג (מצוה): פוקדנא.

פּוּקְמִי ז', פנס lantern | Laterne תוס' כל' ב"מ
בי וי: פוקמי שיש בה בית קבול שמן.

פּוּקֵן זר, מוצאי- exit, end | Ausgang, Ende
ירוש' תעני' פיא ס'ד עיג: בפקי שוכתא.

פּוּקְלָא ז', תרמיל הגרעינים capsule | Samen-
kapsel תרג' יב'ע שמי' מי ל'א (גבעל): פוקלין.

פּוּקְרִי, פּוּקְרִין ז', חתיכת צמר tuft of wool
Wollflocke תוס' שבת ח' (ו'), ב'ז יוצאין
בפוקרין וכו': ילקי ברי' קליב: נשל פוקרי וכו'.

פּוּרִי פריה ורביה.

פּוּרְאָנוֹן עיי' פּוּרְגוֹל. מדר' תהי' יב: מה לך יוצא
לידקר בפוראנון.

פּוּרְגוֹל זר, בצלים למזרע seed-onion | Samen-
zwiebel ירוש' פאה פ'ג יז עיג: אמהות של
בצלים - פורגלה.

פּוּרְהָ ז', אמתחת travelling-bag | Reisetasch
ירוש' ב'ק פ'ב גי עיג: חד בר נש אסיק פלשירה
בפורת.

פּוּרְזָלָא ז', ברזל iron | Eisen תרג' ירוש' דב'
ח' מ' (ברזל): כפורזלא.

פּוּרְמִיתָא ז', צוואה Testament | will סנה'
ציו עיב: שדר פורשיתא לביתיה.

פּוּרְרִיָה ז', רשע baseness | Bosheit ירוש'
סנה' פ'י כ"ח עיג: שלשה כפרו בנבואתן מפני
פונרייה.

פּוּנְשׁוּם [פּוּנְטוּס] שם ארץ על חוף הים השחור
Pontus | Pontus ספרא בהר פרשה א' פרק א':
מה שהוציא עקילם לעבדיו לשונשום.

פּוּסָא ז', בור ditch | Graben תוס' אהלי' טז י"ב:
פוסא שמשילין לתוכה הרוגים.

פּוּסְיָאנִי, פּוּסְיוֹנִי עיי' פּוּסְיוֹן. ירוש' בלא' פיא
כ"ז עיי' עיג: תרגול עם הפוסיוני בלאים: קהליר
ב' ח': פוסיאנין.

פּוּסְקָא ז', מין כוס גדולת a large wine cup
großer Weinbecher ילק' אס' תרמ"ח: כוס
גדול וכו' והוא נקרא פוסקא.

פּוּסְקִינוֹם ז', בריכה pond | Teich קהליר ב' ו':
ברכות מים - פוסקינאם.

פּוּסְתָא ז', דף, עמוד sheet, page | Seite
Blattes גיט' נ"ח עיג: פוסתא ופלאגא.

פּוּעֵה הַפֵּעַ הַפֵּי, עורר לחיים to revive | wie-
der beleben שמוריר פיא: שהיתה מפיעה את
החינוק.

פּוּעָה ז', קריאה, צעקה cry | Schrei ויק'ר פכ"ז:
בשביל פועה שפיעתם.

פּוּעִיָה שם איש a man's name | männlicher
Name קיד' ס'ז עיג: אלעזר בן פועירה.

פּוּעֵל ז', עובד, בעל מלאכה labourer | Arbeiter
ב"מ ס'ז מ"א: השוכר את הפועלים וכו'.

פּוּעֵל פְּטֵל שאין לו עבודה unemployed | Arbeits-
loser ב"מ ל"א ע"ב: נתן לו שכרו כפועל בטל
של אותה מלאכה.

פּוּעִתָא ז', פצע Wunde | Wunde תרג' משי' כ'
ל' (פצע): ופועתתא.

פּוּפ' מל"ג פרוטה ופרוטה מצטרפת
לחשבון גדול.

פּוּפּוּס עיי' פּוּפּוּס. ירוש' תעני' פ"ב ס'ז עיג: יום
שגהגר לולינאם ופופוס.

מעש"ש פ"ד מ"ח: יוצא בפונדיון: ירוש' שם נ"ח
ע"ב: שני איסרין פונדיון: בכורות נ' ע"א:
פונדיון פונדיון וכו'.

פונדירק, פונדירקא, פונדירק ז', אכסניא inn
Gasthaus | tavern | מכות י' ע"ב: חקב"ה מזמינן
לפונדירק אחר: ירוש' בר' פ"ג י' ע"ב: פונדירקא
דברכתא; במיר פ"ב: לא מצא לא עיר ולא
פונדירק.

פונדירקא ז', בעל אכסניא innkeeper | Gast-
wirt | בר' פ"ב: ההוא פונדירקא וכו'.

פונדירקאות ז', מין אגוזים קטנים | filberts
Haselnüsse | ירוש' גיט' פ"ז מ"ח ע"ד: אכל
וכו' פונדירקאות.

פונדירק' ז', (1) בעל אכסניא innkeeper | Gast-
wirt | ויקר פ"א: אין גנאי למלך לדבר עם
פונדירק שלו.

(2) ע"י פונדירק. גיט' פ"ח מ"ח: המגרש את אשתו
ולנה עמו בפונדירק.

פונדירקא ע"י פונדירק. ירוש' בר' פ"ג ו' ע"ד:
הוון יתבין קומי פונדירקא.

פונדירקית נ', בעלת אכסניא hostess | Gast-
wirtin | יכמ' פט"ז מ"ז: חלה אחד מהם בדרך
והביאוהו בפנדק וכו' אמרו לפונדירקית.

פונדירקיתא נ', זונה harlot | Dirne | תרג' יח' ב'
א' (אשה זונה): אתתא פונדירקיתא.

פונדירקין ע"י פונדירקאות. ירוש' נזיר פ"א נ"א
ע"ג: אגוזים וכו' פונדירקין.

פונדירקתא ע"י פונדירקתא. תרג' יביע בר' מ"ב
ו': כתי פונדירקתא.

פונדירקין ת', (1) בעל חמש זוויות | pentagonal
fünfwinklig | נזיר ח' ע"ב: בית וכו' דיגון
טריגון פונדירקין.

(2) פי חמש fivefold | fünffach | שם: פונדירקין
- חמש.

פונדירקין ז', חוטים הנכרכים מסביב לסליל threads
wound around the bobbin | Spulfäden | כ"ק
ק"י ע"ב: אין לוקחין מגרדי לא נירין ולא פונדירקין.

לפום בן למיכך therefore | deshalb | ירוש' בר'
פ"א ג' ע"ג: לפום בן צריך מימר.

פום קלא [פוסקלא] ז', אגודה, חבילה fascies
Bündel (fascies) | תרג' ש"ב כ"ג ח': פום קלא.
פומא ציבא ע"י פ' מצובה. תוס' שבי' ד' ט"ז:
עירות האסורות בתחום צור וכו' ופומא
ציבא וכו'.

פומבירקא עיר בבבל | city in Babylonia
Stadt in Babylonien | חול' מ"ז ע"א: סבי
דפומבירקא וכו' אמוראי דפומבירקא.

פומבירקא נ', פומבון ז', פומב' נ', פרסום,
חגיגה | Öffentlichkeit | pomp, solemnity | publicity;
lichkeit; Feterlichkeit, Pomp | פסיק' פ"ה: עשה
להם פומב' גדולה: במיר פ"ב: כשבא ליתן
תורה לישראל עשה פומבון גדול: ע"ז נ"ד ע"ב:
לא דיין לרשעים שעושין סלע שלי פומב'.

פומבירקין ז', שולים seam | Saum | קיד' ל"ב
ע"א: דעבד ליה בפומבירקין.

פומיליום [פלמיטום] ז', סוכן manager | Ver-
walter | ספרי דב' שניה: ומינו להם פומיליום.

פומב' ע"י פומב'. פסיק' פ"ב: חיו יוצאות ביום
והיה נעשה להם פומב'.

פומב' ז', מגררת בעלת פ'פיות | graters
Reibeisen | ירוש' מ"ק פ"ב פ"א ע"ב: באילין
פומב' שרי מעבדינון במועדא.

פון מה"ח, איפוא, לו would, might (a particle)
daß doch, wohl | תרג' במ' י"א ג"ט (ומי יתן):
כעונא פון.

פונדא, פונד' נ', אזור שמצניעים בו מעות
money-bag, belt | Geldgurt | שבת ק"ג ע"א
כורך עליו פונדא: בר' ס"ב ע"ב: בפונדתו
מופשל לאחוריו.

פונדירקא ע"י פונדירק. תרג' דח"א א' כ': דאתקין
פונדירקין.

פונדירון, פונדיון, פונדיון ז', מין מטבע
a coin (Dupondium) | etne Münze (dupondius)

פּוֹלִיטֶזֶן זי, שמן נרד *Nardenöl* | spikenard-oil
שהש"ר אי גי' לצלוחית של פולייטון.

פּוֹלִימָרְכּוּם זי, שר צבא | polemarch, general
Feldherr פסיק' שובה קים ע"א: למרינה
שמררה במלך שלח המלך פולמרקום אחר
להחריבה.

פּוֹלִיפּוּס זי, ספחת בפנים החוטם | nasal polipus
Nasenpolyp כת' פ"ז מ"ז ומוכה שחין ובעל
פוליופוס.

פּוֹלְמוֹס זי, מלחמה *Krieg* | war ירוש' ע"ז פ"א
ל"ט ע"ג: עד מתי אנו תורגין בפולמוס.

פּוֹלְמוֹסָא זי, צבא *Heer* | army בר' לי ע"א:
דאתי פולמוסא דמלכא.

פּוֹלְמוֹסְטוּס [פּוֹלְמִטוּס] זי, מוכן | manager
Verwalter ב"ב קמ"ד ע"ב: שמינהו גבאי או
פולמוסטוס.

פּוֹלְמוֹרְכָא, פּוֹלְמָרְכָא ע"י פּוֹלְמָרְכּוּם, תרג'
שני אפי' ה' א'?: פולמרקין על פלכאי: שם ה'
זי: הגמונים ופולמרקין.

פּוֹלְקָא זי, מין מטבע ומשקל | a coin and a weight
Münze und Gewicht ב"מ מ"ז ע"ב: אסימון -
פולמא.

(2) מכה *Schlag* | blow בי"מ פ"ה ע"ב: מחיזה
שיתין פולמא דנורא.

פּוֹלְקָם זי, נגוע ספחת בפנים החוטם | afflicted
mit Nasenpolyp behaftet with polypus
ירוש' חג' פ"א ע"ז: פולפסין וכו'.

פּוֹלָר ע"י פּוֹלָסָא 1. ירוש' פאה פ"א ט"ז ע"ד:
מילה דטבא חד פולר.

פּוֹמָא, פּוֹמָא זי, פה *Mund* | mouth שבת מ"ז
ע"ב: חמרא וחיי לפום רבנן; קהליר זי י"מ: בין
פומא לוושמא.

פּוֹם נֶהְרָא שם מקום בבבל | name of a place
Ortsname יב' י"ז ע"א: מפום נהרא את.

פּוֹפּוּס, לְפּוּס לְפּוּס לפי *gemäß* | according תרג' ויק'
כ"ה נ"ב (כפי שניו): כפום שנוהי; אבות פ"ה
מכ"ב: לפום צערא אגרא.

פּוֹטְרָה נ', שורש המואה | root of madder
Krappwurzel ירוש' שבי' פ"ה ל"ו ע"א: פואה
של צילעות פוטרה.

פּוֹטְרִין ע"י פּוֹטְרִין. קהליר ה' ח': פוטריין
של יין.

פּוֹטְטֶנֶן ע"י פּוֹטְטֶנֶס, ביר פפיו: כיון שירד הפר
לשם נעשה פוטינון.

פּוֹטְטֶנָא זי, פייטן, מחבר שירים ע"פ א"ב, poet,
composer of acrostics | *Akrostichon-Dichter*
קהליר א' יג: הרין פוטיטנא כר עביר אלפביתין.

פּוֹטָא זי, שליח *Bote* | agent תרג' יב'ע שמי' ט'
זי: שדר פולין.

פּוֹלְנִיה שם איש *männlicher* | a man's name
Name שמ"ר פמ"ב: יהודה בן פולויה.

פּוֹלוֹסִיפּוּת ע"י פּוֹלוֹסִיפּוּס, הוּס' שבוע' ג' ו':
ומצאו פולוסיות אחר אמר לו וכו'.

פּוֹלוֹסִיקָא [פּוֹלוֹמִיקָא] ע"י פּוֹלְמָא, ילק'
שמואל קניא: משכב אלו פולוסיקא כרים וכסתות.

פּוֹלְחֶן ע"י פּוֹלְחָא, ילק' במ' תשס"ב: ומפך והפולחן.

פּוֹלְחֶן, פּוֹלְחָנָא זי, 1) עבודה *Arbett* | labour
תרג' במ' כ"ה כ"ה (עבודה): פולחן דב' כ"ז ו'
(עבודה קשה): פולחנא קשיא.

2) עבודת אלהים *Gottesdienst* | worship
ירוש' בר' פ"ד ז' ע"ב: וכי יש פולחן בבבל:
תרג' בר' כ"ב כ' (אל ארץ המוריה): לערעא
פולחנא.

פּוֹלְחָנִיתָא נ', עיבוד *Bearbeitung* | tilling
תרג' קה' ה' ח': פולחנות ארעא.

פּוֹלִי ע"י פּוֹלִי, ירוש' שבת פ"ו ח' ע"א: מטון לפוליי.
פּוֹלִיטוֹמָנוֹן זי, יועץ העיר | town-councillor
Stadttrat כמ"ר פ"ג: משל לכן פוליומנון וכו'.

פּוֹלִיטִיקִין זי, בני כרך *Stadtleute* | city-people
תר' פ"ב מ"ה: מפני שהוא מאכל פוליטיקין.

פּוֹלִימָרִיכוֹן זי, מין צמח *Frauen-haar* | Maiden-hair
haar (bot.) ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ג: יועזר
- פוליומריכוֹן.

פוזמיקון עיי פֿינמיקון. ילק' בר' קס"ב: פוזמיקון
שלו הוא שנאמר וזאת ליהודה.

פֿוּזְמֶקן ז"ר, נעלים | shoes | Schuhe שבויע' ל"א
ע"א: שלופו פוזמקייכו ותונו לדינא.

פֿוּחַ - פֿיחַ פיעל, צייר | malen | to paint ב"ב
ס' ע"א: אין מכיירין ואין מפייהין.

הֶפֶיחַ הַס' (1) - עורר | aufwecken | to stir up
מדר' תה' ג': אל תפיוח את הישן.

(2) הוציא אדי הבטן בנפוחה | to break wind
Blähungen haben שבת מ"ט ע"א: שלא
יפיה בהן.

פֿוּחָא ז', (1) רוח | Wind | wind תרג' איוב ל' כ"ב
(תשאני אל רוח): תטלינני לפוחא.

(2) פח, מוקש | Schlinge | trap תרג' מש' ו' ה'
(וכצפור מיר יקוש): והיך ציפרא מן פוחא.

פֿוּחַחַת ת', לבוש חכות | clad in rags, poorly
dressed | in Lumpen gekleidet ע"ב:
קמן פוחח וכו'.

פֿוּחֶלֶץ עיי פֿחֶלֶא, כל' פכ"ד מ"ט: והפוחלץ של
גמלים.

פֿוּחֶר ז', יוצר כלי חרס | Töpfer | potter תנח'
ויק' ד': יש פוחר מתאוה לכלי חרס?

פֿוּמַ ז', כן, במס | Gestell | peg ילק' במ' תשפ"ה:
פוט של מנורה.

פֿוּמִינֶז ת', מזהיר ומבהיק | bright | glänzend
תנח' בובר וישב מ"ז: שנכנס לביתו של פרעה
ונעשה ביתו פומינז.

פֿוּמִירֶן ז', כוס | cup | Becher ב"ר פ"י: פומירין
של יין.

פֿוּמִיתָא ז', מין דג | ein Fisch | a fish פס' כ"ד
ע"א: אכל פומיתא וכו'.

פֿוּמִילִיִּלּוּם [פֿוּמִי'וֹלִי] שם עיר באיטליה, Puteoli
a town in Italy | Puteoli, Stadt in Italien
איכ"ר ה' י"ח: ושמעו קול המונה של רומי
מפוטיליולום.

פֿוּמָם ז', מין כלי | ein Gefäß | a vessel תוס' צוק'
ב"ב ג': הלוקח קנקנים מחברו ונמצאו פוטמסות.

פד"י פסח היום.

פד"כ פירוש הכתוב.

פֿהֶק פ"ע, פער פיו מתוך ליאות | to yawn
gähnen בר' כ"ד ע"ב: מנהק ומפהק.

פֿואַבִּי עיי פֿיאָבִּי, תוס' צוק' יומא א' כ"א: מעשה
בישמעאל בן פואבי וכו'.

פֿוּאָה ז', מין צמח | Krapp | madder שבי' פ"ה
מ"ד: פואה של עירית.

פֿוּג - הֶפֶיג הַס' (1) הוציא ופלס | to loose taste
abgeben, verfleren ביצה י"ד ע"ב: כל התבלין
מפגיין מעמן ומלח אינה מפגינה מעמה.
(2) צינון, קירר | to cool off | abkühlen יומא פ"א
מ"ד: עמוד והפג אחת על הרצפה.

פֿוּגָא שם איש | männlicher Name | a man's name
כ"ב צ' ע"ב: לפוגא שמעיה.

פֿוּגָה שם נהר | name of a river in Palestine
Fluß in Palästina פרה פ"ח מ"י: מי קרמיון
ומי פוגה וכו' מי הירדן ומי ירמוך.
פֿוּגָלָא ז', מין צנון | Rettich | radish חג' ט"ו
ע"א: עקר פוגלא ממישרא.

פֿוּגָאָה ז', האשמה | Anklage | accusation תרג'
שני אס' ד' א': באיגרתא ובפוגני.

פֿוּדְגָרָא, ז', פֿוּדְגָרָה מהלת הרגלים | gout
Fußgicht in the feet מ"ח ע"ב:
שאחתו פודגרא; ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ג:
פודגרה.

פֿוּדְגָרִים [פֿוּדְגָרוֹם] ז', חולה ברגליו מהלת
הפודגרה | gouty | Gichtleidender ויק"ר פ"ה:
עלוכה היא מדינתא דאסיא פודגרים.

פֿוּדְעָא ז', פצע | Wunde | wound תרג' יב"ע שמי'
כ"א כ"ח (תחת פצע): חולף פודעת.

פֿוּוּלָא ז', מין בגד עליון | an upper-garment
ein Oberkleid ב"ר פל"ז: לפיכך זכה שם למלית
ויפת לפולא.

פֿוּוּלוֹן עיי פֿילוֹן ג', ילק' בר' פ"ב: פוולונו של
אברהם אבינו וכו'.

פִּדְנָרָא ע"י פִּדְנָרָא. מוטה י' ע"א: חלה את רגליו וכו' שאחותו פדגרא.

פדד"ב פדיון הבן.

פד"ן פסוקי דומרה.

פִּדְחָתָא פִּדְחָתָא נ"י, מצח forehead | Stirn ק"כ ע"א: פדחת ולא פרצוף פנים; תרג' יב"ע שמי כ"ה ל"ח (מצח); פדחתא.

פִּדְיָהּ, פִּדְיָהּ נ"י, גאולה ופדיון | redemption Auslösung בכורות י"ג ע"א: מצות הפדייה קודמת; ברי' נ"ה ע"ב: שלש פדיות.

פִּדְיָמִי ע"י קָקוּ פִּדְיָמִי. ירוש' ב"ב פ"ח מ"ז ע"ב: אתון קקו פדימאי.

פִּדְמוּעָה נ"י, מין צמח Feigbohne | lupine ירוש' כלא' פ"א כ"ו ע"א: פלמלום - פרמועה.

פִּדְנָה ז', מחרשה Pflug | plough איכ"ר א' ט"ז: שרי תורח ושרי פדנך.

פִּדְעָא פ"י, פצד, חבל | verwunden to wound סנה' ק"ט ע"ב: פדע' ליה לחכרית.

פִּדְעָא, פִּדְעָה ז', פִּדְעָתָא נ"י, פצע | wound Wunde תרג' יב"ע שמי' ט"ו כ"ה: דיני פדעא; קהל' ר' י' י"א: או חר פדעה; ע"ז כ"ה ע"א: האי פדעא סכנתא היא.

פדר"א פרקי דרבי אליעזר.

פִּדְרָנִית נ"י, יצאנית, מרבה ללכת | run-about Herumläuferin תנח' וישב ו': לא בראה מן הרגל שלא תהא פדרנית.

פִּדְהָ ע"י פִּדְהָ. סנה' ק"ד ע"ב: מפני מה הקדים פ"ה לעו"ן.

פִּדְהָ - לשון נקיה לרחם | euphem. for matrix euphemistisch: Gebärmutter סנה' ק' ע"א: להחיר פה עקרות.

פִּדְהָ על פִּדְהָ שלא בכתב | by heart wendig גיט' ע"ב: אי אמר ר' יומי בעל פה: שם סי' ע"ב: תורה רוב בכתב ומיעוט על פה.

פִּדְהָ ז', מין תולעת | ein Wurm a worm שבת צ' ע"א: פה דתאני.

אֶתְפִּנֵּעַ אתמי, קרה אסון, מקרה מות | to happen (misfortune, death) | treffen, (Unglücksfall, Tod) ירוש' ברי' פ"ב ה' ע"ג: גזר דיניה דההוא גברא מיחתם וכן הוות ליה ומתפנע ביה.

פִּנְעָא - שויף plum | Pflaume שבת קמ"ד ע"ב: סוחטין בפנעין ובפרישין.

פִּנְגָר פיעל - הרס והחריב | zerstören to destroy מדר' תהי' י"א ג' שהשחיתו וכו' ופיגרו אותם.

פִּנְגָר פעל (1) כנ"ל. תרג' יש' י"ד י"ז (ועריו הרס): קרוחי פגרי.

(2) הלך במל | müßig gehen to be idle שבת קכ"ט ע"ב: יומא דמפגרי ביה רבנן.

אֶפְנָר אפי', (1) פצע | verwunden to wound נדה מ"ו ע"א: אפגורי מפגרא לה.

(2) הפריע | stören to disturb כת' ק"ג ע"ב: ור' סבר לא אפגריה.

אֶתְפִּנֵּר, אֶפְנָר אתמי, (1) נהרס | to be destroyed zerstört werden תרג' איכה ב' ח' (יחרו אמללו): כחרא אתפגרו.

(2) התמהמה | sich versäumen to be too late כת' קי"א ע"ב: איפגרי תלתא יומי ולא אתי.

פִּנְגָר ז', רסן Halfter | halter תוס' כלי' ב"מ ד' ז': שלשה דברים ממאין בסוס השילין והפגרי וכו'.

פִּנְגָרָא ז', תשלומי נזק | Schadenersatz indemnity ב"מ ע' ע"א: אגרא בשעת שכיבה.

פִּנְגָשׁ - הִתְפַּגֵּשׁ התפ', התאבק | to fight kämpfen דב"ר פ"ט: מי גבר כיעקב שנתפגש עם המלאך.

פִּנְגָשׁ ע"י פִּנְגָשׁ. תוס' כלי' ב"מ ג' א"ז: הכידון וכו' והפגש.

פִּדְרָא ע"י פִּנְדָרָא. ב"ק כ"ז ע"ב: מאה פגרי בפדא (כהו' אחי' פגרי).

פִּדְגוּג, פִּדְגוּגָא ז', מחנך, מרדך | pedagog Pädagog, Erzieher ב"ר פ"ח: למלך שממר את בנו לפדגוג והוציאו לתרבות רעה; תרג' יב"ע כמי' י"א י"ב (כאשר ישא האומן את היונק): היכמא דטעין פדגוגא למיניקא.

פֿגֿם (פ"י, 1) השחית וקלקל *to unfit | schädigen*
פ"ה ע"ב: מעמו פגמו.

(2) חיסר *to impair | beeinträchtigen* כת' פ"ט
מ"ז: הפוגמת כתובתה.

(3) פיתת כבוד *entwürdig* | *to disgrace*
כמ"ר פכ"א: הפוגם את עצמו פותת את משפחתו
עמו.

נִפְגֵּם נפ', נִתְפַּגֵּם נתפ', נתקלקל *to become*
defective | beschädigt werden ע"ב: י' ע"ב:
והיה קולו ערב ונפגם; שם: כלים וכו' ונתפגמו.

פֿגֿם ז', קלקול *Verschlechterung* | *deterioration*
פס"מ"ד ע"ב: כל גותן טעם לפגם מותר דגמרינן
מנבלה.

(2) פחיתות הכבוד *Ehrverletzung* | *injury* ב"ק
צ"ג ע"א: משום פגם משפחה.

(3) התמעטות הלכנה *the waning of the*
moon | Abnahme des Mondes פס"ק"ר פט"ו
כהדיון מיהרא וכו' אתם מונין לפגמו.

פֿגֿמא כנ"ל 2. מטה מ"א ע"א: ומי חיישינן
לפגמא.

פֿגֿמין עיי' פֿגֿימין. מנה' כ"ה ע"ב: עד שישברו
את פגמייהו.

(פגן) הִפְגִּין הפ', צווח *schreien* | *to cry* תעני
י"ח ע"א: עמדו והפגינו כלילה.

פֿגֿן פ"ע, כנ"ל. תרג' קהל' א' י"ב: בכא ופגן.
פֿגֿן, פֿגֿנא ז', בן כפר *gewöhnlicher villager*
Bürger ב"ר פ"ג: היה מהלך כפגן וכו'; ירוש' שבת פ"ב י"ג ע"ג: בולוטיא ופגנייא.

פֿגֿע- נִפְגַּע נפ', נכשל *be-* | *to be stricken*
troffen werden חג' י"ד ע"ב: הציץ ונפגע.

פֿגֿע (פ"י, 1) פגש *begegnen* | *to meet* ב"ר פל"ז:
פגע ביה שירא.

(2) הפציר *anflehen* | *to entreat* שם פנ"ח:
פגעוניה לי.

אִפְגִּיעַ אפ', כנ"ל 2. תרג' אס' ד' י"ד: ולא תפגיע
על יהודאי.

פֿגֿום (1) ת', מגדל קטן בצורת חצי עיגול *semi-*
circular turret | halbrundes Türmchen עיר'
פ"ה מ"א: פגום נכנס פגום יוצא.

(2) ירוד, גרוע, פסול *inferior, defective | mln-*
derwertig, makelhaft קיד' פ"ג מו"ב: כל מקום
שיש קרושין ויש עבירה הולך הולך אחר הפגום.
פֿגֿז ז', תותח *Geschoß* | *projectile* כל' פט"ז
מ"ח: בית החצים בית הפגזות.

פֿגֿז' פורין גדר חכמים.

פֿגֿז' ז', חרב קטנה עקומה *Dolch* | *dagger* כל'
פ"ג מ"א: הסיוף והסכין והפגיון.

פֿגֿימא נ"י, (1) חריץ בסכין וכדומה *notch*
Scharte חול' י"ז ע"ב: שלש פגימות הן פגימת
עצם בפסח פגימת אוזן בככור וכו' פגימת סכין.
(2) החלק השקעורי של הלכנה *the concave*
side of the crescent | die konkave Seite des
Mondes ר"ה כ"ג ע"ב: פגימתה של לבנה.

פֿגֿימין ז"ר, אצטבאות של עץ | *scaffold, stage*
Gerüst ירוש' שבועי' פ"ז ל"ז ע"ד: עד שישבר
פגימיו וכו'.

פֿגֿין פורין גדר ישכנו נחש.

פֿגֿין ת', פרי בוסר *unreif* | *unripe* ויק"ר פכ"ט:
בשילן ולא פגינן.

פֿגֿינִתא, פֿגֿיעא נ"י, תחנה ובקשה *prayer*
das Flehen תרג' תה' ק"ב ב' (ושועתי):
ופגינותי; שם י"ז א' (תפלת): פגיעי.

פֿגֿיעה נ"י, (1) פגישה *das Begegnen* | *meeting*
ב"ק פ"ח מ"ד: פגיעתן רעה.

(2) תפלה *das Beten* | *prayer* ירוש' ברי' פ"ד
ו' ע"ב: אין פגיעה אלא תפלה.

פֿגֿל פיעל, עשה את הקרבן פגול, פסל אותו
to make a sacrifice rejectable | ein Opfer
verwerflich machen זב' י"ג ע"ב: טבולת
אצבע מפגלת בחטאת.

הִתְפַּגֵּל התפ', נעשה פגול, נפסל *to be made*
rejectable | verwerflich gemacht werden
זב' כ"ח ע"ב: שלמים מפגלין ומתפגלין.

פ

פֶּאָפּילִיּוֹן ז', אהל | *Pa-* pavilion, tent
פֶּאָפּילִיִּון *vllion, Zelt* ויהי ב' ע"א: עשו לה פאפיליון
 ואחא מדבר עמה בתוך פאפיליון.

פֶּאָרִי ז"ר, מובין | *bran | Kleie* גיט' ס"ט ע"א:
 פארי דריש נפלא.

פֶּאָתָא נ', פאה | *corner | Ecke* תרג' ויק' כ"א ה'
 (פאת ראשכם); פאתא דרישא.

פֶּאָתִי פ"י, פיתה והדיח | *to persuade | überreden*
 תרג' משי' ז' כ"א (תדיחנו); תפאטייה.

פב"ד פילא בקופא דמחטא; פסקי בית דין.
פבד"א פטור בדיני אדם.
פב"פ פלוני בן פלוני.

פג, פֶּגֶא ז', רסן | *halter | Halfter* ב"מ ט' ע"א:
 חמור ובית פגיה; שבת ג"א ע"ב: חמרא לובא
 בפגי דפרולא.

פֶּגֶאָן ע"י פֶּגֶן. שמור' פט"ז וכל עבדיו וכו' וכל
 הפנאנים.

(פגג) אַתְּפֹגֶג אתם, השתעשע | *to sport | sich*
ergötzen ויק"ר פכ"ז: לאתפוגגא עם בניו.

פגדה"ב פגימת הלבנה.
פגדה"ס פגימת הסכין.

פֶּגֶזָא ז', תותח | *projectile | Geschoss* תרג' יח'
 כ"ו ט' (מחי קבלו); מחת פגזווחי.

פֶּגֶזְמִידָא שם מקום | *name of place | Ortsname*
 ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: נפשה דפגזמיה.

פ"א שם האות הי"ז the seventeenth letter of
 the Alphabet | *der 17. Buchstabe des Alpha-*
bets ב"ר פפ"ד: פ"א פושיפר.

פא"א פטור אבל אסור.

פֶּאָבִי ע"י פֶּאָבִי. יומא ל"ה ע"ב: אמרו עליו על
 ר' ישמעאל בן סאבי שעשתה לו אמו
 כתונת וכו'.

פֶּאָג ע"י פֶּג. תרג' איכה ג' מ"ט (הפגות); פאג
 עקתי.

פֶּאָה י- פֶּאָה נכרית שערות של אחרים לכמוי
 הראש | *wig | Perücke* שבת פ"ו מ"ה: יוצאה
 אשה בחשי שער בין משלה בין משל חבירתה
 וכו' וכפאה נכרית.

פֶּאָהָא ז', פח | *snare | Fallstrick* ערכ' י"ט ע"א:
 סבא בביתא פאחא בביתא.

פֶּאָיִם ז', רגב אדמה | *clod | Scholle* שבת פ"א
 ע"א: מאי פאייס וכו' כרשיני בבלייתא.

פֶּאָמָא ע"י פֶּיִמָא. מדר' תח' בובר כ"ב ט':
 פאמא דיליה סליק.

פֶּאָנִיקֶגֶן ע"י פֶּוֹנֶקֶלִין. תוס' ב"ק י"א י"א: אין
 לוקחין מן חגרדי לא קוצין ולא אירין ולא
 פאניקנין.

פֶּאָנָם ע"י פֶּנָם. תוס' צוק' ברי' ו' (ה'), ט': היה
 לו גר שמון בחיקו או בתוך הפאנס.

פֶּאָפִּי שם איש | *a man's name | männlicher*
Name כ"ב כ"ח ע"ב: פאפי יונאה.

אוקירו נשייכו כי היכא דתתעתרו: גר' ג' ע"א:
איעתר ר' עקיבא.

עֵתֶר, עֵתְרָא ז', מלגז, קלשון | pitchfork
Heugabel תוס' עוק' א' ה': מסני שהוסכה
בעתה; ב"ר פס"ג: עתרא דאפיק אדרא.

עֵתְרָא ז', עושר | Reichtum | wealth תרג' תח'
מ"ט ז' (וכרוב עשרם): ובסגיונות עתריהון.

עֵתְרָתָה עי' תְּתִירָה. ירוש' פנה' פ"י כ"ח ע"ג:
בערביא צווחין לחתרתה עתרתה.

אַתְעֵתֶק, אֵיעֵתֶק אתם', נושן, האריך ימים re-
to re- main long | lange, daurend sein תרג' דב' ד'
כ"ה (ונושנתם בארץ): ותתעתקון בארעא.

עֵתֶר פ"ע, נתעשר | reich wer- to become rich
den תרג' דב' ל"ב ט"ו (וישמן ישרון): ועתר
ישראל.

עֵתֶר פעל, אֵעֵתֶר אס', העשיר | to make rich
reich machen תרג' בר' י"ד נ"ג (העשרתי את
אברם): עתריתי ית אברם; יב"ע שם: אעתייתי.

אַתְעֵתֶר, אֵיעֵתֶר אתם', עי' עֵתֶר. כ"מ ג"ט ע"א:

עֶתֶ"ב ערב תשעה בעב.

עֶתֶה -- מַעְתָּה, אֶלָּא מַעְתָּה נמצא, ובכן
(בתמיהה) *if this were so, then | demnach*
folgt מוכח ב' ע"א: אלא מעתה העושה וכו';
ירו' ע"ז פ"א ל"ט ע"ד: מעתה חומין על ימכור לו.
אָמֹר מַעְתָּה מכאן יש ללמוד | *learn from this*
daraus ist zu entnehmen תוס' כל' ב"ב ג' ט'
אמור מעתה חיו ידיו ממאות וכו'.

עֶתֶ"ח עירובי תחומין.

עֶתֶיד -- עֶתֶיד לְבֹא הוּמָן הבא | *the future*
Zukunft כת' פ"ז ע"א: משביעין אותה על
העתיד לבא.

לְעֶתֶיד לְבֹא באחרית הימים | *in the hereafter*
in der messianischen Zukunft; im Jenseits
אבות פ"ב מ"ז: ודע מתן שכרן של צדיקים
לעתיד לבוא.

עֶתֶירָא ת', עשיר *reich | reich* גימ' ג"ז
ע"א: הנהו תלתא עתירי; תרג' משי' י' ט"ו (הון
עשיר): קניינא דעתירא.

עֶתֶירָא נ', (1) הפצרה ותחנון *entreaty | das*
Flehen ירוש' בר' פ"ב ד' ע"ד: שמע עתירתינו.
(2) ע"י תְּתִירָה. רות רבה ב' י"ד: בערביא צווחין
לחתירה עתירה.

עֶתֶירוּתָא נ', עשירות *wealth | Reichtum* שבת
ק"מ ע"ב: בעניותי וכו' בעתירותי וכו'.

עֶתֶירָתָא ע"י תְּתִירָה. ב"ר פס"ג: בערביא קורין
לחתירתה עתירתא.

עֶתֶ"ע עין תחת עין.

(עתק) נָעַתַק נפ', נתעַתַק נתפ', נטלל ממקום
למקום *to be removed | fortgeschafft werden*
אסתר א' א' ק'נסין הנעתקין; ילק' דה'
תתרגיו: אפי' וכו' שנתעתקו מהם החוירים.

עֶתַק פ"ע, בלה מזוקן *morschen*
werden תרג' איכה ג' ד' (בלה בשרי): עתק
בשרי.

עֶשִׁירוּת נ', הון ורכוש, אמירות *wealth | Reich-*
tum קיד' מ"ט ע"ב: עשרה קבים עשירות ירדו
לעולם תשעה נטלו רומיים ואחד כל העולם כולו.

עֶשִׁירִית עשרת ימי תשובה.

עֶשֶׂן פיעל, גימר בעשן *beräuchern*
שבי' פ"ב מ"ב: מעשנין עד ראש השנה.
הִתְעֶשֶׂן התפ', נתגמר בעשן *to be affected by*
smoke | angeräuchert werden זבח' ס"ד ע"א:
שמא יתעשנו.

עֶשְׂנָא ע"י עוֹשְׂנָא. תרג' תה' כ"א ב' (בעיך):
בעשנך.

עֶשְׂסִיל ערב שבת סמוך לחשיכה.

עֶשְׂעִיא ערכאות של עובדי אלילים.

עֶשְׂעִיחַ ערב שבת עם חשיכה.

עֶשִׂק ערב שבת קודש.

(עשר) הִתְעֶשֶׂר התפ' -- נעשה לעשיר *to*
become wealthy | reich werden ע"א:
עשר בשביל שתעשר.

(עשר) נָעַשֶׂר, נָתַעֶשֶׂר נתפ', הורס המעשר
to be tithed | verzehntet werden פ"ד
מ"ב: עד שיעשרו: ככורות פ"ט מ"א: ואינן
מתעשרין מזה על זה.

(עשי) אֶתְעֶשֶׂשׁ ע"י הִתְגַּשְׁשׁ (נשש). מדר'
תה' י"ט א': מאבנא דהוא מתעשש וכו'.

עֶשְׂשִׁית נ', (1) עשת. ממיל *bar, ball | Barren*
יומא ל"ד ע"ב: עששיות של ברזל.

(2) פנס *lanterne | Laterne* בר' ג"ג ע"א: עששית
שהיתה דולקת.

עֶשְׂשִׁיתָא כנ"ל 2. תנח' וארא י"ד: כהדיון עששיתא
דמיא ומשחא מתערבא כהרא ונורא דליק
מגויהון.

עֶת -- מַעַת לַעַת מיום אל יום, יום ולילה, כ"ד
שעות *the time of twenty-four hours | vier-*
undzwanzig Stunden זב' ע"ב ע"ב: צריכה
מעת לעת.

עֶתִים תח"ם, לפעמים, לפרכים *sometimes | zu-*
wellen ר"ה כ"ח ע"א: עתים חלים עתים שוטה.

ע'יה *einer Frau beiwohnen* 'ירוש' חג' פ'ב ע'יה
ע'יא: עשה צרכיו עמה.

נעשה נפ' -- נעשה דמים נאמר ונחשב
valued, to be priced | *abgeschätzt, umgerechnet*
werden קיד' פ'א מ'יו: כל הנעשה דמים באחר.

נעשה כ' הדבר דומה כאילו
it is to be considered as if | *es ist so als ob*
יה ע'ג: נעשה כמשכיר לו שדה ביוקר.

העשה פ', גרם לעשות *zum* | *to cause to do*
Tun veranlassen שמור פ'יה: ליתן שחר
למ'יה העשה.

ע'שוד' ע'שרת הדברים.

עשה'ב על שם הכתוב.

עשונא ז', אוצר *Schatzkammer* | *store* תרג'
מש' ח' כ'ד (מע'נות נכד' מ'ס); מע'יני עשוני
דמ'א.

עשונות נ', קרקע קשה *fester* | *hard ground*
Grund מכ' בשלח ח': וכי תהומות יש שם
והלא עשונות היא וכו'.

עשור ע' ע'שור. בכורים פ'ב מ'יו: בשעת
לקיפתו עשור.

עש' פעל, הכריח *zwingen* | *to force* כ' נ' ע'א:
עשיתנה לזניה.

עש'א עד שיבוא אליהו.

עש'ה, עש'יה נ', פעולה, מעשה *das* | *doing*
Tun שהש'ר ב' ג': ישראל כמ'ני הקדימו עשה
לשמועה; ירוש' פ'ט ל'ו ע'ד: בשעת עש'יה
חייב שלא בשעת עש'יה פפור.

עש'מ עד שידו מנעת.

עש'ן, עש'נא ת', חזק *stark* | *strong* תרג' תה'
כ'ד ח' (עזוז וגבור); עש'ן וגבור; מש' מ' י'ד:
על כורמ'יה רמא ועש'נא.

עש'יק ת', יקר המחיר | *very dear, expensive*
teuer, kostspielig כ'מ ע'ד ע'א: עשיק עפרא.

ערקן ע'י טרקא. תרג' יב'ע שמ' כ'ח י'ט (שבו);
ערקין.

ערקל פ'י, עיקם והפך, *verdrehen* | *to confuse*
verwirren תרג' מש' כ'ט כ' (אין כדבריו); גברא
דמערקלין מ'וליו.

ערקת לבנה שם מקום | *name of a place*
Ortsname בכורות נ'ז ע'ב: ר' ישמעאל בן
סתריאל מערקת לבנה.

ערקתא נ', רצועה *Riemen* | *strap* 'ירוש' יבמ'
פשו' מ'ו ע'א: ערקתא יקר ופסלא יקר.

ערקתא דמקאנא שרוד הנעל | *shoe-strap*
Schuhriemen סנה' ע'ד ע'ב: אפילו לשנוי
ערקתא דמסאנא.

ער'ר על ראשון ראשון.

ערר פועל, בא במענה | *to contest, to object*
Einwand erheben 'ירוש' ג'ט' פ'א מ'ג ע'ג:
אם בא ועירר עררו בשל.

ערר כנ'ל, 'ירוש' כ'ט פ'ז ל'א ע'ג: הווין קריביה
עריין ואמ'ין.

ער'ר ז', מענה *Einspruch, Ein-* | *protest, claim*
wand 'ירוש' כ'ט פ'ט ל'ב ע'ד: כל ערר שיש לו
בשרה זו.

ער'ש ערב שבת; ערב שבועות.

ע'יש עיין שם; על שם; ערב שבת.

עש'א עד שיבוא אליהו.

עש'אשיתא ע'י עש'שית 2. שהש'ר ג' י'א:
להרא עשושיתא דקנ'ילא.

עשבאל'ח עבירות שבין אדם לחבירו.

עשבאל'מ עבירות שבין אדם למקום.

עשה -- עשה דמים חישוב | *to value, to assess*
umrechnen כ'מ ס'ט ע'ב: לא עשאה דמים.

עשה צרכיו 1) יצא חוץ להשתנה או לנקבים גדולים
to ease nature | *die Notdurft verrichten*
פ'ט מ'ב: עשו צרכיהן לתוך ספל.

2) שימש ממנו | *to have sexual connection*

protest, claim | *Eln*- קובלנא, מוחאה, *wand, Einspruch* כת' כ' ע"א: שמר שקרא עליו ערער.

ער"פ ערב פסח.

ערף--נערף נפ', נתרף נתפ', נשברה המפרקת *to have the neck broken | gebrochen werden* (vom Genick) מושב פ"ט מ"ז: משנתערפה העגלה: שמו"ר פמ"ב: ראויים הם להערף.

ערפד, ערפדא ז', מין עטלף *a species of bats | eine Art Fledermaus* ב"ק ט"ז ע"א: עטלף נעשה ערפד: תרג' יב"ע דב' י"ד י"ח (והעטלף): ערפדא.

ערפילא ז', ערפל, ענן *cloud | Wolke* תרג' ש"ב כ"ד י"ב: ואשרי שכונתיה בערפילא.

ערצובא נ', מין ארבה *a species of locusts | eine Heuschreckenart* ספרא שמיני פרשה ג' פרק ה': למינהו - להביא את הערצובא.

ערק ערב קבלן.

ערק פ"ע, ברח *to flee | fliehen* ב"מ פ"ד ע"א: אבד ערק לאמיא וכו'.

ערק פ"ע, אָעריק אפ', הניס, הברית *to put flight | verjagen* דב' ל"ב ל' (ושנים ינימו רבבה): ותרו יעריקין לרבנותא: משי ט"ז כ"ח: מעריק רחמיה.

ערק ז', נפה, כברה *sieve | Stieb* כלי פט"ז מ"ג: הערק משיעשה בו צפירה אחת.

ערקא ז', (1) רצועה *strap | Riemen* תנח' ב"ר ז': הרין ערקא מן הדין משכא.

(2) סוף *rush, sedge | Ried* תרג' איוב ח' י"א: ימגא ערקא בלא מיא.

ערקבלין עי' עקבלין. עירי כ"ז ע"ב: אצוות הרוויאתא - ערקבלין.

ערקוב עי' אַרפּוב. בכורות פ"ו מ"א: זנב העגל שאינה מגעת לערקוב.

ערקומא ז', גומה שמתחת לברך *the hollow of the knee | Kniekehle* ע"ו ע"א: דעילוי ערקומא.

ערע פ"י, שפּשף את הגרון *to gargle | gurgeln* בר' ל"ו ע"א: לא יערענו וכו'.

ערע פ"ע, מגש, פגע, *treffen* to join, to meet | *begegnen* תרג' י"ר מ"א ו' (ויהי כפגש אותם): כד ערע יתחון.

ערע פ"ע, הועיר, הזמין *to call, to summon* | *einladen, vorladen* תרג' צפנ' א' ו' (הקדיש קרואיו): ערע מזמנויה.

אַתערע אַתם, נקרה ויאתה *to happen | eintreffen* תרג' י"ר ד' כ' (שכר על שכר נקרא): תברא על תברא יתערע.

ערעין עי' עריין. תוס' כלי ב"מ ד' ו' כל כלי הסתת טמא והערעין עמהם.

ערעיתא נ', (1) מקרה *accident | Zufall* תרג' קה' פ' י"א (עת ופגע): עירן וערעיתא. (2) צרעה *Wespe | wasp* שבה פ' ע"ב: נפקא ערעיתא מן כותלא.

ערער פ"י, (1) עורר קינה *to excite to lamentation | Klage anstimmen* בר' ל"ו ע"א: לא יערער אדם על מתו.

(2) בא כמענה ותביעה *to contest, to protest* | *Einwand erheben* ירוש' נד' פ"ה ל"ט ע"ב: כל מי שיבוא ויערער.

(3) גרגר, שפּשף את הגרון *(one's throat) | gurgeln* שבת י"ב (י"ג), י"ז לא יערענו בשמן.

(4) שפך לתוך גרון אדם אחר *to urge to drink | jem. Flüssigkeit in den Hals gießen* מוטא פ"ג י"ח ע"ג: מערעין אותה ומשקין אותה בעל כרחת.

(5) חשף, גילה *to lay bare | bloßlegen* ילקי' במ' תשיח: שממרין את הגוף ומערעין את העון.

נתערער נתפ' -- נתרוקן *to be bare | entblößt werden* מדרש תה' ק"ב י"ח: שנתערער ממעשים טובים.

ערער פ"ע, נצטרף *to be added to | hinzugefügt werden* קה"ר ז' כ"ז: הרה מערעא הדא.

הַעֲרִים הפ', -- הודיע *to inform* | *aufklären* 'ירוש' סנה' פיה כ"ב ע"ג: שיערימוהו באיוז מיתה מת.

(ערם) אַעֲרִים הפ', התחכם, עשה בערמה *to use an artifice* | *listig verfahren* סנה' כ"ה ע"א: דילמא איערומא קא מערים.

אַתְעֲרִים, אַעֲרִים אתפ', (1) כנ"ל. מכות כ"ג ע"ב: ודילמא איערומא מיערמא.

(2) נעשה חכם *to become prudent* | *klug werden* תרג' משי' י"ט כ"ה (ופתי יערם): ושברא מתערים.

עֲרֻמוּמִית נ', פקחות *subtlety* | *Klugheit* נדה מ"ה ע"ב: מתוך שהתינוק מצוי בבית רבו נכנסה בו ערמומית תחלה.

עֲרֻמוּתָא נ', ערמה *cunning* | *Schlaueit, List* תרג' מליא ב' ה': דקסלינון בערמותא.

עֲרֻנִיּוֹת ניר, מין כלי חרס *a vessel of white clay* | *Gefäß aus weißem Lehm* ביצה ל"ב ע"א: אלפסין חרניות וכו' ערניות.

ער"ם ערב סוכות.

ערם פעיל, (1) עשה ערים *to form an arbor* | *eine Weinlaube machen* כלא' פ"ד מ"ז: אם ערפן מלמעלה.

(2) מרס *to start dough* | *(Mehl) einrühren* ירוש' ביצה פ"א ס' ע"ד: עירפ לא אמר אלא לש.

נַעֲרָם נפ', נָתַעֲרָם נתפ', נבלל הקמה במים *to become compact* | *ingerührt sein* ילק' במ' תשמ"ח: משתערס: ספרי במ' ק"י: משיתערס.

עֲרָם, עֲרָסָא ז', (1) מטה *bed* | *Bett* קיר' ע"א ע"ב: ומסריחיו ערסותם וכו'; תרג' ירוש' שמו' י"ט מ"ז: תשמיש דערסא.

(2) שורת בתים *pavement* | *Häuserreihe* ב"ר מ"ז: מצידיק מערסא לערסא: ירוש' ביצה פ"א ס' ע"ג: מיטען מערס לערס.

(3) כף מאזנים *scales* | *Wagschale* שבת ס' ע"א: בערסא הלך אחר שלשלותיו.

(ערסל) הַתְעַרְסֵל ע"י הַתְעַרְסֵל (ערכל). ילק' בר' ג"ה: רגליו מתערסלות.

עֲרִיסוֹת ע"י אַרְיסוֹת. תוס' חלה ב' ה': פוטר את עריסות בסוריא.

עֲרִיפָה נ', שבירת העורף *breaking the neck* | *das Brechen des Genickes* פ"ב מ"ה: לעריפת העגלה.

עֲרִיק ז', פליט *fugitive* | *Flüchtling* תרג' יש' י"ח: תביר ועריק.

עֲרֵךְ -- גלגל עיסה *to roll dough* | *Telg rollen* פ"ג מ"ד: אחת לשה ואחת עורכת.

נַעֲרָךְ נפ', נאמר, נקצב מחירו *to be valued* | *abgeschätzt werden* ערב' פ"א מ"א: הכל מעריכין ונעריכין.

עֲרָךְ פ"י, לש *to knead* | *kneten* תרג' יש' מ"א כ"ה (וכמו יוצר ירמס ט"ט): וכפחרא דעריך ית מינא.

אַעֲרָךְ אתפ', נילוש לתוך- *to be worked in* | *hineingeknetet werden* ירוש' שבוע' פ"ו ל"ז ע"א: איערכו גו עיגולא.

עֲרָבָא נ', בית דין (לקיום שמרות) *recorder's office, archiv* | *Gerichtsamts, Archiv* למסייעא ית דוד בערכאה.

עֲרָכּוּב ע"י אַרְכּוּבָה. תמיד פ"ב מ"ב: נוקבו מתוך ערכובו.

עֲרָבִי ע"י עֲרָבָא. קיד' פ"ד מ"א: בערכי הישנה; ע"ז י"ג ע"א: בערכאות שלהן.

(ערכל) הַתְעַרְסֵל התפ', נשתרג *to be entangled* | *sich verstricken* כ"ר פ"א: היה בא ליכנס וחיו רגליו מתערכלות.

עֲרֵל -- כיסה *to cover* | *zudecken* ירוש' ערלה פ"ג ס"ב ע"ד: בעורל את פריו.

עֲרָלוּת נ', הוית הערל *the condition of one not circumcised* | *das Nichtbeschnittensein* חול' ה' ע"א: מומר לערלות.

עֲרָם פ"י, עשה ערימה, גדש *to pile up* | *aufhäufen* ב"ר פ"ג: שהוא עתיד לערום.

the iron of **עריין** זי, חרודי הכרול של מחרשה
the plough | die Eisentelle des Pfluges
מכיא מ"ב: בעין של מחכת בלחין ובעריין וכו'.

ערייתא עי' **עריא**, ירוש' מגי' פ"ד ע"ה ע"ג:
בעריות - בערייתא דאבוי וכו'.

עריך ז', ריק *Kuchen* | oake רג' יב"ע שמי
כ"ט כ"ג (ורקס אחד); ועריך חד.

עריכה נ', (1) סידור *Anordnung* | arranging
ירוש' יומא פ"ב מ' ע"א; עריכה שנאמר
להלן וכו'.

(2) גלילת בצק *das Rollen* | rolling (bread)
(des Teigs) ירוש' שבת פ"ז י' ע"ב: על לישתה
ועל עריכתה.

עריכות נ'; **עריכות** ע"פ'ס' סידור הדיבור
arrangement of the speech or of
prayer | *Anordnung der Rede oder des Ge-*
betes ב"ר פמ"ט: חן ניתן בעריכות שפתיו.

ערים, **ערימא** ת', חכם, ערום *klug* | wise רג'
ש"א כ"ג כ"ב (ערם יערם); דערים ונפיק הוא;
משי י"ג מ"ז (בל ערום יעשה בדעת); כל ערימא
עיכרתי בדעתא.

ערימותא נ', ערמה *Schlaueheit* | subtlety רג'
משי' א' ד' (ערמה); ערימותא.

ערימתא נ', ערמה, גריש *Haufen* | pile רג'
רות ג' ו' (בקצה הערמה); בספר ערימתא.

ערים ז', (1) שורת עצים שענפיהם מודלים על גדר
espalier of grape vines | *Weinstöcke mit*
Spalier כלא' פ"ו מ"ו: ערים שהוא יוצא מן
המדרגה וכו'.

(2) עי' **אָרִים**, ספרי האוינו ש"ב: למלך שהיה
לו שדה ונתנה לערים.

(3) מטה, ערש *Bett* | bed רג' יב"ע כמ' ה'
י"ג: תשמיש דערים.

עריסא עי' **עריסה**, תוס' כ"ב ז' י"ב: ועריסא
של זכוכית.

עריסה - ממה קמנה *Wiege* | cradle כ"ל פמ"ז
מ"א: המטה והעריסה.

ה**עריטל** החמ', (1) נחשק, נתפשט
to denude oneself | sich entblößen
מ"ב: אפילו
מצוה אחת שהיתה בידן נתעריטלו הימנה.

(2) נפשט העור *abgeschält* | to be stripped
werden ילק' אויבחתקי"ג: והיורגליו מתעריטלות.
עריטליותא עי' **עריטליותא**, תרג' יב"ע דב'
כ"ח מ"ח (ובעירם); בערטילותא.

עריא עי' **ערי**, תרג' ירוש' דב' י"ד י"ב (והערס);
ועריא.

עריכה נ', כלי בצורת שקת ללוש בו
trough | Trog, Mulde for kneading etc. פ"ג מ"ב:
בצק שכסידקי עריכה.

עריבת הירדן מין מירה קמנה *a small boat*
ein kleines Boot ירוש' שבת פ"ד ז' ע"א:
עריבת הירדן וכו'.

עריבת הרגלים אמבטי עשויה לרחיצת הרגלים
a small tub for foot-baths | *Fußbadewanne*
מ"א: עריבת הרגלים וכו' שהיא טמאה מדרם.

עריה - אברי הנקבות בבעלי חיים
the genitals of a female animal | *Genitalien eines weib-*
lichen Tieres בכורות פ"ו מ"ה: נפגם הזובן
או עריה של נקבה.

עריוב ערב יום כפור.

עריזות ניר, (1) זנות *Buhlerei* | lewdness כח'
י"ג ע"ב: אין אפסורפוס לעריזות.

(2) איסורי חיתון בקרובי משפחה *the prohibition*
of incest | *den Incest betreffende Verbote*
חג' פ"ב מ"א: אין דורשין בעריות בשלשה.

(3) עי' **עריה**, יב' פ"א מ"ב: היתה בתו או אחת
מכל העריות הללו נשואות לאחיו.

עריי ז', דבר מקרה וטפל *improvisation, some-*
thing of secondary import | *Nebensächliches,*
Zufälliges ספרא קדושים פרשה ב' פרק ד';
אתם עשיתם את דינוי עריי בעולם אף אני
אעשה אתכם עריי בעולם. ועי' **עריא**.

ערייה עי' **העריאה**, ירוש' סנה' פ"ז כ"ד ע"ג:
סומאת הערייה.

עֶרְוָה — אשה שאמורה לנשואין משום קורבת משפחה
 a woman forbidden to a man on account of kinship | *wegen Verwandschaft*
 zur Ehe verbotene Frau | ע"כ: מת אחות
 אשתו מיוחדת שהיא ערוה.

עֶרֶוֹף וי, ריקס *Kuchen* | cake | תרג' יב"ע במ' וי"ט (ורקיס); וערוך.

עֶרְוֶכָה נ', כנוי לגיהנם («תפתה ערוך») by-name
 of the hell | *Beinamen der Hölle* | שמו"ר פ"נ:
 אני מציל אתכם מן הערוכה.

עֶרְוָמָאָה ת', חכם *klug* | wise | תרג' משי' י"ד:
 י"ח (וערומים יכתירו דעת); כלילתון דערומאי
 ידיעותא.

עֶרְוָקָאָה ז', פליט *Flüchtling* | fugitive | חול'
 מיו' ע"א: ערוקאי וכו'.

עֶרְוָרִי דר, ערעו *Anfechtung* | claim | גיט' פ"ו:
 ע"א: ופסיר ועסיר מן חרורי ומן עלולי ומן
 ערורי מלכא.

ער"ח ערב ראש חודש.

ערט"ב ערב תשעה באב.

עֶרְמִיּוֹלִיגִי דר, בעלי נשק קל *light-armed* |
leichtbewaffnet | תרג' אס' ח' י" (האחשתרנים);
 ערסולייני.

עֶרְמִילָא, עֶרְמִילָאָה, עֶרְמִילָא, עֶרְמִילִי
 ת', ערום, חשוך בנדים *nackt* | naked | תרג'
 איוב כ"ו ו' (ערום שאול נגדו); ערמילא מפרסם
 שאול; שם א' כ"א (ערום); ערמילי; אס' א'
 י"א: דהות מפלחא ית כנתא דישראל ערמילאן;
 ב"מ מ"ו ע"א: גברא ערמילאי דלית ליה
 ולא כלום.

עֶרְמִילִיּוֹתָא נ' עירום *Nacktheit* | nakedness
 תרג' יב"ע דב' כ"ח מ"ח (ובעירום); בערמיליותא.

עֶרְמִילִי ע"י עֶרְמִילָא. ירוש' כת' פ"ו ל' ע"ד:
 הני לי מיקום ערמיליי ומכסיא איתת.

עֶרְמֶל פ"י הריק, חשף *entblößen* | to denude |
 ב"ר פ"ז מערמלו מנרתיקו.

עֶרֶד פ"י, גירש, מרד *verjagen* | to drive | ב"ר
 פכ"ג: עורדן אני מן העולם.

עֶרֶד וי, עיר פרא *Wildes ass* | wild ass | תרג'
 הושע ח' ט' (פרא); כערד מרוד.

עֶרְדִּילָא ע"י אֶרְדִּילָא. ירוש' פסח' פ"ו ל"ו
 ע"ד: כגון ערדילי וגוזליא וכו'.

עֶרְדִּיסקָא, עֶרְדִּיסקִים שם מקום *name of a place* |
 Ort | עיר' ב"ט ע"א: שבת ר"מ
 בערדיסקא; ב"ב נ"ו ע"א: ערדיסקים.

עֶרְדִּילִין ז"ר, סולים של לבד *Filzsohlen* | felt-soles
 ביצה ט"ו ע"ב: ערדילין אין כהן משום כלאים.

עֶרְדִּסקָאוֹת נ"ר, מין כלי ברזל *an iron vessel* |
ein Eisengeschirr | ביצה כ"ב ע"ב: ערדסקאות
 של פרוזל.

עֶרְדִּסקָם ע"י עֶרְדִּסקָא. תוס' עיר' ט' (וי)
 ד': שבת ר"מ בערדסקם.

ער"ה ערב ראש השנה.

עֶרְה — הֶעֱרָה חפ' — התחיל בכיאה *to bring*
 the sexual organs into contact | *den Koitus*
beginnen | כרית' פ"ב מ"ד: כל העריות עשה
 כהן את המערה כגומר.

הֶעֱרָה חפ' — נזדווג זיווג מיני *to come into*
 sexual contact | *in geschlechtliche Berührung*
kommen | רות רבה א' י"ד: ממאה ערלות גויים
 שנתערו בה כל הלילה.

ערה"ש ערב ראש השנה.

עֶרְוֵב ע"י עֶרְוֵב. עיר' פ"ג מ"ב: השולח ערובו
 ביד חרש שומה וקמן.

עֶרְוָבָא, עֶרְוָבָאָה ע"י עֶרְוָבָא. 1. פסיק"ר פל"ב:
 ערובא דיומא; ירוש' סוכה פ"ד נ"ד ע"ב: ערובתא
 דיומא שביעי'א.

עֶרְוֵב ז', ארג *Gewebe* | web | תוס' צוק' כלי ב"מ
 ח' י"ג: חוץ מזה שעל גבי הערוג.

עֶרְוֵד — מין שרץ ארסי *a species of lizard* |
eine Eidechsenart | ברי' ל"ג ע"א: מעשה במקום
 אחד שהיה ערוד והיה מויק את הכריות וכו'
 הראותו את חורו וכו'.

עַרְבוּת, **עַרְבוּתָא** נ', התחייבות של אחריות

לתשלום חוב חבירו security | Bürgschaft

שמו"ר פכ"ז: הכנסת עצמך לערבות זו: תרג'

משי י"ח (עורב ערובה); דעריב ערבותא.

עַרְבִיָּא, **עַרְבִיָּה**, **עַרְבִיָּה** נ', ארץ ערב

Arabia | Arabien כ"ר פ"צ: בפניקיא דערבוא

ובמלפסינו: שם פמ"ד: הקינו - ערביה: ירוש'

תענ' פ"ד ס"ט ע"ב: ממול רב בערבייא.

עַרְבִית (1) נ', ערב Abend | evening בר' ט' ע"ב:

תפלה של ערבית.

(2) תפלת מעריב Abendgebet | evening prayer

שם שם: גאולה של ערבית.

(3) תח"פ, בערב abends | at evening שבת

ק"ח ע"א: קערות שאכל בהן ערבית.

עַרְבֵל פ", הביא במבוכה verwirren | to disturb

stören תרג' אס' א' י"ז: לערבלא משתיהון.

אַתְעַרְבֵל אתפ', נבוכך verwirrt | to be disturbed

werden תרג' יואל א' י"ח (נבוכו עדרי בקר):

מתערבלן בקרן דתורין.

עַרְבֵלָא נ', נפה, כברה Sieb | sieve תרג' עמ'

ט' ט' (בכברה): בערבלא.

עַרְבֵלָאִין ז', ערב רב, אספסוף mixed multitude

Volkgemisch תרג' שח"ש א' ט' ו: וערבלאין

ונוכראין די ביניהון.

עַרְבִנְוִתָא עי' עַרְבִנְוִתָא תרג' יב"ע בר' ל"ט א'

(מיד): בערבנותא.

עַרְבִרְבִין עי' עַרְבִרְבִין תרג' בטי' י"א ד'

(והאספסוף אשר בקרבן): וערבירבין דביניהון.

עַרְבִתָא נ', ערב Weide | willow מוכה ל"ד

ע"א: חלפתא - ערבתא.

(2) הושענא רבה, יום חובט ערבה the seventh

day of Succoth | Weidenfest, der siebente

Tag des Laubhüttenfestes ירוש' מוכה פ"ד

נ"ד ע"ב: דלא תעבדון וכו' ולא ערבתא בשבתא.

עַרְגֵל פ", גלגל rollen | to roll תרג' משי' כ"ו

כ"ז (וגולל אבן): ודמערגיל כיפא.

עַרְב ז', מי שמקבל אחריות לתשלום חוב חבירו

bondsman | Bürge כ"ב קע"ד ע"א: הלוחו

ואני ערב הלוחו ואני פורע.

עַרְב - יום שלפני יום השבת והג the day pre-

ceding the Sabbath or festival; eve | Rüsttag,

Vorabend פס' ציט ע"ב: ערב הפסח.

עַרְב שְׁבִיעִית השנה הסמוכה לשנת השמיטה

the year preceding the Sabbatical year | das

Jahr vor dem Sabbatjahr שבי' פ"ב מ"ה:

פני ערב שיצאו למוצאי שביעית.

עַרְב - שם מקום בגליל name of a place in

Galilee | Ort in Galiläa שבת פמ"ז מ"ז:

מעשה בא לפני ר' יוחנן בן זכאי בערב.

עַרְב - כיוון של רוחב השטח the latitudinal

direction | Querrichtung שבת פ"ה ע"ב: אם

היו זרועין שתי זרוען ערב.

עַרְבָא ז', (1) החוט של רוחב הארג woof | Ein-

schlagfaden עי' י"ז ע"ב: הי דשתיא וחי דערבא.

(2) עי' עַרְב. גיט' כ"ח ע"ב: ערבך ערבא צריך.

עַרְבָאָה ת', ערבי Arabian | Araber תרג' יר'

כ"ה כ"ד (הערב): ערבאי.

עַרְבֵב פ", (1) בלל verwirren | to confound

ירוש' ר"ה פ"ג כ"ט ע"א: עירבב את המזלות.

(2) הפריע stören | to disturb ויק"ר פ"ט: אם

הורגו אני עכשיו אני מערבב שמחת בתי.

עַרְבָה עי' עַרְבָה. ירוש' שבת פ"ט י"ז ע"א:

ערבא מלאה חמין.

עַרְבֻב ז', עַרְבֻבִיָּא נ', עי' עַרְבֻב. שבת

פ"ה ע"ב: בא ערבוב וביטל את השורה; ויק"ר

פל"ה הגמ' הזה אין נושעין אותו ערבוביא.

עַרְבֻן - (1) לוויה Anhang | suit of followers

ע"ז ל"ט ע"א: מפני שערבונה עולה עמה.

(2) ערבות, אחריות לתשלומי חבירו going

security | Bürgschaft יב' ק"ט ע"א: ויתרחק

וכו' ומן הערבונות.

עַרְבֻנָא ז', משכן Pfand | pledge שבת ק"ה

ע"ב: ערבונא שקלי מיניה.

to by made barren | נעשה עקר | *unfruchtbar werden* | ביר פמיה: למה נתעקרו האמהות וכו'.

עקרב -- שם אחר המזלות the constellation | *das Sternbild Skorpion in Tierkreis* | ספי' ציר עיב: עגלה בצפון ועקרב בדרום.

(2) מיי ויו hook | *Haken* | בלי פייא מיה: עקרב של פרומביא.

עקרבא שם מקום Ortsname | name of a place | מעשי'ס פיה מ"ב: עקרבא מן הצפון.

עקרבנין, זיר, מין צמח ceterach | *Milzfarn* | עיר' ס"ב מיו: שמעתי ממנו שיוצאין בעקרבנין בפסח.

עקרבא נ', עקרה, חשוכת בנים | *sterile woman* | *Unfruchtbare* | יב' ס"ה ע"א: ממה דעקרבא.

עקת, עקתא עי' עקא. ילק' ברי קליה: בשעת עקת נדר; רות רבה א' כ"י כיון דאתא עקתא וכו'. ער' עריכין.

ער ז', מין עוף דורס a bird of prey | *ein Raub-vogel* | תרג' דב' י"ד י"ב (והפרס): וער.

ערא ז', עץ הרפנה bay-tree | *Lorbeerbaum* | גימ' ס"ט עיב: מרפא דערא.

ערא ז', מקריות, זמניות | *accident, improvisation* | *Gelegentliches, Vorübergehendes* | מוכה ב' ע"א: צא מדירת קבע ושב בדירת ערא.

ערב -- עירבב ובלל to mix | *mischen* | ילק' דב' תת"ח: ערבו את העיסה.

ערב פיעל, (1) כניל. מו"ק ח' ע"ב: איז מערבין שמחה בשמחה.

(2) תיקן עירוב to lay an Erub | *einen Erub herstellen* | ירוש' ביצה פ"ב מ"א ע"ב: לא עירב ולא עירבו לו אחרים.

העריב חפ' -- המתיק to cause to be pleasing | *angenehm machen* | ברי' י"א ע"ב: והעריב נא ח' אלהינו את דברי תורתך בפנינו.

כל מה שהפרה פושטת צוארה הגמל עוקס: תנח' וארא ד': המלכות מעקמת דרכיה.

התעקם התפ', התפתל to wind oneself | *sich winden* | שמו"ר פ"מ: כשיבוא להתעקם.

עקמומית נ', (1) עקוב curve | *Krümmung* | עיר' י"ד ע"א: עקמומיתה חוץ למבוי.

(2) מרמה insidiousness | *Tücke* | בר' נ"ט ע"א: עקמומית שבלב.

עקמומיתא, עקמימות, עקמונות, עקמונותא כניל 2, מדר' תת' ז' מ': כתומי ולא בעקמימות; מנה' צ"א ע"א: ופשיטנא לעקמותך מינד; ויק' פ"א: בא בעקמונות תרג' יב' דב' ו' ד': דילמא אית בלבכון עקמונותא.

עקבא פ"י, (1) הלך סחור סחור to circumvent | *umgehen* | ספרי דב' שמו"ה: ועוקף את מחנה ישראל.

(2) הערים to outwit | *überlisten* | ירוש' גימ' פ"ה מ"ו ע"ג: ועוקף ונוסלה הימנו.

(עקב) אתעקב אתפ', בא בעלילה to seek | *occasion against* | *Vorwand suchen* | ברי' מג' י"ח (להתגולל עלינו): למתעקא עלן.

עקין פ"י, (1) חתר, כרת to cut (fruits) by the stalks | *die Frucht am Stiel abschneiden* | מנה' מ"א ע"א: עקן תאנה.

(2) דקר, נשך to sting | *stechen, beißen* | ירוש' ברי' פ"ח י"ב ע"ב: מימיו לא יאמר לך אדם וכו' שעקצו חבריו וחיה נשכו כלב שוטה וחיה.

(3) דקר בדברים to prick, to taunt | *sticheln* | אסתירא' י"ב: רמזתו ולא נרמז עקצתו ולא נעקץ.

עקר -- ביטל to abolish | *aufheben* | מגי' ח' ע"ב: בקש לעקור תשעה באב ולא הודו לו.

עקר פיעל -- תלש ושירש to uproot | *entwurzeln* | בר' פמ"ב: מעקר בגפנים.

העקיר חפ', עשה לעקר un- | *fruchtbar machen* | חש"ר ב' י"ד: מפני מח העקירתי אתכן וכו'.

עקום תי' מעוקל ומעוקם *curved | krumm* מוכח ל"ב ע"א: עקום דומה לסגל.

עקום זי' יבלת בצמח *exerescence | Auswuchs* ביר פמ"א: התמרה הוואת אין בה לא עקומים וכו'.

עקומא ע"י ע'קומא. תרג' משי' ד' כ"ד (עקשות מה): עקומא דפומא.

עקור תי' עקור, חשך בנים *barren | unfruchtbar* *kinderlos* יב' ס"ד ע"א: יצחק אבינו עקור היא.

עקור ע"י ע'קור. תוס' צוק' שבת ז' (ח'), י"ד: ועקורות קטניות.

עקו"ש תי' כפוף לצדדין *crooked, bent | settwärts* *gebogen* מגי' כ"ד ע"ב: ידיו וכו' עקומות עקשות לא ישא את כפיו.

עקי פ"י העיק והצר *to press | bedrängen* פמ"ט: עקתא דרחו עקי ליה.

עקיבא, **עקיבא** התנא *Akiba (the Tanna)* *Akiba (der Tannaite)* ב"ק פ"ח מ"ז: אמר ר' עקיבא אמי' עניים שבישראל רואין אותם כאילו הם בני חורין שירדו מנכסיהם שהם בני אברהם יצחק ועקב: יב' מ"ז ע"א: אהה הוא עקיבה בן יוסף ששכר הולך מסוף העולם ועד סופו.

עקיבא נ"י, (1) כפיתת הקרבן *tying the sacrifice | Fesselung des Opfers* היתה עקירתו.

(2) הנסיון שנתנסה אברהם בהקרבת יצחק בנו לקרבן *the attempted offering up of Jsaaq | die Opferung Jizchak's* ע"א: עקירת יצחק.

עקיבא כניל. תרג' דה"א כ"א מ"ז: אסתכל באפרא דעקיבא דיצחק.

עקילם מתרגם התורה ליוונית *Aquila, the translator of the Bible into Greek | Aquila, der Übersetzer der Bibel ins Griechische* קיד' פ"א ג"ט ע"א: תירגם עקילם הגר לפני ר' עקיבא.

עקים ע"י ע'קום. ירוש' תענית פ"ד מ"ז ע"ב: הות אצבעתיה עקימה.

עקיבא נ"י, עקמומית *curvature | Krümmung* ירוש' כלא' פ"ד כ"ט ע"ב: ע"י עקימה תרתיו וכו'.

עקימת פה, **עקימת שפתים** פעולת הריבור *talk | das Sprechen (eig. Verziehen des Mundes zum Sprechen)* י"ז ע"ב: מעקימת שפתיה אתה ניכר שתלמיד חכם אתה; סנה' ס"ה ע"ב: עקימת פיו לא הוי מעשה.

עקימות נ"י, עקשות *perverseness | Verkehrtheit* תרג' משי' ו' י"ב (עקשות פה): בעקימות פומיה.

עקיפים, **עקיפין** ז"ר: בעקיפים, בעקיפין *around | rundherum* (1) סחור סחור ספרי ואתחנן כ"ז: למלך שגור ואמר על מי שיאכל מגי שביעית יהיו מחזירין אותו בעקיפים. (2) בהערמה ובתחבולה *by trickery | hinterlistig* ב"ק ק"ג ע"א: אין באין עליו בעקיפין.

עקיבא נ"י, דקירה ונשיכה *sting | das Stechen* אב' פ"ב מ"ז: עקיפתן עקיפת עקרב.

(2) קצירת הפרי *cutting | das Abschneiden* ירוש' מע"ש פ"ה ג' ע"ב: שבר עקיצה.

עקיב זי' מין אבן מובה *a jewel | ein Edelstein* תרג' שה"ש ח' י"ד: עקיב וכו'.

עקיבא נ"י, (1) תלישה וקטיפה *tearing loose | das Ausreißen, Pflücken* ס"ח ע"א: למדתני נמיתתן למדני עקירתן.

(2) הסרה, סלוק *removal from place, lifting up | das Wegnehmen, Aufheben* שבת ג' ע"א: עקירה והנחה.

(3) ביטול אימור *undoing of a prohibition | Aufhebung eines Verbotes* ירוש' חור' פ"א מ"ז ע"א: אין כאן עקירת הגוף.

עקל זי' מין כלי גדול, בית קיבול לזיתים בבית הכר *a bale containing the olives to be pressed | Behältnis für Oliven beim Pressen* שבת קמ"ד ע"ב: מוחל היוצא מעקל בית הכר.

עקלן ע"י ע'קל. תוס' בכורי ה' מ"ז ועקלן וקלבן והיקשן פסולין.

עקם פ"י, עקם פיעל, עשה באופן עקום, לא ישר *to curve | krümmen* ירוש' ע"ר' פ"ב כ' ע"א:

עצתא [עֲנִתָא] ת', רשע villain | Bösewicht
תרג' משי' ט"ו ליג: בעווביה דעצתא.

עֲקָא נ', צרה ומצוקה, Not, distress, trouble
Bedrängnis סנה' כ"ו ע"א: דא עקא.

עֲקֵב -- (1) דרך to trace | verfolgen מכות פ'
מ"א: עוקבין להרוג נפשות.

(2) קיפח ועקר, ביטל to abrogate | die Geltung
aufheben סומח ט"ו ע"א: בשלשה מקומות הלכה
עוקבת מקרא.

עֲקֵב -- סולית הנעל sole | Sohle יבמ' פ"ב מ"א:
סנדל שיש לו עקב.

(2) אחורים | Hinterteil posteriors נר' כ' ע"ב:
המסתכל בעקבת של אשה וכו'.

עֲקֵבָהּ: עֲקֵבָת יו"ן ע"י עֲקֵבָת יו"ן [עֲקֵבָהּ]. ע"י
פ"ה מינ: עקבת יין וכו'. (בה' אח': עכבת).

עֲקֵבִיא שם תנא | Name eines Tannai
Tannaiten אבות פ"ג מ"א: עקביא בן מהללאל
אומר וכו'.

עֲקֵד -- הקריב קרבן to sacrifice | opfern ר"ה
ט"ז ע"א: כאילו עקדתם וכו'.

נֶעֱקֵד נפ', הוקרב לקרבן ge- to be sacrificed
opfert werden כ"ר פניו: האב מעקיד והבן
נעקד.

הַעֲקִיד ע"י עֲקֵד. פסיק' אחרי ק"ע ע"ב: והעקירו
ע"ג המזבח.

עֲקֵד [פעו"י] (1) כרע to bow | sich bücken תרג'
ירוש' שמ' ל"ד ה' (ו"קד): ועקד.

(2) כפת, אמר to tie | fesseln תרג' בר' י"ב ט'
(ויעקד): ועקד.

אֶתְעֵקֵד ע"י נֶעֱקֵד. תרג' מיכה ז' כ': דאתעקד על
גבי מדבחה.

עֲקִידָה ע"י עֲקִידָה. פסיק' בחודש קניד ע"ב:
עקדת יצחק.

עֲקָה נ', ע"י עֲקָא. ילק' בר' קנ"ב: עקת נפש.

עֲקוּלָא זר', לשון הנחר bay | Bucht כח' צ"ו
ע"א: דארבא בעקולי הוה קיימא.

עֲצִירַת גְּשָׁמִים חוסר גשם drought | Dürre ספרי
עקב מ"ג: ומה חרי אף האמור להלן עצירת
גשמים וכו'.

עֲצִיל -- הַתַּעֲצִיל נתרשל, היה גרסה to be sloth-
ful | lässig sein, verabsäumen ס"ב מ"ב:
מימיו לא נתעצל הכהן מלהוציא את הרשון.

עֲצִלָן ת', גרסה laggard | träge, faul כ"ר פמ"ה:
נשים עצלניות הן.

הַעֲצִים חפ' -- סגר to close | zumachen
קיד' ל"ב ע"ב: יכול יעצים עיניו.

הַתַּעֲצֵם התפ', (1) התעקש to be headstrong
hartnäckig sein מנה' ל"א ע"ב: שנים שנתעצמו
בריו וכו'.

(2) נסגר to be closed | sich schließen שבת
קנ"א ע"ב: הרוצה שיתעצמו עיניו של מת.

עֲצָם -- עצמו, פֶּעֶצְמוֹ, לְעֲצָמוֹ הוא גופו | self
selbst ב"ק פ"ז מ"ד: ע"פ עד אחד או ע"פ עצמו;
בר' פ"א מ"ג: כדאי היית לחוב בעצמך; אכות
פ"א מ"ד: וכשאני לעצמי מה אני.

עֲצָמוֹנִי ע"י עֲצָבוֹנִית, תנח' כי תצא ד"ז: משל
להדם ולעצמוני.

עֲצִיר פיעל, (1) עיכב to ward off | abhalten מוכה
ל"ז ע"ב: כרי לעצר רוחות וכו'.

(2) התכנס to hold gatherings | sich ver-
sammeln פסיק' ב"ס השמיני קצ"ג ע"ב: כל
זמן שישראל מעצין בבתי כנסיות ובבתי
כדרשות.

עֲצוּרָא 1. תרג' עמ' ט' י"ג (דורד
ענבים): עצר ענבין.

עֲצָרִי שם איש | männlicher Name a man's name
ערב: כ"ג ע"א: משה בר עצרי.

עֲצָרָת -- חג השבועות Pentecost | das Wochen-
fest, Schebuot חג' פ"ב מ"ד: שלא לקיים דברי
האומרים. עצרת אחר שבת.

עֲצָרָתָא נ', (1) כניל. פס' מ"ב ע"ב: עד עצרתא.
(2) כלי לקליטת ענבים ביקב vat | Kufe תרג'
אס' א' י"ז: דעצר ענבין בעצרתא.

עצבות נ', יגון, צער, grief, sorrow | Trübsal
Tauer בר' ל"א ע"א: אין עומדין להתפלל לא מתוך עצבות וכו'.

עצה"מ על צד היותר טוב.

עצה"ע על צד היתר עסקא.

עצותא ע"י אצותא. תרג' יב"ע דב' כ"ה י"ז (ומשאתר): עצותכון (חוצ' אח': אצותכון).

עצום ע"י עיצום. שבת פ"ו ע"ב: עצומו של יום.

עצומה - רכוש possession | Bestitz ילק' בר' ק"א: כל אותן העצומות שעצמת.

עצוצא ע"י עציץ. תרג' אס' ה' א': ריעא עצוצא.

עצור, **עצורא** ז', (1) דורך בגת wine or oil-presser | Kelterer ב"ב כ"ה ע"ב: הנך עצורי.

(2) גת olive or wine-press | Kelter תרג' יב"ע בר' מ"ט י"א: מדמא לעצור דענבין.

עצי פע"י, (1) לחץ ודחק to oppress | bedrücken תרג' יב"ע דב' כ"ד י"ד (עשוק וגזול): עציוו ואניסין.

(2) היה קשה בעץ, to be hard, sapless | hart, holzig sein תרג' ירוש' במ' י"ג כ"ז: השמינין אינון פירין או עצין.

עציבה, **עציבות** ע"י עצבות. בר' פל"ב: אין עציבה אלא אבילות: חג' ה' ע"ב: אין עציבות לפני הקביה.

עציץ ז', כלי חרס an earthen vessel | ein Ton-gefäß כת' פ"ג מ"ד: שותה בעציצו.

עציץ נקוב כלי חרס נקוב מלמטה שזורעים או נוטעים בו צמחים ופרחים flower-pot | Blumen-topf דמ' פ"ה מ"י: עציץ נקוב וכו'.

עציצא ע"י עציץ. ירוש' סנה' פ"י כ"ט ע"א: אשכח חד עציצא.

עצירה נ', (1) מתימה; אטימת בני המעים closing up; constipation | das Verschließen; Verstopfung בר' פנ"ב: עצירה בפה עצירה בגרון וכו' עצירה מלמעלה עצירה מלמטה.

(2) אסיפה וכניסה gathering | das Versammlung ילק' במ' תשפ"ב: אין עצירה אלא כניסה.

עפף פיעל, ליבן כאש, to forge | glühend machen schmieden תרג' מיכה ד' ג' (וכתתו חרכותם לאתים): ויעפפון מייפיהון לסכין.

עפין ע"י אפין. מגי' י"ט ע"א: דמליח וקמיה ולא עפין.

עפין, **עפצא** ע"י אפצא. ירוש' גיט' פ"ב מ"ד ע"ב: דיו שאין בו עפין; שבוע' מ"א ע"ב: מאה קבי עפצי.

עפ"ר על פי רוב.

(עפר) **התעפר** חתם, התאבק והתפלש to be soiled | bestaubt werden אכחו ו': ישנים כארץ ומתעפרים בעפר. **עפרורית** נ', ססולת ואבק של תבואה sand, dust | Getreidestaub (as an admixture of grain) כ"ב צ"ד ע"א: רובע עפרורית לסאה.

עפריים, **עפריים** שם מקום name of a place | Ortsname מנ' פ"ט מ"א (בבבלי): עפריים בבקעה; ביר פס"ו: תבן לעפרים אתה מכניס.

עפרן ז', מין אבן טובה a precious stone | ein Edelstein תרג' שח"ש ה' י"ד: בקרן ועפרן.

עפרתים ע"י עפריים. ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ג: ר' חוניא יעקב מעפרתים.

עפש פיעל, **התעפש** חתם, כאש ונרקב, העלה מחב to grow mouldy | schimmelig werden פס' מ"ה ע"ב: הפת שעיששה; ביר פל"א: שלא ירקבו ולא יתעפשו.

עץ - עץ פרוור כף המבשלים wooden pot- | Kochlöffel פס' ל' ע"ב: עץ פרוור.

עצב פיעל - חילוי עצמות to straighten | die Gleden strecken, einrenken שבת פס"ב מ"ו: ואין מעצבין את הקטן.

עצב ח', (1) נוגה, שרוי בצער sad | traurig בר' ה' ע"א: מוכר עצב ולוקח שמח.

(2) מצומצם narrow | knapp מוכה ז' ע"א: טפח עצב.

עצבותית נ', מין צמח thorn-myrtle | Dorn-myrtle בר' פנ"ג: משל להרס ועצבותית.

עֶסֶק ז', (1) מִשָּׂא וּמִתָּן, מִסְחָר *business | Geschäft*

אב' פִּיד מִיז: הוּה מִמַּעַט בַּעֲסָק וְעַסְק בַּתוֹרָה.

(2) מַחְלֻקָּת *Streit | controversy* בִּימ צִיז עִיב:

כְּנוֹן שִׁישׁ עַמָּק שְׁבוּעָה בִּינִיָּה.

(3) עִנִּין *Angelegenheit | affair* שְׁבַת קִיל עִיֵּא:

עַל עַסְקִי מִשְׁפָּחוּתִי.

בַּעֲסָק גְּדוֹל בִּפְרָסוּם וּבְהִידוּר *with great display*

feierlich, mit großem Pomp מִנַּח' פִּי מִיג:

כִּדִּי שִׁיחָא נֶקְצֵר בַּעֲסָק גְּדוֹל.

עֶסְקָא ז', עִי עֶסְק. סוּטָה כִּיָּא עִיֵּא: עֵבֶד עַסְקָא.

עֶסְקֵן ת', מִי שְׁעוּסָק בַּתְּמִידוּת בְּדַבֵּר מַה *busy*

geschäftig סוּכָה כִּיָּא עִיֵּא: יָדִים עַסְקָנִיִּת הֵן.

וְעִי עוֹסְקָן.

עֶסְרָא שְׁחִיב, עֶשְׂרָה *zehn | ten* תַּרְג' יִבִּיעַ בִּר'

כִּיָּח כִּיב (מַעֲשֵׂר): חֵד מִן עַפְרָא.

עֶסְרֵנְא ז', עֶשְׂרוֹן, חֶלֶק הָעֶשְׂרִי *Zehntel | tenth*

תַּרְג' בִּמ' כִּיָּח יִיב (עֶשְׂרוֹנִים): עַפְרוֹנִין.

עֵעִיז עוֹבְדִי עֲבוּדָה זָרָה.

עֵעִיל עֵיין עוֹד לִקְמָן.

עֵעִלִּית עוֹבֵר עַל לֹא תַעֲשֶׂה.

עֵעִיק עֵנִי עִירֵךְ קוֹדֵמִין.

עֵעִישְׁמִיעַ עֲלוּבָה עִיסָה שְׁנַחְתוּמָה מַעֲדֵר

עֲלִיָּה.

עִיפַּ עַל פִּי: עֵרֵב פִּסָּח.

עִפִּי עַל פִּי.

(עִפִּי) אַעֲפִי אַפ', הִיָּה עֲנָף וְעֵבֶת *to be thick-*

branched | dichtbelaubt sein תַּרְג' יח' ו' יִיג

(עֵבֶתָה): מַעֲפִיא.

עִפִּיא ז', נוֹף הָאֵילִן *Laub | foliage* תַּרְג' שְׁחִישׁ

א' מִיז (רַעֲנָנָה): עִפִּיָּה שְׁפִירָה.

עִפִּיאַן ז', מִין דֵּג *a fish | eine Fische* חוּל'

סִיז עִיֵּא: עִפִּיאַן וְכוּ'.

עִפִּיִּד עַל פִּי רוֹב.

עִפִּף מִי, פִּרַח וְעָף סְחוּר סְחוּר *to fly around*

umfliegen מִדְרִי תח' יח' הִז: אַל תִּקְרִי אַפְסוּנִי

אַל עַפְסוּנִי הַצְרֹת פִּסּוּת וְכוּ'.

עִפָּה י- מִיָּעַל, הִכְרִיחַ *to force | zwingen* יְרוּש'

גִּימ' פִּיט ג' עִיד: יִשְׂרָאֵל שְׁעִיסוּ כַּמַּעֲשָׂה

עֲבוּרִים וְכוּ'.

עִפְּוּם ז', מִין צִמָּח *a plant | eine Pflanze* פִּס'

לִיט עִיֵּא: עַסּוּם וְטוֹרָא.

עִפְּיָא שֵׁם מְקוֹם *Ortsname | name of a place*

יִבִּמ' פִּמִּיז מִד': וְשׁוֹב מַעֲשָׂה בַּעֲסִיא וְכוּ'.

עִפְּסִיטִית ג', חֲמִים כְּתוּשִׁים *pounded wheat | zerstoßene Weizenkörner*

כִּיָּג: מִשְׁלַחִין חוּטִין מִפְּנֵי שֶׁהוּא נֹאכַל עִסְסִיּוּת.

עִפְּסִיז ז', עוֹרִינִי, טַעֲנוֹת וְתַבִּיעוֹת *controversy*

Streit שְׁבוּעִי לֹא עִיֵּא: שְׂרָה שִׁישׁ עֲלִיָּה עִפְּסִינִי.

עַסְכִּיָּה עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת.

עִפְּסִיּוֹת (1) גִּיר, מִין צִמָּח *Lupinen | lupines*

תוּס' שְׁבַת רִישׁ ג' (ד'): עַסְסִיּוֹת וְטוֹרְמוֹסִין.

(2) שֵׁם מְקוֹם *Ortsname | name of a place*

גִּיטִי ד' עִיבֵּז: עִיר אַחַת הִיָּתָה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל

וְעַפְסִיּוֹת שְׁמָה.

עֶסֶק פִּי, פִּעַל וּפִעִיל בְּדַבֵּר *to work at, to be*

engaged in | sich beschäftigen כִּיָּה

עִיֵּא: הַעוּסָק בַּמַּצוֹה פִּסּוּר מִן הַמַּצוֹה.

הַעֲסִיק הִפ', הִפְנֵה לְבוֹ שֶׁל אָדָם לַעֲנִין מִסּוּיִים אוֹ

מַעֲנִין מִסּוּיִים *beschäftigen | to keep engaged*

יוֹמָא פִּיא מִיז: וּמַעֲסִיקִין אוֹתוֹ עַד שִׁיגִיעַ זְמַן

הַשְׁחִיטָה.

הַתַּעֲסֵק הַתִּפ', (1) מִיפִּיל *sich | to occupy oneself*

beschäftigen סוּטָה פִּיא מִיז: מִי לֵנוּ גְדוֹל

מִיּוֹסָף שֶׁלֹא נִתְעַסֵּק בּוֹ אֵלֹא מִשָּׂה.

(2) אֵימָן וְתִרְגַּל *to practice | üben* רִיָּה פִּיד מִיָּח:

מִתַּעֲסִיקִין עֲמָהֶם עַד שִׁילְמִדוֹ.

(3) עֲשֶׂה דָבָר שֶׁלֹא בַּמִּתְכוּוֹן, בְּהִיסָפָה הִרְעַת *to do*

one thing while intending to do another

thing | völlig unabsichtlich tun (während der

Handlung gedanklich mit etwas anderem

beschäftigt sein) סִנַּח' סִיב עִיב: הַמַּתַּעֲסֵק

כַּשְׁבַּת פִּסּוּר מִלֵּאכַת מַחֲשַׁבַת אִסְרָה תוֹרָה.

(4) הַתּוֹכַח *streiten | to dispute* בִּר' פִּיָּח:

מִדִּינִין וְכוּ' וּמַתַּעֲסִיקִין אֵלּוֹ אִם אֵלּוֹ.

עֲנִין -- וְכִי מַה עֲנִין זֶה לָּהּ אִיוו שְׂיִכּוּת יֵשׁ
 בין דבר זה לדבר זה? what relation is there
 between these two subjects? | was für
 Zusammenhang besteht zwischen diesen
 beiden Dingen? שהשיר א' י' וְכִי מַה עֲנִין
 זה לזה.

עֲנִיָּין ע' אֲנִיָּין. תוס' מוכה א' ו': עניני
 פשתן וכו'.

עֲנִיתָא ע' עֲנִיתָא. תרג' תה' פ"ח י' (עוני):
 עניתא.

עֲנָן -- שם אמורא | Name eines Amoraers
 eines Amoraers כת' ס"ט ע"א: שלח ליה רב
 ענן לרב הונא וכו'.

עֲנֻתָא נ', קבון העננים | gathering clouds
 Bewölken תרג' בר' מ' י"ד (בענני ענן):
 בעננותי עננא.

עֲנֹךְ -- הגיע, השיג | to reach | erreichen
 פכ"ה שהיו עונקים גלגל חמה ואומרים הורד
 לנו גשמים.

הַעֲנִיק ה' -- כגיל. יומא י' ע"א: שמעניקין החמה
 בקובתא.

עֲנִיק ז' מתנות שמעניקים לעבד בצאתו לחפשי
 an emancipated slave's outfit | die einem
 befreiten Sklaven mitzugebenden Geschenke
 קיד' מ"ז ע"ב: ענק אמה העבריה ומציאתה.

עֲנִיקוֹת ניר, מין ענבי בוסר undeveloped
 grapes | unreife Weinbeeren ספרא קרושים
 פרק ה' פרשה ג' סריו - ענקוקלות וחבוסר.

עֲנִיקָמוֹן ז', גדור שומרי ראש המלך | body-guard
 Leibgarde בר' פס"ה: למדינה שהיתה מכתבת
 ענקמון למלך.

עֲנִית שם מקום | Ortsname name of a place
 סומה ל"ב ע"ב: אחימן בנה ענת.

עֲנִיתָא עֲנִיתָא נ', זמן | time | Zeit ירוש' בר'
 פ"ב ה' ע"א: ענתא דצלותא: קהליר י"א ב':
 ענתה דמלעי.

עֲנִיתָא ע' עֲנִיתָא ע' עֲנִיתָא. גיש'
 נ"ו ע"א: ענותותו של ר' זכריה בן אבקולס:
 תרג' קהל' י"א מ"ז ואזיל בענותותא.

עֲנִי פ"י, השיב, ענה | to answer | antworten
 מוכה פ"ג נ"ד ע"א: מה נעני.

עֲנִי פַעַל, (1) זימר במקלה | to sing in chorus | im
 Chor singen תרג' שם' מ"ו כ"א (ותען מרים):
 ומעניא להון מרים.

(2) איהר | to be late | sich verspäten ירוש'
 בכורים פ"ג ס"ה ע"ג: חד זמן עני מיסק.

(3) עינה, גרם וסורים | to afflict | quälen תרג'
 שם' כ"ב כ"ב (אם ענה תענה ארה): את ענאה
 העני יתיה.

(4) אנס אשה | to violate | notzüchtigen תרג'
 בר' ל"ד ב' (ויענה): ועניה.

אֲעִנִי אֲעִנִי אֲתָם, (1) התענה | to fast | fasten
 תרג' זכ' ד' ה': אתון מתענין.

(2) נעשה עני | to become poor | verarmen
 תענ' כ"ג ע"ב: אמר ליענו ואיענו.

עֲנִיָא ת', עני | poor | arm ע"ב ע"א: בתר
 עניא אולא עניותא.

עֲנִיָּבָה נ', (1) חיבור ורכיפה | fastening with a
 loop | das Befestigen durch eine Schleife
 מוכה ל"ג ע"ב: עניבה קשירה מעלייתא הוא.

(2) מין צמח | a plant | eine Pflanze ירוש' שבוע'
 פ"ג ל"ד ע"ד: עניבה דפילא.

עֲנִיּוּת, עֲנִיּוּתָא נ', דלות, אביונות | poverty
 Armut שבת ק"ב ע"ב: אין עניות במקום עשירות:
 ב"ק ע"ב ע"ב: בתר עניא אולא עניותא.

עֲנִיָּין, עֲנִיָּין ו', חפץ, עסק | subject, affair
 Angelegenheit, Gegenstand ירוש' מעשי' פ"ד
 נ"ה ע"א: עסקין באותו עניין: נ"ד י"א ע"א:
 כי עניינא קדמאה.

עֲנִיָּיתָא נ', שעת הכושר | turn, chance | passen-
 de Zeit, Gelegenheit ירוש' סומה פ"א מ"ז
 ע"ב: הא ענייתך תיעלין לביתך.

(2) גרעין של תבואה grain | Korn פאה פ'ו מ'יו:
ענבה של שעורים (בה' אחי: ענוה).

עֲנָבּוּל ז' עין בול. חול' נ'ו ע'יב: מעשה
בענבול וכו'.

עֲנָבּוּל ז' לשון הפעמן Klöppel | elapper
פרה פ'יב מ'יח: הזוג והענבול; כל' פ'יד מ'יד:
הענבל והצינורא.

עֲנָה פיעל -- ענָה ד'ין עייכב את המשפט
to delay execution (against the law) | den Vollzug des
Gerichtsurteils aufschieben סנה' פ'יא מ'יד:
אין מענין את דינו וכו'.

נֶעֱנָה נפ' -- עניב, ענה antworten | to answer
קיד' מ' ע'יב: נענה ר' טרפון ואמר.

הַעֲנִי הפ', נעשה עני, נתרשש to become poor |
verarmen בר' ל'יג ע'יב: וחזרו והעניו.

עֲנִיבָא נ', עניבה, לולאה loop | Schleife, Schlinge
תרג' שם' ל'ו י'א (לולאות): ענוביא.

עֲנִיגָה ז', נעימות והנאה pleasure, enjoyment |
das Ergötzen; Ergötzelches קהליר ב' ח':
האגדות שהן ענוגו של מקרא. ועי' ע'יגג.

עֲנָה -- ע'י עֲנָה 2. פאה פ'א מ'יב: לפי גודל
השרה וכו' ולפי רוב הענות.

עֲנוּנָא, **עֲנוּתָן** ע'י עֲנוּן. תרג' משי' מ'יו י"ט
(ענוים): ענוונא; בים פ'יד ע'יב: שלשה ענוותנין
הן וכו'.

עֲנוּתָנִית נ', שפלות הרוח, ענויות modesty |
Bescheidenheit מג' ליא ע'יב: כל מקום שאתה
מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא
ענוותנותו.

עֲנִי ע'י עֲנִי. אבות פ'ה מ'יח: ענוי הדיון.

עֲנוּן ת', עניו, צנוע, meek | bescheiden ירוש'
כלא' פ'ט ל'ב ע'יד: רבי הוה ענון סגין.

עֲנוּתָן ת', ע'י עֲנוּתָן. תרג' דב' י"ב ב' (רענו): ענוף.

עֲנוּתָן ע'י עֲנוּן. שבת ל' ע'יב: לעולם יהא ארם
ענותן כהלל ואל יהא קפדן כשמאי.

י'ג: גמלא עמם: תרג' שני אפי' ב' מ'י: עולימתא
עממאיתא: ר"ה כ' ע'יב: אפשר בעממי.

עֲמָעָם פ'י, 1) ספק דין יוצא מן הכלל, הורה הוראת
to act irregularly (in case of emergency) שעה |
eine Ausnahmenscheidung treffen ירוש'
ר"ה פ'יג נ"ח ע'יב: מעמעמין על הנראה
לעברו וכו'.

2) הסכים למחצה to consent partly | halb
zustimmen ירוש' בר' פ'ה מ' ע'יב: ראשונה
מסרב שניה מעמעם וכו'.

עֲמָעָם פ'י, הכהה verdunkeln | to make dim
תרג' יש' ו' י' (ועינו השע): ועינוהי עמעם.

עֲמִין פעל, סגר to close | zumachen ביצה כ"ב
ע'יב: דקא עמין ופתח.

עֲמָר, **עֲמָרָא** צמר wool | Wolle מ'יו ע'יב:
כל עמר דנחת ל'ורה; כ"ב ע'יד ע'יב: גבכא
דעמרא.

עֲמָרָא דגוספא צמר גפן cotton | Baumwolle
ירוש' קיד' פ'ג מ'יד ע'יב: עמרא דגוספא.

עֲמָרְיָתָא נ', סיב bast | Bast שבת כ' ע'יב:
עמריתא דביני ביני.

עמשי"ב, **עמשכבית** על מה שכתוב בתורה.

עֲמָתָן, **עֲמָתָן** שם מקום name of a place |
Ortsname ירוש' שבי' פ'ט ל'ח ע'יד: צפון --
עמתו; מויק פ'ג פ'ב ע'יב: אחד מעמתן.

עֲנָא נ', צאן sheep | Kleinvieh תרג' בר'
ל' ליא (צאנד): ענד; ש"א י"ז כ"ח (צאן): ענא.

עֲנָב פ'י, רכס, חיבר ע'י עניבה eine | to loop
Schleife binden שבת ק"ג ע'יב: לא יהא קושרו
אלא עונבו.

עֲנָב כנ"ל. מנ' ל"ח ע'יב: לענבן כולהו בהרדי.

אֵיעֲנָב אתפ', נרכס ע'י עניבה zu | to be looped
einer Schleife gebunden werden שם: אלימי
דלא מיענבי.

עֲנָבָה נ', 1) אשכול ענבים stalk of grapes |
Weintraube כת' ק"א ע'יב: מכיא ענבה אחת.

(2) הקמה erection | das Aufstellen | בנר פ"ב:
המשכן נתקדש בעמידה ובפירוק.

(8) קיום endurance | Bestand | כמיר פ"ב: אם
אין אתה נותן חול בסיד אין לו עמידה.

(4) תפלה דמעומר, שמונה עשרה the eighteen
benedictions | Achtzehngebet | מופרים מ"ו י"ב:
קדוש של עמידה וכו' גערייך וכו'.

עמיל ז', עיסה מוצקה שנהגו לכסות בה את
הקדירות dough which cooks use to place
over the pot | Teigmasse, die zum Bedecken
der Kochtöpfe diente | פ"ג מ"א: עמילו של
מכאים.

עמילא ז', (1) פועל חרוץ | fleiß-
ger Arbeiter | ב"ר פ"א: תמן קריין לסועלא
מבא עמילא.

(2) הכנסה income | Einkommen | כ"מ מ"ו ע"א:
אינון ועמיליון.

עמילה נ', מין קמח גם amyllum | Stärkemehl
פס' ל"ז ע"א: בפת עמילה.

עמיסה נ', מעינת משא | das Aufladen
loading | שמויר פ"ד: אין נשיאה אלא לשון עמיסה.

עמ"כ על מנת כן.

עמל פיעל, הלץ את העצמות | trat-
to exercise | nieren | שבת קמ"ז ע"ב: מפני שמעמלת ומרפה.

התעמל התפ', התנוועע להנאתו | körperliche
Übungen machen | שבת מ"ו
(ט"ז), כ"ב: אין רצין בשבת כדי להתעמל.

עמלא ז', הכנסה | Ertrag | rent, income | כ"ב
פ"ז ע"א: מגבינן אפילו מעמלא דבתי.

עמלק"פ על מנת לקבל פרס.

עמם יי, הלך וכבה | erlöschen
to become dim | שבת פ"ג: גהלים שעממו.

(עמם) אַהעמם אתם', נעשה כהה | to be made
dim | verdunkelt werden | תרג' קהל' י"ג ג'
(וחשכו הרואות): ויתעממן עיגד.

עמם, עממא, עממי ת', נכרי, עכו"ם, גוי
gentile | Heide | א"י (רבתי), חד מאתונם

(עמה) העמה הפ', תשש, רפה | to become faint
erschlaffen | תנח' האזינו ז': העמה כחו.

עמה ת', עכור ועמום | dim, dull | (dunkel), dumpf
תנח' יתרו י"ג: קולו עמה וכהה.

עמה ע' עמא. ירוש' יב' פ"ג י"ג ע"ב: כל עמה.

עמוד (1) ע' מעמד. ירוש' תעני' פ"ד ס"ז ע"ד:
שהתקינו הנביאים הראשונים עשרים וארבע
משמרות ועל כל משמר ומשמר היה עמוד
בירושלם של כהנים ושל לויים ושל ישראל.

(2) מוט שכורכים סביבו את המגילה | cylinder
around which a scroll is rolled | Stab der
Schriftrolle | ידים פ"ג מ"ד: גליון וכו' עד שיעשה
לו עמוד.

(3) הקנה שבתוך הצמח | stalk | Stengel | עוקצ'
פ"א מ"ב: העמוד שהוא מכון כנגד האוכל.

(4) רעי. ניצוק של שתן | fecal mass; jet of urine |
Exkrement; Harnstrahl | כ"ה ע"א: עמוד
החורר מביא לידיהדרוקן וכו'.

עמוד השחר אור הבוקר, אילת השחר | the mor-
ning dawn | Morgengrauen | פ"א מ"א: ער
שיעלה עמוד השחר.

עמודא ז', (1) עמוד | column | Säule | תרג' מ"א
ז' נ"א (העמוד הימני): עמודא מימינא.

(2) ניצוק של מים | jet | Wasserstrahl | ע"ז ע"ג
ע"א: צירצור קמן ולא נפיש עמודיה.

(3) שם מקום | Ortsname | ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ג: פוגדקא דעמודא.

עמוד ע' עימוד. פאה פ"ד מ"ז: איי השכחה אלא
בשעת העמוד.

עמודא ז', מוחר צמר | wool-dealer | Woll-
händler | כ"ב ע"א: הנהו עמודא דאיתי עמרא.

עמי פיע, הלך וכבה | to grow dim | (allmählich)
erlöschen | כ"ב נ"ג ע"ב: דעמא ואולא.

עמא נ', בין השמשות | twilight | Dämmerung
רות רבה א' י"ז לעידן עמא.

עמידה נ', (1) פועלת העומד | standing | das
Stehen | כ"י ק"א ע"א: אל תרבה בעמידה.

aufstehen ברי' פ'א מי'ב: שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות.

(3) הבין, השיג *begreifen* | *to understand* גי'מ' מי'ג עי'ג: אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן.

(4) נתמעט עד כרי' *reduziert* | *to be reduced* *werden* ירוש' ברי' פ'ב' ה' עי'ג: עמד על חמשים.

(5) קפא *ge-* | *to become consistent, to curdle* *rienen* עי'ז ליה עי'ב: חלב טהור עומד.

(6) נעשה קהה *stumpf* | *to become dull (knife)* *werden* ביצה כיה עי'ב: סכין שעמדה וכו'.

(7) היה מיועד *vor-* | *to be designated for* *bestimmt sein* פס' ייג עי'ב: כל העומד לזרוק כזרוק דמי.

(8) ההזיק מעמד *widerstehen* | *to resist* *שהש'* ז' ח': לעמוד בזנות.

עמד בדיבורו קיים את הבטחתו *to keep one's promise* | *Wort halten* ב'ב' מי'ז עי'ב: מי שאינו עומד בדיבורו.

עמד למנין הצביע, מנה את הרעות | *to vote abstimmen* תוס' אהל' ד' ב'ז הואיל ויש כאן משמאין ויש כאן מטהרין נעמוד למנין.

עמד על מדותיו החזיק ברעתו בכל תוקף *to in-* | *beharren* *sist upon* כ"ח עי'א: לא עמדתי על מדותי.

עמד על המקח נשא ונתן עיד המחיר | *to bargain* *über den Preis verhandeln* פס' קי"ב עי'ב: אל תעמוד על המקח בשעה שאין לך דמים.

העמיד הפ' (1) המציא, הספיק *be-* | *to supply* *schaffen* ב"ק קט"ז עי'ב: רשאים החמרים להתנות שכל מי שיאבד לו חמורו יעמיד לו חמור אחר.

(2) המעט עד כרי' *reduzieren* | *to reduce* כ"ד עי'א: בא עמום והעמידן על אחת.

(3) התאפק *an sich halten* | *to check oneself* סנה' עי'ב עי'א: אין אדם מעמיד עצמו על ממונו.

עמדה' ב' העריכה, אומד *Abschätzung* | *estimation* ירוש' נז' פ"ט נ"ח עי'א: עמדה ראשונה.

עלף פעל, התרופף, חשש *to be overcome with* | *weakness* | *erschaffen* חול' ג' עי'ב: לעלוף לא חיושין.

עלצה' ב' שמחה *Freude* | *rejoicing* שהשיר א' ד': צהלה עלצה וכו'.

עלקא' ב' עלוקה *Blutegel* | *leech* בכורות מ"ד עי'ב: ותיפוק ליה משום עלקא.

עלת' ב' מין כף לשאיבת יין *Schöpföffel* | *ladle* עיר' נ"ג עי'ב: עלת נקפת בכר.

עלתא' ב' קרבן עולה *Ganzopfer* | *burnt-offering* תרג' יביע וק' ו' ב' (העולה): עלתא.

עמ' עמוס.

ע"מ על מנת.

עם -- עם תשיכה בין השמשות, לפנות ערב *near* | *nightfall* | *in der Dämmerung, gegen Abend* שבת פ"ב מ"ז: ערב שבת עם חשיכה.

עם ש' בשעה ש-, בעוד ש- | *during, while* *während* פסיק'ר בחודש השביעי: עם שיצחק מחלך עם אביו.

עם הארץ -- המוני, בור, הדיוט, illiterate, coarse, unrefined | *Ungebildeter, Profane, Late* סוטה כ"ב עי'ב: איזהו עם הארץ וכו' אפילו קורא ושונוה ולא שימש תלמידי חכמים זהו עם הארץ.

עמא עי' עמי. תרג' איבת ד' א' (יועם זהב): עמא דהב.

עמא ז', עם, אומה *Volk* | *people* ברי' מ"ה עי'א: פוק הוי מאי עמא דבר.

עמא דארעא עי' עם הארץ. סוטה מ"ז: וחונא כעמא דארעא.

עמא ב' כעס, שנאה *Zorn* | *passion, hatred* *Haß* אפתיר פתיחתא: המן שהיה נושף עמא כנחש.

עמד 1) אמר, שיער *abschätzen* | *to estimate* ירוש' נז' פ"ט נ"ח עי'א: עמדוהו למיתה וחיה.

2) קם משנתו, נייער *aufwachen* | *to rise*

עֲלֵם פִּיעַל, סגר ואמץ *zuschließen* | *to close*
 ילק' מש' תחקמיו לא אמרתי שתעלם פִּיד וכו'.

עֲלֵם פִּעַל, חיזק *stärken* | *to strengthen* תרג'
 יב"ע שמי' יד כ"ז: ועלים ה' ית מצראי בגו ימא.
 אֲתַעֲלֵם אֲתַסִּי, התחזק | *to be strengthened*
stark werden תרג' תהי' ליא כיה (וואמן
 לבכבם): ויעלם רעיונכו.

עֲלֵם - עי' הָעֵלֶם. ירושי' שבת פ"ז ט' ע"ג: זיבח
 קיטר וניסך בעלם אחר.

עֲלֵם, עֲלָמָא ד', עולם *Welt* | *world* ויקר' פכ"ז:
 בעלם דשקר: ריה ליא ע"א: שיטא אלפי שני חו'
 עלמא.

עֲלָמָא דְאֵתִי עי' עוֹלָם דְּבָא. מוטה י' ע"ב: עלמא
 דאתי.

בְּעֲלָמָא תהיפ, בלכד *bloß* | *merely* שבת ט' ע"ב:
 להזיז בעלמא.

כּוֹלִי עֲלָמָא הַכֵּל, כל איש *everybody* (all autho-
rities mentioned) | *jedermann, alle* ליו
 ע"ב: כולי עלמא לא פליגי.

עֲלָמִין שם מקום *Ortsname* | *name of a place*
 סנה' צ"ד ע"א: כי משו עלמין וכו'.

עֲלִים עובר לסוחר.
 עֲלֵעוּל ד', עֲלֵעוּלָא. עֲלֵעוּלִיתָא נ', עי'
 עֲלֵעוּל. תרג' יש' כ"ט ו' (סופה וסערה):
 בעלעול וברוח: תה' נ' ג' (נשערה): תועף
 עלעולא: איוב מ' ו' (סערה): עלעוליתא.

עֲלֵעִיתָא נ', תואנה, עילה, אמתלא | *pretext*
Vorwand תרג' שני אס' א' ט"ז: כד אשתכח
 עלעיתא.

עֲלֵעַל פִּי, מיער, המיץ *weg-* | *to cast, to hurl*
wehen בלא' פ"ז מ"ז: הרוח שעלעלה את הגפנים.
 (עלף) הִתְעַלְּף תהפ' - התחלף, שמר משמרת
etlander | *to change off, to take turns*
ablösen תוס' א' ח"ז ולא היו מתעלפין עליה
 ואחר יושב ומשמרה כל היום.

עֲלִים ת', חזק *stark* | *strong* תרג' איוב ט' י"ט
 (אמין): עלים (בהוצ' אח' אלים).

עֲלִימוּת נ', חזק, *Stärke* | *streng, vigour*
Kraft ירושי' מ"ק פ"ג פ"ג: בעלימות וכו'
 בוריות וכו'.
 עֲלִימָא עי' עוֹלִימו. תרג' תה' פ"ט מ"ז (ימי
 עולמו): יומי עלימו.

עֲלִיפָה נ', שמחה *Freude* | *rejoicing* פס"ק רנ"י
 קמ"א ע"ב: שמחה וכו' עליסה עליזה וכו'.

עֲלִיתָא נ', עליה ע"ג הבית *Ober-* | *upper story*
stook תרג' שוש' ג' כיה (דלתות העליה): דשי
 די עליתא.

עֲלִיתָא נ', מין חיה אנדית | *a mythical animal*
ein sagenhaftes Tier סנה' ק"ה ע"ב: אם
 מכול של אש יש לנו דבר אחר ועליתא שמו.

עֲלֵל מיע, (1) טיפל, עסק *sich be-* | *to be busy*
tätigen קהיר ו' י': למלך שהיה לו כרם ומסרו
 לארים לעלול בו.

(2) נכנס *hineingehn* | *to enter* שם שם ה':
 למה לא עללתה למדינה.

עֲלֵל פ"ע, בא *hineinkommen* | *to come in* תרג'
 מליא ט"ז י"ז (יוצא ובא): נפיק ועליל.

אֲעִיל אס', הביא *bringen* | *to bring in* תרג' תה'
 ס"ו י"א (הבאתנו במצורה): אעלתנא במצורה.

אֲיַתַּעַל אֲתַסִּי, הובא והושם *hinein-* | *to be put into*
gebracht werden תרג' ויק' י"א ל"ב (במים
 יובא): במים יתעל.

עֲלָלָא ד', תבואה *Ernte-* | *harvest, provision*
ertrag, Getreide חג' ה' ע"א: זוזי לעללא לא
 שכיחא.

עֲלָלָמ עבר לזה איש מלות.
 עֲלָלָתָא נ', הכנסה *Einkommen* | *income* נד'
 ניה ע"א: שכר בתים ושכר ספינות מאי וכו' לאו
 עללתא היא.

(2) עי' עֲלָלָא. שם: תבואה לא משמע אלא
 מחמשת המינין עללתא כל מילי משמע.

עלִיבָא נ"י, ע"י עלִיבָא. תנח' בחוק' ה': מבין תריותון אבדת ההיא עלבתא מן עלמא.

עלִיבָא - ע"י עלִיבָא. ירוש' הור' פ"ג מ"ז ע"א: עליותו ירדה היא לו.

עלִיבָא נ"י, מרום, שמים *Himmel* | *heaven* ויקר' פכ"ז: אפשר דאנא עבד כלום אלא אם מתאמר לי מן עליותא.

עלִיבָא נ"י, שמחה *rejoicing* | *das Frohlocken* שהש"ר א' ד': עליוה חדות וכו'.

עלִיבָא - (1) פעולת העולה במדרגות *going up* | *das Hinaufstetgen* ב"מ ק"ז ע"א: עלייה וירדה. (2) התעלות והתרוממות *Erhöhung* | *elevation* ב"ר פס"ח: עלייה תהא להם.

(3) הליכה לירושלים לכבוד החג *pilgrimage* | *das Pilgern* פס"ח ע"ב: עלייה שלא לשמה. (4) הקרבת קרבן *Darbringung eines Opfers* זב' פ"ג מ"ב: חומר בשחיטה מבעלייה. (5) ביטול ברוב *lassen, Absorbieren* | *das Aufgehen* כבורים פ"ב ס"ה ע"א: מעשר אין לו עלייה.

(6) עירית, מיטב הנכסים *the most valuable property* | *die besten Güter* משלם נזק שלם מן העלייה.

עלִיל - מבוא *Eingang* | *Entrance* כושה מ"ה ע"א: נמצא בעליל לעיר.

בעלִיל תח"פ, ברור, נראה לעינים *clearly, undoubtedly* | *deutlich, augenscheinlich* פ"א מ"ה: נראה בעליל.

עלִילות נ"י, ממשות *Wirklichkeit* | *reality* ב"ר פכ"ג: ולמה בחלום הא לך בעלילות.

עלִילותא נ"י, (1) מעשה *Tat* | *doing* ילק' תה' תתנ"ט: הוי בר נשא מה תוין עלילותא דרחמנא ע"ל.

(2) עקסין, נכלים *Ränke* | *intrigues* שבת פ"ח ע"ב: אנן דסגינן בשלימותא וכו' הנך אינשי דסגן בעלילותא כתיב בהו וסלף בוגדים ישדם.

עלִיבָא נ"י, ע"י עלִיבָא. תנח' בחוק' ה': מבין תריותון אבדת ההיא עלבתא מן עלמא.

עלִיבָא עתיר ליתן דין וחשבון.

עלִיבָא - בטל *to be void* | *aufgehen* תר' פ"ז מ"ז: תרומה עולה כאחר ומאה.

עלִיבָא לְדוֹכֵן שרת במשמרת כהונה *to officiate as priest* | *den Priesterdienst versehen* ק"ח ע"ב: יודע אני בעצמו שאיני כהן אם יאמרו לי חבירי עלה לדוכן אני עולה.

עלִיבָא לְרַגֵּל עלה לירושלים לימי החג *to make a pilgrimage* | *pilgern* יומא כ"א ע"א: בשעה שישראל עולין לרגל.

עלִיבָא בְּרִדּוֹ הצליח *glücken* | *to turn out well* ב"ר ל"ה ע"ב: עלתה בידן.

עלִיבָא פיעל, שיבח *loben*, | *to praise, to exalt* פס"י מ"ה: לעלה ולקלם.

העלִיבָא ה"פ - (1) ביטל *aufgehen* | *to neutralize* *lassen* תר' פ"ד מ"ח: תאנות שחורות מעלות את הלבנות.

(2) הביא בחשבון *anrechnen* | *to credit* אבות פ"ב מ"ב: מעלה אני עליכם שכר חרבה.

התעלִיבָא התפ', התרומם *erhöht* | *to be raised* *werden* שבת ל"ג ע"ב: יהודה שעילה יתעלה.

עלִיבָאין ע"י אֶלְוָאין. תוס' צוק' שבי' א' י"ב: העלואין שבגג.

עלִיבָא, עלִיבָא ת', אומלל *unglücklich* | *ill-fated* פסיק' פ"מ: עלוב בנה של עלובה; ב"ר פנ"ז: ברא דעלובתא.

עלִיבָא ע"י עִלְוָא. כ"ב י"ב ע"ב: מעלינן ליה עליוא.

עלִיבָא ת', ראוי, מוכשר, מסוגל *fähig*, | *Habile* *geelgnat* נדה ז' ע"ב: עלול לקבל טומאה.

עלִיבָא ז"ר, טענה *Einwand* | *claim* גיט' פ"ו ע"א: פטור ועטור מן וכו' עלולי.

עלִיבָא נ"י, עלוקה *Blutegel* | *leech* ירוש' ב"ר פ"ט י"ג ע"ג: שפשפ לעלוקתה.

ע"ל עיין לעיל.

על. - על אחת פמה ופמה כל שכן, בודאי ובודאי
so much the more | um wieviel mehr
ס'ו מיג: ומה דוד מלך ישראל שלא למד
מאחיתופל אלא שנו דברים בלבד קראו רבו
אלופו ומיודעו הלומד מחבירו פרק אחד וכו'
על אחת כמה וכמה שצריך לנהוג בו כבוד.

על אנפ' על פני auf, über | over תרג' יב"ע
רב' כיא א' על אנפ' מיא.

על אתר מיד, לאלתר | on the spot, forthwith
an Ort und Stelle, sofort | תרג' בר' פ"ב ד'
ע"ב: על אתר וכו' לאחר זמן וכו' וכמה הוא על
אתר כדי דיבור.

על מן לחנם | umsonst | for nothing ב"ר פ"א:
לא על מן זכית?

על מנת בתנאי, בכוונה | mit | on condition that
der Bedingung daß, mit der Absicht
פ"ד מיה: הלומד על מנת ללמד וכו'.

על פה שלא בכתב | auswendig | by heart גימ'
ס' ע"ב: תורה רוב בכתב ומיעוט על פה.

על שום מסני, לפי ש- | weil | because פס' ס"י
מיה: על שום שפסח וכו'.

עלי ועל צנארי על אחריות | auf meine Verantwortung | on my respon-
sibility | ע"ז לי
ע"א: עלי ועל צוארי.

עלא"ה עתיד ליתן את הדין.

עלב פ"י, הכלים, ציער | beleidigen | to insult
יומא כ"ג ע"א: הנעלבין ואינן עולבין.

נעלב נפ', נכלם | beleidigt werden | to be insulted
יומא כ"ג ע"א: הנעלבין ואינן עולבין.

(עלב) אתעלב אתפ', נכנע | sich | to submit
demütigen | תרג' מליא י"ב ד' (תחיה עבר):
תתעליב.

עלבון ד', הכלמה, ציעור | Demütigung | humiliation
ב"ר פמיה: עלבונן של עלובים.

(עכל) התעכל חתפ', 1) נשרף, כלה | to be con-
sumed | verbrannt, verzehrt werden
ס'ו מיו: נתעכל הבשר מלקטין את העצמות
וקוברין אותן וכו'.

2) נתבשל בקיבה | verdaut | to be digested
werden | בר' פ"ח מיו: עד אימתי הוא מברך
עד כדי שיתעכל המזון במעייו.

עכמאי שם איש | männlicher | a man's name
Name | ירוש' תר' פ"ב מיה ע"ב: יונתן בן
עכמאי.

עכן פיעל, נגלל וגרם, סיבב | verur- | to cause
sachen | סנה' מ"ד ע"ב: זמרי שמו ולמה נקרא
עכן שעיון עוונותיהם של ישראל.
עכנ"ב עם כל נושאי כליו.

עקן. עקנא ד', נחש | Schlang | serpent ספרי
האוינו שביא: וחלי עפר - אלו עכנין שאין
שלמונן אלא בעפר: ביט פ"ד ע"ב: משכחה
לעכנא דהרירא לה לסערתא.

עקנאי שם איש | männlicher | a man's name
Name | כלי פ"ה מיו: תנורו של עכנאי.

עקנה ג', עי' עקן. ויקר פט"ז כארס של עכנה.
עכ"פ על כל פנים.

עכשית על כל צרה שלא תבוא.

עכר - דלה נוזלים | trübe | to make turbid
machen | בר' כ"ה ע"א: מים צלולין וכו' עוכרן
ברגלו.

נעכר נפ' - נעשה דלוח | to become turbid
trübe werden | נדה ט' ע"א: דם נעכר ונעשה חלב.

עקשבוניתא ג', מין מחלה | eine | a disease
Krankheit | ירוש' ע"ז פ"ב מ' ע"ד: הדא
עקשבוניתא סכנה.

עקשיו תהי', עתה, מיד | jetzt | now, presently
sogleich | אבות פ"א מ"א: אם לא עכשיו
אימתי.

עקשמוניתא עי' עקשבוניתא. ירוש' שבת
פ"ד י"ד ע"ד: הדא עקשמוניתא סכנה.

עֶכְבְּרָא ד', עכבר *mouse* | מוש' תר' פ"י
מ"ז ע"ב: בעכברא חר לאלה.

עֶכְבְּרָא דְדַבְרָא עכבר השרה *Feld-mouse* |
maus ע"ז ס"ח ע"ב: עכברא דדברא.

עֶכְבְּרָא דְמִנְרָא עכבר חחרים *mountain mouse* |
Bergmaus ירוש' שבת פ"א ג' ע"ב: עכברא
דמורא.

עֶכְבְּרָא דְמָתָא עכבר העיר *Stadt-mouse* |
maus ע"ז ס"ח ע"ב: עכברא וכו' דמתא.

עֶכְבְּרָא דְשָׁכִיב אֲדִינְרִי כנוי לקמצן *miser* |
hals סנה' כ"ט ע"ב: עכברא דשכיב אדינרי.

עֶכְבְּרִי שֵׁם אִישׁ *männlicher Name* |
ירוש' שבי' פ"ב ד' ע"ד: ר' חנניה בר עכברי.

עֶכְבְּרִי, עֶכְבְּרָא, עֶכְבְּרִין שם מקום בגליל
name of a place in Galilee | *Ort in Galiläa*
ב"ט פ"ד ע"ב: בני עכבריא; קדיר ב' ח"ל: מן
עכברין; ירוש' עיר' פ"ח כ"ה ע"א: עכברי.

עֶכְבְּרָתָא ג', עכבר *mouse* | *Maus* ביצה ל"ו
ע"ב: ההיא עכברתא.

עֶכְבִּיב ז', התמהמהות *delay* | *das Versäumen*
תרג' יב"ע דב' כ"ג כ"ב: חובת עכוב נדרא.

עֶכְבִּיבָא ז', תנאי מוכרח *undispensable condition* |
unerlässliche Bedingung יומא ח' ע"א: ככה
עכובא הוא.

עֶכְבִּיבִיתָא ג', (1) עכביש *spider* | *Spinne* תרג' יר'
יש' ב"ט ג' (קורי עכביש): קוין דערבייתא.
(2) נחש *serpent* | *Schlange* תרג' תה' ק"מ ד'
(חמת עכשוב): אירסא דעכוביתא.

עֶכְבִּיז ז', אחורים *buttocks* | *Hintertell* כבורות
פ"ו מ"ז: מושיבין אותו על עכוזו.

עכו"ם עובד (עובדי) כוכבים ומזלות.

עֶכְיָה ת', איש עכו *of Acco* | *aus Akko* ירוש'
שבת פ"ד י"ד ע"ד: חזקיה עכ"ה.

עֶכְיָנָא ז', נחש *serpent* | *Schlange* דב"ר פ"ז:
לעכינא שהיה יושב על פרשת דרכים.
עכ"ל עד כאן לשונו.

עִישוֹן ז', העלאת עשן *spice-burning* | *das Räu-*
chern ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ג: מיתה שיש בה
עישון ושריפה.

עִישוֹנָא ע"י עוֹשָׁנָא. תרג' תה' כ"ט א' (כבוד
ועוז): אקר ועישונא.

עִישוֹר, עִישוֹרָא ז', מעשר, חלק העשירי *one*
tenth; tithe | *Zehntel; Zehnt* ירוש' פאה פ"ד
י"ח ע"ג: עישור אחד שאני עתיד למוד; כת' ג'
ע"א: והא לא דמי עישורא בתרא לעישורא קמא.

עִישוֹרְתִּי שה"מ, עשר *ten* | *zehn* תרג' יב"ע דב'
י"ג (עשרת הדברים): עישרתי דבוריא.

עו"ת עשרת ימי תשובה.

עוֹתָא ז', זמן, עת *time* | *Zelt* ב"ר פמ"ז: בההיא
עוֹתא וכו'.

עוֹתוֹר ע"י עוֹמֹר. ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ד:
משם עיתור אמור וכו' משם פרקים מותר.
עוֹתוֹת -- לְעוֹתוֹתִי עָרַב לפנות ערב *towards*
evening | *gegen Abend* ע"ז מ"ה ע"א: לעיתותי
ערב.

ע"ב עד כאן; עד כמה; על כרחך.

עֲבָב פיעל, עצר, הפריע *to delay, to hinder*
zurückhalten, hindern זכ' פ"ה מ"א: מתנה
אחת מהן מעכבת.

הַתְעַבְב התפ', שהה, איחר *to be too late* | *steh*
verspäten סוכה פ"ה מ"ח: והמתעבב נוטל שתיים.

עֲבָרָה ג', (1) מניעה *hinderance* | *Hindernis*
יב' פ"ג מ"ג: כל עכבה שחיא מן האיש וכו'.

(2) שהיה ואיחר *delay, sojourn* | *das Verweilen*
כ"א ע"א: אינו שיבה אלא לשון עכבה.

עֲבָת יין שירי יין *sediment of wine* | *Wein-*
reste ע"ז ע"א ע"ב: עכבת יין.

עֲבָבִית ג', מין קוצ' *a species of thistles* | *eine*
Distelart ב"ר פ"כ: דרדר זו עכבית.

עֲבָבִיתָא ג', עכביש *spider* | *Spinne* תרג' תה'
נ"ז ג' די פקיד לעכביתא.

עכביתא [עֲבָבִיתָא] ע"י אֲבָבִיתָא. ירוש' שבת
פ"ו ח' ע"ג: מב לעכביתא.

עיר' עירובין.

עיר. - עיר של זָהב מין תכשיט, שבו מצויר מראה ירושלים a golden head-dress with the picture of Jerusalem on it | ein Kopfschmuck mit dem Bilde von Jerusalem
לא תצא אשה לא בחושי צמר וכו' ולא בעיר של זהב וכו'.

עירבוב ז', עירבובקא, עירבוביתא נ', תערובת; מבוכה | Ge-mixture, confusion | misch, Unordnung
ב'רמסי: עירבובי שאילות יש כאן; שהשיר ד' ד': כל מלחמה שהיא תורה על ששים אלף מלחמת עירבוביא היא; נד' פ'א ע'א: עירבוביתא דמאני.

עירבובין דר, אסמסוף, ערב רב mixed multi-tudes | Mischvolk
שה'ש א' י'ב: ועירבובין.

עירָה ע'י אִירָה, כלי פביא מ'א: ובעירה שהיא עתידה להחירה.

עירב ז', (1) תערובת, צירוף mixture, conjunction | Mischung, Vereinigung
tion | מ' י'ב' מ'יו ע'א: עירוב מקואות.

(2) תקון מיוחד בהלכה, צירוף-דברים דמיוני כדי להתיר קצת מלאכות בשבת וביום טוב a symbolical act by which the legal fiction of community or continuity is established | ideelle Zusammenfassung örtlich oder zeitlich getrennter Dinge durch symbolische Handlungen
עיר' כיא ע'יב: בשעה שתיקן שלמה עירובין ונסילת ידים וכו'. וע'י עירוב.

עירבא (1) ע'י עירוב 1. תרג' דב' כיב מ' (כלאים): עירובין.

(2) ע'י עירוב 2. בר' ל'ט ע'יב: רפתא דעירובא. שקיעה | Sonnenuntergang
sunset | תרג' תה' קיד כיג: עירובי רמשא.

עירוי ז', הרקה מכלי לכלי pouring from vessel to vessel | das Gießen von einem Gefäß ins

andere ירוש' ע'י ס'ה מ'ה ע'א: פעמים שישראל מרפא ידיו ונמצא כל העירוי מחמת הגוי.

עירונ' ז', בן עיירה קטנה | Klein-provincial städter איכ'ר ד' ב': ירושלמי שנשא עירונית.

עירונ'ה נ', מין כלי | ein Gefäß a vessel ירוש' ב"ב פ"ט מ"ז ע"ד: אפילו עירוניה.

עירונ' ז', מקרה | Zufall accident תרג' ש"א' מ' (מקרה): עירונ'.

עירוקא ז', מנוסה | Flucht flight יב' ל"ז ע'א: עירוקה מסתייה.

עירור ז', התעוררות לקינה exciting to lamentation | Anregung zur Trauer
פ' ע"ד: אוהו העירור מזכירתו בין המתים.

עיריָא נ', ערוה | Scham nakedness, shame | Blöße תרג' שמי' כיח מ"ב (לכמות בשר ערוה): לכסאה בשר עיריא.

עיריסיות ע'י אִריסות. תוס' ע"ז ב' ח': ואין נותנין להם עירסיות וקבלנות.

עירית נ', מין ירק | Affodill asphodel תוס' שביעית ח' י"ז: העירית שלקטה למאכל כהמה וכו'.

עיריתא ע'י עיריָא. תרג' ויק' ב' י"א (ערות אבי): עיריתא דאבוהי.

עירני (1) ע'י עירונ'י. שבת פ' ע"א: כי תניא החיא בערניות.

(2) בעל שכל ער וחריף | geweckt, rege alert עיר' ניג ע'יב: נערה אחרונית אחרונית עירנית והנעירתו.

עירניתא נ', צמר גסן | Baumwolle cotton ירוש' שבת פ"ד ע"ג: אורן - עירניתא.

עיררה ז', מין כלי זילוף והוא | eine Art Spritze a sort of syringe ירוש' עיר' פ"י כ"ז ע"ד: ממיסין בעדק אית דבעי מימר עיררה.

עירש עיין שם: על ידי שליח.

עִקְרָמָא ז', עקמומית, עקשות | crookedness
Verkehrtheit תרג' מושל' ח' ח' (ועקש):
 ועיקומא.

עִקְרָר ז', עקירה, תלישה | tearing loose
Ausreißen, Entwurzeln סנה' ס"ה ע"ב:
 עיקורי קטניות מהיות רעות; חול' מיד ע"א:
 עיקור סימנים.

עִקְלָר ז', בעל רגלים עקומות | bandy-legged
krummbeinig בכ' מ"ה ע"א: איזהו העיקל כל
 שהוא מקיף פרסותיו ואין ארכבותיו נוקשות
 זו לזו.

עִקְלָר עיי' **עִקְלָר**. תוס' טהר' י' ג' כינסו
 ועשאו עיקל.

עִקְלָרָא ז', אצטרף | **Armband** תרג' ירוש'
 במ' ל"א נ' (עגיל): עיקליא מאורעיהון.

עִקְלָרָן עיי' **עִקְלָר**. ספרא אמור פרק ב' פרשה ג'
 שבר רגל אין לו אלא שנשברה רגלו הקשן
 והעיקלן מייגין.

עִקְרָר ז', שורש **root** | **Wurzel** שבת ק"ט ע"ב:
 שמן עיקרין.

(2) תוך, עצמות | **essence, main object, chief**
Wesentliches, Hauptsache כת' פ"ט ע"ב:
 תוספת ועיקר.

(3) כנוי לגבוה **God** | **Gott** מנה' ל"ח ע"ב:
 כופר בעיקר היה.

עִקְרָרָא ז', (1) כנ"ל. 1. 3. ביר פנ"ג: על עיקרא
 הוה קאים; תרג' תה' י"ב ח' מן דכפרין
 בעיקרא.

(2) סרים **castrate** | **Kastrat** שבת קנ"ב ע"א:
 עיקרא שליפא וכו'.

מִעִקְרָא תה"פ, מתחלה, לכתחלה | originally, at
first | **anfänglich, von vorn herein** ע"ז מ"א
 ע"א: מעיקרא סבור וכו' ולבסוף סבור.

עִקְתָּא עיי' **עִקְלָר**. תוס' טהר' י' ג' מוהל היוצא
 מעיקת בית הבר.

עִקְרָתָא נ', מצוקה **Bedrängnis** | distress
 פמ"ט: מאן דהוה חמי ההיא עיקתא דהוה עקיליה.

עִיפּוּי ז', עיפות, ליאות | weariness | **Müdigkeit**
 חג' מ"ו ע"ז: לא ישיבה ולא עמידה וכו' ולא
 עיפוי.

עִיפּוּשָׁא ז', מחב, רקב, חלודה | mouldering
Schimmel פס' מ' ע"א: נחמא דעיפושא.

עִיץ פעל, יעץ **to advise** | **raten** קיד' פ' ע"ב:
 ועיץ לו עצות.

עִיצָא נ', עצה **counsel** | **Rat** תרג' ירוש' בר' י"א
 א': עיצא חרא.

עִיצָבָא עיי' **עִיצָבָא** 2. ב"ק ס"ו ע"ב: עיצבא אין
 צריכה קיצוע.

עִיצוּם ז', (1) עצם ועיקר, **das Selbst** | essence, self
Wesen מנ' ס"ח ע"ב: עיצומו של יום.

(2) הבטחה **Zusicherung** | promise, surety
 ירוש' בב' פ"ו י"ז ע"ג: גבי עיצומים מודה וכו'.

עִיצוּר ז', (1) אטימת המעים | obstruction of
orifices | **Verstopfung** ב"ר פמ"א: אבימלך
 בעיצור.

(2) דריכה כגת **wine pressing** | **das Keltern**
 תרג' יש' ט"ז י' (הידר השבת): עיצור אבטולית.
 (3) קליפה **grape-shell** | **Fruchtschale** תרג'
 במ' ו' ד' (מחרצנים ועד וג): מפורצנן ועד
 עיצורין.

עִיצָא ז', חוט השדרה **Rückgrat** | backbone
 תרג' ירוש' ויק' ג' מ' (העצה): עיצא.

עִיצָתָא נ', עצה **counsel** | **Rat** תרג' מש' כ"א ל'
 (עצה): עיצתא.

עִיקָר ז', עקה, מצוקה **anguish** | **Angst** תרג' שמ'
 ו' מ' (מקוצר רוח): מעיק רוחא.

עִיקָרָא נ', עִיקָתָא נָפֶשׁ עגמת נפש, עצבות | de-
pression, mourning | **Kummer, Trauer** פצ"ד: עיקת נפש.

עִיקוּל עיי' **עִקְלָר** 1. שבת קמ"ד ע"ב: כותל היוצא
 מעיקל בית הכבד.

עִיקוּלָא ז', מפרץ צר על שפת הים | small bay
Einbuchtung ע"ז ל"ד ע"ב: התם עיקולי
 ופשירי איכא.

עינא נ', עין *eye* | *Auge* תרג' ויק' כיד ב' (עין תחת עין); עינא חלף עינא.

עינא בישא עי' עין הרע. כימ ל' עיו: משום עינא (בישא).

עינפל ז', לשון הפעמון *clapper* | *Klöppel* שבת ניה עיב: נטלו עינבליהן.

עינבל עי' עין בול. בכורות ל"ט עיב: מעשה בעינבל (ב) אחר וכו'.

עינבתא נ', 1) ענב *grape* | *Weinbeere* עיז כ"ח עינא: לית עינבתא בת מינא.

2) מחלת העין *a disease of the eye* | *elne Augenkrankheit* שם שם: האי עינבתא פרוונקא דמלאכא דמותאחיא.

עינג ז', המעמה, נעימה *melodiousness* | *Wohlklang* שהש"ר ד' י"א: הקורא מקרא בעינגו וכנינגו. ועי' ענג.

עינן ת', עניו וצנוע *bescheiden* | *meek* ירוש' בת' פייב ליה עינא: רבי הוה עינן סגין.

עיננותא עי' עננותא. מושא מ' עינא: מאי עיננותא וכו'.

עינני ז', 1) קינא במקלה *chorus of lamentation* | *elne Art Totenklage (im Chor vorgetragen)*

מויק פ"ג מיט: איהו עינני שכולן עונות כאחת.

2) גרם יסורים *affliction* | *Quälerel* יומא עיד עיב: עינני בידי שמים וכו' עינני בידי אדם.

3) סגוף עצמו *self-affliction* | *Kastelung* יומא ניו עינא: כנגד חמשה עינני שבתורה.

עינני הדין עיכוב עשית המשפט *delay in exeouting judgment* | *(unrechtmäßiger) Aufschub des*

Gerichtsurteils שבת ל"א עינא: בעון עינני הדין וכו' הרב וכו' ובצורת בא.

עינגן ז', הבטא בענגים לקסום על פיהם *auguring*

מ' עינג: לא תנחשו ולא תעוננו והלא הניחוש והעינן בכלל היו וכו'.

עינגן עי' עינגן. ירוש' סנה' פ"ו כ"ג עינג עינגן הוא מני.

עיננתא נ', סנה *street-corner* | *Straßenecke* תרג' משי' ד' ח' (סנה): לקבל עיננתא.

עינתן ת', עניו וצנוע *bescheiden* | *meek* סנה' י"א עינא: תא חזי מאי איכא בין תקימאי קדמאי לעיננתא בתראי.

עינני עי' עינבתא 2. ספרא אמור פרק ב' פרשה ג' חלון נחש עינני.

עינתא נ', עי' עינני 2. תרג' מיכה ב' די ובעינתי ימר.

עינעגלא ז', מין אכזר טובה, אחלמה *a jewel* | *ein Edelstein* תרג' יב"ע במ' ב' יח: עינעגלא.

עינקא ז', 1) גרון *throat* | *Rachen* תרג' תח' סימ ד' (נחר גרוני): אתחרחר עינקי.

2) צוארון, ענק *neck-lace* | *Halsband* תרג' שופ' ח' כ"ו: עינקיא די בצוורי גמליהון.

עיסה נ', 1) בצק *dough* | *Telg* תוס' חלה א' ז': בעל הבית עיסתו מעושה וכו' נחתום עיסתו מרובה.

2) משפחה שנתערב בה פסול *a mixed family* | *Mischfamilie* עדי' פ"ח מ"ג: אלמנת עיסה שהיא כשרה לכהונה.

3) רעל, ארס *posion* | *Gift* ויקיר פ"ג: שמשך עיסה כנחש.

עיסוק ז', מעשה *doing, management* | *Be-schäftigung, Bahandlung* ירוש' סוטה פ"ט כ"ג

עינג: עיסוק מרידה: שבת פ"ה ז' עינג: שור שעיסוקו רע.

עיסקא ז', עסק, משא ומתן *business* | *Geschäft* יב' ס"ג עינא: הפוכי בעיסקא.

עי"ע עיין עור.

עיף פיי, עיף פעל, כפל *to double* | *verdoppeln* בר' ניו עינא: עיף עסקד; בת' ס"ז עיב: עייפינחו ושריניהו.

עיפא ז', 1) צעיר *veil* | *Schleier* תרג' בר' כ"ד ס"ה (תקח את הצעיר): ונסיבת עיפא.

2) שם אמורא *name of an Amora* | *Name eines Amoraers* שבוע' כ"ח עיב: עיפא תני שבועות כי רבה פגע ביה אבימי אחוה.

שחשיר ג' ד'ז: אין לך עילעול קשה יותר מן העילעול הזה.

עִילָתָא נ"י, עולה *wrong | Unrecht* תרג' איוב ל"ו כ"ג (עולה): עילתא.

עִילָתָה ע"י עִילָא 4. ירוש' כלא' פ"ט ל"ב ע"ג: עילתה את בעי.

עִימָאום ע"י אָמָאום. מכות י"ד ע"א: איטליו של עימאום.

עִימור ז', 1) אגד עמרים ואלומות *binding of sheaves | das Garbenbinden* אין עימור אלא בגדולי קרקע.

3) התעמרות, שעבוד *using as a slave | das Benutzen als Sklaven* פ"ה ע"ב: יש דרך עימור בכך.

עִימָעוּם ז', יוצא מן הכלל *suppressing (the law), passing measures contrary to law | Verdunkelung, Nichtberücksichtigung des Gesetzes* ירוש' שבת פ"א ג' ע"ג: מהלכות של עימעום היא.

ע"ן האות ע *the letter Ayin | der Buchstabe Ajin* שחשיר ג' ד'ז: עין תלויה.

עִין פיעל, 1) קרא בספר *to read | lesen* תנח' כי תשא ל"ד: לעיין בתורה.

2) חקר ודרש *to investigate | nachforschen* קט"ו ע"א: עיין עליו.

3) הרהר *to contemplate | nachdenken* נ"ה ע"א: המאריך בתפלתו ומעיין בה.

4) שקל בדיוק *to balance exactly | genau abwiegen* כ"ב פ"ט ע"א: אין מעיינין במקום שמכריעין.

עִין פעל 1) כניל 2, ביצה כ"ה ע"א: עין אי וכו'.

2) הגה *to study | studieren* מ"ק י"ד ע"ב: לעיוני בדינא.

עִין - עין מוֹבָה, עין יִפָּה טוב לב, כוונה רצויה. דרישת טובה לחבירו *good will, libe-rality | Wohlwollen, Freigebigkeit* מ"ט: עין טובה וכו'; שבת ע"ד ע"א: משום עיו יפּה.

עִין עִינָל, עִין עִינָלָא ע"י עִינָעִינָלָא. תרג' שמי ל"ט י"ב (אהלמה): עין עינלא: יכיע שם: עין עינל.

עִין צָרָה, עִין רָעָה רוע לב, קנאה *selfishness, envy | Mißgunst, Neid* רעה: אפתי'ר א' ד': עינו צרה בממונו.

עִין הָרַע מבט זועם ומוזק *the evil eye | böser Blick* ב"ר פצ"א: שלא תשליט בכם עין הרע.

כְּעִין תח"פ, דבר בכריותו, בלי שינוי *in natural form, still visible to the eye | unverändert, im ursprünglicher Zustand* ירוש' ב"ר פ"ו י' ע"א: אע"פ ששחוקין בעינין הן.

כְּעִין כמו, כמין *like, a sort of | wie, in der Art* ב"ר נ"ח ע"ב: מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא.

כְּעִין ממין הדבר, כדומה לו *similar, of the nature of | nach Art von* מ"ג: מעין שמונה עשרה.

עִיךְ (נוסף לשמות כמה מקומות בארץ ישראל) *prefixed to numerous names of places in Palestine | vielen Ortsnamen in Palästina vorgesetzt*:

עִין בֹּל - תום, נדה ה' י"ד: מעשה בעין בול וכו'.

עִין טב - ר"ה כ"ה ע"א: זיל לעין טב וקרישה לירחא.

עִין יעריט, עִין יְעָרִים - תום, שבי' ד' י': עין יערים (ובחוצ' צוק: ע'י יעריט. וע'י יעדוט).

עִין פּוֹשֵׁי, עִין פּוֹשֵׁין - ע"ז ל"א ע"א: יין של עין כושי; ירוש' שבי' פ"ה ל"ו ע"א: מעשה שהיינו בעין כושין וכו'.

עִין סוֹכֵר - סוטה מיט ע"ב: בקעת עין סוכר.

עִין עִיטָם - זבח' נ"ד ע"ב: סבור למכנייה בעין עיטם.

עִין תְּאֵנָה - קה"ר ג' כ"ז: מעשה באחד מגדולי צעורי וכו' ועלו אנשי עין תאנה לכבדו.

עִין תְּרַע - ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: סוסיתא עינוש ועין תרע.

עיינ'ן עיי' עיינ'ן. שבת ק"ג ע"ג עיב' אלפין עיינין.

עיינ'נ'ש שם מקום *Ortsname* | name of a place
ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: מוסיתה עיינוש וכו'.

עיינ'נ'קא נ', מעין *well, spring | Quelle*
ירוש' במ' ל"ד פ"ז: עיינ'נ'קא דרמשק.

עיינ'נ' טב שם מקום *Orts-* | name of a place
name | ירוש' תענ' פ"ב ס"ז ע"א: לא אמר כן
אלא כעייני טב על ידי דאיינ'ן ידעין דהוא ריש
ירחא וכו'.

עיינ'ש עיינ' שם.

עיינ'ת'לו שם מקום *Ortsname* | name of a place
ירוש' נדה פ"א מ"ח ע"ד: מעשה בריכה אחת
בעיינ'ת'לו.

עיינ'כ' ז' (1) מניעה, איחור *Ver-* | hinderance
hinderung | תמורה ל"ב ע"א: אין בה אלא עיכוב
גיוכרין בלכד.

(2) תנאי מוכרח *indispensable condition* |
unerlässliche Bedingung | ירוש' פ"ז ל"ד
ע"ב: שינה עליו הכתוב לעיכוב.

עיינ'כל'ים זר, חלקי קסורת או קרבנות שרופים
למחצה *half-burned pieces of offerings or of*
frankincense | angebrannte Stücke von Opfern
oder vom Räucherwerk | זב' פ"ג ע"ב: עיכולי
עולה וכו' עיכולי קסורת.

עיינ'כל'יה ז', מסך *curtain | Vorhang* | ירוש' ע"ז
פ"א ל"ט ע"ג: וברושלים היה הוסף עיכוליה
דימינא לשמאלא.

עיינ'ל תהיט, למעלה *höher, über* | above, over
תרג' רב' כ"ח מ"ג (יעלה על'ך): יהא סליק עיל
מינד.

עיינ'ל (1) ת', עליון *uppermost | oberste*
איוב ל"ז ט' (ההדר): אדרון עילא.

(2) ז', עולה, חטא *wrong | Unredt* | רות ד'
כ"ב: ובההיא עילא שכיב ישי.

(3) חמור צעיר *foal | Füllen* | תרג' איוב י"א ו"ב
(עיר פרא): עילא מרורא.

(4) תואנה *pretext | Vorwand* | כת' פ"ב ל"ח
ע"ב: עילא את בעי; פאה פ"א מ"ז ע"א: עילא
היו מבקשין.

(5) עיי' עול'א 2. ירוש' בר' פ"ב ד' ע"א: א"ר
עילא.

עיינ'ל'א ת', עליון *upper, uppermost | oberer*
oberster | תרג' תה' צ"א ט' (עליון שמת מעונד):
במדור עילאה שויתא בית שכינתך; פס' ע"ז ע"א:
עילאה גבר.

עיינ'ל'א (1) כנ"ל. תרג' יש' י"ד י"ד: איהי עילאי
מכלהון.

(2) שם איש *männlicher* | a man's name
Name | שבת כ"ח ע"ב: ר' יהודה בר עילאי.

עיינ'ל'קא עיי' עיינ'קא. ילק' רב' תתקי"ז: גנבין ליה
עילב'.

עיינ'ל'ה נ', תואנה, טעם *Vor-* | pretext, reason
wand, Grund | ירוש' יב' פס"ז מ"ז ע"א: עילא
היה רוצה להכריחו מנכסיו.

עיינ'ל'ן מהי, על גבי *auf, über* | above, upon
oberhalb | חול' ק"א ע"ב: עילוי בשרא.

עיינ'ל'וי, עיינ'ל'ויא, עיינ'ל'ויא ז', ערך, הערכה
Wert | value | תמורה פ"ז מ"ג: הקדש עילוי;
בר' ל"ח ע"ב: דאשחני לעילויא; כת' נ' ע"ב:
עילויא דאב.

עיינ'ל'י שם מקום *Ortsname* | name of a place
תוס' צוק' שבי' ד' ע"א: עילי רבתא.

עיינ'ל'יש שם אמורא *Namen* | name of Amora
eines Amoräers | כ"ב קל"ג ע"ב: סבר רב עיליש
קמיה דרבא למימר.

עיינ'ל'יתא נ', (1) עליה *upper chamber | Ober-*
gemach | תרג' שופ' ג' כ"ח (דלתות העליה):
דשי עיליתא.

(2) מין מדה *ein Maß* | a measure | שבת ק"ט
ע"א: אשכח ביה מרגניתא זבנה בתליסר עיליתא
רדינרי דדהבא.

עיינ'ל'עול ז', רוח סערה *whirlwind | Wirbelwind*

עִזָּה נ', נקבת העז *she-goat | weibliche Ziege*
ירוש' בכורים פ'ב ס'ה ע'ב: צבי שעלה על
גבי עזזה.

עִזְקָא, עִזְקָתָא ע' עִזְקָא. ירוש' ע'ז פ"ד
מ'ד ע"א: בר קפרא אשכח חד עיזקא: גיט' ס"ח
ע"א: ועיזקא דחקיק עלה שם.

ע"מ ערב יום טוב.

עִיטָא נ', עצה *counsel | Rat* תרג' יב"ע בר' כ"ט
כ"ב: עיטא דרמיו.

עִיטָא ע' עִיטָא. כ"מ ל"ט ע"ב: דלא עכיר
עִיטָא.

עִיטוּף ז', כיסוי והתעמפות *covering (the head)*
das Verhüllen, Bedecken בר' נ"א ע"א: עיטור
ועיטוף.

עִיטוּר ז', קישוט *crowning, wreathing | das*
Schmücken, Bekränzen ירוש' ביצה פ"א ס'
ע"ב: עיטורי סוכה.

עִיטוּר סוּפְרִים השמטת אות *omitting a letter*
das Weglassen eines Buchstaben בר' ל"ז
ע"ב: עיטור סופרים וכו' הלכה למשה מסיני.

עִיטָא ע' עִיטָא. תרג' אס' א' א': עיטתי
דנשתי.

עִיטָא ז', חיק *bosom, lap | Schoß* תרג' שמי'
ד' ז' (וישב ידו אל חיקו): ואתיב ידיה לעיטפיה.

עִיטָא ז', חלוקה, שטר חלוקה *separation, deed of partition | Teilung, Verteilungsurkunde*
(v. Erbe) ב"ב כ"ט ע"ב: ולא אמרן אלא דלא
כתוב עיטרא וכו'.

עִיָא ע' חִיָא. בר' ח' ע"א: צריכין לדברי ע"א.

עִיָבָא ת', (1) חייב *guilty | schuldig* איכיר ב'
א': אית אתרין דצווחין לחייבא עייבא.

(2) ז', כאב *pain | Schmerz* שם שם: אית אתרא
דצווחין לכייבא עייבא.

עִיָם ז', ציצית *fringe | Franse* תוס' בלא' ח' כ"ז:
עייט של צמר.

עִיגוּל שְלֵג כדור שלג *snow-ball | Schneeball*
תוס' מקי' ח': עיגולי שלג המשוקעים במקוה.

עִיגוּנָא ז', עשית האשה לעגונה *disability to remarry | Hindernis bei der Wiederver-*
heiratung יב' פ"ח ע"א: משום עיגונא אקילו
בה רבנן.

עִיגָל, עִיגָלָא ז', עִיגָלָתָא *calf | Kalb* תרג'
יב"ע דב' כ"א ד' (עגלה): עיגלתא; ירוש' בלא'
פ"ט ל"ב ע"ב: חמא עיגל מנכס; סנה' ס"ז ע"א:
עיגלא תילתא.

עִיד ז', חג של נכרים, איד *idolatrour festival*
heidnisches Fest תוס' ע"ז א' א': יום אחד
בגליות לפני עיריהן אסור.

עִידָא; יוֹמָא דְעִידָא יום המיועד *appointed day*
bestimmter Tag תרג' משי' ז' כ' (יום הכסא):
יומא דעידא.

עִידָבָא ע' עִידָבָא. תרג' שה"ש ח' י"א: בעירביה
דמרי עלמא.

עִידוּ ע' עִידוּ. ב"ר פמ"ח: האשה הזאת כל זמן
שהיא ילדה יש לה עידויין.

עִידוּן ז', התפנקות יתירה *delicacy, indulgence*
Wohlleben תעני' כ' ע"ב: ואל ינהיג עידונין בעצמו.
עִידוּר ז', חפירה במעדר *hoeing | das Behacken*
ב"ר פל"ט: בעידור בשעת העידור.

עִידוּת נ', מימב השדה *choice land | bestes Feld*
גיט' כ"ה מ"א: הניזקין שמין להו בעידות.

עִידוּר עין הרע.

עִידוּר ערב יום הכפורים.

עִידוּר ערב יום טוב.

עִידוּר ערב יום כפורים.

עִיוֹן ז', עיון תפלה כוונה בשעת התפלה
devotion | Andacht בר' ג"ה ע"א: עיון תפלה.

עִיוֹק ז', מצוקה *pressure | Bedrückung* תרג' יש'
ל' ו' (צורה וצוקה): עקא ועיוק.

עִיָא ז', עז *goat | Ziege* מג' ג' ע"א: עיזא דבי
שבח.

(2) הריון pregnancy | Schwangerschaft ב"ר פנ"א: מתהלת עיבורו של מואב לא היה לשם זנות וכו'.

(3) עובר במעי אמו embryo | Fötus קהל"ר י"א ה': עיבורה של אשה.

(4) פרברים שנוספו על העיר outskirts | der Stadt einverleibte äußere Häusergrenze עיר' מ' ע"א וע"ב: עיבורה של עיר.

(5) הוספת חודש לשנה או יום לחודש intercalation | Einschaltung eines Monats oder Tages סנה' י"א ע"א: כמה עיבור השנה שלשים יום.

עיבור דין משפט חמור וקשה rigor | Rigorosität שמו"ר פ"ל: עיבור הדין שעובר על אחרים.

עיבור צורה מירום, שינוי גמור עד שאין להכיר את הצורה, disfiguration, decay | Entstellung, Verfall פס' ל"ד ע"א: ותעובר צורתן וכו' משום הכי בעי עיבור צורה.

עיבורא ע"י עיבור 1. 2. 5. ירוש' דמ' פ"א כ"ב ע"א: מה עיבוריא עיבורין; נדה מ' ע"א: תרי עיבורין; ירוש' סנה' פ"א י"ח ע"ג: השנה מקודשת בעיבורה.

עיבורא ז', עיבורא ז', ע"י עיבורא. תרג' יב"ע ויק' מ"ז כ"ט (מלאכה): עיבורא: תרג' שמי' ל"א ה' (מלאכה): עיבורא.

עיבורא ע"י עיבורא. עיר' ק"ב ע"א: עיבורא דרשא. עיבורא ת', עברי Hebräer | Hebrew תרג' יב"ע בר' י"ד י"ג (אכרם העברי): אכרם עיבורא.

עיגולא, עיגולא ז', 1) חוג circle | Kreis מוכה ח' ע"א: כמה מרובע יותר על העיגול; שם: עיגולא דנפיק מגו ריבועא.

(2) ככר עגול loaf, round mass | Laib, runde Masse שבת צ"ג ע"א: עיגול של דבולה; ירוש' בר' פ"ו י' ע"א: דנסב עיגולא ומברך עליו.

(3) קורה עגולה שבבית הכר clay cylinder of the wine press | walzenförmiger Preßstein der Kelter תוס' שבת א' כ"ט: עיגולי הגת.

(2) עשן to smoke | rauchen תרג' ירוש' שמי' י"ט י"ח (עשן כולו): עטר כוליה.

עטר פעל, 1) קישט zieren | to decorate מוטא ה' ע"א: ומעטרא ליה כי מאמא לשובלתא.

(2) ביטל, הרחיק to abolish | entfernen, ab-schaffen תרג' דהייב ל' י"ד (ויסירו את המזבחות): עטרו ית אנוריא.

אתעטר אתמי, היה מעוטר sich to be wreathed | bekränzen, sich schmücken תרג' יואל ב' כ"ב (דשאו נאות מדבר): איתעטרו דירוות מדברא.

עטרך - 1) כרכוב cornice | Gestirn כלי' פ"ה מ"ג: עטרת כירה.

(2) ראש אבר הזכרות corona of the membrum | Eichel des männlichen Gliedes כ"ה ע"ב: העראה זו הכנסת עטרה.

(3) עיגול הפיסם של דר האשה the ring around | Ring um die Warze der weibl. Brust נדה מ"ז ע"א: אלו הן סימני בוגרת וכו' כשיתקשקשו הדרין וכו' משתקיף העטרה.

עמרן, עמרנא ז', פסולת חוט tar | Teer שבת כ"ד ע"ב: אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת; שם כ' ע"ב: עטרנא פסולתא דויפתא.

עמש פיע, עמש פיעל, נתעמש נתפ', זורר to sneeze | niesen ילק' איוב תשכ"ז: לא נמצא אדם עומש וחייה; נדה פ"ט מ"ח: מפחקת ומעמשת; בר' כ"ד ע"ב: המתעמש בתפילתו סימן רע לו.

ע"י עין.

ע"י על ידי.

עיקא ז', עב, ענן cloud | Wolke תעני' כ' ע"ב: יומא דעיכא.

עיבור ז', תיקון עור tanning, dressing hides | das Bearbeiten, Gerben שבת ע"ה ע"ב: אין עיבור באוכלין.

עיבור 1) עבור, תבואה grain | Getreide כת' קייב ע"א: ממנה עיבור ממנה קטניות.

עָפִיר ת', מעלה עשן *smoking | rauchend* תרג' ירוש' שמי' כ' מיו (ההר עשן): טורא עפיר.

עָפִיר ת', רחוק *far | fern* גיש' כיו ע"ז: פפיר ועפיר וכו'.

עָפִל שם איש *a man's name | männlicher Name* אסתיר א' ה': חנינא בר עפלא.

עָפִלָא ת', עצל *lazy, laggard | faul, träge* תרג' משי' י' כ"ו (ציר עצל): שליחא עפלא.

עָפִלְוָא ז', אטליה, שוק, יריד *bazaar, fair | Markt, Jahrmakkt* ע"ז י"א ע"ב: עפלווא של עזה.

עָפִלְוָתָא ג', עצלות *laziness | Trägheit* תרג' משי' י"ט מ"ו (עצלה תפיל תרדמה): עפלווא יחבא שינחא.

עָפִס ז', שוק הרגל *loin | Schenkel* ירוש' מנ"י פ"א ע"י ע"ד: חד עפס וחד לגין דחמר.

עָפִן פ"י, שם במעמן *to pack olives in a vat | Oliven (zum mürbe werden) aufhäufen* פ"ו ע"א: עופנו בבית הבר.

עָפִעְמָה ע"י מַעְמָה. ירוש' מנח' פ"ב כ' ע"ג: אייתי עמעמה.

עָפִיָא -- לבש *to put on an upper garment | um-nehmen, sich einhüllen* ירוש' נד' פ"ג ל"ח ע"א: עתיד עשו הרשע לעפא מליתו.

הַתְעָפִיָא התפ' -- כסה ראשו *to cover oneself | sich bedecken* ע"א: לביש ומתכמי ומתעפא.

עָפִיָא ע"י עָפִיָא. רות רבה ג' ג': צריך אדם שיהו לו שני עפפים.

עָפִיָא ז', חיק *bosom | Schoß* תרג' קהל' ז' מ' (בחיק כסילים): בעפא שמיין.

עָפִר -- הַתְעָפִר התפ', נתקשט *to be adorned | geschmückt sein* ב"ר פמ"ז: בעלה נתעמר כה והיא לא נתעמרה בבעלה.

עָפִר פ"ע, 1) אול, כלה *to be gone | aufhören, zu Ende sein* תרג' שי"א מ' ז' (הלחם אול מכלינו): זורדין עפרו ממננא.

Priesterhalle im Tempel מדות פ"ב מ"ו: וראשי פספסין מבדילין בין עזרת ישראל לעזרת כהנים.

עֲזֶרְתָּ הַנָּשִׁים מדור מיוחד לנשים בבית המקדש *the women's compartment in the Temple* מ"ה: עזרת הנשים וכו' שהנשים רואות מלמעלה והאנשים מלמטן כרי שלא יהיו מקורבין.

עֲזֶרְתָּא ג', הצר בית המקדש. עזרה *Temple* court | *Tempelvorhof* תרג' ישי' י' ל"ב (גבעת ירושלים): עזרתא דבירושלם.

עַמ"ב ערב תשעה באב.

עָטוּף ז', עטיפה, מלבוש להתעטף בו *wrap, cloak | Überwurf* ירוש' פ"ז כ"א ע"ב: צריך אדם שיהו לו שני עטופין אחד לחול ואחד לשבת.

עָטוּר ת', מקושט *wreathed | geschmückt* פסיק' פ"ט: כוס של ברכה מצוותו שיהא מורה ושיהא עטור ושיהא מלא.

עָטוּשׁ ז', פעולת המזורר *sneezing | das Niesen* ב"ר נ"ז ע"ב: ששה דברים סימן יפה לחולה אלו הן עטוש זיעה שלשול וכו'.

עָטִי ז', עצה, פיתוי והסתה *instigation | Anstiften, Zureden* ב"ב י"ז ע"ב: ארבעה מתו בעטיו של נחש.

עָטִינִים -- זיתים מכוונסים וכבושים בבית הבר *packed olives | zum Mürbewerden hingelegte Oliven* ירוש' מ"ק פ"ב פ"א ע"א: מתניתין בעטנים מה דתני ר' חייא בגרורים.

עָטִיָא ז', חיק *bosom, lap | Schoß* תרג' איכה ד' י"ב (חיק אמותם): עטיפא אמהון.

עָטִיפָה ג', 1) כלות הנפש *exhaustion | Verschmachten* מ"ר תה' ק"ב א': אין עטיפה אלא תפלה.

2) התעטפות בכגד *wrapping oneself up | das Sich einhüllen* מ"ק כ"ד ע"א: כל עטיפה שאינה כעטיפת ישמעלים אינה עטיפה.

3) מלבוש עליון *upper garment | Oberkleid* ב"ר פפ"ב: שינו עטיפתם בשעת השמור.

(2) הונחה forsaking | das Verlassen איכ"ר
ח' כ': מאיסה וגעילה עויבה ושכיחה.

עוֹזָא ת', עז, חזק stark | strong סנה' ז' ע"א;
כי רחמתינן הוות עוזא.

עוֹזוֹתָא: עוֹזוֹת לָבָא עקשנות | obduracy
Starrsinn איכ"ר ג' סיה (מגנת לב): עוֹזוֹת לבא.
עוֹזֵל ז', ממוח Gespinnst | web ירוש' ע"ז ס"א
ל"ט ע"ג: דיוכון ליה עויל קמן וכו'.

עוֹל פ"י, מוח to spin | spinnen תרג' דהיי"ב מ'
מ"ו: דעולין יתיה חי כחומא.

עוֹזֵם (עוֹזֵם) אָפּ, מלך to pinch | abknelpen
תרג' ירוש' ויק' א' מ"ו (ומלך ראשו): ויעוֹזֵם
רישיה.

עוֹק פ"י, (1) חפר חפירה מסביב לנמיעה | to dig up
umgraben מנ' פיה ע"ב: שהיה עוקק תחת זיתיו.
(2) אחז, החזיק festhalten | to hold fast חולי
צ"ד ע"א: שעוקק אחת בפיו ושתים בידו.

עוֹק ז', תחבושת Kompress | compresse שבת
כ"ד ע"ב: שומנין לח עוק בשמן ומניחין לה על
פדחתה כדי שלא תצטנן.

עוֹק ע"י יִזְק, קיד' ע"א ע"ב: עד היכן היא בכל רב
אמר עד נהר עוק.

עוֹקָא ז', מבעת, חותמת Ring, signet-ring | Ring
Stegeirring תרג' יב"ע שם' כ"ח י"א (פתוחי
חותם): גלוף דעוקא.

עוֹקָתָא ז', (1) כניל' תרג' ברי' מ"א מ"ב (מבעת):
עוקתיה.

(2) ע"י מַבְעֵת 2. קהל"ר ז' י"ט: מפומא לוושמא
וכו' ומפומא לעוקתא ומעוקתא לברא.

עוֹרָה -- עוֹרַת יִשְׂרָאֵל מדור בבית המקדש
לאנשים מישראל, לבלתי כהנים the men's
compartment (for non-priests) in the Temple
court | der von den Nichtpriestern benutzte
Tempelhof מדות פ"ב מ"ו: ולשכות היו תחת
עזרת ישראל ופתוחות לעזרת הנשים.

עוֹרַת פְּהָנִים מדור הכהנים בבית המקדש the
compartment for priests in the Temple court |

עוֹתָא שם איש männlicher Name | a man's name
סנה' י"ט ע"א: ר' מנשיא בר עות.

עוֹתָא ז', הפספס Entgleister | perverse person
תרג' משי' ג' ל"ב (נלוה): עותא.

עוֹתִיק ז', יין ישן old wine | alter Wein ירוש'
נדה ס"ב ג' ע"ב: ר' חנינא שתי עותיק ר' יוחנן
לא שתי עותיק ר' חנינא שני עותיק דעותיק.

עוֹתִירָא ז', עושר Reichtum | wealth
תרג' ש"א י"ז כ"ח (עושר גדול): עותר סג';
מויק כ"ח ע"א: עותיריה דרב חסדא.

עוֹ עורא.

עוֹ עבורה ורה.

עוֹאֵל שם מלאך Name eines Engels
Engels דביר מ"א: ידרו שני מלאכים עוזה
ועואל וחמרו בנות הארצות וכו'.

עוֹב -- הַעֲוִיב הס', הוציא את הגירושין לפועל
to effect a divorce | die Scheidung bewirken
גיש' ל"ב ע"ב: גטזה וכו' לא עוויב דבריו קיימין.
הַתְּעוֹב התס', היה נתעב ונבחל to be neglected
vernachlässigt werden כ"ד פ"ה: מתכערת
ומתעוזת.

עוֹבִיק עבר זמנו במל קרבנו.

עוֹגֵד ז', שליח Bote | messenger תרג' יב"ע בר'
ל"א ד"ז עוגד קלילא (כהו' אחי' אוגד).

עוֹזֵת -- עוֹזֵת-מַצָּח, עוֹזֵת-פָּנִים נ', חוצפה
insolence | Frechheit קיד' ע' ע"ב: אם ראית
כהן בעזות מצח אל תהרהר אחריו; שם שם: וכן
שיש בו עזות פנים וכו'.

עוֹז (עוֹז) הַעֲזוּ חפ' -- נעשה עז ובהיר to grow
brighter | heller werden ספרא תזריע נגעים
פרשה ב' פרק ב': אם העז וכיהה וכו'.

הַתְּעוֹזוּ חת', התחצף dreist werden | to be daring
מדרי' תה' מ' כ': אל יתעוֹזון במלכותן ואל
יתעוֹזון בשלותן.

עוֹזִיבָה נ', (1) הפקרה Pretsgabe | renouncing
(des Eigentums) ירוש' גר' פ"א מ"ב ע"ג:
מעשר עני ניתן בזכייה ואלו בעויבה.

עוֹרְדֶּעַן, **עוֹרְדֶּעַנאַ** ז', (1) ע"י אוֹרְדֶּעַה. ב"ר פ"י: חמי חר עורדען מענה חר עקרב.

(2) ע"י אוֹרְדֶּעַנאַ. ירוש' ע"ז פ"ב מ' ע"ד: הרא עורדענא סכנה.

עוֹרְזִילָא ע"י אוֹרְזִילָא. שהש"ר ב' מ"ז עורזיליחו דאילתא.

עוֹרְכֵי הַדִּינִין ז', מסדרי מענות בעלי הדיון pleaders, advocates | *Anwälte der Pro- zebierenden* כת' נ"ב ע"כ: עשינו עצמנו כעורכי הדיונין.

עוֹרְלָה, **עוֹרְלָתָא** נ', ערלה prepuce; the fruit of trees of the first three years | *Vorhaut; die Früchte eines Baumes in den ersten drei Jahren der Pflanzung* תוס' תר' ה' מ"ז עורלה וכלאי חכרם וכו'; ע"ז י' ע"ב: רישא דעורלתיא.

עוֹרְמָא ז', חל, ערימה pile | *Haufen* תרג' יב"ע שמו' ח' (נערמו מ"ב): אתעבירו מיא עורמן עורמן.

עוֹרְקָה -- פירוד *Scheidung* | division, separation חג' מ"ז ע"א: ולא עורף ולא עיפוי.

עוֹרְפִילָא ז', גשם דק *feiner Regen* | fine rain תעני' ד' ע"א: עורפילא אפילא לפרצידיא דתותי קלא מהניא.

עוֹרְקָמָא ז', בריכה *Teich* | pool ע"א ע"א: מסו לעורקמא דמיא.

עוֹרְשָנָא ז', תוקף ועוז *Stärke* | strength תרג' תה' ח' ג' (יסדת עוז): אשתתא עושנא.

עוֹרְשָף ז', הצד הרחב של קרדום adze-shaped part of an axe | *der breite Teil einer Axt* כל' פ"ג מ"ג: קורדום שניטל עושפו ממא מפני בית בקיעו.

עוֹרְשָפָא ז', מין קרדום *Breitbell* | adze תרג' ש"א י"ג ב' (מחרשתו): עושפיה.

עוֹת -- נְעוֹת נפ', נהנה *genießen* | to enjoy ירוש' בר' פ"ח י"ב ע"ג: יעותו לאורו.

עוֹקְבִין שם ריש גלותא name of a chief of the Ba-bydonian Jews | *Name eines Exillarchen* שבת נ"ו ע"ב: עוקבן בר נחמיה וכו'.

עוֹקָה נ', גומה, בור *Grube* | pit עיר' פ"ח מ"ב: עוקה מחוקת סאתים.

עוֹקְמָא, **עוֹקְמָן**, **עוֹקְמָנָא** ת', עקום ועקוש *perverse | störrisch* תרג' ירוש' דב' ל"ב ה' (עקש): דרא עוקמא; ספרי האוינו ש"ח: אתם עוקמנים ופתלולים; תרג' איוב ה' י"ג (ועדת נפתלים): אפמגנינוהי עוקמניא.

עוֹקְמָנוּתָא ת', הפכפכות *crookedness | Verkehrtheit* תרג' תה' קכ"ה ח' (עקלקלותם): עוקמנותהון.

עוקצ' עוקצין

עוֹקָן ז', (1) ראש חר של דבר *Spitze* | point כל' פ"ג מ"ה: מחט שניטל חרירה או עוקצה.

(2) בר שעליו תלוי הפרי בעץ | *peduncle of fruits*

Stiel סוכה פ"ג מ"ז: ניטל עוקצו.

(3) האבר העוקץ של עקרב, דבורה וכדומה *sting*

Stachel ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ד: עוקץ עקרב.

(4) אליה *Schwanz* | tail תמיד פ"ג מ"א: העוקץ והרגל החוזה וכו'.

עוֹקָצָא כנ"ל 3, ב"ר נ"ח ע"ב: עוקצא דעקרבא.

עוֹקָצִין שם ממכת במדר טהרות name of a treatise of the Mishnah | *Name eines Mischnatraktates* הור' י"ג ע"ב: נ"ח מר ונ"חני בעוקצין.

עוֹקֵר דְּרִים כנוי לחרוף *Scharf-dialectitian* | *sinniger, Dialektiker* הור' י"ד ע"א: ר' יוסף מ"י רבה עוקר הריב.

עוֹר -- נְתַעֵר נפ', נעשה מומא *to be blinded* | *geblendet werden* תנח' אחריא': נתעורו עיניו.

עוֹר ז', מוץ *Spreu* | chaff ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ד: עור דסערין.

עוֹרְבָמָא נ', נקבת העורב *Raben-she-raven* | *weibchen* שבת מ"ז ע"ב: האומר לעורב צרח ולעורבתא שריקו.

תוס' ברי' א' ג': העונה אחת מעשרים וארבעה בשעה וכו'.

(2) זמן של י"ב שעות a period of twelve hours | *Zwölfstundenperiode* | hours | תוס' מקו' ו': ביום השלישי מהורה וכו' פעמים שהן ארבע עונות.

(3) זמן מסוים stage, time, due season | *Zelt*, *bestimmte Zelt* | ירוש' מ"ק פ"ג פ"ג ע"א: עונת קרית שמעו; עיר' פ"ח כ"ה ע"ב: אם עונת הגשמים היא.

(4) עינוי נפש suffering, privation | *Entbehrung* | ספרא בחוק' פרשה ב' פרק ח"ז עונה של מדבר.

עוֹנָקָא ז', צואר Hals | neck | ברי' ד' ע"ב: הקרוב לגפשו וכו' עונקא.

עוֹנָקְלָא ז', מוט, בד Stange | pole | תרג' יח' מ' מ"ג: ועונקליו נפקין פשך חד.

עוֹנָקְתָא ע"י עוֹנָקָא. ירוש' ברי' פ"ב ה' ע"ג: עונקתיה דההוא גברא רפ"א.

עוֹנָשׁ - חטא crime | *das Vergehen* | ב"ק ק"ה ע"ב: עונש ממון וכו' עונש שבועה.

עוֹנָתָא נ', time | *Zeit* | ברי' פ"ג: מן עונתא ד'הבת וכו'.

עוֹסְקָן ע"י עֶסְקָן. קהל' ה' ה': עוסקן בדברים. **עוֹעִיב** עד ועד בכלל.

עוֹצָבָא ז', (1) עצבות ויגון grief | *Betrübnis* | ברי' כ"ו ע"א: מעוצבא דלבך.

(2) מכסה cover | *Decke* | זבחי' צ"ר ע"א: עוצבא דחשיב עלה לקצעה.

עוֹצָבָה כנ"ל 2. כלי מכ"ז מ"ז: וכל מקום שיש חסרון מלאכה וכו' אלא העוצבה.

עוֹצָר ז', אוצר המלכות treasury-department | *Staatsschatz* | ע"ז ע"א: אל יאמר אדם לעבים עול תחת לעוצר.

עו"ק עוד קשה.

עוֹקְבָא, עוֹקְבָה שמות אמוראים names of Amoraim | *Namen von Amoräern* | עיר' ל"ד ע"ב:

עוקבא בר חמא; ירוש' חג' פ"ב ע"ח ע"ב: ר' עוקבה.

(2) ת', צעיר, עול ימים young | *jung* | ירוש' ברי' פ"ב ה' ע"ג: כהנא הוה עולם מגין כד מליק להכא.

עוֹלָמִית תהי', לעולם, לחלושין for ever, abso- | *lutely* | *für immer, absolut* | ע"ז ד' ע"א: אין מקבלין אותן עולמית.

עוֹלָמְתָא ע"י עוֹלָמְתָא. ביר פנ"ט: עולמין ועולמא.

עוֹלְעִיב עד ולא עד בכלל.

עוֹלְשִׁין זר, מין צמח endive | *Endivie* | כלא' פ"א מ"ב: עולשין ועולשי שדה.

עוֹלִית עשה ולא תעשה.

עוֹלָתִין ע"י עוֹלְשִׁין. ירוש' כלא' פ"א כ"ז ע"א: עולשי שדה - עולתין.

עוֹמָא ע"י אִמָּה. תוס' צוק' כ"ב א' ו': ובטווי וכו' ובכוש ובקומא.

עוֹמָד ז', אומד והשקעה estimate, prognosis | *Schätzung, Prognose* | ירוש' סנה' פ"ט כ"ז ע"א: עומד של טעות.

עוֹמָדָה ע"י עִמָּדָה 1. ירוש' ע"ז פ"ג מ"ג ע"א: לא רצה לקרות עומדה קורין אותו עמידה.

עוֹמָדוֹת תהי', בעמידה, מעומד standing | *stehend* | ירוש' שבת פ"י י"ב ע"ג: שמשתי את אבי עומדות.

עוֹמָם ז', משא load | *Last* | סנה' ק' ע"א: עתיד הקביה ליתן לכל צדיק וצדיק מלא עומסו.

עוֹמָקָא ז', (1) עומק depth | *Tiefe* | כ"ב פ"ד מ"ד: לא את הבור וכו' אעפ"י שכתב לו עומקא ורומא. (2) מרמה cunning | *Tücke* | יב"ע ברי' כ"ב י"ד: ולא הוה בלכבי עומקא.

עוֹמָקָן, **עוֹמָקְנָא** ת', ערוב, נוכל cunning | *tückisch* | דריא זוטא ו': לא יהא אדם לא נוקבן לא עומקן; תרג' תח' ק"א ד' (לכב עקש); ליבא עומקנא (בהו' אחי: עוקמנא).

עוֹנָה - (1) אהר מכ"ד בשעה the twenty-fourth part of an hour | *der 24. Teil einer Stunde*

שם אמוראים | name of several Amoraim
Name von Amoräern מורק כיו עיא: עולא
ביראה.

עולבן, עולבנות, עולבנות, עולבנות, עולבנות
hu-milation, insult | Beleidigung, Demütigung
תרג' דב' ג' ייב (דל): ענותן ומקבל עולבן;
יביע שמי' ג' מיו (העשו לכן): עולבנות דאחאבד
לכון.

עולדה (1) עי' עולא, 2. ירוש' מגי' פ"ב ע"ג ע"ב:
עולה ביראה.

נערה Mädchen | girl אסתר א' מ': עולה
אחת שנשתירה לו עשית אותה אגוסטא.

עולים, עולם, נער boy | Jüngling כ"ר ע"מ:
אתי מעין עלימין ועלימיתא.

עולימא (1) כניל. תרג' שיא י"ז נ"ה (הנער):
עולימא.

ע' עי' עול'מו, תרג' תה' קכ"ז ד' (בני הנעורים):
בנין דעולימא.

עולימו, עולימותא, נ"י, עולימין ז"ר בחרות
נוער youth | Jugend תרג' בר' י"ח י"ב (אחרי
בלותי היתה לי עדנה): בחר דסיבות תהיה לי
עולימו; יביע שמי' ב' ב"ה והדרת לעולימותא;
תרג' יש' נ"ד ו' (ואשת נעורים): וכאתת עולימין.

עולימתא, נ"י, נערה, בתולה Mädchen | girl תרג'
אס' ה' א': עולימתא.

עולם -- עולם תבא אחרית הימים, העולם
שלעתידי לבוא, ימות המשיח, תחית המתים
the hereafter, the Messianic days | das Jen-
seits; die messianische Zeit, die Aufersteh-
ung מנה' פ"י מ"א: כל ישראל יש להם חלק
לעולם הבא.

עולם הזה, העולם הקיים, ההווה this world, the
mundane existence | das Disseits מ"ב נ"א ע"א:
לא כעולם הזה עולם הבא.

עולם (1) עי' עולים. תרג' יש' מ"ב ה' (בחר
בתולה): עולם עם בתולתא.

אחעוי אחס', נעשה לו עול Un- to be wronged
recht erliden תרג' משי' י"ח י"ט (אח נפשע):
אחא דמתעוי מן אחוי.

עניא, עני, עון iniquity | Vergehen תה' נ"א
ד' (עוני): עניית.

שם אמורא Name | name of an Amora
eines Amoräers כ"ב קכ"ט ע"ב: ר' עויא.
עויל עוד יש לומר.

עוילא, עויל, רשע wrong-doer | Böswicht תרג'
אויב י"ח כ"א (משכנות עול): כשיריית עוילא.

עוילא, עויל, ילד, נער boy | Knabe כ"ר פל"ו:
בערביא צוחין לינוקא עוילא.

עוירא (1) ת' סומא, עור blind | blind תרג' שמי'
ד' י"א (עור): עוירא.

שם אמורא Name | name of an Amora
eines Amoräers חול' נ"ה ע"א: ר' עוירא.

עויות, נ"י, פלצות, כוויץ הגוף Krampf | convulsion
חול' מ' ע"ב: שכל הרואה אותם אוחותו עוית.

עוכבניין, עוכבניין, מיני קוצים a species of thistles
eine Art Disteln איכ"ר ד' מ': שהיו מת'ם
מריח עוכבניין.

עוכלא, עוכל, מין מדה ומשקל a measure of capa-
city and a weight | etn Hohlmaß und Ge-
wicht עיר' כ"ט ע"א: עוכלא תבלין וליטרא ירק.

עול עי' עולל. יומא כ"ב ע"א: ניעול בין
מנורה וכו'.

עיל פעל, (1) הביא, הכניס hincel- to bring in
bringen שבת צ"ו ע"ב: מה לי אפוקי מה לי
עויל.

נדרל וצמח sich entwickeln | to develop
ר"ה י"ג ע"א: ודילמא לא עויל כלל.

אחעיל אחס', נכנס hineinkommen | to get in
יומא נ"א ע"ב: ולא מתעויל ליה.

עולא (1) עולל, תנוק, suckling | obild, suckling
Kind כ"ב מ' ע"א: עולא משגש ארחתיה
דאימיה.

עִוְרָה נִי, הבילה *Bündel* | bundle עִיז כִּג עִיז:
עודה של שקיו.

עִוְרָה דִי, מותר *Überschuß* | surplus ירוש' דמי
פִּיה כִּיד עִיז: מעשר שני שבעודת.

עִוְרָפֶא דִי, (1) כִּנִּל. עִיר פִּג עִיז: עודפא שיתין
ותלת.

(2) מעלה יתירה, חשיבות *greater importance* |
Vorzug כִּיב פִּח עִיב: מאי עודפיהו.

עִוְרָרָא דִי, צמר *Wolle* | wool שבת פִּו
ח' עִיב: נפל עודריה דאוניה.

עודה עולם הבא.

עודה עולם הזה.

עִוְרָא עִי עִוְרָא. תרג' תה' נִיז דִי (בעון חוללות):
בעוויא אתילדית.

עִוְרָא שם מקום בכבל *name of a place in*
Babylonien | *Ort in Babylonien* ירוש' יבמ'
פִּא ג' עִיב: שניו עוונניא.

עִוְרָא דִי, מדרגה *(Leiter-)* | *rundle of a ladder*
Sprosse פסיק' בחודש קניא עִיז: שרו של בבל
ע לה שבעין עווקין.

עִוְרָא דִי, עיקום הישרה *perversion* | *das Beugen*
Krümmen אבות פִּח מִיח: על עינוי הרין ועל
עוות הרין.

עִוְרָא, עִוְרָא מיני עופות *names of birds*
Namen von Vögeln כִּל פִּיז מִיז: כנף העוז;
תרג' ויק' יִא יִג (העוניה): ועוויא: יב'ע שם
(הפרס): עווא.

עִוְרָרָא דִי, (1) מין פרי *medlar* | *Mispel* כִּלִּא פִּא
מִיז: ובאילן וכו' והפרישים והעוזרדים.

(2) זרד יבש *dürres Rohr* | *shrunk reed* עִיר
לִיד עִיב: כאן בעוזרין כאן בשאינן עוזרין.

עִוְרָא פִּיע, חטא ועוה *sündigen* | *to do wrong* תרג'
תה' נִיט ח' (בלי עון): על לא עוין.

עִוְרָא פִּעל, צווח *schreien* | *to cry* יב' עִיב:
היבא דלא מעוין.

עובר לַעֲשׂוֹת קודם העשה *vor* | *before doing*
dem Tun פִּס' דִי עִיז: כל המצוות מכרך עליהן
עובר לעשותן.

עִוְרָא דִי, תינוק במעי אמו *embryo* |
Embryo יבמ' לִיז עִיז: כל היולדת לתשעה
עוברה ניכר לשליש ימיה; תרג' תה' מִיח כִּיז:
עובריא במעי אמן.

עִוְרָרָא דִי, ענף, נצר *branch* | *Zweig* תרג' ירוש'
במ' יִג כִּג (זמורה): עוברא.

עִוְרָרָה, עִוְרָרָה נִי, אשה הרה, מעוברת *preg-*
nant woman | *schwangere Frau* יומא פִּח
עִיב: ההיא עוברה דארחא וכו'; בר' כִּיט עִיב:
כאשה עוברת.

עִוְרָרָא נִי, זמורה *branch* | *Zweig* תרג' יב'ע
במ' יִג כִּג (זמורה): עוברתא.

עִוְרָרָא נִי, עברה וכעס *wrath* | *Zorn* כִּיר פִּסִּיז:
עוברתיה ונחרתיה.

עִוְרָשִׁי דִי, מין פרי *quince* | *Quitte* תוס' כִּלִּא
ב' מִיז: גוי שהרכיב פרסק על גבי עובש.

עִוְרָא פִּי, עשה עיגול *to draw a circle* | *einen Kreis ziehen*
תענ' פִּג מִיח: ענ עוגה.

עִוְרָא, עִוְרָא, עִוְרָא נִי, חפירה מסביב לאילן
cavity dug around a tree | *Graben, Furch*
חול' פִּיב מִיז: שופך הוא לתוך עוגא של מיס;
מויק פִּיא מִיז: אין עושין עוגיות לגפנים; ספרא
בהר פרשה א': עוגיות בין אילן לאילן חבירו.

עִוְרָא דִי, כלי ברזל לעצור את הספינה במקומה
anchor | *Anker* כִּיב פִּח מִיז: מכר את התורן
ואת העוגין.

עִוְרָא דִי, מקוה מים *reservoir* | *Wasserbehälter*
תוס' מקו' דִי יִז: עוגל ארבעים סאה.

עוגם עִי אָגַם. תוס' צוק' כִּלִּא ב' מִיז: גוי
שהרכיב פרסק על גבי עוגם.

עוד – וְלֹא עוֹד אֶלָּא לֹא זֶה אֶחָד וְזֶה אֶחָד
and not only this, but... und nicht allein dies, sondern
בר' דִי עִיב: ולא עוד אלא שזוכה ברין.

(2) שלל booty | Beute תרג' יב'ע במ' ל"א י"ב (השלל): עדיתא.

עֲדָל ע' אָדל. עוקצ' פ"ג מ"ד: לולבי זורין ושל עדל.

עדל'ת עשה דוחה לא תעשה.

עד"מ עדות ממון; עדי מסירה; על דרך משל.

עד"נ עדות נפשות.

עֲדָן פיעל, (1) התפתל | sich schmiegen to bend מוק' מ"ז ע"ב: היה מעדן עצמו כתולעת.

(2) גרם עונג, | erfrischen, to enjoy, to refresh Genuß bereiten ירוש' בר' פ"ו י' ע"ב: מיני מעדנים לעדן בהן נפש כל חי.

(3) הִדָּךְ ופִּינֵק | geschmeidig to make soft machen פס' מ"ג ע"א: ומעדן את הבשר.

עד"ע על דעת עצמו; ערבא דערבא.

עֲדָךְ ע' מ' אָדָךְ. (מ"ס). ירוש' עיר' פ"י כ"ז ע"ד: מוסיפין בעדך.

עֲדָר פ"י, חפר במעדר | beha- to hoe hacken cken כ"ס פ"ט ע"ב: השוכר את הפועל לעדור.

נֶעֱדָר נפ' -- נחפר במעדר | gehackt to be hoed werden ירוש' מעש' פ"ג נ' ע"ד: חצר שהיא נעדרת ונזרעת.

עֲדָר פיעל -- ע' עֲדָר. תוס' מעש' ב' י"ג: פועלים שהיו מעדרין בשדה.

עֲדָר פ"י, (1) ע' עֲדָר. ויק' פכ"ה: זיל עדור.

(2) עזר to help | Helfen תרג' מש' י"ג י"ב: מן דמשרי למעדריה.

עֲדָר פועל, ע' עֲדָר. ויק' פכ"ה: ומעדרנה קרמיהון. עד"ש ערוב דבר שחין.

עֲדָשָׁה (1) כלי לחמם חולה מעים -warming vessel | Wärmflasche תוס' שבת ג' (ד'), ז': לא יתן עדשה מלאה חמין על מעיו.

(2) כף מאזנים | Wagschale scales תוס' כ"י ב"מ ג' י"ג: בעדשה אחר המסמר.

(3) בית כבול בנת a trough in the wine or

oil press | Becken in der Kelter ירוש' ע"ז פ"ה מ"ד ע"ב: הדסין והערשה.

ע"ה עורת השם; עליו השלום; עם הארץ. עהא"מ על הראשונים אנו מצטערים.

עד"ב עולם הבא.

עד"ז עולם הזה.

עהכ"א עליו הכתוב אומר.

עד"ק עיר הקודש.

עד"ר עין הרע.

עד"ש עליו השלום; עשרת השבטים.

עדישי"מ עד היכן שידו מגעת.

עוב' עובדיה.

עֹבֵד ז', (1) שק Sack | bag תוס' כ"י ד' מ"ז: עובי הצמר.

(2) קמט, כפל Falte | fold חול' מ"ט ע"א: עובי בית הכסופות.

עֹבֵא ז', (1) חיק Schoß | bosom תרג' מש' ה' ב' (ח"ך נכריה): עובא דאחרייתא.

(2) גוף אילן Gezweige | ramification תרג' איוב מ" ל"ב (וכופתו לא רעננה): ועוביה לא תהי עבויא.

עֹבֵדָא, עֹבֵדָא ז', עֹבֵדָתָא, עֹבֵדָתָא נ', מעשה, מאורע, Vorgang | event, fact, case קיד' ע"ט ע"ב: עבר עובדא כוותיה דרב; ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"א: ר' יומי בן שאול הוה מישתעי אהן עובדא; תר' פ"א מ"ח ע"ב: הוה עביד עובדא; שבת פ"ב ד' ע"ד: עובדיתה.

עֲבָד עֹבֵדָא פְּוֹתִיָּה ד" עשה מעשה כדעת... to act in accordance with | in Übereinstimmung קיד' ע"ט ע"ב: עבר עובדא כוותיה דרב.

עֹבֵר, עֹבֵר וְשֹׁב נוסע, עובר אורח | traveller Durchreisender סנה' ע' ע"א: דרש עובר גלילאה; ירוש' שבי' פ"ג ל"ד ע"ג: לא חשו לעוברין ושבין.

ערִיִּדָה נִי, עור החיה שנשרפה the skin of the
torn animal | *Fell des zerrissenen Tieres*

בִּיָּק יִיא עִיִּא: יביא עדודה לבִּיָּד.

ערִיִּנֹא עִי עִדָּבָא 1. תרג' אס' ט' כִּיד (הוא
תגורל): איהו הוא עדווא (בהו' אח': ערבא).

ערִיִּזִי ז', הריון, עיבור | *Schwanger-*
pregnancy | *schafft* בִּיר פִּיכ: הרונך זה צער העריו.

ערִיִּיק על דא ודאִי קבכניא.

ערִיִּות - הגדת ערים | *Ze-*
testimony, evidence | *genaussage, Zeugnis*
עדות שקר.

ערִי 1) ז', קור | *Kälte* cold | תרג' זכ' יִיד ו'
(יקרות): ערי.

2) מהיג, זהו | *this is* | *das ist* בִּיר מִיב עִיִּא:
ערי כפנא.

ערִי שם איש | *männlicher Name*
מנ' מִיט עִיב: כדערי טיינא.

ערִיִּא נִי, ספחת | *Schorf* scurf | תרג' ויק' יִיד נִי
(ספחת): עריא.

ערִיִּזֹת שם מסכת בסדר נזיקין
of the Talmud | *ein talmudischer Traktat*
בר' כִּיח עִיב: עריות בו ביום נשנית.

ערִיִּין תהיִם, ער היום הזה | *noch immer*
still | חג' מִיז עִיב: עריון יש מזרעו בעולם.

ערִיִּינָה עִי אִדִּיִּינִי. מפרא מצורע זבים פרשה
א' פרק ב' משכב ולא עריונה.

ערִיִּיק פִּיע, היה מוטב ומובחר | *to be better*
besser sein חג' מִיז עִיב: הי מינייהו ערִיִּיק; כִּימ
קיא עִיב: לא עריפת מינאי.

ערִיִּרה נִי, חפירה במערר | *hoeing* | *das Schau-*
feln קהליר ב' כִּיג: עדור לי שתי ערירות.

ערִיִּשא שם אשה | *Frauen-*
name תרג' יבִּיע בר' כִּיא: ונסים איתתא ית
עדישא.

ערִיִּתָא 1) עִי עִדָּא. תרג' ויק' יִג ח' (המספחת):
עריתא.

קיימות: שבי' מִיא: ער אימתי חורשין
בשביעות.

ער חִיכֵן עִי עִד פִּמָּה. קיר' לִיא עִיִּא: ער חיכֵן
כיבוד וכו'.

ער וְעִד פִּבְּלָל לרבות את גבול השיעור עצמו,
מלבד | *inclusive of* | *einschließlich* נִיח
עִיב: איכא ער ועד בכלל.

ער וְלֹא עִד פִּבְּלָל למעט את גבול השיעור
עצמו, מלבד | *exclusive of* | *ausschließlich*
שם: ער ולא ער בכלל.

ער פִּאָן ער מקום זה, שיעור זה, זמן זה, *thus far*,
till now | *bis hierher* חול' קי' עִיב: ער כאן
לחולין ער כאן לתרומה.

ער פִּמָּה ער איזה שיעור | *how far* | *wie weit?*
wie viel? שבי' פִּיג מִיב: ער כמה מזבלין ער
שלוש שלש אשפות לבית מאה.

ער - סמרטוט לבריקת הנדה | *a piece of cloth*
used by women for ascertaining their con-
dition of cleanness or uncleanness | *Tuch zur*
Feststellung der Blutung der Frau נִיח
לִיב: ער שהוא נתון תרת הכר ונמצא עליו דם.
ערִא 1) פִּי, גול | *erbeuten* | *to capture* תרג' יש'
י' ו': למערי עראה.

2) מהיג, זאת | *this* | *dies* פִּס' נִיג עִיב: ערא
תהא.

ערִי פִּעל, כניל 1. תרג' אס' ח' יִיא (לבו): לעראת.
ערִא ז', שובב | *Räuber* | *plunderer* תרג' יר' ל'
מִיז (והיו שאמיק למשמה): ויהיו עדיך לעדי.

ערִאָה ז', שלל | *Beute* | *booty* תרג' יש' י' ו':
למערי עראה.

ערִבָא ז', 1) גורל | *Los* | *lot* תרג' ויק' מִיז ח'
(גורל אחר): ערבא חד.

2) מנת, חלק | *Anteil* | *share* תרג' רב' לִיב
מ' (חבל נחלתו): ערב אחסנתיה.

ערִג על דרך גוזמא.

ערִה - עדות | *Zeugenaussage* | *testimony* תוס'
צוק' בכורות ג' ח': שחר ערתו.

(2) כרך *to iwine around | umwickeln* 'ירוש' כלא' פ'ט ל'ב ע"ד: נסב פיספי דעמר ועגלה על תריוהון.

עגל, עגלא: **בַּעַל, בַּעַלָּא, לַעַגַל** תח"פ, במהרה, מיד *very soon | alsbald* פס' ע"ה ע"א: כי היכי דתימות בעגלא: תרג' איוב כ' ה' (מקורב): בעגל: ברי י"ח ע"ב: לעגל קא אתית.

עגלא נ"י, (1) עגלה, רכב *Wagen | wagon* תרג' יש' כ"ח כ"ז (ואופן עגלה): גלגלי עגלא.

(2) עגל *calf | Kalb* תרג' יכ"ע ברי מ"ו י"ט (עגלה משולשת): עגלא ברת חלת שניו.

עגלה -- אחד מקבוצי הכוכבים *the constellation called Charles' Wain (Ursa Major) | das Sternbild „Großer Wagen“* פס' צ"ב ע"ב: מעולם לא ראינו עגלה בדרום ועקרב בצפון.

עגלתא נ"י, (1) כנ"ל. ברי נ"ח ע"ב: רישא דעגלחא.

(2) אגן *basin | Becken* 'ירוש' שבת פ"ג ו' ע"א: מהו מיתן צלוחיתא גוא עגלחא.

עגמה: עגמת נפש צער, ימורים *grief | Be-trübnis* שבת קמ"ו ע"א: מפני עגמת נפש.

עגן פ"י, אסר בבית הסוהר *to imprison | ein-kerkern* תרג' יש' מ"ב ד' (אסיר): עגיניו.

עגן פעל, עזב את אשתו עגונה *to make lonely, to desert (a wife) | seine Frau verlassen* גיט' כ"ז ע"ב: ומעגן ומותיב לה.

אֵיעַגַן אתפ', נשארה עגונה *to remain a widow in life | ohne Scheidebrief, als Aguna* *zurückbleiben* כ"מ י"ט ע"א: משום דלא תעגין.

עגג ע"י גַעַגַע. פסיק אחרי קע"א ע"ב: חמי אפרוחין מעגגין באדמה.

עגרון ת', בהיר *light-coloured | hell-farbig* תוס' דמ' ד' כ"ג: הניח עגרון וכו'.

עד' עדיות.

עד -- עד אַיִבן, עד אַיִמתי עד איזה זמן *how long | wie lang* שחש"ר ד' ר"ל: עד איבן היו

עגונה נ"י, (1) אלמנה חיה, אשה שבעלה נעלם ואין ידוע אם הוא חי או מת ואין היא יכולה להנשא לאחר *tied to an absent husband, deserted wife | eine Frau, deren Mann vermisst ist* גיט' ל"ג ע"א: מפני תקנת עגונות.

(2) אחרון שבדיר *left lonely in the stable | das letzte im Stalle* ב"ק פ' ע"ב: ובלבד שלא ישהא העגונה בהן שלשים יום.

עגול ז', עיגול *circle | Kreis* תוס' נגע' ו' ג': בית העגיל.

עגיל, עגילא מגן, מוחרה *round shield | runder Schild* תרג' תח' ל"ח ב' (מגן וצנה): תרים ועגיל: שם צ"א ד' (צנה ומוחרה): תריסא ועגילא.

עגל פ"י, עשה עיגול *to circle | einen Kreis ziehen* שבת פ"ה ע"ב: עושה ערוגה ו' על ו' ועוגל בח חמשה.

נַעַגַל נפ', נעשה עגול *to be rounded | rund werden* 'ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"ב: הוא נסלל ונעגל.

עגל פיעל, (1) ע"י עגל. תעג' פ"ג מ"ה: חוני המעגל.

(2) גלגל *to roll, to press | walzen* מכות פ"ב מ"א: היה מעגל במעגילה.

העגיל הפ', ע"י נַעַגַל. אהל' פ"ז מ"ד: עד שיעגולו ראש כפיקה.

התעגל התפ', (1) ע"י נַעַגַל. נדה ג"ז ע"א: כל שמתעגל ויוצא.

(2) התגלגל *to roll oneself | sich wälzen* 'ירוש' סנה' פ"י כ"ח ע"א: טבלא של שייש להתעגל עליה.

עגל פ"ע, היה עגול *to be round | rund sein* 'ירוש' עיר' פ"ב כ' ע"א: בהן דעגלין.

עגל פעל, (1) עשה בצורת עיגול *to round off | rund machen* מנ' צ"ד ע"ב: דעגל להו מיעגל.

עֲבָרָה -- (1) השמעות קול, הכרזה | proclamation
Verlaufbarung | ר"ה ל"ד ע"א: דגמר עברה

עברה ממשה.

(2) פעולת העובר - *passing-by* | *das Vorüber-gehen*

ירוש' ב"ק פ"ב ג' ע"א: בשעת עברתו.

(3) גמר והפסקה | *das Aufhören* | *ceasing* נדה

פ"א מ"ז: בשעה שהן אוכלות בתרומה וכו' אף

בשעת עברתו מלאכול בתרומה.

עֲבָרִי -- הלשון העברית, לשון הקודש | *the Hebrew*

language | *die hebräische Sprache* ירוש'

מג"י פ"א ע"א ע"ב: עברי לריבור.

עֲבָרִיין, **עֲבָרִינא** ז', עובר עבירה, חוטא ופושע

apostate, sinner | *Sünder, (Gesetzes-)Über-*

treter נדה י"ג ע"ב: המקשה עצמו לדעת וכו'

נקרא עבריון; שבת מ' ע"ב: האי מאן דעבר

אדרכנן שרי למקרי ליה עבריונא.

עֲבָרִית תח"פ, בלשון העברית, בלשון הקודש | *in*

Hebrew | *hebräisch* גיט' פ"ט מ"ה: גט שכתבו

עברית.

עב"ש עני באותה שעה.

ע"ג על גבי; על גב.

עֲגָבוֹת נ"ר, אחורים, שית | *posterioris* | *Hinter-*

backen נדה ל' ע"ב: ושני עקיבו על שתי

עגבותיו.

עג"ד על שלשה דברים.

עָגָה פ"י, הגה את השם באותיותיו | *to spell the*

name of the Lord | *den Gottesnamen aus-*

sprechen סנה' ק"א ע"ב: ההוגה וכו' תנא

בגבולין ובלשון עגה.

עגול שם איש | *a man's name* | *männlicher Name*

ירוש' יבמ' פ"ו ז' ע"ג: ר' חנינה בר עגול.

עגול ע"י עיגול, ב"מ פ"ב מ"א: מצא עגול ובתוכו

חרס.

עגולגולת, עגולגולת ת"נ, בצורת עגול

round | *rund* חול' ס"ד ע"א: כל שכודרת

ועגולגולת; ע"ז מ' ע"א: כל שכודרת ועגולגולת.

limits | *die Stadtgrenzen erweitern* עיר' פ"ה

מ"א: כיצד מעביר את הערים וכו'.

(5) הוסיף חודש לשנה או יום לחודש - *to inter-*

calate a month (or a day) | *einen Schalt-*

monat (oder Schalttag) hinzufügen סנה' י"א

ע"ג: על שלשה דברים מעביר את השנים; ר"ה

י"ט ע"א: מימות עזרא ואילך לא מצינו אלול

מעובר.

עֵבֶר אֶת הַדִּין ע"י עֵבֶר אֶת הַדִּין. שמור פ"ל:

עיברה את הדין.

עֵבֶר פועל, נשתנה ונמתרם, *to be disfigured,*

to decay | *entstellt werden* פ"ו מ"ט:

נטמאו בעלים או שמתו תעובר צורתו וישרף.

הַעֵבֶר -- מרח *to stroke* | *streichen* ירוש' שבת

פ"ד י"ד ע"ג: מעבירין על העין.

הַעֵבֶר עַל הַדִּין ע"י עֵבֶר אֶת הַדִּין. שמור פ"ל:

הבריות מעבירין על הדין.

הַתְּעַבֵּר התפ' -- (1) הרתה האשה *to become*

pregnant | *schwanger werden* כ"ר מ"ה:

אין האשה מתעברת מביאה ראשונה.

(2) נתחבר הישוב עם העיר הממוכה - *to be con-*

solidated into one township | *eingemeindet*

werden ירוש' עיר' פ"ה כ"ב ע"ב: יכול אני

לעשות שתהא בית מעון מתעברת עם מבריא.

(3) געשתה השנה מעוברת, נעשה החודש מלא

to be intercalated | *zum Schaltjahr oder*

Schaltmonat werden ב"מ פ"ה מ"ה: המשכיר

בית לחבירו לשנה נתעברה השנה וכו'; ירוש'

ר"ה פ"ג נ"ח ע"ג: ניסן לא נתעבר מימיו.

עֵבֶר פעל הסיר *to remove* | *besettigen* חול'

י"ח ע"א: שמתיה ועבריה.

עֵבֶרָא ז', בריח *Riegel* | *bolz* תרג' שם' כ"ו

כ"ח (הבריה התיכון); עברא מציעאה.

עֵבֶרָא ת"י, עברי *Hebräer* | *Hebrew* תרג' ב"ר

י"ד י"ג (אברם העברי); אברם עבראה.

עֵבֶרָה ע"י עֵבֶרָה. יומא פ"ח ע"א: עבר עברה.

עֵבֶרָה ע"י עֵבֶרָה. תוס' יומא ה' (ר'); עברה

שהריחה וכו'.

chamber-pot | *Nachtopf* | בית קבול לשופכין (3)
בר' כ"ה ע"ב: גרף של רעי ועבוס של מימי
רגלים.

עֲבִיטָא ז', כנ"ל 1. תרג' בר' ל"א ל"ד (בכר
הגמל): בעביטא דגמלא.

עֲבִיצָא ע"י תְּבִיצָא. ירוש' חלה פ"א נ"ח ע"א:
אילין דעבדין עביצין.

עֲבִירָה ז', מעבר *das Durchgehen* |
ירוש' עיר' פ"א י"ט ע"א: כרי עבירת אדם.

עֲבִירָתָא נ', חטא *transgression*,
sin | *Übertretung, Sünde* | אבות פ"ד מ"ב:
שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה; תרג'
מש' י' כ"ג (עשות זמה): עביד עבירתא.

עבפמ"ה עוסק במצוה פטור מן המצוה.

עֲבִין ז', בדיל *tin* | *Zinn* | תרג' יח' כ"ז י"ב
(בדיל): עבין.

עֲבֵר - עֲבַר אֶת הַדִּין החמיר ביותר *to be too*
severe | *zu rigoros sein* | מדות פ"ב מ"ב: עשיתן
כאילו עברו עליו את הדין.

עֲבֵר לִפְנֵי תְּפִלָּה התפלל בתורת שליח. צבור
לפני העמוד בבית הכנסת *to act as reader of*
prayers | *vorbeten* | תרג' ע"א: העובר לפני
התיבה ומעביר יעבור אחר תחתיו.

נַעֲבֵר נָפִי - נעשה חטא *to be committed (a sin-)*
gesündigt werden | *ful act* | תוס' ב"ק י' ג':
בהמה ונעברה בה עבירה.

עֲבֵר פִּיעֵל - 1) מילא והשלים *to be completed*,
hinter sich haben | *to be full* | תמורה כ"א
ע"ב: המאת שעיברה שנתה.

2) עבר עבירה, חטא *to transgress* |
Vorschrift | *übertreten* | ירוש' כת' פ"ז ל"א ע"ג:
נשים המעברות על הדת.

3) היתה האשה הרה *to be pregnant* |
schwanger sein | קיד' ל"א ע"ב: כי עיברתו אמו
מת אכיו.

4) הרחיב גבולות העיר *to extend the city*

עֲבֹדָה זָרָה פולחן אלילים, אלהים אחרים
idolatry, *heathen deity* | *Götzen dienst, Götz*
ע"ב: העובד עבודה זרה וכו'; ע"ז י"ב ע"ב: עיר
שיש בה ע"א.

עֲבֹט - ע"י עֲבִיט 2. תוס' צוק' מעשר ג' י"ג:
עבוס של ענבים.

עבו"כ עבודת כוכבים.

עֲבֹף ת', בעל עלים הרבה *thick with leaves* |
dichtbelaubt | תרג' מל"א י"ד כ"ג (רענן): עניף
(צ"ל עבוף).

עֲבֹרָא ז', ע"י עִיבֹר. נדה מ' ע"א: בתרי עבורי.

עֲבֹרָא ז', 1) עובר אורח *passer-by* |
ירוש' תעני' פ"ד ס"ט ע"א: כפר בוש דלא הוו
מקבלין לעבורא.

2) מעביר נחלה וכדומה *one who hands over* |
Übertragender | ב"ב קל"ג ע"ב: לא תהוי כי
עבורי אחסנתא.

עֲבֹט ע"י עֲבִיט 2. ירוש' מו"ק פ"ב פ"א ע"א: דורכין
את עבטו.

(עבט) אֶעֱבֹט אתם, נתמשכן *to be seized* |
gepfändet werden | ב"ק ק"ג ע"ב: בר מתא
אבר מתא מיעבט.

עֲבִי פ"י, היה גס ועבה *to be rough* | *rauh sein* |
חול' ל"ח ע"א: הא דעבי קלה הא דעמי קלה.

עֲבִיָּא 1) ז', עובי *thickness* | *Dicke* | תרג' ירוש'
שמי' י"ט מ' (בעב הענן): בעביא דעננא.

2) ת', כיסוי *cover* | *Decke* | ירוש' תעני' פ"ב
ס"ח ע"ב: עבדוה עביא.

עֲבִיד ת', עשוי, נהוג *used to, likely* | *üblich* |
ר"ה כ"ב ע"ב: מילתא דעבידא לאיגלוויא.

עֲבִירָתָא נ', עבודה *business, occupation* |
Arbeit, Geschäft | ב"מ צ"א ע"א: בעבירתיא מירד.

עֲבִיט ז', 1) מרדעת, אוכף *saddle* | *Sattel* | כלי פכ"ב
מ"ב: עביט של גמל.

2) מין סל *basket* | *Korb* | כ"מ פ"ה מ"ז: עביט
של ענבים.

ע"א עבודת אלילים; עד אחר.

עאכ"ו, עאכ"כ על אחת כמה וכמה.

עאל ע"י עלל. תרג' יביע שם' ז' כיג (ויבא אל ביתו); ועאל לביתיה.

עאן נ', צאן תרג' איוכ א' ג' (שבעת אלפי צאן); שבעא אלפין דעאן (כחו' אח'; דען).

עאתא נ', עולא Unrecht | wrong תרג' משי' מ"ו ט"ז; ועאתא בהן.

עב -- שק Sack | bag כל' ס"ו מ"ז; עב כמות ותכריך כמות.

עבב פיעל, כיסה בעבים, הקדיר to cloud, to cloud, to bewölken, verdunkeln | darken כ"ר פ"ג; עב שהוא מעכב את פני הרקיע.

עבבי עובר בבל יראה.

עבד -- נעבד -- נעשה בו פולחן, נחשב לאלהות to be worshipped | als Gottheit verehrt werden תמורה כיח ע"א: איהו הנעבד כל שעובדין אותו.

עבד פיעל, (1) תיקן והכשיר | de- to prepare | arbeiten שבת ע"ה ע"ב; האי מאן דמלח בישראל חייב משום מעבד.

(2) עשה את העור ראוי לשימוש | tan | gerben שם ע"ג ע"א: המעבד את עורו וכו'.

נתעבד נתמ', ע"י נעבד. תמורה כיח ע"א: לא נתעבדה בהן עבירה.

עבדו, עבדות, עבדותא נ', מצב העבד

slavery, servitude | Knechtschaft גימ' פ"ו

ע"א: עבדא דנן מוצדק לעבדו; פס' פ"י מ"ה; הוציאנו מעבדות לחרות; תרג' שמי' י"ג ג' (בית עבדים); בית עבדותא.

עבדן ז', מעבד עורות Gerber | tanner שבת פ"א מ"ה; אין נותנים עורות לעבדו.

עבדן ז', בעל זקן מגורל Dick- | thick-bearded מנח' ק' ע"ב; עבדקן סכסן.

עבד -- נעבד נמ', נעשה גם ועבד to become עבד thick | dick werden | ונעבד ולא נעבד יותר.

עבד פיעל, עשה עבה וגם to make thick, to con- | dichte machen | dense ירוש' פאה פ"ג י"ז ע"ג; עיבה על מנת להדל.

העבד הפ', ע"י נעבד, תוס' כלא' ג' ד'; העבו ונעשו מכוונות.

עבד ת', גם thick | dick ביצה כ"ב ע"ב; מאי פת עבה -- פת מרובה.

עבדן -- ברכת "רצה" שבתפלת שמונה עשרה the first of the last three sections of the prayer of Benediction | die erste der drei letzten Benediktionen im Achtzehngebet בר' כ"ט ע"ב; נזכר בהודאה חוזר לעבודה.

העבדן לשון שבועה an oath | eine Schwur formel | יבמ' ליב ע"ב; קסץ ר' חייא ונשבע העבודה כך שמעתי מרבי.

to tear down | *niederreißen* (4) **סָתַר** - 4

שבת פ"ז מיב: הכונה והסותר.

to loosen the hair | (*die* פרע את השיער *Haare*) *auflösen*

סוטה פ"א מ"ה: סותר את שיערה.

to invalidate | *aufheben, annullieren* (3) ביטל

סנה' ל"א ע"א: כל זמן שטביא ראה סותר את הריון נד' פ"ג מ"ג: סותר את הכל.

to contradict | *widersprechen* (4) התנגד, סירך

סוכה כ"ו ע"ב: מעשה לסתור.

to break open נִסְתַּר נפ' - נפתח המכה שוב

again (wound) | *aufbrechen (v. d. Wunde)*

ביק פ"ח מ"א: חיתה ונסתרה.

סָתַר פיעל - העלים *verbergen* | to conceal מנ"י

י"ג ע"א: שהיתה מסתרת דבריה.

to be undone, to go נִסְתַּרְתָּ התפ' - נתפרד

apart | *auseinandergehen, sich auflösen*

ירוש' בלא' פ"ט ל"ב ע"ד: מסתתר הוא וכו' מתקיים הוא.

a man's name | *männlicher* שם איש **סְתָרִיָאֵל**

Name בכורות נ"ז ע"ב: ר' ישמעאל בן סתריאל.

to chisel | *meißeln, behauen* ופסל **סִתֵּת** פיעל, חצב

שבת פ"ב מ"א: המסחת והמכה בפטיש.

stone-cutter | *Steinmetz* אבנים **סִתֵּת** ז', חוצב

כל' פכ"ט מ"ז: מקבת של סתתין.

under suspicious circumstances | *ver-*

dächtiges Alleinsein einer verheirateten

Frau mit einem fremden Mann סוטה ב'

ע"א: קינוי וסתירה.

(3) ביטול *Annulierung* | *cancelling* ירוש' נז'

פ"ב ע"ב: סתירת תער כתער ממש.

סת"ם ספרים תפלין מזוזות.

סָתַם - נָסַתַם נפ', נעלם | *concealed* to be

verhehlt werden בר' קנ"ד: שנסתמו ממנו.

נָסַתַם נחפ', (1) כניל. סוטה י"ג ע"ב: שנסתמו

ממנו שערי חכמה.

(2) נאטם ונסתם *verstopft* | *to be closed*

werden כל' פ"ד מ"ה: נסתמו הנקבים.

(3) נשתק *verstummen* | *to stop speaking*

סנה' ל"א ע"ב: עד שיסתתם מענותיו.

סָתַם, סְתָמָא (1) ז', דבר סתום, בלתי קבוע,

דרך כלל בעלמא *something unknown, unde-*

fined | *Unbekanntes, Unbestimmtes* מנ"י

מ"ג: סתם נזירות שלושים יום; כ"ט מ"ז ע"א:

סתמא דמלתא.

(2) הלכה שלא נאמר בה שם אומרה *anonymous*

Halakhah | *anonyme Halacha* סנה' י"ח ע"א:

סתם מתניתין ר' מאיר סתם תוספתא ר' נחמיה;

שבת קנ"ז ע"א: סתמא אחרינא אשכח.

(3) תה"פ, בלי קביעות ותנאי | *without terms*

ohne nähere Angaben, schlechtweg מכות ג'

ע"ב: המלוה את חבירו סתם; כ"ב ס"א ע"ב: אי

אמר ליה ארעתא סתמא מיעוש ארעתא שתיים.

הם אכדו ולא סררוחן; קיד' עי' עיב: סררותא דמתא.

סֶרְתָּא נ', שעורה *Gerste* | *barley* תרג' שמי' מ' ל'יא (והשעורה נכתה): וסרתא הוות בסירא.

מִשְׁדֹּחַ סקילה שריפה הרג וחנק.

מִשְׁכָּם סירכא שלא כסדרן.

סִת ספר תורה; סופי תיבות.

סְתוּנֵיזֹת דר, פירות סתיו *late fruits* | *Winter-früchte* שב'י פִּט מִיט: הסתוונות וכו' כל זמן שבכרו ער שלא עלה הקיץ.

סְתוּמָה ז', סתימה ואטימה *Verschluss* | *closing up* עי' סִט עיב: סתומו ניכר.

סְתוּמָה נ', (1) פרשה בתורה המתחלת באמצע השורה *a section in the Torah beginning in the middle of the line* | *Abschnitt in der Torahrolle, der mitten in der Zeile beginnt* סופר' א' יד: פתוחה שעשאה סתומה וסתומה שעשאה פתוחה.

(2) עי' סְתִימָה, תוס' בלי' ב'ק' ו' מיו: מן הסתומה ולפנים.

סְתוּרָא ז', סותר ומחריב *Zerstörer* | *destroyer* יומא ו' עי'א: בנוי ביד סתורי.

סְתִידְרָאוֹת ניר, עמודים *Pfähle* | *piles* ארר'נ פליא: סתידראות בעולם סתידראות באדם זה זרועותיו של אדם.

סְתִימָה נ', כיסוי, מגירה *Ver-* | *closure, cover* *schluß* כלי פִּח מִיח: מן הסתימה ולפנים.

סְתִימָתָא ת', תנא שמעלים שמו, שונה סתם משנה *an unnamed Tanna* | *Autor einer anonymen Mischnah* בכורות ל' עי'א: זו דברי ר' עקיבא סתימתאה.

סְתִירָה נ', (1) הריסה *das Zer-* | *destruction* *stören* מגי' ל'יא עי'א: שסתירת זקנים בניין ובניין נערים סתירה.

(2) התיחרות חשורה של אשת איש עם איש אחר *a married woman's retirement with a man*

סְרַעְפִּים דר, מחשבות, שרעפֿים | *thoughts* *Gedanken* מדר' תה' צ"ב: סרעפי לב.

סְרַפִּיָא דר, שרפים, מלאכים | *Seraphim, angels* *Seraphim, Engel* תרג' יח' א' ח': סרפיא.

סרפינים, סרפינים עי' סלְפִיד. איכ"ר פתיחתא: להרים קול בתרועה - סרפינס; קהל"ר י"ב ז': בסרפינים.

סרפס עי' סר אָפִיס. תוס' עי' ו' (ז'), א': דמות מניקן וסרפס.

סָרֶק פִּי, (1) ריסק פשתן או צמר | *to hatchel* *hecheln* סוטה פִּט מִיח: ומותר לסרוק שם פשתן.

(2) עשהיאת השער במסרק *to comb* | *kämmen* ירוש' פס' פִּט כ"ז עיב: גרה חופפה וסורקת. (3) גרר *to flay* | *zerschinden* סִט א' עיב: חיו סורקין את בשרו.

סָרֶק פִּעַל, (1) עי' סָרֶק 1. ב'ק צ"ג עיב: הא דנפציה נפוצי הא דסרקיה סרוקי.

(2) עי' סָרֶק 2. מר'ק ו' עיב: לסרוקי סוסיא.

סָרֶק פִּיעַל, ציבע *to paint* | *färben* כלי' פִּטו' מִיב: סרקן או כרכמן.

סָרֶק ז', סוך *Schminke* | *paint* מר'ק מ' עיב: מעבירה סרק על פניה.

סָרֶק עי' אֵילָן סָרֶק. ב'ק צ"א עיב: להקרים סרק למאכל.

סָרְקָא ת', פסול *unlawful|ungesetzlich* ירוש' תעג' פִּט ס"ד עיב: שמעית עליהן דאינון סרקין.

סָרְקָא, **סָרְקִי**, **סָרְקִיָא**, **סָרְקִיָא** ת', ישמעאלי, ערבי *Saracen* | *sarazenisch* *Sarazene* תרג' ירוש' בר' ל'ז כ"ה (ארכת ישמעאליים): סיעת סרקאין; ירוש' דמ' פִּט כ"ב עי'א: מן דמלכא סרקאין; ירוש' תר' סוף פִּח: עלל חר סרקיאין; ילק' במ' תשעיא: כאהלים של סרקין.

סָרְרָה, **סָרְרֹתָא** נ', שררה, שלטון *office* | *command* *Amt, Herrschaft* תנח' קרח ט':

ע"א: אית לה מירי למיסרדן; ביצה י"א ע"א:
סרוכי סרדן וסלוקן.

סְרָדָה ז', גררא, טפל, חקוי clinging to, following
the example | *das Anhaften, Anhängen*,
Nachahmung נדה ס"ז ע"ב: משום סרד בתה.
סְרָכָא ז', (1) כנ"ל, ביצה מ' ע"א: סרכא דמשכא.
(2) מנהג *Gewohnheit* | *habit* ע"ז ל' ע"א: סרכא
דגברא נקימה.
(3) ענף, שריג *branch* | *Zweig* שהש"ר א' א':
סרכא דאקים תאינתא.

סְרָכָן ז', שר ושלום *Be-* | *commander, officer*
fehlschaber, Fürst תרג' יב"ע שמו' כ"ד א':
מיוכל סרכן חכמתא.

סְרָנִיק פ"י, חסם *to stop* | *verstopfen* תרג' תה'
ס"ג י"ב (יסכר פ"י): יסרניק פומחון.

סְרַם פיעל, (ז) עקר אברי הזכרות *to mutilate*
kastrieren קיר' כ"ה ע"א: שסרמו רבו בבצנים.
(2) הפך את הסדר *umstellen* | *to transpose*
כ"ב ק"ט ע"ב: סרם המקרא ודרשהו.

הַסְרָרָם התפ"י, (1) נעשה סרים ועקר *to be castra-*
ted | *kastriert werden* שבת ק"י ע"ב: הרוצה
שיסרם תרגנול יטול כרבולתו ומסתרם מאליו.
(2) נעקר ונחרב *to be destroyed, to be*
zerstört, entwurzelt werden uprooted | סנה'
צ"ג ע"ב: נסתרסה עבודה זרה.

סְרָסוֹר ז', מתווך במסחר | *middleman, broker*
Vermittler ב"ר ס"ח: למלך שעשה לו סחורה
על ידי סרסור והפסיד על מי יש לו להתרעם
לא על הסרסור.

סְרָסְיָא (1) ז', משרת *Bedienter* | *servant* ב"מ
מ"ב ע"ב: אמר ליה לסרסיה וכו'.

(2) ת', סורי *Syrian* | *syrisch* בכורות מ"ט ע"ב:
אסתירא סרסיא.

סְרָסֵר פ"י, תיווך במסחר וכדומה *to be agent*
vermitteln תנח' ויק' ו': היו מסרסרין זה לזה.

סְרָסְרוּת נ', תיווך *Vermittlung* | *agency* ב"ר
פע"ב: סרסרותן של דודאים.

סריגי חלונות; אחל' ס"ח: מ"ד: הסריגות
שבהלונות; תרג' איוב י"ח ח' (שבכה): סריגתא.

סְרִידָה ע"י סרוד. תנח' בשלח י"ח: וימלאו
סרידה תבן.

סְרִידָא ע"י סְרִידָא 2. ירוש' סנה' פ"ז כ"ה ע"ד:
לסריה קרא.

סְרִיוֹת, **סְרִיוֹתָא** נ', ריח רע *stench* | *übler*
Geruch ב"ר ס"א: מקום סריות; תרג' יב"ע במ'
י"א כ' (עד אשר יצא מאפכם): עד דתפוק
סריותא מנחריכון.

סְרִיידָה ע"י סְרִיוֹת, ב"ר פס"ג: ותצא סריותו עמו.

סְרִיבָא ז', פעולת המטפס *climbing* | *das*
Klettern ב"ק כ"ב ע"א: גריא בסריבא.

סְרִיק ע"י סְרִיק, תוס' כלי ב"מ ב' ד': קנה
מאזנים של סריקות.

סְרִיקָא (1) ת', ריק *empty* | *leer* יכמ' ס"ז ע"א:
גופא סריקא וכו' מליא.

(2) ז', סורק פשתן *Hechler* | *hatcheller* תרג'
יש' י"ט ט"ז: כיתנא דסריקין.

סְרִיקָה נ', נפוך הפשתן *hatchelling* | *das*
Hecheln מוטה מ"ו ע"ב: סריקת פשתן.

סְרִיקוֹתָא נ', (1) ממרק *comb* | *Kamm* נדה נ'
ע"א: סריקותא מקמלי קלמי.

(2) הכל וריק *vanity* | *Nichtigkeit* תרג' תה'
ב' א' (ריק): סריקותא.

סְרִיקִין ע"י סְרִיקוֹן. מנ' ל"ט ע"ב: השיראין
והכלך והסריקין.

(2) מיני תופינים *Syrian cakes* | *syrisches*
Gebäck תוס' פס' א' (ב'), ל"א: אין יוצאין
בסריקין.

(3) בריונים *vagabonds* | *Vagabunden* סנה' ע'
ע"ב: חבורה שכולה סריקין.

סְרִדָּה פערי, סְרָדָה פֶּעַל, (1) עוה *to confound*
verdrehen תרג' איכה ג' נ"ט (עותית): סריבא
דסריכו לוי; פס' ג"א ע"א: משום דמסרכי מילתא.
(2) נאחו *to hold fast* | *festhalten* חול' ג"א

סרוקין עיי' סיריקין. ירוש' סס' פ"ב כ"ט ע"ב:
סרוקין מצויירין.

סְרוּתָא נ', מרחון *stenoh | Gestank* תרג' עמ'
ד' יי' (כאש מחניכס): סרות משריכוך.

סְרַח - 1) קלקל *to spoil | verderben* ירוש'
סוכה פ"ה ג"ה ע"ג: מפני שהוא סורח את
הנעימים.

2) חטא *sündigen | to sin* יומא ע"ה ע"א: זה
אומר היא סרחה עלי והיא אומרת הוא סרח
עלי.

3) הבאיש, העלה ריח רע *to smell badly | übel riechen*
אב' פ"ג מ"א: ספת סרוחה.

4) שרט *to lacerate | zerreißen, verletzen*
כל' פ"ל מ"ד: צלוחית וכו' שניטל פיה וכו'
שהיא סורחת את היר.

נְסָרַח נס', נרקב *to rot | verwesen* ירוש' יב'
פ"ד ה' ע"ג: עד שלא נסרח הזרע.

הַסְרִיתָ חס', 1) העלה באשה וצחנה *to smell badly | übel riechen*
בשר מסרחת.

2) גרם ריח רע *to make stink | übel Geruch*
verursachen ירוש' בת' פ"ה ל' ע"א: כוסה
לעשות בצמר אבל לא בפשתן מפני שהיא
מסרחת את הפה.

סְרַחוּן עיי' סירחון. ב"ר פפ"ד: ואין הסרחון תלוי
אלא ב"י.

סְרַחָן ז', סרחתנותא נ', חטא *sin | Sünde*
תנח' כי תשא כ"ב: מה סרחוני? תרג' יב"ע ויק'
י' י"ז (עון העדרה): סרחנות כנישתא.

סְרַט פ"י, שרט, עשה שריטה *to cut into | einritzen*
ב"ר פל"ג: יסרטו לו סריטה.

נְסָרַט נס', נפצע בשריטה *to be scratched | kratzt werden*
שבת ג"ג ע"ב: ועשו להן כיסין
כדי שלא יסרטו דריהן.

סְרַט פיעל, עיי' סרט. שבת פ"ב מ"ד: המסרט
על בשרו.

הַסְרַטַתַּם חספ', עיי' נְסָרַט. שמור פ"ב: וכשהיא
מוציאה ממטרטת.

סְרַט ז', משיחה, קתיל *stripe, rope | Sreifen, Schnur*
כלא' פ"ט מ"ט: לא יקשור סרט של
צמר בשל פשתן לחגור בו את מתניו.

סְרַטְאֵי עיי' סְרַטְאֵי. תוס' ע"ז ב' ה': העולה
לסרטאות של גויים.

סְרַטְבָּא שם מקום *name of a place | Ortsname*
ר"ה פ"ב מ"ד: מהר המשחה לסרטבא.

סְרַטְיָא נ', תחנה *camp, station | Statton*
ו' ע"א: סרטיא ופלטיא.

סְרַטְכָּא עיי' סְרַטְכָּא. תוס' צוק' ר"ה ב' (א'),
ב"ז: בהר המשחה בסרטכא וכו'.

סְרַטְמֵן ז', 1) מין חי שבמים *crab | Krebs* פסיק'ר
כ"ז: הסרטן הזה אינו חי אלא מן המים.

2) שם אחד המזלות *Cancer, one of the signs of the Zodiac | Sternbild Krebs*
ואחריו מה אתה בורא סרטן.

סְרַי פ"ע, הבאיש *to smell badly, to be spoiled | übel riechen, verderben*
ומלחא מי סרי.

אֶסְרֵי אס', 1) קלקל *to corrupt | etwas verderben*
תרג' קה' י' א': ממרי הבימא.

2) גרם ריח רע *to make unsavory | übel- riechend machen*
ירוש' ב"ב פ"ב י"ג ע"ב: ריחא
דבני מסרי חמרי.

אֶסְרֵי אספ', התקלקל *to be corrupted | ver-*
dorben werden ב"ק צ"ז ע"א: דלא נסררי
עכדיה.

סְרֵי ז', ריח רע *stenoh | Gestank* ילק' שם' שצ"א:
היה לו לומר נרדי נתן סריו.

סְרֵיָא ז', 1) דבר מסריח *putrid substance | Stinkendes*
ג"ס' נ"ז ע"א: אייתי מידי סריא.

2) רשע *rogue | Bösewicht* ב"מ צ"ג ע"ב:
גנבא סריא.

סְרֵיָג, ז', סריגה, סריגתא נ', שבכה *lattice | Glitter, Geflecht*
אח"ל מ' ד':

סַרְבִּינא עיי' סַרְבִּינא, תנח' חיי ג'ז' מסביב לו
סרדיטין.

סַרְבִּינא עיי' סַרְבִּינא, תרג' יביע בר' ליו ליש;
לעי במסרדא ובסרדינא.

סַרְבִּינא (סרד) הַסְרָה הפ', פסל *to vitiate | ungültig*
machen מכות ה' ע'יא: עד שתסרה גומה של
ערות.

סַרְבִּינא עיי' סַרְבִּינא, ביק ל'ב ע'ב: כשרכו מסרהב
בו לצאת.

סַרְבִּינא פיע, אַסְפִּירָהב אתפ', מיהר, נחפו *to*
sich beeilen hasten בר' מ'ז ע'יא: הוה קמסרהב
ואכיל; תרג' מש' כ' כא (נחלה מבהלת):
ירותתא דמסרתהבא.

סַרְבִּינא ת', ממרה *rebellious | widerspenstig*
תרג' יביע בר' כ'ז ל'ה (ותהיינה מורת רוח):
והוויין סרהבנין.

סַרְבִּינא ת', מהיר *quick | eilig* תרג' תה'
קיד ד'ז סרהבנין היך רוחא.

סַרְבִּינא ז', (1) מהירות *hurry | Elle* תרג' דב'
ד' כ'ז (תאבדון מהר): תוכרון בסרהבניא.

(2) התרגשות *Erregtheit | excitement* תרג'
תה' נ'ה מ'ז (כרגש): בסרהבניא.

סַרְבִּינא ז', סַרְבִּינא ג', מקלעת *Ge- | net-work*
flecht כל' פס'ז מ'ב: סרוד של נחתומין; שם
פ'ח מ'ג: סרודה שהיא נחונה על גבי תנור.

סַרְבִּינא עיי' סַרְבִּינא, ירוש' בת' פ'יב ל'ה ע'ב:
כנישתא דיסרובנין.

סַרְבִּינא ז', עוות *Verdrehung | perversion* תרג'
איכה ג' נ'פ (עותת'): סרוק וכו'.

סַרְבִּינא שם מקום *Ortsname* שם מקום
ירוש' כלא' פ'ט ל'ב ע'ד: כנישתא עתיקתא
דסרובנין.

סַרְבִּינא ג' חניקה *Erstickung | suffocation* יומא
פ'ד ע'א: מקיזין רם לסרובני בשבת.

סַרְבִּינא ז', סרוק צמר *Wollhechler | hatcheller*
כל' פ'יב מ'ב: קנה מאזנים של סרוקות.

סַרְבִּינא כניל 8, תרג' כמ' י'ז כ'ה (כני מר'):
עמא סרבנא.

סַרְבִּינא ג', עיי' סַרְבִּינא, בר' ל'ד ע'יא: שאור ומלח
וסרבנות וכו'.

סַרְבִּינא פיע, מצמץ *to blink | zwinkern* תרג'
יש' ג' מ'ז (ומשקרות עינים): מסרבקן עיינין.

סַרְבִּינא (1) קלע, *to interlace | umflechten*
כל' פס'ז מ'א: המטה משיסרג בה ג' בתים.

(2) דלג, עשה בסירוגין *to skip | überspringen*
(*Auslassungen machen*) נדה ס'ד ע'א: סירגה
ליום.

(3) עשה מחיצה *to make a partition | elne*
Scheldewand machen תוס' מנ' י' כ'ג: ומסרגין
שם כנגד שלש מאין.

הַסְרָהב התפ', נקלע והשתרג *to be strapped | über-*
flochten sein ג'ז ע'ב: משה מסתרגת וכו'.

סַרְבִּינא ז', עושה אוכפין *Sattel- | saddle-maker*
macher כל' פכ'ד מ'ח: ג' משות הן וכו' ועל
סרגין טהורה מכלום.

סַרְבִּינא ז', עשית קוים עיי' סרגל, שירמוט *drawing*
lines | das Linlieren שה'ש'א' י'א: נקדות
הכסף זה הסרגול.

סַרְבִּינא ז', שן של מפתח *Schlüsselbart | key-bit*
ירוש' שבת פ'ה י'א ע'ב: חף - סרגיד.

סַרְבִּינא פיי, שירמט, עשה קוים *to draw lines*
linlieren ירוש' מג' פ'א ע'א ע'ד: מסרגלין
בקנה.

סַרְבִּינא ז', מרכבה *chariot | Wagen* שמור פס'ז:
מלך כשר ודם עושה סרגלא שלו חזקה שתשא
כל משאו.

סַרְבִּינא ז', עושה רשתות *net-maker | Netzmacher*
תוס' קיד' י'ד: הסרדין וכו' והגרדיים.

סַרְבִּינא ז', מקלעת, שככה *net-work | Flecht-*
werk תרג' שמ' ל'ח ד' (מכבר): סרדא.

סַרְבִּינא ג', מקלעת, גפה *sieve, net-work | Sieb*
Flechtwerk ירוש' כ'מ פ'ד מ' ע'ד: ר' אבדימא
מלחא הוה מפתר סרדוניה.

ויקיר פכי'א: בסקוטריס שהכתיב משה לזקנים וזאת ליהודה; פסיק' אחרי קע'א ע"ב: סקוטריס. **סקול** ז', אסון *Ungemach* | mishap תרג' יב"ע ויק' י"ט (ותקראנה אותי כאלה); וארע יתי סקול.

סקולף ז', **סקולפידה**, **סקולפידא** נ', מפתן, סף *door-sill* | *Schwelle* תרג' יב"ע במ' ט' י"ג: ומברא לסקוף משכנא לא חוה: ויקיר פל'ד: כמין סקופה ההחתונה: תרג' ש"א ה' ד' (אל המפתן): על סקופתא.

סקולרטיא נ', חגורת עור *leather apron* | *Leder-schurz* כלי פטיז מ'ד: כלי עור מאמתי מקבלין מומאה וכו' סקולטיא משיחוסם.

סקין ז', עושה שקים *Sackarbeiter* | sack-maker כלי פ"ב מיה: מחט של סקין.

סקיבס [סטייבס] ז', מזון של תבן *straw-matratze* | *Strohmatratze* שבת מיז ע"א: לווחין של סקיבס.

סקיווי פטריי עי' סקפטור. קהליר ט' י"ח: הסופר - סקיווי פטריי.

סקילא נ', סולם (של אניה) *(a ship's) ladder* | *(Schiffs)-stiege* תוס' שבת י"ג (י"ד). י"א: עשה גוי סקילא וירד בו.

סקילד נ', רגימה באבנים, אחת מארבע מיתות בית דין *Todesstrafe* | execution by stoning *durch Steinigen* סנה' פ"ז מ"א: ארבע מיתות נמסרו לבית דין סקילה שרפה הרג וחנק.

סקיפזן שם גליל בפרס *a district in Persia* | *Provinz in Persien* יומא י" ע"א: סקיסתן גווייתא וסקיסתן כריתא בין חדא לחדא מאה פרסי.

סקיפטור עי' סקפטור. ילק' תה' תתל"א: ויעמדו סקיפטורין.

סקיפנטיא נ', עלילת שוא *false accusation* | *falsche Beschuldigung* דבי שמי'א: סקיפנטיא נסתקפת (הוצ' מא"ש שם: סקיפנטיא נסתקפה לו).

4. und 5. Buche Mosts מגי' כ"ח ע"ב: גברא רבא דהוא דהוא תני הלכתא ספרא וספרי ותוספתא.

ספרותא נ', הפספסות *Ver-perverseness* | *kehrthelt* תרג' משי' ב' י"ב (מאיש מדבר תהפוכות): גברא דמימליא ספרותא.

ספרנא ז', סופר *Schreiber* | scribe תרג' אס' ח' י"א: ספרנא דמלכא.

ספרקין זר, מכנסים *Hosen* | trousers שבת ק"כ ע"א: ושני ספרקין ושני מנעלים.

ספת פ"י, פרס, שבר התיבה *to cut, to chip* | *abbrechen, abschneiden* שבת קכ"ד ע"ב: ולא יספות ממנה שבר; מעש' פ"ב מ"ז: סופת ואוכל.

ס"ק סעיה קטן.

סקי, **סקא**, ז', שק *Sack* | sack תוס' שבת ה' (ו), י"ג: הרועים יוצאים בסקים; תרג' תה' ל"ה י"ג (לבושי שק): לבישית סקא.

סקאד ז', מין ארבה *a species of locust* | *eine Heuschreckenart* תרג' דב' כ"ח מ"ב (הצלצל): סקאה.

סקאי ז', (1) כנ"ל. ספרי עקב מ"ב: מעלה סקאי. (2) עושה שקים *Sackarbeiter* | sack-maker ככו' כ"ב ע"א: פיקה גדולה של סקאים.

סקיב פעל, עשה חבורה *to make sore* | *wund machen* יב' ק"כ ע"ב: לא שילי אינשי אוכפא דמסקיב ליה לחמרא.

סקקא ז', ריעוע וגריעות *sore spot* | *der wunde Punkt* קיר' פ"א ע"א: סקבא דשתא ריגלא.

סקבל **אסקבל** אתפ', נפגש *to come to meet* | *begegnen* תרג' משי' י"ב כ"ז (לא יחדך רמיה צירוף): לא נסתקבל צידא לגברא נכילא.

סקנד פעל, ניהג ודפק *to goad, to drive* | *antreiben* פסיק' בחורש קניג ע"א: מסקינדא לך כמא דהרין מסאסא מסקיד להרא פרתא.

סקוטריס, **סקוטריס** עי' אבטיטורין.

סְפִירָה נִי, (1) מנין *das Zählen* | counting ספרא
אמור פכ"ג: ספירת העומר.

(2) הרצאה וספור דברים *Er-narration* | *zählen*
מוכה כ"ד ע"ב: לספירת דברים.

סְפִירוֹת כנ"ל 2, עיר' מ"ו ע"ב: לספירות דברים
בעלמא.

ספ"ג ספק פקוח נפשות.

סְפִין י- כיבד *achten* | *to respect* ירוש' סומה
פ"י כ"ז ע"ג: הורק עול זה האומר יש תורה
ואיני סופנה.

סְפִין פ"י, (1) כנ"ל. תרג' שני אס' א' י"ב: ולא
ספנת יתהון.

(2) הופרה *befruchtet* | *to be fructified*
werden ביצה ז' ע"א: אימא מארעא ספנא.

אֶסְפִּין אספ', נמרט ונתמרק *to be scoured*
gescheuert werden תרג' יביע ויק' ו' כ"א
(ומרק): וימתפן.

סְפִין, **סְפִנָא** ז', יורד הים, מלח *Schiffer* | *sailor*
קיד' פ"ד מ"ד: הספנין רובן חסידים; תרג' יונה
א' ו' (רב החובל): רב ספניא.

סְפִנָא ז', החלל הפנימי של תיבה וכדומה *the*
innerer Raum | *hold* סנה' ק"ו ע"ב: ספנא
דתיבותא.

ספנתא ע"י **סְנַפְתָּה**, ילק' רב' תתע"ד: ספנתא
נקיבתא וכו'.

סְפִסְפָּה אספסוף, ערב רב *Auflauf* | *riot* ירוש'
תר' כ"ח מ"ו ע"ג: ר' אמי אחציד בספסופה.

סְפִסְפָּרָא ז', הרב *Schwert* | *sword* כ"ב כ"א
ע"ב: שקל ספסירא למיקטליה.

סְפִסְפָּרָא ע"י סְסִסְרָא. ב"מ ס"ג ע"ב: בעי למיתב
זווי לספסירא.

סְפִסְפִירוֹתָא ע"י סְסִסְרוֹתָא. ב"מ ס"ג ע"ב: זווי
דאינשי אינון עבדי ליה ספסירותיה.

סְפִסְפָּלָא, **סְפִסְפָּלָה** ז', כסא לישיבת
אנשים אחרים *Bank* | *bench* שבת כ"ג ע"ב: כסא

וספסל; שם כ"ט ע"ב: גרר ספסל; ירוש' מג'
פ"ג ע"ב ע"ב: ספסלה וקלטיקה.

סְפִסְפָּה פ"י, פגע קצת *strelfen* | *to graze* נז'
פ"ו מ"ג: שסוספס כל שהוא.

סְפִסְפָּר ע"י סְסִסְרָא. ב"מ נ"א ע"א: בתגר ססר
שנו.

סְפִסְפָּר ע"י סְפִסְפָּרָא. ירוש' תר' פ"ח מ"ו ע"ג:
מעין חד ספסר.

סְפִסְפָּר סוף פרק קמא.

סְפִסְפָּה פיעל, (1) הכה יד אל יד בתוך צער *to clap*
die Hände zusammenschlagen | *the hands*
ביצה פ"ח מ"ב: ולא ממפחין ולא מספיקין.

(2) חיבר וצירף *aneinanderheften* | *to attach*
כלא' פ"ו מ"ט: סוסקה כחבל או בגמי.

(3) השביר והמציא *be-versehen* | *to supply*
liefern סומה י"א ע"ב: היו מספקות להם להם
ומזון.

הַסְפִּיק הפ', (1) כנ"ל 3. מבי' בשלח ו': אם מספיק
לנו צרכינו נעבדנו ואם לאו לא נעבדנו.

(2) נתן זמן ואפשרות *to give time or oppor-*
tunity | *Zelt lassen, die Möglichkeit geben*
אבות פ"ח מ"ח: אין מספיקין בידו לעשות
תשובה.

(3) היה בידו די זמן ואפשרות *to have sufficient*
time or power | *Zelt oder Möglichkeit*
haben תעני' כ"א ע"א: לא הספקתי לפרוק מן
החמור עד שיוצתה נשמתו.

הַסְפִּיק התפ', (1) נהגה *to be supplied, to make*
use of | *sich einer Sache bedienen, sich*
versehen mit שבת מ"ד ע"א: מסתפק מן הנר
הרבה.

(2) היה מסופק *im Zweifel* | *to be doubtful*
sein ירוש' יבמ' פ"א י"ב ע"ב: נסתפק לו.

סְפִסְפָּה פעו"י, (1) ע"י הַסְפִּיק 3. תרג' דהייא כ"ז
כ"ד (ולא כלה): ולא ספק לממני.

(2) ע"י סְפִסְפָּה 8. תרג' ירוש' במ' כ"ד ו': ספקן
סופרין.

sammenscharren תרג' שמי' כ"ז ג' (לדשנו):
למיספי קטמיה.

2) *to give to eat | zu essen geben* האכיל
תרג' יב"ע במי' י"א י"ח (מי יאכילנו בשר): מן
יספיננא בישראל.

אָספֿי אפֿי, כנ"ל 2, כ"ב ע"א: אספי ליה כי תורא.
אָספֿי אפֿי, ירא ופחד *sich fürchten*
to be afraid | לא קא מסתפי מר מעינא
בישא?

סָפֿי ז', שפה, אונן לכלי *Rand* | *flm* בלי' פ"ד מ"ד:
כלי חרש שיש לו שלש ספיות.

ספֿיטס ע"י סופֿיטָטא. ספיקי בחודש ק"ז ע"ב:
שהספֿיטס יכול לחשב וכו'.

ספֿיק, ספֿיקא ע"י ספֿיק, ברי' ג' ע"ב: מי איכא
ספיקא קמי שמויא: ירוש' כתי' פ"א כ"ד ע"ד:
שתי ספיקות מדבר תורה להקל.

ספֿיקא, ספֿיקה ע"י ספֿיק 2, תרג' יב"ע ברי'
ל"א כ"ט (יש לאל ידיו): אית ספיקא בידו: ירוש'
סוטה פ"ז כ"א ע"ד: והיתה ספיקה בידו להחזיק
ולא החזיק.

ספֿיקטור ע"י סקֿיפֿטור, ילקי' שמי' ק"צ: ויעמדו
ספיקטורין וכו'.

ספֿיקלָא ע"י אָספֿיקולָא, ויקר' פכ"ד: מלך
בשר ודם יושב בדין וכו' ובזמן שהוא נותן
ספיקלא.

ספֿיקלָה ז', מגדל צופים *Wacht-turm*
turm ירוש' שבת פ"א ג' ע"ב: אפילו נתון
בספיקלה וכו'.

ספֿיר ז', מין צמח *eine Wickenart*
a species of vetch | כלא' א' א' חסול והספיר.

ספֿיר ע"י ספור, ירוש' נז' פ"ז ע"ג: ימי ספירו.
ספֿירא ז', שער עזים *Ziegenhaar* | *goat's hair*
סוכה כ' ע"ב: של שק ושל ספירא.

ספֿירא, ספֿירה ז', כדור *Ball* | *ball* פסיקר'
פ"ג: כהדא ספירא דמיינוקיתא: במ"ר פ"ד:
כהדא ספירה של תינוקות.

כלי' פ"ט מ"ד: ספוג שבלע משקין טמאים: ע"ז
י"ח ע"א: הביאו ספוגין של צמר ושראום
במים וכו'.

ספֿוגָא ז', מין עוגה הלולה *a spongy cake*
eine Art lockerer Kuchen תרג' יב"ע ויק' ב'
ד' (ורקיקי מצות): ספוגין פטירין.

ספֿונגֿי ת', בצורת ספוג, חלול ונקוב *sponge-like*
schwammartig, locker | עוקצ' פ"ב מ"ח:
פת ספוגנית.

ספֿוגָא ע"י ספֿן. גדי' ג' ע"א: יהיב ד' זווי
לספוגאי.

ספֿונגֿיות ע"י ספֿונגֿיות. ברי' ל"ח ע"א: ויין
תפוחים וחומץ ספונגיות.

ספוסטא ע"י ספֿסט, תוס' ערב' ב' ח': בפרדסות
ספוסטא.

ספֿוק ז', 1) חיבור *Verbindung* | *connection*
כלא' פ"ז מ"ט: ספקא בחבל או בגמי תחת
הספוק מותר.

2) דיות *Genüge* | *sufficiency* תרג' יר' ל"א
א' ספוק צרכיהון. וע"י ספֿוק.

ספֿוקלָטורא, ספֿוקלָטרא ע"י אָספֿוקלָטור.
תרג' יב"ע ברי' ל"ז ל"ז (רב הטבחים): רב
ספוקלטוריא: תרג' ירוש' שם: ספוקלטוריא.

ספֿור ז', ספירה ומנין *das Zählen* | *counting*
ירוש' נז' פ"ז מ"ג: יומי ספורו וימי גמרו וכו'.

ספֿורָא ז', גזיות השיער *hair-cutting* | *das Haarschneiden*
ויקר' פכ"ח: אפיק מאני
ספוריה.

ספֿורֿין ע"י סמפֿורֿין. תרג' דהייא כ' ג' (ובחרוצי
הברזל): ספורין דפרזלא.

ספֿת ז', ספֿתות ז', ספיה, תבואת הגדלה
מאליה *Nachwuchs* | *after-growth* ספרא בהר
פ"א: מכאן סמכו חכמים על הספחים שיתו
אמורין בשביעית: ירוש' שקי' פ"ד מ"ח ע"א:
שומרי ספחית בשביעית וכו'.

ספֿי פ"י, 1) גרף *zu* | *to scrape together*

ספא ע"י ספ"י 1. בי"מ קי"ד ע"כ: ספא שקל.
ספא ז"י, סוף end | Ende תרג' יב"ע דב' ל"ד ד':
ספא דמלתא (בהו' אח': סיפא).

ספג פ"י, 1) בלע וינק *ein-saugen* | *to absorb* אבות
פ"ה ממ"ז: ספוג שהוא סופג את הכל.
2) לקה, נענש במלקות *ge-* | *to receive lashes*
geißelt werden נז' פ"ד מ"ג: אם אינה סופגת
את הארבעים הספוג מכות מדרות.

ספג ע"י הספ"ג 1. פרה פ"ב מ"ב: טובל וכו'
ומזה ובלבד שלא יספג.

הספ"ג הפ"י 1) נגב ויבש *abtrocknen* | *to dry* מנ'
ז' ע"ב: וטבל ולא מספג.

2) קיבל וקלט (*Flüßigkeit*) | *to receive drippings*
aufnehmen ב"ר פצ"ד: כשרף הזה שאינו
מספיק לצאת עד שמספיקין אותו.

הספ"ג התפ"י, קינה וניגב את עצמו | *to dry off*
sich abtrocknen שבת קמ"ז ע"ב: עשרה כני
אדם מסתפגין באלונטיות אחת.

ספג ז', נגב וקנוח *das Abtrocknen* | *drying*
כלא' פ"ט מ"ג: מטפחות הספג.

ספד — **הספ"ד** הפ"י, ערך קינה על מת, סיפר
בשבת המת | *to arrange memorial services for*
eine Trauerfeier veranstalten, Trauerrede
halten שמח' פ"א: מספדין עליו ואומרים על
זה נאה לבכות על זה נאה להתאבל.

ספד"א ספיקא דאורייתא.

ספד"ג שתיין פולסין דנורא.

ספדן, **ספדנא** ז', מי שנושא הספד, מקונן
speaker at funerals, wailer | *Trauerredner*,
Klagesänger ב"ר ס"ב ע"ב: כשם שנפרעים מן
המתים כך נפרעין מן הספדין; תעג' ח' ע"א:
וכי בכדי בכו בכיין וספרו ספדנייא.

ספד"ר ספקא דרבנן.

ספד"ע ספירת העומר.

ספוג ז', מין צמח שטבעו לבלוע נוזלים לתוכו;
פקעת צמר, מוך *sponge, sponge-like material*
Schwamm, lockerer Stoff (Wolle u. s. w.)

סעודנא ע"י סערא. ירוש' תעג' פ"ד ס"ט ע"א:
ברייכון סעודונכון.

סעודתא ע"י סעודה. כתי' ס"א ע"ב: אפסדת
לסעודתא דמלכא.

סעוד סדר עולם רבה.

סעורא נ', עונש *Heimsuchung* | *visitation*
תרג' מיכה ז' ד' (פקודתך): סעורת בישתך.

סעורין דר', שעורים *Gerste* | *barley* תרג' יב"ע
ויק' כ"ז פ"ז (חומר שעורים): כור סעורין.

סעורם שם אמורא *Name* | *name of an Amora*
eines Amoraers ב"מ ע"ג ע"ב: רב מעורם
אחות דרבא וכו'.

סעורנא ע"י סעורא. תרג' הושע מ' ז' (ימי
הפקודה): יומי סעורנא.

סעל ז', רפואה ותעלה *Hellmittel* | *medicaine*
קהל"ר א' ח': סעל לרפאותו.

סע"מ סעודת מצות.

סער כ"י, בקר וסייר *besuchen* | *to visit* תרג'
מלא' מ' י"ב (לראות את הערים): למסער ית
קירויא.

אפער אפ', ענש *strafen* | *to punish* תרג' יש' כ"ז
כ"א (לפקוד עון): לאסערא חוב.

אסתער אהפ', 1) נגזר *verhängt, bestimmt werden*
to be inflicted upon תרג' ב"מ מ"ז
כ"ט (יפקד עליהם): יסתער עליהון.

2) נרגש ונרגז *beunruhigt* | *to be troubled*
werden תרג' מלא' ו' י"א (ויסער לב המלך):
ואסתער לבא דמלכא.

סער, **סערא** ז', שיער *Haar* | *hair* תרג'
ויק' י"ג י"ז (שער): סערא; ירוש' פאה פ"ב י"ז
ע"א: סער כותש. וע"י שער.

סערא נ', גזירה *Helmsuchung* | *visitation*
תרג' ב"מ מ"ז כ"ט (ופקודת כל האדם): וסערא
דכל אינשא.

סערה ע"י סער. ירוש' נז' פ"ט נ"ח ע"א: הדין
סערה דחיל מן הדין פרולא.

סַמְגֹר ז', מין ארו | *a species of cedar* | *eine Zedernart* יומא מ' ע"ב: מאי ארו אמר עולא סמגור.

סס"ג ספק סננת נפשות.

סס"ק סוף סוף קשיא.

ססרמאי שם איש | *männlicher Name* תענ' י"ד ע"א: אמר רב שמואל בר ססרמאי.

סעד - סעד סיעל, תמד ומייע | *to support, to assist* | *stützen, helfen* פרה פ"ב מ"ז: ותינוק שאין בו דעת האשה מסערתו וכו'.

סעד פעו"י (1) כנ"ל. תרג' יש' ל"א (וכשל עוזר ונפל עוזר): ויתקל סעיד ויפול סעור.

(2) אכל | *essen, spelsen* | *to dine, to eat* ג"ט מ"ז ע"ב: מאי טעמא לא סעיד מר גבן.

(3) השביע והרוה | *sättigen* | *to satiate* בר' ל"ה ע"ב: נהמא מיסעד סעיד.

סעד פל, תמד ועזר | *stützen, helfen* תרג' דה"ב כ"ה כ"ג (הם מעזרים אותם): אינון מסעדין יתחון.

סעע אספ' | *to be supported* | *unterstützt werden* נעזר ונתמד תרג' יש' ה' ו"ז: לא יסתעדון (בהו' אחי: יסתעדון) ולא יסתמכון.

סעד, סעדא ז', סיוע | *support* | *Stütze* תוס' סנה' ב' ד': עושין אותן סעד לשנה; תרג' ש"א ז' י"ב (אבן העזר): אבן סעדא.

סעדא ז', עוזר ותומך | *assistant, helper* תרג' יב"ע ב"ב מ"ז ה' כנישת סעדיו.

סעוד, סעודא ז', סעודה ארוחה, משתה | *Mahlzeit, Mahl* | *meal, dinner* בר' פ"ב ה' ע"א: אם היו עושין עמו בסעודן; תרג' שני אס' ו' י"א: סעודא דשרית ליה; בר' פ"ח מ"א: אלו דברים שבין ב"ש וב"ה בסעודה.

סעודת קבע ארוחה שלמה בזמנה הקבוע | *regular full meal* | *reguläre, volle Mahlzeit* סוכה כ"ו ע"א: אכילת עראי וכו' סעודת קבע.

סנה פ"י, חיבר וצירף | *to insert* | *einschalten* תוס' כת' ז' י"ז: היה בה מום אחר ונספג בין המומין.

סנה (סנה) אספנה אספ', התלקט והתחבר | *to be gathered* | *zusammen getragen* קהליר י"א | *werden* ט': עד דאסתנפנו פריטיי.

סנפיריגון עי' סנפיריגון. שמור פל"ה: יששכר - סנפיריגון.

סנפתה שם מקום בארץ ישראל | *name of a place in Palestine* | *Ort in Palästina* שבי' פ"ו ל"ז ע"ג: תפנים וסנפתה וכו'.

סנק פ"י, סנק סיעל, סילק לצדדין | *to remove* | *wegräumen* תמיד פ"ב מ"א: סנקין אותן לצדדי המזבח; מקוא' פ"ב מ"ז: המסנק את השיט.

סנק פ"י, הלעיט ופיטם | *mästen* | *to stuff* פס' ג' ע"ב: כגדי מסנק.

סנהוטם, סנקליט, סנקליטון, סנקליטום.

סנקליטור, סנקליטיקום ז', יועץ | *coun-* | *sellor* | *Ratgeber* תה' פ"ז: ואמר לסנקליט שלו (בהוצ' בוכר שם: לסנקוטם); ירוש' בר' פ"ט י"ג ע"ד: כיון שמת דוד עמד שלמה וחילף סנקליטון שלו שמור פמ"ז: משל לסנקליטום וכו'; שם פכ"ה: לסלונ' סנקליטיקום; דב"ר פ"ז: אומן של סנקליטור.

סנקלדרון, סנקלדרים עי' סנקלדר. ב"ר פ"ה: משל למלך שהיה לו סנקלדרון וכו'; שם פמ"ט: אמר המלך כלום עשיתי סנקלדרים אחד אלא שלא לעשות חוץ מדעתו.

סנקא ז', חור המפתח שציר שהדלת סובב בו | *hole of the door-hinge* | *Loch für die Türangel* שבת מ"ז ע"א: ושבעה עפרי מו' סנרי.

ססגונא, ססגונא ז', מין בעל חי | *an animal* | *ein Tier* תרג' שמי' כ"ו י"ד (תחש); ססגונא; יב"ע שם: ססגונא.

ססדמ"ג סתם ספרי דייניי מיגמר גמירי. ססללית סחור סחור לכרמא לא תקרב.

inferiority | schlechte Qualität גרעיות (2
ב"ב קכ"ב ע"א: לשופרא וסניא.

a part of the guts | ein Darm סְנִיָּא דִּיבִי מעי
חול' נח ע"ב: תרתי סניי דיבי.

hated | Feindschaft סְנִיָּאתָא נִי, שנאה
מ'ש' מ"ו י"ז (ושנאה): בסניאתא.

advocate | Fürsprecher סְנִיגוֹר זי, מליץ יושר
ריה כ"ז ע"א: אין קטיגור נעשה סניגור.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא, סְנִיגוֹרִין, סְנִיגוֹרִין נִי, זיכוי וחגנה
defence | Verteidigung עיד: בני' נכנסין ליד צרה ואין להם מי ילמד
עליהם סניגוריא; שבוע' ל' ע"ב: שלא יעשה
סניגורין לדבריו ילק' שמי' שני' שלא יעשה
סניגורין לדבריו.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא נִי, שנאה Heß | hatred נד' ס"ב ע"א:
קסבר משום סניות מילתא הוא דאמר.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא רי, (1) אבר, חוליה של כלי |
Bestandteil eines Geräts מ'ש' מ"ז ארבע
סניפין של זהב היו שם וכו' שחיו סומכין בהן.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא רי, (2) צירוף והיבור Ergänzung |
בר' מ"ז ע"ב: קמן וכו' עושין אותו סניף לעשרה.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא שם מקום בארץ ישראל |
place in Palestine | Ort in Palästina חוס'
צוקי' שבי' ד' י"א: סניפא וסחרתא וכו'.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא פיי, סְנִיגוֹרִיא פיעל, זיקק וצרה |
läätern, filtrieren במ"ד פ"ד: היה לבוש בגדי
זהב סנון; שבת פ"ב מ"ב: מסננין את היין וכו'.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא פיי, סְנִיגוֹרִיא פיעל, זיקק וצרה |
geläutert werden במ"ד פ"ד: נסתננו הפסולות
ממנו; פסיק' פ"ד: כשם שהכסף צורף נכנס
לכור ומצטרף ומסתונן וכו'.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא פיי, סְנִיגוֹרִיא פיעל, זיקק וצרה |
ה' י"ד: והלכדי
והסנסון.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא שם איש männlicher |
Name ב"ר פ"מ: הנינא בר סנסן.

the hated wife | אשה שנאה לבעלה |
die vom Manne gehaßte Frau יב"ע דב'
כ"א מ"ו (השנואה): סנותא.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא פיי, סְנִיגוֹרִיא פיעל, זיקק וצרה |
to sneer | schmähén הלעיב ולגלג
מע"א: היו הכל סונטין בה.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא זי, שומר Wächter |
guardsman חג' פ"א ע"ז ע"ג: סנטורי קרתא.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא עיי סְנִיגוֹרִיא, ירוש' עיי פ"א ל"ט
ע"ג: ברומי צווחין ליה סנטוריה דעשו.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא נִי, שכר שומר |
watchman's pay Besoldung des Wächters העומר ס"ט
ע"ב: סנטרך אנא ולית את יחב לי סנטורתי.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא זי, (1) שומר Wächter |
guardsman ויקר' פליד: אולה ואתנסיבת לסנטירא דקרתא.
(2) מין מלבוש a dress | ein Kleid ירוש' מ"ק
פ"ג פ"ג ע"ג: לביש סנטוריה.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא פיי, נטר איבה Groll |
to bear grudge nachtragen ב"ר פ"ס: סנטירו ונעשה לו שונא
נוקם ונטר.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא זי, (1) שומר Wächter |
watchman ב"מ פ"ט י"ב ע"א: החופר והכילל והסנטר
שומרי העיר והאינקומוס וכו'.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא (2) קצה הפנים תחתון chin | Kinn ב"ר כ"ד
ע"ב: כשהוא מפתק היה מניח ידו על סנטרו.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא עיי סְנִיגוֹרִיא 1. 2. קהל' ד' ח': בלשאצר
סנטרא דבכל; ב"ר פ"ק: מאי סנטרו מאנין וכו'.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא, סְנִיגוֹרִיא עיי סְנִיגוֹרִיא, ויקר'
פכ"ח: ולית את יחב לי דסנטרותי; קה"ר א'
ג': ולית את יחב לי מסנטריותי.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא (1) פיי שנא hassen |
to hate פ"ס ק"ג ע"ב: ומוי שרי למסנויה.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא (2) היה מכוער häßlich sein |
to be ugly תעני' ז' ע"ב: אי הוו סנו וכו'.

Snigoria, Snigoria, Snigoria סְנִיגוֹרִיא (1) מין שיח קוצי ein |
thorn-bush Dornstrauch שהשיר א' א': מן סניא נפיק
וורדא.

סַנְדָּלָר ז', עושה סנדלים, רצען | sandal-maker
Sandalenmacher אבות פֿיד מיא: ר' יוחנן
 הסנדלר.

סַנְדָּרְאוֹת, סַנְדָּרִי, סַנְדָּרִיִּות, סַנְדָּרִיִּיתא
 עיי' סַנְדָּרִין. סנה' מיו עיב: ואין עושין
 סנדראות; ספרא קדוש' פרק ח' פרשה י': סנדריות
 של ישראל; תרג' יב"ע במ' ט' ח': רישי סנדריותא;
 שם כ"ה ז': מגו סנדרין ריליה.

סַנְדָּרְנָא ז', חבר הסנהדרין | member of the
Mitglied des Tribunals court שחשיר ד' ד':
 על ידי סנדרנא משה ופנחס.

סנה' סנהדרין.

סַנְדָּרִי, סַנְדָּרִין גיר, בית דין הגדול
 שבירושלים | Sanhedrin, the supreme council
 in Jerusalem | **Sanhedrin, das oberste Tri-**
bunal in Jerusalem מרות פֿיה מיד: לשכת
 חגזית שם היתה סנהדרין גדולה יושבת ודנה
 וכו'; סנה' פיא מיו: סנהדרין גדולה היתה של
 שבעים ואחד וקטנה של עשרים ושלשה; שם
 ס"ג ע"א: סנהדרין שהרגו את הנפש.

סַנְדָּאָרְטא ז', כובע | **helm** helmet שבת ס"ב
 ע"א: קסדא אמר רב סנארתא.

סַנְדָּאָתא ג', שנאה | **Feindschaft** hatred תרג'
 משי' כ"ז כ"ו (תכספה שנאה); דמכסה סנארתא.

סַנְדָּאָיִתא ג', מין עוף קטן | **swallow**
Schwalbe שבת ע"ז עיב: אימת סנאית על הנשר;
 תרג' יר' ח' ז' (עגור): סנאיתא.

סַנְדָּאָרְת ג', מכת אגרוף | **blow with the fist**
Faustschlag ב"ק כ"ז עיב: ולבעישה וכו'
 ולסנוקרת.

סַנְדָּאָר פ"י, עיוור | **to blind** | **blenden** תרג' יב"ע במ'
 ט"ז י"ד (העיני האנשים ההם הנקר): העיניהון
 וכו' תסנוור.

סַנְדָּאָתא עיי' סַנְדָּאָתא. תרג' תה' ק"ט ג' (ודברי
 שנאה); וממללי סנותא.

סַנְדָּא ז', שנאה | **Feindschaft** hatred תרג' יב"ע
 שמי' כ"ג ה' (עזוב תעזוב עמו): משכוק תשכוק
 בהחיה שעתא ית סנא דכלבך עלוי.

סַנְדָּאָב, סַנְדָּאָה שמות אנשים | name of men
männliche Namen תעני' פֿיד מ"ה: בני סנאה;
 עיר' מ"א ע"א: סנאב.

סַנְדָּאָה עיי' סַנְדָּא. תרג' שני אס' ו' ז': גברא ההוא
 סנאה דילי וסנאה דאבהתי.

סַנְדָּאָה, סַנְדָּאָתָה עיי' סַנְדָּא. תרג' במ' ל"ה כ'
 (בשנאה): בסנאה: ש"ב י"ג ט"ו (שנאה גדולה):
 סנארתא רבתא.

סַנְדָּאָט ז', מין תכשיט בראש האשה | a head-
Kopfputz der Frauen dress שבת פ"ו מ"א:
 לא תצא אשה וכו' ולא בסנאטין.

סַנְדָּאָטִין עיי' סַנְדָּאָטִין. ירוש' סנה' פ"ז כ"ט ע"ג:
 לשלש גליות גלו ישראל אחת לפנים מנהר
 סנאטין.

סַנְדָּאָרְא שם מקום בארץ ישראל | name of place
Ort in Palästina in Palestine | ב"ר פצ"ח:
 כנרת - סנאראי ובית ירח.

סַנְדָּאָרִים, סַנְדָּאָרִין דר, פרשים | **riders**
Reiter ילק' במ' תשע"א: גירא בהן סנאריין;
 ספרי בלק קליא: סנאדורים.

סַנְדָּל ז', 1) מין נעל שאין בו אלא סוליה ורצועות
Sandale | **sandal** יב' ק"ג עיב: סנדל של עץ.
 2) בַּל שאין בו חיתוך אברים | **an abortion**
eine Mißgeburt נדה כ"ד עיב: המפלת סנדל.

סַנְדָּלָא כניל 1. פסיק' עשר ציט ע"א: עד דסנדלא
 ברנלך וכו'.

סַנְדָּלָבֹן, סַנְדָּלָבֹן מין אבן טובה | a jewel
ein Edelstein סנה' ג"ט ע"ג: סנדלבוניס טובים
 ואכנים טובות; תרג' איוב כ"ה י"ח (ראמות)
 סנדלבוניס.

סַנְדָּלָפֹן 1) כניל. ילק' ברי' מיו: סנדלפוניס.
 2) שם מלאך | name of an angel | **Name eines Engels**
 חגי' י"ג עיב: סנדלפון שמו וכו' ועומד
 אחורי המרכבה וקושר כתרים לקונו.

סִמְקָרִי ת', אדמום reddish | rötlich תרג' ירוש' בר' כ"ה כ"ה (אדמוני); סמקריי.

סִמְקָתָא עיי' סִמְקָן. תרג' ירוש' שמי' כ"ה י"ז (אדם); סמקתא.

סִמְר -- חיוק במסמרים | to nail, to fasten annageln ירוש' מני' פיד ע"ה ע"ג והוא שסמרו וכו' וחוא שייחדו.

סִמְר פיעל, נעץ מסמרים במקל, בנעל וכדומה to stud with nails | mit Nägeln beschlagen פיד מ"ב: מקל שעשה בראשו מסמר כמין חיונא טמא סימרו במא.

סִמְר פעל, כנל. ירוש' חג' פ"ג ע"ה ע"ד: כיפא מסמר.

אֶסְמֶר, אֶסְמֶר אתפ', נשמר ונוהר to take heed | sich vorselen תרג' שמי' כ"ג כ"א (השמר מפניו); אסתמר מן קדמוהי; יה' ו' י"ח (שמרו מן החרם); אסממרו מן חרמא.

סִמְרוֹסִי עיי' אֶסְמֶר. בר' ל"ט ע"א: אנורי וכו' ואמרי לה סמרוסי שמה.

סִמְרָטִי ז', סחבה rag | Lumpen שבועות ל"א ע"א: אחד לכוש סמרטוטי.

סִמְרָמִיקִי גליל השומרונים the Samaritan dis-triet | Samaritanen ירוש' ע"ז פ"ה מ"ד ע"ד: לא אשתבח חמרא בכל סמרטיקי.

סִמְתָּרָא, סִמְתָּרָא, סִמְתָּרָא ז', משחה, סם לשפשוף העור, העור | Salbe; Pflaster oosmetics; plaster תרג' אסי' ב' י"ב (ימי מרוקיהו); ימי סמתוריהו; שם שג' (תמרוקיהו); סמתר משחתו; איוב ה' י"ח (ויחבש) ומעיל סמתירא.

סִמְתָּר פיי, ריפא | hellen to heal ירוש' איוב ל"ד י"ז (האף שונא משפט יחבוש); הברם דסאני דינא יסתר(בהו) אח' יסתמר).

סנ' סנהדרין.

סִנָּא ז', שונא hater | Feind ירוש' מ"ג פ"א ע"ב ע"ד: ששרת שכינה בפנאו של יוסף.

2) שימש אות לרעה von to be inauspicious | übler Vorbedeutung sein בר' כ"ז ע"ב: כיס וארגי לא משאלי אנשי וכו' משום דמסמני.

אֶסְתָּמֶן אתפ', נממן ונרשם - to be marked | be zeichnet sein תרג' יב' ע"ב ב' ב' (באותות); באתון דמסתמנון.

סִמְן עיי' סִמְמָן. ב"ק ק"א ע"א: דגול צמר וסמנון דחד ורבעי להחוא צמר דתנך סמנין.

סמנייר עיי' סִמְיוֹן. ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ב: ונעול אחר סמניירי.

סמע"ה סתם מקשן עם הארץ.

סִמְפּוֹלִינָא ז', אבן ספיר sapphire | Saphir תרג' ירוש' שמי' כ"ח י"ח (ספיר); סמפוליינא.

סִמְפּוֹן עיי' סִמְפּוֹן. חול' מ"ט ע"א: סמפון גדול. **סִמְפּוֹנִיָּה** עיי' קִמְפּוֹנִיָּה, כל' פ"א מ"ו: וסמפוניה וחליל של מתכת וכו'.

סִמְפּוֹרִין זר, עוקצים | scharfe Spitzen points תרג' יש' מ"א מ"ו (פיסיות); סמפורין.

סִמְפּוֹרִינוֹן, סִמְפּוֹרִינוֹן ז', אבן ספיר sapphire | Saphir תנח' תשא כ"ז: הלוחות משקל ארבעים סאה היו ושל סמפורינון היו; שחש"ר ה' י"ד: של סמפורינון.

סִמְק פ"ע, היה אדום | to be red | rot sein בר' כ"ב פ"ד ע"א: קא סמקא צפרא ופניא.

סִמְק פעל, האדים פני חבירו to reddden, to put to shame | rot machen, beschämen ירוש' סנה' פ"ו כ"ג ע"ג: דלא מסמקי אפוי.

אֶסְמֶק אפ', נעשה אדום | to become red | rot werden פס' ע"ד ע"ב: אומצא דאסמיק.

סִמְקָא ת', אדמום reddish | rötlich תרג' יב' ע"ב י"ג מ"ג (אדמרת); סמקא.

סִמְקִין שם מקום בבבל name of a place in Babylonia | Ort in Babylonien יב' קב"א ע"א: אנמא דסמקי.

סִמְקָן ז', מין אבן טובה | ein Edelstein a jewel תרג' שמי' כ"ח י"ז (אדם); סמקו.

סִמֵּן י. הרשה את התלמיד להורות | to ordain
 autorisieren (die Lehrbefähigung erteilen)

סנה' יד ע"א: וסמך שם חמשה וקנים.
נִסְמָן נפ', 1) היה קרוב daneben- | to be adjoined
 stehen (im Text) ע"א: למה נסמכה
 פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג.
 2) הורשה התלמיד ע"י הרב להורות | to be
 ordained | autorisiert werden יומא פ"ו ע"א:
 שראוין ליסמך.

הִסְתַּמֵּן התס', נשען sich lehnen | to lean against
 ב"ר פמיה: והיתה מסתמכת על שפירתה.

סִמֵּן פעל, עיבה ver- | to make a thick mass
 dicken פס' קט"ז ע"א: וצריך לסמוכה.

אֶסְמֵן אפי', 1) חיזק | to make substantial
 fest machen מויק י"ג ע"ב: מעבין - אסמוכי.
 2) נתן תמיכה ומשען | to give support
 Stütze heranziehen מויק ח' ע"ב: אסמכה
 אקרא.

סִמֵּן ז', משען | Stütze support תרג' יש' ג' א'
 (משען ומשענה): סמך וסעיד.

סִמְכָא ז', בסיס Gestell | socket, base תרג'
 שמ' ל"ח כ"ז (כבר לאדן): ככרא לסמכא.

פִּרְ סִמְכָא ת', ראוי לסמוך עליו | trustworthy
 zuverlässig קיד' מ"ד ע"א: אבין בר סמכא הוא.

סמל"מ סירכא ממקום למקום.

סִמְלָק ז', מין צמח Rosmarin | rosemary בר' מ"ג
 ע"ב: האי סמלק מברכין עילויה בורא עצי בשמים.

סִמְמִית נ', שממית Eldechse | lizard שבת
 ע"ז ע"ב: אימת סממית על העקרב.

סִמְמָן ז', סם, בושם: אבקה לצביעה | drug; dye
 Spezerel, Pulver; Farbstoff ירוש' יומא פ"ד
 מ"א ע"ד: חצי כל סממן וסממן. וע"י סִמְמָן.

סִמֵּן פעל, ציין ורשם bezeichnen | to mark קה"ר
 י"ב י': שלשה סימנים סימנתי לך.

סִמֵּן פעל, 1) שימש אות לטובה | to be auspicious
 von guter Vorbedeutung sein קיד' ג"ט ע"א:
 ולא מסמנא מילתא.

2) ע"י סִמְמָן. תרג' איוב כ"ט (ואותותם
 אל תנכרו): וסמיוניהון לא תשתמודעון.

סְמִיּוּת נ', סגורים Blindheit | blindness ב"מ
 ע"א ע"א: סמיות עיניהם של מלוי ברכית.

סְמִיּוּת הֶלֶב טמטום חלב dullness | Stumpfsein
 כת' ק"ה ע"א: אפילו חכם גדול ולוקח שוחר
 אינו נפטר מן העולם בלא סמיות חלב.

סְמִיּוּתָא ע"י סְמִיּוּת. ב"ק ל"א ע"ב: בחוטרא
 דסמיותא.

סְמִיּוּתָא ע"י סְמִיּוּת. ירוש' כת' פ"א כ"ה ע"א:
 לסמייח סגו נהורא.

סְמִיּוּתָא ז', עזרה Hilfe | help תרג' יב"ע רבי ל"ג ז'
 (ועזר מצריו): וסמין מסנאוי.

סְמִיּוּתָא ת', עבה ומוצק dick, solid | thick,
 dicht תעני' ט' ע"ב: עיבא כמייכתא וכו' קלישא.

סְמִיּוּתָא נ', 1) קורבה Nähe | proximity ירוש'
 כלא' פ"ג כ"ה ע"ד: סה ביניהון סמייכה וכו'
 אסור לסמוך.

2) הנחת ידים על ראש תקרבן putting hands
 upon the head of the sacrifice | das Hand-
 aufl. gen auf die Opfertiere מ"ט מ"ה:
 תבף לסמיכה שחיטה.

3) הרשאת הוראה Ordination | ordination
 סנה' י"ד ע"א: אין סמיכה בחיול.

4) משען Anlehnung | leaning against כת'
 ק"א ע"א: ישיבה שאין בה סמיכה עמידה שאין
 בה סמיכה.

סְמִיּוּתָא סְמִיּוּתָא כנ"ל 3. ירוש' סנה' פ"א
 י"ט ע"א: הסמיכות בשלשה וכו' תמן קריי למנוייה
 סמיכותא.

סְמִיּוּתָא ע"י סְמִיּוּת. ירוש' גיט' פ"ז מ"ח ע"ג: סמיק
 גו אכיס.

סְמִיּוּתָא האות השיו באלפבית the 15-th letter of
 the Alphabet | der 15. Buchstabe des Alpha-
 bets ב"ר פ"ז: מתחלת הספר ועד כאן אין
 כתיב סמ"ך.

סְמוּכוֹת (זר, 1) עמודים | *Pfeller* | pillars ב"ר פליח: אחת לאלף ותרנ"ו שנה תרקייע מתמוטט אלא **בואו** ונעשה סמוכות.

(2) חתיכות ארג שהקישע משים בקב שלו | *cushions tied to the cripple's feet or hands* | *ausgepolsterte Lappen zum Schutz amputierter Glieder* שבת פ"ו מ"ח: וסמוכות שלו טמאין מדרס.

סְמוּמִית ג', שממית | *Eldechse* | lizard ספרי דב' שניד: סמומיות מכישות אותו.

סְמוּקָה, **סְמוּקְרִי** ע"י סִמוּק. ירוש' יבמ' פ"ח ח' ע"א: ר' טיפסא סמוק; דמ' פ"ג כ"ג ע"ג: סמוק; תרג' יב"ע ויק' י"ג מ"ב (ארדרס): סמוקרי.

סְמוּתָא ג', סגורים | *Blindheit* | blindness ב"ק ג"ב ע"א: כד רגיו רעיא על ענא עבר לנגדא סמותא.

סְמִיטָא ע"י סִמְטָא 2. ע"ז כ"ח ע"ב: וסמטא ורכאיב וכו'.

סְמִי פעל, (1) עוור | *blind machen* | to make blind ר"ה כ"ד ע"ב: סמי עיניה. (2) כחה, מחק | *streichen* | to cancel ב"מ כ"ז ע"א: מאי הוית דמסמית הא מקמי הא.

אֶסְמִי אתפ' נתעוור | *blind werden* | to get blind ירוש' פאה פ"ח כ"א ע"ב: עייניה דחמונדך ולא יהבון לך יסתמיין.

סְמִיָא ז', עוור, סומא | *Blinder* | blind גיט' ס"ח ע"ב: הוא סמיא דהוה קא מעי באורחא.

סְמִיָא שם אמורא | *Name eines Amoraers* | name of an Amora יב' ע"ד ע"א: דא"ר ריש לקיש א"ר סמיא וכו'.

סְמִידָא ז', סולת | *feines Mehl* | finest flour פס' מ"ב ע"ב: פת נקיה דסמידא.

סְמִיָן ז', (1) חבל העול | *Strick* | rope of a yoke *des Joches* ספרא בחקותי ג': ושבר את העול וקצץ את הסמינים.

סְמָא (1) ז', סם, אבקה, מרקחת וכדומה, drug | *Spezerei, Pulver, Medizin* | powder, medicine | *kament* נדה ל' ע"ב: איכא גופא דלא מקבל סמא.

(2) גוף, עיקר | *Wesen* | essence ירוש' סנה' פ"א ל' ע"ב: כל סמא דמילתא לא דא היא אלא וכו'.

(3) שם אמוראים | *Name von Amoräern* | name of Amoraim ע"ז ג' ע"ב: ר' סמא וכו'.

סְמָא דְחַיִּי, **סְמָא דְמוֹתָא** ע"י סם חַיִּים, סם חַיִּים. יומא ע"ב ע"ב: דאומן לה סמא דחייא דלא אומן לה סמא דמתא.

סְמָאֵל שם מלאך | *Name eines Engels* | name of an angel שמו"ר פ"ח: מיכאל וסמאל דומין לסניגור וקטיגור וכו'.

סְמָאֵלָא ז', שמאל | *linke Seite* | left side תרג' במ' כ"ב כ"ו (ימין ושמאל): לימינא ולסמאלא.

סְמַבְטִיָן שם נהר חשובת ע"י האגרה ב"ום השבת | *Sabbath ruhen soll* | the river Sabbath, said to rest on the seventh day | *sagenhafter Fluß der am Sabbath ruhen soll* ב"ר פ"ג: עשרת השבטים וכו' לפניס מנהר סמבטיון. וע"י סְבִטִיָן, סְבִטִיָן.

סַמְדִּרְקוּס (סְמִדְרָקוּס) ז', אוהו עינים | *juggler* | *Gaukler* שמו"ר פמ"ו: בן ארכיאטרום שפגע בסמדרוקס.

נְסִמָה נס' ע"י הֶסְמָא. כמורות פ"ה מ"ח: שנסמח עיניו.

סְמָה פיעל, ע"י סְמָא. ב"ר פמ"ב: עין וכו' לסמותה.

סְמוּ"ב סירכא מינה ובה.

סְמוּי ת', (1) נעלם ונסתר | *verborgen* | hidden תעני' ח' ע"ב: דבר הסמוי מן העין.

(2) עוור | *blind* | blind קיד' פ"ד ע"ב: הרי שהיתה עינו סמוייה.

סְמוּן -- קרוב | *nahe* | near מ"ג ב' ע"ב: כרד וכל הסמוך לו: שבת פ"א מ"ב: סמוך למנחתה.

סֶלְקוֹנְדֵּרִי זֵר, אופי קמח חטים *bakers of wheat flour* | *Weizenbrotbäcker* ע"ז לִיט עֵיב: מאי מלח סלקונדרית מלח שכל סלקונדרי רומי אוכלין בה.

סֶלְקוֹנְדֵּרִית, סֶלְקוֹנְטִית, סֶלְקוֹנְטִית נִי, מלח גם *lumpy salt* | *grobes Salz* ע"ז ס"ב מ"ז ומלח סלקונטית; שם לִיט עֵיב: מלח סלקונדרית וכו'; תוס' שם ד' (ה'), י"ב: מלח סלקונטית שחורה.

סֶלְקוֹתָא נִי, תרמיל *Bettelsack* | *beggar's bag* ירוש' תרי ס"ה מ"ה ע"ד: הרא סלקותא אפילו היא תלייה וכו'.

סֶלְרִיא ע"י סֶלִירָא, ילק' ויק' תציג: יהנו ליה סלריא ויתב עליה.

סֶלֶת פיעל, בירר וניפה *ausieben* | *to sift* תר' פ"א מ"ה: המסלת קב או קביים לסאה.

(סלת) סֶלֶת פֻעַל, חטב עצים לשככים *Späne machen* | *chips* ביצה י"ט ע"ב: השתא מלותי מסלתינ וכו'.

סֶלֶת ז', מנפה קמח | *flour-sifter, fancy baker* *Feinmehlberetter*, *Feinbäcker* כלי פמיו מ"ד: נפה של סלתינ.

סֶלְתָּנִיתָא ע"י סוֹלְתָּנִיתָא, ירוש' ע"ז ס"ב מ"ב ע"א: אוהו החילק רב אמר סלתניתא.

סֶם -- סם תיים תרופה לאריכות ימים *medicinal* | *of life* *Lebenselixier* קיר' ל' ע"ב: נמשלה תורה כסם חיים.

סֶם הַמָּוֶת, סֶם מִוְתָּה רעל, ארס הממית *poison* | *Gift* חולי ג"ח ע"ב: סם המות דאדם וכו' דבהמה: יומא ע"ב ע"ב: זכה נעשית לו סם חיים לא זכה נעשית לו סם מיתה.

סִמָּא פיעל, עוור *blenden* | *to make blind* כ"ק פ"ה מ"ז: האומר סמא את עיני.

הַסְתַּמָּא התפ', נתעוור *geblendet* | *to be blinded* *werden* במ"ר פ"ח: זה שהיה פקח נסתמא וזה שהיה סומא נתפקח.

סֶלַע -- 1 מושקל ומטבע *Gewicht und Münze* | ירוש' קיד' פ"ב ג"ט ע"ד: כל שקלים שכתוב בתורה סלעים וכנביאים ליטרינ ובכתובים קינטירין.

2 קשקשים *Schuppen* | *scales* תנח' מצורע ב"ז הסלעים שהן על הנחש היא צרעתו.

3 ע"י מַלְעָה תוס' עוקצ' א' ב"ז סלע של שבלים.

סֶלְעֵם פ"י, איבד *vernichten* | *to destroy* תרג' איוב י' ח' (יתבלעני): וסלעמא יתי.

אֶסְתַּלְעֵם אתפ', נאבד *ver-* | *to be destroyed* *nichtet werden* תרג' ה' ק"ז כ"ו (וכל חכמתם תתבלע): וכל חוכמתהון מסתלעמא.

סֶלְעֻמִּיתָא נִי, קלקול והשחתה *destruction* | *Vernichtung* תרג' תהי ג"ב ו' (דבריו בלע): מילי סלעמיותא.

סֶלַח פ"י, עיקם *verdrehen* | *to pervert* תרג' משי י' י' (ואויל שפתיים): וסליח בשפותיה.

אֶסְתַּלַּח אתפ', נתעקם *schief werden* | *to be distorted* תרג' שני אס' ו' י"ז פומיה אסתליח.

סֶלְפִיד, סלפינגם, סלפיר, סלפירגם ז', חצוצרה *Trompete* | *trumpet* פסיק בחורש קניב ע"א: כמה קרנות וכו' וכמה סלפירים: פסיקר פ"ה: סלפירין: ויקיר פכ"ז: כמה סלפירגים וכו'; קהליר ח' ח"ז: תוקעין לפניו בסלפינגם.

סֶלְפִיתָא נִי, מין דג *eine* | *a species of fish* *Fischart* ירוש' ע"ז פ"ב מ"ב ע"א: אחוי ליה חרא סלפיתא.

סֶלֶק פיעל 1 הסיר והעביר *weg-* | *to remove* *schaffen* שבת פ"ב מ"ד: ומסלקין לצדדין.

2 הרים *lift up* | *aufheben* וזבח' י"ח ע"ב: מרושלין שסילקן ע"י אבנט כשירין.

הַסְתַּלֵּק התפ', 1 תתרחק *stich* | *to withdraw* *entfernen* אב' פ"א מ"ז: עשה לך רב והסתלק מן הספק.

2 מת *sterben* | *to die* תוס' חג' פ"ב: לא היו ימים מועטים עד שנסתלק בן זומא.

סלוקגריה ע"י סלוקגריה. ירוש' ע"ז פ"ב מ"ז:
מלח סלוקגריה.

סלמא ז', מין סל basket | Korb ירוש' תר' פ"ח
מ"ה ע"ד: הדין סלמא אפילו קטן וכו'.

(סלי) אסלי אס', תיעב to despise | verwerfen
תרג' משי' ט"ו ל"ב (מואס נפשו): מסלי נפשיה.

סליו ז', עוף השליו quail | Wachtel יומא ע"ה
ע"ב: ד' מיני סליו הן.

סליחותא ז', סליחה ומחילה forgiveness
Vergebung תרג' יר' ח' מ"ז: מליחות חובין.

סלייקום מלך סוריא Seleucus, king of Syria
Seleukus, König von Syrien מדר' תה' בוכר
מ"ז: סלייקום בנה סליקיא.

סליל ז', גליל עץ שחוטי הארג כרוכים עליו
spool | Spule ננע' פ"א מ"ט: מן הפקעת
לחברתה מן הסליל לחבירו.

סלילה ע"י סלולה. תוס' צוק' ע"ז ד' (ה'), י"ב:
ואם היו נמכרין בסלילה לפני החנוני.

סליקא, סלייקום ע"י סליקא. כת' י' ע"ב:
אשור זה סליקא: מכ' י' ע"א: סלייקום ואקרא
דסלייקום.

סליקסמא ס', מין צמח a plant | eine Pflanze
שבת נ' ע"ב: האי סליקסמא דצה שלמה והדר
דצה שרי.

סליקא עיר כסוריא Seleucia in Syria | Seleucia
in Syrien מדר' תה' בוכר ט"ז: סלייקום בנה
סליקיא.

סלירא ז', כסא stool | Stuhl ויקר פ"ט: יהנו
ל"ה סלירא וישב עליה.

סלירא (סלרין) ז', שכר Sold | salary אר"נ
נוסחא ב' הוצ' שכר פ"ל: המלכות מעלה
לו סלירא.

סלית ז', מאכל קמה flour-dish | Mehlspeise
ירוש' בר' פ"ו י' ע"ג: דאכל גרוזמי וסלית.

סליתא ז', שליה after-birth | Nachgeburt שבת
קל"ד ע"ב: סליתא דאימיה.

סלל -- גסלל נפ', קפץ העור ושב לצורתו
הקודמת zurückprallen | to rebound ירוש'
ע"ז פ"ב מ"א ע"ב: בשעה שקורעה עד שהיא
בחיים הוא נסלל ונעגל לאחר שהיטה הוא
נמשך.

סלל, סולל פיעל, ע"י סלד. יב' ע"ז: ע"א: נשים
המסוללות זו בזו: תוס' מוטה ה' ז': המסללת
בבנה קטן.

סלמאי שם איש männlicher Name
Name תענ' כ"ח ע"א: בני סלמאי הנתופחי.

סלמינמין ז', תולעת שבתביא corn-weevil
Kornwurm ילק' ויק' תרמ"א: ולא סלמינמין.

סלמנדרא ז', מין חיה שעפ"י האגדה אין האש
שולטת בה salamander, a reptile believed to
be engendered in fire | Salamander, ein Tier
von dem man annahm, dass es im Feuer nicht
verzehrt werde חג' כ"ז ע"א: תלמידי חכמים
אין אור של גיהינם שולטת בהן קל והומר
מסלמנדרא וכו'.

סלמנטון ע"י סלמינמין. כ"ב צ"א ע"ב: ישן
בלא סלמנטון.

סלסול ז', עשית תלתלים curling the hair |
das Kräuseln נזיר ג' ע"א: ממאי דהדין סלסול
שערא הוא.

(2) כיבוד dignity | Würde ירוש' בכורים פ"א
ס"ד ע"א: וכהנים נהגו סלסול בעצמן.

סלסל -- 1) עשה תלתלים, קוץ את השיער
to curl the hair | das Haar kräuseln ר"ה
כ"ז ע"ב: עד מתי אתה מסלסל בשערך.

(2) ע"י סלד. תוס' צוק' מוטה ה' ז': המסלסלת
בבנה קטן.

(3) צלצל, השמיע קול to clap one's hands |
mit den Händen klatschen ילק' מ"ב ר"ב:
ומסלסלת בכפי ידיה.

סלסלה ז', ארג דק ביותר very fine texture |
feines Gewebe ע"א: סלסלה ומלמלה.

(סלֵא) הַסְלִיא הַפִּי, העלה | to make rise
heraufbeschwören מנה' פִּיב עִיב: בן סלוא על
שהסליא עינות משפחתו.

סָלָא עִי סָלִי. תרג' משי' ג' י"א (אל תמאס):
לא תסלא.

סָלָא (1) ז', סל basket | Korb ירושי' מגי' פִּד
עִד עִד: טנא וכו' סלא.

(2) שם אמורא Name of an Amora | eines Amoräers
בר' כ"ט ע"ב: ר' סלא חסידא.

סַלְגֻרִין עִי סְגִילְרִיזֵן. עִי י"ח עִיב: סלגורין וכו'.
סַלְגִיתָא עִי סוּלְגִיתָא. קהלר' ה' י': דחמי
סלגיתיה וכו'.

סָלַד פִּעַ, (1) נרתע לאחור | to rebound
zurückzucken גיט' נ"ז ע"א: לובן ביצה סולד
מן האור.

(2) היה קצר בארכו | to be snub-nosed
setn (Nase) בכורות מ"ג ע"ב: חוממו סולד.

סָלַד פִּעַל -- עשתה האשה מעשה זמה שלא
כדרכה | to have unnatural sexual intercourse
unnatürliche Unzucht treiben (women)
(von Frauen) ירושי' פ"ח מ"ט ע"ג: נשים
שהיו מסלדות זו את זו.

סַלְדִּיה [סָלְרִין] ז', שכר salary | Sold אדר"ג
נוסחא ב' הוצ' שכטר פ"ח: שהיתה לו סלדיה.
סָלָא עִי סִלְוָא. תרג' איוב מ' כ"ז: ובסלוא
תנקוב.

סַלְוֻכְיָה, סַלְוֻקְיָא עיר בסוריא Seleucia in
Syria | Seleucia in Syrien תרג' דה"א ה' י"א
(סלכח): סלוכיה: יב"ע דב' ג' י' (סלכח):
סלווקיא.

סָלֹל תי, צלול clear | klar תוס' צוק' מוקא'
ג' ד': הסלול בטיט שבצדרין וכו'.

סַלְוִלָה נ', סל קטן | small basket
kleiner Korb ע"ז פ"ב מ"ז: החגבים הבאים מן הסלול'ה אסורין
מן ההפסק מותרין.

סַלֹק עִי סִילֹק. איכ"ר א' מ"ז: על סלוק דעת
ועל סלוק שכינה.

אֶסְתַּבֵּן אפ', בא לידי סכנה | to be exposed
danger | in Gefahr kommen פִּיב עִיב:
דילמא מיכריך ליה חוויא ולא ידע ומסתכן.

סַכְנָה נ', חשש אסון | danger | Gefahr תענ' ה'
עִיב: אין מסיחין בסעודה שמא יקדים קנה לושט
ויבוא לידי סכנה.

סַכְנַת נְפִשׁוֹת חשש מיתה | risk of life
Lebensgefahr | illness ביצה כ"ב ע"א: סכנת
נפשות.

סַכְנִין, סַכְנִין שם מקום בגליל | name of place in
Galilee | Ort in Galilee תוס' נדה ג' י"א:
בקעת סכנין ויקר פ"ה: מן הדא סכנין הוה.

סַכְנִין, סַכְנִיתָא עִי סְכִינְתָא. ביר פ"ט: סכנין
- סכנין: שבת קס"ז ע"ב: סכניתא צריך.

סַכְנִיתָא עִי סַכְנָה. חול' י' ע"א: המירא סכנתא
מאיסורא.

סכ"ס סוף כל סוף.

סַכְסָן עִי סִכְסָא. מנה' ק' ע"ב: עברקן סכסן.

(סכף) הַסְפִּיף הַפִּי, הרפה את הידים | to dis-
courage | er. tmütigen איכר' ב' ב"ז: ובשעה
שהיו יוצאין למלחמה היה אומר לו תסעור ולא
תסכף.

(סכר) הַסְתַּבֵּר התפ', נמסר לידי שונא, נשתעבד
| to be at one's mercy | ausgeliefert werden
ירוש' תורי' פ"ג מ"ח ע"ג: שצפה ברוח הקודש
שעתידין להסתבר במלכויות.

סָכַר פִּי, סָכַר פִּעַל, תם | to stop, to dam in
verstopfen, eindämmen גיט' ס' ע"ב: מיסכר
ואשקויי: שבת ק"ט ע"ב: נסכריגון לנקבים ידיות.

אֶסְתַּבֵּר אתפ', נתם | to become obstructed
verstopft werden ב"מ ק"ו ע"ב: אסתבר נחר
מלכא.

סָכַר ז', דייג fisherman | Fischer כלי' פ"כ: מ"ה:
מצורות הסכרין.

סַכְרָא ז', שָכַר, סזימה | dam | Schleuse ירושי'
שבת פ"ג י"ד ע"א: סכרא דנהרא.

סְבִלְנוּתָא נ', תבונה, חכמה | wisdom | *Welsheit*
קהל"ר ג': ולאחזו בסכלנותא.

סְבִים פ"י, ע"י סְבִה, ילקי זכר' תקפ"א: מנין שהוא סוכם את הארבעים.

הַסְבִים ה"פ, נרצה, היה בדיעה אחת ע"פ
to agree | *übereinstimmen, zustimmen*
קפ"ז ע"א: שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה עמו.

סְבִים פ"י, (1) מנה | *to count | zählen*
במ' כ"ו ס"ג (אשר) פקד את בני ישראל) די סכמון ית בני ישראל.

(2) התאים | *to adapt | anpassen*
וסכס יתהון על דעתא דלעיל.

אֶסְבִים א"פ, ע"י הַסְבִים, גיט' ו' ע"ב: דאסכים מריה על ידיה.

אֶסְבִתְכִם א"פ, נגזר | *to be decreed | verhängt werden*
תרג' יב"ע במ' ט"ז כ"ט (ופקודת כל האדם יפקד עליהם): וסכמות כל אנשא יסכמם עליהון.

סְבִמוּתָא נ', גורל, מנת, חלק | *destiny, fate*
Schicksal, Bestimmung תרג' יב"ע במ' ט"ז כ"ט (ופקודת כל האדם): וסכמות כל אנשא.

סְבִן פיעל, הביא לידי סכנה | *to expose to danger*
in Gefahr bringen משה י"א ע"א: ערי מסכנות – שמסכנות את בעליהון.

הַסְבִין ה"פ, בא לידי סכנה | *to be exposed to danger*
in Gefahr kommen שמו"ר פ"ה: שעל עסקי מילח נמתכן משה.

סְבִן פ"ע, סְבִן פעל, היה בסכנה | *to be in danger*
in Gefahr sein ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ד: יתתי ולא יסכנן קיד' כ"ט ע"ב: אי לא אתרחיש גימא סכינתי.

אֶסְבִין א"פ, קבע | *to arrange | festsetzen*
תה' קל"ט ג' (וכל דרבי הסכנת): וכל ארחתי אסכנתא.

סְבִן פיעל, חיפה וכיסה | *to cover | bedecken*
מוכה פ"א מ"ד: כל שהוא מקבל טומאה ואין גידולו מן הארץ אין מסכני בו.

הַסְבִין ה"פ – ארג | *to weave | weben*
מ"ב: והטווה והמיסך.

נְסִתוּבִין נ"פ, היה מואר | *to be enlightened | er-leuchtet sein*
leuchtet sein וקהל ח"י: שנמתוכו ברוח הקודש.

סְבִין, סְכָכָא ז', סְכָכָה נ', חימוי וכיסוי | *cover, ceiling (of twigs) | Bedachung, Decke*
מוכה י"ז ע"א: אויר פוסל בשלשה וכו' סכך פסול; סנה' ד' ע"ב: סככא לא בעי קרא; אהל' פ"ח מ"ב: אלו הן הסככות אילן שהוא מיסך על הארץ.

סְבִל – הַסְבִיל | *to observe | betrachten*
ה"פ, (1) הביט | *observe* מ' ע"א: המסתכל בקשת וכו'.

(2) התבונן, חרהר | *to keep in mind | bedenken*
פ"ג מ"א: הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה.

(סְבִל) אֶסְבִל א"פ, (1) הסביר | *to explain | klären*
תרג' איוב ו' כ"ד (הבינו לו): אסכלו לי.

(2) עשה אולת | *to act foolishly | töricht handeln*
תרג' ב"ר ל"א כ"ח (הסכלת עשו): אסכילתא למעבר.

אֶסְבִיל א"פ, (1) השכיל והחכים | *to become wise | welse werden*
תרג' ב"ר ג' ו' (להשכיל): לאסתכלא ביה.

(2) ע"י הַסְבִיל 1. תרג' במ' כ"א מ' (והביט אל נחש): מסתכל לחויא.

(3) ע"י אֶסְבִיל 2. תרג' ש"ב כ"ד ו' (נסכלתי מאד): אסתכלית להרא.

סְבִלָא ז', שכל | *reason, sense | Vernunft*
תה' ק"א ו' (שכל טוב): סכלא טבא.

סְבִלָא ת', טפש | *foolish | dumm*
תרג' מ"ש ו' א' (ובן כטיל): וברא סכלא.

סִירְקוֹן עיי' סִירְקוֹן. קיר' ליא עיי' סירקון של זהב.

סירקי עיי' סִירְקִי 2. ירוש' בלא' פֿיב כִּיז עיג: אילו יהבתון לי הויגא צרר לון בסירקי.

סִירְקִי עיי' סִירְקִי. ירוש' בימ פֿיב ח' עיג: הר חמר מחר סירקי.

סִירְקוֹן עיי' סִירְקוֹן. מנ' ליט עיב: והסירקון והשיראין מניין.

סִירְקֵא ב', קיץ thorn | Dorn קהליר ז' וי: הלין סירייתא בר אינון דלקן קולן הולך.

סִירְקֵא ז', סתיו winter | Winter תרג' בר' ח' כ"ב (וקיץ וחורף): וכימא וסיתוא.

סִירְקֵא עיי' סִירְקֵא. חול' קיב עיב: וחומק סיתונות ושאר מיני פירות.

סִירְקֵא ז', 1) פֿיסול אבנים | chiselling, cutting
das Behauen (der Steine) ירוש' שבת פֿיט
י"א עיד: סיתותן של אבנים הוא גמר מלאכתן.

2) צרורות chip | Splitter ירוש' בימ י' י"ב עיג: והווק וכו' בסיתות.

סִירְקֵא 1) - סכום, מספר number | Zahl כ"ב כ"ב ע"א: סך מקרי דרדקי עשרין וחמשה ינוקי.

2) אח brother | Bruder עיי' י"א עיב: סך קירי פלסתר - אחוה דמרנה ז"פנא.

סִירְקֵא עיי' סִירְקֵא 2. תרג' אס' ה' י"ד: סכין דפרול.
סִירְקֵא פֿי, הביט, צפה | to look, to forsee
schauen, voraussehen מגי' י"ד ע"א: שפכתה ברוח הקודש.

סִירְקֵא ז', 1) צופה, שומר Wächter | watchman
תרג' ש"ב י"ג ל"ד (הצופה): סכואת.

2) נביא, חוזה prophet | Prophet תרג' דה"א
כ"ו כ"ח (החוזה): סכואת.

סִירְקֵא עיי' סִירְקֵא. תרג' דה"ב ה' ו' (אשר לא יספרו): דלית להון סכוומא.

סִירְקֵא ת', שקוף transparent | durchsichtig נדה
כ"ד עיב: עצמותיו סכווין.

סִירְקֵא עיי' סִירְקֵא. תרג' משי' כ"ד י"ד (ותקתך לא תכרת): וסכוויך לא נגמר.

סִירְקֵא ג', זכוכית Glas | Glas תוס' צוק' ב"ק
ב' ו' המצניע קוצים וסכוכיות בתוך כותלו של
הכירד וכו' ובא אחר והווק בהן.

סִירְקֵא, סִירְקֵא ז', מספר, מתכונת, סך הכולל
number, sum total | Zahl, Summe
פֿיט: אין אתם משלימין הסכום: תרג' יב"ע
דב' א' י"א: ויברך יתכן בלא סכומא.

סִירְקֵא ז', עינוי ופיגון Pein, Qual
איכ"ר פתיחתא (ר' נחמן): תאניה ואניה - סכופי
מכופים.

סִירְקֵא ת', מעונה gequält | maltreated כ"ר פֿיט:ה
דוויס וסכופין.

סִירְקֵא ב', 1) מצפה Wacht | watchpost תרג'
יש' כ"א ח' (על מצפה): על סכואת.

2) צפיה, תקוה Hoffnung | hope תרג' איכה
ד' י"ז (כצפיתנו): בסכואת.

סִירְקֵא פֿי, 1) ראה, הביט sehen | to look ויק"ר
פל"ד: סכי בי אפתכל בי.

2) קוה hoffen | to hope תרג' יב"ע בר' מ"ט י"ח
(לישועתך קיית): לפורקנד מכית.

סִירְקֵא פֿעל, כניל 2. כתי' סִירְקֵא: הות מסכיא
דביתוהו השתא אתי השתא אתי.

סִירְקֵא אתפ', 1) עיי' סִירְקֵא 1. תרג' בר' י"ח ט"ז
(וישקיפו על פני סדום): ואסתכיאו על אפי סדום.

2) נשקף, נראה, תהווא דמסתכי.
to be seen | gesehen werden תרג' ש"א י"ג י"ח (הגבול הנשקף): תהווא דמסתכי.

3) עיי' סִירְקֵא 2. תרג' איוב ג' מ' (יקו לאור ואין):
יסתכי לאנהרא ולא יחמי.

סִירְקֵא ז', חוזה Seher | seer ויק"ר פֿיט: בערביא
קורין לנביא סכיא.

סִירְקֵא ז', תקוה Hoffnung | hope פֿיט: בשלח
פֿיט: ע"א: ברוני סכרוני סכווין.

סִירְקֵא ב', מאכלת, שכיין Messer | knife
קיר' מ"ז ע"א: הרי שלחן והרי בשר והרי סכין
ואין לנו לאכול: שבת קמ"א ע"א: קתא דסכינא.

סִיקְרִין עיי' סִיקְרִין. ילק' ברי' קמיו: שכן מוכתב בסיקרין שלהם.

סִירָא ז', (1) מגן *coat of mail* | *Panzer* ירוש' שמי' כ"ח ל"ב (כפי תחרא); כפום סירא.

(2) קוצ *thorn* | *Dorn* שמויר פיל: קוצים ודדרים וסיראות.

סִירְגוּל ז', עשית קיום בכרגל, שירטוט *drawing* | *lines* | *das Linieren* ב"ר פכ"ד: אפילו סירגולו של ספר אדם הראשון למדו.

סִירָה נ', (1) חדר מסוגר, תפיסה *enclosure, prison* | *abgeschlossener Raum, Gefängnis* ב"ר פמ"ב: נתנו אותו בסירה.

(2) קוצ *thorn* | *Dorn* סנה' מ"ט ע"א: בור וסירה גרמו.

(3) רפש *mud* | *Schlamm* ילק' במ' תשע"א: מה הנחר שוטף את הסירות וכו'.

סִירֹב ז', מיאון *declining, refuse* | *Ablehnung* ירוש' ברי' פ"ה ט' ע"ג: שלשה דברים רובן ומיעטן רע ובינוניתן יפה השאור והמלח והסירוב.

סִירֹג ז', קליעה *plaiting* | *das Flechten* ירוש' מויק פ"א ט' ע"ד: סירוג שתי וערב.

סִירוּגִין, בְּסִירוּגִין, לְסִירוּגִין תח פ, *in inter-* | *vals, with interruption* | *mit Unterbrechung*, ירוש' מגי' פ"ב ע"ג ע"א: סירוגין - קיטועין; כ"ב מ"ב ע"ב: בסירוגין מהו: תוס' נדה ט"ז ופת לסירוגין.

סִירוּחַ ז', דבר שריחו רע *malodourous substance* | *übelriechende Substanz* ויק' פ"ד: גילולין וכל מיני מירוחין.

סִירוּן ז', אשפה *sweepings* | *Kehrlicht* איכ"ר ד' ט"ז: מורו מורו - לשון יוני הוא סירון סירון.

סִירוּגִית נ', בריה אנדית, בתולת הים המושכת אליה בשירתה את נוסעי הים והורגתם *Siren* | *Sirene* סמרא שמיני פרק ד' פרשה ג': חיה זו חית הים הנפש להביא את המירונית.

סִירוּם ז', (1) נטילת אבר הזכרות *castration* | *Kastrierung* קיר' כ"ה ע"א: סירום דגיד וכו' סירום דביצים.

(2) דילוג וסירוג *Übersprungung* | *irregularity* | *Unordnung* כ"ב פ' ע"א: נוטל שלשה נחילין בסירום, ועיי' סִירוּגִין.

סִירור עיי' סִירור (אמורא). ירוש' שבת פ"ז ט' ע"ג: אמר רבי סירור.

סִירְחָא ז', (1) מרח העורף *overhanging part* | *das Überhängende* תרג' שמי' כ"ו י"ב (סרח העורף): סירחא דיתיר.

(2) ריח רע *stench* | *Gestank* סוכה כ"ו ע"א: משום סירחא דגרגישתא.

סִירְחוּן ז', (1) כניל. פס' ל"ה ע"א: שאין באין לידי חימוץ אלא לידי סירחון.

(2) חמא *Verfehlung* | *fault* ב"ר פ"ע"ג: עד שלא תלד האשה הסירחון נתלה בה לאחר שתלד תלוי בכנה.

סִירְחָנָא כניל 2. תרג' איוב ב' א': שבוק סירחניא (בהצ' אח': סרחניא).

סִירְטָא ז', חתך *incision* | *Einschnitt* ירוש' תר' פ"ח מ"ה ע"ד: לא אסרו אלא מקום סירטא.

סִירְטוּט ז', סרגול, עשית קיום *ruling* | *das Linieren* ירוש' מגי' פ"א ע' ע"א: מה זו צריכה סירטוט אף זו צריכה סירטוט.

סִירְיֹנָא ז', שריון *cuirass* | *Panzer* תרג' יר' מ"ו ד' (הסריונות): סריוניא.

סִירְיֹקוֹן ז', מין משי *elne Seiden-* | *a kind of silk* שבת כ' ע"ב: השיראים וכו' והסיריוקון.

סִירְכָא ז', רגילות *habit* | *Gewohnheit* עיי' ל' ע"א: סירכא דגברא נקוטא. ועיי' סִרְכָא.

סִירְסוֹר עיי' סִרְסוֹר. שמויר פ"ז למלך כ"ו שהיה משיא בתו קרא לקרתני אחד להיות סירסור ביניהן.

סִירְקָא ז', ערבי, ישמעאלי *Saracen* | *Sarazene* ירוש' כ"מ פ"ב ח' ע"ג: הרא חמר מחר סירקאי.

exerescences on trees | 2) יבלות באילנות | *Auswüchse an Bäumen* ב"ר פמ"א: מה התמרה
הזו וארוז אין בהן לא עקמוני ולא סיקוסין.

סיקורא ז', גרון | *hathot | Bell* תרג' ירוש' דב' י"ט ה' (בגרונ): בסיקורא.

סיקורדה ז', עושה נקניקים | *sausage-maker | Würstmacher* ירוש' שבת פ"ז י' ע"א: ההן
סיקורה וכו'.

סיקוריא ע"י סיקורא. תרג' יב"ע דב' י"ט ה' (בגרונ): בסיקוריא.

סיקיה זר, כלי עץ | *Holzgefäße* | wooden troughs | תרג' ירוש' שם' ז' י"ט (ובעצים): ובסיקיא.

סיקוריא ע"י סיקורא. ירוש' שק' פ"ז ב' ע"ג: אתא עובדא קומי ר' ירמיה אמר יחכמון
סיקוריא עבדתהון.

סיקילוס [סיליקוס] מלך סוריא | *Seleucus, king of Syria | Seleukus, König von Syrien* ילק' תה' תרמ"ג: אלכסנדרוס בנה אלכס: דריא
סיקילוס בנה סיציליא [סיליקיא].

סיקורה ע"י סיקורא. ירוש' בוצה פ"ד ס"ב ע"ג: ההן סיקורה.

סיקר ז', גולן | *Räuber* | robber | מכש' פ"א מ"ז: מעשה באנשי ירושלים שממנו דבולתן במים
מפני הסיקורין.

סיקרא ז', צבע אדום | *rote Farbe* | red paint | שבת פ"ז ע"א: סוקרו בסיקרא.

סיקריקון ז', 1) קונח נכסים שהוחרמו למלכות - *the possessor of confiscated property | Besitzer von konfiszierten Gütern* ירוש' גימ' פ"ה מ"ז ע"ב: וזוהתה הארץ
חלושה ביד סיקריקון; כבורים פ"א מ"ב: האריסין והחכורות והסיקריקין והגולן.

2) דין נכסים שהוחרמו למלכות - *the law concerning the purchase of confiscated property | Gesetz betreffend den Kauf konfiszierter Güter* גימ' פ"ה מ"ז: לא היה סיקריקון
ביהודה וכו' כיצד לקח בסיקריקון וחזר ולקח וכו'.

סיפוק ז', 1) טפיחת יד ליד | *clapping of the hands | das Zusammenschlagen der Hände* ירוש' ביצה פ"ה ס"ג ע"א: סיפוק שהוא מחמתו.
2) די יכולת | *genügende* | adequate power | *Kraft* מכי' בשלח וימע פרשה ג' שםא תאמר
אין-סיפוק בידו ליתנה לנו וכו'. ועי' קפוק.

סיפור ז', הרצאת מעשה שהיה | *Er-narration | zählung* ב"ר פעה' סיפור הוא מספר ואומר.

סיפמא ז', ארון, ארגז | *Kasten* | chest | תעני' כ"א ע"א: מלא סיפמא דאבנים טובות ומרגליות.
סיפלני. סיפלני, ג', אספלנית | *plaster* | *Pflaster* ירוש' כלא' פ"ט כ"ג ע"ג: סיפלני
דמרמז וכו' סיפלני וכו'.

סיפסוף ז', פירות מאוחרים וגרועים, *late fruits, leavings | spät reifende, schlechte Früchte* ירוש' פאה פ"ז כ' ע"א: יפה סיפסוף שאכלנו
בילדותינו כפרסקין שאכלנו בזנותינו.

סיפסל' ע"י ספסל'. ירוש' מגי' פ"ג ע"ד ע"א: סיפסל' דמעוניא.

סיפסן ז', די יכולת | *genügende* | sufficiency, power | *Macht* קיד' ל' ע"ב: אשה אין סיפסן בידה לעשות
מפני שרשות אחרים עליה.

סיפסא ז', קמח גס | *grobes Mehl* | coarse flour | גימ' נ"ו ע"ב: מ"א דסיפסא.

סיפרא ז', ספר | *book* | Buch | מגי' כ"ח ע"ב: צנא דמלי סיפרי.

סיפתא ע"י ספסא. סנה' ק"ד ע"א: אותביה כסיפתא.

סיפתקא ת', חריף, *stark* | strong, very sour | *herb* ב"ב צ"ו ע"א: אשתכח הלא סיפתקא.

סיציליא [סיליקיא] עיר בסוריא | *Seleucia in Syria | Seleucia in Syrien* ילק' תה' תרמ"ג: אלכסנדרוס בנה אלכסנדריא סיקילוס [סיליקוס]
בנה סיציליא.

סיקום ז', 1) מדה | *Maß* | measure | ב"ר פ"ז: לכל
יש סיקוסים וכו' חזן מדבר אחד שאין לו סיקוסים
ואיזו זו התורה.

to join in troops | התגודד (1) אֶתְּנֵה אֶתְּפֵי. תחנה' בוכר בר' כ"ד:
 sich scharen תרג' מיכה ד' י"ד (תתגודדו):
 תמתייעין במשיריון.

(2) היה נתמך ונעזר | unter- to be supported
 stützt werden תרג' דהייא י"א ו"א: הוא
 מסתייע מלעילא.

(3) הצליח, עלה יפה | gelingen to succeed
 חול' ו' ע"ב: לא מסתייעא מילתיך.

סִיעָדָה ג', חבורה | Gesellschaft company גיט' עיו
 ע"ב: כל סיעתו.

סִיעָתָא כנ"ל, ב"ר פס"ד: אחת מרעהו – סיעת
 מרחמוהי.

סִיפָא ע"י סִיפָא, תרג' מל"ב ג' כ"א (חגר חגרה):
 אסירי סיפא.

סִיפָא ז', (1) סוף | Ende end ירוש' סנה' פ"י כ"ט
 ע"א: יהא סיפא מתחנאקא.

(2) החלק האחרון של המשנה | the last section
 of a Mishnah | letzter Abschnitt einer
 Mischna חול' צ"ד ע"ב: רישא סיפא ומציעתא.

סִיפָא ז', סף | Schwelle door-sill, door-post
 Pfosten תרג' יח' מ' ז' (וסף השער): סיפא
 דתרעא.

סִיפּוּג, סִיפּוּג ז', נוגב ויבוש | drying after a
 bath | das Abtrocknen זבים פ"א מ"ד: כרי
 טבילה וסיפוג; תוס' שם א' י"ז שתי טבילות
 ושני סיפוגים.

סִיפּוּא ג', שפה | Rand; Lippe border; lip
 תרג' ירוש' שם' כ"ח ל"ב (שפה יהיה לפיו):
 סיפוא יהיו מקף לפומיה; מל"ב י"ח כ' (דבר
 שפתים): במלל סיפון.

סִיפּוּנִיּוֹת ג', פירות המאחרים להתבשל | late
 fruits | spät reifende Früchte תוס' שבי'
 צוק' ז' ס"ז: סיפוניות וכו' אם יש אפילות
 מהן וכו'.

סִיפּוּף ע"י סִיפּוּף, תנה' ראה ח': אפילו לא
 סיפוף של חרובים.

סִימְטִין ע"י סִימְטָנָה. תנה' בוכר בר' כ"ד:
 כתנות עור – סימטא.

סִימִי שם איש | männlicher Name a man's name
 ירוש' יב' פ"ב י"ג ע"א: לוי בר סימי.

סִימָא ז', חרון אף | Zorn anger תנה' האזינו
 ז' שהטיה דברים כלפי מעלה והעלה סימא.

סִימִי שם אמורא | Name eines Amoräers name of an Amora
 ירוש' מעש' פ"א מ"ח ע"ד:
 ר' סימי וכו'.

סִימִין ז', (1) מין צמח המשמש לרפואה | a medicinal
 plant | Heilpflanze תנה' בר' מ"ד ע"ב: מי סימין.

(2) שם איש | männlicher Name a man's name
 תנה' צו ח"ז לוי בר סימין.

(3) שם מקום | Ortsname name of a place
 ירוש' שבי' פ"ו ל"ו ע"ג: ולא מבעלי סימין הוא.

סִימִית שם מקום | Ortsname name of a place
 תוס' אח"י י"ח: עיירות מובלעות בארץ ישראל
 כגון סימית וחברותיה.

סִימָא ז', סימן והיכר | verabre- fixed signal
 detes Zeichen מדר' שמואל פ"ט: אילולי שעשו
 סיממא ביניהן.

סִימָנָא ז', (1) ענף | Zweig twig גיט' פ"ט ע"ב:
 אסימנא ובישתא.

(2) סל | Korb basket כ"מ ס"ז ע"ב: ואי אגבהנו
 במסיני קננהו.

סִימְטָא, סִימְטָא, שם איש | a man's name
 männlicher Name ירוש' בר' פ"א כ' ע"ג: ר'
 שמואל בר סימטא; כלא' פ"ג כ"ח ע"ג: ר'
 שמואל בר סימטא.

סִימְטָא, סִימְטָא ז', עורות עזים | goat-skin
 Ziegenfell תנה' כ"ד: כתנות עור – סימטא;
 ירוש' ג' פ"ז מ' ע"ג: כגון אילין סימטא.

סִיעַ פיעל, עזר ותמך | helfen to aid, to support
 stützen שבת ק"ד ע"א: בא לטהר מסייעין אותו.

סִיעַ פֻּעַל, כנ"ל, ב"מ ד' ע"ב: מסייע ליה שטרא.

vater, der das Kind während der Beschneidung auf den Knieen hält תשכ"ג: ברכי בהן אני עושה סינדיקוס לילדים בשעת מילה ופריעה.

סינפא ז', ראש, החלק העליון של בלי | top Spitze כ"ב ד' ע"ב: סינפי ירכי.

סינוק ז', עיפות | Ermüdung fatigue שבת ס"ז ע"ב: סינוק לא.

סינומום תה"פ, בקיצור | kurz briefly שהש"ר א' י"ב: כך אמר לי הקב"ה סינומום.

סינטרי ע"י סימטורין. שמו"ר פ"ט: אמר המלך אם אין סינטרי על כל המסובים אל יכנס אחר מהן לכאן.

סיני - בקי בניגוד לחרף | Viel | erudite scholar wisser חור' י"ד ע"א: ר' יוסף סיני רבה עוקר הרים וכו'.

סינין ז', זיוים לשילוב קרשים | Zapfen | tenons כל' פ"י מ"ז: עשאו במינין או בשיגמין.

סינפון ע"י סימפון 3. ירוש' פאה פ"ו י"ט ע"ג: היו עשויים כמין סינפון.

סינקטור ז', סגן השופט | Beisitzer | assessor ב"ר פ"ח: למלך שבעס על בנו וישב על בימה ודגו וחייבו נמל את הקולמוס לחתום גזר דינו מה עשה סינקטורו חטף את הקולמוס מתוך ידו של מלך כדי להשיב חמתו.

סינר ז', חגורה מסביב לבטן | waist-belt Leibbinde, Leibgurt שבת פ"י מ"ד: האשה החוגרת בסינר בין מלפניה בין מאחריה חייבת שכן ראוי להיות חוזה.

סיס, סיסא ז', פתילים היוצאים מן הארג | fassel Troddel מ"י מ"ב ע"ב: אף מן הסיסין פסולה; שם מ"א ע"ב: ר' חנינא עבד להו סיסא.

סיסאנא ז', מין סל | basket | Korb שבת ק"י ע"א: וסימניך סיסאנא.

סיסון שם איש | männlicher a man's name Name תנח' בובר צ"ו ז': לוי בר סיסון.

סימן ז', אות, היכר | Zeichen, Kennzeichen חול' ג"ט ע"א: סימני בהמה והיה נאמרו מן התורה וסימני עוף לא נאמרו.

סימנא ז', 1) כניל. ערב' י' ע"א: סימנא בעלמא הוא.

2) ע"י סימא 2. תרג' ירוש' דב' ל"ג י"ט (טמוני): סימניא.

סימנטורין, סימנטורין ז', חותמת, טבעת | signet, stamp | Stempel, Siegel פ"א ג' ע"ב: חותם שלי וסימנטורין שלי; שהש"ר א' ב': זה חותם שלי וזה סימנטורין שלי.

סימנטרא ע"י טרמנטון. מדרש תה' י"ח י"ג: וגחלי - סימנטרא.

סימפון ז', 1) חוזה, התקשרות | Ver- agreement trag, Vergleich ירוש' ע"ר' פ"ג כ"א ע"ב: סדר סימפון כך הוא וכו'.

2) תנאי המבטל את החוזה | a condition the now-fulfillment of which annuls the agreement | Bedingung, deren Nichterfüllung den Vertrag aufhebt כתי' ג"ז ע"ב: סימפון בעבדים ליכא.

3) קנה חלול שבריאח | Bronchie | bronchial way חול' מ"ב ע"א: בית הסימפונות.

סימפונא כנ"ל 3. חול' מ"ח ע"ב: סימפונא דריאח. סימפונדה ג', מין חליל | Doppel-double flute | fïöte כל' פ"א מ"ז: סימפונא אם יש בה בית קיבול כנפים וכו'.

סין ז' רפש | Schmutz | dirt תרג' ישי' ג"ז כ' (רפש ומיט): סין ומין.

סינא ז', נעל | Schuh | shoe תרג' יח' ה' ט"ו (של נעל): שרי סינר.

סינפול ע"י סיבולית. ירוש' פ"י פ"ה ל"ו ע"א: אפילו עשו סינבול רשאין לומר לו טול חלקך ואכול לעצמך.

סינדיקון ז', סנדק, המחזיק על ברכיו את הילד בשעת מילה | godfather, he who holds the male infant on his knees for circumcision | Ge-

סילכא שם איש *a man's name | männlicher Name* ויקר פיה: חד בר נש מן בנוי דסילכא.
סילעא עיי סלע. 'ירוש' קיד' פ"א נ"ח ע"ד: סילעא ארבעה דינרין.
סילק עיי סליקא. יומא יי ע"א: אשור זה סילק.
סילקא זי, סלק *beet | Rote rübe* שבת ע"ד ע"ב: האי מאן דפריס סילקא חייב משום טוחן.
סילקי וסליקין זי, לוטש *polisher | Polierer* ב"מ פ"ד ע"א: מבי סילקי (ולג' הערוך: סילקי).
סיל"ש סייג להכמה שתיקה.
סילת עיי סלת. כלי פט"ו מ"ג: ים נפה של סילתין טמא.
סילתא זי, סל *basket | Korb* (1) ע"ד ל"ח ע"א: אותביה בסילתא.
סילתא זי, סיל *thorn | Dorn* (2) קוץ סילתא: בחברתה ולא בסילתא.
סילתא זי, סילס *chip | Span* (1) ק"ב ע"ב: גוואא סילתא ושרא.
סילס פיעל. (1) גמר, כלה *to finish | beenden* כ"ז ע"א: פתח בכד וסיים בחבית.
סילס (2) תחם, סימן *to mark | abgrenzen, bezeichnen* 'ירוש' פ"א פ"ז כ' ע"א: זה מסיים את זה וזה מסיים את זה.
סילס (1) נגמר ונשלם *to be finished | beendet sein* נפתח בגדולים ונסתיים בקטנים.
סילס (2) הותחם והוגבל *to be marked, to be defined | abgegrenzt sein* 'ירוש' תר' פ"ג מ"ב ע"ב: מקום שנפתימה תרומתו של ראשון שם נפתימה תרומתו של שני.
סילס זי, (1) כסף *silver | Silber* תר' תה' י"ב ז' (כסף צרוף בעליל): סימא סילסא בכורא.
סילס (2) אוצר, מטמון *treasure | Schatz* תר' יב' ע"ב: בר' מ"ג כ"ג (נתן לכם מטמון): יהב לכוון סימא.
סילס (3) עיי סילמן. תר' יב' ע"ב ש"ב ל"ב כ"ז: הוה סימא נפקא באנסוי.
סילס (4) שם אמורא *name of an Amora | Name*

eines Amoräers פסיק' ותאמר קל"ג ע"ב: ר' סימא וכו'.
סימא שם תנא *name of a Tanna | Name eines Tannaiten* כת' כ"ט ע"ב: דתניא רבי סימא אומר וכו'.
סימא זי, עיי סמא. 2. 'ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"ד: מה הסימא הזאת נגלית לכל בריה וכו'.
סימא זי, נקור עינים *making blind | das Blenden* ויקר פ"ז: זה סימא עינים שסימו את עיני מלך יהודה.
סימון שם אמוראים *name of several Amoraim | Name von Amoräern* 'ירוש' שק' פ"ח ג"א ע"א: ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי.
סימא זי, מין קנה *name of a reed | eine Rohrart* חול' מ"ז ע"ב: בסימא דאגמא.
סימא, **סימא**, **סימא** שם מקום בגליל *name of a place in Galilee | Ort in Galiläa* נדה כ"ד ע"ב: מעשה בסימא וכו'; ב"ר פ"א: רבינו הוה עבר על סימא ויצאו אנשי סימא לקראתו: ולק' מש' תתקס"ד: סימא.
סימא ת', אדום, אדמדם *red, reddish | rot, rötlich* 'ירוש' תר' פ"א מ' ע"ב: סימא גו אבום.
סימא זי, (1) רחוב צר *alley | schmale Straße* כת' ל"ח ע"ב: הוא שצבורין ומונחין ברשות הריבם אבל בסימא לא.
סימא (2) מכה טריה *abscess | Geschwür* שבת פ"ז ע"א: לסימא לימא הכי.
סימא כג"ל 1. 'ירוש' שבת פ"א ב' ע"ד: סימא שבתין העמודים.
סימא עיי סמן. 'ירוש' שבת פ"ב י"ג ע"ג: מאן תנא סימא וכו'.
סימא זי, בגדי חצי-סימא *half-silken garments | halbseldene Kleider* קה"ר א' ז': יומא דין סימא וכו'.
סימא עיי סמן. 'ירוש' שבת פ"ב י"ג ע"ג: ליטע סימא וכו'.

סִיכָּסָא ז', שמוות *Unstn | folly* ב"ב ע"א ע"ד:
כל אבא חמרא וכל בר חנא סיכסא.

סִיכְרָא ז', (1) סתימה נחר, שִׁכְרָא *Damm | dam*
י'רוש' ביצה פ"ג ס"ב ע"א: סיכרא דגהרא.

(2) קבר *Grab | grave* כת' י"ז ע"א: מאכולא ועד
סיכרא.

(3) שם מקום בבבל *name of a place in Baby-
lonia | Ort in Babylonien* ב"מ מ"ב ע"א: רפרם
מסיכרא.

סִיכְתָא ג', (1) בגיל 1. י'רוש' דמ' פ"א כ"ב ע"א:
בסיכתא אתעריית.

(2) ע"י סִיכָא 2. גוש' ל"ב ע"א: אפילו' סיכתא
דדפנא רפ"א.

(3) ברזל המחרשה *Pflugmesser | coulter* איכ"ר
פתיחתא: תקף יריה אמיכיתיה.

(4) צורת מטבע *stamp of a coin | Prägung*
(*auf Münzen*) ב"ק צ"ט ע"ב: טעו בסיכתא
חרתא דההיא שעתא.

סִילְוָא ז', קוץ *thorn | Dorn* ע"ז כ"ח ע"ב:
דחרויה סילוא.

סִילּוֹן (1) מין כסא *chair | Sessel* ו"ק פכ"ה:
סילון דרהבא.

(2) צנור *pipe, tube | Rohr, Tube* שבת פ"ג מ"ד:
סילון של צונג.

(3) קילוח, ניצוק *jet of water | Wasserstrahl*
בכורות מ"ד ע"ב: סילון החזור.

סִילּוֹנָה, קִילּוֹנִית בגיל 2. י'רוש' שבת פ"ד ח'
ע"ב: כההן סילונה; ב"ר פ"ב: הם קלקלו
סילונות שלהן.

סִילּוֹק ז', הסרה והעברה *removal, taking up |*
das Entfernen כנ"י ע"א: סילוק ממעות.

(2) התרחקות והסתלקות *departure | das Stich-*
entfernen; der Tod פסיק' פ"ב: בשעת סילוקו
מן העולם.

סִילְקִיקְרָאוֹת ג', מלאכת טוית המשי *silk-*
weavers trade | Seldenspinneret פכ"ה:
למלך שהלך ללמד את בנו סיליקראות וכו' שכל
אומנות הזו אינה מתבקשת אלא באצבעות.

(2) הרג ע"י בית דין, התזת ראש *beheading |*
Enthauptung סנה' ג' ע"א: סקילה המורה
מסיף.

סִיפִי ז', נושא הרב *sword-bearer | Schwert-*
träger ע"ז י"ז ע"ב: אי ספרא לא סייפי ואי סייפי
לא ספרא.

סִיפָא ז', (1) קוץ *thorn | Dorn* י'רוש' תענ' ס"ב
ס"ה ע"ב: ישראל כהון כאליון סיכיא.

(2) יתד *mail | Pflock* שבת ס"ז ע"א: ז' סיכי
מז' גשורי.

סִיכָא [סִיכָא] ע"י סִיב 1. ויקר פפ"ב: סיכא
למעבר חבלי.

סִיכָה ג', (1) משיכה ומריחה *anointing, rubbing |*
with oil | das Bestreichen, Salben תוס' שבת
ג' (ד'), ו"ז: סכין כל מיני סיכות.

(2) שוכה *bough | Busch* תוס' ע"ר י"א (ה'),
י"א: סיכה של קוצים.

סִיכּוּי ז', תקוה ותוחלת *hope, prospect | Hoff-*
nung, Aussicht ע"ר כ"א ע"ב: בטל סיכויים.

סִיכּוּךָ ז', (1) סכסוך ומירוג *interlacing | das*
Verflechten תוס' כלא' א' ו"ז: אמורה בסיכוך
על גבי זרעים.

(2) חיפוי וכיסוי *covering, thatch-roof | Be-*
dachung, Decke סוכה פ"א מ"ט: הרחיק את
הסיכוך מן הרפנות שלשה מפחים פסולה.

סִיכּוּלָא ז', שכל, בינה *intelligence | Verstand*
תרג' משי' כ"א פ"ז (דרך השכל): ארחא
דסיכולא.

סִיכּוֹן ע"י סִכָּנָה. י'רוש' פאה פ"א פ"ז ע"ד: סיכון
נמשות.

סִיכּוּרִי ז', הקזת דם *blood-letting | Aderlaß*
ג"מ פ"ז ע"ב: תרי יומי סיכורי.

סִיכָנָא, סִיכָנִי שם מקום בגליל *name of a*
place in Galilee | Ort in Galläa קה"ר ד'
י"ז: שמעון איש סיכנא; תענ' פ"ז ע"ב: ור'
חנניא בן סרדיון בסיכני.

(2) קטיגור *Ankläger* | *accuser* שם שם ו' (ושמן על ימינו); ומיטא יקום על ימינה. ועי' ספנה.

סיטני עי' טיטני. תוס' ביצה סוף א': אין עושין סיטני ואין כותשין במכתשת.

סיטרא ז', צד *Seite* | *side* ירוש' סנה' פ"ז כ"ד ע"ג: דין מן דין סיטרא ודין מן דין סיטרא. ועי' סטרא.

סיטרא ז', מרגל *Ausspäher* | *spy* ב"ב כ"א ע"ב: שאני דגים דיהבי סיטרא.

סייג, סייגא, סייגה *Zaun* | *fence* ערלה פ"א ע"א: הנוטע לסייג ולקורות; תרג' משי' כ"ד ל"א (וגדר); וסייגא; ירוש' סנה' פ"ז ע"ג: וסייגין סייגה.

סייד ז', עושה מלאכה בסיד *lime-burner, worker* | *Kalkbrenner, Tüncher* in lime | קהל' מ' ח': הלך חסייד לסידו.

סייח עי' סיח. ירוש' קיד' פ"ד ס"ה ע"ב: עגלים וסייחין.

סייחא ז', מי שיועד לשחות במים | *swimmer* *Schwimmer* יומא ע"ז ע"ב: שכן קורין לשייטא סייחא.

סייחה נ', אתון צעירה *she-foal* | *weibliches Eselsfüllen* אסתר ג' א': סייחה וחמורה וחזירה.

סיין ז', רפש *Schmutz* | *dirt* תרג' תה' י"ח מ"ג (כמיט חוצות); סין אשקקי.

סייסן עי' טייסן. ירוש' נזיר פ"ז נ"ז ע"א: משום דהוה סייסן.

סייעא ז', עזרה *Hilfe* | *help* תרג' איכה ד' י"ז (עזרתנו); לסייענא.

סייעתא נ', כניל. מגי' ו' ע"ב: סייעתא היא מן שמיא.

(2) אישור וקיום *Bestätigung* | *confirmation* ב"מ מ"ה ע"א: לא תיובתא ולא סייעתא.

סייף, **סייפא** ז', חרב *Schwert* | *sword* כלי' פ"ד מ"ה: הסייף וכו' משישופנו והסכין משישחיונה; תרג' יב"ע ב"מ י"ט מ"ז (כחלל חרב); בקמיל סייפא.

שמסיים ספרו וחותם את שמו במיום ספרו; כ"ב ע"א: משום דלא הוי בסיומא.

סיוע ז', עזר ותמיכה *Hilfe* | *help, assistance* *Beistand* אסתר א' א': וכי לסיוען של אומות העולם הקב"ה צריך.

סיופי זיר, פירות המאחרים להתבשל | *late fruits* *spätreifende Früchte* תרג' עמ' ח' ב' (קין); סיופי קיטא.

סיו ז', בן חמור *Füllen, jun-ger Esel* | *foal, young ass* ב"ב ע"ח ע"ב: המוכר את החמור מכר את חסיה. ועי' סייח.

סיחה נ', שיחה ודיבור | *talk, conversation* *Gespräch* ירוש' גיט' פ"ט נ' ע"ד: סיחות בני אדם.

סיחוי שחיה במים *das Schwimmen* | *swimming* יומא ע"ז ע"ב: יכול יעבירונו בסיחוי.

סיחתא נ', אשפה, סוחה *Müll* | *sweepings* תרג' יש' ה' כ"ה (כסוחה בקרב חוצות); כסיחתא בגו שוקיא.

סיט נ', מדת אורך קטנה | *a small measure of* *ein Längenmaß* | *length* ערלה פ"ג מ"ג: האורג מלא חסיט.

סיטומתא נ', חותמת *Signet ring* | *Siegelring* תרג' יב"ע בר' ל"ח כ"ה (החותמת והפתילים); סיטומתא וחומיא.

סיטון ז', (1) מוכר בקיבולת | *wholesale merchant* *Großhändler* ב"ב פ"ה מ"י: הסיטון מקנה מדותיו אחת לשלשים יום וכו' חנוני מקנה מדותיו פעמים בשבת.

(2) משביר תבואה לצבא *Ge-purveyor of oorn* | *treidelieferant* תרג' יש' ג"א ח"ג משיריון עם סיטוניחון.

סיטיון עי' סטיון 1. תוס' צוק' כלי' ב"מ ב' ח"ג: אקונביאות שבמגדלים וכו' והסיטיון שלהם.

סיטנא ז', (1) שונא *Feind* | *enemy* תרג' תה' ק"ט כ"ט (שומני); סיטני.

סִידָקָא ז', קרע *Riss* | *rent* תרג' מליא י"א ל-
(קרעים): מידקין. ועי' סִדָקָא.

סִידָקִי ז', (1) מוכר לאחרים בשוק *retailer in the market, huckster* | *Höker, Markthändler*
ירוש' שבת פ"ה י"א ע"א: הלוקח מן המידקי וכו'
הלוקח מן הפלטר וכו'.

(2) חנות בשוק *market-stand* | *Marktstand*
רבה א' א': שפחתו עומדת במידקי וקופתה
בירה.

(3) דק ביותר *very fine* | *fein, dünn* עיר' נ"ג
ע"א: כמלא מחט מידקית.

סִידָקוֹת נ' (1) כגיל 2, ירוש' כת' פ"א כ"ה ע"ד:
סידקית שהיא ממספקת יום אחד מן האיסור.
(2) מיני חפצים קטנים, מלאכת יד נשים וכדומה
small ware, tinsel | *Kurzwaren, Flitter* סומה
מ' ע"א: אחד מוכר אבנים טובות ואחד מיני
סידקית על מי קופצין לא על זה שמוכר מיני
סידקית.

סִידָרָא (1) עי' סִדָרָא 1. תרג' ש"א י"ז כ"א
(מערבה לקראת מערכה): סידרא לקבל מידרא.
(2) פרשת השבוע בתורה *the portion of the Sabbath*
Pentateuch to be read at public service on Sabbath | *Wochenabschnitt des Pentateuchs*
שבת קס"ז ע"ב: פסקי סידרא בכתובים במנתא
דשבתא.

(3) עי' סִדָרָא כת' ק"ג ע"ב: מתניתא שיתא
סידרי.

סִידְרָתָא עי' סִידְרָתָא. פסיק' שק' י"א ע"ב: זה עשו
הרשע דהוא מרמח להדה סידרתא.

סִידְרָא ז', סחר, ירה, לבנה *moon* | *Mond* פסיק'
החורש נ"ג ע"א: סיהרא על פיגמה.

סִידְרָא ז', מיהא בסיד *lime-wash* | *das Tünchen*
כ"ב נ"ג ע"ב: סד בהן סידר אחד או כיור אחד.

סִידְרָא ז', מורא ופחד *fright* | *Schrecken* ב"ק
ל"ז ע"ב: סומא בעלמא הוא דנקסיה.

סִידְרָא ז', גמר, סוף, חתימה *finishing*,
end | *Schluss, Ende* תנח' האוינו ה' כאדם

שהיה לו לגיון וכו' נשל סיגנון של מלך וכו';
ב"ר פ"ה ספר משנה תורה היה סיגנון ליהושע.

(2) סימן להיכר *watchword* | *Losung, Parole*
ב"ר פצ"ז: הכא כסיגנון שלו אנכי וכו' זה הוא
הגואל.

(3) דרך ההרצאה *manner, style* | *Darstellungs-*
art, Stil סנה' כ"ט ע"א: ואין שני נביאים
מתנבאים בסיגנון אחד עובדיה אמר ודון לבך
השיאך ירמיה אמר תפלתך השיא אותך
ודון לבך.

סִיגְנָם כגיל 1, ירוש' סומה פ"ה כ"ב ע"ב: והפיל
סיגנם שלהן.

סִיגְעָא ז', ריבוי *multitude* | *Menge* תרג' תח'
ה' י"א (ברוב פשעיהם): בסיגעא מרדיוהו.

סִיגְרֹן ז', נושא כלים *armour-bearer* | *Waffenträger*
במ"ר פ"ה: כל מי שכותב עצמו
סיגרונ למלך.

סִיד ז', (1) שיד *lime* | *Kalk* נגעי' פ"א מ"א: כסיד
ההיכל.

(2) מין סם להשיר את השערות *a depilatory*
ein Enthaarungsmittel שבת פ"ח מ"ד: סיד
כדי לסוד קטנה שכבנות.

סִידָא כגיל 1, תרג' דב' כ"ז ב"ז: ותסוד יתהון
במידא.

סִידוֹק ז', דבר שנסרק *Rissiges* | *being cracked*
פסי' פ"ג מ"ה: סידוק ישרף.

סִידְרָא ז', (1) סדר *order* | *Ordnung* ב"ר פ"ב
סידורו של עולם.

(2) עריכה *arrangement* | *das Anordnen*
כ"ט ע"א: סילוקו בסידורו.

(3) מנה, ארוחה *ration* | *Portion* ויק'ר פ"ה
סידורים של דוב.

(4) הערכה *estimation* | *Abschätzung* ירוש'
נזיר פ"ב נ"א ע"ד: סידורו עלי.

(5) שם אמורא *name on Amora* | *Name eines Amoräers*
ירוש' חלה פ"ב נ"ח ע"ג: תנא ר'
סידור. ועי' סִדְרָא.

סִיבְלוֹן ז', משא *load* | *Last* ספרא פתיחה: עשוי לסיבולון אחד. ועיי' סְבִלּוֹנוֹת.

סִיבְנִי נ', ממפחת *Tuch* | *cloth* גימ' גיט ע"א: סיבני וחומס וכו' סיבני.

סִיבְרָא ז', (1) בטחון *Sicherheit* | *security* תרג' תה' ד' מ' (לבטח תושיבני); בסיברא תותבינני. (2) תקוה *Hoffnung* | *hope* ב"ר פנ"ג: לא אובדית סיברך.

(3) דעה, סברא *Meinung* | *opinion* ירוש' ע"ז פ"א מ' ע"א: לא מסתברא כאהין סיברא.

סִיבְרָתָא נ', תקוה *Hoffnung* | *hop* תרג' איוב ו"א כ' (ותקוהם); וסיברתהון.

סִיבְרָתָא ז', זקנה ושיבה *Greisenalter* | *old age* תרג' רות ד' מ"ו (שובתך); סיבתך.

סִיג — האבק המספרה שעל הפרח *Blüten-pollen* | *staub* תוס' עוקצ' א' ב': הסיג של אשכולות וכו'.

סִיגָנָא עיי' סִיגָנָא, אב' פ"ג מ"ז: סיג לחכמה שתיקה.

סִיגְרָתָא ז', **סִיגְרָתָא** נ', השתחויה, פולחן *das Knten, Anbetung* | *kneeling, worship* תרג' ויק' כ"ו א' (אבן משכית); אבן סיגדא; וביע במ' ל"א י' (מירותם); בית סיגדתהון.

סִיגְרָא נ', שפע *Fülle* | *plenty of* תרג' משי מ"ו כ"ג (מה טוב); סיגו טבא.

סִיגְרָא עיי' סִיגְרָא. ספרא מצורע זבים פרשה א' פרק ב': הסיגוס והרדיר והחלוק וכו'.

סִיגְרָא ז', עינוי *Qual*, | *privation* | *affliction* *Pein* קהל"ר ג' י"ח: בסיגוף ובתענית וכו'. ועיי' סִיגְרָא.

סִיגְרָא עיי' סִיגְרָא 1. ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ג: סיגייה שמריין.

סִיגְרָא ז', מין פרח *Vellchen* | *violet* בר' מ"ג ע"ב: סיגלי מברכין עלייהו בורא עשבי בשמים.

סִיגְרָא ז', כרים וכסתות *Polster* | *bolster* במ"ר פ"א: הרבצתי אתכם בסיגמטין.

סִיגְרָא ז', (1) נס ודגל *sign, ensign, banner* | *Ab-* | *zeichen, Fahne, Banner* במ"ר פ"ג: לבל-

אֶתְסַב אתמ', עיי' סִיב. תרג' איוב י"ד ח' (יזקין): מתסב.

סִיב (1) ז', קרום דק מתחת לקליפת העץ | *bast* *Bast* מס' קמ"ו ע"ב: כרכן במיב.

(2) ת', זקן *alt* | *old* ירוש' שבת פ"ו ח' ע"א: פוק חמי חד סיב.

סִיבָא ז', זקנה ושיבה *hohes Alter* | *old age* תרג' מ"א י"ד ד' (משיבו); מסיבו.

סִיבָה — הסבת נחלה ממשפחה למשפחה *transfer of property from tribe to tribe* | *das Übergehen des Erbes von einer Familie zur andern* ב"ב קנ"ט ל"ב: נאמרה סיבה בנן נאמרה סיבה בבעל.

סִיבו ז', זקנה, שיבה *Greisenalter* | *old age* תרג' בר' כ"ה ח' (בשיבה טובה); בסיבו טבא.

סִיבוּךְ ז', הסתבכות והשתרגות | *interlacing* | *Verflechtung* ירוש' כלא' פ"ב כ"ח ע"ב: סיבוך שאמרו וכו'.

סִיבוּלִית, **סִיבוּלָת** נ', סעודה בשותפות *common meal, picnic* | *Gesellschaftsmahl* (mit Beträgen *der Teilnehmer*) מס' ע"ב: חמשה ועשו סיבולת רשאין לומר לו מול חלקך וצא: ירוש' מעשי' פ"ד ג"ה ע"ב: סיבולית עשו ביניהן.

סִיבוּר, **סִיבוּרָא** ז', (1) תקוה *Hoffnung* | *hope* תרג' דה"א כ"ט מ"ו (ואין מקוה); ולית סיבור; משי' י"א כ"ג (תקות רשעים); סיבורא דרשיעי. (2) הקזת דם *blood-letting* | *Aderlaß* ע"ז כ"ט ע"א: חלא לסיבורא.

סִיבוּת נ', מראה שיבה, גון אפור *grey colour* | *das Grau* תוס' נגע' א' ד': מראה סיבות.

סִיבוּתָא נ', ראש שיבה *gray head* | *graues* *Haupt* תרג' שני אס' ד' מ': וסיבותי על צליבא לא תצלוּב.

סִיבְטָא עיי' סִיבָא 2. סנה' ק"ב ע"א: תלי בסיבטא.

סִיבְכָא ז', מין תכשיט *ein Schnuuck* | *an ornament* תרג' יש' ג' י"ח (שהרוניס); סיבכיא.

סַמְרָמוֹם ז', איש צבא soldier | Soldat שמור
פמ"ה בשר ודם מכתוב לו סמרמוסין גבורים
בראים כדי ללבוש קסדה ושריון וכלי זיון.

סמריות [סמדות] ז', ע"י אַסְמִדָּא. תנח' פקודי ג': שהוא מהלך בספרות.

סמרנורא, **סמרנליא**, **סמרנלייה** חג רומי
the Saturnalia, a Roman festival | Satur-
nalfest der Römer ע"י פ"א מיבז קלנדא
וסמרנורא; ירוש' שם פ"א ל"ט ע"ג; סמרנלייה
וכו'; דב"ר פ"ז: אנו יש לנו קלנדא סמרנליא
וקרססים ואתם יש לכם פסח עצרת וסוכות.

סִיָּאָה ז', (1) מין ירק Pfefferkraut | pepperwort
מעש' פ"ג מ"טז: הסיאה והאזוב וכו'.

(2) ע"י סִיָּעָה. ערכי י"ח ע"א: ראה סיאה של
בני אדם עומדים.

סִיאָבֶתָא ז', טמאת הנדה menstruant woman
menstruierende Frau תרג' יב"ע ויק' מ"ו ל"ג
(והדהו): סיאובתא.

סִיאָזֶר ע"י סור. ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"א: חזר
לסיאזר.

סִיאָזָא ז', חטא ומשע sin | Sünde תרג' תח'
פ"ח מ' (ואל ישובו לכמלה): ולא יחזרון
לסיאזרא.

סִיאָזָא ז', כובע של לבד felt cap | Filzmütze
שבת קלי"ח ע"ב: האי סיאנא שרי והאיתמר
סיאנא אסור וכו'.

סִיאָזָא ת', מעיר סיאן בפרס of Sian, a Persian
town | von Sijan in Persien כ"י ס"ז ע"ב:
דינרי סיאנקי.

סִיָּאָר ז', שיער hair | Haar תוס' עוקצ' א' ח':
בסיאר ובמסרק.

סִיב פ"ע, נעשה זקן alt werden | to become old
תרג' ש"א י"ב ב' (שבת): סבית.

סִיב פ"על, סיים beenden | to finish כ"ר פ"ע"ה:
שייצת סייבת וכו'.

סְמִיתָא ז', סוטה adulteress | Ehebrecherin
תרג' יב"ע במ' ו' ב': חמיין סמיתא בקלקולה.

סְמִיָּת ז', שמן המור oil of myrrh | Myrrhen-
öl פס' מ"ג ע"א: מאי שמן המור ר' הונא אמר
מטבת.

סְמִיָּם פ"י חתם to seal | siegeln תרג' אס' ח' ח'
(ונחתום בטבעת המלך): וסמימו בעוקתא
דסיטומתא דמלכא.

סְמִיָּן [הסמין] חפ', קסר והאשים to accuse
beschuldigen פס"ר פל"ז: הלאך אתם מסמינים
על הרור ההוא שהוא חמוד ונאה ואני שמח בו.

סְמִיָּן פ"י, שטם ושנא to be hostile to | anfeinden
תרג' תח' ק"ט ד' (ישמוני): סמנו ל'.

סְמִיָּן אפ', (1) קסר to bring charges against |
anklagen תרג' זכ' א' (לשטנו): לאסמנא ליה.
(2) הסית והדח to seduce | verführen יומא
כ' ע"א: לית ליה רשותא לאסמוני.

סְמִיָּא ז', שטן Satan | Satan תמיד ל"ב ע"א:
סמנא נצח. וע"י סְמִיָּא.

סְמִיָּר פ"י, סָמַר פיעל, הכה בפסת היד to strike
to slap | mit der flachen Hand schlagen
ב"ק פ"ח מ"ז: סמרו נתן לו מאתים זוז; ירוש'
פאה פ"א מ"ו ע"ג: היתה אמו מסמרתו.

סְמִיָּר, **סְמִיָּרָא** ז', צד side | Sette תרג' יב"ע
שמות כ' ג': מן סמר לסמר; תרג' ש"א כ' כ"ה
(מצד שאול): מסמרא דשאול. וע"י סְמִיָּרָא.

סְמִיָּרָא ת', צדדי, בענין אחר of another
case | anderweitig פס"ר שבו"ע מ"ב ע"א: הנהו
סמראי נינהו.

סְמִיָּרָמִין ז', כרים וכסתות bolster, cushions
Bettpolster קה"ר ג' מ"ז: כל אינש ואינש ייתי
לי מה דירבע אית דאיתיי מסימין וכו' ואית
דאיתיי סמרומין.

סְמִיָּרָמִיגֻם ז', שר צבא military commander
Befehlshaber שמור פל"ז: בקש לעשות
סמרמיגוס לאחר והודיעו לו.

סַחְרָתָא (1) כנ"ל. תרג' יח' ל"ב כ"ב (סביבותיו):

מחרתהון.

(2) שם מקום *Ortsname* | name of a place

תוס' שבי' ד': סחרתא דיתור.

סַט ז', בית יד *Griff* | handle תוס' מקו' ו' (ז'),

כ"א: מספה ולחין.

סָטָא עיי' סָטָא (סָטָה). תרג' בר' ל"ח ט"ז

(ויט): וסמא.

סָטָה פ"ע, (1) נטה מדרך הישר | to deviate

abweichen קח"ר א' ט"ז: חלב מוטא.

(2) זנתה האשה תחת בעלה | to be faithless

dem Manne untreu sein ירוש' קיד' פ"א ס'

ע"ד: אמן שלא סתית ארוסה.

סְמוּרָא נ', נמיה מדרך הישר | *Ab-* aberration

irrun תרג' קח' ב' ט"ז: דסט בסמותיה.

סְמִיּוֹנָר ז', איש צבא העומד על המשמר -

Wachposten | *tion-master, guard* פכ"ז:

לעיתיד לבוא עושה מלאך המות סמיונר שלהן.

סָמִי עיי' סָטָה. תרג' במ' כ"ב כ"ו (לנשות ימין

ושמאל): למסמי לימינא ולשמאלא: שם ה' י"ב

(כי תשטה אשתו): ארי תסמי אתתיה.

אַסְמִי אפי', הטא *ablenken* | *to divert* תרג' קח'

ט' י"ד: לאסמיותיה מן ארחן דתקנן.

סְמִיָּא ז', דברי בלע *abfällige* | *depreciation; revolt*

Rede תרג' רב' י"ג ו' (דבר סרה): מליל סמיא.

סְמִיָּו ז', (1) אכסדרה של עמודים - *Ko-* colonnade

lonnade פס' י"ג ע"ב: הר הבית סמיו כפול היה.

(2) רצפת פסיפס *Mosaik-* | *mosaic pavement*

pflaster תרג' אס' א' ו' (רצפת בהט ושש):

סמיו כביש קריסטלינין ומרמין.

סְמִיכָם [סְמִיכָם] ז', מורן של תבן - *strow-mat*

Strohmatratze | *tress* תוס' כל' בי"מ ח' ד':

נקליטי המטה ולווחין של סמיכם.

סְמִיָּת ת', מנוגע אבעבועות | *having pustules*

mit Pusteln behaftet ירוש' שבת פ"ט י"ב ע"ג:

שכן אשה פשיפה מושחת ממנה והיא מתרפאה.

נְסַחְתָּהָ שָׁרְהוּ (בחסאלה): מולו (הרע) גרם

(euph.) it is his misfortune | *(übertr.) es ist*

sein Mißgeschick כח' פ"א מ"ז: משארסתני

נאנסתי ונסתחפה שרך.

סַחַף פ"י, (1) כיסח | *to cover* | *decken* שבת ק"י

ע"א: וליסחוף דיקולא ארישא.

(2) הפך *to invert* | *umkehren* פס' מ' ע"א:

סחיפה שרי.

סַחֵק סיעל, לגלג וצחק *verlachen* | *to fool* תוס'

כת' ט' ב': מסחק הוא בה.

סָחַר פ"ע, (1) סיבב *(im Kreise)* | *to go around*

herum gehen תרג' קהל' י"ב ה' (וסבבו):

ויסחרון.

(2) עשה סחורה *to trade* | *handeln* ב"ר פנ"ב:

וסחרת בה אם ממון את בעי וכו'.

סָחַר פעל, כנ"ל 1. תרג' קהל' י"ב ה': דמסחרין וכו'.

אַסְחָר אפי', (1) עיי' סָחַר 1. תרג' יה' ו' י"ד (ויסכו):

ואסחרו.

(2) נהג *to lead* | *führen* תרג' שמי' י"ג י"ח

(ניסב): ואסחר וכו'.

(3) ישב אל השלחן *zu Tisch sitzen* | *to dine*

תרג' סליא י"ג כ' (יושבים אל השולחן): מסחרין

על פתורא.

אַסְחָרָא אתפ', (1) כנ"ל 3. תרג' בר' כ"ז י"ט (שבה

ואכלה): אסחרה ותיכול.

(2) נסב *to turn to or from* | *sich wenden*

תרג' יש' א' ד' (נוורו אחור): אסחרו לאחורא.

סַחַר עיי' סָחַר. עיר' פ"ב מ"ג: דיר או סחר.

סַחְרֻגִי זיר, סביבות *Umgebung* | *surrounding*

שבת קנ"ב ע"א: טור תלג סחרוני גלדין.

סַחְרָן ז', רוכל *peddler* | *Hauserer* עיר' נ"ה

ע"א: לא בסחרנים ולא בתגרנים.

סַחְרָנִיתָא נ', סַחְרָנִי זיר, סביבה | *surrounding*

Umgebung תרג' י"ח ל"ב כ"ג (סביבות קבורתה):

סחרנותהון קבריהון: יר' ל"ג י"ג (בסביבי

ירושלים): ובסחרני ירושלים.

סזא"ז סותרין זה את זה.

סזק"ל סוף זמן קידוש לבנה.

סחנא ז', שחיה במים *swimming | das Schwimmen*
תרג' יח' מ"ז ה' (מי שחף); מי שחוא.

סחוס ז', עצם רך *Knorpel | cartilage* מכי' מושפ'
פרשה ב'ז ר' מאיר אומר מן הסחוס שהיה
ר' מאיר אומר אין כחן נרצע.

סחור; סחור סחור תה"פ, מסביב *all around*
rings herum שבת י"ג ע"א: לך אמרי נורא
סחור סחור לכרמא לא תקרב.

סחורא, סחורא נא, סחורא *Ware | goods*
תרג' יש' כ"ג ג' (ותהי סחר גוים); דהות מספקא
סחורא לעממין; איכ"ר א' א' (רבתי, חד מאתונס
ח'); אין אתינא לגביכון בחדא סחורא.

סחורא נא, אשפה *Müll | sweepings* ירוש' מוק
פ"ב פ"א ע"ד: סחורא דבייתא.

סחט פיי, מיצה וכבש *aus- | to press out, to wring*
pressen שבת קמ"ד ע"ב: היו סוחטין ברימונים.

סחי פיע, (1) שחה במים *schwimmen | to swim*
תרג' יב"ע בר' ז' י"ח: מהלכא סחיא.

(2) רחץ וטבל *baden | to bathe* ירוש' תרי
פ"ח מ"ז ע"ג: למסחי ברימוסין דסכריא.

אסחי אס', רחץ *waschen | to wash* תרג' בר'
כ"ד ל"ב: לאסחאה ריגלוהי.

סחיטה נ', מיצוי, כבישה *pressing, wringing*
das Auspressen שבת קמ"ד ע"א: תאנים וענבים
דבני סחיטה נינהו.

סחיפה ז', כלי שפיו חפוך למטה *an inverted vessel | ein Gefäß mit abwärtsgekehrter*
Öffnung פס' מ' ע"א: סחיפה שרי זקיפא אסור.
סחיתא ע' סחורא. תרג' צס' א' ז' (כדומן);
כסחיתא.

סחס"ב ספק חיה ספק בהמה.

סחף -- נסתחף נחפ', נשטף ע"י זרם מים *to be inundated | weggeschwemmt werden*
פ"ז מ"ח: נסתחפה שרהו.

סורבנא ת', ממרה *rebellions | widerspenstig*
תרג' יב"ע במ' כ' י' (המורים); סורבניא.

סורג ז', מחיצה מעשה שבעה *lattice-work*
Gitterwerk מדות פ"ב מ"ג: לפניו ממנו סורג.

סורגין ע' סורבנא. תרג' יב"ע דב' כ"א י"ח
(כן סורג); ביר סורגין.

סורגנותא נ', מרי *Wider- | rebelliousness*
spenstigkeit תרג' יב"ע דב' ל"א כ"ז (מרי);
סורגנותכון.

סורקו, סורבנא, ז', סורבנתא נ', חטא
Sünde | sin יומא פ"ז ע"ב: יכתב סורחני; תרג'
איוב ל"ד ו' (פשע); סורחנא: יב"ע דב' מ' כ"א
(חטאתכם); סורחנתכון.

סוריא הארץ היושבת צפונה-מזרחה מארץ ישראל,
ארם *Syria | Syrien* ע"ז פ"א מ"ח: בארץ ישראל
וכו' ובסוריא וכו' ובסוריא וכו' ובחוק לארץ.

סוריא"ל שם מלאך *Name | name of an angel*
eines Engels בר' נ"א ע"א: שלשה דברים סח
לי סוריא"ל שר הפנים.

סוריא"תא ניר, קוצים *thorns | Dornen* מדר' תה'
מ"ז ביני סוריא"תא.

סוריבטין [סוריבטין] תה"פ, בלשון סורית *in the Syrian language | syrisch*
מ"ב ע"א: מישמע סוריבטין.

סוריקא ז', רצועה, פס *Streifen | stripe* סנה'
ק"ה ע"ב: סוריקי סומקי.

סורמקי שם איש *männlicher | a man's name*
Name יומא י' ע"א: ר' חביבא בר סורמקי.

סורם ז', מין צמח *eine Pflanze | a plant* ירוש'
נר' פ"ב ל"ח ע"ד: מי סורם.

סורקי ת', סורי, של ארץ סוריא *Syrian | syrisch*
סומה מ"ט ע"ג: בארץ ישראל לשון סורסי למה
אלא אי לשון הקודש אי לשון יוונית.

סורקין זיר, כנדי משי *Seiden- | silk cloaks*
gewänder תוס' כ"ב ה' י"א: השורין
והסורקין.

סו"ת סופי תיבות.

סופְּלִי (1) זר, גרעיני פירות | kernels of fruits
Fruchtkerne ביצה כ"א ע"ב: הני סופלי
להיותא היכי שרינו להו ביום טוב.

(2) ספלים | Becken bowls תוס' שבת מ"ו (מ"ז),
ג': סופלי של שמו.

סופְּלִי נ', אספלנית | Pflaster plaster ירוש'
סוטה פ"ט כ"ג ע"ג: יהב סופלני על גחיריה.

סופְּפִתָּה שם מקום | Ortsname name of a place
ירוש' סנה' פ"ב כ' ע"א: ר' שמואל דסופפתה.

סופְּרָנָא ז', מרה מספקת | Genüge sufficiency
תרג' משי' כ"ז כ"ז (ודי חלב): וסופקנא דחלבא.

סופְּרָן (1) תלמיד חכם | a scholarly man
gelehrter Mann בר' מ"ה ע"ב: אחר סופר ואחר
בור סופר מברך ובור יוצא.

(2) מלמד | Lehrer teacher תוס' מגי' ד' (ג'),
ל"ח: והסופר מלמד בדרכו.

סופְּרִים חכמי ישראל מימי עזרא עד תקופת
התנאים | the scholars of the ante-Tannaic
period, beginning with Ezra | die Gesetzes-
lehrer der vortannaitischen Epoche (von
Esra ab) מנח' פ"ח ע"ב: דבר שעיקרו מדברי
תורה ופירושו מדברי סופרים.

סופְּתָנִי נ', פרי שאיחר להתבשל | late fruit | spät
gereifte Frucht תוס' מעש' ג' י"ב: סופת
תאנים וכו'.

סופְּרָן (1) בדק | untersuchen to examine עיר'
ס"ג ע"א: רבינא סר סכינא.

(2) תר, התהלך | be- to go around, to visit | suchen, herumgehen
דס"ר נכסיה כל יומא משבח אמתורא.

סופְּרָן ז', יצר, טיב, אופי | character, nature
Charakter, Natur הור' י"ג ע"א: מפני מה הכל
מושלין בעכברים מפני שסורן רע.

סופְּרָא שם עיר בבבל | a town in Babylonia
Stadt in Babylonien ק"י ע"א: בסורא
וכו' בפומבדיתא.

סוסְּכִינְתָא נ', מחלה בצנור השתן | a disease of
the bladder | etn Blasenleiden יב' ס"ד ע"ב:
ר' אחא בר הונא אחדתיה סוסכינתא.

סוסְּרָנָא ז', אדרת מעור עזים | a garment made of
goat-skin | Ziegenpelz of ירוש' נד' פ"ז מ'
ע"ג: כגון אילין סוסרינה.

סוסְּתָא ע"י סוסְּתָא. ב"ר פל"ב: כמן סבריא
לסוסתא.

סוע"ה סיני ועוקר הרים.

סוף -- סוף, פועל, כילה | ver- to annihilate
nichtn ב"ר פ"ק: מי יכול לסיף את עפר הארץ.

נסְּפִיף נתפ', איחר להתבשל | to be late in ri-
pening | spät reifen ירוש' דמ' פ"א כ"א ע"ג:
נסתייפו התאנים.

סוף -- לְבָסוּף אחר כך, בסוף הדבר | later
später, am Ende סג' ז' ע"א: מתחלה קבעוה
בשושן ולבסוף וכו'.

לֹא סוף דְּבַר ... אֵלָּא לא זה בלבד, אלא...
not only... but | nicht bloß... sondern auch
ב"ר פל"ח: לא סוף דבר משיב
רעה תחת טובה אלא אפילו משיב רעה תחת
רעה לא תומש רעה מביתו.

סופְּגִין זר, מין ריק | Biskult biscuit כל'
פ"ה מ"ח: לאפות בו סופגין.

סופְּיָנוּם ע"י אֶסְפִּינָנוּם. ירוש' בר' פ"ט י"ג
ע"א: מן דסופיננום.

סופְּין ע"י סופת, ירוש' יבמ' פ"ב י"ב ע"ד: קודש
בגוסו של מופין.

סופְּיָנָא ז', הברזל של ההנית | metal spike of the
Matallspitze der Lanze spear תרג' ש"ב
כ"א מ"ז (ומשקל קינו): ומתקל סופיניה.

סופְּיָסְמָא, **סופְּיָסְמָה** ז', מלומד, בעל חשבון
sophist, arithmetician | Sophist, Rechen-
meister ירוש' שבי' פ"ט ל"ח ע"ד: אמר ליה
סופיסמא וכו'; תרג' דה"א י"ב ל"ב (יודעי בינה
לעתים): סופיסמין במולדא.

סוּמְכּוּם שם תנא *Name* | *name of a Tannai*
ein es Tannaiten עיר' יג עיבז תלמיד היה לו
 לר' מאיר וסומכוס שמו.

סוּמְנָא ז', סימן של גבול *Grenz-* | *mark, balk*
zeichen תרג' ישי' כ"ח כ"ח (ושעורה נסמן):
 ושעורין על סומניו.

סוּמְקָא (1) ת', אדום *red | rot* תרג'
 ויק' י"ג ל"ו (הצהב): סומק; כימ ב"ח ע"ב; אויל
 סומקא ואתי חיורא.

(2) מחול *Miltz | Milz* גימ' ס"ט ע"א; שבעה
 סומקי.

סוּמְקָנוּתָא ב', אדמימות *redness | Röte* תרג'
 משי' כ"ג כ"ט (חכלילות עינים): סומקנות עיניו.

סוּנְבָא [סוּקָא] ז', חבורה *Ver-* | *contusion*
wundung פסיק'ר כ"פ-ל"ז אל תיראו סונבא
 היא לא הווקתי כלום.

סוּנְדוּקְרוּם ע"י סְנַקְתָּדְרוּם, הנח' בוכר משפ'
 ג': למלך שהיה לו סונדוקרום אחד.

סוּנְמִימוּם ע"י סְנַמְזוּמוּם, שחש"ר ג' ז': כך אמר
 לי הקביה סונמימוס.

סוּנְיָתָא ב', דבר מגונה *evil habit, practice*
Häßlichkeit בר' פ"ג: חדא סוניתא בישא.

סוּנְקָתָדְרָא ע"י סְנַקְתָּדְרָא, שמור פמיג: סונקתדרו.

סוּסְבִּיל ז', מין ארבה *a species of locust*
eine Heuschreckenart ע"ז ל"ו ע"א; אייל
 קמצא - סוסביל.

סוּסְרָא ז', (1) סוס *horse | Pferd* חג' ט' ע"ב;
 סוסיא חיורא.

(2) העוף סוס *Swalbe | swallow* תרג' ישי'
 ל"ח י"ד (כסוס עגור): כסוסיא באחיר.

סוּסִיתָא, סוּסִיתָה שם מקום בארץ ישראל
name of a place in Palestine | *Ortschaft in*
Palästina תוס' אהל' י"ח ד': עיירות המובלעות
 בארץ ישראל כגון סוסיאת וחברתיה: ירוש'
 שבי' פ"ו ל"ו ע"ג: ארץ טוב זו סוסייתה.

(2) מין מאכל קמח *a flour-dish | eine Mehl-*
spelse ירוש' בר' פ"ו י' ע"ג: מהו מיברכא על
 סולתא וכו'.

(3) ע"י סִלְתָּא, שבת ק"ג ע"ב; ומסלתינן סולתא.
סוּלְתָנִית, סוּלְתָנִיתָא ב', מין דג *a fish*
eine Flachart חול' ס"ו ע"א: אין לו עכשיו
 ועתיד לגדל לאחר זמן כגון הסולתנית וכו';
 ירוש' ע"ז ס"ב ס"ב ע"א: החילק רב אומר
 סולתניתא.

סוּם ס"ע, נתעורר, נסתמא *to grow blind*
erblinden תעני' כ"א ע"א: עיני וכו' יסומא.

סוּם ס"י, שם *to put | legen, setzen* תרג' שני
 אס' ה' א': וסמת בריגלה מסנא דאובריזין.

סוּם ס"ע, עיוור, סימא *to blind | blind machen*
 תרג' שהיש' ה' ז': וסימיו ית עיונהו, וע"י סוּם.

סוּמָא (1) ת', עוור *blind | blind* תעני' כ"א ע"א;
 סומא משתי' עיניו.

(2) ב', שומא בגוף האדם *spot | Mal* תרג' ירוש'
 ויק' י"ג ב' (שאת): סומא (כהו' אח': שומא).

סוּמְבָק ז', נר של חלב *Talg-* | *tallow-candle*
licht מדר' תה' צ"ז: בוצין וכו' סומבוק.

סוּמְבָה ב', אשה עוורת *blind woman | blinde*
Frau ירוש' פ"ב י"ח ע"ב: הוא סומא
 היא סומה.

(2) שם איש *a man's name | männlicher Name*
 כמר' פ"ד: סומה בר כתבה.

סוּמוּק, סוּמוּקְרִי ע"י סוּמְקָא, ירוש' ר"ה פ"ב
 ב"ח ע"ב: עד דאיתעבדין טופרוי סומוק; תרג'
 יב"ע בר' כ"ח כ"ח (אדמוני): סומוקריי.

סוּמְקָא ז', טבעת שבאמצע העול *the ring suspen-*
ded from the yoke | Ring am Joch כלי פ"ד
 מ"ד: הסומק והמתגר.

סוּמְקָא ז', עובי *thickness | Dicke* סוכה ב"ג
 ע"ב: סוכבא דארעא אלפי גרמידי.

סוּמְקָנוּן, סוּמְקָנוּתָא ב', חיילות עזר *auxili-*
aries | Hilfstruppen תרג' יח' י"ז כ"ג: ויעביר
 סומכוון מליא י' מ"ז: מלכי סומכוותא.

סול זי, חוח *thorn | Dorn* ירוש' קיר' פ"א נ"ט
עידן סול וכו' קוז וכו'.

סולאנא זי, סיגים *Schlacke* | offal, dross תרג'
מש' כיה ד' (מונים); סולאנא.

סולגיתא זי, מל מכפות תמרים *basket of palm-
twigs | aus Palmwedeln geflochtener Korb*
כיר פמיה: סולגיתא מליא.

סוליים, סוליים, סוליים זי, סולית זי,
סנרל שאין לו עקב *Schnitsohle* | sole, slipper
כל' פכיו מ"ד: סוליים שנפסק; ירוש' יומא פ"ח
מיד עידן: לבוש סוליים; שם: מלבש סוליים;
תנח' ברי א' סוליתא וכו'.

סולם - מין מקלעת לחכשים בשולי חבגד *ehain-
stitch | Kettenstich* ירוש' מרק פיג פיג עידן:
הסולם והקפש.

סולמה של צור, סולמות של צור מעלה-
הר מנגב לעיר צור *Seala Tyriorum, a pro-
montory south of Tyre | Scala Tyriorum,*
eln Vorgebirge südlich von Tyrus שבת
כיו עינא: סולמות של צור ועד חיפה; ירוש'
עיו פ"א מ' עינא: כיון שהגיעו לסולמה של
צור וכו'.

סולמא זי, סולם *ladder | Leiter* ירוש' ר"ה פ"ב
נ"ה עינא: כאילין דסלפין בסולמא.

סולמא דפרת מעלה נהר פרת *the upper part of
the Euphrates | der Obereuphrat* בכורות
נ"ה עינא: סולמא דפרת.

סולמיה דצור עי' סולמה של צור (סולם).
ירוש' ב"ק פ"ד ד' עינא: לא מטון לסולמיה דצור.

סולפירים [סלפ'גין] זי, חצוצרות *trumpets*
Trompeten ב"ר פצימא: אלו תוקעי קרנים ואלו
תוקעי סולפירים.

סולת זי, אופה קטח סולת *Feln* | fancy-baker
bäcker תוס' צוק' כל' ב"מ ה' ה' נסה של
סולתין וכו' ושל בעלי בתים וכו'.

סולתא זי, (1) סולת *fine flour | feines Mehl*
תרג' ברי י"ה ו' קמח (סולת); קמחא דסולתא.

סוי פ"ע, התאוה *to desire | begehren* כתי' סיב
עינא: סוי לבה.

סויא, נתן עיניו ב' *anstarren* | to gaze at
כתי' ס' עינא: הוה קא מסוי לאפה.

סויניתא עי' סויניתא, ילקי ברי' פ"ד: הרין סויניתא.
סוינא זי, מוחה, אשפה *Schmutz* | dirt תרג'
מש' כ"ג כ"ט (למי שיח); למן סוירא.

סויך - נפך נס', נמשח *gesalbt* | to be oiled
werden תוס' תרי' ו' י' אעפ"י שניסך ממנו.

סויך, סוכא זי, סוכה זי, שוכה. נוף של אילן
bough, bush | Gezweig, Busch ב"ק ס"י מ"ב:
לא יקון את סוכו: תרג' שיב י"ח ט' (חת
שוכך); תחות סוכא: פסיק' החורש לי עינא:
מאילן לאילן ומסוכה לסוכה.

סוכה"ד סוף כל הדורות.

סוכו שם מקום בא"י *name of a place in Pa-
lestine | Ortschaft in Palästina* אבות פ"א
מ"ג: אנטיגנוס איש סוכו.

סוכי [סחון] זי, שחיה במים *swimming*
Schwimmen תוס' צוק' סוכה ג' ו' נחל אשר
לא יוכל לעבור וכול לא יעבירו ברגל אבל
יעבירו בסוכי.

סוקלתן תי, בעל שכל, נבון *intelligent*
ständig תרג' ברי' מ"א ל"ג (איש נבון וחכם);
גבר סוכלתן וחכמים.

סוקלתנו, סוקלתנו, בינה *intelligence*
Verstand, Vernunft תרג' שמי' ל"א ג' (בחכמה
ובתבונה); בחוכמתא ובסוכלתנו: דבי ד' ו'
(ובינתכם); סוכלתנו: כיון.

סוקרא זי, (1) בריח *bolt | Riegel* ירוש' שקי פ"ח
מ"ח עידן: וידיה על מוכרא אייתוניה גבי פתחיה.
(2) שבר, סחיתה בנהר *Damm, Schleuse* | dam
ירוש' ביצה פ"ג ס"ב עידן: מוכרא דנהרא.

משא *load* | ירוש' תעני' פ"ד מ"ח עינא:
מוכרא דקיסא.

סוקרא זי, שוכה, ענף *twig | Zweig* תרג' שופ'
ט' מ"ח (שוכת עצים); סוכת אעין.

סוֹדְרָן עי' סוֹדְרָן, ירוש' הור' פ"ג מ"ח ע"ג;
הסודרן קודם לפילפול.

סו"ה סיני ועוקר הרים.

סְנוּסְמִי עי' סְבָסְמִי. מפרא בחוקותי פרשה ד'
סרק יי? פרדסות סווסמיי.

סְנוֹר עי' סוֹאָר. תום' כל' ב"מ ה' ד': סוור של
נחתומין.

סְנוֹר ת', מסודר בסוור *aufge-* | piled, arranged
schichtet תום' צוק' ב"ב ג' ו': האבנים
סוורות וכו'.

סוֹת פ"י, הִסִּית' חפ', דיבר, שוחח, סיפר, *to talk*
to tell | reden, erzählen to tell | בר' נ"א ע"א: שלשה
דברים שח לי מלאך המות; שם שם ע"ב; אין
מסיחין על כוס של ברכה; שבת י"ג ע"ב: היתה
מסיחה כל אותו מאורע.

(סוּט) נְסוּט נפ', הניעו והסיעו אותו *to be*
shaken, to be moved | bewegt, gerüttelt
werden תום' זבים ד' י': אם היו נסומין.

הִסִּית חפ', הניע והסיע *to shake, to swing*
bewegen, rütteln *bewegen, rütteln* זבים פ"ה מ"א: המסיט את
חוב או שהוב מסיטו.

סוּט פ"ע, שטה מדרך הישר *ab-* | *to go astray*
trünnig werden קהל' ב' מ"ז: דסט
בסומותיה. ועי' סָאט.

אֶסְתִּיִּיט אתפ', נבהל *to shy | scheuen* to shy | נד' מ"א
ע"א: ממא תיתורא איסתויט.

סוֹמָה נ', אשת איש החשודה על הזנות *a woman*
suspected of faithlessness | des Ehebruchs
verdächtige Frau מ"ה: שער נקנור
ששם משקין את הסומות.

סוֹמָה וְדָא סומה שחמאא הוכח *a convicted*
adulteress | Ehebrecherin, deren Sünde er-
wiesen ist פ"ה יבמ' פ"ה ע"ב: סומה ודאי איכא
בינייהו.

סוֹמָר שם איש *a man's name | männlicher*
Name ירוש' בר' פ"א ב' ע"ג: ר' שמואל בר
סוטר.

8) הלכה נהוגה *the general practice | übli-*
che Entscheidung סנה' ו' ע"א: ולא איתמר
הילכתא לא כמר ולא כמר וסוגיין דעלמא כחד
מינייהו.

סוּגִין תהיפ, הרבה, מאד *much, very | viel, sehr*
ירוש' ב"מ פ"ב ח' ע"ג: ולמה אתון רחמין דהב
סוגין.

סוּגְנִי ז', שפע *plenty | Fülle* | שפע תרג' יב"ע בר'
כז' כ"ח (ורוב דגן ותירוש): וסוגני עביר וחמר.
סוּגְעָא ז', סוּגְעָת נ', עי' סוּגְעָת. תרג' תח'
נ"א ד' (הרב כבסני): סוגעה תחוורני; שם
קכ"ג ד' (רבת שבעה לה נפשו): סוגעת שבעה
לה נפשנא.

סוֹד (1 -) יסוד, מסד *foundation | Fundament*
סנה' צ"ב ע"ב: ונפרץ הכבשן והומק סודו.
(2) כלל ועיקר *Prinzip | principle* | ר"ה כ' ע"ב:
תניא בסוד העבור.

סוֹד פ"י, (1) טח כסיד *mit* | *to plaster with lime*
Kalk übertünchen סומה פ"ז מ"ה: סדוהו בסיד.
(2) הסיר השער עי' סיד *to paint the skin*
with a depilatory | enthaaren (durch Kalk)
שבת פ"ח מ"ד: כדי לסוד קטנה שבבנות.

סיד פיעל, כניל 1. ע"ז פ"ג מ"ז: סידה וכיירה וכו'.
סוֹדְמִי ת', בן העיר סדום *of Sodom | aus Sodom*
תום' שבת ז' (ח'), כ"ג: אין לך מן הכרכין רע
יותר מן הסודמי שכל זמן שאדם רע קורין אותו
סודמי.

סוֹדְבָא ז', מבשל שכר *brewer | Bierbrauer* | פס'
ק"ג ע"א: לבי סודנא.

סוֹדְנִי (1) כניל. בר' מ"ד ע"ב: סודני וכו' אתון דלא
נפיש לכו חמרא וכו'.

(2) ת', צידון *Sidonian | Sidonier* | תום' צוק'
כל' ב"ב ז' י': הכוסות הקיצין הסודניים.

סוֹדְרָא ז', מטפחת שכורכים אותה
מסביב לצוואר *scarf, turban | Halstuch, Tur-*
ban שבת ק"ב ע"א: סודר שבצווארו; ויקר פכ"ג:
שמיכה - סודרא.

current of a river | *Strömung* | שכולת הנהר נ' מבלתא
דנהרא.

סבָּעָא ז', שפע plenty | *Fülle* | תה' ט"ז
י"א (שובע שמחות); סובע דחרותא.

סבָּרָא ז', תקוה hope | *Hoffnung* | תה' ט'
י"ט (תקות ענוים); סוכרא דעינוותני.

סבָּרִיקָן ז', מכנסים Hosen | *trousers* | כל'
פכ"ט מ"ב ב' סובריקן.

סבָּרְמָא נ', טומאה uncleanliness | *Unreinheit* |
תרנ' יב"ע במ' י"ח: בעידן קביל סוכתא.

סבָּרְתָא שם איש männlicher | *a man's name* |
Name ירוש' סנה' פ"י כ"ח ע"ד: סוכתא מאולס.
סו"ג סביר וגמיר.

סבָּג ז' - עשה גדר וסויג umfrieden | *to fence in* |
ירוש' מ"ק פ"א פ' ע"ג: כל פירצה שהיא סנה
את העפר אסור לגדרה בשביעית.

סבָּג ז', מין סל ein Korb | *a basket* | דמאי פ"ה
מ"ז: אפילו מאותו הסוג אפילו מאותו המין.

סבָּגָא ז', מין עוף ein Vogel | *a bird* | חול' ס"ב
ע"ב: סוגא וכו'.

סבָּגָא ריבוי Menge | *Menge* | תרנ' ריבוי
מש' י' י"ט (ברוב דברים); בסוגא דמילין שם
ה' כ"ג (וברוב אולתו); ובסוגא דשמייתיה.

סבָּגָה נ', מקום מוגדר Um- | *fence, enclosure* |
friedung סנה' ל"ז ע"א: אפילו בסוגה של
שושנים לא יפרצו בה פרצות.

סבָּגָה ע"י סבָּגָה ירוש' בימ פ"ב ח' ע"ג: דחב סוגא.

סבָּגָה ז', ריבוי, רוב Menge | *multitude* | תרנ'
דח"ב ל' י"ח (מרבית העם); סוגי קהלא.

סבָּגָה, סבָּגָה, סבָּגָה ז', כנ"ל. ביר
פ"ג: כל אתר אית מבין ובישין ברם הכא סוגיה
בישין.

(2) מהלך, מרוצה Gang, Lauf | *walk* | במיר
פ"ב: סוגיה דיומא; שבת ס"ז ע"ב: לתרוצי
סוגיא הוא דעביר.

סבָּדִיןִין נ"ר, סימני בתולים evidence of vir-
ginity | *Bewelse der Jungferschaft* | תרנ'
יב"ע דב' כ"ב י"ד (בתולים); סהידון.

סבָּה - דיר גדול לבהמות enclosure for cattle
Vlehhürde | *toss'* ב' מ"ז: עושה סהר אחת
וכו' בר"א בזמן שצאנו מועטת.

סבָּהִין, סבָּהִין ז', שחרון, מין תכשיט an
ornament | *ein Schmuck* | ירוש' סומא פ"ט כ"ד
ע"ג: וסחרוני זהב תלויים בהם; תרנ' שופ' ח'
כ"ו (השהרונים); סהרניא.

סבָּבָא ז', סבָּבָבָא, סבָּבָבָא נ', עי'
קאוב. תרנ' ירוש' דב' כ"ו י"ד (ולא בערתי
ממנו בטמא); ולא אפרשתן מיניה בסואבא;
תרנ' יב"ע ברי' ל"ה ב': סואבות קטיליא; תרנ'
ויק' ט"ו ל"א (מטובאטאם); מסואבתהון.

סבָּבָר ז', מערכת עצים סדורים זה על זה a pile
of joists | *geschichteter Haufen (von Balken)* |
אהל' פ"ג מ"ז: סואר של קורות.

סבָּב ע"י סבָּבין. חלה פ"ב מ"ז: סוכן ומורסנן.

סבָּב ז', (1) חשוק וחשור Reif | *hoop* | כל' פ"א
מ"ג: סוכב של גלגל.

(2) יציע gallery | *Galerie* | תמ' פ"ב מ"א:
סודרין אותן בסוכב על חכבש.

סבָּבָא כנ"ל 2. תרנ' שמי' כ"ז ח' (כרכב);
סוכבא.

סבָּבִיָה שם אמורא Name | *name of an Amora* |
elnes Amorsers | *elnes Amorsers* | ירוש' פסח' פ"ו ל"ג ע"ב: ר'
סוביית וכו'.

סבָּבִין ז', מין חרב ein Schwert | *a sword* | תוס'
כל' ב"מ ב' ח': הסובין וכו' טהרין שאינן
אלא לבוי.

סבָּבִין ז', פסולת דקה של קמח bran-flour |
Kleie | *kleie* | כת' ק"ב ע"א: סאח סובין סאח מורסן.

סבָּבִין ז', חלק הבשר שמלמטה לארכובת calf
Wade | *the fleshy part of the leg* | חול'
פ"י מ"ד: שוק מן הפרק של ארכובת עם סוכך
של רגל.

סִדְרָא, סִדְרָה ז', (1) מערכת, שורה | row
Reihe תרג' שמ' כ"ח י"ו (הטור האחד):
 סדרא חד.

(2) בית מדרש **Lehrhaus** | the hall of studies
 ירוש' סוכ' פ"א נ"ב ע"ב: הורי ר' יוסא בסדרא
 רבה; שבת פ"ו ח' ע"א: מן סדרה רובא וכו'.
 ועי' סִדְרָא.

סִדְרוֹנְגִיָּא שם מקום **Orts-** | name of a place
 name במ"ר פ"ד: ר' אבא סדרונגיא.

סדריוֹמ עי' סִדְרְיוֹמ. ירוש' סוכה פ"ה ג"ה ע"ד:
 שנשתמרה והלכה ונישאת למדריוֹמ אחר.

סִדְרִין, סִדְרָא ז', המסדר משנתו, כנגוד
 למפולפל **Systematiker** | systematic scholar
 מדר' תה' פ"ז: סדרן שב; פס' ק"ה ע"ב: גמרנא
 וסדרנא אנא. ועי' סִדְרִין.

סִדְר פועל, קיים בעדים **to provide witnesses**
 | durch Zeugen bestätigen lassen
 גימ' ח' (ו'), חז' הנותן גמ' לאשתו ולא סיהרו.
סִדְר פועל, העיד **Zeugnis ablegen** | to testify
 תרג' איוב ט"ז י"ט: דאית בשמים מסהרי.

אֶסְתֵּדַר אפ"י (1) כניל. בר' ל' ע"ב: חזי מאן גברא
 רבא דקמסחיד עליה.

(2) התרה והזהיר **warnen, ermahnen** | to warn
 תרג' דה"ב ל"ג י": ואסהדינן בירא דנביא.

אֶתְסֵדַר אתפ"י, ניתנה אזהרה, הותרה **warning**
has been given | verwarnt werden
 כ"א כ"ט (והועד בבעליו): איתסחד כמריה.

סִדְרָא ז', עד **Zeuge** | witness כ"ב ל"ד ע"א:
 איכא חד סהרא.

סִדְרִין, סִדְרוֹתָא ג', עדות **Zeugnis-** | testimony
aussage ויקר פ"ז: ראובן הוה ידע לשמעון
 סהרו אמר אתי סחיד לי הרא סהדותא.

סִדְרִיד ז', עד **Zeuge** | witness תרג' איוב ט"ז ח'
 (לעד היה): לסחיד הוה.

סִדְק ז', (1) בקיע **Spalt** | split פ"ג מ"ב:
 סדקי עריבה.

(2) עי' סִרְט, תוס' צוק' כלא' ה' כ"ב: לא יקשור
 סדק של צמר ושל פשתן לחגור בו מתניו.

סִדְקָא כניל. 1. תרג' יביע דב' י"ד ו' (ושומעת
 שסע): וסדיק סדקא. ועי' סִדְקָא.

סדקארים [סִדְקָאָרְיוֹס] ז', אורג משי - silk
weaver | Seldenweber שהשיר ח' י"א: הוליכו
 אצל סדקארים ללמדו אומנות וכו' אמר כל
 עצמה של מלאכה זו אינה נקנית אלא באצבעות.

סד"ר ספיקא דרבנן.

סִדְר פ"ע, ערך בסדר **ordnen** | to arrange יומא
 מ"ה ע"ב: שמדרין על גבי המזכרה.

סִדְר פועל, (1) כניל. תמיד פ"ב מ"ג: לסדר אש
 המערכה.

(2) העריך נכסי הנתבע והניח לו כדי חייו
to allow an exemption from seizure | ab
 schätzen (unter Ausschluss des zum Lebens
 unterhalt Notwendigen) בימ ק"ג ע"ב: כדרך
 שמסדרין לערכין כך מסדרין לבעיה.

הֶסְדִיר הפ', עי' סִדְר. בר' כ"ח ע"ב: הסדיר י"ח
 ברכות לסני ר"ג על הסדר.

סִדְר פועל, (1) כניל. תרג' בר' כ"ב ט' (ויערך את
 העצים): וסדר ית אעיא.

(2) הרצה דברים **vortragen** | to recite יומא
 ל"ח ע"ב: דהוה מסדר אנדחא קמיה.

(3) עי' סִדְר. 2. בימ ק"ג ע"ב: סדורי מסדריגן ליה.

אֶסְתֵּדַר אתפ"י, הורצה ונאמר **vor-** | to be recited
getragen werden תרג' איוב ל"ו י"ט (היערך
 שוער): האיפשר דמסתדר בעותך.

סִדְר ז', עושה מכמרות ורשות | net-maker
Netzmacher יומא פ"ה ע"א: לוי המדר.

סִדְר -- כל אחד מששת חלקי המשנה **Order**
(part) of the Mishnah | Ordnung (Teil) der
Mischna שבת ל"א ע"א: סדר זרעים וכו' סדר
 מועד וכו'.

to become leprous | aussätzig wer- (3) נצטרע

den תרג' דה"ב כ"ו כ"ב: מן בתר דאסתגיר.

סָגֵר ז', מסגר, מנעול Schloß | look, bolt תנח' חיי ג'ז ונעל הסגר לפניה.

סָגִירָיוֹת נ"ר, מין ירק | a kind of vegetable
eine Krautart שביעית פ"ט מ"ה: ער שיכלו סגיריות.

סד"א סלקא דעתך אמינא; ספיקא דאורייתא.

סָדָאָה ז', עושה סדנים Verfer- | block-maker
tiger von Holzblöcken פס' כ"ח ע"א: סדאה בסדיה יתיב (בהו' אח' סדנא).

סדאל"ה ספיקא דאורייתא לחומרא.

סד"ה סוף דיבור המתחיל.

סָדָה ז', שדה field | Feld תוס' שבי' ו' כ"א: רקות סדה.

סָדוּק ו'ח', שמוען gespalten | eloven, split חול' ג"ט ע"א: אם פרסתי סדוקת.

סָדוּר, סָדוּרָא ע'י סִדוּר, ירוש' מגי' פ"ד ע"ה ע"א: סדורו של יום; תרג' במ' י"ט ה'ז: סדורא דקיסין.

סדח"ה סדנא דארעא חד הוא.

סָדִיא ז', מראשות Kopfende | head-side שבת קי"ח ע"א: פוריא ובי סדיא.

סדיין ע"י סָדָן 2. קהליר ה'ח': והות ביה חר סדיין.

סָדָן ז', (1) בול עץ Holzblock | block סנה' פ"ז מ"ג: מניחין את ראשו על הסדן וכו'.

(2) מצבת עץ כרות Baum- | trunk of a tree stump כל' פ"א מ"ח: סדן של שקמה.

סָדָנָא ז', ע"י סָדָאָה, פס' כ"ח ע"א: סדנא בסדייה יסיב.

סָדָנָא ע"י סָדָן 1. תרג' יר' י"ח ג' (על האבנים): על סדנא.

סָדָק ע"י סָדוּק; נָסָדָק נפ', נבקע | to be split
gespalten werden ר"ה פ"ג מ"ז: שופר שנסדק.

סָדָק פועל, ביקע spalten | split to שחש"ר ג' ו': סידקה כדג.

סָגִירוֹ, סָגִירוֹתָא נ', צרעת | leprosy | Ausatz

תרג' ויקי' י"ג ט' (נגע צרעת): מכתש סגירו:

דה"ב כ"ו כ"א (כבית החפשות): בבית סגירותא.

סָגַל פועל, רכש aufhäufen | to save, so treasure
zurücklegen שהש"ר ז' י"ד: דאה מזה הנחת לי ומה סגלתי לך.

סָגִלָל ת', עגול | round | rund שבת ל"א ע"א: מפני מה ראשיהן של כבליים סגלגלות.

סָגִלָרְיָא, סָגִלָרְיוֹן ע"י סָגִלָרְיוֹן, תוס' ע"ז ב' ו': סגלריון סגלריוא הרי זה מושב לצים.

סָגֵן -- משנה לכהן גדול | adjutant high priest
Adjutant des Hohepriesters ירוש' יומא פ"ג מ"א ע"א: לא היה כהן גדול מתמנה כהן גדול ער שנעשה סגן.

סָגִנּוּס ז', דגל | banner | Fahne שמו"ר פמ"ה: נטל סגנוס של מלך וברח.

סָגִנְיָה נ', מין מקלעת | ein Geflecht wicker-work
כל פמ"ז מ"ה: סגניות של עליון וכו' סגניות של נצר.

סָגִסָג ע"י סָגוּס, תוס' צוק' כל' ב"ב ז' א': והסגסגין והכרים וכו'.

סָגַע פֿע, התרבה | sich vermehren | to increase
תרג' תה' קל"ט י"ח (מחול ירבון): יתיר מן חלא יסגעון.

סָגַף פֿיי, סָגַף פועל, עינה | to plague, to afflict
quälen ב"מ פ"ז מ"ז: סגפה ומתה; ירוש' דמ' פ"ז כ"ו ע"ב: לא ירעיב ולא יסגף.

הַסָּתַף התפ', התענה | sich quälen | to suffer
שמו"ר פכ"ו: יוצא אדם לדרך אם אין בהמתו עמו מסתגף.

סָגַר -- אָסְתַּגַּר אתפ', (1) נסגר ונסתם | to be
locked up | verschloßen werden תרג' יב"ע בר' ח' ב' (ויסכרו מעינות תחום): ואסתגרו מבועי תחומא.

(2) חושם במקום סגור ומובדל | to be isolated
eingeschlossen werden תרג' במ' י"ג י"ד (תסגר שבעת ימים): תסתגר שבעה יומין.

יש' ס'ג א' (רב להושיע): סגיא קדמי חיל למפרק.
 סְגִי נְהוֹר עוֹר, סומא blind | blind בִּיר נִיח עִ"א:
 סגִי נהור.
 סְגִיָּא ז', (1) רוב, כמות Menge | multitude תרג' ירוש' שמו' כ"ג ב' (לא תהיה אהרי רבים לרעות): לא תחונן אולין בתר סגיא למבאשא.
 (2) גדר Zaun | fence תרג' ירוש' במ' כ"ב כ"ב (גדר מזה וגדר מזה): סגיא מן דין וסגיא מן דין סטרא.
 (3) שם תעלה בכבל name of a canal in Ba-bylonia | Name eines Kanals in Babylonien קוד' ל"ג ע"א: נהר סגיא.
 סְגִיָּאָה ע"י סְגִי תרג' שופ' מ"ו ח' (מכה גדולה): מחא סגיא.
 סְגִיָּאות ע"י סְגִי תרג' ויק' כ"ה נ"א (רבות בשנים): סגיאות בשניא.
 סְגִידוֹ ע"י סְגִידא תרג' ירוש' בר' י"א ד': בית סגידו.
 סְגִיָּו, סְגִיָּותָא נ', ריבוי Menge | multitude תרג' יב"ע ויק' כ"ה נ"א (רבות בשנים): סגיו בשניא: תרג' עמ' ד' מ' (הרבות גנותיכם): סגיות גניכון.
 סְגִילָרִידָה, סְגִילָרִין ז', מין חג רומי a Roman festival | ein römisches Fest (sigillaria) ירוש' ע"ז פ"א מ' ע"א: סגילרין סגילרית.
 סְגִין תהי"ס, הרבה. מאד viel, sehr | very much ירוש' כ"מ ס"ב ח' ע"ג: דחב סגין כסף סגין.
 סְגִיָּעָא ע"י סְגִי תרג' משי' כ"ב א' (עושר רב): עותרא סגיא.
 סְגִיָּעוֹתָא נ', המון, ריבוי Menge | multitude תרג' תה' נ"א ג' (כרוב רחמין): סגיעות רחמיך.
 סְגִיר ת', מצורע leprous | aussätzig תרג' ויק' י"ג מ"ד (צרוע): סגיר.
 סְגִירָה נ', נעילה והגפה enclosur | Einschließung כמיר פ"ג: וסגירת החצר מכל צדדיה.

סְגוּלָּה, סְגוּלָּא ז', אשכול cluster of grapes Traube תרג' ירוש' במ' י"ג כ"ג (אשכול): סגול; שם רב' א' כ"ד (נחל אשכול): נחלא סגולא.
 סְגוּלָּא ז', רכוש, קנין Eigentum | property Besitz תרג' ירוש' בר' י"ד כ"א (והרכוש קח לך): וסגולא דבר לך.
 סְגוּלָּה ע"י סְגוּלָּה ירוש' פאה פ"ז כ' ע"ב: ההיא סגולה בנו כרמך.
 סְגוּם ז', ארג גם לשכיבה, מצע a coarse woolen blanket | grobes Wolltuch (als Matratze gebraucht) ספרי תצא רל"ד: תכסה פרט לסגום.
 סְגוּפָא ע"י סְגוּף, תרג' יש' מ"א י"ז: סגופא משהיא.
 סְגִי פ"ע, (1) גדל, נתרכה zunehmen | to increase אסתיר פתיחתא: מן דסגו דייני שיקרא.
 (2) הספיק, היה די genug sein | to be sufficient סנה' ו' ע"א: תסגי בתרי.
 (3) היה באפשרות möglich | to be possible sein כת' צ"ה ע"ב: לא סגי דלא יתבי לה.
 (4) הלך gehen | to go תרג' בר' ס"א ע"א: הי מינייהו סגי ברישא.
 אֶסְגִי אפ", (1) הגדיל, הרבה viel, enlarge | to enlarge groß machen תרג' בר' ג' מ"ז (הרבה ארבה עצבונך): אסגאה אסגי צערייכי.
 (2) הלך gehen | to go שבת ע"ז ע"ב: עיוי מסגן ברישא.
 אֶסְתְּגִי אתפ", (1) התרבה sich vermehren | to be multiplied תרג' יב"ע בר' מ"ח מ"ז (וידגו לרוב): והיכמא דכוורי ימא סגי מסתגי בימא.
 (2) הלך gehen | to go ב"ב ע"ד ע"א: לא הוה מסתגי לן.
 סְגִי ז', שפע Fülle | multitude תרג' ש"א א' מ"ז (מרב שיהי וכעפ"): מסגי אקניוית.
 סְגִי, סְגִיָּא ת', גדול, רב groß, great, numerous תרג' בר' כ"ז"ד (ועבודה רבה): ופולחנא סגי:

(3) הודיין והצטייד *sich* | to provide oneself | תרג' יח' ל'ט מ' (והשקין בנשק ומגן): ומסתברין במאני זיינא.

סָבֵר ז', (1) תקוה *Hoffnung* | hope | ספרא אחרי פרשה מ' פרק י"ג ושמה תאמר אבד סברי ואבד סבויי.

(2) הסבר, פירוש *Sinn* | sense | ילק' שמואל קני'ח: כך הוא סברו של דבר.

סָבֵר פָּנִים הבעת פנים *Gesichts-* | countenance | *ausdruck* | אבות פ"א מ"ט: והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות.

סָבֵר (1) כנ"ל 1. תרג' איוב י"ד ז' (יש לעץ תקוה): אית לאילן סבר.

(2) מחשבה, דעה *Gedanke* | thought, idea | *Idee* | ירוש' בר' פ"ג ו' ע"ג: כל סבר קשי דהוה ל' תמן סבירותה.

סָבֵר אָפִין עיי' סָבֵר פָּנִים. ויק' פ"ה: סבר אפוי דר' יודו.

סָבֵרָא ז', דבר שבמחשבה ובהגיון | logical deduction, conclusion by reasoning | (*logische Überlegung, Vernunftsgrund*) ע"ז ל"ד ע"ב: איבעית אימא סברא ואיבעית אימא קרא.

סָבֵרֵין ז', תקוה *Hoffnung* | hope | פסקי' בשלח פ"ג ע"א: ברוני סברוני.

סָבֵרֵתָא עיי' סָבֵרָא. תרג' מ"א ג' י"א (הבין לשמוע משפט): סברותא למשמע דינא.

סָבֵרֵתָא נ', תקוה *Hoffnung* | hope | תרג' תה' מ' י"א (ויבטחו בך): ויסתכלון בסברותך.

סָבֵרֵיקִין ז', מכנסים *Hosen* | trousers | ירוש' שבת פ"ז מ"ו ע"ד: שני סבריקין.

סָבֵרָא עיי' סָבֵרָא. סוטה פ"ט מ"ט: חוצפא יסנא.

סָבֵרֵין נ', אליל *Götzen-* | idol | תרג' י"ב ע"ד: י"א ד' ב"ד ונעביד לנא סגדו ברישיה.

סָבֵרֵין ז', השתחויה *das Knien* | kneeling | תרג' י"ב ע"ד שמו' כ"ג כ"ד: בית סגודתו.

סָבֵרֵין ז', ענף *Zweig* | twig | עיר' כ"ט ע"ב: סגוייני דערבא.

הַסְבִּיר ה', בירר, ביאר *klar* | to make clear | *machen* | קהל' י' י': אם נקהה וכו' והוא אינו בא ל'ודך להסבירו בפניך.

הַסְבִּיר פָּנִים התיחס בחבה *freundlich* | to be friendly | *lich sein* | ירוש' יומא פ"ו מ"פ ע"ב: שלא יהא הריין מסביר פנים כנגד אחד ומעיו פנים כנגד האחד מעמיד לזה ומושיב לזה.

סָבֵר פְּעוּי, (1) עיי' סָבֵר, תרג' בר' מ"ח י"א (לא פללתי): לא סבריה.

(2) הבין *verstehen* | to understand | תרג' מ"א ג' מ' (להבין בין טוב לרע): למסבר בין טוב לביש.

(3) קוה *hoffen* | to hope | תרג' יר' י"ג מ"ז (וקויתם לאור): ותסברין לנחור.

(4) נשא, סבל *tragen* | to carry, to endure | *ertragen* | ירוש' ב"ב פ"ב י"ג ע"ב: ולא הוה יכול מסבור.

(5) הקיז דם *zur Ader lassen* | to let blood | יב' ע"ב ע"א: לא מסבורין ביה.

סָבֵר אָפִין עיי' הַסְבִּיר פָּנִים. תרג' איכה ד' י"ב (פני זקנים לא נהדרו): אפי סביא לא סברו.

סָבֵר פֶּעַל. כנ"ל 3. תרג' בר' מ"ט י"ח (לישועתך קוית): לפורקנך סברית.

אַסְבֵּר אפי', (1) *vertrauen* | to trust | תרג' מ"ש י"א כ"ח (בוטח בעשרו): דמסבר בעותריה.

(2) הכמיח *hoffen lassen* | to make confident | תרג' תה' כ"ב י' (מכמיחי) אסברתני.

(3) ביאר ופירש *erklären* | to explain | תרג' מ"ח ע"א: אסברה ל'.

אַסְבֵּר אָפִין עיי' הַסְבִּיר פָּנִים. תרג' י"ב ע"ד במ' ו' כ"ז (ישא ה' פניו אליך): יסבר י' סבר אפוי לך.

אַסְתַּבֵּר, אַסְתַּבֵּר אַתָּה, (1) קוה *hoffen* | to hope | תרג' תה' ק"ו י"ג (לא חכו לעצתו): לא אסתברו למלכותיה.

(2) היה מוכן *einleuchten* | to be understood, to be intelligible | בר' ל"ו ע"ב: כוהית דר' כהנא מסתברא.

סְבִיבָה ג', (1) כניל, כלי פניה מיטן חלוק של יוצאת חוץ העשוי בסבכה.

(2) מין כסה קלועה לראש האשה net, head-dress | ein Haarnetz (Kopfputz der Frauen) תוס' שבת ד' (ה'), י"א: סבכה המוזהבת.

סְבִיבָתָא כניל 2. כ"ב קמ"ו ע"א: בייבא וסבבתא. **סְבִיל** פ"י, נשא | tragen; to carry, to endure סב"ר פל"ה: דסביל רוחא. *ertragen*

סְבִיל פעל, שלח סבלונות | to send presents of betrothal | *Verlobungsgeschenke senden* קיד' ג' ע"ב: מסבלי והדר מקרשי.

סְבִילִנִית ד', מתנות החתן לכלתו presents of betrothal | *Brautgeschenke* כ"ב פ"ט מ"ה: השולח סבלונות לכית חמיו וכו'. ועי' סְבִילִין.

סְבִינִי, **סְבִינִיתָא** ג', מטפחת *Tuch* | eloth ירוש' שבת פ"ו ח' ע"א: כריך סבניה עליהון; שבת קמ"ו ע"א: סבניתא צריך לקשר שני ראשיה למטה.

סב"ס סימן בתוך סימן.

סְבִסְטִיָא, **סְבִסְטִיָא** העיר שומרון בארץ ישראל *Sebaste (Samaria) in Palestine* | *Sebaste (Samaria) in Palästina* כמ"ר פ"ז: שיושבים לכטה בסבסטי; תנח' שמיני ה': בסבסטיא.

סְבִסְטִין ד', בני מלכים *Prinzen* | princes תנח' כמ' ב': והרבצתי אתכם בסבסטין וכו' כדרך שהמלכים מסובין.

סְבִעַ פ"ע, היה שבע | *satt sein* to be satisfied תרג' שם' מ"ז ח' (לשבע): למסבע.

סְבִיבָה ז' נר של חלב *Talglucht* | tallow-candle שמו"ר פל"ז: הנר הזה כשהוא דולק אפילו אלף אלפים קרוינין וסבבין מדליקין חימונו אורו במקומו.

סְבִיר פעו"י, חשב *denken, meinen* | to think כת' ע"ז ע"א: סבורה הייתי שאני יכולה לקבל ועכשיו איני יכולה לקבל.

סְבִיבָלִים ד', מין אבן טובה a jewel | ein Edelstein תרג' יה' כ"ה י"ג (יהלום): סבהלום.

סְבוֹיָתָא ז"ר, מוכרי יין *Schank* | wine-retailers *wirte* ע"ז ע"א ע"א: אמר רב להנהו סבויתא כי זבינתו חמרא לנכרים וכו'.

סְבוֹיָאָה ז', סבל, נושא משא | load-carrier *Lastträger* כ"מ צ"ג ע"ב: בר אדא סבולאה.

סְבוֹרָא ז', חריץ, מפולפל | ingenious man *Scharfsinniger* ירוש' שבת פ"ג ר' ע"א: הדיון סבורא דלא ילוף ולא שימש.

סְבוֹיָתָא ג', זקנה *Greisenalter* | old age תרג' ירוש' דב' ל"ג כ"ה: יומי סבותהון.

סְבִיָא, **סְבִיָא** שם איש | a man's name *männlicher Name* כנה' סיד' ע"א: מעשה בסבמא בן אלם וכו'; ספרי בלק קל"א: סבמיא מאולם.

סְבִיָּוִן ע"י סְבִיָּוִן. כנה' ס"ה ע"ב: מי יומר דהאידינא שבתא אמר ליה גהר סבמיון יוכיח.

סְבִינִיתָא ג', מטפחת *Tuch* | eloth ירוש' שבע' פ"ו ל"ז ע"ב: ארים סביניתא.

סְבִיבָקִי ז"ר, דוראים *Man-dragora* | mandrake flowers כנה' צ"ט ע"ב: דוראים - סבבקי.

סְבִירִינִי ת', של אסורוס, קיסר רומי of Severus | *severianisch* the Roman emperor ירוש' כת' פ"א כ"ה ע"ב: סלעים סביריניות.

סְבִיָּתָא ע"י סְבִיָּתָא. ע"ז ע"ב: להנחו סביתא.

סְבִיבָה פיעל, פיתל ושלב | *verflechten* to entangle *verwickeln* ירוש' כלא' פ"ב כ"ה ע"ב: אין מסבבין אותן על גבי זרעים (בהו' אחי' מסבבין).

סְבִיבָה ג', נְסִיבָה נתפ', נאחז, ונשתרג | *verwickelt werden* entangled ויקיר פכ"מ: ניתוש מחורש זה ונסבך בהורש אחר; כ"ד פס"ה: ונפתבך בשערו.

סְבִיבָה ז', שכבה מעשה אורג | net-work, web *Netzwerk, Gewebe* כת' ב"ב ז' א': ואם יש להן סבך כל שהן.

ב

(2) חכם, מלומד *Gelehrter* | scholar בכ' ח'
ע"ב: סבי דבי אתונא.

בָּבָא (1) כנ"ל 1. ערכי י"ט ע"א: סבא בביתא וכו'.
(2) שם איש *männlicher Name* | a man's name
ירוש' יבמו' פ"ט י' ע"א: ניהא בר סבא.

בָּבָא פ"י, שתה לשכרה | *to drink excessively*
saufen תרג' רב' כ"א כ' (וסוכא); סבי חמר.

בָּבִי פעל, מכר יין *Wein aus-* | *to retail wine*
schänken ב"ב צ"ה ע"א: דובין ליה הכיתא
דחמרא וכו' אדעתא לסכווי.

בָּבָא אפ', הלקה *lash* | *geißeln* to lash י' ע"א:
אסכוהו בופרי.

בָּבָב פיעל -- הקיף סחור סחור *rund* | *to surround*
herumgehen ב"ב כ"ה ע"ב: פעמים מסבבת.

בָּבָב על הפתחים חזר מבית לבית לבקש נדבות
betteln | *to go begging* תוס' פאה ד' ח':
המסבב על הפתחים וכו'.

בָּבָב הפ' -- 1) ישב אל השולחן נטוי ושכוב
recline for dining | *An der Tafel (angelehnt)*
sitzen תוס' בר' ח'ל' כיוה צד סדר הסיב כומו
שהן שתי מטות גדול מיסב וכו'.

(2) הושיב בהסיבה | *to cause to recline, to*
invite | *einladen, (eig. zum Sitzen veran-*
lassen שמור' פכ"ה: הסיבן תחת ענני הכבוד.

בָּבָבָא ב', דוקרן *Knüttel* | *oudgel* תרג' יש' ב'
י"ט (הנעצוצים); סבביא.

(סאב) הַסְתָּאב התפי, היה לבעל מום *to become*
(filthy), unfit | (*unrein*), *untauglich werden*

יב' פ"א מ"ה: ירעה ער שיסתאב.

סָאב פ"ע, זקן *to be old* | *alt sein* ירוש' דמ'
פ"ג כ"ג ע"ג: כד תסאבון.

סָאב פעל, טימא *to defile* | *veranreinigen* תעני'
י"א ע"א: דמאיכ נפשיה.

אַסְתָּאב אתפ', 1) נטמא | *to be made unclean*
verunreinigt werden תרג' יה' ב' ל' (אתם
נטמאים); אתון מסתאבין.

(2) נאסר *to be forbidden* | *verboten werden* תרג'
הגי' ב' י"ב (היקרש): היתאב.

סָאבָא ע"י סָבָא, ב"ב ג"ח ע"ב: סאבי דיהודאי.

סָאֹב ד', טומאה *Unrelnheit* | *uncleanness* תרג'
יב"ע זיק' כ"א א': דיתפרשון מן סאוב.

סָאט פ"י, הניע *to move* | *bewegen* תרג' איכה
ב' ח' (נטה ק); סאט משקולתא.

סָאמָא ז', כסף *Silber* | *silver* תרג' משי' י' ב'
(כסף); סאמא.

סָאמָא, סָאמָה ב', 1) באה *ein* | *a measure*
Maß ירוש' תרי' פ" מ"ז ע"א: כמה סאתה עבדא
עשרה וארבעה לוגין.

(2) ראש שבולת *Spitze der* | *point of the ear*
Ähre איכיר א' ט"ז דבר גמזא צווחין לסאתא
סרקי.

סָב (1) ת', זקן *old* | *alt* ירוש' יב' פ"ב י"ב ע"ד:
אין הוה סב וכו' אין הוה סבתא.

נתקן פועל - מיחה והתנגד | *protest* | *pro-*
festieren ילק' במי תשן: התחיל הבן ההוא
 מנתק.

נתקן נפ' - 1) נמשך אחרי דבר | *engage oneself*
in | *sich einer Sache ergeben*
 פרשה מ' פרק י"ג: ניתקו בעריות.

2) נתנגע בנתק | *to be afflicted with a bald spot*
on the head | *haarkrank werden*
 מי שהיה בו נתק כגרים וניתק כל ראשו.

(נתר) נתר, נתור נפ' - 1) נפרד ונתק ממקומו
to be torn loose | *sich losmachen*
 פ"ב ס"ה ע"ד: נאחו באילן זה וניתור ויוצא.

2) נגאל ונפרד | *to be released* | *ausgelöst*
abgelöst werden ירוש' בכורים פ"א ס"ד ע"ב:
 כל הביכורים שנראו ליתור וכו'.

3) ניטל ממנו האיסור | *to become permitted*
erlaubt werden עיר' י"ב ע"א: חצר ניתרה.

התיר הפ' - 1) כיטל את האיסור, לא נהג איסור
to permit | *erlauben* י"ג ע"ב: הללו אומרים
 והללו מתירין.

2) הפקיר | *to free, to outlaw* | *freigeben*
preisgeben ירוש' פאה פ"א מ"ז ע"א: אל עולא
 היו מבקשין להתיר דמן של בעלי מחלוקת.

נתר פ"ע, נשר ונפל | *to fall off, to drop* | *abfallen*
fallen שבת ל"ג ע"ב: וקא נתן דמעת עיניה.

נתר פעל, נתפורר ונפל | *to fall in* | *einfallen*
 ע"ב: בור דרכה לנתורי.

אתר אפי, השיר, הפיל | *to let fall* | *abfallen lassen*
 ירוש' בלא' פ"ז ל' ע"ד: דמתן טרפיהון אפילו
 בקיימא.

נתרא ז', נשר, פירות הנופלים מין האילן | *fallen*
fruits | *Fallobst* ירוש' ויק' י"ט י' (ופרט
 כרמך): ונתרא דרכמך. ועי' נִתְרָא.

נתינה 1) ז', שם איש | *a man's name* | *männlich*
cher aame ע"ז כ"ג ע"ב: דמא בן נתינה.

2) פעולת הנותן, מתנה | *donation* | *das Schen-*

ken פ"א ע"ב: בין במכירה בין בנתינה.

3) מסירה | *delivery, giving* | *Übergabe*
das Geben ב"מ י"ט ע"א: עד שעת נתינה.

4) לבישה | *putting on* | *das Anlegen, Anziehen*
 ירוש' בר' פ"ג ה' ע"ד: נתינה וכו' הליצה וכו'.

נתינות נ', מעמד הנתינים, בני בניהם של
 הגבוענים (יה' מ' כ"ז) | *the status of the*
N'thinim (Josh. IX. 27) | *Stand der Nethinim*
(Jos. IX. 27) תוס' קיד' ה': אמר אתכם אפילו
 מן הנתינות ומן הממזרות.

נתיצה נ', הריסת בנין | *breaking up* | *das Nieder-*
reißen ירוש' שבת פ"ט י"א ע"ד: נתיצה נתיצה
 מכית המנוגע.

נתיקה נ', פעולת הנתק דבר ממקומו | *breaking*
loose | *das Losreißen* פסיק' סנה' קס"ג ע"א:
 ממקום נתיקתו תהא תקנתו.

נתישה נ', עקירה | *uprooting* | *das Entwurzeln*
 מכו' שירה י': נטיעה שאין בה נתישה.

נתף פ"י, ענש | *to fine* | *strafen* משי' י"ז
 כ"ו (ענוש לצדיק): למתך לצדיקא.

נתף פעל, אָתַף אפי, המס והתיך באש | *to melt*
schmelzen תרג' דהיי"ב ל"ב כ"א: באשא מנתכא:
 תה' ס"ו י': דמתך סימא.

נתל פ"י, נתן | *to give* | *geben* משי' כ"ז ד'
 (אל תען כסיל): לא תתל פתגמא לסכלא.

נתק - הוציא הפרי עסים | *to secrete* | *(Saft)*
ausscheiden תוס' תרי' נ' י"ג: ענבים רכות
 ונותקות את היין ויתין קשין ואינן נותקין את
 השמון.

Fallobst פס' נ"ו ע"א: פורצין פרצות כגנתיהן ופרדסיהן להאכיל נשר לעניים.

נְשָׁהִיךְ ע"י גְרָהִיךְ. תוס' יומא ג' (ב'), ג': ככל יום לא היה לה נשתיק והיום היה לה נשתיק.

(נשתה) אִינְשָׁתָהּ אתפ', נעתק, הוּזוּ to be moved | *bewegt werden* כ"ג ע"א: כריכות וכו' מינשתפא, וע"י נְשָׁהּ.

נָתַב פ"ע, נָתַב פֶּעַל, נשב *to blow | wehen*, *blasen* תרג' תה' קכ"ט ו' נַב נבא ואתינש; יב"ע בר' א' ב' (מרחפת על פני מים): מנתבי על אנפי מיא.

אֶנְתַּב אפ', הָשִׁיב והפּיח *we-* to cause to blow | *hen lassen* תרג' תה' קמ"ז י"ח (ישיב רוח): ינתיב רוחיה.

נתבש"מ נתבקש בישיבה של מעלה.

נְתוּפָה, נְתוּפָה שם מקום | *name of a place* *Ortsname* תעני' כ"ח ע"א: סלמאי הנתופתי; תוס' צוק' שם ד' (ג'), ח': סלמאי הנתופתי.

(נתנז) נָתַז נפ', ע"י נָתַז, פִּיעַל 1. חול' פ"ו מ"ז: דם הניתז.

נָתַז פִּיעַל, 1) קפץ, נורק *to fly off | abspringen*, 2) *spritzen* ביק י"ט ע"א: היו צורות מנתזין מתחת רגליה.

2) חקפין, גרם לזרוקה | *to cause to fly off* *springen, spritzen lassen* שם שם: מנתזת ובעטה.

הָתִיז (פ', 1) כנ"ל 2. שבת ס"ב ע"ב: בועמות בקרקע ומתזות עליהם.

2) כרת וחתך *to cut | abschlagen* חול' פ"ב מ"ג: התיז את הראש בבת אחת.

3) ביטא יפה יפה | *to articulate distinctly* *deutlich aussprechen* ירוש' בר' פ"ב ד' ע"ד: צריך לחתז למען תזכרו.

נָתַח פֶּעַל, טרף ולקח *to distraint | entreißen* כ"מ ק"ג ע"א: שליח בית דין מנתח נתחיו.

נתחב"ם נעוץ תחלתן בסופן.

נָשַׁל - **נָשַׁל**, **נָשַׁל** נפ', נשר ונפל | *to fall off* *abfallen* במ"ר פ"מ: יהא בשרה נושל; ויק"ר פל"ז: נושול ממנו אבר אבר.

הָשִׁיל הפ', השיר והפיל | *to let fall, to drop* *fallen lassen* ביצה פ"ה מ"א: משולין פירות וכו'.

(נשם) אִינְשָׁם, אֶתְנָשִׁים אתפ', נח | *to rest* *ausruhen* פס"ק' בשלח צ"ג ע"א: בעי את למנשמא צצחר.

2) הבריא *to recover | genesen* ירוש' ע"ז פ"ב מ' ע"ד: לחש וכו' ואינשם.

נָשַׁם ז', מין סם המשיר את השיער | *a medicine which produces depilation | ein Enthaarungsmittel* נגע' פ"ו מ"ז: סך נשם.

נְשָׁמָא ז', נשימה *respiration | Atemzug* סוכה כ"ו ע"ב: שתין נשמי.

נָשַׁף פע"י, 1) נשב *to blow | wehen* בר' ג' ע"ב: נשף ליליא.

2) העתיק, הוּזוּ *bewegen, gleiten* to move, to slip | מג' ג' ע"א: לינשוף מדוכתיה וע"י (נשתה).

נָשַׁךְ פִּיעַל - **הָרִיבִּק** *sich berühren* to touch closely | ב"ז ששפתך מנושקות זו לזו.

הָשִׁיק הפ' - **סגר**, בלם | *to seal, to close* *verschließen* ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"ר: יש דברים שמשקיין עליהן את הפה.

נָשַׁךְ נ', חותם כגוף העבד לסימן | *seal on the body of the slave | eingebranntes Zeichen* *am Körper des Sklaven* ג"מ' מ"ג ע"ב: מאי נמוסו וכו' נשקי.

נָשַׁר פ"ע, נפל, ניתק ממקום חיבורו | *to drop, to fall off | abfallen* ביצה ב' ע"ב: פירות הנושרין.

נָשַׁר פִּיעַל, עקר ומרט *abreißen, aus-* to pluck *raufen* פס"ק' פל"א: מנשרים בשעריו.

הָשִׁיר הפ', הפיל, *fallen lassen* to let fall | שבת *abwerfen* ס"ז ע"א: אילן שמשיר פירותיו.

נָשַׁר - פירות הנושרים מן העץ | *fallen fruits*

(2) חכך Itch | Krätze ב"ק ל"ה ע"א: שעלתה לו נשיכה בגבו.

נשיל"א נכסים שיש להם אחריות.

נְשִׁילָה נ"י, נשירה ונפילה | *falling off* | *das Ab-fallen* קח"ל מ' י"ב: בנשילת אברים.

נְשִׁימָה נ"י, שאיפת רוח | *breath* | *Atem* מ"ז ע"ב: צריך למימרינהו בנשימה אחת.

נְשִׁיפָה נ"י, נשיכה ונפיחה | *blowing* | *das Blasen* תנח' בוכר ראה ג': מתו בנשיפה אחת.

נְשִׁיקָה נ"י, (1) מעולת חנושק | *kissing, kiss* | *das Küssen, Kuss* ב"ר ס"ע: נשיקה של קריבות.

(2) מגע אברי המין זה בזה | *contact of sexual* | *geschlechtliche Berührung* | *membra* | *Yemen* י"ה ע"ב: העראה זו נשיקה.

נְשִׁיקָא שם מקום כבבל | *name of a place in* | *Babylonien* | *Ortschaft in Babylonien* שבת קכ"א ע"א: אבין דמן נשיקיא.

נְשִׁירָה ע"י נְשִׁילָה. תמורה כ"ה ע"א: נשירת רובו.

נְשִׁירָתָא נ"י, עופות טורפים | *birds of prey* | *Raub-vögel* מדר' תה' ע"ה מ"ה: ערוב — נשירתא.

נְשִׁיתָא ע"י נְשִׁיאוֹתָא. ירוש' ע"ז פ"ג מ"ב ע"ג: אילין דנשיתא.

נְשִׁיךְ י. — היה דבוק | *to stick to, to adhere to* | *an-einanderkleben* פס' מ"ח ע"ב: ככרות וכו' שנושכות זו בזו.

נְשִׁיךְ חפ"י — גרם לנשיכה | *to cause to bite* | *beißen lassen* סנה' ע"ז ע"ב: השיך בו את הנחש.

(2) הדביק | *to paste together* | *zusammen-kleben* ירוש' הלה פ"ג ג"ט ע"ג: מביא ארבע רובעין ומשיך.

נְשִׁיכָן ת"י, שדרכו ליטוך | *biter* | *bissig* תוס' ב"ב ד' ו': נשכנות היא.

נְשִׁיאוֹתָא (1) ז"י, כנ"ל. סנה' ד' ע"ב: בו נשיאה.

(2) ע"י ריש גלותא. חול' קכ"ד ע"א: ר' נחמן התניה דבי נשיאה.

(3) נ"י, עמיסה ומעונה | *loading* | *das Beladen* שמור פ"ד: אין נשיאה אלא לשון עמיסה.

נְשִׁיאוֹת בְּפִים עליה לרובן, ברכת כהנים | *pronouncing the priestly benediction* | *Sprechung des Priestersegens* כ"ז ע"ב: נשיאת כפים.

נְשִׁיאוֹת ראש מפקד העם | *census* | *Volkszählung* במ"ר פ"ז: למה הקדים וכו' לנשיאת ראש.

נְשִׁיאוֹת (נ"י, 1) משרת הנשיא | *the office of the Nasi* | *Fürstenwürde* כ"ג ע"ב: נכנס רבן גמליאל אצלו ומסר לו סדרי נשיאות.

(2) התמנות, פקודות | *office* | *Amt* במ"ר פ"ד: כשנסמנו להתמנות על מלאכת הקודש קבלו נשיאות.

נְשִׁיאוֹת יד שבועה | *oath* | *Schwur* במ"ר פ"ז: נשיאת יד כנגד נשיאות קול.

נְשִׁיאוֹת עֶוֶן משא החטא | *carrying sin* | *das Beladen mit Sünde* ירוש' תר' פ"א מ' ע"ג: את שהוא בנשיאות עון.

נְשִׁיאוֹת ראש ע"י נְשִׁיאוֹת ראש. במ"ר פ"ז: בבני קהת ובבני גרשון כאמר בהן נשיאות ראש.

נְשִׁיאוֹתָא (1) נ"י, משפחת הנשיא | *the family of the Nasi* | *Familie des Nassi* of the שבת פ"ב צ"ג ע"ג: ואתחתנון בנשיאותא.

(2) משרת הנשיא | *the office of the Nasi* | *Nassiwürde* ירוש' פס' פ"ז ל"ג ע"א: דשרון גרמון מן נשיאותא.

נְשִׁיב"א נכסים שיש בהם אחריות.

נְשִׁיאוֹתָא ע"י נְשִׁיאוֹתָא. ירוש' בלא' פ"ט ל"ב ע"ב: ביתא דנשיותה.

נְשִׁיאוֹת ע"י נְשִׁיאוֹת. ירוש' חגי' פ"ב ע"ז ע"ד: אין אנא מתעבד נשיאו.

נְשִׁיכָה נ"י, (1) פעולת הנושך | *biting* | *das Beißen* סנה' ת"י שדרכו ליטוך | *biter* | *bissig* תוס' ב"ב ד' ו': נשכנות היא.

נָשָׂא - נָשָׂא וְנָתַן (1) עסק במסחר, במקדח וממכר
to deal | *Handel treiben* שבת ל"א ע"א: נשאת
ונתת באמונה.

(2) התוכח *to argue | debattieren* תנח' שמות
י"ד: שנושאת ונותנת בהלכה.

נִשְׂאָה נפ', נלקחה לאשה *to be married | ver-*
heiratet werden כתוב' פ"א מ"א: בתולה
נישאת וכו'.

הַנִּשְׂאֵה הפ' - (1) נתן את האשה לאיש *to give*
away in marriage | vermählen כת' ק"א ע"ב:
כל המשיא בתו.

(2) דחה *to divert | ablenken* תוס' פרה י'
(מ'), ג': השיאו לדבר אחר.

(3) הרליק מדורה לסימן *by signale*
of fire | Feuersignale geben ר"ה פ"ב מ"ה:
משיאין משואות.

(4) חוכך *to pass (a knife) | abziehen (Messer)*
ביצה פ"ב מ"ה: אין משהיון את הסכין אבל
משיאין אותה ע"ג חברתה.

(5) העתיק *to transcribe | umschreiben* תוס'
זוטה ח' ו': השיאו את הכתב.

נִשְׂאָה נ', אשה *Welb | woman* תרג' יב"ע דב' כ"ב
ח': לאתחמאה דוך נשא.

נִשְׂאָה ז', מין צמח *a plant | eine Pflanze* ב"ק
פ"ו ע"א: סכו נשא.

נִשְׂאָה ע"י נִשְׂאָה יב' ו' ח': מי שהיה נשאו
שתי נשים וכו'.

נִשְׂאָה נשאל"א, נשאל"א נכסים שאין להם
אחריות.

נִשְׂבָּה פיעל, (1) נפח *to blow | wehen* שהש"ר ד'
מ"ה: כשרוח דרומית מנשבת אין רוח צפונות
מנשבת.

(2) הָשִׁיב והפית *to cause to blow | wehen*
lassen כת' ק"א ע"ב: הקב"ה מביא רוח מבית
גנויו ומנשבה עליה.

נִשְׂבָּה ז', פת, מוצרה *nef, snare | Netz, Schlinge*
ב"ק ע"ט ע"ב: אין פורסין נשבין ליונים אלא אם
כן היה רחוק מן הישוב שלשים ריס.

נִשְׂדָּדָר ע"י נִשְׂדָּדָר. גיט' ס"ט ע"א: וכי בשיל
נשדור וכו'.

נִשְׂוָא (1) ת', ע"י נִשְׂוָא יב' פ"ג מ"ה: נשואים
שתי אהיות.

(2) ז', משא *burden | Last* כמ"ר פ"ג: נשא נשואן
של ישראל.

נִשְׂוָדָה ת"נ, אשת איש *being married to | ver-*
heiratele Frau יב' פ"א מ"ב: היתה נשואה
לאחיו.

נִשְׂוָאִין זר, התחתנות *marriage | Heirat* כת'
ג"ד ע"ב: בין מן האירוסין בין מן הנשואין.

נִשְׂוָרָא ז', פורורי לחם *crumbs | Brotkrumen*
חול' ק"ה ע"ב: דקא זהיר אנשורא טובא.

נִשְׂוָוָדָה ע"י נִשְׂוָוָדָה ירוש' כת' פ"ב ל"ה ע"א:
הוא משתעבד לנשותה.

נִשְׂוָי ת', בעל אשה *having married | verhel-*
ratel כת' פ"י מ"א: מי שהיה נשוי שתי נשים.

נִשְׂוָיָה נ', נשיבה *blowing | das Blasen* ילק'
תה' תתס"ז: אפילו מגעורי לא הוית אלא נשוי
נשפת ברוחך כסמו ים.

נִשְׂיָה פ"י, שכח *to forget | vergessen* תרג' יב"ע
דב' ח' י"ט (אם שכח תשכח): אין מנישא
תינשון.

אֲנִישִׁי אפ"י (1) כנ"ל. ב"ר פת"ח: דילמא אנשינן כלום.
(2) השכיח *to cause to forget | vergessen ma-*
chen חול' צ"ג ע"ב: אנשיות לדרי יהודה.

אֲנִישִׁי, אֲנִישִׁי אתפ', ע"י נִשְׂיָה. תרג' דב' ל"ב י"ח
אתנשיתא: ירוש' שק' פ"ז ג' ע"ג: ואנשתה.

נִשְׂיָא - תואר לראש הסנהדרין ואחרי החרבן
לראשי הישיבות בא"י *Nasi, the chief of the*
Great Sanhedrin in Jerusalem and of its
successor in Palestinian places | Nassi,
Oberhaupt des Synedriums zu Jerusalem
und der späteren Akademien in anderen
Städten Palästinas הוריות י"ג ע"ב: רבן שמועין
בן גמליאל נשיא.

נִקְרָה פִּי, נִקְרָה פֶּעַל, עִי נִקְרָה. עִיר גִּי ע"ב:
נקפת בכד וכו'; ברי' ו' ע"א: כרעי דמנקפי.

אִקְרָה אס', (1) סיכב *umringen* | *to surround* תרג'
שופ' מ"ו י"ח (ויסב את ארץ אדום): ואקיף ית
ארע אדום.

(2) עִי דִקְרָה 1. חולי' ג' ע"א: אקפינהו ולא
אירמי.

(3) הלוח *(aus-)leihen* | *to lend* ירוש' ברי'
פ"ט י"ד ע"ב: אקיף לי ואנא עביד מצוה.

אִתְנַקַּה אַתְפּ, התנגף, נפצע | *to knock against*
sich stoßen תרג' שני אס' ד' י"ג: אין ריגליה
דחד מן יהודאי מתנקפא.

נִקְרָה ז', (1) פצע וחבורה *Wunde* | *wound* שבת
ס"ב ע"ב: נעשה נקפים נקפים.

(2) ספקוק, חשש *Bedenken* | *scruples* מדר'
תה' ט' ב': שלא יהא בלבי נקף.

נִקְפִי ת', שדרכו לקחת בהקפה | *borrower*
Borger ירוש' ברי' פ"ט י"ד ע"ב: פרוש נקפי
וכו' אקיף לי ואנא עביד מצוה.

נִקְרַ - נִקְרַ נפ', נחטט ונישך | *to be picked at*
benagt werden ירוש' תר' פ"ח מ"ה ע"ג: תאנים
שניקרו.

נִקְרַ ז', נשיכה, חטיטה *das Nagen* | *bite* ירוש'
תר' פ"ח מ"ו ע"א: נוטל מקום הנקר.

נִקְרָתָא ע"י נִקְרָתָא. ע"י י' ע"ב: ההיא נקרתא
דהות עיילא מביתיה לבית רבי.

נִקְרַשׁ פ"ע, התחבט זה לזה *an-* | *to strike against*
einander schlagen, stoßen בכורות מ"ה ע"א:
ואין ארכובותיו נוקשות זו לזו.

הִקְיִשׁ הפ', (1) כנ"ל. בכורות מ"ד ע"ב: המקיש
בקרבוליו.

(2) הכה בכלי זמר | *to strike an instrument*
ein Instrument spielen מדר' תה' צ"ב: שהיו
מקישין בתוף.

(3) השוה *vergleichen* | *to compare* קיד' ה'
ע"א: מקיש הויה ליציאה.

נִקְרַשׁ - אִקְרַשׁ אפ', ע"י הִקְיִשׁ 1. 3. ויקיד פ"ו:
ואקשיה לארעא; זכח' ה' ע"ב: אקשה לחמאת.

אִתְנַקַּשׁ אַתְפּ, ע"י נִקְרַשׁ. תרג' קה' י"ב ג'
(והתעותי): ויתנקשון אדרעד.

אִתְנַקַּשׁ אַתְפּ, הוקש והושוה | *to be compared*
verglichen werden ט"ו ע"א: עבר איתקש
לקרקעות.

נִקְרַשָּׁא ז', דפיקה *das Klopfen* | *knocking* סנה'
כ"ה ע"ב: בנקשא תליא מלחא.

נִקְרַשְׁנוֹן ע"י פִּקְסִינִין. תנח' בוב' תר' ט': תאשור
- נקשנון.

נִקְרָא ז', צבע סגול *violette Farbe* | *violet colour*
גיט' י"ט ע"ב: בדקינן ליה במיא דנרא.

נִקְרָא ז', קדרום *Axt* | *axe* כת' י' ע"ב: כי נרגא
לדיקלא.

נִקְרַגִּילָא ז', מין תמר המביאה אגוזים גדולים
Kokospalme | *cocoonut-palm* עיר' נ"ח ע"א:
נרגילא - דיקלא דחד גברא.

נִקְרַדִּינוֹן ז', שמן נרד *Nardenöl* | *nard-oil* שהש"ר
ד' י"ד: נרד - נרדינון.

נִרְוֹם ז', חג ראש השנה בפרס ומדי *persisches*
and Median New-Year's Festival | *medisches Neujahrsfest*
und *medisches Neujahrsfest* ירוש' ע"ז פ"א
ל"ט ע"ג: נרום כב' באדר בפרס כעשרים באדר
במדי.

נִרְקוֹם [נִרְקִים] ז', מין פרח ריחני | *narcissus*
Narzisse ברי' מ"ג ע"ב: האי נרקום דגנוניא
מברכין עליו בורא מיני בשמים.

נִרְשׁ שם עיר בבבל *bylonia* | *Stadt in Babylonien*
name of a town in Ba- בימ צ"ג ע"ב: נרש.

נִרְתִּיק, נִרְתִּיק ז', תיק, קופסא, בית קבול, *Kassette, Futteral*
chest, sheath ע"י ע"ו
ע"ב: לכשתצא חמה מנרתיקה; ירוש' ברי' פ"ה
ט' ע"ב: נרתקו של רומא.

נִרְתִּיק יָד נעל יד *Handschuh* | *glove* תרג' רות
ד' ח' (נעלו): נרתק יד.

נָצַח פ"י, התגבר על- *to conquer | siegen*
פסיק'ר פ"מ: בשעה שאני נוצח וכי' ובשעה
שאני נצח.

נָצַח נפ"י, נחל מפלה *to be defeated | bestegt*
werden ירוש' שבת פ"ב ה' ע"ב: אם לנצח
אם להינצח.

נָצַח פיעל י- ע"י נָצַח. כ"מ נ"ט ע"ב: שמונצחים
זה את זה בהלכה.

נָצַח פ"ע, (1) פרח *to bloom | blühen* תרג' קהל'
י"א ב"ז אי חרפי נצחן אי אפילו נצחן.

(2) ע"י נָצַח. ירוש' סוטה פ"ט כ"ד ע"ב:
נצחו טליא.

אֶנְצַח אפ"י, שיוחק *to play | spielen* ירוש' תר' פ"ח
מ"ו ע"ג: ואנצח קדמיהון.

אֶנְצַח אחפ"י, (1) הצטיין *to excel | sich aus-*
zeichnen יחי' ל"א ח"ז: באתנצחותיה.

(2) נחל מפלה *to be defeated | besiegt werden*
תרג' יביע שמי' ל"ב י"ח: הלשין דמתנצחין מן
בעלי דכביהון.

נָצַח ת' - קולע אל המטרה *striking, irrefutable*
treffend, (siegreich) מנה' ק"ה ע"א: תשובה
נצחת השיבה כנסת ישראל לנביא.

נִצְחָא ז', מנצח *victor | Sieger* תרג' שני אס'
א' ב"ז כליל ריש דנצחא.

נִצְחָוִן ז', (1) התגברות על- *victory | Sieg* מוטה
פ"ח מ"א: בנצחונו של בשר ודם וכו' בנצחונו
של מקום.

(2) שיר ושבח *praise, song | Loblied* תה'
תתליג: כל מי שרואה את הגת חזו הוא גותן
עליה נצחון.

נִצְחָן ז', מנצח *victor | Sieger* תרג' אויב כ"ב
ח' (ואיש זרוע): וגבר נצחון.

נִצְחָנָא ז', נצחון *victory | Sieg* תרג' שופ' ז'
י"ח: ונצחנא על ידי גבעון.

נִצְחָנָה שם מקום *name of a place | Ortsname*
קהל"ר ב' ח"ז: אייתין פלפלון מן נצחנה.

פ"ח מ"ז ע"ב: כגון אילין נפתא; שבת פ"ד י"ד
ע"ב: שנפל נחש בשבת ועמד נפתי אחר והרגו;
שם פט"ז מ"ו ע"ד: ההוא נפתייה; יומא פ"ח מ"ה
ע"ב: חד נפתיי וכו'.

נִיָּן - נין חָלָב ע"י חָלָב. ירוש' שבי' פ"ז ל"ז
ע"ב: מהו חלביצין ביצי נץ חלב.

נִיָּא (1) ז', מקום נמוך *low ground | Niederung*
מ"ק י' ע"ב: ושדא בנצא.

(2) צנום *shrank | zusammengeschrumpft*
תרג' בר' מ"א כ"ג (צנומות): שובלין נצן.

נִיָּא ע"י נִיָּא. תרג' בר' ל"א ל"ו (וירב בלבן):
ונצא בלבן.

נִצֵּב פ"י, נטע *to plant | pflanzen* ירוש' ערלה
פ"א ס"א ע"א: מ"יתי נטיעות מחוצה לארץ
בגושיהן ונציב לון בארץ.

אֶנְצַב אפ"י, קבע, חיוק *to fasten | einsetzen*
befestigen תרג' ש"א י"ג כ"א (להציב חדרבן):
לאנצבא זקת.

נִצְבָּא ז', נטיעה *planting | das Pflanzen* איכ"ר
רבתי: דין חמי בשעת נצבא ודין בשעת חבטא.
(נצב) הִתְנַצְּבָה התפ', נלחם *to wrangle, to fight | kämpfen, ringen*
מ"ר פ"ה: שני
צפרים מתנצין וכו'.

נִצְוִתָּא ע"י נִצְוִתָּא. מר' תה' ד': למנצח - למי
שנצחו נצח נצחים.

נִצְוִתָּא ז', מנצח *victor | Sieger* ויק' פ"ל:
ולית אנו ידעין מאן הוא נצוחא.

נִצְוִחוֹת זיר, אישים גדולים *illustrious men | große Männer*
שהשיר ב' י"ג: הנצוחות נראו
בארץ זה משה ואהרן וכו'.

נִצְוֹךְ ז', קילוח שאינו פוסק *uninterrupted flow of a liquid | ununterbrochener Strahl einer Flüssigkeit*
טהרות פ"ח מ"ט: הנצוך והקטפרם
ומשקה טמא אינן חבור לא לטומאה ולא לטהרה.

נִצְוִרִין זיר, מחוגה *circle | Zirkel* תרג' יש' מ"ד
י"ג (ובמחוגה): ובנצורין.

(2) מוצא *Ausgang* | outlet עיר' פ"ז ע"ב:
עביר לה נפקי וכו'.
נְפִיקָתָא נ', הוצאות *Ausgabe, Auf-*
wand גר' וי' ע"א: והדין לנפקותא.
נְפִיקָת בְּרָא נ', יוצאת החוץ, יוצאנית, זונה
prostitute | Straßenmädchen, Dirne
ברי' ל"ד ל"א (הכזונה יעשה את אחותנו):
הכנפיקת ברא יעביר את אחתנא.
נְפִיקָא עי' בְּרִדְלָם, ב"ק ט"ז ע"א: ברדלם וכו'
נפרוא.
נפ"ש נוטל פי שנים.
נְפִישׁ פ"ע, נח ושבת *ruhen* | *to rest* תנח'
וארא ו': אל יהיו משתעשעין כלומר ואל יהון
נפשינ.
נְפִישׁ פ"ע, פרה ורבה *sich ver-*
mehren תרג' שמו' א' ז' (פרו): נפישו.
נְפִישׁ אפ', הרבה, הגדיל *hinzutun* | *to enlarge*
vermehrten כנ"ג ע"ב: דאפיש לה תכלין.
נְפִישׁ -- ציון על קבר, מצבה *(monument over)*
a tomb | Grabdenkmal פ"ב מ"ה: בונין
לו נפש על קברו.
נְפִישׁ הַמְּסַכֶּת חוט הערב שבארג *woof, weft*
Einschlag (-faden) כל' סכיא מ"א: הנוגע וכו'
ובחוט שהעבירו על גבי ארגמן וכו' בנפש
המסכת.
נְפִישׁ מַאֲזְנִים הלשון הקטנה שבין כפות המאזנים
the tongue of scales | das Zünglein
der Wage כ"ב פ"ט ע"א: נפש מאזנים תלויה
באזר.
נְפִישָׁא ז', (1) נשמה, נפש *soul | Seele* פס' ס"ח
ע"ב: הראי נפשאי.
(2) עי' נְפִישׁ, פסיק' בשלה ע"ט ע"ב: וקברוניה
ועברון ליה נפשא.
(3) שם מקום *Ortsname* | שם מקום
ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: נפשא דפנומיה.
נְפִתָא, נְפִתִי, נְפִתִי, נְפִתִייה ז', איש
ארץ נביתא *Nabatean | Nabatäer* ירוש' כ"ב

הַפִּיעַ הפיח אויר לנשימה *to blow air into*
the lungs | einhauchen שמור' פ"א: שהיתה
מפיעה את התינוק כשהיו אומרים מת.
נְפִיקָתָא נ', נפה, כברה *Sieb* | יב' קי"ד
ע"ב: כההוא פורתא דנפיתא.
נְפִיעַ פיעל -- סרק פשתה *to hantel | hecheln*
שבת פ"ז מ"ב: הגוזז את הצמר המלכנו והמנפצו.
נְפִיעַ פ"י, הפיץ, זרה *to scatter | zerstreuen* גדה
ל"א ע"א: פון מלחא ושדי בשרא לכלבא.
(2) עי' נְפִיעַ, חולי' ג"א ע"ב: כיתנא דריוק ולא
נפיק.
נְפִיעַ פעל (1) ניער *to shake out | ausschütteln* שבת
קמ"ז ע"א: חזא רבנן דקא מנפצי גלימיהו.
(2) עי' נְפִיעַ, ב"ק צ"ג ע"ב: הא דנפציה נפוצי.
נְפִיעָא ז', סורק פשתה *flax-beater | das Flachs-*
hechler כתי' ע"ה ע"א: דנפצא גברא וכו'.
נְפִיעָא ז', פיזור *scattering | das Zerstreuen* גדה
ל' ע"ב: סמא דנפצא.
נְפִיק פ"ע, יצא *to go out | ausgehen* ששה"ר
ג' ד': על ידי שנפקו לדבר לצות.
נְפִיק (1) כנ"ל. ברי' מ"ה ע"א: פוק חוי מאי עמא
דבר.
(2) יצא ידי חובתו *to do one's duty | seine*
Pflicht tun מוכה ל"ו ע"ב: ונפק בה.
(3) הוציא *to exclude | ausnehmen* שבת ע"ד
ע"א: וליפוק חרא.
נְפִיקָא מִינָה חיוצא לנו מזה למעשה *the practical*
difference is | die praktische Folge daraus
ביצה ו' ע"ב: למאי נפקא מינה למקח וממכר.
נְפִיק אפי', הוציא *to bring out | herausbringen*
בר' ל"ח ע"ב: אפיקו ליה ריפתא.
נְפִיק, אֲתַנְפִיק, אֲתַנְפִיק אֲתַנְפִיק, הוצא *to be brought*
forth | herausgebracht werden תרג' ברי' ל"ח
כ"ה (חיא מוצאת): חיא מיתפקא (יביע שם;
מתאפקא).
נְפִיקָא ז', (1) צואה *Excrement* | *excrements*
גיט' ס"ט ע"ב: נפקא דכלבא חיורא.

נָפִיאַ עי' נָפִיאַ 1. גיט' ס'ט עי'א: פארי דריט נפייא.

נָפִילָה נ' 1 מצב הנופל ויורד | falling, downfall
das Fallen, Fall ירוש' בר' ס'א ג' ע'ד:
שתתמכנו מנפילתנו.

2) עי' מַפּוֹלָת 2. פאה פ'ה מ'א: נותן לעניים בכדי נפילה.

נָפִיצְרָה נ' 1 נישוף ושכירה | shattering | das Zer-trümmern ירוש' ערלה פ'א ס' ע'ד: היא שכירה היא נפיצה.

נָפִישׁ ת' 1 מרובה | groß, viel
large, numerous
כ"ב ע"ג ע"ב: כמה נפיש חיליה דאילנא.

נָפִל -- נָפְלָה דְלִיקָה יצאה אש, פרצה שריפה
a conflagration took place | Feuer ist aus-gebrochen
שבת פמ"ז כ"ב: נפלה דליקה בלילי שבת מצולין מזון שלש סעודות.

נָפַל נפ', נתפורר | to fall apart, to be spoiled
auseinanderfallen תוס' שבת ו' (ז'), י"ד:
שלא תינפל הפת.

נָפַל -- אָפַל אפ', 1 השליך | to throw down
hinwerfen תרג' תה' ק"ט י"א (כאש יפילם):
לגיהנם יפילגון.

2) הפילה האשה ולד | to miscarry | abortieren
חול' מ"ב עי'א: אימור אפול' אפיל.

נפ"מ נפקא מינא.

נָפִתְרָה פער', הניף והניע באויר, התנועע ברוח
to swing, to fan | flattern, flattern lassen
אחל' פ'ח מ'ה: ומלית המנפנת; ירוש' בר' פ'א ב' ע'ד: רוח וכו' ומנפנת בו.

נָפֶס פ' 1 נופץ פשתה | hatchel | hecheln ירוש'
בר' פ'ט י"ג ע"ג: גזז וליבן נופס וצבע וטוח וכו'.
נָפֶס כנ"ל. ירוש' שבת פ"ז י' ע"ג: חהן דנפס פ'ב
הוצין וכו'.

נָפַע פ' 1 יצק לתוך הפה | to squirt into the mouth
in den Mund einflößen שמו"ר פ'א: שהיתה
נופעת וין בתינוק.

נָפַח פ' 1 נפח פעל, נשב ונפח | to blow | blasen
ירוש' תעני' פ'ב ס'ה ע"ב: נפח צפונה; כ"ב
קל"ד ע"ב: מנפח רב ששת כיריה.

אָפַח אפ', 1 ליבה אש | anfachen
to blow (fire) תרג' תה' י"א ו' (פחים אש): מפחין אשתא.
2) העכיר והעציב | betrüben
to grieve תרג' ש"א ב' ל"ג (ולאדיב את נפשך): לאפחא ית
נפשך.

אָתְנַפַּח, אָתְנַפָּה, אָנְפַּח אתפ', 1 תפח ועבה
to swell | anschwellen תרג' קהל' י"ב ה':
ויתנפחון אסתורי ריגלך; איוב י"ט כ"ו (ואחר
עורי נקפו): ומן בחר דאתפח משכי.

2) נאחו (האש) | to be ignited | angefacht
werden שבת כ"ו ע"א: אינפח בה גורא ואכלתה.

נָפָה ז', חרש ברזל | smith | Schmied
ביק ל"ב ע"ב: הנכנס לחנותו של נפח.

נָפַח, נָפְחָא עי' נִפְחָא. כ"מ פ'ו מ"ה: שהנפח
קשה למשאוי; שם פ' ע"א: נפחא כי תקלא.

נָפְחָא עי' נָפָה. שבת כ"ה ע"ב: ר' יצחק נפחא.
נָפֶט פיעל, נופץ צמר גפן | to hatchel cotton
Baumwolle hecheln שבת ע"ג ע"ב: הרש
והמנפץ והמנפט כולן מלאכה אחת הן.

נָפֶט, נָפֶטָא ז', שמן אדמה | naphta
Erdöl שבת פ"ב מ"ב: בשמן פקועות בעטרן ובנפט; שם מ"ו
ע"א: שרגא וכו' דנפטא.

נָפֶטָא ז', מוכר נפט | dealer in naphta
Naphta- händler נר' צ"א ע"ב: הלין נכרים נפטויי.

נָפִי פעל, ניפה וכבר בכברה | to sift | sieben
רוח תר"ד: זול נפי תיבנא.

נָפִיאַ נ' 1 נפה, כברה | sieve | Sieb
ביק צ"ז ע"ב: אפילו כי נפיא.

2) מין דג | eine Fischart
a fish תוס' חול' סוף ג': הסולתנית ונפיא.

נָפִיתָה נ', נשיבה, נשימה | blowing, breath
Hauch, Atemzug ירוש' שבת פ"ב ה' ע"א:
הבעיר וכיבה בנפיתה אחת; מג' פ"ג ע"ד ע"ב:
צריך לאומר בנפיתה אחת.

נָעִץ פֿי, תחב | stick | hineinstecken to שבת י"ז
ע"א: נעצו חרב בבית המקדש אמרו הנכנס יכנס
והיוצא אל יצא.

נָעִץ נפֿ, תחב | hineingesteckt to be stuck in
weeden שבת ס"ז ע"ב: ננעצתה כמחט.

נָעַר - הַנְּעִיר הפֿ, העיר, גרם להיות ער
to keep awake | wachhalten עיר' נ"ג ע"ב:
עירונית והנעירותו.

נְעוּרֹת נִי, נעורים, נוער | Jugend | youth ב"ר
פס"ד: שהיה עושה מעשה נערות.

נְעוּרֹתָא נִי, קול הגמל הנוער | camel's cry
Schrei des Kamels יב' ק"ב ע"ב: ולא אפסקיתיה
לנעירותיה.

נְפִאתָא שם אשה | Frauenname a woman's name
גיט' ס"ג ע"ב: החיא דהוו קרו לה נפאתא.

נָפֶה פֿיעל, כבר בכברה | sieben to sift ב"ב צ"ד
ע"א: אם בא לנפות מנפה את כולו.

נָפֶה - כברה | Sieb sieve שבת פ"ח: לנפה
ולכברה.

נְפֹלָא ז', מין ארבה | eine species of locust
Heuschreckenart ספרא שמיני פרשה ג' פרק ח':
חרגל זה נפול.

נְפֹלָא ז', נפל | Fehlgeburt untimely birth
תרג' תה' נ"ח ט' (נפל): נפולא.

נְפֹלִין עיר נבלוס, היא שכם | Nablus (Shechem)
in Palästina במ"ר פכ"ג: שכם - נפולין.

נְפֹס ז', מין ירק | eine Rüben- a kind of turnip
art עוקצ' פ"א מ"ב: והצנון והנפוס וכו'.

נָפַח - תפח וצבה | anschwellen to swell תנח'
קדוש' ח': נפחו פניו.

נָפַח נפֿ, כנִיל, במ"ר מ"ז: תנפח כרמי.

נָפַח פֿיעל, (1) נשב הלאה | wegblasen to blow off
בר' י"ט ע"ב: מנפח אדם בית הפרס והולך.

(2) עשה תפוח וצבה | aufblasen to blow out
ירוש' פאה פ"ח כ"א ע"ב: המנפח את שוקיו
והמצבה את כרמו.

נעוריתא ע"י נְשִׁירָמָא. מדר' תה' בובר ע"ה
מ"ה: ערוב - נעוריתא.

נְעִילָה נִי, (1) סגירה | closing, shutting | das
Zumachen, Schließen כל' ס"ב מ"א: שלשלת
שיש בה בית נעילה.

(2) תפלה אחרונה בימי תענית, וביחוד ביום
הכפורים | the concluding prayer on public fast, esp. on the Day of Atonement | Schluss-
gebet an Fasttagen, insbes. am Versöh-
nungstag יומא ס"ז ע"ב: ערבית שחרית מוסף
מנחה נעילה.

(3) לבישת נעל | das Schuh- wearing shoes
anziehen יומא ס"ח מ"א: נעילת הסנדל; ב"ר פ"ק:
נעילה רשות.

נְעִימָה נִי, נגון | Melodie melody שהש"ר ח' י"ד:
בשעת שישאל קורין את שמע כסה אחד בקול
אחד בנעימה אחת וכו'.

נְעִיץ ז', בור צר | Graben ditch ב"ק פ"ה מ"ה:
הריצין ונעיצין.

נָעַל - נָעַל נפֿ, נסגר | zuge- to be closed
schlossen werden ב"ק פ' ע"ב: דלת הננעלת לא
במהרה תפתח.

נָעַם - הִנְעִים הפֿ, (1) היה נעים | to be pleasing
lieb, angenehm sein סנה' כ"ד ע"א: שמנעימין
זה לזה בהלכה.

(2) ניגן, שורר | singen, spielen to sing, to play
ב"ר פכ"ג: שהיתה מנעמת בתוף; שהש"ר ד' ד':
מי מנעים ומירותיהם.

נְעָמִית נִי, בת היענה | ostrieh | Vogel Strauß
כל' ק"ז מ"ד: ביצת נעמית.

נְעָנַע ז', חנעה ושלטול | das Schütteln shaking
מוכה ל"ז ע"ב: נענעו מאן דכר שמית.

נְעָנַע - חניע לכאן ולכאן | schütteln to shake
מוכה ס"ג מ"א: לולב שיש בו שלשה טפחים כרי
לנענעו בו כשר.

נְעָנַע ע"י נְנָעָה, ירוש' שבת פ"ו י' ע"א: נענע.

אַתְנַסֵּם אַתְּמִי, ע״י נָסַם, תרג' דהייב מ״ז י (כי) בועף עמו על זאת; ארום אתנמים עמא על דא.

נָסַע זי, ע״י נְסִיעָה, במ״פ פ״ב: תחלה לנסע.

(נִסַּךְ) הִסִּיק הַפִּי, הבעיר אש בתנור | to heat
heizen שבת פ״ג מ״א: כירה שהסיקוה בקש וכו׳.

נִסּוּךְ נפִי, הובער אש בתנור | to be heated
geheizt werden ירוש׳ בר׳ פ״ד ח׳ ע״ב: מרחץ
שהיא נסוקת וכו׳.

נִסְכָּן פִּיעֵ, עלה | hinaufsteigen to go up קיד׳
ע״א: למיסק לארעא דישראל.

אַסִּיק אַפִּי, (1) הקריב קרבן | opfern to offer תרג׳
ישי׳ ג״ז ו׳ (העלית מנחה); אסיקת קורבניו.

(2) העלה | heraufbringen to bring up ג״ט
ג״ז ע״ב: אסקיה לבלעם וכו׳.

(3) גמר | enden, schließen to finish סוכה ל״ט
ע״א: אסוקי מילתא.

(4) קרא בשם | nach jem. be- nennen יומא ל״ח ע״ב: לא מסקינן בשמייהו.

(5) תבע | fordern, mahnen to claim כת׳ פ״ה
ע״א: הוו מסקי ביה זוו׳.

אַתְפִּיק אַתְּמִי, (1) חוקרב לקרבן | to be offered
geopfert werden תרג׳ ויק׳ ב׳ י״ב (ואל המזבח)
לא יעלו; ולמדבחא לא יתסקון.

(2) הובער | angezündet werden to be kindled
תרג׳ תהי ע״ח כ״א (אש נשקה); אשתא
איתסקת.

נָסַר פִּיעֵ, נָסַר פִּיעֵל, גזר עצים במשור | to saw
sägen כ״ר פ״ז: כמסר הזה שהוא נוסר בעץ;
יומא כ׳ ע״ב: גלגל חמה שמנסר ברקיע כחרש
המנסר בארויס.

נָסַר זי, קרש | Brett board כל פכ״ב מ״ז: הנסרין
שבמרחץ.

נַעְדָּה נַעֲלֵת הַסַּנְדָּל.

נַעְדָּה גִי, גַּעְדָּוָא זי, יקב | tank of the press
Kelter ע״ז ע״ד ע״ב: נעוה ארתחון; תרג׳ יב״ע
שמי׳ כ״ב כ״ה: חמר געויד.

(2) ע״י נְתַנְסָה, מנח ק״ז ע״א: אינחו אונסו לי
ואת לא מינסית לי.

נְסִיבָא זי, נְסִיבָתָא גִי, (1) ע״י נְסִבָא, תרג׳
יב״ע ויק׳ כ״ב כ״א (גדר או נדבה); נדרא או
נסיבתא; שם כ״ב כ״ג (נדבה תעשה אותו);
נסיבא תעביד יתיה.

(2) מכס | Abgabe tax תרג׳ במ״ ל״א ל״ט
(ומכסם); נסיבחוון; יב״ע שם: נסיבתהון.

נְסִיבָא זי, חלב שהגבינה הוצאה הימנו | whey
Molken פס׳ מ״ב ע״א: נסיבוי דחלבא.

נְסִיבָא זי, מטה | Prü- test, temptation
fung, Versuchung סנה׳ ק״ז ע״א: לעולם אליביא
אדם עצמו לירי נסיון שהרי דוד מלך ישראל
הביא עצמו לירי נסיון ונכשל; תרג׳ ירוש׳ דב׳
ל״ג ח״: דנסיאתא וקם בנסיונא.

נְסִיבָא ע״י נְשִׂיא, ירוש׳ עיר׳ פ״ז ב״ד ע״ב: ר׳
יודן נסייא.

נְסִיבָה גִי, ע״י נִסְוָה, תוס׳ מעילה א׳ מ״ז: כשם
שנסיכיתו בקדושה כך שרפתו בקדושה.

נְסִים זי, צער | Trübsal grief תמורה מ״ז ע״א:
הריני הולך בנסימי לשאול.

נְסִיעָה גִי, פעולת הנסוע ממקום למקום | marching
das Fortziehen מנח׳ צ״ח ע״א: בחנייתו וכו׳
בנסיעתו.

(נִסַּךְ) נִסַּךְ נפִי, נְתַנְסָה נתפִי, נשפך על המזבח
| auf der Altar to be offered as libation
gegossen werden פס׳ כ״ב ע״א: מים הנסיכין;
שם: מים המתנסכים על גבי המזבח.

נְסִבָא זי, (1) נסך | Libation libation תרג׳ במ״
כ״ח ד׳ (ונסכו); נסכיה.

(2) מטיל כסף | Silberbarren a piece of silver
ב״ק צ״ז ע״ב: האי מאן דגזל נסכא מחבירה.

נָסַם פִּיעֵ, היה מר וועף | betrübt to be troubled
sein תרג׳ אס׳ ד׳ י״ז: ונסם ובנס.

נָסַם פעל, העניר את רוח׳ | betrüben to trouble
תרג׳ מל״ב ד׳ כ״ח (לא תשלה אותו); לא
תנמים יתִי.

werden תרג' יב"ע כמי' ל' ח'; בתר דאתנסיכת;

סנה' נ"א ע"א: משום דאינסיבא להו.

free-will offering | freiwillige גב' נְסִבָּא

Gabe תרג' תה' ק"ט ק"ח (גדבות פ'); נסבתא

דפומי.

shoot | Schößling ז' שתיל נְסִבָּא ז' י"ז

ה' (צפצפה שמו); גפן נסבא שווייה.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

Name of an Amora | Name eines Amoraers נְסָה שם אמורא

eines Amoraers ירוש' ב"ב פ"ב י"ג ע"ב:

ר' נסה וכו'.

decreer of exile | Gortz גִּזְרֵת גִּזְרֵת גִּזְרֵת

Vertreiber ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ג: וחורנא

אמר נסוחה.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְסָה פיעל -- נְתַנְסָה נתפ', נעשה בו נסיון

מ"ג: עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו.

a man's name | männlicher Name נְנָא שם איש

יב' קמ"ו ע"ב: חבי בר ננאי וננאי בר חבי.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָה ע"י נְנָה. כ"מ כ"ד ע"ב: רובה ישראל ננהו.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם ע"י נְנָם. תוס' ברכ' ד' (ו'), ג' ואת הכיפה

ואת הננוס.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָה נהרא נהרא ופשיטה.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם, נְנָם ז', קמן הקומה | dwarf

Zwerg נדה כ"ד ע"ב: שמא תאמר וכו' ננס היה

לאו אלא וכו' ארך בדורו היה; תרג' ירוש' ויק'

כ"א ב' (רק); ננים; פסיק' ק"ב ע"א: ננסא דבבל.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָה ז', מין צמח | *Mintze (Pflanze)* mint ירוש'

מעש' פ"ה ב"ב ע"א: והיא ננעה.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם -- פלא, מופת | *Wunder* wonder בר' פ"ט

מ"א: הרואה מקום שנעשו בו נסים לישראל.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָא כנ"ל. ירוש' פס' פ"ה ל"ב ע"ג: נסא הוה רב.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָא ע"י נְנָא. ויק' פל"ד: נמאתיה וחמאי ליה.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם פ"י (1) לקח | *nehmen* to take ירוש' ב"מ

פ"ב ח' ע"ג: אמר סימנא לנסב לה.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם (2) נטל ידיו | *die Hände* to wash the hands

waschen ירוש' בר' פ"ח י"ב ע"א: סב בריך.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם אִיתְתָּא נשא אשה, התחתן | *heiraten* to marry

בר' ח' ע"א: במערבא כי נסיב אינש איתתא וכו'.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם אִפִּין נשא פנים | *partellsch* to be partial

sein תרג' יב"ע שמי' כ"ג ג' (לא תהדר): לֹא

תיסב אפין.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם וִיהֵב נשא ונתן | *handeln* to deal בר' פט"ז:

נסבין ויהבין במרגמטיא.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם, אִסָּב אמ' (1) השיא (אשה) | *give in* to

verheiraten marriage to | יב' ק"ב ע"א:

מנסבין לה; ויק' פל"ד: ואסבון יתיה איתתא.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם גרם | *verursachen* to cause ב"מ ק"ה ע"א:

קא מנסכת שם רע לארעאי.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם, אִינְסִיב אתפ', (1) נלקח, ניטל | *to be*

genommen werden taken | תרג' שופ' י"ז ב'

(הכסף אשר לקח לך); כסף דאתנסיב לך.

to be tried | geprüft, versucht werden נְנָם נישאה האשה | *verheiratet* to be married

(2)

נְמִיָּקָה ע"י נְמִיָּגָה. מכ"י בשלח שירה ט"ז אין נמיגה אלא נמיסה.

(נמך) הַנְּמִיךְ חס', הוריד, השפיל | to lower
erniedrigen ספרי במ' פ"ג: הגבוה מנמיכו.

נְמַל ז', חוף אניות | Hafen | haven תוס' יומא ב' ד"ז נמלה של יפו.

נְמִנְמָא ז', מין מטה (Schlum-) sleeping couch
mer-) Sofa ירוש' כת' פ"ב כ"ו ע"א: הינומא
— נמנומא.

(נמנם) הַתְּנַמֵּם התפ', היה חציו ישן וחציו ער
to slumber | schlummern פסח' פ"י מ"ח:
נתנמנמו יאכלו נרדמו לא יאכלו.

נְמָנָם פ"ע, 1) כנ"ל. מויק כ"ח ע"א: חזיוה דהוה
קא מנמנם.

2) גסס | in Agonie liegen to be dying קיד'
ע"ב ע"א: כי הוה קא מנמנם רבי.

אַתְּנַמֵּם אתפ', ע"י הַתְּנַמֵּם. ירוש' יב' פ"א ג'
ע"א: שריין מתנמנמין.

נְמִפִּינֵן ז', מעין fountain | Quelle תנח' משפ'
ח"ז לגמפיון המשקה את כל המדינה.

נְמָקִים זר, כתמים של רקבובית | decaying sores
Faulflecke שבת ס"ב ע"ב: מקום שהיו מתקשטות
בו נעשה נמקים נמקים.

נְמָר פיעל, עשה דבר נקוד וטלוא | to give a
checkered appearance | (durch stellenweise
Bearbeitung) bunt machen פאה פ"ג מ"ב:
המנמר את שדהו.

נְמִרִידָה [נְמִרִידָה] ג', שדה מנומר | a checkered
buntscheckliges Feld field ירוש' פאה פ"ג
י"ז ע"ג: כהדיון נימרה וכו' נמרודה קריי לה.

נְמִרִין — שוטף במהירות | rapidly flowing
schnellfließend תוס' צוק' סרה ט' (ח'), ח':
המים הנמשכין והנמרצין.

נְמִרִין מה"ג, אנחנו | wir we ירוש' ב"ק פ"ב ב' ע"ד:
מה נן אמרין.

אַתְּנֵכָה, אִתְּנֵכָה אתפ', נישוך | ge-
bissen werden תרג' במ' כ"א ח' (כל הנשוך):
כל דיתנכית: תרג' ירוש' שם שם ט"ז מינכת
בחייוא.

נְכֶתָמָא ז', כיסוי | Deckel | wooden lid כ"ב
כ"ו ע"א: נכתמא אפומיה דחצבא.

נלנ"ל נר לאחד נר למאה.

נלש"נ נוח לו שלא נברא.

נְמָא, נְמָה פיעל, נאם, אמר | sagen to say
ירוש' יב' פ"ב י"ב ע"ג: ונמתי לו וכו' ונימה לו:
נ"ו פ"ב ג"א ע"ג: נימא לי רבי וכו'.

נְמוּךְ ת', שפל | niedrig | low במיר פ"ט: בגבוה
שבגבוהים ובנמוך שבנמוכים.

נְמוֹם ע"י נִמוֹם. שמור פס"ז: הוציא הנמוסין.
נְמוֹר ת', נקוד וברוד | gesprenkelt | speckled
תרג' ברי' ל' ל"ב (נקר): נמור.

נְמוֹרֵי שם מקום | Ortsname name of a place
בכורות נ"ה ע"א: נמר ונמורי.

נְמוֹשֹׁת זר, אחרונים שבמלקמי פאה | the last
troop of gleaners, gopers | die letzten Nach-
lesenden ירוש' פאה פ"ח כ' ע"ד: למה נקרא
שמן נמושות וכו' במקו.

נְמָטָא ז', מכסה לכר | Filzdecke felt-cloth יומא
ס"ט ע"א: נמטא גמרא דנרש.

נְמִי תה"פ, גם, כמו כן | auch, eben too, likewise
falls ר"ה כ"ב ע"ב: תניא נמי הכי.

נְמִיָּא ע"י נְבִיָּה. תוס' צוק' מעי' א' כ"ה: בעצים
וכו' לא בשפוי ולא בנמיוא.

נְמִיָּגָה ג', מורך לב | Entmutigung loss of courage
tigung מכ"י בשלח שירה ט"ז אין נמיגה אלא
נמיסה.

נְמִיָּה ג', מין חולדה | Marder marten חול' ג"ב
ע"ב: תחול ונמיה וכו'.

נְמִיִּרְיוֹן ע"י מִיִּרְיוֹן. ילק' תה' תחסינה: חסך
נמישריון.

נכסים (2) Vermögen | property בכ' מ"ח ע"א:
נכמי טובא.

נְכִסְיָתָא נ', כנ"ל 1. ב"ק מ"ו ע"א: גברא דובין
לנכסותא.

נְכִסִּים -- נְכִסִּי מְלוֹג נכסים חשיכים לאשה
ובעלה אוכל פירותיהם a wife's estate of
which the husband has the fruition | Güter,
die der Ehefrau gehören und deren Nutz-
nießung dem Ehemann zukommt ב"ק צ'
ע"א: איש ואשה שמכרו בנכסי מלוג לא עשו ולא
כלום.

נְכִסְתָּא נ"י שחיטה slaughtering | das
Schlachten תרג' יב"ע ויק' י"ז י"ג: ואין לא
מתקלקלא נכסתיא.

נְכִפְדָּה ת', חולה נופל epileptisch | epileptic פס'
ק"יב ע"ב: תינוק נכפה.

(נכש) נְכֹשׁ נפ', ע"י הִתְנַפֵּשׁ. ילקי בר' ע"מ:
לא נכושין ולא נחרשים.

נְכֹשׁ פיעל, תלש עשבים רעים to weed | jäten שבת
פ"יב מ"ב: המנכש והמקרסם.

הַנְּכִישׁ הפ', (1) הכה schlagen | to strike כ"מ ל
ע"ב: הכישה חייב בה.

(2) נשך beißen | to bite מנה' פ"ד כ"ב
ע"ב: הכישו נחש.

(3) חפר graben | to dig ב"ב ג"ד ע"א: כיון
שהכיש בה מכוש אחד.

הַתְּנַפֵּשׁ התפ', נשדר ונפלה הקרקע מסביב לצמח
to be dugged over | umgegraben werden
ב"ר פמ"ה: לא מתנכשין ולא נזרעין.

נְכִישׁ פעל, נשך beißen | to bite ב"ר פצ"א:
מנכשא וכו' ואכלה.

אֲנַפֵּשׁ אפ', נכש, תלש jäten | to weed ב"מ ק"ה
ע"א: מנכישנא וכו'.

נְכַת פ"י, נָכַת פעל, נשך beißen | to bite ב"מ
ס' ע"א: נשך איכא דקא נכית ליה דקא שקלי
מ"ד דלא יהיב; ע"ז ליה ע"ב: מנכית ואכיל.

נָכַה פיעל, חיסר, גירע abziehen | to deduct
קמ"ו ע"א: מנכה לו מן הדמים.

הִפֵּה הפ' -- ניגן | to produce sound, to play
spielen (von Instrumenten) ע"ב מ"ג:
החליל מכה לפני המזבח.

נְכוּסָא, נְכוּסָה ז', שוחט Schlächter | butcher
ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ג: חד אמר נכוסה וכו'
מאן דאמר נכוסא.

נְכוּשׁ ע"י נְכוּשׁ. כלי פכ"ט מ"ז: יד הקרדום
של נכוש.

נְכוּרְיוּתָא נ', אכזריות Grausamkeit | cruelty
תרג' משה' כ"ז ד' (אכזריות): נכזריותא.

נְכוּי פעל, ע"י נָכַה. ב"ק צ"ז ע"ב: מנכין ליה.

אֲנִי אפ', פגע verletzen | to harm ירוש' שבת
פ"ג ו' ע"א: אם ראית סרים מחבק עם אשתך
וכו' ומכי הוא לה כלום.

אֲנִי אתפ', נפגע betroffen werden | to be injured
ירוש' דמ' פ"א כ"ב ע"א: יעבור ולא מנכי.

נְכִי [נְכִי] ע"י נָכַה. ירוש' דמ' פ"ב פ"ב ע"ד:
תחום נכי.

נְכִי ז', נְכִיָּתָא נ', ע"י נָכַה. ב"ק ג"ט ע"א: נכי
מזונות; ב"מ ס"ב ע"א: משכנתא בלא נכיותא.

נְכִילָה נ', מרמה Hinterlist | deceit תרג' שמ'
כ"א י"ד (בערמה): כנכילו.

נְכִישׁ ע"י נְכוּשׁ. תוס' צוק' ב"מ ד' ו': גמר נכישון.
נְכִילוּתָא ע"י נְכִילָה. תרג' תה' י' ב' (במזומות):
בנכלותא.

נָכַם פ"י, שחט schlachten | to slaughter פס'
ס"א ע"א: לשון סורסי הוא וכו' כוס ל' מלה זה.

נָכַם כנ"ל. ירוש' שבי' פ"ה ל"ו ע"א: לית אורחא
דבר נש מיכס תורא רדיא.

אֲתַנְכֵם, אֲנִיכֵם את', נשחט to be slaughtered
geschlachtet werden ב"ר פל"ג: אול למתנכסה;
ירוש' כת' פ"ב ל"ה ע"א: חמא חד עיגל מינכים.

נְכִסָּא ז', (1) זבח Schlachtopfer | sacrifice תרג'
תה' מ' ז' (זבח ומנחה): נכסא ודורנא.

נִיקְלָי נ', מין כגד | *a garment | ein Kleidungs-*
stück ירוש' שבת פטיז מ'ו ע'ד: ניקלי ופינדא.

נִקְלִיט ע'י נִקְלִיט. ירוש' מוכה פ"א ניב ע'ב:
ניקליטי המטה.

נִקְמָר שם אנשים | *name of men | männlicher*
Name מדות פ"ב מ"ג: שער ניקמור.

נִקְצָא ז', צרור (אבן) | *piece, splinter | Stück*
Splitter תרג' משי' כ"ו ח' (כצורר אבן
במרגמה): היך ניקצא דטסא בקלעא.

נִיר - חוט הארג | *thrum | Trumm* ב"ר פצ'ד:
מופתלין על שבעים ושנים ניר.

נִירָא ז', (1) כניל. שבת מ"ז ע"א: נירא ברקא.
(2) עול | *yoke | Joch* שם נ"ד ע"ב: בר נירא.

נִירוֹן קיסר רומי | *Nero, the Roman emperor*
Nero, römischer Kaiser גימ' נ"ו ע"א: נירון
קיסר.

נִירוֹנִית נ', מטבע של נירון קיסר | *a Neronian*
coin | neronische Münze כ"מ כ"ה ע"ב: נירונית
היא.

נִישָׁבָא ז', רשת | *net | Netz* ב"מ פ"ה ע"ב: גרילנא
נישבי וציינדנא טבי.

נִישְׁדֹרָר ז', מין מלח | *ammoniac | Ammoniak* גימ'
מ"ט ע"א: כי פיסתקא דנישדורר.

נִישְׁוֹאִין ז"ר, חיתון | *marriage | Heirat* כת' י"א
ע"א: הנישואין וכו'.

נִישְׁוֹבָת נ', מוץ | *chaff | Spreu* ב"ב צ"ל ע"א:
שעורים מקבל עליו רובע נישובת לסאה.

נִישְׁוֹתָה ע'י נִישְׁוֹתָה. ירוש' כלא' פ"ט ל"ב
ע"א: משועבר הוא לנישיותה.

נִיתְלַח ז', כריתה וגזירה | *dissection | das Zerlegen*
זבח' פ"ה מ"ד: הפשט וניתוח.

נִיתְרָא ז', נתר | *natron | Natron* תרג' י"ר ב'
כ"ב (בנתר): בניתרא.

נִכָּא ז', נכיון | *deduction | Abzug* ירוש' ב"ק
פ"ה ו' ע"ב: נותנין נכאי מזון וכו' בקדמיחא
הוינא אכיל וכו' וכו' לית בי מיכל אלא וכו'.

נִיִּצְרָא ז', סל | *basket | Korb* ירוש' ע"ז פ"ד מ"ד
ע"א: אייתון ניצרון.

נִיקָבָא ז', נקב חור | *hole | Loch* ירוש' גד' פ"ז
מ' ע"ג: אילין ערסייתא קיסרייתא דאית להון
ניקבין.

נִיקְוֹדָא ז', נקודה | *dot, point | Punkt* תוס' צוק'
שבת י"א (י"ב), י"ג: הכותב שני ניקודין וכו'
אחר וגמרון ועשאן שתי אותיות.

נִיקְוִי ז', מחרה וכפרה | *cleansing, pardon | Reint-*
gung, Vergebung ב"ר פ"ב: אין לו ניקוי.

נִיקְוֹמְכִי שם אמורא | *namee of an Amora*
Name eines Amoraers ירוש' מ"ק פ"א פ' ע"ד:
תנא ניקומכי קומי ר' זעירא.

נִיקְוֹן ז', מין רומח | *lance | Lanze* כלי' פ"א מ"ה:
הכידון וחניקון.

נִיקְוָה ז', (1) חבלה, פציעה | *bruise | Verwundung*
הול' ז' ע"ב: דם ניקוה.

(2) לקט | *gleaning | Nachlese* פאה פ"ח מ"ג:
זיתי ניקוה.

נִיקְוֹרָא ז', (1) דקירה | *putting out (the eyes) | das*
Aussiechen פסיק' אחרי קסיה ע"ב: מת בניקור
עינים.

(2) כרסום | *pickng, biting | das Nagen* ע"ז ל"ה
ע"א: ניקור נחש.

(3) סיתות ופסול | *chiselling | das Meißeln, das*
Aushauen מטה מ"ו ע"ב ניקור אכנים.

נִיקְוִישָׁא ז', נקישא וקשקש | *rattling, knocking | das*
Klirren, Klopfen תרג' י"ר מ"ז כ"ב: ניקוש
זיינחון.

נִיקְלָבָם ז', מין תמר | *a variety of the date | eine Dattelart*
שבת פ"ד י"ד ע"ד: ואית
דאמרין דניקלבם.

נִיקְלָגוֹם, **נִיקְלָוֹגוֹם** ז', עורך דין | *pleader*
Anwalt פסיק' בחורש קניג ע"ב מנה לך
ניקלגום ואתה זוכה כדון ויקיר פכ"ט: ניקלגום.

נִיקְלָוֹם ע"י נִיקְלָבָם. במ"ר פ"ג: מה התמר הזה
עושה וכו' ניקלומין.

א man's name | männlicher Name שם איש
Name יב' צ"ח ע"א: מעשה בניפמיים הגר וכו'.

torch-bearer | Fackel-ניפּוֹרָא ז', נושא הלפיד
träger ע"ז י"א ע"א: ניפּוֹרָא נקיט נורא קמי
פיפּוֹרָא.

the constellation of כסיל כסיל
Orion | Sternbild Orion תרג' אויב מ' מ'
(כסיל וכימה): ניפּוֹלָא וכימתא.

vacant space | Zwischenraum ריוח
תרג' יביע בר' ל"ב י"ז (ורוח תשימו): וניפּוֹש
תשוון.

plant | Pflanze ניפּוֹבָא ז', נִיפּוֹבָא נ"י, נמיעה
תרג' יש' ה' ז' (נמט שעשועי): ניצבא
דחרוותיה: יח' י"ז (ערוגות צמחה): עוגית
ניצבתה.

song of glory | Lobgesang ניפּוֹרָא ז', שיר
ירוש' מוכה פ"ג נ"ד ע"א: באישור בניצוח בניגון.

ניפּוֹרָא ע"י נִפּוֹרָא. ילק' ויק' תרג'א: הי דין
ניצוחיה.

ניפּוֹרָא ז', ריב strife | Streit מנ"י כ"ד ע"ב: ניצווי
אכיו וניצווי רבו.

refuse | Abfall ניפּוֹרָא ז', פסולת
ביר פס"ז: כזה שהוא מציל מן הניצולת: תוס'
תרי' י"ז: הניצולת וחרקבינות וכו'.

ניפּוֹרָא - (1) רסום shiver | Splitter סנה' ל"ד
ע"א: מה פמיו זה מתחלק לכמה ניצוצות.

(2) נמף מים Tropfen | Tropfen נדה י"ג ע"א: ניצוצות
נתזין על רגליה.

ניפּוֹרָא ע"י נִפּוֹרָא. ירוש' ע"ז פ"ד מ"ד ע"א: ככל
אתר לית את עביד הניצוק חיבור וכו'.

ניפּוֹרָא ז', נצחון Sieg | victory תרג' דה"א כ"ט
י"א: ועברתא ניצחנין.

ניפּוֹרָא ע"י נִפּוֹרָא. ירוש' נז' פ"ז י"ז ע"ב: אוהו ניצל
בשר המת שנתקד.

ניפּוֹרָא ז', עוף הנץ Habicht | hawk תרג' יב"ע
ויק' כ' כ"ה: בעופא דרים בר ניצצא.

veneered board | fur-ניפּוֹרָא ז', נמר מורכב
nirtes Brett שבת צ"ח ע"ב: תמים דליתו
שלמין ולא ליתו בניסרא.

Median festival | medisches Fest חג מדוי
Fest ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ג: במדי ניסרדי וכו'.

ניפּוֹרָא ז', (1) ליחות phlegm | Schleim נדה פ"ז מ"א:
הניע והרוק.

(2) חזה Brust | Brust מדר' שמואל פ"ד:
שוקה וניעה.

ניפּוֹרָא ז', כנ"ל 2. תרג' ירוש' ויק' ד' כ' (החזה):
ניעה.

ניפּוֹרָא ז', פעולת המנער והמנענע
shaking of a garment | das Ausschütteln כימ כ"ט ע"ב:
למימרי דניעור מעלי לה.

ניפּוֹרָא ע"י נִפּוֹרָא. תוס' ער' י' י"ד: הכל הולך אחר הניף.

ניפּוֹרָא ז', הפחה, ליבוי das An-
fachen ב"ב ע"ט ע"א: אש שאינה צריכה ניפוח.

ניפּוֹרָא ז', (1) אפרוח aus dem Nest | young bird
gefallenes Kücken ב"ב כ"ג ע"ב: ניפול
הנמצא בתוך חמשים אמה הרי הוא של בעל
השובך.

(2) מין ארבה eine Heu-
schreckenart חול' ס"ה ע"ב: סלעם זה ניפול.

ניפּוֹרָא ז', (1) נשירה das Abfallen | falling off
חול' ע"ד ע"א: שחיטה אינה עושה ניפול.

(2) כריעה das Nieder- | falling down for prayer
fallen (zum Gebet) ניפול פ"ב: ניפול ופלול.

ניפּוֹרָא ע"י נִפּוֹרָא 2. תרג' יב"ע ויק' י"א כ"ב
(החרגל): ניפולא.

ניפּוֹרָא ז', נופלין עיר נבלום, היא שכס Nablus
(Shechem) in Palestine | Nablus (Sichem)
in Palästina ירוש' ע"ז פ"ה מ"ד ע"ד: ר'
ישמעאל בי רבי יוסי אול לחדא ניפוליה: דב"ר
פ"ג: אצל ניפולין של כותיים.

ניפּוֹרָא ז', כמות, מדת ההיקף volume, increase
Volumen, (durch Aufblasen erweiterter)
Umfang חמורה ל' ע"ב: ניחא ליה בניפחיה.

נייד ז', גליון עשוי מקני גומא | paper, papyrus
Papyrus, Papier אבות סיד מ"כ: לדיו כתובה
 על נייד חדש.

ניכוש ז', תלישת עשבים רעים | weeding
Jäten מוזק ג' ע"א: ניכוש עידור כסוח.

ניכלא ז', רמאות | *Betrug* תרג' תה' כ"ד
 ר' (ולא נשבע למרמה): ולא קאים לניכלא.

ניכסא ז', (1) שחיטה | *slaughtering*
Schlachten תרג' יב"ע ייד כ"א: כל דמקלקל
 בניכסא.

(2) נכסים | *Vermögen* property בכור' מ"ח
 ע"א: ניכסי דבר אינשי אינון עריבין בית.

ניכסתא כניל 1. תרג' ירי י"ב ג' (כצאן לשכחה):
 כענא לניכסתא.

נילום יאור מצרים | *the Nile* | *der Nil* כוטה י"ג
 ע"א: הלך משה ועמד על שפת נילום.

נימא, **נימא** ז', (1) שיער | *hair* | *Haar* שבת ל'
 ע"א: כמלא נימא.

(2) חוט | *cord* | *Faden* ירוש' כוטה פ"א מ"ז
 ע"ג: כרי שיקשור גירדי את הנימא.

(3) מיתר הכנור | *string* | *Saite* עיר' ק"ג ע"א:
 שנפסקה לו נימא בכנור.

(4) עלוקה | *leech* | *Blutegel* ע"ז י"ב ע"ב: נימא
 של מים.

(5) שפם | *mustache* | *Schnurbart* יומא ל"ח ע"ב:
 ומניה אצבעו בין הנימין.

נימול ז', נמלה | *ant* | *Amelise* ירוש' יבמ' פ"ח ט"
 ע"ב: כמאי נימולין ומשכין וקוצין.

נימוס ז', (1) מנהג, חוק | *usage, law* | *Brauch*
Gesetz גיט' מ"ה ע"ב: עשו לה בנימוס.

(2) ע"י אבנימוס. חג' מ"ז ע"ב: נימוס הגרדי.
נימוק ז', מעם וסבה | *(tiefer) reason*
Grund גיט' מ"ז ע"א: ר' יוסי נימוק עמו.

נימורת ז', גרוד צנא | *detachment of troops*
Soldatentrupp ירוש' ס"פ ס"ד ל"א ע"ד: בימיו
 דר' מנא הות נימורת בניסורון.

נימרי ז', מכה טריה | *Geschwür* | *ulceration* משרי
 דב' מ"ה: הרי אתה מעלה נימרי.

נימפי ז', כלה | *Braut* | *bride* שמרר פליו: לשון
 יוני קורין לבלה נימפי.

נימרה ז', נמר | *Tiger* | *tiger* ירוש' פ"א פ"ג
 י"ז ע"ג: כהרין נימרה.

נינדהו מדיג, הם | *sie sind* | *they are* חול' ל"ח
 ע"א: מאי נינהו דברים.

נינא ז', (1) מין צמח | *Minze* | *ammi* שבת ק"מ
 ע"א: נינאי מעליא.

(2) חבל | *Sell* | *line* ויקר פכ"ב: סיכוא למסוך
 נינאי.

נינפי ז', כלה | *Braut* | *bride* ר"ה כ"ג ע"א: חיו
 קורין לבלה נינפי.

ניסא ז', (1) נס, פלא | *Wunder* | *wonder* ס"ב ז'
 ע"ב: לאו בכל יומא מתרחש ניסא.

(2) אי | *Insel* | *island* תרג' ישי' כ"ד ט"ז (א"י)
 הים): ניסי ימא.

ניסה ז', בריחה | *Flucht* | *flight* כוטה מ"ד ע"ב:
 שתחלת נפילה ניסה.

ניסוד ז', נסיכת יין ומים לגבוה | *Libation* | *Libation*
 תעג' ב' ע"ב: (ונסכיה - בשני ניסוכין הכתוב
 מדבר.

ניסא = נשאת נפ', ע"י נשא נפ'. יב' מ"ז
 מ"ב: בת ישראל שניסא לכהן.

ניסהנא ז', תמר גרועה | *male palm* | *männl-*
che Dattelpalme כ"ח ע"ב: התם כניסחני.

ניסיון ע"י נסיון. ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ד: פעמים
 שמוכרח לו לניסיון והיא מחזירה לאחר ג' ימים.

ניסיונתא ע"י נשיונתא. ירוש' כוטה פ"ט כ"ד
 ע"ג: הוון בעי מחתנתיה לניסיונתיה.

ניסבא ז', אריגה | *das Weben* | *weaving* שבת
 צ"ו ע"ב: בניסבא בתרא.

ניסל ז', כסא | *Stuhl* | *chair* תוס' סנה' ד' ג' אין
 יושבין על ניסלו.

(2) רך *gentle | sanft* תעני' ג' ע"ב: מיטרא ניהא.
(3) זי, נחת, הנאה *comfot | Begeumlichkeit* יב' ק"ה ע"ב: ניהא דגוסא.

(4) תהי"ם, שפיר, טוב וכשר *right, well | recht* תהי"ם, שפיר, טוב וכשר *richtig* ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ג: אין תימר מיד ניהא וכו'.

(5) תהי"ם, נוח, טוב *good, better | gut, besser* ערב' ל' ע"ב: ניהא ליה לאינש דלויבין וכו'.

(6) שם אמורא *Name of an Amora | eines Amoraers* רבי ניהא בר סבה רבי יוחנן בשם רבי זעירא.

נְיַחְנִין ע"י חוֹנִין. ירוש' סנה' פ"א י"ט ע"א: ותהי שוחט וניחונין זורק.

נְיַחֲשִׁי ז', מעשה כשפים *divination | das Wahr-*
sagen ירוש' סנה' פ"ז כ"ד ע"ג: הניחוש והעינון.

נְיַחֲוּתָא נ', רכות *gentleness | Sanftmut* זרת' שבת ל"ד ע"א: צריך למימרינהו בניחותא.

(2) קורת רוח *satisfaction | Zufriedenheit* ל"ב ע"ב: מאי ניהותא.

נְיַחֲוּתָא ז', הצפה *overflow | Überschwemmung* ירוש' מ"ק פ"א פ' ע"ב: וכו' מחמת הנימוק היא יכולה להשקות.

נְיַחֲוּתָא נ', טיפה, נטף *drop | Tropfen* ע"ג ע"ב: ולא נטא ניהופתא לארעא.

נְיַיִחָא ת', נוח, נעים *pleasing | angenehm* י' ה': נייח ליה דקבריה ולא הוה אמר עליו הדין פסוקא.

נְיַיִחָא ז', נְיַיִחָא נ', נחת רוח, מנוחה *rest, satisfaction | Ruhe, Zufriedenheit* תעני' פ"א ס"ד ע"א: בשובה ונייח תתפרקין; כ"ר פפ"ז: אין לו נייחא בצד חבורה של צדיקים; שם פ"ל: נייחא לו נייחא לעולם.

נְיַיִחָא נ', תנומה *slumber | Schlummer* תרנ' מ"ש ו' ד' (ותנומה לעפעפ"ד); ונייחא לגבינייד.

נְיַיִם נכנס יין יצא סוד.

נְיַיִם מ"ה, הוא *he, it; it is | er, es; es ist* ניה ע"ב: לא ידענו מאי ניהו.

נְיַיִם ע"י נְיַיִם. קיד' ע"ב ע"א: חלון ניהוונד.

נְיַיִם מ"ה, היא *she | sie (f.)* בר' מ"ד ע"א: מאי ניהי ברכה אחת.

נְיַיִם ל' נְיַיִם מ"ה, ל' לך וכו' *to me (myself), to thee (thyself) etc. | mir, dir usw.* חול' ג"ט ע"ב: בעינא דמחיות ליה ניהל' שם קמ"ב ע"א: וחדר לקנינהו ניהלך.

נְיַיִם ע"י נְיַיִם. יב' י"ז ע"א: ניהר וחברותיה.
נְיַיִם, נְיַיִם ע"י נְיַיִם. מ"ק פ"א מ"ז: לא תסוד מפני שנייול הוא לה; נר' פ' ע"א: אית לה ניוולא. וע"י נְיַיִם.

נְיַיִם שם אמורא *Name of an Amora | eines Amoraers* חול' מ"ה ע"ב: דאמר ניולי אמר רב הונא.

נְיַיִם ז', נְיַיִם נ', תנומה *slumber | Schlummer* תרנ' מ"ש כ"ג כ"א (קרעים תלבש נומה); ובזעתא נלבש ניומא; איוב ל"ג מ"ו (בתנומות עלי משכב); בניומתא על בית מרמכא.

נְיַיִם ז', איש ארץ נביות *Nabatean | Nabatäer* שבת קכ"א ע"ב: ועמד ניותי אחד והרגו.
נְיַיִם ת', מווי *spun | gesponnen* תרנ' יב' ע"ד דב' כ"ב י"א (שעטנו); וניז עמר וכיתן.

נְיַיִם ז', צעקה *ory | Schrei* פ"ס ק"ב ע"ב: ניוהא דתורא וכו'.

נְיַיִם ז', תובע דמי נוק *one who claims damages | Kläger im Schadenersatzprozeß* מ"ב: ורשות הניוק והמוזיק.

נְיַיִם ז', נזק, חבלה והפסד *damage, injury | Schaden, Beschädigung* ע"א: דבר שאין בו ניוקא לרבים.

נְיַיִם (1) ת', נעים ומקובל *satisfactory | befriedigend* שבת קל"ב ע"ב: מעיקרא מאי קא ניהא ליה ולכסוף מאי קשוי ליה.

נְמָרוֹן ז', נתר soda | Natron ירוש' שבת פ"ט
י"ב ע"ב: נתר - נמרון.

נְמָרוֹנָא כנוי לגבוה, שומר ישראל a symbolical
name of God | symbolische Bezeichnung
für Gott (Hüter) פסוקר פטיו; משמרת וכו'
מי פורע לכם מעכום נמרוןא.

נְמִישׁ - לטש sharpen | schärfen to sharpen סנה' צ"ה
ע"ב: מגלך נמושה.

נְמִישׁ פ"י, פשט נכלה to flay | die Haut abziehen
ב"ב ק"י ע"א: נטוש נבולתא וכו'.

נְמִישָׁה ז', צואה Mst | excrements תרג' ירוש'
ויק' א' ט"ז (בנוצתה): נמשא.

נִיָּא ז', מוג האוויר Klima | climate ירוש' ב"ב
פ"ב י"ג ע"ג: שניאר רע.

נִיָּאב, נִיָּאֹב ז', נאר skin-bag | Schlauch
ירוש' נויר פ"א נ"א ע"ג: למלאות את הנ"אב
מים; במיר פ"י: נ"אוב.

נִיָּאֹף ז', זנות Ehebruch | illicit intercourse
במיר פ"ט: אין נ"אוף אלא באשת איש.

נִיָּאֹיִן ז', חירוף, קללה Schmähung | insult גימ'
נ"ו ע"ב: נ"אוצו וגידופו.

נִיָּאר ע"י נִיָּיר, תוס' צוק' בל' ב"ק ב' ח':
נ"ארות שמשמש בהן עראי.

נִיָּארַת ע"י פִּנְוֶרַת, תוס' צוק' בל' ב"ק ח' ח':
נ"ארת של מתכות.

נִיָּב - גִּב שְׁפָתִים - השפה העליונה upper lip
Oberlippe גימ' נ"ו ע"א: שדא ביה מומא בניב
שפתים.

נִיָּבָא (1) ע"י נְבִיָּה, תמורה ל"א ע"ב: שפוי וניבא.
(2) עורק Sehne | sinew חול' ניד ע"ב: אפסוק
ניכיה מרפה.

(3) מלתעה molartooth | Backenzahn ב"ק
כ"ג ע"ב: אפקיה לניכיה.

נִיָּבּוֹל ז', נוול וכיעור Verhäß- | disfigurement
lichung ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ב: אשה לא תמור
מפני שניכול הוא לה. וע"י נְבּוֹל.

נִיָּבִין ז', גורלות Lose | lots ירוש' סנה' פ"ו
כ"ג ע"ב: אסקון ניבין ביניכון.

נִיָּבִלָא נ', תאנה נובלת a fig falling off unripe
vor der Reife abfallende Feige תרג' יר' ח'
י"ג: וכניבלא מתינא.

נִיָּבִרָה נ', ערימה stack | Schober ירוש' עיר' פ"ה
כ"ג ע"א: מהלך את כולה וחוצה לה ע"י ניביריות.

נִיָּבִרָא ז', משא Last | load תרג' תח' קכ"ו ו'
(משך הזרע): ניגרא דבר זרעא.

(2) אורך length | Länge תרג' תח' כ"א ח'
(אורך ימים): ניגרא דיומיא.

(3) מלקות lashing | Geißelung פס' נ"ב ע"א:
ממני אנ"גרא.

נִיָּבִין ז', (1) זמרה בכלי זמר playing on a musical
Instrumentenspiel, Musik instrument פס'
ק"י ע"א: בניצוח בניגון וכו'.

(2) שירה בפה song | Gesang שהש"ר ר' י"א:
אף הקורא מקרא בעניגון וכניגון.

נִיָּבִרָא ז', (1) תעלה gutter | Kanal פס' ק"ג ע"א:
לא תשוור ניגרא.

(2) פסיעה Schritt | Schritt שבת פ"ו ע"ב: קל
ניגרי.

נִיָּבִרָא נ', נדבה Spende | donation, contribution
ירוש' פס' פ"ד ל"א ע"ב: חד זמן צרכון רבנן
נידבא.

נִיָּבִרָתָא נ', נִיָּדֶרַת שִׁינָתָא נדורי שינה, חוסר
שינה Schlaflosigkeit | sleeplessness תרג'
איוב ז' ד' (נדודים): נידרת שינתא.

נִיָּדִי, נִיָּדִיָּא ע"י נְדָו מ"ק מ"ז ע"א: אין נידוי
פחות מל' יום; נד' ז' ע"ב: לישנא נדידויא היא.

נִיָּדִרָא ז', נדר Gelübde | vow נד' ח' ע"ב: רבינא
הוה לה נירא לדביתהו.

נִיָּדָה פיעל, קישט ופאר schmücken | to beaulify
מכ' בשלח שירה ג': ניינו ושבתו להב"ה.

נִיָּדָה שם מקום Ortsname | name of a place ירוש'
סנה' פ"ג כ"א ע"ב: רבנן דניה.

(2) השתיין *urineren* | *to urinate* יומא פ"ג
מ"ב: וכל המטיל מים מעון קדוש ידים ורגלים.

המיל שלום עשה שלום *Frieden* | *to make peace*
stiften קהל"ר י"ב ה': התאווה שמתלת שלום
בין איש לאשתו.

נמל פ"י (1) לקח *nehmen* | *to take* תרג' תה'
קל"ד ב' (שאו): טולו.

(2) נמע *fortziehen* | *to move* תרג' ברי' כ' א'
(ויסע משם): ונטל מתמן.

(3) רחץ *waschen* | *to wash* ירוש' ברי' פ"ה י"ב
ע"א: הוה נטל ידיה.

אתנמל אתפ', הורם *erhoben* | *to be lifted up*
werden תרג' תה' צ' ב' (בטרם הרים ילדו):
עד דלא מוריא אתנמלו.

נמלא ז' (1) ע"י נמילא. תרג' יב"ע שמ' מ' ל"א:
בנטלא.

(2) מין משרוה *Flüssig-kein* | *a liquid measure*
keitsmaß חול' ק"ז ע"א: נמלא בת רביעתא.

נמל"פ נותן מעם לפגם.

נמל"ש נותן מעם לשבת.

נמיע - נמיע רבעי נמיעה בת ארבע שנים
Pflanzung im | *a plant in its fourth year*
vierten Jahre מעש"ש פ"ה מ"ד: כיצד פורין
נטע רבעי.

נמית פיעל, טפטף *tropfen* | *to drop* תעני' י"ט
ע"א: התחילו גשמים מנטפין.

נמית - הענפים שבקצה האשכול *grapes hanging*
down from the trunk | *herabhängende Wein-*
beeren פאה פ"ז מ"ד: כהן ונטף.

נמפא ע"י נמפא. גימ' פ"ט ע"ב: וניגבול
בנמפא.

נמפיק ז', משחה משמן נפט *naphthalve* |
Naphtasalbe גימ' פ"ז ע"א: משחא וויתא
ונמפיק חיורא.

נמ"ק נמילת קבלה.

נמ"ד נמילת רשות.

ומה תלמוד לומר ונמשחה יש לך נמישה
אחרת כזו.

נמיל נטולת לולב.

נמל -- (1) לקח, קיבל | *to take, to receive*
nehmen, erhalten ב"מ פ"א מ"א: זה נוטל
שלשה חלקים וזה נוטל רביע.

(2) הפריש *absondern* | *to separate* חלה פ"ד
מ"ז: נוטל אדם כדי חלה.

נמל ידיו רחץ את ידיו *die Hände waschen* |
to wash the hands חול' ק"ז ע"ב: נוטל אדם שתי
ידיו שחרית.

נמל מדה מדר והשוה דבר לדבר *to take the*
measurements for | *Maß nehmen* שבת פ"ה
מ"ב: כדי ליטול ממנו מדה מניעל לקמן.

נמל צפרניו *die Nägel schneiden* | *to cut one's nails*
מ"ק י"ח ע"א: אסור ליטול צפרנים
במועד.

נמל נפ', (1) נלקח ביד *angefasst* | *to be handled*
gebraucht werden שבת פ"ז מ"א: כל הכלים
ניטלין בשבת.

(2) הופרש והורם *abgeson-* | *to be separated*
dert werden ברי' פ"ז מ"א: ומעשר ראשון שלא
נטלה תרומתו.

(3) הוסר ולוקח *weggenommen* | *to be removed*
werden סוכה פ"ב מ"ג: כל שניטל האילן וכו'.

המיל הפ' -- (1) שם ונתן לתוך דבר *put* | *legen*
כת' פ"י מ"ד: שלשה שהמילו לביס.

(2) הוציא לאויר העולם *entwickeln* | *to develop*
מועש' פ"א מ"ב: התמרים משיטילו שאור
האפרסקים משיטילו גידים.

המיל ביצה המליטה התרנגולת ביצה *lay eggs* |
ein Ei legen שבת מ"ב ע"ב: תרנגולת עשויה
להטיל ביצתה באשפה.

המיל מים (1) יצק מים *Wasser* | *to pour water*
gießen ברי' פ"ג מ"ה: ולא במי המשרה עד
שימיל לתוכן מים.

נְמִיָּה, נְמִיָּה נִי, מתוחה | spreading | *das Spannen, Ausspannen*
האווה; ביר פניו מנמיית שמים וארץ וכו'.

נְמִילָא ז', כלי שאיכה | a vessel for drawing water | *Schöpfgefäß*
תרג' יב'ע שמי' לי י"מ;
כנטולא דכיא.

נְמִילָה נִי, (1) לקיחה | taking | *das Nehmen*
ירוש' בר' פ"ב ח' ע"ג: נטילת רשות.

(2) כריתה וחתוה | cutting | *das Abschnelden*
ירוש' מ"ק פ"ג ס"ב ע"א: נטילת צפרנים.

נְמִילַת יָדִים | washing the hands | *das Hände-waschen*
לפירות אלא משום נקיות.

נְמִילֻתָא עי' נְמִילַת יָדִים. בר' כ"ב ע"א:
בטלוה לנמילותא.

נְמִיעָה נִי, (1) פעולת הנוטע | planting | *das Pflanzen*
שחשי' ו' י"א: בשעת נמיעתן.

(2) מטע, שתיל, יונקה | shoot | *Setzling* ירוש' *Sproß*
שבי' פ"ה ל"ג ע"ב: יהי רצון שכל נמיעות
שנוטעין ממך יהיו כמותך.

נְמִיר ז', שמורים | observance | *Beobachtung*
תרג' שמי' י"ב מ"ב (ליל שמורים): ליל נמיר.

נְמִיר תה"פ, בסתר | in secret | *geheim* ירוש' *in secret*
ד' י"ב (ואלי דבר יגונב): ולותי פתגם אתאמר
בנמיר.

נְמִירָה ז', שמירת האיכה בלב | bearing grudge | *das Grollen, Nachtragen*
פרשה ב' פרק ד': ער היכן כוחה של נמירה וכו'
אמר לו השאילני מנלך אמר לו הא לך איני
כמותך שלא השאלת לי קרדומך.

נְמִירֻתָא נִי, (1) שמירה | watching | *Bewachung*
ב"ק מ"ח ע"א: קביל עליה נמירותא.
(2) עי' נְמִירֻתָא. פסיק' החורש נ"ו ע"א: מי פורע
לכם מעכזים נמירותא.

נְמִישָׁה נִי, ויתור, הפקרה | giving up | *Preisgabe*
ירוש' פ"א פ"ו י"ט ע"ב: תשמטנה

to be brought down | חורד | *heruntergebracht werden*
פ"ג פ"א פ"ג
כ"א ע"א: איתנחת מן ניכסיו.

נְחַת (1) בסים | stand | *Gestell* מנ' ציו ע"ב:
כלי עץ העשוי לנחת.

(2) מנוחה ורוחה | comfort | *Bequemlichkeit*
עיר' ע"ז ע"א: לזה נחת ולזה בקשה.

נְחַת רִיחַ הנאה ועונג | pleasure | *Vergnügen, Ge-nuß*
חג' ט"ז ע"ב: כדי לעשות נחת רוח לנשים.

נְחַתָא ז', שכבה | layer | *Schicht* תרג' שמי' ט"ז
י"ג (שכבת הטל): נחתת טלא.

נְחַתוֹם, נְחַתוֹמָא ז', אופה | baker | *Bäcker* חלה
פ"א מ"ז: נשים שנתנו לנחתום לעשות להן שאור;
תרג' בר' מ' א' (והאופה): ונחתומא.

נְחַתוֹמָר ז', בית מאפה | bakery | *Bäckerel* ירוש'
כ"ב פ"ב י"ג ע"ב: זבין פלגא דררתיה ש"יר בה
חד נחתומר.

נ"ט נותן טעם.

נמבנ"ט נותן טעם בר נותן טעם.

נְמִול ז', נול, משא | heaviness | *Schwere* תרג'
מש' כ"ז ג' (ונמל החול): ונמול חלא.

נְמִולָא ז', נְמִולָה נִי, בהמה שכקריבה אכר
חסר או מדולדל | an animal in whose body an organ is found to be absent or destroyed |
ein Tier, dem ein lebenswichtiges (inneres) Organ fehlt
חול' מ"ג ע"א: שמנה טריפות וכו'
נטולה וחמירה; שם ניד ע"ב: לאו לנקובי דמיה
וכו' ולנמולי נמי לא דמיה.

נְמִולָא ז', מין שרף חנוטף מעץ | storax | *Storax*
תרג' רות ד' כ': יאון כנטופא.

נְמִולָא ז', שומר | watchman | *Wächter* ירוש'
חג' פ"א ע"ז ע"ג: נמורי קרתא.

נְמִולָא ז', בורח | fugitive | *Geflüchteter* ירוש' כח'
פ"ד כ"ט ע"א: נפוש זה שיצא לדעת.

נמ"י נטילת ידים.

נַחֲרָתָא נ', חרון אף *wrath | Wut* ב"ר פס"ז:
עוברתיה ונחרתיה.

נח"ש נדוי חרם שמתא.

נַחֲשׁ (נחש) נַחֲשׁ פֶּעַל, עֲשֵׂה מַעֲשֵׂה נִחוּשׁ וּכְשׁוֹף
to divine | wahr sagen יב' ק"ב ע"ב: מנחשי
אינשי.

אַנְחֵשׁ אפ', ציפה נחושת בכסף *to plate | ver-*
silbern פסיק' איכה קכ"ב ע"ב: הנחש ליה.

נַחֲשִׁי -- 1) קנה שבתוך הכצל *the pungent stem of*
the onion | Stengelansatz עיר' כ"ט ע"ב: לא
der Zwiebel ואכל אדם בצל מפני הנחש שבו.
3) מחלת העינים *eine* a disease of the eye
Augenkrankheit ספרא אמור פרק ב' פרשה ג':
חלון נחש עיניו.

נַחֲשִׁי, נַחֲשָׂא ז', נחושת *Kupfer | cooper* תרג'
יר' פ"ו כ' (חומת נחושת): שור דנחש; ויק"ר
פ"ב: קיתונא דנחשא.

נַחֲשָׂא ז', 1) נחש, כשוק *Wahr-* divination
sagerel ב"ר פס"ז: נחשא טבא.

2) שם איש *männlicher Name | a man's name*
במ"ר פ"ב: ר' פרוורק בר נחשא.

נַחֲשׁוּל, נַחֲשׁוּלָא ז', גל סוער *Sturm-* *wurf*
woge פסיק'ר פל"ב: אחזה נחשול וחיתה
מימרפת ביס; ויק"ר פכ"ב: מחא נחשולא בימא.

נַחֲשִׁירְכָן ז', צייד *Jäger | hunter* תרג' ברי כ"ה
כ"ז (יודע ציד): גבר נחשירכן.

נַחֲשָׁלָא ע' נַחֲשׁוּל. ב"ר פ"ז: מחאיה נחשלא
בימא.

נַחֲתָא פ"ע, ירד *hinabsteigen | to go down* שבת
מ"א ע"א: כי קא נחתו וכו' כי קא מלקי.

אַנְחֵתָא אַחַת אפ', 1) תוריד *to let come down*
fallen lassen, herunterholen ירוש' תעני' פ"ג
ס"ו ע"ג: אחית במרא לדרומאי; פסיק' בשלח צ"א
ע"א: בר אסיק להון וכו' וכד הוה מנחית להון.

2) הרגיע *beruhigen | to calm* כ"ב קכ"ט ע"א:
אנחתת לן חרא ואתקפת לן חרא.

נַחֲתִי יִמָּה יורדי הים *Seefahrer | sea-farers* שבת
ד' ע"א: שאילתינחו לכל נחתו ימא.

נַחֲלִיל ז', עדת דבורים וכדומה *Schwarm |*
ירוש' ביצה פ"ה מ"ב ע"א: נחיל של דבורים.

נַחֲלִיָּה נ', ירושה *Erbschaft | inheritance* מדר'
תהל' ה' א': על שתי הנחילות שנחל דוד.

נַחֲרִיצָה נ', לחיצה *das Antreiben | driving on*
במ"ר פ"ז: שהיה מחרפם ומגדפם בנחיצה.

נַחֲרִיקָה נ', 1) חמתת בעל חי ע"י דקירה *stabbing*
Tötung eines Tieres durch Stich חול' פ"ו
ע"א: ונחירוהו זו שחיטתו.

2) זובת דם *Bluterguß | effusion of blood*
נדה ס"ד ע"ב: נחירה זו איני יודע מה היא.

נַחֲתִיָּא ע"י נַחֲתָא, ב"מ פ"ה ע"א: ושמעו ליה
נחיתי ימא.

נַחֲמָא ז', בלן העוסק גם ברפואה *prae-* *bather*
ting medicine | Bader ירוש' ע"ז פ"ב מ'
ע"ד: רופא אומן וכו' נחמם.

נַחֲמָן, נַחֲמָנִי שמות אמוראים *names of*
Namen von Amoraern of Amoraim | כת'
צ"ד ע"ב: אתא מר עוקבא לקמיה דרב נחמן;
פס"ב ק"ב ע"ב: הוחרו בנחמני ובתורתו.

נַחֲמָתָא נ', נחמה *Tröstung | consolation* ב"ב
י"ד ע"ב: סמכינן חורבנא לחורבנא ונחמתא
לנחמתא.

נַחֲנָא מה"ג, אנחנו *we | wir* תרג' ברי מ"ב י"א
(אנחנו): נחנא.

נַחַר פ"י, 1) דקר *erstechen | to stab* חול' פ"א
ע"ב: הנוחר והמעקר.

2) שתת דם *bluten | to bleed* נדה ס"ד ע"ב:
כל זמן שנותרת וכו'.

נַחַר נפ', נדקר *erstochen werden | to be stabbed*
חול' י"ז ע"א: ישחט - ניחר [ינחר] להם
מובעו ליה.

נַחַר פיעל, חשמיע קול נחרה, *schnauben | to snort*
anschnauben סנה' צ"ד ע"א: שמח וניחר דברים
כלפי מעלה.

to injure | schädigen הִזִּיק אִפְּי, הִזִּיק
תרג' דהייא מ'ז כ"ב (אל תנעו במשיח); לא
תנזקו בקדושי; ג'ט' ג'ט' ע"א: לאזוקי קא מכיון.

to be hurt | beschä- אִתְּזָק, אִתְּזָק אִתְּפִי, נִזְק
digt werden וִזְקִיר פכ"ד: ולית אתון מתנזקין;
קיר' כ"ט ע"ב: הוּוּ מִיתְזָקִי.

to vow to be a Naza- נִזְרָה, נִזְרָה נִזְרִית
rite | ein Nasirat geloben נדר' ט' ע"ב: כמז
ירבו נזירי נזירות בישראל.

Gentile | Nichtjude נַחֲ אִינוּ יְהוּדִי
סנה' נ"ו ע"ב: דברים שביר של ישראל ממיתין
עליהן בן נח מוזהר עליהן.

the com- נִחְבֵּל, ז', התובע בענין הכלה ונזקי גוף
plainant in a case of battery | der Kläger
in einem Körperverletzungsprozeß
פ"ז מ"א: ואלו נשבעין ונוטלין השכיר והנגזל
והנחבל.

relief, rest | Erleichterung נַחֲהָ, נַחֲהָ וְהַקְלָה
כ"ר פ"י: נִתַּן לָהֶם נַחֲהָ.

name of a Tannai | Name eines תנא
Tannatten ער' פ"ו מ"ב: ר' יהושע ור' נחוניא
בן אלינא.

נִחְנִינִין ע"י חֲנִינִי, ירוש' נד' פ"ו מ' ע"א: ותחא
שוחט ונחונין זורק.

the smooth side - הצד החלק של העור
of skin | die unbehaarte Seite der Tierhaut
ירוש' מג"י פ"א ע"א ע"ד: מקום נחושתו וכו'
מקום השוער.

נִחְוֶתָא, נִי, קרש tray | Brett טבוי' פ"ד מ"ב:
לשה את העיסה וכו' ומנחתא וכו' בנחותא.

נִחְוֶתָא, נִחְוֶתָא, נִי, יורד, מי שבא מארץ
one coming down, i. e. one
coming from Palestine to Babylonia |
Herabstiegender, d. h. einer deraus Palästina
nach Babylonien zog ירוש' שק' פ"ח נ"א ע"א:
ר' אבורמא נחותא; סוכה פ"ד נ"ד ע"ג: נחותא.

Sammelname für die Talmudtraktate Baba
Kamma, Baba Mezia und Baba Bathra
ק"ב ע"א: כולה נזיקין הרא מסכתא היא.

a nazarite - נִזִּיר עוֹלָם נזיר לכל ימי חייו
for life | ein Nasiräer fürs ganze Leben
פ"א מ"ב: נזיר עולם הכבוד שערו וכו'.

נִזִּירָה, ז', (1) Nasiräer | Nazarite פס' מ'
ע"ב: לך לך אמרינן לנזירא סחור סחור לכרמא
לא תקרב.

name of an Amora | Name eines Amora
eines Amora's כ"ר פ"י: ר' לוי בשם ר'
נזירא.

a man's name | männ- נִזִּירָה (1)
licher Name פסוק' דברי ירמ' ק"א ע"א:
שמעון בן נזירה.

(2) נז', אשה שנוהגת בעצמה נזירות
Nasiräerin | (woman) נז' י"ט ע"ב: ואמרה
אם יבוא בני מן המלחמה בשלום אהא נזירה
שבע שנים.

(3) ע"י נִזִּירֻתָא. ספרא אמור פרק ג' פרשה ד'
אין נזירה אלא הפרשה.

נִזִּירֻתָא, נז', נזיר, פרישות -
nazariteship, ab- stinence | Nasiräertum, Abstinenz
מ"א: כל כנוני נזירות כנזירות.

נִזֵּל, פועל, מפתח, הויב fließen
to cause to flow lassen ספרי דב' ש"ו: למוף שאתה מנזל ומשקה.
נז"מ נזקי ממון.

נִזְף, פ"י, גער anschreien | to chide כמ"ר פ"י:
נזף בו משה.

נִזְף כנ"ל. תרג' בר' ל"ז י' (ויגער): ונזף.

(נזק) הִזִּיק הפ', גרם נזק וחבלה,
to damage, injure | beschädigen כ"ר פ"א מ"א: שדרכן
להזיק ושמירתן עליך.

נִזְק, נִזְק נפ', נחבל, נגרם לו הפסד
to be hurt | beschädigt werden כ"ר פ"א מ"ד: שור המזיק
ברשות הניזק; פס' ח' ע"ב: שלוחי מצוה אינן
ניזוקין.

נָרִי שם איש | *a man's name* | männlicher Name
 עיר' מ"ה ע"ב: ר' יוחנן בן נורי.
נֹרִיתָא נ', מין צמח | *Crow-foot* | *Hahnenfuß*
 חול' נ"ט ע"א: עיקרא דנוריתא (לג' הערוך).
נושור נבלה וטרפה שקצים ורמשים.
נושקתא נ', נשיקה | *kiss* | *Kuss* תרג' מש' כ"ז
 ו' (נשיקות שונא): נושקתא דסנאה.
נור'ת נשך ותרבות.
נו"ג נוקי גופו.
נזה פ', גער בנויפה | *to chide* | *anschreien* שבת
 מ"א ע"ד: נזיה רבה.
נזופא ע' נזיפה, תרג' קהל' ז' ה' (גערות חכם):
 נזוף גבר חכימא.
נזיא ז', גרעין | *kernel* | *Kern* מו"ק י"ב ע"ב:
 שומשמת חי לזוי.
נזידותא נ', גערה | *chiding* | *das Anschreien*
 סנה' מ"א ע"ב: מטיכותא דמר וכו' מנזיהותיה.
נזיח אחר מכנויי נזיר | *a substitute for Nasir*
 נזיר *entstellte Form von* נר' פ"א מ"ב: נזיק
 נזיח וכו'.
נזיח ע' נזיח, פס' כ' ע"א: וסימנך נזיחא.
נזיפה נזיפותא נ', גערה שיש בה מעין חרם
a lower degree of excommunication | *eln*
geringerer Grad des Bannes מו"ק מ"ז ע"א:
 אין נזיפה פחות משבעה ימים; שם: נהג
 נזיפותא בנפשויה.
נזיק ע' נזיח, נר' פ"א מ"ב: נזיק נזיח וכו'.
נזיקין ז"ר, (1) חבלות והפסדים | *damages, in-*
juries | *Beschädigungen* אבות נזיקין.
 (2) אחד משהה סדר' משנה | *one of the six orders*
of the Mishnah | *eine der sechs Mischna-*
ordnungen שבת ל"א ע"א: ישועות זהסדר נזיקין.
 (3) שם כולל למסכתות בבא קמא, בבא מציעא
 ובבא בתרא | *collective name of the treatises*
Baba Kamma, Baba Metzia and Baba Bathra |

נוציצא נ', נוצת הכנף | *pinion* | *Schwungfeder*
 תרג' איוב כ"ט י"ג (אם אברהם חסידה ונוצה):
 אברה דחוריתא ונוציציהא.
נוצרי ת', (1) איש נצרת שבגליל | *of Nazareth* (in
Galilaea) | *aus Nazareth (in Galiläa)*
 מ"ג ע"ב (עפ"י קונטרס השמות הש"ס): ישו
 הנוצרי.
 (2) מאמין בישו הנוצרי | *Christian* | *Christ* תענ'
 כ"ז ע"ב (עפ"י הקונטרס ה"ל): מפני הנוצרים.
נוקבא (1) ז', נקב, חור | *hole* | *Loch* שבת צ' ע"א:
 נוקבא דמרגניתא.
 (2) נ', ע' נוקבה, ירוש' נדה פ"ג נ' ע"ד: דבר
 הוא נוקבא היא.
נוקבדה, **נוקבתא** נ', נקבה, אשה, נערה | *female*
Weib, Weibchen, weibliches ירוש' תענ' פ"ד
Wesen ס"ט ע"א: לא הות ילדה נוקבה; תרג'
 ויק' כ"ז ז' (נקבה): נוקבתא.
נוקבתא דעוון שם מקום בא"י | *name of a place*
Ort in Palästina | *in Palestine* ירוש' שבי' פ"ו
 ל"ו ע"ג: נוקבתא דעוון.
נוקד י- ע' פלגם, פרה פ"א מ"ג: בן י"ג חודש
 אינו כשר לא לאיל ולא לכבש ריש קורהו פלגם
 בן עזאי קורהו נוקד.
נוקדן, **נוקדנא** נ', קפדן, דיין | *caviller*
Pedant, Nörgler תוס' בר' ה' י"ח: והנוקדנין
 תופסין אותו על כך; ירוש' בר' פ"ז י"א ע"ג:
 דצווח וכו' נוקדנא.
נוקדיקה ז', נקניק, מעי ממולא בשר | *sausage*
Wurst ירוש' שק' פ"ז נ' ע"ג: נוקדיקה אשתכח
 בכנישתא דבולי.
נוקדן ע' נוקדן, ירוש' סנה' פ"י כ"ח ע"ד: מפני
 הנוקדנין שלא יהו אומרים.
נוקשה ז', ישן נושן, פסול לאכילה | *old, unfit*
for food | *alt, ungenießbar* מנח' נ"ד ע"א:
 נהו דחמץ גמור לא הוי נוקשה מיהא הוי.

גויכ נביאים וכתובים; נושא כליו.

גויכ ז', מחום של האוזן | cartilage of the ear

Ohrknorpel ספרא מצורע נגעים פרשה ג' פרק

ג' תנוד וכו' תוך נוד וכו' זה גדר האמצעי.

גויכרא, גויכרא, גויכרי ת', נכר, זר, stranger

gentile | Fremder, Nichtjude תרג' ש"ב ט"ו

י"ט (נכרי אתה): נוכרא את; שבת מ"ה ע"ב:

גופא נוכראה; תרג' יב"ע בר' ל"א ט"ו (נכריות):

נוכרייתא.

גויכרהא ג', נשך, רבית | usury | Zins, Wucher

תרג' מ"ש כ"ח ח' (מרכה הונו בנשך): דמסגיא

מוליה בנוכתאחא.

גול פ"ע, נעשה מנוול, דתנוון | to degenerate

entarten תוס' טוטה י"ד ז': וסרחא כל המלכות

כולה ואולה וגולה.

גול פיעל, גינה והכעיר | to disfigure, to disgrace

verunstalten, häßlich machen תרג' מ"ו ע"א:

בנות ישראל נאות הן אלא שהעניות מנוולתן.

גול פ"י, ארג | to weave | weben תרג' ל"ד ע"א:

יתבא וגוולה.

גול פעל, ע"י גול. טוטה ח' ע"ב: נוול מנוויל לה.

אִיגול אחס', נתבער ונתנוול | to be disfigured

entstellt werden חול' י"א ע"ב: הא קא

מנוול וכו'.

גול ז', ארג | web | Gewebe תרג' י"ש ל"ח ע"ב:

בנוול גרדאין.

גום - אמר, דיבר | to say, to speak | sagen

reden גיש' מ"ו מ"ז: נומינו לשליח.

גום פ"ע, היה ישן ונרדם | to sleep, to slumber

schlafen, schlummern עיר' מ"ה ע"א: לא בעי

מר מינס פורתא.

גומיון ע"י גומירן. ילק' שמי' ר"ל: שאין גומיון

אחת בטילה.

גומי ג', מכה שריה | ulcer | Geschwür תרג' ב"ר פמ"ז:

בנומי היא תלויח בגוף.

גומירון ג', גרוד צבא | a division of troops

Militärabteilung מכ"י בשלח א': ואין גומירון

אחת בטילה.

גומיתא ג', תנומה | slumber | Schlummer תרג' מש' ו' י' (מעט תנומה): קליל גומיתא.

גון (גון) התגון התפ', הלך הלך ודל, הלך למות

hinstechen | to fall away חול' ג' ע"ב:

משבחת והולכת כשירה וכו' מתנונה והולכת

שריפה.

גון ז', האות הי"ד בא"ב | the 14-th letter of the

Alphabet | der vierzehnte Buchstabe des

hebräischen Alphabets תרג' נ"ד ע"ב: גון

סמ"ך וכו'.

גון, גונא ז', דג | fish | Fisch תרג' ב"ר פ"ג: וצר חר

גון: ע"ז ל"ט ע"א: איתא לקמיה גונא.

גוער' נשים ועבדים וקטנים.

גוף - התנופה התפ', התרומם | to swing oneself

to rise | sich emporschwingen תרג' ע"ז כ"ד ע"ב:

התנופסי ברוב הדרך.

גוף פ"ע, התנופה ברוח | wogen תרג' י"ב

מ"ג ע"א: על לכיני שיבלי חונחה דקא גייסן.

אָגף אפ', הניף | schwingen תרג' י"ש

י"ג ב' (הניפו יד): אניפו יד.

אתנוף אחס', ע"י התנופה. יב' מ"ג ע"א: גייספת

אתנופי.

גוף - כלל הענפים שבאילן | boughs of a tree

Gesweige מכ' פ"ב מ"ז: אילן וכו' וגושו גושה.

גופא כנ"ל. תרג' יח' ל"א ג' (יפה ענף): דנופיה

שפיר.

גופי ע"י גינפי. תנח' כי תשא יח': כלה - גופי.

גופך - תוספת | Zuschuß תרג' קיד' מ"ח

ע"ב: אם הוסיף לה גופך משלו.

גופר שם מקום | Ortsname תרג' name of a place

יומא י' ע"א: כלגה זה גופר.

גוצה - גוצה של עזים | goats שער עזים

Ziegenhaar תרג' שבת כ"ח ע"ב: גוצה של

עזים.

to be satisfactory | *annehmbar* רצוי היה (3)
sein קיד' מיה ע"ב; איתנוחי איתנחא ליה.

נִוְחָ -- (1) מרוצה | *befriedigt* | *pleased* אב' פ"ג
 מ"י: שרוח הנריות נוחה הימנו.

(2) קל | *leicht* | *easy* אבות פ"ה מ"א: נוח לכעוס
 וקשה לרצות.

(3) טוב, מוטב | *gut, besser* (for) | *good*,
(für) עירי י"ג ע"ב; נוח לו לאדם שלא נכרא
 יותר משנכרא.

נו"מ נבלה וטרפה; נותן מעם.
 נומ' נומריקון.

(נוט) אָנִיט אפ', ההריר | *Schreck* | *to scare*
elnjagen תרג' יב' ע"ב; ויק' כ"ז ו' (ואין מחריד):
 ולית דמינט.

נִוְחָי נ', הערה | *Note, Bemerkung* | *remark* ירוש'
 מעש"ש פ"ב נ"ג ע"ג: והן נומי נומימי.

נִוְחָיָה ת', איש ארץ נביות | *Nabataean* | *Na-*
batäer ב"ר פמ"ה: נומימי.
 נִוְחָיָה ת', ראוי לתשומת לב | *be-* | *remarkable*
merkenswert ירוש' מעש"ש פ"ב נ"ג ע"ג: והן
 נומי נומימי.

נומירין, נִוְחָרִין ז', האשמה | *Indictments*
Anklage שמור פל"א: כיון שקרא נומירין
 שלו וכו'.

(2) לבלרים | *Schretber* | *clerks* ירוש' סומה
 פ"ח כ"א ע"ד: משלחין נומירין; תוס' צוק' שם
 ח' ו': ושלחו נומירין.

נִוְחָרִיקוֹן ז', קיצור, ראשי תיבות | *abbreviation*
Abbreviatur שמור פ"ה: עשר מכות נומיריקון
 דצ"ך ער"ש באח"ב.

נִוְי ז', יופי וקישוט | *Schmuck* | *beauty*,
ornament כלי פ"ד מ"ב: עשאו לנוי.

נִוְי ע"י נִוְי. שבת ל' ע"א: ר' תנחום דמן נוי.

נִוְיָה ע"י נִוְיָה. מעילה פ"ג מ"ה: לא בשיפויי ולא
 בנזיה.

נִוְיָה ע"י נִוְי. ב"ב כ"ד ע"ב: משום נויי העיר.

נִוְיָה שם מקום בארץ ישראל | *name of a place in*
Palestine | *Ortschaft in Palästina* רות רבה
 ב' י': ר' שילא דנווה.

נִוְיָה ת', איש ארץ נביות | *Nabataean* | *Nabatäer*
 ב"ר פמ"ה: בדמות נומי וכו' בדמות ערבי.

נִוְיָה ז', מלחים, יורדי הים | *seamen* | *Seeleute*
 ב"ר פ"ב: מלך ב"ו עושה ספינה וכו' ואח"כ
 הוא מעמיד עליה נומים.

נִוְיָה ז', נבלות ושפלות | *contemptibility* | *Nieder-*
tracht תנח' וישב א': להודיע נוולם.

נִוְיָה ז', כסא האורג | *loom* | *Webstuhl*
 ירוש' ב"ב פ"ב י"ג ע"ב: מסמרא דנווליה; שם:
 חר נוול.

נִוְיָה שם איש | *a man's name* | *männlicher*
Name פ"מ ס"ז ע"א: את ונוולא אחי.

נוון [נא] עיר במצרים | *Thebes in Egypt*
Theben in Ägypten פסיק' י"ז: נוון אלכסנדר.

נוו פ"י, טוה, ארג, שור | *to twist, to twine,*
to weave | *weben, spinnen, zwirnen* ירוש'
 כלא' פ"ט ל"ב ע"ד: לנוו מותר.

נִוְיָה -- נִוְיָה נפ', בא לידי מנוחה | *to be rested*
Ruhe finden שהש"ר ז' ה': והגליות באות
 ונינוחות.

נִוְיָה פ"ע, (1) היה שריו במנוחה | *to rest* | *ruhen*
 תרג' בר' ב' ג' (שבת מכל מלאכתו): נח מכל
 עיבדתיה.

(2) מת | *to die* | *sterben* כת' קיד ע"א: נח
 נפשיה דרבי.

אָנַח אתפ', (1) הרגיע | *beruhigen* | *to quiet* בר'
 כ"ח ע"ב: לאנחתי דעתיה דר' יוסף.

(2) הניח | *to put down* | *hinlegen* כת' מ"ז ע"ב:
 אנוחי ננחניהו.

אָנַחְתָּה, אָנַחְתָּ אתפ', (1) נִוְיָה 1. תרג' יב' ע"ב ויק'
 כ"ז ל"ה (תשבת): תתניח.

(2) הונח | *to be laid down* | *hingelegt werden*
 ב"ב י"ד ע"ב: דמתנת ליה.

נהפכנותא נ', הפכנותא Ver- perversity |kehrtheit תרג' משי' א' ליב (משכות פתאים):
נהפכנותא דשכרי.

נהיר - הנהיר הפ', האיר er- to enlighten |leuchten עיר' יג ע"ב: שמנהיר עיני חכמים.

נהיר פיע, 1) האיר leuchten |to shine פסיק' איכה קביג ע"א: מרי ינחור דינא קדמך.

2) נזכר sich erinnern |to remember ירוש' מגי' פ"א ע"ד ע"ב: נהיר את כד הוינן קיימין וכו'.

נהיר פעל, כנ"ל 1. תרג' ירוש' שמי' י"ד כ"ז: נחור מנהר על ישראל.

אנהיר אפי, 1) ע"י נהיר 1. סוטה ו' ע"א: אנהיר לן עיינין.

2) ע"י נהיר 2. ירוש' פאה פ"ג י"ז ע"ד: ואנהיר ר' אימי וחור עובדא.

אתנהיר אתם', הואר erleuchtet |to be brightened werden תרג' יביע בר' ג' ז' (ותפקנה עיני שניהם): ואתנהירן עיני תרוייהון.

נהירא ז', 1) נהר, נחל river |Fluss חול' י"ח ע"ב: נהרא נהרא ופשטיה.

2) אור Licht |light תרג' משי' ר' י"א (הולך ואור): דאזיל נהריה.

נהירביל, נהירבילא שמות ערים כבבל names of towns in Babylonia | Städte in Babylonien חול' קליו ע"א: ר' אמי מנהרביל; מנה' י"ז ע"ב: דיינא דנהררעא.

נח מהיג, הוא, היא he, it |er, es ירוש' נ"ז פ"ג כ"ב ע"ד: תיי די נו כולל והיי די נו מונח.

נחא ז', יופי, נוי Schönheit |beauty קהליר ב' י"ב: והוא נוא.

נחאי שם מקום Ortname |name of a place תוס' צוק' שבי' ר' ח' תחום נואי.

נחב - הנכיב הפ', היה שוטף sich |to be fluent bewegen ויקיר פט"ז: אם הניכו וכו'.

נוגבא ז', יבושת Trockenheit |dryness תרג' איוב ל' ל' (ועצמי חרה מני חורב): וגרמי חרך מן נוגבא.

נוגבא ע"י נגבא 1. (ואורך ימים): נוגדי יומין.

נוגה - אחר מכוכבי לכת the planet Venus |der Planet Venus פסיק' פ"כ: כוכב זה האיש וגוגה זו האשה.

נוגהא כנ"ל. תרג' ישי' י"ד י"ב: ככוכב נוגהא בין כוכביא.

נוגחן ע"י נגחן. ירוש' שבי' פ"ה ל"ו ע"א: המוכר שור לחבירו ונמצא נוגחן.

נוד פיע, היה נע ונד unstät |to be unsteady sein כת' פ"ו ע"א: גיירי וכו' קביעי.

אגיד אפי, הניע (den Kopf) |to shake (the head) schütteln סנה' צ"ה ע"א: ומגיד ברישיה.

נודין זר, מיני זיתים משובחים a superior sort |eine Art vorzüglicher Oliven תרג' ירוש' פאה פ"ז כ' ע"א: דרכן ליכחן בנודין.

נודרן ע"י נדרן. מדר' שמואל כ"ז: נודרן הוא קדם עד שלא ידור ואמור לו וכו'.

נודה - נגדה נפ', נתקשט sich schmücken |to adorn oneself מכו' בשלח שירה ג' אנווה לפניו.

נתננה נתפ', נתפאר ונתגדר auf |to be vain of etwas) ettel sein סוטה פ"א מ"ח (בירושלמי): אכשלוס נתנוה בשערו.

נודה ת', יפה, נאה schön |handsome נז' פ"א מ"א: אחא נוח.

נודה, נודהא שם מקום בארץ ישראל name of a place |Ortschaft in Palestine ויקיר lästina חלמיש לנחה; שם פל"ד: ר' שילה דנוחא.

נודהג ז', פנוהג שפעולם מנהג העולם כך הוא ordinarily, naturally |in der Regel, es ist gang und gäbe ירוש' בר' פ"א ב' ע"ד: בנחה שבעולם אדם מותח אהל וכו'.

נָדָרָם ע"י נְהַמָּא גיט' י"ב ע"א: עכרא דנחום
כריסיה לא שויא.

נְהוֹרָאִי (1) שם תנאים ואמורים name of Tannaim
and Amoraim | Name von Tannaiten und
Amoräern נ"ה פ"ט מ"ה: ר' נהוראי: חול' נ"ה
ע"ב: פריש' ר' נהוראי משמיה דשמואל.

(2) שם אשה Frauennamen | a woman's name
ירוש' כ"ר פ"ג ו' ע"א: נהוראי אחתיה דר'
יהודה נשיאה.

נְהוֹרִיתָא נ"ה (1) סנורים blinding | das Blenden
ב"ם ע"ח ע"ב: הבריקה - נהוריתא.

(2) שם אשה Frauennamen | a woman's name
תרג' א"י ב' ט"ז: בתלת בשבתא נהוריתא.

(נדר) אֶתְנָהִי אתם, התאסף sich to assemble
versammeln תרג' ירמ' ג' י"ז (ונקו): ויתנהו.

נְדָרִי נניח, wenn auch | granted, admitted
zugegeben יב' ס"א ע"א: נהי דמיעטינהו קרא
מאמכווי באהל וכו' כמגע ומשא מי מיעטינהו
קרא.

נְהוֹלָאִי שם אמורא Name of an Amora
eines Amoräers תעני' ו' ע"א: אמר רב נהולאי
בר אידי אמר שמואל וכו'.

נְהוֹלָאִי נ"ה קול המיה das Glirren | cooling
פסקיר פכ"א: הנהימה שנהמתם לפני.

נְהוֹלָאִי נ"ה קול נאקח das Schrelen | braying
(des Esels) תרג' יב' ע"ב: ר' ל' ט"ז: קל נהיקיה
דחמרא.

נְהוֹלָאִי פ"י, ניסח ככברה sieben | to sift
ביצה כ"ט ע"ב: נהלא קמחא.

נְהוֹלָאִי פ"על, המה כיונה girfen | to coo
בר' ג' ע"א: מנהמת כיונה.

נְהוֹלָאִי ז', לחם Brot | bread ביצה ט"ז ע"א:
בבלאי טפשא דאכלי נהמא בנהמא.

נְהוֹלָאִי נ"ה, שאנה: das Schrelen | roaring
תה' ל"ב ג' (בשאגתי): בנהמותי.
נדר"ם נעילת הסנדל.

נָדָר - נדר נפ', נעדר להקדש בתורת נדר
made subject of a vow | Objekt eines Ge-
lübdes sein ערכ' פ"א מ"א: נודרים ונידרי.

הָדָר הפ', חייב ואסר בתורת נדר
to put a person under the influence of a vow;
to forbid | jem. ein Gelübde oder ein Ver-
bot auferlegen דמ' פ"ד מ"ב: המדיר את
חבירו שיאכל אצלו.

נָדָר ת', מחיר לנדרים one wont to make vows
leichtfertigkeit im Geloben ילק' שמואל קמ"ג:
נדרן הוא קדם עד שלא ידור ואמור לו וכו'.

נדרשיר [נדרשיר] ז', שחוק השך, אישקוקי
checkers | Schachspiel כ"ה ע"ב: דמיטללא
בגוריתא קמנייתא ונדרשיר (ובערוך כנכון):
נדרשיר.

נָדָר - היה רגיל לעשות, ליעשות
to apply, to be wont to | gebräuchlich sein; den Brauch
üben פ"ד פ"ס מ"א: מקום שנהגו וכו'; מג"י
ו' ע"ב: מצוות שנהגות וכו'.

הִנְהִיג הפ', (1) ע"י הִנְהִיג 1. סוטה י"ג ע"א: הנהיג
עצמו ברכנות.

(2) נהל ומשך בכהמה treiben | to drive
פ"א מ"ב: אחר רוכב ואחד מנהיג.

(3) נהל, עמד בראש leiten | to lead
פנה: צ"ב ע"א: פרנס המנהיג את הצבור בנחת.

(4) קבע לחוק ומנהג: to introduce a custom
einführen, zum Brauch machen בר' י"ט ע"א:
הנהיג את בני רומי להאכיל גדיים מקולסים וכו'.

הִתְנַהֵּג התפ', (1) התיחס זה לזה
to conduct o. s. sich benehmen כפרי דב' ש"כ"ג:
התנהגו זה את זה וכו'.

(2) היה מונחה, התנהל
to be conducted geleitet werden ר' פ"ו ה' ע"ג:
רוח שהעולם מתנהג בו.

נְהוֹלָאִי ז', הנהגה והנהלה Führung | leading
מכ"י בשלח: ולא נחם - אין נחום זה אלא נהוג.

נְהוֹלָאִי עיר בארץ מדי a Median town
in Medien קיר' ע"ב ע"א: נהוונד וחברותיה.

to be excom- נדב (1) היה משומת ומנודה
municated | in den Bann getan werden
גד' ז' ע"א: נדיא ממך וכו' משמתנא ממך.
(2) הזה, זרק *sprengen* | *sprinkle* to תרג'
מליב ט' ליג (ויו); וגדא.
אד' אפי' (1) כנ"ל 2. תרג' שמי' י"ב כ"ב (והגעתם
אל המשקוף); ותרון לשקפא.
(2) זרק והשליך *werfen* | *throw* to סנה' ז'
ע"א: אדיה לגזייה.
נדיון ז', מין ארבה *eine* | *a species of locust*
Heuschreckenart ספרא שמוני פרשה ג' פרק ה':
חגב - גדיין.
נדיון ז', בריכת כובסים *Waschteich* | *wash-pond*
כ"ב י"ט ע"א: מחמצן וכו' גדיין.
נדירא [נדירא] ז', פליט *Flüchtling* | *fugitive*
ירוש' שבת פ"ד ז' ע"א: נדירא דאשקלון וכו'
מקצתן בים ומקצתן ביבשה.
נדל ז', מין בעל חי מרבה רגלים *centipede*
Tausendfuß מקאות פ"ה מ"ג: מעין שהוא
משוך כנרל.
נדמה ז', עז הדומה לכשב ולהפך *a lamb*
looking like a kid and vice versa |
lammähnliche Ziege, ziegenähnliches Lamm
(*Mißgebart*) חול' ל"ח ע"ב: או כשב פרט
לכלאים או עז פרט לנדרמה.
נדנד ז', פ"י הניע והניד *to shake, to be rocked*
schütteln, schaukeln ב"ר פנ"ג: לא נדנדה
עריסה תחלה אלא בכיתו של אברהם אבינו.
נתנדנד ז', נע וזע *stich bewegen* | *to be moved*
שמו"ר פ"ב: נתנדנד הארון.
נדנד ז', (1) נדירה ממקום למקום *moving*
about | *das Umherirren* ב"ר פל"ט: נדנד
אחר נדנד מלטול אחר מלטול.
(2) נטיה קלה *Hinneigung* | *propensity* פ"ב
נ' ע"ב: בכל מקום שיש שם נדנד עבירה.
נדף - נתפשט הריח *to spread (of odours)*
riechen, duften ב"ר פל"ט: היה ריחו נודף.

נדב - נדב נפ', ניתן כתורת נדבה *to be*
donated, to be dedicated | *gespendet werden*
מגי' פ"א מ"ו: כל שהוא נירר ונירב.
נדבה שם איש *männlicher* | *a man's name*
Name ירוש' מגי' פ"א ע"א ע"ג: אשיין בר
נדבה.
נדב ז', (1) שכבה של בנין, מואר *layer* | *Bau-*
schicht ב"ר פ"ב מ"ד: האומנין קורין בראש
הנדבך.
(2) שם איש *männlicher* | *a man's name*
Name מנ' כ"ט ע"א: אשיאן בר נדבך.
נדבקה שם בית עבודה זרה *name of an*
idolatrous temple | *Name eines Götzen-*
tempels ע"ז י"א ע"ב: נדבקה שבעכו.
נדב"ל נועל דלת בפני לויין.
נד"ד נידון דידן.
נדד פיעל: נדד שינה מעיניו היה ער בלילה
to keep oneself awake | *sich wachhalten*
ב"ב י' ע"ב: שמנדין שינה מעיניהם.
נתנדד התי', נמלטל הנה והנה *to be shaken*
erschüttert werden ילק' תקע"א: ובלבד שלא
תהא מתנדרת.
נדדה פיעל - החריס *to excommunicate* | *in*
den Bann tun ע"ד פ"ה מ"ו: ונדרוה ומת
כנדוי.
נתנדדה נתפ'. החרם *to be excommunicated*
in den Bann getan werden ע"ר פ"ה מ"ו:
חס ושלוס שעקביא נתנדה.
נדדי ז', חרם ושמתא *Bann* | *excommunication*
ב"ר י"ט ע"א: אלמלי חוני אתה גזרני עליך גדוי.
נדנא ז', מין ארבה *eine* | *a species of locust*
Heuschreckenart תרג' יב"ע וק' י"א כ"ב
(החגב): נדנא.
נדנא ז', מוהר ומתן *dowry, a bride's outfit*
Mitgift, Aussteuer כת' גיד ע"א: נדנא
לברת וכו'.

נתננע נחפ', לקה בנגעים | to be afflicted with
'mit leprosy | mit Aussatz behaftet werden
פ"ב מיג: מצורע שנתננע נגעים הרבה.

נגעה נ', גנאי Nachtell | hurt במ"ר פ"ד: דבר
כאן בנגעת יוסף דברים נער שהוא שוטח וכו'.

נגר פיעל, עשה מלאכת הנגר | to do carpenter's
work | zimmern ילקי יהוש' ז': כלי נגרות היו
ביום מנגרין וכו'.

נגר פ"ע, (1) נמשך, ארך | to be prolonged | lang
sein תרג' משי' כ"ח כ"ז (יארד' ימים): ניגרון
יומוי.

(2) זב, נזל | to flow | fließen תרג' איוב מ' כ"ג
(יגיה ירדן אל פיהו): נגיר ירדנא לפומיה.

(3) ניסר במשור | to saw | sägen תרג' יש' י' ט"ז
(היתפאר הגרון על החוצב בו): אם יתרכב
מסרא עם דנגיר ביה.

נגר פעל, סגר את הבריו | to bolt | verriegeln
תרג' יונה ב' ז' (הארץ בריחיה בעדי): ארעא
נגרת בתוקפאה עיל מיני.

נגר, נגרא ז', (1) חרש עץ Zimmer-
mann תוס' ב"ק ו' כיה: נכנס לחנותו של נגר
שלא ברשות יצאה בקעת ושפחה לו על פניו;
תרג' יש' מ' י"ט (חרש עץ): פסלא נגרא.

(2) בריח Riegel | bolt ביט פ"ח מ"ז: בדלת
ובנגר ובמנעול; תרג' שמי' כ"ז כ"ח (הבריו
התיכון): נגרא מציעאה.

נגר שגרא עוף הדוכיפת | wood-cock | Auerhahn
תרג' דב' י"ד י"ח (הדוכיפת): נגר טורא.

נגרות נ', חרושת עץ | carpenter's trade
Zimmermannhandwerk ירוש' ר"ה פ"א נ"ז
ע"ב: לנגר שהיו לו כלי נגרות.

נגיש פ"י, נגח | to gore | stoßen תרג' יביע שמי'
כ"א ל"ב (יגח שור): גשח טורא.

נגישן ע"י נגחן. תרג' יביע שמי' כ"א כ"ט (ואם
שור נגח הוא): ואין תור נגשן הוא.

נד"א ניכרין דברי אמת.

נדא ע"י נרא. ע"ז כ"ח ע"ב: אודרא דנדא.

נגח -- הגיח הפ', גירה לנגיחה | to stir up to
fighting | zum Stoßen reizen
כי יגח ולא שיגיחוהו.

נגחן, נגחא ת', מועד לנגיחה | a butter (ox)
stößiger (Ochs) ב"ק מ"ו ע"א: המוכר שור
לחבירו ונמצא נגחן; שם כ"ד ע"ב: תורא נגחנא.
נגיכא ת', יבש | dry | trocken תרג' יב"ע שמי'
י"ד כ"א (וישם את הים לחרבה): ושוי ית ימא
נגיבא.

נגידא נ', דרישה אל המתים | necromancy
Nekromantie גיט' נ"ז ע"א: אסקיה וכו' בנגידא.

נגיחה נ', נגיפה והדפה בקרן | goring | das
Stoßen ב"ב ב' ע"א: אין נגיחה אלא בקרן.

נגיגר שם מקום | Ortsname
ירוש' סוכה פ"א נ"ב ע"א: שהלך ר' יהושע בן
קרחא אצל ר' יוחנן בן נורי לנגיגר.

נגיפה נ', דחיפה והכאה | pushing | das
Stoßen מבי' משפ' ג"יב: בכלל נגיפה דחיה.

נגירותא נ', אורך אפים | forbearance | Lang-
mut תרג' משלי כ"ה מ"ו (באורך אפים):
בנגירותא.

נגישה נ', קריבה | addressing, drawing near
das Herantreten ירוש' סוטה פ"ח כ"ב ע"ב:
מה נגישה שנאמר להלן בלשון הקודש.

נגניגר ע"י נגיגר. ירוש' עיר' פ"א י"ט
ע"ג: שהלך ר' יהושע בן קרחא אצל ר' יוחנן
בן נורי לנגניגר; כלא' פ"א כ"ט ע"ב: לנגניגר.

נגם פ"י, פרס פרומה מן המאכל | to bite off
abbeissen מבי' פ"ג מ"ז: מהור שנגם מן
האוכל.

נגם פ"י, אכל | to eat, to dine | כ"ר פצ"א: יתבין
essen נגמון על פתורא דינאי מ"כא.

נגע -- נוגע בעדות עד שיש לו נגיעה ויחם לדבר
הנידון | an interested witness | befangener
Interessierter Zeuge ל"ד ע"א: דמיחוי
כנוגע בעדותו.

2) סוּחַב האניה *Schiffsschlepper* | dragger
 מוטה מ"ח ע"א: זמרא דנגרי.

נַגְדָא שם תנא *Name eines Tannai* | name of a Tannai
 ויקר פכ"ה: מסתברא טעמא דנגדא.

נַגְדָתָא נ"י, 1) ע"י משפוקית. ירוש' קיד' פ"א
 ס' ע"ב: מהו משכוכית וכו' ואית דאמרין נגדתא.
 2) מלקות *lashing* | *Geißelung* פס' נ"ב ע"א:
 ממנין אנגדתא.

נַגְדָה -- הַגְיָה חס', -- קרא בספר לשם תקון
 מעיות *to revise* | *korrigieren* בר' י"ג ע"א:
 בקורא להגיה.

נַגְדָה ס"י, 1) האיר *leuchten* | *shine* to shine
 יומא כ"ה ע"ב: אי הכי נגה לחו טובא.

2) החשיך היום *dunkel werden* | *to get dark*
 שבת י' ע"א: נגה לצלויי.

נַגְדָדוּ ו"ר, 1) אור *Licht* | *light* פס' ב' ע"א:
 נגהי נגהי ממש.

2) ערב *Abend* | *evening* פס' ד' ע"א: קרו
 נגהי ליליא.

נַגְדָבָא ת', יבש *trocken* | *dry* תרג' תה' ק"ב ז'
 (חרבות): ארעא נגובתא.

נַגְדָבָדוּ ג"י. יבשות *Trockenheit* | *dryness* חג'
 כ"ד ע"ב: וכו' יש נגובה לקדש.

נַגְדָד, נַגְדָדָא ז', מנהיג *Führer* | *leader* ספרא
 אחרי פרק י"ב פרשה ט': לא המשנה נגוד אלא
 המעשה נגוד; תרג' דה"א כ"ה ד' (בחר לנגיד):
 אתרעי לנגודא.

נַגְדָוּן, נַגְדָוּתָא נ"ר, מדינות הים *islands, sea-*
districts | *Inseln, ferne Länder* תרג' יש'
 מ"ב מ"ו (איים): לנגוון; תה' ס"ה ו' (יום
 רחוקים): ונגוון ימא דרחיקין מן יבשתא.

נַגְדָוּא ז', משקה מבושם *ge-* | *a spiced drink*
würztes Getränk ע"ז ל"ח ע"ב: נגוטא דחלא.

נַגְדָל ז', מי שהפסיד ע"י גזילה ותובע הפסדו
a complainant in a case of robbery | *der*
Kläger in einem Raubprozeß שבועות פ"ו
 מ"א: אלו נשבעים ונטלים השכיר והנגזל וכו'.

הַנְגִיב חס', 1) כנ"ל. חג' פ"ג מ"א (כבכ"ל): ומנגיב
 ומטביל.

2) הלך דרומה, הדרים *nach dem Süden gehen* | *to go south*
 עיר' נ"ג ע"ב: הנגיב
 למפיבשת.

נַחְנַב נחם', נתיבש *trocken* | *to hy dried up*
 ירוש' תענ' פ"ג ס"ז ע"א: וזרחה ההמה
 ונתנבבה הארץ.

נַגְדָּה פיעל, התנגד *sich widersetzen* | *to oppose*
 ילק' בר' כ"ג: לא זכה מנגדתו.

נַגְדָּה ס"י, 1) משך, מנע *ziehen, entziehen* | *to draw, to withdraw*
 ס"ח ע"ב: נגיבו מיניה
 מיכליה.

2) הכה *schlagen, geißeln* | *to lash* כתי' ל"ג
 ע"ב: אילמלי נגדוה לחנניה מישאל ועזריה
 סלחו לצלמא.

אֲנַגְדָּא אס', הלקה *to declare liable to lashes* |
geißeln lassen קיד' י"ב ע"ב: דרב מנגיד על
 דמקדש בשוקא.

אֲתַנְגְדָּה, אֲתַנְגִיד אתם', 1) נמשך ונתארך *ausgedehnt werden* | *to extend*
 תרג' יב"ע כמ' כ"ה ח':
 איתנגיד פרולא.

2) נלקה *gegeißelt werden* | *to be lashed*
 מכות י"א ע"ב: מוביה הטא וזיגוד מינגיד.
 3) מת *to die* | *sterben* כ"ב י' ע"ב: הלש
 ואינגיר.

נַגְדָא ז', 1) אורך *Länge* | *length* תרג' תה'
 כ"ג ו' (אורך ימים): נגדא דיומנא.

2) מרחק *distance* | *Ferne* ב"ר פ"א: לנגדא
 את נגיד לי.

3) זרם *Fluß (-lauf)* | *river-course* תרג' יש'
 מ"ד ד': נגדון דמיון.

נַגְדָא ז', מלקות *Geißelung* | *lashing* יומא
 כ"ג ע"א: פקיע - נגדא.

נַגְדָא ז', 1) מנהיג *Führer* | *leader* כ"ק נ"ב
 ע"א: כד רגיו רעיא על ענא עביר לנגדא
 סמותא.

נָבֵל פֿיעל -- שחט שלא כדון ועשה את הבהמה
to make an animal ritually forbidden
by unskillful slaughtering | *ein Tier durch
unvorschriftsmäßiges Schlachten zur*
נבלה *machen* תוס' ב"ק י' י"ז: המוסר בהמה לשחט
וניבלה.

נָבֵל פֿו דיבר בלשון שאינה נקיה
to talk obscenely | *obszöne Reden führen*
ע"א: כל המנבל פו מעמיקים לו גיחנם.

הַתְנַבֵּל חתפ' (1) התנוול והתכזה
to be disgraced | *sich verächtlich machen*
ע"א: מי גרם לך להתנבל וכו'.

(2) נשחטה הבהמה שלא כדון ונעשתה נבלה
to become ritually forbidden by unskillful
slaughtering | *durch unvorschriftsmäßiges
Schlachten rituell untauglich gemacht*
werden חול' פ"ז מ"ב: השוחט ונתנבלה בידו.
נָבֵל פֿע, הזורח והתלכלך | *be-*
to be soiled | *schmutzt werden* ירוש' כלא' פ"ט ל"ב ע"א:
דלא ינבלון מאנוי.

נִבְעָה ג', מין צמח | *a plant | eine Pflanze* ירוש'
נר' פ"ז מ"ז ע"ב: במיני אפומלייא כגון נבעה וכו'.

נָבַר פֿי, כרסם | *wählen | to dig* ב"ק י"ז ע"ב:
נובר באשפה.

נִבְרָא ע"י נִבְרָאָה, שבת ל' ע"ב: נברא בר
קורא.

נִבְרָכַת ג', בריכת כוכמים - *Wash-pond | Wasch-*
teich מ"ק פ"א מ"ז: עושין נברכת במועד.

נִבְרָשֶׁת ג', מנורה, עששית | *Lampe | lamp* יומא
פ"ג מ"ז: הילני אמו עשתה נברשת.

נִבְאָנָא ז', חרוץ | *Graben | eleft* ערב' כ"ה ע"א:
הנהו נגאני דארעא.

נָבַב פֿע, היה יבש | *trocken sein* to be dry ע"ז
פ"ה מ"ד: כדי שיסתום ויגוב.

נָבַב פֿיעל, ייבש | *trocknen | to dry* ויק"ר פכ"ה:
אדם מכבס כמותו בימות הגשמים כמה יגיעות
הוא יגע עד שלא ינגבה.

נְבוֹלָא ז', נבל | *mean person | gemeiner Mensch*
ירוש' מכות פ"ב ל"א ע"ב: אית נבולין מגין וכו'.

נְבוֹתָא ע"י נְבוֹאוֹת. תרג' יביע במ' י"א כ"ט:
רוח נבוותיה.
נָבַח פֿע, (1) חרץ הכלב לשונו | *bark | bellen*
פס' ק"ג ע"א: דלא נבח כלבא.
(2) פטטט | *blab | schwatzen* to blab מ"ג ע"א:
מנבח נבוחי.

נִבְחַ פֿעל, (1) כניל 1. ב"ר פ"ט: קל כלביא מנבחין.
(2) השמיע קול צרוד | *to produce a dull sound*
dumpfen Schall hervorbringen ביצה י"ד ע"א:
תבלין נבוחי מנבח קליהו.

(נבט) הִבִּיט חפ' -- האיר | *illumine | be-*
leuchten תרג' שני אס' א' ב': נשפך כמים
ומביט לביט.

נָבַט פֿע, צף וצמח | *empor-*
to sprout, to grow | *kommen* מ"ק י"ח ע"ב: הרר נבט.

נָבַט ארץ נבוית | *Nabataea | Nabatāa* תרג' יש'
ס' ז' (אילי נבוית): דכרי דנבט.

(נבי) אִתְנַבֵּי, אִינְבֵי אתפ', התנבא וחזה
to prophesy | *prophезелен* מג' י"ד ע"ב:
ובמקום דקאי ירמיהו היכי מיתנביא איהו; ב"ב
ט"ו ע"ב: אינבוי אינבוי לאומות העולם.

נְבִיאֻתָא, נְבִיאֻתָא ג', חזון ונבואה | *propheey*
Prophetle עיר' ס' ע"ב: אין אילו אלא דברי
נביאות; ב"ב ט"ו ע"ב: עיקר נביאותיהו.

נָבִיחָה ג', עלי האילן | *Laub | leaves* ע"ז מ"ח ע"ב:
מפני שהנביח נושרת עליהו.

נְבוֹתָא ע"י נְבוֹאוֹת. תרג' ירוש' במ' כ"ד כ"א
(משלו): מתל נבויתיה.

נְבוֹיָא ע"י נְבוֹיָה. מעילה פ"ג מ"ח (בבבלי): לא
בשפויי ולא כנבייא.

נְבִילָא, נְבִילָתָא ג', נבלה, פנר | *carrian | Aas*
תרג' ויק' כ"ב ח' (נבלה): נבולא; פס' ק"ג ע"א:
פשוט נבולתא וכו'.

נְבִירו ע"י נְמִירִי, ירוש' ב"ב פ"ג י"ד ע"א: שלומי
ונבירו.

נ"א נוסחא אחרינא.

נָא מה'ג, אני I | ירושי ברי' פ"ד ו' ע"א: ונא אמרית.

נָאנָא ו', פיה soot | Ruß איכ"ר ד' ח' (שחור): נאנא.

נָאנְרִי ע"י נָד. סוטה מ"ה ע"ב: רישא דנאדרי ונפיל.

נָאָה ת', יפה handsome | schön שבת קל"ג ע"ב: סוכה נאה.

נָאָה פיעל, הירר וקישט schmücken | to decorate סוכה י' ע"א: לנאותה כשירה.

נָנָה נפ', הִתְנַאָה התפ', התקשט, התהדר to adorn oneself | sich schmücken נז' ב' ע"ב: אנאה לפניו: שבת קל"ג ע"ב: התנאה לפניו במצוות עשה לפניו סוכה נאה ולולב נאה.

נָאִים ע"י נָם. פס' ק"ב ע"ב: מינם קא נאים מר.

נָאָלָא ת', ממורך rasend | furious שבת מ"ט ע"ב: ירוד נאלא.

נָאנְאִי (1) ו', כלב dog | Hund סוטה מ"ב ע"ב: וחד נאנאי.

(2) שם איש männlicher | a man's name Name יב' סיו ע"ב: נאנאי בריה דרב יוסף.

נָאָף -- הִנְאִיף הס', סייע לזנות lascivious talk | to cause illicit intercourse | zum Ehebruch verhelfen מיז ע"ב: אזוהרה לעוקב אחר נואף מגין תלמוד לומר לא תנאף לא תנאף.

נָאָן -- הִתְנַאָן החס', נתקלל ונתגדף to be insulted | gelästert werden מדר תה' ע"ד: שמתחרף ומתנאץ בעולם.

נָאָקָה י-- נקבת הגמל she-camel | Kamelweibchen כלי' פכ"ג מ"ב: אוכף של נאקה.

נָאָתָא נ', ארוכה שעל גבי המכה scurf | Schorf ב"ק פ"ה ע"ד: גרגותני נאתא כריכתא.

נָבֶאָרָא ו', סיב bast | Bast שבת צ' ע"ב: דיקלא דחד נבארא.

נָבָג פ"ע, נתגלה an | to come to the surface der Oberfläche erscheinen פ"ב ע"א: קברה וחדר נבוג.

נָבָנָא ו', ענף twig | Zweig פס' ע"ד ע"א: נבנא בר שתא.

נָבָנָא ע"י אָנָבָנָא. ברי' נ"א ע"ב כל האי נבנא וכו'. נָבָה פיעל, ע"י לָבָה. תוס' ב"ק ו' כ"ב: כרי' לנבות וכו'.

נָבִוּאָתָא ע"י נְבִיאָוֹת. תרג' יב"ע במ' י"א כ"ה: רוח נבואתא. נבוי' נבלה וטרפה.

נָבִוּל ו', כנוי לחג של עכו"ם (disgrace), heathen festival | Kakophemie für Götzenverehrung ב"ר פכ"ז: יום נבול של נילוס היה.

נָבִוּל פָה לשון שאינה נקיה lascivious talk | unkeusche Rede ויק"ר פכ"ד: ערות דבור זה נבול הפה.

מְתַקְנָתָא נ', הלכה מתוקנת ומאוששת *firm*

לית איסור דמתמתקן. *solution | begründete Halacha* ע"א:

לא משכחת לה מתקנתא אלא או לר' אליעזר וכו'.

מְתַרוֹתָא נ', משרה *infusion | Aufguß* תרג'

במ' ו' ג' (משרת ענבים); מתרות עינבין.

מְתַרְבָּא ע"י מ'תְּרָבָא. תרג' במ' ל' י' (וגרושה):

מתרכא.

מְתַרְמָרוּתָא נ', ביוזי *contempt | Ver-*

achtung תרג' תה' ב"ב ז' (ובוזי עס):

מתרמרמותא דעממי.

מְתַרְצָתָא נ', גירסא נכונה *sustained version*

zuverlässige Lesart שבת קכ"א ע"ב: מאן נימא

לן דהא מתרצתא היא דילמא משבשתא היא.

אֲתַמְתֵּק אַתְּפִי, ע"י הִתְמַתֵּק. תרג' דה"ב י"ג ה':

לית איסור דמתמתקן.

מְתַקוּלָתָא נ', 1) משקולת, אנך *plummet | Setz-*

wage תרג' איוב ל"ח ה' (מי נטה עליה קו):

מן מתח עלה מתקולתא.

2) ע"י מְתַקֵּל. פס' נ' ע"ב: שחר אשתו

מתקולתא.

מְתַקֵּל ז', מכשול *stumbling, offense | Anstoß*

תרג' יש' ח' י"ד (צור מכשול): ב"ף מתקל.

מְתַקֵּל, מְתַקְלָא ז', משקל *weight | Gewicht*

תרג' שמי' ל' ל"ד (כד כבד): מתקל במתקל;

בכורות נ' ע"א: במתקלא דדינרא.

מתכוליתא. מתכילתא נ', לפתן | *relish*

Zakost ס' מ'ג ע'א: קריבו ל' מתכולתא: שבת ע'ז ע'ב: מתכוליתא.

מתכת נ', סוג הדוממים המותכים באש | *metal*

Metall כ'ל' ס'יג מ'ז: עץ המשמש את המתכת.

מתיל מה תלמוד לומר.

מתל ס'י (1) השוה | *vergleichen* to compare

ירוש' דמ' ס'א כ'א ע'ד: מאן מתל לך עם תכליא.

(2) דיכר במשלים | *to speak metaphorically*

Gleichnisrede führen תרג' יח' י"ב כ"ב (ולא ימשלו אותו עור): ולא ימתלן יהיה עור.

אמתיל אס' (1) משל משלים | *to speak metaphori-*

in Gleichnissen reden cally | תרג' יח' כ'א

ה' (ממשל משלים): ממתיל מתליון.

(2) חר חידות | *Rätsel* to propound a riddle

aufgeben תרג' שני אסת' א' ג' אמתיל לך תלחא מתליון.

אתמתל אתס' נשתהו | *ver-* to be compared

glichen werden תרג' תה' כ'ח א' (ונמשלתי עם

יורדי בור): ואתמתלית עם נחתי גובא.

מתל מתלא ו' (1) משל | *parable, hyword*

Gleichnis, Sprichwort ירוש' דמ' ס'א כ'א

ע'ד: דמתליון לה מתל בגלילא: סנה' ס'ד כ'ב

ע'ב: מתלא אמר הו' ראש לשועלים ולא זנב

לאריות.

(2) ע'י אמתלא. ירוש' כת' ס'ב כ'ז ע'ג:

הביאה אתלא לדבריה.

מתלא ע'י מתולא. תרג' במ' כ'א כ'ז

(המושלים): מתליא.

מתן ס'ע. היה מונח זמן רב | *to lie over* (for

liegen bleiben | (opening) טהר' ס'ט מ'ה:

חמניה זיתים בכושש שימתנו וכו'.

המתין חס' (1) כניל' מכש' מ'ז מ'ב: המעלה את

האגודות וכו' לגג בשביל שימתינו.

(2) חכה | *to wait | warten* חס' מ'ה:

ממתנים לו עד הערב.

(3) היה מתון | *überlegt* to be slow, patient

gelassen sein אדרינ' ס'א: שוהא אדם ממתין

בדבריו ואל יהיה מקפיד וכו'.

מתן ס'ע. אמתין אס' ע'י המתין 2. תרג' איוב

ל'ב ד' (חכה): מתן יב' צ'א ע'ב: איבעי לה

לאמתניו.

מתנא ו' (1) מתנה | *gift | Geschenk* תרג' יב' ע

בר' כ"ג י"א (נתתי לך): לך יהבתי למתנא.

(2) שם אמורא | *Name eines Amoräers*

etnes Amoräers חול' מ'ב ע'ב: מתנא אמר

שמואל.

מתנא. מתנה ו' חבל | *Strick | rope* עיר' ל'ד

ע'א: כוואת ומתנא: ב"ב פ"ט ע'א: קנה ומתנה.

מתנה י- זריקת דם על המזבח | *sprinkling the*

blood on the altar | Sprengung des Blutes

auf den Altar זכח' ס'ה מ'ג: ודמן מעון ארבע

מתנות על ארבע קרנות.

מתני. מתניין ו' מלמד משנה | *teacher of the*

Mishnah | Mischnaelehrer כת' ח' ע'ב: מקרי

בניה דריש לקיש הוה ואמרי לה מתני בניה

דריש לקיש הוה: ירוש' חג' ס'א ע'ז ע'ג:

לא ספר ולא מתניין.

מתניתא ע'י משנה 2. ב'ק פ'ח ע'ב: אנא מתניתא

ידענא דתנן וכו'.

מתנתא נ' מתנה | *donation | Gabe* כ'ב מ' ע'א:

מתנתא טמירתא.

מתק מאן תנא קמא.

מתק ס'על. הוסיף מתיקות ועריבות, חיבל | *to*

sweeten, to season | versüßen, schmackhaft

machen במיר' ס'יג: חרדל צריך למתק.

המתיק חס' -- כניל' שהשיר ה' מ'ז: והמתיק

להם הקביה את הריבור.

המתק התס' נעשה מתוק וערב | *to become*

sweet | süß, angenehm werden ירוש' ע'ז

ס'ב מ'ב ע'א: שהמים וכו' מתמתקין.

מתק פעל. מצץ | *saugen | to suck* ע'ז י"ח ע'ב:

טמש בהא ומתק בהא.

מְתִיבְתָּא נ', (1) ישיבה, בית מדרש, college, academy | Lehrhaus, Akademie
: יב ע"ב: רש מתבבא.

(2) תשובה, ראייה Einwand | answer, argument
ירוש' גימ' פ"ח מ"ט ע"ג: כל אילין מתבבא
דהוה ר' זעורא משיב.

מְתִיָּה שם אמורא Name of an Amora | elnes Amoräers
: ע"ד: ר' מתיה מן דבחרתה.

מְתִיכְלָא ז', **מְתִיכְלָתָא** נ', כיור basin | Becken
תרנ' איוב מ"א כ"ג (כמקרה): היך
מתיכלא; חול' מ"ו ע"ב: מתיכלתא דמיא פשויר.

מְתִין ע"י **מְתוֹן**, תרג' יביע במ' ט' ח': בקצת
מנהון הוה משה מתין וכו' דהוו דינ' נפשטא
ובקצתהון הוה משה זרין וכו' דהוו דינ' ממונא.

מְתִינָא נ', ישוב הדעת Überlegung | deliberation
ב"ר פס"ז: בא לו עשו במתינה.

מְתִינּוּת נ', אטיות Langsamkeit | slow motion
ב"ר פ"י: סיבבן דרך ארוכה ובמתינות.

מְתִינְתָּא נ', תקוה, תוחלת Hoffnung | hope
תרג' איוב י"ז מ"ו (ותקותי מי ישורנה): ומתינתי
מן יסכינה.

מְתִיק ת', עיב, מתוק süß | sweet מנ' ו' ע"א:
דמתיקי פירא.

מְתִיקָה נ', (1) מותק, טעם מתוק, דבר מתוק
Süßigkeit | sweet taste, sweets ב"ק פ"ד ע"א:
דבש וכל מיני מתיקה.

(2) לפתן Zukost | relish ב"מ פ"ז מ"א: מקום
שנהגו וכו' לספק במתיקה יספק.

מְתִירְקָנָה ע"י **מְתִירְקָנִי**, ירוש' ע"ז פ"א ל"ט
ס"ג: מתירקנה וכו'.

מְתִיָּה, **מְתִיבָא** ז', יציקת מתכת, מסכה cast
metal, molten image | Metallguß, gegossenes
Bild תרג' מליא ז' מ"ז (מוצק נהושת): מתך
נחשא; דב' ב' י"ב (מסכה): מתבא.

Griechische מנ' פ"ד מ"ד: לא יקרא למתורגמן
יותר מפסוק אחד.

מְתִרְיָן זר, גבולות Grenzen | frontiers ויק'ר
פכ"ז: הניע למתורין שלו.

מְתִישְׁעָא ת', פי תשעה neunfach | ninefold ירוש'
שב"י פ"א ל"ג ע"ב: חשבון מתושע.

מְתִיחַ פיעל, פירס, ריקע to extend, to stretch
ausdehnen, spannen מויק פ"א מ"ח: מסרגין
את המשות וכו' ממתיחין וכו'.

נְתִיחַ נפ', **נְתִיחָא** נפס', נפרס ונתפשט to be
stretched | ausgespannt werden סנה' ל"ח
ע"א: נמתחו אבריו; תנח' ח"י ג': והיו הולכין
זמתמתיחין.

מְתִיחַ פ"י, **מְתִיחַ** פעל, **אֲמְתִיחַ** אפ', ע"י **מְתִיחַ**.
תרג' תה' ק"ד ב' (נוטה שמים): דמתח שמיא;
ב"מ ק"ז ע"ב: ממתיח להו אשלייהו; שם:
אמתוחי אשליהן.

אֲתִמְתִּיחַ אתפ', ע"י **נְתִיחָא**, תרג' איוב מ"ו כ"ט
(ולא ימה לארץ מנלם): ולא יתמתח לארעא
מנהון.

מְתִיחָא ז', (1) התפשטות Ausdehnung | extension
תרג' תה' י"ט ה' (קום): מתח ענינהון.

(2) יתר Pflock | tent-pin תרג' יביע שב'
ל"ח ב' (היתדות): מתחיא.

(3) מיתר הקשת Bogensehne | bow-string
ויק'ר פ"ח: מתחי גירא.

מְתִיחָלָא ז', קליפת הנרעין the calyx surrounding
Blüten- the date in its early stage כת' ע"ז
schelde ע"ב: מתחלל דדיקלא סומקא.

מְתִיחָא נ', מיתוח Ausdehnung | stretching
גימ' פ"ח ע"א: מתחא דמגילתא.

מְתִיָּא שם תנא Name eines Tannai | Tannaiten
אבות פ"ד מ"ו: ר' מתיא בן חרש
אומר.

מְתִיב אֲפִין ע"י **מִסְב אֲפִין**, תרג' יביע ב'ר'
ד' ח': מתב אפין.

מַתְּבָרָא ז', משברי ים *breakers | Brandung*
 תרג' תה' מ"ב ח' (משבריך וגל'ך); מתברייך
 וגליליך.

מַתְּגָּ פיעל, שם מתג ורמן *to bridle | zäumen*
 פסיק' זכור כ"ד ע"ב; הסוס הזה את מכתנו
 וכו'.

מַתְּנִיבָתָא נ"י, מושב *seat | Sitz* תרג' שופ' ה'
 י"א: מתובת מוכסין.

מַתְּנִי ז', תשוקה *Lust, Verlangen* | desire תרג'
 יב"ע בר' ג' ט"ז (תשוקהך); מתויד.

מַתְּנִיךְ מה"י, מפני, על ידי, בסבת *since, through, because of | weil, durch, infolge*
 ע"א: מתוך שהותרה הוצאה לצורך וכו'; פס' נ'
 ע"ב: מתוך שלא לשמה בא לשמה.

מַתְּנִיכָא ז', ממשל משלים *poet | Spruchdichter*
 תרג' יב"ע במ' כ"א כ"ז (המושלים); מתוליא.

מַתְּנִינִי ת', שיש בו תולעים *wormy | wurmig*
 ב"ב פ"ו מ"ב: תאנים מקבל עליו עשר מתולעות
 למאה.

מַתְּנִי (1) ת', מיושב בדעתו, בלתי נחפז *considerate, careful | sorgfältig, überlegt, gelassen*
 אבות פ"א מ"א: הו מתונין ברין.

(2) שם אמורא *Name | name of an Amora*
eines Amoräers ב"ק צ"ו ע"א: דא"ר מתון א"ר
 יהושע בן לוי.

מַתְּנִינָא, **מַתְּנִינָא** נ"י, טחב *moisture | Feuch-*
tigkeit ב"ב י"ח ע"א: מתונתא קשה לכותל; שם
 י"ט ע"א: היוקא דמתונא.

מַתְּנִינִי ז', (1) מליץ *interpreter | Dolmetscher*
 איכ"ר א' י"ג: ויאמר וכו' למתורגמן ויאמר
 המתורגמן.

(2) מתרגם קריאת התורה בבית הכנסת לארמית
 או יונית *translator (into Chaldaic or Greek)*
of the Biblical portion read at service |
Übersetzer des in der Synagoge verlesenen
Pentateuchabschnittes ins Aramäische oder

מת - 1. מת מצוה (1) מי שמת ואין קרוביו
 ידועים והכל חייבים לשפל כקבורתו *a dead person whose relatives are unknown and whose burial is obligatory on everybody | ein Toter, von dem kein Verwandter anwesend ist und dessen Bestattung jedem obliegt*
 ברכ' י"ט ע"א וע"ב: לאחרתו הוא דאינו מטמא
 אבל מטמא הוא למת מצוה.

(2) קרוב מבני המשפחה ששאר הקרובים חייבים
 לשפל בקבורתו *relations whom one is obliged to bury | Verwandter dessen Bestattung obliegt*
 ע"א: כמה דברים אמורים בחמשה מתי מצוה
 אבל על אביו ואמו שבעה ושלשים.

מַתָּא נ"י, מקום, עיר *place, town | Ort, Stadt*
 ב"מ ע"ה ע"ב: דביש ליה בהאי מתא ולא אויל
 למתא אחרית.

מַתָּאי אחד מתלמידי ישו הנוצרי *Matthew, a disciple of Jesus | Matthäus, Schüler von Jesus*
 סנה' מ"ג ע"א (עפ"י קונטרס השמשות
 השם): חמשה תלמידים היו לו לישו מתאי וכו'.
מַתָּאִים ז', ראש הלולב המורכב משני עלים
central rib of a branch of palm-leaves | die zweiblättrige Spitze des Palmzweiges
 ירוש' מוכה פ"ג נ"ג ע"ג: נחלק המתאים כמי
 שנפרדו העלים.

מַתָּאימות - השנים הטוחנות *molar teeth | Backenzähne*
 ספרא אמור פרק ו' פרשה ז': אין
 בודקין מן המתאימות ולפנים.

מַתָּאכְלָא ז', מחרוזת *string | Schnur* ב"ב פ"ו
 ע"א: מתאכלי דתומי.

מַתָּאָרָא ז', אוד לגריפה *poker | Schürhaken*
 תג' ד' ע"ב: הות נקיטא מתארא בידה וחות
 קא שגרא ומחריא תנורא.

מַתְּבָּרָא ע"י מַשְׁבָּר, תרג' שמי' א' ט"ז (על
 האכנים); על מתברא.

מִשְׁרָעָא ז', מקום חלקלק | slippery spot
schlüpfriger Ort תרג' יר' כיג י"ב (כחלקלקות):
 כמשרועין.

מִשְׁרֵי **מִשְׁרֵיתָא** ג', מחנה | Lager camp
 תרג' יב"ע שמי' י"ד כ' (ולא קרב זה אל זה):
 ולא קבלא משרי כל קבל משרי; תרג' בר' ל"ב
 ט' (אל המחנה האחת): למשריתא חדא.

מִשְׁרֵיָא שם אמורא | name of an Amora
Name eines Amoräers בר' ו' ע"א: א"ל רב
 משרשיא לבניה.

מִשְׁשָׁא **מִשְׁשָׁא** ע"י מִשְׁשָׁא תרג' איכה ב' י"ד:
 ולית מִשְׁשָׁא לנבואתהוון; שבז קניב עיב: נששיה
 חזייה דאית ביה מִשְׁשָׁא.

מִשְׁתָּאֵל ז', קוסם | fortune-teller
Wahrsager תרג' יש' ג' ב' (קסם): משתאל.

מִשְׁתָּתָא ז', יסוד | foundation
Fundament תרג' ירוש' בר' ל' י"א: דעתיד למגדעא משתויהון.

מִשְׁתָּקָא ז', שתיקה | silence
das Schweigen מגי' י"ח ע"א: מלה בסלע משתקא בתרינ.

מִשְׁתָּתָא ג', משתה | wedding feast
Hochzeit **zellsmahl** איכ"ר א' ז': שבעה יומין דמשתותא.

מִשְׁתִּי ג', ארג | web
Gewebe שמו"ר פמ"ב:
 משתי בישתא אשתיתון.

מִשְׁתִּי **מִשְׁתִּיָא** ז', שתיה | drinking
das Trinken **ken** תרג' יח' ל"ד י"ב: משתי שמשויבון; דחייב
 ט' כ' (כלי משקה): מאני משתיא.

מִשְׁתִּית ג', יסוד | foundation
Fundament בר' פמ"ה: משתיתו ויסודו.

מִשְׁתִּיתָא ע"י מִשְׁתִּי תרג' שופ' ט"ז י"ג
 (המכסת): משתי.

מִשְׁתִּמְדָּע ז', רע וידיד | acquaintance, friend
Freund תרג' תה' קמ"ב ה' (ואין לי מכיר):
 לית לי משתמדע.

מִשְׁתַּמְיָה ע"י דְּיִבְיָט ירוש' עיר' פ"י כ"ו
 ע"ד: דיובית - משתמיהה.

מ"ת מתן תורה.

מִשְׁפָּא ג', מטעמת | wine-sample
Kostprobe (v. Wein) בר' פל"ח: הא משפו דכולא בישא.

מִשְׁפָּדָא ז', שפופרת להבנסת נוזלים לתוך כלי צר
funnel | **Trichter** אבות פ"ה מ"י: משפד
 שמכנים כזו ומוציא כזו.

מִשְׁפָּדָא ז', מפל מים | torrent
Sturzbach תרג' רב' ד' מ"ט (אשדות הסגה): משפד מרמתא.

מִשְׁפָּלָת ג', מין כל | a basket
ein Korb פכ"ד מ"ט: שלש משפלות חן של זבל וכו' של
 תבן וכו'.

מִשְׁפָּקָא ז', קליפת הצב | shell
Muschel ע"ז כ"ה ע"ב: משקרי חלווני.

מִשְׁקָא ז', משקה | drink
Trunk קהל"ר ט' ט':
 חד משקוי חמים.

מִשְׁקָפָא ג', חבורה | bruise
Beule תרג' שמי' כ"א (חבורה תחת חבורה): משקופי חלף
 משקופי.

מִשְׁקָא ז', משקה | drink
Trunk תרג' ויק' י"א ל"ד (משקה): משקיא; (יב"ע שם:
 משקי).

מִשְׁרָא ז', ערונה | garden-bed
Beet בכורות ח' ע"ב: משרא דסביני וכו' ומי איכא משרא
 דסביני.

מחנה | Lager
camp תרג' יש' ז' כ"ה: בית
 משרי ערין.

מִשְׁרָה י-1 שריה במים | steeping
das Eln **welchen** ב"ק ק"ב ע"א: לאכלה ולא למשרה
 לאכלה ולא לכבוסה.

בריכה לכביסה | a pond for steeping flax
Waschteich etc. ב"ב ק"ב ע"א: מרחיקון את
 המשרה מן חירק.

מִשְׁרָא ז', תחנה | resting place
Rast תרג' תה' י"ט ח': משרוי זיהרא.

מִשְׁרָאָא שם מקום בבבל | name of a place in
Babylonia | **Ort in Babylonien** ב"מ ק"ז
 ע"ב: בני משרואיא.

מִשְׁמַעְתָּא ע"י **שְׁמַעְתָּא**. נדה כ' ע"א: דליביה כמשמעתיה.

מִשְׁמַרְהָ — אשמורה *Nachtwache* | *wache* כר' ג' ע"א: משמרה ראשונה.

מִשְׁמַרְתָּ ג', מסננת *filter* | *Filter* אבות פ"ה מ"ו: משמרת שמוציאה את היין וקולשת את השמרים.

מִשְׁמַשׁ פ"י, (1) משש וגישש *to touch* | *fasten* ב"מ כ"א ע"ב: אדם עשוי למשמש בכינו בכל שעה.

(2) בחן *to examine* | *prüfen* ע"ב: י"ג ע"ב: ימשמש במעשיו.

מִשְׁמַשׁ וְבָא הלך וקרב *to come near* | *näher* *kommen* ירוש' גדר' פ"ג ל"ח ע"א: דליקה ממשמשת ובאה.

מִשְׁמַשׁ ז', ממשות, עצמיות *substance* | *Sub-* *stanz* ירוש' בר' פ"ו ע"ד: מים אין משמשן קיים.

מִשְׁמַשְׁנָא ז', משרת, שמש *servant* | *Diener* ויקר' פכ"ח: אמר רבי למשמשני.

מִשְׁמַשְׁנִית ג', גנבית *thief* | *Dieb* ב"ר פ"ע"ד: היה מכירה שהיא משמשנית.

מִשְׁנָה ג', (1) למוד *study* | *Studium* אבות פ"ג מ"ז: תקפה עליו משנתו.

(2) קובץ ההלכות מיסודו של ר' יהודה הנשיא *Mishnah, the collection of oral laws* edited by R. Judah ha-Nasi | *Mischna, Kodex der mündlichen Lehre, redigiert von R. Jehuda ha-Nasi* אסת"ר א' ב': ששת סדרי משנה.

מִשְׁנָה ז', מלמד, מורה *teacher* | *Lehrer* ויקר' פ"ח: סופרים ומשנים שהי מלמדין את התינוקות באמונה.

מִשְׁנִיחָא, **מִשְׁנִיחָא** ג', פזול העינים. שאין שתיהן מביטות בכיוון אחר *squinting* | *das Schle'en* בכורות מ ד ע"א: מבלבליא מתכלול משניותא מבעינו: שם: משום משניותא.

מִשְׁכּוּן, **מִשְׁכּוּנָא** ז', עכש, ערבון *pledge* | *Pfand* ב"מ פ"א ע"ב: המלוה את חבירו על המשכון ואבר המשכון וכו': תרג' יח' י"ח ט"ז (חבול לא חבל): משכונא לא נמיב.

מִשְׁכֵּן פ"י, לקח עכוס *to take a pledge* | *pfänden* ב"מ ק"ג ע"ב: שליח בית דין שבא למשכנו.

הַתְּמַשְׁכֵּן חתם, נלקח לעכוס *to be seized as a pledge* | *gepfändet werden* והמשכן יחמשכנו.

מִשְׁ-נָתָא ג', משכון, אפותיקי *mortgaging* | *Verpfändung* ב"מ ס"ח ע"א: סתם משכנתא שתא.

מִשְׁלָדִי תי, עיף *tired* | *müde* תרג' בר' כ"ה ל' (עיף): משלהי.

מִשְׁלַחַת — שליחות *mission* | *Sendung, Auftrag* במ"ר פ"ד: והיה זריו במשלחתו.

מִשְׁלִיא ע"י **מִשְׁלִיא**. תרג' ש"א ב' י"ג (והמולג): משליא.

מִשְׁלֵם ז', קץ *end* | *Ende* ב"מ ט"ז ע"ב: במשלם שניא אילין.

מִשְׁמָדוֹת ג', המרת דת *apostasy* | *Abtrünnigkeit* (vom Gesetz) ילקי שמי' ר"א: משמדות ססולות [פוסלת] בססה.

מִשְׁמָדִיג שם מקום *name of a place* | *Ortsname* ר"ה כ"ג ע"א: פרוותא דמשמהיג.

מִשְׁמוּטָא ז', גנב *thief* | *Dieb* ע"ז מ"ו ע"ב: הכא במאי עסקינן במשמוטא בעלמא.

מִשְׁמוּשׁ ז', (1) מישוש *touch* | *das Tasten* ב"ר פ"ב: משמוש ידים.

(2) שימוש *use* | *Benutzung* עוקצ' פ"א מ"ה: רוצ' במשמושן.

מִשְׁמָע — (1) ציות, משמעת *obedience* | *Ge-* *horsam* ספרי ברכה שני: אין לך משמע גדול מזה שנאמר ויעשו כאשר צוה ה'.

(2) פשט *ordinary sense* | *der einfache Wort-sinn* יומא פ"א ע"א: מזבח כמשמעו.

acquired | *Besitzergreifung eines Gegen-*
standes durch *Ansichziehen desselben*
פ"א מ"ד: בהמה דקה נקנית במשיכה.

מְשִׁיכָא ז', כיור *basin | Becken* חול' מ"ז
ע"כ: משיכותא דמיא.

מְשִׁיכָא ז', כנ"ל. ב"מ פ"ד ע"כ: שיתין משיכלי
דמיא.

(2) מין בגד *a sort of cloak | ein Kleid* ויק"ר
פכ"ג: שמיכה וכו' - במשיכלא.

מְשִׁיכָא ז', מולג *fork | Gabel* תרג' ש"א ב'
י"ד (כל אשר יעלה המולג): כל דמסקי משיליא.

מְשִׁיכָא ז', פקידות, משרה *office | Amt* יב'
מ"ה ע"כ: כל משימות שאתה משים אל יהו
אלא מקרב אחיך.

מְשִׁיכָא ז', מירוח *embrocation | Einreibung*
שבת ע"ז ע"כ: ולובן של ביצה כרי ליתן במשיפה
של קילור כדי לשון במים.

מְשִׁיכָא ז', מחנה *camp | Lager* תרג' יב"ע כמ'
ד' מ"ז (מחנה ראובן): משיירית ראובן.

מְשִׁיכָא - קנה ע"י משיכה *to take possession by*
drawing an object | von einem Gegenstan-
de durch Ansichziehen desselben Besitz er-
greifen ב"מ פ"ד מ"ב: משך הימנו פירות.

מְשִׁיכָא ז', משך *to draw | ziehen* (1) הפ' ירוש'
כלא' פ"ח ל"א ע"כ: הנהיגה המשיכה.

(2) העביר מים *to conduct water | (Wasser)*
leiten ירוש' מ"ק פ"א פ' ע"כ: חמשיך המעון
לתוכה.

מְשִׁיכָא ז', עור *hide, skin | Haut, Fell*
ירוש' נד' פ"ג ל"ז ע"כ: משך דחיון תנח' כרי
ז': הרין ערקא מן הרין משכא: תרג' ויק' י"ג ג'
(מעור בשור): ממשך בשרית.

מְשִׁיכָא, משכּוּבִיתָא ז', השה שהולך
בראש העדר *bell-wether | Lethammel* ב"ק
נ"ב ע"כ: המוכר עדר לחבירו כיון ששמר לו
משכּוּבִיתָא קנה: תרג' יב"ע כרי' ל' מ' (פני
הצאן): משכּוּבִיתָא.

אֲמִישִׁי אפ", שרה במים *to dip in | eintauchen*
כ"ב קנ"ג ע"כ: אמשיהו למניה דרבא במיא.

מְשִׁיכָא ע"י מְשִׁיכָא. תרג' כרי' י"ד (הפליט):
משיכא.

מְשִׁיכָא ז', מסלט והצלה *deliverance | Ret-*
tung תרג' עוב' א' י"ז (פליטה): משיכא.

מְשִׁיכָא ע"י מְשִׁיכָא. תרג' יה' ח' כ"ב (שריד
ופליט): שאר ומשיכא.

מְשִׁיכָא - הגואל המקווה *the Messiah, the*
future redeemer of Israel | Messias, der er-
hoffte Erlöser כרי' ל"ד ע"כ: כל הנביאים כולן
לא נתנבאו אלא לימות המשיח.

מְשִׁיכָא ז', (1) כנ"ל. מנהר' נ"א ע"כ: הלכתא
למשיחא.

(2) משוח למלכות *anointed | Gesalbter* תרג'
ש"א כ"ד ו' (משיח ה'): משיחא דה'.

(3) חבל *rope | Strick* ירוש' כח' פ"ב ל"ה
ע"כ: יבון משיחא בריגליו.

מְשִׁיכָא ז', (1) סיכה בשמן *anointing | das Sal-*
ben במ"ד פ"ב: משיחת אהרן כיצד.

(2) פתיל *cord | Seil, Schnur* כלי' פכ"א מ"ג:
בחוש ובמשיחה.

מְשִׁיכָא ז', כהונה גדולה *highpriesthood |*
Hohepriesterwürde חור' פ"ג מ"א: כהן משיח
וכו' עבר ממשיחותו.

מְשִׁיכָא ז', חבל, משיח *rope | Strick* ירוש'
כלא' פ"ט ל"ב ע"כ: יבון משיחא ברגליו.

מְשִׁיכָא ז', משאלה *request | das Verlangen*
תרג' תח' ל"ז ד' (משאלת לבך): משיילי ליבך.

מְשִׁיכָא ז', (1) פעולת המושך *drawing | das*
Ziehen ירוש' ב"ק פ"ז ע"כ: משיחת המחת.

(2) לקיחת הלב *persuasion | Überredung* במ"ר
פ"ח: ויקח קרח וכו' אין ויקח אלא משיכת
דברים רבים.

(3) צורת קנין במטלטלים *taking possession by*
drawing towards oneself the object to be

מְשֻׁשׁוֹת עי' גְּמֻשׁוֹת. 'רוש' פאה פ'ה כ' עיד:
משושות וכו' שהן כמשמשין ובאין.

מְשֻׁזָּב ז', פליט *Flüchtling* | *refugee* תרג' רב'
ג' ג' (שריד): משויב.

מְשַׁח פ"י, (1) כך בשמן *salben* | *to rub with oil*
תרג' שמי' כ"ט ב' (משוחים בשמן): דמשיחין
במשח.

(2) מדר *to measure* | *messen* תרג' זכ' ב' ו'
(למוד את ירושלים): למימשח ית ירושלם.

אִתְּמַשַּׁח אתמי, נמשח | *to be rubbed with oil*
gesalbt werden תרג' עמי' ו' ו' (וראשית שמנים
ימשחו): ורוש משחין טבין מתמשחין.

מְשָׁחָא ז', (1) שמן *oil* | *Öl* תרג' שמי'
כ"ט ז' (שמן המשחה): משחא דרבנותא; במ'
ז' י"ג (כלולה בשמן): דפילא במשחא.

(2) שומן *fat* | *Fett* ע"ז כ"ה ע"א: משחא
דאוואא.

(3) מדה *measure* | *Maß* תרג' דהייב ד' ב'
(וקו): וחוט משחא.

מְשַׁחָת נ', כלי להשחוח וללטישה *whetting*
implement | *Gerät zum Schleifen* ביצה כ"ה
ע"א: לא ש:ו אלא במשחות של אבן אבל
במשחות של עץ מותר.

מְשַׁחָן ז', (1) מין אילן *pine* | *Ki-fer (Baum)*
סוכה מ' ע"א: עצים דמשחן.

(2) שמן *oil* | *Öl* תרג' שני אס' ו' י"א: משחנין
טבין.

מְשַׁחָתָא נ', מדה, אורך | *measure, length*
Maß, Länge שבת ע"ד ע"ב: קפיד אמשחתא.

מְשַׁמִּיחָא ז', שכבה *Schicht* | *layer* ספרי במ'
צ"ח: שהיתה עשויה משמחים משמחים.

מְשַׁטָּר עי' מְסַטָּר. במיר פ"כ: נתן משטר
אחר וכו'.

מְשִׁי פ"י, (1) ממש *to touch* | *fasten* תרג' בר'
כ"ז כ"ב (וימשה): ומשיה.

(2) רחץ *to wash* | *waschen* תרג' בר' מ"ו ע"ב:
משי ירך.

מְשֻׁלַּחַת נ', גרושה ששבה לאישה הראשון
לאחר שהיתה נשואה לאיש אחר *a divorced*
wife taken back after being married to
another man | *eine geschiedene Frau, die*
der erste Mann wieder heiratet, nachdem
sie inzwischen mit einem andern verhel-
ratet war גדה מ"ט ע"ב: בת משולחת מה היא
לכהן.

מְשֻׁמָּד ז', מומר *apostate* | *Apostat* עיר'
פ"ו כ"ג ע"ב: משומד בגילוי פנים הרי הוא
בגוי לכל.

מְשֻׁמָּם ת', נבוכ *confused* | *verwirrt* תוס' כת'
ז' י"ז משוממת היא.

מְשֻׁמָּנָא ז', משרת, שמש *servant* | *Diener*
קהל'ר א' ג' והוה רבי אומר למשומשנוהי.

מְשֻׁמָּת ת', מוחרם *in den* | *excommunicated*
Bann getan שבת ס"ז ע"א: ליטא תבור
ומשומת.

מְשֻׁנָּה ת', נבדל ושונה | *different, strange*
sonderbar, unnatürlich ירוש' תענ' פ"א קנ"ו
ע"ב: מיתה משונה.

מְשֻׁנִּיתָא נ', מערה *grotto* | *Grotte* ב"ר פ"י:
הוה קאים ומטייל על משוניתא דימא דקיסרין.

מְשֻׁעָר ז', שוער, שומר הפתח | *gate-keeper*
Torwächter ערכ' י"א ע"ב: משוער ששורר.

מְשֻׁפָּע ת', (1) נטוי במורד *slanting* | *schräg*
schief ירוש' גר' פ"ה ל"ט ע"א: היה המקום
משופע.

(2) עי' מְשֻׁפָּשׁ. ילק' ויק' תקע"א: דרך
משופע.

מְשֻׁפָּשׁ ת', מעוקל, עקלקל *curved* | *krumm*
מנ' כ"ז ע"ב: דרך משופש.

מְשֻׁקִּיּוּתָא עי' שֻׁקִּיּוּתָא. שהשיר א' ב'ז
משוקיותהו על.

מְשֻׁרָּיָא נ', מסע *journey* | *Reise* תרג' י"ב ע'
במ' כ"א א': משוריין.

מְשִׁבֵּר - כמא היולדת | Ge-travailing chair | כלי פכ"ג מיד: מושבר של חיה.
bärstuhl

מְשִׁבֵּשֶׁתָא נ', גירמא משובשת | a faulty version | fehlerhafte Lesart שבת קב"א ע"ב: מאן נימא לן דהא מתרצתא היא דילמא משובשתא היא.
לן דהא מתרצתא היא דילמא משובשתא היא.
משי"ה משום הכי.

מְשִׁהוּ, **מְשִׁהוּא** ז', דבר מה, מעט מן המעט
anything, minimum | ein wenig, etwas, mini-
males Quantum מנח' ס' ע"א: משהו שמו; ספרי במ' ק"ס: הכירול ממית במשהוא; עיר' פ"ז ע"א: ושני משהויין.

מְשִׁאוּא ז' משא Last | load, burden דמ' פ"ב כ"ב ע"ג: הביא שלשה משואין כאחד.

מְשִׁאוּאָה נ', מדורה לשם אות למרחקים - fire sig-
nal | Signalfearer נ"ה פ"ב מ"ג: כיצד היו משיאין משואות מביאין כלונסאות וכו' ועולה לראש תהר ומצית בהן את האור וכו'.

מְשִׁוּבָּח ת', טוב ומעולה, good, valuable | gut, wertvoll שהש"ר א' א': המשובח שבשירים.

מְשִׁוּבֵּשׁ ת', מסוכך | thrown into confusion
verwirrt יבמ' פט"ז מ"ז: שהמדינה הזאת משובשת בגייסות.

מְשִׁוּוֹרָתָא נ', קפיצה | das Springen leaping
סנהד' ס"ד ע"ב: כמשוורתא דפורי"א.

מְשִׁוּחָה, **מְשִׁוּחָאָה** ז', מודד קרקעות | surveyor
Feldmesser כלי פ"ד מ"ג: שלשלת של משוחות; ב"מ ק"ז ע"ב: א"ל ר' יהודה לר' אדא משוחאה.

מְשִׁוּחָק ת', בלה מרוב שמוש | rubbed, worn-out
abgenutzt תומ' מנח' א' ח': בגדיו משוחקין.

מְשִׁוּוֹי ע"י מְשִׁאוּא. שבת קב"ז ע"ב: משוי שלשה חמורים.

מְשִׁוּוֹךְ ז', מי שמושך בערלתו | one who has his
prepuce drawn forward | der durch Vorziehen des Vorhautrestes das Bundeszeichen ver-
deckt hat יבמ' ע"ב ע"א: מושוך וכו' יגנראה בערל וכו'.

מְרִתְכָא ז', תערובת עופרת וכסף alloy of lead
and silver | Legierung von Blei und Silber גימ' פ"ה ע"א: ומרתכא וכבריתא וכו'.

מְרִתָּה ז', אוצר מתחת לקרקע | cellar | Keller
ירוש' פסח' פ"א כ"ז ע"ב: מרתה של יין וכו' מרתה של שמן.

מְרִתְקָא ע"י מְרִתְכָא 2. ב"ר פניא: כמרתק מן גבר.

מְשִׁשׁ מוצאי שבת; מלכות שמים; מורא שמים; מא' שנא.

מְשִׁשׁ משעה ש- nach- after, since, as soon as
dem, sobald als כוטה פ"ט מ"ז: משנתערפה העגלה; שם מ"א: משבטלה סנהדרין בטלה השיר.

מְשִׁשָּׁא ע"י מְשִׁשׁ. נדר' צ"א ע"א: משיא ידית.

מְשִׁשָּׁא - מְשִׁשָּׁא וּמְתָן עסק, שיח ושיג, business,
intercourse, dealings | Handel, Verkehr שבת ק"כ ע"א: כאן בדברי תורה כאן במשא ומתן; יומא פ"ז ע"א: משאו ומתנו בנחת עם חבריות.

מְשִׁשָּׁאוי ז', משא Last | burden שבת צ"ב ע"א: המוציא משאוי.

משא"כ מה שאין כן.

מְשִׁשָּׁאָה ז', אורך | Länge | Länge כ"ב ע"ג ע"ב: משאכא דצואריה תלתא פרסי.

מְשִׁשָּׁר ז', שארית, יתר | Rest the rest of | תרג' יב"ע במ' י"ט ג': משאר בעירן.

מְשִׁשָּׁרָא ז', ערוגה | Beet (garden-) bed קיד' ל"ט ע"א: רב זרע ליה גינתא דבי רב משארי משארי.

מְשִׁב ז', מפות | Blasebalg bellows | תרג' ירמ' ו' כ"ט (מפות): מושב נפשוין.

מְשִׁבְקָא ז', גרוש | divorcer, former husband
geschiedener Mann ירוש' כת' פ"א ל"ד ע"ב: שכונה דמשבקי.

מְשִׁבְקָתָא נ', גרושה | divorced wife | geschiedene Frau
ב"ר פ"ז מ"ז: משיבקתיה אנא.

מרפס [מֶמְפִּיס] עיר נוף במצרים Memphis in
Egypt | Memphis in Aegypten פסיק' ויחי
ס' ע'ב: נוף - מרפס.

מֶרְפֶּסֶת ז', יציע שלפני הכיח veranda |
Veranda עיר' פיה ע'ב: בית שער אכסדרה ומרפסת.

מֶרְפֶּק ז', אציל חיד Ellbogen | elbow אהל' פ'א
מ'ח: שנים בקנה ושנים במרפס אחד בזרוע וכו'.

מֶרְצוּמִי עו מֶרְמוּצִי קהל' ר' י'א: או חד תוקלא
או חד מרמוצי ויש אומרים מרצומי.

מֶרְצוּף ז', מין שק Sack | bag כל' פ'ב מ'א:
השקין והמרצופין.

מֶרֶק - (1) שכלל וגמר to finish | vollenden
ירוש' ר'ח פ'א ג'ז ע'ג: מכיון שהתחיל במצוה
אומרים לו מרק.

(2) כילה (עו) to remove, to cleanse (from sin)
tilgen (Sünde) ב'כ' ה' ע'א: יסורין ממרקין
כל עוונותיו של אדם.

מֶרֶק פ'י, ניקה reinigen | to cleanse תרג' י'ש'
כ'א ח'ז: מריקו וצחצחו וי'נא.

מֶרֶק פֶּעַל (1) כנ'ל. ב'מ פ'ז ע'א: ואשפי וארכי
ואמריק.

(2) שילם וסילק auszahlen | to pay off ירוש' כ'ת'
פ'ז ל' ע'ג: בהן דמשביק אנתתיה ולא ממריק
לה וכו'.

(3) ניכה abrechnen, abziehen | to deduct ב'ר
פס'מ: ממרקין ל'ך מן חוביך.

אַתְמֶרֶק אַתְמֶר, (1) נצטחצח abge- |
waschen, geschauert werden תרג' ו'ק' ו' כ'ח
(ומורק): ויתמריק.

(2) נמרח eingegeben werden | to be perfumed
תרג' י'ב'ע שמי' ל' ל'ב (על בשר אדם לא ייסך):
על בישרא דאינשא לא יתמריק.

מֶרְקָא ת', מהול במים diluted | verdünnt ג'ט'
פ'ט ע'ב: חמרא מרקא וכו' חמרא חי'א.

מֶרְקָה ע'י מֶרְקָה. מקוא' פ'ט מ'ב: מטהר בשל
יוצרין ומטמא בשל מרקה.

מֶרְקוּלִים אחד מאלהי הרומיים Mercurius | Mer-
kur מנח' פ'ז מ'ז: הזרק אבן למרקולית זו הוא
עבודתו.

מֶרְכּוּעַ ז', (1) חתיכת ארג Lappen | patch איכ'ר
א' א' (רבת, חד כותאה א'): וכה עשרים וארבע
מרקועי.

(2) רקיק Kuchen | cake ירוש' תענ' פ'ד ס'ט
ע'א: תלת מאוון דגרבינ דמרקוע.

מֶרֶר - הִתְמַרֵּר נעשה מר to become bitter
bitter werden שהש'ר א' י'ג: המור הזה כל מי
שילקטו ידיו מתמררות.

מֶרֶר, מֶרְרָא מרירות Bitternis |
Bitterkeit אכס'ר ג' מ'ז: כוכים במרר; תרג' י'ר'
ד' י'ח (רעתך כי מר): כשתא ומררא.

מֶרְרִיתָא, מֶרְרָתָא ז', מין צמח Crowfoot |
Hahnenfuß מוכה י'ג ע'א: מרריתא דאנמא;
פס' ל'ש ע'א: הוה מהרר אמררתא.

מֶרְשׁוּתָא ז'ר, מכתשות Mörser |
mortars ירוש' ב'ב פ'ב י'ג ע'ב: אילין מרשוותיה.

מֶרֶת ז', עסיס Saft | juice תרג' ע'מ' מ' י'ג
(עסיס): חמר מרת.

מֶרְתָּא, מֶרְתָּה ז', (1) ארונה, גברת Her- |
rin ירוש' ח'ג' פ'ב ע'ז ע'ד: מרתה דביתא: ב'ר
פנ'ב: מרתא דבעלה.

(2) שם אשה Frauennamen | a woman's name
ג'ט' ג'ז ע'א: מרתא בת ב'יתוס; שמו'ר פנ'א:
שמואל בר מרתה.

מֶרְתָּהָן כנ'ל 2. שמו'ר פנ'א: שמואל בר מרתהן.
מֶרְתָּקָא ז', (1) אגרוף Faust | fist תרג' י'ב'ע
שמי' כ'א י'ח (באגרוף): במרתוקא.

(2) מכת אגרוף Faust- | blow with the fist
schlag ירוש' מ'ק' פ'ג ע'ב: ויהב ליה חד
מרתוקא גו ליביה.

מֶרְתָּתָא ז', מחבת Bratpfanne | frying pan
תרג' י'ב'ע ו'ק' ב' ז' (מרתשת): מרתתא.

מֶרְתִּיפָא ע'י מֶרְתִּיפָא. תרג' דה'א כ'ז כ'ז
(אוצרות היין): מרת'פ'א דחמרא.

מָרַע (1) ת', חולה *siek | krank* תרג' יב'ע
ברי י"ח א'; מרע מכיבא. ועי' שְׁכִיב מָרַע.

(2) ד', מחלה *sickness | Krankheit* תרג' מליא
ח' ל"ז (כל מחלה); כל מרע.

מָרַעָא כנ"ל 2. תרג' קהל' ו' ב' (וחלי רע); מרעא
בישא.

מרע"ה משה רבנו עליו השלום.

מָרַעִיתָא עי' מָרַע 2. תרג' תהי ליה י"ג
(בחלותם); בעידן מרעותהון.

מָרַעִי ז', (1) מרעה *pasture | Weide* תרג' יב'ע
ברי י"ג ז'; אתר מרעי.

(2) צואה *dung | Mist* תרג' ירוש' ויק' ט"ז כ"ז
(פרשם); מרעיהון.

מָרַעִילָא עי' מָרַעֲלָא. קהל'ר ב' כ"ז מלא
מרעיליה תינין.

מָרַעִיתָא ז', (1) עי' מָרַע 2. תרג' תהי קכ"ד ד'
(נחלה עבר על נפשנו); מרעיתא עברא על
נפשנא.

(2) עי' מָרַעִי 1. תרג' דהייא ד' ל"ט (מרעה);
אתר כשר למרעיתא.

מָרַעֲלָא ז', מל *basket | Korb* ויקיר פכיה: מלא
מרעליה תינין.

מָרַעִישָׁת עי' מָרַחֲשָׁת. ילק' דבי תתע"ד: תחומי
ארץ ישראל וכו' עד מרעשת וכו'.

מָרַפָּא -- ברכה לחולה: רפואח שלימה *your
Gesundheit! | health!* תוס' שבת ז', (ח'), ה';
האומר מרפא הרי זה מדרכי האמורי.

מָרַפָּא ז', רופא *surgeon | Arzt* מכ"י משפ'
נזיק' ד'; מרפא שהמית וכו'.

מָרַפִּיד ז', רפידה, משכן, כנוי למקדש *dwelling
Wohnung (der Tempel)* | (the Temple) ילק'
יש' שמי'ה: ביתו מרפידו.

מָרַפִּיתָה נ"ד, מין פרי חעץ *name of certain
fruits | eine Fruchtart* ירוש' מעש' פ"א מ"ה
ע"ד; כגון אילין מרפיתת.

מָרְבוּחָ ז', מין כלי זמר | *a musical instrument
ein MusikInstrument* כלי פטיו מ"ז: המרכב
טהור.

מָרְבָּל עי' אָמְרָבָל. ירוש' שבת פ"י י"ב ע"א;
ולמה נקרא שמו מרבכל שהיה מר על הכל.

מרמהון (מָרְמָהוֹן) ז', מין צמח | *marjoram
Majoran* ג"מ ס"ט ע"כ: גוואא דמרמהין.

מָרְמוּצִי נ', פצע *wound | Verwundung* קהל'ר
ו' י"א: או חד תוקלא או חד מרמוצי.

מָרְמָטָא **מָרְמִיטָה** נ', שבץ *cramp, catalep-
sy | Krampf* כ"ר פ"ז: שלש תרדמות הן תרדמת
שינה ותרדמת נבואה ותרדמת מרמיטה; ילק'
בר' כ"ג: מרמטא.

מָרְמִירָא ז', אבן שיש *marble | Marmor* תרג'
דהייא כ"ט ב' (שיש); מרמירא.

מָרְמָצָא נ', משבצת, מלואים *casing, ouch | Ein-
fassung* תרג' שמי' כ"ח י"ג (משבצות); מרמצון.
מָרְמָרָא עי' מָרְמִירָא. סוכה ג"א ע"ב: כוחלא
ומרמרא.

מָרַם פיעל, מרח וכתת, בלל | *to crush, to stir
zerreiben, umrühren* א' י"ד: שהיה
ממרס את הסלתות; יומא פ"ד מ"ג: וקבל במזרק
את דמו ונותנו ל"מי שהוא ממרם.

מָרַע ז', התשה *weakening | Schwächung* ירוש'
ב"מ פ"א ח' ע"א: מפני מרע כחן של לקוחות.

מָרַע פ"ע, מָרַע פעל, היה חולה | *to fall sick
krank sein* תרג' דה"ב ט"ז י"ב (וגם בחליו לא
דרש את ה'); ואוף כד מרע לא תבע אולסן;
ירמ' י"ד י"ח (תחלואי רעב); ממרעו כפנא.

אָמְרַע אפ', תחלה *krank machen* | *to make sick*
תרג' ירוש' בר' ג' ט"ז: ממרע יתהון.

אָתְמָרַע אתמ', (1) עי' מָרַע. תרג' דה"ב י"ח ל"ג
(החליתי); אתמרעית.

(2) תתחפש לחולה *to feign sickness | sich
krank stellen* תרג' ש"ב י"ג ה' (ויתחל);
ואתמרע.

מְרִיעַ ת', חולה alling | leidend ר"ה מ"ז ע"א:
כמאן מצלינן האידנא אקצירי ואמריעי.

מְרִיעוּת נ', ידידות Ge- friendship, sociability
selligkeit מריק כ"ב ע"ב: ולשמחת מריעות וכו'.
מריעות (רביעות) נ"ר, ע"י רביעה, תוס' צוק'
שב"י ב' ד': שמנע ממנו שתי מריעות.

מְרִיעָה נ', כלי לרציצת עצמות וכדומה a tool
for crushing bones | Gerät zum Knochen-
brechen שק' פ"ח מ"ב: הסל והמגריפה
והמריצה המיוחדין לקברות.

מְרִיקָה נ', נקוי scouring | das Scheuern זכח'
פ"א מ"ז: מריקה ושטיפה מריקה כמריקת הכוס
ושטיפה כשטיפת הכוס.

מְרִיקָה ז', קרקע המיוחד למירוק a sort of earth
used for polishing | etne Art (Polier-) Ton
תוס' מקוא' ו' (ז'), י"ג: ור' יומי משמא בשל
מריקה מפני ששפין בו סידקי כלים.

מְרִיר, מְרִירָא ת', מר bitter | bitter שבת
קכ"ז ע"ב: כיון דמריר לא אכלה; תרג' בר' כ"ז
ל"ד (צעקה גדולה ומרה): צוותא רבא ומרירא.

מְרִירָה, מְרִירוּת נ', טעם מר, דבר מר bitter-
ness | Bitterkeit שמו"ר פמ"ג: חלי מרירות של
ישראל; ויקיר פ"ב: הללו הביאו מרירות לעולם;
תרג' מש' י"ד (מרת נפשו): מרירותא דנפשית.

מְרִירָא נ', מרה gall | Galle בת' נ' ע"א:
מ"ירתא דדיה.

מְרִישָא קורה beam | Balken גימ' פ"ה
מ"ה: המריש הגזול שכנאו בדירה; תרג' חבק'
ב' י"א (וכפים מעץ): ושפא מגו מרישא.

מְרִישָא נתמרך נתמרך, נתרך ונתמוז to be sof-
tened | erweicht werden מ"ה ע"ב: נתמרך
פסול וכו' המרכה כל שנשפך וכו'.

מְרִישָא ז', רכב, נוהג המרכבה chariot-driver
Wagenlenker תרג' מל"א כ"ב ל"ד (ויאמר
לרכבו): ואמר למרכבניה.

מְרִישָא ע"י אִמְרָא, ירושי שקל' פ"ה מ"ג: אין
פוחתין משבעה מרכולין.

מְרִי (מרי) אִמְרִי אפ', הקניט aufreizen | to provoke
סומח ל"ה ע"ב: מאן אמריך וכו'.

אִמְרִי (אמרי) 1) התרגו zornig | to get angry
werden סומח ל"ה ע"ב: מאן אמריך דאימריית,
2) שבת, סירב לעבוד strecken | to strike
ב"מ ע"ז ע"א: אייקרא וכו' ואימרו פועלים.

מְרִיָא שמות אנשים männ- | names of men
liche Namen ב"מ ק"י ע"א: מרי ברה דבת
שמואל; ירושי בכורים פ"ב ס"ד ע"ד: אמר רבי
יוחנן בר מריא.

מְרִיָג שם אבן טובה, שוחם ein Edel- | a jewel
stein תרג' שה"ש ה' י"ד: מריבג.

מְרִיָג מלה של לחש a word in an incantation
Beschwörungswort שבת ס"ז ע"א: לשידא
לימא הכי וכו' מריגי וכו'.

מְרִידָה נ', מרר, קשר Widerspenstg- | rebellion
kelt במד' פ"ח: אח נפשע וכו' ואין נפשע אלא
מרירה.

מְרִידתא ע"י מְרִידתא. חול' ג"ט ע"א: עיקרא
דמרירותא.

מְרִידָה, מְרִידוֹן שמות אנשים männliche | names of men
Namen ירושי תר' פ"א מ"ז ע"ג:
ואמר רבי יוחנן בר מריה: מריק י"א ע"ב: מריון
בריה דרבינן.

מְרִידָה, מְרִידָא ת', יהיר, גאה hoch- | haughty
mütlig תרג' מש' י"ד (סוג לב): מן דמריח
ליביה; שם כ"א כ"ד (יהיר): מריחא.

מְרִידָנוס (מְרִידָנוס) קיסר רומי Trajanus, the
Roman Emperor | Trajanus, römischer Kai-
ser ספרא אמור פרשה ח' פרק מ': כשתפש
מריינוס את פסוס וכו'.

מְרִידָמ שם אמוראים Name | name of Amoraim
von Amoräern ע"ז ל"ג ע"ב: בעי מיניה ממרימא.

מְרִידָנוס שם תנא Name eines | name of a Tannai
Tannaiten תוס' פהרות ז' ז': פירש רבי מרינוס
וכו'.

מְרֻבָּא, **מְרֻבָּא** ז', צנור Rinne | tube, spout
ירוש' ב"ב פ"ג י"ד ע"ב: מקום המרוב בחצר וכו'
מקום קילוחו בחצר; גיט' ס"ט ע"א: תותי
מרובא.

מְרֻבָּנָא ז', דוכס duke | Herzog
תלת מאה ושיתין ושיתא מרובני איכא ברומי.

מְרֻזְבֵּלָא ז', מחצלת mat | Matte
חוצלות - מרזובלי.

מְרֻזָּפָא ז', פטיש Hammer | hammer
ע"ג י': וימחננו במרזופין.

מְרֻזָּבָא ע"י מְרֻבָּא. חול' קיה ע"ב: תותי מרזובא.

מְרֻזָּפָא נ', פטיש Hammer | hammer
ע"א: במרזופא דנפחא.

מְרַח פיעל, (1) משה to smear | bestreichen
פ"ה מ"א: מרחא בטיט.

(2) קינח to wipe off | abwischen
פ"ז י' ע"א: ממרחו בידו אחת.

(3) החליק ושכלל to finish, to polish, to give an
even shape | glätten, putzen
מרח מן הצדדים; מעשר' פ"א מ"ז משימרח.

(4) זרה בירת to winnow | worfeln
מעש' ב' י"ז: תבואה ממורחת.

(5) מרס, מלל (Salbe) zer-
reiben שבת ע"ה ע"ב: הממרח רטיה בשבת.

נְמָרַח נפ', (1) נתמעך zerrieben
sein בכורות פ"ז מ"ה: שנמרחו אשכיו.

(2) נמשח to be smeared over | beschmiert
werden תוס' ב' י' י': עד שתמרח עם השפה.

נְתַמְרָה נתפ', נשתכלל vollendet
sein ירוש' פאה פ"א מ"ז ע"א: עד שלא נתמרח
הכרי.

מְרַחֵמָא ז', ידיד friend | Freund
בר' כ"ז כ"ו (ואחוות מרעהו): וסיעת מרחמיה.

מְרַחֲמָא ת', רחמן barmherzig
תרג' שני אס' א' ב'ז נבייא מרחמני.

מְרַחֵן ז"ג, בית רחיצה וטבילה bath | Bad
פ"ה מ"א: מרחץ שהוסקה בתבן.

מְרַחֵן ת', מתועב abominable | verwerflich
איוב מ"ו מ"ז (נתעב ונאלח): מרחק ומסאב.

מְרַחֲשֻׁן, **מְרַחֲשֻׁן** החודש השמיני מניסן
the eighth month of the Jewish calendar | der
achte Monat des jüdischen Kalenders (von
Nissan gerechnet)
תרג' יב"ע דב' י"א ע"ב: בכיר במרחשון.

מְרַחֲשֵׁת - שם מקום בא"י name of a place in
Palestine | Ortschaft in Palästina
שבי' ד' י"א: תחום ארץ ישראל וכו' ומרחשת.

מְרַט פ"י, מרט ותלש, pflücken | to pluck off
ausraufen תרג' ויק' כ"ה ה' (לא יקרחו קרחה):
לא ימרטון מרט.

אַתְמָרַט אתפ', גמרט וגפשט העור to be flayed
zerschunden werden תרג' יח' כ"ט י"ח (וכל
כתף מרושה): וכל כתף אתמרט.

מְרַט, **מְרַטָא** ז', קרחת kahle Stelle | baldness
תרג' דב' י"ד א' (קרחה): ולא תשוון מרט; שבת
מ"ט ע"א: מרטא דביני אשמי.

מְרַטוּמָא, **מְרַטוּמָא** ז', (1) סמרטוט lint | Schar-
ple ירוש' שבת פ"ד ז' ע"א: אילו מאן דנסב
מרטוט ויהב ליה על רישיה וכו'.

(2) בגד garment | Kleid תרג' מש' כ"ה כ'
(מעדה בגד): דשקיל מרטוטא מן חבריה.

מְרַטֵּט פ"י, חטט וניקר (ganz) to lay bare
bloßlegen חול' צ"ב ע"ב: רבה ממרטט ליה.

אַמְרַטֵּט אתפ', נע"ה קרח kahl to be plucked
gemacht werden ע"א: אימרטוטי
אימרטט.

מְרַמְנָא ע"י מְרַמְנָא. יב' ס"ג ע"ב: בני
מרמנאי.

מְרַמְקָא (1) ע"י מְרַמְקָא. חול' קכ"א ע"ב: אלל -
מרמקא.

(2) שוט whip | Peitsche יומא ע"ז ע"א: ממסויא
ומרמקא.

מְרֻדָּא (1) כְּנִיל, תְּרֵג' שִׁיב מִיז לִיא (אחיתפל
בקושרים); אחיתפל במרודיא.

(2) מרי rebelliousness | Widerspenstigkeit
תְּרֵג' תַּח' ג' טִיזֵז וּמַצְלִי במרודא.

(3) עִיר פֶּרָא, עִירֵד Wildesel | the wild ass
תְּרֵג' אִיּוֹב לִישׁ ח' (עִירֵד); מרודא.

מְרֻנְתָּא זֵר, בעלים, אדון | dominion; owners
Herrschaft; Besitzer בִּקְמִיחַ מְרוּנְתָּא דַּחְצֵר.

מְרֻי עִי מְרֻת, תְּרֵג' וִיק' י' ט' (וִין וּשְׁכֵר); חֲמֵר
ומרוי.

מְרֻיָּתָא עִי מְרֻיָּתָא 2. יְרוּש' עֵרְלָה פִּיא סִיא
עִיא: מְרוּיָּתָא דַּחְצִינְתָּא.

מְרוּם שֵׁם אִישׁ | männlicher Na- a man's name
me יְרוּש' מִג' פִּיד עִיָּה עִיא: לְעוֹר בֵּר מְרוּם.

מְרוּמָּה ת', שִׁישׁ בּו רִמְאוֹת | betrü- fraudulent
gerisch סִנְהָ לִיב עִיב: כֶּאֱן בְּרִין מְרוּמָּה.
מְרוּן שֵׁם מְקוֹם בְּאִי- name of a place in Pa-
Ort in Palästina | leatine שְׁמוֹר' פִּנִּיב: פִּנִּי
מְרוּן.

מְרוּעָה ג', (1) מחלה Krankheit | disease תְּרֵג'
הוּשַׁע יִיא ז': וּבְמֵרֻעָא קְשִׁיא.

(2) מִשָּׂא Last, burden | תְּרֵג' יִשׁ מִיז ב'
(רְחִים): מְרוּעָא.

מְרוּקָא ז', (1) גִּרְעִין שֶׁל תְּמָרָה | kernel of a date
Dattelkern בִּימ מִיז עִיב: קוּנִין בְּמֵרֻקָא.
(2) עִי מְרוּקָא. תְּרֵג' אִפ' א' וִי: מְרוּקִין.

מְרוּשָּׂא ז', מִין כְּלִי, בֵּית קְבוּל לְמִים | a vessel
ein Gefäß יְרוּש' תֵּר' פִּיָּה מִיָּה עִיד: מְרוּשִׁין
דְּמִיין.

מְרוּת ג', מִשְׁקָה מְשֻׁכֵּר | intoxicating drink
berauschendes Getränk תְּרֵג' תַּח' סִיט יִיג
(שׁוּתִי שְׁכֵר): לְמִשְׁתִּי מְרוּת.

מְרוּת ג', אֲדֻנִּית | Herr- dominion, mastery
schaft שְׁבֵת קִי עִיב: צִמּוֹר דְּרוֹר שְׁאִינָה מְקַבֵּלָת
מְרוּת.

מְרוּתָּח ת', חֶם, רוּחַ | hot | heiß וִיקֵר' פִּייד:
מַעִיָּה עַל אִשָּׁה מְרוּתָּחִין.

מְרֻדָּא ג', מִשּׁוֹט ruder | Ruder מִגִּי מִיז עִיב:
כְּמֵרֻדִּיא דְּלִבְרוּת.

מְרֻדָּא ז', מַחְרֵשָׁה | Plug | ploughshare תְּרֵג'
תַּח' קְמִיא ז' (פֶּלָה וּבִקַּע בְּאַרְץ): דִּפְלָה וּמְבוּע:
כְּמֵרֻדִּיא.

מְרֻדָּע ז', מִלְמֵד הַבֵּקֶר | Ochsenstachel ox-goad
וִיקֵר' פִּכִּיט: ג' שְׁמוֹת נִקְרָא לוֹ מִלְמֵד מְרֻדָּע
וּדְרִבֵּן.

מְרֻדָּעָא ז', מְרֻדָּעָת ג', מִכְמָה שֶׁל חֲמוֹר, אוֹכָה
cover (of an ass); saddle | Decke (des Esels);
Sattel אוֹכִירָא' א' רִבְתִּי (חַד כּוּתָּאָה א'): מְרֻדָּעָא
אִיתְלִיָּה וּכְל: שְׁבֵת פִּיָּה מִיב: חֲמוֹר יוֹצֵא בְּמֵרֻדָּעָת.

מְרֻדָּתָא עִי מְרֻדָּה. תַּח' כּוּבֵר חֻקָּת בִּי: מִנָּא
דְּמֵרֻדָּתָא.

מְרָה -- הַמְרָה חֶם, (1) פִּיטֵם | mē- to stuff
sten שְׁבֵת פִּכִּיר מִיג: אִין מְמִרִין אֵת הַעֲגָלִים.

(2) הַתְּעֵרֵב, הַתְּחַרָּה | wetten to bet שְׁבֵת לִיא
עִיא: מַעֲשָׂה בְּשֵׁנִי בְּנֵי אֲדָם שֶׁהִמְרוּ זֶה אֶת זֶה
אִמְרוּ כָּל מִי שִׁילָךְ וִיקְנִישׁ אֶת הַלֵּל.

מְרָה ג', (1) אִרֶם | Gift poison תֵּר' פִּיָּה מִיָּה:
שִׁיעוֹר הַמִּים הַמְגוּלִין עַד שֶׁתֵּאבֹד בְּהֵן הַמְרָה.
(2) הַלִּיחָה הַמְרָה שֶׁנִּבְנוּ בְּעֵלֵי חִים | gall | Galle
חֹלִי פִיג מִיא: נִיבְקָה הַמְרָה.

זֶרֶק מְרָה ב. הטיל אימה על - to be austere
streng sein gegen | against כֵּת' קִיג עִיב: זֶרֶק
מְרָה בְּתַלְמִידִים.

מְרָנָא ז', מִין צִמָּח | Salbel sage (bot.) שְׁבֵת ק'ט
עִיב: אוּבֵב יוֹן - מְרוּא חִיורָא.

מְרוּבָּה ת', רַב הַמִּסְפָּר וְהַמְרָה | large, numerous
viel, groß רִיָּה ד' עִיב: תַּעֲשֵׂת מְרֻבָּה לֹא תַעֲשֵׂת
תַעֲשֵׂת מוֹעֵט תַּעֲשֵׂת.

מְרוּבָּה בְּנָדִים כְּנוֹי לְכַהֵן גְּדוֹל | the high priest
der Hohepriester מִג' פִּיָּה מִיָּה: אִין בֵּין כְּהֵן
מִשּׁוּחַ בְּשֵׁמֶן הַמִּשְׁחָה לְמְרוּבָּה בְּגָדִים.

מְרוּד ז', מוֹרֵד | Rebel | rebel תּוֹם' מַעֲשִׂישׁ א'
ח': מִטְּבַע מְרוּד.

שמו"ר מ"ח: ישפה - מרגליו; ע"ז ח' ע"ב:
מרגליות ואבן טובה וכו'; תרג' יב"ע שמו"ר כ"ח י"י:
מרגליות חדא; ירוש' נד' פ"ג ל"ח ע"א: כינה
ומרגליתא.

מְקַשִּׁיעָתָא נ', שקיף, עבודה זרה, abomination
 idol | Abscheu, Götze ירוש' דב' כיט
 ט"ז (שקוציהם): מקשיצתהון.

מַר - 1) פ"ע, אמר to say | sagen ירוש' תרג'
 פ"ח מ"ו ע"א: חמון מה אתון מרין.

2) אדון, רב lord, master | Herr חול' ק"ה ע"א:
 מר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי.

בְּמַר תחת, במקום instead | anstatt חול' צ"ד ע"א:
 ויהבה ניהלה במר דשחוטתה.

מָרָא ז', מעדר hoe | Grabschelt יב' ס"ה ע"ב:
 מרא לקבורה.

מְרֵאִית נ', מְרֵאִית הָעֵין חוות, appearance,
 sight, semblance | Blick, Anschein כ"ז ט'
 ע"א: כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית
 העין אפילו בחדרי חדרים אסור.

מְרֵינָא ז', 1) חנוך pupil | Zögling יב' ע'
 בר' י"ד י"ד (ילידי ביתו): מרבייני ביתיה.

2) נצן sprout | Sprößling תרג' תח' ס"ה י"א:
 מרבייני צמחא.

מְרֵינָתָא, מְרֵינָתָא, אומנת nurse | Er-
 zieherin תרג' יב' ע' בר' ל"ה ח' (מיננת רבקה):
 מרבייתא דרבקה; קיד' ל"א ע"ב: ההיא מרביניתיה
 הואי.

מְרֵינָא ע"י מְרֵינָא 1. תרג' ירוש' בר' י"ד
 י"ד (ילידי ביתו): מרביצי ביתיה.

מְרֵינָא - 1) קטני בעלי חיים young animals
 junge Tiere בכורות פ"ו מ"א: כל מרביית
 העגלים בן.

2) ענף twig | Zweig תמיד פ"ב כ"ג: במרביית
 של תאנה.

מְרֵינָא, נ', 1) כנ"ל 2. ירוש' שבי' פ"א ל"ג
 ע"ג: מרבייתא דתאינתא.

2) חנוך, למוד Unterricht | training, teaching
 תרג' משי' ב' י"ז (אלוף נעוריה): מרבייתא
 דטליתתהא.

מְרֵינָא ז', גל, תל pile | Haufen אהל' פ"ג מ"ז:
 מרבך של אבנים.

2) פסוק בתנ"ך biblischer | Biblical verse
 יב' ע"ב: אין מקרא יוצא מידו פשוטו.

מְקַרְבָּא ז', קריבה, גישה coming near |
 Nahekommen ב"ר פ"ט: כמה דלא מיתת
 במקריבא.

מְקַרְבָּא לְפָרוּם [מְקַרְבָּא לְפָרוּם] ע"י מיקרו
 ל'פארום. ב"ר פס"ח: בן ננס וחיתה קוראה
 אותו מקרוא לפרום.

מְקַרְבָּא ע"י מְקַרְבָּא ילק' בר' כ"ז: כמה
 דלא דמכת במקרובותיה.

מְקַרְבָּא לְפָרוּם. מְקַרְבָּא ע"י מיקרו ל'פארום.
 ילק' ירמ' ש"ב: אם בעיניך הוא מקרולפרום
 בעינינו ננס; שם בר' ק"ד: מקרום וכו'.

מְקַרְבָּא ז', מלמד teacher | Lehrer ב"ב כ"א ע"ב:
 מקרי ינוקי וכו' מקרי דרדקי.

מְקַרְבָּא ח', מבוסס על פשט המקרא based on
 auf der Bibel- | textual interpretation
 deutung begründet ירוש' ב"ק פ"ח ו' ע"ג:
 תניתה אילין למקרילות ולמקבילות.

מְקַרְבָּא נ', קרע Riß | rent ירוש' מעשי' פ"ד
 נ"ה ע"ב: תרי עשר מקרען.

מְקַרְבָּא נ', חתיכת בצק a piece of dough |
 Teigstück תוס' מהר" י"א ב': הקורין מקרצת
 מן העיסה.

מְקַרְבָּא ז', קרקע, אחוזה Grund- | real estate
 stück ב"מ י"א ע"ב: מטלטלי אנב מקרקעי.

מְקַרְבָּא נ', בית הקיץ Sommer- | summerhouse
 wohnung תרג' מ"א ד' ב' (בית יער הלבנון):
 בית מקרת מלכיא.

מְקַשָּׁא, מְקַשָּׁא ז', מקשן, מי שדרכו לשאול
 קושיות Disputant | disputant ב"ר פמ"ח:
 אפרים מקשאה תלמידו דר' מאיר; הור' י"ד
 ע"א: חריף ומקשי.

מְקַשָּׁא נ', מקשה, שדה קשואים cucumber field |
 Gurkenfeld תרג' יש' א' ח' (במקשה):
 במקשיא.

braided, plait | *Locke*, מקלעת, נ"י, מקליעתא
Haarflechte | ירוש' שבת פ"ו ז' ע"ד: מקליעתא
דרישה.

מקמם ז', מעמד *standing* | *Stand* מל"א י'
ה' (מעמד משרתיו): מקם משמשנוה.

מקמא ז', מקור פרנסה | *means of living*
Erwerbsquelle שמור פל': לשנים שירדו
למקמא אחר אומן ואחד הדיוט.

מקמא ע"י מ'קמא. ירוש' נד' פ"א מ"ב ע"ג:
דו יב לח מקמא טבא.

מקמ"ל מאי קא משמע לן.

(מקמק) התמקמק התפ', נעשה חלוש
crushed | *zermürbt werden* חענ' כ"ה ע"ב:
המתינו לו עד שיתמקמק ויצטער.

מקממתא ע"י מ'קממת. ביר פ"ג: הדא מקמתא.
a bundle of reeds | חבילת קנים

Rohrbündel ירוש' מעש"ש פ"ה נ"ה ע"ג:
מקניתה מרגלתא.

מקפא נ"י, תבשיל עב וגם *pulp* | *Brei* סוכה ב"ט
ע"א: מקפא של גריסין.

מקפנא ז', חומה מקפת *Ring-*
mauer | *circumvallation* תרג' איכה ב' ח' (חל וחומה): מקפנא
ושורא.

מקק ז', רקבנות ע"י אכילת תולעים, *decay*
wormeaten place | *Zerfall, Wurmfraß* שבת
פ"ט מ"ו: מקק ספרים.

מקק ז', עש אוכל ספרים *book-worm* | *Bücher-*
wurm שבת צ' ע"א: מקק דסיפרי.

מקקווי [מקווי] זר, רצים *runners* | *Läufer*
פסיק' בשלח פ"ד ע"א: מקקווי מן קדמו
מקקווי מן בתרוי.

מקק ת', מצל *shady* | *schattig* תרג' יש' כ"ה ח'
(בצל עב): בשלל כ"ה מקר.

מקרא (1) כתבי הקודש | *the Scriptures*
Bibel ירוש' תענ' פ"ד ס"ח ע"א: חורנו על כל
המקרא.

מקורול ת', מעוגל *rounded* | *gerundet* תוס'
שבת י"ג (ו"ד), י"ז: צרור המקורול כזית כאגוז
וכביצה.

מקונה [מקונה] ז', רץ *runner* | *Läufer* ירוש'
ר"ה פ"ב נ"ה ע"א: כהרין מקונה.

מקונתא חשבון *calculation* | *Berechnung* ירוש'
שבי' פ"א ל"ג ע"ב: הדא מקונתא.

מקנה -- קניה *Kauf* | *bargain* כת' י' ע"ב: לך
זכה במקנה.

מקח וממכר משא ומתן של מסחר *commercial*
transaction | *Handelsverkehr* כ"ב קס"ט ע"א:
אף ששרי מקח וממכר אין כותבין.

מקטורה, מקטורין ז', מין בגד עליון *an upper*
garment | *ein Oberkleid* ירוש' ב"מ פ"ב ח'
ע"ב: כריך במקטורה: תוס' כל' ב"ב ד' א':
והמקטורין וכו'.

מקטיא, מקטייה זר, דברים שמחזיקים ביד
objects held in the hand while making oath | *Gegenstände, die*
der Schwörende in der Hand hält תוס' מנה'
ח' א': דור לי בחיי ראשך בקיימא ובמקטייא
דנקיטין ירוש' שם פ"ג כ"א ע"א: קיטא במקטייה
דנקום קיבל עליו וכו'.

מקריה נ', קדרה להחזיק בה גחלים יוקדות *fire-*
pot | *Feuertopf* שבת פכ"ד מ"ה: שפקו את
המאור בטפיח וקשרו את המקידה בגמי.

מקולין ז', ע"י מקולין. ירוש' חגי' פ"א ע"ו
ע"ב: אפילו ממקילין.

מקומה ע"י מ'קממת. ויק' פ"ה: אית לך מקימה
פלגית וכו'.

מקלה נ', (1) שריפה *burning* | *das Brennen*
ב"מ ע"ד ע"א: מחוסר מקלה וכו'.

(2) כירה, מוקד *roasting place* | *Brandstätte*
תענ' פ"ב מ"א: אפר מקלה.

מקלוט ז', שק *bag* | *Sack* ירוש' ב"ק פ"ב ב'
ע"ד: צריך שיהא המקלוט בידו. וע"י מ'לקוט.

מְקַדְּשָׁתָא נִי, קדשה, זונה | prostitute | Dirne
תרג' ברי' לִיָּה כִּיָּא (קדשה): מקדשתא.

מְקַוְּבָא ז', פטיש | Hammer | hammer תרג' יש'
מיד י"ב (ובמקבות): מקובין.

מְקַוְּבָל ת', (1) חביב | wohlgehten | much liked
ברי' י"ז ע"א: מקובל על הבריות.

(2) שיש לו דבר-מה בקבלה | holding a tradition
eine Überlieferung besitzend פאה פ"ב מ"ו:
מקובל אני מרבתי.

מְקַוְּבַע ת', קבוע ומסויג | besetzt | beset במ"ר
פ"ב: כעטרה הזאת שמקובעת באבנים.

מְקַוְּנָה ז', מְקַוְּנָה נ"י-- בריכת מים לטבילה
the ritual bath of purification | Tauchbad
במ"ר פ"ח: שיעור מי מקוה ארבעים פאה.

מְקַוְּנָא ז', רץ | Läufer | runner ילק' שמי' רכ"ה:
מקווין מן קדמוי מקווין מן לאחרות.

מְקַוְּלִים, מְקַוְּלִין ז', שוק בשר | meat-market
Fleischmarkt ספרי במ' קל"א: בנו להם
מקוליים; חול' צ"ח ע"א: מקולין וטבחי ישראל וכו'.

מְקַוְּלִים ת', (צלי בשפיר וראשו מושם על גביו)
כמין כובע (a lamb roasted in its entirety like a helmet |
with the entrails on the head) like a helmet |
elg. "behelmt" (vom Pessachlamm, das mit
helmartigem Aufsatz seiner inneren Teile ge-
braten wurde) ע"ד ע"א: גדי מקולם.

מְקַוְּם -- כנוי לגבוה | Gott | the Lord בכורות
מ"ה ע"א: המקום יהיה בעזרו.

מְקַוְּה ז', חור שבו קובעים יד המערר | the eye of
the couller | die Einfassung des Spaten-
griffs כלי פ"ג מ"ג: חרחור שנפגם וכו' נשבר
מקופו וכו'.

מְקַוְּר ז', כלי להשחות אבני ריחיים | a tool for
whetting millstones | ein Schleifgerät כלי
פכ"ט מ"ו: יד המקור וכו' יד המעצר.

מְקַוְּרָא ז', חרמס העוף | Schnabel | beak ב"ר
פס"ד: אתא הדין קורא מצרעה דמקוריה ארוך
יהב מקוריה ואפקיה.

(2) חבל | Strick | rope מריק ו' ע"ב: דליכא
גישרא וכו' דליכא מצרעה.

דִּינָא דְּבֵר מְצָרָא זכות קרימה של בעל שדה בקניית
שדה שכינו the prerogative of the neighbour
(the right of preemption) | Vorkaufsrecht des
Grenzachbars ב"ב ה' ע"א: דינא דבר מצרעה.

מְצָרָא, מְצָרָא, מְצָרָא ת', מצרי - Egypt
| ägyptisch | tian תרג' ברי' ל"ט ב' (איש מצרי):
גברא מצרעה: יב"ע שם: מצרע: תרג' ירוש'
שמי' ב' י"ב: מצריא.

מְצָרָא ע"י מְצָר, ב"מ ק"ח ע"ב: בני מצרני.

מְצָרָנָא ת', הגדל על הגבול | growing on
the balk | am Raine wachsend י"ח
ע"ב: גרגירא מצרנאה.

מְצָרָתָא נ"י, הקשבה, שמיעה | hearing | das
Hören, Vernehmen תרג' יב"ע ברי' ב' ז':
מצתות אורנין.

מְקַבֵּל -- מבוסס על הקבלה והמסורת | founded
on tradition | auf Überlieferung begründet
ירוש' ב"ק פ"ח ו' ע"ג: תניתה אילין למקרילות
ולמקבילות.

מְקַבֵּל מה"י, ממול | opposite | gegenüber תרג'
ויק' ה' ה' (ממול): מקביל.

מְקַבֵּלָּתָא נ"י, לקיחה ורכישה | winning | das
Gewinnen תרג' משי' י"א ל' (ולוקח נפשות
חכם): מקבלותא דנפשי חכמתא.

מְקַבֵּן ז', שראשו דומה למקבת | one whose head
is malletshaped | mit hammerförmigem Kopf
בכורות פ"ו מ"א: המקבן ושראשו שקוע.

מְקַבֵּשׁ ומחב"ה מקולי בית שמאי ומחומרי
בית הלל.

מְקַדְּוִנָא שם ארץ | Macedonia | Mazedonien
תרג' יב"ע ברי' ב' (יוון): ומקדוניא.

מְקַדְּרָה ז', כלי לנקיבת עץ וכדומה | borer | Bohrer
ויקיר פ"ד: לפני אדם שהיו יושבין בספינה נמל
אחד מהן מקרה והתחיל קורח תחתיו.

מְצִיעֵתָא נ', החלק האמצעי של משנה the middle clause of a Mishnah | *der mittlere Teil einer Mitschna* חול' צ"ב ע"ב; רישא וסיפא וכו' מציעתא.

מְצִיעֵתָא ע"י מְצִיעֵתָא. מדר' תה' בובר ק"ב ד"ז; מציעא דיקר [דיקור].

מציל מצי למימר; מצות לא תעשה.

מְצַמְחָא ז', מְצַמְחִיה דְיוֹמָא הנץ החמה sun-rise | *Sonnenaufgang* ריזא וכו' מטמוע שמשא.

מְצַמֵּין פ"י, (1) עצם עניוין למחצה to blink | *die Augen zuknelfen* ב"ר פ"ס; ממצמץ ומביט בה.

(2) מצץ מצץ | *saugen* to suck | ירוש' ב"מ פ"ז י"א ע"ב; שלא יקלף בתאנים וימצמץ בענבים.

מצע מצד עצמו; מצות עשה.

מְצַע פיעל, קבע באמצע to place in the middle | *in die Mitte setzen* ס"ב מ"א; ממצעו בינו ובין העם.

מְצַעֵיָא ז', לוחץ | *Bedrucker* oppressor תרג' משי' כ"ט י"ג (איש תככים); גברא מצעיא.

מְצַק פ"י, יצק | *gießen* to pour | י"ב ע"א; מוצקין שמן וכו'.

מְצַר פ"י, (1) ע"י מְצַר, ירוש' מוטה פ"ו ב' ע"ד; מוורות בלבנה וכו' אגן תנינן מוצרות וכו' מצרן עמר.

(2) תחם והגבול | *als Grenze bestimmen* to define the boundaries ב"ב ס"א ע"ב; אעפ"י שמצר לו מצרים החיצונים.

מְצַר כנ"ל 2. ב"ב ס"א ע"ב; אע"ג דמצר ליה מצרי.

אִמְצֵר אתפ', התפשט | *stretch oneself* to stretch oneself | *ausstrecken* ע"ז ע' ע"ב; אימצורי קא ממצרא.

מְצַר — תחום, גבול | *Grenze, Rain* boundary ב"ב ג"ג ע"א; שתי שדות ומצר אחד ביניהם.

מְצַרָא ז', (1) כנ"ל. ב"ב ק"ח ע"א וע"ב; דיגא דבר מצרא.

מְצִיעֵתָא ז', צרצר cricket | *Grille* מדר' תהלי' ק"ב ד"ז; כהדיון מצוצא דתבנא.

מצטבלה [מְצַמְלָה] ע"י אֶצְטָלָב (צ'לב). ב"ר פ"ס; אזל קומי שריתא למצטבלה. מצטוכה ע"י מְסַטְכִי. ילק' בר' קמי'ס; ולס — מצטוכא.

מְצַמְרָא, מְצַמְרו ז', כף spoon | *Löffel* ויק'ר פל'ג; מצטרא מכירין; ילק' תהלי' תשס"ח; מצטרו ומכירין.

מְצִי פ"ע, (1) יכול | *können, vermögen* to be able | *to be able* בימ' י"ד ע"ב; לא מצי אמר ליה.

(2) סחט | *auspressen* to wring out | זבח' ס"ה ע"ב; וכיון דמצי דם וכו'.

(3) ינק | *saugen* to suck | שבת ג"ד ע"ב; לימציוה וכו'.

מְצִי פעל, היניק | *zu trinken geben* to give suck | *dem Säugling* כח' ס' ע"ב; ממציא ליה טפי.

אִמְצִי, אִתְמְצִי אתפ', (1) ע"י מְצִי 1. כח' ס"ב ע"א; לא אימצי נכרי לסגויי בהדי ישראל.

(2) נחט | *ausgepreßt* to be wrung out | תרג' אויב ד' י"ב (שמץ); דאיתמצי.

מְצִיָאָה נ', (1) פעולת המוצא | *das Finden* finding | *den* ירוש' סוטה פ"א מ"ז ע"ב; אין מציאה בכל מקום אלא בעדים.

(2) דבר שנמצא | *something found* Fund | *den* פ"ה מ"ג; המוציא מציאה לא ישבע.

מציבות ע"י מְצִיבִית, תוס' כלי' ב"מ א' ז'; מציבות של מתכות.

מצמאר ע"י מְצַמְרָא, ילק' ויק' תרס"א; מצמאר מכירין.

מְצִיעָא ז', אמצע | *Mitte* middle, midst | תרג' במ' ל"ה ה' (והעיר בתוך); וקרתא במציעא.

מְצִיעָאָה ז', אמצעי | *mittlere* middle | תרג' שמי' כ"ו כ"ח (הבריה התיכון); עברא מציעאה.

מְצִיעֵתָא ע"י מְצִיעָא, תרג' דה"ב ז' (תוך תחצר); מציעות דרתא.

מְצוֹבֶתָא נִיר, קנים שבמסרק האורגים slips of the web | *Stäbchen des Webkanms* the web | שבת ק"ה
ע"א: בקירוס - מצוביתא.

מְצוֹנָא ז', זמורת נסן | *tendrill Weinranke* תרג' יב"ע בר' מ' י"ב (שלשה שריגים): תלתי מצוגיא.

מְצוֹנָה - צדקה | *charity Wohltätigkeit, Almo-* sen ויקר' פליד: כל עמא יפלגון מצוה.

מְצוֹנָתָא נ', 1) פקודה | *command Befehl* ירוש' קיד' פ"א ס"א ע"ב: אתא מצוונא לטחונייא.

2) מצות אלהים, מעשה טוב | *religious act gottgefällige Handlung* ויקר' פ"ג: בר מצוותא.

מְצוֹנִי ת', רגיל, שכיח | *frequent, ordinary häufig* üblich ב"מ י"ח ע"א: במקום שהשירות מצויות.
מְצוֹנִי ע"י מְצוֹנִי. ביצה פ"ג מ"ח: מפני מצוי המדות.

מְצוֹנִין ת', 1) מסומן בסימן | *marked kenntlich* gemacht תוס' שקל' א' ה': אבן אחת מצווינת.
2) מופלא, יוצא מן הכלל | *prominent aus-* gezeichnet בר' ה' ע"א: שערים המצווינים בחלכה.

מְצוֹנָא ז', נרגן, איש ריב ומדון | *wrangler Zänker, Streitsüchtiger* שבת קנ"ב ע"א: קרוא מצווינא.

מְצוֹנִין ת', שיש בו ציציות | *provided with fringes (woolen) mit Fransen (Zizith)* versehen שבת כ"ה ע"ב: מדינין המצוויין.

מְצוֹלָת נִיר, פסולת של תבואה | *refuse Abfall* (vom Getreide) תוס' צוק' תרי"ג: המצולות והרקבונות של תרומה.

מְצוֹנֶה ז', אמצע | *mitte* תרג' יב"ע דב' כ"ג י"א: למצוע משרתא.

מְצוֹפִית נ', מקום הנחת הפה בכלי זמר וכדומה | *mouthpiece Mundstück* כל' פ"א מ"ז: קרן עגולה וכו' אם היתה מצופית שלה של מתכת וכו'.

מְפִתָּח - בית הצואר של בגד | *neckhole Hals-* öffnung (am Hemd) שבת פמ"ו מ"ב: קושרת אשה מפתח חלוקה.

מְפִתָּח ז', סתת | *stone-cutter Steinhauer* כל' פכ"ט מ"ה: יד מקבת של מפתחי אבנים.

מְפִתָּח - מְפִתָּח הַלֵּב עצם החזה | *sternum Brustbein* אהל' פ"א מ"ח: ושמונה עשרה חוליות בשדרה וכו' ששה במפתח של לב.

מְצָא - נְמָצָא נפ"י - נודע הדבר, נכתב, to result, to follow | *sich später ergeben, sich heraus-* stellen קיד' פ"ב מ"ג: על מנת שאני כהן ונמצא לו.

מְצָבָא ז', מְצָבָתָא נ', מטע | *plant Pflanzung* יר' ה' ב' (שורק): כמצב גפן בחירא; מיכה א' ו' (למטעי כרם): מצבת כרם.

מְצָדָה פיעל, 1) כחץ | *to wring out auspressen* מעולה פ"ב מ"ב: מיצה דמה הייב משום פגול.

2) דיוק - במדה | *to measure exactly genau* messen עיר' פ"ד מ"א: שאין המשוחות ממצין את המדות מפני הטועין.

נְתָמְצָה נפ"י, 1) נסחט | *to de wrung out ausge-* preßt werden זב"ח פ"ו מ"ד: היה מתמצה עד היסוד.

2) נחשב החשבון בדיוק | *to be exactly counted genau berechnet* werden שראה יעקב שנתמצה החשבון.

מְצָדָה - עור שלא עובד עדיין | *untanned hide ungegerbte Haut* מעור המצה.

מְצָדָד מצד הרין.

מְצָנָה נ', מצה ומריבה | *quarrel Streit* תרג' ש"ב ט"ו ד' (ריב ומשפט): דין ומצו.

מְצוֹבָה ע"י הַצוֹבָה 2. ירוש' ב"מ פ"ב ה' ע"ב וע"ג: כגון אהן מצובה אין חייב להכריז מהו וכו' כגון אהן קרפיפא של שלשה בני אדם.

מַפְקֵרְתָא נ' (1) צואה *Excrement* | excrement
שבת קל'ד ע"א: בי מפקתא.

(2) הוצאות *Ausgabe* | expense ויקיר פליד:
מן דמא מפקתא.

מַפְרוּכָה ע"י מַפְרִיכָה. ב"ב ס"ז ע"ב: המוכר בית
הכר מכר את הנסרים ואת היקבים ואת
המפרוכות.

מַפְרוּנָא ז', מוהר, נדוניא *wife's settlement* |
Mitgift תרג' יב'ע שמי' כ"ב ס"ז (כמוהר
הבתולות): כמפרוני בתולתא.

מַפְרִיחָא נ"ר, ציציות *fringes* | *Fransen*
שבת נ"ט ע"ב: האי רסוקא אי אית ליה
מפריחיתא שרי ואי לא אסיר.

מַפְרִיכָה נ', אבן כבדה שגת *press-stone* |
Press-Stein תוס' ב"ב ג' ג': המוכר את בית
הכר מכר וכו' ואת המפרוכות.

מַפְרָע: לַמְפָּרֵעַ (תח"ס) (1) לשעבר, מלכתחילה
retroactively | *rückwirkend* סנה' כ"ז ע"א:
למפרע הוא נפסל.

(2) מסוף לראש *rückwärts* | *backward* מגי'
פ"ב מ"א: הקורא את המגילה למפרע לא יצא.

(3) בדיעבר, לאחר מעשה *nach-* | *subsequently*
träglich תוס' ברי' ד' י"ט: לברך למפרע וכו'
כתחילה וכו'.

מַפְרָק ז', קשר, חוליא באברים *joint, link* |
Gelenk נזיר נ"ב ע"ב: הואיל וישנן במפרקי
ידים ורגלים.

מַפְרָשׁ, מַפְרָשׁ הַיָּם ז', מי שמפליג בים, יורד
הים באניה *Seefahrer* | *sea-farer* ג"ט ס"ה
ע"ב: המפרש והיוצא בשוויא; ירושי' שבת פ"ב
ד' ע"ג: חיותי' על כל מפרשי ימים.

מַפְשִׁיטוּתָא, מַפְשִׁיטוּתָא נ', פישוט ידים
ורגלים, השתחויה *prostration at prayers* |
Sichhinstrecken (beim Gebet) ירושי' ע"ז פ"ד
מ"ג ע"ד: מפשוטיתא דתעניתא וכו'; מוכה פ"ד
נ"ד ע"ב: מפשוטותא.

מַפְמִיר ז' (1) מי שקורא את התפטרות
concludes the reading from the Law at the
Synagogue | *derjenige, der den Schluß des*
Pentateuchabschnittes und hierauf einen Ab-
schnitt aus den Propheten in der Synagoge
vorträgt ירושי' מנ"י פ"ד ה"ג: שבעה חוץ מן
המפמיר.

(2) שמש בית הכנסת *janitor* | *Synagogen-*
diener חול' נ"א ע"א: מפמיר כנסיות.

מַפִּיחָנָא ע"י מַפִּיחָנָא. נד' י' ע"ב: מפחנא וכו'.

מַפִּיס עיר נף במצרים *Memphis in Egypt* |
Memphis in Aegypten תרג' יר' ב' מ"ז (בני
נף): בני מפיס.

מַפְנִיקוּתָא נ', עידון ורך, סינוק *delicacy*,
tenderness, fastidiousness | *Bequemlichkeit*,
Verwöhntheit ח' ו' ע"א: מפנקותא יתירתא.

מַפְסוּעִיתָא נ', שעטה *trotting* | *das Treten*
תרג' יר' מ"ז ג' (שעטת פרסות אביריו): מפסועית
פרסת גיבורה.

מַפְסָלִית, מַפְסָלִית נ', כלי חקיקה ופיסול
chisel | *Meißel* כל' פ"ג מ"ד: המעצד והאיזמל
והמפסלית וכו'; תוס' שבת י"ג (ו"ד): מטלבלין
את המקבת ואת המפסלת.

מַפְצִי -- מצע *mattress* | *Matratze* אהל' פ"ח
מ"א: וסדיו ומפץ ומחצלת.

מַפְקָנָא ז', מוצא *exit* | *Ausgang* תרג' יחזקאל
מ"ב י"א (וכל מוצאיהן): וכל מפקניהן.

מַפְקָנוּתָא נ', (1) יציאה *going out, leaving* |
das Herausgehen תרג' שמי' כ"א ז' (כצאת
העבדים): מפקנות עבדיו.

(2) מקום מוצאו של דבר *source* | *Herkunft*
תרג' דה"א א' כ"ג: אופיר אתר מפקנות דהבא.
(3) הדבר היוצא *that which comes forth* |
das, was hervorgeht תה' פ"ט ל"ה (מוצא
שתי): מפקנות פסות.

מַפְקָנוּת נְשִׁמְתָא יציאת נשמה *death* | *Tod* תרג'
תה' ס"ח כ"א (למות תוצאות): מפקנות נשמתא.

מַעְרֵתָא נ', מערה cave | Höhle כ"ב נ"ח ע"א:
מערטא דאברהם.

מַעִישׁ מעשר שני; מערב שבת.

מַעִישׁ לע"ש מערב שבת לערב שבת.

מַעֲשֵׂה - מאורע, עובדא, Ereignis | fact, event
Handlung תוס' בר' א' ו': מעשה בר' ישמעאל
ורי אלעזר בן עזריה וכו'.

מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית תורת בריאת העולם cosmogony
Kosmogonie חגי' פ"ב מ"א: אין דורשין בעריות
בשלשה ולא במעשה בראשית בשנים.

מַעֲשֵׂה מִרְבֵּבָה תורת חזיון המרכבה של יחזקאל
the mystic speculations on the divine chariot
(of the vision of Ezekiel) | Deutung der
Vision Ezechiels vom Gotteswagen שבת פ'
ע"ב: קום דרוש לנו במעשה מרכבה.

מַעֲשִׂים בְּכָל יוֹם נהוג שבעולם of daily occurrence
alltägliche Erscheinung כ"ב קע"ג ע"ב: הא
מעשים בכל יום דאסמכתא לא קניא.

מַעֲשֵׂהוֹג מצות עשה שהזמן גרמא.

מַעֲשָׂנָא ז', מעוז ומבצר stronghold | Festung
תרג' משלי י' כ"ט (מעוז): מעשנא.

מַעֲשֵׁר - **מַעֲשֵׁר רִאשׁוֹן** המעשר הניתן ללוויים
the first tithe belonging to the Levite | der
erste Zehnt, der den Leviten gegeben wird
מעש"ש פ"ה מ"ז: ומעשר ראשון לבעליו וכו'.

מַעֲשֵׁר שֵׁנִי המעשר שהמפריש מביאו לירושלים
the second tithe to be consumed
by the owner in Jerusalem | der zweite
Zehnt, der nach Jerusalem gebracht und
dort vom Eigentümer verzehrt werden soll
מעש"ש פ"ה מ"ז: בערתי את הקדש מן הבית זה
מעשר שני.

מַפְגִּיעַ ז', מין רמש gnat | Mücke שבת ע"ז ע"ב:
אימת מפגיע על ארי אימת יתוש על הפיל.

מַפְגְּרוֹתָא נ', חורבן Verwüstung | desolation
תרג' ישעי' מ"ט י"ט (וארץ הריסותך): וארע
מפגרותיך.

מַפְדָּ"ש מפני דרכי שלום.

מַפָּח נ', 1) מטפחת napkin, towel | Tuch
Handtuch בר' פ"ח מ"ג: מקנה ידו במפה
ומניחה על השולחן.

2) דגל Fahnenstuch | flag כמ"ר פ"ב: לכל נשיא
ונשיא מפה וצבע.

מַפְאָר ת', יפה, נהדר gloriously | schön, herrlich
תענית ז' ע"א: א' חכמה מפארה בכלי מכווער.

מַפּוֹלָם ת', חלק smooth | glatt זבח' ג"ד ע"א:
אבנים מפולמות.

מַפּוֹלָשׁ ת', נוקב ועובר מן הקצה אל הקצה
going through | durch und durch gehend
תוס' כלא' פ"ב: תלמים מפולשין מראש השרה
ועד סופו.

מַפּוֹלָת נ', 1) נפילה, הריסות falling in, debris
Einsturz; Trümmer בר' ג' ע"א: מפני ג'
דברים אין נכנסין לחורבה מפני השר ומפני
המפולת ומפני המזיקין; פס' פ"ב מ"ב: חמץ
שנפלה עליו מפולת.

2) עיי' מַפְלָה, ירוש' בר' פ"ה ה"א: במפולת
של מחריביו החם.

3) זרוי, זריעה, throwing seed | das Säen
Streuen ערב' כ"ה ע"א: מפולת יד ולא מפולת
שוורים.

מַפּוֹרִיאַ עִי אַמְוִנָּה. ילק' ויק' תקמ"ז: אם
נוטל אדם מפוריא של מעות ויתן פיה למטה אין
המעות מתפוררות?

מַפּוֹרָסָם, מַפּוֹרָצָם ת', ידוע לרבים generally
allgemein bekannt | known יוק' פ"ב: בזמן
שאינו מפורסם; ירוש' תענ' פ"א מ"ד ע"ד: וכלב
מפורצם בתשמישו.

מַפּוֹרָשׁ 1) ת', מבורר ומוסבר specified, explicit
deutlich חגי' כ"ב ע"ב: ומה סתומות וכו'
מפורשות עאכ"כ.

2) תה"פ, בבירור ausdrücklich | explicitly ב"מ
צ"ד ע"ב: בשואל מפורש. ועיי' שם המפורש.
מַפְחִזְנָא עיי' מַפְחִזְנָא, ירוש' נו' פ"א נ"א ע"א:
מפחזנא.

מַעְפֹּרֶת נ', אדרת למגן בפני האבק dust-eloak | Staubmantel
והמעפורת.

מַעְפָּרָא ז', מצנפת turban | Turban
מל"א כ' מיא (ויסר את האפד): ואעדו ית מעפרא.

מַעְפֶּרֶת עיי' מַעְפֹּרֶת. ירוש' תר' פ"ז מיד ע"ד:
גזל מעפרתו של זה ונתן לזה.

מַעְצָרָא ז', מַעְצָרֶתא נ', pressroom | Kelter
תרג' יש' סיג ב' (כדורך בגת): כביעות דמתבעט
במעצרא; כמ' י"ח ל' (כתבואת יקב): עללת
מעצרתא.

מַעְקֻצִי נ', עקיצה sting | Stich קה"ר ו' י"א:
הר מעקוצי.

מע"ר מעשר ראשון.

מַעְרָבָא ז', (1) מערב West | Westen תרג' בר'
כ"ח י"ד (ימה): למערבא.

(2) ארץ ישראל, שהיא במערבה של בבל Pa-
lestine (in the west of Babylonien) | Palästina
(das westlich von Babylonien liegt) יב' ק"ז
ע"א: בעי' במערבא.

מַעְרָבָא, מַעְרָבִי ת', מצד מערב western
westlich תמיד פ"ב מ"ח: קרן מערבית דרומית;
תרג' יב"ע שמי' כ"ו כ"ב (ולירכתי המשכן ימה):
לסייפי משכנא מערבא.

מַעְרָבְלָא ז', שבולת מים whirlpool | Strudel
תרג' איוב ל"ח מ"ז (נכבי ים): מערבלי סגור ימא.

מַעְרֻבָּה, מַעְרֻבֵּז ז', גליל עץ לגלגול העיסה
rolling-pin | Rollholz (zum Teigrollen) כ"ל
פמ"ז מ"ב: סרוד של נחתומין וכו' וכן המערוב;
ירוש' שבת פ"ז י' ע"א: במערובה משם מוחן.

מַעְרוֹקָא ז', פליט fugitive | Flüchtling תרג'
יב"ע ויק' כ"ו ל"ז (מנוסת חרב): כמערוקי חרבא.

מַעְרַע: מַעְרַע קדִיש' עיי' מַאְרַע קדִיש'. תרג'
ויק' כ"ג ג' (מקרא קורש): מערע קדיש.

מַעְרָקָא ז', פליט fugitive | Flüchtling תרג'
יר' מ"ח י"ט (שאלו גם ונמלטה): שאליו למערקיא
ולמשיוביא.

מַעְלִיּוֹתָא נ', יתרון ושבה improvement | Ver-
besserung מנ' מ"ג ע"א: אשתנאי למעליותא
וכו' לגריעותא.

מַעְלָן, לַמַּעְלָן, מַלְמַעְלָן תה"פ, למעלה above
oben ירוש' בר' פ"ד ח"ה: כנגד קדשי הקדשים
של מעלן; שמור פל"ג: כל מה שברא הקב"ה
למעלן ברא למטון; אהל' פ"י מ"א: בין מלמעלן
בין מלמטון.

מַעְלָנָא ז', (1) מבוא entrance | Eingang גימ'
גיו ע"ב: דמעלנא אית ליה ומפקנא לית ליה.

(2) שקיעה Sonnenuntergang | setting תרג'
תה' ג' א' (ממזרח שמש עד מבואו): ממדנח
שמשא ועד מעלניה.

מעל"ע מעת לעת.

מַעְלָתָא נ"ר, הכנסות Einnahmen | income
פסיק' פל"א: שיבבא בישא מני מעלתא ולא
מני נפקתא.

מַעְמָד - מלאכות מערי המדינה לעמוד במקדש
a division of representatives בשעת העבודה
deputed to accompany the service in the
Temple | Abgeordnete aus der Provinz zur
Teilnahme am Tempeldienst בכורים פ"ג מ"ד:
כל העירות של מעמד מתכנסות לעיר של מעמד.

בְּמַעְמָד תה"פ, בפני לעיוני in the presence of
in Anwesenheit תוס' ב"ב מ' ב': המוכר
שרה חבירו במעמד חבירו.

מַעְמִיד ז', במס support, frame | Gestell
Träger שבת ס' ע"א: בטבעת וכו' בערסה וכו'
הכל הולך אחר המעמיד.

מעמ"ם מעיקרא מאי סבר.

מעמש"ב מתנה על מה שכתוב בתורה.

מַעְנָה - יר' המחרשה handle of the plough
Griff des Pfluges תוס' שבי' ג' כ"ז ובלבד שלא
יסמוך לה מענה.

מַעְסָרָא ז', מעשר tithe | der Zehnt תרג' כמ'
י"ח כ"ח (מעשרותיכם): מעפריכון.

מְעוֹשָׁה ת', שיש בו משום אונס וכפייה | forced
 erzwingen ג'ט' פ'ט מ"ח: גט מעושה.

מְעוֹת ג'ר, כסף, ממון | Geld money כת' פ"ג
 מ"ב: הניח מעותיו על קרן הצבי. ועי' מָעָה.

מְעוֹז, **מְעוֹזָא** ז', שערות עזים | goats-hair
 Ziegenhaar תרג' שמי' כ"ו ז' (יריעות עזים):
 ירוען דמעז; שם ל"ה כ"ו (העזים): מעזיא.

מְעוֹזָה ג', מיה של מלט וכדומה | stucco
 Stukkatur מדות פ"ד מ"ו: ואמה תקרה ואמה
 מעזיבה.

מְעוֹלָא ז', מוזה ואורג | Sptnner spinner קה"ר
 ז' מ': היכומא דמעוילא עזיל על פלכתיא וכו'.

מְעוֹלָא ז', ממוח | spun yarn געפלינט ירוש'
 שבת פ"ז י" ע"ג: הדא איתנא וכו' דשרקה מעולה.
 מע"ט מעשים טובים.

מְעַט - נְתַמַּעַט נתפס, נפחת | to be reduced
 verringert werden ע"ב: נתרבה כספו
 וכו' נתמעט כספו.

מְעַט פֻּעַל, הפחית, הוציא מן הכלל | to reduce
 to exclude | verringern; ausschließen יומא
 ע"ד ע"א: למעוטי מאי וכו' למעוטי משחק
 בכוביא.

אִמְעִיט אתפס, עי' נְתַמַּעַט. עיר' ע"ט ע"ב:
 דאימעיט מאתמול.

מְעַטִּין, **מְעַטִּין** ז', בית קבול של זיתים | receptacle
 for olives | Olivenbehälter תוס' שבת ג' מ':
 עביט של ענבים ומעטן של זיתים; מעש' ג' ז':
 אעפ"י שאין מחזירין למעטן הזה הרי הוא
 מחזירין למעטין אחר.

מְעִירָה ג', מעל, פשיעה | Ver- faithlessness
 untreuung, Untreue בכ"ר פ"ט: מעילה על
 דבר ערוה או מעילה על דבר ממונ.

מְעִין ממוין, מסוג, תמצית | of the nature of, an
 abstract of | nach Art von, ein Auszug
 aus ברי' פ"ד מ"ג: בכל יום מתפלל אדם י"ח ר'
 יהושע אומר מעין שמונה עשרה.

מְעִין [מְאִין] ז', מין פרי | the wild strawberry
 wilde Erdbeere ילק' ויק' תע"ט: המערב וכו'
 מי מעין ברבש.

מְעִיסָא, **מְעִיסָה** ג', מקפה של קמח | a paste
 made of flour | Mehlbrei תוס' חלה א' ב':
 המעיסא - חמין לתוך קמח; פס' א' ל"ב: לא
 בחלוט ולא במעיסה.

מְעִיקָא (1) ז', מציק, צורר | Be- oppressor
 drücker תרג' איוב ל"ו ט"ז (צר): מעיקא.

(2) מצוקה | Bedrängnis oppresslon שם ט"ו כ"ד
 (צר ומצוקה): עקא ומעיקא.

מְעִיךְ פֻּעַל, (1) דחק ולהץ | to crush | zerdrücken
 תוס' כ"ב א' ח': ומלקחיים שהוא ממעך
 בו הפתילה.

(2) המיך את הקול | to lower | die Stimme
 dämpfen ברי' מ"ה ע"א: ימער הקורא קולו.

נְתַמַּעַךְ נתפס, נדחק ונלחץ | to be crushed | zer-
 drückt werden פס' ס"ד מ"ב: מעולם לא נתמעך
 אדם בעזרה.

מְעִלָא ז', כניסה | entering | das Hereinkommen
 כת' ג' ע"א: מעלאי דירי.

מְעִלָה - **מְעִלָה** עֲשָׂן מין צמח | a plant | eine Pflanze
 תוס' יוח"כ ב' ז': היינו מלקטים עשבים
 בשדה וכו' אמר לי ראיתי מעלה עשן כנגדי.

מְעִלָה - כנוי לגבוה | God | Gott ברי' י"ט ע"א:
 והמגים דעתו כלפי מעלה.

מְעִלָה - חשיבות, יתרון | distinction, superiority
 Vorzug קיד' ע' ע"ב: זו מעלה יתירה יש בין
 ישראל לגרים.

מְעִלָרִי; **מְעִלִי** יוֹמָא ערב | eve | Vorabend
 כת' פ"ז ע"ב: מעלי יומא דספורא.

מְעִלִי שְׁמֻשָּׁא שקיעת החמה | sunset | Sonnen-
 untergang תרג' ירוש' במ' כ"ה ד': ועם מעלי
 שמשא.

מְעִלִי, **מְעִלָא** ת', טוב ומעולה | good, perfect
 gut, vorzüglich תרג' דהייב י"ג ב': שמא
 דמעלי; גיט' כ"ט ע"א: גיטא מעליא.

מַעְדָּן ז', קשר *Knoten* | *knot* כל' פ"ב מ"ז: וכו' המתיר ראשי המעדרנין.

מַעְדָּה נ', (1) גרעין *grain* | *Körnchen* ירוש' כלא' פ"א ה"ב: אדם נוטל מעה אחת מפיטמה של קישות וניטעה והיא נעשית אבטיה.

(2) מטבעה קטנה *kleine Münze* | *a small coin* עיר' פ"ז מ"א: נתון אדם מעה לחנוני. ועי' מָעוּת.

מַעְבִּירָה ת', צפוף *dicht* | *dense, crowded* ערב' כ"ה ע"א: לא מעובה ולא מורק אלא בינוני.

מַעְבִּירָת נ', אשה הרה *pregnant woman* | *Schwangere* יב' פ"ז מ"א: שמה מעוברת היא.

מַעוּט ת', מעט *wenig* | *little* ספרי דב' רפ"ז: מכה רבה מכה מעוטה.

מַעוּטָן, **מַעוּטָנִי** עי' מַעוּטָן. תוס' מעש' ג' י"ג: ועכשיו של ענבים ומעוּטָן של זיתים; סנה' ב' ו': לאפוקי מעשריוא ממעוטני.

מַעוּקָא עי' מַחְזָקָא. תרג' ירוש' במ' ל"א נ' (וכומו): מעוכיא מן בית חדיהון.

מַעוּלָה ת', טוב ומשובח, מובחר *prominent* | *distinguished* | *vorzüglich* ב"ק מ"ז ע"ב: מעולים שבמשפחה.

מַעוּמָד תה"פ, בעמידה *stehend* | *standing* ספרי דב' קנ"ה: אין שירות כשר אלא מעומד.

מעומל'ת מצות עשה ומצות לא תעשה.

מַעוּרָב ת', (1) בן תערובות, שגלוק לערבון *hos-* | *Geisel* תג' אסת"ר א' א': שהיו מעורבותיהן של אבותיהן.

(2) מבלול *vermischt* | *mixed* ילק' דב' תת"ח: וראה הפת מעורבת קיבר.

מַעוּרָב שְׁמֵשׁ טמא שנעשה טהור עם הערב שמש *one who has become clean with the setting of the sun* | *ein Unreiner, der mit Untergang rein geworden ist* פ"ג מ"ז: ומטמאין היו את הכהן השורף את הפרה וכו' שלא יחו' אומרים במעורבי שמש היתה נעשית.

מַסְתִּיּא עי' מִסְתָּא. תרג' איוב ו' ז': והות מסתיוא למעורתי.

מ"ע מצות עשה.

מַעָא (1) נ', מעה, אגורה *eine kleine* | *a small coin* Münze תרג' ש"א כ' ל"ז (לאגורת כסף): למעא דכסף.

(2) ז', בטן *Leib* | *belly* תרג' תה' קכ"ז ג' (פרי הכטן): ולדי מעא.

מַעְבְּדָנָא ז', מוליד *Erzeuger* | *begetter, parent* ילק' ת"ז תת"ח: למלפני ולמעבדני.

מַעְבְּדָנוּתָא נ', רכישה *Erwerbung* | *acquisition* תרג' משי' כ"א ו' (פעל אוצרות): מעבדנותא דסיתמא.

מעבול'מ מעלין בקודש ולא מורדין.

מַעְבֻּרָת נ', רפסודה לעבור בה נהר וכדומה *Fähre* | *ferry* ב"ק קש"ז ע"א: והיתה מעבורת לפניו א"ל מול דינר והעבירני.

מַעְבָּר ז', קלשון *Heugabel* | *pitchfork* כל' פ"ג מ"ז: המעבר והמזרה וכו'.

מַעְבְּרָא ז', עי' מַעְבֻּרָת. נד' כ"ז ע"ב: ופסקיה מעברא.

מַעְבְּרָמָא נ', (1) מקום מעבר נהר *Furt* | *ford* ירוש' תענ' פ"ד ס"ח ע"ג: מעברתא דלוד וכו'.

(2) ריוח בין שני חלקי הזקן *a parted beard* | *Teilung im Bart* (Durchgang) סנה' ק' ע"ב: מאן דאית ליה מעברתא בדיקניה כולי עלמא לא יכלו ליה.

(3) השולים החלולים של בתי התפלין שבהם מעבירים את הרצועות *the hollow rim of the capsule of the T'fillin through which the thong is slipped* | *der hohle Vorsprung des Tefillin-gehäuses, durch den die Riemen durchgezogen werden* מנח' ל"ה ע"א: מעברתא דתפילין.

מַעְגִּיל ז', מַעְגִּילָה נ', כלייל *Walze* | *roller* ספרי דב' רכ"ש: כמה הוא מקום מעגילו שלשה טפחים: תוס' מב' ב' ג' היה מעגל במעגילה.

מִסְקָא ז', **מִסְקִינִיָּתָא** ע"י מִסְקִינִיָּתָא. ויקר
פ"ח: אית תמן מסקין אית תמן מחתינ;
תרג' ירוש' במ' ל"ד ד' (מעלה עקרבס):
מסקינא דעקרבס.

מִסְקָנָא ז', 1) מקום גבוה *height | Anhöhe*
תרג' ש"א ט' י"א (במעלה העיר): במסקנא
דקרתא.

2) גרם המעלות *staircase | Treppe* תרג' מל"ב
כ' י"א (במעלות): במסקנא.

3) תוצאת הדבר *final result | Endergebnis*
מג"י י"ד ע"ב: ומסקנא הכי הוא.

מִסְקָתָא נ", עליה למעלה *going up | Aufsteig*
תרג' דה"כ ט' ד' (עליתו): ומסקתיה.

מִסְרָא - פ"י, נתן לאחר *to hand over | übergeben*
ביצה פ"ח מ"ג: המוסר בהמתו לבנו או לרועה.

מִסְרָא אֶת נפשו, מִסְרָא אֶת עצמו חרף את נפשו,
הפקיר והקריב עצמו *to deliver o. s., to risk one's life | sich aufopfern*
עצמו למיתתו עליהם; ספרי דב' ע"ז כל מצוה
שמסרו ישראל נפשם עליה בשעת השמד וכו'.

מִסְרָא 1) ע"י מִסְרָא. תרג' עמ' א' ו' (להסגיר
לאדום): למסר לאדום.

2) נסר במשור *to saw | sägen* תרג' ש"א י"ב
ל"א (וישם במגרת): ומסר יתהון במסרין.

אֶתְמִסְרָא אספ', במסר *über-* to be surrendered
liefert wird n ויק' כ"ה (וגתתם ביד
אויב): ותתמסרון ביד סנאח.

מִסְרָא ז', משור *saw | Säge* ביר ס"ו: כמסר הזה
שהוא נוסר בעץ.

מִסְרָבְנָא, מִסְרָבְנָא ת', סורר ומורה *rebel-*
widderpenstlg lions | תרג' יש' ס"ה ב' (עם
סורר): עמא מסרבנא; ובי' דב' ל"א כ"ז (ממרים
הייתם): במסרבנין הויתו.

מִסְרָבְנִיָּתָא תה"פ, בפזיות *impetuously | vor-*
eilig תרג' מ"ש כ"ה ח' (אל תצא לריב מהר):
לא תיפק לדינא מפרהבאית.

מִסְרָבְנִיָּתָא ת', פזיז *impetuous | voreilig*
מ"ש כ"ה ח' (אץ): מפרהבא.

מִסְרָבְנָא ע"י מִסְרָבְנָא. תרג' תה' ס"ו ז'
(סוררים): מסרבנין.

מסרובי ע"י מִסְרָבְנָא. ירוש' שבת פ"ה ד' ע"ב:
לא יקשור את המסרובי.

מסרולה [מִלִּיסָא] ז', מין צמח *melissa*
Melisse ירוש' נד' ס"ז מ' ע"ב: מסרולה
ופלוליה.

מִסְרוֹק ע"י מִסְרָק. תוס' עדי' ב' א': מסרק של
צרצור.

מִסְרִיף ע"י מִסְרָף. שבת נ"ג ע"א: שלא יקשור
לו מסריבין.

מִסְרִיָּתָא נ', מין מחבת *pan | Pfanne* תרג' ש"ב
י"ג ט' (המשרת): מסריתא.

מִסְרִיף ז', רצועת מסביב לבטן החמור *band with which the saddle is fastened around the ass' belly | Bauchgurt (des Lasttiers)*
ה' ב': ובלבד שלא יקשור לו מסרכו.

מִסְרִקָא 1) כלי לסריקה *comb | Kamm*
טבוי' פ"ד מ"ז: מברק של ראש שניטלה אחת
משיניהן.

2) נץ הרמון *the crown of a pomegranate | Krone des Granatapfels*
הפטמא של רמון וכו' אף המסרק וכו'.

מִסְרָקָא כנ"ל 1. ברי' י"ח ע"ב: אימא לה לאימא
תשדר לי מסרקאי.

מִסְרִיתָא ז', מין מחבת (משרת שבמקרא) *pan*
Pfanne פס' ל"ז ע"א: וחלת המסרת.

מִסְרִיתָא ע"י מִסְרִיתָא 1. תרג' יש' ל' י"א
(השביתו וגו'): אבטלונא ממסרתא.

מִסְתָּרִין ז', סוד *secret | Geheimnis* ילק' ברי'
פ"ד: שגלו מסתורין של הקב"ה.

מִסְתָּרִיתָא נ', סליל *reel | Haspel* חול' מ'
ע"א: יהבו ליה מסתוריתא ויתב בשוקא ופטר
דוללי.

מִסְנָנָא ז', זהב זקוק *pure gold | geläutertes Gold* תרג' יש' י"ג י"ב (כתם אופיר); מסננא דאופיר.

מִסְנָנִית ג', כלי לסנן ולזקק בו *strainer | Selher* שבת פ"ב מ"ב; ונותנין ביצה במסננת של חרדל.

מִסְנָנִיא ג', מין סל *basket | Korb* ירוש' דמ' כ"ב כ"א ע"ד; ההיא מסננת דשללה ל'.
(מסם) **אַתְמָסס** אתפ', נמוג מפחד *to despair | verzagen* תרג' תה' ע"ב ד' (נמוגים ארץ וכל יושביה); כד מתמססין דיירי ארעא.

מִסְפָּעָה עי' מְשִׁיפָּה. תוס' צוק' ר"ה ב' ב': בראשונה היו מסיעין מסעות בראשי הרים חגבהים.
מִסְפּוֹטְמִיָּא ארץ ארם נהרים | *Mesopotamia Mesopotamien* ב"ר פמ"ד; ממספוטמיא ומחברותיה.
מִסְפָּרְתָּא עי' מִסְפָּרְתָּא. שבת מ"ה ע"ב; מספורת של פרקים.

מִסְפִּיָּא ז', פחד *fearfulness | Furchtbarekeit* תרג' איוב מ"א י"ז (משאתו); ממספייה.
מִסְפֵּק ז', ספק, ספקוס *dilemma | Zweifel* ירוש' מוטה פ"ד ה"א; למה הכניסה עצמה למספק המריבה הזו.
מִסְפָּרְיָא ז', מִסְפָּרְיָא, מִסְפָּרְיָא ז', מִסְפָּרְתָּא ג', *scissors | Schermesser* כלי פטיז מ"ה; ומספרים והתער; מו"ק י"ז ע"ב; בתער ולא במספריים; תוס' כלי ב"מ ג' ג'; מספרת שנחלקה לשנים; כ"ב נ"ח ע"א; אייתי מספרא וגזיה לדיקניה.

מִסְפָּרְתָּא ג', כנ"ל. סנה' צ"ו ע"א; תבו לי מספרא וכו' ויהבו ליה מספראתא.
(2) שם אשה *a woman's name | Frauenname* סנה' מ"ד ע"א; ר' יהודה בר מספראתא.

מִסְפָּרְתָּא ג', כנ"ל. סנה' צ"ו ע"א; תבו לי מספרא וכו' ויהבו ליה מספראתא.
(2) שם אשה *a woman's name | Frauenname* סנה' מ"ד ע"א; ר' יהודה בר מספראתא.
מִסְפָּק פ"י, קטף ולקט זיתים | *to harvest olives* *Oliven pflücken* כ"ב פ"ג מ"א; כנס את תבואתו מסק את זיתיו.

מִסְפָּתָא -- כל ספר מספרי התלמוד *Talmudic treatise | Talmudtraktat* שבת קי"ד ע"א; איזוהי תלמוד חכם וכו' זה ששואלין אותו דבר הלכה בכל מקום ואומר ואפילו במסכת כלה.

מִסְפָּתָא כנ"ל. שבת ג' ע"ב; כי קאי רבי בהא מסכתא לא תשיליה במסכתא אחריתא.
מסל"ת מסיח לפי תומו.

מסמים [ס'סם] ז', מין עץ *blackwood | Rosenholz* חג' כ"ז ע"ב; לא שני אלא בכלי אכלגום וכו' אבל בכלי מסמים וכו'.

מִסְמָס פ"י, (1) ריכך, המס *to dissolve | erweichen* יומא י"ח ע"א; מאכילין אותו סלתות ובצים כדי למסמסו.

(2) שובב את הנפש *to allay | besänftigen* ב"ר פפ"ב; ממסמסין נפשה של חיה ואומרים לה בשעת חלודה אל תיראי כי בן זכר ילדת.

נְתִמְסָמָס נתפ', נתרך ונתמוזז *to be molten | welch werden* חול' מ"ה ע"ב; נתמעך וכו' נתמסמס.
מִסְמָס ז', שם ממבע קטן | *a small coin (semissis) eine kleine Münze (semissis)* קיר' י"ב ע"א; מסמס שני קוטרונקין.

מִסְמָסָה ג', ריכך ומוזז *softening | Erweichung* חול' מ"ה ע"ב; מסמסה כל שאינו יכול לעמוד.

מִסְמָר, **מִסְמָרָא** ד', וז' יתד *nail, pin | Nagel* תוס' ב"ק י' ח'; נגר שקבע מסמר בשירה תיבה ומגדל; ירוש' כ"ב פ"ב י"ג ע"ב; מסמרא דנוולא.

מִסְמָרְתָּא ג', מין יבלת *wart | Auswuchs* תוס' ננע' ב' י"ב; המסמרת והיבלת וכו'.

מִסְמָרְתָּא ג', מדרגה *terrace | Terrasse* תרג' יחו' מ"ג י"ד (העזרה התחתונה); מסמרת ארעיתא.

מִסְנָא ז', נעל *shoe | Schuh* איכ"ר א' ח'; בעי למלבש חד מסן וכו'; קיר' כ"ב ע"ב; שלוק לי מסנאי.

losing courage | *Mutlosigkelt* לב מורד ג', מסיידה
 ולק' שמי רב"א: אין נמוגה אלא מסיידה.

מִסֵּיִמִּים ז', שם ממבע a small coin (semissis)
 יְרוּשׁ קִיד' פ"א eine kleine Münze (semissis)
 ב"ח ע"ד: פוגדיון שני ממסימין.

מְסִיפָם ז', גדר של קנים | fence | Zaun ע"י
ע"ב: חצר שחלקה במסיפם.

olive harvest | מסיקת זיתים | זי, (עונת) **מְסִיק**
(Zeit der) Olivenlese תוס' ער' א' ו'ז יצא
הבציר ובא מסיק.

מִסִּיב ז', עוֹשֵׁק | *Erpresser* | oppressor ב"ק פ"י
מ"ה: הגזול שדה מחבירו וגמלוהו מסיקין.

מְסִיקָא וי' מִין אַרְבֵּה | a species of locust
 תַּרְג' יְרוּש' רב' כ"ח | eine Heuschreckenart
 מ"ב (הצלצל): מְסִיקָא.

olive harvest | *Oliven-* קטיפת הוליתים
lese שבת י"ז ע"א: אם תקניטני גזרני
 שומאח אה על המסיקה.

מִסְתַּכִּין נ"ר, מעלות *steps | Stufen* תרג' תה' קיב א' (שיר המעלות): שירא דאיתאמר על מסיקיין.

delivery, handing | *Übergabe* נתינה, מְסִירָה נ',
קיד' פ"א מ"ו: בהמה גסה נקנית במסירה.

מְסִית ז', מפתה seducer | Verführer מנה' פ"ו
מ"ד: המסית והמדית.

מַסְכִּינוֹ, מַסְכִּינוֹתָא נ', עֲנִיּוֹת וּדְלוּת (כור עוני); דחוק
Armut תרג' יש' מ"ה י' (כור עוני); דחוק
מסכינו; איוב ה' י"א (קודרים); אוכמי
מסכינותא.

to make poor | *arm machen* רָדַל פִּי, - מַסְכֵּן
 מוטה ו"א ע"א: עָרִי מַסְכֵּנוֹת וכו' ש'ממסכנות את
 בעליהן.

to become poor | *ver-* נתחללל נחם, נחמסכן
armen יבמי' ס'ג ע"א: שכל העוסק בבנין
מתחמסכן.

Fleischbank ב"ק ב"ג ע"ב: תיב אמסחתא וקבל
זווד.

מִסְטוּבָּא, מִסְטוּבִּיתָא, מִסְטוּבִּיתָה, מִסְטוּוֹדָה נִי, אִיזְטֵכָה, ספסל | bench | ירוש' כ"ב פ"ב י"ג ע"ב: חד בר נש ובין כל דרתיה שויר בה חד מסטובא והוה עליו ויתבי עלה: ביצה פ"א פ' ע"ג: לא תיתבון לכון על מסטובייתא וכו'; שהש"ר ו' י"ד: לההיא מסטוביתה וכו'; ירוש' כלא' פ"ט ל"ב ע"א: לא על גבי מסטווה וכו' על גבי המיטה.

מִסְמֹר עִי מִסְמֹר. תנח' חיי ג': סמרו מסמור.
מִסְמֹרִין ו', סוד secret | Geheimnis ב"ר פ"ג:
שגילו מסמורין של הקב"ה.

מַסְמִידֵן (מַסְמִי' דִּין) ז', מִסַּח דִּין, מַעוֹת מִשְׁפָּט
prevaricator | Rechtsbeuger ב'ר פ"נ: רב
 מַסְמִידֵן.

מַסְטִיכִי ג' מין שרף הנוסף מעץ | gum mastic
Mastix ב"ר פצ"א: לט - מסטיכי.

מִסְמִירִין ז', סוד | secret | ג"ר פצ"ה:
בואו ואגלה לכם מסמורין של הקב"ה.

מִסְטֵר ז', סמירה *Schlag* | blow, slap שמו"ר
פמ"ו: סמרו מסטר.

מִסְתָּרִיקוֹן ת', של סוד ומסתורין - of a secret nature | geheimnisvoll
 י"ג: שבת פ"ב י"ג
 ע"ד: כד חד מנהון בעי משלח חד מילה
 מסמטיקון לחברה וכו'.

מִסְתָּא ע"י מְזִיא. תרג' ישי' ג' כ' (והקשרים):
קולמוס מסיא.

staircase | גרם המעלות (נ', 1) לול, גרם המעלות | staircase
Treppe מדרות ס'ה מ"ג: ומשם מסיבה עולה לגג
בית הפרוה.

banqueting party | *Tafel-* חבורת מסובים (2)
runde ספרי דב' מיג: אכל ושתה יותר מצרכו
 והקיא ושינה את בני המסיבה.

מְסִיבָתָא כְּנִיל 1. תְּרַגִּי מִלֵּא ו' ח' (ובלולים):
וכן במסיבתא.

abstand ירוש' נד' פ"ב ל"ז ע"ד: אנא חמית
משך רחיו עבד אורי על עומני מסוטולא:
שב' פ"ג ל"ד ע"ד: חמניא מסוטולא.

מסופות עי' **מְסִיפֶס**. תוס' צוק' שבת ה' (ט'),
כ"ב: צרור אבן וכו' כדי לעשותו מסופות.

מְסוּקֵתָא נ', רמה *Anhöhe* | *hill, ascent* תרג'
Aufstieg יב"ע במ' ל"ה ד' (מעלה עקריבים):
מסוקתא דעקריבים.

מְסוּקֵתָא נ', עליה כהר *going up | das Besteigen*
gen, Aufsteigen תרג' יב"ע דב' ל"ב מ"מ:
מסוקתא דטוורא דסיני.

מְסוּר ז', מלשין *Denunziant* | *informer, traitor*
ב"ק ק"ט ע"א: ממון מסור וכו' חד אמר מותר
לאברו.

מְסוּרָתָא - 1) קבלת איש מפי איש *tradition*
Tradition תוס' בכורות א' י"ב: העוף נאכל
במסורת נאמן צייד לומר עוף זה טהור.

2) ציוני הקרי והכתיב בנוסח המקרא, *Massorah*
the collection of textual readings of the
Bible | Massora, Überlieferung der Lesarten
der Bibel פס' פ"ו ע"ב: יש אם למקרא יש אם
למסורת.

מְסוּרָתָא כגל' 1. תרג' איוב ט"ו י"ח: מסורתא
דאבהתהון.

מְסוּתָא נ', בית מרחץ *Badehaus* | *bath* כ"מ ו'
ע"ב: התיא מסותא דהוו מנצי עלה כי תרי.

מְסַחָתָא ניר, מאזנים *Wage* | *balance, scales*
תרג' יב"ע דב' כ"ה ט"ו (אבן שלמה וצדק):
מתקלין שלמין ומסחתא דקשומ.

מְסַחָתָא עי' **מְסוּתָא**. קיד' ל"ג ע"א: הוה יתיב
בי מסחתא.

מְסַחָתָא ז', מגן *Schild* | *shield* תרג' ש"א י"ז ו':
ומסחפא דנחשא נפיק מן קולסא.

מְסַחָתָא נ', 1) מאזנים *Wage* | *balance* תרג'
תה' ס"ב י' (במאזנים): במסחתא.

2) מקולין, מקום ממכר בשר *butcher's stall*

מְסוּיִיג ת', מוקף גדר *fenced in | umzäunt* קה"ר
ה' י"ד: והיה מסוייג מכל צד.

מְסוּיִיג ת', מסומן, ברור וידוע *clear, distinguishable*
known | bestimmt ירוש' ביצה פ"א ס' ע"א:
בהמה יולדת לחדשים מסויימים.

מְסוּיִיג ת', מתאחר להתבשל *slow to ripen*
spätreifend ירוש' דמ' פ"א כ"א ע"ג: הבכירות
והמסוייפות.

מְסוּכָן ת', חולה אנוש *critically ill | gefährlich*
krank חול' ל"ז ע"ב: מסוכנת כל שמעמידין
אותה ואינה עומדת.

מְסוּכְסָכָת נ', סכין שיש בה פגיסה מצד אחד
a slaughtering knife having an indentation
which catches the nail passing in one
direction | ein Schlachtmesser, das eine ein-
seitige Scharte hat חול' י"ז ע"ב: אוגרת משתי
רוחות מסוכסכת מרוח אחד.

מְסוּכְרִיָא ז', סתימה *stopper | Stöpsel* בר' כ"ה
ע"א: מסוכריא דנזייתא.

מסוליים, **מְסוּלִיִּים** ת', נעל שאין בו אלא סוליים
a shoe consisting of a mere sole | ein Schuh
der bloß aus einer Sohle besteht יבמ' ק"ג
ע"ב: סנדל המסוליים שאין לו עקב: ילק' דב'
תתקל"ח: המסוליים.

מְסוּלָת ת', נבחר, מובחר *chosen, selected*
auserwählt ספרי דב' כ"א: מן המסולתים שבכם.
מסומים עי' **מְסִימִים**. ירוש' קיד' פ"א נ"ח ע"ד:
שני מסומים אין.

מְסוּמָר ת', מחווק במסמרים *nail-studded | be-*
nagelt שבת פ"ו מ"ב: סנדל המסומר.

מְסוּנָן ת', מזוקק וצורף *refined | geläutert* במ"ר
פ"ד: הוזהב המסונן.

מְסוּסָא ז', קיבה *stomach | Magen* קה"ר י"ב ד':
עי' דלית מסוסא טחין.

מְסוּסְמִילָא, **מְסוּסְמִילָא** ז', ריוח שבין שני
עמודים *space between two columns | Säulen-*

מסבסלה [מספילא] זי, מין פרי | medlars
Mispeln ירוש' שבת פ"ז י' ע"א: ההן דשטח
 צימקון מסבסלה וכו'.

מסגן זי, גורל | *Größe* greatness תרג' יש' ה'
 כ"ד: מסגן תוקפיהון.

מסגריא שם מקום | *Ortsname* name of a place
 קיד' ע"ב ע"א: מסגריא איכא בבבל.

מסהדא זי, עד | *Zeuge* witness תרג' איוב ט"ז
 י"ט (בשמים עדי): בשמיא מסהדי.

מסו זי, מין ליחות שבקיבת מעלי גרה | *rennet*
Lab ויק"ר פ"ד: לחלב שנתון בקערה אם נותן
 לחוכו מסו נקפא ועומד ואם לאו הולך רופף.

מסואב ת', בלתי נקי, לא רוחץ | *unclean*
unwashed חלה פ"ב מ"ב: בידים
 מסואבות.

מסגיבה ת', יושב נטוי על יד השולחן; בהשאלה
 אורח | *reclining on the dining couch; guest*
angelehnt (an der Tafelrunde sitzend); Gast
 ב"ר מ"ז ע"א: אין המסובין רשאים לאכול כלום
 עד שיבצע הבוצע; ב"ר פ"ע"ז: רוב מסובין של
 לאה היו וכו'.

מסגיבתא נ', פונדקית | *keeper of a wine shop*
Weinschenkerin ע"ז ע' ע"ב: ההוא מסוביתא
 דמסרה לה איקלידא וכו'.

מסגיבד ת', מפותל | *verflochten* entangled
verwickelt חול' ל' ע"א: צמר מסובך.

מסגין זי, סימנים | *marks* | *Zeichen* ירוש' ב"ב
 פ"ב י"ג ע"ב: אילין דעבדין מסוגין אילין לאילין
 ועי' מסיפס.

מסגיבד ת', שנתבשל באילן ונתבקע ממאלין
 (פרי) | *burst open* | *überreife, am Baum* (fruit)
gesprungene (Frucht) ירוש' דמ' פ"א מ"א:
 כל בנות שקמה פטורות חוץ מן המסוספות.

מסוי זי, משא | *load* | *Last* ירוש' דמ' פ"ב ה"א:
 מסוי של צמוקים.

מנקטא זי, מין הכשית | *ein* an ornament
Schmuck שבת נ"ט ע"ב: קטלא - מנקטא וכו'.

מנקריתא נ', נקיות | *Reinlichkeit* cleanliness
 ע"ז ל' ע"א: נהי דאגילוא לא קפדי אמנקרותא
 קפדי.

מנרתא נ', מנורה | *Leuchter* candlestick, lamp
 שש"ר ג' ד': אקמת מנרתא אדלקת בוציניא.

מנת - **במנת**, על מנת בתנאי | *on condition*
that | *unter der Bedingung, daß* ירוש' ב"מ
 פ"ד ט' ע"ד: כל הנושא ונותן במנת שאין לו
 אונאה; אבות פ"א מ"ג: על מנת לקבל פרס.

מנתא נ', מנה, חלק | *Tell, Anteil* share יב'
 ל"ח ע"א: אחונא את ומנתא אית לך בהדון.

מ"ס מר סבר.

מפא זי, מדרה לרדות את הפת | *shovel for taking*
bread out of the oven | *Brotschieber*
 כ"ז ע"א: שקלה לה בריש מפא ושדיא בתנורא.

מסאב, מסאבא, מסאיב ת', טמא | *unclean*
unrein תרג' ויק' ה' ב' (כל דבר טמא): מרעם
 מסאב; שם יב"ע: מסאיב; שם י"ג מ"ה (ושמא
 טמא יקרא): רחוקו רחוקו ממסאבא.

מסאנא זי, נעל | *shoe* | *Schuh* גיט' נ"ז ע"א:
 הוה שליפא מסאנא.

(2) מין סל | *basket* | *Korb* ירוש' דמ' פ"ב כ"א
 ע"ד: ר' ירמיה שלח לר' זעירא חדא מסאנא
 דתאינים.

מסאסא זי, מלמד הבקר | *Ochsen-* ox-goad
stachel פסיק; בחדש קניג ע"א: מלמדך
 מסקינא לך כמא דהדין מסאסא מסקיד להרא
 פרתא.

מסב זי: **מסב אפיין** משוא פנים | *partiality*
Parteilichkeit תרג' יב"ע ב"ר ד' ח': ומתוב
 (צ"ל ומסב) אפיין לית בדינא.

מסיבד עיי' **מסיבד** 2. כ"ב ק"ב ע"א: בישיבה הלך
 אחר חכמה במסבד הלך אחר זקנה.

מסיבד זי, קנה עבות | *Knüttel* | *eudgel* פרה פ"ג
 מ"ג: מקל ומסבך בראשו.

מְנַלֵּן מהיכן לנו זאת? | how do we know?
 woher wissen wir? מני: כ' ע"א: מנל דאמר
 קרא.

מְנֵן מה"ש, מהיכן? | whence? | woher?
 מ"ז ח' (אי מזה באת); מנן את אתיא.

מְנַע -- המניע חפ', הפריד וחצץ | to keep apart
 ausenanderhalten ירוש' תעני: פ"א ס"ד ע"ב:
 יגרע נטפי מים -- שאת ממניען זו מזו.

מְנַע פ"י, מנע ועיכב | zurückhalten | to withhold
 תרג' ברי' ל' ב' (אשר מנע ממך); דמנע
 מיניד.

אַתְּמַנַּע, א'מְנַע אתפ', (1) נמנע ונתעכב | to cease
 to omit | zurückgehalten werden, aufhören
 תרג' שם' ה' י"א (הקולות יחדלון): קליא
 יהמנעון.

(2) נמנע | shrink from | stich zurückhalten גיט'
 נ"ב ע"ב: ואי רמיז עליה שבועה אתי לאמנועי.

מְנַעַל ז', נעל ארוך | Schuh | shoe תוס' יב'
 י"ב ע"ב: הותרו לו רצועות מנעל.

מְנַפֵּה ע"י מְנַפֵּא, כל' פט"ז מ"ז: והמדה של
 דבורים והמנפה וכו'.

מְנַפּוּחַ [מְנַפִּיס] עיר נוף במצרים | Memphis in
 Egypt | Memphis in Aegypten פסיק' פ"ז:
 נוף -- מנפוח.

מְנַפּוּל ז', סוחר שיש לו הזכות היחידה למכירת
 מחורה מסוימת | a trader enjoying a monopoly
 elner, der ausschließliches Recht (Monopol)
 zur Erzeugung und zum Verkauf elner
 Ware hat דמ' פ"ה מ"ד: בלוקח מן המנפול.

מְנַפֵּשׁ ז', מסוה | visor | Visier תוס' כל' כימ ג'
 א': הקסדא והמנפש.

מְנַצֵּפ"ך חמש האותיות שצורתן משונה בסופי
 תיבות | the five letters which have separate
 forms at the end of words | die fünf Buch-
 staben, die eine besondere Finalform haben
 מגי' ב' ע"ב: מנצפ"ך צופים אמרום.

(2) דעת מי היא? | whose opinion is this?
 wessen Meinung ist es? פס' ל"ה ע"ב: הא
 מני ר' יוסי הגלילי היא.

מְנִי שם אמורא | Name of an Amora
 eines Amoräers תעני: כ"ג ע"ב: ר' יונה אבוח
 דרבי מני.

מְנִימִי שם איש | männlicher Name
 ע"ז כ"ח ע"ב: מניומי אסיא.

מְנִינִי ע"י מְנִין, פסחי' כ"ח ע"ב: אין לי אלא
 שנתחמק מאליו מחמת דבר אחר מניין וכו'.

מְנִינִיק ז', שרשרת | Halsband | necklace פסיק'
 פכ"ט: עשה לו מנייק של זהב ותלה לו בצוארו.

מְנִינִישָׁא שם איש | männlicher Name
 ירוש' מגי' פ"ב ע"ג ע"ב: יוסי בר
 מניישא.

מְנִימִין שם איש | männlicher Name
 סומה ט' ע"א: מנימין גר המצרי.

מְנִין מה"ש, מאין, מהיכן? | whence? | woher?
 תוס' סומה י"ג ח': אמרו לו מנין אתה יודע.

מְנִינִי ז"ר, מיני דגים קטנים | a kind of small
 fishes | eine Art kleine Fische כ"ט
 ע"א: אפילו מניני וצחנתא טעים ופרים להו.

מְנִיפָא נ', כלי משיב הרוח | Fächer | fan כ"מ
 פ"ו ע"א: הניפי עלי במניפא.

מְנִינָה נ', (1) אשה מינקת | a woman giving suck
 nährende Frau נדה פ"א מ"ג: מעוברת
 מניקה וכו'.

(2) ע"י מִינָקָה, תוס' זכח' א' י"ב: בין בהין
 בין בקערה וכו' בין במניקות.

מְנִינָקוֹת ע"י מִינָקוֹת, נדה י' ע"ב: שתיים כימי
 עיבורה ואחת בימי מניקותה.

מְנִינָקָה ע"י מִינָקָה, תוס' ב"ב ה' ד': משקין
 שבאחורי מניקת.

מְנַבְּדָה נ', חתפתות כמועט | Genüg-
 stinting | samkelt ירוש' סומה פ"ה כ' ע"ב: פרוש מנכיה.

מְנַחֵה - תפלה שלאחר הצהריים afternoon-prayer שבת פ"א מ"ב: לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל.

מנחרותא [מְנַחְרוּתָא] נ', מראית יפה fine appearance | *würdevolles Aussehen* (äußerer Glanz) נד' ל"ח ע"ב: עבדיו ושפחותיו הכנענים למנחרותא עבדן (בערך: למנחרותא).

מְנַחֵתָא נ', (1) קרבן מנחה | meal offering *Mehloffer* תרג' מליא י"ח כ"ט (עד לעלות המנחה): עד למיסק מנחתא.

(2) ע"י מְנַחֵתָא. ר"ח לא ע"א: במנחתא דשבתא.

מְנַמֵּר נ', (1) משמרת *guard* | *Bewachung* תרג' יב"ע במ' ג' ל"ו (משמרת בני מררי): למנמר בני מררי.

(2) ע"י מְנַמֵּר. תרג' יב"ע שמי' כ"ח ל"א (מעיל האפור): מנמר מעילא דאפורא.

מְנַי פ"י, מנה וספר *to count* | *zählen* תרג' במ' א' מ"ט (את מטה לוי לא תפקד): שכמא דלוי לא תמני.

מְנַי פעל, קבע והפקיד | *to appoint, to ordain* *bestimmen, ernennen* תרג' ירוש' בר' ל"ט ד': מני יתיה אפיטרופוס.

אֲמַנֵי אפי', הכנים בחשבון המנויים *to designate for a share* | *als Teilnehmer mitrechnen* פס' פ"ט ע"א: דאמנינהו מעיקרא.

אֲתַמְנֵי אתפ', (1) נמנה *to be counted* | *gezählt werden* תרג' בר' י"ג ט"ז (גם זרעך ימנה): אף בנך לא יתמנון.

(2) נתמנה *to be appointed* | *ernannt werden* תרג' תה' ק"י ו': אתמנא לדין על עממאי.

(3) נכנס בחשבון המשתתפים *to be designated for a share* | *als Teilnehmer mitgerechnet werden* פס' פ"ט ע"א: בתר דשחיש מי קא מתמני.

מְנִי כנ', (1) מי היא? | *wer ist sie?* שבת ק"מ ע"ב: לא תימרין מנו אלא מני.

מְנַהֵי מִיָּלִי מהיכן לנו זאת? whence is it proved? how do we know? | *woher wissen wir?* חול' ק"מ ע"א: מנהני מילי.

מְנַהֵרָא ז', שחר *morning star* | *Morgenstern* ירוש' יומא פ"ג מ' ע"ב: אנהר מנהרא.

מְנַי כנ', מי הוא? | *who is he? who is it?* *wer ist es?* ר' יונתן.

מנו בייתא [מְנַיִיתָא] ז', מוכן הבית *manager of the house* | *Hausverwalter* צ"א ע"א: עד דלא עשיב שיכבא קימא מנו בייתא.

מְנַוֵּל (1) ת', מאוס ומבוזר *repulsive, disgraced* *häßlich, entstellt* דבוקה ומנוולת.

(2) יצר הרע *the tempter* | *der böse Trieb* קיד' ל' ע"ב: אם פגע בך מנוול זה משכהן לבית המדרש.

מְנַוֵּל ז', מטפחת *handkerchief* | *Tuch* ושואלין בשלומו של מלך ברמיזה ובאצבע ובמנוולין.

מְנַוֵּתָא נ"ה, ע"י מְנַתָּא. תרג' שני אס' ב' מ"י: מנוותא.

מְנַי ז', סמיכה *ordination* | *Ernennung* במ"ר פט"ו: שיום מנוי הזקנים היה חביב לפני הקביה ביום מתן תורה.

מְנַוֵּר ת', נקוד וברוד *spotted* | *bunt, schecklig* ב"ק ק"ט ע"ב: כגד מנומר.

מְנַוֵּנָא ז', מזון *food* | *Nahrung* תרג' ירוש' רב' ח' ג' (לא על הלחם לברו): לא על מנונא לבלחודוי.

מנורי ע"י מְנַי, תוס' צוק' יב' ו' ג': כפר מנורי, מנוזנא [מְנַיִרְנָא], מְנַיִרְנָא, מנוקא ע"י מְנַיִרְנָא. ירוש' נ"י פ"א נ"א ע"א וע"ב: כינוי כינויין וכו' מנוקא מנויקא וכו' מנוזנא וכו'.

מְנַח ז', מנוחה *rest* | *Ruhe* תרג' בר' ח' ט' (מנוח): מנח.

תנח' לך מ'יו: מנגנא עשה הקב"ה; שם בהר ב':
הופך אני מנגנון שלי; פסיק' אחרי קס"ח ע"א:
מנהג מנגנן שלו ילק' ויק' ע"ד: מנגיאות.

מְנַהֵג, מְנַהֵג שם מקום - Orts | name of a place
ילק' name איוב תקט"ו: כפר מגדו; ב"ר פנ"ב:
כפר מגדו.

מְנַהֵג עֵינָא נ', חכמה ומדע | knowledge, wisdom
das Wissen תרג' קה' מ' י"א: במגדעותהון.
מְנַהֵג ע"י מְנַהֵג. ירוש' עיר' פ"י כ"ו ע"א:
כשהיה המקום מגדו.

מְנַהֵג -- נְמַנָּה נפ' -- 1) השתתף | to be counted
on for a share | sich beteiligen (mitgezählt
werden) פסח' פ"ח כ"ג: לעולם נמנין עליו עד
שיהא בו בזית לכל אחד ואחד.
2) עמדו למנין הרעות | to vote | abstimmen
שבת פ"א מ"ד: נמנו ורבו בית שמאי על
בית הלל.

מְנַהֵג -- הכניס בחשבון | to include | einrechnen
תוס' פסח' ד' ו': הממנה אחרים על פסחו
הרשות בידו.

הומְנָה הוס', ע"י נְמַנָּה 1. תוס' פסח' ד' ג':
הומנה על שני פסחים וכו'.

נְתַמְנָה נת', 1) נקצב | zugeteilt | to be assigned
werden תוס' סוטה ד' ג': נתמנה לאדם
פרנסה וכו'.

2) הופקד והושם | ernannt | to be appointed
werden תוס' ר"ה א' ג': שכל מי שמתמנה
פרנס על הצבור וכו'.

מְנַהֵג -- התנהגות | Brauch | usage חול' י"ג
ע"ב: מנהג אבותיהן בידיהן.

מְנַהֵג כנ"ל. סנה' מ"ו ע"ב: מנהגא בעלמא.

מְנַהֵג מ' נ', נהימה | das Brüllen | roaring ילק'
תה' תתס"ד: לא מגעורי אלא מנהומי.

מְנַהֵג ז', מנהל, דָּכָר | Führer | leader כ"ב צ"א
ע"א: אוי לו לעולם שאבד מנהיגו.
מנה"מ מנא הגי מילי.

מְשִׁמְשֵׁן ת', חשוד על הגניבה | thievish
diebisch ב"ר פ"ח: והרי היא ממשמשנית
שנאמר ותגנוב רחל את התרפים.

מָמַת ז', מות | Tod | death תרג' יר' מ"ז ד'
(ממותי תחלואים): ממת ממרעו כפן.

ממת"פ מנא מנא תקל ופרסין.

מ"ג ממה נפשך.

מָן -- על ידי | by, from | von, durch סנה'
פ"ז ה"ט: נשכב מן הזכר ומן הבהמה חייב
שתיים.

מָן ד' לאחר ש' | nachdem | after איכ"ר ב' ב':
מן דאכלון.

מָן הָאן מהיכין? | where? | woher? תרג' איוב
כ"ה ב' (והחכמה מאין תבוא): והוכמתא מן
האן תיתי.

מָן הַמּוֹבֵחֵר הטוב והמשובח ביותר | the best
das Allerbeste בכורים פ"א מ"ג: ולא מויתי
שמן שאינם מן המובהר.

מָן הַמּוֹכֵן מוזמן מקודם לכן | ready | bereit ביצה
פ"ג מ"ד: אין זה מן המוכן.

מְנָא ז', 1) שם אמורא | name of an Amora
Name eines Amoräers ירוש' ברי' פ"ו י' ע"ג:
ר' מנא אומר משום ר' יודה.

2) כלי | Gefäß, Gerät | vessel, utensils כ"ק
י"ז ע"א: מנא תבירא תבר.

מְנָא פ"י, ע"י מְנִי. תרג' במ' א' מ"ד (הפקודים
אשר פקד משה): מניניא די מנא משה.

מְנָא, מְנָאן מה"ש, מנין? | whence? | woher?
כ"ק מ"ד ע"א: ומנא ידעינן; ב"ר פ"א: מנאן
את מודע לי.

מְנַבֵּז שם תנא | Name eines Tannai
Tannaiten תוס' שבת מ' (ח'): ר' עקיבה
מחייב ומבזז פוטר.

מְנַבֵּז ז', כלקה | elner, der gelbelt | lasher
יומא נ"ה ע"א: כמצליף -- כמנגדנא.

מנגנטן, מנגיאי, מְנַבֵּז, מְנַבֵּז ז', תחבולה
art, charm, contrivance | Kunst, Kunstgriff

gold ore as broken in the mine | *Goldzer*
כח' סיו ע"א: בממלא.

name of a place | *Ortsname* שם מקום
ב"ר פניש: ר' מאיר אזל לממלא.

successor | *Stellvertreter, Nachfolger* בא תחת פלוני |
יהורם ממלא מקום אבותיו הוא.

speech | *Rede* דיבור | *Rede* תרג' יש' כ"ח
י"א (ובלשון אחרת): בשינוי ממלא.

ממ"נ ממה נפשך.

ממע"ה מוציא מחבירו עליו הראיה.

names | *Ortsnamen* of places | *Ortsnamen* שמות מקומות בא"י
ע"ג: ממוציא דאבהתא; סוכה פ"ד ג"ד ע"ב: מהו
מוצא ממציא.

rebellious | *wilder-spenstlg* סורר ומורה
סנה' פ"א מ"ב: זקן ממרא.

name of a plant | *eine Pflanze* מין צמח
ג"ש' מ"ט ע"א: חומתי וממרו.

something real | *Greifbares, Wesentliches* דבר הניתן למשוש |
יחודה פומר במים מפני שאין בהם ממש.

substance | *Substanz* עצמיות של דבר
ס"א: מעמו ולא ממשו.

substantial contents | *Inhalt* יסוד ותוכן
Gehalt תוס' סנה' ט' ג': אמר אחר מן
התלמידים יש לי ללמד עליו זכות וכו' אם יש
ממש בדבריו וכו'.

really | *wirklich* בפועל | *really* כ"ק פ"ג
ע"ב: עון תחת עין ממון אתה אומר ממון או
אינו אלא עין ממש.

book of parables | *Buch der Sprüche* ספר משלים |
אחד וספר תילים אחד וספר איוב וממשלות
כלואים.

pestilence | *Pest* דבר, מגפה | *pestilence* תרג'
תה' ע"ה ג' (לדבר): לממותא.

twisted yarn | *Ge-sponnenes* דבר משור |
שבת פ"ו י' ע"ג: החן דעבד
ממזור חייב משום מוזה.

bastard | *Bastardschaft* פסול משפחה |
ship | *ship* נדר' כ' ע"ב: שלא
אתן את עיני באשה אחרת ונמצא בניו באין
לידי ממזרות; ירוש' יב' פ"ד ו' ע"א: משום ספק
ממזרות.

descendant of a bastard | *von illegitimer Abkunft* מגזע ממזר |
נתיני וכו'.

ממזרית ע"י ממזרות. ירוש' יב' פ"א ג' ע"ב:
ממזרות בינתיים.

ממזרת, ממזרתא ג', אשה שהיא ממזר
weiblicher Bastard | *female bastard* ירוש'
קיד' פ"ג הי"ד: אפילו ממזר בסוף העולם
וממזרת בסוף העולם הקב"ה מביאן ומזוגן זה
בוה; יב' פ"ח ט' ע"ג וע"ד: ממזרא וממזרתא.

ממילא כנ"י, מנצמו | *von selbst* of itself |
ל"ה ע"א: גברא לאכילה קא מכיון ורפואה
ממילא קא הויא.

ממיקנא (1) ז"י, ליצן | *Spötter* scorner | תרג'
מש' ט' ח' (אל תוכח לץ): לא תכוס לממיקנא.
(2) ת', ליצני | *spöttisch* scorning | תרג' תה'
ל"ה ט"ז (בחספי לעני מעוג): במילי שעיעותא
ומרהביא וממיקניא.

ממיקנותא, ממיקנותא ג', לעג | *scorn*
Spott תרג' מש' א' כ"ב (לצון): ממיקנותא;
תה' כ"ד י"ד (לעג וקלם): ממיקנותא וחרפותא.

ממל' ז"י, שחנת זיתים | *press-stone for olives*
Rollstein der Ölmühle תוס' תר' ג' י"ג:
משיביא זיתים בקופה ונותן לתוך הממל.

ממל' שם איש | *männlicher Name* |
כ"ב ס"ז ע"ב: ר' אבא בר ממל.

ממלא ז"י, (1) זהב כמות שהוא נמצא בקרקע

הם ז', האות הי"ג באלפבית the thirteenth letter of the alphabet | *der dreizehnte Buchstabe des Alphabets* תוס' כע"ש ה' א': מצא כלי וכתוב עליו אלף דלת ריש תיו הרי זו תרומה יוד מם הרי זה מעשר.

ממאי מה"ש, מהיכן? | *whence? woher?* בר' ב' ע"א: וממאי דהאי ובא השמש ביאת השמש וכו'.

ממ"ה מלך מלכי המלכים.

ממה ע"י ממל' ירוש' עיר' פ"ד כ"ב ע"א: מעשה במשפחת בית ממה.

ממה נפשך ע"י מה נפשך, חול' כ"ט ע"א: ממה נפשך אי מחצה וכו'.

ממולח ת', חריף | *sagacious, clever | scharf-sinnig* קדוש' ג"ט ע"ב: אם בנו זרזו וממולח ותלמודו מתקיים בידו בנו קודמו.

ממזמי זר, שבועה | *oath | Schwur* תרג' יב'ע במ' ה' כ"א (ולשבועה): לממזמי.

ממון ז', הון, רכוש, כסף | *wealth, money | Ver-mögen, Geld* כ"א ע"ב: יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו.

דיני ממונות הלכות שלי ושלך | *civil cases | Zittl-recht* סנה' פ"ד מ"א: אחר דיני ממונות ואחר דיני נפשות בדרישה וחקירה.

ממונה ז', (1) פקד, מושג | *officer, deputy | Aufseher, Vorgesetzter* כמ"ר פ"ד: שהיה ממונה על הקרשים ועל הבריחים.

(2) נמנה ונחשב להשתפות באכילת קרבן פסח | *entered for a share in the sacrifice | mit-gerechnet (beim Pessachopfer)* תוס' פסח' ט' ט"ז: המפריש פסחו ומת אם היה בנו ממונה עמו וכו'.

ממועט ע"י מועט. ירוש' מ"ק פ"ב כ"א ע"א: יאבד דבר ממועט ואל יאבד דבר מרובה.

ממוש ע"י מיש'. תרג' ירוש' בר' כ"ז כ"ב (והידים ידי עשו): ממוש ידיו ממוש ידיו דעשו.

מלקות נ', עונש ע"י הכאה ברצועה | *the punishment of lashes | Geißelung* נז' פ"ד הי"ג: מלקות תורה ארבעים חסר אחת.

מלקחת נ', מלקחים, צבת | *Zange* | *tongs* פסיקיר ל"ג: נטל המלאך גחלת במלקחתו.

מלקט ע"י מלקוט 1. מכות פ"ג מ"ה: במלקט או ברהיטני.

מלקטי ע"י הילקט. ירוש' נז' פ"א ג"א ע"ב: כמלקטי קייני.

מלקטיא זר, מלקטת נ', ע"י מלקוט 1. תרג' יב'ע שמו' ל"ז כ"ג (ומלקחיה): ומלקטיהא; כל' פ"ג מ"ה: נישלו ממנו שתיים ועשאן למלקטת.

מלקיות נר, ע"י מלקות. תוס' סנה' ד' ד': חייבי מלקיות.

מלקוט ע"י מלקוט 1. תוס' כל' בי"ג ג': המלקיט של כובשין.

מלרע תחי', מלממה | *below | unten* ירוש' ב"ב פ"ז ט"ז ע"ג: חדא מלעיל וחדא מלרע.

מלשינותא נ', רכילות | *slander | Verleumdung* תרג' תר' ג"ב ד' (לשונך כתער מלוטש עושה רמיה): לישנך חך איזמל חרוף עביד מולי מלשינותא.

מלית מצות לא תעשה.

מלת ז', תנך האוזן | *ear-lap | Ohrleppchen* ספרי דב' קכ"ב: אין רוצים אלא במלת.

מלת ע"י מילת. תוס' שבי' ח"ז עיקר מלת.

מלתא ע"י מילתא. תרג' יב'ע במ' ל"א ח"ז: מלתא דקוסמין.

מלתא ע"י מליתא. ילק' ויק' תקע"א: ויתיב ליה על מלתהון דנשיא.

מלתחת תח"פ, מלמטה, מתחת | *from beneath* | *von unten* נוזר ל"ס ע"א: האי מזיא מלתחת רבי או מלעיל.

מלתרא ע"י אמלתרא. מדות פ"ג מ"ז: פתחו של אולם וכו' וה' מלתראות וכו'.

מ"מ מכל מקום.

מְלִמָּן תה"פ, מתחת *unten* | below כלי' פי"א מ'ט: נזם שהוא עשוי בקדירה מלממן וכעדה מלמעלן.

מְלַמֵּל פ"ע, פטפט *plappern* | *to babble* קה"ר ח' ח': לפי שהיו הליצנים שבאותו הדור ממלמלין בפייהם וכו'.

מְלִמְלָה ג'י, מין ארג דק *Musellin* | *muslin* גיט' ע"א: סלסלה ומלמלה.

מְלַמְעֵל תה"פ, מלמעלה *oben* | *above* ירוש' מוכח פ"ב ד' ע"א: כאן מלמעלן כאן מלממן.

מלני [מְלָנִי] ז', פקפוק *vacillation, deliration* | *das Schwanken* הדין מלני מלכך.

מְלַע ע"י מְלַא' 3. עוקצ' פ"א מ"ג: ומלעין של שבולין.

מְלַעֵל תה"פ, מלמעלה *oben* | *above* ירוש' ב"ב פ"ו ט"ו ע"ג: הרא מלעיל וחדא מלרע.

מְלַפָּא, מְלַפָּה ע"י מְלַיָּת. תרג' ישי' ג' ד' (לשון למודים): לשן דמלפין; ירוש' כלא' פ"ט ל"ב ע"ב: הוא הוה גלי מלפס; כת' פ"ב ל"ה ע"א: מלפא.

מלפין, מלפנא ע"י מְלַפְפֹּן. תוס' עוקצ' ב' י": קליפי מלפין; תרג' ירוש' במ' י"א ח' (האבטיחים): מלפניא.

מְלַפְנָא ז', מורה *Lehrer* | *teacher* יבמ' כ"א ע ב: מלפנא הוית.

מְלַפְפֹּן, מְלַפְפֹּנָא ע"י מְלַפְפֹּן. ירוש' כלא' פ"א כ"ז ע"א: הקישות והמלפפון; תרג' יב"ע במ' י"א ה' (האבטיחים): מלפפוניא.

מְלַקֵּי נְמַלְקֵי גפ', נהרג ע"י תחת ראש *to be killed by pinching* | *durch Abkneipen des Kopfes* *getötet werden* אדר"ג פ"א: כמה עופות נמלקו ע"ד.

מְלַקוּט ז', 1) מין צבת *Zange* | *tongs* תוס' כלי' במ' ג' י"ד: והמלקוט של כובשין.

2) מין שק *Sack* | *bag* כלי' פמ"ז מ"ז: המלקוט של בקר.

איכלע לבי ר' שמלאי; כת' פ"ב ע"ב: אמר רב מלכיו אמר רב וכו'.

מְלִכְתָּא ג', מלכה *queen* | *Königin* כריתות כ"ח ע"ב: ינאי מלכא ומלכתא וכו'.

מְלִכְתָּא, מְלִכְתְּנוּתָא ג', עצה *Rat* | *counsel* תרג' תהלים ל"ג י"א (עצת ה'): מלכתא דח'; משלי י"א י"ד (ברוב יועץ): בסוגעא דמלכתונא.

מְלַל 1) פירר וריסק *zerreiben* | *to crush* תוס' שבת ח' ט': מוללו להריח בו ולא יקטמנו להריח בו.

2) עשה שולים *hem* | *säumen* *to* מ"ק כ"ו ע"א: רשאין לשולל ולמוללן וכו' אבל לא לאחותן.

מְלַל פ"ע, דיכר *reden* | *to speak* תרג' יב"ע בר' י"א א': בלישן קודשא הוו ממללין.

אֲתַמְלִיל אתפ', היה מדובר *to be spoken* | *gesprochen werden* יב"ע במדבר ז' פ"ט (הקול מדבר אליו): קל רוחא דמתמליל עמיה.

מְלַל ז', שפה שולים *hem* | *Saum* כלי' פ"כ מ"ז: שלש על שלש שאמרו חוץ מן המלל.

מְלַלָּא ז', 1) מלה *Wort* | *word* תרג' איוב ט"ו י"א (ודבר לאט): ומללא בניח.

2) גהלת לוהשת *glühende Kohle* | *embers* ע"ז כ"ח ע"ב: ולינח אמללא דנורא.

מְלַלָּא ז', מרגל *Kundschafter* | *spy* תרג' ירוש' דברים א' א': על עיסקי מלליא.

מְלַלְתָּא ג', דיכור *das Reden* | *speaking* תרג' יב"ע שמות ל"ג ט"ז: במללות שכינתך עימן.

מְלַמּוּל ז', 1) פירור *Krume* | *crumb* ירוש' פסח' פ"ג כ"ט ע"ד: כותח חבבלי דו יהיב ביה מלמולין דליש.

2) פירורי וזהמא המתהוים משפשוף ידים מזיעות *the crumb-like particles of sweaty hands* when they are rubbed against each other | *Schmutzteilehen, die beim Aneinanderreiben von Schweißhänden entstehen* מוקא פ"ט מ"ב: ובצק שתחת הצפורן והמלמולין.

מְלִיץ פ"י, (1) יעץ *to advise | raten* תרגום ש"ב י"ז ז' (אשר יעץ אחיתפל): דמלך אחיתפל.

(2) מלך, משל *to rule | regieren* תרג' בראשית ל"ז ח' (משל תמשל בנו): לממלך עלנא.

אַמְלִיךְ אפי', (1) כביל 1, תרג' יביע דב' ל' ו': די ימלכניכון למירחם ית ה'.

(2) המשיל *to appoint for rulership | zum König machen* תרג' מליא י"ב א' (להמליך אותו): לאמלכא יתיה.

אַתְמִלְךְ, **אַמְלִיךְ** אתפ', נתייעץ | *to take counsel sich beraten* כ"ב ד' ע"א: בתרדעבדיו מתמלכין; כר' כ"ז ע"ב: איזיל ואימליך באינשי ביתי.

מְלִיץ, **מְלָצָא** ז', עצה *Rat | counsel* תרג' יש' ל"ו ח' (עצה וגבורה): במלך וגבורא; י"ב דב' כ"ה ח' (ורברו אליי): וימללו עמיה מלכא קשימא.

מְלָצָאָתָא ניר, עי' מְלָצָתָא. תרג' שני אסתר ח' א': מלכאתא.

מְלָצָה ג', (1) עצה *Beratung | consultation* כ"ר פ"ח: לית הכא מלכו.

(2) מלכות, ממשלה *Regierung | government* תמ' ל"ב ע"א: יסגי מלכו ושלטן.

מְלָכְיִית -- מְלָכְיִית תפלה במוסף לראש השנה *a section of the Musaf Prayer of the New Year's Day | eln Abschnitt im Mussafgebet zu Rosch-Haschanah* ר"ה פ"ד מ"ה: סדר ברכות אומר אבות וגבורות וקרושת השם וכולל מלכיות עמהן ואיני תוקע.

מְלָכְיִיתָא ג', ממשלה *Herrschaft | rulership* כר' נ"ח ע"א: מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקינא.

מְלָצָא ג', מחלה *sickness | Krankheit* דב"ר פ"ו: לתלמידו של רופא שעלת מלכיא וכו' אם אתה מרפא אותה הרי יפה.

מְלָצָא, **מְלָכְיִי** שם אמורא *name of an Amora* שבת מ"ו ע"א: ד' מלכיא *Name eines Amoräers*

מְלִיָּא (1) ח', מלא *full | voll* עירובין פ"ד ע"א: כי מליא.

(2) מלוא *fulness | das Vollsein* פסיק' החודש ג"ג ע"א: כהרין מיהרא על מליא.

מְלִיָּאָה -- שלימות; מלוא *fulness; perfect con-dition | Fülle; Vollendung* ברייתו שלמים ברא חמה וירח על מליאותן.

מְלִיָּאָלָה ג', דובשן, עוגת דבש | *honey-cake Honighuchen* ירוש' חלה פ"א נ"ז ע"ד: דובשנין מליגאלה.

מְלִיַּח (1) ת', מלוח *salted | gesalzen* תוס' תר' ט' כ"ז דג טמא מליח ודג טהור תפל.

(2) מאכל מלוח *salted relish | Eingesalzenes* ברכות פ"ו מ"ז: הביאו לסניו מליח בתחלה ופת עמו.

מְלִיָּחָה ג', פעולת המולח *salting | das Salzen* מנ' י"ח ע"ב: והפתיחות והמליחות וכו'.

מְלִיךְ ז', מלך *king | König* ירוש' תר' פ"ח מ"ו ע"ב וע"ג: דילקט אתמביד מליך.

מְלִיָּסָא ז', קדרה *pot | Topf* תרגום ש"א ב' י"ד (כפרור): במליסא.

מְלִיָּחָה ז', מלמד *teacher | Lehrer* תרג' יחזקאל ג' י"ז: מליח מניחך.

מְלִיָּקָה ג', התזת ראש עוף *pinching a bird's head | das Abknippen des Kopfes eines Vogels* תוס' חולין א' י"ב: שחיטה בכלי מליקה ביד.

מְלִיָּשָׁה ג', קרחת *baldness | kahle Stelle* תוס' נגעים ד' י': המלישות שבראש ושבוזקן וכו' הרי הן כעור הבשר לכל דבר משהעלו שער הרי הן בזקן לכל דבר (ויש גורסין תְּלִישָׁה).

מְלִיָּתָא ג', סוללה *rampart | Wall* תרגום ש"ב כ' ט"ז (וישפכו סוללה על העיר): וצברו מליתא על קרתא.

מְלָךְ -- נְמָלָךְ נס' -- נתייעץ | *to take counsel sich beraten* ברכות ג' ע"ב: יועצים באחיתפל וגמלבים בסנהדרין ושואלים באורים ותומים.

מְלוּג ז', זכות השימוש בהכנסה של הנכסים
usufruct | *Nutznießung* (-srecht)
שפחת מלוג היתה והיה חייב במזונותיה ולא היה
רשאי למוכרה.

מְלוּגָא ז', מין תיק bag | *Bentel* כתי פ"ה ע"א:
ההיא איתתא דהו מפקדי גבה מלוגא דשטרי.

מְלוּגָמָא, **מְלוּגָמָה** נ', אספנית, רטיה, plaster
Wundpflaster, Umschlag | poultice ירוש' שבי
פ"ד ל"ה ע"ב: פגין מהו לעשות מהן מלוגמא;
תוס' דמ' א' כ"ה: קמה לעשות מלוגמה.

מְלוּוָה, **מְלוּוָה** נ', הלואה *Darlehen* | loan, debt
כתי פ"ט מ"ח: פקדון או מלוה ביד אחרים;
ירוש' כ"ט פ"ה ה"א: שטרות חברו וכו' ומלוותו
של חברו.

מְלוּוִיתָא, **מלוותא** נ', הלויית המת funeral
escort | *Leichenbegängnis*
כ"ז: זה טוביו מן הרא מלוויתא: שם הוצ' בוכר:
מלוותא.

מְלוּזָמָא ז', צורת מטבע stamp of a coin | *Ge-*
präge (einer Münze) ברכות נ"ג ע"ב: כרי
שיכיר בין מלוזמא של טבריא למלוזמא של ציפורי.
מלוזמיה ע"י מְלוּזְמִיָה. ב"ר פמ"ח: אחד
למלוזמיה.

מְלוּזִי ז', שאיבה drawing water | *das Schöpfen*
תוס' פרה ר' י"א: חוץ מאסיפת האפר והמלוי
והקדוש.

מְלוּזִיתָא ע"י מְלוּזִיתָא. ילק' תהלים תתס"ב: זה
טיביו מן דאת מלוזיתיה.

מְלוּזִיתָא נ', מקום שאיבת המים place for drawing
water | *Platz des Wassers schöpfens* ויק"ר
פכ"א: ויתב ליה על מלוזיתן דנשיא.

מְלוּזָא ז', דיבור speech | *Rede* תרג' ישעיה
ו' ד' (מקל הקורא): קל מלולא.

מְלוּזִי ז', עריבת הכצק kneading-trough | *Back-*
trog ירוש' ג'טין פ"ה ה"א: אפילו זרקו לה בתוך
המלוז שלח הרי זו מנורשת.
מלז"מ משנה לא וזה ממקומה.

מְלַח - נְמַלַח נפ', שזרקו עליו מלח to be
salted | *(ein-)gesalzen werden* ירוש' נדרים
פ"ב ה"ב: אותן שהן נמלחין.

מְלַח פ"י, מלח salzen | *to salt* שבת ע"ה ע"ב:
האי מאן דמלח בישראל.

מְלַח פעל, נהג בספינה to row a boat | *ein Schiff*
rudern כתי פ"ה ע"א: רב פפא מימלא מלוחי.
אִימְלַח, אִימְלַח אִימְלַח אתפ', נמלח | *to be salted*
gesalzen werden | *rudern* תרג' יח' מ"ז ד' (והמלח לא
המלחת): וכמלח לא אתמלח; חול' פ"ב ע"ב:
אימלח ליה בשר שחוטה בהדי בשר נבילה.

מְלַחָא ז', (1) מלח *Schiffer* | *mariner* גיט' ע"ג
ע"א: אגור מלחי לעבורינהו.

(2) סוחר מלח salt-merchant | *Salzhändler*
ירוש' כ"ט פ"ד ט' ע"ד: ר' אבדומא מלחא.

מְלַחִיָא שם מקום *Ortsname* | *name of a place*
ירוש' ע"ז פ"ב מ"א ע"ג: ר' יוסי ממלחייא.

מְלַחִיךְ פִּינְכִי ז', לוקק קערות dish-licker
Tellerlecker פס' מ"ט ע"א: בר מלחִיךְ פִּינְכִי.
מְלַחֶת נ', עפר לבן מעורב בנתר saltpetre
Salpeter אחל' פ"ג מ"ז: חור שחררהו מים או
שרצים או שאכלתו מלחת.

מְלַחֶתָא נ', מכרה מלח salt-works | *Saline*
שבת ע"ג ע"ב: האי מאן דכניף מילחא ממלחתא.

(מלמ) אֶתְמַלֵּיט אתפ', נמלט | *to be saved*
gerettet werden | *to be saved* תרג' משי' י"ט ה' (לא ימלט):
לא נתמליט.

מְלַטְוִכִּים, מְלַטְוִמִּיָה ז"ר, ממתקים sweets
Süßigkeiten | *Süßigkeiten* ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ג: מובן מן
אילין מלסומיה: פסיק' דפ"ז: מיני מלסוכים.

מְלַטְט ע"י מְלַפֵּן. ב"ק פ"ז ע"א: צלעות -
מלסטיין.

מְלַטִּיתָא נ', רקבון *Fäulnis* | *rottenness* תרג'
משי' י"ב ד' (וכרקב): היך מלסיתא.

מְלַטְמִיָה ע"י מְלַטְמִיָה. ילק' במ' תשע"ז:
מיני מלסמיה.

המטיל מלאי לכיס תלמיד חכמים זוכה ויושב
בישיבה של מעלה.

(3) קליפת הגרעין *glume | Hülse* חול' קייט
ע"ב: המלאי שבשבלים.

מלאי שם אמורא *Name of an Amora | eines Amoräers*
שבת קליט ע"א: אמר ר'
מלאי משום ר' אלעזר.

מלאך -- מלאך המות המלאך הממונה על
המיתה *Todesengel | the angel of death* ע"ז
ה' ע"א: לבטל מהם מלאך המות.

מלאשיה מכלל לאו אתה שומע הן.

מלבי"ו משל למלך בשר ודם.

מלבן -- צורת מרובע בכלים ובבנין וכדומה.
מסגרת *square frame; square | viereckige Form, viereckiger Rahmen, viereckiges Gestell usw.*
תוס' עיר' י"א י"ז: מלבן של
מסקלריא ומריגין של חלונות; פאה פ"ג מ"א:
מלבן הכצלים.

מלבנא כגיל. כ"מ קט"ז ע"ב: מלבנא רווחא.

מלביץ ז"ר, רמונים *pomegranates | Granat-äpfel*
ירוש' שבת פ"ז ח' ע"א: אגוד מלביצקי.

מלבק מאי לאו בהא קמיפלגי.

מלג פ"י, הסיר הנוצות או השערות במים רותחים
(ab-) brühen | to scald ע"ז ח' ג': או
חולטן במי רותחין או מולגן במי זיתים.

מלגז ז', מין מולג להגבת חציר וכדומה
Heugabel | pitchfork תוס' שבת מ' י': שנים
אוחזין במלגז.

מלה פיעל, מילא *füllen | to fill* ירוש' קיד' פ"א
ה"ח: מביאין חבית וממלין אותה קליות
ואגוזים.

מלד"ד משל למה הדבר דומה.

מלובן ת', (1) מלושש, נגמר, *finished, polished, refined | poliert; gut ausgebildet*
ע"א: מלובן ומזורז.

(2) שהעבירוהו באש *glowed | glühend gemacht*
ירוש' יבמ' פט"ז מ"ו ע"ג: בחרב מלובנת נכוות.

מכתב, **מכתוב** ז', קולמוס *stylus | Griffel*
תוס' כל' ב"מ ג' ד': מכתב שניטל הכותב שלוו
ירוש' תעני' פ"ז ס"ט ע"א: במכתובים הללו וכו'.

מכתם -- עי' **מכתב**, תוס' צוק' שבת י"ז (י"ח), ח':
המכתמין שבכרכין אין קורין בהן אם היה דבר
שהוא צורך מדינה מותר.

מכתשת ת', (1) מכתש, מדוכה *mortar | Mörser*
תוס' מנח' מ' מ': כותשן במכתשת.

(2) גומא *cavity | Vertiefung* גדה ס"א ע"א:
מכתשת מלאה עצמות.

מל ת', נוח לימלל *easily crushed | leicht zerreibbar*
מנ' ס"ו ע"ב: רך מל.

מלא -- (1) (חודש) שיש בו שלשים יום. *a full month, of thirty days | ein voller Monat (von dreißig Tagen)*
בר' נ"ח ע"א: אדר
הסמוך לניסן וזמנין מלא וזמנין חסר.

(2) (מלה) שנכתבת באותיות אורי אחרי התנועה
plene written | plene geschrieben
פכ"ב: שועלים קרמאה מלא ותניינא חסר
שעלים כתיב.

נתמלא נתפ' -- נעשה מלא *to become filled | voll werden*
יומא פ"ה מ"א: ונתמלא כל הבית
כולו עשן.

מלא -- מלא עיניו עד מקום שהעין רואה
(in) Sehweite | within sight בר' כ"ה ע"א:
מרחיק מלא עיניו.

במלא נ"מא כרוחב חוט השערה *as much as a hair's breadth | um Haaresbreite*
שבת ל'
ע"א: כמלא נימא.

מלא נ', מלה, דיבור *Wort | word* ירוש' עיר'
פ"ו כ"ד ע"א: כל מלא ומלא באתרה.

מלאי ז', (1) סחורה *goods, merchandise | Ware*
פס' ל"א ע"ב: חנות של ישראל ומלאי של
ישראל.

(2) ריוח מסחורה *profit of merchandise | Gewinn vom Warenverkauf*
שם ג"ג ע"ב: כל

מְכַנְסִין זר, מכנסים *Hosen* | drawers 'תרג'
ויק' מ"ו ד' (מכנסי בד): מכנסין דבוץ.

מְכַנְסִיתָא נ', לקיטת *das* | gathering in
Sammeln, Auflesen כ"מ כ"א ע"א: מכנשה-
דבי דרי.

מְכַבֵּס פ"י, שולם מכס *verzollen* | to pay toll on
מדר' תח' ק"ח כ': אם אינך מוכס כל וכו'.

מכסויטיונוס [מְכַסְיוֹטִיוֹס] ז', פקיד ושומר
inspector | Aufseher מכי' יתרו עמלק סוף
פ"ב: בשעה שביקש משה להעמיד מכסויטיונוס
על ישראל.

מְכַסֵּן (מכסן) אַתְמַכְסֵן אתם, הוכח ונענש
gezüchtigt werden | chastised 'תרג' איוב ל"ג
י"ט (והוכח במכאוב): מתמכסין בכוזא.

מְכַסְנִיתָא, מְכַסְנִיתָא נ', עונש ותוכחה
chastisement | Züchtigung 'תרג' תח' נ' י"ז
(שנאת מוסר): סניאת מכסנותא; שם ל"ח מ"ו
(תוכחות): מכסנייתא.

מְכַפֶּה ע"י מְכַפֶּה, 'ירוש' מוכה פ"ב נ"ג ע"ב: לא
סוף דבר מקפת גריסין אלא אפילו מכפה של
כל דבר.

מְכַפֶּלָה מה איכפת לה, מה ענין זה לזה? *what*
relation is there between...? | welche Be-
ziehung hat das zu...? 'ירוש' ע"ר פ"ג כ"א
ע"ב: מכפלה פתילה גבי ביצה.

מְכַשִּׁיר ז', הכנה, אמצעי וכלי לתקון דבר
preparatory means, requirements, utensils |
vorbereitende Handlung, Zubehör שבת קל"א
ע"ב: מוכה וכל מכשוריה דוחין את השבת.

מְכַשְׁפּוֹת נ', פעולת המכשף, כישוף *sorcery* |
Zauberel 'תנח' ויצא י"ב: ומניחין הציץ
במכשפות תחת לשונו.

מְכַתֵּב -- מודעה פומבית *public announcement* |
öffentliche Bekanntmachung 'תוס' שבת י"ז:
המכתבין שבכרכים אין קורין בהן אם היה דבר
שהוא צורך מדינה מותר.

מְכַדָּה פעל, השפיל *to level* | *ebnen, niedrig*
machen 'תרג' י"ב ע"ב ב"י י"ד: למכבא טוריא.

אַתְמַכְדָּה אתם, היה נדכה *to be depressed*
gedrückt sein 'תרג' תח' מ"ב ד' (עלי נפשי
תשתוחח): עלי נפשי תתמך.

מְכַבָּא ע"י מְכַבָּא 2. 'תרג' יח' כ"ג מ"א: מכבין
דיקר.

מְכַל ז', דיוף *adulteration* | Verfälschung מכי'
משש' פרשה י"ג: השמן אינו מקבל מכל.
מכלאש"ה מכלל לאו אתה שומע הן.

מְכַלָּה שם מלאך חבלה *name of an angel*
Name eines Engels דבר' פ"ג: אף וחימה קצף
משחית ומכלה.

מְכַלָּל תח"פ, נמצא, מכאן אתה למד *consequently* |
daraus folgt, folglich מ"ק מ"ז ע"ב: אחרונים
מכלל דאיכא ראשונים.

מְכַלָּלָא תח"פ, בתם, ע"י למוד דבר מתוך דבר
by implication | *durch (stillschweigende)*
Folgerung בר' מ' ע"א: לאו בפירוש איתמר אלא
מכללא איתמר.

מכ"מ מדה כנגד מדה; מכל מקום.

מְכַמֵּךְ (מכמך) נְחַמְכֵּךְ נתם, נתמעך *to be crushed* |
zerdrückt werden סנה' ק"א ע"ב: מיכה
שנתמכך בבנין.

מְכַמֵּר (1) ז', חימום *getting warm* | *das Warm-*
werden פס' מ"ח ע"א: מכמר בישראל.

(2) שם מקום *Ortsname* | name of a place
יומא ל"ט ע"ב: הרי מכמר.

מְכַנֵּס (1) שם מקום *Ortsname* | name of a place
מנח' פ"ג ע"ב: מכנים וכו'.

(2) ע"י מְכַנֵּס, כ"ר פל"א: רוב מכנימו דבילה.
מְכַנֵּס ז', (1) אוצר תבואה, מלאי *storing up, sto-*
rage | *Eingeheimstes* 'ירוש' דמ' פ"ב ה"א: אימתי
בזמן שרוב מכנסו מישראל אם היה לוקח מן
הגוי וכו'.

(2) מבוא *entrance* | *Einyang* 'תוס' כלי ב"ק ו'
י"ט: שהוא עשוי למכנס.

מְכוּנָא נ', מין סירה *a kind of boat | eine Art Boot* כח' סט ע"ב: אסקריא דמכותא.

מְכוּנָתָם ת', נכתם *stained | befleckt* מדר' תה' בובר ט"ז: מכותם אני.

מְכוּחֹל, **מְכוּחָלָא** ז', **מְכוּחָלָתָא** נ', קיסם דק לקלישת כחול *painting stiek | Schminkstift* מכות ז' ע"א: כמכחול בשפופרת; ב"ק ק"ז ע"א: במכחלתא דכספא; גיט' ס"ט ע"א: תלתא מכחלי.

(מְכוּי) **אַמְבִּי** אפ', הוריד *to lower | herunter-* *lassen* ב"ר פי"ז: אמכת לאפה.

אַתְמָבִי אתפ', נדכה ונכפף *to be depressed | gebeugt, gedrückt sein* (ו"מכו בעונם); ואתמכיאו בחוביהון.

מְכוּיָא ת', שפל, נמוך *low | niedrig* ב"ר פל"ב: טוריא וכו' מכי"א.

(מְכוּיָא 1) ת', כניל. שהשיר ד' ו': טוריא מכי"א.

(2) מצע למשכב, כסת *cushion | Polster* תרג' עמ' ו' ו' (מרוח סרוחים); מרוחין ומכי"נ.

מְכוּיבֻתָא נ', שפלות *lowliness | Niedrigkeit* תרג' קהל' י' ו' (בשפל); ובמכיבותא.

מְכוּיָלָא, **מְכוּיָלָתָא** נ', (1) מדה *measure | Maß* תרג' דב' כ"ה י"ד (איפה ואיפה) מכילא ומכילא; תרג' ירוש' ברי' ל"ח כ"ז: במכילתא דאיגש מכיל בה מתכיל.

(2) קובץ הלכות *a Halakhic collection | halachische Sammlung* ספ' מ"ח ע"א: שתיק ליה במתני' ואהדר ליה במכילתא אחרית; ויק'ר פ"ג: בר מכילאן.

מְכוּיָדָא נ', נתינה במחיר *sale | Verkauf* ב"ר פצ"ט: במכירתו של יוסף.

מְכוּיָשָׁה ע"י מְכוּיָשׁ 4 ב"ר פמ"ד: נמכ אחרם מכישה וכו'.

(מְכוּי) **הִמָּךְ** הפ', הוריד, כפף *to bend | beugen* תוס' גזיר ד' ו': הימכתי את ראשי.

(2) **ישר** *straight | gerade* ירוש' בלא' פ"ה ל' ע"ב: מעוקם וכו' מכוון וכו'.

(3) מדויק *exact | genau* טהר' פ"ג מ"א: בכביצה מכוון טהור יותר מכביצה טמא.

מְכוּנָר שם מקום *name of a place | Ortsname* ירוש' ר"ה פ"ב נ"ח ע"א: מכוור וגדור.

מְכוּנָלָה ת', אבוד מן העולם *destroyed | ver-* *nichtet* פסיק' שקל' י"ג ע"ב: כבר היו ישראל מכולין.

מְכוּנָלָל ת', גלום, בכח ולא בפועל *potential | potentiell* ב"ר פ"י: מכוללים היו המעשים והיו מותחין וחולכין.

מְכוּנָה — דיר של בעלי חיים *stall, coop | Hürde* *Stall* תוס' שבע' א' ז': עדר גמלים ועדר רחלים ומכונת חיה ועוף.

מְכוּנָתָא נ', מארב *lurking | Hinterhalt* *Schlupfwinkel* תרג' שופ' ה' י"א: בית מכונת לסמים.

מְכוּנָעַר ת', מאוס ונתעב *ugly | häßlich* תענ' ז' ע"א: חכמה מפוארה בכלי מכוער.

מְכוּנָרָה ע"י מְכוּנָרָה, ירוש' מעש"ש פ"ג נ"ד ע"א: מכורתו מיוחרה.

מְכוּשִׁי ז', (1) ניכוש *weeding | das Jäten* ירוש' נדר' פ"ד א' ע"א: בקורדום של מכוש.

(2) הכאה *stroke | Schlag* ע"ז י"ט ע"ב: במכוש אחרון.

(3) ענבל *clapper of a bell | Klöppel* מדר' תה' ז': לפעמון של זהב ומכושו של מרגלית.

(4) פטיש *hammer | Hammer* ויק'ר פכ"ד: מאן דאית ליה מכוש וכו' מאן דאית ליה מגרופאי.

מְכוּבוֹת נ', (1) דלות *poverty | Armut* ערכ' י"ז ע"ב: ואם מך הוא מערכך עד שיהא במכותו מתחילתו ועד סופו.

(2) ענותנות *humility | Demut* ילק' שמואל קמ"ז: מכות ותמות לדור.

(3) שם מקום *name of a place | Ortsname* סוכה מ"ה ע"ב: ר' יוחנן המכותי.

מִכְבֵּשׁ עי' מִכְבֵּשׁ, תוסי' בל' ב"ב א' ח'; מוכביש של גר.

מִכְבֵּלֶתָא נ', ארץ שאינה עושה פירות sterile | *unfruchtbarer Boden* land | שבת ניד ע"א: ארעא מכבלתא דלא עבדא פירי.

מִכְבֵּלֶתָא נ', מחט של השער hair-pin | *Haar* | *nadel* שבת קני' ע"ב: שקלתא למכבנתא דעתה בגודא וכו'.

מִכְבֵּר שם מקום *Ortsname* | *name of a place* | תרג' יביע במי' כ"א ל"ב (יעור): מכבר.

מִכְבֵּרְתָא נ', כברה, נפה sieve | *Sieb* | ביר פל'מ: והביא מכברות וכבר וכו'.

מִכְבֵּשׁ ז', כלי שכוושים ומחליקים בו להניס לגיהון וכדומה | *press, (clothes-) press* | *Prese (Kleider-)* זבים פ"ד מ"ז: המכבש של כוכס.

מִכְרִי מהיח, הנה, מעתה now | *nun, da also* | ב"ק ג' ע"ב: מכרי שקולין הן ויבאו שניהם.

מִכְרָה (1) הכאה ביד *Schlag* | *blow* תוסי' ב"ק מ' ל"א: הכה באחר ידו וכו' שמכת של ביוון היא.

(2) מלקות *corporal punishment, lashes* | *das Geißeln* תוסי' מ' ד' י"ז: מכת תורה ארבעים חסר אחת.

מִכְרָה מְהֻלְכָת, מפת מדינה צרת רבים public calamity | *Landplage* | תעני' פ"ג מ"ה: על הארבה ועל החסיל וכו' שהיא מכה מהלכת; ב"מ פ"ט מ"ו: המקבל שדה מחבירו ואכלה חגב או נשדפה אם מכת מדינה היא מנכה לו מן חבורו.

מִכְבֵּלֶת ת', מכורבל *umhüllt* | *wrapped* שבת ניד ע"א: שמכובלין בבקף ובוחב.

מִכְבֵּדָן ת', משועבד *versklavt* | *enslaved* ויק"ר פט"ז: עשאו שפחות מכודנות.

מִכְבֵּדָן ת', (1) מתאים, מקביל *corresponding, parallel* | *entsprechend, parallel* מכות מ' ע"ב: ומכוונות היו כמין וכו'.

מִיתָת בֵּית דִּין עונש מות | *capital punishment* | *Todesstrafe* תוסי' יו"ב ח' ח': העובר על כריתות ומיתות בין דין.

מִיתוּחָה, מיתון ז', פעולת הממתח | *stretching* | *das Ausspannen* כלי פ"ג מ"ה: מחט וכו' של מיתוח; ערלה פ"א מ"ד: כמחט של מיתון. **מִיתוּחָא** נ', מיתה *death* | *Tod* | ב"ב מ"ז ע"ב: או חכרותא כחכרא דאיוב או מיתוחא.

מִיתוּחָא עי' מִפְחָזָא. נד' י' ע"ב: מיתחזא מאי וכו'.

מִיתָנָא ז', מת *the deceased* | *Verstorbener* | יבמ' ל"ח ע"א: נכמי מיתנא.

מִיתָנָא עי' מִיתָנָא. עוקצ' פ"א מ"ב: שרשי המיתנא והפיגם.

מִיתָעֻזָא עי' מִפְחָזָא. נד' י' ע"ב: מיתעוזא מאי.

מִיתָרְכָא נ', גרושה *divorced woman* | *ge-schiedene Frau* | תרג' יב"ע ויק' כ"ב י"ג (וגרושה): מיתרכא.

מָן (1) עניו *modest, lowly* | *bescheiden* | *niedrig* מוטח ל"ד ע"ב: מיכאל שעשה עצמו מך.

(2) עני *poor* | *arm* | פליד: שמנה שמות נקראו לעני אביון מסכן וכו' מך וכו'.

מָאָה תהיפ, מכאן *from here* | *von hier* | תרג' ברי' ל"ז י"ז (נסעו מסה): נטלו מכאן.

מָאָה ת', מעוד ונפחת *abgerleben* | *battered* | שבת קכ"ט ע"א: זווא מכאן.

מִכְבֵּד ז', (1) מטאטא *Besen* | *broom* | תוסי' שבת ו' ז': אל תשב על המכבר.

(2) ענף *twig* | *Zweig* | עוקצ' פ"א מ"ג: יך האשכול וכו' ויד המכבר של תמרה.

מִכְבֵּדָת עי' מִכְבֵּד 2. תוסי' עוקצ' א' ד': מכברת של תמרה.

מִכְבֵּיד עי' מִכְבֵּד 1. איכיר פתוחא: הממם בכמכביר.

effusion of semen | הוצאת שכבת זרע (2)
Samenerguß יבמי פ"א ע"ב: מירוק הגיד.
מִירְוֹר ז', מרירות *Bitternits* | שחשיר
 ב' י"א: מרים לשון מירור הוא.
מִירְסִינְמוֹן ז', שמן המתוכנל בעלי הדם
flavoured with myrtle-leaves | mit Myrten-
blättern gewürztes Öl ירוש' שבי' פ"ז ל"ז
 ע"ב: מירסינטון שרי וכו' אידרומירון אסיר.
מִירַע ז', התשה *Schwächung* |
 ירוש' ב"מ פ"א ח' ע"א: שמר שלוח בו ופרעו
 לא יחזור ויגבה בו מפני מירע כחן של לקוחות.
מִירַת ז', עמים *Saft* | יבמי תרג' יב' ע"ב דב' כ"ט
 ה' (ושכר): ומירת.
מִישָׂא שם מקום *Ortsname* |
 ירוש' יבמי פ"א ג' ע"ב: בני מישא.
מִישוֹן שם חבל ארץ כבבל *name of a district*
in Babylonia | Name einer Gegend in Ba-
bylonien קיד' ע"א ע"ב: מישון מתה וכו'.
מִישָׁחָן ז', מדה *Maß* | תרג' במ' י"ג
 ל"ב (אנשי מדות): אינשין דמישחן.
מִישְׁכָּנָא ז', משכון, ערבון *Pfand* | ירוש'
 פסח' פ"ד ל"א ע"ב: והוון בניהון מישכנא גבן.
מִישְׁכְּנֻתָא נ', משכון, דירה *dwelling*
Wohnung שחשיר א' ד': לארעא מבתא
 דאיתקריאת מישכנותא.
מִישָׁן ע"י מִישוֹן. קיד' מ"ט ע"ב: תשעה נטלה
 מישן.
מִישָׂרָא ז', מקום תחנות *Lagerstätte* |
 תרג' מ"ב ו' ח' (תחנות): בית מישרי.
מִיתָה נ', מות *Tod* | אבות פ"ב מ"י: ושוב
 יום אחד לפני מיתתך.
מִיתָה חֲמוּסָה מות פתאומי *sudden death*
plötzlicher Tod מ"ק כ"ח ע"א: מת פתאום זו
 היא מיתה חמוסה.
מִיתָה חֲמוּסָה מות שלא כדרך הטבע *unnatural*
death | unnatürlicher Tod איכ"ר פתיחתא:
 ומסרתן בידי האומות והרגום ככל מיתות משונות.

מִיצוֹי ז' (1) *das* סחימה squeezing, wringing out
Auspressen זבח' ס"ה ע"א וע"ב: מיצוי דם.
 (2) מדה מדויקת *genaues* | exact measure
Maß תוס' יו"ט ג' ח': מיצוי חמדות.
 (3) גמר והתחלה (the pressing through of)
 the beginning and the finishing of the
 day | *(das Durchbrechen) Beginn und Ende*
des Tages ירוש' ברי' פ"ד ז' ע"ב: לעת מיצויו
 של יום.
מִיצְלָת נ', מזלג *fork* | תרג' ש"א י"ג כ"א
 (ולשש קלשון): ולמיצלת קצריא די לה תלת
 שנין.
מִיצַע, **מִיצְעָא** (1) ז', אמצע *Mitte* |
 תרג' במ' י"ז י"ב (אל תוך הקהל): למיצע
 סהלא: שם ל"ה ה' (בתוך): וקרתא במיצעא.
 (2) ת', אמצעי *mittlere* | middle תרג' ויק' י"ד
 י"ז: פירקא מיצעא.
מִיצְרָא ז', גבול, תחום *boundary*
Grenze ב"מ ק"ו ע"א: אילן העומר על המיצר;
 ב"ב ה' ע"א: דינא דבר מיצרא.
מִיצְרָאָה ת', מצרי *ägyptisch* | Egyptian ב"ר
 פס"ד: קורא מיצראה.
מִיקָמַת נ', אחוזה *Gut* | ירוש' קיד' פ"ג
 ס"ג ע"ד: על מנת ליתן ל"ך מיקמת פלן.
מִירָא ז', מור, מין בושם *Myrrhe* | myrrh חול'
 קל"ט ע"ב: מירא דכ"א.
מִירוּגָא ז', בחירת ירקות ללקיטה
selecting the greens | das Sortieren der Gartenfrüchte
 ירוש' פאה פ"ג י"ז ע"ג: ואי דינו מירוג וכו'
 המחליק בצלין לחין לשוק ומקיים יבישין לגורן.
מִירוֹן שם מקום בגליל *name of a place in*
Galiläa | *Ortschaft in Galiläa* תוס' דמ' ד'
 י"ג: מעשה שנכנסה גורן אחת של פול במירון.
מִירוֹק ז' (1) לטישה *polishing, finishing*
Polleren פסיק' נחמו קכ"ז ע"א: דבריכם
 צריכין מירוק.

מִיֶּסֶת, מִיֶּסְתָּא ג', רִיזִת, מדה מספקת, plenty, enough | Genüge תרג' שמי' ליו' (והמלאכה היתה רים); ועיבדתא הות מיסת; משי' לי' מיו (לא אמרו הו); לא אמרא מיסתא.

מִיֶּסְתִּיּוֹסִים ג', הכירה | Pacht, lease, rent ירוש' פסח' פ"ו ליא ע"ב; מיסתיוסים כאוני היא.

מִיֶּעוֹמָה, מִיֶּעוֹמָא ז', (1) מעט, smallest quantity, the least of | Minimum אבות פ"ו מיה; במיעוט תענוג במיעוט שחוק וכו'; ר"ה י"א ע"א; מיעוט ימים שנים.

(2) החלק הקטן מן | Minderheit, minority חול' י"א ע"ב; לרי' מאיר דחייש למיעוטא.

(3) הוצאה מן הכלל (בדרשת הפסוקים) | Ausschließung, limitation סנה' מ"ו ע"א; רבוי ומיעוט.

מִיֶּעֶד ז', מקום מעוד | ein- gedrückte Stelle תרג' ב"ק ז' ד'; חקק שבבנקת ושבקורה והמיעד שבהכית.

מִיֶּעֲלָא ז', ביאה, חזרונות לאשה | coition, das Beiwohnen תרג' ירוש' שמי' כ"א י" (ועונתה); מיעלה.

מִיֶּעֲלִי ערב, יום שלפני- | eve, Rüsttag תרג' יב"ע ב"ב כ"ח; במיעלי שבתא כיני שמשחא.

מִיֶּפְחֻזְנָא כנוי נזירות | a substitute for a vow of abstinence | Ersatzwort für Enthaltensamkeit's-gelübde נדר' י" ע"ב; מיפחזנא מאי.

מִיֶּפְסָלָת ע"י מִפְסָלָת. תרג' תח' ע"ד ו' (וכילפות); ומיפסלת.

מִיֶּפְקָא ז', מוצאי- | exit, end, Ausgang, Ende תרג' יב"ע שמי' ל"ד כ"ב (תקופת השנה); מיפקא דשתא.

מִיֶּץ פ"ע, מצץ | saugen, to suck שבת קל"ד ע"א; האי ינוקא דלא מייץ.

מִיֶּצָה ג', קשר של פרקי צמח | joint of plants, Knoten eines Stengels כל' פ"ט מ"ח; מיצה שנייה של שיפון.

מִיֶּנְקָת - ע"י מִיֶּנְקָת. תוס' דמ' ג' ו'; מינקת אחת של יין.

מִיֶּנְקָת הוּיָא ג', קפוד | hedgehog, Igel תרג' יב"ע ויק' י"א לי' (והאנקה); מינקת חוויא.

מִיֶּנְתָּא, מִיֶּנְתָּה ג', מין צמח | mint, Minze תרג' עוקצ' פ"א מ"ב; שרשי המינתא; ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ג; מינתה הנאגדת בפני עצמה.

מִיֶּסָא ז', מס | tribute, תרג' יח' י"ז י"ג (למס); מעלי מיסין.

מִיֶּסֶב ז', מִיֶּסֶב אֶפֶן מִשׁוּא פִּנִים | partiality, Parteilichkeit תרג' יב"ע שמי' כ"ג ב'; לית מיסב אפין ברינא.

מִיֶּסֶב וּמִיֶּתֵן מִשָּׂא וּמִתֵּן | Geschäfts-dealing, verkehr תרג' יש' ט' ד'; מיסבהון ומיתנהון ברשע.

מִיֶּסוֹן ז', אמצע | middle, איכ"ר א' א' (רבתי, חד מאתונס ז'); במיסוון דאורחא.

מִיֶּסוֹן ז', מאכל, תשול | course at dinner, Gang, Gericht (bei Tisch) תרג' ב"ב כ"ה; במיסון היה לך.

מִיֶּסִיק ע"י מִסִּיק. ירוש' מעש' פ"ה ג"א ע"ד; וזתי מיסיק.

מִיֶּסֶמָס ז', שם מטבע קטן | a small coin (semmissis) | eine kleine (röm.) Münze תרג' כ"ב ה' י"ב; מיסמס שני קונטרונין.

מִיֶּסְמָרָא ז', מסמר, יתד | nail, Nagel ירוש' יב"מ פ"ג י"ג ע"ג; קביעא גבך כמיסמרא.

מִיֶּסֶן ז', רופא | physician, Arzt ירוש' ג"מ' פ"א מ"ג ע"ב; היננא בריה דר' אסי הוה מיסן.

מִיֶּסְפֶּן ז', ספק | dilemma, Zweifel ירוש' ג"מ' פ"ח מ"ט ע"ג; מה ראית להכניס עצמך למיספק הוה.

מִיֶּסֶן ז', זריחה | sun-rise, das Aufgehen (der Sonne) תרג' תח' ע"ב ח'; מיסן שמשא.

מִיֶּסְרָא ז', אגודה, צרור | bunch, Bündel ירוש' שבי' פ"ב ל"ד ע"א; מעון עשר מיסרן וכו'.

כְּמִין כמו *like, as | wie, ähnlich wie* ח' כרית' ח' ע"ב: כמין נזר.

מִינָא ז', (1) סוג, מין *species, kind | Art* חול' ע"ט כולחו חדא מינא ניבחו.

(2) שם איש *männlicher* a man's name | *Name* ירוש' כ"מ פ"ה י' ע"א: ר' בא בר מינא.

מִינְוִי, מִינְוִיָא ע"י מְנִי. קהיר ט' י"א: במינוי חוקנים: ירוש' סנה' פ"א י"ט ע"א: חמן קריין למינוינא סמיכותא.

מִינְוִק, מִינְוִקָא ז', תינוק *Kind | child* ירוש' מ"ק פ"ג פ"א ע"ד: חמתא חד ספר מחי' אחד מינוק: ב"ר פס"ז: בעריבא צווחין למינוקא פתיה.

מִינְוִקָתָא נ', ילדה, תינוקת *Mädchen | girl* פסקיר פ"ג: כהדא ספירא דמינוקייטא.

מִינְוִתָא נ', אפיקורסות, כפירה *heresy, infidelity* *Ketzerei* ע"ז י"ז ע"א: הרחק מעליה דרכך זו מינות.

מִינְוִטָר ז', מעיל *tunic | Rock* תרנ' יב"ע שם' כ"ח ל"ד (המעיל): מינטר מעילא.

מִינְוִקָה נ', אשה מינקת *nursing woman* *nährende Frau* ירוש' נדה פ"א מ"ט ע"ג: מעוברת ומיניקה.

מִינְוִקוֹתָא נ', מעמד המינקת *nursing* *Säugen* ירוש' נדה פ"א מ"ט ע"ג: כל ימי עיבורה וכל ימי מיניקותה.

מִינְוִקִיתָא, מִינְוִקִיתָא נ', שפופרת להעלות נוזלים מחבית *siphon | Heber* תוס' י"ט ג' ח': קודח במיניקת וכו'; ירוש' ע"ז פ"ד מ"ב ע"ב: שטעם מן הכוס או מן המיניקית והחזיר לחבית.

מִינְוִן מה"ש, מאין, מנין? *whence? | woher?* תרנ' יב"ע כמ' י"א י"ג (מאין לי בשר): מינן לי בישראל.

מִינְוִס ז', אונס, עושק *oppression | Bedrückung* תרנ' יש' י' א' (און): מינס.

מִינְוִקָתָא ע"י מִינְוִקוֹתָא. איכ"ר א' א': ירחי מינקותא.

vor der Mahlzeit חול' ק"ה ע"א: מים ראשונים ואחרונים חובה אמצעים רשות.

מִי בִאָרְנָא יין מוכר *excellent wine | vorzüglicher Wein* ע"ז ל' ע"ב: מתוק חמר מי בארג.

מִי דְקָרִים מי מעינות שיש בהם מיני מלח *mineral- | Mineralwasser* ירוש' סוף כיצר מברכין: השותה מי דקרים מהו אומר ברוך שברא מיני רפואות.

מִי טִיבְרִיָא חמי טבריא *the thermae of Tiberias* *die Thermen von Tiberias* ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ג: רוחצין בים הגדול ובמי טיבריא אעפ"י שהוא מתכוין לרפואה.

מִי מֶלַח מים שנמס בהם מלח *brine | Salz-* *wasser* שבת ק"ח ע"ב: אין עושין מי מלח עוין. מִי סְדוּם ים המלח *the Dead Sea | das Tote Meer* ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ג: רוחצין בים הגדול ובמי טיבריא וכו' אבל לא בימי משרה ולא במי סדום.

מִי פִירוֹת עמים *juice of fruits | Fruchtsaft* פ"ב מ"ח: לא במשקין ולא במי פירות.

מִי רְגֵלִים, מִימֵי רְגֵלִים שתן *urin | Urin* כר' ו' ע"א: שאין מכניסין מי רגלים למקדש; תוס' שבת ג' י"ב: גרף של רעי ושל מימי רגלים.

מִימֶר, מִימְרָא ז', (1) מאמר *word, speech* *Wort, Rede* תרנ' תת' י"ט ד': מימר דתורעמתא; בר' ג' ח' (קול ח'): קל מימריה ד"י.

(2) כנ', עצמו של אדם *self | selbst* תרנ' רות ג' ח': נעץ סייפא בין מימריה ובין מיכל.

מימרם ע"י מומס. שחש"ר ז' ט': תפתיא – מימרם.

מִימֶשׁ ז', מגע, מישוש *touch, feeling | das Berühren, Tasten* תרנ' יב"ע בר' כ"ז כ"ב (והידים ידי עשו): כמש' ידיו כמימש ידיו דעשו.

מִין -- כופר *infidel, heretic | Ungläubiger, Herätiker* תוס' בר' ז' כ"א: משקלקלו המינין ואמרו אין העולם אלא אחד.

מִילְכָּא, מִילְכָּנָא זי, מִילְכָּתָא נז,

עצה Rat | Tante תרגום יש' ג' ג' (ויועץ);

מליך מילך; איוב ל"ח ב' (מחשיך עצה);

במחשיך מילכא; משי כ"ד ו' (יועץ); מילכנא;

תה' ה' י"א (ממעצותיהם); ממילכתהון.

מִילְמְרִין, מִילְן דיו ink | Tinte מ"א: מלו

מילנין וקלמיון; ילקי ב' תשס"ו: מילמרין וקלמרין.

מִילְנִי ת', שחור schwarz | black ירוש' ע"ז פ"א

ל"ט ע"ג: מילני אימירא.

מִילְפֶּפֶן זי, מין אכסיה cucumber-melon

Gurkenmelone ירוש' בלא' פ"א כ"ז ע"א: אדם

נוטל מעה אחת מפסיממה של אכסיה ונוטעה

והיא נעשית מילפפון.

מִילְת' נז, מין אילן gall-oak | Galläpfel

מדי' פ"ג מ"ז: מלתראות של מילת.

מִילְת' נז, צמר דק fine wool | feine Wolle חול'

נ"ב ע"ב: מקום שאין בו מילת.

מִילְת' זי, תנוך האוזן ear-lap | Ohrläppchen

ירוש' קיד' פ"א ל"ט ע"ד: המילת הזה נרצע.

מִילְתָּא נז, (1) כנ"ל קיד' כיא ע"ב: אין רוצעין

אלא במילתא.

(2) עוי' מילת. סנה' מ"ד ע"א: אדרת שנער -

אצטאל דמילתא.

(3) מלה Wort | Wort ב"צה ל"ח ע"א: דאימא

מילתא דתתקבל.

(4) דבר Sache | Sache thing, affair ע"ז י"ח ע"א:

זילא בי מילתא.

מִים עוי' מַם, ספרי דברי' ל"ז: כתב לאלפים

עיינים וכו' למימים סמכים.

מִים - מִים אַחֲרָנִים נטילת ידים לאחר הסעודה

the washing of hands after meals before

grace | das Händewaschen vor dem Tisch-

gebet עיר' י"ז ע"ב: מפני מה אמרו מים

אחרונים חוכה מפני שמלח סדומית יש שמסמא

את העינים.

מִים רִאשֹׁנִים נטילת ידים שלפני הסעודה

washing before meals | das Händewaschen

מִילָּה נז, (1) כריתת בשר הערלה circumcision

Beschneidung שבת פ"ט מ"ב: עושין כל צרכי

מילה בשבת מוהלין ופורעין ומוצצין.

(2) אבר הזכרות membrum virile | männliches

Glied שבת ק"ח ע"ב: מימי לא נסתכלתי

במילה שלי.

(3) עוי' מִילָּת. עיר' ג' ע"א: אמלתראות של

מילה.

(4) עוי' מִילָּא. ירוש' שבת פ"ט מ"ז ע"ד: כל

מילה באתרה.

מִילּוּא זי, מלוא ההיקף full capacity | Fülle

גימין ע' ע"א: אכול שלישי ושתה שלישי והניח

שלישי לכשתכעוס תעמוד על מילואך.

מִילּוּמִי זי, הצלה delivery | Rettung פסחים

ק"ח ע"א: שיש בו מילוט נפשות של צדיקים

מגינם.

מִילּוּי זי, שאיבה drawing water | das Schöpfen

סוכה פ"ה מ"ה: למילוי המים.

מִילּוּלָא זי, דיבור speech | Rede תרג' תה' ק"ג ב'

(לשמע בקול דברו); למשמע קל מילוליה.

מִילּוּסָא זי, (1) שטח space | Raum בבא בתרא

מ"ז ע"א: לא מכר אלא מילוסא של חצר.

(2) צלחת dish | Schüssel תרג' דהייב ל"ח י"ג

(ובצלחות); מילוסא.

מִילּוּתָה זי, מין קטניות ohickling-vetch | Platt-

erbsen ירוש' בלאים פ"א כ"ז ע"א: גילבונה

מילותה וכו'.

מִילְחָא זי, מלח salt | Salz בכורות ח' ע"ב:

מילחא כי סרי במה מלחי ליה.

מילי מילה [מִילְמִילָא] זי, תפוחי-דבש

hony-apples | Honigäpfel ירוש' מעשרות

פ"א מ"ט ע"א: תפוחי מילי מילה.

מילי מיליארדון [מִירִי מִירְאָדִין] שחימ, רבני

רבבות ten thousand times ten thousand |

Myriaden mal Myriaden פסיק בחורש ק"ז ע"ב:

רבותים אלפי שנאן עד מקום שהמסמסם יכול

לחשב וכו' מילי מיליארדון.

מִיבְלָא (ז', 1) כְּנִיל. תרג' יב'ע ויק' י"א ליד
(האכל אשר יאכל): מיכלא דמתאכיל.

(2) מדח *Maß* | *measure* שם כ"ו מ"ג: מיכלא
כל קביל מיכלא.

מִיבְלָתָא ע"י מִיבְלָתָא. תרג' משי' ל"א י"ד
(ממרחק תביא לחמה): דמן רחיק מיתיא
מיכלותא.

מִיבְנִן תה"פ, מכאן *von hier* | *from here* תרג'
יב'ע ברי' ל"ז י"ז (נסעו מפה) נטלו מיבנן.

מִיבְנִי ע"י מִיבְנִי. תוס' פרה ג' (ב'), ט': מיבני
היתה.

מִיבְסָא ז', מכס, מוס *Zoll, Steuer* | *toll, tax* ע"י
ד' ע"א: שבקו ליה מיבסא דתליסר שנין.

מִיֵּל (ז', 1) מרת האורז, פרסה *Melle* | *mile*
ירוש' שבי' פ"ו ל"ז ע"ג: עד שיחא רחוק ממנו
שנים עשר מיל.

(2) ציון בדרך אחרי כל פרסה *milestone* |
Mellenstein ילק' דב' תתק"ז: מסילה שלא
היה בה מיל.

מִיֵּלָא (ז', 1) כְּנִיל 1. חול' קליש' ע"ב: פתי מילא.
(2) ע"י תְּמַלְתָּה, תוס' שבת ה' (ו'): יוצאין בשגסום
וביריעה ובמילא.

(3) מין צמר *eine Art Wolle* | *a sort of wool*
גדה י"ז ע"א: מילא פרהבא.

(4) מלה, דבר *Wort* | *word* תרג' יש' נ"ג ז':
ממליל מילא.

(5) דבר, ענין *Gegenstand* | *object, affair*
Angelegenheit עירוב' ב' ע"א: מוכח דנפישין
מילית.

מִיֵּלִי דְּעַלְמָא עניני עולם חוה *trivial affairs* |
weltliche Dinge שבת פ"ב ע"א: מותיב לי
במילי דעלמא.

מִיֵּלִי דְּשַׁמְיָא דברים שבין אדם למקום *religious*
religiöse Dinge | *affairs* כת' ק"ה ע"ב:
במילי דשמיא.

מִיֵּלָא: מִמִּילָא מעצמו *von selbst* | *of itself* ב"ב
קכ"ד ע"א: שבחא דמילא.

מִימְכָנָא ע"י מִמְכָּמָא. שהשיר ג' ז': חבילה
של מימכמין.

מִימְמוֹט ע"י מִמְמוֹט. ירוש' ב"מ פ"ה י' ע"ד:
המינומוט חוה לא היינו יודעין מהו.

מִימְרָא ז'ג גשם, מטר *Regen* | *rain* תענ' ו'
ע"ב: דלא אתא מימרא.

מִימְרָיוֹן ג', רחם *Gebärmutter* | *womb* פסיק'
זכור כ"ג ע"א: חתך מימרון שלה שלא תלד.

מִימְרָפְטָא ז', גמול *Vergeltung* | *due* סנה'
כ"א ע"א: שקלתא מיכל למימרפסה.

מִיֵּי ע"י מִיֵּי. ירוש' ברי' פ"ג ו' ע"ב: מיי כדון.

מִיֵּימָא ז', התמוטטות *das Schwanken* | *wavering*
קהל' ז' ט"ז: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה
העולם שהצדיק עתיד לבוא לידו מייט אמר
הקביה עד שהוא בצדקו אטלקנו.

מִיֵּיזָר ז', מים *Wasser* | *water* תרג' ברי' כ"ו י"ט
(מים חיים): מיינ נבעין.

מִיֵּינוֹק ז', תינוק *Kind* | *ehild* ירוש' שבת פ"ד
י"ד ע"ד: צואה דמיינוק יבישה.

מִיֵּינָקָא ז', מין מלבוש *ein Kleid* | *a garment*
תרג' א"ח ה' ט"ז: מיינקא דכרום ימא.

מִיֵּירָן ת', שחור *schwarz* | *black* ב"ר פ"ז: חר
מייירן וחד אספרון.

מִיֵּישָׁא ז', מין אילן *Zügelbaum* | *Celtis (bot.)*
תוס' מנח' ט' י"ד: ושל מייש ושל אלון.

מִיֵּישָׁא שם אמורא *Name* | *name of an Amora*
eines Amoräers חול' קכ"א ע"א: ר' מיישא וכו'.

מִיֵּיבָא תו"פ, מכאן *von hier* | *from here* ירוש'
במ' פ"ו י"א ע"א: מיבא ללוד.

מִיֵּיבָה ג', דלדול, התרוששות *reduction to po-*
verty | *Verarmung* ב"מ קי"ד ע"א: גמר מיכה
מיכה מערבין.

מִיֵּיבְלָתָא ג', מאכל *Spelse* | *food* תרג' משי'
כ"ז כ"ז (ללחמך ללחם ביתך): למיכולתך
ולמיכולתא דביתך.

מִיתָה עי' מִיָּהָא. עיר ציב עיב: אורו לי מיתה וכו'.

מִיֻּדָּע ז', מכיר ומודע *acquaintance* | *Be-*
kannter תוס' בימ ב' ייז: לשכיניו ולקרוביו ולמיודעיו.

מִיֻּדָּד ת', (1) נבחר, מצויין *chosen, distinguished*
ausgewählt, ausgezeichnet ב"ר פצ"ט: כמיוחד שבשמים.

(2) עצמי *eigen* | *proper* סנח' ס' ע"א: שם המיוחד.

(3) מוקצה וקבוע *bestimmt* | *designated* יומא י"א ע"ב: בית המיוחד לדירה.

(4) נמצא ביחד עם פלוני בחדר אחד *locked up*
mit fem. allein zusammen (privately) with | *befindlich* כמ"ר פ"ט: בזמן שהאשה מיוחדת עם בעלה.

מִיֻּדָּחַם ת', ממשפחה נעלה *of distinguished*
von edler Herkunft | *birth* הור' י"ג ע"א: שזה מיוחס וזה אינו מיוחס.

מִיֻּדָּמָן ת', ימיני *recht* | *right* חול' קליד ע"ב: הזרוע המיומנת.

מִיֻּדָּמָם ז', חג, חגיגה של רומאים *a Roman festivity* | *ein römisches Fest* כמ"ר פ"ז: כיון שהיה מבקש לילך למיומם שלו היה מעביר כל המרעה לפניו והיה נוטל השמן שבהם ועומד עליו ושחטו.

מִיֻּדָּשָׁב ת', (1) יושב *sitzend* | *seated* שבועות ל"ח ע"ב: שבועה מעומד וכו' מיושב וכו'.

(2) נח ונרגע *ruhig* | *calm* ברי' ל' ע"א: שאין דעתו מיושבת עליו.

מִיֻּדָּשָׁן ת', משומר, ישן נושן *stored up* | *kon-*
serviert ירוש' גיט' פ"ג מ"ה ע"ב: ישן משל אשתקד ומיושן מן שלש שנים.

מִיֻּדָּגֶר ת', יותר על המדה *superfluous* | *über-*
flüssig קה"ר ה' ח': אפילו דברים וכו' מיותרים בעולם.

מִיֻּזָּא ז', יין מזוג *mixed wine* | *gemischter Wein*
נדר' נ"ה ע"א: הרין מיוזא דמי למיוזא דרבא. ועי' מִזָּנָא.

מִיֻּזָּא ז', שער *Haar* | *hair* סנח' ק"י ע"א: גיז ליה למיזויכו.

מִיֻּזָּפָן ב', הלואה *loan* | *Darlehen* תרג' יב"ע דב' כ"ד י' (משאת): מיופא.

מִיֻּזָּרָן ז', חגורה *Gart* | *girth* ברי' פ"ט מ"ג: מיוזרן חיוצא מן המטת כל שהו.

מִיֻּזָּא ז', מין מקפה *Mehlbret* | *paste* שבת ל"ז ע"ב: כל ראת' ביה מיהא מצטמק ורע לו.

מִיֻּזָּחִי ז', (1) ניקוי וחדרה *Reinigung* | *cleansing*
פס' פ"ז מ"א: ומיחיו קרבו והקמר חלבו.
(2) עי' מִזָּחָא, שם פ"ח ע"א: אין לך מיחיו גדול מזה.

מִיֻּזָּחִים ז', חסד *Gnade* | *grace* תרג' יב"ע ברי' ל"ג י"א (חנני אלהים): אתיהב לי במיחוס מן קדם ה'.

מִיֻּזָּחִשׁ ז', (1) כאב *Schmerz* | *ailment* שבת י"א ע"א: כל כאב ולא כאב לב כל מיחוש ולא מיחוש ראש.

(2) חשש *Bedenken* | *doubt* יב' ק"ה ע"א: קראה ולא רקקה ולא חלצה אין כאן בית מיחוש.

מִיֻּזָּחִי ת', חטא *sündig* | *sinful* תרג' איוב א' כ"ב: מולי מיחסי.

מִיֻּזָּחִים ז', כלי שמחממים בו מים *vessel for heating water* | *Wasserwärmer (Kessel)*
שבת מ"א ע"א: המיחם שפינהו לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו.

מִיֻּזָּחִי עי' מִזָּחִי, תרג' יב"ע דב' ו' (לעיני העמים): למיחמי עממא.

מִיֻּזָּחִי עי' מִזָּחִי, תוס' צוק' בימ ו' י"ח: המיטוט הזה איני יודע מה הוא.

מִיֻּזָּמֹר ז', ממונה להזמנת אכסניא *quartermaster* | *Quartiermeister* תרג' בלך ק"ב: כמדבר אני הולך לפניכם מיטמור וזה הולך לפניכם.

מְטְרופּוֹלִין נ', עיר הבירה | *capital, metropolis*
Hauptstadt, Metropole שמור פכ"ג; עתירה
 ירושלים להעשות מטרוֹפּוֹלִין לכל הארצות.

מְטְרִיר ו', משפך | *Trichter* | *funnel* תוס' כלי
 ב"מ ג' י"ב: מטריד שנפרץ וכו'.

מְטְרִין נ', רחם | *Gebärmutter* | *womb* פסיק
 מ"ב: עיקר ממרין.

מְטְרִנְאוֹת נר, מכשירי מצור | *siege engines*
Belagerungsmaschinen ספרי שופטים ר"ד:
 עשה אתה לה מיני מטרינאות.

מְטְרָנִית עי' מְטְרָנִית, ירוש' נד' פיג' ל"ח ע"ב:
 לשתי מטרינות וכו'.

מטרינאות עי' מְטְרִנְאוֹת. ילק' דב' תתקכ"ג:
 עשה אתה לה מיני מטרינאות.

מְטְרופּוֹלִין עי' מְטְרופּוֹלִין. כ"ד פצ"ב:
 מטרוֹפּוֹלִין היתה וכו'.

מְטְרֶפֶסָא ו', גמול | *Vergeltung* | *due* יב' ק"ה
 ע"ב: שקליה רבי למטרפסיה.

מְטְרֶקָא ו', שוט | *Peltische* | *whip* יומא כ"ג
 ע"א: מטריקא דמייני.

מְטְרָתָא נ', 1) עי' מְטְרָא. תרג' ש"א י"ד י"ב
 (המצבה): אינשי מטרתא.

2) שק | *Sack* | *bag* כת' קי' ע"א: הפוכי
 מטרתא למה לי.

מִי 1) לאחר | *nachdem* | *after* במ"ר פ"ב: מי
 שהוא גומר וכו'.

2) כאשר | *als* | *when* ירוש' סוטה פ"ט כ"ד ע"ג:
 מי דמין וכו'.

3) האם, כלום? | *denn? etwa?* | *perhaps* נד'
 כ"א ע"ב: אילו היה עשרה בני אדם שופיימוך
 מי נדרר.

מִי דמי וכי הדבר דומה להבירו | *is there an*
analogy? | *welcher Vergleich!* י"ד ע"א:
 מי דמי וכו'.

מִי עי' מֵאִי. ירוש' בר' פ"ו " ע"ב: מי
 כדון.

מְטַעִיָא, מְטַעִיָא נ', זונה | *Dirne* | *prostitute*
 תרג' יב"ע בר' ל"ד ל"א (הכוונה): כאיתא
 מטעיא נפקת ברא; שם ל"ח כ"ב (קדשה):
 מטעיתא.

מְטַעִמָא ת', נעים לחד | *savoury* | *schmackhaft*
 תרג' חבק' א' פ"ז (ומאכלו בריאה): ושירותיה
 מטעמא.

מטעמי עי' מְטַמְעָא. כ"ד פס"ג: מטעמי יומא
 דערוכתא.

מְטַעֲמִיתָא, מְטַעֲמִיתָא נ', טעימה לדוגמא
das Kosten; Kostprobe | *tasting* בר' י"ד
 ע"א: מטעמת אינה טעונה ברכה; ירוש' נד'
 פ"ח מ' ע"ד: הדא מטעמיתא אין בה לא משום
 ברכה וכו'.

מְטַעֵת נ', נטיעה | *Pflanzung* | *planting* כ"ר
 פ"ל: שלא היתה כוונתן אלא למטעת כרמים.

מְטַפִּיָא נר, טפות, נטיפים | *Tropfen* | *drippings*
 איכ"ר א' א' (רכתי, חד מאתינס י"ג): מטפיהא
 דחמרא.

מְטַקְסָא ו', משי | *Seide* | *silk* ירוש' ב"ק פ"ו
 ח' ע"ג: מטקסין הוה מלא.

מְטַרָא ו', משמר, מצפה | *Wache* | *watch, guard*
 תרג' דה"א י"ח י"ז (ל"ד המלך): למטרא דמלכא.

מְטַרְאָתָא נר, עי' מְטַרְאָא 2, עי' י" ע"ב: הוה
 שדר ליה דהבא פריכא במטראתא וחיימי
 אפומייהו.

מְטַרְדָא, מְטַרְדָא נ', חנית הציידים | *the*
Jagdspeer | *hunter's spear* תרג' ירוש' בר'
 ל"ו ל"ט (מטרד): דהוה לעי במטראד; דה"א א'
 נ' (מטרד): במטראדא ובסרדא.

מְטַרְנָא, מְטַרְנָא, מְטַרְנָא נר, גברת, אדונה | *lady, matron* | *vornehme*
Frau (Matrone) ירוש' סוטה פ"ג י"ט ע"א:
 מסרונא שאלה את ר' לעזר; שבת פ"ב ה' ע"ב:
 חמתיה חדא מטרוונה; שמ"ר פ"ט: לשתי
 מטרוניות דומות; במ"ר פ"ז: למטרוניתא
 שהיתה לה שפחה כושית.

מִטְמוּנִית נ', אוצר טמון | secret treasure
verborgener Schatz סנה' קי' ע"א: שלש
 מטמוניות הטמין יוסף במצרים.

מִטְמוּנִיּוֹת תה"פ, בטהר, בצנעה | in secret
geheimen ב"ר פנ"ב: כשהוא הולך אצל אשתו
 הולך בפרהסיא וכשהוא הולך אצל שפחתו הולך
 במטמוניות.

מִטְמוּנָה נ', אוצר | Schatz treasure סנהדרין
 ק' ע"ב: בת לאביה מטמונת שוא מפרדה לא
 יישן בלילה.

מִטְמוּעָה ז', שקיעה | sinking, sunset
Sinken, Untergang (der Sonne) תרג' ירוש'
 דב' כ"א כ"ג: מטמוע שמשא.

מטמועיתא עי' מִטְמוּעָה. ירוש' ב"ב פ"ו ט"ו
 ע"ג: הדא מטמועיתא וכו'.

מִטְמוּרָא ז', משמר, דבר טמון | hidden object
verborgenes Gut תרג' ירמיה מ"א ח' (יש לנו
 מטמונים בשרה); אית לנא מטמורין בחקלא.

מִטְמוּרִיתָא נ', מקום סתר | hidden place
Versteck תרג' ש"א כ"ג כ"ז (המחבואים אשר
 יתחבא שם); מטמוריתא דאיטמר תמו.

(מטמט) נְתַמְטָמְט נתפ', נתקטן ונתמעט | to be
 reduced | weniger werden עיר' פ' ע"ב: מאי
 נתמעט נתמטמט.

מטמיע, **מִטְמַעָא** עי' מִטְמוּעָה. ירוש' ר"ד
 פ"ב נ"ח ע"ב: י"ד מטמיעין; תר' פ"ח מ"ו ע"ב:
 עם מטמיעי שמשא.

מִטְמֵן מטה, תחתית | unten below ויק'ר פכ"א:
 כשורות של מעלן כך שורות של מתן.

מִטְמִנָּה ז', לחלוח והרטבה | moistening
Anfeuchten ירוש' פסחים פ"ג ל' ע"א: מטננה
 אסור.

מִטְמֵנָה נ', שורש | Wurzel, Ursprung root, origin
 פסחים פ"ו ע"ב: שלשה חזרו למטענתן.

מִטְעוּמִיתָה עי' מִטְמוּעָה. ירוש' גיטין פ"ג מ"ה
 ע"ב: הא מטעומיתה אין בה לא משום ברכה
 וכו' אלא משום הפסק תענית.

מִטְלָא ז', סוכה | hut | Hütte ירוש' סוכה פ"ג
 ב"ג ע"ג: עביר ליה מטלא.

מִטְלוּל ז', כיסוי וגג | shade, cover
 תרג' יב"ע במ' י"ד י"ד: ועננא מטלול עילוייהון.
מִטְלוּן ז', מקום גולה | place of banishment
Verbannungsort במיר פ"ז: מלך בשר ודם יש
 לו מטלון של פרודין אף האלהים יש לו שנאמר
 וישלחו וגו'.

מִטְלוּתָא נ', השלכה | thrusting
 תרג' יב"ע שמי' ל"א ט"ו (יומנת); יתקטיל במטלות
 אבנין.

מִטְלָטְלִי, **מִטְלָטְלִין** ז"ר, הפצים וכלים כנגוד
 לנכסי דלא נידר' | bewegliches movable goods
Gut כתוב' כ"א ע"ב: מטלטי לכתובה לא
 משעבדי; קיד' כ"ז ע"א: שדה במכר ומטללין
 במתנה.

מִטְלִית נ', 1) החתיכת ארג | patch, strip
Streifen תוס' תר' ט' י"ג: שלא יפול במוך
 ובמטלית ויתן על גבי מכתו.

2) רצועת ארץ | Landstrich strip of land
 פתיחתא: מטליות מטליות היו גולים.

מִטְלָתָא נ', סוכה | hut | Hütte ירוש' סוכה פ"ב
 ב"ג ע"א: למטלאת דר' יוחנן.

מִטְלָנָא ז', מסע | journey | Zug, Reise תרג'
 במ' ל"ג א' (מסעי בני ישראל); מטלני בני
 ישראל.

מִטְלָנִית עי' מִטְלִית 1. שבת קכ"ה ע"א:
 במטלניות שאין בהן שלש על שלש.

מִטְלָעָתָא נ', פסיחה וצליעה | limping
Hinken כת' ק"ג ע"ב: לך ולמטלעתך.

מִטְלָת עי' מִטְלִית 1. כל' פ"י מ"ד: וכן במטלת
 של בגד וכו'.

מִטְלָתָא עי' מִטְלָתָא. סוכה ג' ע"א: יתיב
 אפומא דמטלאתא.

מִטְמוּט ז', ירידה, התמוטטות | decline
Sinken תוס' ב"מ ו': שמלוי ברבית מתמוטטין
 והולכין מן העולם מטמוט זה איני יודע מה היא.

(3) מסורס *disfigured | entstellt* קהיר 'י יא:
מפני מה גופך מטורף.
(4) מטולטל ומושלך *hln und tossed about*
her geschleudert תענית יד ע"א: ספינה
המטורפת בים.
מְטוֹתָא ע"י מְטוֹ. סנה' צ"ו ע"א: במטותא מינד
פוק מאתרין.
מְטָחָן ז', ריחיים לזיתים וכדומה *oil-mill | Ölmühle*
שמיר פליג: מעלין אותן לגת וגותנין אותן
במטחן ואח"כ מוחנין אותן.
מְטָחָתָא נ"י, ירך *loin | Hüfte, Lende* גיט'
מ"ט ע"ב: שותין זימנין אהא מטחתיה ושותין
זימנין אהא מטחתיה.
מְטָטוֹר ע"י מְטָטוֹר. מדר תה' בובר צ"ג: היה
מטטור לפניהם.
מְטָטְרוֹן שם מלאך *Name | name of an angel*
elnes Engels סנה' ל"ח ע"ב: מטטרון ששמו
כשם רבו.
מְטִי פִיעַ, (1) הגיע ובא *to reach, to arrive*
gelangen, ankommen ע"ז ב' ע"ב: כי מטיא
ההיא שעתא.
(2) נתבכר *reif sein | to be ripe* חג' ה' ע"א:
תאיני וכו' שבק הנך דמטו ושקיל הנך דלא מטו.
אַמְטִי אַפִּי, הביא *brin, en | to bring* ב"ר פ"ד:
מדירכוך אנא ממטי לכוך.
אַתְמָמִי אַתְפִּי, הלך *sich begeben | to repair to*
תרג' ש"א ט"ז (לכו ונלכה) איתו ונתממטי.
מְטִבְסָא ז', חומה *Mauer | wall* ב"ר פס"ג:
מטבסא דמדינתא.
מְטִבְסָא ז', משי *Selde | silk* ירוש' כלאים פ"ט
ל"ב ע"א: השיריין מטבסא.
מְטָל ז', (1) מטיל מחכת *Metal- | metal rod*
stange תרג' ש"א י"ז (וכידון נחושת): ומטל
דנחשא.
(2) נבואה *Prophezie | (burden of) prophecy*
(prophetischer Ausspruch) תרג' ישע' כ"א א'
(משא): מטל.

מְטוֹל מהי, למען, בשביל *for the sake of*
wegen, um willen תרג' תהלים מ"ה כ"ז (למען
טובך): מטול טובך.
מְטוֹל דָּר כפני ש", לפי ש- *because, for | well, da*
תרג' תה' א' ו' (כי אדע): מטול דגלי.
מְטוֹל הִיבְנָא, מְטוֹל הָבִי, מְטוֹל בֵּן על בן,
לפיכך *deshalb | therefore* תרג' תהלים מ' ה'
(על בן): מטול היבנא: מ"ט מ"ז מטול הבן:
הרג' שני אסת' א' ז': מטול בן.
מְטוֹל מַה למה *wherefore? | weswegen?* תרג'
תה' ב' ג' (ער מה): מטול מה.
מְטוֹל ז', (1) משא *burden, load | Last* תרג' במ'
ד' ט"ו (משא בני קהת): מטול בני קהת.
(2) מסע *march | Zug* תרג' דב' י' יא (למסע):
למטול.
(3) מטפת *handkerchief | Tuch* ילק' בר' ז':
ובמטולין וכו',
מְטוֹלָא ז', כנ"ל 1. תרג' דה"א מ"ו כ"ב (במשא):
נפלא מטולא.
מְטוֹלְטָלַת ע"י מְטוֹטְטָלַת. כלים פ"ב מ"ה:
והמטולטלת והמשקולת (לג' הגבולי).
מְטוֹלְתָּה ע"י מְטוֹל. תרג' תה"ל קט"ו א' (לא לנו):
לא מטול'תנא.
מְטוֹנְךָ לשיטתך, לשעמך *according to thine own*
argument | nach deiner eigenen Meinung
זכחים ל"ב ע"ב: א"ל מטונך וכו'.
מְטוֹפֵל ת', אב לילדים הרבה *blessed with a large*
offspring | kinderreich תענ' מ"ז ע"א: מטופל
ואין לו.
מְטוֹפֵשׁ ת', שומה *foolish | töricht* ספ' דב' ש"ט:
מנוולים ומטופשים.
מְטוֹרָקָה ת', (1) מבולבל *confused | verwirrt*
במ"ר פ"י: לבו מטורף.
(2) דחוי *rejected | verworfen* פ"ה מ"ה:
אם שגורה תפלת' בפ' יודע אני שהוא מקובל
ואם לאו יודע אני שהוא מטורף.

מָמָא ע"י מַמִּי. סנה' ק"ט ע"א: כי ממא להחם.

ממאלין = מן אילין מאלה from these | aus diesen ירוש' שבת פ"ז ט' ע"א: מטאלין מיליין.

ממבחים ז"ר, טביחה slaughtering | das Schlachten אב' פ"ה מ"ה: ולא נראה זבוב בכית המטבחים.

ממביע, ממבע נ', (1) חתיכת מתכת שערכה טבוע כחותם וניתנה להוצאה coin | Münze סנה' פ"ד מ"ה: שאדם טובע כמה מטבעות בחותם אחד; ירוש' ב"מ ח' ע"ב: שלשה מטביעות של שלשה מלכים.

(2) נוסח formula, type | Formel, Typus תוס' בר' ד' ה': כל המשנה ממבע שטבעו חכמים בברכות לא יצא ידי חובתו; ירוש' מג" פ"ג ע"ד ע"ג: משה התקין מטביעה של תפלה.

ממבעא כנ"ל 1. תרג' שני אמ' ג' ט"ז: דעברי מטבעא.

ממרה - (1) משכב המת bier | Bahre פ"ג מ"א: נושאי המטה.

(2) צאצאים offspring | Nachkommen פליז: יעקב מטתו שלימה כל בניו צדיקים.

ממרת נ', צנור water-pipe | Wasserrohr מקוא' פ"ו מ"א: המטרת שבמרחץ.

ממו נ', (1) מליחה pardon | Verzeihung יומא פ"ז ע"א: כל המבקש מנו מחברו אל יבקש ממנו יותר משלש פעמים.

(2) טובה favour | Gefälligkeit תרג' תהלים ע"ב י"ב: חשיבא דבעי ממו.

בממו, בממוטא בבקשה, אנא I pray, I beg bitte! תרג' בראשית מג' י"ט (בי אדוני): בממו מינך רבוני; סנה' צ"ז ע"א: בממוטא מינך.

ממוויאתא נ', עכביש spider | Spinne תרגום איוב ח' י"ד (בית עכביש): בי ממוויאתא.

ממוטלת נ', אנך plumb-line | Senkblei כלא' פ"ב מ"ח: והממוטלת והמשקולת.

מחר'שה - מסרק comb | Kamm ס"ה ע"א: מחרישה דכספא.

מחר'שת ע"י מרחשת 2. תוס' צוק' שבי' ד' י"א: תחום ארץ ישראל וכו' ע"לי רבתא ומחרשת.

מחרתא שם מקום בארץ ישראל name of a place | Ortschaft in Palästina in Yerosh' שבי' פ"ז ל"ו ע"ג: תחומי ארץ ישראל וכו' ומנפתא ומחרתא.

מחרתים נ', היום שאחרי יום המחר the day after to-morrow | übermorgen י"ב: יש לי לחרוש היום ומחר ולמחרתים נלך ביחד.

מחשבתא נ', (1) מחשבה, רעיון thought | Gedanke תרג' יח' ל"ח י" (מחשבת רעה): מחשבן בישין.

(2) דאגה trouble | Sorge עיר' כ"ט ע"ב: ומבטלי מחשבתא.

מחשקן ז', כחות, אפלה dimness | Trübheit תרג' יב' ע"ד רב' כ"ח ס"ה (כליון עינים): (ד) מחשקן עיינין.

מחתא נ', מדרון, מורד declivity | Abhang ויק' פ"ה: אית תמן מסקין אית תמן מחתין.

מחתא נ', (1) פסולת offal | Abfall, Schlacke תרג' משי' י' כ"ז: וליבא דרשיעי מחתא.

(2) מום defect | Fehler תרג' שה"ש ד' ז' (ומום אין כך); ומחתא לית ביד.

(3) מכה, הכאה stroke | Schlag תרג' יה' י' י" (מכה רבה): מחתא רבא.

מחתותא נ', (1) ירידה alighting | Abstieg ילק' הושע תקכ"ח: לא חות מסוקיתיה כמחתותיה.

(2) מורד, מדרון declivity | Abhang י"ב ה': אית תמן מסקין אית תמן מחתותין.

מחיתא, **מחיתא** נ', מחתה coal-pan | Kohlenbecken תרג' במ' י"ז י"א (המחתה): מחתיתא (יב' ע"ש; מחתיא).

מחתנא ז', מורד, מדרון declivity | Abhang תרג' יח' ז' ח' (ויבוס במורד); ומחונן במחתנא.

מָחַק פִּי, 1) מחה *wegwischen* | to blot out | *wegradieren* גימין פִּי מִאֵ: ואם כתבו בכתוב
אף על פי שחזר ומחקו פסול.

2) הסיר מה שעולה מעל שפת המדה | *to level* *abstreichen* תוס' שבת א' י"ז: בו ביום גרשו
מאה וכו' בו ביום מחקו מאה וכו'.

3) גרר *abschaben* | *to sorape* שבת פ"ז מ"ב:
המולחו והמעכדו והמוחקו והמחכתו.

נִמְחַק נפ', נמחה *ausgelöscht* | *to be blotted out* *werden* תוס' גימין פ' י"ב: נמחק או נישטשטש.
מָחַק פיעל, ע"י מָחַק 3. שבת ע"ה ע"ב: חשף בין
העמודים בשבת חייב משום ממחק.

מָחַק פִּי, מחה *wegradieren* | *to erase* ב"ב קס"ב
ע"א: דילמא מחיק לה וכתוב מאי דבעי.

אֶתְמָחַק אתפ', נמחה ונמחק | *to be blotted out* *ausgelöscht werden*
בראשית רבה פכ"ה: יתמחק
שמייה דפלן.

מָחַק ז', 1) כתב נמחק *radlerte Stelle* | *erasure*
תוס' גימין פ' ח': גט שיש בו מחק.
2) ע"י מָחַק. תוס' ב"ב ה' ה': ולא יעשה את
המחק עבה מצד אחד וצר מצד אחד.

מָחַקָא ז', 1) כנ"ל 1. ב"ב קס"ד ע"א: היכא
דחתמי מהרי אמחקא.

2) נייר, פפירוס *Papyrus* | *papyrus* מגילה
י"ט ע"א: נייר – מחקא.

מָחַר תה"פ, מָחַר *morgen* | *to-morrow* תרג' יב"ע
שמות י"ז מ' (מחר אנכי נצב): מחר אנא קאים.

מָחַרָא דְּמָחַר מחרתים | *the day after to-morrow* *übermorgen*
ירוש' גימ' פ"ב מ"ד ע"ב: מחרא
דמחר.

מָחַרְוֶה ז', פתיל ועליו חרוזים דברים שונים
string | *Schnur* ב"מ פ"ב מ"א: מחרויות של
דגים.

מָחַרְוֶה ז', כויה, מכוה *Brand-* | *burn (wound)* *wunde*
תרג' יב"ע שמי' כ"א כ"ה (כויה תחת
כויה): דמי צער מחרוך חולף מחרוך.

מָחַמְרָא ז', תל, חורבת *Trümmer* | *debris* תרג'
יש' י"ז א' (מעי מפלה): כרך מחמרא.

מָחַמַת מהי, מפאת, בסבת, *from the effect of*, *durch, Infolge*
in consequence of חולין
ה' ע"א: מתו אחיו מהמת מילה.

מח"נ משלם חצי נזק.

מָחַסָא ז', חמלה *Erbarment* | *mercy* תרג' ישע'
פ"ג מ' (באהבתו ובחמלתו): ברחמיה ובמחמיה.

מָחַסְמִית נ', להב הקדרום *Schneide* | *steel-edge*
תוס' צוק' כלי ב"מ א' ג': מחסומיתו מן השמא.

מָחַסְיָא שם עיר בבבל | *a town in Babylonia* *Stadt in Babylonien*
ר' ע"ב: מתא מחסיא.

מָחַפֹּרָא ז', מָחַפֹּרֶת נ', 1) מכרה *mine* | *Mine, Grube*
תרג' צפ' ב' מ' (מכרה מלח):
מחפורין דמלח.

2) פרי המכרה *Gruben-* | *product of the mine* *produkt*
ע"ז ל"ג ע"ב: כלי מחפורת של צריף.

מָחַפֹּרְנָא ת', מביש ומחפיר | *one causing shame* *Schande bereitend*
תרג' משי' י"ט כ"ו (מביש
ומחפיר): מכהנתא ומחפרנא.

מָחִץ ז', כלי שאיבה *Schöpfgerät* | *scoop* ע"ז
ע"ד ע"ב: והמחץ והמשפך.

מָחִצָה – מָחִצָה לְמָחִצָה, מָחִצָה עַל מָחִצָה
בריוק באמצע *half to half; at an equal dis-*

tance from each | *genau in der Mitte, genau*
zur Hälfte שקל' פ"ז מ"א: מעות שנמצאו בין

השקלים לנרבה קרוב לשקלים יפלו לשקלים
לנרבה יפלו לנרבה מחצה למחצה יפלו לנרבה;
חולין כ"ה ע"ב: מחצה על מחצה כרוב.

מָחִצֵל ע"י מָחִלֵן. מכות פ' ע"ב: לעולם אינו
גולה עד שישמש מחצלו מירו.

מָחִצְלָא ז', מָחִצְלָת, מָחִצְלָתָא נ', שטיח
mat | *Matte* סוכה פ"א מ"א: מחצלת קנים
גדולה עשאה לשכיבה וכו'; ירוש' שבת פ"ז י'
ע"ג: ההן דעביר קונטרן נמן מחצלת וכו'; ע"ז
פ"ג מ"ב ע"ג: חפון איקונתא מחצלתא.

מְחִיידָה נ', (1) כליון destruction | Verderben במ"ר
פ"י: הוחר בדברים הללו שהם מחיית מלכים.

(2) מחיקה wiping out | das Abwischen
במ"ר פ"מ: מחיית הכתב.

מְחַלֵּל פ"י, (1) מלח וכיפר | to forgive, to pardon
מניחך עד שתמחול ותמלח להם. verzeihen, vergeben בר' ל"ב ע"א: אין אני

מְחִילָא ע"י מְחַצְלָא. ב"ר פ"ע"ז: מחילא
דמיטקסין.

(2) ויתר | verzichten | to remit (a debt) כת'
פ"ה ע"ב: המוכר שטר חוב לחבירו וחזר
ומחלו מחול.

מְחִילָא ז', מחלה ומערה, חלל cavity | Höhlung
תרג' יב"ע דב' ל"ב י"ח: מחילין מחילין.

נְמַחֵל נפ", (1) נמלח | to be forgiven, to be par-
doned | verziehen werden תענ' ז' ע"ב: אין
הגשמים יורדין אלא איב נמחלו עוונותיהם של
ישראל.

מְחִילָה נ', סליחה וכפרה | Verzeihung
ירוש' ב"ק פ"ח ו' ע"ג: הוציא לו שם רע אין לו
מחילה עולמית.

(2) הופקע ובטל | erlassen | to be cancelled
ג"ש כ"ו ע"ב: שטר וכו' שכבר נמחל
שעכורו.

מְחִיצָא ז', ע"י מְחִיצָה 2. תרג' יח' י"ג ו' (חיץ):
מחיצא.

מְחִלּוּקָתָא -- וכוה, ריב, חילוקי דעות contro-
versy, dissension | Streit, Meinungsver-
schiedenheit אבות פ"ה מ"ז: איזו היא מחלוקת
שהיא לשם שמים זו מחלוקת הלל ושמאי
ושאינה לשם שמים זו מחלוקת קרח וכל עדתו.

מְחִיצָה נ', (1) פציעה | das Ver-
wunden מנח' צ"א ע"ב: מחיצה ורפואה באחר.
(2) חִיץ, גדר | Wand, Zaun, partition, wall
כלא' פ"ד מ"ד: מחיצת חקנים.

מְחַלְצֵן ז', כלי לשיפוי מימ, כף המיידים | trowel
Maurerkelle מו"ק פ"א מ"ט: שפין את הסדקין
וכו' אבל לא במחלצים.

(3) רשות, מקום מיוחד | divided off space
Sondererraum נדה י"ג ע"ב: אין מכניסין אותו
במחיצתו של הקביה.

מְחַמְדָּתָא נ', דבר יקר | Kost-
barkeit קה"ר ה' י"א: אית בר נש דמוביד
מחמדתיא ולא בבי.

מְחִיקָה נ', (1) מחיית הכתב | blotting out
das Abwischen, das Auslöschen ע"ר י"ג ע"ב:
כתיבה מחיקה וכו'.

מְחִמִּי ז', מראה | Anblick
תרג' יב"ע בר' מ"א כ"א (ומראיהו רע):
ומחמיהו ביש.

(2) שפשוף | das Abreiben ירוש'
שבת פ"ז י' ע"ג: מאי מחיקה היתה במשכן
וכו' שהיו שפין את העור על גבי העמוד.

מְחַמְעָא נ', חמץ | that which is
leavened | Gesäuertes תרג' יב"ע שמי' י"ב
י"ט (מחמצת): מחמע; שם כ' (מחמצת):
מחמעא.

מְחִיקָתָא נ', פחת | Gewichts-
verlust ב"מ פ' ע"ב: תרגמה אב"י במחיקתא.

מְחַמְצֵן ז', בריכת הכובסין | wash-pit
grube (zum Auslaugen der Wäsche) כ"ב י"ט
ע"א: אלא אם כן תרחיק משפת מחמצן ולכותל
ג' טפחים.

מְחִיתָא ע"י מְחַתָּא 3. פס' מ"ב ע"א: אטו כולו
חדא מחיתא מחיתינהו.

מְחַדֵּ פ"ע, צחק | lachen to laugh ביצה י"ד
ע"א: מחכו עלה.

מַחְבִּיא [מְחַטֵּיא] נ"ר, רקמות | embroidery

מְחַטָּא ז', מכסה מעשה רקמה embroidered cover | *gestickte Decke* תרג' שני אס' י' י"א: מחטפין דרהבא.

מְחַטָּרָא ז', עונש punishment | *Stockstrafe* Züchtigung שבת ל"ב ע"א: בחד מחטרא.

מְחִי פ"י, (1) הכה to blow | *schlagen* ב"ב כ"א ע"א: כי מחית לינקא לא תמחי ליה אלא בערקתא דמאנא.

(2) ארג, טוה to weave | *spinnen, weben* ירוש' שבת פ"ז י' ע"ג: כד מחייא.

(3) מחה ומחק | to wipe off, to blot out *auslöschen, abwischen* י"ז י"ד (מחה אמחה): מימחא אימחי.

(4) התנגד וערער *protestieren* | to protest *verwehren* תרג' קה' ח' ד' (ומי יאמר לו מה תעשה): ומן הוא גברי דמחי בידיה.

מְחִי פֶּעֶל, (1) כניל 4. ב"ב ל"ח ע"א: איבעי ליה למחויי.

(2) עיי' הַמְחָה 3. (מְחָה). שבת ס"א ע"ב: למחויי גברא.

אַיְמָחִי, אַתְמָחִי אתפ', (1) הוכרו למומחה ומנוסה to be declared approved | *als erbrobt* *erklärt werden* שבת ס"א ע"א וע"ב: מומחא גברא מומחא קמיע: שם: אתמחי גברא ואתמחי קמיע.

(2) הוכה to be beaten | *geschlagen werden* תרג' ש"ב י"א ט"ו (ונכה ומת): ויתמחי וימות.

(3) נמחה to be wiped off | *ausgelöscht werden* תרג' תה' ק"ט י"ג (ימח שמם): יתמח שמהון.

(4) נתמזמז to be dissolved | *aufgelöst werden* גיט' ס"ט ע"א: איתמחי איתמח.

מְחִיָּה - נ', בעלי חיים creatures | *Lebewesen* ילק' ברי' י"ב: המרביע מחית הים.

מַחֲיִיא עיי' בִּיזָא 2. ירוש' סנה' פ"ו כ"ג ע"ג: חיטי מחייא.

במחותית חורונים; איכ"ר ב' א': לא הות מסוקיתיה כמחותיתיה.

מְחֻזָּר ז', תקופת מנוב החמה והלכנה solar and lunar cycle | *Sonnen- und Mondzyklus* גיט' ע"ב: כל כ"ח שנון והדר מחזור.

מְחֻזָּרִי ז"ר, שיבה return | *Rückkehr* ב"ר פכ"ז: לא יהי ליד מחזורי להכא.

מְחֻזִּי ז', מראה appearance | *Anblick* תרג' ויק' י"ג ל"ב (ומראה הנתק): ומחזי ניתקא.

מְחֻזָּרָה עיי' מְהַדָּרָא. ירוש' שבת ס"א ב' ע"ד: במחזירה תניינא א"ל וכו'.

מְחֻזָּת נ', ראי mirror | *Spiegel* מכו' יתרו ב': באמפסלריא במחזית זו שחווין בה המלכים.

מְחֻזָּתָא נ', (1) כניל. תרג' יש' ג' כ"ג (הגליונים): מחזיתא.

(2) ראווה *Schau* | show שהש"ר ז' א': ואתין אינון מחזיתיה דעלמא.

מְחַט פ"י, (1) הסיר את הפחם מפתילת הנר to snuff | *(Licht) putzen* ביצה ל"ב ע"ב: מוחטין את הפתילה ביום טוב.

(2) הפילה ולד *abortieren* | to abort מדר' תנח' (עפ"י העירוק): ופרות שלהם מתעברות ויולדות בלא צער ולא היתה אחת מהן מוחטת.

מְחַט נ', (1) כלי התפירה needle | *Nadel* פ"ג מ"ה: מחט שניטל חרירה או עוקצת.

(2) דקירת המחט, תפר stitch | *Stich, Naht* ב"ק ק"ט ע"ב: מלא מחט וחויץ למחט כמלא מחט.

מְחַטָּבָה נ', כריתת עצים chopping | *das Fällen* (von Bäumen) מכות ח' ע"א: מחטבת עצים.

מְחַטָּוֶן ז', כנוי ליצר הרע seducer | *der böse Trieb* ב"ר פנ"ב: מחטונד לי יצרך המחטאיך בירי הוא מסור.

מְחִמִּי ת', רך וענוג delicate | *zart* תרג' ירוש' דב' כ"ח נ"ד (הרך כך והענוג): דמחטי בכון.

householdgods | *Penaten* תרפים זיר, **מַחְוִי**
תרג' הושע ג' ד' (ותרפים): ומחוי.

מַחְוִיאַתָּא ניר, עיי' **מַחְוֶה**. כ"ב ל"ט ע"ב: הויא
ל"ה מחוואתא למחויי.

מַחְוֶה ז', (1) צחוק (*ausgelassenes*) | *laughter*
Gelächter ילק' במ' תשפ"ו: דבר המביא לירי
מחוך.

(2) כומו *unzüchtiger* | *obscene adornment*
Schmuck תרג' שמי' ל"ה כ"ב (וכומו): מחוך.

מַחְוֶל - מקום פנוי בין כרם לגדר
unfilled ground between the vines and the fence |
unbeauter Boden zwischen Weinberg und
Zaun כלא' פ"ד מ"ב: איזו היא מהול הכרם
בין כרם לגדר.

מַחְוֶלְחַל ת', רפה, לא אמיץ | *loosely put in*
lose כלי' פ"י מ"ג: מגופת החבית המחולחלת.

מַחְוֶם ז', חסד ורחמים *Gnade* | *grace* תרג'
ירוש' בר' מ"ד כ"א: מחום עיני.

מַחְוֶסֶר ת', חסר, זקוק | *wanting, requiring*
ermangelnd כרית' פ"ב מ"א: מחוסר כפרה.

מַחְוֶק ז', כלי למחוק בו את הסאה הגדושה
instrument for levelling measure of grain
etc. | *ein Gerät zum Abstreichen des Maßes*
כלי' פ"ז מ"ט: קנה מאזנים וחמחוק.

מַחְוֶר ז', צבע לבן *weiße Farbe* | *white colour*
תרג' ויק' י"ג ג' (חסד' לבן): אהספך למחור.

מַחְוֶרִי חג בבלי *ein Babylonian festival*
babylonisches Fest ירוש' ע"ז פ"א ל"ט ע"ג:
מחורי וכו'.

מַחְוֶשׁ ז', כואב וחול' *Leidender* | *suffering*
נדי' מ"א ע"א: אין מבקרין לא חולי מעיים ולא
חולי העין ולא מחושי הראש.

מַחְוֶתָּא נ', נפילה *Fall* | *fall* תרג' יב"ע דב'
כ"ח מ"ג (מטה מטה): מחותין מחותין.

מַחְוֶתִיתָא, **מַחְוֶתִיתָא** נ', ירידה | *alighting*
Abstieg תרג' יש' ט"ו ד' (דרך חורונים):

(3) המים *to dissolve* | *auflösen* בר' פכ"ה:
מי ממחה את העפר - המים.

(4) עיי' **מַחְתָּה**. ירוש' שבת פ"ג י"ד ע"א:
הממחה צדדיו.

מַחְתָּה הפ', (1) נתן פקודה לאחר לשלם *to give*
an order | *eine Anweisung geben*
מ"ב: המחהו אצל חנוני או אצל שולחני.

(2) עיי' **מַחְתָּה**. 3, ירוש' פ"ג כ"ט ע"ד:
המחה את ההמץ וגמיו.

(3) קבל למומחה | *to recognize as an authority*
als Autorität anerkennen סנה' כ"ג ע"א: דיון
שהמחהו רבים עליהם.

מַחְוִיאַתָּא ניר, עיי' **מַחְתָּא**. 3, תרג' איוב י' י"ז
(הליפות): מתחלפן מחוואתא.

מַחְוִירָתָא נ', סברא נכונה *obviousness* | *das*
Richtige פס' נ"ה ע"ב: מחוורתא כדשנינן
מעיקרא.

מַחְוִירָתָא ניר, עיי' **מַחְתָּא**. 3, תרג' יב"ע דב' כ"ט
כ"א (מכות הארץ): מחוורתא דארעא.

מַחְוִי - שם מקום בארץ ישראל *name of a*
Ortschaft in Palästina | *place in Palestine*
ערכ' פ"ג מ"ב: אחד המקדש בחולת המחוי
ואחד המקדש בפרדסות סבסטי.

מַחְוִיָּא (1) כנ"ל. תוס' ערכ' כ' ח"ז בפרדסות
ספוסמא ובחולית של מחווא.

(2) שם עיר בבבל *name of a town in Ba-*
Stadt in Babylonien | *bylonia* יומא י"א ע"א:
אבולי דמחווא.

(3) ז', עיר *large town* | *Stadt* בר' ע"ג ע"ב:
שיתין מחווי.

מַחְוִיָּאָה, **מַחְוִיָּא**, **מַחְוִיָּאָה** ת', איש מחווא
of Mahoza | *aus Machosa* קיד' ו' ע"ב: ר'
חנינא מחוואה; מכי' בשלח פרשה ג': אבא
יוסי המחחוי; עיר' ג"ז ע"א: רב חנילאי מחוואנה.

מַחְוִי ז', מרוח אשך *Eunuch* | *eunuch* אמת'ר
ב' ג' מחוי היה ותיח כמונה על הבתולות.

מְזֻזָּרֵת ע"י כְּזוּזָרֵת. תוסי' מנ' י"א ב"ז תנור היה לה כמין מזרז.

מְחָא ע"י מְחִי. תרג' שמי' י"ז י"ד (מחה אמה): מימחא אמה.

מְחָאָה נ', ערעור והתנגדות *Einspruch* | protest ב"ב ל"ט ע"א: מחאה בפני שנים.

מְחַבֵּוֹאָה נ', מקום סתר *Ver-* | hiding place *steck* כת' כ"ז ע"א: אם יש שם מחבואה אחת מצלת על הכהנות כולם.

מְחַבֵּוֹטָא ז', מקל *Stiek* | *Stock* תרג' יש' כ"ח כ"א (וכמון בשבט): וכמונא במחבוסא.

מְחַבֵּוֹיָה ע"י מְחַבֵּוֹאָה. ירוש' גימ' פ"ג מ"ה ע"א: היה מחבוייה.

מְחַבֵּל ז', כנוי לשרים | *destroyer (demon)* *Verderber (Dämon)* במר פ"ד: מיכן שניתנה רשות למחבלים לחבל.

מְחַבֵּלָנָא ז', משחית *Verderber* | *destroyer* תרג' מש' כ"ח כ"ד (איש משחית): גברא מחבלנא.

מְחַבֵּלָתָא נ', יולדת *Ge-* | woman in childbed *bärerin* ב"ר פ"ט: בין חייתא למחבלתא.

מְחַבֵּר ז', יסד בקצה העול *the pin fastening the* | *yoke* | *Pflock am Joch* ב"ר פ"ד: חסומך והמחגר וכו'.

מְחַדָּא ז', חוף הים *Küste* | shore תרג' ירוש' במ' ל"ד ו': נסוי ומחרוי.

מחדרם"ט מאי חזית דרמא דירך סומק טפי.

מְחַהֵב - ערער והתנגד *Einspruch* | to protest *erheben* תוסי' סוכה ב' ה"ז ומי שמפק בידו למחות ואינו מוחה.

מְחָה פיעל, (1) כניל. פסי' פ"ד מ"ה: ששה דברים עשו אנשי יריתו על שלשה מיחו בידם ועל שלשה לא מיחו בידם.

(2) קנח וניקה *auswischen* | to wipe out יד' פ"א מ"ד: הדיח בהם את הכלים או שמיחה בהם את המדות.

מְזֻמְזֵין ז"ר, שעשועים *amusement* | *Be-* | *lustigung* תרג' איוב ל"ז י"א (וכלו ימיהם כסוב ושניהם כנעימים): ושלמון יומיהון כסב ושניהון כמזמזיין.

מְזֻמְרָא ז', מזמור תהלים *Psalm* | *psalm* ויק' פל"ד: כולה עניינא דמזמורא.

מְזֻמְרָא יתמא מזמור שלא נרשם שם מחברו ומעמו *anonymous psalm* | *ein Psalm ohne Angabe* *des Autors und des Anlasses* ע"ז כ"ד ע"ב: מזמורא יתמא.

(מזמז) נְתַמְזְמוּ נתם', נתרך | *to be softened* *erweicht werden* חול' מ"ה ע"ב: בהמה שנתמזמו מוחה פרפה.

מְזֻמְנָא ז', מזמין, בעל הבית *host* | *Gastgeber* נד' כ"ד ע"א: דאדריה מזמנא לזמנינה.

מְזֻמְנָא ת', מוכן ומזומן *berelt* | *ready* תרג' ירוש' שמי' י"ט ט"ו (נכונים): מזמנין.

מְזֻנֵן ז', מין קערה גדולה *große* | *great dish* *Schlüssel* כ"ל ע"א: כלי עץ שנחלק לשנים שחור חוץ משולחן הכסול ותמחוי המזונן וכו'.

מְזֻנְפוּ נ', הלוואה *loan* | *Darlehen* תרג' יב"ע דב' כ"ג כ"ז מזסו.

מְזַקְפָּתָא נ', מריקת שער בהמה *brushing up* | *das Striegeln (gegen* | *an animals hair)* *den Strich)* ע"ב: אין משרבטין את הבהמה וכו' מוקפתא.

מְזַר פ"י, שזר *splinnen* | *to twist yarn* סוטה פ"ו מ"א: מזורות בלבנה.

מְזַר פיעל, גרם בישול הפירות *to make ripen* | *reifen lassen* ב"ר פ"ז: מול הוא שהוא כמזר את הפירות.

מְזַרְחֵי ת', של מזרה, מצד מזרח *östlich* | *eastern* זכח' פ"ה מ"ג: לקרן דרומית מזרחית.

מְזֻרָן ע"י מְזֻרָן. תוסי' ב"מ פ"י, וז' מזרן שהוא מכרך בו את הממה.

verpflichtung ב"מ פ"א מ"ה: מצא אגרות שום ואגרות מזון.

בְּרִכַּת הַמֶּזֶן ברבה שלאחר מעורת קבע *the grace after meal* | *Tischgebet* סדר ברכת המזון כך היא ברכה ראשונה ברכת הון שניה ברכת הארץ.

מְזוּנִיתָה שם מקום בארץ ישראל *name of a place in Palestine* | *Ortschaft in Palästina* מנ"י פ"ח מ"א: מכמס ומוזניחה אלפא לסולת.

מְזוּנִיתָא נ"י, מזון וסעד *support, comfort* | *Kräftigung, Nahrung* מ"י פ"ח מ"א: ב"ר פ"ח: פיתא מוזניתא דליבא.

מְזוּפָּא ז', בלוה *creditor* | *Gläubiger* תרג' תה' ק"פ י"א (יבקש נושה): יגבב מוזפא.

מְזוּפִּיתָא נ"י, (1) הלוואה *loan* | *Darlehen* תרג' יב"ע דב' ט"ז ב' (בעל משה ירו): מרי מוזפיתא. (2) גויסה ואיום *threatening* | *Drohung* תרג' תה' י"ח ט"ז (מגערת): מוזפיתא.

מְזוּר - תחבושת *compress* | *Verband* ירוש' שבת פ"ב ה' ע"א: עשאה מזור מהורה. **מְזוּרָה** נ"י, כלי למחישת זיתים *an implement for pressing olives* | *Preßgerät* ס' ע"ג: בזיירא ובמוזורא.

מְזוּחִילָה נ"י, צנור לקלות מים מן חגג *gutter, spout* | *Dachrinne* ב"ב פ"ב מ"ה: מרחיקין וכו' ואת הכותל מן המזחילה ד' אמות כדי שיהא זוקף את המולם.

מְזִי שם מקום *name of a place* | *Ortsname* ירוש' דמ' פ"ב כ"ב ע"ד: אלו עיירות אמורות בתחום צור וכו' ואמון וכו'.

מְזִיָּא ז', שער *hair* | *Haar* נזיר ל"ט ע"א: האי מויא מלחתת רבי או מלעיל.

מְזִינָא ע"י מְזִינָא 1. עיר' נ"ד ע"א: דמי האי מוינא וכו'.

מְזִינָה נ"י, (1) מילוי הכוס *offering drink* | *das Elinschenken* כ"ד ע"ב: כל מלאכות שאשה

עושה לבעלה נרה עושה לבעלה חוץ ממוזיגת הכוס וכו'.

(2) שם מקום *name of a place* | *Ortsname* תוס' יב' י"ד ה': מויגת קפורקייא.

מְזִיָּד ת"י, עושה מעשה זדון, חוטא במחשבה תחלה *wilful* | *mutwillig* יב' פ"ו מ"א: הוא מזיד והיא שוגגת.

מְזִיָּד תה"ס, בודון, בצדיה, בכוונה תחלה *wilfully* | *mutwillig* ב"ר י"ח ע"א: בשוגג וכו' במזיד.

מְזִיָּא ע"י מְזִיָּא. מנ"י י"ח ע"א: הוה מהפך במזייה.

מְזִיָּין שם מקום *name of a place* | *Ortsname* תוס' צוק' שב"י ד' מ"ז: עיירות האמורות בתחום צור וכו' ועמק ומזיין.

מְזִימָה ע"י ז'מ"ה. ילק' מ"ש תתקל"ה: המזימות וכו'.

מְזִינִיתָא ע"י מְזִינִיתָא. ילק' שופ' ע"ה: מוינזותא דליבא.

מְזִיק (1) ז', מי שהזיק לחבירו *the offender that occasioned damage* | *Schadenverursacher* ב"ק פ"א מ"א: וכשהזיק חב המזיק לשלם תשלומי נזק.

(2) בעל חי מזיק *injurious animal* | *schädliches Tier* ב"ר פליד: לרבות מזיקי ביתו כגון יתושים וכו'.

(3) כנוי לשרדים *demon* | *Dämon* ב"ר י' ע"א: אלמלי ניתנה רשות לעין לראות אין כל בריה יכולה לעמוד מפני המזיקין.

מְזִיקָא כנ"ל 3. תרג' שה"ש ח' ג': דלית רשו למזיקא לחבלא ב"י.

מְזִיקָתָא נ"י, תעלה *channel* | *Kanal* תרג' מ"א י"ח ל"ה (התעלה): מוזיקתא.

מְזִירָקָא ז', מזרק *the bowl out of which the sprinkling is done* | *Sprenggefäß* כמ' ז' י"ט (מזרק): מזירקא.

מְזַדְּד ז', (1) הכהן הממונה על ההזאה the priest appointed to do the sprinkling | *der Priester, der die Sprengung vollzieht* פרה י"ב (י"א), י"ב: וכן רשכ"ג אומר למזה פרוש לאחריו שמא תטמא.

(2) אדם מצויין | *hervorragender Mann* רגנדר ירוש' ברי' פ"ד ז' ע"ד: מי שהוא מזה בן מזה יזה.

מְזַדְּד מה"ש, מה זו, מה זאת, למה what is this? למה why is this? | *was ist das? warum?* ע"ז פ"ג מ"ג ע"ב: מזו המתוך כוס לע"ז נאמר מיד.

מְזַדְּד ע"י מְזַדְּדָא. תרג' יח' ז' י"ג (המוכר): מזובננא.

מְזַדְּד ת', יין מהול במים | *wine mixed with water* mit Wasser gemischter Wein ספרי במ' כ"ג: חי אתה מנכך ואי אתה מנכך מזוג.

מְזַדְּד ז', מזוג יין | *Wein-mixer, butler* mlscher, Mundschenk ירוש' שבת פ"א ג' ע"א: רמו חי"א בריה למזוגא.

מְזַדְּד נ', תרמיל של צידה לדרך | *travelling bag* Reisetasche כל פ"כ מ"א: הרבצל והמזודה כל שהן.

מְזַדְּד -- קלף שכתובות עליו שתי פרשיות ראשונות של שמע והוא נקבע במשקף הדלת | *the inscription of the door-post, M'zuzah* Mesusah, die Pergamentrolle am Türpfosten ע"ז ג' ע"ב: ציצית בכגדיהם מזוזה בפתחיהם.

מְזַדְּד נ', (1) אמת השפים | *door-post* | *Türpfosten* תרג' יש' ח' (אחורי הדלת והמזוזה): אחורי דשא ומזוהא.

(2) ע"י מְזַדְּדָא. ע"ז י"א ע"א: הוא מזוהא דמנח אציתחא.

מְזַדְּד נ', מרכבה | *Mörser* mortar תרג' ירוש' במ' י"א ח' (במדוכה): מזוכחא.

מְזַדְּד -- אגרת מְזַדְּד כתב התחייבות לתת מזונות | *document relating to alimony* | *Ernährungs-*

תרג' יש' כ"ד ב' (בקונה כמוכר): זכנא כמזובננא.

מְזַדְּד פ"י, (1) מילא את הכוס | *to fill the cup* | *eln* schenken סוכה פ"ב מ"ט: לעבד שבא למזוג כוס לרבו. וע"י מְזַדְּד.

(2) עירב (יין במים) | *to mix (wine with water)* | *mischen* במיר פ"א: מי שהוא מזוג כראוי מזוג שלישי של כוס יין ושני חלקים מים.

מְזַדְּד נפ', נתערב היין במים | *to be mixed* | *gemischt werden* ירוש' ע"ז פ"ה מ"ה ע"א: נמזג כל צרכו.

מְזַדְּד פיעל, בירר ויוקק | *to make clear* | *klären* שהשיר ז' ד': שהוא מזוג את ההלכה.

מְזַדְּד פ"י, (1) עירב (מים ביין) | *to mix* | *mischen* ב"מ ס' ע"א: מזגיה טעמיה לא הוה במים.

(2) מילא את הכוס | *to fill the cup* | *eln* schenken קהל"ר ה' י"א: מזג ליה עבדיה כמא.

מְזַדְּד פעל, כגיל 2. תרג' יש' ס"ה י"א (והממלאים למני כמסך): כמזגין לרחלתהון אנגין.

מְזַדְּד אס', רקח | *to mix drugs* | *Spezereien* תרג' יב"ע שמי' ל"ה (רוקח): עוכר כמזוג.

מְזַדְּד -- ז', אופי, טבע האדם | *temperament, disposition* | *Temperament, Veranlagung* פכ"ה: והיו בני המדינה מליזין אחרי המלך לאמר מזוגו של מלך רעה (צ"ל רע).

מְזַדְּד שם אומה | *Name einer Völkerschaft* תרג' יב"ע ברי' י' ז' (דדן): מזוג.

מְזַדְּד שם מקום | *Ortsname* ב"ר פל"ד: מן הן אתין אמרין מן מזוגא.

מְזַדְּד ז', (1) יין מזוג | *Mischwein* mixed wine ב"מ ס' ע"א: מזגא דירי מידע ידיע.

(2) כוס של יין | *Wine-cup* | *Weinbecher* ב"ב ע"ג ע"א: נקט תרי מזגי דחמרא בידיה.

מְזַדְּד חמרא ז', מין עוף | *a bird* | *eln Vogel* חול' ס"ב ע"ב: מזגא חמרא אסירא.

מוֹרְסָא ז', מכה מריה *Geschwür* | abscess עריות
פ"ב מיה: המפיק מורסא בשבת.

מוֹרְסֵן ז', כובין גסין | coarse bran
grobe Kleie הלה פ"ב מיה: המשה רביעים קמח
חייבים כחלה הם ושארין וסוכן וכורסנן; כת'
ק"ב ע"א: סאה סולת סאה סוכין סאה מורסין.

מוֹרְסָתָא נ', דיכוי *Unterdrückung* | suppression
תרגי' משי' כ"ו כ"ו (תכסה שגאה במשאון):
דמכסה סגואתא כמורסתא.

מוֹרַע ע"י מֹאֲרַע. תוס' בר' ג' י"ד: ואומר מעין
המורע.

מוֹרַע ז', רעה, חמא *Böses, Sünde* | evil, sin
ירוש' יומא פ"ח מיה ע"ג: חמאטי ומורע עשיתי.

מוֹרְשָׁא, מוֹרְשָׁה ז', עוקץ *Spitze* | point
סוכה ח' ע"א: מורשא דקרנא; סוכ' צ"ד ע"ב:
מורשה עביד להו.

מוֹרְתָא נ', מור, מין כושם *Myrrhe* | myrrh
ירוש' בר' פ"ו ע"א: מורתא שחיקתא.
מו"ש מוצאי שבת.

מוֹרְשִׁית ז', מודד הקרקע *Feldmesser* | surveyor
תוס' כל' ב"מ ב' ג': שלשלת דוסיקאות הרי זו
טהורה ושל מושיחות הרי זו ממאה מפני
שממתיח בה את אוהלין.

מוֹשְׁקָא ז', עור *Haut* | hide תרג' יב"ע בר' א'
כ"ז: וקדם עלוי מושקא.

מוֹשְׁכֵי, מוֹשְׁכֵי שמות מקומות *Ortsnamen* | places
קוד' ע"ב ע"ב: מושכי לחוד
ומושכני לחוד.

מוֹשֶׁק ז', מין כושם (ע"ש בעל החי מוסכום)
Moschus | the animal perfume musk בר' מ"ג
ע"א: חוץ ממושק שמן היה הוא.

מוֹתָא ז', (1) ע"י מוֹהָה. נד' פ"א מ"ב: נדר
במותא הרי אלו כנויין לשבועה.

(2) מיתה *Tod* | death יב' ס"ג ע"א: מידי דקשי
ממותא.

מוֹתְבָּא, מוֹתְבָּה ז', מוֹתְבוֹת נ',
מושב, ישיבה *Sitz, Sitzung* | seat, session

ב"ב קס"ה ע"ב: במוטב תלתא חוינא: בכורות ח'
ע"ב: שאלתי את ר' אליעזר בבית מותבא רבא;
ילקי' שמ' רכ"ד: מותבה; תרג' יב"ע במ' כ"א
מ"ז: מותבות.

מוֹתְבָּנָא ז', (1) מקום מושב ומגורים | residence
Wohnort תרג' שמ' י"ב כ' (מושבותיכם): אתר
מותבניכון.

(2) כסא *Sessel* | chair תרג' שני אס' א' ב':
תריין מותבניין דדהבא.

מוֹתְבָּתָא נ', שיעור וענין הנלמד בישיבה כיום
מסויים, סוגיא | subject of discussion at college
in der Akademie zur Debatte stehendes Thema
ביק ק"ז ע"א: לעיין מר במותיבתא
דלמחר.

מוֹתְלָא ז', מִשָּׁל *Gleichnis* | parable תרג'
דחייב מ' א' (בחדות): מותלון דחידין.

מוֹתָן, מוֹתְנָא ז', דבר, מגפה | pestilence
Seuche ספרא בחוקותי פרשה ב' פרק ד': מכת
מותן; יב' קי"ד ע"ב: שב שני הוה מותנא.

מוֹתְנָא ז', חבל, מיתר *Strick* | rope מ"ז מ"ז ל"ה
ע"ב: כל היכי דכי מיתלי במותנא וכו'.

מוֹתְנִין ז', מתנים *Lenden* | loins חול' ג"א ע"א:
אמותנייהו שדו להו.

מוֹתְרָא ת', (1) שאינו מקושר *lose* | loose עיר'
פ"ב מ"א: קשורות ולא מותרות.

(2) שאין בו איסור *erlaubt* | permitted פסח'
מ"ח ע"א: מן המותר לישראל.

מוֹתְרָא -- שיר *Rest* | remainder כלא' פ"ד מ"א:
היו שם שש עשרה אמה נותנין לה עבודתה
וזורע את המותר.

מוֹתְרָא כנ"ל. תרג' שמ' מ"ז כ"ג (כל העודף): כל
מותרא.

מוֹתְרָא ז', מחצלת *Matte* | mat סוכה כ' ע"א:
חוצלות וכו' מזבלי.

מוֹתְרָא, מוֹתְרָא ז', מוכר *Verkäufer* | seller
ירוש' ב"מ פ"ה י' ע"א: ווי לזבונא ווי למזבנא;

מורִידָא נ', משוט *rudder | Ruder* ב"מ פ"ז ע"א: צריכה ויז כי מורדיא דלברות.

מורִידָנִית נ', סענית *Furche | furrow* תרג' תה' קב"ט ג' (למעניתם): מורדינתהון.

מורִידָה -- מורִידָה חורֶאָה סוסק הלכות *decisor* *Dezisor* כת' ע"ט ע"א: אמר שמואל מורה חוראה אני אם יבא שטר מברחת לידי אקרענו.

מורִידָה מורוס ת', שומה (בל' יונית) *stupid* *dumm* תנח' במ' כ' י"ז: מהו לישינא דמורה אמר ר' ראובן כהרין לישינא יונית צווחין לשטיא מורוס.

מורִידָמָא ז', מין עוף *a bird | ein Vogel* חול' פ"ג ע"א: וסימניך מורומא.

מורִידָח ת', גרוש *stored up | aufgehäuft* תוס' תרי' ד' ט"ז: היתה לו ערמה מורחת.

מורִידָט ת', קרח *bald-headed | kahl* תוס' גז' א' ו': המורט בית שמאי אומר צריך להעביר תער על כל בשרו וכו'.

מורִידָמְנִיָא ארץ באפריקא הצפונית - מערבית *Mauretania, a district of northwestern Africa | Mauretanien, ein Land in Nord-westafrika* ספרי דב' ש"ב: ומטונם וממורטניא.

מורִידָי ז', מור, מין בושם *myrrh | Myrrhe* ילק' בר' קט"ט: קסף ומורי וכו'.

מורִידָנָא ז', (1) מורג חרוץ *threshing sledge* *Dreschwalze* תרג' ש"ב כ"ד כ"ב (והמורידים): מוריגיא.

(2) חך *palate | Gaumen* תרג' איוב ל"ד ג' (וחך ישעם לאכול): ומוריגא טעמא למיכל.

מורִידָגו מלה של לחש *a word in an incantation* *Zauberwort* שבת פ"ז ע"א (לג"י הערוך): בשם מוריגו ומוריפת.

מורִידָיָא נ', שחלת *unguis odoratus | Räucher-klaue* תרג' ירוש' שמי' ל' ל"ד (שחלת): מוריגיא.

מורִידָיָה נ', חוראה, הלכה *decision, law | Entscheidungs, Gesetz* ירוש' סנה' פ"ד כ"ב ע"א: לא ידע מוריגה.

מורִידָיָן מורִידָנָא ז', מורה, רב *teacher, scholar* *Gesetzeslehrer* כת' כ"ג ע"א: בנן דמוריין אינון; ירוש' שק' פ"ג מ"ז ע"ג: ר' יהודה מורינא דנשיא הוה.

מורִידָיִים ז', ציר דגים *brine | Fleischsauc* חול' ו' ע"א: יין ליתן לתוך המוריים.

מורִידָפֶת מלה של לחש *a word in an incantation | Zauberwort* שבת פ"ז ע"א: בשם מוריגו ומוריפת ואשטממיתיה (לג"י הערוך).

מורִידָקָא (1) ז', מין כרכום *safflower | Safflor* חול' מ"ז ע"ב: ככשותא וכמוריקא.

(2) מין אבן למירוק *pumice | Blinsstein* מ"מ מ"ז ע"ב: קונין במוריקא.

מורִידָקָה ז', נוטע כרכום *safflower planter | Safflorplanzer* ע"ז כ"ב ע"א: הנהו מוריקאי וכו'.

מורִידָש ז', מנחיל *testator | Erblasser* ב"ב פ"ט מ"ה: נפל הבית עליו ועל אביו או עליו ועל מורישי.

מורִידָכָא נ', כד *pitcher | Krug* תרג' ירוש' בר' כ"ד כ' (ותער כדה): ואחתת מורכיה.

מורִידָן ז', מגדל *turret | Turm* ב"ב פ"א מ"ז ולא את המורן ולא את השוכך.

מורִידָנָא ז', מין תולעת *maggot | Made* תרג' יב"ע שמי' ט"ז כ' (וירם תולעים): וארחש מוריגין.

מורִידָנִית נ', חנית *spear | Speer* שמו"ר פ"ז: למלך שבא עם בניו בים וספינות של פירמין מקיפות אותו אמר להם הא לכם מוכנות מורניות שלי.

מורִידָנִיתָא נ', (1) כנ"ל. פסיק' בשלח צ"ד ע"א: בחושרי ובמורנייתא.

(2) עץ התהדר *ash-tree | Esche* תרג' יש' מ"א י"ט (תהדר): מורנין.

מורנס [מורִידָנס] ז', לוח הסוכך על צירו *lathe | Drehscheibe* פסיק' כ"א: כמורנס הוה שהוא מראה פנים מכל צד.

מוֹקָצֶע זי, מקצוע *branch | Gebiet, Fach* תוס' עיר' י"א (ח'), כ"ד: שמונה מוקצעי תורה.

מוֹקְרָא זי, (1) כבוד *Ehre | honour* ויקר פכ"ה: כל הדין מוקרא תיקריניה.

(2) מוח *brain | Gehirn* חול' צ"ג ע"א: דביעי ודמוקרא.

מוֹקָש תי, שניתן להשוואה *comparable | ver-* *gleichbar* ב"ר פל"ה: דבר שהוא מוקש ליי.

מוֹקָשָׁה זי, נשית קשואים *a cucumber bed | Gurkenbeet* ירוש' כלא' פ"ג כ"ח ע"ד: מוקשה גין המוקשיות.

מוֹרֵר מורי ורבי.

מוֹרֵר פיי, אמר *to say | sagen* ירוש' ברי' פ"ב ח' ע"ב: נפיק ומור.

מוֹרָא - מוֹרָא שְׁמַיִם יראת אלהים *the fear of the Lord | Gottesfurcht* אבות פ"א מ"ג: ויהי מורא שמים עליכם.

מוֹרָא תי, שוטה (כל' יוניתי) *stupid | dumm* מדר' תהלי' פי' כ"א: שכן בלשון יוני' לשמיא קוראין מורא.

מוֹרָאָה נ"י, יראה ופחד *Furcht | fear, reverence* *Ehrfurcht* כמיר פט"ו: ויראת מאלהיך הוי זה מוראת הרב.

מוֹרְבִית נ"י, (1) זמורה *branch | Zweig* מוכה פ"ד מ"ה: מורביות של ערבה.

(2) עונת מים *watering time | Wasserperiode* ירוש' שבי' פ"ב ל"ד ע"א: מנע ממנו שלש מורביות.

(3) שכבת אבנים *layer of stones | Steinschicht* שבי' פ"ג מ"ה: שלש מורביות וכו' שיעורן עשרים ושבע אבנים.

מוֹרָד זי, מרד *rebellion, unmanageableness | Widerspenstigkeit* סס"ח' ג"ה ע"ב: לא שנו אלא תוך שלשה למורדה.

מוֹרָד זי, מין ארבה *a species of locusts | eine Heuschreckenart* תוס' חול' ג' כ"ה: אלו סמני חגבים וכו' מומכוס אומר אף המורד.

מוֹקִיּוֹן זי, ליצן בקרקס *clown in the circus* *Clown im Zirkus* ע"ז י"ח ע"א: בוקיון וכו' ומוקיון.

מוֹקִירוֹם עיי' מִקְרִין 1. ילקי דנ' תתרס"ד: מוקירום וקירום וכו'.

מוֹקְמָנָא נ"י, מוקמנא זי, מעמד *stand | Stand* תרג' דה"ב ל"ה ט"ו (מעמדם): מוקמתהוון שם ט' ד' (ומעמד משרתיו): ומוקמנא דשמשוי.

מוֹקְסִין ז"ר, מין לבוש מלכות *a sort of state garments | ein Staatsgewand* י"ב: סרבלי - במוקסיהוון.

מוֹקָף תי, מסובב *surrounded | umringt* מג"י פ"א מ"א: המוקפין חומה.

מוֹקָצָה (1) זי, מקום מובדל מאחורי הבית *a space back of the dwelling | Hinterhof* פ"ב מ"ג: מוקצה או חצר.

(2) אוצר פירות *store of fruits | Früchte-kammer* ירוש' תרי' פ"ב מ"א ע"ד: עשר גרוורות מן המוקצה.

(3) מין סכין קהה, מיוחדת לקציצת תאנים *a tool specially intended for cutting figs | ein stumpfes, zum Abhacken der Felgen bestimmtes Messer* פ"ח מ"ו: תאנים של שביעית אין קוצין אותן במוקצה.

(4) בעל חי שהוקדש לגבוה או לתקרובת ע"ז *an animal set aside for a sacrifice | ein zum Opfer bestimmtes Tier* תמורה כ"ט ע"א: מניין למוקצה מן התורה: תוס' ק"ז ח' (ו') י"ז: איזה מוקצה מוקצה לע"ז.

(5) דבר שאין להשתמש בו בשבת ויו"ט *that which is not counted on for use on the Sabbath or Holy Day | ein Gegenstand, dessen Gebrauch an Sabbat- und Festtagen nicht vorgesehen ist* מוקצה מחמת איסור.

(6) נבחר *distinguished | auserwählt* ספרי במ' פ"ה: בקצה המחנה - במוקצין שבהם.

שביעית שהוא נכנס בשביעית וקציר של שביעית שהוא יוצא למוצאי שביעית.

מוֹצָאֵי שֵׁבֶת לילה שאחרי יום השבת the night following the Sabbath | die Nacht nach Sabbat דמ' פ'ד מ"א: מוצאי שבת לא יאכל עד שיעשר.

מוֹצִינָא ע"י בוצ'נא. שהשיר ד' א': הרא מוצינא וכו'.

מוֹצָעֵר ע"י מוֹעֵט. שבת י' ע"ב: מתוך ששיבתה קרובה עוונותיה מוצערי.

מוֹצֶצֶת ת', מודלק kindled | angezündet כמ"ר פ"ב: דומה לגפרית מוצתת באש.

מו"ק מועד קמן.

(מוק) מִיק פֵּעַל, התלוצץ | to sneer, to mock verhöhnen תרג' משי י"ט כ"ח (ילין): ממייק בדיניה.

מוֹק, מוֹקָא ד', מין נעל קצר Halb- | low boots stiefel יב' ק"ב ע"ב: במוק ובסמיכת הרגלים; גיט' ס"ח ע"ב: במוקי קאתי.

מוֹקֵד -- כעין של מים חמים | hot spring Thermē אסת"ר א' ט"ז מוי דמוקד דמכריה.

מוֹקְדוֹן, מוֹקְדוֹנָא ת', מארץ מוקדוניה | Macedonian | mazedonisch תמיד ל"א ע"ב: אלכסנדר מוקדון; תרג' אס' א' ח"ז דהבא מוקדונא.

מוֹקְדוֹנָא (1) כנ"ל. תרג' שני אס' ו' י"ז דהבא מוקדוניה.

(2) שם ארץ | Mazedonten Macedonia תרג' דה"א א' ה' (יון): מוקדוניה.

מוֹקְדָם ת', (1) קדום בזמן או בסדר | earlier früher פס' ו' ע"ב: אין מוקדם ומאוחר בתורה.

(2) שנרשם בו זמן קודם | antedated vordatiert שבי' פ"ה מ"ה: שטר' חוב המוקדמים פסול'ם.

מוֹקְדָשָׁא ד', מקדש | Heiligtum sanctuary ירוש' ברכ' פ"ב ה' ע"א: כי מוקדשא.

מוֹפְלָא ת', (1) נסתר, | concealed verborgen rätselhaft חגי' י"ג ע"א: כמופלא ממך אל תדרוש.

(2) בר דעת והכחנה | zurechnungs-fähig תמורה ב' ע"ב: מופלא הסמוך לאיש.

(3) מומחה שבדיינים | an expert assessor at court | sachverständiger Richter מ"א מ"ד: לא היה מופלא של בית דין שם.

מוֹפְלָג ת', (1) כנ"ל 3. תוס' חגיגה ב' ט': הוא ומופלג שבהם באין לבית דין.

(2) רחוק | far | fern נדה ע"ג ע"א: אין לי אלא סמוך לנדרתה מופלג לנדרתה וכו' מנין.

מוֹפְלָה ע"י מוֹפְלָא 3. הור' ז' ע"א: אילימא וכו' והן אינן מופלין.

מוֹפְנָה ת', (1) פנוי, בלתי נשוי | single ledig יבמ' פ"ג מ"ה: שלשה אחין שנים מהן נשואים שתי אחיות ואחד מופנה.

(2) מיותר | unnecessary | unnötig נדה כ"ב ע"ב: כל גזירה שזו שאינה מופנה כל עיקר וכו'.

מוּיַן פ"י, מצץ | saugen to suck שבת קל"ד ע"א: האי ינוקא דלא מייץ: שם קל"ג ע"ב: אומנא דלא מייץ.

מוֹצָא ד', (1) מוצ' | ohaff | Spreu ירוש' פנה' פ"י כ"ז ע"ד: לבית שהוא מלא תבן וכו' אהן מוצא דבגויה.

(2) מקום סמוך לירושלים | Motsa, near Jeru-salem | Moza bei Jerusalem סוכה פ"ד מ"ה: מקום היה למטה מירושלים ונקרא מוצא.

מוֹצָא -- מוֹצָאֵי יום טוב לילה שאחרי תום החג | the night following a Holy Day | die Nacht nach dem Feiertage מ"ב: במוצאי יום טוב הראשון וכו'.

מוֹצָאֵי שְׁבִיעִית הוזמן שאחרי סוף שנת השמיטה | the period beginning with the end of the Sabbatical year | das auf die Schemittta folgende Jahr מ"ד: חריש של ערב

מוֹסְמִים ז', שם מטבע קמן a small coin (semissis) | eine kleine (römische) Münze (semissis) קיר' י"ב ע"א: איסר שני מוסמסים.

מוֹסְפָה ז', (1) תוספת בנין לכירה וכדומה attachment, additional moulding | Anbau, Ansatz כלי פ"ה מ"ה: מוסף התנור.

(2) תוספת קרבן ותפלה בשבתות וימים טובים Musaf, additional offering and prayer on Sabbath and festive days | Musaf, Zugabeopfer und -Gebet an Sabbat- und Festtagen מגי' פ"ד מ"ב: שיש בו מוסף ואינו יום טוב קורין ארבעה: שם פ"ב מ"ה: לתפלת המוספין ולמוספין.

מוֹסְפָא כנ"ל 2. ירוש' יומא פ"ז מ"ג ע"ד: כד מפני מוספא.

מוֹסֵר ז', מלשין Denunziant | informer ב"ק ה' ע"א: מוסר ומסגל.

מוֹסְתָנָא ז', מין חבית לשמירת זיתים olive barrel | Olivenfaß ביצה ל"ג ע"א: כי תניא ההיא במוסתנא.

מוֹעֵד ת', מוזהר ומותר, gewarnt | forewarned verwarnt ב"ק פ"ב מ"ד: מועד כל שהעירו בו שלשה ימים.

מוֹעֵד לַעֲבִירָה מוחזק לעבור עבירה likely to sin | zum Sündigen veranlagt במ"ר פ"ט: כיון שנשתלש בחטא נעשה מועד לעבירה.

מוֹעֵד - (1) ע"י חול' המועד. מויק פ"א מ"א: משקין בית השלחין במועד.

(2) אחר מששת סדרי משנה name of the second order of the Mishnah | der zweite, die Festtage behandelnde Teil der Mischna מוכה ד' ע"ב: מתנו בכולה סדר מועד.

מוֹעֵט ת', מעט, small, little | klein, wenig חג' פ"א מ"ה: אוכלים מרובים ונכסם מועטים.

מוֹפִיּוֹן ז', ליצן בקרקס clown in circus | Clown im Zirkus ירוש' ע"ז פ"א מ' ע"א: מוקיון מופיון.

מוֹן מהיג, מי? wer? | who? תרג' שני אס' ז' ת': בר מון.

מוֹנָא שם אמורא name of an Amora | Name eines Amoraers מני' י"ח ע"ב: ר' מונא אומר משום ר' יהודה.

מוֹנָבָז מלך חרייב Monabaz, king of Adiabene | Monabaz, König von Adiabene פ"א מ"ז ע"ב: מונבו המלך עמד וביזבו כל נכסיו לעניים.

מוֹנִיגָנוֹס ז', בן יחיד einziges Kind | only child פסיק' י"ז אתה מארי מאכד את בנך מן העולם לא הוא שיש לך מונגיגנוס הוא?

מוֹנִיָדָן ע"י מְדָרֵן. ירוש' שבת פ"א י"ג ע"א: בשעה המקום מונדרן.

מוֹנִיָמָא, **מוֹנִיָמָה** נ"י, **מוֹנִיָמוֹן** ז', (1) מטבע coin | Münze איכ"ר א' א': חמי חדא מונימא: שמור פ"ה: מונימא שכולה זהב: ילק' בר' ס"ב: כל מונימון של מצרים אינן אלא פסולין.

מוֹנִיָיק ז', שרשרת לצואר Halskette | necklace ויקר פ"ב: עטרה לראש מונייק לצואר.

מוֹנִיָי ז', מין מרק eine Brühe | brine שבת ק"י ע"ב: מוניגי דקמצי.

מוֹסְפֹת נ"ר, פירות שנתבשלו באילן ונתבקעו מאליהם fruits burst open | überreife, geplatzte Früchte פ"א מ"א: כל בנות שקמה פמורות חוץ מן המוסטפות.

מוֹסִיָא, **מוֹסִיָא** שם ארץ באסיה הקטנה Mysia, a district of Asia Minor | Mysien, Land in Kleinasien יומא י" ע"א: משך זו מוסיא: ירוש' מגי' פ"א ע"א ע"ב: משך - מוסיא. **מוֹסִיָף** ע"י **מוֹסָף** 1. תומ' פרה י"ב (י"א), י": כנגד המוסף וכו'.

מוֹסְכִין ז', בושם (על שם בעל החי מוסכוס) the animal perfume musk | Moschus פ"ו י' ע"ד: בר מן אהן מוסכין דיימר ברוך אשר נתן ריח טוב במיני בשמים.

מום - הוּמָם הוּס' (1) הוּסל בו מוּם to become
blemished | fehlerhaft werden ירוש' שקל'
פ"ד מ"ה ע"ב: תמימין והוממו.

(2) נפסל unfit | untauglich werden ירוש' יומא פ"ב ל"ט ע"ד: קסורת שכבת חוממה.

מומז' ז', משחק בתיאטרון mime, actor
Mime, Schauspieler איכ"ר ג' י"ג: מכניסין את
המומוס לטיאטרון שלהם וכו'.

מומקד' ת', נתעב, משוקץ abstoßend | repulsive
ספרי תצא רמ"ה: כל שהוא מומזר.

מומקח' ע"י מומקח' 2, חוס' שבת צ' (ה'), י"ז:
קמיע שאינו מומחא.

מומקח' ז', (1) בקי וידען expert, skilled man
Fachmann חוס' ביצה ג' ד': בכור שנפל לבור
ירד מומחה ויראה אם יש בו מום.

(2) בדוק ומנוסה erprobt | approved ירוש'
שבת פ"ו ח' ע"ב: נאמן הרופא לומר קמיע זה
מומחה רפתי בו ושנתי ושלשתי.

מומ"י ג', שבועה Schwur | oath ויקר פ"ז בין
זכאי בין חייב לידי מומי לא תיעול.

מומקח' ז', שרשרת לצואר Hals- | necklace
band ירוש' שבת פ"ו ח' ע"ב: מהו מיפק בהאי
מומקח'.

מומקח' ג', כינה Laus | louse ירוש' שבת פ"א
ג' ע"ב: מומיתא דרישא וכו' דמניא.

מומ"ם מושבע ועומד מהר סיני.

מומקם ע"י מוממוס. ב"ר פ"פ: שהן מכניסין מומסין
לבתי טריטיות ולבתי קרקסיות שלהם.

מומקד', מומקד' ז', (1) מי שהמיר דת ישראל
בדת אחרת Abtrünniger | apostat תרג' יב"ע
ויק' א' כ' (מכס): מנכנן ולא מן מומריא פלחי
אליליא.

(2) מפיר תורה non observant Israelite
einer, der die jüdischen Gebote offen verletzt
חול' ח' ע"א: הכל שוחטין ואפילו כותי ואפילו
ערל ואפילו ישראל מומר.

מולא' ג', מדרח Mauleselln | mule שבת ג"ב
ע"א: מולאות של בית רבי יוצאות באפסריהן
כרוכין בשבת.

מולא' ע"י מולא' ילק' מל' רמיו: עשו לו
כמין מולא'יר של נחושת וכו' והתחילו ממיקין
תחתיו.

מולג' ע"י מלוגמא. ויקר פ"ב: מולג'יה ללב.
מולד' ז', (1) לידה das Gebären | giving birth
כ"ב מ"ז ע"ב: מתרפאה ממולדה: שמור פ"א:
וכיון שמתעברות וכו' וכיון שהגיע זמן מולדהם
הולכות ויולדות.

(2) התחדשות הלבנה new-moon | Neumond
פסיקד' ס"ז: ומולד הלבנה היה ביום ד' בחצות
היום.

מולד' שם איש männlicher | a man's name
Name סנה' ע' ע"א: ר' חנן בר מולדא.

מולדא, מולד' ג', מילדת Hebamme | midwife
ע"י כ"ו ע"א: מולדא יהודייתא בת מולדה
יהודייתא.

מול', מולא' ז', גבעה, גבושית mound | Hügel
ירוש' יומא פ"א ל"ח ע"ג: חולדת המולים:
כ"ב נ"ד ע"א: שקל מוליא ושרא בנצא.

מולא' ז', קלחת לבישול מים Kessel | caldron
zum Wasserkochen שבת פ"ג מ"ד: מוליא
הגרוף שותין הימנו בשבת.

מוליון ז', מין ליצן בקרקס clown in circus | Clown im Zirkus
לאיצטריטיונן ולכרקומין ורואה וכו' מוליון וכו'.
מולא' ע"י מולא' ירוש' שבת פ"ג ו' ע"א:
מולא'יר הגרוף.

מוליתא ג', בשר ממולא stuffed meat | gefülltes Fleisch
פס' ע"ד ע"א: האי מוליתא.

מוליתא ג', אורחת מדרים team of mules |
Mauleselkarawane תרג' יב"ע שם' י"ד ז':
מוליתא.

מולקנא ז', עצה Rat | counsel תרג' מ"ש' כ"ד
י' (ברוב יועץ): בסוגעא דמולכנא.

stinken lassen ספרי במ' צ': הקב"ה ממיד
ומשה מגביה.

מוֹדָד ז', מקיעי צמר וכדומה מן הדברים הרכים
wadding | Watte שבת פ"ו מ"ה: במוך שבאונה
ובמוך שבסנדלה.

מוֹכָה -- מוֹכָה שְׁחִין בעל שחין וצרעת *afflicted*
will leprosy | mit Aussatz behaftet פ"ו
מ"ו: ואלו שכופין אותו לחוציא מוכה שחין וכו'.
מוֹכֶת ע"ן שאברה בתוליה ע"י מכת עץ וכדומה
one who lost her hymen through an
accidental lesion | ein Mädchen, dessen
Hymen durch Anstoßen an Holz u. s. w.
verletzt wurde פ"א מ"ג: מוכת עץ
כתובתה מנה.

מוֹכִירִין ע"י מְכִירִין. ויקר פלג: מות וחיים ביד
לשון תרגום עקילם מיצטרא מכירין מות מכאן
וחיים מכאן.

מוֹכֵלֵל ת', כולל ומשוכלל. שלם | *perfect*
vollendet יומא ביד ע"ב: מוכלל יופיו של
עולם.

מוֹכֵן ת', מוזמן מקודם לכן *prepared | bereit*
ביצה פ"א מ"כ: שאמר כירה מוכן הוא.

מוֹכֶנִי נ', מכונה, גלגל *wheel-work | Räder-*
werk יומא פ"ג מ"ז: עשה מוכני לכיור.

מוֹכֶנֶם ז', אוצר *Speicher | storage* תוס' ע"ז
ח' (פ'), א': עשויות למוכנם.

מוֹכֶס, **מוֹכֶסָא** ז', גבאי סכס ומס *cutsom-*
collector, publican | Zöllner, Steuerrein-
nehmer שבועי ל"ט ע"א: אין לך משפחה
שיש בה מוכס שאין כולה מוכסין; מנה מיד
ע"ב: ההוא מעשה דכעיא מוכסא.

מוֹכֶסִין ז"ר, מין תאנים | *a species of figs*
eine Feigenart בכורות ח' ע"א: מוכסין
ובנות שוח.

מוֹל -- עשה שפה לבגד *to make a hem | einen*
Saum machen תוס' כל' ב"ב ח' ז': העושה
חגור וכו' עד שעה שימול.

griffels כל' פ"ג מ"ב: מכתב שניטל הכותב
טמא מפני המוחק.

מוֹט פ"ע, נטה ומער *to waver | wanken* תרג'
ויק' כ"ה ל"ה (ומטה ידו); ותמוט ידיה.

מוֹמֵט אפי', שקל *to weigh | wägen* פסוק' בשלה
פ"ב ע"א: באמיטתא דאמיטון איתמס להון.

מוֹמֵמֵט אתס', נשקל *to be weighed | gewogen*
werden שם: איתמס להון.

מוֹמָב (1) יותר טוב, נוח *better | besser* ביצה
ל' ע"א: מוטב שיחיו שוגגין ואל יהיו מזידין.
(2) דרך הישר *the right conduct | der richtige*
Weg איכ"ר פת"תא (ר' אבא ב'); המאור שבה
היה מחזירן למוטב.

מוֹמָה ת', כפוף *reclining | gebeugt* יב' ק"ג
ע"א: בין עומד בין מוטה.

מוֹמָל ת', (1) מונה, מושכב *lying | legend* בר'
פ"ג מ"א: מי שמתו מוטל לפניו.

(2) רבוצה (החובה) *incumbent | oblegend* שם
י"ח ע"א: כיון שמוטל עליו לקבורו וכו'.

מוֹמָל פֶּסֶק בחזקת פסק, שאין ידוע של מי
הדבר *of doubtful ownership | von zweifel-*
hafter Zugehörigkeit ב"מ ב' ע"ב: ממון
המוטל בפסק.

מוֹמָלִיא ע"י הַמְטָלִיא. ירוש' שבת פ"א ג' ע"ג:
חרי מוטליא.

מוֹמָנָא נ', פקפוק והיסוס *vaecillation | Wankel-*
mut ב"ר פמ"ד: קטע הרא מוטניא מן כדו.

מוֹמָעָה ת', שיש בו טעות *erroneous | irrthümlich*
יבמ' ק"ו ע"א: חליצה מוטעית.

מוֹמָרְדִי ז"ר, חג פרסי | *a Persian festival | ein*
persisches Fest ע"ז י"א ע"ב: מומרדי וכו'.

מוֹי, **מוֹיִי** ז"ר, מים *water | Wasser* תרג' איוב
ג' ב' (במים); ח"ך מו"י תרג' שני אפי' ג' ג':
שוי מעים מו"י במילחא.

מוֹדָד -- הַמִּדָּה חס', השפיל, הוריד | *to let sink*

מוֹדֵלָא ז', מוחל *eisenmeiser | Beschnelder*
שבת קניו ע"א: אי טבחה אי מוהל'א.

מוֹהֲרֶקֶן, **מוֹהֲרֶקֶן** זר, הגים פרסיים *Persian festivals | persische Feste*
דפרסאי וכו' מוהרנקי ומוהרין.

מוֹהֲרֶקֶן זר, רשימות *records | Verzeichnisse*
בי"מ ע"ג ע"ב: מוהרקיחו רחני בספסא דמלכא מנח.

מוֹלָל ת', מובל *carried | geführt* תוס' טהר' ח'
ז': וחלה מוול או כפות.

מוֹזָא ז', (1) עלי בצלים *leaves of onions*
Zwiebelblätter קיד' ניב ע"ב: כמוזא דשמכי.
(2) מוז *Spreu | chaff* תרג' תה' א' ד' (כמוז):
כמוזא.

מוֹזָלָא ז', משה *Garn | yarn* מדר' תה' כ"ג:
פסיק מווליד וכו'.

מוֹזְנוֹן, **מוֹזְנָא** זר, מאזנים *scales | Waage*
תרג' ויק' י"ט ל"ו (מאזני): מוזנוון; יש' מ' מ"ו
(מאזנים): מוזנא.

מוֹזְנָא ז', בלוה *creditor | Gläubiger*
מש' כ"ב ד' (מלוה): מוזנא.

מוֹזֵר ת', נמאס ונשחת *rotten | verdorben* סנה'
פ"ב ע"ב: כביצה המוורת.

מוֹחָא ז', מה, קדקור *brain, head | Gehirn, Schädel*
מגי' י"ט ע"ב: ומחו לה אמוחא.

מוֹחֶקֶן ת', (1) נמצא ברשות *held in possession*
in Besitz befindlich בר' פ"ח מ"ט: ולא בראוי
כבמוחק.

(2) ידוע בבירור *being known | bekannt* ספרא
קדוש' פרשה ג' פרק ח': במוחק לך.

מוֹחֵל ע"י מוחל. טהר' פ"ט מ"ג: המוחל חיוצא
מן הויתים.

מוֹחֵק ז', קצה המכתב שבו מוחקים את הכתב
the flat end of the stylus, used for erasing | Radierer
(das flache Ende des Schreib-

רחוקה מן המודיעים ולחוק; שם צ"ג ע"ב: מן
המודיעית לירושלים חמשה עשר מיל.

מוֹדֵלָה נ', שדה דלועים *gourd-field | Gurken-*
feld ירוש' שבי' פ"ב ל"ג ע"ג: בשיש בו מקשה
ומודלה.

מוֹדֵלִית נ', פירות מודלים ותלוים *hanging*
fruits | hängende Früchte כ"מ צ"א ע"ב:
כמודלית.

מוֹדֵנָא ז', כף מאזנים *scale | Wagschale*
יב"ע ויק' י"ט ל"ו (מאזני צדק): מודנוון דקשוט.
מוֹדַע - סימן לזכרון *mnemotechnical sign*
mnemontisches Zeichen עיר' נ"ד ע"ב: עשה
מודעים לתורה.

מוֹדַעָא נ', גילוי דעת *Kundgebung*
ערב' כ"א ע"ב: האי מאן דספר מודעא אנ"טא.
מוֹדַעִי בן הכפר מודיעים, הוא ר' אלעזר *of*
Modaim, esp. R. Eleazar | aus Modaim,
Beiname des R. Eleazar כ"ב " ע"ב: עדיין
אנו צריכים למודעי.

מוֹדֵק ת', דק *thin | dünn* ירוש' סו"ט פ"ב י"ח
ע"א: לא מעובה ולא מודק אלא בינוני.

מוֹדֵר ת', אסור ע"י נדר *forbidden by a vow*
durch Gelübde gebunden, verhindert נדר'
מ"ו ע"א: היה אחר מהם מודר וכו'.

מוֹדֵרוֹן ע"י מִדְרוֹן. תרג' סיכת א' ד' (כמים)
מוגרים במורד): כמא דאסירין במודרון.

מוֹדֵרְקָא ז', בשר מת שנגוף *dead flesh | abge-*
storbene's Glted תרג' איוב י"ג ד' (רופאי
אליל): כמאפי אליל ומודרקא.

מוֹהֲבִיתָא, **מוֹהֲבִיתָא** נ', מתנה *gift | Gabe*
תרג' תה' מ"ז ח' (מתת חלקי וכו'): מוהבית
כלדי; יב"ע דב' י"ח ב' (מתנת): מוהבות.

מוֹהֶה, **מוֹהֶה** כינוי לנדר *a verbal substitute*
for oath | Nebenbenennung für Schwur
נר' א' ב' האומר מוהה ודאמר מוהי.

מוֹהֵל ז', עיס *juice | Saft* ירוש' דמ' פ"ו כ"ה
עיר: הסוהל כמשקה.

Spelcher תוס' צוק' דמי' א' י': ומן המוגירות
בצידון פסיר כן המוגירות בצור וכו'.

מוגלָא ז', ליחה שבמכה מריה *pus | Eiter* חול'
מ'ח ע'א: מוגלא סרסא מים זכים כשרה.

מוגלָסא ז', ציר הדלת *(Tür-) Angel* | pivot
תרג' מליא ז' ני (פתות): מוגלסא.

מוגלָסר ז', קמורת בשמים, *spices put on coals*
perfume | Räucherwerk שבת א' כ'ג:
נותנין מוגמר ע'ג נהלים.

מוגמרין ע'י ד'אָטמָמא. ירוש' כת' ס"ט ל"ג
ע"כ: אנן כתבין דין מוגמרין.

מוגְרָה ע'י מוגְרָה. תוס' צוק' דמי' א' י':
הלוקח מן המוגרות בצידון.

מוגְרָמַת נ', בהמה שנשחטה ע"י שימוש הסכין
(הגרסה) *an animal slaughtered by a slanting*
cut | ein Tier, bei dessen Schlachtung das
Messer abgeglitten ist חול' י"ח ע"כ: ר' זירא
אכל מוגרמת.

מוֹד פ"ע, שחה במים *schwimmen* | to swim גימ'
פ"ז ע"כ: ולקום במיא וכו' ולימוד ולימלוך
ולותיב.

מוֹדְיָא, מוֹדְיָה, מוֹדְיָה נ', מין סדת היבש
ein Trockenmaß | a dry measure גימ' נ"ז ע"א:
מעשה ועמרו ארבעים מודיות כדינר נחמר השער
מוריא אחת; ירוש' מעשר' פ"ד נ"א ע"כ: שתיים
שלוש מודיות.

מוֹדִים ברכת הודאה שבסוף תפלת שמונה עשרה
the section of thanksgiving at the end of the
Prayer of Benedictions | die vorletzte Bene-
diktion im Achtzehngebet ירוש' ברי' פ"ב ה'
ע"א: כך הוה מטי מודים.

מוֹדִיעִים, מוֹדִיעִית כפר בארץ ישראל, מקום
מולדת החשמונאים *Modaim, village in Pa-*
lestine, the native place of the Asmonean
family | Dorf in Palästina, Geburtsstätte
der Hasmonäer פ"ט מ"ב: אי זו היא דרך

מֶהֶן מהי, מי הוא זה *wer (ist)* | *was (ist)* es?
ירוש' שבי' פ"ד ל"ח ע"א: מהן מודע לך.

מהג"ב מצוות הנהגות בארץ.

מהג"מ מנא הני מילי.

מֶהֶפֶקְמָא נ', מהפכה וחורבן | *destruction*
Vernichtung תרג' דב' כ"ט כ"ב (כמהפכת
סדום): כמהפכתא דסדום.

מֶהֶפֶקְמָא ת', הפסוק *perverse | verkehrt*
משי' פ"ז כ"ח (איש תהפוכות): גברא מהפכנא.

מהתב"א מצוות התלויות בארץ.

מו ע"י מלי, תרג' יש' ל"ג פ"ז (מימיו): מוהי.

מוֹאֲבָא ז', בן מואב *Moabiter | Moabite* תרג'
דב' כ"ג ד' (ומואבי): מואבאי.

מוֹאֲדָנָא ע"י מוֹדָנָא. תרג' קהל' ב' ח': מואדנין
דקשום.

מוֹבָאָת תח"ט, בריוק *exactly | genau* נגע' פ"ז
פ"ז: אימתי בזמן שהיא כערשה מובאת היתה
יתרה מכערשה חסותר סימן פשוין.

מוֹבָדָק ת', (1) ברור וזולט *klar* | distinct
deutlich יב' ק"ב ע"כ: סימן מובהק.

(2) מצויין *hervorragend* | distinguished קיד'
ל"ג ע"א: ברכו המובהק.

מוֹבָחָר ת', טוב ביותר *best | the best* ב"ט
פ"ז ע"כ: מובהר שבבהמות שור מובהר שבעופות
תרנגולת.

מוֹבִילָתָא נ', משא *Last* | load ב"ר פ"ט: נכנס
לעיר מעין מובילתיה.

מוֹג ז', דונג, שעווה *Wachs* | פסיק' פ"ג:
וכיון שהיו מראים אותם לשמיר היו כמוג הזה.
מוֹגְדָלָא שם מקום *Orts-* | name of a place
name ירוש' הור' פ"ג מ"ז ע"א: ברא
רמוגדלא.

מוֹגָה ת', בדוק ומתוקן *revised, corrected*
korrigiert פ"ט ק"ב ע"א: למדהו בספר מוגה.
מוגורות, מוֹגְרָה נ', אוצר, ממגורה | storage

מְהוּלָּא נ', מילה *circumcision | Beschneidung*
 כת' ח' ע"א: ר' הכיבה אקלע לבי מהולא.

מְהוּלָּתָא נ', כניל. תרג' יב"ע שמי' ד' כ"ה
 (דמים): דם מהולתא.

(2) נסה *sieve | Sieb* בוצה כ"ט ע"ב: נהלה
 קמחא אנבא דמהולתא.

מְהוּמָתָא נ', מהומה *commotion, trouble | Verwirrung*
 תרג' אסי' א' י': מהומן דמתמני
 על מהומתא.

מְהוּמָתָא ת', נמס כאש *geschmolzen | melted*
 שבת כ"א ע"א: חלב מהותך.

מְהוּמָתָא מה הועילו חכמים בתקנתן.

מְהוּ = מה *how is it? | wie ist es?*
 ירוש' שבת פ"ד י"ד ע"ג: מהיא כרון.

מְהוּכָא מהיש, מהיכן, מנין? *whence? | woher?*
 יומא ג' ע"ב: מהיכא יליף לה.

מְהוּכָא [מְהוּכָא] נ', מתנה *gift | Gabe* תרג'
 מש' ו' ל"ה: דחיב ליה מהיכא.

מְהוּלָּא נ', מילה *circumcision | Beschneidung*
 יב' ע"א ע"א: בר מהילא.

מְהוּמָא ת', נאמן *faithful | vertrauenswürdig*
 תרג' במ' י"ב ד' (נאמן): מהומן.

מְהוּרָתָא נ', חפזון *quickness, speed | Elle*
 פ"ג דרך קצרה ובמהירות וכו' דרך ארוכה
 ובמתינות.

מְהוּלָּא פ"י, מל את הערלה *to circumcise | beschneiden*
 שבת פ"ט מ"ה: קטן החולה אין
 אין מוחלין אותו עד שיכירא.

מְהוּלָּא פ"י, כניל. יב' ע"א ע"א: ונמחליה מצפרא.

מְהוּלָּא אסי', מוג את היין במים *to dilute the wine | Wein verfälschen*
 ילקי' ישי' רנ"ח: חר קסיט
 דחמר וכו' אמחיל ליה.

מְהוּלָּא מן הסתם לא היישינן.

מְהוּלָּא מאי הוי ליה למימר.

מְהוּמָתָא ממון המוטל בספק.

מְהוּמָתָא ממה נפשך, כרוצונך, בין כך ובין כך
whichever side you take, at all events |
wie du willst, in jedem Falle
 מה נפשך אי בין השמשות יממא הוא וכו' ואי
 בין השמשות ליליא הוא וכו'; שם ל"ה ע"ב:
 חייב חטאת ממה נפשך.

מְהוּמָתָא ש"אין בן לא כן בדבר הנידון
whereas it is not the case | was nicht der Fall ist
 ס"ב מ"ב: מה שאין כן בתרומה.

מְהוּמָתָא ממון המוטל בספק חולקין.

מְהוּמָתָא מצוה הבאה בעבירה.

מְהוּמָתָא ז', רוכל *peddler | Hausierer* בר'
 ג"א ע"ב: ממחרורי מילי.

(2) חזרה על הלמוד *repetition | Wiederholung*
 כ"ב קנ"ז ע"ב: מהרורא קמא וכו' מהרורא בתרא.

מְהוּמָתָא נפ', בלה ונתמזמז *to be tattered, zerfallen*
to fall to pieces | כלי מכין מ"ב:
 שנמחה ממנה חוט אחד. ועי' מְהוּמָתָא.

מְהוּ = מה *how is it? | wie ist es?* כיצד *how is it?*
 ירוש' פאה פ"א מ"ז ע"ג: מהו שלמר אדם את
 בנו יוונית.

מְהוּמָתָא דתימא שמה תהא סבור *you might assume*
du könntest meinen ערכ' כ"א ע"ב: מהו
 דתימא וכו' קא משמע לן.

מְהוּמָתָא נ', מתנה *gift | Gabe* מש' כ"ה
 י"ד (במתת שקר): במהובתא דשקרא.

מְהוּמָתָא ת', חשוב *worthy | würdig* כת' כ"ב ע"א:
 אנשים מהוגנים.

מְהוּמָתָא ת', בלה ונשחת *tattered | zerlumpt* מהר'
 פ"ט מ"ט: משלית מהותא (בחוץ) אח' מהותא.

מְהוּמָתָא ע"י מְהוּמָתָא. תרג' יב"ע במ' ל"א נ' (וכומו):
 מהוכיא.

מְהוּמָתָא ז', מוהל *circumciser | Beschneider*
 שבת קל"ה ע"א: אהרריה אתליסר מהולאי.

(2) נסה *sieve | Sieb* מוק פ"א ע"ב:
 לאילין מהולייא מעבדינן כמועדא לצורך
 המועד.

מְדַרְע ז', זרע, מורע *Saat* | seed | תרג' יביע
בר' ד' גז' מדרע כותנא.

מְדַרְעָא [מְדַרְעָא] ז', מין בגד | a garment
ein Kleidungsstück | איכר א' א' מדרעא אית
ליה וכו'.

מְדַרְשָׁא — 1) למוד *Studium* | study | אבות פ"א
מ"ז: לא המדרש עיקר אלא המעשה.

2) ספר דרוש | Midrash, homiletic literature
Midrasch, homilettisches Schrifttum | בר' י"א
ע"ב: למקרא וכו' ולמדרש וכו' ולמשנה וכו'.

מְדַרְשָׁא ז', 1) דרוש *Vortrag* | lecture | ויקר פ"ט:
ר' מאיר הוה יתיב ודריש וכו' נתנא מדרשא.
2) בית מדרש *Schule* | school | תרג' שה"ש ז'
י"ד: תרעי מדרשא.

מְדָה — 1) כמו *wie... (so)* | *as... (so)* | כרית' ה'
ע"א: מה להלן כרת אף כאן כרת.

2) אם *if* | *wenn* | שבת קליב ע"א: מה מילה
שהיא אחת מאכריו של אדם דוחה את השבת
קל וחומר לסיקוח נפש שדוחה את השבת.

מה איכפת ליה מה נוגע לו? *what concern is*
it to him | *was geht es ihn an?*
זה מה איכפת ליה?

מה בין מהו ההבדל שבין... *what is the*
difference? | *was ist der Unterschied?*
סיב ע"א: מה בין גזלן לחמסן.

מה טעם מהי חסכה והכוונה? *what is the*
reason? | *aus welchem Grunde?*
מ"ג: מה טעם הואיל ואינם יכולין לחזור
ולחודות.

מה ל'... שפ"ן דבר זה משונה מחבירו שהרי...
it is different with... because | *anders liegt*
doch der Fall bei... | ע"א: מה לאש
שכן דרכו לילך ולהזיק.

מה לו לשקר מה בצע לו כשהוא משקר?
what motive could he have to tell a lie?
was für Grund hätte er zu lügen? | כ"ב ל"א
ע"א: מה לו לשקר וכו'.

מְדַלְעַת נ', שדה דלועים *Gurken-* | *gourd-field*
feld | שביי פ"ב מ"א: במקשאות ובמדלעות.

מְדָן ז', קשר *Knoten* | knot | סוכה י"ג ע"ב: כיון
שהותרו ראשי המדנים וכו'.

מְדִנָּה ז', מורח *Osten* | East | תרג' במ' ל"ד
י"א (מקדם לעין): ממדנה לעין.

מְדִנְיָהָא ז', כניל. ירוש' ב"ב פ"ב י"ג ע"ג:
ממדניחיה.

מְדַעַם מהיג, דבר מה *etwas* | something | כ"ב
קכ"ג ע"א: לא מהני ליה ליוסף ולא מדעם.

מְדָרָה ז', 1) מין מצודה לציד עופות | trap for birds
Vogelfalle | כלי פכ"ג מ"ה: הרשתות והמכמרות
והמדָרָה.

2) קרש, לוח *Brett* | board | כלי פמ"ז מ"ז:
והמדָרָה של דבורים.

מְדָרָה ז', מומאה קלה שאינה באה מכח מגע
uncleanness of a minor degree (arising from
an unclean person's indirect contact) | *eine*
Unreinheit niederen Grades (die ohne un-
mittelbare Berührung entsteht) | פ"ד מ"ז:
ועל גביו מדָרָה.

מְדָרָה ז', רפש *Kot* | ordure | ספרא מצורע נגעים
פרשה ו' פרק ד': אפילו מדר אפילו חרמית.

מְדָרָא ע"י מְדָרוֹן. שבת קמ"ה ע"ב: הני מדרי
דכבל.

מְדָרָא ז', שוט להלקות בו *Peltische* | whip | יומא
כ"ג ע"א: מאי מדרא א"ר ספא ממרקא דמייעי
דפסיק רישיה.

מְדָרוֹן ז', שיפוע *Abhang* | declivity | תומ' שבת
י" (י"א), גז' מכוי ששוע לרשות היחיד ועשו'
מדרון לרשות הרבים.

מְדָרָם ז', ישיבה, עמידה ושעונה וכיו"ב מן
הנגיעות *contact by treading, leaning*
against etc. | *verunreinigende Berührung*
durch Herauftreten, Sitzen, Anlehnung usw.
חגי' פ"ב מ"ז: בגדי עם הארץ מדרם לפרושין.

מְדוּשָׁא ז', למישה ומריטה | polishing | *das*
Polleren עיר' ס'ט ע"א: חומרתא דמדושא.

מְדוּת שם ססכת | name of a treatise of the
Talmud | *Name eines Talmud-*
traktates מאן תנא מדות ר' אליעזר בן יעקב הוא.

מדחא"מ מינו דחשיד אממונא.

מדח"מ מאן דיהיב חיי יהיב מזוני.

מדחכ"ה מדחצף כולי האי.

מְדִידָה ג', פעולת המודד | measuring | *das*
Messen בימ ס"א ע"ב: מידת קרקע.

מְדִין (1) ז', עיי' מְדָן. תוס' כלי בימ י"א י"ב:
טפחיים בין מדין למדין.

(2) מה"ש, למה, מדוע | *warum?* | why? תרג'
יר' י"ב א' (מדוע דרך רשעים צלחה): מדין
אורחת רשועים מצלחה.

מְדִינָה - ערי המדינה כנגוד לעיר המלוכה
Proulnz | *provinz* מע"ש פ"ג מ"ד: פירות
בירושלים ומעות במדינה.

מְדִינָהא ז', מזרח | *Osten* | East תרג' תה' ק"ג
י"ב (ברחוק מזרח ממערב): היך רחוק מדינא
ממערבא.

מְדִינָתָא ג', כרך | *Großstadt* | city איכ"ר א'
א': תרע פולי דהאי מדינתא.

מְדִינָא ז', מזרח | *Schwinge* | winnowing fan
תרג' יש' ל' כ"ד (ברחת ובמזרח): בריחתא
ובמדינא.

מְדִכּוּתָא ג', טהרה ונקיו | *Reinigung* | cleansing
תרג' שני אס' ג' ח"י: עבדין הדליקה ומדכותא.

מדכ"מ מדה כנגד מדה.

מְדִלָא ז', קנין, רכוש | *Eligentum* | property
ירוש' כתי פ"ז ל' ע"ד: אתפקיד גביה מדלא
דיתמין.

מְדִלָא ז', (1) מלוגת השומר | *watchman's lodge*
Wächterhäuschen שבת קנ"ה ע"א: דרגא דמדלא.
(2) נוזילה | *das Herabfließen* | floing down
פס' מ' ע"א: כל אגב מדלייהו לא מחמצי.

מְדוּכָה - (1) אוכה | *Sattel* | saddle כלי פכ"ג
מ"ב: ומדוכה המדיות.

(2) מין כסא | *Sessel* | seat ירוש' יבמ' פ"א ג'
ע"א: על המדוכה הזאת ישב חגי הנביא והעיר
ג' דברים.

מְדוּכָא עיי' מְדוּך. סוטה כ"ב ע"א: דמשפע כי
מדוכיא.

מְדוּכָף ת', מדוכא | *zerknirscht* | crushed מדר'
תה' צ"ג: מדוככים אנן.

מְדוּכָרָא ז', לִסִיד | *Fackel* | torch מ"ק י"ב ע"ב:
מדוכרי דנורא.

מְדוּכָתָא ג', מדוכה | *Mörser* | mortar ירוש'
שבת פ"ז י' ע"א: כד שחיק במדוכתא משום
טוחן.

מְדוּלָדֵל ת', (1) אחוזו וסורו למטה | *herabhängend*
hanging down אבר המדולדל
בכהמה מהו.

(2) עני ביותר | *sehr arm* | poverty-stricken
תנח' ויקהל ז': עניים ומדולדלים.

מְדוּלָל עיי' מְדוּבָל. ירוש' סוכה פ"ב ג"ב ע"ד:
סוכה מדוללת.

מְדוּמָדָם ת', שכור | *betrunken* | overcome by wine
ירוש' תרום פ"א מ' ע"ד: אפילו מדומם.

מְדוּקָרָן ת', כמין דוקרן | *gabel-* | fork-shaped
förmig תוס' בלא' ד' ח"י: קנים מדוקרנים.

מְדוּר ז', (1) דירה | *Wohnung* | dwelling ספרי
דב' ט"ג: ובית הדום של אלהינו יהיה לשריפת
אש ומדור לחית השדה.

(2) חדר, תא | *Kammer* | story, compartment
נדה ל"א ע"א: במדור התחתון וכו' במדור
העליון.

(3) עיי' מְדָרָן. בכורות מ"ד ע"ב: מדורי דבבל.
מְדוּרָה - כניל 1. ירוש' ברי פ"ט י"ד ע"ב: נכנס
לכרך וכו' במדורות גויים וכו'.

מְדוּרָתָא ג', מדורה, הדלקה | *pile of wood*
Scheiterhaufen | fire ביצה ל"ב ע"א: האי
מדורתא מלמעלה למטה שרי.

מִדְבָּרְנוּתָא נ', תחבולה | scheme | Plan, Ein-
fall תרג' מש' א' ה' (ונבון תחבולות יקנה):
וסוכלתנא מדברנותא יקנה.

מִדְבָּרְתָא ע' מִדְבָּרָא. שהשיר ד' ד' מדברת
יא.א.

מִדְבָּשָׁתָא העיר דיבון | die town Dibon
Stadt Dibon תרג' במ' ל"ב ג' (ודיבן):
ומדברשתא.

מד"ג מאן דגרג.

מִדְבָּה -- 1) כלל קבוע, rule, principle | Regel,
Norm, Prinzip Norm, Prinzip מכי' בא ד' זו מדה בתורה
שני בתוכים זה כנגד זה וכו'; מנח' פ"ג מ"ד:
כמדת ר' אליעזר כשרה.

2) דרך ואופן, טיב | Art und Weise manner
ב"ב פ"ה מ"ז ארבע מדות במוכרין.

3) תכונת הנפש, | Typus, nature, character
Charakter אבות פ"ה מ"ב: ארבע מדות
בתלמידים וכו'.

4) תואר אלהי | göttliches divine attribute
Attribut ריה י"ז ע"א: שלש עשרה מדות וכו'.

מִדְבָּה מִדְבָּה מִדְבָּה גמול לפי המעשה | retaliation
Maß für Maß סנה' ד' ע"א: כל מדותיו של
הקב"ה מדה כנגד מדה.

מדר"ד מדת הדיון.

מדרה"י מדינת הים.

מדר"ה לת"ה מאן דתני הא לא תני הא.

מִדְבָּבִלָל ת', מדולדל | dürrftig miserable-looking
סוכה פ"ב מ"ב: סוכה המדובללת.

מִדְבִּי [מדי] ארץ מדי | Medien Media ירוש'
קיד' פ"ד ס"ה ע"ד: מדוי חולה עילם גוססת.

מִדְבִּיךָ ד', עלי של מכתש | Stößel pestle ביצה
י"א ע"א: אין מוליכין תבלין ומדוך אצל מדוכה
ולא מדוכה אצל תבלין ומדוך.

מִדְבִּיקָא ד', מכתש | Mörser mortar איכ"ר א'
א' (רבתי, חד מאתונא ג'): חד מדוכא ממלקא.

מג"ש מגורה שוה.

מִדְבִּי מדי | da, weil מכיון | since, because
ב"ב פ"ג ע"ב: מרחצית כולי האי.

2) על פי | according to, as concluded from
what R... said | gemäß, laut, wie aus den
Worten des R... zu schließen ist גי' ל"ז
ע"א: מדברי יצחק דאמר רבי יצחק וכו'.

מדאב"א מינו דא' בעי אמר.

מִדְבָּה ת', בן ארץ מדי | Median תרג'
אס' י' ב' מדאי.

מדאנ' מדאורייתא.

מִדְבָּנָא ז', אגודה, צרור | bunch, bouquet
Bündel, Strauß שבת ל"ג ע"ב: תרי מדאני
אסא.

מִדְבָּךְ ע' נִדְבָּךְ. סוכה כ' ע"ב: וכן מדבק
אבנים וכן סואר של קורות.

מִדְבָּק ד', 1) חיבור | Fuge junction תרג' מליא
ד' כ"ט (ליות): מדבק.

2) בית השחי | Achselhöhle arm-pit תרג'
יח' י"ג יח (אצילי די): מדבקי ידין.

מִדְבָּר ד', 1) נואם | Redner speaker בר' ס"ג
ע"ב: ראש המדברים.

2) החלק הקדום של הלשון | the anterior part
Vorderteil der Zunge of the tongue בכורות
פ"ו מ"ח: ושניטל רוב המדבר של לשונו.

מִדְבָּרָא ז', מדבר | Wüste desert ב"ב ע"ד
ע"ב: אזלינן במדברא.

מִדְבָּרָא ד', מנהיג | Führer leader תרג' מש'
י"א י"ד: באתר דלית מדברא וכו'.

מִדְבָּרִי ת', מטבע השדה והמדבר, כנגוד לישוב
(belonging to the desert) pasture animals |
wüld (elg. zur Wüste gehörig) ביצה פ"ה מ"ז:
אלו הן ביותות הלנות בעיר מדבריות הלנות
באפר.

מִדְבָּרְנָא ד', מנהיג | Führer leader סנה' י"ד
ע"א: מדברנא דאומתיה.

2) השמיד *to destroy | vernichten* תה' תה' קמ"ג י"ב (תצמית אויבן); תמגר בעלי דבני.
 את־מִגְרָתָא אתם', נשמר ונכרת | *to be diminished*
vernichtet werden תרג' אויב ו' י"ז (נצמתו);
 איתמגרו.
 מִגְרָתָא (1) ז', מִגְרָה *Säge* | *saw* אדר"נ פ"ו וגוררים
 אותם במגרים.
 (2) שכן *Nachbar* | *neighbour* תרג' יש' ו' כ"ז;
 בסבביא וכמגריא.
 מִגְרָתָא נ', כלי לגרד בו *Bürste* | *brush* תוס'
 שבת י"ז י"ב: אין מגרדין במגרת בשבת.
 מִגְרֹמְתָא עיי' מוֹגְרֶמֶת. ב"ק צ"ט ע"ב: הויא
 מגרומתא דאתאי לגביה דרב מרפיה.
 מגרום עיי' מְגֻרָם. ירוש' כת' פ"א כ"ה ע"ג: קול
 מגרום בעיר משתה שם משתה שם.
 מגרופות. מִגְרֹפִי. מִגְרֹפִיָּת. מִגְרֹפִיָּתָא.
 מִגְרֹפֶת נ', מִגְרִיף ז', כלי שגורפים בו
shovel | *Schaufel* פסיק'ר פ"ו: לא נשבר לא
 מגרופות ולא קרדוס; ב"ר פליח: מייט' ליה
 מגרופי; שם פשיז: היה פותק במגרופית אחת;
 תרג' במ' ד' י"ד (היעום); מגרופיתא; ילק' קפ"ו:
 מגרופת; ירוש' שבי' פ"ג ל"ד ע"ג: סלו ומגריפו
 מוכיחין שהוא עושה אשפה.
 מגריף עיי' מְגִירָם. פסיק'ר את קרבני ס"א ע"א:
 למלך שהיו לו שני מגריפין בישל לו האחד וכו'.
 מִגְרִיפָה נ', (1) עיי' מְגִירָה. שבת פ"ז מ"ב:
 לגרף בה את חגרוגרות.
 (2) מין כלי זמר | *a musical instrument (organ)*
eine Art Orgel תמיד פ"ג מ"ה: מיריחו היו
 שומעין קול המגריפה.
 מגרם עיי' מְגִירָם. ילק' ויק' תשע"ז: משל למלך
 שהיו לו מגרמין בשל לו הראשון תבשיל וכו'.
 מִגְרִפָּה עיי' מְגִירָפָה. שהשיר ד' ח': והסל
 והמגרפה; תמיד פ"ה מ"ז: אין אדם שומע קול
 חבירו בירושלים מקול המגרפה.
 מִגְרָתָא, מִגְרֶרְתָּא עיי' מִגְרָתָא. שבת קמ"ז
 ע"ב: אין גורדין במגרת; שם: מגרתא דכספא.

of Benedictions | *die erste Benediktion des*
Achtzehngebetes דב"ר פ"א: מעה בשלש
 ברכות הראשונות חוזר לתחלת מגן.

מִגְנָה מִגְנָה תה"פ, חנם *umsonst* | *for nothing*
 ב"ק פ"ה ע"א: אסיא דמגן במגן מגן שוה; תרג'
 דב' ה' י"א (לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא);
 לא תימי בשמא דה' אלהיך למגנא.

מגנא [מִגְנָה] ז', מויגה, תמיסה, solution,
Lösung, Mischung | *mixture* פס' ק"ז ע"א:
 שיכרא בר תלימר מגני (לג') הערוך; (מגני).

מִגְנֶה ז', אבן אש *flint-stone* | *Kieselstein* ילק'
 ויק' תקע"ט: אפיקו גורא ממגנה חדתא.

מִגְנֵי ת', מגונה *tadelnswert* | *blameworthy*
 ב"ר פ"ס: מילתא דאית כך מגניא קרים ואומרה.
 מִגְנִים עיי' מְגִים. כלי פשיז מ"א: המגם וקוד הבבלי.
 מִגְסְטְרָנָא עיי' מְגִיסְטָא. תרג' שני אס' מ' ג':
 מגסטרני ורברבניא.

מִגְעָה ז', נגיעה *Berührung* | *touch, contact* זבח'
 פ"ז מ"ז: נבלת בהמה שהיא מטמאה במגע
 ובמשא.

מִגְעוּרִי נ', צווחה *das Lärmen* | *shouting* ילק'
 תח' תחמיד: לא מגעורי אלא מנהומי.

מִגְפָּה ז', מומחה להגפת חביות *sealer of wine*
vessels | *Siegler, Verschleißer von Wein-*
fässern ירוש' ע"ז פ"ה מ"ד ע"ד: שיתומהון
 דרבנן מעשה מגפ.

מִגְפָּה -- פצע, חבורה *Wunde* | *wound* מכש'
 פ"ז מ"ה: שדם מגפתה טהור.

מִגְפִּיִּים, מִגְפִּיִּין ז', מצחות מחכת על השוקים
metal leggings | *Schienenbeineisen* שבת פ"ז
 מ"ב: לא יצא האיש וכו' לא בשריון ולא בקסדא
 ולא במגפיים; כלי פ"א מ"ה: הכידון וכו'
 והמגפיים והשריון.

מִגְרָה פעל, (1) הפיל *stürzen* | *to drag down*
 תרג' מליב מ' ל"ג (שמטוח); מגרוהא.

מְגִילָה. — ספר אסתר שבחמש מגילות the Book of Esther | *das Buch Esther*

מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר וכו'.

ועי' מְגִלָה.

מְגִילַת יוֹחֶסֶן רשימת-יחוש של משפחה genea-

logical tree | *Stammbaum*

מצאתי מגילת יוחסין בירושלים וכתוב בה איש פלוני ממור מאשת איש.

מְגִילַת קִנּוּת ספר איכה שבחמש מגילות the

Book of Lamentations | *die Klagelieder*

איכר ד' כ"ז היו יושבים ופושטים במגילת קינות ערב תשעה באב.

מְגִילַת תַּעֲנִית רשימת הימים שאין להתענות בהם

מפני נסים וישועות שאירעו בהם לישראל

list of days on which fasting is forbidden on account of being memorials of joyful events in the history of the Jews |

Verzeichnis der Tage, an denen das Fasten verboten ist, weil sie Gedenktage freudiger Ereignisse in der jüdischen Geschichte

sind תעני' י"ב ע"א: ימים טובים הכתובין במגילת תענית.

מְגִילָתָא נ"י, מגילה scroll | *Rolle* תרג' יר' ל"ו

ב' (במגלה); במגילתא.

מְגִילָה נ"י, תחבולה Kunstgriff | *contrivance*

תנח' בוכר לך י"ט: מגילה עשה הקב"ה.

מְגִילָה ז', קערה tray, plate | *Teller* פ"ה

מ"י: נתנן במגים והקשיר.

מְגִילָתָא ז', (1) כגיל. ויק' פכ"ח: כיון דהוה

מגיסא עלי.

(2) סעודה dinner | *Mahl* קהל"ר א' ג': דבגין

מגיסך אתית.

מְגִיסְטָא, מְגִיסְטָאר, מְגִיסְטָר ז', שר וגדול

a high officer | *hoher Beamter* ב"ר פכ"ו:

מגיסטי מלחמה; שמו"ר פ"ל; קרב קיסין אמגיסטאר; ויק' פכ"ח: מאן דעביד מוגיסטאר

פלטין אתעביד בלנאי.

מְגִילָתָא נ"י, (1) עי' מְגִילָה. תרג' במ' ז' י"ט

(קערת כסף); מגיסטא דכסף.

(2) עי' מְגִילָתָא 3. ב"ק ק"ד ע"א: דינא דמגיסטא.

מְגִילָתָא נ"י, דבר, מגפה plague | *Pest* תרג'

ירוש' במ' כ"ה ח' (ותעצר המגפה); ואכליית מגיסטא.

מְגִילָרָא ז', שכן Nachbar | *neighbour* ויק'ר

פכ"ה: אנתתא דמגילרא הות ברת פחין.

מְגִירֻתָא נ"י, שכנות Nach- | *neighbourhood*

barschaft ירוש' יומא פ"ה מ"ה ע"ב: מגירותיה דר' יונה.

מְגִירִין ז', בית הבישול Küche | *Kitchen* ירוש'

ביצה פ"ה ס"ג ע"ב: קבלון בגו מגירין דידך.

מְגִירִייתָא נ"י, שכנים die Nach- | *neighbours*

barn ירוש' שבת פ"ג ח' ע"ד: ובלחדו דלא ירעין מגירייתא.

מְגִירָם, מְגִירָם ז', טבח Koch | *cook* במ"ר

פ"ד: מגירם של בשר ודם יש לו כלים נאים

וכו'; ויק'ר פ"ז: למלך שהיו לו שני מגירסין בישל לו האחד תבשיל ואכלו וכו'.

מְגִירָתָא נ"י, שכנה Nach- | *neighbour (fem.)*

barin ויק'ר פ"ה: אלוא לגבי מגירתא.

מְגִלָּב, מְגִלָּבָא ז', שוט להלקות בו | *whip*

Peitsche שמו"ר פ"ד: והכהו חמשים מגלביין;

ויק'ר פט"ו: כיון דחמת מגלביא וכו'.

מְגִלָּה עי' מְגִילָה. סופר' פ"ה ה"ט: אין עושין

שמע הלל מגלה לתינוקות.

מְגִלָּבָא עי' מְגִלָּבָא. תרג' מש' כ"ו ג' (ומתג

לחמור); ומגלכא לחמורא.

מְגַמְגַּם פ"י, חגים ובלל umrühren | *to mix* תוס'

כל' כ"ב ו' ח': ממגמג ושופך.

הַתְּמַגְמַג הַתַּפּ, התמזמוז ונמס, to be dissolved

zerfließen, sich auflösen | *to melt* פסיק'ר

פכ"א: כבר היה העולם מתמגמג וחולך.

מְגִלָּה — ברכה ראשונה של שמונת עשרה החותמת

„מגן אברהם“ the first section of the Prayer

מְגֻרָּת נ', מגדרת *elrigil | Kratzbürste* | תוס' שבת פ"ז (י"ז), י"ט: אין מתגרין במגדרת.

מְגֻרָּת נ', (1) מגורה, אוצר, בית קבול *reservoir* *Behälter* | ירוש' תר' פ"ח מ"ה ע"ב: מגורת של דיסקוס.

(2) שכנות *neighbourhood | Nachbarschaft* | ירוש' שבת פט"ז ט"ו ע"ד: כמגורת דר' יונה.

מְגֻרָּתָא נ', שכנה *neighbour (fem.) | Nachbarin* | תרג' ירוש' שמ' ג' כ"ב (במשכנתא): ממגורתה.

מְגֻשָּׁא, **מְגֻשָּׁא** ז', מג, מכשף *magian, sorcerer* | *Magier, Zauberer* | שבת ע"ה ע"א: הלומד דבר אחר מן המגוש חייב מיתה; כוטה כ"ב ע"א: רשין מגושא ולא ידע מאי אמר.

מְגֻשָּׁתָא נ', מעשה כשפים *sorcery | Zauberei* | שבת ע"ה ע"א: מגושתא רב ושמואל חד אמר חרשי וחד אמר גדופי.

מְגִיגָה נ', מליה, מסמום *dissolving | das Zerfließenmachen* | ירוש' מע"ש פ"ב נ"ג ע"ב: מגיגה ביניהון בית שמאי אומרים מוגג בידים טהורות ובית הלל אומרים מוגג בידים טמאות. **מגידונית** ע"י **מְגִידוּנִית**, ילק' במ' תשפ"ו: שאלה מגידונית את ר' יומי בן הלפתא.

מְגִיגָה ז', בודק ספרים לתקן שבושים שבהם *reviser | Korrektor* | כת' ק"ו ע"א: מגיגי ספרים שבירושלים היו נומלין שכן מתרומת הלשכה.

מְגִיגָא שם עיר *Name einer Stadt* | ירוש' יב' פט"ז ט"ו ע"ד: כשבאתי למגיגה של קשודקיא.

מְגִיגָתָא נ', (1) מעבר בין הרים *pass | Engpaß* | תרג' ש"א י"ג כ"ג (מעבר מכמש): מגיגת מכמש.

(2) מעבר חנהר *Furt* | תרג' יב' ע"ב בר' ל"ב כ"ב (מעבר יבק): מגיגת יובקא.

(3) פשרה *Kompromiß* | *compromise* | כ"מ ל' ע"ב: אלא דינא דמגיגתא לריינו?

מְגִדָּל - ארון לשמירת כלים *chest, cupboard* | *Schrank* | שבת פט"ז מ"ה: שידה תיבה ומגדל.

מְגִדָּלָא שם מקום *Orts-* | *name of a place* | ירוש' מעש' פ"ג נ' ע"ג: היו לו שתי חצרות אחת במגדל ואחת בטבריא.

מְגִדָּלָת נ', אומנת *child's nurse | Kinderwärterin* | ויק' פל"ז: למלך שהיו לו שלשה בנים ושפחה אחת משלו מגדלתו כ"ז שהיה המלך שואל שלום בנוי היה אומר שאלו לי בשלום המגדלת.

מגדלת מירי נבי הדרי תניא.

מְגֻב ז', מין נעל יד *a sort of glove | eine Art Handschuh* | כ"י פ"ג מ"ז: המעבר והמורה והמגוב וכן מסרק של ראש שנימלה אחת משיניה.

מְגֻדָּר ז', כלי ששוחטים עליו בגד *a frame to spread clothes on | Holzgestell zum Aushängen von Kleidungsstücken* | שבת כ"ט ע"ב: שתלאו כמגור או שהניחו אחורי הרלת.

מְגֻסָּא ז', פירור *morsel | Brotkrume* | תרג' יח' י"ג י"ט (ובפתותי): ובמגוסין.

מגוסמי דר', ע"י **מְגִיסָּמָא**, ילק' ב"ר מ"ז: מגוסמי מלחמה.

מְגֻסָּי ז', תבשיל *dish | Gericht, Speise* | ויק' פכ"ח: וכיון דמגוסי עליל.

מְגֻסָּתָא ע"י **מְגֻסָּי**, ירוש' מנה' פ"ח כ"ו ע"ג: דלא אתי אלא מיסב מגוסתי מיניי.

מְגֻסָּדָא, **מְגֻסָּתָא** נ', מתימה, צמיד *bung, stopper | Spund, Stöpsel, Verschluß*

בכורות כ"ב ע"א: כחותם המרצופין וישנו בצר העליון של מגוסת החכות הלחמית; תרג' יב' ע"ב במ' י"ט ט"ו (צמיד פתיל): מגוסתא מחברא ביה. **מְגֻרָּת** - (1) במים *stand | Untersatz* | תוס' כ"י ב"מ סוף פ"ד: כירה של מתכת שעשה לה מגורה.

(2) שכן *neighbour | Nachbar* | ירוש' פס' פ"ג ל' ע"ב: מגור הוה.

מְבַרֵּי ב', מאכל, *Nahrung*, strengthening food | **מְבַרְכָּה** תרג' תה' מ"ב ד' (היתה לי דמעתי ללחם) הוות לי דמעתי למברי.

מְבַרְכָּתָא ב', שיירה, אורחה, *Kara-caravan* | *wane* ירוש' סוטה פ"א י"ז ע"א: מברכתא היתה עוברת.

מְבַשְׁרָנָא ז', תוך ועיקר *innermost* | *das In-nerste* תרג' איוב ל"ז ס"ז (מפלשי עב): מכשקרני דעבא.

מְבִתָּה, **מְבִתְוִתָּא** ב', לינה, מקום לינה *night-lodging* | *Nachtherberge* תרג' יר' י"ד ה' (נטה ללון): דסטא למבתא; יש' א' ח' (כמלוונה): ערסל מבתותא.

מְגִבָּא שם איש *männlicher* | *a man's name* | *Namé* ב"ר פ"ט: שכמ נסיב ומגבאי קטע.

מְגִבָּה ב', גבית צדקה *Kollekte* | *collection* | ויקר פ"ה: מעשה בר' אליעזר ור' יהושע ור' עקיבא שהלכו וכו' לעמק מגבת צדקה לחכמיב.

מְגִבָּא ע"י גִבָּא. מנ' מ"ב ע"ב: מייתי מגביא גילא.

מְגִבְלָה שם אמורא *Name* | *name of an Amora* | *eines Amoräers* ירוש' בר' פ"ג ו' ע"א: מגבילה אחוי דר' אבא בר כהן אמר קומי ר' יוסי בשם ר' אחא.

מְגִבִּית ע"י מְגִבָּה. תוס' מג' א' ה': מגבית פורים לפורים מגבית העיר לאותה העיר.

מְגִבִּיתָא ב', אבן נגף *Stein* | *stumbling block* | *des Anstoßes* תרג' יש' ג' ו' (והמכשלה הזאת): ומגביתא דא.

מְגִיג פ"י, מלל, מסמס *zer-* | *to dissolve, to steep* | *fließen machen*, ירוש' מע"ש פ"ב ג' ע"ג: *auflösen* מוגג בידים ממאות.

מְגִיג ז', מין גומא *eine* | *a species of reed* | *Schiffart* עיר' נ"ח. ע"א: ג' חבלי"הם של מגג ושל נצר ושל פשתן.

מביד"ש מיתה בידו שמים.

מב"ל מיבעי ליה.

מבל"ב מין במינו לא בטיל.

מְבַלְבְּלִיתָא ב', תבלול בעין *mixture of white and black of the eye* | *eine Vermischung des Weißen und des Schwarzen im Auge* | בכור מ"ד ע"א: תבלול - מבלבליתא.

מְבַלְבְּלָה, **מְבַלְבְּלָה** ב', מין אילן *a tree* | *ein Baum* ר"ה כ"ג ע"א: קתרוס זו מבליגא; סנה' ק"ח ע"ב: גפר - מבליגה.

מְבַלְעֵתָא ב', החלק העליון של בית הכליעה *the uppermost part of the gullet* | *das obere Ende der Speiseröhre* חול' מ"ג ע"ב: מבלעתא תורבץ הוושט.

מבמ"ק מודה במקצת.

מְבִנָּא ז', מטאטא *Besen* | *broom* ב"ר פ"ע"ט: אומרת אשאל לי מכניך.

מְבִסְמָא שם איש *männlicher* | *a man's name* | *Name* ירוש' מע"ש פ"ה ג"ב ע"א: מנחם בר מבסימא.

מבעו"י מבעוד יום.

מבע"ל מיבעי ליה.

מבקר"מ מעלין בקודש ולא מורידין.

מבר"א מר בר רב אשי.

מְבַרָּא ז', 1) עברה על פני נהר *ferry* | *Fähre* | חול' צ"ב ע"א: הוה קא עבר במברא.

2) ע"י מְבַרָּא. קהל"ר ח' א': אמר הדין מברא וכו'.

מְבַרְחָה ב', אשה המפקיעה מבעלה זכות הירושה על נכסיה *a woman making an assignment before marrying in order to exlude her husband from the right of inheritance* |

eine Frau, die ihrem Manne das Erbrecht (auf ihr Vermögen) entzieht | כח' ע"ט ע"א: שטר מברחת.

מאַרְכֶּן עי' אַרְכֶּן. מכי' בשלח ד' הי' שהאריך
כרכותיו וחיו אומרין עליו מארכן הוא זה.

מאַרע ז', ממרה לחץ | *Zielscheibe* target, butt
תרג' איוב ז', כי' (למה שמתני למפגע לך);
למא שניתני למארע לך.

מאַרע קדיש מקרא קודש, חג ומועד | *holy*
convocation, festival | *heilige Festzeit* תרג'
יביע ויקי' כיג ג' (מקרא קודש); מארע קדיש.

מאַרְקָא נ', מארה וקללה | *Fluch* curse תרג'
מלאכי ב' כי' (ושלחתי בכם את המארה);
ואשלח בכון ית מארתא.

מאַשִׁי עי' מַשִּׁי 2. שבת עי' עיב: משיבולא מאשי
כולא.

מאַתָא עי' מְתָא. יבמי' י"ז ע"א: אי לאו
דהרפניא מאתיה.

מאַתָן שח"מ, מאתים | *zweihundert* two hundred
תרג' בר' ל"ב י"ד (עוים מאתים); עוין מאתן.

מ"ב מעשה בראשית.

מַבְנָאי שם איש | *männlicher* a man's name
Name מכי' י"א ע"א: שכם נסיו ומבנאי גזיר.

מב"ד מעשה בית דין.

מב"ו מלך בשר ודם.

מְבוֹאָה עי' מְבוֹי. עירי' מ"ו ע"א: רב חוא יתיב
בהחוא מבוואה.

מְבוֹג שם אמורא | *Name* name of an Amora
eines Amoräers זבח' ט' עיב: אמר רב משמיה
דמבוג.

מב"ד מלך בשר ודם.

מְבוֹי ז', רחוב שאינו מפולש | *Sackgasse* alley
עירי' פ"א מ"א: מכוי שהוא גבוה מעשרים אמה.

מבוי"מ מעלין בקודש ולא מורידין.

מְבוֹרָא ז', מעביר הנחל | *Fährmann* ferry-man
חול' צ"ד ע"א: הוה קא עבר במכרא וכו'
פייסיה למבווריה.

schließung ירוש' יבמ' פ"ב ב' ע"ג: אי זו הוא
מאמר ביבמה הרי את מקודשת לי בכסף ובשוה
כסף.

מַאָן - לימר לטרב | *to advise a protest* | *zum Einspruch veranlassen*
עדי' פ"ו מ"א: ממאנין
את הקטנות.

מַאָן מה"ג, מי | *wer?* | *who?* יבמ' ק"ז עיב: מאן
תנא וכו'.

מַאָן דָּהָן מי שהוא | *irgendwer* somebody חול'
נ' ע"א: אמר מאן דהו.

מַאָן דְּכַר שְׁמִיָּה מה ענין זה לכאן? | *who*
mentioned this? | *what has this to do here?* |
was hat dies damit zu tun? (eig. *wer hat*
das erwähnt?) שבת נ"ז ע"א: טבילה מאן דכר
שמיה.

מַאָנָא ז', כלי | *Gefäß, Gerät* vessel, utensil
שבת ק"ה עיב: מאני תבירי תבר.

בגד | *Kleid* | *garment* ירוש' כלא' פ"ט ל"ב
עיב: מובלגא מאניה אבתריה.

מַאָס ז', בחילה | *das Verwerfen* rejection איכ"ר
פתיחתא: שויתר הקב"ה על עי' ועל גלוי עריות
ועל שפיכות דמים ולא ויתר על מאסה של
תורה.

מַאָסָא ז', רופא | *Arzt* healer תרג' איוב י"ג ד'
(רופאי אליל): כמאסי אליל.

מַאָסָאָה עי' מַאָסָא. ילק' במ' תרמ"ה: מלמד
להועיל מסקיר לך כמה דהדין מאסאסה דהוא
מסקיר להדא פרתא.

מא"ע מעיד אני עלי.

מא"פ מאה פעמים.

מאצ"ב מצוות אין צריכות כונה.

מַאָר ז', אדון | *Herr* | *lord, master* בר' פנ"ה:
מארי ביתא.

מַאָרְפָּה נ', מער | *Harke* rake שבי' פ"א
מיד: עוקרין אותן במארופות של עץ.

מַאָרְיָא עי' אָרִיס. ויקיר פ"ה: דור מאריסא
מכא הוה.

wilde Erdbeere קהיר ו' א': זו מחשבתן של
רמאין כגון המערב וכו' מי מאים ברבש.

מְאִיסָה נ', תיעוב וגיועול | *rejection | das Verwerfen* איכר' ת' כ': ארבעה דברים אמר
ירמיהו מאיסה וגעולה עזיבה ושכיחה.

מְאִיסוּתָא נ', תועבה וגועל נפש | *repulsiveness | Verächtlichkeit, Ekelhaftigkeit* מנ' ס"ט ע"א:
משום דמאיסותא היא.

מְאִיר שם תנא | *Name eines Tanna* עירי' י"ג ע"ב: שאין בדורו של ר'
Tannaiten מאיר כמותו.

מְאִיךְ פ"ע, ירד | *stinken | to sink* תרג' שופ' י"ט
י"א (והיום רד): יומא מאך.

מְאִיךְ פעל, **אַמְאִיךְ** אפ', השפיל | *ernied- to lower*
rigen תרג' יש' כ"ה ה' (שאון זרים תכניע):
אתרגשת תקיפין תמאד; דהייב כ"ה י"ט (הכניע
ה' את יהודה): אמיד' ה' ית יהודה.

מְאָכָא עי' מְאָכָא. בכורות נ"א ע"א: זוזא מאכא.

מְאָכָלָת (1 - 1) כנה | *Laus louse* נדה י"ט ע"ב:
כרם מאכולת של ראש.

(2) מין תולעת שבעצים | *Holz-worm*
warm איכר' פתירתא: שכל עצים שנקצצים
בו אין עושין מאכולת.

מְאָכָל מאי איכא למומר; מאי איכפת ליה.

מְאָכְסָנָא ז', מעניש | *chastiser | Züchtiger* תרג'
מש' כ"ד כ"ה: ולמאכסני יבסם.

מְאָלְלָא ז', מרגל | *Kundschafter* spy תרג'
יהושע ב' א' (מרגלים): מאללין.

מַא"מ מטלטלי אנב מקרקעי; מי איכא
מיד; מעוט אחר מעוט.

מְאָמַל עי' מְמַל. תוס' צוק' מעש' א' ז': מן
העקל ומן המאמל וכו'.

מְאָמַר - גוסס הדיובר שבו היבם נושא את
היבמה לאשה | *the Yabam's betrothal by word of mouth | Trauungsformel bei Leviratshe-*

מְאָחַר מה"ח, כיון | *da, weil* since ירוש' סנה'
פ"ו כ"ה ע"א: מאחר שמתחייבין על ידו.

מְאִי מה"ש, מה? | *was? what?* שבת קמ"ה
ע"ב: כגון מאי?

מְאִי אִירָאָא למה דוקא זאת? | *why is the argu-ment brought up only on the presumption that...? | warum nur unter der Voraussetz-ung, daß...?* כרית' י"ח ע"א: מאי איריא
כי אכלה אפילו לא אכלה נמי.

מְאִי הָאִי מה זאת? מהו הפשט? | *what does this mean? | was bedeutet dies?*
האי דקמן.

מְאִי הָוִי מה בכך? | *was ist dabel?* what of it?
חול' ק"ז ע"ב: וכי נוגע זה בזה מאי הוי צונן
בצונן היא.

מְאִי מַעְמָא מהו המעם, למה? | *what is the reason? why? | warum? was ist der Grund?*
חול' ק"ז ע"ב: מאי מעמא לאו משום דזהיר ולא
נגע וכו'.

מְאִי שְנָא למאי נפקא מינה, מהו ההבדל?
wherein lies the difference? | was ist der Unterschied? ערב' כ"א ע"ב: מא שנא בבקר
ובערב.

מְאִיכָן עי' מְהִיכָן. ירוש' בר' פ"ד ד' ע"א: מאיכן
למרו תפלות.

מְאִיִּים מה"ח, אולי | *vielleicht* perhaps תרג'
יונה א' ו' (אולי יתעשת וגו'): מאים יתרחים.

מְאִימַת. מְאִימַתִּי מה"ש, מאיוה זמן? | *from what time? | von wann an?*
גזלן מאימא מותר לקנות הימנו; בר' פ"א מ"א:
מאימתי קורין את שמע.

מְאִין זר, מים | *Wasser* water תרג' דהייב ל"ב
ד' (מים רבים): מאין סגיעין.

מְאִינוֹן עי' אֶלְמִינוֹן. פסיק' פליג: ר' יומי
אומר מאינון.

מַאִים [מְאִין] ז', מין פרי | *wild strawberry*

מָאָר י. — ארובה, *Öffnung* | opening, window

Fenster תוס' אהל' יד' א': פתח שעשאו למאור וכו' הגיפו למאור.

מָאָר עֵינִים כנוי לסומא, מגי נחור *blind*

Blinder (euphem.) | חגי' ה' ע"ב:

איכא צורבא מרבנן הכי ומאור עינים הוא.

מָאָרַע ז', מקרה, סבה | *event, occasion*

Ereignis, Anlaß שבת כ"ד ע"א: מתפלל

שמונה עשרה ואומר מעין המאורע בעבודה.

מָאָרְשָׁן ת', שאשכיו גדולים ביותר *one having*

large testicles | *mit großen Hoden* בכורות

פ"ז מ"ה: המאושכן ובעל גבר.

מָאָרִים י. — אחד המזלות *Libra, a sign in the*

Zodiac | *Sternbild Wage* ויק"ר פכ"ט: בחדש

שכולו מאזנים ואיזה זה חדש תשרי.

מָאָרַח מר אמר תדא; מים אחרונים חובת.

מָאָרְחָא ז', מקהלה *Chor* | *chorus* תרג' שני

אס' א' ב': נעימת פומיה איך מאחא.

מָאָרְחָא ביר, ע"י מָחָא 8. תרג' יב"ע ויק'

כ"ו י"ח: מאחאתא.

מָאָרְחָא ז', מחוז, גליל *Provinz* | *province*

תרג' שני אס' ה' י"ג: ארכוני מאחואי.

מָאָרְחָי ע"י אֶיְחָי, שמחות פ"ט: הקורע את

המאחוי יצא איזהו מאחוי כל שואהו כל צרכו,

מָאָרְחָא מה"ש, מה *was? wie?* | *what? how?* תרג'

שופ' ב' ב' (מה זאת): מא רין.

מָאָרְחָא מאכלות אסורות.

מָאָרְחָא מאכל בן דרוסאי.

מָאָרְחָא מנהג אבותיהם בדיהם.

מָאָרְחָא ביר, ע"י סִינְגִּינְס, פסיק' פליג' אחד

עשר מאגניות.

מָאָרְחָא ז', אחד מכוכבי הלכת | *the planet Mars*

der Planet Mars כ"ר פ"י: כוכב נוגה ומאדים

שאינו גומרין הלוכן אלא לאירבע מאות ושמונים

שנה.

מָאָרְחָא מאמר הכתוב.

מָאָרְחָא מוציאין את הרבים ידי חובתן.

מָאָרְחָא ת', 1) שאיחר את הזמן, בא באחרונה

later | *später* פס' י' ע"ב: אין מוקדם ומאוחר

בתורה.

2) שנרשם בו זמן מאוחר *nach-* | *postdated*

datiert שבי' פ"י מ"ה: שמרי חוב המוקדמים

פסולים והמאוחרין כשרין.

מָאָרְחָא [מָאָרְחָא] ז', מין פרי | *the wild strawberry*

wilde Erdbeere תוס' צוק' כיב ה' ו': ולא יהא

מערב וכו' מי מאין בדבש.

מָאָרְחָא ע"י אָמָאָס, ירושי ע"ז פ"ה מ"ד ע"ד: ר'

אהא אול למאוס.

PS5035

.494

12

מ-ת

Copyright 1927
by Shapiro, Vallentine & Co.
London

Printed in Germany
בדפוס ביץ ולידור ברלין

HANDWÖRTERBUCH

zu Talmud, Midrasch und Targum

mit Belegen aus den Quellen

HEBRÄISCH / DEUTSCH / ENGLISCH

von

BARUCH KRUPNIK

und

Dr. A. M. SILBERMANN

BAND II

SHAPIRO, VALLENTINE & CO, LONDON

1927

A DICTIONARY

of the Talmud, the Midrash and the Targum

with quotations from the sources

HEBREW / ENGLISH / GERMAN

by
BARUCH KRUPNIK
and
Dr. A. M. SILBERMANN

VOL. II

SHAPIRO, VALLENTINE & CO. LONDON

1927

מִלּוֹן שֵׁמוֹת

לַתּוֹלְמוֹד לַמִּדְרָשׁ וּלְתַרְגּוֹם

עם פירוש המלות בעברית, באנגלית ובגרמנית
ועם דוגמאות ומראי מקומות

מאת

בְּרוּךְ קְרוֹפְטְנִיק

בהשתתפות

ד"ר א. מ. זילברמן

כרך שני

מ—ת

הוצאת שאפירא, וואלנטיין ושותפיו

לונדון תרפ"ז

מלון שמושי לתלמוד למדרש ולתרגום

✱

A Dictionary of the Talmud, the Midrash and the Targum

✱

Handwörterbuch zu Talmud, Midrasch und Targum

WITHDRAWN

THE UNITED LIBRARY

3 5560 001 426 396

HIBBARD OLD TESTAMENT LIBRARY
600 HAVEN STREET
EVANSTON, ILLINOIS

DEMCO

